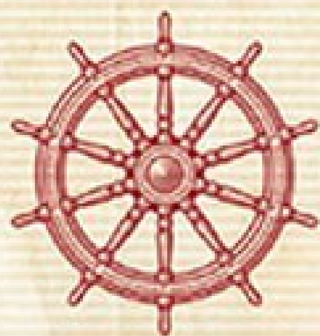
KEN FOLLETT

KINGSBRIDGE-TRILÓGIA III.

A TŰZOSZLOP

GABO

Fordította
BIHARI GYÖRGY
SÓVÁGÓ KATALIN
A fordítás Ken Follett: A Column of Fire
(Book three of the Kingsbridge Trilogy, 2017) alapján készült

Szerkesztette: Erdős Roland

Borítóterv: Malum Stúdió, Szabó Vince
A kötetet tervezte és tördelte: Gyergyák Bence

Elektronikus kiadás v.1.0.

ISBN 978-963-406-555-5

Kiadja az Gabo Kiadó
www.gabo.hu
gabo@gabo.hu
www.dibook.hu
Felelős kiadó: Földes Tamás
Felelős szerkesztő: Rózsa Judit

Az Úr pedig megy vala előttök nappal felhőoszlopban, hogy vezérelje őket az úton, éjjel pedig tűzoszlopban, hogy világítson nékik, hogy éjjel és nappal mehessenek.

2Móz 13:21, Károli Gáspár fordítása

TARTALOM

Kingsbridge 1558-ban
Gloucester felé
Északi városkapu
Szent Márk-templom
Guildhall (városháza)
Bíróság
Fő utca
Fitzgeraldék régi háza
általút
Fitzgeraldék palotája, a Priory Gate
Temető, Philip perjel sírja
Sütőházak utcája
Willardék háza
Harang fogadó
Katedrális és kolostor
Tímár udvar
Püspöki palota
Iskola
Halászok utcája
Vágóhíd kocsma
Vágóhíd rakpart
Tannevis felé
Merthin hídja
Caris ispotálya
Loversfield
Szent János-templom
Wigleigh felé
Bitókeresztje általút
St. John felé
Mrs. Pollard istállója
Shiring felé
Kakas fogadó

SZEREPLŐK

Remélem, nem lesz szükségük erre, de valahányszor úgy gondoltam, hogy elfelejthetnek egy szereplőt, beiktattam egy tapintatos emlékeztetőt. Tudom, hogy az olvasók olykor félretesznek egy könyvet, és akár egy hétig vagy még tovább sincs idejük olvasni – velem is megesik –, és ilyenkor bizony felejtenek. Itt van hát azoknak a szereplőknek a névsora, akik egynél többször jelennek meg a színen. Biztos, ami biztos…

ANGLIA

Willard család

Ned Willard
Barney, a fivére
Alice, az anyja
Malcolm Fife, inas
Janet Fife, gazdasszony
Eileen Fife, Malcolm és Janet lánya

Fitzgerald család

Margery Fitzgerald
Rollo, a fivére
Sir Reginald, az apjuk
Lady Jane, az anyjuk
Naomi, szolgáló
Joan nővér, Margery nagynénje

Shiring család

Bart, Shiring viscountja
Swithin, az apja, Shiring grófja
Sal Brendon, kulcsárné

A puritánok
Philbert Cobley, hajótulajdonos
Dan Cobley, a fia
Ruth Cobley, Philbert lánya
Donal Gloster, írnok
Jeremiah atya, a loversfieldi Szent János egyházkerület lelkésze
özvegy Mrs. Pollard

Mások
Julius püspök
Murdo fráter, vándor hitszónok
Susannah, Brecknock grófnője, Margery és Ned barátja
Jonas Bacon, a *Sólyom* kapitánya
Jonathan Greenland, a *Sólyom* elsőtisztje
Stephen Lincoln, kanonok
Rodney Tilbury, bíró

Valós történelmi szereplők
Tudor Mária, Anglia királynője
Tudor Erzsébet, a féltestvére, a későbbi királynő
Sir William Cecil, Erzsébet tanácsadója
Robert Cecil, William fia
William Allen, a száműzött angol katolikusok vezetője
Sir Francis Walsingham, kémfőnök

FRANCIAORSZÁG

Palot család

Sylvie Palot
Isabelle, az anyja
Giles, az apja

Mások

Pierre Aumande
Villeneuve viscount, Pierre diáktársa
Moineau professzor, Pierre házitanítója
Nath, Pierre szolgálója
Guillaume Genfből, vándor lelkipásztor
Louise, Nîmes márkinéja
Luc Mauriac, fuvarozó
Aphrodite Beaulieu, Beaulieu gróf lánya
René Duboeuf, szabó
Françoise Duboeuf, ifjú felesége
De Lagny márki, protestáns arisztokrata
Bernard Housse, ifjú udvaronc
Alison McKay, Skóciai Mária királynő udvarhölgye

A Guise-házhoz kitalált szereplők

Gaston Le Pin, a Guise-ek belső testőrségének parancsnoka
Brocard és Rasteau, Gaston két orgyilkosa
Véronique de Guise
Odette, Véronique szobalánya
Georges Biron, kém

Valós történelmi szereplők: Guise-ház

François, Guise hercege

Henri, François fia
Charles, Lotaringia bíborosa, François testvére

Valós történelmi szereplők: Bourbonok és szövetségeseik
Antal, Navarra királya
Henrik, Antal fia
Louis, Condé hercege
Gaspard de Coligny, Franciaország tengernagya

Más valós történelmi szereplők
II. Henrik, Franciaország királya
Medici Katalin, Franciaország királynéja
Henrik és Katalin gyermekei: II. Ferenc, Franciaország királya IX. Károly, Franciaország királya III. Henrik, Franciaország királya Margot, Navarra királynéja
Stuart Mária, a skótok királynője
Charles de Louviers, orgyilkos

SKÓCIA
Valós történelmi szereplők
James Stuart, Mária skót királynő törvénytelen féltestvére
James Stuart, Mária skót királynő fia, később VI. Jakab néven Skócia és I. Jakab néven Anglia királya

SPANYOLORSZÁG
Cruz család
Carlos Cruz
Betsy néni

Ruiz család
Jerónima Ruiz
Pedro, az apja

Mások
Romero főesperes
Alonso atya, inkvizítor
„Vaskezű” Gómez kapitány

HOLLANDIA

Wolman család
Jan Wolman, Edmund Willard unokatestvére
Imke, a lánya

Willemsen család
Albert Willemsen
Betje, Albert felesége
Drike, a lányuk
Evi, Albert megözvegyült húga
Matthus, Evi fia

MÁS NEMZETEK

Ebrima Dabo, mandinka rabszolga
Bella, hispaniolai rumfőző

PROLÓGUS

A kingsbridge-i székesegyház előtt akasztottuk fel, a szokott vesztőhelyen. Elvégre ha nem vagy képes megölni egy embert Isten színe előtt, akkor talán nem is kellene megölnöd.

A békebíró hozta elő a Guildhall, a városháza pincebörtönéből. Jött hátrakötött kézzel, szálegyenesen, kihívó, rettenthetetlen arccal.

A tömeg ordítva gúnyolta és átkozta. Mintha nem is látta volna őket. Ám engem észrevett. Találkozott a tekintetünk, és az a pillanatnyi összenézés hosszú volt, mint az élet.

Én voltam a felelős a haláláért, és ezt ő is tudta.

Évtizedekig vadásztam rá. Fel akarta robbantani országunk vezetőinek felét, köztük a királyi család nagyobb részét, egyetlen vérszomjasan barbár merénylettel – ha nem állítottam volna meg.

Egész életem azzal telt, hogy ezeket a lehetséges gyilkosokat üldöztem. Sokukat ki is végezték – nem csupán felakasztották, de ki is belezték és fel is négyelték, hogy a leggonoszabb bűnözőknek fenntartott legszörnyűbb halállal haljanak.

Igen, sokszor megtettem már: végignéztem emberek halálát abban a tudatban, hogy elsősorban miattam kapták meg igazságos és rettenetes büntetésüket. Megtettem a hazámért, amely drága nekem; az uralkodómért, akit szolgálok; és valami másért is, az elvért, a hitért, hogy az embernek joga van a maga módján elképzelni az Istent.

Ő volt az utolsó a sokak közt, akiket a pokolra küldtem, de miatta kellett az elsőre gondolnom…

I. RÉSZ
1558

1

Ned Willard hóviharban érkezett haza Kingsbridge-be.

Egy antwerpeni szövettel és bordeaux-i borral megrakott, lassú dereglye fülkéjében hajózott árral fölfelé Combe Harbourból. Amikor úgy látta, hogy a bárka végre közeledik Kingsbridge-hez, szorosabban összefogta francia köpönyegét, a csuklyát a fülére húzta, kilépett a fedélzetre, és előrenézett.

Csalódására csak a hóesést látta, pedig olyan honvágya volt, hogy az már szinte fájt. Reménykedve fúrta bele a tekintetét a hófúvásba, és egy idő múlva teljesült a kívánsága, mert a vihar csillapodni kezdett. Az égből előbukkant egy meglepően kék folt, a környező fák csúcsai fölött már látszott a székesegyház tornya teljes 123 méteres magasságában, mint azt a kingsbridge-i iskola összes diákjának megtanították. Ma hó lepte be a torony tetején a városra vigyázó kőangyal szárnyát, galambszürkéből ragyogó fehérre változtatva a tollak hegyét. Napfénykéve hullott a szoborra, és a hóról visszaverődve pillanatnyi nimbuszt font az angyal köré, azután a viharfelhők ismét összezárultak, és az őriző eltűnt Ned szeme elől.

Egy darabig semmit sem látott a fákon kívül, de a képzelete megtelt

emlékekkel. Egyévi távollét után mindjárt találkozik az anyjával. Nem mondja el neki, hogy mennyire hiányzott, mert férfiembernek tizennyolc évesen illik függetlennek és önállónak lennie.

Bár leginkább Margery hiányzott. Katasztrofális időzítéssel alig pár héttel az előtt szeretett bele, hogy elindult volna Kingsbridge-ből Calais-ba, az angol fennhatóság alatti kikötővárosba Franciaország északi partján, ahol egy évet kellett töltenie. Gyermekkora óta ismerte és kedvelte Sir Reginald Fitzgerald cserfes, okos lányát. Amikor Margery felcseperedett, pajkossága olyan újfajta varázzsal gazdagodott, hogy a fiúnak, miközben bámulta a templomban, nehéz lett lélegeznie, és kiszáradt a szája. Nem volt mersze továbbmenni a bámulásnál, mert a lány három évvel fiatalabb volt nála, de Margerynek nem voltak efféle gátlásai. A kingsbridge-i temetőben váltották az első csókot, annak a Philip perjelnek a sírköve mögé bújva, aki négyszáz éve felépíttette a katedrálist. Hosszú, szenvedélyes csókjukban nem volt semmi gyermekes. Utána Margery fölnevetett és elfutott.

De másnap ismét megcsókolta a fiút. Ned franciaországi utazásának előestéjén megvallották egymásnak szerelmüket.

Az első néhány hétben szerelmes leveleket váltottak. A szüleiknek nem beszéltek érzéseikről – túlságosan korai lett volna –, így nem írhattak nyíltan, Ned azonban beavatta a bátyját, Barney-t, és ő lett a közvetítő. Csakhogy Barney elment Kingsbridge-ből Sevillába. Margerynek is volt egy bátyja, Rollo, de a lány nem bízott meg benne annyira, ahogy Ned a testvérében, és a levelezés véget ért.

Ned érzésein az sem változtatott, hogy megszakadt az összeköttetés. Tudta, hogyan vélekednek az emberek az ifjú szerelemről, folyamatos önvizsgálatot tartott, várva, hogy változzanak az érzelmei, de hiába várta. Alig pár hete tartózkodott Calais-ban, amikor Thérèse, az unokatestvére a tudtára adta, hogy egyszerűen imádja, és ezt bármivel hajlandó bizonyítani, ám a fiút nem hozta kísértésbe. Ez őt magát is meglepte némileg, mert

korábban egy lehetőséget sem hagyott ki, ha megcsókolhatott egy csinos, bögyös leányt.

Most más zavarta. Mivel visszautasította Thérèse-t, bizonyosra vette, hogy érzelmei változatlanok maradnak a távolléte alatt, de nem tudta, mi történik, ha megpillantja a lányt. Vajon a hús-vér Margery még mindig olyan elbűvölő, mint az emlékeiben? Kibírja szerelme az újabb találkozást?

És mi van Margeryvel? Egy év hosszú idő egy tizennégy éves lánynál – illetve most már tizenöt, de akkor is. Talán megfakultak az érzései, miután abbamaradt a levelezés. Talán valaki mással is csókolózhatott Philip perjel síremléke mögött. Borzasztó csalódás lenne, ha a lány elhidegült volna tőle. De még ha szereti is, felér-e a valódi Ned az emlékek aranyzománcával?

A hóvihar ismét enyhült, Ned láthatta, hogy a bárka éppen Kingsbridge nyugati elővárosai között halad. A két parton csupa olyan műhely sorakozott, amelyek sok vizet használnak: festödék, ványolók, papírkészítő műhelyek, vágószékek.

Elöl feltűnt a Bélpoklos-sziget. A név a régi időkből maradt: évszázadok óta nem éltek már itt leprások. A sziget innenső végén állt Caris ispotálya, amelyet az az apáca alapított, aki megmentette a várost a fekete haláltól. Ahogy a bárka közelebb ért, Ned láthatta az ispotály mögött Merthin hídjának kecses, kettős ívét, amely a szigetet kötötte össze az északi és a déli parttal. Caris és Merthin szerelme a városi legendáriumhoz tartozott, nemzedékek óta szállt szájról szájra telente a tűzhelyek mellett.

A bárka besiklott egy horgonyzóhelyre a zsúfolt vízparton. A város nem sokat változott egy év alatt, Ned úgy vélte, hogy azért, mert a Kingsbridge-hez hasonló helyek csak lassan változnak: a székesegyházakat, hidakat és ispotályokat maradandónak építették.

Iszákját a vállára kanyarította, és átvette a dereglye kapitányától

egyetlen másik poggyászát, egy kicsiny deszkaládát, amelybe ruhákat, egy pár pisztolyt és néhány könyvet csomagolt. Felkapta a ládát, elbúcsúzott, kilépett a mólóra.

A kőből épült, nagy raktárházhoz indult, amely a családi vállalkozás központja volt a rakparton, de alig néhány lépést tett meg, amikor rászólt egy ismerős skót hang:

– Nocsak, a Ned! Isten hozott!

Janet Fife volt az, a gazdasszonyuk. Ned szélesen elmosolyodott, örült Janetnek.

– Ippeg halat vásáltam anyád estebédjéhez – mondta a gazdasszony. Olyan sovány volt, mintha pálcikákból rakták volna össze, de szeretett etetni másokat. – Te is kapol belőle. – Szeretettel nézett végig a fiún. – Megváltoztál – mondta. – Az orcád vékonyabb, de a vállad szélesebb. Jól tartott Blanche nénéd?

– Igen, de Dick bácsi befogott követ lapátolni.

– Nem tudósnak való munka!

– Nem bántam.

Janet fölemelte a hangját.

– Malcolm, Malcolm, nézzed, ki van itt!

Malcolm a gazdasszony férje és a Willard család inasa volt. Sántikálva közeledett a rakparton: évekkel korábban, amikor még fiatal és tapasztalatlan volt, megrúgta egy ló. Melegen kezet rázott Neddel, és azt mondta:

– Az öreg Makk meghótt.

– A bátyám kedvenc lova volt. – Ned visszafojtotta a mosolyát: mennyire rávall Malcolmra, hogy előbb számol be az állatokról, mint az emberekről! – Anyám jól van?

– Kicsattan az egészségtől, istennek hála! – felelte Malcolm. – Akárcsak a bátyád, már amikor utoljára hallottunk felőle – nem valami híres levélíró, és egy-két hónap, hogy a levél megérkezzen

Spanyolországból. Hadd segítsek a cipelésben, Ned úrfi.

Ned nem akart azonnal hazatérni. Más terve volt.

– Elvinnéd a ládámat a házhoz? – kérte Malcolmot. A pillanat ihletében még egy fedőtörténetet is kieszelt. – Mondd meg nekik, hogy elmentem a székesegyházba, hálát adni, amiért baj nélkül utazhattam, de utána azonnal jövök.

– Jól van.

Malcolm elsántikált, Ned lassabban követte, élvezte az ismerős épületek látványát, amelyek között felnőtt. A hó még mindig szállingózott. A tetők fehérek voltak, de a forgalmas utcákon latyakká taposták az emberek és a kordék. Ned elhagyta a hírhedt Fehér Ló kocsmát, ahol szombat este szokás volt verekedni, és fölfelé indult a főutcán a katedrálishoz. Elment a püspöki palota mellett, egy nosztalgikus pillanatra megállt az iskolánál. A keskeny, csúcsíves ablakon belátott a lámpával megvilágított könyvespolcokra. Itt tanult olvasni és számolni, megtanulta, mikor küzdjön, és mikor fusson, és hogyan tűrje sírás nélkül, amikor elverik nyírfavesszővel.

A katedrális déli oldalán állt az apátság. VIII. Henrik alatt feloszlatták a szerzetesrendeket, a kingsbridge-i rendház elszomorítóan leromlott, a tetők lyukasak voltak, a falak megroggyantak, az ablakokon bokrok néztek ki. Az apátsághoz tartozó épületeknek a jelenlegi polgármester, Margery apja, Sir Reginald Fitzgerald volt a tulajdonosa, de ő semmit nem kezdett velük.

Szerencsére a székesegyházat gondosan karbantartották, büszke és erős volt, mint mindig, az eleven város kőbe zárt jelképe. Ned belépett a hatalmas nyugati ajtón a főhajóba. Meg akarta köszönni istennek, hogy épségben hazaért, mert akkor igazsággá változtathatja a hazugságot, amelyet Malcolmnak mondott.

A templom, mint mindig, legalább annyira volt az üzlet, mint az istentisztelet helye: Murdo fráter tálcáról kínálta üvegcsékben a szavatoltan palesztinai földet; egy ember, akit Ned nem ismert, forró követ árult

kézmelegítőnek, pennyért darabját; Puss Lovejoy vörös ruhában, dideregve árulta, amit szokott.

Ned felnézett a mennyezet bordáira, amelyek olyanok voltak, mintha nagy embertömeg tárná ki karjait az ég felé. Valahányszor belépett ide, mindig eszébe jutottak azok a férfiak és asszonyok, akik a templomot építették. Sokukról megemlékezett *Timothy könyve,* a rendház története, amelyet az iskolában tanultak: Építő Tomról és mostohafiáról, Jackről; Philip perjelről; Merthin Fitzgeraldról, aki a híd mellett a középső tornyot is építette; meg a többiekről, a kőbányászokról, a malterhordó asszonyokról, ácsokról és üvegesekről, közemberekről, akik csináltak valami rendkívülit: felülemelkedtek szerény sorukon, hogy megalkossák az örök szépséget.

Egy percig térdelt az oltár előtt. Egy szerencsés utazást meg kell köszönni. Még azon a rövid úton is Franciaországtól Angliáig bajba kerülhetnek hajók, és emberek halhatnak meg.

De nem időzött tovább. A következő megálló Margeryék háza lesz.

A főtér északi oldalán, szemben a püspöki palotával állt a Harang fogadó, amely mellett új házat húztak fel. A föld valamikor az apátságé volt, amiből Ned sejtette, hogy Margery apja építkezik. Tekintélyes háznak ígérkezett: zárt erkélyeivel, számos kéményével ez lesz Kingsbridge legpompásabb épülete.

Ment tovább a főutcán az általútig. Margeryék jelenlegi otthona az egyik sarkon állt, a városházától induló utcával szemközt. Noha nem volt olyan lenyűgöző, mint amilyenre az újat tervezték, a hatalmas, gerendavázas épület így is egy teljes hektárt foglalt el Kingsbridge legértékesebb földjéből.

Ned megállt a küszöbön. Egy éve várta ezt a pillanatot, de most, hogy itt volt, a szíve eltelt szorongással.

Kopogtatott.

A Naomi nevű, koros szolgáló nyitott ajtót, és betessékelte a tágas

hallba. Naomi egész életében ismerte Nedet, de most feszélyezettnek tűnt, mintha holmi gyanús idegen állított volna be hozzájuk; amikor Margery után érdeklődött, Naomi azt felelte, mindjárt megkeresi.

Ned a kandalló fölött lógó festményt nézte, amely Krisztust ábrázolta a kereszten. Kingsbridge-ben kétféle festmény létezett: a bibliai jelenetek és a nemesek hivatalos arcképei. Odaát ugyancsak meglepte, hogy a gazdag francia házaknál Venushoz és Bacchushoz hasonló pogány isteneket láthat meseerdőkben, lecsúszni vágyó leplekbe öltözve.

Ám itt volt valami szokatlan. A Golgotával átellenes falon Kingsbridge térképe függött. Ned még sosem látott ilyesmit, és érdeklődve tanulmányozta. Tisztán látszott, hogyan osztja négy részre a várost az észak–déli főutca és a kelet–nyugati irányú általút. A délkeleti részbe esett a katedrális és a korábbi apátság; a délnyugatiba a bűzlő iparnegyed. A mappán feltüntették az összes templomot és néhány házat is, köztük Fitzgeraldékét és Willardékét. A várost keletről a folyó határolta, egészen addig, ahol elkanyarodott. Valaha délről is a folyó jelentette a határt, de mostanra, hála Merthin hídjának, Kingsbridge átlépett a vízen, és nagy elővárosa volt a túlsó parton.

Mennyire jellemző Margery szüleire ez a két kép, gondolta Ned: az apja, a politikus akaszthatta föl a térképet; az anyja, a buzgó katolikus, a Golgotát.

Nem Margery jött be a hallba, hanem a bátyja, Rollo. Jóképű, fekete hajú fiatalember volt, magasabb is Nednél. Együtt jártak iskolába, de sosem barátkoztak, mert Rollo négy évvel idősebb volt. Az iskola legokosabb diákjának számított, ezért megbízták a fiatalabbak oktatásával, Ned azonban nem volt hajlandó tanárnak tekinteni, és sosem ismerte el a tekintélyét. És ha ez nem lett volna elég, hamarosan kiderült, hogy Ned legalább olyan értelmes, mint Rollo. Veszekedtek és verekedtek is, amíg Rollo el nem utazott, hogy az oxfordi Kingsbridge College-ban tanuljon tovább.

Ned igyekezett palástolni ellenszenvét és titkolni bosszúságát.

– Láttam az építkezést a Harang mellett – mondta udvariasan. – Apádnak lesz új háza?

– Igen. Ez a hely elég ódivatú.

– Jól mehet az üzlet Combe Harbourban. – Sir Reginald volt az öbölbeli vámhivatal főnöke. Jövedelmező állás volt, Tudor Mária a koronázása után ezzel hálálta meg Sir Reginald támogatását.

– Szóval visszajöttél Calais-ból. Milyen volt? – kérdezte Rollo.

– Sokat tanultam. Az apám építtetett ott egy mólót és egy raktárházat, amelyet Dick nagybátyám igazgat. – Ned apja tíz éve halt meg, azóta az anyja vezette az üzletet. – Angol vasércet, ónt és ólmot szállítunk Combe Harbourból Calais-ba, ahol eladjuk egész Európának. – Calais volt Willardék családi vállalkozásának talpköve.

– Hogyan hatott rá a háború? – Anglia háborúban állt Franciaországgal, és Rollo aggodalma ordítóan álságos volt. Igazából örült, hogy a Willard család vagyona veszélyben forog.

Ned mutatta, hogy félvállról veszi a dolgot.

– Calais védelme megfelelő – mondta eltúlzott önbizalommal. – Erődök veszik körül, amelyek azóta védelmezik, hogy kétszáz éve Anglia része lett. – Elfogyott a türelme. – Margery itthon van?

– Van rá okod, hogy találkozz vele?

Ez goromba kérdés volt, de Ned úgy tett, mintha nem venné észre. Kinyitotta az iszákját.

– Ajándékot hoztam neki Franciaországból – válaszolta. Előhúzott egy vég gondosan összehajtogatott, levendulaszínű, csillámló selymet.

– Nem akar találkozni veled.

Ned elkomorodott. Ez meg micsoda?

– Hát én meg biztos vagyok benne, hogy igen.

– El nem képzelhetem, miért.

Ned gondosan megválogatta a szavait.

– Csodálom a húgodat, Rollo, és azt hiszem, ő is kedvel engem.

– Rá fogsz jönni, hogy távollétedben megváltoztak a dolgok, ifjú Ned – felelte leereszkedően Rollo.

Ned nem vette komolyan. Ez csak Rollo sunyi rosszindulata.

– Akkor is kérlek, hogy szólj neki.

Rollo elmosolyodott, ami aggasztotta Nedet, mert ugyanígy mosolygott, amikor engedélyt kapott, hogy megpálcázza valamelyik kisebbet az iskolában.

– Margery gyűrűs menyasszony – mondta.

– Micsoda? – Ned szeme tágra nyílt a fájdalmas megdöbbenéstől. Mintha hátulról vágták volna fejbe egy bunkóval. Nem tudta, mire számíthat, de erre álmában sem gondolt.

Rollo csak mosolygott rendületlenül.

Ned kibökte az elsőt, ami az eszébe jutott.

– Kihez megy hozzá?

– Shiring viscountjához.

– Barthoz? – Ez hihetetlen volt. A megye összes ifjai közül a nehézfejű, humortalan Bart Shiring volt az utolsó, aki meghódíthatta Margery szívét. A kilátás, hogy egy napon Shiring grófja lesz, talán sok lánynak elegendő, de Margerynek nem, ez biztos!

Illetve egy éve még biztos lehetett.

– Ezt te találtad ki? – kérdezte.

Azonnal rájött, hogy balgaságot kérdezett. Rollo lehet alattomos és rosszindulatú, de ostoba aligha: nem eszel ki egy ilyen mesét, mert félne, hogy balgának látszana, amikor kiderül az igazság.

Rollo vállat vont.

– Vízkeresztkor jelentik be az eljegyzést a gróf lakomáján.

De hiszen holnap van vízkereszt! Ha Shiring grófja lakomát ad, bizonyára Ned családját is meghívták. Ezért ő is hallhatja a bejelentést, amennyiben Rollo igazat beszél.

– Szereti? – robbant ki belőle.

Rollo nem számított erre a kérdésre, és most ő lepődött meg.

– Nem értem, miért kellene ezt megbeszélnem veled.

A köntörfalazásból Ned gyanította, hogy a válasz nemleges.

– Miért sunyítasz?

Rollo megsértődött.

– Jobb, ha mész, mielőtt arra kényszerülök, hogy elpáholjalak, mint régen.

Ned fölállt.

– Már nem vagyunk az iskolában – mondta. – Esetleg elcsodálkozhatsz azon, hogy ki páhol el kit. – Szívesen nekiment volna Rollónak, és éppen elég dühös volt ahhoz, hogy ne érdekelje, ki győz.

De Rollo óvatos volt. Az ajtóhoz ment, kitárta.

– Isten áldjon – mondta.

Ned habozott. Nem akart távozni anélkül, hogy látta volna Margeryt. Ha tudja, melyik a szobája, talán felszalad a lépcsőn. Viszont bután vette volna ki magát, ha a hálószobák ajtóit nyitogatja a más házában.

Fogta a selymet, visszatette az iszákjába.

– Nem ez az utolsó szavam – mondta. – Nem tarthatod örökké bezárva. Beszélni fogok vele.

Rollo elengedte a füle mellett, amit Ned mondott, és csak ácsorgott türelmesen.

Ned tenyere viszketett, de nagy erőfeszítéssel visszaparancsolta a pofozkodhatnékját; most már férfiak, ő pedig nem kezdhet el verekedni ilyen csekély provokációra. Úgy érezte, sarokba szorították. Egy hosszú pillanatig habozott. Nem tudta, mit tegyen.

Így hát kiment.

– Ne siess vissza – szólt utána Rollo.

Ned legyalogolta a főutcán azt a csekély távolságot, amely még hátravolt a szülőházáig.

A Willard-ház a főutcán állt, szemben a katedrális nyugati homlokzatával. Az évek során minden rendszer nélkül bővítették, és mostanra több ezer négyzetméteren burjánzott szét. Mindazonáltal kényelmes volt, vaskos kandallókkal, kedélyes eszem-iszomokhoz való, tágas ebédlővel, jófajta, pehelypaplanos ágyakkal. Itt lakott Alice Willard, a két fia, és Anyó, Ned megboldogult apjának az anyja.

Ned az utcára néző fogadószobában találta az anyját, amelyet Alice irodának használt, ha nem a vízparti raktárházban tartózkodott. Alice felugrott az íróasztaltól, átölelte és megcsókolta a fiát. Ned rögtön látta, hogy az elmúlt egy évben megtestesedett, ám ezt nem közölte vele.

Körülnézett. A szoba nem változott. Itt volt anyjának kedvenc festménye Krisztusról és a házasságtörő asszonyról, akit az álszent farizeusok meg akarnak kövezni. Alice szívesen idézte Jézust: „Az vesse rá az első követ, aki bűntelen közületek.” Elég buja kép volt, mert a parázna melle kilátszott, ami színes álmokat küldött valamikor a serdülő Nednek.

Kinézett a nappali ablakából a piactérre és a nagyszerű templom elegáns homlokzatára, amelyet csúcsíves ablakok és árkádok hosszú sorai tagoltak. A székesegyház végigkísérte az életét; csak az ég lett fölötte más minden évszakban, ami valamilyen érthetetlen okból mélységes megnyugvással töltötte el a fiút. Emberek születnek és meghalnak, városok fölemelkednek és lehanyatlanak, háborúk elkezdődnek és véget érnek, de a kingsbridge-i székesegyház itt fog állni az Ítélet Napján is.

– Szóval elmentél a templomba, hogy hálát adj – mondta Alice. – Derék fiú vagy.

Az anyját nem ámíthatta.

– Fitzgeraldéknál is jártam. – Észrevette Alice arcán a röpke csalódást, ezért hozzátette: – Remélem, nem haragszol, hogy először oda mentem.

– Egy kicsit – ismerte el az anyja. – Holott emlékeznem kellett volna, milyen az, amikor az ember ifjú és szerelmes.

Negyvennyolc éves volt. Edmund halála után mindenki azt mondta, hogy ismét férjhez kellene mennie, és a kis Ned, aki akkor nyolcesztendős volt, megrémült, hogy kap egy kegyetlen mostohaapát. Ám az anyja immár tíz éve élt özvegyi sorban, és Ned sejtette, hogy ez így is marad.

– Hallom Rollótól, hogy Margery hozzámegy Bart Shiringhez – mondta.

– Ó, egek. Ettől féltem. Szegény Ned. Úgy sajnállak.

– Milyen jogon szabja meg az apja, hogy kihez menjen?

– Az apák elvárják az engedelmességet. Az apádnak és nekem nem kellett emiatt aggódnunk. Sosem volt lányom… aki életben maradt volna.

Ned ezt is tudta. Az anyja két lányt szült Barney előtt. A fiú látta a két apró sírkövet a temetőben, a kingsbridge-i székesegyház északi oldalán.

– Egy asszonynak szeretnie kell a férjét – vitatkozott. – Te nem kényszerítetted volna a lányodat, hogy egy ilyen Bart-féle baromhoz menjen.

– Valóban nem.

– Mi bajuk ezeknek?

– Sir Reginald hisz a rangban és a tekintélyben. Polgármesterként úgy gondolja, a városatyák dolga, hogy döntéseket hozzanak, aztán kikényszerítsék a végrehajtásukat. Amikor apád volt a polgármester, azt mondta, az elöljáróknak azzal kell irányítaniuk a várost, hogy szolgálják.

– Ez csak két különböző vélemény ugyanarról a dologról! – türelmetlenkedett a fiú.

– Nem – felelte Alice. – Ez két világ.

– Nem megyek Bart Shiringhez! – mondta Margery Fitzgerald az anyjának.

Izgatott és dühös volt. Tizenkét hónapja várta, hogy Ned visszatérjen, mindennap gondolt rá, vágyott fanyar mosolya, aranybarna szeme után, most pedig a szolgáktól kellett megtudnia, hogy Ned itt van Kingsbridge-

ben, el is jött hozzájuk, de neki nem szóltak, és a fiú már el is ment! Annyira haragudott a családjára, amiért becsapták, hogy sírt mérgében.

– Nem arra kértelek, hogy ma menj hozzá Shiring viscounthoz – mondta Lady Jane. – Csak eredj, és társalogj vele.

Margery szobájában voltak. Az egyik sarokban prie-dieu, azaz imazsámoly állt, ahova a lány napjában kétszer letérdelt, felnézett a falon lógó feszületre, és elefántcsontból faragott rózsafüzérjén számolta az imákat. Ezt leszámítva a szobában világias jómódra vallott a pehely derékaljjal megvetett mennyezetes ágy, a színpompás függönyök, a nagy, faragott tölgyfa láda Margery számos ruhájának, és a falon az erdei jelenetet ábrázoló kárpit.

Ez a szoba sok veszekedést látott az évek során a lány és az anyja között. Ám Margery mostanra nővé érett: alacsonysága és karcsúsága ellenére máris meghaladta pöttöm, indulatos anyját, és úgy vélte, nem szükségszerű, hogy a disputák örökké Lady Jane diadalával és az ő megaláztatásával végződjenek.

– Minek? Azért van itt, hogy udvaroljon. Ha beszélek vele, még azt hiszi, bátorítom. Azután még dühösebb lesz, mihelyt rájön az igazságra – mondta.

– Udvarias azért még lehetsz!

Margery nem akart Bartról beszélni.

– Miért nem szóltál, hogy Ned itt volt? – kérdezte. – Ez nem volt tisztességes!

– Nem tudtam róla, csak amikor már elment! Rollo találkozott vele.

– Rollo azt csinálja, amit ti akartok!

– A gyermekeknek azt kell tenniük, amit a szülő akar – felelte az anyja. – Ismered a parancsolatot: Tiszteld atyádat és anyádat. Ez a kötelességed Isten iránt.

Margery fiatal életének ez volt az örök konfliktusa. Tudta, hogy Isten engedelmességet vár el tőle, de neki akaratos, lázongó természete volt –

gyakran a fejére is olvasták –, és rendkívül nehéznek találta a szófogadást. Bár ha figyelmeztették, mindig elnyomta a természetét, és simulékonyan viselkedett, mert Isten akarata a legfontosabb.

– Bocsánatot kérek, anyám – mondta.

– Eredj, beszélj Barttal – utasította Lady Jane.

– Igenis.

– Csak előbb fésülködj meg, drágám.

Margeryben még egyszer fellángolt a dac.

– A hajamnak semmi baja! – Kiment, mielőtt az anyja tovább kárpálhatott volna.

Bart a hallban tartózkodott, és új, sárga nadrágot viselt. Éppen az egyik kutyát bosszantotta: sonkával kínálta, majd az utolsó pillanatban elkapta előle.

Lady Jane ugyancsak lejött a lépcsőn Margery után.

– Vezesd Lord Shiringet a könyvtárba, mutasd meg a könyveket.

– Nem is szeret olvasni – dünnyögte a lány.

– Margery!

– Szeretném látni a könyveket – mondta Bart.

Margery vállat vont.

– Hát akkor gyere. – Átment a szomszéd szobába. Nyitva hagyta az ajtót, de az anyja nem jött utánuk.

Apja könyvei három polcot töltöttek meg.

– Istenemre, ugyancsak sok könyvetek van! – kiáltotta Bart. – Az embernek rámegy az egész élete, amíg mindet végigolvassa.

Ötven-egynéhány kötet sorakozott a polcokon, ami jelentős vagyonra utalt. Ennél többet legfeljebb az egyetemeken vagy a székesegyházak könyvtáraiban látni. Még latin és francia nyelvűek is voltak köztük.

Margery erőltette a házikisasszonyi nyájasságot. Levett egy angol nyelvű könyvet.

– *Az élvezetek édene* – mondta. – Ez érdekelhet.

Bart kéjes vigyorral közelebb húzódott.

– Az élvezet valóban édeni. – Láthatólag roppant elégedett volt a saját humorával.

A lány hátrább lépett.

– Ez egy hosszú allegória egy lovag oktatásáról.

– Aha. – Bart rögtön elvesztette érdeklődését a könyv iránt. Végignézett a polcon, kihúzta *A főzés művészeté*t. – Ez már fontos – mondta. – Egy asszonynak gondoskodnia kell róla, hogy a férje jókat ehessen, nem gondolod?

– Természetesen. – Margery törte a fejét, hogy miről cseveghetnének. Mi érdekli Bartot? Talán a háború. – Az emberek a királynőt hibáztatják a franciaországi háború miatt.

– Miért, az ő hibája?

– Azt mondják, hogy itt tulajdonképpen Spanyolország és Franciaország hadakozik az itáliai birtokokért, amikhez Angliának semmi köze, csak azért keveredtünk bele, mert a mi Mária királynőnknek Spanyol Fülöp a férje, ezért őt kell támogatni.

Bart bólintott.

– Az asszony pedig mindenben követi az ő férjét.

– A lányoknak épp ezért kell nagyon meggondolniuk, kit válasszanak. – Bart nem fogta fel az epés megjegyzést. Margery folytatta: – Némelyek szerint királynőnknek nem kellett volna hozzámennie egy idegen uralkodóhoz.

Bart unta a témát.

– Nem illendő politikáról beszélnünk. Az asszonyoknak a férjükre kell hagyniuk az efféle dolgokat.

– Az asszonyoknak olyan sok kötelességük van a férjükkel szemben – felelte Margery, pedig tudta, hogy Bartról lepereg a gúnyolódása. – Főzünk nekik, engedelmeskedünk nekik, rájuk hagyjuk a politikát… Örülök, hogy nincs férjem, így egyszerűbb az élet.

– De hát minden asszonynak szüksége van egy férfira.

– Beszéljünk valami másról!

– Komolyan gondolom. – Behunyta a szemét, összpontosított, azután elhadarta a bemagolt szöveget. – Te vagy a legszebb lány a világon, és én szeretlek. Légy a feleségem.

– Nem! – vágta rá Margery.

Bart elhűlt. Nem tudta, mit feleljen. Nyilvánvalóan arra készítették fel, hogy épp az ellenkezőjét fogja hallani. Rövid szünet után ismét megszólalt:

– De hát az én feleségem egy napon grófné lesz!

– Akkor olyan lányt kell elvenned, akinek ez a szíve vágya.

– Miért, neked nem?

– Nem! – Margery nem akart nyers lenni, de nem volt könnyű, mert Bart nem értette a csiszolt beszédet. – Bart, te erős vagy és szemrevaló, bizonyosan bátor is, de én sosem tudnálak szeretni. – Ned jutott az eszébe: az ő társaságában sosem kellett azon rágódnia, hogy miről beszéljenek. – Olyan emberhez megyek, aki okos, figyelmes, és a feleségében többet lát, mint a legmagasabb állású cselédjét. – Tessék, gondolta, ezt még Bart is képes felfogni.

Az ifjú meglepő gyorsasággal áthidalta a kettejük közötti távolságot, és megragadta Margery karját. Erős volt a marka.

– Az asszonyok szeretik, ha parancsolnak nekik – mondta.

– Ezt ki mondta neked? Hidd el, én biztos nem! – Margery igyekezett elhúzódni, de nem bírt.

Bart magához rántotta, és megcsókolta.

Egy másik napon Margery talán elfordította volna az arcát. Hiszen ez lett volna a legegyszerűbb. De még mindig szomorú és keserű volt, mert elkerülte Nedet, és még mindig arról ábrándozott, mi lett volna, ha mégis találkoznak: hogyan csókolta volna meg, hogyan cirógatta volna a fiú haját, hogyan húzta volna közelebb magához. A képzelt Ned olyan erős

volt, hogy undorítónak találta Bart ölelését. Ettől annyira elvesztette a fejét, hogy gondolkodás nélkül és teljes erejéből beletérdelt a viscount ágyékába.

Bart felordított kínjában és megdöbbenésében. Kétrét görnyedt, nyöszörgött a kíntól, szorosan behunyta a szemét, és két kézzel szorongatta az ágyékát.

Margery az ajtóhoz futott, de mielőtt odaért volna, belépett az anyja, aki nyilvánvalóan hallgatózott.

Lady Jane az udvarlóra nézett, és azonnal megértette, mi történt.

– Oktalan gyermek! – mondta Margerynek.

– Nem megyek hozzá egy ilyen dúvadhoz! – kiáltotta Margery.

Most bejött az apja. Magas, fekete hajú ember volt, Rollóra hasonlított, de a fiától eltérően olyan szeplős volt, mint a szárcsatojás.

– Ahhoz mész, akit apád választ – mondta fagyosan.

A vészjósló kijelentés megrémítette Margeryt. Kezdte sejteni, hogy alábecsülte szülei elszántságát. Hiba volt, hogy engedett a méltatlankodásának. Igyekezett lecsillapodni és logikusan gondolkodni.

Még mindig izzó haraggal, de sokkal fegyelmezettebben válaszolt:

– Nem vagyok hercegnő! Mi köznemesek vagyunk, nem arisztokraták. A házasságom nem politikai szövetség. Egy kereskedő lánya vagyok. A mi fajtánkban nincs dinasztikus házasság.

Sir Reginald olyan dühös lett, hogy kivörösödött a szeplői alatt.

– Én lovag vagyok!

– De nem gróf!

– Annak a Ralph Fitzgeraldnak a leszármazottja vagyok, aki kétszáz éve Shiring grófja volt, akárcsak most Bart! Ralph Fitzgerald Sir Gerald fia és a hídépítő Merthin testvére volt. Ereimben az angol nemesség vére folyik!

Margery elszörnyedve jött rá, hogy nem csupán apja hajthatatlanságával, de családi önérzetével is szembekerült. Nem tudta, hogyan győzhetné le egyszerre a kettőt. Abban az egyben volt biztos, hogy

nem szabad gyengeséget mutatnia.

Barthoz fordult. Csak nem akar elvenni egy fanyalgó arát?

– Sajnálom, Lord Shiring, de nekem Ned Willard lesz a férjem.

Sir Reginald megdöbbent.

– Azt már nem, a szent keresztre!

– Szeretem Ned Willardot.

– Túl fiatal vagy ahhoz, hogy bárkibe szerelmes légy. A Willardok különben is gyakorlatilag protestánsok!

– Ugyanúgy eljárnak a misére, mint mindenki!

– Az mindegy, Shiring viscounthoz fogsz férjhez menni.

– Nem fogok – felelte halkan, elszántan a lány.

Bart magához tért.

– Tudtam, hogy baj lesz vele – motyogta.

– Csak erős kézre van szüksége – mondta Sir Reginald.

– Korbácsra. Arra van szüksége.

Erre már Lady Jane is közbeszólt:

– Gondolkodj, Margery! Egy napon grófné leszel, a fiad pedig gróf!

– Benneteket csak ez érdekel, igaz? – kérdezte Margery. Hallotta, hogyan élesedik a hangja dacos kiáltássá, de nem bírta leállítani magát. – Azt akarjátok, hogy az unokátok főrend legyen! – Látta az arcukon, hogy telibe talált. Megvetően folytatta: – Én meg nem leszek tenyészkanca, csak azért, mert ti azzal áltatjátok magatokat, hogy mágnások vagytok!

Ahogy kimondta, rögtön rájött, hogy túl messzire ment. A legérzékenyebb pontján sértette meg az apját.

Sir Reginald lecsatolta a derékszíját.

Margery rémülten hátrált, de nem jutott az íróasztalnál tovább. Sir Reginald a bal kezével megmarkolta a lánya tarkóját. Margery látta, hogy a szíj végét rézzel verték ki, és felsikoltott félelmében.

Sir Reginald az asztalra döntötte. Margery kétségbeesetten vonaglott, de az apja olyan erős volt, hogy simán lefogta.

Hallotta, amint az anyja azt mondja:

– Kérlek, Lord Shiring, távozz! – Ettől még jobban megrémült.

Ajtó csapódott. A szíj süvítve szelte a levegőt, és lecsapott Margery combjának hátuljára. A ruha túl vékony volt, hogy megvédje. Ismét sikoltott, ezúttal fájdalmában. A szíj lecsapott másodszor, majd harmadszor.

Ekkor megszólalt az anyja.

– Azt hiszem, ennyi elég, Reginald!

– Ha kíméled botodat, gyűlölöd fiadat – felelt az apja a gyászosan ismerős szentenciával. Ez komor családi szólásmondás volt, mert a gyerekek kivételével mindenki hitt abban, hogy a verés jót tesz a fiatalságnak.

– A Biblia másképp mondja – vitatkozott Lady Jane. „A ki megtartóztatja az ő vesszejét, gyűlöli az ő fiát; a ki pedig szereti azt, megkeresi őt fenyítékkel.” És ez a fiúkra vonatkozik, nem a lányokra.

Sir Reginald egy másik verssel vágott vissza.

– De az is példabeszéd, hogy: „Ne vond el a gyermektől a fenyítéket!” Nem igaz?

– De ő már nem gyermek. Mellesleg mindketten tudjuk, hogy Margerynél nem működik az efféle bánásmód. A fenyítéstől csak még makacsabb lesz.

– Akkor hát mit javasolsz?

– Bízd rám. Beszélek vele, amikor lecsillapodik.

– Jól van – bólintott Sir Reginald. Margery azt hitte, nincs több büntetés; ám ekkor a derékszíj ismét füttyentett, és belemart már amúgy is fájó lábába, ő pedig ismét sikoltott. De rögtön utána Sir Reginald csizmás lába kidübörgött a szobából, és ezzel csakugyan befejeződött a fenyítés.

*

Ned biztosra vette, hogy találkozik Margeryvel Swithin gróf lakomáján. A szülei nem hagyhatják otthon. Az olyan lenne, mintha bejelentenék, hogy valami baj van. Mindenki arról pusmogna, miért nem jött el Margery.

A földúton keményre fagytak a kerékvágások, Ned lova óvatosan szedte a lábát a csalós terepen. A ló teste fölmelegítette az ifjúét, de a keze és a lába megdermedt a hidegtől. Mellette az anyja, Alice lovagolt egy széles hátú kancán.

Shiring gróf otthona, a New Castle húsz kilométerre volt Kingsbridge-től. A kurta téli napnak csaknem a fele eltelt az utazással, és Ned türelmetlenkedett. Találkoznia kellett Margeryvel, nemcsak azért, mert vágyott a látására, de azért is, mert rá kellett jönnie, mi az ördög folyik itt.

A távolban felbukkant New Castle. Százötven éve csakugyan új volt. A gróf mostanában építtetett házat a középkori erőd romjain. A megmaradt bástyafalakra, amelyek ugyanolyan szürke kőből készültek, mint a kingsbridge-i székesegyház, a fagyos köd fűzött pántlikát és virágfüzért. Ahogy közelebb értek, Ned meghallotta az ünnepség lármáját: hangos üdvözléseket, nevetést és egy vidéki bandát, mély dobszót, vidám hegedűt, dudák sivítását, amely ropogó tüzekkel, forró étellel és pezsdítő itókával kecsegtetett.

Ned ügetésre gyorsított. Alig várta, hogy megérkezzenek, és véget érjen ez a bizonytalanság. Szereti Margery Bart Shiringet, azért megy hozzá feleségül?

Az út egyenesen a kapuhoz vezetett. A várfalon peckes varjak lépkedtek, és rosszindulatúan károgtak a látogatókra. A felvonóhíd régen eltűnt, a várárkot feltöltötték, de az őrházon még megvoltak a keskeny lőrések. Ned belovagolt a lármás udvarra, amely zsúfolásig megtelt fényes öltözetű vendégekkel, lovakkal, szekerekkel és lázasan futkosó, grófi cselédekkel. Rábízta a lovát egy istállófiúra, és csatlakozott a ház felé vonuló tömeghez.

Nem látta Margeryt.

Az udvar túlsó végében állt a divatos, téglafalú palota, melyet egybeépítettek a régi várból itt maradt kápolnával és a serfőzdével. Ned csak egyszer járt itt a négy év alatt, amióta felépült, és most ismét megcsodálta a hatalmas ablakokat és az összetett kémények sorait. Pompásabb volt a leggazdagabb kingsbridge-i polgárok otthonainál, a legnagyobb ház, amit Ned valaha látott. Londonban lehettek nagyobbak, de ott még sose járt.

Swithin gróf szerencséje lehanyatlott VIII. Henrik alatt, mert ellenezte, hogy a király szakítson a pápával; csillaga akkor kezdett ismét emelkedni, amióta a vakbuzgó katolikus Tudor Mária lépett a trónra. Swithin újra az udvar kegyeltje, gazdag és hatalmas úr lett, ami fényűző lakomát ígért.

Ned belépett egy emeletnyi magas, óriási csarnokba, amely még télvíz idején is világos volt, hála a hatalmas ablakoknak. A falakat fényes tölgyfa táblákkal burkolták, és vadászjeleneteket ábrázoló kárpitokkal borították. A terem két végében fahasábok pattogtak két irdatlan kandallóban. A három fal hosszat végigfutó galérián vérpezsdítően játszottak a muzsikusok, akiket Ned az útról is hallott. Magasan fönt a negyedik falon függött Swithin gróf apjának képe, aki a hatalmat jelképező pálcát tartotta a kezében.

Voltak vendégek, akik nyolcas körökben ropták a szilaj táncot; egy darabig kézen fogva pörögtek, azután megálltak és előre-hátra szökdécseltek. Mások csoportokba verődve társalogtak emelt hangon, hogy túlkiáltsák a zenészeket és a táncosok dobogását. Ned elvett egy forró almaborral teli fakupát, és körülnézett.

A táncosoktól távolabb húzódott a hajótulajdonos Philbert Cobley és családja, valamennyien szürkében és feketében. A kingsbridge-i protestánsok féllegális felekezetéről mindenki tudta, hogy *van*, az is sejtették, kik tartoznak hozzá, de a létezését nem ismerték el nyíltan. Kissé emlékeztetnek azoknak a férfiaknak a félig titkos társaságára, akik más férfiakat szeretnek, gondolta Ned. A protestánsok nem hirdették hitüket,

mert akkor kínzással kényszerítették volna őket hittagadásra, és máglyára vetették volna, aki erre nem hajlandó. Ha valaki a hitüket firtatta, nem adtak egyenes választ. Eljártak a misére, engedelmeskedve a törvény parancsának, de minden lehetőséget megragadtak, hogy ostorozzák a trágár nótákat, a kivágott női ruhát és a részeges papokat. Unalmas ruhát viselni pedig nem volt tilos.

Ned csaknem mindenkit ismert a teremben. A fiatalabb vendégek azok a fiúk voltak, akikkel együtt járt a kingsbridge-i iskolába, és ezeknek a lányoknak a haját rángatta meg a vasárnapi mise után. Hasonlóan ismerős volt a helyi notabilitások idősebb nemzedéke, mert gyakran megfordultak az anyja házában.

Miközben kereste Margeryt, megakadt a szeme egy idegenen. Hosszú orrú férfi volt, a harmincas évei vége felé járt, barna haja már gyérült, szakállát a most divatozó hegyes formára nyíratta. Alacsony, szikár alakját egyszerű, de nagyon drága, sötétvörös köpeny takarta. Swithin gróffal és Sir Reginald Fitzgeralddal beszélgetett. Nedet meglepte a két helyi uraság viselkedése. Láthatóan nem kedvelték az előkelő látogatót – Reginald keresztbe fonta a karját, hátrafeszítette a vállát, Swithin terpeszben állt, csípőre tette a kezét –, mégis erősen figyeltek rá.

A zenészek lendületesen befejeztek egy számot. A viszonylagos csöndben Ned megszólította Philbert Cobley fiát, a kövér, sápadt, kerek arcú Danielt, aki néhány évvel volt idősebb nála.

– Ez meg ki? – mutatott a vörös köpenyes idegenre.

– Sir William Cecil. Erzsébet hercegnő birtokainak intézője.

Tudor Erzsébet a királynő féltestvére volt.

– Már hallottam Cecilről – mondta Ned. – Nem volt államminiszter egy darabig?

– De bizony.

Ned akkor még túl kicsi volt ahhoz, hogy érdekelje a politika, de emlékezett rá, hogy az anyja csodálattal emlegette Cecil nevét. Cecil nem

volt eléggé katolikus Tudor Mária ízlésének, és nem sokkal azután, hogy trónra került, útilaput kötött a miniszter talpára. Cecil ezért vállalta el Erzsébet pénzügyeinek kevésbé látványos intézését.

De mit keres itt?

Anyja tudni akar majd Cecilről. Egy látogató híreket jelent, és Alice megszállottja volt a híreknek. Mindig ezt tanította a fiainak, hogy az információ gazdaggá teheti az embert, vagy megmentheti a tönkremenéstől. De amikor keresgélni kezdte az anyját, észrevette Margeryt, és azonnal megfeledkezett William Cecilről.

Megdöbbentette Margery külseje. Mintha öt évvel lett volna idősebb, nem pedig eggyel. Fürtös, világosbarna haját bonyolult frizurába tűzték fel, és hetyke tollal díszített férfikalapot biggyesztettek a fejére. A nyakát övező kicsiny, fehér fodor mintha megvilágította volna az arcát. Alacsony volt, de nem sovány, és kék bársonyruhájának divatosan merev fűzője sem rejthette el gyönyörűséges gömbölyűségeit. Az arca ugyanolyan mozgékony maradt. Mosolygott, felvonta a szemöldökét, vonásain meglepetés, értetlenség, gúny és öröm váltogatta egymást, és Ned ugyanúgy bámulta, mint régen. Pár pillanatig mintha senki más nem tartózkodott volna a teremben.

Ahogy magához tért révületéből, nyomakodni kezdett a lány felé.

Margery látta, hogy jön, és felragyogott. Ned szíve szárnyra kelt. Ám a lány arca máris változott, kikeleti időnél sebesebben; felhőként vette körül az aggodalom. Amikor a fiú közelebb ért, a lány szeme tágra nyílt a félelemtől, és mintha kérlelte volna, hogy távozzon, de Ned nem törődött vele. Beszélniük kell.

Szóra nyitotta a száját, de a lány megelőzte.

– Kövess, amikor Szarvasvadászatot játszanak – mondta halkan. – Most hallgass!

A Szarvasvadászat bújócskaféle, amelyet fiatalok játszanak ünnepnapokon. Ned vére forrt a kilátástól. De mégsem akart elmenni úgy, hogy legalább néhány választ ne kapjon.

– Szereted Bart Shiringet? – kérdezte.

– Dehogy! Most pedig menj – később beszélünk.

Ned borzongott az izgalomtól, de még nem végzett.

– Hozzámész?

– Nem, amíg elég szusz marad bennem, hogy elküldjem a pokolba.

Ned elmosolyodott.

– Jól van, most már lehetek türelmes.

Boldogan elsétált.

*

Rollo riadtan figyelte, ahogy a húga szót vált Ned Willarddal. Nem tartott sokáig, de látnivalóan komoly volt. Rollo aggódott. Előző nap a könyvtárajtó előtt hallgatózott, amikor Margeryt megverte az apjuk, és egyetértett az anyjával abban, hogy a büntetés csak még makacsabbá teszi a lányt.

Nem akarta, hogy a húga hozzámenjen Nedhez, akit sohasem szívelt, de ez még semmi volt ahhoz képest, hogy a Willardok hajlottak a protestantizmusra. Edmund Willard majdhogynem örült, amikor Henrik király szembefordult a katolikus egyházzal. Akkor sem jött zavarba, amikor Mária királynő visszaterelte a nyájat az akolba, de Rollót ez is sértette. Nem bírta az olyanokat, akik félvállról veszik a hitet. Mindenkinek fejet kell hajtania az egyház előtt.

Csaknem ugyanilyen fontos, hogy egy házasság Ned Willarddal nem növelné a Fitzgeraldok tekintélyét: pusztán szövetséget jelentene két virágzó kereskedőcsalád között. Ezzel szemben Bart Shiringgel bekerülnének a főnemességbe. Rollo számára a Fitzgerald család tekintélyénél csak Isten akarata volt fontosabb.

Véget ért a tánc, a gróf személyzete előhozta az asztallapokat meg a kecskelábakat, és felállították őket T alakban. Miután ez megvolt,

kezdődött a terítés. Elég hanyagul dolgoznak, állapította meg Rollo; csak úgy összevissza csapkodják a cserépkupákat és a kenyereket a fehér abroszra. Nyilván azért, mert nincs asszony aháznál, aki irányítson: a grófné két éve halt meg, és Swithin még nem nősült újra.

Odajött egy szolga.

– Apád kéret, Fitzgerald úrfi. A gróf a nappalijában vár.

Egy kisebb helyiségbe vezette Rollót, amelyben volt egy íróasztal és egy főkönyveknek való polc. Swithin gróf nyilvánvalóan innen intézte gazdasági ügyeit.

A gróf egy öblös karosszékben ült, amely csaknem akkora volt, mint egy trón. Magas és jóképű volt, akárcsak Bart, noha a bőséges eszem-iszom éveiben elterebélyesedett a dereka és megrezesedett az orra. Négy éve a bal keze majdnem minden ujját otthagyta a Hartley Wood-i csatában. Meg sem kísérelte dugdosni a hiányosságát, sőt, büszke volt sebeire.

Rollo apja, a szikár, szeplős Sir Reginald olyan volt Swithin oldalán, mint párduc a medve mellett.

Ugyancsak jelen volt Bart Shiring, és Rollo megrökönyödésére Alice és Ned Willard is a helyiségben tartózkodott.

William Cecil alacsony zsámolyon ült a hat helybélivel átellenben. Rollónak az ültetés jelképes volta ellenére is úgy rémlett, hogy Cecil irányítja a tárgyalást.

– Ugye nem baj, ha a fiam is csatlakozik hozzánk? – kérdezte Reginald. – Az Oxfordi Egyetemre járt, és jogot tanult a londoni Inns of Courtban.[{1}]

– Örülök, hogy az ifjabb nemzedék is itt van – felelte barátságosan Cecil. –Magam is elviszem a fiamat a tárgyalásokra, jóllehet csak tizenhat éves. Minél korábban kezdik, annál gyorsabban tanulnak.

Rollo megnézte magának Cecilt. Látta, hogy három szemölcs van a jobb arcán, és barna szakálla már őszül. Már húsz-egynéhány évesen nagy hatalmú udvaronc volt VI. Edward uralma alatt, és noha még most sem múlt negyven, olyan magabiztos bölcsességet árasztott, ami a sokkal

idősebb emberek sajátja.

Swithin gróf türelmetlenül fészkelődött.

– Száz vendégem van a csarnokban, Sir William. Talán elmondhatnád, mi olyan fontos, hogy elszólítasz miatta a saját lakomámról.

– Máris, nagyuram – felelte Cecil. – A királynő nem terhes.

Rollo felmordult meglepetésében és elszörnyedésében.

Mária királynő és Fülöp király kétségbeesetten szerettek volna örökösöket birtokaik, Anglia és Spanyolország trónjára. Ám ritkán voltak együtt, olyan sok munkát adott nekik egymástól távol eső királyságaik kormányzása. Ezért mindkét ország ujjongott, amikor Mária bejelentette, hogy márciusra várja a gyermekét. Nyilvánvalóan valami baj történt.

– Korábban is megtörtént – mondta komoran Sir Reginald, Rollo apja.

Cecil bólintott.

– Ez már a második álterhessége.

Swithin elhűlt.

– Álterhesség? – kérdezte. – Ezt hogy érted?

– Nem volt vetélés – felelte ünnepélyesen Cecil.

– Annyira vágyik gyermekre, hogy meggyőzi magát a terhességről, jóllehet nem az – magyarázta Reginald.

– Értem – bólintott Swithin. – Asszonyi oktalanság.

Alice Willard megvetően felhorkant. Swithin ügyet sem vetett rá.

– Most azzal nézünk szembe, hogy királynőnk valószínűleg sohase ad életet gyermeknek – mondta Cecil.

Rollo agyában végigfutottak a lehetséges következmények. A vakbuzgó katolikus Mária királynő és az ugyanolyan bigott spanyol király régen várt gyermeke, aki szigorú katolikus nevelést kapott volna, uralkodása idején a Fitzgeraldékéhoz hasonló családokat halmozta volna el a kegyeivel. Azonban ha Mária utód nélkül hal meg, akkor minden megtörténhet.

Rollo feltételezte, hogy Cecil ezt rég levezette magában.

– Az átmenet két uralkodó között veszélyes időszak minden országban

– mondta Sir William.

Rollo leküzdötte ágaskodó félelmét. Anglia visszatérhet a protestantizmushoz – akkor pedig megsemmisülhet minden, amit a Fitzgerald család elért öt év alatt.

– Vérontástól mentes, sima átmenetet óhajtok – folytatta higgadtan Cecil. – Azért vagyok itt, hogy beszéljek a vidék három legnagyobb hatalmasságával: a grófság urával, Kingsbridge polgármesterével és a város első kereskedőjével – és a segítségeteket kérjem.

Megtévesztően hasonlított a hangja egy körültekintően tervezgető, lelkiismeretes szolgáéra, de Rollo már látta, hogy veszélyes rebellissel áll szemben.

– Na és hogyan segíthetnénk? – kérdezte Swithin.

– Ígérjétek meg, hogy támogatjátok úrnőmet, Erzsébetet.

– Szerinted ő a trónörökös? – kérdezte kihívóan Swithin.

– VIII. Henriknek három gyermeke maradt – szögezte le tudálékosan Cecil a nyilvánvaló tényt. – A fia, VI. Edward, a gyermek király meghalt, mielőtt örököst nemzett volna, így idősebb lánya, Tudor Mária lett a királynő. A logikát nem lehet megkerülni. Ha Mária királynő gyermektelenül hal meg, úgy, mint Edward király, az örökösök sorában egyértelműen az első az ifjabbik leány, Tudor Erzsébet.

Rollo úgy döntött, ideje megszólalnia. Ezt a veszedelmes ostobaságot nem hagyhatja szó nélkül, és ő az egyetlen ügyvéd a szobában. Igyekezett olyan halkan és észszerűen beszélni, mint Cecil, de akárhogy erőlködött, nem szűrhette ki a hangjából a riadalmat.

– Erzsébet törvénytelen! – mondta. – Henrik nem élt törvényes házasságban a lánya anyjával. Válását az első feleségétől a pápa sosem hagyta jóvá.

– Fattyúk nem örökölhetnek vagyont vagy címet, ezt mindenki tudja – tette hozzá Swithin.

Rollo megrándult. Erzsébetet fattyúnak nevezni a kancellárja előtt

szükségtelen gorombaság. Sajnos Swithin közismerten modortalan. Rollo meggondolatlanságnak tartotta, hogy kötözködik a higgadt Cecillel. Lehet, hogy most kegyvesztett, de még mindig áradt belőle a csendes tekintély.

Cecil nem reagált a bárdolatlanságra.

– A válást jóváhagyta az angol parlament – felelte udvarias hajthatatlansággal.

– Úgy hallom, hajlik a protestantizmusra – mondta Swithin.

Ez a lényeg, gondolta Rollo.

Cecil elmosolyodott.

– Sokszor mondta nekem, hogy ha királynő lesz, arra törekszik majd, hogy uralma alatt egyetlen angol se fizessen az életével a hitéért.

– Ez jó jel – mondta Ned Willard. – Senki sem akar több tűzhalált látni.

Jellemző a Willardokra, gondolta Rollo: mindennél fontosabb nekik a nyugodt élet.

Swithin grófot ugyancsak felbosszantotta a kertelés.

– Katolikus vagy református? – kérdezte. – Vagy egyik, vagy másik.

– Éppen ellenkezőleg – felelte Cecil. – Az ő hite a türelem.

Swithin felháborodott.

– Türelem? – morogta megvetően. – Az eretnekséggel szemben? A káromlással szemben? Az istentelenséggel szemben?

Rollo jogosnak tartotta Swithin dühét, de az indulat nem helyettesíti a törvényes érveket. A katolikus egyháznak megvolt a saját választottja Anglia trónjára.

– A világ szemében a trón jogos örököse a másik Mária, a skótok királynője.

– Bizonyosan nem – vitatkozott Cecil, aki láthatólag számított erre az érvre. – Stuart Mária csupán VIII. Henrik unokatestvérének lánya, de Tudor Erzsébet a lánya.

– A törvénytelen lánya.

Ismét közbeszólt Ned Willard.

– Láttam Stuart Máriát, amikor Párizsban jártam – mondta. – Nem beszéltem vele, de a Louvre-palota egyik külső termében tartózkodtam, amikor arra haladt. Magas és gyönyörű.

– Mi köze ennek bármihez? – türelmetlenkedett Rollo.

Ned nem engedte lehurrogni magát.

– Tizenöt esztendős. – Keményen nézett Rollóra. – Ugyanannyi idős, mint a húgod, Margery.

– Az nem lényeges…

Ned fölemelte a hangját, túlkiáltva a közbeszólást.

– Egyesek szerint egy tizenöt éves lány túl fiatal ahhoz, hogy férjet válasszon, az uralkodásról nem is szólva.

Rollo lélegzete elakadt. Az apja sértődötten felmordult. Cecil összevonta a szemöldökét, kétségtelenül rájött, hogy Ned kijelentésének van valamilyen rejtett üzenete, amelyet egy kívülálló nem érthet.

– Azt hallottam, hogy Mária beszél franciául és skótul, viszont angolul alig – tette hozzá Ned.

– Ilyesfajta megfontolások nem sokat számítanak a jogban – mondta Rollo.

Ám Ned nem tágított.

– Van rosszabb is. Mária gyűrűs menyasszonya Ferenc hercegnek, a francia trón örökösének. Az angoloknak az sem tetszik, hogy jelenlegi királynőnk a spanyol király hitvese; még ellenségesebben tekintenének egy olyan királynőre, akinek Franciaország királya a férje.

– Ebben nem az angol nép dönt – szögezte le Rollo.

– Akkor is. Ahol kétely van, ott harc lehet, és akkor a nép esetleg kaszára-kapára kap, és tudatja a véleményét.

– Pontosan ez az, amit szeretnék elkerülni – szólt közbe Cecil.

Ez tulajdonképpen fenyegetés, gondolta dühösen Rollo; de mielőtt ki is mondhatta volna, Swithin ismét megelőzte.

– Személy szerint milyen lány ez az Erzsébet? Még sose láttam.

Rollo ingerülten összevonta a szemöldökét, mert ez elterelte a tárgyalást a törvényességtől, de Cecil készségesen válaszolt.

– A legműveltebb nő, akivel valaha találkoztam – mondta. – Éppen olyan könnyedén cseveg latinul, mint angolul, de beszél franciául, spanyolul és olaszul, ír-olvas görögül. Nem tartják nagy szépségnek, de úgy el tud bűvölni egy férfit, hogy az bájosnak látja. Örökölte apja, Henrik király akaraterejét. Határozott uralkodó lesz.

Cecil nyilvánvalóan szerelmes a hercegnőbe, gondolta Rollo; de nem is ez a legrosszabb. Erzsébet ellenfelei kénytelenek a törvényesség érveire támaszkodni, mert ezen kívül nem nagyon találhattak fogást Mária húgán. Erzsébet elég idős, elég bölcs és elég határozott ahhoz, hogy Anglián uralkodjon. Talán protestáns, de túlságosan ravasz ahhoz, hogy fitogtassa, nekik pedig nincs bizonyítékuk.

Rollót elborzasztotta az a lehetőség, hogy egy királynő protestáns legyen. Bizonyosan nem fogja kegyelni a katolikus családokat. A Fitzgeraldok sosem szerzik vissza a szerencséjüket.

– Hát, ha hozzámenne egy erős, katolikus férjhez, aki képes kordában tartani, akkor sokkal elfogadhatóbb lehetne – mondta Swithin, és csiklandósan göcögött. Rollo összerándult. Swithin láthatóan izgatónak találta egy hercegnő kordában tartását.

– Ezt észben tartom – felelte Cecil szárazon. Csengő szólt, asztalhoz híva a vendégeket. Sir William felállt. – Csak annyit kérek, hogy ne ítéljetek elhamarkodottan. Adjatok esélyt Erzsébet hercegnőnek is.

Reginald és Rollo hátramaradt, amikor a többiek elhagyták a szobát.

– Azt hiszem, egyértelműen kifejtettük az álláspontunkat – mondta Sir Reginald.

Rollo megrázta a fejét. Néha nem bánta volna, ha az apja körmönfontabban gondolkodik.

– Cecil már a jövetele előtt tudta, hogy az apámhoz és Swithinhez hasonló katolikusokat sosem térítheti át Erzsébet hűségére.

– Gondolom, így van – bólintott Reginald. – Azt semmiképp nem lehet elmondani róla, hogy ne lenne tájékozott.

– És nyilvánvalóan agyafúrt.

– Akkor miért van itt?

– Ezen tűnődtem – felelte Rollo. – Azt hiszem, azért jött, hogy felmérje ellenségei erejét.

– Ó! – kapta föl a fejét az apja. – Erre nem is gondoltam.

– Menjünk vacsorázni – mondta Rollo.

Ned az egész lakoma alatt izgett-mozgott. Alig várta, hogy véget érjen az evés-ivás, és elkezdődjék a Szarvasvadászat. De ahogy az édességeket leszedték az asztalról, az anyja ránézett, és intett neki.

Ned látta, hogy az anyja elmerülten diskurál Sir William Cecillel. Alice Willard kicsattanóan egészséges, gömbölyded asszony volt, drága ruhát viselt arannyal hímzett kingsbridge-i skarlátból, nyakába a Szűzanya medálját akasztotta, nehogy eretnekséggel vádolják. Ned szívesen úgy tett volna, mint aki nem látta az intést. Mindjárt kezdődik a játék, az asztalokat kivitték, a színészek felkészültek. Nem tudta, mit forgat a fejében Margery, de akármi legyen is az, nem fogja elszalasztani. Az anyja azonban éppen olyan szigorú volt, mint amennyire gyöngéd szívű, és nem tűrte az engedetlenséget, így hát Ned odament hozzá.

– Sir William szeretne föltenni neked néhány kérdést – közölte Alice.

– Részemről a szerencse – mondta udvariasan Ned.

– Calais érdekel – kezdte Cecil. – Úgy tudom, most tértél vissza onnan.

– Egy héttel karácsony előtt indultam, és tegnap érkeztem meg.

– Azt aligha kell mondanom neked és anyádnak, hogy milyen fontos az a város az angol kereskedelem szempontjából. És a nemzeti büszkeségnek sem mindegy, hogy máig mi uralkodunk Franciaország egy kis darabján.

Ned bólintott.

– Ami természetesen mérhetetlenül bőszíti a franciákat.

– Milyen a szellem az ottani angol közösségben?

– Remek – válaszolta Ned, ám aggódni kezdett. Cecil aligha puszta kíváncsiságból faggatja, hanem valamilyen okból. Most, hogy erre gondolt, feltűnt neki az anyja komor arca. De azért folytatta. – Amikor eljöttem, még mindig azon örvendeztek, hogy augusztusban legyőzték a franciákat Saint-Quentinnél. Ettől úgy érezték, hogy az angol–francia háború nem lesz hatással rájuk.

– Talán túlságosan magabiztosak – mormolta Cecil.

Ned összevonta a szemöldökét.

– Calais-t erődök veszik körül: Sangatte, Fréthun, Nielles…

– És ha az erődök elesnek? – vágott közbe Cecil.

– A városnak háromszázhét ágyúja van.

– Jól megjegyzed a részleteket. De az emberek képesek elviselni egy ostromot?

– Három hónapra való élelmük van. – Ned az elutazása előtt tájékozódott, mert tudta, hogy az anyja részletes beszámolót vár el tőle. Alice felé fordult. – Anyám, mi történt?

– A franciák január elsején elfoglalták Sangatte-et.

Ned megdöbbent.

– Ez hogyan történhetett?

Cecil válaszolt a kérdésre.

– A francia hadsereget titokban vonták össze a környező városokban. A calais-i helyőrség nem számított a támadásra.

– Ki vezeti a francia erőket?

– François, Guise hercege.

– A Sebhelyes! – mondta Ned. – Az egy legenda! – A herceg volt a franciák legnagyobb hadvezére.

– Mostanra bizonyosan megostromolták a várost.

– De nem esett el.

– Amennyire tudjuk, de a legújabb hírek is már ötnaposak.

Ned ismét Alice-hez fordult.

– Dick bácsitól semmi hír?

Alice megrázta a fejét.

– Nem küldhet üzenetet egy ostromlott városból.

Ned a rokonaira gondolt: Blanche nénire, aki sokkal jobban főz, mint Janet Fife, jóllehet ezt sosem fogja elárulni Janetnek; Albinra, vele egyidős unokatestvérére, aki megtanította a szeméremtest francia neveire és más kimondhatatlan dolgokra; és a szerelmes Thérèse-re. Vajon életben vannak?

– Szinte mindenünk ott van Calais-ban – mondta halkan Alice.

Ned elkomorodott. Lehetséges ez?

– Nem küldtünk szállítmányokat Sevillába? – kérdezte.

A spanyol Sevilla kikötő volt Fülöp király fegyvergyára, amely örökké éhes volt fémekre. Ned apjának egyik rokona, Carlos Cruz mindent megvásárolt, amit Alice küldött, és mindenből ágyú és ágyúgolyó lett Spanyolország végeérhetetlen háborúihoz. Ned fivére, Barney Sevillában volt, Carlosnál lakott és dolgozott, tanulta a családi vállalkozás másik ágát, éppúgy, mint Ned Calais-ban. A tengeri utazás azonban hosszú és veszélyes, csak akkor küldték a hajókat oda, ha a sokkal közelebbi Calais-ban megtelt a raktár.

– Nem – válaszolta Alice. – Pillanatnyilag nincsenek hajóink, amelyek Sevillába tartanának, vagy onnan jönnének.

– Akkor hát, ha elveszítjük Calais-t…

– Szinte mindenünk elvész.

Ned azt hitte, hogy érti az üzletet, de nem tudatosodott benne, hogy az ilyen gyorsan tönkremehet. Akkor érezte ezt, amikor egy megbízható lova megbotlott és ugrott egyet, ő pedig kiesett a nyeregből. Hirtelen emlékeztető volt arra, hogy az élet kiszámíthatatlan.

Megszólalt egy csengő, kezdődött a játék. Cecil elmosolyodott és azt mondta:

– Köszönöm a tájékoztatást, Ned. Fiatalembereknél szokatlan az ilyen pontosság.

Nednek hízelgett a dicséret.

– Örülök, hogy segíthettem.

Elment mellettük Dan Cobley csinos, aranyhajú húga, és odaszólt:

– Gyere, Ned, ideje vadászni a szarvasbikára!

– Jövök – mondta, de nem mozdult. Kétségek őrölték. Alig várta, hogy beszélhessen Margeryvel, de az ilyen hírek után nem sok kedve volt a játékhoz. – Gondolom, semmit sem tehetünk – mondta az anyjának.

– Csak várhatjuk az újabb híreket, ami eltart egy darabig.

Komor szünet következett, amelyet Cecil tört meg:

– Jut eszembe, titkárt keresek, egy fiatalembert, hogy segítsen az Erzsébet hercegnőnek végzett munkámban; a Hatfield-palotában lakna mint a hercegnő személyzetének egyik tagja, és eljárna a nevemben, amikor Londonban vagy másutt kell lennem. Tudom, Ned, téged arra szánt a sors, hogy anyádnak segíts a családi üzletben, de ha történetesen ismersz fiatalembert, aki némileg hasonlít rád, vagyis értelmes, megbízható, és van szeme a részletekhez… akkor tudasd velem.

Ned bólintott.

– Természetesen. – Gyanította, hogy Sir William igazából neki ajánlotta föl ezt az állást.

Cecil folytatta:

– Vallási kérdésekben osztania kell Erzsébet türelmes álláspontját.

– Tudor Mária százával égettette meg a reformátusokat.

Ned bizonyosan türelmes volt, amit Cecil bizonyára felismert, amikor a gróf könyvtárában vitatkoztak a trónöröklésről. Angolok milliói, úgy a protestánsok, mint a katolikusok, egyként undorodtak a mészárlásoktól.

– Erzsébet sokszor mondta nekem, hogy ha egyszer trónra lép, az lesz a leghőbb vágya, hogy egyetlen angol se lakoljon halállal a hitéért – folytatta Cecil. – Azt hiszem, ez olyan eszme, amely méltó a hűségre.

Alice enyhe sértődöttséggel nézett rá.

– Mint mondod, Sir William, a fiaim sorsa az, hogy a családi vállalkozásban munkálkodjanak. Eredj, Ned.

A fiú máris indult, hogy megkeresse Margeryt.

Swithin gróf felfogadott egy vándor színtársulatot, akik éppen emelvényt építettek a nagy csarnok egyik hosszanti fala mentén, a Golgota képe alatt. Margery és a mellette álló Lady Brecknock a komédiásokat bámulta. A harmincas évei végén járó, kedves mosolyú Susannah Brecknock, Swithin gróf unokatestvére gyakran ellátogatott Kingsbridge-be, ahol volt egy háza. Margery korábbról ismerte, és úgy találta, hogy egészen barátságos, nem is fennhéjázó.

A színpad deszkákból és hordókból készült.

– Kicsit ingatagnak tűnik – jegyezte meg Margery.

– Szerintem is! – helyeselt Susannah.

– Tudod, hogy mit adnak elő?

– A Mária Magdolna életét.

– Ó! – Mária Magdolna az örömlányok védőszentje volt, bár ezt a papok mindig úgy igazították ki, hogy a bűnbánó örömlányoké, amitől a szent nem lett kevésbé érdekes. – De hogyan? Minden színész férfi.

– Még nem láttál színdarabot?

– Ilyet még nem, színpaddal és hivatásos színészekkel. Csak körmeneteket és élőképeket.

– A női szerepeket mindig férfiak játsszák. Nőknek nem engedik meg, hogy szerepeljenek.

– Miért?

– Ó, hát gondolom, hogy azért, mert alantasabb lények vagyunk, testileg gyengék, szellemileg pedig gyarlók.

A hangja gunyoros volt. Margery kedvelte Susannah szókimondását. A legtöbb felnőtt üres közhelyekkel válaszolt a kínos kérdésekre, Susannah

azonban megmaradt a teljes igazságnál. Ettől Margery is bátorságra kapott annyira, hogy kibökje, amin töpreng:

– Téged hozzákényszerítettek Lord Brecknockhoz?

Susannah felvonta a szemöldökét.

Margery rájött, hogy túl messzire ment. Gyorsan folytatta:

– Elnézést, nincs jogom ilyen kérdést föltenni, kérlek, bocsáss meg. – Könnyek szöktek a szemébe.

Susannah vállat vont.

– Hát persze hogy nincs jogod ilyen kérdést föltenni, de én még nem felejtettem el, milyen tizenöt évesnek lenni. – Halkabban folytatta. – Kihez akarnak hozzáadni?

– Bart Shiringhez.

– Ó, te szegény! – mondta Susannah, jóllehet Bart a másod-unokatestvére volt. Együttérzésétől Margery még jobban sajnálta magát. Susannah gondolkodott egy percig. – Nem titok, hogy érdekházasságot kötöttem, de senki sem kényszerített – mondta. – Találkoztam vele, és megtetszett.

– Szereted?

Az asszony ismét habozott. Margery látta, hogyan ingadozik a tapintat és az együttérzés között.

– Ezt nem firtatnám a helyedben.

– Nem, hát persze hogy nem, még egyszer bocsánatot kérek.

– De mivel látom, hogy el vagy keseredve, bizalmasan megsúgok valamit, ha megígéred, hogy sosem adod tovább.

– Megígérem!

– Brecknock és én barátok vagyunk – mondta Susannah. – Kedves velem, én pedig mindent megteszek, ami az örömére szolgál. És van négy csodálatos gyermekünk. Boldog vagyok. – Elhallgatott. Margery várta a választ a kérdésére. Végül Susannah azzal folytatta: – De tudom, hogy van másfajta boldogság is, az a vad önkívület, amellyel imádsz valakit, aki

ugyancsak imád téged.

– Igen! – Margery boldog volt, hogy Susannah megérti.

– Ez a fajta öröm nem jut mindnyájunknak – mondta az asszony ünnepélyesen.

– Pedig úgy lenne helyes! – Margery tűrhetetlennek tartotta, hogy valakitől megtagadhassák a szerelmet.

Susannah egy pillanatra elcsüggedt.

– Talán – mondta halkan. – Talán.

Margery átnézett a barátnője válla fölött, és meglátta a közeledő Nedet, aki zöld francia ujjasban pompázott. Susannah követte a lány pillantását, és csak annyit kérdezett:

– Ned Willard az, akit szeretsz?

– Igen.

– Jó választás. Igazán helyes.

– Csodálatos.

Susannah szomorkásan mosolygott.

– Remélem, sikerrel jártok.

Ned meghajolt Lady Brecknock előtt, aki bólintott, és már ment is tovább.

A színészek elfüggönyözték a terem egyik sarkát.

– Szerinted mire való? – kérdezte Margery.

– Gondolom, a függöny mögött váltanak ruhát. – Halkabban folytatta. – Beszélhetnénk? Nem bírok tovább várni.

– Mindjárt kezdődik a vadászat. Gyere utánam.

Philbert Cobley jóképű írnokát, Donal Glostert választották meg vadásznak. Hullámos, sötét haja és érzéki arca volt. Margerynek nem tetszett – túlságosan gyengének találta –, de biztosra vette, hogy nem is egy lány örülne, ha Donal őt találná meg.

New Castle tökéletes hely volt a vadászathoz. Több titkos zuggal büszkélkedhetett, mint egy nyúlodú. Azok a pontok, ahol az új palotát

egybeépítették a régi várral, különösen bővelkedtek furcsa szekrényekben, váratlan lépcsőkben, beugrókban, szabálytalan alakú szobákban. A Szarvasvadászat gyerekjáték volt, a kicsi Margery mindig csodálkozott, hogy tizenkilenc évesek is miért csatlakoznak hozzá olyan lelkesen. Mostanra megértette, hogy ez a vadászat kiváló alkalom a kamaszoknak a csókolózásra és az összebújásra.

Donal lehunyta a szemét, és latinul rákezdett a Miatyánkra, mire az összes fiatal rohant elbújni.

Margery már tudta, hova menjenek, mivel korábban földerítette a rejtekhelyeket, mert okvetlenül kellett egy zug, ahol zavartalanul beszélhetnek. Kirohant a csarnokból, végigszáguldott egy folyosón, amely a régi vár szobáiba vezetett, bízva benne, hogy Ned követi. A folyosó végén bement egy ajtón.

Visszapillantva meglátta Nedet – és sajnos, másokat is. Ez bosszúság: négyszemközt akart lenni a fiúval.

Keresztülvágott egy kis kamrán, azután felszaladt egy kő csigalépcsőn, majd le egy rövidebb grádicson. Hallotta maga mögött a többieket, de azok már nem láthatták. Befordult egy átjáróba, amelyről tudta, hogy zsákutca. Egyetlen gyertya világított benne. Az átjáró közepén irdatlan tűzhely állt, a hajdani sütöde, amelyet régen nem használtak, kéményét lerombolták, amikor az új kastélyt építették. Mellette kőoszlop takarta el az óriási kemence ajtaját, amely szinte láthatatlan volt a homályban. Margery a szoknyáját összefogva bebújt a kemencébe. Felderítés közben megállapította, hogy a kemence meglepően tiszta. Majdnem teljesen becsukta az ajtót, csak egy résen lesett kifelé.

Ned berontott az átjáróba, sarkában Barttal és a csinos Ruth Cobley-jal, aki valószínűleg Bartra vetett szemet. Margery kétségbeesetten felnyögött. Hogyan tudná leválasztani Nedet a többiektől?

Elfutottak a kemence mellett, észre sem véve az ajtót. Mivel zsákutcába érkeztek, egy perc múlva más jöttek is vissza, fordított sorrendben: elöl

Ruth, utána Bart, végül Ned.

Margery meglátta a lehetőséget.

Bart és Ruth eltűntek a szeme elől. Margery kiszólt:

– Ned!

A fiú megállt, és meglepetten nézett körül.

A lány kinyitotta a kemence ajtaját.

– Ide!

Nem kellett kétszer mondania. Ned bemászott mellé, a lány becsukta az ajtót.

Koromsötét volt, de mikor szorosan egymás mellé feküdtek, a lány érezhette a fiú egész hosszú testét. Ned megcsókolta.

A lány éhesen viszonozta a csókot. Akármi történt, Ned még mindig szereti, és Margeryt ebben a percben csak ez érdekelte. Attól tartott, hogy Ned elfelejti őt Calais-ban, ahol francia lányok vannak, sokkal kifinomultabbak és izgalmasabbak, mint a kingsbridge-i kis Marge Fitzgerald. De abból, ahogy a fiú ölelte, csókolta és simogatta, Margery tudhatta, hogy nem felejtették el. Boldogan átfogta karjával Ned fejét, megnyitotta száját a fiú előtt, és szorosan hozzátapadt.

A fiú ráfordult. Ebben a pillanatban Margery boldogan megnyílt volna előtte, és hagyta volna, hogy elvegye a szüzességét; ám ekkor történt valami. Puffanás hallatszott, mintha Ned megrúgott volna valamit, ezt olyan hang követte, mintha deszkadarab esett volna a földre; és Margery hirtelen meglátta a kemence falait maga körül.

Mindketten eléggé meglepődtek ahhoz, hogy abbahagyják, amit csináltak, és felnézzenek. Látták, hogy a tűzhely hátsó fala kidőlt. Egy homályosan megvilágított hely bukkant elő. Margery rémülten döbbent rá, hogy lehetnek ott emberek, akik megláthatják, amit Neddel művelnek. Fölült, kinézett a lyukon.

Senkit nem látott, csak egy falat, és azon egy lőrésszerű ablakot, amely beengedte a délután utolsó fényeit. Az új ház egyszerűen lezárt az ódon

kemence mögött egy kis helyet, amely sehova sem vezetett, és csupán a kemencén át lehetett megközelíteni. A padlón egy fatábla hevert, amely bizonyára eltakarta a lyukat, amíg Ned izgalmában bele nem rúgott. Margery hangokat hallott, de azok kintről, az udvar felől érkeztek. Megkönnyebbülten sóhajtott: senki sem látta őket.

Átmászott a lyukon, és kiegyenesedett a szűk térben. Ned követte. Ámulva néztek körül, és Ned azt mondta:

– Örökké itt maradhatnánk.

Ez visszahozta Margeryt a valóságba. Rádöbbent, milyen közel járt hozzá, hogy halálos bűnt kövessen el. A jó és a rossz megkülönböztetésének képességét csaknem elsodorta a vágy. Szerencsére megmenekült.

Azért akarta idehozni Nedet, hogy beszéljen vele, nem azért, hogy csókolózzanak.

– Ned, hozzá akarnak adni Barthoz. Mit tegyünk? – kérdezte.

– Nem tudom – válaszolta Ned.

Rollo látta, hogy Swithin alaposan berúgott. A gróf egy nagy székben kornyadozott a színpaddal szemben, jobb kezében talpas pohárral. Amikor egy fiatal szolgáló újratöltötte a poharát, a gróf megmarkolta nyomorék kezével a mellét. A lány rémülten felvisított, elrántotta magát, és kilötykölte a bort. Swithin röhögött.

Egy színész kijött a színpadra, és elkezdte a prológust. Elmagyarázta, hogy a megbánás történetéhez be kell mutatniuk a bűnt is, és előre elnézést kért azoktól, akiket ez sértene.

Rollo megpillantotta a húgát, Margeryt, ahogy beoson a szobába Ned Willarddal, és rosszallóan összevonta a szemöldökét. Ezek kihasználták a Szarvasvadászatot, hogy suttyomban elsomfordáljanak, kétségtelenül haszontalankodni.

Nem értette a húgát. A lány nagyon komolyan vette a vallást, mégis

mindig szófogadatlan volt. Hogy lehet ez? Rollónak azt jelentette a vallás, hogy engedelmeskedünk a felsőbbségnek. Ez a baj a reformátusokkal: azt hiszik, joguk van a saját fejük után menni. De hát Margery hívő katolikus!

A színpadon megjelent egy Hűtlenségnek nevezett alak, túlméretezett gatyapőccel. Kacsingatott, beszéd közben a szája elé tette a kezét, és jobbra-balra lesett, mintha azt nézné, nem hallgatja-e ki a többi szereplő. A hallgatóság nevetett, amikor fölismerték, kit személyesít meg az eltúlzott változat.

Rollót idegesítette a tárgyalás Sir William Cecillel, de most arra gondolt, talán bolhából csinált elefántot. Erzsébet hercegnő valószínűleg protestáns, de egyelőre nem kell aggódni miatta. Végtére is Tudor Mária királynő csupán negyvenegy esztendős, és álterhességeit leszámítva jó egészségnek örvend, még akár évtizedekig uralkodhat.

Színre lépett Mária Magdolna, látnivalóan még innen a megtérésen. Vörös ruhában riszált, a nyakláncát babrálta, rezegtette a pilláit a Hűtlenségre. Az ajkát vérvörösre mázolta valamilyen festékkel.

Rollo meglepődött, mert nem látott nőt a színészek között. Továbbá, noha még sose látott színdarabot, tudta, hogy nőknek tilos fellépniük. A trupp négy férfiból és egy tizenhárom év körüli süvölvényből állt. Rollo a szemöldökét ráncolva, értetlenül bámult föl Mária Magdolnára; azután eszébe jutott, hogy alkatra és magasságra ugyanolyan, mint a fiú.

A nézők is kezdtek rájönni a titok nyitjára; a csodálat és meglepetés moraja hullámzott végig a közönségen. Ám Rollo meghallotta a fojtott, ám félreérthetetlen tiltakozást is, és amikor körülnézett, látta, hogy abból a sarokból érkezik, ahol Philbert Cobley áll a családjával. A katolikusok könnyen vették a színjátékot, amennyiben volt vallási üzenete, ám egyes dogmatikus protestánsok helytelenítették. Egy nőnek öltözött fiú nagyon alkalmas volt erényes haragra gerjeszthetni őket, különösen mivel a fiú igen buján alakította a paráznát. Olyan merev volt az arcuk, akár a kő, kivéve Philbert nyalka ifjú írnokát, Donal Glostert, aki szívből hahotázott,

mint a többiek. Rollo és Kingsbridge összes fiatalja tudta, hogy Donal szerelmes Philbert szőke lányába, Ruthba. Rollo sejtette, hogy Donal csakis Ruth miatt lett protestáns.

A színpadon a Hűtlenség átkarolta Máriát, és hosszú, érzéki csókkal tapadt a szájára, ami harsogó nevetést, füttyögést és kurjongatást váltott ki elsősorban az ifjak között, aki mostanra rájöttek, hogy Mária fiú.

De Philbert Cobley nem érzékelte a humort. Vaskos ember volt, alacsony, de széles, a haja gyér, a szakálla kusza. Kiveresedett képpel, ökölbe szorított kézzel hadonászott, és ordított valamit, amit nem lehetett hallani. Először senki nem figyelt rá, de amikor a színészek végre befejezték a csókot és a nevetés elhalt, az emberek azt kezdték nézni, ki ordít.

Rollo észrevette, hogy Swithin gróf váratlanul felfigyel a kalamajkára, és dühösnek látszik. Baj lesz, gondolta Rollo.

Philbert abbahagyta az ordítást, és mondott valamit a körülötte állóknak, azután az ajtóhoz indult. A családja követte. Donal is elment, mint Rollo megállapította, határozottan csalódott ábrázattal.

Swithin föltápászkodott, és Cobley-ék után lódult.

– Maradtok, ahol vagytok! – bömbölte. – Nem adtam engedélyt a távozásra!

A színészek megálltak, és lesték, mi történik a nézőtéren. Rollo humorosnak találta a szerepcserét.

Philbert megállt, megfordult, és visszaordított Swithinnek:

– Nem maradunk ebben a Szodoma palotájában! – azután továbbmasírozott az ajtó felé.

– Te nagyképű kálomista! – ordította Swithin, és rárohant Philbertre.

Bart az apja elé állt, békítően fölemelte a kezét, és rákiáltott:

– Engedd el őket, apám, nem érnek annyit!

Swithin egyszerűen félresöpörte, és nekiesett Philbertnek.

– A szent keresztre, megöllek! – Torkon ragadta Cobley-t, fojtogatni

kezdte. Philbert térdre esett, Swithin fölé hajolt, és noha nyomorék volt a bal keze, még szorosabban markolta Cobley nyakát.

Mindenki egyszerre kezdett kiabálni. Férfiak és asszonyok is rángatták Swithin ujjasát, hogy elhúzzák Philberttől, de mozdulataikat fékezte a félelem, mert egy grófot akkor sem szabad bántani, ha éppen gyilkol valakit. Rollo hátramaradt, nem érdekelte, hogy Philbert él-e, hal-e.

Ned Willard volt az első, aki igazán a tettek mezejére lépett. Jobb karjával átkapta Swithin nyakát, könyökhajlatát a gróf álla alá nyomta, egyszerre húzta hátra és fölfelé. Swithin akaratlanul hátrált, és elengedte Philbertet.

Ned mindig is ilyen volt, gondolta Rollo. Már pimasz kölyök korában is vadul verekedett, simán nekiugrott az idősebb fiúknak is. Rollónak egyszer-kétszer móresre kellett tanítania a pálcával. Azután megnőtt, nagy kezet-lábat növesztett, és noha még mindig alacsonynak számított, a nagyobb fiúk is megtanulták tisztelni az ökleit.

Most elengedte Swithint, fürgén hátralépett, és elvegyült a tömegben. Swithin dühös bőgéssel megpördült, kereste támadóját, de nem jött rá, ki lehetett. Majd kitalálja, gondolta Rollo, de addigra kijózanodik.

Philbert a nyakát dörgölve feltápászkodott, és az ajtóhoz támolygott. Swithin nem vette észre.

Bart megragadta az apja karját.

– Igyunk még egy kupa bort, és nézzük a játékot – mondta. – Mindjárt jön az Érzéki Bujaság!

Philbert és kísérete az ajtónál járt.

Swithin egy hosszú percig dühösen nézett Bartra. Mintha már el is felejtette volna, kire kell haragudnia.

A Cobley család távozott a teremből. A nagy tölgyfa ajtó bevágódott mögöttük.

Swithin elbődült:

– Lássuk azt a játékot!

A színészek folytatták.

2

Pierre Aumande abból élt, hogy megszabadította a párizsiakat a fölösleges pénzüktől, és ez a feladat könnyebb az olyan napokon, mint a mai, amikor ünnepelnek.

Egész Párizs ujjongott. Egy francia hadsereg elfoglalta Calais-t, visszavette a várost az angol barbároktól, akik kétszáz éve valamilyen módon elorozták. A főváros összes csapszékében a Sebhelyes, vagyis Guise herceg egészségére emeltek poharat az emberek, a nagy tábornokéra, aki lemosta a nemzeti büszkeségen esett régi foltot.

Nem volt ez másképp a Les Halles negyedben, a Saint-Étienne kocsmában sem. Az ivó egyik végében fiatalemberek kockáztak, és valahányszor nyert valaki, mindannyiszor koccintottak a Sebhelyes egészségére. Az ajtó melletti asztalnál ülő fegyveresek úgy ünnepeltek, mintha ők vették volna vissza Calais-t. Az egyik sarokban egy utcalány fejjel beleájult az asztalon szétterült bortócsába.

Az efféle örömnapok ragyogó lehetőséget kínáltak az olyan embereknek, mint Pierre.

A Sorbonne diákja volt. Tanulótársainak azt mondta, hogy bőkezű apanázst kap Champagne-ból, a szüleitől. Igazság szerint az apjától egy fityinget sem kapott. Az anyja az összes megtakarított pénzét elköltötte egy öltözet új ruhára, hogy a fia Párizsban díszeleghessen, és ugyancsak nem maradt egy fityingje sem. Arról volt szó, hogy sok más társához hasonlóan Pierre is írnokoskodásból, törvényszéki akták másolásából tartja majd fent magát. Ám ő más forrásokból merítette a pénzt, amit elvert a város örömeire. Ma divatos, kék posztózekét viselt, amelynek hasítékain kilátszott a fehér selyembélés: ilyen kelmékre egyévi körmöléssel sem

kereshette volna meg a pénzt.

A kockavetést figyelte. Úgy nézte, csupa polgárcsemete játszik: jómódú ékszerészek, ügyvédek, építőmesterek fiai. Egyikük, Bertrand ugyancsak tarolt. Pierre először arra gyanakodott, hogy Bertrand is egy magafajta szélhámos, és rajta tartotta a szemét, igyekezett rájönni a fortélyára. Végül úgy döntött, hogy nincs itt csalás. Bertrand egyszerűen nyerő szériában van.

És ez lehetőséget jelentett Pierre számára.

Amikor Bertrand összenyert ötvennél is több livre-t, barátai üres zsebbel távoztak a fogadóból. Bertrand kért egy palack bort meg egy kerek sajtot, és Pierre ebben a pillanatban akcióba lépett.

– A nagyapám unokatestvére volt ilyen szerencsés, mint te – mondta fesztelen, nyájas hangon, amely olyan jól szolgálta a múltban. – Akárhányszor játszott, mindig nyert. Harcolt Marignannál, és túlélte. – Ezt menet közben szopta az ujjából. – Szegény lányt vett feleségül, mert a hajadon gyönyörű volt, és ő szerette, azután a felesége örökölt egy malmot egy nagybátyjától. A fiukból már püspök lett.

– Én nem mindig vagyok szerencsés.

Bertrand nem teljesen hülye, gondolta Pierre, de valószínűleg elég sötét.

– Fogadnék, ismertél olyan lányt, akiről az hitted, nem szeret, amíg egy napon meg nem csókolt. – Már rájött, hogy a legtöbb férfinak van ilyen élménye kamaszkorában.

Bertrand azonban döbbenetesnek találta Pierre éleslátását.

– Igen! – bólintott. – Clothilde – de honnan tudod?

– Mondtam, hogy szerencse fia vagy! – Közelebb hajolt, és halkabban folytatta, mintha titkot súgna meg. – Egy napon, amikor a nagyapám unokatestvére már megöregedett, egy koldus elárulta neki a szerencséje titkát.

Bertrand nem bírt a kíváncsiságával.

– És mi az?

– A koldus azt mondta: „Amikor anyádasszony várandós volt veled, adott nekem egy centime-ot. Ezért voltál szerencsés egész életedben.” Ez az igazság.

Bertrand csalódottan nézett rá.

Pierre fölemelte egy ujját, mint a szemfényvesztő, mielőtt bemutatna egy bűvészmutatványt.

– Azután a koldus ledobta piszkos rongyait, és kiderült, hogy egy angyal!

Bertrand félig kételkedett, félig hüledezett.

– Az angyal megáldotta a nagyapám unokatestvérét, azután felszállt a mennyekbe. – Pierre suttogva folytatta. – Azt hiszem, a *te* anyád is adott alamizsnát egy angyalnak.

Bertrand, aki még nem rúgott be teljesen, csak annyit felelt:

– Talán.

– Jó asszony az anyád? – kérdezte Pierre. Ilyesmire kevesen válaszolnak nemmel.

– Valóságos szent!

– Na ugye! – Egy pillanatra látta maga előtt a saját anyját. Milyen csalódott lenne, ha megtudná, hogy ő a mások rászedéséből él. Viszont Bertrand maga kereste magának, vitatkozott gondolatban. Minek iszik, minek játszik? Ám ezeket a kifogásokat még a képzelt anya sem fogadta el.

Kiverte a fejéből a képet. Most nincs idő lelkifurdalásra: Bertrand kezdi kerülgetni a csalit.

Így hát folytatta:

– Volt egyszer egy öregember – nem az apád –, aki legalább egy fontos tanácsot adott neked.

Bertrand szeme tágra nyílt meglepetésében.

– Sosem értettem, hogy Monsieur Larivière miért olyan segítőkész!

– Mert az őrangyalod küldte. Volt már úgy, hogy hajszál híján menekültél meg a sebesüléstől vagy a haláltól?

– Ötéves koromban eltévedtem. Mindenáron a folyón keresztül akartam hazamenni. Majdnem belefúltam, de egy arra járó szerzetes megmentett.

– Nem szerzetes volt, hanem az őrangyalod.

– Hát ez elképesztő! Igazad van!

– Az anyád jót cselekedett egy álruhás angyallal, és ez az angyal azóta vigyáz rád. Tudom, hogy így van.

Pierre elfogadott egy kupa bort és egy szelet sajtot. Az ingyenétel mindig jól jön.

Papnak tanult, mert ezzel föl lehet mászni a társadalmi szamárlétrán, de alig néhány nap alatt arra is megtanította az egyetem, hogy a diákok eleve két csoportra oszlanak, és a sorsuk már eldőlt. A nemesek és gazdag kereskedők fiaiból apátok és püspökök lesznek – némelyik azt is tudta, melyik dús apátságban vagy püspökségben uraskodhat, mert bizonyos családok kisajátították maguknak ezeket a stallumokat. Viszont a vidéki doktorok, borkereskedők okos fiaiból csak vidéki plébánosok lehettek.

Pierre a második csoportba tartozott, de elhatározta, hogy átjut az elsőbe.

Már az elején ráragadt a kiváltságosokra, akkor, amikor még csak sejthette a választóvonal meglétét. Gyorsan levetette tájszólását, és megtanulta az arisztokraták vontatott beszédét. A szerencse rámosolygott, amikor a gazdag Villeneuve vicomte merő hanyagságból pénz nélkül indult el otthonról, és másnapig kölcsönkért tőle húsz livre-t. Pierre-nek ez volt minden vagyona, de meglátta a különleges alkalmat.

Úgy adta oda Villeneuve-nek a pénzt, mintha csekélység lenne.

Villeneuve másnap elfelejtette megadni.

Pierre kétségbeesett, mégsem szólt. Este darakását vacsorázott, mert még a kenyeret sem engedhette meg magának. Ám Villeneuve másnap is megfeledkezett a fizetésről.

Pierre továbbra sem szólt. Ha kérné vissza a pénzét, Villeneuve és a barátai rögtön tudnák, hogy valójában nem tartozik közéjük; márpedig

Pierre-nek az evésnél is fontosabb volt a befogadás.

Egy hónappal később a fiatal nemes lanyhán odavetette:

– Mondja már, Aumande, valóban megadtam azt a húsz livre-t, vagy mégsem?

Pierre óriási akaraterővel azt válaszolta:

– Édes úr, fogalmam sincs róla. Felejtse el. – Váratlan ihlettel hozzátette: – Úgy látom, szüksége van a pénzre.

A többi diák hahotázott, hiszen tudták, milyen gazdag Villeneuve. Ez a szellemesség véglegesítette Pierre helyét a csoportban.

Amikor Villeneuve adott neki egy marék aranyat, számolatlanul vágta zsebre.

Befogadták, de ez azt jelentette, hogy urasan kellett öltöznie, a kirándulásokra fogatot kellett bérelnie, vakmerően kellett játszania, és a fogadókban úgy kellett ételt-italt rendelnie, mintha nem számítana, mibe kerül.

Pierre állandóan kölcsönkért, kizárólag akkor törlesztett, ha rászorították, és utánozta Villeneuve unott járatlanságát pénzügyekben. Alkalomadtán azonban szüksége volt készpénzre.

Hála legyen az égnek az ilyen Bertrand-féle bolondokért.

Miközben Bertrand kitartóan apasztotta a bort a palackban, Pierre lassan, de biztosan bevezette a társalgásba az egyszeri vétel témáját.

Ez minden alkalommal változott. Ma kitalált egy ostoba németet – a bolond a történetben mindig külföldi volt –, aki ékszereket örökölt a nagynénjétől, és el akarja adni Pierre-nek ötven livre-ért, mert nem tudja, hogy az ékszerek több százat is megérnek. Neki, Pierre-nek nincs ötven livre-je, mondta Bertrand-nak, de akinek van, az megtízszerezheti a pénzét. A mesének nem kellett nagyon hihetőnek lennie, az viszont létfontosságú volt, hogyan adják elő. Pierre-nek meg kellett játszania, mennyire nincs ínyére, hogy be kell vonnia ebbe az ügybe Bertrand-t, riadoznia kellett a lehetőségtől, hogy Bertrand megvásárolhatja az ékszereket, sápítoznia

kellett Bertrand javaslatától, hogy fogja az ő ötven livre-es nyereségét, és üsse nyélbe Bertrand nevében az üzletet.

Bertrand könyörgött, hogy vegye már el a pénzt. Pierre éppen zsebre akarta vágni, hogy utána örökre eltűnjön Bertrand életéből, amikor belépett Bauchène uram özvegye.

Pierre igyekezett megőrizni a nyugalmát.

Párizsnak háromszázezer lakosa volt, az ifjú azt hitte, nem nagyon fenyegeti a veszély, hogy véletlenül összefut valamelyik áldozatával, főleg mivel gondosan kerülte a törzshelyüket. Ez szörnyű balszerencse volt.

Elfordította az arcát, de nem volt elég gyors, és az asszony észrevette.

– Te! – sipította, és rámutatott.

Pierre a legszívesebben megölte volna.

Mme Bauchène vonzó, negyvenes asszony volt, a mosolya széles, a teste adakozó. Pierre feleannyi idős volt, de azért örömmel elcsábította. Cserébe az asszony lelkesen tanítgatta a szerelem művészetére, amely még új volt Pierre számára, és – ami ennél is fontosabb – mindig adott kölcsönt, ha a szeretője kérte.

Amint a viszony kezdte elveszíteni az ízét, a hölgynek elege lett a kölcsönkérésekből. Ezen a ponton egy férjes asszony sztornírozza a veszteségeit, azt mondja, agyő, és tudomásul veszi, hogy drágán megfizetett az okulásért. Egy férjes asszony nem ütheti nagy dobra Pierre becstelenségét, mert azzal bevallaná a házasságtörést. Egy özvegy azonban más, amire Pierre is rájött, mihelyt Mme Bauchène ellene fordult. Hangosan és hosszan lamentált mindenkinek, aki meghallgatta.

Meg tudja-e akadályozni, hogy az asszony felkeltse Bertrand gyanúját? Nehéz lesz, de sikeresen kivágta magát már ennél valószínűtlenebb helyzetekből is.

A lehető leggyorsabban ki kell paterolnia az asszonyt a kocsmából.

Halkan odaszólt Bertrandnak:

– Ez a szegény asszony sültbolond – azután felállt, meghajolt, és jeges

udvariassággal annyit mondott: – Mme Bauchène, állok rendelkezésére, mint mindig.

– Akkor add meg azt a százhúsz livre-t, amivel tartozol!

Kínos. Pierre borzasztóan szeretett volna Bertrand-ra sandítani, hogy lássa, mit szól ehhez, ám ezzel elárulta volna a szorongását. Kényszerítette hát magát, hogy egy pillantást se vessen rá.

– Holnap reggel elviszem a pénzt, ha lesz szíves közölni, hova.

– Azt mondtad, hogy nincs még ötven livre-ed sem! – szólalt meg részegen Bertrand.

Ez még kínosabb.

– Miért holnap? – kérdezte Mme Bauchène. – Miért nem most?

Pierre igyekezett egykedvűséget mutatni.

– Ki hord ennyi aranyat az erszényében?

– Ügyesen hazudsz – mondta az özvegy –, de engem többé nem teszel lóvá!

Pierre hallotta, hogy Bertrand meglepetten felmordul. Kezdte felfogni, hány hét a világ.

Azért tovább próbálkozott. Kihúzta magát, sértődött képet vágott.

– Madame, én Pierre Aumande de Guise vagyok. Talán ismeri a családom nevét. Biztosíthatom, hogy a mi becsületünkkel nem fér össze a csalás.

Az ajtó melletti asztalnál az egyik fegyveres, aki éppen a „francia Calais-ra” ivott, felkapta a fejét, és szúrósan nézett Pierre-re. A fiatalember látta, hogy a férfi valami küzdelemben elvesztette a jobb füle nagyobb részét. Egy pillanatra elbizonytalanodott, de most az özvegyre kellett összpontosítania.

– Nem ismerem a nevedet, de azt tudom, hogy nincs becsületed, ifjú lator – mondta az asszony. – A pénzemet akarom!

– Biztosítom róla, hogy megkapja.

– Akkor tüstént vezess el a házadba!

– Attól tartok, nem tehetem. Anyám, Mme de Châteauneuf nem tekintené megfelelő vendégnek.

– A te anyád legfeljebb madám! – gúnyolódott az özvegy.

– Én azt hittem, diák vagy, és kollégiumban laksz! – mondta Bertrand, akinek a hangja percről percre józanabb lett.

Ez a vég, jött rá Pierre. Nincs többé esélye Bertrand-nál.

– Menj a pokolba! – vágta oda dühösen a fiatalembernek, majd visszafordult Mme Bauchène-hez. Pillanatnyi sajgó vágyat érzett a meleg, súlyos test és a vidám bujaság után, de megkeményítette a szívét. – Te is! – mondta neki.

Magára kanyarította a köpenyét. Micsoda időpocsékolás volt ez. Holnap kezdheti elölről. De mi lesz, ha ismét találkozik egy régi áldozatával? Megkeseredett a szája. Rohadt egy este. Ismét elordították, hogy: „A francia Calais-ra!" Süllyedne el Calais, gondolta Pierre. Az ajtóhoz indult.

Megdöbbenésére a csonka fülű ember feltápászkodott, és elállta az ajtót.

Az isten szerelmére, mi ez már megint?, gondolta Pierre.

– Állj félre – mondta gőgösen. – Ez nem tartozik rád.

A csonka fülű nem mozdult.

– Hallottam ám, amikor azt mondtad, hogy Pierre Aumande de Guise a neved.

– Igen, és jobb, ha tágulsz az utamból, különben meggyűlik a bajod a családommal!

– Nekem sose gyűlik meg a bajom a Guise családdal – felelte az ember csöndes önbizalommal, ami idegesítette Pierre-t. – A nevem Gaston Le Pin.

Pierre fontolgatta, hogy félrelöki, és utána illa berek! Végigmérte Le Pint. Harmincéves lehetett, alacsonyabb nála, de araszos vállú. Szúrós kék szeme volt. Csonka füle azt sugallta, hogy nem idegen tőle az erőszak. Nem egykönnyen lehet félrelökni.

Pierre próbálta megőrizni fölényét.

– Na és, Le Pin?

– A Guise családnak dolgozom. A belső testőrség parancsnoka vagyok. – Pierre szíve összeszorult. – Guise herceg nevében letartóztatlak, amiért főnemesnek adtad ki magad.

– Tudtam én! – rikkantotta az özvegy.

– Jó ember, figyelmeztetlek… – próbálkozott Pierre.

– Majd a bíróság előtt beszélj – szakította félbe megvetően Le Pin. – Rasteau, Brocard, fogjátok meg!

Pierre észre sem vette, hogy két másik fegyveres is fölállt az asztaltól, és zajtalanul közrefogták, most pedig megragadták a karját. Olyan volt a markuk, akár a vasbilincs: meg sem próbált szabadulni. Le Pin biccentett társainak, akik kivonszolták Pierre-t a kocsmából.

– Remélem, felkötnek! – kiáltott utána az özvegy.

Már sötét volt, de a keskeny, kanyargós sikátorokban hemzsegtek az ünneplők, akik hazafias nótákat bőgtek, és azt ordították: „Sokáig éljen a Sebhelyes!” Brocard szaporán lépkedett, Pierre-nek loholnia kellett, nehogy végighúzzák az utcán.

Rettegett arra gondolni, mivel büntethetik, mert nagy bűn volt, ha valaki nemesembernek adta ki magát. De még ha megúszná is, milyen jövője lehet? Találhat más hülyéket, olyanokat, mint Bertrand, elcsábíthat férjes asszonyokat, de minél többeket csap be, annál valószínűbb, hogy elkapják. Meddig élheti ezt az életet?

Kísérőire sandított. Rasteau, aki négy-öt évvel volt idősebb a társánál, egy késpárbajban hagyhatta ott az orrát, mert az arcán tátongó két lyukat vadhús nőtte körül. Pierre várta, hátha ráunnak az éberségre, és lazítanak a szorításon, mire ő kitépi magát, és elvegyül a tömegben, de azok éberek maradtak, a szorításuk sem lazult.

– Hová visztek? – kérdezte. A fegyveresek nem fárasztották magukat válasszal.

Ehelyett kardvívásról diskuráltak, láthatólag a még a fogadóban

elkezdett beszélgetést folytatva.

– Felejtsd el a szívet – mondta Rasteau. – A hegy elcsúszhat a bordákon, és legföljebb megkarcolja a másikat.

– Akkor hova célzol? A torokra?

–Túl kis célpont. Én hasra megyek. A penge a belek közé hatolva nem öli meg azonnal, de megbénítja. Annyira fáj neki, hogy nem tud mással foglalkozni. – Olyan vékony hangon vihogott, ami nem illett brutális külsejéhez.

Pierre hamarosan rájött, hova tartanak. Befordultak a rue Vieille du Temple-re. A Guise család ide építtette új palotáját, amely egész háztömböt foglalt el. Pierre gyakran álmodott arról, hogy felhág azon a fényesre csiszolt grádicson, és belép a nagyterembe. De a kertkapuhoz vezették, és a konyhán át lépett be a házba. Lementek egy lépcsőn a sajtszagú pincébe, amely tele volt hordókkal és ládákkal. Durván belökték egy szobába, rácsapták az ajtót. Feltették a keresztrudat. Pierre azért megpróbálta kinyitni az ajtót, de nem nyílt.

A cella hideg volt, és bűzlött, mint egy sörház árnyékszéke. A folyosón égő gyertya halvány fényt vetett az ajtó rácsos nyílásán át. Pierre földes padlót és boltíves téglamennyezetet látott. Az egyetlen berendezési tárgy egy éjjeliedény volt, amelyet használtak, de nem ürítettek – innen a bűz.

Pierre élete hajmeresztő gyorsasággal lett szarrá.

Úgy gondolta, hogy éjszakára itt tartják. Leült, a falnak támaszkodott. Reggel bíró elé kerül. Ki kell találnia, mit mondjon. Szüksége lesz egy hazugságra, amit előadhat a bíróságnak. Ha jól játszik, akár meg is úszhatja a komolyabb büntetést.

De valamiért túlságosan csüggedt volt ahhoz, hogy kiagyaljon egy mesét. Folyton azon rágódott, mitévő legyen, ha ennek vége. Amikor a gazdag klikkhez tartozott, élvezte az életet. Feledhetetlen, mámorító élmény volt veszíteni a kutyaviadalokon, hatalmas borravalót adni a kocsmatündéreknek, kecskegida bőréből varrott kesztyűt vásárolni. Most

minderről le kell mondania?

Az volt az egészben a legjobb, ahogy elfogadták. Nem is sejtették, hogy Pierre fattyú, és egy fattyú fia. Viselkedésükben nyoma sem volt leereszkedésnek. Gyakran invitálták kellemes kiruccanásokra. Ha valamilyen okból lemaradt a többiektől, amikor kocsmáról kocsmára jártak a Latin negyedben, valamelyik okvetlenül megszólalt: „Hol ez az Aumande?” Ilyenkor megálltak és bevárták. Ahogy ez most az eszébe jutott, csaknem elsírta magát.

Szorosabban összevonta a köpenyét. A hideg padlón kell aludnia? Olyan külsővel akart megjelenni a bíróság előtt, mint aki *akár* lehetne is Guise.

Világosabb lett a cellájában. Zaj hallatszott a folyosón. Levették a keresztrudat, az ajtó kitárult.

– Talpra! – mondta egy nyers hang.

Pierre feltápászkodott.

Ismét megragadták a karját, olyan szorosan, hogy búcsút mondhatott minden álomnak a szökésről.

Gaston Le Pin várta az ajtó előtt. Pierre összeszedte régi pimaszságának roncsait.

– Gondolom, most elengedsz – mondta. – Bocsánatkérést követelek.

– Pofa be! – mordult rá Le Pin.

Végigvezette a folyosón a hátsó lépcsőig, azután keresztül a földszinten, majd fel a főlépcsőn. Pierre most már teljesen összezavarodott. Úgy kezelték, akár egy bűnözőt, de felvezették a palota *piano nobilé*jére, mint egy vendéget.

Le Pin előrement egy mintás szőnyeggel és súlyos, színpompás brokátfüggönyökkel berendezett szobába, ahol egy kéjesen meztelen nőt ábrázoló festmény lógott a kandalló fölött. Két gazdag öltözékű férfi ült kárpitozott karosszékekben, és halkan vitatkoztak. Köztük egy kis asztal állt, azon egy kancsó bor, két pohár meg egy tányér, tele dióval, szárított

gyümölccsel és aprósüteménnyel. Nem törődtek az érkezőkkel, csak beszélgettek tovább, ügyet sem vetve rá, ki hallja meg őket.

Nyilvánvalóan testvérek voltak, mindkettő jó alakú, hajuk-szakálluk szőke. Pierre felismerte őket. A király után ők voltak a leghíresebb emberek Franciaországban.

Egyiküknek szörnyű forradás éktelenkedett mindkét orcáján, egy lándzsa nyoma, amely keresztülszúrta a szájüregét. A legenda szerint a lándzsahegy letört, mire a sebesült visszalovagolt a sátrához, és még csak nem is ordított, amikor a seborvos kihúzta a pengét. Ez volt François, Guise hercege, akit Sebhelyesnek ismertek. Néhány nap választotta el a harminckilencedik születésnapjától.

Az öccse, aki öt évvel később ugyanazon a napon született, Charles volt, Lotaringia bíborosa. Papi hivatásának égővörös köntösét viselte. Tizennégy évesen tették meg Reims érsekévé, és mostanra annyi zsíros egyházi javadalmat harácsolt össze, hogy ő lett Franciaország egyik leggazdagabb embere, akinek éves jövedelme elérte a döbbenetes háromszázezer livre-t.

Pierre évek óta ábrándozott róla, hogy találkozik velük. Ők voltak a leghatalmasabb emberek az országban a királyi család után. Álomvilágában a Guise-ek megtették tanácsadóvá, majdnem úgy beszéltek vele, mint aki egyenlő velük, kikérték a véleményét politikai, pénzügyi, sőt katonai döntéseik előtt.

Most pedig úgy áll előttük, akár egy bűnöző.

Figyelte a beszélgetést. Charles bíboros halkan azt mondta:

– A király még nem igazán nyerte vissza a tekintélyét a saint-quentini vereség óta.

– Viszont calais-i győzelmem segített! – felelte François herceg.

Charles megrázta a fejét.

– Azt a csatát megnyertük, de a háborút elveszítettük.

Pierre minden félelme ellenére megbabonázva hallgatta őket.

Franciaország régóta harcolt Spanyolországgal Nápoly és más itáliai államok uralmáért. Anglia Spanyolországot támogatta. Franciaország visszaszerezte Calais-t, de az itáliai államokat nem. Rossz üzlet volt, de ezt kevesen merték ilyen nyíltan kimondani. A két testvér rendkívül biztos volt a hatalmában.

Le Pin kihasznált egy szünetet, és megszólalt:

– Itt van a szélhámos, nagyuraim. – A fivérek felnéztek.

Pierre összehúzta magát. Pergő nyelvével, hihető hazugságaival máskor is kivágta magát szorult helyzetekből. A problémát lehetőségnek kell tekintenie. Ha szemfüles lesz, és használja az eszét, akár még nyerhet is a találkozáson.

– Szép jó estét, nagyuraim – mondta méltóságteljesen. – Váratlan megtiszteltetés önökkel találkozni.

– Akkor beszélj, ha kérdeznek, seggfej! – förmedt rá Le Pin.

Pierre ránézett.

– Tartózkodj a durva beszédtől a bíboros jelenlétében – mondta. – Különben teszek róla, hogy móresre tanítsanak.

Le Pin felhorkant, de habozott megütni Pierre-t a gazdái előtt.

A testvérek összenéztek. Charles mulatva felvonta a szemöldökét. Pierre meghökkentette őket. Jól van.

– Családunk tagjának adod ki magad – szólalt meg a herceg. – Ez súlyos sértés.

– Alázatosan könyörgök bocsánatáért. – Mielőtt bármelyik Guise válaszolhatott volna, Pierre már folytatta is: – Az apám egy fejőlány törvénytelen gyermeke volt Thonnance-lès-Joinville-ben. – Utálta ezt a történetet, mert igaz volt, és szégyenletes. De most kutyaszorítóban volt. Folytatta: – A családi legenda szerint egy nyalka ifjú volt a szeretője Joinville-ből, a Guise család egyik rokona.

François kétkedően felmordult. A Guise-ek családi erődje valóban a champagne-i Joinville-ben található, és annak a közelében terül el

Thonnance-lès-Joinville, mint azt a neve is bizonyítja. Viszont számtalan leányanya fogja a vétkét arisztokrata szeretőre. Bár ez gyakran igaz is.

Pierre folytatta:

– Az apám iskolába járt, és ő lett a helyi plébános, hála apjauruk ajánlásának, aki már a mennyekben van, nyugodjék békében.

Tudta, hogy amit mond, simán elhihető. A nemes családok nyíltan nem ismerték el fattyaikat, de gyakran segítettek rajtuk azzal a hanyagsággal, amellyel az ember lehajol, hogy kihúzzon egy tüskét egy sánta kutya lábából.

– Hogy lehetsz egy pap fia, aki cölibátusban él? – kérdezte François herceg.

– Az anyám a gazdasszonya. – A papok nem nősülhettek, de gyakran tartottak szeretőt, akinek „gazdasszony” volt a hivatalos neve.

– Szóval te kétszeresen törvénytelen vagy!

Pierre elvörösödött, ezúttal őszintén. Nem kellett mímelnie, hogy szégyelli a születését. A herceg megjegyzése ugyanakkor felbátorította, mert arra utalt, hogy a történetét komolyan vették.

– Még ha igaz is a családi legenda, akkor sincs jogod, hogy a családunk nevét használd, mint ahogy bizonyára te is rájöttél – folytatta a herceg.

– Tudom, hogy hibáztam – bólintott Pierre. – De egész életemben felnéztem a Guise-ekre. Eladtam volna a lelkem, hogy önöket szolgálhassam. Tudom, hogy meg kell büntetniük, de kérem, inkább használjanak. Adjanak feladatot, és esküszöm, lelkiismeretesen teljesítem. Bármit megteszek, amit kérnek. Bármit!

A herceg lenézően csóválta a fejét.

– Nem tudom elképzelni, hogy létezzen szolgálat, amelyet tehetnél nekünk.

Pierre kétségbeesett. Szívét-lelkét beleadta ebbe a beszédbe, és kudarcot vallott.

Ekkor közbeszólt Charles bíboros.

– Ami azt illeti, lenne valami.

Pierre szíve reménykedve ugrott egyet.

François herceg enyhe ingerültséggel nézett az öccsére.

– Csakugyan?

– Igen.

A herceg intett, mintha azt mondaná: „parancsolj”.

Charles bíboros folytatta:

– Párizsban protestánsok vannak.

A bíboros bigott katolikus volt, ami nem meglepő, tekintve, milyen sok pénzt keresett az egyházon. És a protestánsokat illetően igaza volt. Noha Párizs erősen katolikus városnak számított, ahol minden vasárnap népszerű hitszónokok ócsárolták habzó szájjal a szószékekről az eretnekeket, létezett a városban egy kisebbség, amely mohón hallgatta a vádakat a papok ellen, akik zsebre vágják a perselypénzt, és semmit sem tesznek a gyülekezetükért. Egyeseket annyira felháborított az egyház romlottsága, hogy vállalták a titkos protestáns istentiszteletek kockázatát, jóllehet ez bűnnek számított.

Pierre úgy tett, mintha felháborodna.

– Az ilyen emberek halált érdemelnek!

– Meg is kapják – bólintott Charles. – De először meg kell találnunk őket.

– Erre képes vagyok! – vágta rá Pierre.

– Kell a feleségeik, gyermekeik, barátaik és rokonaik neve is.

– Több diáktársam a Sorbonne-on rokonszenvezik az eretnekséggel.

– Tudd meg, hol kaphatók olyan könyvek és röpiratok, amelyek bírálják az egyházat.

Református irodalommal kereskedni olyan bűn volt, amelyért halál járt.

– Majd célozgatok – mondta Pierre. – Úgy teszek, mintha őszintén kételkedném.

– Mindenekelőtt ismerni akarom azokat a helyeket, ahol a protestánsok

tartják istenkáromló összejöveteleiket.

Pierre összevonta a szemöldökét, mert támadt egy gondolata. Charles-nak feltehetőleg nem az utolsó pár percben jutott eszébe, hogy ilyen információkat akar.

– Eminenciádnak bizonyára vannak emberei az efféle nyomozásokhoz.

– Nem kell ismerned őket, és ők sem ismernek téged.

Szóval egy lesz a kémek légiójában.

– Én leszek a legjobb!

– Jól megfizetünk, ha így lesz.

Pierre alig hitte el, hogy ilyen szerencsés. Annyira megkönnyebbült, hogy szeretett volna eliszkolni, mielőtt Charles meggondolja magát, de a nyugodt önbizalom légkörét kellett sugároznia.

– Köszönöm, hogy megbízik bennem, bíboros úr.

– Ne képzeld, hogy megbízom benned – mondta Charles nyugodt megvetéssel. – De az eretnekek kiirtására az ember azt az eszközt kénytelen használni, ami akad.

Pierre nem akart így távozni. Valahogyan imponálnia kell a fivéreknek. Eszébe jutott a beszélgetés, amelyet akkor folytattak, amikor őt behozták. Minden óvatosságot félredobva megszólalt:

– Egyetértek azzal, amit eminenciás uram mondott arról, hogy növelni kell őfelsége, a király tekintélyét.

Charles úgy nézett rá, mintha nem tudná, megsértődjék-e vagy nevessen Pierre pimaszságán.

– Csakugyan? – kérdezte.

Pierre folytatta.

– Most egy nagy, pompás, színes ünnepségre van szükség, hogy elfeledtessük a saint-quentini szégyent.

A bíboros alig észrevehetően bólintott.

Pierre vérszemet kapott:

– Olyasmire, mint egy királyi esküvő.

A testvérek összenéztek.

– Tudod, azt hiszem, igaza van ennek a csirkefogónak – mondta François herceg.

Charles biccentett.

– Ismerek embereket, akik ennél kevésbé értik a politikát.

Pierre föllelkesült.

– Köszönöm, nagyuram!

Charles elvesztette az érdeklődését. Fölvette a borát, és annyit mondott:

– Távozhatsz.

Pierre az ajtóhoz indult, azután megállapodott a tekintete Le Pinen. Eszébe jutott valami, és visszafordult.

– Eminenciás uram – szólította meg Charles-t. – Amikor megszereztem a címeket, ahol a protestánsok összegyűlnek, kegyelmednek hozzam-e el vagy valamelyik szolgájának?

A bíboros kezében megállt a pohár.

– Csakis nekem személyesen – mondta. – Minden esetben. Most elmehetsz. – Ivott egy kortyot.

Pierre diadalmasan vigyorgott Le Pinre.

– Köszönöm, nagyuram! – Azzal kiment.

*

Sylvie Palot előző nap figyelt föl a jóképű ifjúra a halpiacon. Nem halkufár volt, ahhoz túlságosan elegánsan öltözött, kék zekéjének hasítékain kilátszott a fehér selyembélés. Tegnap lazacot vásárolt, de azt is olyan felületesen, nem annak az embernek a lelkesedésével, aki meg is akarja enni, amit vett. Ismételten rámosolygott a lányra.

Aminek Sylvie akaratlanul örült.

Szemrevaló ifjú volt, haja és pelyhedző szakálla szőke. A lány húsznak nézte. Vagyis három évvel idősebb nála. Vonzó magabiztosság áradt

belőle.

Sylvie-nek már volt egy hódolója a szomszéd házból, ahol Mauriacék laktak. Apa és fia nem nőttek túlságosan magasra, ám ezt víg tréfálkozással ellensúlyozták. Az apa, Luc igazi charmeur volt, szerette is mindenki, talán ezért lehetett olyan sikeres fuvarozó; a fiú, Georges, aki Sylvie-nek csapta a szelet, csupán sápatag utánzata volt az idősebb Mauriacnak. Ízetlen tréfálkozás és nehézkes érzelgés volt minden, ami telt tőle. A lány nem bánta volna, ha két évre eltűnik valahova, és közben felnő.

Új csodálója egy januári hideg reggelen szólította meg a piacon. A hó megmaradt a Szajna partján, a halárusok hordóiban vékony jéghártya úszott a vízen. A magasban a téli koplalástól ingerült sirályok visítottak a dús lakoma láttán.

– Honnan lehet tudni, hogy friss-e a hal? – kérdezte az ifjú.

– A szeméről – felelte a lány. – Ha ködös, akkor a hal állott. A szemnek tisztának kell lennie.

– Olyannak, mint a kegyedé – felelte az ifjú.

Sylvie elnevette magát. Legalább elmés. Georges Mauriac csak olyan ostobaságokat mond, mint hogy *csókolóztál már valakivel?*

– Továbbá be kell nézni a kopoltyúja alá – folytatta a magyarázatot. – Ott rózsaszínűnek és nedvesnek kell lennie. Jaj, istenem. – A szájához kapta a kezét, és érezte, hogy vörösödik. Most módot adott a fiatalembernek, hogy megeresszen egy malac tréfát valami másról, aminek ugyancsak rózsaszínnek és nedvesnek kell lennie.

Derű suhant át az ifjú arcán, de csupán annyit mondott:

– Majd észben tartom. – A lány méltányolta a tapintatát. Ez az ember nem volt olyan, mint Georges Mauriac.

Odaállt a lány mellé, miközben Sylvie vett három kis pisztrángot, az apja kedvencét, amiért egy sout és hat centime-ot fizetett. Akkor is elkísérte, amikor hazafelé indult a pisztrángokkal a kosarában.

– Mi a neve? – kérdezte a lány.

– Pierre Aumande. Azt tudom, hogy a kegyedé Sylvie Palot.

A lány szerette az egyenes beszédet, így hát megkérdezte:

– Talán figyelt?

Pierre habozott, és mintha zavarba esett volna, azt válaszolta:

– Hát, igen.

– Miért?

– Mert kegyed olyan szép.

Sylvie tudta, hogy kellemes, nyílt arca, hibátlan bőre és kék szeme van, de nem volt biztos benne, hogy valóban szép-e, így hát azt felelte:

– Ez minden?

– Továbbá eszes.

Azaz van más is. Akaratlanul elcsüggedt. Hiúság volt akár egy pillanatig is feltételezni Pierre-ről, hogy a szépségével babonázta meg. Talán végül mégis Georges Mauriacnál köt ki.

– Jobb, ha nyíltan beszél – mondta, és iparkodott titkolni csalódottságát.

– Hallott valaha Rotterdami Erasmusról?

Hát persze hogy hallott. Libabőrös lett a karja. Pár percre megfeledkezett róla, hogy ő és családja bűnözők, akiket valószínűleg kivégeznének, ha elkapnák őket, de most visszatért az ismerős félelem.

Nem volt olyan ostoba, hogy válaszoljon, még akkor sem, ha ilyen elbűvölő gavallér kérdezi. Pillanatnyi töprengés után visszakérdezett:

– Miért érdekli?

– Mert diák vagyok. Az egyetemen azt tanultuk, hogy Erasmus bűnös ember, a reformáció előfutára, de én a saját szememmel akarnék meggyőződni róla. Viszont a könyvtárban nincs egy példány sem.

– Honnan tudhatnék én az ilyesmiről?

Pierre vállat vont.

– A kegyed apja nem nyomdász?

Bizonyosan figyelte őt. De az igazat csak nem tudhatja.

Sylvie és a családja isteni küldetést teljesítettek. Szent kötelességük volt segíteni honfitársaiknak, hogy megismerjék az igaz vallást. Ezt azzal érték el, hogy könyveket árultak, elsősorban természetesen a francia nyelvű Bibliát, hogy mindenki könnyen megérthesse, és maga is lássa, milyen bűnös a katolikus egyház, ám emellett tudósok kommentárjait is terjesztették, köztük Erasmusét, akik megvilágították a dolgok értelmét azoknak az olvasóknak, akik tompa eszűek voltak az önálló következtetéshez.

Borzasztó kockázat volt minden egyes ilyen könyvnek az eladása. Halál járt érte.

– Miből gondolja, hogy ilyesfajta irodalmat árusítunk? – kérdezte. – Hiszen azt tiltja a törvény!

– Az egyik diák úgy gondolta, hogy talán igen.

Szóval csak pletyka, bár az is elég aggasztó.

– Akkor kérem, közölje vele, hogy téved.

– Jól van. – Pierre csalódottnak látszott.

– Nem tudja, hogy a nyomdákat bármikor átkutathatják tiltott könyvek után? Nálunk is többször jártak. A hírnevünk folt nélküli.

– Gratulálok.

Még néhány lépést jött a lány mellett, azután megállt.

– Akárhogy is, örülök, hogy megismerhettem kegyedet.

– Várjon! – mondta Sylvie.

A tiltott könyveket jobbára olyanok vásárolták, akiket Palot-ék ismertek, férfiak és asszonyok, akikkel egymás mellett imádták az urat elrejtőzve, tiltott istentiszteleteken. Néhány más vevőt ismert keresztyén felebarátaik ajánlottak, noha így is kockázatot jelentettek, mert ha letartóztatták és megkínoznák volna őket, valószínűleg mindent bevallottak volna.

Ám a reformátusok kötelesek voltak vállalni azt a még ennél nagyobb veszélyt is, hogy idegeneknek kellett beszélniük hitükről, mert ez volt az

egyetlen mód, hogy terjesszék az evangéliumot. Sylvie-nek az a munka adatott, hogy katolikusokat térítsen át, és most talán lehetősége nyílik erre. Továbbá, ha most hagyja, hogy Pierre elmenjen, talán sosem látja többé.

Pierre őszintének mutatkozott. Vonakodva közeledett a lányhoz, mintha valóban félne. Nem látszott szószátyárnak, fecsegőnek, kötekedőnek, bolondnak vagy iszákosnak: Sylvie nem talált okot rá, hogy visszautasítsa.

Az most mellékes, hogy a szokásosnál talán készségesebben vállalta a kockázatot, mert a lehetséges áttérő vonzó ifjú volt, akinek láthatólag ő is tetszett.

Vállalnia kell az életveszélyt, és kérnie kell az urat, hogy védje meg.

– Jöjjön be a boltba ma délután – mondta. – Hozzon négy livre-t. Vásároljon egy latin nyelvtant, és semmiképpen se említse Erasmust.

Az ifjút mintha meglepte volna ez a váratlan határozottság, de csak annyit mondott:

– Rendben.

– Utána este találkozzunk a halpiacon. – Olyankor kihalt a folyópart. – Hozza magával a grammatikát.

– És azután?

– Azután bízzunk Istenben. – Választ nem várva megfordult, és elment.

Hazafelé csak azért imádkozott, hogy ne bizonyuljon hibának, amit tett.

Párizs három részre oszlott. A legnagyobb rész, a Ville, a Szajna északi, jobb partján terült el. A déli bal parton volt a kisebbik, az Universitas, más néven a Latin negyed, mert minden diák beszélt latinul. A kettő között lapult Île de la Cîté apró szigete. Itt lakott Sylvie.

Az óriási Notre-Dame-székesegyház árnyékában bújt meg a házuk. A földszinten volt az üzlet, ahol dróthálós ajtajú, lelakatolt szekrényekben sorakoztak a könyvek. Sylvie és a szülei az emeleten laktak. Hátul volt a nyomda. Sylvie és az anyja, Isabelle vezette a boltot; Giles, a lány apja, aki nem volt túl jó üzletember, a műhelyben dolgozott.

A pisztrángot hagymával és fokhagymával sütötte meg a fönti

konyhában, kenyeret és bort is tett az asztalra. Egyszer csak megjelent a macskája, Fifi. Sylvie nekiadta a pisztráng fejét, a macska kényeskedve nekilátott, a szemmel kezdte a lakomát. Sylvie-t aggasztotta, amit délelőtt tett. Vajon eljön a diák? Vagy inkább a magisztrátus tisztje érkezik fegyveresekkel, hogy eretnekség vádjával letartóztassa az egész családot?

Elsőnek Giles evett, Sylvie kiszolgálta. Apja nagydarab férfi volt, karja-válla csupa izom az ólombetűkkel töltött, súlyos tölgy nyomóformák emelgetésétől. Rosszkedvében visszakézből úgy oda tudott vágni Sylvie-nek, hogy a lány átrepült a szobán. De a pisztráng puha és omlós volt, amitől Giles felvidult.

Amikor apja felállt az asztaltól, Sylvie ült be a boltba, amíg Isabelle ebédelt, majd helyet cseréltek, ám Sylvie-nek nem volt étvágya.

Ebéd után visszatért a boltba. Történetesen egyetlen vevőjük sem volt, és Isabelle azonnal megkérdezte:

– Mi bánt?

Sylvie elmesélte Pierre Aumande-ot.

Isabelle nyugtalankodott.

– Újabb találkozót kellett volna megbeszélned vele, hogy többet tudj meg róla, mielőtt meghívod a boltba.

– Tudom, de milyen indokkal találkoztunk volna? – Isabelle ravaszkás pillantást vetett rá, mire Sylvie azt mondta: – Ne haragudjon, anyám. Tudja, hogy nem értek a magakelletéshez.

– Ennek örülök – felelte Isabelle. – Azért, mert túlságosan tisztességes vagy. Akárhogy is, vállalnunk kell a kockázatot, ez a keresztünk.

– Remélem, nem az a fajta, aki lelkiismereti rohamában kitálal a gyóntatójának.

– Hihetőbb, hogy megijed és visszakozik. Valószínűleg sosem látod többé.

Sylvie nem éppen ebben reménykedett, de ezt nem mondta.

Beszélgetésüket egy vevő szakította félbe. Sylvie kíváncsian nézett rá.

Ide jobbára elegáns emberek jártak, mert a szegények nem engedhették meg maguknak a könyvek fényűzését. Ez a fiatal férfi célirányos, ám egyszerű, elnyűtt ruhát viselt. Vastag kabátja pecsétes lett az úton, nehéz csizmáját por lepte. Bizonyára vándor lehet. Olyan fáradtnak és aggodalmasnak látszott, hogy Sylvie megsajnálta.

– Giles Palot-val óhajtok beszélni – mondta a férfi idegenes kiejtéssel.

– Szólok neki. – Isabelle átment a boltból a hátsó műhelybe.

Sylvie kíváncsi lett. Mit akarhat ez az utazó az apjától, ha nem könyvet vásárol?

– Messziről jött?

Mielőtt a férfi válaszolhatott volna, újabb vevő lépett be. Sylvie felismerte: a székesegyház egyik papja volt. Ő és az anyja elővigyázatból nem győztek alázatoskodni a papoknak. Giles semmi ilyet nem tett, de hát ő mindenkihez pokróc volt.

– Jó napot, Dom Raphael, nagyon örülünk, hogy megtisztel minket a főesperes úr.

A piszkos köpenyű fiatalember hirtelen bosszúsnak tűnt. Sylvie-t érdekelte volna, hogy van-e oka nem kedvelni a főespereseket.

– Van zsoltároskönyvetek? – kérdezte Raphael.

– Természetesen. – Sylvie kinyitotta az egyik szekrényt, és elővett egy latin változatot, feltételezve, hogy Raphael nem a francia fordításra kíváncsi, még akkor se, ha a Sorbonne teológiai fakultása hagyta jóvá. Úgy sejtette, a főesperes ajándékot akar vásárolni valakinek, mert neki már megvolt az egész Biblia. – Igazán szép ajándék – mondta. – A bordázás aranyfüsttel készült, és két színben nyomtatták.

Raphael lapozgatott.

– Valóban kellemetes.

– Öt livre – mondta Sylvie. – Igazán méltányos ár. – Közönséges embernek kisebb vagyon, de a főesperes nem közönséges ember volt.

Ebben a pillanatban egy harmadik vevő is belépett, akiben Sylvie

felismerte Pierre Aumande-ot. Noha örült a mosolygó ifjúnak, tiszta szívből remélte, hogy nem alaptalanul feltételezett róla diszkréciót. Szörnyű baj lenne, ha Erasmusról kezdene beszélni egy főesperes és egy rejtélyes idegen jelenlétében.

Az anyja ekkor érkezett vissza a nyomdából.

– A férjem azonnal itt lesz – mondta az idegennek. Látva, hogy Sylvie a főesperessel foglalkozik, a másik vevőhöz fordult. – Mutathatok valamit, uram?

Sylvie ránézett az anyjára, és figyelmeztetően tágra nyitott szemmel jelezte, hogy az utolsónak érkezett vevő a diák, akiről beszélt. Isabelle alig észrevehető bólintással jelezte, hogy megértette. Anya és lánya megtanulta Giles mellett ezt a néma társalgást.

– Egy latin nyelvtanra van szükségem – mondta Pierre.

– Azonnal. – Isabelle odament a megfelelő szekrényhez, kikereste a könyvet, és a pulthoz vitte.

Giles bejött a hátsó ajtón. Mivel a három vevőből éppen kiszolgált kettőt az asszonynép, feltételezte, hogy a harmadik keresi őt.

– Tessék! – mondta azzal a nyerseséggel, amely miatt a felesége igyekezett távol tartani az üzlettől.

Az utazó habozott, láthatólag feszélyezte valami.

– Keres valamit? – türelmetlenkedett Giles.

– Izé… vannak bibliai történeteik francia nyelven? Képekkel.

– Hát persze hogy vannak – felelte Giles. – Az fogy a legjobban. De ezt a feleségemtől is megkérdezhette volna ahelyett, hogy iderángat a nyomdából.

Sylvie nem bánta volna, ha az apja kedvesebb a vevőkhöz. Egyébként különös, hogy az utazó név szerint kereste az apját, most meg előáll ezzel a világias óhajjal. Az anyjára sandított. Isabelle kissé összevonta a szemöldökét, jelezve, hogy ő is furcsállja a dolgot.

A lány észrevette, hogy az anyja is ugyanolyan kíváncsian hallgatja a

diskurzust, mint ő.

– Az embereknek a plébánosuktól illene hallaniuk a bibliai históriákat – dohogott a főesperes. – Ha maguk kezdik olvasgatni a Bibliát, okvetlenül félreértelmezik. – Kiszámolta aranyban a pultra a zsoltároskönyv árát.

Vagy pedig nagyon is jól értelmezik, gondolta Sylvie. Amikor a közember még nem tudta elolvasni a Bibliát, a papok bármit mondhattak, és ez nagyon megfelelt nekik, mert a gyülekezet félt Isten igéjének fényességétől, amely átvilágított tanításon és szertartáson.

– Amilyen igaz! – szólalt meg mézesmázosan Pierre. – Már ha tisztelendőséged megengedi egy alázatos diáknak, hogy kifejtse a véleményét. Szilárdnak kell lennünk, különben végül külön szektája lesz minden vargának és takácsnak!

A független mesteremberek, például a vargák és a takácsok, különösen hajlottak a protestantizmusra. Sylvie szerint a munkájuk időt adott nekik a gondolkodásra, és nem rettegtek annyira a papoktól és a nemesektől, mint a parasztok.

Azért meglepte ez a negédes hang attól a Pierre-től, akit a felforgató irodalom érdekel. Furcsállóan nézett rá. Az ifjú kacsintott.

Csakugyan elbűvölő volt!

Sylvie elfordította a tekintetét, begöngyölte a főesperes zsoltároskönyvét egy darab négyszögletes nyersvászonba, majd átkötötte zsineggel.

Az utazó megorrolt a főesperes dorgálása miatt.

– Franciaország lakóinak fele sosem látja a papját – mondta kihívóan.

Ez azért túlzás, gondolta Sylvie, noha igaz, hogy túl sok pap vágja zsebre a jövedelmet úgy, hogy sosem látogatja meg a parókiáját.

Ezt a főesperes is tudta, és nem válaszolt. Fogta a zsoltároskönyvet, és nagy dérrel-dúrral távozott.

– Becsomagolhatom önnek ezt a nyelvtant? – fordult Isabelle az ifjúhoz.

– Igen, kérem.

Pierre kiszámolt négy livre-t.

– Akkor most kéri ezt a mesekönyvet, vagy sem? – kérdezte az utazótól Giles.

Az a könyv fölé hajolt, amelyet Giles elébe lökött, és megvizsgálta az illusztrációkat.

– Ne siettessen – mondta határozottan. Nem félt vitatkozni a főesperessel, és lepergett róla Giles gorombáskodása. Több volt ebben az emberben, mint amit ki lehetett nézni piszkos külleméből.

Pierre fogta a csomagját, és távozott. A boltban most már csak egy vevő maradt. Sylvie úgy érezte, mintha a dagály vonulna vissza.

Az utas egy csattanással becsukta a könyvet, kiegyenesedett és bemutatkozott:

– Guillaume vagyok Genfből.

Sylvie hallotta, hogy Isabelle-nek elakad a lélegzete.

Giles magatartása tüstént megváltozott. Megrázta Guillaume kezét, és azt mondta neki:

– Isten hozta, kerüljön beljebb – majd fölvezette a lakásba.

Sylvie félig már értette, amit lát. Tudta, hogy Genf független, református város, amelyben a nagy Kálvin János az úr. Csakhogy Genf legalább négyszáz kilométerre van.

– A Konzisztórium hittérítőket képez ki, és szétküldi őket Európába, hogy hirdessék az új evangéliumot – magyarázta Isabelle. – A legutolsót Alphonse-nak hívták. Akkor tizenhárom éves voltál.

– Alphonse! – Sylvie emlékezett a lelkes fiatalemberre, aki észre se vette őt. – Sosem értettem, miért lakott itt.

– Ők hozzák nekünk Kálvin írásait és más munkákat, hogy apád másolja le, és nyomtassa ki őket.

Sylvie ostobának érezte magát. Sosem gondolkodott el azon, honnan származnak a református írások.

– Sötétedik – mondta Isabelle. – Ideje, hogy előkeress egy Erasmust a diákodnak.

– Anyám mit szól hozzá? – kérdezte Sylvie, miközben fölvette a kabátját.

Isabelle mindentudó mosollyal nézett rá.

– Csinos csibész, hm?

Sylvie kérdése Pierre megbízhatóságára vonatkozott, nem a külsejére; de inkább nem erőltette ezt a beszélgetést, mert nem akart megijedni. Mormolt valamilyen semmitmondó választ, és kiment.

Észak felé tartott, a folyón túlra. A Notre-Dame híd ékszerészei és divatárusai már zártak. A Ville-ben elindult a rue Saint-Martinen, Párizs észak–déli irányú főútvonalán. Pár perccel később megérkezett a rue du Murhöz, bár ez inkább köz volt, mint utca. Egyik oldaláról a városfal tekintett le néhány épület hátsó bejáratára és egy elvadult kert magas, hátsó kerítésére. Sylvie megállt egy istállónál egy ház mögött. A házban egy öregasszony lakott, aki nem tartott lovat. Az istálló ablaktalan, meszeletlen, toldott-foldott, elhanyagolt, mindazonáltal szilárd épület volt erős ajtóval, titoktartó, súlyos zárral. Giles néhány éve vásárolta.

Az ajtófélfa mellett derékmagasságban egy laza fél tégla volt a falban. Miután ellenőrizte, hogy senki sem figyeli, Sylvie kihúzta a téglát, benyúlt a lyukba, kivett egy kulcsot, a helyére illesztette a téglát. Elfordította a kulcsot a zárban, belépett, bezárta az ajtót, rátolta a reteszt.

A fali tartóban volt egy gyertya. Sylvie hozott magával tűzszerszámot: kovát, nagy D betűt formázó acélt, amely épp illett karcsú ujjaira, száraz faforgácsot és egy darab rongyot. Amikor a kova lecsapott az acél D-re, szikrák pattantak a tűzszerszámos dobozba, rá a forgácsra, amely gyorsan lángra kapott. Erről Sylvie meggyújtotta a rongyot, majd végül a gyertyát.

A pisla fény régi hordók sorait emelte ki a sötétségből, amelyek a földtől a tetőig oszlopokban álltak a fal mellett. A legtöbbet homokkal töltötték meg, amitől olyan nehezek lettek, hogy egyetlen ember mozdítani

se bírta volna őket, de néhányat üresen hagytak. Egyformának látszottak, ám Sylvie meg tudta különböztetni az oszlopokat. Gyorsan félretolta az egyiket, és belépett a résbe. A hordók mögött könyvek voltak deszkaládákban.

A legnagyobb veszélyt az jelentette a Palot család számára, amikor a csempészett könyveket kinyomtatták és bekötötték Giles műhelyében. Ha rosszkor tartottak volna házkutatást náluk, akkor mind meghalnak. De ahogy a könyvek elkészültek, ládákba rakták őket – a tetejükre mindig jutott álcázóréteg, olyan irodalom, amelyet a katolikusok jóváhagytak –, azután egy kézikocsival idehozták ebbe a raktárba, és a nyomda folytatta az engedélyezett könyvek előállítását. Az idő nagyobb részében a katedrális melletti házhoz tapadó nyomdában nem volt semmi törvénytelen.

Csak hárman tudtak a raktárról: Giles, Isabelle és Sylvie, a lány is csupán azóta, hogy betöltötte a tizenhatot. Még Palot-ék munkásai sem sejtették a létezését, jóllehet valamennyien reformátusok voltak: nekik azt mondták, hogy a kész könyveket egy titkos nagykereskedőnek szállítják le.

Sylvie megkereste az „AS” jelzésű ládát. Ebben volt az *Alkibiadész szilénjei*, valószínűleg Erasmus legfontosabb munkája. Kivett egyet, bebugyolálta a közeli ládatoronyról leemelt, négyszögletes lenvászonba, a csomagot összezsinegelte. A helyére tolta a hordókat, így a ládák ismét eltűntek a szem elől, csak egy hordókkal félig telepakolt helyiséget lehetett látni.

Miközben visszafelé ment a rue Saint-Martinen, azon tűnődött, felbukkan-e a diák. Eljött a boltba, ahogy megbeszélték, de ettől még megijedhetett. Ennél is rosszabb, hogy érkezhet valamilyen hivatalnokkal, aki letartóztatja Sylvie-t. Természetesen nem félt a haláltól: egyetlen igaz keresztyén sem fél. Ő a kínzástól rettegett. Vörösen izzó fogókat látott, amelyek a húsába marnak, és néma imával kellett elűznie a képeket.

A vízpart csöndes volt éjszaka. A halárusok bezárták bódéikat, a

sirályok másfelé kutattak étel után. A folyó halkan nyaldosta a partszegélyt.

Pierre kezében lámpával várt rá. Alulról megvilágított arca baljós szépségű volt a fényben.

Egyedül várakozott.

A lány fölemelte a könyvet, de nem adta át.

– Senkinek sem árulhatja el, hogy ez önnél van – mondta. – Kivégeznének, amiért eladtam magának.

– Megértettem – bólintott az ifjú.

– A saját életét is kockáztatja, ha elfogadja.

– Tudom.

– Ha biztos ebben, akkor vegye el, és adja vissza a nyelvtant.

Kicserélték a csomagokat.

– Isten vele – mondta Sylvie. – Emlékezzen rá, mit mondtam.

– Emlékezni fogok – ígérte meg Pierre.

Azután megcsókolta.

Alison McKay nagyon sietett a Tournelles-palota huzatos folyosóin, mert félelmetes híre volt a legjobb barátnője számára.

Barátnőjének teljesítenie kell a sosem tett ígéretét. Évek óta lehetett számítani erre, ennek dacára a valóság megrendítő volt, egyszerre jó és rossz.

Az ódon épület a főváros keleti részében hatalmas volt, és roskatag, fényűző berendezése ellenére is hideg és kényelmetlen. Tekintélyes, bár elhanyagolt, akárcsak jelenlegi lakója, Medici Katalin, Franciaország királynéja, egy olyan király felesége, aki jobban szerette a szeretőjét.

Alison belépett egy kis szobába, és már meg is találta, akit keresett.

Két gyerek ült a padlón az ablaknál, és kártyázott a ványadt téli napfényben. Ruházatuk és ékszereik elárulták, hogy a világ leggazdagabb emberei közé tartoznak, ennek ellenére boldogan játszottak fityingekben,

és remekül szórakoztak.

A fiú tizennégy éves volt, de feltűnően satnya növése és törékeny termete fiatalabbnak mutatta. A serdülés küszöbén állt, mutáló hangon beszélt, és dadogott. Ferenc volt, II. Henrik király és Katalin királyné legidősebb fia. A francia trón örököse.

A lány gyönyörű, vörös hajú gyermek volt, tizenöt évéhez képest rendkívül magas, a legtöbb férfinál is magasabb. Stuart Máriának hívták, és a skótok királynője volt.

Akkor költöztek Skóciából Franciaországba, amikor Mária öt-, Alison pedig nyolcéves volt, két rémült kislány egy idegen országban, ahol egyetlen szót se értettek. A csenevész Ferenc lett a játszótársuk. A három gyermeket a sok közös viszontagságot megélt emberek szoros köteléke fűzte össze.

Alison szenvedélyesen oltalmazta Máriát, akit néha vissza kellett fogni, mert hajlamos volt a lobbanékonyságra és a meggondolatlanságra. A lányok úgy dédelgették Ferencet, mint egy tehetetlen kutya- vagy macskakölyköt, a fiú pedig istennőként imádta Máriát.

Ám most barátságuk meginog, talán el is pusztul.

Mária felnézett, elmosolyodott, azután jobban megnézte Alison arcát, és megriadt.

– Mi az? – kérdezte franciául. Beszédében nyoma sem volt már a skót kiejtésnek. – Mi történt?

– Húsvét utáni vasárnap meg kell esküdnötök! – tört ki Alisonból.

– Olyan hamar! – válaszolta Mária. Mindketten Ferencre néztek.

Máriát ötéves korában jegyezték el Ferenccel, még mielőtt Franciaországba költözött. Politikai gyűrűváltás volt, mert minden királyi mátkaság az. A célja az volt, hogy megszilárdítsa Franciaország és Skócia szövetségét Anglia ellen.

Ám ahogy a lányok idősebbek lettek, kezdtek kételkedni benne, hogy sor kerül-e egyáltalán a házasságra. A három királyság viszonya

folyamatosan változott. A hatalom alkuszai folyamatosan tárgyaltak Londonban, Edinburghban és Párizsban, folyamatosan férjet kerestek Stuart Máriának. Mostanáig semmi nem volt biztos.

Ferenc megriadt.

– Szeretlek – mondta Máriának. – Téged akarlak elvenni, ha majd férfi leszek.

Mária együttérzően kinyújtotta felé a kezét, de a fiú annyira kétségbe volt esve, hogy sírva fakadt, és feltápászkodott.

– Ferenc! – mondta Alison.

A fiú tehetetlenül rázta a fejét, és kirohant a szobából.

– Ó, drágám – mondta Mária. – Szegény Ferenc.

Alison bezárta az ajtót. Kettesben maradtak, senki sem zavarta őket. Alison kézen fogta Máriát, és felhúzta a padlóról. Még mindig egymás kezét fogva leültek egy gesztenyebarna bársonnyal bevont pamlagra. Egy darabig hallgattak, azután megszólalt Alison:

– Hogy érzed magad?

– Egész életemben azt hallottam, hogy királynő vagyok – felelte Mária. – Igazából sosem voltam az. Hatnaposan lettem a skótok királynője, és az emberek mindig úgy bántak velem, mint egy csecsemővel. De ha hozzámegyek Ferenchez, és ő király lesz, akkor én leszek Franciaország királynéja, és az már igazi! – Szemében felcsillant a vágyakozás. – Én ezt akarom.

– De Ferenc…

– Tudom. Édes, és szeretem őt, de hogy ágyba feküdjek vele, hát tudod…

Alison hevesen bólogatott.

– Nem is érdemes erre gondolni.

– Talán azt lehet, hogy Ferenc és én megesküszünk, de csak tettetjük a házasságot.

Alison a fejét rázta.

– Akkor megsemmisíthetik.

– És én többé nem leszek királyné.

– Pontosan.

– De miért most? – kérdezte Mária. – Hogy került ez elő?

Alisonnak Katalin királyné mondta, aki a legjobban értesült személy volt Franciaországban.

– A Sebhelyes javasolta a királynak. – Guise herceg Mária nagybátyja, az anyjának a fivére volt. A család igencsak magasra jutott a calais-i győzelem után.

– De miért fontos ez a bácsinak?

– Gondolj bele, milyen tekintélyt adna a Guise családnak, ha egyik tagja Franciaország királynéja lenne.

– De a Sebhelyes katona.

– Igen. Ezt bizonyosan más találta ki.

– De Ferenc…

– Folyton visszakanyarodunk a kis Ferenchez, igaz?

– Olyan kicsi – mondta Mária. – És olyan beteges. Vajon képes megtenni, amit a férfiak csinálnak a feleségükkel?

– Ezt nem tudom – válaszolta Alison. – De majd megtudod a húsvét utáni vasárnapon.

3

Margery és a szülei még akkor sem jutottak dűlőre egymással, amikor a január átfordult februárba. Sir Reginald és Lady Jane elhatározta, hogy Margerynek Barthoz kell mennie, a lány viszont kijelentette, hogy sosem mond igent.

Rollo mérges volt rá. Húga bekerülhetne a házasságával a katolikus főnemességbe, ő pedig ehelyett a protestantizmusra kacsingató Willardokat választaná. Hogyan képes ekkora árulásra, különösen egy olyan királynő országában, aki minden eszközzel a katolikusokat támogatja?

A Fitzgeraldok a város első családja – már a külsőnkön is látszik, gondolta büszkén Rollo, miközben megálltak legmelegebb ruhájukban az előcsarnokban. A székesegyház tornyában zengett a misére hívó harang. Sir Reginald magas volt, és szikár; rajta még az arcát elcsúfító szeplők is előkelően festettek. Nehéz, gesztenyebarna szövetből varrott köpenyt viselt. Lady Jane kicsi volt, és vékony, az orra hegyes, a szeme éles, nem sok minden kerülte el a figyelmét. Prémszegélyes kabátját öltötte magára.

Margery is alacsony volt, de gömbölyűbb az anyjánál. Konokul duzzogott, mert a gróf lakomája óta nem léphetett ki az utcára. De nem tarthatták örök időkre házi áristomban, ráadásul ma reggel Kingsbridge püspöke is részt vesz a misén, márpedig ezt az erős szövetségest nem merte megsérteni a család.

Margery nyilvánvalóan elhatározta, hogy nem hirdeti a külsejével is a boldogtalanságát, mert mára kingsbridge-i skarlátból remekelt kabátot és ugyanolyan kalapot választott. Tavaly óta a város legszebb lányává serdült, ezt még a bátyja is láthatta.

A család ötödik tagja Rollo nagynénje volt. A kingsbridge-i zárda hajdani apácája akkor költözött a Fitzgerald családhoz, amikor VIII.

Henrik bezáratta a kolostort. A felső emeleten két szobát apró zárdává alakított át, a hálószoba kopár cella lett, a fogadószoba kápolna. Rollo le volt nyűgözve a néni jámborságától. Máig Joan nővérnek szólította mindenki. Most már öreg volt, és törékeny, két bottal járt, de még mindig ragaszkodott hozzá, hogy elmenjen a templomba, amikor Julius püspök is ott van. Naominak, a szolgálónak kellett hoznia a kisszéket Joan nővér számára, aki már nem bírt végigállni egy teljes órát.

Együtt léptek ki az utcára. A kereszteződésnél laktak, a főutca legmagasabb pontján, a városházával szemközt, a legelőkelőbb helyen. Sir Reginald megállt, és végignézett a sűrűn sorjázó utcákon, amelyek lépcsőként ereszkedtek a folyóhoz. Vékony hó fedte a zsúptetőket és a füstölgő kéményeket. A városom, mondta Reginald arca.

Ahogy a polgármester és családja méltóságteljesen vonulni kezdett lefelé a lejtős főutcán, a szomszédok tisztelettel köszöntötték őket. A módosabbak jó reggelt kívántak, az alsóbb rendbéliek némán megérintették a süvegüket.

A nappali világosságban Rollo észrevette, hogy az anyja kabátja kissé molyrágta. Remélhetőleg senki más nem figyel föl rá. Sajnos az apjának nincs pénze új ruhákra. Rosszul megy az üzlet Combe Harbourban, ahol Sir Reginald a vámhivatal vezetője. A franciák elfoglalták Calais kikötőjét, a háború folytatódott, szórványos volt a Csatornán a hajóforgalom.

A katedrálishoz közeledve elhaladtak a család gazdasági válságának másik oka, az új ház mellett, amelynek a Priory Gate nevet szánták. A piactér északi oldalán magasodott, azon a telken, amely az apátságé volt, amikor még létezett. Az építkezés annyira lelassult, hogy úgyszólván abbamaradt. A legtöbb kőműves elment máshova, olyan munkáltatókhoz, akik meg is tudták fizetni őket. Kezdetleges deszkakerítést húztak fel a kíváncsiak ellen, akik beszemtelenkedtek volna a félkész házba.

Sir Reginaldé volt az összes apátsági épület a székesegyház déli oldalán: a kolostor, a szerzetesek konyhája és hálóterme, az apácazárda és

az istállók. Amikor VIII. Henrik feloszlatta a szerzetesrendeket, a birtokaikat eladták a helyi mágnásoknak, így szerezte meg Sir Reginald az apátságot. A zömmel ódon épületeket évtizedek óta elhanyagolták, egyre jobban leromlottak, madarak fészkeltek a gerendákon, vadrózsa nőtt a kerengőben. Reginald valószínűleg ismét el fogja adni őket a káptalannak.

A rozoga épületek között büszkén és századok óta változatlanul, a katolikus hitet jelképezve magasodott a katedrális. Az utóbbi negyven évben a protestánsok meg akarták változtatni a keresztény tanokat, amelyeket olyan sokáig oktattak ebben az épületben. Rollo nem értette, honnan veszik hozzá a bátorságot. Mintha divatos ablakokat akartak volna vágni a templom falaiban. Az igazság örökkévaló, akár a székesegyház.

A hatalmas, boltíves nyugati kapun léptek az épületbe, ahol mintha hidegebb lett volna, mint kint. A hosszú hajó rendezett vonalai, a szabályosan ismétlődő oszlopok és boltívek látványa egy észszerű istenség által szabályozott, módszeres világ vigasztaló bizonyosságával töltötte el Rollo lelkét. A kapuval szemközt halvány téli napfény világította meg a hatalmas rózsaablakot. A színes üveg a világ végét ábrázolta: isten ül a trónján az ítéletnapon, a gonosztevőket a pokolban kínozzák, a jók belépnek a mennyek országába, az egyensúly helyreáll.

Éppen elkezdődött az ima, amikor a Fitzgerald család végigment a padsorok között a kereszteződésig, onnan figyelték a főoltárnál misézõ papokat. Körülöttük ott voltak a város neves családjai, köztük a Willardok és a Cobley-k, valamint a megye előkelőségei, Shiring grófja, a fia, Bart, továbbá Lord és Lady Brecknock.

Az ének közepes volt. A kingsbridge-i székesegyház sok évszázados csodás muzsikájának leáldozott, amikor megszüntették az apátságot és feloszlatták a kórust. Néhány korábbi szerzetes új kórust szervezett, de a lélek odalett. Nem tudták feléleszteni annak a csoportnak a fanatikus fegyelmét, amely egész életét annak szentelte, hogy gyönyörű zenével magasztalja az urat.

A gyülekezet elcsöndesedett a drámai pillanatokban, például Úrfelmutatáskor, és udvariasan meghallgatta Julius püspök szentbeszédét is az engedelmességről, egyébként leginkább diskuráltak.

Rollo bosszúsan nézte, ahogy Margery ügyesen arrébb somfordál a családtól, és olyan komoly beszélgetésbe merül Ned Willarddal, hogy még a kalapján a toll is rázkódik bele. Ned is kiöltözött, fölvette kék francia zekéjét, láthatóan remekül érezte magát a lánnyal. Rollo legszívesebben belerúgott volna pimaszságáért.

Hogy ezt ellensúlyozza, odament Bart Shiringhez, és biztatta, hogy minden rendbe jön. A háborúról beszélgettek. Calais elvesztése nem csupán a kereskedelemnek ártott. Mária királynő és külföldi férje egyre népszerűtlenebb lett. Rollo még mindig nem gondolta azt, hogy Anglia ismét protestáns királyság lesz, azonban Tudor Mária nem tett jót a katolikusok ügyének.

Mise végeztével Rollóhoz odajött Dan, Philbert Cobley kövérkés fia. Rollo kétség nélkül érezte, hogy a puritán Cobley család csak ímmel-ámmal jelent meg a misén; sejtette, hogy gyűlölik a szobrokat és a festményeket, orrukat a legszívesebben befognák a tömjén füstje elől. Bőszítette a gondolat, hogy embereknek – tudatlan, iskolázatlan, ostoba közembereknek – joguk lehessen a saját eszük szerint értelmezni a vallást. Ha egy ilyen naiv gondolat valaha is elterjed, összeomlik a civilizáció. A népnek meg kell mondani, mit csináljon.

Dan mellett egy szíjas, viharvert férfi állt, Jonas Bacon, egyike a kapitányoknak, akiket a kingsbridge-i kereskedők alkalmaztak.

– Van egy szállítmányunk, amit el akarunk adni. Érdekelne? – kérdezte Dan.

A Cobley-féle hajótulajdonosok gyakran előre eladták a rakományuk negyedét-nyolcadát különböző befektetőknek. Ebből összejött az útiköltség, ugyanakkor a kockázat is jobban megoszlott. A befektetők néha a pénzük tízszeresét nyerték az üzleten – vagy az egészet elvesztették. Sir

Reginald óriási haszonra tett szert ezzel a módszerrel még a szebb napokban.

– Talán – felelte Rollo. Nem mondott igazat. Az apjának nem volt készpénze, hogy befektessen egy fuvarba, Rollo azonban mindenképpen tudni akarta, miről van szó.

– A *Szent Margit* úton van visszafelé a Balti-tengerről, több mint ötszáz font értékű szőrmével – mondta Dan. – Megmutathatom a fuvarlevelet.

Rollo a homlokát ráncolta.

– Honnan tudod ezt, amikor még a tengeren van?

Bacon kapitány válaszolt a kérdésre. A hangja rekedt volt a sok-sok évtől, amelyekben túl kellett ordítania a szelet.

– A holland partoknál elébe kerültem. A hajóm, a *Sólyom* gyorsabb. Találkoztam vele, és megtudtam a részleteket. A *Szent Margit* kisebb javítások végett befutott a kikötőbe. De két héten belül Combe Harbourban lesz.

Baconnek rossz híre volt, mint általában a kapitányoknak. Senki se láthatta, mit csinálnak a tengerészek a vízen, az emberek azt mondták rájuk, hogy tolvajok és gyilkosok. Története azonban hihető volt. Rollo bólintott, és ismét Danhez fordult.

– Akkor miért árulod már most a rakományt?

A kerek képű Dan ravaszul nézett rá.

– Szükségünk van a pénzre egy másik befektetéshez.

Nem mondta meg, hogy mi az. Ami természetes: ha egy jó üzleti lehetőségre bukkant, miért hagyná, hogy más megelőzze? Rollo ennek ellenére gyanakodott.

– Valami baj van a szállítmánnyal?

– Nincs. Ennek bizonyítására készek vagyunk szavatolni ötszáz fontban a rakomány értékét. Viszont neked eladjuk négyszázért.

Jókora összeg volt. Egy jól menő parasztgazda egy évben ötven fontot tudott kivenni a földjéből, egy sikeres kingsbridge-i kereskedő büszke volt,

ha az éves bevétele elérte a kétszáz fontot. Négyszáz font irdatlan befektetés – viszont a száz font garantált haszon alig két hét alatt ritka lehetőség.

Telne belőle a Fitzgerald család összes adósságára.

Sajnos nincs négyszáz fontjuk. Négy sem.

Ennek ellenére azt mondta:

– Beszélek az apámmal. – Biztos, hogy nem tudják nyélbe ütni az üzletet, de Sir Reginald megsértődhet, ha a fia nyilatkozik a család nevében.

– De ne tartson soká – kérte Dan. – Először nektek teszek ajánlatot tiszteletből, mert Sir Reginald a polgármester, de akadnak mások is, akikhez mehetek. És erre a pénzre holnap lesz szükségünk. – Ezután a kapitánnyal együtt távoztak.

Rollo körülnézett a templomhajóban, és észrevette, hogy az apja egy rovátkolt oszlopnak támaszkodik. Odament hozzá.

– Beszéltem Dan Cobley-jal.

– Tényleg? – Sir Reginald nem szerette Cobley-ékat. Kevesen szerették őket. Szentebbnek tartották magukat a közönséges halandóknál, és hogy kivonultak a színjátékról, sokakat felbosszantott. – Mit akart?

– Egy rakományt eladni. – Elmesélte a részleteket.

Miután Rollo végzett, Reginald megkérdezte:

– És hajlandók szavatolni a szőrmék értékét?

– Ötszáz font, négyszáz font befektetésért. Tisztában vagyok vele, hogy nincs pénzünk, de gondoltam, tudni akarsz róla.

– Igazad van, nincs pénzünk – tűnődött Reginald. – Bár lehet, hogy tudok szerezni.

Rollo kíváncsi lett volna, hogyan. De hát az apja tud leleményes lenni. Nem olyasfajta kereskedő, aki apránként épít fel egy vállalkozást, inkább az alkalom éber tolvaja, aki mohón kap minden váratlan üzleten.

Lehetséges, hogy egy csapásra megoldja a család gondjait? Rollo alig

merte remélni.

Meghökkenésére Reginald odament a Willardokhoz. Alice volt a cég vezetője, így a polgármester gyakran tárgyalt vele, bár nem kedvelték egymást, és a kapcsolatukon az sem javított, hogy a Fitzgeraldok nem kértek az ifjú Nedből mint lehetséges vőből. Rollo kíváncsian követte az apját.

– Egy szóra, Mrs. Willard – mondta halkan Reginald.

Az alacsony, vaskos Alice-nek kifogástalan modora volt.

– Természetesen – mondta udvariasan.

– Szeretnék kölcsönkérni négyszáz fontot rövid határidőre.

Alice meghökkent.

– Talán Londonba kellene mennie – felelte rövid hallgatás után. – Vagy Antwerpenbe. – A németalföldi Antwerpen volt Európa pénzügyi központja. – Van egy rokonunk Antwerpenben – tette hozzá. – De nem tudom, hogy hajlandó-e ilyen nagy összeget kölcsönadni.

– Ma van rá szükségem – mondta Sir Reginald.

Alice felvonta a szemöldökét.

Rollóba belemart a szégyen. Megalázó dolog kölcsönt kérni attól a családtól, amelyet a közelmúltban látványosan lefitymáltak.

Ám Reginald semmivel sem törődve folytatta.

– Kegyelmed az egyetlen kereskedő Kingsbridge-ben, akinek van azonnal mozgósítható pénze.

– Megkérdezhetem, mi célra kellene a pénz? – kérdezte Alice.

– Lehetőségem van megvenni egy értékes szállítmányt.

Azt nem mondta, kitől, Rollo sejtése szerint azért, nehogy Alice vegye meg.

– A hajó két héten belül befut Combe Harbourba – tette hozzá Reginald.

Ekkor közbeszólt Ned Willard. Na persze, gondolta Rollo keserűen, most örül, hogy Fitzgeraldék segítséget kérnek az ő családjától. Ám Ned

közbeszólása merőben üzletszerű volt.

– Akkor miért adja el a tulajdonos? – kérdezte gyanakodva. – Csak két hetet kellene várnia, hogy megkapja a kirakodott szállítmány teljes értékét.

Reginaldot bosszantotta, hogy egy kölyök vitatja az ő döntését, de palástolta a rosszallását, amikor válaszolt:

– Az eladónak azonnal szüksége van a pénzre egy másik befektetéshez.

– Nem vállalhatom annak kockázatát, hogy ekkora összeget elveszítsek, ezt bizonyára megérti – mondta Alice.

– Nincs kockázat – felelte Reginald. – Alig több, mint két hét múlva visszakapja a pénzt.

Ostobaság, gondolta a fia. Kockázat mindig van.

Reginald halkabban folytatta.

– Szomszédok vagyunk, Alice. Segítsünk egymásnak. Tudja, hogy megkönnyítem a maga fuvarjainak a bejutását Combe Harbourba. Maga pedig segít nekem. A dolgok így működnek Kingsbridge-ben.

Alice megdöbbent, és egy pillanat múlva Rollo is megértette, miért. Az apja kellemkedése a jó szomszédságról valójában fenyegetést rejtett. Azt sejtette, hogy ha Alice nem hajlandó együttműködni, Reginald megnehezíti a dolgát a kikötőben.

Hosszú csend volt, amíg Alice végiggondolta mindezt. Rollo sejtette, mi jár a fejében. Nem akar kölcsönadni, de nem engedheti meg magának, hogy az ellenségévé tegyen egy olyan erős embert, mint Reginald.

Végül az mondta:

– Biztosítékra van szükségem.

Rollo elcsüggedt. Olyan ember, akinek nincs semmije, nem tud biztosítékot adni. Ez csak egy másik módja az elutasításnak.

– Ott az állásom a vámhivatalnál – mondta Reginald.

Az asszony a fejét rázta.

– Nem rendelkezhet vele királyi engedély nélkül, és nincs ideje engedélyt kérni.

Igaza volt. Reginald azt kockáztatta volna, hogy kiderül a szorult helyzete.

– Mit szólna az apátsághoz? – kérdezte.

Alice ismét a fejét rázta.

– Semmi szükségem a félkész házára.

– Akkor a déli részéhez, ahol a kerengők vannak, meg a kolostor és a zárda.

Rollo biztosra vette, hogy Alice nem fogadja el ezt a biztosítékot. A régi apátság épületeit már több mint húsz éve nem használták, mostanra kijavíthatatlan állapotba kerültek.

Meglepetésére Alice váratlanul felélénkült.

– Talán… – mondta.

– De apám! – szólt közbe Rollo. – Tudod, hogy Julius püspök vissza akarja vásárolni az apátságot, és nagyjából bele is egyeztél, hogy eladod neki.

A jámbor Mária királynő igyekezett visszaszerezni az egyháznak minden birtokot, amit kapzsi apja, VIII. Henrik elrabolt, azonban a parlament képviselői nem engedték át a törvényt – túl sokan húztak hasznot a dologból, így az egyház próbálta meg áron alul visszavásárolni a vagyonát. Rollo szerint minden jó katolikusnak kötelessége volt segíteni ebben.

– Nincs azzal semmi baj – mondta Reginald. – Nem késlekedek a kölcsön visszafizetésével, így a biztosíték nem vész el. A püspök megkapja, amit akar.

– Jól van – helyeselt Alice.

Elhallgattak. Alice nyilvánvalóan várt valamit, de nem mondta, hogy mit. Végül Reginald rájött.

– Tisztességes kamatot fizetek.

– Magas kamatot kérnék – mondta Alice. – De persze a kölcsönre felszámított kamat uzsora, ami a világ és az egyház előtt is bűn.

Igazat beszélt, bár ez csak kibúvó volt. Az uzsora elleni törvényeket naponta játszották ki Európa minden kereskedővárosában. Alice csak a látszat kedvéért finnyáskodott.

– Nos, biztos vagyok benne, hogy találunk módot, amivel ezt megkerülhetjük – válaszolta Reginald olyan derűsen, mint aki egy ártatlan csínyt javasol.

– Mi jár a fejében? – kérdezte óvatosan Alice.

– Tegyük fel, használatba adom az apátságot a kölcsön visszafizetésének határidejéig, azután pedig visszabérlem?

– Havi nyolc fontot kérek.

Ned nyugtalankodott. Nem akarta, hogy az anyja belemenjen az üzletbe. Rollo meg is értette. Alice négyszáz fontot kockáztatott azért, hogy nyolc fontot keressen.

Reginald úgy tett, mint aki felháborodik.

– Az egy évre huszonnégy százalék! Kamatos kamat!

– Akkor felejtsük el az egészet.

Rollo reménykedni kezdett. Mert miért vitatkozik Alice a kamaton? Ez csak azt jelentheti, hogy hajlandó kölcsönözni. Észrevette, hogy Ned enyhe pánikba esik, és sejtette, hogy Willard is erre gondolt, csak ő megrémült a kilátástól.

Reginald egy hosszú pillanatig töprengett. Végül azt mondta:

– Jól van. Legyen így. – Kezet nyújtott, Alice megrázta.

Rollót elképesztette az apja ravaszsága. Egy üres zsebű ember, aki négyszáz fontot fektet be – ez a pimaszság csúcsa! A *Szent Margit* rakománya szanálja a családot. Hála az egeknek, hogy Philbert Cobley-nak hirtelen szüksége van a pénzre.

– Délután megfogalmazom az iratokat – közölte Alice Willard, majd elfordult.

Ugyanebben a pillanatban bukkant fel Lady Jane.

– Ideje hazamenni – mondta. – Kész az ebéd.

Rollo a húgát kereste.

Margery nem volt sehol.

Amint kívül kerültek a Fitzgeraldok hallótávolságán, Ned az anyjához fordult:

– Miért álltál rá, hogy ilyen sok pénzt adj kölcsön Sir Reginaldnak?

– Mert ha visszautasítom, bajt okozhatott volna nekünk.

– Máris ezt tette! Mindenünket elveszíthetjük.

– Nem, mert a miénk az apátság.

– Egy rakás düledék!

– Nem az épületekre van szükségem!

– Akkor… – Ned a homlokát ráncolta.

– Gondolkodj – biztatta az anyja.

Ha nem az épületek kellenek, mit akar Alice?

– A föld?

– Gondolkodj tovább.

– A város szívében van.

– Pontosan. A legértékesebb telek Kingsbridge-ben, és négyszáz fontnál sokkal többet ér olyasvalakinek, aki tudja, hogyan hozza ki belőle a legtöbbet.

– Értem – bólintott Ned. – De mit kezdesz vele? Házat építesz rá, mint Reginald?

Alice megvető arcot vágott.

– Nincs szükségem palotára. Fedett piacteret építtetek, amely minden hétköznap nyitva tart, akármilyen is az idő. Bérbe adom a területet az árusoknak – cukorműveseknek, sajtkészítőknek, kesztyűsöknek, cipészeknek. Közvetlenül a székesegyház mellett van, ezer éven át ontja a pénzt.

Ned ezt lángeszű ötletnek találta. Azért is az anyjának jutott az eszébe, és nem neki.

Mindazonáltal maradt benne némi aggodalom. Nem bízott a Fitzgeraldokban.

Eszébe jutott még valami.

– Ez a tartalék terv arra az esetre, ha mindenünket elveszítjük Calais-ban?

Alice kitartóan igyekezett híreket szerezni Calais-ból, de semmit sem sikerült megtudnia azóta, hogy a franciák elfoglalták a várost. Talán egyszerűen elkoboztak minden angol tulajdont, beleértve a gazdagon feltöltött Willard-raktárt; talán Dick bácsi és a családja most éppen üres kézzel menekül Kingsbridge felé. Viszont Calais-t elsősorban az angol kereskedők virágoztatták fel. Lehetséges, hogy a francia király belátta, okosabb hagyni, hogy az idegenek megtartsák, amijük van, és folytassák az üzletelést.

Sajnos ha nincs hír, az rossz hír. Egy teljes hónap alatt egyetlen angol sem menekült el Calais-ból, hogy híreket hozzon haza – vagyis kevesen maradtak életben.

– A fedett piacot minden körülmények között érdemes megcsinálni – felelte Alice. – Igen, gondoltam rá, hogy belevágunk egy teljesen új vállalkozásba, ha olyan rossz hírek érkeznek Calais-ból, mint amitől tartunk.

Ned bólintott. Az anyja mindig előre gondolkodik.

– Bár ez valószínűleg nem történik meg – fejezte be Alice. – Reginald nem alacsonyodott volna le annyira, hogy nálam könyörögjön a kölcsönért, ha nincs kilátásban valami igazán vonzó üzlet.

Nednek már máson járt az esze. A tárgyalások Reginalddal ideiglenesen kiverték a fejéből a Fitzgerald család egyetlen tagját, aki valóban érdekelte.

Végignézett a gyülekezeten, de sehol sem látta Margeryt. Már elment, a fiú tudta is, hogy hova. Végigballagott a hajón, óvakodva a sietségtől.

Bármennyire nyugtalankodott, most is megcsodálta a boltívek zenéjét. Az alsók az ütemet adták meg, mint a basszus, a kisebbek a karzaton

ugyanazt az akkordot ismételték magasabb hangon.

Összehúzta magán a köpenyét, amikor kilépett a templomból. Észak felé fordult, mintha a temetőbe tartana. Mostanra sűrűbben havazott, a hó megült Philip perjel monumentális sírjának tetején. Olyan nagy volt a síremlék, hogy Ned és Margery nyugodtan beállhatott nyalakodni a másik oldalára, nem kellett attól tartaniuk, hogy észreveszik őket. A legenda szerint Philip perjel megbocsát azoknak, akik engednek a test kísértésének. Ned úgy vélte, hogy a rég halott szerzetes lelkét nem is háborgatja, ha két fiatal az ő sírja mögött csókolózik.

De Margery sokkal jobb találkahelyre lelt, és ötletét el is mondta Nednek mise közben. Ned az utasításokat követve megkerülte a lány apjának épülő palotáját. A túloldalon ellenőrizte, nem követik-e, aztán bebújt a kerítés résén.

Sir Reginald új házának már volt padlója, falai, lépcsőháza és teteje, de hiányoztak az ajtók és ablakok. Ned felszaladt az olasz márvány főlépcsőn a széles fordulóig. Margery ott várta. Alakját elnyelte a vörös nagykabát, de az arca mohó volt. A fiú átölelte, szenvedélyesen csókolózni kezdtek. Ned lehunyta a szemét, és beszívta Margery nyakának meleg aromáját.

– Aggódom – mondta, amikor lélegzethez jutottak. – Anyám éppen most adott kölcsön az apádnak négyszáz fontot.

Margery vállat vont.

– Mindig ezt csinálják.

– A kölcsönökből veszekedés lehet. Ez ronthat a helyzetünkön.

– Hova ronthatná még? Csókolj meg még egyszer.

Ned több lánnyal csókolózott már, de így még soha. Margery volt az egyetlen, aki kereken kimondta, amit akart. A nőktől elvárták, hogy a férfiakhoz igazodjanak, különösen a testi kapcsolatban, de Margery láthatólag nem hallott erről.

– Szeretem, ahogy csókolsz – mondta egy idő után Ned. – Ki tanított rá?

– Senki se tanított! Kinek nézel engem? Különben is, ennek nem csak egy módja van. Ez nem könyvelés.

– Gondolom, igen. Minden lány más. Ruth Cobley azt szereti, ha olyan keményen megszorongatják a mellét, hogy később is érezze. Susan White pedig…

– Hagyd abba! Nem akarok tudni más lányokról.

– Csak ugratlak. Egyik sem fogható hozzád. Azért szeretlek.

– Én is szeretlek – felelte a lány. Ismét csókolózni kezdtek. Ned szétnyitotta a köpenyét és kigombolta Margery kabátját, hogy a testük összesimulhasson. Alig érezték a hideget.

– Azonnal hagyjátok abba! – kiáltotta egy ismerős hang.

Rollo.

Ned bűntudatosan összerezzent, de gyorsan leküzdötte. Miért ne csókolózhatna a lánnyal, aki szereti őt? Kiengedte öleléséből Margeryt, azután szándékos lassúsággal fordult meg. Nem félt Rollótól.

– Ne próbálj parancsolgatni nekem, Rollo. Nem az iskolában vagyunk.

Rollo ügyet sem vetett rá.

– Most rögtön hazajössz velem! – mondta Margerynek erényes felháborodással.

Margery elég régen élt együtt basáskodó fivérével, hogy megtanulja, miként dacoljon vele.

– Menj előre – mondta félvállról. Szinte nem is árulta el a hangja, hogy erőlteti a flegmaságot. – Egy perc, és ott vagyok.

Rollo elvörösödött.

– Azt mondtam, most! – Megragadta Margery karját.

– Engedd el, Rollo! Semmi szükség erőszakra! – mondta Ned.

– Fogd be a szád. Azt csinálok a húgommal, amit akarok.

Margery igyekezett kitépni a karját, de Rollo csak még szorosabban markolta.

– Hagyd abba, ez fáj!

– Figyelmeztettelek, Rollo. – Ned nem szerette az erőszakot, de nem hagyta magát megfélemlíteni.

Rollo megrántotta Margeryt.

Ned belemarkolt Rollo kabátjába, elhúzta Margerytől, és akkorát lökött rajta, hogy Rollo kereresztüldülöngélt a lépcsőfordulón.

Ekkor meglátta, hogy Bart jön fölfelé a márványlépcsőn.

Rollo visszanyerte az egyensúlyát. Fölemelte az ujját, egy lépést tett Ned felé, és azt mondta:

– Hát akkor figyelj ide! – Azzal Ned felé rúgott.

Az ágyékára célzott, de Ned félrehajolt, így a combjára kapta a rúgást. Fájt, de alig vette észre, annyira dühös volt. Ököllel rontott Rollóra, két kézzel ütötte, háromszor, négyszer, ötször. Rollo hátrált, igyekezett visszaütni. Magasabb volt, a karja is hosszabb, de Ned volt a dühösebb.

Valahonnan hallotta Margery elmosódó sikoltását:

– Hagyjátok abba, hagyjátok abba!

Ned végigzavarta Rollót a lépcsőfordulón, azután hirtelen lefogták hátulról. Megértette, hogy Bart az. Karja úgy tapadt a törzséhez, mintha megkötözték volna: Bart sokkal nagyobb és erősebb volt nála vagy Rollónál. Vadul küzdött, de nem szabadulhatott. Rádöbbent, hogy nagyon meg fogják verni.

Bart lefogta, Rollo püfölni kezdte. Ned próbált elhajolni, kitérni, de moccanni sem bírt, így Rollo kényelmesen üthette az arcát, újra és újra belerúghatott az ágyékába. Bart boldogan röhögött, Margery sikoltozott, igyekezett fékezni a bátyját, de nem sok eredménnyel: elég vad volt, de túl kicsi ahhoz, hogy megállítsa.

Egy perc után Bart megunta a játékot, és abbahagyta a nevetést. Félredobta Nedet, aki elterült a padlón. Fel akart állni, de egy darabig nem tudott. Az egyik szeme bedagadt, ám a másikkal látta, amint Rollo és Bart kétfelől karon fogják Margeryt, és leviszik a lépcsőn.

Köhögött, kiköpte a vért. A jó szemével látta, hogy a vérrel együtt egy

foga is kijött. Elhányta magát.

Mindene fájt. Ismét megpróbálkozott a felállással, de túlságosan gyötrelmes volt. Hanyatt dőlt a hideg márványon, és várta, hogy enyhüljön a kín.

– A fenébe – mondta. – A fenébe.

*

– Hol voltál? – kérdezte Lady Jane Margerytől, amikor Rollo behozta a házba.

– Rollo verte Nedet, miközben Bart lefogta! Miféle állat tesz ilyet? – ordította Margery.

– Csillapodj – szólt rá az anyja.

– Nézd Rollót, hogy dörzsöli az öklét! Még büszke is magára!

– Büszke vagyok, mert helyesen cselekedtem – felelte Rollo.

– Egyedül nem bírtad megverni, mi? – Bartra mutatott, aki követte Rollót a házba. – A segítségére volt szükséged.

– Ne ezzel foglalkozz – intette Lady Jane. – Valaki látni akar.

– Senkivel nem akarok most beszélni – válaszolta Margery. Csak arra vágyott, hogy egyedül lehessen a szobájában.

– Ne légy engedetlen – mondta az anyja. – Gyere velem.

Margery ellenállása elolvadt. Látta, hogyan verik meg a férfit, aki őt szerette, és ez miatta volt. Úgy érezte, már nem tudja eldönteni, mi a helyes. Fásultan vállat vont, és követte az anyját.

Bementek Lady Jane nappali szobájába, aki innen irányította a házat és a cselédséget. Egyszerű szoba volt, kárpitozatlan székekkel, íróasztallal és egy imazsámollyal berendezve. Az asztalon Jane elefántcsontból faragott szentjei sorakoztak.

Kingsbridge püspöke várakozott a szobában.

Julius püspök vékony öregember volt, hatvanöt éves lehetett, de fürgén

mozgott. A feje kopasz volt, Margery mindig koponyaszerűnek látta az arcát. Halványkék szeme ragyogott az értelemtől.

Margery meglepődve nézett rá. Mit akarhat tőle?

– A püspök mondani akar neked valamit – közölte Lady Jane.

– Ülj le, Margery – mondta Julius.

A lány engedelmeskedett.

– Születésed óta ismerlek – folytatta a pap. – Keresztényt és jó katolikust neveltek belőled. A szüleid büszkék lehetnek rád.

Margery hallgatott. Alig látta a püspököt. Gondolatban ismét végignézte, ahogy Rollo gonoszul összeveri Ned drága arcát.

– Imádkozol, misére jársz, évente egyszer gyónsz. Isten elégedett veled.

Ez igaz volt. Minden más rossz volt Margery életében – a bátyja gyűlöletes, a szülei kegyetlenek, és hozzá akarják adni egy dúvadhoz –, de legalább Istennel rendben volt. Ez azért vigasztaló.

– Most mintha váratlanul mégis elfelejtettél volna mindent, amire tanítottak – folytatta a püspök.

Ez már fölkeltette a lány figyelmét.

– Dehogy, szó sincs róla – felelte sértődötten.

– Akkor beszélj, ha kérdez a püspök atya, különben hallgass, pimasz gyermek – dorgálta az anyja.

Julius elnézően mosolygott.

– Semmi baj, Lady Jane. Megértem, ha Margery izgatott.

Margery rábámult. A püspök Krisztus élő képe volt, a keresztény nyáj földi pásztora. Szavai Istentől származtak. Mivel vádolja őt?

– Úgy tűnik, megfeledkeztél a negyedik parancsolatról.

Margery váratlanul elszégyellte magát. Jól tudta, hogy ez mit jelent. A padlót nézte.

– Mondd el a negyedik parancsolatot, Margery.

– Tiszteld atyádat és anyádat – mormolta.

– Hangosabban és érthetőbben, kérlek.

A lány fölemelte a fejét, de nem nézett a pap szemébe.
– Tiszteld atyádat és anyádat – mondta.
Julius bólintott.
– Az elmúlt hónapban szégyent hoztál atyádra és anyádra, igaz?
Margery bólintott. Ez igaz.
– Szent kötelességed, hogy tedd, amit mondanak neked.
– Sajnálom – suttogta nyomorúságosan.
– Ugye nem elég sajnálni, Margery? Tudod te azt.
– Mit kell tennem?
– Nem szabad megátalkodnod a bűnben. Engedelmeskedned kell.
Felnézett, a tekintete végre találkozott a püspökével.
– Engedelmeskednem?
– Isten ezt akarja.
– Tényleg?
– Tényleg.
Ő a püspök. Ő tudja, mit akar Isten. És meg is mondta Margerynek. Ismét lesütötte a szemét.
– Most pedig beszélj apáddal – utasította Julius.
– Muszáj?
– Tudod, hogy igen. És azt hiszem, azt is tudod, mit kell mondani. Ugye?
A lány torka túlságosan összeszorult, hogy beszélhessen, így csak bólintott.
A püspök intett Lady Jane-nek, aki az ajtóhoz ment, és kinyitotta. A várakozó Sir Reginald belépett. Margeryre nézett, és annyit szólt:
– Nos?
– Sajnálom, apám – mondta a lány.
– Sajnálhatod is – felelte az apja.
Szünet következett. Még valamit vártak tőle.
Végül kimondta.

– Hozzámegyek Bart Shiringhez.

– Jó kislány! – helyeselt az apja.

– Mehetek? – állt föl Margery.

– Talán meg kellene köszönnöd a püspök atyának, hogy visszakormányozott Isten kegyelméhez – dorgálta Lady Jane.

Margery az öregemberhez fordult.

– Köszönöm, püspök atya.

– Nagyon helyes – biztatta Lady Jane. – Most már mehetsz.

Margery ment.

Hétfőn reggel Ned kinézett az ablakon, és megpillantotta Margeryt, amitől a szíve gyorsabban kezdett verni.

A nappaliban állt teknőcszín macskájával, Maddyvel, aki a fejét az ő bokájához dörgölte. Cicakorában a Vadóc nevet kapta Nedtől, de mostanra matróna lett belőle, aki a maga visszafogott, méltóságos módján örült, hogy ismét itthon láthatja a gazdát.

Figyelte, ahogy Margery átvág a téren az iskola irányába. Hetente három délelőttön tanított a kicsik osztályában, számokkal, betűkkel, Jézus csodáival készítette fel őket a valódi iskolára. Ezek szerint visszatér egész januárban hanyagolt kötelességeihez, gondolta Ned. Rollo vele volt kíséretként.

Ned erre várt.

Korábban is volt szerelmes. Sosem esett a paráznaság bűnébe, noha egyszer-kétszer közel járt hozzá, de különböző időpontokban fölöttébb szívelte Susan White-ot és Ruth Cobley-t. Ám amikor belehabarodott Margerybe, azonnal tudta, hogy ez egészen más. Nem annyit akart, hogy a lány bejöjjön vele Philip perjel sírja mögé, ahol összecsókolhatja és cirógathatja. Igen, ezt is akarta, de legalább ennyire szeretett volna hosszú órákat tölteni vele, hogy megbeszélhessenek színjátékokat és festményeket, kingsbridge-i pletykákat és országos politikát; vagy

egyszerűen csak heverhessen mellette a füves patakparton a napfényben.

Uralkodott magán, nehogy kirohanjon a házból, és megszólítsa a piactéren. Beszélhet vele, amikor délben vége az órának.

A délelőttöt a raktárházban töltötte, vezette a főkönyveket. Bátyja, Barney mindig nehezen birkózott meg a betűkkel, tizenkét éves koráig nem is tanult meg olvasni, Ned viszont szívesen bíbelődött számlákkal és nyugtákkal, ónnal, ólommal, vasérccel, az utakkal Sevillába, Calais-ba és Antwerpenbe, az árakkal és a haszonnal. Ha leült egy asztalhoz egy lúdtollal, egy üveg tintával meg egy vaskos lajstromkönyvvel, máris láthatott egy nemzetközi kereskedőbirodalmat.

Ez a birodalom azonban most az összeomlás szélén állt. A Willard család vagyonának nagy része Calais-ban volt, és valószínűleg elkobozta a francia király. A kingsbridge-i árukészlet értékes volt, de nehezen tudták volna eladni, mivel a Csatorna hajóforgalmát korlátozta a háború. Számos alkalmazottat kénytelenek voltak elbocsátani. Ned munkája abból állt, hogy a főkönyvek alapján igyekezett összesíteni, mijük maradt, és ez elég-e a nagyobb adósságok kifizetésére.

Munkáját állandóan félbeszakították az emberek, akik faggatták, mitől fekete a szeme alatt. Ugyanúgy elmondta nekik az igazságot, mint Alice-nek és Anyónak: Bart és Rollo megverte, amiért megcsókolta Margeryt. Senki sem hüledezett, még csak meg se lepődött: az ökölharc nem ritkaság fiatal férfiak között, különösen a hét végén. Hétfő reggel gyakori a bevert szem.

Anyó felháborodott.

– Ez a Rollo egy sunyi róka! – mondta. – Undok kisfiú volt, most pedig bosszúvágyó felnőtt lett belőle. Jó lesz, ha vigyázol vele. – Alice megsiratta Ned kiesett fogát.

Amikor dél felé kisütött a nap, kijött a raktárból, és fölkapaszkodott a sáros főutcán. De nem haza ment, hanem az iskola bejáratához igyekezett. A székesegyházban éppen delet harangoztak. Évtizedekkel idősebbnek

érezte magát annál a fiúnál, aki három éve elhagyta az iskolát. Azok az ügyek, amelyekbe akkoriban szívvel-lélekkel belevetette magát – vizsgák, sport, vetélkedések –, most nevetségesen hétköznapivá töpörödtek.

Rollo közeledett a piactéren az iskolához. Ned sejtette, hogy azért jött, mert haza akarja kísérni Margeryt. Ned láttán meglepődött, kissé mintha meg is ijedt volna. De azért rároccsent:

– Közel ne merj jönni a húgomhoz!

Ned már várta ezt.

– Hát ne engedj közel hozzá, te tompa eszű paraszt!

– Beverjem a másik szemedet is?

– Próbáld meg!

Rollo visszakozott.

– Nem fogok nyilvánosan verekedni.

– Hát persze hogy nem – legyintett megvetően Ned. – Különösen most nem, amikor nincs itt Bart, a nagy barátod, hogy segítsen!

Margery ekkor jött ki az iskolából.

– Rollo! – kiáltotta. – Az isten szerelmére, megint verekedni akarsz?

Ned ránézett, és a szíve a torkában dobogott. Pici volt, de fenséges a fölszegett állával, a dacosan villogó zöld szemével, a parancsoló fiatal hangjával.

– Nem beszélhetsz a Willard fiúval – mondta Rollo. – Most rögtön gyere haza!

– De én beszélni akarok vele – felelte a lány.

– Kategorikusan megtiltom.

– Ne kapkodj a karom után, Rollo! – mondta a lány, mintha olvasott volna a fivére agyában. – Inkább viselkedj észszerűen. Állj a püspöki palota ajtajába. Onnan láthatsz minket, de nem hallasz.

– Semmi mondanivalód nem lehet Willardnak.

– Ne légy hülye. El kell mondanom neki, mi történt tegnap. Ezt csak nem tagadod meg?

– Ez minden? – gyanakodott Rollo.
– Ígérem. Beszélnem kell Neddel.
– Aztán ne hagyd, hogy megérintsen.
– Menj már oda a püspök ajtajába!
Ned és Margery figyelték, hogyan megy húsz lépést. Utána megfordult és gyilkos pofát vágott.
– Mi történt tegnap a verekedés után? – kérdezte Ned.
– Rájöttem valamire – felelte Margery, és könnyek szöktek a szemébe.
Ned veszélyt érzett.
– Mire jöttél rá?
– Arra, hogy szent kötelességem engedelmeskedni a szüleimnek.
Elsírta magát. Ned a zsebébe nyúlt, és előhúzott egy lenvászon zsebkendőt, amelyet az anyja szegett be és hímezett ki makkos mintával. Gyengéden felitatta a könnyeket Margery arcáról, addig, amíg a lány ki nem rántotta a kezéből a kendőt, és gorombán meg nem dörgölte vele a szemét, majd azt kérdezte:
– Ugye, nem kell többet mondanom?
– Hát hogyne kellene! – A fiú igyekezett összeszedni magát. Tisztában volt vele, hogy Margery minden szenvedélyessége és akaratossága ellenére mélyen vallásos. – Az talán nem bűn, hogy együtt hálsz egy emberrel, akit gyűlölsz?
– Nem, az egyház nem tanít ilyet.
– Pedig kellene.
– Ti, reformátusok folyton isten törvényeit akarjátok felülvizsgálni!
– Nem vagyok református! Emiatt van az egész?
– Nem.
– Mit tettek? Hogyan vettek rá? Megfenyegettek?
– Emlékeztettek a kötelességemre.
Ned érezte, hogy a lány eltitkol valamit.
– Kicsoda? Ki emlékeztetett?

Margery habozott, mintha nem akarna felelni a kérdésre; azután kissé megvonta a vállát, mintha már úgyis mindegy lenne, és azt mondta:

– Julius püspök.

Ned feldühödött.

– Tett a szüleidnek egy szívességet! Régi cimborája az apádnak.

– Ő Krisztus élő képe.

– Jézus nem szól bele, hogy kivel házasodjunk össze!

– Hiszem, hogy Jézus engedelmességet kíván tőlem.

– Ennek semmi köze Isten akaratához. A szüleid kihasználják a jámborságodat, így manipulálnak, hogy azt tedd, amit ők akarnak.

– Sajnálom, hogy ezt gondolod.

– Tényleg hozzámész Bart Shiringhez, csak mert a püspök ezt mondta?

– Azért, mert Isten ezt akarja. Most elmegyek, Ned. A jövőben jobb lesz, ha minél kevesebbet beszélünk egymással.

– Miért? Ugyanabban a városban lakunk, ugyanabba a templomba járunk – miért ne beszélgethetnénk?

– Mert megszakad a szívem – felelte Margery, azután elment.

4

Barney Willard végigment a zsúfolt sevillai vízparton. Azt nézte, érkezett-e angol hajó a korai dagállyal a Guadalquivir folyón. Borzasztóan szerette volna tudni, él-e még Dick bácsi, és valóban elvesztette-e minden vagyonát a család.

Hideg szél fújt a folyónál, de az ég derült és mélykék volt, a reggeli nap forrón sütötte a fiatalember lebarnult arcát. Attól tartott, ezek után sosem szokja meg ismét az angol időjárás nyirkos hidegét és felhős borongását.

Sevillát egy folyókanyar két partjára építették. A kanyar ölbéből széles, homokos-sáros lejtő vezetett föl a szilárdabb talajhoz, ahol sok ezer ház,

palota és templom szorongott Spanyolország legnagyobb városában.

A part tömve volt emberekkel, lovakkal és ökrökkel. Hajókról rakodtak ki szekerekre, szekerekről rakodtak be hajókba, vevők és eladók teli torokból alkudoztak. Barney végighordozta tekintetét a kikötött hajókon, és fülelt az angol beszéd összetéveszthetetlen magánhangzóira, puha mássalhangzóira.

Volt valami a hajókban, amitől szárnyra kelt a lelke. Sosem volt boldogabb, mint akkor, amikor idejött. A pocsék étel, a szennyes ivóvíz, az áporodott fenékvíz és a rémítő viharok ellenére szerette a tengert. Dagadó vitorlákkal szelni a hullámokat olyan izgató volt, mint lefeküdni egy nővel. Jó, majdnem.

A hajók olyan szorosan álltak, mint a házak a városban. Mindegyiket orral a part felé kötötték ki. Barney a Combe Harbour-i kikötőhöz szokott, ahol egy forgalmas napon öt–tíz hajó horgonyzott, azonban Sevillában rendszerint ötven sorakozott egymás mellett.

Barney-nak különleges oka volt, hogy ilyen korán jöjjön le a partra. Másod-unokatestvérénél, Carlos Cruznál, a vasművesnél lakott. Sevillában gyártották a fegyvereket II. Fülöp király végeérhetetlen háborúihoz, itt sosem volt elég fém. Carlos mindent megvett, amit Barney anyja szállított: ólmot Mendip Hillsből a golyókhoz, cornwalli ónt szerszámhoz és a hajók ételtárolóihoz, és ami a legfontosabb, a vasércet. De ércet és fémeket mások is szállítottak Sevillába Dél-Angliából vagy Észak-Spanyolországból, és Carlosnak tőlük is kellett vásárolnia.

Barney megállt, figyelte, ahogy egy újonnan érkezett hajó elővigyázatosan besiklik a horgonyzóhelyre. Olyan ismerősnek tűnt, hogy a fiatalember szíve megdobbant a reménykedéstől. Körülbelül harminc méter hosszú és hat méter széles vízi jármű volt. Az ilyen karcsú formát azok a kapitányok kedvelik, akik szeretnek gyorsan haladni. Barney száztonnásnak nézte a vízkiszorítását. Három árbócán öt szögletes vitorla hajtotta, és a középső árbócra még egy háromszögletű latinvitorlát is

erősítettek, hogy megkönnyítsék a manőverezést. Fürge jármű volt.

Barney a *Sólyom*nak, a kingsbridge-i Philbert Cobley tulajdonának vélte, és amikor meghallotta, hogy a tengerészek angolul kiáltoznak egymásnak, már biztos volt benne. Ekkor kilábalt a partra egy negyven körüli, tar fejű, szőke szakállú, bronzszínűre sült kis ember, és Barney fölismerte Jonathan Greenlandet, aki gyakran szolgált elsőtisztként Bacon kapitány mellett.

Várt, amíg Jonathan ráhurkolja a kötelet a földbe mélyen belevert cölöpre. Otthon az ilyen emberek mindig kaptak egy-két pohár bort a Willard-házban, a kingsbridge-i katedrálissal szemközt, mert Alice Willard mohó kíváncsisággal hallgatta a híreket, bárhonnan érkezzenek. Kisfiú korában Barney ugyancsak szívesen hallgatta Jonathant, ha Afrikáról vagy Oroszországról és az Újvilágról mesélt, olyan helyekről, ahol mindig süt a nap, vagy sosem olvadt el a hó. Beszámolóit az árakról és a politikáról Greenland gyakran fűszerezte mesékkel árulásról, kalózkodásról, lázadásról és hajók eltérítéséről.

Barney kedvenc története arról szólt, hogyan lett Jonathan tengerész. Tizenöt éves korában a Combe Harbour-i kikötőben lerészegedett egy szombat éjjel a Vidám Matrózban, és másnap a parttól három kilométerre ébredt, egy Lisszabonba tartó hajó fedélzetén. Négy év telt el, mire viszontlátta Anglia partjait, de amikor végre hazajutott, annyi pénze volt, hogy házat tudott venni. Úgy mesélte el, mint tanmesét az ifjúság okulására. Barney csodálatosnak tartotta a kalandot, és csak azt bánta, miért nem vele esett meg. Most, húszéves fejjel ugyanolyan lázba hozta a tenger.

Amikor Jonathan biztonságosan kikötötte a *Sólymot*, a két férfi kezet rázott.

– Nahát, fülbevalód van! – mosolygott meglepetten Jonathan. – Ugyancsak egzotikus lettél. Ez a spanyol divat?

– Nem igazán – felelte Barney. – Inkább török. Nevezhetjük

szeszélynek is. – Azért hordta, mert kalandornak érezhette magát tőle, és a lányok izgalmasnak találták.

Jonathan vállat vont.

– Még nem jártam Sevillában – mondta. – Milyen?

– Én szeretem: a bor erős, a lányok szépek – válaszolta Barney. – De mi újság a családommal? Mi történt Calais-ban?

– Bacon kapitánynál van egy levél az anyádtól. De nem sok elmondanivaló van. Várjuk a megbízható híreket.

Barney elkomorult.

– Ha a calais-i angolokkal kegyesen bántak volna, és engedték volna, hogy továbbra is ott éljenek és dolgozzanak, mostanra már üzentek volna. Minél több idő telik el, annál valószínűbb, hogy tömlöcbe zárták őket, vagy még rosszabb történt velük.

– Ezt mondják az emberek is. – A *Sólyom*ról valaki Jonathan nevét ordította. – Vissza kell mennem a fedélzetre.

– Hoztatok vasat Carlos unokatestvéremnek?

Jonathan megrázta a fejét.

– Gyapjú a teljes rakományunk. – Ismét a nevét kiáltották meglehetősen türelmetlenül. – Később elviszem a leveledet.

– Gyere, vacsorázz velünk. A város legközelebbi kerületében lakunk, ahol, mint látod, minden füstöl. A kerület neve El Arenal, Homokgödör, itt készítik a király ágyúit. Keresd Carlos Cruzt.

Jonathan felmászott egy kötélen, Barney elfordult.

Nem lepték meg a calais-i hírek, illetve a hiányuk, de elkeserítették. Anyja életének legszebb évei mentek rá a családi vállalkozás kiépítésére, és Barney dühös és szomorú lett, ha arra gondolt, hogy mindent ellophattak tőlük.

Befejezte portyáját a parton, de nem talált eladó ércet. A Triana hídnál visszafordult, keresztülvágott a zegzugos sikátorokon, ahol hemzsegett a nép; az emberek most jöttek el hazulról, hogy dolguk után lássanak.

Sevilla sokkal gazdagabb volt Kingsbridge-nél, de lakói mogorvábbnak látszottak. Hispánia a leggazdagabb ország volt a világon, de ugyanakkor a legkonzervatívabb: törvény tiltotta a tarka ruhát. A gazdagok feketében, a szegények barnára mosott göncökben jártak. Érdekes, gondolta Barney, mennyire hasonlítanak a túlzó katolikusok a túlzó protestánsokhoz.

Most lehetett a legnagyobb biztonsággal keresztülmenni a városon: reggel még alszanak a zsebmetszők és tolvajok, délután és este látnak munkához, amikor az emberek éberségét már eltompította a bor.

Lassított, amikor közeledett a Ruiz család otthonához. Tekintélyes, új téglaház volt, négy nagy ablakkal az emeleten. Később felteszik az ablakokra a rácsot, és az egyik mögül, mint varangy a nádasban, lesi majd a járókelőket az elhízott, lihegő Señor Pedro Ruiz, de ilyen korán még ágyban van, és minden ablak és rostély nyitva áll, hogy beengedje a hűvös, hajnali levegőt.

Fölnézett, és meglátta azt, amiben reménykedett: egy pillantást vethetett Señor Ruiz tizenhét éves lányára, Jerónimára. Tovább lassított, és közben a lányt bámulta, szinte itta sápadt bőrének, dús haja sötét hullámainak, fekete szemöldökének, és mindenekelőtt hatalmas, ragyogó barna szemének a látványát. Jerónima rámosolygott, és diszkréten intett.

Tisztességes hajadonnak nem illett az ablakban állni, különösen tilos volt az arra járó legényeknek integetni, bajba is került volna, ha rajtakapják. De minden reggel ebben az időpontban vállalta a kockázatot. Barney-t lázba hozta a tudat, hogy Jerónimánál ez áll a legközelebb a kacérkodáshoz.

Ahogy túlment a házon, megfordult és visszafelé indult, még mindig mosolyogva. Megbotlott, majdnem elesett, és pofát vágott. A lány kuncogott, kezével takargatva piros száját.

Barney nem tervezte, hogy elveszi Jerónimát. Húszéves korára még nem állt készen a házasságra, és ha eljön az idő, nem biztos, hogy éppen ezt a lányt venné el. De nem bánta volna, ha jobban megismerhetné, diszkréten

megsimogathatná, amikor senki se látja, és csókot kaphatna tőle. A lányokat azonban sokkal szigorúbban őrizték Spanyolországban, mint otthon. Barney csókot dobott Jerónimának, de nem volt biztos benne, hogy valaha is kap tőle egy valódit.

A lány elfordította a fejét, mintha a nevét hallotta volna, és a következő pillanatban eltűnt. Barney kelletlenül továbbment.

Carlos háza nem volt messze, és Barney gondolatai olyan készségesen ugrottak át a szerelemről a reggelire, hogy kissé elrestellte magát.

A Cruz-házban széles kapubolt vezetett egy udvarba, ahol a munka folyt. A fal mentén kupacokban magasodott a durva deszkafalakkal elválasztott vasérc, szén és mész. Az egyik sarokban egy ökröt kötöttek ki. Középen állt a kohó.

Carlos afrikai rabszolgája, Ebrima Dabo az első adaghoz szította a tüzet. Magas, sötét homlokán verejték gyöngyözött. Barney találkozott már afrikaiakkal Angliában, különösen az olyan kikötővárosokban, mint Combe Harbour, de azok szabadok voltak: az angol törvények tiltották a rabszolgatartást. Spanyolország más. Sok ezer rabszolga lakott Sevillában, Barney becslése szerint ők tették ki a lakosság legalább egytizedét. Voltak arabok, berberek, pár amerikai bennszülött, egyesek pedig, mint Ebrima, a nyugat-afrikai Mandinka tartományból származtak. Barney könnyen tanult nyelveket, még néhány mandinka szót is megjegyzett. Hallotta, ahogy Ebrima azzal üdvözli az embereket: *I be nyaadi?*, azaz: „Hogy vagy?”

Carlos a bejáratnak háttal egy újonnan felhúzott téglaépítményt tanulmányozott. Hallott egy újfajta kohóról, amelynek az alján vezetik be a levegőt, míg a vasércet és a meszet felülről adagolják. Hármuk közül senki sem látott még ilyen szerkezetet, de kísérletképpen építettek egyet. Akkor dolgoztak rajta, amikor idejük volt.

– Ma nincs vasérc a vízparton – mondta Barney spanyolul Carlosnak.

Carlos, akinek az elméje az új kohón járt, megvakarta göndör, fekete szakállát.

– Ki kell módolnunk, miként fogjuk be az ökröt, mert csak így működtethetjük a fújtatókat.

Barney a homlokát ráncolta.

– Nem igazán tudom, hogy lehetne megcsinálni, de bármilyen szerkezettel munkára bírhatsz egy igavonót, ha elég kereked van.

Ebrima meghallotta őket.

– Két fújtató kell – mondta. – Az egyik fúj, miközben a másik beszívja a levegőt.

– Jó ötlet – helyeselt Carlos.

A főzőtűzhely az udvaron volt, kissé közelebb a házhoz. Carlos nagyanyja megkavart egy fazekat, és azt mondta:

– Mossatok kezet, fiúk. Kész a reggeli.

Barney apjának az ángya volt, a fiatalember Betsy néninek szólította, noha Sevillában Elisa néven ismerték. Jólelkű teremtés volt, ha nem is különösebben szép. Egész arcán uralkodott a nagy, ferde orr, amihez széles hát, nagy kéz és láb járult. Hatvanöt éves létére – ami tekintélyes kor – megőrizte alakját és mozgékonyságát. Barney emlékezett rá, amikor Kingsbridge-ben nagyanyja azt mondta: „Az én Betsy húgommal sok gond volt lánykorában, azért is kellett Spanyolországba küldeni."

Ezt nehéz volt elhinni a bölcs és óvatos Betsy néniről, aki csöndesen figyelmeztette Barney-t, hogy Jerónima Ruiz a saját önző érdekeit tartja szem előtt, és biztosan olyasvalakihez megy, aki sokkal gazdagabb Barney-nál.

Betsy nevelte föl Carlost, miután a fiú anyja belehalt a szülésbe. Az apja mostanában hunyt el, pár nappal Barney érkezése előtt. A férfiak a boltív egyik oldalán laktak, Betsynek, akié az egész ház volt, az épület másik fele jutott.

Az asztal az udvaron állt. Nappal rendszerint a szabadban ettek, hacsak nem volt szokatlanul hideg. Leültek a hagymás tojás, a búzakenyér és egy korsó gyenge bor mellé. Erős emberek voltak, egész nap kemény munkát

végeztek, és sokat ettek.

Ebrima is velük evett. Egy rabszolga sosem étkezhetett együtt a gazdáival egy gazdag család hatalmas háztartásában, ám Carlos mesterember volt, aki a két keze munkájából élt, és Ebrima mellette robotolt. Mindazonáltal Ebrima tisztelettudó maradt: nem viselkedett úgy, mintha egyenlőnek hinné magát.

Barney-t meglepte, hogy Ebrima milyen okos ötlettel járult hozzá az új kohóról folytatott beszélgetéshez.

– Sokat tudsz a fémmívességről – mondta evés közben. – Carlos apjától tanultad?

– Az apám kovács volt – felelte Ebrima.

– Ó! – Carlos meglepődött. – Valamiért sosem gondoltam, hogy az afrikaiaknál van vasmívesség.

– Mit gondolsz, honnan szerzünk kardot a háborúhoz?

– Hát persze. Akkor… hogy lettél rabszolga?

– Egy háborúban, amelyet a szomszéd királysággal vívtunk. Elfogtak. Ahonnan én jövök, ott a hadifoglyok rendszerint rabszolgák lesznek, a győztes földjein dolgoznak. De meghalt a gazdám, és az özvegye eladott egy arab rabszolga-kereskedőnek… és egy hosszú utazás végén kikötöttem Sevillában.

Barney korábban nem kérdezte Ebrimát a múltjáról, és most kíváncsi lett. Vajon vágyik az otthona után, vagy szívesebben él Sevillában? Negyven-egynéhány éves lehetett: mennyi idős volt, amikor elfogták? Hiányzik a családja? Ám Ebrima megelőzte:

– Kérdezhetek valamit, Mr. Willard?

– Természetesen.

–Vannak rabszolgák Angliában?

– Nem igazán.

Ebrima habozott.

– Mit jelent, hogy *nem igazán?*

Barney elgondolkozott.

– Szülővárosomban, Kingsbridge-ben van egy portugál ékszerész, Rodrigónak hívják. Finom kelméket, csipkét és selymet vásárol, kihímezi gyöngyökkel, azután fejdíszeket, stólákat, fátylakat és más hasonló cicomát készít belőle. A nők bolondulnak az ilyesmiért. Egész Nyugat-Angliából oda járnak a gazdag emberek feleségei, hogy nála vásároljanak.

– És neki van rabszolgája?

– Amikor öt éve megérkezett, volt egy Ahmed nevű marokkói szolgája, aki jól értett az állatokhoz. Ennek híre ment, és a kingsbridge-i emberek fizettek neki, hogy kúrálja a lovaikat. Egy idő után Rodrigo rájött erre, és követelte a pénzt, de Ahmed nem adta oda. Rodrigo a bírósághoz fordult, amikor eljött a negyedévi ülésszak ideje, és azt mondta, a pénz az övé, hiszen Ahmed a rabszolgája; azonban Tilbury bíró azt felelte: „Ahmed nem szegett meg angol törvényt.” Így hát Rodrigo vesztett, és Ahmed megtarthatta a pénzét. Most már saját háza van, és urasan megél mint lódoktor.

– Akkor hát az angoloknak lehet rabszolgájuk, de ha a rabszolga elmegy, a tulajdonos nem hozhatja vissza erőszakkal?

– Pontosan.

Barney látta, hogy Ebrimát nagyon érdekli a téma. Talán arról álmodott, hogy Angliába megy, és szabad ember lesz.

Ekkor megzavarták a beszélgetést. Carlos és Ebrima hirtelen megmerevedett, és a kapubolt felé nézett.

Barney követte a pillantásukat, és látta, hogy három ember közeledik. Az élen egy kurta, széles vállú alak lépkedett, akinek drága ruhája és zsíros bajusza volt. Jobbról-balról egy-két lépéssel lemaradva két magasabb férfi követte, akik olcsó ruhájukból ítélve szolgák, talán testőrök lehettek. Barney sosem látta még őket, de ismerte a fajtájukat. Rablópofájuk volt.

– Jó reggelt, Sancho Sánchez úr – szólalt meg óvatos, semleges hangon Carlos.

– Carlos barátom! – viszonozta az üdvözlést Sancho.

Barney-nak nem úgy tűnt, mintha barátok lennének.

Betsy néni fölállt.

– Kérem, foglaljon helyet, Señor Sánchez – mondta vendéglátói udvariassággal, de minden melegség nélkül. – Reggelizzen velünk.

– Köszönöm, nem, Señora Cruz – felelte Sancho. – Bár egy pohár bort elfogadok. – Leült Betsy néni székére.

Társai állva maradtak.

Sancho értekezni kezdett az ólom és az ón áráról. Barney arra következtetett, hogy ő is fémműves. Áttért a Franciaországgal vívott háborúra, majd a forrólázra, amely végigsöpört a városon, és egyformán aratott szegények és gazdagok között. Carlos kimérten válaszolgatott. Senki nem evett.

Sancho végül a tárgyra tért.

– Ügyesen csináltad, Carlos – mondta atyáskodóan. – Amikor az apád meghalt, nyugodjék, nem gondoltam, hogy egyedül képes leszel továbbvinni a vállalkozást. Huszonegy éves voltál, és éppen- hogy befejezted az inaséveket, így jogod volt próbálkozni. Azt gondoltam, hogy kudarcot vallasz. Mindnyájunkat megleptél.

Carlos gyanakodva nézett rá.

– Köszönöm – válaszolta diplomatikusan.

– Egy évvel ezelőtt száz escudót ajánlottam az üzletedért.

Carlos kihúzta magát, és felszegte az állát.

Sancho védekezően emelte föl a kezét.

– Tudom, hogy alacsony ár, de annyira tartottam, miután nem az apád vezette többé.

– Ez az ajánlat sértés volt – felelte Carlos hidegen.

A két testőr megmerevedett. A sértés emlegetése gyakran vezet erőszakhoz.

Sancho még mindig mézesmázos volt, vagy legalábbis olyan közel járt

hozzá, amennyire tőle telik, gondolta Barney. Nem kért bocsánatot, amiért megsértette Carlost, inkább elnéző hangot használt, mintha Carlos sértette volna meg őt.

– Megértem, hogy így érzel – mondta. – De van két fiam, és mindegyikre külön üzletet akarok hagyni. Most hajlandó vagyok ezer escudót fizetni neked. – Mintha Carlos nem tudna számolni, úgy tette hozzá: – Ez tízszerese az eredeti árnak.

– Ez az ár még mindig túl alacsony – felelte Carlos.

– Miért nem építesz egyszerűen egy újabb kohót a másik fiadnak? – kérdezte Sanchótól Barney, aki eddig hallgatott.

Az olyan gőgösen meredt rá, mintha eddig észre sem vette volna. Nyilván azt gondolta, hogy Barney-nak illene bevárnia, amíg megszólítják. Carlos válaszolt a kérdésre.

– Spanyolország legtöbb iparágához hasonlóan a fémmegmunkálást is egy „társaság” irányítja, valahogy úgy, mint Angliában a céhek, csak ez sokkal maradibb. A társaság korlátozza a kohók számát.

– A szabályozás őrködik a magas minőségen, és távol tartja az ipartól a kontárokat – mondta Sancho.

– És felteszem, gondoskodik róla, hogy az áraknak ne lehessen aláígérni – jegyezte meg Barney.

– Sancho tagja a sevillai fémmívesek céhtanácsának, Barney – figyelmeztette Carlos.

De Sanchót nem Barney érdekelte.

– Carlos, barátom és szomszédom, csupán egyetlen egyszerű kérdésre válaszolj. Milyen árat kérsz az üzletedért?

Carlos megrázta a fejét.

– Nem eladó.

Sancho magába fojtotta a dühös visszavágást, és mosolyt kényszerített az arcára.

– Talán elmehetek ezerötszázig.

– Tizenötezerért sem adnám el.

Barney észrevette, hogy Betsy néni riadtan nézi őket. Nyilvánvalóan félt Sanchótól, és aggódott, amiért Carlos dacol vele.

Carlos látta a nagyanyja pillantását, és nyájasabb hangot erőltetett.

– Mindazonáltal köszönöm udvarias ajánlatodat, Sancho szomszéd. – Dicséretes próbálkozás volt, csak nem hangzott valami őszintén.

Sancho félredobta álarcát.

– Lehet, hogy megbánod még ezt, Carlos.

– Miért mondasz ilyeneket, Sancho? – kérdezte lenézően Carlos. – Ez már-már fenyegetés.

Sancho nem ismerte el, de nem is tagadta.

– Ha majd nem megy az üzlet, fogod még bánni, hogy miért nem fogadtad el a pénzemet.

– Vállalom ezt a kockázatot. Most pedig dolgom van. A király fegyvermesterének vasra van szüksége.

Sancho dühös volt, amiért így rúgták ki. Fölállt.

– Remélem, ízlett a bor, Señor – szólalt meg Betsy néni. – A legjobb, amink van.

Sancho nem fáradt azzal, hogy tudomásul vegye egy asszonyállat üres kellemkedését. Carloshoz fordult.

– Még hallasz felőlem.

Barney látta Carloson, miként fojtja magába a gunyoros visszavágást, hogy csak egy néma bólintással válaszoljon.

Sancho már fordult volna ki a házból, amikor észrevette az új kohót.

– Hát ez mi? – kérdezte. – Még egy kohó?

– Ideje pótolni a régit – állt föl Carlos. – Köszönöm, hogy meglátogattál, Sancho.

Sancho nem mozdult.

– Nekem úgy tűnik, a réginek semmi baja.

– Amikor az új készen lesz, a régit szétszedjük. Éppen olyan jól

ismerem a szabályokat, mint te. Isten veled.

De Sanchót nem lehetett egykönnyen kitenni.

– Igen furcsa ez az új.

Carlos most már nem leplezte az ingerültségét.

– A hagyományos formán végeztem néhány módosítást. A szabályzat nem tiltja.

– Fékezd magad, fiam. Én csak kérdezgettem.

– Én meg csak elköszöntem.

Sancho még csak fel sem háborodott a gorombaságon. Még egy teljes percig tanulmányozta az új kohót. Azután elfordult, és távozott két testőrével, akik egész idő alatt meg se mukkantak.

Amikor Sancho hallótávolságon kívül került, megszólalt Betsy néni.

– Rossz embert választottál ellenségnek.

– Tudom – felelte Carlos.

Ezen az éjszakán Ebrima együtt hált Carlos nagyanyjával.

Carlosnak és Barney-nak saját ágya volt a ház férfioldalának emeletén, Ebrima szalmazsákon aludt a földszinten. Ma éjjel Ebrima éberen feküdt egy fél órán át, amíg biztosra nem vehette, hogy csend van a házban; akkor fölkelt és az udvaron átment Elisa oldalára. Bebújt az ágyba az asszony mellé, és szerelmeskedtek.

Rút, fehér öregasszony volt, de a sötétben puha és meleg volt a teste, és ami még fontosabb, mindig kedvesen bánt Ebrimával, aki nem szerette, sosem is fogja, de nem esett nehezére megadni neki, amit kívánt.

Utána, miközben Elisa elszundított, Ebrima álmatlanul feküdt, és emlékezett az első alkalomra.

Tíz éve rabszolgahajó hozta Sevillába, ahol eladták Carlos apjának. Magányos volt, kínozta a honvágy és a kétségbeesés. Egy vasárnap, amikor mindenki más a templomban volt, Carlos nagyanyja, akit Barney Betsy néninek szólított, Ebrima pedig Elisának, rajtakapta, ahogy sír

magányában. Megdöbbenésére az asszony lecsókolta a könnyeit, arcát puha melléhez szorította, ő pedig annyira vágyott az emberi együttérzésre, hogy éhesen szeretkezett vele.

Tisztában volt vele, hogy Elisa csak használja. Ha kedve tartja, bármikor véget vethet a kapcsolatnak, Ebrima azonban nem. Mindazonáltal ő volt az egyetlen emberi lény, akit Ebrima átölelhetett, és ez vigasztalást nyújtott neki az évtizedes magányos száműzetésben.

Amikor az asszony horkolni kezdett, visszatért a szalmazsákjára.

Minden éjjel elalvás előtt a szabadságra gondolt. Elképzelte magát egy házban, amely az övé, egy asszonnyal, aki a felesége, és talán néhány gyermekkel is. Látomásában pénz volt a zsebében, amelyet a munkájával keresett, nem a mások levetett gönceiben járt, hanem olyan ruhában, amelyet ő maga választott ki és vett meg. Akkor hagyta el a házat, amikor neki úgy tetszett, akkor jött vissza, amikor akart, és senki sem korbácsolta meg ezért. Elalvás előtt mindig azt remélte, hogy erről az ábrándról fog álmodni, és néha így is volt.

Aludt néhány órát, szürkületkor ébredt. Vasárnap volt. Később templomba megy Carlosszal, este pedig egy fogadóba, amely egy felszabadított afrikai rabszolgáé, és kártyázik abból a kevés pénzből, amelyet borravalókból keresett, de most a saját dolgában jár. Felöltözött, kiment a házból.

A város északi kapuján távozott, és elindult folyás ellen a Guadalquivir partján az erősödő fényben. Egy órán belül odaért egy elszigetelt helyre, ahol korábban is járt, egy folyóparti pagonyba. Itt végezte el a vízszertartást.

Még sosem figyelt föl rá senki, de ez nem is számított, mert olyan volt a látszat, mintha csak fürödne.

Ebrima nem hitt a megfeszített Istenben. Úgy tett, mintha hinne, mert ez megkönnyítette az életét, és itt, Spanyolországban megkeresztelkedett, de neki több esze volt a fehéreknél, akik nem tudják, hogy a szellemek

mindenütt ott vannak, a sirályokban, a nyugati szélben, a narancsfákban. Valamennyiük közül a leghatalmasabb a folyóisten: Ebrima csak tudta, hiszen egy folyóparti faluban nőtt fel. Ez itt egy másik folyó, és ő nem tudja, hány ezer kilométer választja el a születési helyétől, de az isten ugyanaz.

Amikor a szent szavakat mormolva belegázolt a folyóba, nyugalom töltötte el a lelkét, és megengedte emlékeinek, hogy fölemelkedjenek az elme mélyéről. Emlékezett az apjára, az erős emberre, akinek barna bőrén fekete forradások mutatták a kifröccsent, olvadt vas nyomát; az anyjára, aki derékig fedetlenül gyomlálta a veteményest; a húgára, karján egy babával, Ebrima unokaöccsével, akit sosem láthat férfivá felnőni. Egyikük sem ismerte a nevét annak a városnak, amelyben Ebrima most élt, de valamennyien ugyanazt a szellemet imádták.

Szomorúságában a folyóisten vigasztalta. Ahogy a szertartás véget ért, az isten még egy végső ajándékot adott neki: erőt. Amikor víztől csöpögve kijött a folyóból, látta, hogy a nap már fölkelt, és tudta, hogy még egy ideig képes lesz elviselni az életet.

Barney vasárnap templomba ment Carlosszal, Betsy nénivel és Ebrimával. Szokatlan látvány lehetnek, gondolta Barney. Carlos a bozontos szakálla és a széles válla ellenére fiatalnak látszik a családfői szerephez. A néni kortalan: a haja szürke, de megőrizte asszonyos alakját. Ebrima Carlos levetett ruháit viselte, de egyenesen tartotta magát, és rajta még a más rongya is olyan volt, mintha kiöltözött volna a misére. Barney, aki a Willardok vörös szakállát és aranybarna szemét örökölte, elég szokatlannak tűnt a fülbevalójával, hogy megcsodálják, különösen a fiatal nők; de hát éppen ezért hordta.

A sevillai székesegyház nagyobb volt, mint a kingsbridge-i, és tökéletes tükre a spanyol egyház hihetetlen gazdagságának. Rendkívül magas főhajójával, két oldalhajójával, kápolnáinak kettős sorával majdnem olyan

széles volt, mint amilyen hosszú. A város bármelyik temploma simán belefért volna. Ezer ember is semminek tűnt a főoltár előtt, és a misézőpapnak adott válaszaik belevesztek a boltozatos mennyezet ürességébe. Az irtózatos méretű oltárt, az aranyozott faragványok kavalkádját hetvenöt éve folyamatosan készítették, de máig sem fejezték be.

A mise hasznos társadalmi esemény volt, ugyanakkor alkalom a lélek megtisztítására. Mindenkinek el kellett járnia misére, különösen a város vezető polgárainak. Itt szót válthattak olyanokkal, akikkel máskülönben nem találkoztak volna. Egy erkölcsös hajadon még egy magányos férfival is szóba állhatott úgy, hogy nem esett folt a hírnevén, bár közben a szülei árgus szemekkel figyeltek.

Carlos új, prémgalléros kabátot viselt. Elmondta Barney-nak, hogy ma akar beszélni imádottja, Valentina Villaverde apjával. Egy évig habozott, mert tudta, hogy a városi ipartestület látni akarja, képes-e folytatni apja vállalkozását, de most úgy érezte, eleget várt. Sancho látogatása jelezte, hogy az emberek elismerik a sikerét annyira, hogy legalább egyvalaki el akarja venni a műhelyét. Ez megfelelő pillanat, hogy megkérje Valentina kezét. Ha a lány igent mond, akkor nemcsak elnyeri a szeretett nőt, de beházasodik a sevillai elitbe, amely megvédi a Sancho-féle ragadozóktól.

Azonnal meglátták a Villaverde családot, ahogy beléptek a székesegyház hatalmas, nyugati kapuján. Carlos mélyen meghajolt Francisco Villaverde előtt, azután szélesen rámosolygott Valentinára. Barney-nak feltűnt, hogy a lány bőre rózsás, a haja szőke, inkább látszik angolnak, mint spanyolnak. Carlos bizalmasan megsúgta Barney-nak, hogy ha összeházasodnak, nagy, hűvös házat épít szökőkutakkal és kerttel, a kertben lombos fákkal, hogy a nap sose perzselje meg felesége rózsás orcáját.

Valentina boldogan mosolygott vissza. Szülei és a bátyja úgy védték, mint sárkány a kincsét, de ők sem akadályozhatták meg abban, hogy

örüljön Carlos látásának.

Barney-nak ugyancsak volt itt kinek udvarolni. Addig fürkészte a tömeget, amíg meg nem találta Pedro Ruizt és a lányát, Jerónimát. Az anya már nem élt. Odanyomakodott hozzájuk a gyülekezetben, meghajolt Pedro előtt, akit még ez a rövid út az otthonától a székesegyházig is annyira kimerített, hogy kapkodta a levegőt. Pedro humanista volt, és most azt akarta megvitatni Barney-val, hogy csakugyan a Föld kering a Nap körül, vagy fordítva.

A fiatalembert jobban érdekelte Pedro lánya, mint a nézetei. Rávillantotta ezergyertyás mosolyát Jerónimára, aki visszamosolygott.

– Látom, apjaurának barátja, Romero főesperes misézik – mondta. Romero gyorsan emelkedett a klérusban, és azt pletykálták róla, hogy közel áll Fülöp királyhoz. Barney tudomása szerint gyakori vendég volt a Ruiz-házban.

– Apám szeret teológiáról beszélgetni vele – válaszolta Jerónima. Utálkozva, halkabban tette hozzá. – Nem hagy békén.

– Romero? – Barney óvatosan sandított Pedróra, de az éppen meghajolt a szomszédja felé, és egy pillanatra levette a szemét a lányáról. – Hogyhogy nem hagyja?

– Azt mondja, reméli, hogy a barátom maradhat a házasságom után is. És megérinti a nyakam. Ettől libabőrös leszek.

Világos, gondolta Barney, a pap bűnös szenvedélyt táplál Jerónima iránt. Megértette Romerót, mert ő ugyanezt érezte, de volt annyi esze, hogy ne mondja ki.

– De undorító! – mondta. – Egy parázna pap!

Fölfigyelt egy alakra, aki most lépegetett fel a szószékre, hogy megtartsa a prédikációt. A dominikánusok fekete-fehér csuháját viselte. Barney nem ismerte a prédikátort. Magas, vékony, sápadt ember volt, sűrű haja egyenes, akár a drót. Harminc-egynéhány éves lehetett, fiatal ahhoz, hogy a székesegyházban prédikáljon. Barney-nak már az ima

közben feltűnt, mert mintha szent eksztázis töltötte volna el: szenvedéllyel ejtette ki a latin szavakat, lehunyta a szemét, fehér arcát az ég felé emelte, kiáltó ellentétben a többi pappal, mert azok úgy csinálták végig a misét, mint valami unalmas robotot.

– Ki ez? – kérdezte.

Pedro válaszolt, aki ismét a lánya udvarlójának szentelte figyelmét.

– Alonso atya – mondta. – Az új inkvizítor.

Barney mellett megjelent Carlos, Ebrima és Betsy. Közelebb nyomakodtak, hogy szemügyre vehessék a prédikátort.

Alonso a forrólázról beszélt, amely a város sok száz polgárát ölte meg a télen. Isten büntetése volt, mondta. Sevillának okulnia kell ebből, és meg kell vizsgálnia a lelkiismeretét. Milyen szörnyű bűnöket követtek el, amelyekkel ennyire megharagították Istent?

A válasz úgy hangzott, hogy a sevillaiak megtűrték maguk között a pogányokat. A fiatal pap tüzes indulattal sorolta föl az eretnekség fertelmeskedéseit. Valósággal kiköpte a *zsidó, muszlim, protestáns* szavakat, mintha azok bemocskolnák a száját.

Kikről beszél egyáltalán? Barney ismerte Spanyolország történelmét: 1492-ben Ferdinánd és Izabella – a „katolikus uralkodók” – ultimátumot adtak a spanyolországi zsidóknak: vagy áttérnek a keresztény hitre, vagy elhagyják az országot. Később ugyanerre a brutális választásra kényszerítették a muszlimokat. Azóta minden zsinagógát és mecsetet keresztény templomokká alakítottak át. Barney pedig sosem találkozott még spanyol reformátussal.

Badarságnak tartotta az egész szentbeszédet, ám Betsy néni elkomorodott.

– Ez baj – mondta halkan.

– Miért? Sevillában nincsenek eretnekek – jegyezte meg Carlos.

– Ha belevágsz a boszorkányüldözésbe, boszorkányt is kell találnod hozzá.

– De hogyan talál eretnekeket, ha egyszer nincsenek?

– Nézz körül. Azt fogja mondani, hogy Ebrima muszlim.

– Ebrima keresztény! – tiltakozott Carlos.

– Azt fogják mondani, hogy visszatért eredeti vallásához, vagyis a hitehagyás bűnébe esett, ami sokkal rosszabb a kereszteletlenségnél.

Barney úgy vélte, hogy Betsynek igaza lehet: Ebrima sötét bőre a tényektől függetlenül gyanút keltene.

Betsy néni Jerónima és az apja felé biccentett.

– Pedro Ruiz olvasta Erasmus könyveit, és vitatkozik Romero főesperessel az egyház tanításairól.

– Hiszen Pedro és Ebrima itt van a misén! – vetette ellen Carlos.

– Alonso azt fogja mondani, hogy otthon, sötétedés után, zárt ajtók és ablakok mögött űzik pogány praktikáikat.

– De hát csak kell valami bizonyíték Alonsónak!

– Be fogják vallani.

Carlos nem értette.

– Miért tennék?

– Te is bevallanád az eretnekséget, ha levetkőztetnének, megkötöznének, és addig húznák egyre szorosabbra a köteleket, amíg át nem szakítják a bőrödet, és el nem kezdik lefaragni rólad a húst…

– Hagyd abba, értem.

Carlos megborzongott.

Barney azon tűnődött, honnan tudhatja Betsy, milyen kínzásokat alkalmaznak az inkvizítorok.

Alonso elérkezett beszédének csúcspontjához: minden polgárt felszólított, hogy csatlakozzon az új keresztes hadjárathoz a közöttük élő hitetlenek ellen. Amikor befejezte beszédét, elkezdődött a gyónás. Barney végighordozta tekintetét a gyülekezeten, és úgy látta, kínos érzéseket keltett bennük a prédikáció. Jó katolikusok voltak, de nyugodt életre vágytak, nem pedig keresztes hadjáratra. Betsy nénihez hasonlóan

sejtették, hogy bajok lesznek.

Mise végeztével az egyházi férfiak kivonultak a templomból.

– Gyere velem, amikor beszélek Villaverdével – hívta Carlos az unokatestvérét. – Úgy érzem, szükségem van a baráti támogatásra.

Barney készségesen követte. Carlos odament Franciscóhoz, és meghajolt.

– Szánna rám egy percet, Señor, hogy megbeszélhessek önnel egy nagyon fontos kérdést?

Francisco Villaverde annyi idős volt, mint Betsy: Valentina a második házasságából született. Sima, önelégült alak volt, de nem barátságtalan. Derűsen elmosolyodott.

– Természetesen.

Valentina pironkodott. Apjától eltérően ő kitalálta, mi következik.

– Egy év telt el azóta, hogy az apám meghalt – kezdte Carlos.

Barney várta az elmormolt szavakat, hogy nyugodjék békében, mert az udvariasság ezt diktálta, ha szóba került egy halott rokon, de meglepő módon Francisco hallgatott.

Carlos folytatta:

– Mindenki láthatja, hogy jól vezetem a műhelyemet, és a vállalkozásom virágzik.

– Gratulálok hozzá – mondta Francisco.

– Köszönöm.

– Na és mit akarsz, Carlos?

– Huszonkét éves vagyok, egészséges, anyagilag biztos lábakon állok. Készen állok a házasságra. A feleségemet szeretni fogom, gyengéd leszek hozzá.

– Biztos vagyok benne. És…?

– Alázatosan kérem az engedélyét, hogy meglátogassam a házát abban a reményben, hogy csodálatos lánya, Valentina, elfogad udvarlójának.

Valentina bíborszínű lett. A bátyja morgott, amit akár felháborodásnak

is lehetett venni.

Francisco Villaverde viselkedése azonnal megváltozott.

– Szó sem lehet róla – mondta meglepő eréllyel.

Carlos annyira megdöbbent, hogy egy pillanatig szólni sem tudott.

– Hogy merészeled? – támadt rá Francisco. – Az én lányomat!

Carlos végre megtalálta a hangját.

– De… megkérdezhetem, hogy miért?

Barney ugyanezt a kérdést tette föl magának. Franciscónak nincs oka rá, hogy különbnek tekintse magát. Illatszerkészítő volt, ez a mesterség talán némileg kifinomultabb, mint a fémmívesség, de Carloshoz hasonlóan ő is csak árucikkeket állít elő, majd eladja őket. Nem tartozik a nemességhez.

Francisco habozott, mielőtt kimondta:

– Nem vagy tisztavérű.

Carlos elhűlt.

– Mert a nagyanyám angol? Ez nevetséges!

A báty megmérgedt.

– Vigyázz a nyelvedre!

– Nem fogok itt állni és tűrni, hogy nevetségesnek nevezzenek! – mordult föl Francisco.

Valentina megriadt. Ő sem értette az indulatos visszautasítást.

– De várjon már egy percet! – mondta kétségbeesetten Carlos.

Francisco nem engedett.

– Nincs több mondanivalóm! – Elfordult, karon fogta Valentinát, a nyugati kapuhoz indult. Felesége és fia követte. Barney tudta, hogy nincs értelme utánuk menni: Carlos csak bolondot csinálna magából.

Barney látta az unokatestvérén, hogy meg van sértve, és dühös. A tisztátalan vér vádja persze nevetséges, de ettől még nem kevésbé bántó. Ebben az országban a „tisztátalan” rendszerint zsidót vagy muszlimot jelent. Barney még sosem hallotta, hogy olyanra használják, akinek angol felmenői vannak, de hát a butaságnak nincs határa.

Ebrima és Betsy csatlakozott hozzájuk. Betsy azonnal észrevette Carlos letörtségét, és kérdőn nézett Barney-ra.

– Valentina kikosarazta! – súgta oda a fiatalember.

– A fenébe – morogta Betsy.

Haragudott, de nem volt meglepve. Barney fejében megfordult, hogy az öregasszony éppen erre számított.

Ebrima sajnálta Carlost, és szerette volna felvidítani. Amikor hazaértek, javasolta, hogy próbálják ki az új kohót. Miért ne tehetnék meg akár most? Talán elterelné Carlos gondolatait a megaláztatásról. A keresztényeknek vasárnap természetesen tilos volt dolgozni, de hát ez nem munka, csak kísérlet.

Carlosnak tetszett az ötlet. Begyújtotta a kohót, Ebrima feltette az ökörre a közösen tervezett hámot, Barney összekeverte mésszel a zúzott vasércet.

Volt valami gond a fújtatókkal, és át kellett alakítani a szerkezetet is, amelyet az ökör húzott. Betsy lemondott az elegáns vasárnapi ebédről, kenyeret és sózott disznóhúst hozott elő, amit a három férfi állva evett meg. Már halványodott a délutáni fény, mire ismét működött minden. Amikor a tűz már forrón izzott, működésbe lépett a kettős fújtató, Ebrima pedig lapátolni kezdte a vasércet és a meszet.

Egy darabig semmi sem történt. Az ökör türelmesen járt körbe, a fújtatók pufogtak és zihálták, a kéményből dőlt a forróság, a férfiak várakoztak.

Carlos két embertől hallott erről az új kohászati módszerről, mégpedig egy normandiai franciától és egy németalföldi vallontól; Barney-nak egy sussexi angol is emlegetett valami hasonlót. Mindhárman azt állították, hogy ilyen módon kétszer gyorsabban lehet vasat önteni. Lehet, hogy ez túlzás, de akkor is izgalmas ötlet. Mivel azt is mondták, hogy az olvadt vas a kohó alján távozik, Carlos épített egy kőcsúszdát, amely az udvar

földjébe mélyített, buga formájú üregekbe továbbítja a fémet. Mivel azonban egyikük sem látott még ilyen kohót, csak úgy találomra építették.

A vas még mindig nem volt látható. Ebrima már azon töprengett, mit csinálhattak rosszul. Talán a kéményt kellene magasabbra építeni. Úgy vélte, a hőfok a kulcs. És talán faszenet kellett volna használniuk, az nagyobb hőt ad, mint a kőszén, noha ugyancsak drága egy olyan országban, ahol az összes fára szükség van a király hajóihoz.

És ekkor működni kezdett a kohó. A kivezetőnyílásban megjelent az olvadt vas félholdja, és araszolni kezdett a kőcsúszda felé. A tétova kitüremlésből lassú hullám, majd áradat lett. A férfiak éljeneztek. Elisa is odajött, hogy megnézze.

A folyékony fém először vörös volt, de gyorsan elszürkült. Ebrima alaposan megvizsgálta, és úgy látta, hogy nyersvas, újra meg kell olvasztani a finomításhoz, de nem is ez volt a fő gond. A vasat olvadt üvegre emlékeztető réteg borította, kétségtelenül a salak, amit valahogyan el kell távolítani a tömb tetejéről.

De az eljárás valóban gyors volt. Ha egyszer megindult, a vas úgy folyt, mintha egy csapot nyitottak volna ki. Csak etetniük kell felülről szénnel, vasérccel és mésszel a kohót, és az alján kibuggyan a folyékony gazdagság.

A három férfi gratulált egymásnak. Elisa kihozott egy üveg bort. Álltak pohárral a kezükben, ittak és elégedetten nézték a szilárduló vasat. Carlos sokkal derűsebb volt, kezdett magához térni abból a letaglózottságból, amit a visszautasítás okozott. Talán ezt az ünnepélyes pillanatot választja, hogy közölje Ebrimával, mostantól szabad.

Néhány perc múlva megszólalt:

– Rakd meg a kohót, Ebrima.

Ebrima letette a poharát.

– Máris – mondta.

Az új kohó diadalt hozott Carlosnak, és ennek nem mindenki örült.

A kohó napkeltétől napnyugtáig dolgozott heti hat napon át. Carlos a nyersvasat eladta egy finomítónak, hogy ne kelljen bajlódnia vele, és a termelésre összpontosíthasson, miközben Barney gondoskodott a megnövekedett ércszükségletről.

A király fegyvermestere örült. Sose vásárolhatott elég fegyvert a francia és itáliai háborúhoz, a szultánnal vívott tengeri ütközetekhez. Sevilla kovácsműhelyei és olvasztói nem gyártottak elegendő vasat, a céhek azonban ellenezték a termelés mindenfajta bővítését, így a fegyvermesternek külföldről kellett vásárolnia – ezért is folyt el olyan gyorsan Spanyolországból az amerikai ezüst. A fegyvermester ujjongott, hogy ilyen gyorsan lehet vasat előállítani.

A sevillai vasöntők korántsem osztoztak az örömében. Láthatták, hogy Carlos kétszer annyi pénzt keres, mint ők. Csak van ez ellen valami szabály. Sancho Sánchez hivatalos panaszt nyújtott be a társasághoz. A tanácsnak döntést kellett hoznia.

Barney aggódott, de Carlos azt mondta, a társaság csak nem fordul a király fegyvermestere ellen.

Ekkor látogatta meg őket Alonso atya.

Az udvaron dolgoztak, amikor Alonso bevonult fiatal papok kíséretében. Carlos a lapát nyelére támaszkodott, és igyekezett nyugalmat színlelni. Nem sok sikerrel, gondolta Barney. Betsy néni kijött a házból, és nagy kezét széles csípőjére téve várta az inkvizítort.

Barney el sem tudta képzelni, miért vádolhatnák Carlost eretnekséggel. Másrészt viszont mi másért lenne itt Alonso?

Mielőtt egy szót is szólt volna, Alonso ráérősen körülnézett az udvaron. Keskeny, hajlott orrával olyan volt, mint egy ragadozó madár. A pillantása megállapodott Ebrimán, és végre megszólalt:

– Ez a fekete ember muszlim?

Ebrima megfelelt magáért.

– Atyám, a faluban, ahol születtem, sosem hallottak Jézus Krisztus evangéliumáról, ahogy a muszlim próféta nevét sem mondták ki soha. Pogány tudatlanságban nőttem föl, akárcsak őseim. De hosszú utazás után Isten keze ide vezérelt, és amikor itt Sevillában megtanultam a szent igazságot, keresztény lettem, a székesegyházban kereszteltek meg, és ezt mindennapi imáimban meg is köszönöm mennyei atyámnak.

Olyan jó beszéd volt, hogy Barney gyanúja szerint Ebrima legalább egyszer már elmondhatta.

De Alonsónak nem volt elég.

– Akkor miért dolgozol vasárnap? Nem azért, mert a muszlimok szent napja a péntek?

– Itt senki nem dolgozik vasárnap, viszont mindenki dolgozik péntekenként – válaszolta Carlos.

– Pedig látták, hogy a kohótok be volt gyújtva azon a vasárnapon, amikor első prédikációmat tartottam a székesegyházban.

Barney mondott egy cifrát az orra alatt. Rajtakapták őket. Felpillantott az udvart körülvevő házakra, amelyekről számos ablak nyílt feléjük. Valamelyik szomszéd jelentette fel őket – valószínűleg egy irigy vasöntő, talán éppen Sancho.

– De hát nem dolgoztunk – felelte Carlos. – Kísérleteztünk.

Ezt még Barney is gyenge kifogásnak találta.

Carlos kétségbeesetten folytatta:

– Atyám, ebbe a kohóba alulról fújtatják…

– Mindent tudok a kohódról – szakította félbe Alonso.

– Kíváncsi lennék, honnan tud egy pap olyan sokat a kohóról? – kérdezte Betsy néni. – Talán az unokám versenytársaival beszélt. Ki jelentette fel, atyám?

Barney látta Alonso arcán, hogy Betsy néninek igaza van, de a pap nem válaszolt a kérdésre. Ehelyett támadásba ment át.

– Asszony, te a protestáns Angliában születtél.

– Én ugyan nem – horgadt fel Betsy. – A jó katolikus VII. Henrik ült Anglia trónján, amikor megszülettem. A protestáns fia, VIII. Henrik még bepisilt, amikor a családom otthagyta Angliát, és elhozott ide, Sevillába. Sosem mentem vissza.

Alonso most Barney-hoz fordult, akit végigborzongatott a félelem. Ennek az embernek hatalma van megkínozni és megölni más embereket.

– Ez nyilvánvalóan nem igaz rád – mondta a pap. – Te bizonyosan protestánsnak születtél, és akként nevelkedtél.

Barney spanyol nyelvtudása nem volt elég jó a teológiai vitákhoz, így hát egyszerűre vette a választ.

– Anglia többé nem protestáns, és én sem vagyok az. Ha átkutatod a házat, atyám, látni fogod, hogy itt nincsenek tiltott könyvek, sem eretnek szövegek, sem muszlim imaszőnyegek. Az ágyam fölött kereszt van, a falamon Liège-i Szent Hubertnek, a fémmívesek védőszentjének képe lóg. Szent Hubert volt az, aki…

– Tudom, ki volt Szent Hubert. – Alonso nyilvánvalóan sértésnek tekintett minden célzást arra, hogy valaki bármiben is többet tudhat nála. Ennek ellenére Barney úgy nézte, kiment belőle a gőz. Minden vádját hárították. Mindössze annyit derített ki, hogy ezek az emberek csináltak valamit, ami vagy vasárnapi munkának számít, vagy nem, és biztosan nem kizárólag Carlos meg a családja szegték meg ezt a szabályt Sevillában. – Remélem, hogy minden, amit ma mondtatok, színigaz – szólalt meg végül. – Máskülönben ugyanaz lesz a sorsotok, mint Pedro Ruiznak.

Elfordult, hogy távozzon, de Barney megállította.

– Mi történt Pedro Ruizzal? – Pedro Jerónima apja volt.

Alonso örült, hogy sikerült megdöbbentenie.

– Letartóztatták – felelte. – A házában megtalálták az Ószövetség spanyol fordítását, ami törvénysértés, továbbá *A keresztyén vallás institúciója* című könyvet, amelyet Kálvin János, Genf förtelmes városának vezetője írt. Pedro Ruiz teljes vagyonát a szokásnak megfelelően elkobozta

a Szent Hivatal.

Carlos nem lepődött meg, így hát Alonso valószínűleg igazat mondott abban, hogy ez a szokás, Barney azonban elhűlt.

– Minden vagyonát? – kérdezte. – És miből él majd meg a lánya?

– Isten kegyelméből, mint mindnyájan – felelte Alonso, azzal távozott kíséretével.

Carlos fellélegzett.

– Sajnálom Jerónima apját – mondta. – De azt hiszem, ma lefőztük Alonsót.

– Ne légy ebben olyan biztos – szólalt meg Betsy.

– Ezt miért mondod? – kérdezte Carlos.

– Mert nem emlékszel a nagyapádra, a férjemre.

– Csecsemő voltam, amikor meghalt.

– Nyugodjék. Őt muszlimnak nevelték.

A férfiak elképedtek.

– A férjed muszlim volt? – hitetlenkedett Carlos.

– Eleinte igen.

– A nagyapám, José Alano Cruz?

– Eredeti neve Jusszef al-Halil.

– Hogyan mehettél hozzá egy muszlimhoz?

– Amikor elűzték őket Spanyolországból, úgy döntött, inkább áttér a kereszténységre, de marad. Megtanulta a katekizmust, felnőttként megkeresztelkedett, éppúgy, mint Ebrima. José lett az új neve. Hogy végképp megpecsételje áttérését, úgy döntött, elvesz egy keresztény lányt. Ez voltam én. Akkor tizenhárom éves voltam.

– Sok muszlim kötött ilyen házasságot? – kérdezte Barney.

– Nem. A saját közösségükön belül házasodtak, még azután is, hogy áttértek. Az én Josém volt a kivétel.

Carlost jobban érdekelte a dolog személyes része.

– Tudtad, hogy muszlimként nőtt fel?

– Nem, eleinte nem. Madridból jött ide, és senkinek sem árulta el. De ide folyton jártak madridiak, és végül jött egy, aki még muszlimként ismerte. Ezután többé nem volt titok, noha igyekeztünk elhallgatni.

Barney nem bírt a kíváncsiságával.

– Tizenhárom éves voltál? Szeretted?

– Imádtam. Sosem voltam szép lány, ő viszont jóképű és elbűvölő volt. Ugyanakkor szenvedélyes és figyelmes. A mennyekben jártam. – Betsy néni közlékeny kedvében volt.

– Azután meghalt a nagyapám… – biztatta Carlos.

– Vigasztalhatatlan voltam – folytatta Betsy. – Életem nagy szerelme volt. Sosem akartam más férjet. – Vállat vont. – De gyerekeim voltak, akikről gondoskodni kellett, túl sok volt a dolgom a gyászhoz. Azután itt voltál te, Carlos, aki egynaposan veszítetted el az anyád.

Barney gyanúja szerint Betsy, noha őszintén beszélt, elhallgatott valamit. Nem akart másik férjet, de vajon ennyiből áll a történet?

Carlos ekkor kapcsolt.

– Ezért nem akarta Francisco Villaverde hozzám adni a lányát?

– Igen. Semmi baja angol nagyanyáddal. Ő muszlim nagyapádat tartja tisztátalannak.

– A fenébe.

– De nem ez a legnagyobb gondod. Alonso nyilvánvalóan tud Jusszef al-Halilról. A mai látogatás csak a kezdet. Hidd el, visszajön.

Alonso látogatása után Barney elment Ruizékhoz, hogy lássa, mi történt Jerónimával.

Berber külsejű fiatal nő nyitott ajtót, nyilvánvalóan rabszolga. Szép lehetett, de most püffedtre sírta az arcát, és a szeme is vörös volt.

– Látnom kell Jerónimát – mondta Barney. A nő az ajkához emelte az ujját, azután intett, hogy kövesse a ház hátuljába.

A fiatalember azt hitte, hogy egy szakácsnét és két konyhalányt fog

látni, amint ebédet főznek, de a konyha hideg és néma volt. Alonso persze mondta, hogy az inkvizíció el szokta kobozni a gyanúsított személyek javait, de azt nem hitte volna, hogy ilyen gyorsan. Ezek szerint Pedro cselédségét máris elbocsátották. Feltehetőleg a rabszolgáját el fogják adni, talán ezért van kisírva a szeme.

– Farah vagyok – mondta a nő.

– Miért hoztál ide? Hol van Jerónima? – kérdezte türelmetlenül Barney.

– Halkan beszélj – felelte a rabszolga –, Jerónima fönt van Romero főesperessel.

– Nem érdekel, beszélni akarok vele! – Barney az ajtó felé lépett.

– Kérlek, ne! – mondta Farah. – Baj lesz belőle, ha Romero meglát.

– Vállalom.

– Lehozom Jerónimát. Azt mondom neki, hogy egy szomszédasszony jött, és mindenáron beszélni akar vele.

Barney habozott, azután bólintott. Farah kiment.

Körülnézett. Sehol egy kés, edény, korsó vagy tányér. A konyhát kitakarították. Az inkvizíció még a konyhafelszerelést is eladja?

Pár perc múlva megjelent Jerónima. Megváltozott: sokkal öregebbnek látszott tizenhétnél. Gyönyörű arca érzéketlen maszkká hűlt, a szeme könnytelen volt, olajbarna bőre szürkés lett, karcsú teste remegett, mintha megkapta volna a forrólázat. A fiatalember látta rajta, milyen óriási erőfeszítéssel fékezi fájdalmát és haragját.

Oda akart menni hozzá, hogy magához ölelje, de a lány hátrált egy lépést, és elutasítóan fölemelte a kezét.

Barney tehetetlenül nézett rá.

– Mi folyik itt? – kérdezte.

– Koldus lettem – mondta a lány. – Az apám börtönben, és nincsenek rokonaim.

– Hogy van?

– Nem tudom. Az inkvizíció foglyainak nem engedik meg, hogy tartsák

a kapcsolatot a családjukkal vagy bárkivel. De gyönge az egészsége, hallhatta, hogy kifullad még egy rövid sétától is, azok pedig valószínűleg… – Nem bírta folytatni, de egy pillanat alatt erőt vett magán. – Valószínűleg a víztortúrának vetik alá.

Barney már hallott erről. Az áldozat orrát befogják, hogy ne vehessen levegőt, a száját fölpeckelik, azután egyik korsó vizet a másik után zúdítják le a torkán. A lenyelt víz gyötrelmesen feszíti a gyomrot, a légcsőbe kerülő víz fojtogat.

– Ez meg fogja ölni – mondta iszonyodva.

– Máris elvették minden pénzét és vagyonát.

– Önnel mi lesz?

– Romero főesperes felajánlotta, hogy csatlakozzak a háznépéhez.

Barney csak hüledezett. A dolgok túl gyorsan történtek. Egyszerre több kérdés jutott az eszébe.

– Mi lesz a feladata? – kérdezte.

– Éppen erről beszéltünk. A ruhatárát akarja rám bízni. Én rendelném meg és gondoznám a ruháit, ellenőrizném a mosónőt. – Ez a gyakorlatias téma láthatólag segített uralkodni az indulatain.

– Ne menjen oda – mondta Barney. – Jöjjön velem.

Jerónima is tudta, hogy ez komolytalan ajánlat.

– Hova? Nem lakhatok együtt három férfival. A nagyanyja megteheti.

– Hazatérek Angliába.

A lány a fejét rázta.

– Semmit nem tudok a családjáról. Alig ismerem. Nem beszélek angolul. – Arca egy pillanatra ellágyult. – Talán ha ez nem történik meg, udvarolhatott volna, megkérhette volna a kezemet, talán még a felesége is lettem volna, és megtanultam volna angolul… Ki tudja? Elismerem, gondoltam rá. De hogy elszökjek önnel egy idegen országba? Azt nem.

Barney elismerte, hogy a lány sokkal észszerűbben gondolkodik, mint ő, de azért csak kibökte:

– Romero titkos szeretőnek akarja magát!

Jerónima ránézett, és a fiatalember olyan keménységet pillantott meg abban a nagy szemében, amit korábban nem vett észre. Eszébe jutottak Betsy néni szavai: „Jerónima Ruiz a saját önző érdekeit tartja szem előtt." De hát csak van ennek is határa?

– És ha igen? – kérdezte a lány.

Barney megdöbbent.

– Hogy mondhat ilyet egyáltalán?

– Negyvennyolc álmatlan órán át gondolkodtam ezen. Nincs választásom. Tudja, mi történik az otthontalan nőkkel.

– Szajhák lesznek.

Jerónimát még ez a durva fogalmazás sem rázhatta meg.

– Tehát a következők közül választhatok: elhajózni önnel egy ismeretlen országba, vagy szajhálkodni az utcán, vagy elfogadni egy kétes helyzetet egy romlott pap gazdag házánál.

– Az még nem jutott az eszébe – kezdte tétován Barney –, hogy esetleg maga Romero jelentette föl apjaurát azért, hogy ebbe a helyzetbe kényszerítse?

– Biztos vagyok benne, hogy így volt.

Barney ismét elhűlt. Jerónima már megint gyorsabban gondolkozott nála.

– Hónapok óta tudom, hogy Romero a szeretőjének akar – folytatta a lány. – Ez volt a legrosszabb élet, amelyet elképzelhettem magamnak. Most a legjobb élet, amiben reménykedhetem.

– És ezt ő tette magával!

– Tudom.

– És maga ezt elfogadja, befekszik az ágyába és megbocsát neki?

– Megbocsátani? – Új fény gyúlt ki a lány barna szemében, a gyűlöleté, amely mart, mint a fortyogó sav. – Nem! – rázta meg a fejét. – Talán mímelhetem. Ám egy napon hatalmam lesz fölötte. És amikor ez a nap

eljön, bosszút állok.

Ebrima is megtette a magáét azért, hogy az új kohó működjék, és titokban reménykedett benne, hogy Carlos hálából megajándékozza a szabadsággal. De amikor már hetek óta égett a kohóban a tűz, az ő reményei is megfakultak, és belátta, hogy a gondolat meg se fordult Carlos fejében. Miközben a kihűlt vasbugákat rakta föl egy lapos kordéra, vigyázva, hogy ne essenek le szállítás közben, azon töprengett, mi legyen a következő lépés.

Remélte, hogy Carlos magától ajánlja föl a lehetőséget, de miután ez nem következett be, meg kell rá kérnie. Nem szeretett könyörögni: a könyörgés eleve úgy veszi ki magát, mintha nem lenne joga ahhoz, amit kér – holott érezte, hogy nagyon is *van* joga.

Talán Elisát kellene rávenni, hogy segítsen. Az asszony kedveli, és bizonyosan a legjobbat akarja neki; de vajon terjed-e odáig a vonzalma, hogy kieszközölje a szabadságát, mely esetben Ebrima nem lenne többé itt, ha Elisának szerelmeskedni támad kedve éjszaka?

Mindent összevéve, valószínűleg az lenne a legjobb, ha beavatná Elisát, mielőtt Carloshoz fordul. Legalább tudni fogja, hányadán áll az asszonnyal.

Mikor hozza szóba? Éjszaka, szeretkezés után? Lehet, hogy okosabb lenne még a szeretkezés *előtt*, amikor Elisa vágyik rá. Éppen rábólintott a gondolatra, amikor megtámadták őket.

Hatan jöttek, mind a hatan doronggal és kalapáccsal. Nem is beszéltek, csak ütni kezdték Ebrimát és Carlost a dorongjaikkal.

– Mi az? – ordította Ebrima. – Miért csináljátok ezt? – Nem beszéltek. Ebrima védekezve fölemelte a karját, ám ekkor borzasztó ütés érte a kezét, majd egy másik a fejét, amitől összeesett.

Támadója most Carlos után vetette magát, aki keresztülhátrált az udvaron. Ebrima az ütéstől szédelegve figyelte őket. Carlos felkapott egy

lapátot, merített a kohóból kifolyó, olvadt fémből, és a támadókra zúdította az izzó cseppeket. Ketten felüvöltöttek kínjukban.

Ebrima egy pillanatig azt hitte, hogy ő és Carlos képesek lesznek visszaverni a túlerőt, de mielőtt Carlos még egyszer merhetett volna az olvadékból, ketten leütötték.

Utána az új kohónak estek neki, szétzúzva pörölyeikkel a falazást. Alkotása vesztének látványa adott Ebrimának annyi erőt, hogy felálljon. Ordítva rontott rá a támadókra:

– Nem, ezt nem tehetitek! – Az egyiket fellökte, a másikat elrántotta a kohótól. Csak a jobb kezét használta, mert a ballal nem bírt fogni, de elég erős volt. Utána hátrálni kényszerült egy gyilkos pörölycsapás elől.

Annyira meg akarta menteni a kohót, hogy fölragadott egy falapátot, és ismét támadott. Az egyiket fejbe vágta, aztán az ő jobb vállát találták el hátulról, és ettől elejtette a lapátot. Szembefordult a támadóval, kitért a következő csapás elől.

Hátrálva ugrott félre a lesújtó dorong útjából, és közben látta a szeme sarkából, hogyan rombolják szét a kohót, amelyből kidől a parázs és a vörösen izzó érc. A rémült ökör szánalmas hangon bőgött.

Elisa kirohant a házból, rákiáltott a férfiakra:

– Hagyjátok abba! Takarodjatok innen! – De a támadók csak röhögtek az öregasszonyon. Az egyik, akit Ebrima leütött, feltápászkodott, hátulról átnyalábolta, felemelte a földről. Nagy melák volt – mind azok voltak –, simán lefogta a kapálózó Elisát.

Két ember ráült Carlosra, egy tartotta Elisát, egy Ebrimát szorította sarokba, ketten munkához láttak a pörölyökkel. Szétverték a fújtatóberendezést, amelyen Ebrima, Carlos és Barney olyan sokat töprengett. Ebrima majdnem elsírta magát.

Amikor a kohó és a fújtató maradványait már laposra püfölték, az egyik támadó hosszú tőrt húzott elő, hogy elvágja az ökör torkát. Nem volt könnyű elnyiszálni a hatalmas izmokat, miközben az állat vergődve próbált

szabadulni a roncsok közül. A késes ember nagy sokára átvágta a verőeret. A bőgés hirtelen abbamaradt. Vér lövellt ki a sebből, az ökör a földre rogyott.

A hat ember ugyanolyan gyorsan távozott, ahogy jött.

Számító perszóna lett ebből a Jerónimából, gondolta Barney, miközben kiszédelgett Ruizék házából. Talán mindig is volt benne valami keménység, csak ő sosem vette észre; bár az is lehet, hogy az embereket megváltoztatja a szörnyű megpróbáltatás. Ki tudja? Semmit sem értett. Bármi megtörténhet: a folyó is kiönthet, hogy elnyelje a várost.

A lába gépiesen vitte Carlos háza felé, ahol újabb megrázkódtatás érte: Carlost és Ebrimát összeverték.

Carlos egy széken ült az udvarban, Betsy néni éppen a sebeit látta el. Az egyik szeme bedagadt, az ajka felpüffedt, véres volt, és meggörnyedt, mert a hasa is fájt. Ebrima a földön feküdt, egyik kezét a hóna alá szorítva, a fején véres kötéssel.

Mögöttük romokban állt az új kohó. Téglakupac maradt belőle. A fújtatóból gubancos kötél és aprófa. Az ökör egy vértócsában hevert. Sok vér van egy ökörben, révedezett Barney.

Betsy borba áztatott vászondarabbal mosogatta Carlos arcát. Most kiegyenesedett és undorodva eldobta a rongyot.

– Hallgassatok ide! – mondta olyan hangon, amiből Barney rájött, hogy az öregasszony csak az ő visszatérését várta ehhez a beszédhez.

De azért elébe vágott.

– Mi történt itt?

– Ne tegyél föl ostoba kérdéseket! – förmedt rá a néni. – Láthatod, hogy mi!

– Mármint ki tette?

– Olyan emberek, akiket sose láttunk, és úgyszólván biztosan nem sevillaiak. A valódi kérdés az, ki bérelte fel őket, és a válasz az, hogy

Sancho Sánchez. Ő az, aki szította a többiek irigységét Carlos sikerei miatt, és ugyancsak ő az, aki meg akarja venni az üzemet. Nem kétlem, hogy Alonsónak is ő mondta, hogy Ebrima muszlim, és vasárnaponként dolgozik.

– Mit tegyünk most?

Carlos válaszolt a kérdésre.

– Feladjuk – mondta, és feltápászkodott.

– Hogyhogy?

– Harcolhatunk Sanchóval, vagy harcolhatunk Alonsóval, de mindkettővel nem. – Odament a földön fekvő Ebrimához, megmarkolta a jobb kezét – a bal vélhetőleg sérült volt –, és talpra állította. – Eladom az üzemet.

– Lehet, hogy az most nem lesz elég – figyelmeztette Betsy.

Carlos meglepődött.

– Miért?

– Sancho beéri az üzlettel, de Alonso nem. Neki emberáldozat kell. Nem ismerheti be, hogy hibázott. Most, hogy megvádolt, meg kell büntetnie.

– Most találkoztam Jerónimával – szólt Barney. – Azt mondta, szerinte a víztortúrának vetik alá az apját. Ha velünk ezt csinálják, mindnyájan bevalljuk az eretnekségünket.

– Barney-nak igaza van – helyeselt Betsy.

– Mit tehetünk? – kérdezte Carlos.

– Hagyjátok el Sevillát – sóhajtott Betsy. – Hagyjátok el Spanyolországot. Még ma.

Barney elhűlt. Az öregasszonynak igaza van. Alonso emberei bármikor jöhetnek értük, és ha ez megtörténik, már késő a meneküléshez. Riadtan nézett a kapubolt felé, attól félve, hogy máris ott lehetnek; de nem volt ott senki, még nem.

Egyáltalán mehetnek még ma? Talán – ha akad egy hajó, amely a

délutáni dagállyal fut ki, és szüksége van legénységre. Aligha választhatják meg, hova menjenek. Felnézett a napra. Éppen elmúlt dél.

– Ha valóban ezt akarjuk, sietnünk kell.

A veszély ellenére is felvidult a gondolattól, hogy tengerre szállhat.

– Ha nem indulunk, végünk. – Ebrima ekkor szólalt meg először. – És én leszek az első.

– Veled mi lesz, öreganyám? – kérdezte Barney.

– Én túl öreg vagyok a nagy utazásokhoz. Mellesleg velem nem bíbelődnek, mert csak asszony vagyok.

– Mihez kezdesz?

– Él egy sógornőm Carmonában. – Barney-nak eszébe jutott, hogy a nyáron Betsy odautazott néhány hétre. – Délre odaérek. Még ha Alonso rájön is, hogy hol vagyok, kétlem, hogy sokat törődne velem.

Carlos döntött.

– Barney, Ebrima, szedjétek össze, amire szükségetek van, de legyetek itt, mire százat számolok.

Egyiküknek sem volt túl sok holmija. Barney egy kis pénzeserszényt tűrt be a nadrágja korcába, az inge alá. Fölvette a legjobb csizmáját és a vastag köpenyét. Kardja nem volt: a súlyos pallos a csatatérre való, úgy tervezték meg, hogy át lehessen szúrni vele az ellenség páncéljának sebezhető pontjait, de rövid távra használhatatlan. Hüvelybe dugott egy kétélű, hatvan centi hosszú spanyol tőrt, amelynek tárcsa formájú markolata volt. Utcai verekedésben egy ilyen kés jóval veszélyesebb a kardnál.

Az udvaron Carlos, aki kardot kötött új, prémgalléros kabátja alá, átölelte a nagyanyját. Betsy elsírta magát. Barney csókot adott az arcára.

Aztán Betsy néni azt mondta Ebrimának:

– Csókolj meg még egyszer utoljára, szerelmem!

Ebrima átölelte.

Barney a homlokát ráncolta, Carlos azt mondta:

– Hé…

Betsy néni szenvedélyesen csókolta Ebrimát, belefúrta ujjait a férfi sötét hajába. Carlos és Barney csak hápogott. Amikor levált Ebrima szájáról, Betsy azt mondta:

– Szeretlek, Ebrima. Nem akarom, hogy elmenj. De nem hagyhatom, hogy itt maradj, és meghalj az inkvizíció kínzókamrájában.

– Köszönöm, Elisa, hogy jó voltál hozzám – felelte Ebrima.

Ismét megcsókolták egymást, azután Betsy elfordult, és befutott a házba.

Mi a fene…?, gondolta Barney.

Carlos hüledezett, de nem volt idő kérdezősködni.

– Menjünk – mondta.

– Egy pillanat – szólt Barney. Megmutatta nekik a tőrét. – Ha útközben találkozunk Alonso embereivel, engem nem fognak el élve.

– Engem sem – bólintott Carlos, és megérintette kardjának markolatát.

Ebrima félrehúzta köpenyét, hogy lássák az övébe tűzött pörölyt.

A három férfi elindult a partra.

Éberen figyeltek Alonso embereire, de ahogy távolodtak a háztól, úgy csökkent a veszély. Ennek ellenére a járókelők megbámulták őket. Barney belátta, hogy ijesztőek lehetnek, Carlos és Ebrima tele volt zúzódásokkal, és még mindig véreztek a sebeik.

– Öreganyám? – kérdezte pár perc múlva Ebrimától Carlos.

Ebrima higgadtan válaszolt:

– A rabszolgák mindig ágyba kellenek. Ezt bizonyára tudjátok.

– Én nem – jelezte Barney.

– Beszélünk egymással a piacon. Nagyjából mindenki a ringyója valakinek. Az öregek nem, bár a rabszolgák ritkán öregszenek meg. – Barney-ra nézett. – Pedro Ruiz, az imádottad apja Farah-t dugta, a lánynak kellett fölül lennie.

– Ezért sírt? Mert elveszítette?

– Azért sírt, mert most el fogják adni, és egy idegen keféli tovább. – Ebrima Carloshoz fordult. – Francisco Villaverde, aki túl büszke ahhoz, hogy az apósod legyen, mindig kisfiú korukban vásárolja a rabszolgáit, és addig kúrja seggbe őket, amíg felnőnek. Akkor eladja őket a parasztoknak.

Carlos még mindig hitetlenkedett.

– Tehát minden éjjel, miközben én aludtam, te bementél az öreganyám hálószobájába?

– Nem minden éjjel, csak amikor megkért rá.

– És nem zavart? – kérdezte Barney.

– Elisa öregasszony, de kedves és jószívű. És örültem, hogy nem férfi.

Barney úgy érezte, mintha a mai napig gyermek lett volna. Azt tudta, hogy a papok börtönbe vethetnek és halálra kínozhatnak bárkit, de azt nem, hogy elvehetik a vagyonukat, és koldusbotra juttathatják a családjukat. Nem fért a fejébe, hogy egy főesperes beköltöztethet egy lányt a házába szeretőnek. És fogalma sem volt róla, mit művelnek a férfiak és az asszonyok a rabszolgáikkal. Mintha egy olyan házban lakott volna, ahol bizonyos szobákba sose tette be a lábát. Összezavarta és kibillentette az egyensúlyából saját tudatlanságának fölfedezése. Most pedig életveszélyben forog, és inaszakadtából igyekszik elhagyni Sevillát meg Spanyolországot.

Megérkeztek a partra, ahol szokás szerint nyüzsögtek a rakodómunkások és a szekerek. Barney körülbelül negyvenre becsülte a kikötött hajók számát. A reggeli dagályt szívesen használták indulásra, mert akkor a hajónak egy egész napja volt; de egy-kettő rendszerint maradt délutánra. Bár ezek is indulnak hamarosan, mert nemsokára vége az apálynak.

Végigsiettek a parton, szemügyre vették a hajókat, a közeli indulás jeleit keresték: lezárt raktárnyílásokat, a kapitányt a fedélzeten, a legénységet a köteleken. Egy *Ciervo* nevű hajó már kifelé indult, a legénység hosszú póznákkal tartotta távol a szomszédjaitól. Még éppen

volt annyi idő, hogy felszálljanak. Carlos tölcsért formált a kezéből, és odakiáltott:

– Kapitány! Nincs szükséged három pár erős kézre a fedélzeten?

– Nincs! – érkezett a válasz. – Teljes a legénység.

– Na és három utasra? Tudunk fizetni.

– Nincs hely!

Barney gyanúja szerint a kapitány valami suskust tervezhetett, és nem akart tanúnak ismeretleneket, akikben nem bízott. A hajókon a legelterjedtebb bűncselekmény volt a kereskedés kint, a tengeren, amerikai ezüsttel, megkerülve a király sevillai adószedőit. Bár nem volt szokatlan a közönséges kalózkodás sem.

Végigloholták a partot, de nem volt szerencséjük. Úgy tűnt, senki más nem óhajt távozni. Barney kétségbeesett. Most mihez kezdjenek?

Elérték a kikötő lenti határát, amit egy Arany Torony nevű erőd jelzett. Ezen a ponton vasláncot feszítettek ki a két part között, hogy a tengerről érkező rablók ne hajózhassanak fel a Guadalquiviren, és ne támadhassák meg a lehorgonyzott hajókat.

Az erőd előtt egy toborzó állt egy hordón, és biztatta a fiatalokat, hogy csapjanak fel katonának.

– Meleg étel és egy palack bor jár minden embernek, aki most jelentkezik – kiáltotta a bámész tömegnek. – Amott van a *José y Mária,* és a két áldott szent őrzi és oltalmazza mindazokat, akiket visz! – Amikor rámutatott a hajóra, Barney látta, hogy a keze vasból van, feltehetőleg egy csatában hagyta ott a valódit.

A *José y Mária* nagy, háromárbócos galleon volt, tele ágyúkkal. A fedélzeten már most szorongtak a fiatalemberek.

A toborzó folytatta:

– Ma délután elhajózunk egy olyan helyre, ahol gonosz pogányokat lehet ölni, a lányok éppolyan készségesek, amilyen csinosak, és ezt személyes tapasztalatból mondhatom, legények, ha értitek, mire gondolok.

Mindentudó nevetés futott végig a tömegen.

– Nincs rád szükség, ha gyenge vagy – mondta megvetően a vaskezű. – Nem kellesz, ha gyáva vagy. Akkor sem, ha kislány vagy, ugye érted, mire gondolok. Ez csak az erőseknek, bátraknak és keményeknek való. Az igazi férfiaknak.

Valaki elordította magát a galleonon:

– Mindenki a fedélzetre!

– Utolsó lehetőség, legények! – biztatta őket a toborzó. – Mi lesz? Maradtok otthon a mamátok mellett, tejes kenyeret eszegettek, és azt csináljátok, amit mondanak? Vagy jöttök velem, Vaskezű Gómez kapitánnyal, férfias életet éltek, utaztok és kalandoztok, hírnevet és vagyont szereztek? Annyi a dolgotok, hogy végigmentek a pallón, és tiétek a világ.

Barney, Carlos és Ebrima összenéztek.

– Igen vagy nem? – kérdezte Carlos.

– Igen – mondta Barney.

– Igen – bólintott Ebrima.

A három ember odament a hajóhoz, felkapaszkodtak a pallón, és ráléptek a fedélzetre.

Két nappal később a nyílt tengeren voltak.

Ebrima sok kilométert hajózott, de mindig fogolyként a raktérben, láncon. Új és lelkesítő élmény volt a fedélzetről nézni a tengert.

Az újoncoknak nem volt semmi dolguk. Találgatták, hova tartanak, mert ezt nem közölték velük: hadititoknak számított.

Ebrimának még egy megválaszolatlan kérdése volt: a jövője.

A *José y Mária* fedélzetén egy tiszttel találták szembe magukat, aki asztalnál ült egy nagykönyvvel.

– Neved? – kérdezte.

– Barney Willard.

A tiszt beírta a könyvbe, azután Carlosra nézett.

– Neved?

– Carlos Cruz.

Ismét leírta, azután Ebrimára pillantott, és letette a tollát. Tekintete ide-oda járt Carlos és Barney között, majd azt mondta:

– A hadseregben nem lehet rabszolgátok. Egy tisztnek lehet, de neki kell etetnie, és a saját pénzéből ruháznia. De egy sorkatona nyilvánvalóan nem képes erre.

Ebrima feszülten figyelte Carlos arcát. Carlos tekintetébe kiült a kétségbeesés: látta, ahogy a menekülés útja bezárul. Pillanatnyi habozás után az egyetlen dolgot mondta, amit mondhatott:

– Nem rabszolga, szabad ember.

Ebrima szíve kihagyott egy ütemet.

A tiszt bólintott. Ritkaság a felszabadított rabszolga, de azért nem ismeretlen fogalom.

– Jól van – bólintott. Ebrimára nézett, és megkérdezte: – Neved?

Mindez nagyon gyorsan történt, és amikor vége lett, Ebrima még mindig nem volt biztos benne, hányadán állnak. Barney nem gratulált a felszabadításához, és Carlos sem úgy viselkedett, mint aki nagy ajándékot adott neki. Ebrimát a hadseregben nyilvánvalóan úgy *kezelik* majd, mint szabad embert, de mennyire valós ez?

Most szabad vagy nem?

Hát ezt nem tudta.

5

Margery esküvőjét elhalasztották.

Calais eleste után Anglia megszállásra számított, és Bart Shiringet száz fegyveressel leküldték a Combe Harbour-i laktanyába. Az esküvő csak

várjon.

Ned Willardnak a halasztás reményt jelentett.

A Kingsbridge-hez hasonló városokban sietve megjavították a falakat, a grófok megerősítették váraikat. A kikötőkben újrafényezték az ódon ágyúkat, a helyi nemességet kötelezték katonai szolgálatra, azaz a lakosság megvédésére a rettegett franciáktól.

Az emberek Tudor Mária királynőt kárhoztatták. Az egész az ő hibája volt, mert hozzáment Spanyolország királyához. Ha ez nem történik meg, Calais még mindig az angoloké lenne, Anglia nem állna háborúban Franciaországgal, és nem lenne szükség városfalakra és kikötői ágyúkra.

Ned boldog volt. Ameddig Margery és Bart nem házasodik össze, bármi megeshet: Bart meggondolhatja magát, megölhetik egy csatában, vagy belehal a forrólázba, amely végigsöpört az országon.

Margery volt a nő, akire Ned vágyott, és kész. A világ tele volt szép lányokkal, de egyik sem számított: Margery volt az egyetlen. Ned nem igazán értette, hogyan lehet ebben ilyen biztos. Csak azt tudta, hogy Margery mindig is az övé volt, mint a székesegyház.

Az eljegyzést akadálynak tekintette, nem vereségnek.

Bart és százada Kingsbridge-ben gyülekezett, hogy a nagyhét előtti szombaton bárkán utazzanak Combe Harbourba. Aznap reggel tömeg verődött össze a folyóparton, hogy megéljenezzék a távozó férfiakat. Ned is csatlakozott hozzájuk. Biztos akart lenni benne, hogy Bart valóban elmegy.

Hideg, ám derült nap volt, a part ünnepies külsőt öltött. Merthin hídjától lefelé csónakok és bárkák horgonyoztak a Bélpoklos-sziget körül. A túlparton, az Alvég nevet viselő külvárosban raktárak és műhelyek tülekedtek a helyért. Kingsbridge-től a folyó sekély merülésű járművekkel hajózható volt a tengerig. Kingsbridge régóta Anglia legnagyobb kereskedővárosai közé számított; de most már Európával is üzletelt.

A part mellett nagy bárka horgonyzott, amikor Ned megérkezett a

Vágóhíd rakpartra. Bizonyára ez viszi Bartot és századát Combe Harbourba. Húsz evezős hozta fel a folyón egyetlen vitorla segítségével. Most az evezőik mellett pihentek, miközben a bárkát póznákkal betolták a kikötőhelyre. A folyón lefelé könnyebb lesz az utazás még száz utassal is.

Fitzgeraldék levonultak a főutcán, hogy szívélyes búcsút mondjanak a leendő vejüknek. Sir Reginald és Rollo egymás mellett lépkedett, mint ugyanannak a magas, vékony, pöffeszkedő könyvnek a régi és új kiadása; Ned gyűlölettel és megvetéssel nézte őket. Margery és Lady Jane mögöttük jött, az egyik kicsi és bűbájos, a másik kicsi és komisz.

Ned biztosra vette, hogy Rollo csupán a hatalom és a tekintély megszerzésének eszközét látja Margeryben. Sok családban bántak így a leányokkal, de Ned szemében ez épp az ellentéte volt a szeretetnek. Rollo szerethette a húgát, de nem jobban, mint egy lovat, amelyet kedvelünk, de azért eladjuk vagy elcseréljük, ha kell.

Sir Reginald sem volt különb. Ned gyanította, hogy Lady Jane ennyire nem érzéketlen, de a család érdekeit előbbre valónak tartja a családtagok egyéni boldogságánál, ami végső soron ugyancsak kegyetlenség.

Figyelte, ahogy Margery odamegy Barthoz. Bart kihúzta magát, büszke volt, hogy Kingsbridge legszebb lánya az ő menyasszonya.

Ned feszülten figyelte a lányt. Mintha valaki más viselte volna a harsogó színű kingsbridge-i skarlát kabátot és a tollas kalapkát. Egyenesen, mozdulatlanul állt, és noha beszélt Barttal, az arca olyan volt, akár egy szoboré. Egész lénye a lemondást sugározta, nem a lelkesedést. A vásott kópé eltűnt.

Senki sem változhat meg ilyen gyorsan. Annak a kópénak meg kell lennie ott, valahol bent.

Tudta, hogy a lány boldogtalan, és ez legalább annyira feldühítette, mint amennyire elszomorította. Szerette volna ölbe kapni, és elrohanni vele. Éjszaka részletesen kidolgozott ábrándokban képzelte el, ahogy egy hajnalon megszöknek Kingsbridge-ből, és eltűnnek az erdőben. Néha

eljutottak Winchesterig, és álnéven összeházasodtak; máskor London felé indultak és valamilyen üzletbe kezdtek; még Combe Harbourba is elmentek, hogy elhajózzanak Sevillába. De nem mentheti meg, csak ha Margery is akarja.

Az evezősök kiszálltak, és elindultak a legközelebbi kocsma, a Vágóhíd felé, hogy szomjukat oltsák. A bárkából kiszállt egy utas, és Ned megdöbbent. Piszkos köpenybe burkolózott, ütött-kopott bőrzsák lógott a vállán, a szemében a messziről jött utazók fáradt konoksága ült. Ned unokatestvére, Albin volt Calais-ból.

Egyidősek voltak, és nagyon összebarátkoztak, amikor Ned még Dick bácsinál lakott.

Lesietett a partra.

– Albin! – kiáltotta. – Te vagy az?

– Ned, végre! – válaszolt franciául Albin. – Micsoda megkönnyebbülés.

– Mi történt Calais-ban? Még ennyi idő után sem kaptunk megbízható hírt.

– Csak rossz hírek vannak – válaszolta Albin. – A szüleim és a húgom halott, mindenünket elveszítettük. A francia korona lefoglalta a raktárt, és mindent odaadott a francia kereskedőknek.

– Ettől tartottunk. – Ez volt az a hír, amelyet régóta rettegve várt a Willard család. Ned mélységesen elcsüggedt. Főleg az anyját sajnálta, aki élete munkáját veszítette el. Ebbe tönkremegy. Bár Albin sokkal nagyobb veszteséget szenvedett. – Őszinte részvétem a szüleidért és Thérèse-ért.

– Köszönöm.

– Gyere hozzánk. El kell mesélned mindent az anyámnak. – Félt a pillanattól, de nem kerülhette el.

Végigmentek a főutcán.

– Sikerült elmenekülnöm a városból – folytatta Albin. – De nem volt pénzem, és egyébként is lehetetlen átkelni Franciaországból Angliába a háború miatt. Ezért nem kaptatok híreket.

– Akkor hogy kerülsz ide?

– Először Franciaországból kellett távoznom, így hát átkeltem a határon Németalföldre. De továbbra sem volt útiköltségem Angliába. El kellett jutnom a nagybátyánkhoz Antwerpenbe.

Ned biccentett. Jan Wolman unokatestvére volt az ő megboldogult apjának és Dick bácsinak. Ellátogatott Calais-ba, amikor Ned ott tartózkodott, így mindketten ismerték.

– Vagyis elgyalogoltam Antwerpenbe.

– Az több mint százötven kilométer.

– A talpam megérezte minden méterét. Sok viszontagságon estem át, kis híján éhen haltam, de odaértem.

– Jól tetted. Jan bácsi bizonyára befogadott.

– Csodálatos volt. Megetetett-megitatott marhahússal és borral, Hennie néni bekötötte a lábamat. Azután Jan megfizette az átkelést Antwerpenből Combe Harbourba, adott egy pár új cipőt és pénzt is az útra.

– És most itt vagy. – Megérkeztek a Willard-ház ajtajához. Ned bekísérte Albint a nappaliba. Alice egy asztalnál ült az ablak mellett, hogy világosban legyen, és éppen egy főkönyvbe írogatott. A kandallóban pattogott a tűz, az asszony szőrmebélésű köpenybe burkolózott. A könyveléstől senki sem melegszik meg, mondta néha.

– Anyám, megjött Calais-ból Albin.

Alice letette a tollat.

– Isten hozott, Albin. – Nedhez fordult. – Keríts ételt és italt az unokatestvérednek.

Ned a konyhába ment, és szólt Janet Fife-nak, a gazdasszonynak, hogy hozzon bort és süteményt.

Közben a nappaliban Albin elmesélte a történetét. Franciául beszélt, Ned fordította azokat a részeket, amelyeket az anyja nem értett.

Nednek könnyek szöktek a szemébe. Anyjának vaskos alakja mintha összezsugorodott volna a székben, miközben sorra kerültek elő a komor

részletek a sógora, a sógornője és a lányuk haláláról. Francia kereskedők kezén vannak a raktárak és minden, ami bennük volt. Idegenek élnek Dick házában.

– Szegény Dick – mondta halkan Alice. – Szegény Dick.

– Annyira sajnálom, anyám – szólt Ned.

Anyja kényszerítette magát, hogy egyenesen üljön, és derűlátóan beszéljen.

– Még nem mentünk tönkre, nem egészen. Még mindig az enyém ez a ház és a négyszáz font. Van hat házam a Szent Márk-templomnál. – Az apjától örökölte őket, és a lakbérekből befolyt egy szerényebb összeg. – Ez nagyobb vagyon, mint amennyit a legtöbbek egy élet munkájával szereznek. – De most egy aggasztó gondolata támadt. – Noha már bánom, hogy kölcsönadtam a négyszáz fontot Sir Reginald Fitzgeraldnak.

– Annál jobb – legyintett Ned. – Ha nem fizeti vissza, miénk az apátság.

– Ha már itt tartunk – folytatta az anyja –, Albin, tudsz valamit egy *Szent Margit* nevű angol hajóról?

– Hát persze – bólintott Albin. – A francia támadás előtti napon futott be Calais-ba, javítás céljából.

– Mi történt a hajóval?

– A francia korona lefoglalta, mint minden más angol tulajdont Calais-ban. Hadizsákmány. A raktér tele volt szőrmével. Ezeket ott helyben, a rakparton elárverezték – több mint ötszáz fontot árultak ki belőle.

Ned és Alice összenézett. Ez a hír olyan volt, mint egy bomba.

– Akkor hát Sir Reginald elvesztette a befektetését – mondta Alice. – Egek! Nem tudom, túléli-e.

– És elveszíti az apátságot – tette hozzá Ned.

– Bajok lesznek – tűnődött komoran Alice.

– Tudom – biccentett Ned. – Hát majd visít. Viszont nekünk lesz egy új üzletünk. – Felragyogott. – Újrakezdhetjük.

Alice sose feledkezett meg az udvariasságról.

– Albin, talán szeretnél megmosakodni és tisztát venni. Janet Fife ad mindent, amire szükséged van. Utána vacsorázunk.

– Köszönöm, Alice néni.

– Én köszönöm, amiért ilyen hosszú utat tettél meg, csak hogy híreket hozz nekem, akármilyen borzalmasak.

Ned feszülten figyelte az anyját. Alice-t megrázták a hírek, jóllehet nem érték váratlanul. Kétségbeesetten próbálta felvidítani valamivel.

– Menjünk máris, nézzük meg a kolostort – javasolta. – Kezdhetjük megtervezni, hogyan parcellázzuk fel a telket, meg ilyesmi.

Anyja fásultnak látszott, de igyekezett összeszedni magát.

– Miért ne? – felelte. – Most már a miénk. – Fölállt.

Kimentek a házból, keresztülvágtak a piactéren a székesegyház déli homlokzata felé.

Ned apja, Edmund akkor volt Kingsbridge polgármestere, amikor VIII. Henrik király elkezdte feloszlatni a szerzetesrendeket. Alice elmesélte Nednek, hogy Edmund és Paul apát – akiből Kingsbridge utolsó apátja lett – látták, mi következik, és összeesküdtek az iskola megmentésére. Leválasztották a kolostorról, önkormányzatot és dotációt adtak neki. Kétszáz évvel korábban valami hasonló történt Caris ispotályával, és Edmund onnan vette a példát. Így a városnak máig volt egy kiváló iskolája és egy híres kórháza.

Az apátság többi része rommá lett.

A főkaput bezárták, de a falak leomlottak. Alice és Ned találtak egy helyet a régi konyha mögött, ahol átmászhattak a törmeléken, be a rommezőre.

Másoknak is eszébe jutott már ez. Ned észrevette egy nemrég gyújtott tűz hamuját, a lerágott csontokat és a rothadó borostömlőt: valaki itt éjszakázott, vélhetőleg tiltott szeretőjével. Az épületek szaglottak a pusztulástól, a rágcsálók és a madarak mindent összepiszkítottak.

– A szerzetesek mindig olyan tiszták voltak – mondta szomorúan Alice,

ahogy körülnézett. – Semmi sem állandó, csak a változás.

Nedben a romlás ellenére is pezsgett az izgalom. Mindez most már a családjáé. Valami csodálatosat csinálhatnak belőle. Milyen okos volt az anyja, hogy gondolt erre, épp amikor a családnak kiútra volt szüksége.

Elvergődtek a kerengőig, megálltak az elvadult gyógyfüves kertben, a romos szökőkútnál, ahol a szerzetesek kezet mostak. Ahogy körülnézett az árkádsoron, Ned észrevette, hogy sok oszlop, boltív és korlát a több évtizedes elhanyagolás ellenére is ép. A kingsbridge-i kőművesek tudtak építeni.

– Itt kellene elkezdenünk – szólalt meg Alice. – Boltíves árkádsort építünk a nyugati falon, így az emberek belátnának a piactérről. Feloszthatnánk a kerengőt kis boltokra, minden bolthajtás alá jutna egy.

– Összesen huszonnégy – számolt Ned. – Huszonhárom, ha egyet fenntartunk bejáratnak.

– A vásárlók bejöhetnek az udvarra, és körülnézhetnek.

Ned ugyanúgy látta maga előtt a képet, mint az anyja; a pultokon élénk színű kelmék, friss gyümölcs és zöldség, csizmák, övek, sajt és bor; a boltosok az áruikat kínálgatják, a vevőket csábítgatják, átveszik a pénzt, visszaadnak; a legjobb ruhájukba öltözött vásárlók az erszényüket szorongatják, nézelődnek, morzsolgatnak, szimatolnak, miközben szomszédjaikkal pletykálkodnak. Ned szerette a piacokat: onnan jön a bőség.

– Kezdetben nem lesz szükség sok munkára – folytatta Alice. – Ki kell takarítanunk, de a boltosok magukkal hozhatják az asztalaikat és minden mást, ami kell nekik. Ha egyszer megnyílik, működik és pénzt termel a piac, jöhet az újjáépítés, a tetőfedés, a tér kikövezése.

Ned hirtelen megérezte, hogy figyelik őket. Megfordult. A székesegyház déli kapuja nyitva volt, Julius püspök ott állt a kerengőben, csontos csípőjére téve karommá aszott kezét, és baljósan bámult rájuk kék szemével. Ned bűntudatos lett, noha nem volt rá oka: már megfigyelte,

hogy a papok így hatnak az emberekre.

A következő percben Alice is észrevette Juliust. Nyögött egyet meglepetésében, majd azt motyogta:

– Akár túl is eshetünk rajta.

– Mit kerestek ti itt? – kiáltotta felháborodva Julius.

– Jó napot, püspök uram. – Alice elindult az öregember felé, Ned követte. – A birtokomat nézegetem.

– Ezen meg mit értesz?

– Most már az enyém az apátság.

– Nem a tiéd. Sir Reginaldé. – A püspök hullaszerű arcára kiült a megvetés, ám Ned látta mögötte a szorongást.

– Reginald nekem adta az apátságot, biztosítéknak egy kölcsönért, amit nem fizethet vissza. Megvette a *Szent Margit* hajó rakományát, de azt elkobozta a francia király, így hát nem áll módjában megadni a pénzt. Ezért hát ez a birtok az enyém. Természetesen szeretném, ha jó szomszédok lennénk, püspök úr, alig várom, hogy megbeszéljük a terveimet…

– Egy pillanat! Nem csikarhatod ki tőle ezt a biztosítékot!

– Ellenkezőleg. Kingsbridge kereskedőváros, amelynek hírneve a szerződések tiszteletben tartásán alapul. Ezen múlik a jólétünk. A kegyelmedé is.

– Reginald megígérte nekem, hogy visszaadja az apátságot jog szerinti tulajdonosának, az egyháznak.

– Akkor Sir Reginald megszegte a kegyelmednek tett ígéretét, amikor az apátságot kötötte le biztosítéknak. Mindazonáltal, boldogan eladom a birtokot, ha szüksége van rá.

Ned visszafojtotta a lélegzetét. Tudta, hogy az anyja mennyire nem szeretné ezt.

Alice folytatta:

– Fizesse ki Reginald tartozását, és a birtok a kegyelmedé.

Négyszázhuszonnégy font.

– Négyszázhuszonnégy font? – ismételte meg Julius püspök, mintha valami különös lenne a számban.

– Igen.

Az apátság ennél többet ér, gondolta Ned. Ha Juliusnak fikarcnyi üzleti érzéke van, akkor lecsap az ajánlatra. De az is lehet, hogy nincs pénze.

A püspök felháborodott.

– Reginald annyiért ajánlotta föl, amennyiért vette. Nyolcvan fontért!

– Az jámbor adomány lett volna, nem pedig üzlet.

– Illene követned a példáját.

– Ha Reginaldnak szokása áron alul eladni, talán ez is hozzájárul mostani pénztelenségéhez.

A püspök másra terelte a szót.

– Mit akarsz ezekkel a romokkal?

– Még nem tudom biztosan – hazudta Alice. – Hadd gondolkozzak. Utána eljövök, és megbeszélem püspök urammal. – Ned sejtette, hogy az anyja nem akar esélyt adni Juliusnak a hadjáratra a piac ellen még a tervek elkészítése előtt.

– Akármivel próbálkozol, úgyis megakadályozom.

Azt már nem, gondolta Ned. Az egész elöljáróság tudja, milyen égető szüksége lenne a városnak több helyre, ahol polgárai eladhatnák áruikat. Sőt közülük is sokaknak kell üzlethelyiség.

– Remélem, képesek leszünk együttműködni – csitította Alice.

– Ezért kiközösíthetlek! – vágott vissza dühödten Julius.

Alice-t nem ijesztette meg.

– Az egyház mindent megpróbált, hogy visszaszerezze a tulajdonát, de a parlament nem engedélyezte.

– Szentségtörés!

– A szerzetesek gazdagok, lusták és romlottak lettek, az emberek már nem tisztelték őket. Ezért is oszlathatta föl Henrik király a monostorokat.

– VIII. Henrik bűnös ember volt!

– Szeretnék püspök uram barátja és szövetségese lenni, de nem azon az áron, hogy koldusbotra juttatom magam és a családomat. Az apátság az enyém.

– Szó sincs róla – felelte Julius. – Istené.

Rollo fizetett egy italt Bart Shiring összes fegyveresének, mielőtt elindultak Combe Harbourba. Nem engedhette volna meg magának a kiadást, de mindenképpen jó viszonyban akart maradni a húga vőlegényével. Nem akarta, hogy az eljegyzés füstbe menjen. A házasság majd jóra fordítja a Fitzgerald család anyagi helyzetét. Margeryből grófné lesz, és ha fiút szül, akkor azt grófnak nevelik. A Fitzgeraldok majdnem mágnások lesznek!

A mohón áhított ugrás azonban váratott magára: egy kézfogó még nem házasság. Az akaratos Margery ismét fellázadhat, ha az a gyűlöletes Ned Willard is bujtogatja. Vagy rosszul titkolt ellenszenvével annyira megbántja Bartot, hogy az sértett büszkeségében esetleg felbontja az eljegyzést. Így hát Rollo a barátkozásra költötte a pénzt, amelyet meg kellett volna takarítania.

Nem volt könnyű. A sógorok cimboraságát tisztelettel kellett keverni és hízelgéssel fűszerezni. De Rollo képes volt rá. Fölemelte a korsóját, és azt mondta:

– Nemes atyámfia! Isten kegyelme oltalmazza erős jobbodat, és segítsen visszaverni a dögletes franciákat!

Ez jól ment. A fegyveresek éljeneztek és ittak.

Csengő szólt, a fegyveresek kiürítették korsóikat, és fölmentek a bárka fedélzetére. A Fitzgeraldok integettek nekik a rakpartról. Amikor a bárka eltűnt a szemük elől, Margery és a szülei hazaballagtak, Rollo azonban visszatért a Vágóhídba.

A kocsmában felfigyelt egy emberre, aki nem ünnepelt, csak ült

magában egy sarokban, és bánatosnak látszott. Rollo felismerte Donal Gloster sötétén csillogó haját és duzzadt száját. Érdekelte a dolog: Donal gyenge, és a gyenge emberek hasznosak lehetnek.

Vett még két korsó sört, és leült Donal mellé. Társadalmilag túl távol estek egymástól a barátkozáshoz, de egyidősek voltak, és együtt jártak a kingsbridge-i iskolába. Rollo fölemelte a korsóját, és azt mondta:

– Halál a franciákra!

– Nem fognak megtámadni minket – felelte Donal, de azért ivott.

– Mitől vagy ebben olyan biztos?

– Franciaország királya nem engedheti meg magának. Emlegethetnek megszállást, csinálhatnak egy-két rajtaütést, de egy igazi átkelő hadsereg többe kerül, mint amennyit megengedhetnek maguknak.

Donal tudhatja, miről beszél. Munkaadója, Philbert Cobley minden kingsbridge-inél járatosabb volt a hajózás költségeiben, és mivel a külfölddel is kereskedett, valószínűleg ismerte a francia gazdasági életet.

– Hiszen akkor ünnepelhetünk! – mondta.

Donal felmordult.

– Olyan vagy, öreg pajtás, mint aki rossz híreket hallott – mondta Rollo.

– Valóban?

– Természetesen semmi közöm…

– Miért ne tudhatnád? Hamarosan úgyis mindenki tudni fogja. Megkértem Ruth Cobley kezét, és ő kikosarazott.

Rollo meglepődött. Mindenki arra számított, hogy Donal elveszi Rutht. A világ legközönségesebb dolga, hogy az inas elveszi a mester lányát.

– Az apja nem kedvel?

– Jó veje lennék, mert jól ismerem az üzletet. De nem vagyok eléggé vallásos Philbertnek.

– Aha. – Rollónak eszébe jutott a színjáték New Castle-ban, Donal láthatólag élvezte, vonakodva csatlakozott a Cobley családhoz, amikor azok felháborodottan kivonultak. – De hát azt mondtad, hogy Ruthnak

nem kellettél. – Ő azt hitte, hogy Donal sötét, izgalmas szépsége tetszik a lányoknak.

– Azt mondja, hogy úgy szeret, mint a testvérét.

Rollo vállat vont. A szerelem nem logikus.

Donal ravaszkodva nézett rá.

– Nem érdekelnek valami nagyon a lányok.

– A fiúk sem, ha erre célzol.

– Megfordult a fejemben.

– Nem. – Igazság szerint Rollo nem értette ezt az egész hűhót. Onán bűnében még volt némi kellemesség, olyan, mint mézet enni, de az elképzelést, hogy asszonnyal vagy férfival háljon, enyhén ízléstelennek találta. Jobban vonzotta a cölibátus. Ha léteznének még szerzetesrendek, elmehetett volna barátnak.

– Jó neked – válaszolta keserűen Donal. – Ha elgondolom, mi időm ment rá, hogy igyekezzek jó férjjelölt lenni – játszottam, hogy nem szeretek inni, táncolni, színdarabokat nézni, eljártam az unalmas istentiszteleteikre, társalogtam az anyjával…

Rollo tarkóján felborzolódott a szőr. Donal azt mondta: „eljártam az unalmas istentiszteleteikre”. Rég tudta, hogy a Cobley család ahhoz a veszélyes csoporthoz tartozik, amely azt képzeli, saját véleménye lehet a vallásról, de korábban nem volt bizonyítéka arra, hogy valóban űzik is istenkáromlásaikat Kingsbridge-ben. Vigyázott, hogy ne árulja el az izgalmát.

– Képzelem, milyen unalmasak voltak azok az istentiszteletek – mondta nemtörődöm hangra törekedve.

Donal azonnal visszatáncolt.

– Inkább csak összejövetelek – felelte. – Persze hogy nem tartanak istentiszteletet, hiszen az eretnekség lenne.

– Tudom, hogy érted – mondta Rollo. – De az nem törvényellenes, ha az emberek együtt imádkoznak, a Bibliát olvassák vagy himnuszokat

énekelnek.

Donal a szájához emelte a korsót, majd ismét letette.

– Ostobaságokat beszélek – mondta. Tekintete elsötétült a félelemtől. – Túl sokat ittam. – Nagy erőfeszítéssel felállt. – Hazamegyek.

– Ne menj! – kérlelte Rollo, aki többet akart tudni Philbert Cobley találkozóiról. – Idd már meg a maradékot.

Ám Donalt már elijesztette.

– Muszáj aludnom – dünnyögte. – Köszönöm a sört. – Eltántorgott.

Rollo tűnődve ivott egy kortyot. A Cobley családról és barátaikról sokan gyanították, hogy titkos reformátusok, de óvatosak voltak, semmiféle bizonyíték nem szólt ellenük. Ameddig megtartották maguknak a gondolataikat, nem követtek el bűnt. Ám az istentisztelet már más. Az egyszerre bűn az egyház és a világ szemében, a büntetése pedig máglyahalál.

És az ittas és elkeseredett Donal egy pillanatra föllebbentette a fátylat.

Bár ezzel Rollo nem sokat kezdhet, mivel holnap Donal részegségre hivatkozva mindent letagadna. Ám ez az információ még hasznos lehet egy napon.

Úgy döntött, szól az apjának. Megitta a sörét, és távozott.

Julius püspökkel egy időben érkezett meg főutcai otthonukba.

– Vidám búcsúztatót tartottunk a katonáinknak – újságolta derűsen a püspöknek.

– Hagyj békén ezzel – felelte ingerülten Julius. – Más ügyben kell beszélnem Sir Reginalddal. – Nagyon dühös volt, szerencsére úgy látszott, hogy nem Fitzgeraldékra.

Rollo bevezette a hallba.

– Azonnal hívom apámat – mondta. – Kérem, foglaljon helyet a kandallónál.

Julius legyintett, és türelmetlenül járkálni kezdett.

Sir Reginald éppen szunyókált. Rollo fölkeltette, és szólt neki, hogy a

püspök várja odalent. Reginald nyögve kikászálódott az ágyból.

– Vigyél neki egy kupa bort, amíg felöltözöm – mondta.

Pár perccel később hármasban ültek a hallban. Julius nem kerülgette a forró kását.

– Alice Willard híreket kapott Calais-ból. A *Szent Margit*ot elkobozták a franciák, a rakományát eladták.

Rollo elszörnyedt.

– Tudtam! – mondta.

Ez volt az apja utolsó dobása, és veszített. Mit tegyenek most?

Sir Reginald kivörösödött a dühtől.

– Mi az ördögöt keresett az a hajó Calais-ban?

Rollo felelt neki.

– Jonas Bacon azt mondta, hogy amikor találkozott a hajóval, a kapitánya éppen ki akart kötni néhány apróbb javítás miatt. Emiatt késlekedett.

– De azt nem mondta, hogy ez a kikötő Calais.

– Azt nem.

Reginald szeplős arca eltorzult a gyűlölettől.

– Holott tudott róla – mondta. – És lefogadom, hogy Philbert is tudott róla, amikor eladta nekünk a rakományt.

– Persze hogy tudott róla a hazug, szemforgató kálomista svihák! – tajtékzott Rollo. – Kiraboltak minket!

– Ha ez a helyzet, akkor visszaszerezhetitek a pénzeteket Philberttől? – kérdezte a püspök.

– Soha – válaszolta Reginald. – Egy ilyen városban, mint ez, még csalás esetén sem visszakozhat az ember a szerződésektől. A szerződés szent.

Rollo, aki jogot tanult, tudta, hogy apjának igaza van.

– A bíróság negyedévi ülésszaka megerősíti a szerződés érvényét – mondta.

– Ha elveszítettétek ezt a pénzt, megadhatjátok Alice Willardnak a

tartozásotokat? – kérdezte Julius.

– Nem.

– És a kölcsön fejében odaadtátok neki az apátságot.

– Igen.

– Alice Willard ma reggel mondta meg nekem, hogy övé az apátság.

– Folyna ki a szeme – morogta Reginald.

– Akkor hát igazat mondott.

– Igen.

– Vissza akartad adni az egyháznak az apátságot, Reginald!

– Tőlem ne várd, hogy sajnáljalak, Julius. Éppen most veszítettem el négyszáz fontot.

– Mrs. Willard azt mondta, hogy négyszázhuszonnégyet.

– Így van.

Rollo szerette volna tudni, miért lovagol Julius a pontos összegen, de nem kérdezhette meg. Az apja idegesen felugrott, és járkálni kezdett.

– Esküszöm, ezért megnyúzom Philbertet. Tanulja meg, hogy büntetlenül senki sem járathatja a bolondját Reginald Fitzgeralddal! Keservesen meglakol érte! Csak azt nem tudom, hogyan…

Ekkor jött az ihlet.

– De én igen! – mondta Rollo.

– Micsoda? – Reginald megállt, és összehúzott szemmel meredt a fiára. – Mi jár az eszedben?

– Philbert írnoka, Donal Gloster ma délután berúgott a Vágóhídban. Philbert lánya kikosarazta. Az ital megoldotta a nyelvét, a sértődés rosszindulatúvá tette. Elfecsegte, hogy Cobley-ék és barátaik istentiszteleteket tartanak.

Julius püspök felháborodott.

– Istentiszteleteket? Pap nélkül? Ez eretnekség!

– Ahogy rákérdeztem, Donal megváltoztatta a történetet, és azt mondta, hogy ezek csak összejövetelek. Aztán mintha bűntudata támadt volna, és

többet nem lehetett kiszedni belőle.

– Rég gyanítottam, hogy ezek a patkányok titokban protestáns rítusokat űznek – mormolta a püspök. – De hol? És mikor? És ki jár oda?

– Nem tudom – felelte Rollo. – Bár Donal tudja.

– Beszélni fog?

– Talán. Most, hogy Ruth visszautasította, többé nem tartozik hűséggel a Cobley családnak.

– Majd meglátjuk.

– Hadd látogassam meg én. Magammal viszem Osmundot. – Osmund Carter volt a városi őrség parancsnoka. Nagydarab, brutális ember.

– Mit mondasz Donalnak?

– Elmagyarázom neki, hogy eretnekséggel gyanúsítják, és bíróság elé kerülhet, ha nem vall be mindent.

– És ettől megijed?

– Összeszarja magát.

– Ez épp a megfelelő pillanat lenne, hogy lecsapjunk a protestánsokra – tűnődött Julius püspök. – A katolikus egyház sajnálatos módon defenzívába szorult. Tudor Mária királynő népszerűtlen, mert elveszítette Calais-t. Jogos örököse, Stuart Mária, a skótok királynője, nemsokára oltár elé áll Párizsban, és francia férje miatt nem fogják szeretni az angolok. Sir William Cecil és cimborái az országot járva igyekeznek támogatókat szerezni a törvénytelen Tudor Erzsébet öröklési jogának. Ha tehát most lecsapunk a kingsbridge-i eretnekekre, az üdvösen növeli a katolikus harci szellemet.

Azaz végrehajtjuk Isten akaratát, ugyanakkor bosszút állunk, gondolta szívből jövő kegyetlenséggel Rollo.

Az apja sem érzett mást.

– Csináld, Rollo – utasította. – Máris.

Rollo fölvette a kabátját, és elindult.

A Guildhall, a városháza épp szemben volt az utca másik oldalán.

Matthewson seriffnek egy szobája volt a földszinten, ahol Paul Pettit nevű jegyzője írta a leveleket és tárolta szép rendben az aktákat egy szekrényben. Matthewsonnál nem volt biztos, hogy mindig teljesíti a Fitzgerald család parancsait: időnként dacolt Sir Reginalddal, arra hivatkozva, hogy ő a királynőt szolgálja, nem a polgármestert. Ma szerencsére nem tartózkodott az irodájában, Rollo pedig nem óhajtott érte küldetni.

Ehelyett lement a pincébe, ahol Osmund és az őrség többi tagja a szombat estére készült. Osmund a feszes bőrsisakját viselte, ami még harciasabbnak mutatta, és éppen a térdig érő bakancsát fűzte be.

– Szükségem van rád, hogy kikérdezzek valakit – mondta Rollo. – Meg sem kell szólalnod. – Hozzátehette volna, hogy *csak nézz rá fenyegetően*, de ez fölösleges lett volna.

Együtt mentek le a főutcán az alkonyfényben. Rollo azon töprengett, indokoltan bizonygatta-e az apjának és a püspöknek, hogy Donal megtörik. Ha mostanra kijózanodott, akár keményebb is lehet. Bocsánatot kérhet, amiért ostobaságokat beszélt, és kereken letagadhatja, hogy református istentiszteleten vett volna részt. Akkor pedig nehéz lesz bármit is bizonyítani.

A rakparton ráköszönt Susan White, a pék lánya, akivel egyidősek voltak. Szív alakú arca és kedves természete volt. Fiatalabb korukban csókolóztak, és néhány más mérsékeltebben szenvedélyes dologgal is próbálkoztak. Rollo akkor jött rá, hogy fölötte nincs olyan hatalma a húsnak, mint a Donal Glosterhez és Ned Willardhoz hasonló fiúk esetében, és enyelgéséből Susannal nem lett semmi. Egy napon így is megnősülhet, hogy legyen, aki rendben tartja a házát, ám erre rangosabb valakit óhajt egy pékleánynál.

Susan, akit körülrajzottak a fiúk, nem haragudott, sőt együttérzőn nézett rá.

– Sajnálom, hogy odaveszett a rakományotok – mondta. – Ez nem

tisztességes.

– Nem is az. – Rollót nem lepte meg, hogy máris híre ment a dolognak. Fél Kingsbridge kapcsolatban állt valamilyen módon a tengeri kereskedelemmel, és mindenkit érdekeltek a jó és rossz hírek.

– Legközelebb szerencsétek lesz – jósolta Susan. – Legalábbis ezt mondják.

– Remélem, így lesz.

Susan kíváncsian nézett Osmundra, szerette volna tudni, hova tartanak Rollóval.

Ő azonban nem akart magyarázkodni, így hát véget vetett a beszélgetésnek.

– Bocsáss meg, sietek.

– Isten áldjon!

Rollo és Osmund továbbment. Donal a város délnyugati részében lakott a Tímárvég nevű iparnegyedben. Kingsbridge-ben az északi és a keleti rész számított az úri negyednek. Merthin hídjától fölfelé az apátságé volt a föld, így ott tiszta maradt a víz. Az elöljáróság ma is igyekezett lejjebb szorítani a folyó mentén az ipart, és Kingsbridge összes piszkos mestersége – bőrcserzés, kelmefestés, szénmosás, papírkészítés – itt eresztette bele a szennyét a folyóba, úgy, ahogy évszázadok óta.

Holnap vasárnap, az emberek a templomban kicserélik a híreket, tűnődött Rollo. Estére mindenki tudni fogja, mi történt a *Szent Margit*tal. Lehet, hogy együttéreznek velük, mint Susan, bár azt is gondolhatják, hogy Sir Reginald bolond volt, amiért hagyta magát becsapni, de mindenképpen szánakozó gúnnyal tekintenek Fitzgeraldékra. Szinte hallotta a bölcselkedésüket: „Nagy róka ez a Philbert! Sosem adott el rakományt senkinek. Sir Reginaldnak tudnia kellett volna.” A gondolattól megvonaglott. Elképzelni is gyűlöletes, hogy lenézhetik a családját.

De majd más nótát fújnak, amikor Philbertet letartóztatják eretnekségért. Megérdemelt büntetést látnak benne. Akkor majd azt mondják: „Nem

kifizetődő becsapni Sir Reginaldot. Philbertnek tudnia kellett volna.” Helyreáll a család becsülete, és Rollo melle ismét dagadhat a büszkeségtől, amikor megmondja az embereknek a nevét.

Ha sikerül Donalt szóra bírni.

Előrement egy kis házhoz a dokkok mögött. Az asszony, aki ajtót nyitott, éppen olyan érzéki és mutatós jelenség volt, mint Donal. Felismerte Osmundot, és azt kérdezte:

– Jó ég! Mit csinált a fiam?

Rollo benyomult mellette a házba. Osmund követte.

– Bocsánat, ha berúgott – mentegetőzött az asszony. – Borzasztó csalódás érte.

– Itthon van a férjed? – kérdezte Rollo.

– Meghalt.

El is felejtette. Ez megkönnyíti a dolgát.

– Hol van Donal?

– Máris szólok neki. – Azzal elfordult.

Rollo elkapta a karját.

– Figyelj, ha hozzád beszélek. Nem kértem, hogy idehozd. Azt kérdeztem, hol van.

Az asszony barna szeme haragosan megvillant, Rollo már várta, mikor mondja, hogy a saját házában azt csinál, amit akar; de azután összeszedte magát, bizonyára attól tartva, hogy csak ront a fia helyzetén. Lesütött szemmel mondta:

– Ágyban. A lépcső tetején az első ajtó.

– Várj itt. Osmund, gyere velem.

Donal felöltözve terült el az ágyon, csak a csizmáját rúgta le. Hányásszag volt a szobában, bár az anyja már eltakarította a nagyját. Rollo felrázta. Donal zavaros szemmel nézett körül. Amikor megpillantotta Osmundot, hirtelen felült.

– Irgalmas Jézus!

Rollo letelepedett az ágy szélére, és azt mondta:

– Krisztus irgalmazni fog, ha bevallod az igazat. Bajban vagy, Donal.

Donal nem értette.

– Milyen bajban?

– Nem emlékszel, miről beszélgettünk a Vágóhídban?

Donal halálos rémülettel nézett rá, és törte a fejét.

– Hát… homályosan.

– Azt mondtad, hogy protestáns istentiszteleten vettél részt a Cobley családdal.

– Semmi ilyet nem mondtam!

– Már beszéltem Julius püspökkel. Ítélőszék elé kerülsz eretnekségért.

– Ne! – Az ítélőszék ritkán talál valakit ártatlannak. Egyébként is a közvélemény szerint az ártatlan eleve nem kerül bajba.

– Jobban jársz, ha igazat mondasz.

– Igazat mondok!

– Kiverjem belőle? – kérdezte Osmund.

Donal rettegett.

Ekkor az anyja közbeszólt az ajtóból.

– Senkit nem fogsz megverni, Osmund. A fiam törvénytisztelő polgár, jó katolikus, és ha hozzáérsz, te kerülsz bajba.

Ez csak blöff volt – Osmund még sose került bajba, ha megvert valakit –, de önbizalmat adott Donalnak. Bátrabban közölte, hogy sosem vett részt protestáns istentiszteleten, sem Philbert Cobley-jal, se mással.

Mrs. Gloster folytatta:

– Nem vonhattok felelősségre egy embert azért, amit ittasan mondott, ifjú Rollo, és ha megpróbálkoztok vele, bolondot csináltok magatokból.

Rollo némán káromkodott. Mrs. Gloster kezdett fölénybe kerülni. Most már belátta, hogy tévedett, amikor itt, az otthonában akarta kihallgatni Donalt, ahol az bátorságra kaphat az anyjától. De ezt orvosolni fogja. Nem hagyja, hogy egy asszony meghiúsítsa a Fitzgeraldok bosszúját. Fölállt.

– Húzzál csizmát, Donal. Velünk kell jönnöd a városházára.

– Én is jövök – szólt közbe Mrs. Gloster.

– Nem, te nem jössz – felelte Rollo.

Mrs. Gloster szeme lázadóan megvillant.

Rollo hozzátette:

– És ha meglátlak ott, akkor téged is letartóztatnak. Tudnod kellett arról, hogy Donal istenkáromló szertartásokra jár, tehát magad is vétkes vagy bűnpártolásban.

Mrs. Gloster ismét lesütötte a szemét.

Donal felhúzta a csizmáját.

Rollo és Osmund felkísérték a főutcán a kereszteződésig, és bevitték a városháza pincéjébe. Rollo elküldte az egyik őrt Sir Reginaldért, aki tíz perccel később megérkezett Julius püspökkel.

– Nos, ifjú Donal – mondta nyájasságot mímelve Reginald –, remélem, beláttad, hogy könnyítened kell a lelkeden.

Donal hangja reszketeg volt, de a szavai merészek.

– Nem tudom, mit mondtam részegen, de tudom az igazságot. Sosem voltam protestáns istentiszteleten.

Rollo aggódni kezdett, hogy végül mégsem törik meg.

– Hadd mutassak valamit – mondta Reginald. Odament egy vastag ajtóhoz, fölemelte a súlyos keresztvasat, és kinyitotta. – Gyere és lásd.

Donal kelletlenül engedelmeskedett. Rollo követte. Ablaktalan, magas mennyezetű, földpadlós szobát láttak. Állott vér- és ganajszaga volt, mint egy vágóhídnak.

– Látod a mennyezeten azt a kampót? – kérdezte Reginald.

Valamennyien felnéztek.

– A kezedet hátrakötik – folytatta Reginald –, azután átvetik a kötélvéget azon a kampón, és felhúznak.

Donal felnyögött.

– A fájdalom természetesen elviselhetetlen, de nem azonnal ugrik

ki a vállad, az nem megy ilyen gyorsan. Nehéz köveket kötnek a lábadra, amitől az ízületeid még jobban fájnak. Amikor elájulsz, leöntenek hideg vízzel, hogy magadhoz térj. Nincs megkönnyebbülés. Ahogy a súlyt növelik, úgy lesz egyre nagyobb a kín. Végül a vállad kiugrik a helyéből. Ez a legborzasztóbb rész.

Donal falfehér lett, de nem engedett.

– Kingsbridge polgára vagyok. Nem kínoztathatsz meg királyi parancs nélkül.

Ez igaz volt. A király magántanácsának kellett engedélyezni a kínvallatást. A szabályt gyakran megszegték, de Kingsbridge lakói ismerték jogaikat. Nagy felzúdulás lenne abból, ha Donalt törvénytelenül megkínoznák.

– Tudok engedélyt szerezni, te fiatal bolond.

– Akkor szerezz! – mondta Donal a félelemtől kiélesedett hangon, és mégis elszántan.

Rollo elcsüggedt. Fel kéne adniuk. Minden tőlük telhetőt megtettek, hogy ráijesszenek Donalra, és vallomásra bírják, de nem jött be. Lehet, hogy Philbert mégsem kapja meg a méltó büntetését?

Ekkor Julius püspök szólalt meg.

– Azt hiszem, jobb lenne, ifjú Donal, ha te és én csöndesen elbeszélgetnénk – mondta. – De nem itt. Gyere velem.

– Jól van – felelte Donal. Ideges volt, de Rollo sejtette, hogy bármire hajlandó lenne, csak kikerüljön a pincéből.

Julius kikísérte a városházáról. Rollo és Reginald pár méterre lemaradva követte őket. Rollo találgatta, mit forgathat a fejében a püspök. Mégis képes lenne megmenteni a Fitzgerald család becsületét?

Végigmentek a főutcán a székesegyházig. Julius bevezette őket az északi oldalon a főhajóba. A kórus a vesperást énekelte. A félhomályos templomban táncoló árnyakat rajzoltak a boltívekre a gyertyák.

Julius fogott egy gyertyát, majd átvitte Donalt egy kápolnába, ahol a

megfeszített Krisztus tekintett le egy nagy képről egy kis oltárra. A püspök az oltárra helyezte a gyertyát, hogy az megvilágítsa a festményt, majd megállt háttal az oltárnak, hogy Donalnak szembe kelljen fordulnia vele, és lássa a Megfeszítettet.

Julius intett Rollónak és Reginaldnak, hogy ne jöjjenek közelebb. Apa és fia kint maradt, de belátott a kápolnába, és hallott mindent, ami elhangzott.

– Szeretném, ha megfeledkeznél a földi büntetésekről – mondta Julius. – Talán megkínoznak és megégetnek mint eretneket, de neked nem attól kell félned ma este.

– Csakugyan nem? – kérdezte Donal ugyanolyan értetlenül, mint rémülten.

– Fiam, a lelked halálos veszélyben van. Akármit mondtál is ma, az nem számít, mert Isten úgyis tudja az igazságot. Tudja, mit tettél. A kín, amit a pokolban szenvedsz el, sokkal rosszabb lesz mindennél, ami ezen a földön történhet veled.

– Tudom.

– Csakhogy Isten reményt ad neked a megbocsátásra. Mindig.

Donal hallgatott. Rollo meresztette a szemét, hogy lássa az írnok arcát a vibráló gyertyafényben, de nem olvashatott a vonásaiban.

– Három dolgot kell megmondanod nekem, Donal – folytatta Julius. – Ha megteszed, megbocsátom bűneidet, és Isten is megbocsát. Ha hazudsz nekem, akkor a pokolra kerülsz. Ez a döntés az, amit itt és most meg kell hoznod.

Rollo látta, amint Donal kissé hátraszegi a fejét, és a festett Jézust nézi.

– Hol tartják az istentiszteleteket? – kérdezte Julius. – Mikor? És ki jár oda? Most rögtön meg kell mondanod nekem.

Donal felzokogott. Rollo visszafojtotta a lélegzetét.

– Kezdjük a hellyel – mondta Julius.

Donal hallgatott.

– Utolsó esély a megbocsátásra – figyelmeztette a püspök. – Nem kérdezem meg még egyszer. Hol?

– Az özvegy Mrs. Pollard tehénistállójában – felelte Donal.

Rollo némán fellélegzett. A titok nem titok többé.

Mrs. Pollardnak kisbirtoka volt a város déli határán, a shiringi út mentén. A közelben nem állt másik ház, ezért választották a protestánsok, mert nem lehetett kihallgatni őket.

– És mikor? – faggatta tovább Julius.

– Ma este – válaszolta Donal. – Mindig szombat este, alkonyatkor tartják.

– Alkonyatkor osonnak végig az utcákon, hogy ne vegyék észre őket – mondta Julius. – Ezek az emberek jobban szeretik a sötétséget, mint a fényt, mert a cselekedeteik gonoszak. De Isten látja őket. – Felnézett az ablak csúcsívére. – Mindjárt leszáll az est. Már ott vannak?

– Igen.

– Kik?

– Philbert, Mrs. Cobley, Dan és Ruth. Philbert húga, Mrs. Cobley testvére és a családjaik. Mrs. Pollard. Ellis, a serfőző. A Mason testvérek. Elijah Cordwainer. Ennyit ismerek. De lehetnek mások is.

– Derék fiú vagy – dicsérte Julius. – Néhány perc múlva megáldalak, és mehetsz haza. – Figyelmeztetően fölemelte az ujját. – Senkinek ne szólj erről a beszélgetésről, nem akarom, hogy az emberek tudják, honnan származnak az információim. Éld tovább az életedet. Megértettél?

– Igen, püspök uram.

Julius ránézett Rollóra és Reginaldra, akik a kápolnán kívül álltak. Halk és barátságos hangja parancsolóan kiélesedett.

– Tüstént menjetek a tehénistállóhoz! – mondta. – Tartóztassátok le az eretnekeket. Valamennyit. Induljatok!

Rollo épp indult volna, amikor hallotta, hogy Donal halkan megszólal:

– Ó, istenem, ugye, most mindnyájukat elárultam?

– Megmentetted a lelküket és a magadét is – válaszolt sima hangon Julius püspök.

Rollo és Reginald futva távozott a katedrálisból. Fölmentek a főutcán a városházára, magukhoz szólították a pincéből a városi őrséget, utána hazarohantak, és kardot kötöttek.

Minden őr fustéllyal volt fölfegyverkezve, amely házilag készült, így nem volt köztük két egyforma. Osmund hozott egy tekercs erős kötelet, két embere rúdra szerelt lámpát vett magához.

Özvegy Mrs. Pollard tanyája másfél kilométerre volt.

– Gyorsabb lenne lóháton – jegyezte meg Rollo.

– A sötétben nem lenne sokkal gyorsabb – felelte az apja. – És a lódobogás figyelmeztetné a protestánsokat. Nem akarom, hogy akár egyetlen ördög is kicsússzon a markunkból.

Leereszkedtek a főutcán, el a katedrális mellett. Az emberek riadtan néztek rájuk. Itt nagy bajban lehet valaki.

Rollo attól félt, hogy a protestánsok valamelyik barátja megsejti, mi készül. Egy jó futó értesítheti őket. Gyorsabbra fogta a lépést.

Átmentek Merthin kettős hídján az Alvég nevű városrészbe, ahonnan déli irányba kanyarodtak a shiringi úton. A város pereme csöndesebb és sötétebb volt, szerencsére egyenes vonalban vezetett az út.

Özvegy Mrs. Pollard háza az útra nézett, de a tehénistálló jóval hátrébb állt a hektárnyi birtokon. A néhai Walter Pollardnak kis tejgazdasága volt. Miután meghalt, az özvegy eladta a teheneket, és lett egy kiváló, téglából épült, üres tehénistállója.

Osmund benyitott a széles kapun. Elindultak a csapáson, amelyen annak idején a teheneket hajtották a fejéshez. Az istállóból nem szűrődött ki fény; a teheneknek nem kell ablak. Osmund odasúgta az egyik lámpavivőnek:

– Kerüld meg gyorsan az épületet, nézd meg, nincs-e másik kijárata.

A többiek odamentek a széles, kétszárnyú ajtóhoz. Sir Reginald az ujját

az ajkához emelve intett csendre mindenkit. Füleltek. Belülről mormolás hallatszott, sok hang kántált valamit. Egy perc után Rollo felismerte a Miatyánkot.

Angolul.

Ez eretnekség. Több bizonyítékra nincs is szükség.

A lámpavivő visszatért és odasúgta:

– Nincs másik kijárat.

Reginald megpróbálta nyitni az ajtót, de azt mintha eltorlaszolták volna belülről.

A hang megriasztotta az istállóban tartózkodó embereket, akik elhallgattak.

Négy őr esett neki az ajtónak, amely rögtön kivágódott. Reginald és Rollo belépett.

Húsz ember ült odabent négy padon. Előttük egyszerű asztal, azon fehér abrosz, azon egy kenyér és egy korsó, feltehetőleg borral. Rollo elborzadt: hiszen ezek miséznek a maguk változatában! Hallott már ilyesmiről, de sosem hitte volna, hogy a saját szemével láthatja.

Az asztal mögött Philbert állt, ujjasra és nadrágra vett fehér ingben. Ő játszotta a pap szerepét, jóllehet sosem szentelték fel.

A behatolók csak bámulták ezt az istenkáromlást. A gyülekezet visszabámult rájuk, ugyanolyan megdöbbenéssel.

Azután Reginald rátalált a hangjára.

– Mindenki láthatja, hogy ez eretnekség. Valamennyien le vagytok tartóztatva. – Szünetet tartott. – Legelsőnek te, Philbert Cobley.

6

Az esküvő előtti napon Alison McKayt hívatták Franciaország királynéjához.

Amikor meghozták a parancsot, Alison éppen a menyasszonynál, Stuart Máriánál, a skótok királynőjénél időzött. Lelkiismeretesen leborotválta Mária alkarját, amelyről sikerült úgy eltávolítania a szőrt, hogy nem vérzett sehol, majd beolajozta a bőrt, hogy megnyugodjon. Ekkor kopogtattak, és belépett Mária egyik udvarhölgye. Véronique de Guise volt az: tizenhat éves, a menyasszony távoli rokona, így nem is túl fontos, azonban szép és csábító.

– Egy apród jött Katalin királynétól – mondta Alisonnak. – Őfelsége azonnal látni szeretne.

Véronique követte Alisont, amikor az kilépett Mária királynő lakrészéből, és sietni kezdett az ódon tournelles-i kastély homályában a királynéi lakosztály felé.

– Szerinted mit akar őfelsége? – kérdezte Véronique.

– Fogalmam sincs – felelte Alison. Véronique lehet egyszerűen kíváncsi – vagy valami sokkal rosszabb, például kém, aki jelent Mária hatalmas rokonainak.

– Katalin királyné szível téged – jegyezte meg Véronique.

– Ő mindenkit szível, aki kedves szegény Ferenchez. – Ennek ellenére nyugtalankodott. Királyi felségeknek nem kötelező következetesnek lenniük, ez a meghívás éppúgy jelenthet jót, mint rosszat.

Útközben megállította őket egy ismeretlen ifjú. Mélyen meghajolt, és azt mondta Véronique-nak:

– Micsoda öröm kegyedet látni, Mlle de Guise! Ön egy fénysugár ebben a komor kastélyban.

Alison még nem találkozott ezzel az emberrel, különben emlékezett volna, milyen vonzó a hullámos szőke hajával, elegáns zöld-arany ujjasában. Igazán elbűvölő volt, habár láthatólag jobban érdekelte Véronique, mint Alison.

– Lehetek szolgálatára valamiben, Mlle Véronique? – kérdezte az ifjú.

– Köszönöm, nem – felelte egy csipetnyi türelmetlenséggel Véronique.

Az ifjú most Alison felé fordult, és így szólt:

– Tartom szerencsémnek találkozhatni önnel, Miss McKay. Pierre Aumande a nevem. Az a megtiszteltetés ért, hogy Mlle de Guise nagybátyját, Charles-t, Lotaringia bíborosát szolgálhatom.

– Csakugyan? – felelt Alison. – Milyen minőségben?

– Segítek fölöttébb kiterjedt levelezésében.

Ez úgy hangzott, mintha Pierre közönséges írnok lenne, mely esetben feltűnő nagyravágyásra vall, hogy Véronique de Guise-t óhajtja behálózni. De hát bátraké a szerencse, és Monsieur Aumande kétségtelenül nem volt gyáva.

Alison kihasználta a lehetőséget, hogy lerázza a lányt.

– Nem várakoztathatom meg őfelségét – mondta. – Agyő, Véronique. – Elillant, mielőtt Véronique felelhetett volna.

A királyné egy pamlagon elterülve várta. Mellette fél tucat kiscica gurult és dülöngélt, kergetve a rózsaszín szalagot, amelyet Katalin lóbált előttük. Feltekintett, és barátságosan mosolygott Alisonra, aki némán fellélegzett: tehát nincs bajban.

Katalin királyné fiatalon csúnya volt, és most, negyvenéves korára még meg is hízott, ennek ellenére szeretett öltözködni. Ma óriási gyöngyökkel televarrott, fekete ruhát viselt, amely rosszul állt neki, de feltűnő volt. Megütögette maga mellett a pamlagot, és Alison leült a cicák közé. Örült a bizalmas gesztusnak. Fölvett egy parányi, fekete-fehér cicát, amely megnyalta a gyűrűjét, azután próbaképpen beleharapott. Tűhegyes fogai voltak, de az álla még túl gyenge ahhoz, hogy a harapás fájjon.

– Hogy van a jövendő menyem? – érdeklődött Katalin.

– Meglepően nyugodt – felelte Alison a cicát simogatva. – Kicsit fél, de alig várja a holnapot.

– Tudja, hogy tanúk előtt kell elveszíteni a szüzességét?

– Tudja. Zavarja, de el fogja viselni. – *Már ha Ferenc képes lesz bármire,* jutott azonnal az eszébe, de félresöpörte a gondolatot, mert félt megsérteni Katalint.

De maga a királyné adott hangot aggodalmainak.

– Nem tudjuk, vajon szegény Ferenc képes lesz-e nyélbe ütni a dolgot.

Alison nem felelt: ez veszélyes terep volt.

Katalin előrehajolt, és azt mondta halkan, komolyan:

– Figyeljen ide. Történjék bármi, Máriának úgy kell tennie, mintha a házasságot elhálták volna.

Alison mélységesen hálás volt Franciaország királynéjának ezért a bensőséges, bizalmas beszélgetésért, de úgy látta, hogy itt bajok várhatók.

– Nem lesz könnyű.

– A tanúk nem láthatnak minden részletet.

– Mégis… – Alison látta, hogy a cica elaludt az ölében.

– Ferencnek mindenképpen rá kell másznia Máriára, hogy elvegye a szüzességét, vagy legalább úgy kell tennie.

Alisont megdöbbentették a szavak, de belátta, hogy ez a téma túlságosan fontos a pontatlan szépelgéshez.

– Ki mondja meg Ferencnek, hogy mit kell csinálnia? – kérdezte ugyanolyan gyakorlatiasan.

– Én. Önnek Máriával kell beszélnie. Megbízik önben.

Ez igaz volt, és Alison örült, hogy a királyné észrevette. Büszkeség töltötte el.

– Mit mondjak Máriának?

– Hangosan ki kell jelentenie, hogy elveszítette a szüzességét.

– Mi lesz, ha úgy döntenek, hogy orvosoknak kell megvizsgálniuk?

– Óvintézkedéseket teszünk. Ezért hívattam. – Zsebéből elővett egy apró tárgyat. – Nézze ezt meg. – Odaadta Alisonnak.

Apró tasak volt, nem nagyobb az udvarhölgy ujjbegyénél, valamiféle puha bőrből. Szűk száját apró selyemszál kötötte össze.

– Ez mi?

– Egy hattyú hólyagja.

Alison nem értette.

– Most üres – mondta Katalin. – Holnap este vérrel töltve odaadom önnek. A szál szorosan meg lesz húzva, nehogy szivárogjon. Máriának el kell rejtenie a hólyagot a hálóköntöse alá. A valódi vagy színlelt aktus után meg kell húznia a szálat, az ágyneműre kell folyatnia a vért, gondoskodva arról, hogy utóbb mindenki lássa.

Alison bólintott. Ez jó ötlet. A vérfolt a lepedőn a hagyományos bizonyítéka annak, hogy elhálták a házasságot. Mindenki tudni fogja, hogy ez mit jelent, nem kell tovább kételkedni.

A Katalinhoz hasonló asszonyok így gyakorolják a hatalmat, állapította meg csodálattal. Ravaszul, láthatatlanul, a színfalak mögül manipulálják az eseményeket, miközben a férfiak azt képzelik, hogy mindenben ők parancsolnak.

– Mária megteszi? – kérdezte a királyné.

– Igen – felelte magabiztosan Alison. Máriából nem hiányzott a bátorság. – De… a tanúk megláthatják a hólyagot.

– Miután kiürítette, dugja fel magába, olyan magasra, ameddig megy, és hagyja ott, amíg egy zavartalan pillanatban el nem dobhatja.

– Remélem, nem esik ki.

– Nem fog. Tudom. – Katalin humortalanul elmosolyodott. – Nem Mária az első lány, aki ezt a trükköt alkalmazza.

– Rendben.

Katalin elvette Alison öléből a cicát, amely kinyitotta a szemét.

– Minden világos?

Alison felállt.

– Ó, igen. Teljes mértékben. Jó idegek kellenek hozzá, de Máriának van mersze. Nem fog csalódást okozni felségednek.

Katalin mosolygott.

– Jól van. Köszönöm.

Alisonnak eszébe jutott valami, és elkomorodott.

– A vérnek frissnek kell lennie. Honnan szerzi felséged?

– Ó, azt nem tudom. – Katalin masnira kötötte a rózsaszín szalagot a fekete-fehér cica nyakán. – Majd kitalálok valamit – mondta.

Pierre a királyi esküvő napját szemelte ki arra, hogy beszéljen Sylvie Palot félelmetes apjával, és megkérje tőle szeretett lánya kezét.

Vasárnap lévén Párizsban mindenki kiöltözött 1558. április huszonnegyedik napjának reggelén. Pierre fölvette a kék zekét, amelynek hasítékain kibuggyant a fehér selyembélés. Tudta, hogy Sylvie-nek tetszik ez a ruha. Sokkal pompásabb volt mindennél, amit Palot-ék komoly szomszédságában viseltek. Pierre gyanúja szerint Sylvie többek között a ruhatára miatt találta vonzónak.

Kilépett a kollégiumból a bal parti Latin negyedben, és elindult észak felé, Île de la Cîté szigetére. A zsúfolt sikátorok levegője sistergett a várakozástól. A bormérők, a mézeskalács-, osztriga- és narancsárusok már felállították pultjaikat, mert itt sok vevőre számíthattak. Egy házaló nyolcoldalas, nyomtatott röplapot kínált Pierre-nek. A röplap az esküvővel foglalkozott, a címlapon fametszet ábrázolta a boldog párt, megközelítő élethűséggel. Koldusok, utcalányok és utcai zenészek haladtak arra, amerre Pierre. Párizs szerette a parádékat.

Pierre örült a királyi esküvőnek. Ez a Guise család merész akciója volt. Mária nagybátyjai, Sebhelyes herceg és Charles bíboros, noha máris hatalmasságok voltak, szoros versenyben álltak ellenségeikkel, a Montmorencyk és Bourbonok szövetségével. Ám ez a házasság a többiek

fölé emeli a Guise-eket. Ha semmi sem jön közbe, unokahúguk, Mária lesz Franciaország királynéja, és a Guise-ek attól fogva a királyi családhoz tartoznak.

Pierre mohón vágyott osztozni ebben a hatalomban, ezért kiváló munkát kellett végeznie Charles bíborosnak. Már sok párizsi protestáns nevét gyűjtötte össze, köztük Sylvie családjának barátaiét. Az összes nevet beírta egy bőrkötésű noteszbe – stílszerűen feketébe, mivel mindnyájuknak máglyán kell bűnhődniük. Charles azonban leginkább azt akarta tudni, hol tartják istentiszteleteiket a reformátusok, és Pierre-nek még nem sikerült fölfedeznie egyetlen titkos templomot sem.

Kezdett kétségbeesni. A bíboros fizetett neki a nevekért, de külön jutalmat ígért egy templom címéért. Ám nem csupán a pénz miatt került borzasztóan szorult helyzetbe Pierre. Charles-nak más kémei is voltak, Pierre nem tudta, hányan, de azt igen, hogy nem akar egy lenni a csoportban. A legjobb akart lenni. Nem csupán hasznossá, de nélkülözhetetlenné akarta tenni magát a bíboros számára.

Sylvie és a családja minden vasárnap délután eltűnt, kétségtelenül azért, hogy valahol protestáns istentiszteleten vegyen részt; azonban kétségbeejtő módon Giles Palot még mindig nem hívta Pierre-t, hogy tartson velük, jóllehet az ifjú egyre gyakrabban célozgatott rá. Ezért ma nagy dobásra készült. Meg akarta kérni Sylvie kezét. Úgy vélte, ha a család elfogadja Sylvie vőlegényének, elviszik az istentiszteletekre.

Sylvie-t már megkérdezte: a lány akár holnap kész lett volna hozzámenni. Az apját azonban nem lehetett ilyen könnyen bolonddá tenni. Sylvie beleegyezett, hogy Pierre ma beszéljen Giles-lel. Éppen megfelelő nap volt egy eljegyzéshez. A királyi esküvő mindenkit ábrándos hangulatba ringatott – talán még Giles-t is.

Pierre-nek természetesen esze ágában sem volt elvenni Sylvie-t. Egy református feleség véget vetne bimbózó karrierjének a Guise családnál. Mellesleg még csak nem is szerette a lányt: túlságosan komoly volt.

Nem, neki olyan feleségre volt szüksége, aki följebb emeli a ranglétrán. Véronique de Guise-t szemelte ki magának, aki a család egy jelentéktelenebb ágából származott, és Pierre úgy sejtette, hogy olyan lány, aki megérti, ha valakinek ambíciói vannak. Ha ma elmátkásodik Sylvie-vel, ugyancsak törnie kell a fejét, hogy okokat találjon az esküvő elhalasztására. De majd kieszel valamit.

Valahol mélyen egy halk, ám idegesítő hang figyelmeztette, hogy össze fogja törni egy bájos, fiatal lány szívét, ami gonosz és kegyetlen dolog. Korábbi áldozatai, például Bauchène uram özvegye többé-kevésbé provokálták, hogy becsapja őket, de Sylvie semmivel sem érdemelte ki, ami történni fog vele. Csupán beleszeretett abba a férfiba, akit Pierre nagyon ügyesen alakított.

A hangocska nem változtatta meg a terveit. Elindult a szerencse és a hatalom nagy országútján, ahol nem állíthatják meg effajta aggályoskodások. A hang megjegyezte, milyen sokat változott azóta, hogy elhagyta Thonnance-lès-Joinville-t, és Párizsba jött; mintha más emberré vált volna. Remélem is, gondolta, csak egy szegény vidéki pap fattya voltam, de fontos ember leszek.

A Petit Pont-on ment át Île de la Cîtére, a Szajna szigetére, ahol a párizsi Notre-Dame állt. Ferenc és Mária a nagyszerű templom nyugati homlokzata előtti téren tartja majd az esküvőt. A ceremóniára hatalmas, több mint három méter magas emelvényt ácsoltak, amely az érsek palotájától a téren át a székesegyház kapujáig húzódott, így a párizsi nép végignézheti a szertartást anélkül, hogy egy ujjal illethetné a királyi családot vagy vendégeit. A közönség már gyülekezett az emelvény körül, igyekeztek olyan helyet találni, ahonnan mindent jól lehet látni. A katedrális előtt megszámlálhatatlan rőf kék selyemből varrott, *fleur de lys* hímzésű eresz védte az ifjú párt a naptól. Pierre megborzongott, ha a költségekre gondolt.

Megpillantotta az emelvényen Sebhelyes herceget, a mai

szertartásmestert. Holmi alacsonyabb rangú uraságokkal vitatkozott, akik korán érkeztek, hogy jó helyet biztosítsanak maguknak. A herceg megparancsolta nekik, hogy távozzanak. Pierre közelebb ment az emelvényhez, és mélyen meghajolt François herceg előtt, aki észre sem vette.

Pierre a katedrálistól északra álló házakhoz indult. Giles Palot könyvesboltja zárva tartott vasárnap, az utcai ajtót belakatolták, de Pierre ismerte az utat a műhely hátsó bejáratához.

Sylvie lerohant a lépcsőn, hogy üdvözölje. Ez adott nekik pár másodpercet a néma nyomdában. A lány átkarolta Pierre nyakát, és nyitott szájjal megcsókolta.

Az ifjú meglepően nehéznek találta, hogy kellő szenvedélyt mímeljen. Buzgón használta a nyelvét, és megszorította a lány mellét az ingváll alatt, de nem érzett izgalmat.

Sylvie levált a szájáról, és izgatottan mondta:

– Jó kedvében van! Gyere föl.

Pierre követte az emeleti lakásba. Giles és felesége, Isabelle, az asztalnál ült Guillaume-mal.

Giles olyan volt, akár egy ökör, válla és nyaka csupa izom, mint aki egy házat is fölemelhetne. Pierre tudta Sylvie elejtett megjegyzéseiből, hogy Giles tud erőszakos is lenni a családjával és az inasaival. Mi lenne, ha rájönne, hogy Pierre katolikus kém? Igyekezett nem gondolni erre.

Először felé hajolt meg, elismerve a családfő rangját.

– Jó reggelt, Palot uram. Remélem, jól szolgál az egészsége. – Giles üdvözletképpen rámordult, de nem különösebben ellenségesen, ő mindenkinek így köszönt.

Isabelle fogékonyabb volt Pierre vonzerejére. Elmosolyodott, miközben az ifjú kezet csókolt neki, és hellyel kínálta. A lányáéhoz hasonló egyenes orra, erélyes álla szilárd jellemre utalt. Az emberek bizonyára jóképűnek tartották, de szépnek nem. Pierre el tudta képzelni, hogy megfelelő

hangulatban csábító lehet. Anya és lánya természetben is hasonlítottak, határozottak és bátrak voltak.

Guillaume rejtély volt. A huszonöt éves, sápadt férfiból roppant erő áradt. Ugyanazon a napon érkezett ide, mint Pierre, és azonnal felköltözött a család emeleti lakásába. Az ujjai tintásak voltak, és Isabelle olyasmit mondott, hogy diák, de egyik nációhoz sem tartozott, és Pierre sose látta előadáson. Hogy fizetett-e a szállásért, vagy Palot-ék vendégül látták, az nem volt világos. Beszélgetés közben Pierre semmit nem tudott kiszedni belőle. Szívesen kifaggatta volna, de félt, hogy tolakodásnak vennék, ami gyanút kelthet.

Amikor Pierre belépett a szobába, Guillaume kevéssé meggyőző hanyagsággal éppen becsukott egy könyvet. A könyv az asztalon hevert, Guillaume rajta nyugtatta a kezét, mintha meg akarná akadályozni, hogy kinyissák. Talán felolvasott belőle a családnak. Pierre-nek azt súgta az orra, hogy ez valami tiltott református irodalom. Úgy tett, mintha nem vette volna észre.

A kölcsönös üdvözlések után Sylvie szólalt meg:

– Pierre mondani akar apámnak valamit. – Egyenes volt, mint mindig.

– Hát akkor ki vele, öcskös – biztatta Giles.

Pierre gyűlölte a rejtett leereszkedést az olyan szavakban, mint az „öcskös”, de ez nem volt a megfelelő pillanat, hogy kimutassa ellenszenvét.

–Talán jobb lenne négyszemközt – javasolta Sylvie.

– Nem értem, miért – mondta Giles.

Pierre is jobb szerette volna, ha mellőzik a közönséget, de azért látványos hanyagsággal kijelentette:

– Én csak örülök, ha mindenki hallja.

– Akkor rendben – válaszolta Giles. Guillaume, aki félig már fölállt, most visszaült.

– Palot uram, alázatosan kérem engedélyét, hogy nőül vehessem Sylvie-

t – mondta Pierre.

Isabelle sikkantott, feltehetőleg nem meglepetésében, mert tudhatta, hogy ez következik, inkább örömében. Pierre elcsípte Guillaume megdöbbent pillantását, és arra gondolt, hogy csak nem táplál-e ábrándos érzelmeket a lány iránt. Giles csak bosszúsnak látszott, amiért békés vasárnapját megzavarták.

Nem is nagyon leplezett sóhajtással kormányozta elméjét az előtte álló feladathoz, hogy kikérdezze Pierre-t.

– Diák vagy – mondta gunyorosan. – Hogyan akarsz házasodni?

– Megértem aggodalmát – felelte Pierre barátságosan. Holmi otrombaság őt nem riasztja vissza. Hazudni kezdett, mert ahhoz értett. – Anyámnak van egy kis földje Champagne-ban – csak néhány szőlőskert, de a bérlők jól fizetnek, így van jövedelmünk. – Az anyja nincstelen gazdasszony volt egy vidéki papnál, Pierre meg az eszéből élt. – Amint befejezem a tanulmányaimat, remélem, hogy jogi pályára léphetek, és tisztességgel eltarthatom a feleségemet. – Ez a rész már közelebb járt az igazsághoz.

Giles nem erre válaszolt, hanem mást kérdezett.

– Mely felekezet vagy?

– Keresztény vagyok, aki a megvilágosodást keresi. – Pierre számított Giles kérdéseire, előre elpróbálta a hazug válaszokat. Remélhetőleg nem hangzanak túl csiszoltan.

– Beszélj nekem a megvilágosodásról, amelyet keresel.

Ravasz kérdés volt. Pierre nem állíthatta, hogy református, mert sosem tartozott gyülekezethez, de egyértelműen jelezni akarta, hogy hajlik az áttérésre.

– Két dolog nem hagy nyugodnom – mondta aggodalmasan töprengő hangra törekedve. – Először is a mise. Arra tanítanak, hogy a kenyér és bor átváltozik Jézus testévé és vérévé. Holott egyáltalán nem olyannak látszanak, mint a hús és vér, a szaguk és az ízük sem olyan, akkor pedig

milyen értelemben változnak át? Nekem ez álfilozófiának tűnik. – Ezeket az érveket olyan diáktársaitól hallotta, akik hajlottak a protestantizmusra. Személy szerint érthetetlennek találta, hogy emberek ilyen absztrakt dolgokon képesek legyenek vitatkozni.

Giles bizonyára tiszta szívből egyetértett vele, bár ezt nem mondta.

– Mi a második?

– Az, ahogy a papok olyan gyakran beszedik a szegény parasztoktól a dézsmát, azután arra használják a pénzt, hogy fényűzésben éljenek, nem törődve szent feladataikkal. – Erre még a legjámborabb katolikusok is panaszkodtak.

– Börtönbe kerülhetsz, ha ilyeneket mondasz. Hogy merészelsz efféle eretnek dolgokat mondani a házamban? – Giles felháborodása ordítóan mesterkélt volt, de ettől még nem lett kevésbé fenyegető.

Sylvie bátran megszólalt:

– Ne színleljen, apám, ő tudja, kik vagyunk.

Giles dühbe jött.

– Elmondtad neki? – Ökölbe szorította lapátkezét.

Pierre sietve közbevágott:

– Nem kellett elmondania. Ez nyilvánvaló.

Giles elvörösödött.

– Nyilvánvaló?

– Bárkinek, aki körülnéz – annyi minden hiányzik az otthonukból. Az ágyuk fölött nincs kereszt, nem áll a Szűzanya szobra egy fülkében az ajtó mellett, a kandalló fölül hiányzik a Szent Család képe. Hitvese nem varr gyöngyöket a legjobb ruhájára, bár megengedhetnének maguknak néhányat. A lánya barna kabátot visel. – Fürgén átnyúlt az asztalon, kirántotta a könyvet Guillaume keze alól. Felütötte, és azt mondta: – És vasárnap Szent Máté evangéliumát olvassák francia nyelven.

Elsőnek Guillaume szólalt meg.

– Feljelent minket? – kérdezte riadtan.

– Nem, Guillaume. Ha az lenne a szándékom, a városi őrséggel érkezem. – Ismét Giles-re pillantott. – Csatlakozni akarok önökhöz. Protestáns akarok lenni. És nőül akarom venni Sylvie-t.

– Kérem, apám, mondjon igent! – Sylvie letérdelt az apja elé. – Pierre szeret engem, és én is szeretem őt. Boldogok leszünk együtt. És Pierre csatlakozik hozzánk az igaz evangélium terjesztésében.

Giles kilazította az öklét, az arcszíne ismét normálissá vált.

– Megteszed? – kérdezte Pierre-t.

– Igen – bólintott a fiatalember. – Ha elfogad engem.

Giles a feleségére nézett. Isabelle alig észrevehetően biccentett. Pierre gyanította, hogy a látszat ellenére a valódi hatalom az övé a családban. Giles elmosolyodott, ami ritkán esett meg vele, és Sylvie-hez fordult.

– Akkor hát rendben. Menj hozzá Pierre-hez, és Isten áldja meg frigyeteket.

Sylvie felugrott, átölelte az apját, azután összecsókolta Pierre-t. Merő véletlenségből a tömeg éppen ekkor éljenzett a székesegyház előtt.

– Helyeslik az eljegyzésünket – mondta Pierre, és mindenki elnevette magát.

Mindenki a térre néző ablakokhoz sietett. Az esküvői menet most haladt végig az emelvény előtt. A tollas sisakjukról és csíkos ujjasukról felismerhető svájci gárdisták csapata jött elöl. Utánuk számtalan zenész következett fuvolázva-dobolva, majd egy vörösben, aranyban, égszínkékben, sárgában és levendulalilában lángoló színáradat: az udvari nemesek, mindenki új ruhában.

– Mintha csak nekünk muzsikálnának, Pierre! – mondta izgatottan Sylvie.

A tömeg elnémult és fejet hajtott, mert jöttek a püspökök, ékköves feszületekkel és káprázatos arany ereklyetartókban őrzött, szent relikviákkal. Pierre észrevette Charles bíborost vörös köntösében, kezében drágakövekkel kirakott aranykehellyel.

Végre megjelent a vőlegény. A tizennégy éves Ferenc meg volt rémülve. Vékony és törékeny volt, a kalapján és a köpenyén szikrázó ékkövek sem tették királyi jelenséggé. Navarrai Antal király, a Bourbon-ház feje, a Guise-ek ellensége haladt az oldalán. Pierre sejtette, hogy valaki – talán a mindig elővigyázatos Katalin királyné – juttatta neki ezt a kiváltságos helyet, hogy ellensúlyozza a Guise családot, mielőtt azok túlságosan rátelepednének a szertartásra.

Azután a nézők tombolni kezdtek, mert jött a menyasszony, akit maga II. Henrik király és a Sebhelyes, az ő háborús hősük fogott közre.

Az ara színtiszta fehérben volt.

– Fehér? – szólalt meg Isabelle, aki Pierre mögött állt, és a fiatalember válla fölött nézett ki a térre. A fehér a gyász színe. – Fehéret visel?

Alison McKay ellenezte a fehér esküvői ruhát. Ez a gyász színe Franciaországban. Attól tartott, megriasztja az embereket, ráadásul a szokásosnál is sápadtabbnak mutatja Stuart Máriát. De Mária éppen olyan makacs volt, mint amilyennek a közvélemény a tizenöt éveseket tartja, különösen, ha ruháról volt szó. Ragaszkodott a fehérhez, hallani sem akart másról.

A dolog bevált. A selyem valósággal izzott Mária szüzességének tisztaságától. Halvány kékesszürke bársonypalástot vett hozzá, amely úgy csillámlott az áprilisi napfényben, mint a székesegyház mellett hömpölygő folyó. Ugyanebből a kelméből készült a súlyos uszály. Alison jól tudta, mennyire súlyos, mert ő volt a két uszályhordozó lány egyike.

Mária gyémántokkal, gyöngyökkel, rubintokkal és zafírokkal kirakott, keskeny aranykoronát viselt. Alison gyanúja szerint alig várta, hogy levehesse a fejéről a nehéz ékszert. Nyakában hatalmas, ékköves medál függött, amelyet „Nagy Harrynak” becéztek, mert Henrik király ajándéka volt.

Vörös hajával és fehér bőrével Mária olyan volt, akár egy angyal. Az

emberek imádták. Ahogy a király karját fogva közeledett az emelvényhez, az elismerő morajlás lassú hullámként gördült végig a bámész tömegen, lépést tartva a menyasszonnyal.

Alison apró csillagocska volt csupán a királyok és főrendek galaxisában, de most sütkérezhetett legjobb barátnője dicsőségében. Mária és Alison, amióta az eszüket tudták, erről az esküvőről beszélgettek és álmodoztak, ám ez túlragyogta minden ábrándjukat, mert igazolta Mária létezését. Alison a barátnője nevében is örült.

Odaértek a baldachinos emelvényhez, ahol a vőlegény várt rájuk.

De amikor a házasulandók egymás mellé álltak, csak a vak nem látta, hogy az ara harminc centivel magasabb a vőlegénynél, és ez olyan groteszk látvány volt, hogy nevetés futott végig a tömegen, sőt néhány garázda elem gúnyosan hujjogott. Ekkor a pár letérdelt a roueni érsek elé, így a dolog már kevésbé volt feltűnő.

A király lehúzott egy gyűrűt az ujjáról, odaadta az érseknek, és elkezdődött a szertartás.

Mária hangosan, érthetően válaszolgatott, Ferenc halkan, így a sokaság nem nevethette ki a dadogása miatt.

Alisonban felmerült egy emlék. Mária akkor is fehérben volt, amikor először találkoztak. Alison szüleit egyszerre vitte el a ragály, és őt átköltöztették megözvegyült Janice nagynénjének hideg házába. A nagynéni Mária anyjának, Marie de Guise-nek volt a barátnője. Az elárvult kislány szívességből játszhatott a skótok négyéves királynőjével. Mária gyerekszobájában lángoló tűz, puha párnák és szépséges játékok voltak, és Alison elfeledhette, hogy nincs anyja.

Egyre gyakrabban járt oda. A kis Mária felnézett hatéves barátnőjére. Alison úgy érezte, kimentették Janice néni házának zord légköréből. Egy boldog év után azt mondták neki, hogy Mária elmegy, Franciaországban fog élni. Alisonnak majd megszakadt a szíve. Azonban Máriában korán megmutatkozott az a megátalkodott nő, akivé cseperedett: dührohamot

kapott, ragaszkodott hozzá, hogy Alison vele tartson Franciaországba, és végül teljesült a kívánsága.

A kényelmetlen tengeri úton egy priccsen aludtak, éjszaka egymásba kapaszkodtak vigasztalást keresve, amit máig megtettek néha, amikor nyugtalanok voltak vagy féltek. Egymás kezét fogták, amikor több tucat színpompás franciával kerültek szembe, akik kinevették torokhangú skót kiejtésüket. Minden rémítően idegen volt. Most az idősebb Alison lett Mária megmentője: segített tanulni az ismeretlen francia szavakat, csiszolta udvari modorát, megvigasztalta, ha éjszaka sírt. Ezt a gyermekkori kölcsönös hűséget egyikük sem felejtheti el.

A szertartás a vége felé járt. Az aranygyűrűt végre felhúzták Mária ujjára, kihirdették, hogy mostantól ő meg Ferenc férj és feleség. Kitört az éljenzés.

Ekkor két királyi herold marokszám kezdte szórni bőr iszákjából a pénzt a tömegbe. Az emberek boldogan bömböltek, ugráltak, hogy elkapják az érméket, vagy a földön próbálták összekaparni, amit mások elejtettek. A tér más pontjain a nézők zajosan követelték, ami nekik jár. Verekedések törtek ki. Aki elesett, azt letaposták, aki állva maradt, összenyomták. Sebesültek sikoltoztak fájdalmukban. Alison undorítónak találta, de a menyegző számos nemes vendége nem győzött hahotázni azon, miként verekszik a köznép egy kevés apróért. Hiszen ez jobb, mint a bikaviadalok. A hírnökök addig szórták a pénzt, amíg a bőrzsákok ki nem ürültek.

Az érsek vezette a nászmenetet a székesegyházhoz, ahol elkezdődött az esküvői mise, őt követték az ifjú házasok, alig többek gyermekeknél, akik besétáltak egy kölcsönösen és reménytelenül rossz házasság csapdájába. Alison ment utánuk, vitte az uszályt. Miközben a napfényből beléptek a hatalmas templom homályába, azon elmélkedett, hogy a királyi gyermekek minden jót megkapnak az élettől a szabadságon kívül.

Sylvie a birtokos mozdulatával karolt bele Pierre-be, miközben dél felé haladtak a Petit Pont hídon át. Az ifjú már az övé, el sem engedi többé. Pierre okos, éppen olyan okos, mint az apja, de sokkal kedvesebb. És döbbenetesen jóképű a dús hajával, mogyoróbarna szemével és a hódító mosolyával. Sylvie még a ruháit is szerette, noha bűntudata volt, amiért tetszenek neki az olyan színpompás köntösök, amelyeket a protestánsok megvetettek.

De mindenekelőtt azért szerette, mert éppen olyan komolyan vette az igaz evangéliumot, mint ő. Magától kezdett el kételkedni a pápista papok álnokságaiban. Sylvie-nek csak egy kicsit kellett bátorítania, hogy meglássa a saját útját az igazsághoz. És önként vállalta az életveszély kockázatát, amikor vele tartott egy titkos, protestáns templomba.

Az esküvőnek vége volt, a tömeg szétszóródott, és a Palot család, amelyhez most már Pierre Aumande is tartozott, elindult a saját protestáns templomába.

A menyasszonysággal jöttek az új gondok. Milyen lesz együtt hálni Pierre-rel? Évekkel ezelőtt, amikor elkezdődött a tisztulása, az anyja felvilágosította, hogy a férfiak és nők együtt hálnak, de Isabelle rá nem jellemző módon szemérmes volt, amikor a lánya arról faggatta, milyen érzés. Sylvie alig várta, hogy ő is megtudja, milyen lesz, amikor Pierre végigsimogatja meztelen testét, amikor érezheti magán a súlyát, megláthatja deréktól lefelé.

Elnyerte az ifjú szerelmét, de kitart-e ez a szerelem egy életen át? Isabelle azt mondta, Giles sose nézett másra, de vannak férfiak, akiket egy idő után már nem érdekel a feleségük, és Pierre mindig tetszeni fog a nőknek. Sylvie-nek keményen kell dolgoznia, hogy olyan elbűvölő maradjon ennek a férfinak a szemében, mint most. Bár a hitük segíthet, különösen, ha együtt munkálkodnak az evangélium terjesztésén.

Mikor házasodnak össze? Jó lenne minél előbb. Pierre azt mondta, szeretné felhozni az esküvőre az anyját Champagne-ból, ha elég jól érzi

magát az utazáshoz. Kissé határozatlannak mutatkozott, de Sylvie nem akarta nógatni. Restellte, amiért ilyen türelmetlen.

Isabelle örült az eljegyzésnek. Sylvie úgy érezte, hogy anyja a legszívesebben maga menne hozzá Pierre-hez. Nem igazán persze, de mégis…

Sejtette, hogy apja sokkal elégedettebb, mint mutatja. Nyugodtnak, derűsnek látszott, ami nála már örvendezésnek számít.

Guillaume kedvetlen volt, amiből Sylvie-nek arra kellett következtetnie, hogy ő is szemet vetett rá. Titokban talán ugyancsak foglalkozott a lánykérés gondolatával. Nos, elkésett. Ha sosem találkozik Pierre-rel, talán megkedvelte volna Guillaume-ot, aki okos és komoly fiatalember. De ő sosem nézett rá úgy, hogy Sylvie szédülni kezdjen, elgyengüljön a térde, és le kelljen ülnie.

Legjobban annak örült, hogy Pierre milyen boldog ezen a délelőttön. Fürge léptekkel haladt, állandóan mosolygott, megnevettette a menyasszonyát az emberekre és épületekre tett csúfondáros megjegyzéseivel, miközben mentek a Latin negyedet átszelő rue Saint-Jacques-on. Láthatólag el volt ragadtatva a jegyesség állapotától.

Persze azért is repes, hogy végre meghívták egy református istentiszteletre. Többször kérdezte Sylvie-től, hova jár templomba, és meg volt bántva, amikor a lány azt felelte, erről nem szabad beszélnie. Végre nem kell titkolózni!

Sylvie nagyon szeretett volna eldicsekedni a vőlegényével. Büszke volt rá, és alig várta, hogy mindenkinek bemutathassa. Biztosan tetszeni fog nekik. Remélhetőleg Pierre is megkedveli őket.

Kimentek a Saint-Gilles-kapun az elővárosba, ahol lekanyarodtak az útról egy alig látható ösvényre az erdő fái között. Száz méterre bent az erdőben, ahová már nem lehetett ellátni az útról, két nagydarab emberbe ütköztek. Őrnek látszottak, jóllehet nem volt náluk fegyver. Giles biccentett nekik, azután hüvelykujjával Pierre-re bökött.

– Velünk van. – Csoportjuk megállás nélkül haladt el az őrök mellett.

Pierre a lányhoz fordult:

– Kik ezek az emberek?

– Mindenkit megállítanak, akit nem ismernek – magyarázta Sylvie. – Ha sétálók tévednek erre, figyelmeztetik őket, hogy ez az erdő magánbirtok.

– Kinek az erdeje?

– Nîmes márkié.

– Ő is tagja a gyülekezetnek?

A lány habozott. De most már elmondhatja. Nincs több titok.

– Igen.

Sok arisztokrata tért át reformátusnak. Őket ugyanúgy megégethették érte, mint a többieket, bár a nemeseknek még eretnekség esetén is több reményük volt megúszni a büntetést, ha mozgósítani tudták hatalmas barátaikat.

A csoport megérkezett egy épülethez, amely külsőre olyan volt, mint egy elhagyott vadászkastély. A földszinti ablakokat táblák takarták, a főbejárat előtt felmagzott dudvából ítélve itt évek óta nem járt senki.

Néhány francia városban, ahol a protestánsok voltak többségben, igazi templomokat alakítottak át saját céljaikra, és nyíltan tartottak istentiszteletet, jóllehet fegyveres őrség védelmében. Ám Párizsban más volt a helyzet. A főváros a katolikusok erőssége volt, tele olyan emberekkel, akik abból éltek, hogy kiszolgálták az egyházat és a királyságot. Itt gyűlölték a reformátusokat.

Megkerülték az épületet, és egy kis mellékajtón beléptek egy csarnokba, ahol vadásztársaságok lakomáztak hajdanán. Most csend és homály volt benne. Székek és padok álltak sorokban egy fehér abrosszal leterített asztallal szemközt. Körülbelül százan tartózkodtak a teremben. Az asztalon a szokásos kenyér volt egyszerű cseréptányéron meg egy boroskorsó.

Giles és Isabelle leült, Sylvie és Pierre követte példájukat. Guillaume egy

székre telepedett, szemben a gyülekezettel.

– Szóval Guillaume a pap? – kérdezte Pierre.

– Lelkipásztor – helyesbített Sylvie. – De csak vendég. Az állandó lelkipásztor Bernard. – Egy magas, ötvenes, komoly emberre mutatott, akinek szürke haja már gyérült.

– A márki itt van?

Sylvie körülnézett, és megtalálta a potrohos Nîmes márkit.

– Első sor – mormolta. – Nagy, fehér gallér.

– Az ott a sötétzöld köpenyben és kalapban a lánya?

– Nem, az Louise, a márkiné.

– Elég fiatal.

– Húszéves. A márki második felesége.

Ott volt a Mauriac család is, Luc, Jeanne és a fiuk, Georges, Sylvie hódolója. Sylvie észrevette, hogy Georges meghökkenten és irigyen bámulja Pierre-t. Rá volt írva, mennyire tisztában van vele, hogy nem vetélkedhet Pierre-rel. A lány megengedett magának egy bűnösen büszke pillanatot. Pierre sokkal kívánatosabb Georges-nál.

Kezdetnek zsoltárt énekeltek. Pierre odasúgta:

– Nincs kórus?

– Mi vagyunk a kórus. – Sylvie örült, hogy teli tüdőből, franciául énekelheti a himnuszokat. Ez külön élvezet volt az igaz evangélium követésében. A közönséges templomokban úgy érezte magát, mint néző egy előadáson, de itt résztvevő lehetett.

– Szép hangod van – jegyezte meg Pierre.

Így igaz. Méghozzá olyan szép hangja volt, hogy gyakran fenyegette miatta a kevélység bűne.

Imák és bibliaolvasás következett, mindez franciául, utána úrvacsora. Itt a kenyér és bor nem lényegült át hússá és vérré, csak jelkép volt, ami sokkal értelmesebb. Végül Guillaume tüzes szentbeszédet tartott IV. Pál pápa bűneiről. A nyolcvanegy éves Pál türelmetlen konzervatív volt, aki

megerősítette az inkvizíciót, és arra kényszerítette a római zsidókat, hogy sárga kalapot viseljenek. A katolikusok éppen úgy gyűlölték, mint a protestánsok.

Amikor vége volt az istentiszteletnek, a székeket kör alakba állították, és egy másfajta összejövetel kezdődött.

– Ez a rész a *communio* – magyarázta Sylvie. – Kicseréljük a híreket, és mindenfélét megbeszélünk. A nők is felszólalhatnak.

A communio azzal kezdődött, hogy Guillaume általános meglepetésre bejelentette: elhagyja Párizst.

Örömére szolgált, mondta, hogy egy darabig segíthette Bernard lelkész és a presbiterek munkáját a gyülekezet újjászervezésében Kálvin János Genfben lefektetett alapelvei szerint. A franciaországi protestantizmus figyelemre méltó terjedése az utóbbi néhány év során részben az olyan kálvinista közösségek kemény szervezettségének és fegyelmének köszönhető, mint ez itt, a párizsi Saint-Gilles kerületben. Guillaume-ot különösen az lelkesítette fel, hogy a gyülekezetnek van önbizalma megvitatni az első nemzeti protestáns zsinat összehívását a következő évre.

Neki azonban az a küldetése, hogy vándor legyen, és más gyülekezeteknek is szükségük van rá. Jövő vasárnap már nem lesz itt.

Nem számítottak rá, hogy örökké itt marad, de ez akkor is hirtelen jött. Mostanáig egy szót sem ejtett távozásról. Sylvie nem szabadulhatott a gondolattól, hogy Guillaume váratlan döntésének az ő eljegyzése az oka. Megdorgálta magát, mert ezzel veszélyesen közel került a hiúsághoz, és gyors imában fohászkodott több alázatért.

Luc Mauriac egy megosztó kérdést hozott szóba.

– Sajnálom, hogy ilyen hamar itt hagy minket, mert van egy fontos ügy, amelyet még nem beszéltük meg: ez pedig az eretnekség a felekezetünkben. – Lucben megvolt az alacsony emberekre gyakran jellemző, kötekedő harciasság, igazából azonban a türelem szószólója volt. – Gyülekezetünk számos tagját megdöbbentette, hogy Kálvin parancsot

adott Szervét Mihály megégetésére.

Mindenki tudta, miről beszél. Szervét protestáns humanista volt, aki nézeteltérésbe keveredett Kálvinnal a Szentháromság tana miatt. Ezért Genfben kivégezték a Luc Mauriachoz hasonló reformátusok elszörnyedésére, mert Luc abban a hitben volt, hogy csak a pápisták ölik meg azokat, akiknek más a véleménye.

– Az öt éve történt! – felelte türelmetlenül Guillaume.

– De a kérdés továbbra sincs lezárva!

Sylvie hevesen bólogatott. Ő nagyon komolyan vette ezt a dilemmát. Ha a protestánsok türelmet követelnek a királyoktól és a püspököktől, akik nem értenek egyet velük, akkor hogyan üldözhetnek másokat? Pedig sokan voltak, akik ugyanolyan kíméletlenek akartak lenni, mint a katolikusok, vagy még azoknál is rosszabbak.

Guillaume csak legyintett.

– A reformációban szükség van a fegyelemre. – Látnivalóan nem óhajtott vitatkozni.

Viselkedése olyan indulatba hozta Sylvie-t, hogy közbekiabált:

– De nekünk nem lenne szabad egymást gyilkolnunk! – Általában nem volt szokása hallatni a hangját a communio alatt. Noha az asszonyok szólhattak, a fiatalokat nem biztatták vitatkozásra. Azonban Sylvie úgyszólván férjes asszonynak számít most már, és semmiképpen nem maradhat csöndben, amikor ez került terítékre: – Ha Szervét érvekkel és írással harcolt, érvekkel és írással kellett volna visszavágni, nem erőszakkal!

Luc Mauriac lelkesen bólogatott, örült az elszánt támogatásnak, viszont néhány idősebb asszony rosszalló képet vágott.

Guillaume annyit mondott lenézően:

– Ezek nem a te szavaid. Castellióra hivatkozol, aki ugyancsak eretnek.

Igaza volt, Sylvie valóban Sebastian Castellio: *Üldözni kell-e az eretnekeket?* című röpiratát idézte. Ám nem Castellio volt az egyetlen

forrása. Elolvasta a könyveket, amelyeket az apja kinyomtatott, és legalább annyira ismerte a protestáns teológusok munkásságát, mint Guillaume.

– Idézhetek Kálvintól is, ha jobban tetszik – mondta. – Kálvin ezt írta: „Nem keresztyénhez méltó dolog fegyvert használni azok ellen, akiket kiűztek az egyházból.” Ezt természetesen akkor írta, amikor ő maga volt az eretnek.

Látta, hogy többen is helytelenítően ráncolják a homlokukat, és rájött, hogy kissé messzire ment, amikor álszentséggel vádolta meg a nagy Kálvin Jánost.

– Túl fiatal vagy ahhoz, hogy ezt megértsd – felelte Guillaume.

– Túl fiatal? – Sylvie felháborodott. – Akkor nem voltam túl fiatal, amikor az életemet kockáztatva árultam a könyveket, amelyeket Genfből hoztál?

Többen is egyszerre kezdtek el beszélni. Bernard tiszteletes felállt, hogy lecsendesítse őket.

– Ezt a kérdést nem oldjuk meg egyetlen délután – mondta. – Kérjük meg Guillaume-ot, hogy közölje aggodalmainkat Kálvin Jánossal, amikor visszatér Genfbe.

– De vajon Kálvin válaszol nekünk? – elégedetlenkedett Luc Mauriac.

– Természetesen – felelte Bernard, nem indokolva meg, miért olyan biztos ebben. – Most pedig egy imával fejezzük be a communiót. – Lehunyta a szemét, az arcát az ég felé emelte, és rögtönzött imát mondott.

A csöndben Sylvie lecsillapodott. Eszébe jutott, mennyire várta, hogy bemutathassa Pierre-t mindenkinek. Szinte hallotta magát, amint mondja: *a vőlegényem*.

Az utolsó ámen után a gyülekezet tagjai egymással kezdtek beszélgetni. Sylvie körbevezette Pierre-t a teremben. Majd szétvetette a büszkeség, amiért ilyen szép emberrel mutatkozhat. Erősen igyekezett, hogy ne látsszon önelégültnek, de nem volt könnyű dolga: túl boldog volt.

Pierre megnyerő volt, mint mindig. Tiszteletteljesen beszélt a férfiakkal,

ártatlanul kacérkodott a korosabb nőkkel, és elbűvölte a lányokat. Odafigyelt, amikor Sylvie bemutatott valakit, iparkodott megjegyezni minden nevet, és udvariasan érdeklődött a részletek iránt, hol laknak, mivel foglalkoznak. A protestánsok mindig örülnek az újonnan áttérteknek, így örömmel fogadták.

Akkor romlott csak el a dolog, amikor Sylvie bemutatta Pierre-t Louise-nak, Nîmes márkinéjának. Egy módos champagne-i borkereskedő lánya volt, szép, dús mellű nő, valószínűleg ezzel vonta magára a középkorú márki figyelmét. Mereven és roppant gőgösen viselkedett, Sylvie szerint valószínűleg azért, mert nem volt előkelő születésű, és bizonytalanul mozgott a márkiné szerepében. Viszont ha megharagították, megsemmisítően gúnyos tudott lenni.

Pierre elkövette azt a hibát, hogy nyájasan szólt hozzá, ahogy földik között szokás.

– Magam is Champagne-ból jöttem – mondta, majd elmosolyodva hozzátette: – Mi volnánk a pórnép a nagyvárosban.

Természetesen nem akart ezzel semmi rosszat. Sem ő, sem Louise nem voltak póriasak. Csak tréfának szánta a megjegyzését. Ám nem a megfelelő helyen sütötte el, amit ő aligha tudhatott, ám Sylvie megértette, hogy Louise-nak az a legnagyobb félelme, hogy vidéki libának nézik az emberek.

Elsápadt, arcára ráfagyott a megvetés. Felhúzta az orrát, mint aki büdöset szagol. Hangját fölemelte, hogy a közelükben is hallják, amint jegesen mondja:

– Még Champagne-ban is megtaníthatnák az ifjakat, hogy tiszteljék a rangosabbakat.

Pierre elvörösödött.

Louise elfordult, és halkan beszélgetni kezdett valaki mással, így Sylvie és Pierre csak a hátát láthatták.

Sylvie halálosan szégyellte magát. A márkiné ellenszenvesnek találta a

vőlegényét, és ebből biztosan nem enged. Ráadásul a gyülekezetből többen is hallották, és mindenki tudomást szerez róla, még mielőtt kiürülne a csarnok. Sylvie félt, hogy most már sose fogadják be Pierre-t. Azt hitte, elsüllyed.

Azután Pierre-re nézett, és olyannak látta az arcát, mint még soha. A szája vonallá keskenyedett haragjában, és gyűlölet izzott a szemében. Olyan volt, mint aki legszívesebben megölné Louise-t.

Jó ég, gondolta, remélem, rám sosem fog így nézni.

Mire eljött a lefekvés ideje, Alison kimerült, és biztosra vette, hogy Mária is elcsigázott, pedig a legnagyobb megpróbáltatás még hátravolt.

Az ünnepségek pompásak voltak még a párizsi királyi mérce szerint is. Az esküvő után díszebéd volt az érseki palotában, utána bál. Majd a násznép átvonult a Palais de la Cîtébe – a rövid út órákig tartott a tömeg miatt –, ahol álarcosbált tartottak különleges szórakozásokkal élénkítve, például tizenkét géplóval, amelyeken a királyi gyermekek lovagolhattak. Befejezésül hideg vacsorát tálaltak, annyi cukorsüteménnyel, amennyit Alison még sosem látott egy rakáson. De most végre minden elcsöndesedett, és már csak egy dolgon kellett átesni.

Alison sajnálta Máriát e miatt az utolsó kötelessége miatt. Már a gondolat is kínos, hogy úgy fekszik le Ferenccel, mint nő a férfival, hiszen ez olyan, mintha a saját testvérével tenné. És ha bármi rosszul sül el, abból közbotrány lesz, amin Európa összes nagyvárosában csámcsognak majd. Mária bele is halna. Alisont elborzasztotta a gondolat, hogy a barátnőjének ilyen megaláztatást kell elszenvednie.

Persze a királyi személyeknek ilyen terheket kell hordozniuk; ez is benne van az árban, amelyet kiváltságos életükért fizetnek. És Máriának mindezt az anyja támasza nélkül kell elviselnie. Marie de Guise uralkodott Skóciában a lánya nevében, és még az esküvő kedvéért sem kockáztatta meg, hogy elhagyja az országot, olyan gyenge lábakon állt a katolikus

királyság a civakodó, örökké lázadozó skótok földjén. Alison néha eltűnődött, nincs-e jobb dolga egy gondtalan pékleánynak, aki egy begerjedt inassal nyalakodik a kapualjban.

Rajta kívül még számos udvarhölgy mosdatta és öltöztette a menyasszonyt a defloráláshoz. De Alisonnak egyetlen perc is elég lesz négyszemközt a nagy esemény előtt.

Levetkőztették Máriát, aki reszketett az idegességtől, de azért nagyon szép volt: magas, halvány és vékony, a melle apró és tökéletes, a lába hosszú. Az udvarhölgyek lemosták meleg vízzel, megnyírták szőke ágyékszőrzetét, meglocsolták parfümmel. Végül rásegítették az aranyszállal hímzett hálóköntöst, a szaténpapucsot, a csipke főkötőt és a finom gyapjúból készült, könnyű köpenyt, hogy ne fázzon a budoártól a hálókamráig vezető úton.

Mária elkészült, ám egyik dámának sem volt sürgős a távozás. Alison kénytelen volt odasúgni a királynőnek:

– Mondd, hogy várjanak odakint! Négyszemközt kell beszélnem veled!

– Miért?

– Bízz bennem, kérlek!

Mária élt a helyzetével.

– Köszönöm, hölgyeim – mondta. – Most kérlek, hagyjatok magamra Alisonnal néhány pillanatra, amíg lelkileg felkészülök.

A hölgyek húzták az orrukat – a legtöbben rangosabbak voltak Alisonnál –, de egyik sem tagadhatta meg az új asszony kérését. Fanyalogva kivonultak.

Alison és Mária végre kettesben maradt.

Alison ugyanolyan célratörően fogalmazott, mint Katalin királyné.

– Ha a házasság nincs elhálva, akkor érvénytelenítik.

Mária megértette.

– Ha ez megtörténik, sosem leszek Franciaország királynéja.

– Pontosan.

– De nem tudom, hogy Ferenc képes-e rá! – mondta kétségbeesetten Mária.

– Senki sem tudja – felelte Alison. – Ezért akármi lesz ma este, *úgy kell tenned*, mintha megcsinálta volna.

Mária bólintott, arcára kiült az a konokság, amiért Alison különösen szerette.

– Jól van, de hisznek-e nekem?

– Igen, ha követed Katalin királyné tanácsát.

– Szóval ezért hívatott tegnap?

– Igen. Azt mondja, ki kell módolnod, hogy Ferenc rád feküdjék, és legalább úgy tegyen, mintha magáévá tenne.

– Ezt el tudom érni, de lehet, hogy nem lesz elég a tanúk meggyőzésére.

Alison előhúzta a ruhaderekába rejtett tárgyat.

– A királyné küldi – mondta. – Van egy zseb a hálóköntösödön.

– Mi van ebben?

– Vér.

– Kié?

– Nem tudom – felelte Alison, habár sejtette. – Ne törődj vele, honnan származik, a fontos az, hogy hova megy: a nászágy lepedőjére. – Megmutatta Máriának a zacskó száját lezáró cérnaszál végét. – Ha ezt meghúzod, kioldódik a csomó.

– És mindenki azt gondolja majd, hogy elveszítettem a lányságomat.

– De senki nem láthatja a tasakot. Azonnal dugd fel magadba, és hagyd is ott egy darabig.

Mária hőkölt és undorodott, de csak egy pillanatig, azután felülkerekedett a bátorsága.

– Jó – felelte. Alison a legszívesebben elsírta volna magát.

Kopogtattak, beszólt egy női hang:

– Ferenc herceg készen áll, Mária királynő.

– Még valami – szólt halkan Alison. – Ha Ferenc kudarcot vall,

senkinek sem árulhatod el az igazságot. Sem az anyádnak, sem a gyóntatódnak, még nekem sem. Mosolyogj mindig szemérmesen, és mondd, hogy Ferenc pontosan azt tette, amit egy vőlegénynek tennie kell.

Mária lassan bólintott.

– Igen – tűnődött. – Igazad van. A titoktartás egyetlen biztos módja az örök hallgatás.

Alison megölelte.

– Ne aggódj. Ferenc megtesz mindent, amit mondasz. Imád téged.

Mária összeszedte magát.

– Gyerünk.

Az udvarhölgyek kíséretében lassan levonult a lépcsőn az első emeletre. A királyi hálószobáig keresztül kellett mennie a svájci zsoldosok hatalmas őrszobáján, majd a király előszobáján, és mindenki megbámulta.

A szoba közepén mennyezetes ágy állt, patyolattal megvetve. Az ágy négy sarkán az oszlopokhoz kötötték a súlyos brokát- és csipkefüggönyöket. A várakozó Ferenc pompás köntöst viselt batiszt hálóinge fölött. Kisfiús volt a hálósipkájával, amely túl nagy volt a fejére.

Az ágy körül nagyjából tizenöt férfi és maroknyi nő állt vagy ült. Köztük voltak Mária nagybátyjai, François herceg és Charles bíboros, a király és a királyné, a legtekintélyesebb udvaroncok és magas rangú papok.

Alison nem gondolta, hogy ilyen sokan lesznek.

Az emberek halkan beszélgettek, de elcsöndesedtek, amikor meglátták Máriát.

Skócia királynője megállt, és azt kérdezte:

– Összehúzzák a függönyöket?

Alison megrázta a fejét.

– Csak a csipkét. Látniuk kell az aktust.

Mária nyelt egyet, azután vitézül előrelépett. Megfogta a rémült Ferenc kezét, és rámosolygott.

Kilépett a papucsából, a padlóra csúsztatta a köpenyét. Ott állt egy szál

vékony, fehér hálóingben a talpig felöltözött emberek előtt. Akár egy áldozat, gondolta Alison.

Ferenc mintha megbénult volna. Mária segítette le róla a köntöst, vezette az ágyhoz. A két gyerek felmászott a magas derékaljra, magukra húzták az egyetlen lepedőt.

Alison leengedte a csipkefüggönyöket, bár ez csak jelképes zavartalanságot adott a gyerekeknek. A fejük látszott, a testük átsejlett a lepedőn.

Alison elakadó lélegzettel figyelte, ahogy Mária odahúzódik Ferenchez, a fülébe suttog, olyan halkan, amit senki sem hallhatott, valószínűleg elmondta neki, mit kell tennie vagy mímelnie. Csókolóztak. A lepedő hullámzott, de nem lehetett pontosan tudni, mi történik. Alison borzasztóan sajnálta Máriát. Elképzelte magát, amint életében először szeretkezik húsz tanú előtt. Képtelenség! De Mária bátran folytatta. Alison nem látta kettejük arcát, de úgy sejtette, Mária igyekszik biztatni és megnyugtatni Ferencet.

Ekkor Mária hanyatt fordult, Ferenc pedig rámászott.

Alison alig bírta a feszültséget. Vajon megtörténik? És ha nem, Máriának sikerül úgy tennie, mintha mégis megtörtént volna? Be lehet csapni ezeket a felnőtteket?

A szobában halálos csend volt, csak az hallatszott, ahogy Mária mormol valamit a herceg fülébe, de olyan halkan, hogy nem érthették. Éppúgy lehetett gyöngéd becézés, mint részletes utasítás.

A két test ügyetlenül mozgott. Mária karjának tartása arra utalhatott, hogy Ferencet segíti befelé – vagy legalábbis úgy tesz.

Mária kurtán, élesen feljajdult a fájdalomtól. Alison nem tudta, valódi-e a fájdalom, ám a hallgatóság helyeslően mormolt. Ferenc riadtan megállt, de Mária vigasztalóan átölelte a lepedő alatt, és magához húzta.

Ezután együtt kezdtek mozogni. Alison sosem látta, hogyan csinálják ezt az emberek, ezért fogalma sem volt róla, hogy igaz-e, amit lát. Nézte a

többieket. Az arcok feszültek voltak, önfeledtek, restelkedők, de úgy látszott, nem kételkednek. Úgy látszott, elhiszik, hogy valódi szeretkezést látnak, nem pedig pantomimet.

Alison nem tudta, meddig kell tartania. Nem gondolt rá, hogy megkérdezze. Mária sem tudta. Alisonnak azt súgták az ösztönei, hogy az első alkalom rövid.

Egy-két perc után Ferenc teste hirtelen megvonaglott – vagy Mária dobálta úgy magát, hogy ezt a látszatot keltse. Azután a két test elernyedt, a mozgás abbamaradt.

A közönség némán bámult.

Alisonnak elállt a lélegzete. Vajon végeztek? És ha nem, Máriának eszébe jut a kis tasak?

Egy idő után Mária letolta magáról Ferencet, és felült. Valamit matatott a lepedő alatt, a hálóinget húzogathatta le a lábára. Ferenc ugyancsak.

Mária parancsoló hangon megszólalt:

– Húzzák félre a csipkefüggönyöket!

A hölgyek loholtak engedelmeskedni.

Ahogy megkötötték a csipkefüggönyöket, Mária drámai mozdulattal ledobta magáról a felső lepedőt.

Az alsón kis vérfolt piroslott.

Az udvaroncok tapsban törtek ki. A nász megtörtént. A házasságot elhálták, minden rendben volt.

Alison elernyedt a megkönnyebbüléstől. Együtt tapsolt és éljenzett a többiekkel, közben azon töprengett, mi történt valójában.

De ezt sosem fogja megtudni.

7

Ned tajtékzott, amikor Sir Reginald Fitzgerald nem volt hajlandó aláírni az

iratokat, amelyekkel át kellett volna ruháznia a régi apátság tulajdonjogát Alice Willardra.

Reginald egy kereskedőváros polgármestere volt, és ezzel rettenetes csapást mért Kingsbridge hírnevére. A legtöbb polgár Alice-t pártolta. Nekik is voltak szerződéseik, amelyeknek teljesítéséhez ragaszkodniuk kellett.

Alice kénytelen volt bírósághoz fordulni, hogy kényszerítse szerződéses kötelezettségének betartására Sir Reginaldot.

Nednek nem volt kétsége afelől, hogy a bíróság támogatni fogja a szerződést, de a késlekedés megőrjítette. Ő és anyja alig várta, hogy megnyithassa a fedett piacot, és most a tárgyalásig napok és hetek teltek el úgy, hogy a Willard család nem tud pénzt keresni. Szerencsére Alice-nek volt némi bevétele a Szent Márk egyházkerület kis házaiból.

– Mi értelme ennek? – dühöngött Ned. – Reginald úgysem győzhet.

– Önáltatás – felelte Alice. – Volt egy rossz befektetése, és mindenkit vádolni akar saját magán kívül.

A fontos ügyekben negyedévente ítélt két békebíró egy törvényszéki jegyző segítségével. Alice perét a júniusi ülésszakra halasztották, és elsőnek tárgyalták.

A kingsbridge-i bíróság egy régebbi lakóházban volt a főutcán, a városháza szomszédságában. A tárgyalásokat a hajdani ebédlőben tartották. A többi szoba irodául szolgált a bíráknak és a jegyzőknek. A pince lett a börtön.

Ned az anyjával érkezett a bíróságra. Sok kingsbridge-i ácsorgott és beszélgetett a teremben. Sir Reginald már ott volt Rollóval. Ned örült, hogy Margery nincs jelen: nem akarta, hogy lássa az apja megaláztatását.

Mereven biccentett Rollónak. Már nem mutathatott barátságot a Fitzgerald család iránt: a per véget vetett a színlelésnek. Margerynek továbbra is köszönt, ha találkoztak az utcán. A lány félszegen fogadta az üdvözlését, de a fiú szerette, és hitte, hogy mindennek ellenére Margery is

szereti őt.

Dan Cobley és Donal Gloster is jelen volt. Szóba kerülhetett a *Szent Margit* nevű balsorsú hajó, és a Cobley család mindent hallani akart róla.

Dant és a többi reformátust, akiket letartóztattak özvegy Mrs. Pollard istállójában, óvadék ellenében szabadon engedték, Philbert kivételével, aki kétségtelenül a vezetőjük volt. Philbertet a pincebörtönbe zárták, ahol Julius püspök hallgatta ki. A protestánsok tárgyalását másnapra tűzték ki, de velük nem a bíróság negyedévi ülésszaka foglalkozott, hanem a független egyházi törvényszék.

Donal Gloster megúszta a letartóztatást. Nem volt ott a munkaadójával özvegy Mrs. Pollard istállójában: a városi hírharangok szerint otthon tartózkodott csaprészegen, szerencséjére. Ned gyanította, hogy Donal árulta el az istentisztelet helyét, bár az írnok történetét sokan megerősítették, akik látták, amint azon a délutánon kitántorog a Vágóhídból.

Paul Pettit jegyző csöndet kért. Bejött a két bíró, leült a terem végében. A rangidős Rodney Tilbury visszavonult ruhakereskedő volt. Mélykék zekét és sok, nagy gyűrűt viselt. Tudor Mária királynő nevezte ki, mert rendíthetetlen katolikus volt, de Ned nem hitte, hogy ma számítana ez, mivel az ügynek nem volt köze a valláshoz. A második bíró, Seb Chandler barátságban állt Sir Reginalddal, de Ned ismét nem látta be, hogyan mehetne szembe a szimpla tényekkel.

Feleskették a tizenkét esküdtet, csupa kingsbridge-i polgárt.

Rollo azonnal előrelépett, és megszólalt:

– Ma délelőtt méltóságtok engedelmével én beszélek apám nevében.

Ned nem csodálkozott. Sir Reginald hirtelen haragú volt, és elég valószínű, hogy a mérgelődésével csak rontana az ügyén. Rollo legalább olyan ravasz volt, mint Reginald, de fegyelmezettebb.

Tilbury bíró bólintott.

– Amennyire emlékszem, jogi tanulmányokat folytattál a londoni Inns

of Courtban, Fitzgerald uram.

– Igen, méltóságos uram.

– Nagyon helyes.

Alighogy elkezdődött a tárgyalás, bejött Julius püspök ornátusban. Ez is érthető. Magának akarta az apátságot, és Reginald neki ígérte olcsó áron. Bizonyára abban reménykedett, hogy Reginald talál valami módot, amellyel visszatáncolhat a szerződéstől.

Előlépett Alice. Ismertette az ügyet, átadta az aláírt és lepecsételt szerződést a jegyzőnek.

– Sir Reginald nem tagadhatja le a három kulcsfontosságú tényezőt – mondta. Szelíd, tárgyilagos hangon beszélt, mint aki csupán ismertetni akarja az igazságot. – Egy, hogy ő írta alá a szerződést; kettő, hogy átvette a pénzt; és három, nem fizette vissza a megígért időben. Arra kérem a bíróságot, döntsön úgy, hogy Sir Reginald elveszítette a biztosítékot. Végtére is a biztosítéknak éppen ez a szerepe.

Alice biztos volt a győzelmében, és Ned sem látta be, hogyan ítélhetne a bíróság Reginald javára, hacsak a bírákat meg nem vesztegették – de hát hol van Reginaldnak pénze a vesztegetésre?

Tilbury udvariasan megköszönte Alice-nek az összefoglalót, majd Rollóhoz fordult.

– Mit mondasz erre, Fitzgerald uram? Ez meglehetősen egyszerű esetnek látszik.

Ám Reginald nem hagyott időt a válaszra.

– Becsaptak! – ordította. Szeplős arca kivörösödött. – Philbert Cobley pontosan tudta, hogy a *Szent Margit* befutott Calais-ba, és valószínűleg elveszett!

Ned úgy vélte, hogy ez alighanem igaz. Philbert olyan síkos, mint az angolna. Ennek ellenére felháborította Reginald követelése. Miért kellene a Willard családnak fizetnie Philbert becstelensége miatt?

– Hazugság! – kiáltotta Philbert fia, Dan Cobley. – Honnan tudhattuk

volna, mit fog tenni a francia király?

– Valamit tudnotok kellett! – vágott vissza Reginald.

Dan egy bibliai idézettel válaszolt:

– A *Példabeszédek könyve* azt mondja: „Bölcs ember elrejti az ő tudását.”

Julius püspök Danre szegezte csontos ujját, és dühösen mondta:

– Ez történik, amikor tudatlan bolondoknak megengedik, hogy angolul olvassák a Bibliát. Isten szavait idézik a saját bűneik igazolására!

A jegyző felállt, és ordítva csöndet parancsolt, mire valamennyien elhallgattak.

– Köszönjük, Sir Reginald – mondta Tilbury. – Még ha igaz is, hogy Philbert Cobley vagy egy harmadik fél kicsalta a pénzedet, az nem jelent fölmentést az Alice Willarddal kötött szerződésed alól. Ha ez érvelésed alapja, akkor nyilvánvalóan tévedsz, és a bíróság ellened fog ítélni.

Pontosan, gondolta Ned elégedetten.

Rollo azonnal válaszolt:

– Nem, méltóságos uram, nem ezzel érvelünk, és bocsánatodat kérem apám közbeszólása miatt, de bizonyára megérted, hogy nagyon haragos.

– Akkor mi az érvelésed alapja? Alig várom, hogy halljam, és biztos vagyok benne, hogy az esküdtek is így vannak ezzel.

Ned nemkülönben. Rollo tartogat valamit a tarsolyában? Undorítóan erőszakos alak, de nem bolond.

– Egyszerűen az, hogy Alice Willard az uzsora bűnébe esett – mondta Rollo. – Négyszáz fontot adott kölcsön Sir Reginaldnak, de azt követeli, hogy apám négyszáz és még huszonnégy fontot fizessen vissza. Kamatot kér, ami bűn.

Nednek hirtelen eszébe jutott a szóváltás Julius püspök és az anyja között a romos apátság kerengőjében. Alice közölte Juliusszal a tartozás pontos összegét, és a püspök egy pillanatra megdöbbent a számtól, noha végül annyiban hagyta. Most pedig itt van a bíróságon. Ned aggodalmasan

ráncolta a homlokát. Alice és Sir Reginald szerződését gondosan fogalmazták, abban nincs utalás kamatra; azonban az uzsora meghatározása nagyon ingoványos talaja a törvényhozásnak.

– Kamatot nem is kellett fizetnie – jelentette ki határozottan Alice. – A szerződés leszögezi, hogy Sir Reginald havi nyolc fontot fizet a kolostor további használatáért addig, amíg nem adta vissza a kölcsönt, vagy el nem veszítette az ingatlant.

Reginald tiltakozott.

– Miért fizetnék bért? Sosem használtam azt a helyet! Ez nem más, mint rejtett uzsora.

– De hát te javasoltad! – felelte Alice.

– Félrevezettek.

– Kérem! – szakította félbe őket a jegyző. – Ne egymással beszélgessenek, hanem a bírósággal.

– Köszönöm, Pettit uram – mondta Tilbury bíró. – Tökéletesen igazad van.

– A bíróság nem rendelheti el egy olyan szerződés végrehajtását, amelyben az egyik fél bűncselekményt követ el – mondta ekkor Rollo.

– Igen, ezt felfogtam – felelte Tilbury. – Vagyis arra szólítod fel a bíróságot, hogy döntsük el, a szerződés értelmében fizetendő felpénz bérleti díj-e vagy az uzsora rejtett formája?

– Nem, méltóságos uram. Nem arra kérlek, hogy ezt döntsétek el. Engedelmetekkel egy tekintélyes tanút állítok ide, aki tanúsítani fogja, hogy ez uzsora.

Ned zavarba jött. Kiről beszél ez?

A két bíró ugyancsak meglepődött.

– Tekintélyes tanút? – kérdezte Tilbury. – Kire gondolsz?

– Kingsbridge püspökére.

A figyelő tömeg meglepetten mordult fel. Tilbury bíró hasonlóképpen meg volt döbbenve. Mindazonáltal néhány pillanat múlva azt mondta:

– Rendben van. Mit tud mondani nekünk, püspök uram?

Ned elszörnyedt. Mindenki tudta, hogy Julius kit pártol.

Julius lassan vonult előre, magasra tartotta kopasz fejét, bevetette hivatásának minden méltóságát. Úgy beszélt, ahogy várni lehetett:

– Az úgynevezett bérlet nyilvánvalóan álcázott kamat. A kérdéses időszakban Sir Reginald nem használta azt a földet meg az épületeket, és ez nem is állt szándékában. Ez nem más, mint átlátszó leplezése az uzsora bűnének és vétségének.

– Tiltakozom! – szólt közbe Alice. – A püspök nem elfogulatlan tanú. Sir Reginald neki ígérte az apátságot.

– Ugye, nem vádolja a püspök urat tisztességtelenséggel? – kérdezte Rollo.

– Téged vádollak azzal, hogy a macskától kérdezted, szabadon engedjék-e az egeret – válaszolta Alice.

A tömeg fölnevetett: méltányolták ezt az érvet. Azonban Tilbury bírónak más volt a véleménye.

– Ez a bíróság aligha mondhat ellen a püspöknek a bűn kérdésében – mondta szigorúan. – Úgy tűnik, az esküdteknek meg kell állapítaniuk, hogy a szerződés érvénytelen. – Az arca keserű volt, mert az összes kingsbridge-i kereskedőhöz hasonlóan tudta, hány szerződés érvényességét ássa alá egy ilyen ítélet, ám Rollo sarokba szorította.

– Többé nem a szerződés érvénytelensége a kérdés, méltóságos uram – mondta Rollo annyi rosszindulatú elégedettséggel, ami aggasztotta Nedet. – Alice Willardra rábizonyult, hogy bűnt követett el. Véleményem szerint a bíróság köteles alkalmazni az 1552-es törvényben előírt büntetést.

Ned nem tudta, miféle büntetést ír elő a törvény.

– Beismerem, hogy uzsorában vagyok vétkes – jelentette ki Alice. – Egy feltétellel.

– Rendben. Mi az a feltétel? – kérdezte Tilbury bíró.

– Van még egy személy ezen a tárgyaláson, aki éppolyan bűnös, mint

én, tehát ugyanúgy meg kell büntetni.

– Ha Sir Reginaldra célzott, a bűn a kölcsönadóé, nem a kölcsönvevőé…

– Nem Sir Reginaldról van szó.

– Akkor kiről?

– Kingsbridge püspökéről.

Julius felháborodott.

– Vigyázz, mit mondasz, Alice Willard!

– Múlt októberben előre eladta özvegy Mercernének ezer birka gyapját darabonként tíz pennyért. – Özvegy Mercerné volt a legnagyobb gyapjúkereskedő a városban. – A birkákat idén áprilisban nyírták meg, és Mrs. Mercer a gyapjút továbbadta Philbert Cobley-nak, darabonként tizenkét pennyért, két pennyvel többért, mint amennyit magának fizetett. Maga lemondott darabonként két pennyről, hogy hat hónappal korábban kapja meg a pénzét. Negyven cent évi kamatot fizetett.

Helyeslő mormolás futott végig a hallgatóságon. A város vezető polgárainak zöme kereskedő volt, jártas a százalékszámításban.

– Nem én állok a bíróság előtt, hanem te! – háborgott Julius.

Alice nem törődött vele:

– Februárban követ vásárolt a gróf kőbányájából, hogy bővítse a palotáját. Az ár három font volt, de a gróf bányájának vezetője felajánlotta, hogy egy shilling engedményt ad, ha előre fizet, amit maga el is fogadott. A követ egy hónappal később szállították le bárkán. Gyakorlatilag hatvan százalék kamatot számított föl a grófnak azért a pénzért, amelyet korábban fizetett.

A tömeg egyre jobban élvezte a szóváltást, Ned hallotta, ahogy nevetnek és tapsolnak.

– Csendet! – ordította Pettit.

Alice folytatta:

– Áprilisban eladott egy malmot Wigleigh-ben…

– Ez érdektelen – vágott közbe Julius. – Attól nem leszel kevésbé bűnös, ha az igazságnak megfelelően vagy meg nem felelően azt állítod, hogy más emberek is követnek el hasonló bűnöket.

– A püspök úrnak ebben igaza van – mondta Tilbury. – Utasítom az esküdteket, hogy mondják ki vétkesnek Alice Willardot az uzsora bűnében.

Ned némiképpen reménykedett benne, hogy az esküdtek között lévő üzletemberek talán tiltakoznak, de nem mertek ilyen nyíltan szembeszállni az igazságszolgáltatással, és egy perc múlva valamennyien bólintottak.

– Most pedig fontolóra vesszük a büntetést – folytatta Tilbury.

Ismét Rollo szólalt meg.

– Az 1552-es törvény nagyon világosan beszél, méltóságos uram. A bűnös elveszti a kamatot és a kölcsön összegét, ezenfelül „bírságot és váltságdíjat fizet a király akarata és tetszése szerint”, hogy szó szerint idézzem a törvény szavait.

– Nem! – kiáltotta Ned. Csak nem büntethetik meg az anyját a négyszáz font és a kamat elkobzásával?

A kingsbridge-i nép ugyanígy érzett. Nagy felzúdulás támadt. Paul Pettitnek ismét csöndet kellett parancsolni.

Végül elcsöndesedett a tömeg, de Tilbury nem szólalt meg azonnal. Bírótársához, Seb Chandlerhez fordult, suttogva tárgyalni kezdtek. Azután Tilbury magukhoz intette Pettitet. Egyre feszültebb lett a csönd. A bírók beszéltek valamit Pettittel, aki végzett jogász volt, mint minden jegyző. Mintha vitatkoztak volna. Pettit tagadóan rázta a fejét. Végül Tilbury vállat vont és elfordult, Seb Chandler bólintott, Pettit visszatért a székéhez.

– A törvény, az törvény – mondta Tilbury, és Ned azonnal tudta, hogy az anyja tönkrement. – Alice Willard elveszíti a kölcsön és a követelt bérleti díj vagy kamat összegét. – Föl kellett emelnie a hangját a tiltakozó zúgás miatt. – További büntetésre nincs szüksége.

Ned rábámult az anyjára. Alice porba volt sújtva. Mostanáig dacosan

tartotta magát, de itt az egyház teljhatalmával került szembe, azzal szemben pedig hiába minden ellenállás. Hirtelen mintha összement volna: kábult, sápadt, zavarodott volt. Mint akit megvadult lovak löktek föl.

– Kérem a következőt! – mondta a jegyző.

Ned és az anyja elhagyta a tárgyalótermet, szó nélkül mentek végig a főutcán a házukig. Ned élete fenekestül felfordult, alig foghatta fel a következményeket. Hat hónapja biztosra vette, hogy kereskedőként éli le az életét, és majdnem ugyanilyen biztosra vette, hogy feleségül veszi Margeryt. Most nincs munkája, Margery pedig Bart menyasszonya.

Bementek a nappaliba.

– Legalább éhezni nem fogunk – mondta Alice. – Még mindig megvannak a parókián a házak.

Ned nem várta, hogy az anyja ilyen kishitű lesz.

– Nem látsz valamilyen módot az újrakezdésre?

Alice fáradtan rázta meg a fejét.

– Hamarosan ötven leszek, nincs elég erőm. Mellesleg, ha visszanézek az elmúlt évre, úgy látom, mintha elveszítettem volna a józan ítélőképességemet. Legalább részben ki kellett volna vonulnom Calais-ból, amikor tavaly júniusban kitört a háború. Inkább a sevillai kapcsolatot kellett volna fejlesztenem. És sosem lett volna szabad pénzt kölcsönöznöm Reginald Fitzgeraldnak, akárhogy szorongatott. Most már nincs vállalkozás, amit te és a bátyád örökölhetett volna.

– Barney nem fogja bánni – vigasztalta Ned. – Ő mindig szívesebben lett volna tengerész.

– Kíváncsi lennék, hol van most. Értesítenünk kell, ha megtaláljuk.

– Valószínűleg a spanyol hadseregben. – Betsy néni azt írta, hogy Barney és Carlos bajba került az inkvizíció miatt, és egyik percről a másikra kellett távozniuk Sevillából. Betsy nem tudta, hova mentek, de egy szomszéd mintha a dokkban látta volna őket, ahol egy toborzótisztet hallgattak.

– De azt nem tudom, hogy te mihez kezdesz, Ned – elmélkedett komoran Alice. – Kereskedőnek neveltelek.

– Sir William Cecil azt mondta, szüksége van egy magamfajta fiatal munkatársra.

Anyja felragyogott.

– Tényleg. El is felejtettem!

– Lehet, hogy ő is.

Alice csak a fejét rázta.

– Cecil ugyan sose felejt el semmit.

Ned azon tűnődött, milyen lehet Cecilnek dolgozni Tudor Erzsébet házánál.

– Vajon Erzsébet királynő lesz?

Az anyja meglepő keserűséggel válaszolt.

– Ha igen, talán megszabadul némely pimasz püspököktől.

Ned megpillantotta a remény szikráját.

– Írok Cecilnek az érdekedben, ha akarod.

– Nem tudom – válaszolta Ned. – Lehet, hogy csak beállítok hozzá.

– Lehet, hogy hazaküld.

– Igen – ismerte el Ned. – Lehet.

Másnap folytatódott a Fitzgeraldok bosszúhadjárata.

Rekkenő hőség volt, de a kingsbridge-i székesegyház déli kereszthajója még délután is hűvös maradt. Az összes fontos polgár megjelent az egyházi törvényszéken, amely az özvegy Mrs. Pollard istállójában letartóztatott és eretnekséggel vádolt protestánsok ügyét tárgyalta. Mindenki tudta, hogy csak nagyon kevesen számíthatnak felmentésre, csupán az volt a kérdés, hogy milyen kemény lesz a büntetés.

Philbert Cobley volt a fővádlott. Amikor Ned megérkezett, még nem hozták be a katedrálisba, de a tehetetlenül zokogó Mrs. Cobley már ott volt. A csinos Ruth Cobley vörösre sírta a szemét, Dan kerek képe rá nem jellemzően komor volt. Philbert húga és Mrs. Cobley testvére igyekezett

vigasztalni őket.

Itt Julius püspök vezényelt, lévén ez az ő bírósága. Egy személyben volt ügyész és bíró esküdtszék nélkül. Mellette fiatal kisegítője, Stephen Lincoln kanonok ült, aki adogatta a püspöknek az iratokat, és jegyzetelt. Stephen szomszédja Kingsbridge esperese, Luke Richards volt. Az esperesek függetlenek voltak a püspököktől, nem is mindig követték a parancsaikat: Luke volt az egyetlen remény ezen a napon.

A protestánsok sorra vallották meg bűneiket, és megtagadták hitüket. Így megmenekültek a testi büntetéstől. Bírságot fizettek, amit legtöbbjük rögtön leszámolt a püspöknek.

Julius úgy döntött, hogy Dan Cobley volt az apja helyettese, ezért kapott még egy megalázó büntetést: keresztet cipelve és a latin Miatyánkot kántálva kellett végigvonulnia Kingsbridge utcáin egy szál hálóingben.

De Philbert volt a vezető, és mindenki azt várta, hogy őt mire ítélik.

A tömeg figyelme hirtelen a templomhajó felé fordult.

Ned követte a tekintetüket, és látta, hogy Osmund Carter közeledik bőrsisakban és fűzős bakancsban. Jött az egyik őr is, ketten hoztak egy széket, amelyre valamilyen batyut tettek. Közelebbről kiderült, hogy az a batyu Philbert Cobley.

A köpcös Philbert az alacsonysága ellenére is tekintélyes alak volt. Legalábbis valaha. Most keze-lába petyhüdten lógott ki a székből. Behunyta a szemét, és egyfolytában nyögött a fájdalomtól. Ned hallotta, hogy Mrs. Cobley felsikolt.

Az őrök Julius püspök elé tették a széket, és hátrébb léptek.

A karfák megakadályozták, hogy Philbert oldalt dőljön, de nem bírta megtartani magát, és lassan csúszott kifelé a székből.

A családja odarohant hozzá. Dan a hóna alá nyúlt, és visszahúzta: Philbert felordított kínjában. Ruth rátenyerelt a medencéjére, hogy ülő helyzetben maradjon. Mrs. Cobley nyöszörgött:

– Ó Phil, Phil, mit tettek veled?

Ned tudta, mit: Philbertet kínpadra húzták. A kezét két póznához erősítették, a lábát egy fogaskerékhez. Ahogy a kerék foganként ugrott egyet, a feszülő kötél egyre jobban húzta az áldozat testét. Ezt a kínzási módot azért találták ki, mert a papoknak nem szabad vért ontani.

Philbert nyilvánvalóan ellenállt, és nem volt hajlandó megtagadni a hitét, ezért a kínzás addig folytatódott, amíg a váll- és csípőízületek kiugrottak a vápából. Magatehetetlen nyomorék lett belőle.

Megszólalt Julius püspök:

– Philbert Cobley elismerte, hogy ő csábította ezeket a hiszékeny bolondokat eretnekségre.

Lincoln kanonok meglobogtatta a protokollumot.

– Itt az aláírt vallomása!

Dan Cobley odament a bírák asztalához.

– Mutasd! – mondta.

Lincoln habozva sandított Juliusra. A bíróság nem volt köteles engedelmeskedni a vádlott fiának, de Julius valószínűleg nem akart újabb felzúdulást. Vállat vont, Lincoln pedig odaadta az iratot Dannek.

Dan az utolsó oldalra pillantott, és kijelentette:

– Ezt nem az apám írta. – Megmutatta a legközelebbi embereknek. – Ismeritek az apám aláírását. Ez nem az övé.

Többen bólogattak.

– Nyilvánvaló, hogy segítség nélkül nem tudta aláírni – bosszankodott Julius.

– Tehát addig csigáztátok, amíg… – Dan nagyot nyelt, könnyek peregtek le az arcán, de kényszerítette magát, hogy folytassa. – Addig csigáztátok, amíg már képtelen volt írni – mégis úgy teszel, mintha ezt ő írta volna alá!

– Úgy teszek? Egy püspököt vádolsz tettetéssel?

– Azt mondom, hogy az apám sosem ismerte be az eretnekséget.

– Honnan tudhatnád…

– Ő nem tekintette magát eretneknek, a kínzás az egyetlen oka annak, ha az ellenkezőjét mondta.

– Imáink hatására belátta tévelygéseit.

Dan lendületesen rámutatott apja összetört alakjára.

– Ez történik egy emberrel, amikor Kingsbridge püspöke imádkozik érte?

– A bíróság nem hallgatja tovább ezt az arcátlanságot!

– Hol a kínpad? – szólalt meg Ned Willard.

A három pap szótlanul nézett rá.

– Philbertet megkínozták, ez nyilvánvaló, de hol? – folytatta Ned. – Itt a katedrálisban? A püspöki palotában? A bíróság tömlöcében? Hol tartják a kínpadot? Azt gondolom, hogy Kingsbridge polgárainak joguk van tudni. A kínzás bűncselekmény Angliában, kivéve, ha a király magántanácsa engedélyezi. Ki adott engedélyt arra, hogy valakit megkínozzanak Kingsbridge-ben?

Hosszú szünet után Stephen Lincoln válaszolt:

– Nincs kínpad Kingsbridge-ben.

– Akkor hát Philbertet valahol másutt kínozták meg. Azt képzelitek, hogy ettől már rendben van a dolog? – Julius püspökre mutatott. – Nem számít az sem, ha Egyiptomban kínozták. Ha te küldted oda, akkor te kínoztad meg.

– Elhallgass!

Ned úgy döntött, hogy elmondta, amit akart. Hátat fordított, visszahúzódott.

Ekkor fölállt Luke esperes, egy magas, görnyedt, negyvenéves, szelíd ember, akinek őszülő haja már gyérült.

– Püspök uram, arra kérlek, hogy légy kegyelmes – mondta. – Philbert kétségtelenül eretnek és bolond, de ugyanakkor keresztény, és a maga dőre módján isten imádásának módját kereste. Ezért pedig senkit sem szabad kivégezni. – Leült.

A polgárok egyhangúlag helyeseltek. Nagyobbrészt katolikusok voltak, de voltak protestánsok is a két előző uralkodó alatt, így egyikük sem érezte magát teljes biztonságban.

Julius püspök megsemmisítő pillantást vetett az esperesre, de nem válaszolt neki:

– Philbert Cobley bűnös, nem csupán eretnekségben, de az eretnekség terjesztésében is – mondta. – Ilyen esetekben úgy szokás, hogy kiátkozzák, azután megégetik. A kivégzést a világi hatóság hajtja végre holnap hajnalban.

Sok módja volt a kivégzésnek. A nemeseket megillette a leggyorsabb eljárás, a nyakazás, ami egy pillanat, ha a hóhér ügyes, de akkor is legföljebb egy perc, ha ügyetlen, és többször kell lesújtania a bárddal, mire elválasztja a fejet a törzstől. A felségárulókat felakasztották, de még életükben kibelezték, azután felnégyelték. Ha valaki az egyháztól lopott, elevenen megnyúzták egy nagyon éles késsel: egy szakember az egész bőrt képes volt lerántani egy darabban. Az eretnekeket megégették.

A városlakók nem döbbentek meg igazán, de azért néma iszonyattal fogadták az ítéletet. Még soha, senkit sem égettek meg Kingsbridge-ben. Ned arra gondolt, hogy rettentő határt lépnek most át, és érezte, hogy a mellette álló embereknek is ez a véleménye.

Hirtelen megszólalt Philbert, méghozzá váratlan erővel. Bizonyára mostanra tartogatta maradék erejét:

– Hálát adok az Úrnak, hogy szenvedésem már csaknem véget ért, ám a tied csak most kezdődik, Julius, te istenkáromló ördög! – Az emberek felhördültek a sértésre, Julius vadul felpattant, de az elítéltet hagyományosan megillette az utolsó szó joga. – Hamarosan a pokolba kerülsz, Julius, oda, ahova tartozol, és a te kínzatásod sosem ér véget! Isten vesse kárhozatra a halhatatlan lelkedet!

Egy haldokló átka különösen hatalmas volt, és noha Julius lefitymálta az efféle babonákat, most reszketett a dühtől és félelemtől.

– Vigyétek innen! – ordította. – És távozzatok a templomból! A tárgyalást bezárom! – Elfordult, és kiviharzott a déli kapun.

Ned és az anyja komor csöndben tért haza. A Fitzgeraldok győztek. Megölték azt az embert, aki becsapta őket; ellopták Willardék vagyonát; megakadályozták, hogy a lányuk Nedhez menjen. Teljes volt a vereség.

Janet Fife hideg sonkából rögtönzött vacsorát. Alice több pohár sherryt ivott.

– Elmész Hatfieldbe? – kérdezte, miután Janet leszedte az asztalt.

– Még nem döntöttem. Margery egyelőre nem ment férjhez.

– Még ha Bart holnap holtan esne össze, akkor sem adnák hozzád.

– Múlt héten töltötte be a tizenhatot. Öt év múlva ahhoz megy, akihez akar.

– De te nem állhatsz addig mozdulatlanul, mint hajó a szélcsendben. Ne hagyd, hogy ez tönkretegye az életedet.

A fiú tudta, hogy igaza van.

Korán feküdt le, és nem jött a szemére álom. A mai borzasztó események után hajlott rá, hogy elmenjen Hatfieldbe, de még mindig nem bírta elszánni magát. Azzal feladná a reményt.

Szürkület felé bólintott el, és a kinti hangokra ébredt. Ahogy kinézett a szobája ablakán, embereket látott a piactéren, fél tucat fáklya fényében. A nagydarab Matthewson seriff is ott volt, karddal az oldalán, és az előkészületeket ellenőrizte: egy pap halálra ítélhet valakit, de személyesen nem hajthatja végre az ítéletet.

Ned kabátot vett a hálóingére, és kiment a füstszagú hajnalba.

A Cobley család már ott volt, és hamarosan megérkezett a protestánsok többsége. A tömeg percről percre nőtt. Virradatra, mire a fáklyalángok elhalványodtak, legalább ezren gyűltek össze a székesegyház előtt. A városi őrség visszaszorította a bámészkodókat.

A tömeg zajongott, de elhallgatott, amikor feltűnt a városháza irányából Osmund Carter, ismét egy őrrel, ismét székben hozva Philbertet. Csak

nehezen haladtak a tömegben, amely kelletlenül adott utat nekik, mintha szerették volna megállítani a széket, de nem volt hozzá elég merszük.

A Cobley család nőtagjai szánalmasan jajveszékeltek, miközben a tehetetlen embert álló helyzetben hozzákötözték a földbe ütött cölöphöz. Tüstént csúszni kezdett lefelé, nyomorék lába nem tartotta meg, Osmundnak szorosra kellett húznia a kötelet, hogy a helyén maradjon.

Az őrök körülrakták tűzifával, miközben Julius püspök latinul imádkozott.

Osmund elvette az egyik fáklyát, amely az éjszakai munkához világított. Megállt Philbert előtt, és Matthewson seriffre sandított, aki fölemelt kézzel mutatta, hogy várjon. Matthewson a püspökre nézett.

Mrs. Cobley üvölteni kezdett, a családjának kellett visszatartania.

Julius bólintott, Matthewson leengedte a karját, Osmund belenyomta a fáklyát a farakásba.

A száraz fa gyorsan tüzet fogott, a lángok pokoli vidámsággal pattogtak. Philbert gyenge hangon felkiáltott a forróságtól. A legelső sorban álló nézők hátrálni kezdtek a fojtó füstből.

Hamarosan egy másfajta szagot is lehetett érezni, amely egyszerre volt ismerős és émelyítő, a sülő hús szagát. Philbert sikoltott a kíntól. Két sikoly között azt kiáltotta:

– Végy magadhoz, Jézus! Végy magadhoz, uram! Kérlek, most rögtön! – De Jézus még nem vette magához.

Ned hallotta, hogy irgalmas bírák néha megengedték a családnak, hogy puskaporos zacskót akasszanak az elítélt nyakába, így hamar eljött a vég. De Julius nyilvánvalóan nem hajlott effajta kegyességre. Philbert deréktól lefelé már égett, miközben fölfelé még élt. Kibírhatatlan hangokat adott, amelyben kevés volt az emberi, jobban emlékeztetett egy rémült állat visítására.

Nagy sokára elhallgatott. Talán a szíve adta föl, talán a füst fojtotta meg; talán a hőség felforralta az agyát. A tűz tovább égett, üszkös ronccsá

perzselve Philbert tetemét. A szag undorító volt, de legalább a hang elnémult. Ned hálát adott istennek, hogy végre vége.

Rövid életemben sosem láttam ehhez fogható szörnyűséget. Nem tudtam, hogyan képesek emberek ilyesmire, és azt sem értettem, Isten miért enged meg ilyet.

Anyám mondott valamit, amire holtomig emlékezni fogok: „Amikor egy ember biztos benne, hogy ismeri Isten akaratát, és elhatározza, hogy aszerint cselekszik kerül, amibe kerül, akkor ő lesz a legveszedelmesebb ember a világon.”

A nézők már szállingóztak a piactérről, de én maradtam. Felkelt a nap, de nem sütött le a füstölgő maradványokra a székesegyház hideg árnyékában. Sir William Cecil jutott az eszembe, és vízkereszti beszélgetésünk Erzsébetről. Azt mondta. „Sokszor hallottam tőle, hogy ha egyszer trónra lép, az lesz a leghőbb vágya, hogy egyetlen angol se lakoljon halállal a hitéért. Azt hiszem, ez olyan eszme, amely méltó a hűségre.”

Ez akkor kegyes reménységnek tűnt. De az után, amit láttam, ismét végiggondoltam a dolgot. Lehetséges, hogy Erzsébet megszabadít a Julius-féle dogmatikus püspököktől, és véget vet az olyan jeleneteknek, mint amilyennek most voltam tanúja? Eljöhet az az idő, amikor az eltérő hitű emberek nem gyilkolják egymást?

De csakugyan Erzsébet lesz a királynő, ha Tudor Mária meghal? Gondolom, azon múlik, milyen segítséget kap ehhez. Mellette áll a félelmetes William Cecil, de egy ember nem elég. Támogatók seregére lesz szüksége.

Az egyik lehetek akár én is.

Ez a kilátás felvidított. Néztem Philbert Cobley hamvait. Biztosan tudtam, hogy ilyesminek nem lenne szabad történnie. Vannak emberek Angliában, akik meg akarják akadályozni az ilyet.

Én pedig velük akartam tartani. Harcolni akartam Erzsébet türelmes

eszményeiért, amelyekben több a megbocsátás és a megértés, mint Máriáéban.

Ne legyen több máglya.

Úgy döntöttem, hogy elmegyek Hatfieldbe.

8

Ned elindult Kingsbridge-ből Hatfieldbe. A százötven kilométeres utat úgy tette meg, hogy nem tudta, fogadják-e, kap-e munkát, vagy megalázó módon hazaküldik.

Az első két napon Oxfordba tartó diákok voltak az útitársai. Utazni csak csoportosan volt tanácsos: egy magányos férfit kirabolhattak, egy magányos nővel még rosszabb dolgok eshettek.

Az anyja tanítását követve Ned mindenkivel szóba elegyedett, akivel találkozott, mert adatokat akart szerezni, amelyek később esetleg hasznosak lesznek. Mi a gyapjú, bőr, vasérc és a puskapor ára? Van-e járvány, vihar, áradás, bankcsőd, felkelés? Melyik főnemes esküszik, melyiket temetik?

Minden éjjel fogadókban szállt meg, gyakran másokkal osztva meg az ágyát, ami kellemetlen élmény volt egy saját szobához szokott kereskedőfiúnak. Ám a diákok víg útitársak voltak, akik nyers tréfákat váltogattak teológiai vitákkal. Meleg július volt, de legalább nem esett.

A beszélgetések szüneteiben Ned azon aggódott, mi várhatja a Hatfield-palotában? Remélte, hogy úgy üdvözlik, mint ifjú munkatársat, akit éppen kerestek. Ám Cecil azt is mondhatja: „Miféle Ned?” Ha visszautasítják, nem igazán tudja, mihez fogjon. Megalázó lenne a lába közé kapott farokkal visszainalni Kingsbridge-be. Talán Londonba kellene mennie, hogy a nagyvárosban próbáljon szerencsét.

Oxfordban a Kingsbridge College-ban szállt meg, amelyet a nagy Philip perjel alapított mint a kingsbridge-i apátság előőrsét. A kollégium függetlenedett ugyan az apátságtól, de még mindig befogadta a Kingsbridge-ből érkező diákokat, szállást és ételt adott a kingsbridge-i polgároknak.

Az Oxfordtól Hatfieldig tartó útra már nehezebb volt társakat találni. A többség Londonba igyekezett, ami kiesett Ned útjából. A várakozás ideje alatt a hatalmába kerítette az egyetem varázsa. Élvezte a parázs vitákat a legváltozatosabb témákról, attól kezdve, hogy hol lehetett az Édenkert, odáig, hogy ha a Föld gömbölyű, hogyhogy nem esünk le róla. A legtöbb diák papnak készült, páran ügyvédnek, orvosnak. Az anyjától mindig azt hallotta, hogy semmit sem tanulhat az egyetemen, aminek kereskedőként hasznát vehetné. Most azon morfondírozott, igaza volt-e Alice-nek, aki bölcs asszony, de nem mindentudó.

Négy nap múlva csatlakozott egy zarándokcsapathoz, amely a Saint Albans-székesegyházba tartott. Ez újabb három napba telt. Ezután megkockáztatta, hogy egyedül gyalogolja le az utolsó tíz kilométert Saint Albanstól Hatfieldig.

VIII. Henrik király Ely püspökétől vette el a Hatfield-palotát, amelyet kinevezett gyerekszárnynak. Erzsébet is itt töltötte gyermekkorának nagy részét. Most Tudor Mária királynő, a féltestvére parancsolta ide. Hatfield harminc kilométerre volt Londontól északra, ami egynapi járóföld vagy félnapi gyors lovaglás. Erzsébet kívül maradt Londonon, ahol bajt okozhatott volna, viszont elég közel volt ahhoz, hogy szemmel lehessen tartani. Nem volt éppen fogoly, de nem jöhetett-mehetett kedve szerint.

A palota messziről látszott, mert dombon állt. Olyan volt, akár egy hatalmas csűr, vörös téglából, ólomkeretes ablakokkal. Miközben fölfelé kapaszkodott a lejtőn a boltíves kapuhoz, Ned látta, hogy valójában négy összefüggő épület alkotja, amelyeknek udvarán több labdatér is elfért volna.

Aggodalma csak nőtt, amikor találkozott az udvaron nyüzsgő tömeggel. Istállófiúk, mosónők és kifutófiúk kerülgették egymást. Erzsébet a kegyvesztettsége ellenére is királyi személy volt, akinek járt a népes udvartartás. Valószínűleg sokan szeretnének dolgozni neki. Talán naponta jelentkeznek nála szolgák.

Beballagott az udvarra, körülnézett. Mindenki sürgött-forgott, senki sem figyelt föl rá. Az is lehet, hogy Cecil nincs itt; többek között azért volt szüksége segítőre, mert nem mindig tartózkodott Hatfieldben.

Odament egy idősebb nőhöz, aki békésen fejtette a zöldborsót.

– Jó napot, asszonyom – mondta udvariasan. – Hol találom Sir William Cecilt?

– Kérdezd a kövért. – Az asszony rábökött a hüvelykujjával egy jól öltözött, nehézsúlyú alakra, akit Ned korábban nem vett észre. – Tom Parry a neve.

Ned odament a férfihoz.

– Jó napot, Parry mester – üdvözölte. – Azért jöttem, hogy beszéljek Sir William Cecillel.

– Sokan akarnak ám beszélni vele – felelte Parry.

– Ha megmondaná neki, hogy itt van Ned Willard Kingsbridge-ből, örülni fog a hírnek.

– Csakugyan? – Parry erősen kételkedett. – Kingsbridge-ből?

– Igen, onnan gyalogoltam idáig.

Parry nem illetődött meg tőle.

– Nem is gondoltam, hogy repültél.

– Lenne olyan kedves, és közölné vele a nevem?

– És ha megkérdezi, milyen ügyben keresi őt Ned Willard, mit mondjak?

– Bizalmas ügyben, amiről ő és én társalogtunk Shiring gróffal vízkeresztkor.

– Sir William, a gróf és te? – kérdezte Parry. – Mit csináltál te ott, a bort szolgáltad fel?

Ned savanyúan mosolygott.

– Nem. De a téma, mint említettem, bizalmas. – Úgy döntött, hogy nagyon kétségbeesettnek látszana, ha tovább tűrné a goromba faggatózást, így hát véget vetett a beszélgetésnek. – Köszönöm a kegyességét –

mondta, és hátat fordított.

– Jól van, na, nem kell megsértődni. Gyere velem.

Ned követte Parryt a házba. A hely nyomasztó és valahogy elaggott benyomást keltett: Erzsébetnek lehetett királyi jövedelme, de az nem volt elegendő egy palota újrabútorozásához.

Parry kinyitott egy ajtót, benézett és beszólt:

– Akar fogadni egy Ned Willard nevű embert Kingsbridge-ből, Sir William?

– Természetesen – válaszolt bentről egy hang.

Parry Nedhez fordult:

– Menj be.

A helyiség nagy volt, de egyszerű: nem fogadóterem, inkább iroda, a polcokon főkönyvekkel. Cecil egy íróasztalnál ült, amelyen tollak, tinta, papír és pecsétviasz volt. Fekete bársonyzekét viselt, talán túl meleget a nyárhoz, de hát ő a szobában volt, míg Ned a napsütésről jött be.

– Ó, igen, emlékszem – mondta Cecil, amikor meglátta az érkezőt. – Alice Willard fia. – A hangja nem volt sem barátságos, sem barátságtalan, csak egy kicsit óvatos. – Anyád jól van?

– Minden pénzét elvesztette, Sir William – felelte Ned. – Vagyonunk nagy része Calais-ban maradt.

– Sok derék ember jutott hasonló sorsra. Bolondok voltunk, hogy hadat üzentünk Franciaországnak. De miért jöttél hozzám? Nem tudom visszaszerezni Calais-t.

– Amikor Shiring gróf lakomáján találkoztunk, azt mondta nekem, hogy egy fiatalembert keres, olyasfajtát, mint én, aki segíthetne az Erzsébet hercegnőnek végzett munkájában. Anyám azt mondta önnek, hogy a családi üzletet kell folytatnom, ezért nem vállalhatom – azonban már nincs üzlet. Nem tudom, talált-e valakit…

– Találtam – mondta Cecil. Ned elcsüggedt, ám Cecil már hozzá is tette:

– Mint kiderült, rossz választás volt.

Ned ismét felragyogott.

– Hálás lennék a megtiszteltetésért, ha fontolóra venné, hogy alkalmas vagyok-e az állásra – mondta lelkesen.

– Nem tudom – csóválta a fejét Cecil. – Ez nem olyasfajta állás, ahol udvaronchoz méltó bevételhez juthatsz. Itt valódi munkát kell végezni.

– Készen állok a munkára.

– Talán, de hogy őszinte legyek, egy gazdag fiú, akinek a családjára rossz idők járnak, rendszerint nem jó segítő: túlságosan hozzászokott a parancsolgatáshoz, és furcsállja, ha azt várják tőle, hogy azonnal és lelkiismeretesen teljesítse az utasítást. Csak a pénzt akarja.

– Én többet akarok a pénznél.

– Csakugyan?

– Sir William, két hete megégettünk egy protestánst Kingsbridge-ben – nálunk ez volt az első. – Tudta, hogy nem szabad érzelmeskednie, de alig bírta megállni. – Miközben végignéztem a kínhalálát, eszembe jutott, mit mondott Erzsébet hercegnőről, akinek az a legnagyobb vágya, hogy senkit se lehessen megölni a hite miatt.

Cecil bólintott.

– Azt akarom, hogy ő legyen egy napon a királynő – folytatta szenvedélyesen Ned. – Azt akarom, hogy az országom olyan hely legyen, ahol a katolikusok és protestánsok nem gyilkolják egymást. Ha eljön a pillanat, ön mellett akarok állni, amikor segít a hercegnőnek a trón megszerzésében. Ez a valódi oka annak, hogy itt vagyok.

Cecil olyan keményen nézett rá, mintha a szívéig akarna látni, hogy eldönthesse, őszintén beszélt-e. Hosszú szünet után azt mondta:

– Rendben. Teszek veled egy próbát.

– Köszönöm – felelte boldogan Ned. – Ígérem, nem fogja megbánni.

Ned még mindig szerette Margery Fitzgeraldot, de habozás nélkül ágyba

ment volna Erzsébettel.

Pedig nem volt szép nő. Az orra nagy volt, az álla kicsi, a két szeme túl közel ült egymáshoz. Különös módon mégis ellenállhatatlanná tette káprázatos értelme, macskás bája és szégyentelen kacérkodása. Az összhatást azt sem ronthatta, hogy zsarnoki természet volt, és alkalmanként dührohamokat tudott kapni. Férfiak és nők egyaránt imádták még az után is, hogy kegyetlenül ledorongolta őket. Ned még sosem látott senkit, aki csak távolról is hasonlított volna rá. Elragadó volt.

Neddel franciául beszélt, kicsúfolta habozó latinságát, és csalódott volt, amiért a fiatalember nem segíthetett neki a spanyol nyelv gyakorlásában. Hagyta, hogy Ned azt a könyvét olvassa el, amelyiket akarja, azzal a feltétellel, hogy később megbeszélik. Kifaggatta az anyagi helyzetéről, és a kérdéseiből látszott, hogy ugyanúgy érti a könyvelést, mint a fiatalember.

Ned pár napon belül megkapta a választ két kulcskérdésre.

Először is, Erzsébet nem esküdött össze Tudor Mária királynő ellen. Sőt őszintének tűnő borzadállyal emlegette az árulást. Mindazonáltal fölöttébb módszeresen készült a trón megszerzésére, amennyiben Mária meghal, akármikor történjék is ez. Ennek a programnak a keretében látogatták végig karácsonykor Cecil és Erzsébet más szövetségesei Anglia legfontosabb városait, hogy felmérjék, ki támogatja és ki ellenzi Erzsébet uralkodását. Ned mindjobban csodálta Cecilt: ez az ember igazi stratéga volt, mindent aszerint ítélt meg, hogy hosszú távon milyen hatással van annak a hercegnőnek a sorsára, akit szolgál.

Másodszor, Erzsébet protestáns volt, noha Cecil úgy tett, mintha a hercegnőnek nem lenne határozott vallási meggyőződése. Eljárt a misére, végigcsinált minden elvárt katolikus rítust, de ez csak színház volt. Erasmus *Újszövetség-magyarázata* volt a kedvenc olvasmánya. Leginkább a káromkodása árulta el. Olyan indulatszavakat használt, amelyeket a katolikusok sértőnek találtak volna. Finomabb társaságban tartózkodott a káromlástól, de bizalmas körben nem vetett féket a nyelvére, és olyanokat

mondott, hogy „azt a szűzmáriáját!”, és „hogy az istenfáját!”, ami a kedvence volt.

Délelőtt a tanárával tanult, miközben Ned beült Cecil irodájába a főkönyvekhez. Erzsébetnek sok birtoka volt, Ned munkája főleg abból állt, hogy ellenőrizte, hiánytalanul és időben befizették-e a bérleti díjakat. A déli étkezés után Erzsébet lepihent, és időnként szeretett a kedvenc szolgáival beszélgetni „a püspök nappalijának” nevezett szobában, mert ott voltak a legkényelmesebb székek. Volt még sakktábla és virginál, amelyen időnként játszott. Ilyenkor mindig jelen volt a nevelőnője, Nell Baynsford, és néha Tom Parry, a hercegnő kincstárnoka.

Ned nem tartozott a zárt belső körhöz, ám egy napon, Cecil távollétében hívatták, hogy megbeszéljék vele, mivel ünnepeljék Erzsébet huszonötödik születésnapját szeptember hetedikén, amitől már csak két hét választotta el őket. Legyen látványos ünnepség Londonban, amihez a királynő engedélye szükséges, vagy szerényebb összejövetel Hatfieldben, amit úgy szerveznek meg, ahogy akarnak?

Javában beszélgettek, amikor váratlan látogatót kaptak.

Hallották a patkócsattogást, amellyel a lovak bedübörögtek a kapubolt alatt az udvarba. Ned odament az ólomkeretes ablakhoz, kinézett a füstszín üvegen. Hat lovas érkezett termetes, méregdrága hátasokon. Erzsébet lovászai előjöttek az istállókból, hogy gondjaikba vegyék az állatokat. Ned figyelmesebben megszemlélte a csapat vezetőjét, és elhűlt.

– Swithin gróf! – mondta. – Mit akarhat itt?

Első gondolata az volt, hogy a látogatás bizonyára kapcsolatban áll a gróf fiának, Bartnak és az ő szeretett Margeryjének a házasságával. Ám ez csak ábránd volt. Még ha felbontották volna is az eljegyzést, a gróf akkor se ereszkedne le odáig, hogy közölje vele.

De akkor mi a látogatás oka?

A jövevényeket bekísérték a házba, elvették tőlük poros köpenyüket. Pár perccel később egy szolga lépett be a szobába, és jelentette, hogy

Shiring grófja kihallgatást kér Erzsébettől, aki utasította, hogy vezesse be.

Swithin drabális, hangos ember volt, a puszta jelenlétével betöltötte a szobát. Ned, Nell és Tom felállt, Erzsébet azonban ülve maradt, talán mert mutatni akarta, hogy az ő királyi vére többet számít, mint Swithin kora. A gróf mélyen meghajolt, majd olyan bizalmas hangot ütött meg, ahogy egy nagybácsi beszél az unokahúgával.

– Öröm látnom, hogy kegyed mily szép és egészséges! – mondta.

– Részemről az öröm – felelte Erzsébet, aki fenntartással fogadta a mézesmázos bókot. Láthatólag nem bízott Swithinben, amiben igaza is volt. A Swithin-féle katolikusoknak jól ment dolguk Tudor Mária királynő alatt. Féltek is a protestantizmus visszatérésétől, ezért nem akarták, hogy Erzsébetből királynő legyen.

– Ekkora szépség, és mindjárt huszonöt! – folytatta Swithin. – Magamfajta vérbő férfiúnak arra kell gondolnia, minő kár ily szépséget parlagon hevertetni – már grácia fejemnek, hogy így kimondom.

– Csakugyan? – felelte fagyosan Erzsébet. Sose szórakoztatta a kedélyességbe burkolt célozgatás a testiségre.

Swithin megérezte a hidegséget, és a háttérben álló három szolgára sandított. Nyilvánvalóan az jutott az eszébe, hogy nem haladhatna-e gyorsabban tanúk nélkül. Kissé meghökkent, amikor észrevette Nedet, de egy szót sem szólt hozzá. Visszafordult Erzsébethez.

– Beszélhetnénk négyszemközt, kedves?

Erzsébethez nem lehetett közeledni tolakodó bizalmaskodással. Másodszülött leányként, akit némelyek törvénytelennek mondtak, roppant érzékeny volt a legapróbb tiszteletlenségre is. Swithin azonban túl ostoba volt ahhoz, hogy ezt felfogja.

Tom Parry felelt meg neki:

– Erzsébet hercegnő nem maradhat négyszemközt férfiemberrel. Őfelsége, a királynő parancsa.

– Ostobaság! – mordult föl Swithin.

Ned nem bánta volna, ha Cecil is jelen van ennél a vizitnél. Szolgának kockázatos szembeszállni egy gróffal. Az is megfordult a fejében, hogy Swithin talán készakarva rendezte el úgy, hogy egy olyan napon érkezzen, amikor Erzsébet rangosabb személyzetének egyetlen tagja sem tartózkodik a házban.

De mit akarhat?

– A hercegnőnek nincs félnivalója tőlem – bizonygatta Swithin, és olyan zsírosan göcögött, hogy Ned libabőrös lett a hangjától.

Erzsébet viszont megsértődött.

– Félni? – emelte fel a hangját. Haragudott minden olyan célzásért, hogy ő gyenge nő, akinek védelemre van szüksége. – Miért félnék? Természetesen beszélhetünk négyszemközt.

A három szolga kelletlenül elhagyta a szobát.

Amikor az ajtó becsukódott, Tom Nedhez fordult.

– Te ismered. Miféle?

– Swithin erőszakos ember – válaszolta Ned. – A közelben kell maradnunk. – Most értette meg, hogy Tom és Nell tőle várják az útmutatást. Gyorsan gondolkodott. – Nell, szólnál a konyhán, hogy hozzanak bort a vendégnek? – Ha be kell menni a szobába, a bor jó lesz ürügynek.

– Mit csinál, ha visszamegyünk? – kérdezte Tom.

Nednek eszébe jutott, hogyan viselkedett Swithin, amikor a puritánok kivonultak a színielőadásról.

– Láttam, amikor meg akart ölni egy embert, aki megsértette.

– Isten irgalmazzon nekünk!

Ned az ajtóhoz nyomta a fülét. Hallotta a két hangot: Swithiné harsány volt, Erzsébeté éles. A szavakat nem értette, de a hangnem nyugodt volt, ha nem is túl nyájas. Úgy érezte, Erzsébet pillanatnyilag nincs veszélyben.

Próbálta kitalálni, mi történik. Swithin rajtaütésszerű látogatásának alighanem köze van a trónutódláshoz. Ez lehet az egyetlen oka annak, hogy egy hatalmas udvaronc egyáltalán fölkeresi Erzsébetet.

Eszébe jutott az a sokat vitatott megoldás, amely úgy akarta kiiktatni az utódlás problémáját, hogy Erzsébetet hozzá kell adni egy erős katolikushoz, mert akkor majd a férje fogja irányítani vallási ügyekben. Ned már eléggé ismerte Erzsébetet, így tudta, hogy ebből a tervből sose lenne semmi, de mások még mindig úgy gondolták, hogy igen. Fülöp király az unokaöccsét, Savoya hercegét ajánlotta, de Erzsébet visszautasította.

Csak nem Swithin akarja feleségül venni Erzsébetet? Lehetséges. Talán azt reméli, hogy elcsábíthatja ezen a látogatáson. Bár hihetőbb, hogy azt gondolja, ha elég időt tölt négyszemközt a hercegnővel, felmerül a paráználkodás gyanúja, és ebben az esetben Erzsébet csak a házassággal hozhatja helyre a jó hírét.

Nem Swithin volt az első, aki ezzel próbálkozott. Erzsébet még csak tizennégy volt, amikor a negyvenéves Thomas Seymour mindenféle játszadozásokat engedett meg magának a lánnyal szemben, és azt tervezte, hogy elveszi feleségül. Seymourt végül kivégezték árulásért, igaz, nem csupán azért, amit Erzsébettel művelt. Ned lehetségesnek tartotta, hogy az esztelenül vakmerő Swithin gróf hajlandó ugyanezt kockáztatni.

A hangok megváltoztak a szobában. Erzsébeté parancsoló lett, amire Swithin olyan bizalmaskodással válaszolt, hogy az már a disznólkodás határát súrolta.

Ha baj lenne, Erzsébet kiálthat segítségért. Igen ám, de sosem ismerné el, hogy segítségre szorul. És Swithin képes elnémítani.

Nell visszajött egy tálcával, amelyre egy kancsó bort, két poharat és egy tányér cukorsüteményt készítettek. Ned fölemelte a kezét, és megállította, amikor a nevelőnő be akart lépni a szobába.

– Még ne – suttogta.

Egy perccel később Erzsébet olyan hangot adott, amely már-már sikolyszámba ment. Ezt koppanás és csörömpölés követte, Ned úgy sejtette, egy tál almát verhettek le. Habozott, várta, hogy Erzsébet kiáltson.

Ám odabent csend volt. Nem tudta, mit tegyen. Ez a csend rémítőbb volt mindennél.

Amikor már nem bírta tovább a feszültséget, elvette a tálcát Nelltől, és benyitott.

A szoba túlsó sarkában a nagy medve Swithin gróf átnyalábolta Erzsébetet, és csókolgatta. Beigazolódott Ned legrosszabb félelme.

Erzsébet jobbra-balra forgatta a fejét, próbálta elkapni a száját a gróf elől, és apró öklével hasztalanul püfölte Swithin széles hátát. Láthatólag nem hajlott a dologra. Swithinnek ez az elképzelése az udvarlásról, gondolta Ned. Azt hiszi, egy nőt úgy felperzselhet szenvedélyének lángjával, hogy az nem tiltakozik az ölelés ellen, hanem ájult szerelembe esik harsogó férfiasságától.

Erzsébetet akkor sem lehet így elnyerni, ha Swithin lenne az egyetlen férfi a világon.

– Egy kis frissítő, gróf uram! – mondta Ned. Reszketett a félelemtől, mégis sikerült kedélyes hangot megütnie. – Talán egy pohár sherryt? – Letette a tálcát az ablak mellé.

Swithin felé fordult, de lapátkezével közben is szorongatta Erzsébet vékony csuklóját.

– Kifelé, te kis szarházi! – mondta.

Csökönyössége elképesztette Nedet. Hogyan képes folytatni most, miután rajtakapták? Erőszakért még egy grófot is kivégeznek, különösen, ha három tanú is van, márpedig Tom és Nell az ajtóban állt és figyelt, jóllehet túlságosan féltek ahhoz, hogy belépjenek.

De hát Swithin ilyen keményfejű volt.

Ned tudta, hogy most már nem távozhat, akármi történjék.

Nagy erőfeszítéssel megállította kezének reszketését annyira, hogy bort töltsön egy pohárba.

– A konyha volt olyan kedves, és küldött egy kis süteményt. Kegyelmed bizonyára megéhezett az úton.

– Engedd el a karomat, Swithin! – követelte Erzsébet, és a karját rángatta, de nem szabadulhatott, pedig a gróf csak a csonka kezével fogta, amelyről két és fél ujj hiányzott.

Swithin megragadta az övén függő tőr markolatát.

– Azonnal hagyd el a szobát, ifjú Willard, vagy istenemre, átvágom a torkod.

Ned tudta, hogy képes rá. New Castle-ban több szolgát is megsebesített dührohamaiban, amit később fenyegetéssel és kárpótlással elsikált. Ha pedig Ned védekezne, akkor felakaszthatják, amiért megsebesített egy grófot.

Mégse hagyhatta most magára Erzsébetet.

A gégemetszés említésétől megihletve rögtönözni kezdett:

– És verekedés is van az istállóban. Két kísérője összeveszett. A lovászoknak sikerült szétválasztani őket, de az egyik súlyos sebet kapott. Késsel szúrták meg.

– Te rühes hazug! – mondta Swithin, de már kevésbé magabiztosan. A határozatlanság lehűtötte lángolását.

Ned mögött beóvakodott Nell és Tom is. Nell letérdelt, elkezdte összeszedni a gyümölcsöstál cserepeit. Tom megerősítette Ned meséjét.

– Az embere nagyon vérzik, gróf úr.

Lassan győzött a józan ész. Swithin nyilvánvalóan rájött, hogy nem szúrhatja le Erzsébet három szolgáját anélkül, hogy bajba ne kerülne. Összeomlott csábításra alapozott terve. Leplezetlen dühvel elengedte Erzsébetet. A hercegnő a csuklóját dörgölve azonnal elsietett a közeléből.

Swithin csalódott morgással kiment.

Ned csaknem összeesett a megkönnyebbüléstől. Nell elsírta magát. Tom Parry közvetlenül a kancsóból húzta meg a sherryt.

– Asszonyom, jó lenne, ha visszavonulna a szobájába Nell-lel együtt, és zárják magukra az ajtót – mondta Ned. – Tom, nekünk is el kell tűnnünk.

– Egyetértek – bólintott Erzsébet, de nem indult el azonnal. Közelebb

lépett Nedhez, és halkan megkérdezte:

– Ugye nem volt verekedés az istállóban?

– Nem. Ez volt az egyetlen dolog, amit kitalálhattam a pillanat hevében.

A hercegnő elmosolyodott.

– Hány éves vagy, Ned?

–Tizenkilenc.

– Az életedet kockáztattad értem. – Lábujjhegyre állt, és puha csókot lehelt Ned szájára. – Köszönöm.

Ezután kiment a szobából.

A legtöbb ember évente kétszer fürdött, tavasszal és ősszel, ám a hercegnők finnyásak, így Erzsébet is gyakrabban fürdőzött. Ez komoly hadművelet volt, a szolgálóknak loholniuk kellett fölfelé a lépcsőn a konyhától a hercegnő hálószobájáig, nehogy a kétkezes, nagy mosódézsákban kihűljön a forró víz.

Swithin látogatása után is megfürdött, mintha le akarná mosni magáról az undort. A grófot nem említette azóta, hogy megcsókolta Nedet, a fiú azonban úgy vélte, elnyerte Erzsébet bizalmát.

Ned tudta, hogy ellenségévé tett egy hatalmas nagyurat, de remélte, hogy ez nem tart sokáig: Swithin hirtelen haragú és bosszúszomjas, viszont képtelen huzamosabb ideig foglalkozni valamivel. Egy kis szerencsével addig fog haragudni Nedre, amíg nem talál más célpontot.

Sir William Cecil nem sokkal Swithin távozása után érkezett, és másnap reggel ő és Ned munkához látott. Cecil irodája ugyanabban a szárnyban volt, mint Erzsébet lakosztálya. Cecil elküldte Nedet Tom Parry irodájába a hercegnő egy másik házának a főkönyvéért. Amikor visszafelé jött a nehéz könyvvel, végigment Erzsébet folyosóján. A deszkapadlón tócsákban állt a víz, amit a szolgálók kilötyögtettek. Ned látta, hogy a lakosztály ajtaja nyitva van, és oktalan fővel benézett.

Erzsébet éppen akkor lépett ki a fürdőből. A kádat paraván takarta, de a

hercegnő keresztülment a szobán egy nagy, fehér vászonlepedőért, hogy megtörülközhessen. Egy szobalánynak kellett volna várakoznia a kád mellett a törülközővel, és természetesen az ajtót is be kellett volna csukniuk; valaki azonban késlekedett, és Erzsébetnek nem volt türelme a piszmogó cselédekhez.

Ned még sosem látott meztelen nőt. Nem voltak lánytestvérei, sosem jutott el idáig egyetlen szívszerelmével sem, bordélyban pedig sosem járt.

Megdermedt, és bámult. Erzsébet finom válla, apró melle, ívelő csípője, a lovaglástól izmos, erős combja kissé gőzölgött a forró fürdőtől. A bőre olyan volt, akár a tejszín, ágyékszőrzete csodálatos vörös-aranyban égett. Ned tudta, hogy el kéne kapnia a pillantását, de moccanni sem bírt az igézettől.

Tekintetük találkozott. Erzsébet megriadt, de csak egy pillanatra. Kinyújtotta a kezét, megfogta az ajtószárnyat.

Azután elmosolyodott.

A következő pillanatban becsapta az ajtót.

Ned eliramodott a folyosón, a szíve úgy vert, akár az üstdob. Azért, amit most tett, elcsaphatják, kalodába csukhatják vagy megkorbácsolhatják – esetleg mindhárom megtörténhet.

De Erzsébet mosolygott.

Az a mosoly meleg, barátságos és egy kicsit kacér volt. Ned úgy képzelte, így mosolyognak a meztelen nők a férjükre vagy szeretőjükre. A mosoly mintha azt üzente volna, hogy a pillantás a tiltott szépségre ajándék, amelyet a hercegnő szívesen nyújt át neki.

Senkinek sem mondta el, mi történt.

Este várta a dühöngést, de az elmaradt. Erzsébet nem tette szóvá az esetet sem neki, sem másnak. Ned lassacskán megnyugodott, hogy nem lesz büntetés. Azután abban kezdett kételkedni, valóban megtörtént-e a dolog. Inkább olyannak tűnt, mintha álmodta volna.

De erre a látomásra egész életében emlékezett.

Margery az új házban, a Priory Gate-ben kapta az első csókot Barttól.

Sir Reginald Fitzgerald, Lady Jane és Rollo büszkén vezette körbe Swithin grófot. Margery utánuk ballagott Barttal, aki visszatért Combe Harbourból, mivel úgy látszott, mégsem támadnak a franciák. Reginald az ígéretének megfelelően eladta az apátság maradványait a káptalannak. Nem kért érte sokat, de arra elég volt, hogy kifizethesse az új ház befejezését.

Hatalmas, tekintélyes, divatos épület volt a piactéren, ugyanabból a halvány mészkőből, mint a katedrális. Falain nagy ablakok sorakoztak, tetején magas kémények csokrai ágaskodtak. Odabent rengeteg lépcsője és több tucat kandallója volt. Friss festékszagot árasztott, némelyik kémény füstölt, sok ajtó nem zárt tökéletesen, de lakható volt, és a szolgák már hordták át a bútorokat a főutcai, régi házból.

Margery nem akart itt lakni. Számára a Priory Gate mindig büdös lesz a vértől és a csalástól. Philbert Cobley-t megégették, Alice Willardot tönkretették azért, hogy ez a ház elkészüljön. Philbert és Alice természetesen vétkezett, és meg kellett büntetni őket, de Margery szigorú erkölcsi érzéke nem érhette be az elmaszatolt érvelésekkel: a súlyos ítéleteket tisztátalan okok sugallták. Julius püspök visszaszerezte az apátságot a katedrálisnak, Margery apja pedig egy csomó pénzhez jutott, ami valójában nem volt az övé.

Egy lány persze ne törje ilyesmin a fejét, de Margery kénytelen volt rá, és a történtek feldühítették. Hát nem látják, hogy a püspökök és a katolikus potentátok gonoszsága hajtja a protestantizmus malmára a vizet? De nem tehetett semmit, csak némán tajtékzott.

Amikor beléptek a Hosszú Galériába, Bart lemaradt, megmarkolta Margery könyökét, és visszahúzta; azután amikor a többiek már eltűntek, megcsókolta.

Bart magas, jóképű és elegáns volt, és Margery tudta, hogy szeretnie kell, ha őt választották ki férjéül a szülei, akiknek a tekintélye rögtön

Istené után következik. Így hát visszacsókolta, szétnyitotta az ajkát, hagyta, hogy Bart felfedezze a testét, megszorongassa a mellét, sőt a lába közé is benyúljon. Nehéz volt, főleg mivel folyton arra emlékezett, hogyan csókolta meg Ned ugyanebben a házban, amikor még csak félig volt készen. Igyekezett felidézni azokat az érzéseket, amelyeket Ned ébresztett föl benne. Nem igazán működött, de kicsit könnyített a megpróbáltatáson.

Kibontakozott az ölelésből, és akkor látta, hogy Swithin figyeli őket.

– Már találgattuk, hova tűntetek! – mondta, azután cinkosan vigyorgott, és buján kacsintott. Margery valamiért undorítónak találta, hogy Swithin zavartalanul leselkedett utánuk, amíg ő észre nem vette.

Leültek abban a szobában, amelyet Sir Reginald nappalijának szántak, és megbeszélték az esküvő részleteit. Alig egy hónap volt hátra. Margery és Bart a kingsbridge-i székesegyházban esküszik meg, amit lakoma követ az új házban. Margery halványkék selyemruhát rendelt, hozzá bonyolult fejdíszt abban a hetyke stílusban, amit szeretett. Swithin gróf minden részletet tudni akart az esküvői öltözékről, mintha legalábbis ő nősülne. Sir Reginaldnak és Lady Jane-nek is új ruhára volt szüksége, és még száz más döntést kellett hozni a komédiásokról, az ételről-italról. Sir Reginald ingyensört akart adni mindenkinek, aki belép a kapun.

Éppen azt vitatták meg, milyen színdarab lenne megfelelő az ünnepség lezárására, amikor belépett Percy, a komornyik, nyomában egy fiatal férfival, akinek a ruháján megült az út pora.

– Futár Londonból, Sir Reginald – mondta Percy. – Erősködött, hogy kegyelmed haladék nélkül hallani akarja a híreket.

Sir Reginald a futárra nézett.

– Mik a hírek?

– Levelet hozok Davy Millertől, uram. – Miller a polgármester üzleti képviselője volt Londonban. A futár nyújtotta a vékony bőrtáskát.

– Mondd el, mi van benne – türelmetlenkedett Sir Reginald.

– A királynő beteg.

– Mi baja?

– Az orvosok azt mondják, hogy rosszindulatú kinövés van az asszonyi részeiben, ettől dagad meg a hasa.

– Aha. Az álterhességek… – mondta Rollo.

– Olyan rosszul van, hogy néha elájul.

– Szegény királynő – szólt Margery. Ellentmondásos érzelmekkel szemlélte Tudor Máriát. Csodálatra méltóan erős akaratú, jámbor asszony volt, de a protestánsok megégetésében tévedett. Miért nem lehetnek az emberek egyszerre vallásosak és kegyesek, mint Jézus?

– Mik a kilátások? – kérdezte aggódva Rollo.

– Úgy tudjuk, hogy talán van még néhány hónapja, de nem fog felépülni.

Margery látta, hogy Rollo kissé elsápad, és a következő percben meg is tudta, miért.

– Ez a lehető legrosszabb hír – mondta Rollo. – Tudor Mária gyermektelen, az ifjú Stuart Mária viszont kevéssé vonzó utód, amióta hozzáment a csenevész francia fiúhoz. Emiatt az a Tudor Erzsébet az első a lehetséges trónutódok sorában, akit minden erőfeszítésünk ellenére sem sikerült kordában tartanunk.

Rollónak igaza volt. Margery nem volt olyan fürge eszű, mint a bátyja, de ahogy Rollo szavakba foglalta, ugyanúgy megértette, mint az apja és a gróf. Angliát az a veszély fenyegeti, hogy visszazuhan az eretnekség mocsarába. Megborzongott.

– Erzsébet nem lehet királynő! – mondta Swithin. – Az katasztrófa lenne.

Margery a vőlegényére nézett, aki láthatólag unatkozott. Leendő hitvesének nem volt türelme a politikához. Szívesebben beszélgetett lovakról és kutyáktól. Ez bosszantotta Margeryt. Mégiscsak a jövőjükről van szó!

– Stuart Mária egy francia herceghez ment feleségül, és az angol nép

nem akar egy újabb idegen királyt – szögezte le Reginald.

– Az angol népnek nincs szava ebben! – hördült fel Swithin. – Közöljük velük most, hogy Stuart Mária lesz a következő uralkodójuk. Mire bekövetkezik, hozzászoknak a gondolathoz.

Margery ezt vágyálomnak tartotta, és Sir Reginald következő megjegyzéséből ítélve az apja is osztotta a véleményét.

– Bármit mondhatunk az angoloknak, de elhiszik-e?

– Elhihetik – tűnődött Rollo, és ez logikus válasz volt, pedig nem fejből, hanem zsigerből adta. – Különösen, ha a bejelentést Fülöp király támogatja.

– Talán – felelte Sir Reginald. – Először azonban el kell nyernünk Fülöp király egyetértését.

Margery megpillantotta a remény szikráját.

– Akkor elmegyünk, és meglátogatjuk Fülöp királyt – jelentette ki Rollo.

– Hol van most?

– Brüsszelből irányítja a seregeit a franciákkal szemben. De annak a háborúnak már majdnem vége.

– Talán sietnünk kellene, ha a királynő olyan beteg, amilyennek látszik.

– Valóban. Combe Harbourból átkelhetünk Antwerpenbe: Dan Cobley minden héten indít oda hajót. Antwerpenből Brüsszel egy nap lóháton. Az esküvőre visszaérünk.

Milyen ironikus, gondolta Margery, hogy a vastagnyakú protestáns Dan Cobley-ra van szükségük, ha végre akarják hajtani ezt a küldetést.

– Fogad minket Fülöp király? – kérdezte Rollo.

– Engem igen – felelte Swithin. – Anglia az egyik királysága, én pedig az egyik legelőkelőbb nemese vagyok. Egyszer friss házasként megszállt New Castle-ban, Winchesterből Londonba menet.

Reginald, Rollo és Swithin összenézett.

– Jól van – mondta Reginald. – Brüsszelbe megyünk.

Margery jobban érezte magát. Legalább valamit csinálnak.

Rollo fölállt.

– Megyek, megbeszélem a hajóutat Dannel – mondta. – Nem vesztegethetjük az időt.

Ned Willard nem akart elmenni Kingsbridge-be Margery esküvőjére, de kénytelen volt. A szertartás túlságosan jól álcázta titkos küldetését.

Októberben ismét megtette a júliusi utat, bár ez alkalommal lóháton. Sürgős küldetésben járt. A királynő haldoklása mindent sürgőssé tett.

Az anyja mintha elsorvadt volna. Nem testileg – még mindig elég vaskos volt –, inkább a harciasság szállt el belőle. Ned nem igazán hitt neki, amikor júniusban azt mondta: „Hamarosan ötven leszek, nincs több erőm.” De még három hónap múlva is csüggedt és fásult volt. Ned most már biztosan érezte, hogy Alice nem állítja talpra a családi vállalkozást, és ettől a fogát csikorgatta dühében.

De majd megváltoznak a dolgok. Ő is része annak az erőnek, amely majd megtöri a Julius püspök- és Sir Reginald-félék nyakát. Boldog volt, hogy benne van Erzsébet udvartartásában. Cecil és Erzsébet egyaránt kedvelték, különösen, amióta szembeszállt Swithinnel. Mohó izgalom töltötte el minden alkalommal, ha arra gondolt, hogyan változtatják meg együtt a világot. Ám előbb Anglia trónjára kell segíteniük Erzsébetet.

Anyjával együtt állt a piactéren, várta a menyasszonyt. Csípős északi szél fújt. A házasulandókat szokás szerint a templom tornácán esketik meg, azután bemennek az esküvői misére. A kingsbridge-iek jó szívvel üdvözölték Nedet. A legtöbben úgy érezték, hogy Willardékkal súlyos méltánytalanság történt.

Swithin és Bart a tömeg előtt állt. Bart az új, sárga zekéjét viselte. A menyasszony egyelőre nem mutatkozott. Vajon boldog lesz, vagy szomorú? Vajon megtört a szíve, romba dőlt az élete, amiért nem mehetett hozzá Nedhez? Vagy mostanra túllépett a szerelmén, és kezdi élvezni új

szerepét Bart viscount oldalán? Ned nem tudta, mi lenne számára az elviselhetetlenebb.

De igazából nem Margery miatt volt itt. Végigpásztázta a tömeget, a protestánsokat kereste. Meglátta Dan Cobley-t, és ezzel elkezdődött a küldetése.

Derűs egykedvűséget mímelve nyomakodott át a tömegen, hogy beszéljen Dannel, aki a székesegyház északnyugati sarkánál állt. Dan megváltozott, jóllehet csak három hónap telt el: fogyott valamennyit, az arca keményebb, soványabb lett. Nednek tetszett a változás, mert küldetése abból állt, hogy Danből hadvezért faragjon.

Nem lesz könnyű.

Némi udvariaskodás után behúzta Dant egy hatalmas pillér mögé, és halkan megszólalt.

– A királynő az életéért küzd.

– Hallottam – felelte óvatosan Dan.

Nedet elkedvetlenítette, hogy Dan nem bízik benne, de megértette, miért. A Willard család Dan ízlésének egy kicsit könnyedén váltogatta a katolikus hitet a reformálttal. Dan nem volt biztos benne, hol állnak valójában.

– A trónöröklés küzdelmet jelent Tudor Erzsébet és Stuart Mária között –mondta Ned. – Mária most tizenöt éves, és a beteges férje még nála is fiatalabb: gyenge királynő lenne, akinek francia nagybátyjai, a Guise-ek parancsolnának, márpedig azok vakbuzgó katolikusok. Félnetek kell tőlük.

– De hát Erzsébet misére jár.

– Lehet, hogy azután is eljár, ha királynő lesz. Senki sem tudhatja. – Ez nem volt igaz. Ned és a hercegnő minden jó embere tudta, hogy a hercegnő, amint teheti, nyíltan protestáns lesz, mert csak így szabadulhat az egyház fojtogatásától. De tettetniük kellett, hogy ne adjanak fegyvert az ellenzék kezébe. Ned megtanulta, hogy a királyok és udvaroncok világában soha nem mondják ki a teljes igazságot.

– Ebben az esetben miért érdekelne, hogy Tudor Erzsébet vagy Stuart Mária lesz az új uralkodó? – kérdezte Dan.

– Ha Erzsébet királynő lesz, nem fogja megégetni a protestánsokat a hitük miatt. – Ez a rész *igaz* volt.

Düh lobbant fel Dan szemében, ahogy eszébe juttatták apja kínhalálát, de felülkerekedett az indulatán.

– Könnyű azt mondani.

– Légy realista. Azt akarod, hogy abbamaradjon a protestánsok öldöklése. Erzsébet nem csupán a legjobb, hanem az egyetlen reményetek. – Sejtette, hogy Dan nem akarja ezt elhinni, de látta a szemén, hogy felismeri az igazságot, és elégedetten érezte, hogy egy lépéssel közelebb jutott a céljához.

– Miért mondod ezt nekem? – kérdezte kelletlenül Dan.

Ned kérdéssel válaszolt Dan kérdésére.

– Hány protestáns van most Kingsbridge-ben?

Dan konokul hallgatott.

– Bíznod kell bennem – sürgette Ned. – Beszélj már!

– Legalább kétezer – mondta végül Dan.

– Micsoda? – Ned kellemesen meglepődött. – Azt gondoltam, legjobb esetben pár száz.

– Nem csak egy gyülekezet van, és a számuk egyre növekszik június óta.

– Attól, ami apáddal történt?

Dan keserűen nézett rá.

– Sokkal inkább attól, ami anyáddal történt. Féltik az üzletüket. Most már nem létezik olyan, hogy megbízható szerződés. Általában véve egy cseppet sem érdeklik őket a protestáns vértanúk, de nincs életük egy olyan egyháztól, amelyik ellopja a pénzüket.

Ned biccentett. Dannek igaza van. Kevés embert hoznak lázba az elvi viták, de mindenkinek meg kell keresnie a kenyérrevalót, és az egyház,

amely ebben akadályozza meg őket, előbb-utóbb bajba kerül.

– Dan, én azért jöttem Hatfieldből, hogy egyetlen kérdést tegyek föl neked, és már az is veszélybe sodorhat, hogy megkérdezlek, tehát kérlek, gondolkodj, mielőtt válaszolnál – mondta.

Dan megriadt.

– Engem ne akarj rávenni árulásra!

Ned pontosan ezt készült tenni.

– Ebből a kétezer protestánsból hány épkézláb férfit tudsz kiállítani, hogy amikor a királynő meghal, Erzsébetért harcoljanak Stuart Mária támogatói ellen?

Dan nem nézett rá.

– Fogalmam sincs.

Ned tudta, hogy csak köntörfalaz. Közelebb lépett Danhez, és tovább ütötte a vasat.

– Mi lesz, ha katolikus nemesek egy csoportja, talán éppen Swithin gróf vezetésével hadat állít, amely elmasírozik Hatfieldbe, és elfogja Erzsébetet addig is, amíg Stuart Mária és bigott nagybátyjai megérkeznek Franciaországból? Félreállsz, és hagyod, hogy megtörténjen?

– Négyszáz kingsbridge-i nem sokat nyom a latban.

Szóval négyszáz, gondolta Ned. Ezt kellett megtudnia. Örült, mert több volt annál, amire számított:

– Azt képzeled, hogy ti vagytok az egyetlen vitéz reformátusok Angliában? – Halkabban folytatta. – Az ország minden városában vannak olyan csoportok, mint a tiétek, készen arra, hogy Hatfieldbe meneteljenek és megvédjék Erzsébetet. Csak egy szavára várnak.

Először csillant föl a remény Dan arcán, jóllehet ez a bosszúállás reménye volt.

– Ez igaz? – kérdezte.

Volt benne némi túlzás, de mindent összevéve Ned nem hazudott.

– Ha szabadon akarsz imádkozni, a szerint, amit szíved mélyéből

helyesnek hiszel, és nem akarsz minden percben attól félni, hogy megégetnek érte, akkor készen kell állnod a harcra, méghozzá fegyverrel.

Dan elgondolkodva bólintott.

– Van még valami, amit meg kell tenned – folytatta Ned. – Figyeld, hogy Swithin gróf és Sir Reginald mire készül. Küldj hozzám gyorsfutárt Hatfieldbe, ha bármi szokatlant tapasztalsz, például fegyvereket halmoznak fel. Életfontosságú, hogy minél hamarabb értesüljünk róla.

Dan hallgatott. Ned merőn nézte, beleegyező választ remélve. Dan végül annyit felelt:

– Gondolkodom azon, amit mondtál. – Azzal elment.

Ez csalódás volt. Ned szentül hitte, hogy Dan boldogan megbosszulja az apja halálát azzal, hogy harcba vezeti a kingsbridge-i milíciát Erzsébetért, és erről biztosította Sir William Cecilt is. Talán túlságosan elbízta magát.

Kedvetlenül indult vissza a téren az anyjához. Félúton szembe találta magát Rollo Fitzgeralddal, aki megszólította:

– Van újság a királynőről?

Természetesen mindenkinek ez járt az eszében.

– Súlyos beteg – válaszolta Ned.

– Azt pletykálják, hogy Erzsébet engedélyezi a protestantizmust, ha ő lesz a királynő. – Rollo szájából ez úgy hangzott, mint egy vád.

– Csakugyan pletykálják? – Ned nem óhajtott ilyesmiről csevegni. Meg akarta kerülni Rollót.

De az elállta az útját.

– Vagy egész Angliát át akarja fordítani az eretnekségbe, ahogy az apja tette. – Támadóan fölszegte az állát. – Igaz ez?

– Ki mondta neked?

– Fontold meg ezt – mondta Rollo, aki éppen olyan játszva került meg egy kérdést, mint Ned. – Ha ezzel próbálkozik, ki fog ellenállni? Természetesen Róma.

– Csakugyan – bólintott Ned. – A pápa politikája a protestánsokkal szemben a megsemmisítés.

Rollo csípőre tette a kezét, és kakaskodva előrehajolt. Ez a testtartás ismerős volt Nednek az iskolából: Rollo így félemlített meg másokat.

– Ellene fordul a spanyol király is, aki a leggazdagabb és leghatalmasabb ember a világon.

– Talán. – Spanyolország álláspontja nem volt ennyire egyszerű, de kétségtelenül fennállt a veszély, hogy Fülöp király megpróbálhatja aláaknázni Erzsébet helyzetét.

– És Franciaország királya, aki valószínűleg a második leghatalmasabb ember a világon.

– Hmm. – Ez is valódi veszély.

– Nem is említve a portugál királyt és a skótok királynőjét.

Ned úgy tett, mintha hidegen hagyná ez az érvelés, de Rollónak ijesztően igaza volt. Csaknem egész Európa Erzsébet ellen fordul, ha azt teszi, amit Ned tudomása szerint éppen tenni készült. Ezzel ő is tisztában volt, de Rollo összegezése dermesztő nyomatékot is adott a veszedelemnek.

– És ki támogatja? – folytatta Rollo. – A svéd király és Navarra királynője. – Navarra kicsiny királyság volt Spanyolország és Franciaország között.

– Túlszínezed a képet.

Rollo idegesítően közel jött. Hosszú alakjával fenyegetően magaslott Ned fölé.

– Oktondiság lenne összeveszni ennyi hatalmas emberrel.

– Lépj hátrébb, Rollo – válaszolta Ned. – Ha nem teszed meg, ígérem, két kézzel fölkaplak, és félredoblak.

Rollo elbizonytalanodott.

Ned rátette a kezét Rollo vállára, olyan mozdulattal, ami akár barátságos is lehetett volna.

– Nem mondom még egyszer.

Rollo lelökte Ned kezét a válláról, de azért elfordult.

– Erzsébet és én így bánunk el azokkal, akik ijesztgetni akarnak – mondta Ned.

Nagy harsonázás támadt, megjött a menyasszony.

Nednek elakadt a lélegzete. Margery csodálatos volt. Világos égszínkék ruhát viselt sötétkék alsószoknyával. Magas gallérja legyező alakú keretbe foglalta göndör haját. Ékköves fejdíszét ferde toll egészítette ki.

Ned hallotta a közelből egy lánycsapat elismerő mormolását, de az arcukon leginkább irigység látszott. Persze, Margery fogta meg azt a férfit, akire mindnyájan áhítoztak. Bart a legjobb parti a megyében, ezek a lányok azt hiszik, hogy Margery nyerte el a pálmát. Mennyire tévednek!

Sir Reginald büszkén feszített a lánya mellett arannyal hímzett, pompás, vörös ujjasában. Mindezt az anyám pénzéből fizette, gondolta dühösen Ned.

Leste Margery arcát, miközben az keresztülvágott a téren. Aprónak, kiszolgáltatottnak látszott a nyugati homlokzat hatalmas köveihez képest. Vajon mire gondol? Félmosoly ült az ajkán, jobbra-balra nézett, és bólintott a barátainak. Magabiztosnak és büszkének mutatkozott. Ám Ned ennél jobban ismerte. Ez a békés derű nem volt jellemző rá. Az igazi Margery játékos, pajkos, kacagó és kacagtató volt. Ma nem nevetett. Szerepet játszott, akár az a fiú, aki Mária Magdolnát alakította a színjátékban.

Ahogy elhaladt Ned előtt, megállapodott a szeme az ifjún.

Margery nem tudta, hogy itt lesz, és megdöbbent. A szeme rémülten tágra nyílt. Azonnal elkapta a tekintetét, de már elveszítette az önuralmát. Merev mosolya lehervadt, és a következő pillanatban megbotlott.

Ned ösztönösen előrelépett, hogy segítsen neki, de öt méterre volt tőle. Sir Reginald elkapta a lánya karját, de késve, és nem elég erősen, hogy megtartsa. Margery elvesztette az egyensúlyát, és térdre esett.

A tömeg felhördült. Ez balszerencsét jelent. Esküvőre menet elesni a lehető legrosszabbakkal fenyeget a házasságban.

Margery néhány másodpercig térdelt családtagjainak gyűrűjében, amíg kilihegte magát, és megpróbálta visszanyerni a hidegvérét. Másokkal együtt Ned is próbált átlesni Fitzgeraldék válla fölött, hogy lássa, nincs-e baja Margerynek. Azok, akik hátrébb álltak, egymást faggatták, hogy mi történt.

Azután Margery kiegyenesedett, és látszólag ismét szilárdan állt a lábán. A vonásait is megfegyelmezte. Körülnézett, és bánatosan mosolygott, mintha az ügyetlensége miatt szégyenkezne.

Végül elindult, és folytatta útját a templomtornác irányába.

Ned maradt, ahol volt. Nem akarta közelről látni a szertartást. A nő, akit szeretett, most kötötte össze az életét egy másik férfival. Margery komolyan vette az ígéreteket; neki szent volt az eskü. Ha kimondta az igent, azt komolyan is értette. Ned most veszítette el örökre.

Esketés után mindenki bement a székesegyházba a misére.

Ned felelgetett a misézõ papnak, miközben nézte a faragott oszlopokat és az ég felé nyúló boltíveket, de ma az időtlen ritmus sem adott balzsamot sebzett lelkének. Folyton az járt a fejében, hogy Bart boldogtalanná teszi Margeryt, és ugyanakkor a legjobb igyekezete ellenére sem verhette ki a fejéből a gondolatot, hogy ma éjjel Bart, ez a sárga zekés, fafejű barom egy ágyba fekszik Margeryvel, és megcsinálja vele mindazt, amire Ned vágyott.

Onnantól mindennek vége, férj és feleség lesznek.

Kijött a székesegyházból. Most már nem volt kétség, sem remény. A lány nélkül fogja leélni az életét.

Biztos, hogy senki mást nem fog szeretni. Agglegény marad. Örült, hogy legalább van egy új foglalkozása, ami rengeteg elfoglaltságot ad. Erzsébetnek végzett munkája kitöltötte az életét. Ha nem élhet együtt Margeryvel, akkor Erzsébetnek szenteli magát. A hercegnőnek

természetesen botrányosan szabadelvű nézetei vannak a vallási türelemről. Csaknem az egész világ felháborító lazaságnak, kész őrültségnek tartotta a gondolatot, hogy hagyni kell mindenkit, hadd imádkozzon, ahogy neki tetszik. Ned szerint azonban a többség volt őrült, és egyedül azok ép eszűek, akik úgy gondolkodnak, mint Erzsébet.

Az élet Margery nélkül szomorú lesz, de nem céltalan.

Egyszer már elnyerte Erzsébet tetszését azzal, ahogy Swithin gróffal elbánt, és most ismét meg kell tennie, vagyis be kell szerveznie Dan Cobley-t és a kingsbridge-i protestánsokat a hercegnő hadseregébe.

Megállt a széljárta téren, és körülnézett, hogy hol van Dan. Nem jött be a székesegyházba az esküvői misére. Ezt az órát feltehetőleg azzal töltötte, hogy gondolkodjék Ned javaslatán. Mennyi időre van szüksége? Észrevette a temetőben, és felé indult.

Philbert Cobley-nak természetesen nem volt sírja: eretneknek nem jár keresztény temetés. Dan a nagyszülei, Adam és Deborah Cobley sírjánál állt.

– Titokban összegyűjtöttünk egy kevés hamut, miután leégett a máglya – mondta Dan. Az arca nedves volt a könnyektől. – Azon az estén idehoztuk, és a sötétben beástuk a földbe. Végítéletkor találkozunk.

Ned nem kedvelte Dant, de akaratlanul megsajnálta.

– Ámen – mondta. – De az ítéletnapig még sok idő van, és addig is el kell végeznünk Isten munkáját ezen a földön.

– Segítek neked – bólintott Dan.

– Derék ember vagy! – Ned boldog volt. Küldetését teljesítette. Erzsébet elégedett lesz. – Rögtön igent kellett volna mondanom, de óvatos lettem.

Érthető, gondolta Ned, ám nem akart a múlton rágódni most, hogy Dan elkötelezte magát. Energikus és gyakorlatias hangot ütött meg.

– Tíz kapitányt kell kinevezned, negyven-negyven ember fölé. Kardja nem lesz mindenkinek, de mondd meg nekik, hogy keressenek egy

megfelelő tőrt vagy pörölyt. Egy vaslánc is hasznos fegyver lehet.

– Ugyanezt a tanácsot adod minden protestáns milíciának?

– Pontosan. Fegyelmezett emberekre van szükségünk. El kell vinned őket valamilyen mezőre, ahol masíroztathatod őket. Ez hülyén hangzik, de nagyon is hasznos, ha meg akarják tanulni, hogyan mozogjanak egyszerre. – Nem saját tapasztalatból beszélt, azt ismételte el, amit Cecil mondott.

– Megláthatnak minket, ahogy menetelünk – felelte Dan kétkedve.

– Ha óvatosak vagytok, nem.

Dan bólintott.

– Van más is – folytatta.

– Tudni akarod, hogy mit csinál Swithin és a Fitzgeraldok.

– De mennyire.

– Brüsszelben jártak.

Ned összerezzent.

– Micsoda? Mikor?

– Négy hete. Tudom, mert az én hajómon utaztak. Elvittük őket Antwerpenbe, és hallottuk, amikor vezetőt fogadtak Brüsszelig. Visszafelé is az egyik hajómon utaztak. Attól féltek, hogy lekésik az esküvőt, de három napja megjöttek.

– Fülöp király Brüsszelben van.

– Én is így tudom.

Ned igyekezett úgy elemezni, ahogy William Cecil tenné. Gondolatban sorra rakta egymásra a kockákat. Miért akart Swithin és Fitzgerald találkozni Fülöp királlyal? Hogy arról beszéljenek, ki uralkodjék Angliában, amikor Tudor Mária meghal. Mit mondhattak Fülöpnek? Azt, hogy Stuart Máriának kellene a királynőnek lenni, nem pedig Tudor Erzsébetnek.

Bizonyára megkérték Fülöpöt, hogy Máriát támogassa.

És ha Fülöp igent mondott, akkor Erzsébet bajban van.

Még jobban aggódott, amikor látta, mit szól ehhez Cecil.

– Nem számítottam rá, hogy Erzsébetet fogja támogatni, de abban reménykedtem, hogy kimarad ebből – mondta gondterhelten Sir William.

– Miért ne támogatná Stuart Máriát?

– Aggasztja, hogy Angliában Mária francia rokonai uralkodhatnak. Nem akarja, hogy Franciaország túlságosan hatalmassá váljék. Így hát bármennyire szeretné, hogy ismét katolikusok legyünk, nem tudja eldönteni, mit tegyen. Nem szeretném, ha rábeszélnék, hogy Stuart Mária mellett voksoljon.

Ned erre nem is gondolt. Cecil félelmetes gyakorisággal mutatott rá dolgokra, amelyek meg sem fordultak az ő fejében. Gyorsan tanult, de úgy érezte, sosem fog otthonosan mozogni a nemzetközi diplomácia útvesztőjében.

Cecil egész nap rosszkedvű volt. Próbálta kitalálni, mit tegyen vagy mondjon, amivel elveheti a spanyol király kedvét a beavatkozástól. Azután Neddel együtt elment Feria grófhoz.

Ned egyszer már találkozott a gróffal a nyáron, amikor a spanyol udvaronc eljött Hatfieldbe. Erzsébet örült a spanyol látogatásának, mert annak jelét látta benne, hogy ura, Fülöp király talán nem lesz kérlelhetetlen ellensége. Bűbájának összes ütegét bevetette Feriánál, aki félig-meddig szerelmesen távozott. Ám a nemzetközi kapcsolatokban semmi sem teljesen az, aminek látszik. Ned nem tudta, mennyit számít, hogy Feria belehabarodott Erzsébetbe. Simaszájú diplomata volt, mindenkivel udvarias, de a felszín alatt könyörtelen.

Cecil és Ned felkereste Londonban Feriát.

London városa kicsi volt Antwerpenhez, Párizshoz vagy Sevillához képest, de ez volt Anglia növekvő kereskedelmének dobogó szíve. Londonból út vezetett nyugat felé a folyó mentén, paloták és udvarházak között, amelyeknek kertjei a folyóig nyúltak. Londontól három kilométerre terült el Westminster városa, a kormányzat székhelye. A nemesség, a

tanácsnokok és az udvaroncok a White Hallban, a Westminster Yardban és a Saint James-palotában gyűltek össze és hozták meg a törvényeket, amelyek lehetővé tették, hogy a kereskedők kereskedjenek.

Feria a White Hall-palota néven ismert, szétszórt épületcsoport egyik lakosztályát foglalta el. Cecilnek és Nednek szerencséje volt: éppen idejében csípték el, mielőtt visszatért volna Brüsszelbe urához.

Cecil nem beszélt folyékonyan spanyolul, de Feria szívesen és szépen beszélt angolul. Cecil úgy tett, mintha éppen csak elhaladt volna Feria ajtaja mellett, és csupán udvariasságból nézett volna be hozzá. Feria udvariasan úgy tett, mintha elhinné. Néhány percig csak táncoltak egymás körül, miközben semmitmondó szavakat váltottak.

Hatalmas volt a tét az udvarias csevegés mögött. Fülöp király szent kötelességének tartotta a katolikus egyház támogatását; Swithin és Sir Reginald bízvást rábeszélhették, hogy forduljon szembe Erzsébettel.

Amint túl voltak a formaságokon, Cecil azt mondta:

– Köztünk maradjon, de Anglia és Spanyolország már majdnem megverte Franciaországot és Skóciát.

Ned felfigyelt a különös nyomatékra. Angliának nem sok dolga volt a háborúval: Spanyolország állt győzelemre. Skócia pedig szinte elhanyagolható volt. Cecil azonban emlékeztette Feriát, hogy kik a barátai.

– A háborút úgyszólván megnyertük – mondta Feria.

– Fülöp király bizonyára elégedett.

– És nagyon hálás angol alattvalói segítségéért.

Cecil bólintott, és nem feszegette tovább a kérdést.

– Mellesleg, gróf úr, kapcsolatba lépett mostanában Stuart Máriával, a skótok királynőjével?

Nedet meglepte a kérdés. Cecil nem tájékoztatta, miről óhajt beszélni.

Feria is meglepődött.

– Jó ég, dehogy – tiltakozott. – Mi a csodáért akarná, hogy kapcsolatba lépjek vele?

– Nem azt mondtam, hogy ezt akarom – bár az ön helyében ezt tenném.

– Miért?

– Mert talán ő lesz Anglia következő királynője, noha még csak zsenge leány.

– Vannak, akik ugyanezt mondják Erzsébet hercegnőről.

Ned a homlokát ráncolta. Feria rosszul ismeri Erzsébetet, ha csak egy leányzónak nézi. Talán mégsem olyan eszes, amilyennek mondják.

Cecil elengedte a füle mellett a megjegyzést.

– Értesülésem szerint Fülöp királyt megkérték, támogassa a skót Mária trónigényét.

Elhallgatott, hogy időt adjon Feriának a tiltakozásra, de a spanyol nem szólt. Ned ebből tudta, hogy helyesen következtetett: Swithin és Reginald arra kérte Fülöpöt, hogy támogassa Stuart Máriát.

Cecil folytatta:

– Az ön helyében különleges nyilatkozatra kérném Stuart Máriát. Arra kérném, szavatolja, hogy uralma alatt Angliának nem kell tábort változtatnia, hogy egyesítse hadait Franciaországgal és Skóciával Spanyolország ellen. Végtére is ebben a szakaszban egyedül ez hiúsíthatná meg, hogy Spanyolország megnyerje a háborút.

Ned csak ámult. Cecil képzelete épp a megfelelő eshetőséget dobta fel, amivel meg lehetett riasztani Feriát – és urát, Spanyolország királyát.

– De csak nem gondolja úgy, hogy ez lehetséges? – kérdezte Feria.

– Úgy gondolom, hogy elkerülhetetlen – válaszolta Cecil, noha Ned biztosra vette, hogy semmi ilyesmit nem gondol. – Stuart Mária gyakorlatilag Skócia királynője, noha az anyja uralkodik helyette mint régens. És Mária férje Franciaország trónjának örököse. Hogyan lehetne hűtlen mindkét országához? Bizonyosan Spanyolország ellen fordítja Angliát, hacsak ön most nem tesz valamit, hogy megakadályozza.

Feria elgondolkodva bólintott.

– Úgy sejtem, van valami javaslata – mondta.

Cecil vállat vont.

– Hogyan merészelnék tanácsot adni Európa legkülönb diplomatájának? – Ő is tudott mézeskedni, ha kellett. – De ha Fülöp király az angol katolikusok kérésére valóban fontolgatja Stuart Mária trónigényének támogatását, úgy vélem, őfelségének előbb el kell nyernie Mária ígéretét, hogy Anglia királynőjeként nem üzen hadat Spanyolországnak. Lehet ez támogatásának feltétele.

– Valóban lehet – válaszolta semleges hangon Feria.

Ned zavarba jött. Cecilnek azért kellett beszélnie Feriával, hogy a spanyolokat eltántorítsa Stuart Mária támogatásától. Ehelyett azt sugalmazza a spanyolnak, miként kerülheti meg a fő problémát. Megint van valami itt, amit nem vett észre?

Cecil fölállt.

– Örülök, hogy alkalmunk volt csevegni – mondta. – Csak azért ugrottam be, hogy jó utat kívánjak.

– Mindig öröm látni önt. Kérem, tolmácsolja hódolatomat a bájos Erzsébetnek.

– Azt teszem. Örülni fog.

– Nem értem! – szólalt meg Ned azonnal, ahogy kívül voltak az ajtón. – Miért tette neki, kegyelmed, azt a hasznos javaslatot, hogy kérjenek Stuart Máriától kezességet?

Cecil elmosolyodott.

– Először is, Henrik, Franciaország királya sosem engedné meg a menyének, hogy ilyen ígéretet tegyen.

Ned erre nem gondolt. Stuart Mária még csak tizenöt éves: semmit sem tehet jóváhagyás nélkül.

Cecil folytatta:

– Másodszor, a garanciája semmit sem érne. Azonnal megszegné, ahogy trónra kerül. És senki sem vehetné rá, hogy tartsa be az ígéretét.

– Fülöp király pedig látni fogja mindkét problémát.

– Vagy ha nem, Feria gróf majd felhívja rá a figyelmét.

– Miért javasolta ezt kegyelmed?

– Ez a leggyorsabb módja, hogy figyelmeztessem Fülöpöt és Feriát arra, milyen kockázatokkal jár Stuart Mária támogatása. Feria nem fogadja el a javaslatomat, de most azon töri a fejét, mi mással tudná megvédeni Spanyolországot. És hamarosan Fülöp is ezen fog töprengeni.

– És mit csinálnak?

– Nem tudom, de azt igen, mit *nem* csinálnak. Nem fognak segíteni Swithin grófnak és Sir Reginaldnak. Nem fognak beszállni Stuart Mária kampányába. És ez sokkal több reményre ad okot nekünk.

Tudor Mária királynő fokozatosan és fenségesen távozott a földi életből, mint ahogy egy hatalmas galleon araszol ki a horgonyzóhelyről.

Ahogy az uralkodó gyengült a londoni Saint James-palota lakosztályának ágyában, úgy kapott egyre több látogatót Erzsébet Hatfieldben. Nemes családok és gazdag kereskedőházak képviselői járultak elébe, és fájlalták fennszóval a vallási üldözést. Mások üzenetet küldtek, hogy bármit megtesznek érte. Erzsébet a nap felét azzal töltötte, hogy titkárainak diktált, rövid levelek sokaságában mondott köszönetet a hűségért, és erősítette meg a barátságot. A levelek rejtett üzenete pedig az volt: *Erélyes uralkodó leszek, és emlékezni fogok rá, ki segített már a kezdeteknél*.

Ned és Tom Parry feladata volt a katonai előkészület. Rekviráltak főhadiszállásnak egy közeli házat, a Brocket Hallt, és onnan tartották a kapcsolatot a vidéki városokban Erzsébet híveivel, számítva a katolikus felkelésre. Ned számba vette a mozgósítható katonákat, felbecsülte, mennyi idő alatt érik el Hatfieldet, és birkózott a feladattal, hogy honnan szerezzenek fegyvert mindenkinek.

Cecil ravasz húzása eredményesnek bizonyult. Feria gróf november második hetében jött vissza. Találkozott a királyi magántanáccsal – az

uralkodó tanácsadóinak leghatalmasabb testületével –, és közölte velük, hogy Fülöp király Erzsébetet támogatja a trónért folyó küzdelemben. Mária királynőnek, már amennyire még képes volt rá, bele kellett nyugodnia férje döntésébe.

Utána Feria eljött Hatfieldbe.

Mosolyogva lépkedett, mint aki jó hírt hoz egy elragadó nőnek. A spanyolok a világ leggazdagabb emberei voltak: Feria vörös ujjast viselt, amelynek ízléses hasítékain kilátszott az arany bélés. Fekete köpenyét vörössel bélelték és arannyal hímezték ki. Ned még sose látott senkit, akiről ennyire lerítt volna az önelégültség.

– Asszonyom, ajándékot hoztam – szólalt meg.

A szobában Erzsébet mellett ott tartózkodott Cecil, Tom Parry és Ned.

Erzsébet szerette az ajándékokat, de gyűlölte a meglepetéseket, így óvatosan annyit mondott:

– Milyen kedves.

– Az ajándékot uram és a kegyed ura, Fülöp király küldi – folytatta Feria.

Fülöp törvény szerint valóban Erzsébet ura volt, mivel Tudor Mária még élt, Anglia királynője volt, így a férje Anglia királyának számított. Azonban Erzsébet nem szerette, ha erre emlékeztetik. Ned látta ennek a jeleit: az állát egy leheletnyivel magasabbra emelte, halvány szemöldökei között megjelent egy redő árnyéka, alakja alig észrevehetően megmerevedett a faragott karosszékben. Feria azonban nem ismerte őket, és így folytatta:

– Fülöp király önnek ajándékozza Anglia trónját. – Hátralépett és meghajolt, mintha tapsot vagy egy csókot várna.

Erzsébet higgadtnak mutatkozott, ám Ned sejtette, hogy keményen gondolkodik. Feria jó hírt hozott, de fenséges leereszkedéssel közölte. Mit felel erre Erzsébet?

Egy pillanat múlva a gróf azzal folytatta:

– Hadd legyek én az első, aki gratulál… felség.

Erzsébet királyian bólintott, de még mindig nem felelt. Ned tudta, hogy ettől a hallgatástól tartani kell.

– Közöltem a magántanáccsal Fülöp király döntését – tette hozzá Feria.

– A nővérem haldoklik, és én leszek a királynő – mondta Erzsébet. – Egyfajta csüggedt öröm tölt el, amelyben ugyanannyi a boldogság, mint a bánat.

Ned arra gondolt, hogy ezt a beszédet előre betanulhatta.

– Mária királynő betegségében is képes volt megerősíteni férje döntését – mondta Feria.

Ned valami finom eltolódást érzett a spanyol beszédében. Ösztönösen gyanította, hogy Feria hazudik.

A gróf folytatta:

– Önt jelöli ki örököséül, amennyiben megígéri, hogy Angliát megtartja katolikusnak.

Ned ismét elkomorodott. Erzsébet keze az első perctől meg lesz kötve, ha ebbe beleegyezik. Julius püspök és Sir Reginald továbbra is azt művel Kingsbridge-ben, amit akar.

Cecilre sandított. Sir William nem látszott riadtnak. Talán ő is arra gondolt, hogy Feria hazudik. Fanyar derűvel, várakozóan nézett Erzsébetre.

Hosszú csönd következett, amelyet Feria azzal tört meg:

– Közölhetem a királlyal és a királynővel, hogy elfogadja döntésüket?

Erzsébet végre megszólalt, és a hangja olyan volt, mint az ostorcsapás.

– Nem, uram, nem közölheti.

Feria úgy nézett rá, mintha arcul ütötték volna.

– De…

Erzsébet nem adott neki esélyt a tiltakozásra.

– Ha királynő leszek, azért leszek az, mert Isten választott ki, nem Fülöp király – mondta.

Ned legszívesebben éljenzett volna.

A hercegnő folytatta.

– Ha uralkodom, az angol nép egyetértésével teszem, nem haldokló nővéremével.

Feriába mintha villám csapott volna.

– És amikor megkoronáznak – folytatta maró gúnnyal Erzsébet –, azt az esküt teszem le, amelyet az angol uralkodók szoktak, és nem csapok hozzá semmiféle ígéretet, amelyet Feria gróf javasolt.

Ez alkalommal Feria nem tudta, hogy mit mondjon.

Rossz sorrendben játszotta ki a kártyáit, állapította meg Ned. Előbb kellett volna kicsikarni Erzsébetből a katolicizmus visszaállításának ígéretét, és csak *utána* lett volna szabad javasolnia a Titkos Tanácsnak. Most már késő volt. Ned úgy sejtette, hogy Feriát félrevezette az első találkozáskor Erzsébet elbűvölő kedvessége: gyönge asszonyszemélynek nézte, akit egy határozott férfi könnyen az orránál fogva vezethet. De Erzsébet játszotta ki őt, és nem fordítva.

Feria nem volt bolond, egy szempillantás alatt átlátta a helyzetet. Valósággal összelappadt, mint egy üres borostömlő. Többször kinyitotta a száját, mintha szólni akarna, azután mégsem tette, Ned szerint azért, mert semmi sem jutott az eszébe, ami változtathatott volna a helyzeten.

Erzsébet kisegítette a kutyaszorítóból.

– Köszönjük a látogatását, gróf úr – mondta. – Kérem, köszöntse nevünkben Fülöp királyt. És bár a remény csekély, imádkozni fogunk Mária királynőért.

Ned szerette volna tudni, hogy a jókívánságokba beleértette személyzetét is, vagy máris a fejedelmi többest használja. Amennyire ismerte, ez a kétértelműség szándékos volt.

Feria a tőle telhető legnagyobb méltósággal fogadta az elbocsátást, majd kihátrált a szobából.

Ned boldogan vigyorgott, mert Swithin gróf jutott az eszébe. Halkan

odaszólt Cecilnek:

– Hát, Feria gróf nem az első, aki ráfizet, mert alábecsülte Erzsébetet.

– Nem – helyeselt Cecil. – És gondolom, nem is az utolsó.

*

Amikor Margery kilencéves volt, bejelentette, hogy apáca lesz.

Áhítattal töltötte el nagyapja húgának, Joan nővérnek istenes élete, aki a legfelső emeleten élt az oltárával és a rózsafüzérével. Joannak volt méltósága, függetlensége és életcélja.

VIII. Henrik a szerzetesrendekkel egy időben oszlatta fel az apácazárdákat, és Tudor Mária királynő nem állította helyre őket. Margery azonban amint serdülni kezdett, rájött, hogy soha nem tudna örök szüzességben élni. Szerette a fiúkat még akkor is, amikor hülyeséget csináltak. Szerette a merészségüket, az erejüket, a humorukat, és izgatták mohó pillantásaik, amelyekkel gusztálták. Még az is tetszett neki, hogy milyen vakok a finomságokra és a burkolt jelzésekre. Volt valami vonzó a nyíltságukban, és a lányok néha olyan sunyik tudnak lenni.

Így aztán felhagyott a gondolattal, hogy apáca legyen, de továbbra is vonzotta a céltudatos élet. Mindezt aznap vallotta meg Joan nővérnek, amikor átköltözött New Castle-ba, és a könyveit, ékszereit, ruháit már felpakolták egy négykerekű kordéra az utazáshoz.

– Emiatt ne aggódj – mondta Joan nővér, aki élemedett kora ellenére is egyenes háttal ült egy deszkazsámolyon. – Istennek célja van veled. Mindnyájunkkal van valami célja.

– De honnan tudom meg, mit tervez velem?

– Sehogy! – mondta Joan nővér. – Meg kell várnod, amíg feltárja előtted. Istent nem lehet siettetni.

Margery megfogadta, hogy fegyelmezett lesz, noha kezdte úgy érezni, hogy élete amúgy is az önfegyelmezés példája. Engedelmeskedett a

szüleinek, amikor hozzáment Barthoz. Új férjével a gróf egyik házában, a Bélpoklos-szigeten töltötte az utóbbi két hetet, és ez alatt az idő alatt Bart az értésére adta, hogy Margery ugyanúgy tartozik szót fogadni neki, mint a szüleinek. Ő döntötte el, hova mennek, mit csinálnak, azután egyszerűen utasításokat adott a feleségének, mint a háznagyának. Margery arra számított, hogy a házasság két társ kapcsolata lesz, ám Bart még csak nem is gondolt ilyesmire. Margery reménykedett, hogy talán fokozatosan, apránként megváltoztathatja, de Bart egyelőre ijesztően hasonlított az apjára.

Büszke családja, Sir Reginald, Lady Jane és Rollo elkísérte New Castle-ba. Hát mégis sikerült összesógorodniuk a gróffal! Nem győzték élvezni, hogy most már a főnemességhez tartoznak.

Ugyanakkor Sir Reginald és Rollo alig várta, hogy tanácskozhasson Swithinnel. Brüsszeli útjuk kudarcot vallott. Fülöp király látszólag figyelt és helyeselt, de valaki más elgáncsolhatta őket, mert a végén a spanyol a tekintélye teljes súlyával beállt Erzsébet mögé. Margery látta Rollón, hogy keserűen csalódott.

Az úton Reginald és Rollo megvitatta, mit tegyen ezután. Az egyetlen lehetséges megoldás, hogy fegyveres felkelést robbantanak ki Erzsébet ellen, amint Tudor Mária meghal. Ehhez tudniuk kellett, hogy Swithin gróf hány fegyverest mozgósíthat, és kik azok a katolikus nemesek, akik Swithint támogatják.

Margery zavarban volt. A protestantizmust olyan emberek arcátlan eretnekségének látta, akik azt hiszik, elég okosak ahhoz, hogy bírálhassák az egyház sok száz éves tanítását, viszont hitt abban, hogy a keresztények nem gyilkolhatják le egymást. De amikor fölkomorlott a láthatáron New Castle, világiasabb gondok kezdték foglalkoztatni. Swithin gróf özvegy, így Margerynek – most már Shiring viscountessnek – kell vinnie a házat. Csak tizenhat éves volt, nem tudhatta, hogyan kell irányítani egy kastélyt. Megbeszélte a dolgot Lady Jane-nel, és készítettek terveket is, de így is nyugtalankodott, hogy mi várhatja.

Bart előrement, úgyhogy amikor a Fitzgerald család megérkezett, húsz szolga várta őket az udvarban. Tapsoltak és éljeneztek, amikor az új asszony belovagolt, és Margery úgy érezte, örömmel fogadják. Talán nem szívesen dolgoztak egy kizárólag férfiakból álló családnak, és alig várják a női kezet. Reménykedjünk.

Swithin és Bart kijött az üdvözlésükre. Bart megcsókolta, azután Swithin következett, aki jó sokáig a menye arcára nyomta a száját, és erősen magához szorította Margeryt. Bemutatott egy harminc körüli, túlcsorduló idomú személyt. – Sal Brendon a kulcsárném, aki mindenben segíteni fog neked – mondta. – Vezesd körül a viscountesst, Sal. Nekünk, férfiaknak, megbeszélnivalónk van.

Miközben elfordult, hogy betessékelje Reginaldot és Rollót a házba, megpaskolta Sal széles csípőjét. Salt nem lepte meg a dolog, nem is jött zavarba. Margery és Lady Jane észrevette ezt. Összenéztek. Sal nyilvánvalóan több kulcsárnénál.

– Megmutatom kigyelmeteknek a kvártélyukat – mondta Sal. – Erre tessék.

Margery inkább körül akart nézni. Már járt itt vízkeresztkor, de ez nagy ház volt, és neki fel kellett elevenítenie magában az alaprajzot.

– Először nézzük meg a konyhát – mondta.

Sal habozott, bosszús képet vágott, majd azt felelte:

– Ahogy óhajtja.

Bementek a házba, és a konyhába indultak, ahol forróság, gőz és nem túl nagy tisztaság fogadta őket. Egy idősebb szolga zsámolyon ülve figyelte a szakácsné munkáját, és egy fémkupából ivott. Amikor Margery belépett, meglehetős lassúsággal fölállt.

– Ő a szakácsné, Mave Brown – mondta Sal.

Egy macska ült az asztalon, és finnyásan majszolta egy sonkacsontról a húsmaradványokat. Margery felkapta, és a padlóra dobta.

– Jó egerész az a macska – mondta sértődötten Mave Brown.

– Még jobb lesz, ha nem hagyod, hogy sonkát egyen – felelte Margery.

A koros szolga szeletelt, hideg húst, egy kupa bort és kenyeret tett egy tálcára. Margery elvett egy szelet marhahúst, és megette.

– Az a grófé! – mondta a szolga.

– És milyen finom – bólintott Margery. – Mi a neved?

– Colly Knight – felelte a férfi. – Negyven éve dolgozom Swithin grófnak, egész életembe. – Olyan fölényesen mondta, mintha azt közölné Margeryvel, hogy ő csupán egy kutyakergette.

– Én vagyok a viscountess – felelte Margery. – Ha hozzám beszélsz, tedd hozzá, hogy „asszonyom”.

– Igenis, asszonyom – felelte Colly hosszabb hallgatás után.

– Most pedig gyerünk a viscount szállására – mondta Margery.

Sal Brendon előrement. Keresztülvágtak a csarnokon, ahol egy tíz-tizenegy év körüli kislány sepregetett slendriánul, fél kézzel fogva a seprűt.

– Két kézzel fogd a seprűnyelet! – förmedt rá Margery, ahogy elment mellette. A lány megriadt, de azért engedelmeskedett.

Fölkapaszkodtak a lépcsőn, végigmentek egy folyosón. A hálóház a sarokra esett, és két kisebb szoba nyílt belőle. Margerynek azonnal megtetszett ez a beosztás: Bartnak így lehet egy öltözője, ahol otthagyhatja a sáros csizmáját, Margerynek pedig egy budoárja, ahol a szolgálók segítenek neki az öltözködésben és a fésülködésben.

Csakhogy az összes szoba piszkos volt, az ablakokat legalább egy éve nem mosták le. Két nagy kutya hevert egy takarón, egy öreg és egy fiatal. Margery kutyaszart látott a padlón – Bart láthatólag szabadjára engedi termeiben a kedvenceit. A falra egy pucér nőt akasztottak, viszont nem volt egy szál virág vagy zöld, egy tányér gyümölcs, esetleg mazsola, sem száraz füvekkel és szirmokkal töltött, levegőillatosító tálkák. Egy széken kupacban állt a szennyes, többek között egy vérfoltos ing, amely elég régen hányódhatott ott.

– Ez undorító – mondta Margery Sal Brendonnak. – Amíg nincs kitakarítva, ki se nyitom az úti ládáimat. Eriggy seprőkért és lapátért. Elsőnek a kutyaszart tüntesd el.

Sal csípőre tette a kezét, és protestált.

– Nekem Swithin gróf parancsol – mondta. – Beszéljen vele.

Valami elpattant Margeryben. Túl sokáig hajtott fejet másoknak: a szüleinek, Julius püspöknek, Bartnak. Sal Brendonnak nem fog. Kirobbant belőle az egy éve gyűlő düh. Lendületet vett, és hatalmas pofont kevert le Salnek. Akkorát csattant a tenyere a kulcsárné képén, hogy az egyik kutya felugrott. Sal döbbent kiáltással visszatántorodott.

– Ezt a hangot meg ne halljam még egyszer – intette Margery. – Ismerem a fajtádat. Csak mert a gróf ágyába bújsz, amikor berúg, még nem te vagy a grófné. – Sal szemében felvillant a beismerés szikrája, mutatva, hogy Margery okkal gyanakodott. – Most már én vagyok ennek a háznak az úrnője, és te engedelmeskedni fogsz. És ha fejfájást okozol, olyan gyorsan repülsz innen, hogy a lábad se éri a földet, és meg sem állsz a kingsbridge-i bordélyházig, ahol a helyed lenne.

Salben láthatólag erősen készülődött a feleselés. Arcát elöntötte a méreg, még tán vissza is ütött volna. De elbizonytalanodott. Belátta, hogy ha a gróf friss menye épp ma kérné, hogy penderítsenek ki egy pimasz cselédet, az uraság aligha tagadhatná meg tőle. Ahogy ezt megértette, rögtön megváltozott az arca.

– Én… bocsánatot kérek, asszonyom – mondta alázatosan. – Máris hozom a seprűket.

Kiment. Lady Jane halkan odaszólt Margerynek:

– Ügyes vagy.

Margery meglátott egy lovaglópálcát egy zsámolyon egy pár sarkantyú mellett. Fölvette, odament a heverésző kutyákhoz.

– Kifelé, mocskos dögök! – mondta, és mindkettőre rávágott. Az ebek felugrottak, sokkal inkább a meghökkenéstől, mint a fájdalomtól, és

sértődötten kirobogtak a szobából.

– És vissza se gyertek! – mondta Margery.

Rollo nem volt hajlandó belenyugodni, hogy a széljárás Stuart Mária ellen fordult. Hogy lehetséges ez, tajtékzott némán, amikor Anglia katolikus ország, Máriát pedig a pápa támogatja? Így hát délután levelet írt Swithin grófnak, hogy küldje el Pole bíborosnak, Canterbury érsekének.

A levél arra kérte az érseket, hogy áldjon meg egy fegyveres felkelést Tudor Erzsébet ellen.

Most már az erőszak volt az egyetlen remény. Fülöp király elpártolt Stuart Máriától, és Erzsébetet támogatta. Ez katasztrófa Rollónak, a Fitzgerald családnak és a katolikus hitnek Angliában.

– Nem árulás ez? – kérdezte Swithin, miközben fölvette a tollát.

– Nem – felelte Rollo. – Erzsébet még nem királynő, így hát nem is lehet összeesküvés a törvényes uralkodó ellen. – Persze tudta, hogy ha elbuknak, és Erzsébet fejére kerül a korona, a királynő nem lesz tekintettel a finom árnyalatokra. Valamennyien a vérpadot kockáztatják, de az ilyen pillanatokban az embernek állást kell foglalnia.

Swithin aláírta, nem minden nehézség nélkül, mert könnyebb volt betörnie egy vadlovat, mint odakanyarítani a saját nevét.

Pole beteg, de csak le tud diktálni egy levelet, gondolta Rollo. Mit válaszol vajon Swithinnek? Pole volt a legbigottabb katolikus az angol püspökök közül, és Rollo csaknem biztosra vette, hogy támogatna egy lázadást. Akkor pedig az egyház tekintélye törvényesítené Swithin és párthívei felkelését.

Swithin odaadta a levelet két megbízható emberének, hogy vigyék el a Lambeth-palotába, amely az érsek rezidenciája volt London közelében.

Közben Sir Reginald és Lady Jane visszatért Kingsbridge-be. Rollo a grófnál maradt, nehogy Swithin visszakozzon.

Miközben az érsek válaszára vártak, Swithin és Bart szervezni kezdte a

hadat. Más katolikus grófok is ezt csinálhatják Anglia-szerte, gondolta Rollo. Egyesített erőiknek senki sem állhat ellen.

Shiring grófság száz falujának Swithin gróf volt az ura és parancsolója; nagyjából ugyanazzal a teljhatalommal bírt, mint ősei az elmúlt századokban. Swithin és Bart személyesen látogatott el néhány helységbe. Másutt a gróf szolgái kiáltványokat olvastak fel, a plébánosok ugyanerről prédikáltak a templomokban. A tizennyolc és harminc év közötti nőtlen férfiakat berendelték New Castle-ba azzal a paranccsal, hogy hozzanak fejszét, kaszát, vasláncokat.

Rollónak nem volt tapasztalata az effélében, és nem sejtette, mi fog történni.

A válasz föllelkesítette. Minden falu küldött vagy fél tucat legényt, akik alig várták, hogy induljanak. Novemberben nincs sok szükség a mezőkön a fiatal férfiakra és rögtönzött fegyvereikre. A protestantizmus pedig városi mozgalom volt, amely sosem terjedt el a konzervatív vidéken. Mellesleg a falusiaknak emberemlékezet óta nem volt ehhez foghatóan izgalmas élményük. Mindenki erről beszélt. Csupasz állú fiúk és öregemberek ríttak, hogy rájuk nincs szükség.

A sereg nem sokáig időzött New Castle-ban, egyébként is hosszú menetelés várt rájuk Hatfieldig, így hát nekivágtak, be sem várva Pole bíboros válaszát. Útjuk Kingsbridge-en át vezetett, ahol Julius püspök szándékozott megáldani őket.

Swithin lovagolt a menetoszlop élén, oldalán Barttal, mögöttük Rollóval. A harmadik napon elérték Kingsbridge-et. Ám Merthin hídjánál megállította őket Rollo apja, Sir Reginald, akit az elöljárók kísértek.

– Sajnálom – mondta Swithinnek a polgármester. – Baj van.

Rollo addig noszogatta a lovát, amíg meg nem előzte Swithint és Bartot.

– Mi a mennykő az a baj? – kérdezte.

Az apja kétségbeesettnek látszott.

– Ha leszálltok a lóról és velem jöttök, megmutatom – felelte.

– Ugyancsak ildomtalan fogadtatás ez egy szent, keresztes hadnak! – pattogott Swithin.

– Tudom – bólogatott Reginald. – Hidd el, ki is sül a szemem miatta. De jöjjetek és lássátok.

A három vezér leszállt a lováról. Swithin odahívta kapitányait, és pénzt adott nekik némely hordó sörökre a Vágóhíd kocsmából, hogy a hangulat ne lohadjon.

Reginald átvezette őket a kettős ívű hídon a városba, azután végig a főutcán a piactérre.

Döbbenetes látvány fogadta őket.

A piaci bódék zárva voltak, az asztalokat elvitték, a teret letakarították. Negyven-ötven, tíz-húsz centi átmérőjű, vaskos fatörzset ástak be a kemény, téli földbe. Több száz fiatalember állta körül őket, és Rollo elszörnyedve látta, hogy mindegyiknek fakardja és pajzsa van.

Itt bizony katonai kiképzés folyt.

Egy emelvényen egy vezető éppen azt mutatta be, hogyan kell támadni a tuskókat fakarddal és pajzzsal, és ehhez olyan ütemben váltogatta a jobb és a bal karját, ami – Rollo nagyon jól el tudta képzelni – hatékony lehetett a csatatéren. Amikor a bemutató véget ért, a többiek felváltva igyekeztek utánozni a mozdulatokat.

Rollónak eszébe jutott, hogy hasonló gyakorlatokat látott Oxfordban a spanyol háború alatt, amikor Tudor Mária arra készült, hogy angol csapatokat küld Franciaországba. Ezeket a gyakorlóoszlopnak nevezett cölöpöket olyan erősen beásták a földbe, hogy nehéz volt kidönteni őket. Arra is emlékezett, hogy az elején a képzetlen emberek olyan vadul hadonásztak, hogy el sem találták az oszlopokat. Ám gyorsan megtanulták, hogy gondosan célozzanak és keményen üssenek. Katonáktól hallotta, hogy néhány délután a gyakorlóoszlopnál egy reménytelen falusi bunkóból is többé-kevésbé veszedelmes katonát farag.

Az újoncok között megpillantotta Dan Cobley-t, és a kirakós utolsó darabja is a helyére kattant.

Ez a református hadsereg.

Persze nem így hívják magukat. Talán azt állítják, hogy a spanyol megszállókat akarják visszaverni. Sir Reginald és Julius püspök nem hitt nekik, de mit tehettek? A városi őrség tucatnyi embere aligha tartóztathat le és csukhat tömlöcbe százakat, még akkor se, ha az újoncok netalán megsértenék a törvényt, márpedig erről valószínűleg szó sincs.

Rollo kétségbeesetten figyelte, ahogy a fiatalok támadják a póznákat, egyre gyorsabban, pontosabban, hatékonyabban.

– Ez nem véletlen – mondta. – Hallották, hogy közeledik a hadunk, és összehívták a sajátjukat, hogy megállítsanak.

– Swithin gróf, ha a hadsereged behatol a városba, akkor véres harc lesz az utcákon – mondta Sir Reginald.

– Az én markos falusi legényeim aprófát csinálnak ezekből a nyiszlett városi protestánsokból!

– A tanácsnokok nem engedik be az embereidet.

– Érvénytelenítsd a gyávák döntését – javasolta Swithin.

– Nincs rá jogom. És megmondták, hogy letartóztatnak, ha megpróbálom.

– Tegyék. Kihozunk a fogdából.

– Át kell verekednünk magunkat azon a rohadt hídon – jegyezte meg Bart.

– Meg tudjuk tenni! – fenyegetőzött Swithin.

– Sok embert veszítünk.

– Erre valók.

– De akkor kiket viszünk Hatfieldbe?

Rollo figyelte a grófot. Swithinre nem volt jellemző, hogy föladja a küzdelmet, még akkor sem, ha vesztésre állt. Most nem tudott dönteni, és ettől dühös lett.

– Kíváncsi vagyok, hogy ez történik-e mindenütt? Mármint hogy harcra készülnek a protestánsok? – elmélkedett Bart.

Rollónak ez még nem jutott az eszébe. Amikor javasolta, hogy Swithin állítson föl egy kis hadsereget, gondolnia kellett volna rá, hogy a protestánsok fontolóra vehetik ugyanezt. Ő egy szabályos kis államcsínyt képzelt el, de most véres polgárháború fenyegetett. Márpedig valami azt súgta, hogy az angol nép nem szereti a polgárháborút, és könnyen azok ellen fordulhat, akik kirobbantották.

Kezdett úgy állni a dolog, hogy haza kell küldeni a falusi legényeket.

Két ember sietett feléjük a közeli Harang fogadóból. Reginaldnak, ahogy meglátta őket, valami az eszébe jutott.

– Üzeneted jött, grófom – mondta. – Ez a két ember egy órája érkezett. Azt mondtam nekik, hogy inkább várjanak itt, semhogy esetleg elkerüljenek az úton.

Rollo felismerte azokat az embereket, akiket Swithin küldött a Lambeth-palotába. Vajon mit üzent Pole érsek? Ez életfontosságú lehet. Pole bátorításával Swithin hadserege talán mehet tovább Hatfieldbe. Annak híján talán bölcsebb lesz feloszlatni a hadat.

– Nincs válasz a bíborostól – mondta az idősebb futár.

Rollo szíve összeszorult.

– Hogyhogy nincs? – kérdezte dühösen Swithin. – Valamit csak kellett mondania.

– A titkárával, Robinson kanonokkal beszéltünk. Azt mondta, a bíboros túlságosan beteg ahhoz, hogy levelet olvasson, a válaszról nem is beszélve.

– Miért? Talán a halál kapujában áll? – kérdezte Swithin.

– Igen, nagyuram.

Ez katasztrófa, gondolta Rollo. Anglia vakbuzgó katolikusainak legrangosabbika haldoklik az ország történelmének fordulópontján! Ez a tény mindent megváltoztat. Az ötlet, hogy elrabolják Erzsébetet, és behívják Stuart Máriát, mostanáig sikerrel kecsegtető, ígéretes vállalkozás

volt. Mostantól öngyilkosság.

Néha mintha az ördögnek kedvezne a sors, tűnődött Rollo.

Ned Londonba ment, és egyfolytában a Saint James-palota körül ólálkodott, várva Tudor Mária királynő halálhírét.

Mária állapotában drámai romlás állt be november 16-án, amelyet a protestánsok kezdtek a Remény Szerdájának hívni, holott még le se ment a nap. Ned másnap hajnaltájt ott vacogott a tömegben a vörös téglás kapusház előtt, amikor egy szolga kisietett, és odasúgta:

– Eltávozott.

Ned keresztülrohant az úton a Lovas Kocsi fogadóhoz. Fölnyergeltetett egy lovat, azután felébresztette futárját, Peter Hopkinst. Miközben Hopkins felöltözött és reggelire megivott egy flaska sört, Ned rövid levélben megírta Erzsébetnek, hogy Tudor Mária meghalt, majd elindította a futárt Hatfieldbe.

Aztán visszatért a kapu elé, ahol megnőtt a tömeg.

Két órán át figyelte a fontos udvaroncok és kevésbé fontos hírnökök jövés-menését. De amikor megpillantotta Nicholas Heatht, a nyomába szegődött.

Heath volt valószínűleg a leghatalmasabb ember Angliában: York érseke, Mária királynő kancellárja, és főpecsétőr. Cecil igyekezett Erzsébet oldalára állítani, de Heath nem vallott színt. Most viszont lépnie kell vagy erre, vagy arra.

Heath és kísérete lóháton tette meg a rövid utat a Westminsterig, ahol a parlamenti képviselők reggeli ülését tartották. Ned és mások futva követték őket. A Westminsternél már alakulóban volt az újabb tömeg. Heath bejelentette, hogy egyszerre fog szólni a főrendekhez és a közrendekhez a Lordok Házában.

Ned megpróbált beosonni Heath kíséretével, de egy őr megállította. Ned csodálkozást mímelve tiltakozott:

– Én Erzsébet hercegnőt képviselem. Megparancsolta, hogy figyeljek és jelentsek neki.

Az őr tovább kellemetlenkedett volna, ám Heath meghallotta a szóváltást, és közbeavatkozott.

– Téged már láttalak, fiatalember – mondta Nednek. – Azt hiszem, Sir William Cecil társaságában.

– Igen, érsek uram. – Ez igaz is volt, bár akkor is meglepő, hogy Heath emlékszik rá.

– Engedd be – mondta Heath az őrnek.

A parlament ülése azt jelentette, hogy az utódlás gyorsan megtörténhet, különösen, ha Heath Erzsébetet támogatja. A hercegnő népszerű és Tudor Mária húga volt, és alig harminc kilométerre lakott. Stuart Máriát viszont nem ismerték az angolok, francia férje volt, és Párizsban tartózkodott. Az alkalom Erzsébetnek kedvezett.

Csakhogy az egyház Stuart Máriát támogatta.

Az ülésterem zúgott, mert mindenki ugyanarról beszélt. Azután csönd lett, mert Heath fölállt.

– Isten a mai reggelen befogadta az ő kegyelmébe megboldogult uralkodónkat, Mária királynőt – mondta.

Az összegyűltek egy emberként sóhajtottak föl. Valamennyien tudták már, vagy legalábbis hallottak híreket, de akkor is elszorult a szívük a bizonyosságtól.

– Mindazonáltal van okunk örvendezni és hálát adni a Mindenhatónak, mert hagyott nekünk egy igaz, törvényes és jogos trónörököst.

A teremben halotti csönd lett. Heath most nevezi meg a következő uralkodót. De ki lesz az?

– Erzsébet úrnőt – mondta az érsek –, *akinek legtörvényesebb jussában és címében nem kételkedhetünk!*

A terem szinte felrobbant a hangorkántól. Heath tovább beszélt, de senki sem hallgatta. Az érsek Erzsébetet támogatta, jogcímét

„törvényesnek” nevezte, szöges ellentétben a pápa döntésével. Minden véget ért.

Egyes képviselők ordítva tiltakoztak, ám Ned látta, hogy a legtöbben éljeneznek. A parlament Erzsébetet választotta. Talán féltek érzelmeik kimutatásától, amíg nem dőlt el a kérdés, ám most levetették gátlásaikat. Ned megállapította, hogy Cecil még alá is becsülte Erzsébet népszerűségét. Akadt ugyan néhány megnyúlt arc, olyan emberek, akik nem tapsoltak, nem éljeneztek, csak ültek némán, összefont karral, de ők a kisebbséget jelentették. A többiek örültek. Elkerülték a polgárháborút, nem lesz idegen király, a máglyák kialusznak. Ned azon kapta magát, hogy ő is éljenez.

Heath, akit a Titkos Tanács legtöbb tagja követett, elhagyta a termet, és megállt a kinti lépcsőn, hogy elismételje bejelentését a várakozó tömegnek, majd közölte, hogy ugyanezt ismét felolvassa London városában. De mielőtt távozott volna, magához intette Nedet.

– Gondolom, most egyenesen nyargalsz Hatfieldbe a hírrel – mondta.

– Igenis, érsek uram.

– Elmondhatod Erzsébet királynőnek, hogy még este ott leszek.

– Köszönöm.

– Ne állj meg ünnepelni, amíg át nem adtad az üzenetet.

– Nem állok meg, uram.

Heath elvonult.

Ned rohant a Lovas Kocsi fogadóba. Pár perccel később már úton volt Hatfieldbe.

Egy jófajta, kitartó kancája volt, amelyen hol ügetett, hol léptetett. Nem merte túl erősen hajtani, nehogy kidőljön. A sebesség nem életfontosságú, amíg megelőzi Heatht.

A délelőtt közepén indult el, és a délután közepén pillantotta meg a Hatfield-palota vörös oromzatát.

Hopkins már ott lehet, így feltehetőleg mindenki hallotta a hírt Tudor Mária királynő haláláról. Viszont azt senki sem tudja, ki az új uralkodó.

Amikor belovagolt az udvarra, több lovász is egyszerre kiáltott oda neki:

– Mi újság?

Ned úgy döntött, hogy ezt Erzsébetnek kell hallania először. Semmit sem mondott a lovászoknak, az arcáról is letörölt minden kifejezést.

Erzsébet a szalonjában tartózkodott Cecillel, Tom Parryvel és Nell Baynsforddal. Feszülten, szótlanul nézték a belépő ifjút, aki még mindig vastag lovaglóköpenyét viselte.

Odament Erzsébethez. Igyekezett komoly maradni, de mosolyognia kellett. Erzsébet olvasott az arcában, és az ajka halvány mosolyra húzódott.

– Úrnőm Anglia uralkodója – mondta Ned.

Levette a kalapját, fél térdre ereszkedett, és mélyen meghajolt.

– Felség – mondta.

Boldogok voltunk, mert nem sejtettük, mekkora földindulást okoztunk. Természetesen nemcsak én, aki csupán ifjabb társa voltam másoknak, akik idősebbek és jócskán bölcsebbek voltak nálam. De a jövőt egyikünk sem látta.

Figyelmeztettek minket. Rollo Fitzgerald összefoglalta, mennyi ellenállással kell szembenéznie Erzsébet királynőnek, és milyen szánalmasan kevés európai vezető támogatja. Nem figyeltem oda, pedig a kenetes fattyúnak igaza volt.

Amit abban a nagy jelentőségű 1558-as évben tettünk, az politikai széthúzáshoz, lázadáshoz, polgárháborúhoz és invázióhoz vezetett. A későbbi években voltak időszakok, amikor a kétségbeesés mélyén azon töprengtem, megérte-e. Az egyszerű gondolat, hogy az embereknek hagyni kéne, hadd imádják Istent úgy, ahogy nekik tetszik, több szenvedést okozott, mint az egyiptomi tíz csapás.

Tehát ha tudtam volna, amit most tudok, akkor ugyanezt tettem volna?

Hogy a pokolba ne!

II. RÉSZ

1559–1563

9

Miközben Île de la Cîté déli partján sétáltak egy napfényes júniusi pénteken, a székesegyház és a szikrázó folyó között, Sylvie Palot azt kérdezte Pierre Aumande-tól:

– Akkor most elveszel vagy sem?

Megvolt az elégtétele, ahogy a vőlegénye szemében felvillant a pánik. Ez szokatlan volt. Pierre-t nem lehetett egykönnyen kizökkenteni, mert mindig fegyelmezett volt.

Ám olyan gyorsan nyerte vissza higgadtságát, mintha Sylvie csak képzelte volna a kihagyást.

– Természetesen elveszlek, drágám! – mondta sértetten. – Egyáltalán hogy kérdezhetsz ilyet?

A lánynak azonnal bűntudata lett. Imádta a jövendőbelijét, és nem szerette fölzaklatni. Most különösen csókolnivaló volt, amikor folyami szellő borzolta szőke sörényét. De megkeményítette a szívét, és folytatta a faggatózást.

– Több mint egy éve vagyunk jegyesek. Ez túl hosszú idő.

Ezen kívül minden más rendben volt Sylvie életében. Az apja könyvesboltja virágzott, Giles azt tervezte, hogy egy második boltot is nyit a túlparton, a Latin negyedben. Még ennél is jövedelmezőbb volt a törvényszegő kereskedelem a francia Bibliákkal és más tiltott könyvekkel.

Alig múlt el nap, hogy Sylvie-nek ne kellett volna elmennie a rue du Mur-i titkos raktárba egy-két könyvért valamelyik református család részére. Párizsban és másutt is úgy rügyeztek ki az új és újabb protestáns gyülekezetek, akár a harangvirágok tavasszal. Az igaz evangélium terjesztésével párhuzamosan Palot-ék csinos haszonra tettek szert.

Ám Pierre viselkedését nem tudta hova tenni.

– Be kell fejeznem a tanulmányaimat, és Moineau atya nem hajlandó megengedni, hogy házasemberként továbbtanuljak – mondta most. – Ezt már elmagyaráztam neked, és beleegyeztél, hogy vársz.

– Egy évet. És pár nap múlva vége az előadásoknak nyárra. A szüleim beleegyeztek. Van elég pénzünk. Lakhatnánk a bolt fölött, legalább addig, amíg gyermekeink nem lesznek. De te nem mondasz semmit.

– Írtam az anyámnak.

– Nem említetted.

– A válaszát várom.

– Mi a kérdés?

– Elég jól van-e, hogy az esküvőre Párizsba utazzon?

– És ha nem?

– Emiatt ne aggódjunk, amíg nem tudunk biztosat.

Sylvie nem örült ennek a válasznak, de egyelőre félretolta a témát, és inkább azt kérdezte:

– Hol lesz a hivatalos szertartás? – Pierre a Notre-Dame tornyaira pillantott, mire a lány elnevette magát. – Ott nem. Az a nemeseké.

– Nyilván a plébániai templomban.

– Azután pedig a valódi, a saját templomunkban. – Az erdőben álló régi vadászházra gondolt. A protestánsok nem imádkozhattak nyíltan Párizsban, noha néhány más francia városban megtehették.

– Gondolom, meg kell hívnunk a márkinét is. – Pierre utálattal grimaszolt.

– Mivel a ház a férjéé… – Kár, hogy Pierre kapcsolata Louise

márkinéval eleve rosszul kezdődött, és azóta sem sikerült megnyernie a dámát. Minél jobban igyekezett elbűvölni, Louise annál fagyosabb lett. Sylvie arra számított, hogy vőlegénye csak nevetve legyint az egészre, de Pierre mintha nem lett volna képes. Bőszítette a dolog, és Sylvie rájött, hogy külső magabiztossága ellenére az ő leendő férje roppant érzékeny minden társadalmi lekicsinylésre.

De ő még jobban szerette, amiért ilyen sebezhető, bár ez ugyanakkor zavarta is, maga sem tudta, miért.

– Úgy vélem, ezen nem segíthetünk – mondta Pierre. A hangja könnyed volt, de a tekintete sötét.

– Lesz új ruhád? – Sylvie tudta róla, mennyire szeret ruhát vásárolni.

Pierre elmosolyodott.

– Sötét, protestáns szürke kabát kellene, ugye?

– Igen. – Pierre hithű református volt, minden héten megjelent az istentiszteleteken. Mindenkivel összeismerkedett a gyülekezetben, és örömmel találkozott más párizsi csoportokkal is. Borzasztóan szeretett volna jelen lenni májusban az országos zsinaton is – ez volt az első alkalom, hogy a francia reformátusok merték vállalni a megtartását –, de a szervezés a legnagyobb titokban történt, és csak régi protestánsok voltak rá hivatalosak. Ezt a visszautasítást nem számítva a közösség feltétel nélkül befogadta Pierre-t, aminek Sylvie nagyon örült.

– Valószínűleg lesz majd szabó, aki ért a protestánsok sötét ruhájához – reménykedett az ifjú.

– Van ilyen: Duboeuf a rue Saint-Martinen. Apám is oda jár, persze csak akkor, ha anyám rászorítja. Minden évben megengedhetne magának egy új kabátot, de nem költi a pénzt olyasmire, amit ő cifrálkodásnak nevez. Gondolom, vásárol nekem egy esküvői ruhát, de nem fog örülni.

– Ha ő nem is, én igen.

Sylvie a karjánál fogva megállította a vőlegényét, és megcsókolta.

– Csodálatos vagy – mondta.

– Te pedig a legszebb lány egész Párizsban. Egész Franciaországban.

Sylvie nevetett. Ez nem volt igaz, noha kétségtelenül elragadóan festett fehér galléros fekete ruhájában. A protestáns színek remekül kiemelték sötét haját és rózsás bőrét. Aztán eszébe jutott, mit akart eredetileg, és ismét elkomolyodott.

– Ha majd hírt hallasz az anyádról…

– Igen?

– Ki kell tűznünk a dátumot. Akármit mondjon anyád, én nem akarok tovább várni.

– Rendben van.

Sylvie egy pillanatig nem volt biztos benne, jól értette-e a beleegyezést, és nem mert örvendezni.

– Komolyan gondolod?

– De mennyire. Kitűzünk egy időpontot. Megígérem!

A lány fölnevetett örömében.

– Szeretlek – mondta, és ismét megcsókolta.

Nem tudom, meddig bírom még ezt, dohogott Pierre, miután otthagyta Sylvie-t az apja boltjának ajtajában, és északnak indult a Notre-Dame hídon a jobb partra. Ahogy távolodott a folyótól, elült a könnyű szél, és ő hamarosan izzadni kezdett.

Máris tovább váratta a lányt, mint amennyire észszerű. Sylvie apja a szokásosnál is gorombább lett, míg az anyja, holott mindig kedvelte Pierre-t, kezdett kurtán-furcsán beszélni vele. Sylvie, noha még mindig fülig szerelmes volt belé, ugyancsak zúgolódott. Gyanították, hogy csak szédíti a lányt, amiben persze igazuk volt.

Viszont micsoda dús aratást köszönhetett Sylvie-nek! Fekete, bőrkötéses notesze máris a párizsi protestánsok százainak névsorát rejtette az istenkáromló ceremóniák címlistája mellett!

És ma még ráadást is kapott tőle: egy református szabómestert! Félig-

meddig tréfából célozgatott a ruhára, de feltevése beigazolódott, és az oktondi Sylvie még meg is erősítette. Ez a nyom felbecsülhetetlen értékű lehet!

Charles bíboros aktái máris dagadoztak, ám meglepő módon még egyetlen reformátust sem tartóztatott le. Pierre meg is akarta kérdezni tőle, hogy mikor akar már lecsapni rájuk.

Most éppen Charles bíborossal volt találkozója, de mivel maradt fölös ideje, addig ment a rue Saint-Martinen, amíg meg nem találta René Duboeuf üzletét. Kintről olyannak látszott, mint egy átlagos párizsi ház, noha az ablakok nagyobbak voltak a szokásosnál, és az ajtó fölött cégtábla lógott. Belépett.

Meglepő csín és akkurátusság fogadta. A szoba zsúfolt volt, de rendes: a polcokon sarkosan és vonalban a vég selymek, gyapjúszövetek; a gombok tálkákban, szín szerint csoportosítva; a keskeny, magas, fiókos szekrényeken apró címke jelezte minden egyes fiók tartalmát.

Kopasz ember görnyedt egy asztal fölé, valamilyen kelmét vágott rendkívül óvatosan egy nagyon élesnek látszó, hatalmas, rugós ollóval. A bolt hátuljában csinos nő ült egy vaskandeláber alatt, és tucatnyi gyertya fényében varrt. Valószínűleg ő a feleség.

Még egy protestáns házaspár nem számított túl sokat, de Pierre azt remélte, hogy néhány vevőjükkel is megismerkedhet.

A férfi letette az ollót, és előjött, hogy üdvözölje Pierre-t. Duboeuf néven mutatkozott be. A szakértő alaposságával megnézte a jövevény hasítékos zekéjét. Pierre-nek megfordult a fejében, hogy talán túlságosan hivalkodónak találja egy protestánshoz képest.

Ő is bemutatkozott.

– Egy új kabátra van szükségem – mondta. – Nem túl színesre. Talán sötétszürkére.

– Nagyon helyes, uram – mondta gyanakodva a szabó. – Talán valaki ajánlott kigyelmednek?

– Giles Palot, a nyomdász.

Duboeuf megnyugodott.

– Jól ismerem.

– A leendő apósom.

– Gratulálok.

Pierre bólintott. Ez volt az első lépés.

Duboeuf alacsony emberke volt, de gyakorlott könnyedséggel emelte le a polcokról a nehéz szöveteket. Pierre kiválasztott egyet, amely olyan szürke volt, hogy szinte feketének tűnt.

Sajnálatos módon egyetlen újabb vevő sem jött. Pierre azon morfondírozott, miképpen vehetné hasznát ennek a protestáns szabónak. Nem maradhatott a boltban egész nap arra várva, hogy találkozzék a többi ügyféllel. Állíthat figyelőt – Gaston Le Pin, a Guise család testőrkapitánya bizonyára talál egy diszkrét embert –, de az őr nem tudhatná meg a jövő-menő népek neveit, így céltalan lenne az egész. Pierre feltekerte az eszét. Csak van valami mód, amivel kiaknázhatja ezt a felfedezést.

A szabó fogott egy hosszú, finom bőrcsíkot, és méretet vett Pierre-ről, a bőrbe szurkált, színes gombostűkkel jelölte a vállszélességet, a karhosszt, a mellkas- és derékbőséget.

– Igazán derék termete van, Aumande uram – mondta. – Nagyon mutatós lesz ebben a kabátban. – Pierre elengedte a füle mellett ezt a kufár hízelgést. Hogy juthatna hozzá Duboeuf megrendelőinek nevéhez?

Miután levette a méreteket, Duboeuf előkeresett egy fiókból egy noteszt.

– Elkérhetem a címét, uram?

Pierre rámeredt a noteszre. Hát persze, Duboeufnek tudnia kell, hol laknak az ügyfelei, nehogy valaki kabátot rendeljen, azután meggondolja magát, és ne tolja többé ide a képét. De még ha a szabó olyan csodálatos emlékezőtehetséggel lenne is megáldva, hogy észben tartja összes vevője összes megrendelését, az írásos nyilvántartás hiánya akkor is vitákhoz

vezetne a fizetésnél. Nem, a pedáns Duboeufnek följegyzéseket kellett írnia.

Pierre-nek látnia kellett azt a noteszt. Azoknak a neveknek és címeknek az ő fekete könyvecskéjében a helyük, a reformátusok általa összeállított névsora mellett.

– A címe, uram? – ismételte meg Duboeuf.

– Collège des Âmes.

Duboeuf észrevette, hogy a tintatartó kiszáradt, és azt mondta, némileg restelkedő heherészéssel:

– Bocsásson meg egy pillanatra, kerítenem kell egy üveg tintát. – És már ott se volt.

Pierre meglátta a lehetőséget, hogy belenézhessen a könyvbe. De jobb lenne megszabadulni a feleségtől. Hátrament a szobában, és megszólította. Az asszony tizennyolc körül járt, sokkal fiatalabb volt jó harmincas férjénél.

– Bocsásson meg, de nem kaphatnék egy pohárka bort? Poros napunk van.

– Természetesen, uram. – Az asszony letette a varrótűt, és kiment.

Pierre felütötte a szabó noteszét. Ahogy remélte, ott sorakoztak a nevek és a címek, a megrendelt ruhák és kelmék részletei, a lerótt és a még kiegyenlítetlen tartozások. Felismert néhány nevet, olyan reformátusokét, akiket ő azonosított. Kezdett föllelkesülni. Ebben a könyvben itt van a párizsi eretnekek legalább felének a névsora! Felbecsülhetetlen értéke lesz a kardinális számára. Bár elcsórhatná, de az otromba hiba lenne. Inkább igyekezett minél több nevet megjegyezni.

Javában magolta a lajstromot, amikor megszólalt mögötte Duboeuf.

– Mit csinál?

A szabó sápadt és rémült volt. Okkal, gondolta Pierre: súlyos hibát követett el, amikor a könyvecskét az asztalon hagyta. Becsukta a noteszt és elmosolyodott.

– Puszta kíváncsiság. Elnézést.

– A notesz magántulajdon! – mondta szigorúan Duboeuf. Pierre látta, hogy zaklatott.

– Látom, a legtöbb ismerősöm magánál dolgoztat – vetette oda hanyagul. – Öröm nézni, hogy a barátaim nem maradnak el a fizetséggel! – Duboeuf nem találta humorosnak. De mit tehetett volna?

Kinyitotta a friss tintásüveget, megmártotta a kalamárist, felírta Pierre nevét és címét.

Bejött a felesége.

– A bora, uram. – Pierre kezébe nyomta a kupát.

– Köszönöm, Françoise – mondta Duboeuf.

Pierre megjegyezte, hogy az asszonynak jó alakja van. Vajon mi vonzotta az idősebb Duboeufhöz? Talán a kényelmes élet egy sikeres üzletember férjjel. De akár szerelem is lehetett az ok.

– Legyen szíves mához egy hétre visszajönni, addigra a kabát kész lesz annyira, hogy felpróbálhassa. Huszonöt livre lesz.

– Pazar. – Pierre úgy vélte, ma ennél többet nem facsarhat ki Duboeufből. Megitta a bort, és elment.

A bor nem oltotta a szomját, így hát betért a legközelebbi kocsmába, és rendelt egy kupa sört. Vásárolt egy darab papírt, kölcsönkért egy tollat és tintát. Miközben megitta a sört, pedánsan leírta: „René Duboeuf, szabó, rue Saint-Martin. Françoise Duboeuf, feleség.” – Azután hozzáírta mindazokat a neveket és címeket, amelyeket meg tudott jegyezni. Megszárította a tintát, a zekéje alá rejtette a papírt, hogy később átmásolhassa az adatokat a fekete könyvecskéjébe.

Iszogatta a sört, és közben azon rágódott, mikor használja már föl Charles bíboros ezeket az értesüléseket. Pierre türelmetlen volt. A bíboros egyelőre beérte a nevekkel és címekkel, de majd eljön az idő, amikor lecsap! Akkor vér fog hömpölyögni az utcákon, és Pierre részesedni fog Charles diadalából. Ennek ellenére kényelmetlenül fészkelődött a kocsmai

széken, ha a sok száz férfira és nőre gondolt, akiket majd bebörtönöznek, megkínoznak, sőt talán elevenen elégetnek. Sok protestáns beképzelt álszent volt, őket örömmel látta volna szenvedni – különösen Louise márkinőt –, mások azonban rendesek voltak hozzá, örömmel fogadták a vadászház-templomban, meghívták otthonukba, sunyi kérdéseire olyan becsületes őszinteséggel válaszoltak, hogy Pierre kínosan érezte magát, amiért becsapja őket. Alig tizennyolc hónapja az volt élete legnagyobb gonoszsága, hogy kihasznált egy viszketeg özvegyet. Mintha borzasztó régen történt volna.

Kiürítette a kupát, és távozott. Közel volt a rue Saint-Antoine-hoz, ahol lovagi tornát tartottak. Párizs ismét ünnepelt. Aláírták a békeszerződést Spanyolországgal, II. Henrik király a békét ünnepelte, és úgy tett, mintha nem veszítette volna el a háborút.

A rue Saint-Antoine volt Párizs legszélesebb utcája, ezért tartották itt a tornát. Egyik oldalán volt a hatalmas, noha roskatag Tournelles-palota, amelyet hímes paszománnyal ékesítettek az ablakokban pompázó királyi és főrangú nézők drága ruhái. A másik oldalon a helyekért tülekedő plebs a téli szántásra emlékeztetett az olcsó fakóbarna különböző árnyalataiban. A nép ácsorgott, a magával hozott zsámolyokon trónolt, illetve ablakpárkányokon és háztetőkön egyensúlyozott. Egy lovagi torna óriási mulatság volt, amelyet csak fűszerezett az a lehetőség, hogy az előkelő versenyzők megsebesülhettek, sőt meg is halhattak!

Pierre belépett a palotába, ahol a húsz év körüli Odette, a buja idomú, egyébként jelentéktelen szobalány egy tálca süteménnyel kínálta, csábító mosolyban mutogatva fogsorát. Az volt a híre, hogy könnyen kapható, de Pierre-t nem érdekelte a cselédfertály – ilyet Thonnance-lès-Joinville-ben is fölszedhetett volna. Ennek ellenére örült, hogy látja, mert ez azt jelentette, hogy az imádni való Véronique a közelben tartózkodik.

– Hol van az úrnőd? – kérdezte.

Odette lebiggyesztette a száját.

– A kisasszony odafönt tartózkodik.

A legtöbb udvaronc az emeleten volt, mert az ablakokból ráláthatott a tornára. Véronique egy asztalnál iszogatott gyümölcslikőrt számos kékvérű hajadon társaságában. Mint a Guise fivérek távoli atyafia, a legjelentéktelenebb családtagok közé számított, de akkor is nemes volt. Halványzöld ruhát viselt, valamilyen selyemből és lenvászonból kevert kelméből, amely olyan könnyű volt, hogy szinte körülfelhőzte a lány tökéletes alakját. Pierre csaknem elalélt, ha elképzelte, amint egy ilyen előkelőséget tart meztelenül a karjaiban. Ilyen feleség kellett neki, nem pedig egy polgárlány református nyomdász apával.

Amikor először találkoztak, Véronique enyhe megvetéssel kezelte, de fokozatosan fölmelegedett iránta. Mindenki tudta Pierre-ről, hogy egy vidéki pap fia, de azt is tudták, hogy közel áll a hatalmas Charles bíboroshoz, és ez különleges rangot adott neki.

Pierre meghajolt a lány előtt, és megkérdezte, tetszik-e neki a lovagi torna.

– Nem nagyon – felelte Véronique.

Pierre elővillantotta a legmelegebb mosolyát.

– Nem szereti, amikor férfiak nyargalnak, és öklelnek? Mily különös.

Véronique elnevette magát.

– Jobban szeretek táncolni.

– Én is. Szerencsére ma este bál lesz.

– Alig várom.

– Én is alig várom, hogy ott láthassam. De most beszélnem kell az ön Charles nagybátyjával, úgyhogy ha megbocsát…

Pierre elsietett. Fölvidította a rövid csevej. Megnevettette Véronique-ot, aki csaknem úgy kezelte, mintha egyenlők lennének.

Charles egy kisebb szobában tartózkodott egy fiúcskával, aki szőke volt, mint minden Guise. Az unokaöccse volt az, a nyolcéves Henri, a Sebhelyes legidősebb fia. Mivel tudta, hogy a kisfiúból egy napon Guise

herceg lehet, Pierre meghajolt előtte, és érdeklődött, jól szórakozik-e.

– Nem hagyják, hogy részt vegyek a lovagi tornán – felelte Henri. – Pedig fogadok, hogy nyernék. Jó lovas vagyok.

– Hát akkor fussál, Henri! – mondta a bíboros. – Egy perc múlva kezdődik a következő viadal, és azt bizonyosan nem akarod kihagyni.

Henri elfutott, Charles egy székre mutatott. Pierre leült.

A másfél év alatt, amióta kémkedett Charles-nak, megváltozott a kapcsolatuk. Charles hálás volt a nevekért és címekért, amelyeket Pierre hozott. A bíboros aktája a rejtőző párizsi protestánsokról jelentősen javult Pierre feltűnése óta. Charles továbbra is viselkedhetett lenézően és vállveregetően, de hát ő mindenkivel ilyen volt, és egyébként úgy látszott, tiszteli Pierre ítélőképességét. Néha csak úgy politizáltak, és a bíboros akár még meg is hallgatta Pierre véleményét.

– Tettem egy felfedezést – szólalt meg Pierre. – Sok protestáns ugyanahhoz a szabóhoz jár a rue Saint-Martinen, aki egy könyvecskében tartja számon a neveket és a címeket.

– Aranybánya! – mondta Charles. – Mennyei atyám, ezek az emberek egyre pimaszabbak.

– Nagy volt a kísértés, hogy felkapjam, és kirohanjak vele az utcára.

– Egyelőre ne tárd fel, ki vagy.

– Nem. De egy napon megszerzem azt a noteszt. – Pierre a zekéje alá nyúlt. – Addig is annyi nevet és címet írtam le belőle, amennyit csak megjegyezhettem. – Átnyújtotta a papírlapot Charles-nak.

A bíboros elolvasta a listát.

– Nagyon hasznos.

– Egy kabátot kellett rendelnem a szabótól. – Pierre felsrófolta az árat. – Negyvenöt livre.

Charles pénzt vett elő egy erszényből. Adott Pierre-nek húsz aranyécut, aminek darabja két és fél livre-t ért. – Bizonyára szép kabát lesz – jegyezte meg.

– Mikor csapunk le ezekre a káromlókra? Több száz párizsi reformátust tartunk számon! – mondta Pierre.

– Türelem.

– De hát minden eretnek eggyel apasztja az ellenséget! Mikor szabadulunk meg tőlük?

– Ha eltapossuk őket, úgy csináljuk, hogy mindenki tudja: ezt a Guise-ek tették.

Logikus.

– Akkor, gondolom, eminenciád családja elnyeri a legbuzgóbb katolikusok hűségét.

– Azokra pedig, akik a türelmet hirdetik – a középutasokra, a *moyenneur*ökre –, rásütjük a protestantizmus bélyegét.

Minő rafinált húzás, gondolta Pierre. A Guise család legnagyobb ellenségei azok, akik a vallási türelmet védelmezik, mert ők alapjaiban rendítenék meg a família hatalmát. Az ilyeneket valamelyik szélsőségbe kell kényszeríteni. A bíboros politikai ravaszsága ismét mély benyomást tett Pierre-re.

– De hogyan jutunk el odáig, hogy eltiporjuk az eretnekséget?

– Egy napon az ifjú Ferenc lesz a király. Reméljük, még nem most – először függetlenednie kell Katalin királynétól, hogy mindenben a felesége, Stuart Mária unokahúgunk befolyása alá kerüljön. De amikor megtörténik… – Charles meglobogtatta Pierre papírját. – Akkor felhasználjuk ezt.

Pierre lehangoltan nézett rá.

– Nem gondoltam, hogy eminenciádnak ilyen hosszú távú tervei vannak. Ez problémát jelent nekem.

– Miért?

– Több mint egy éve, hogy eljegyeztem Sylvie Palot-t, és kifogyok az ürügyekből.

– Hát vedd el a kurvát – biztatta Charles.

Pierre elborzadt.

– Nem akarok egy református feleséget a nyakamba.

Charles vállat vont.

– Miért ne?

– Mert van valaki, akit viszont *szeretnék* nőül venni.

– Ó! Kit?

Most van itt az ideje, hogy közölje a bíborossal, milyen jutalmat kér a munkájáért.

– Véronique de Guise-t.

Charles nagyot kacagott.

– Te beképzelt kis senkiházi! Te akarod elvenni a rokonomat? Ezt a pokoli pimaszságot! Ne légy már ilyen nevetséges!

Pierre fülig vörösödött. Eltévesztette az időzítést, és megalázták.

– Nem hinném, hogy túl becsvágyó vagyok – tiltakozott. – Végül is, csak távoli rokon.

– Stuart Mária másodunokahúga, ő pedig valószínűleg Franciaország királynéja lesz egy napon! Kinek képzeled te magad? – Charles legyintett. – Na, lódulj.

Pierre fölállt és kiment.

Alison McKay élvezte az életet. Azóta, hogy Stuart Mária nem csupán arája, de hitvese is lett Ferencnek, magasabb lett a rangja, aminek következtében Alisoné is megnőtt. Több szolgájuk, több ruhájuk, több pénzük lett. Az emberek mélyebbre és hosszasabban hajoltak meg Mária előtt. Most már vitathatatlanul a francia királyi család tagjának számított, ami ugyanúgy tetszett Máriának, mint Alisonnak. És a jövő még többet ígért, hiszen Mária egy napon Franciaország királynéja lehet.

Ma a Tournelles-palota leghatalmasabb termében tartózkodtak a legnagyobb ablaknál, ahol Mária anyósa, Katalin királyné tartotta az udvarát. Katalin hatalmas, arannyal-ezüsttel hímzett szoknyát viselt, ami

egy vagyonba került. Késő délután volt, de a forróság még mindig nem engedett. Az ablakot nyitva tartották, hogy járjon a levegő.

Meleg, csípős verejtékszagot hozva belépett a király, mire Katalin kivételével mindenki fölállt. Henrik boldognak látszott. Negyvenéves volt, pontosan annyi, mint a felesége. Férfikora virágjában járt, jóképű volt, erős, energikus. Szerette a lovagi tornákat, és ma győzött. Még a Sebhelyest, Guise herceget, nagy tábornokát is kivetette a nyeregből.

– Csak még egyet – mondta Katalinnak.

– Késő van – tiltakozott az asszony. Erősen olaszos kiejtéssel beszélt, amelyet máig nem vetkőzött le. – Felséged fáradt. Miért nem pihen?

– De hiszen önért harcolok! – mondta a férje.

A gáláns bók félretalált. Katalin elfordította a tekintetét, Mária a szemöldökét ráncolta. Mindenki látta, hogy Henrik fekete-fehér szalagokat, Diane de Poitiers színeit viseli a lándzsáján, aki nem egészen egy évvel a királyi menyegző után elcsábította Henriket, és Katalin az utóbbi huszonöt évet azzal töltötte, hogy úgy tett, mintha nem tudna róla. Diane sokkal idősebb volt Henriknél – néhány hét választotta el a hatvantól –, és a király ma már más szeretőket tartott, de Diane volt életének nagy szerelme. Katalin már hozzászokott, de Henrik máig meg tudta bántani nemtörődömségével.

A király távozott, hogy visszavegye a páncélját, a dámák hangosabban beszélgettek. Katalin intett Alisonnak. A királyné mindig kedvelte a skót udvarhölgyet, mert az jó barátja volt a beteges Ferencnek. Katalin most félig hátat fordított udvartartásának, jelezve, hogy ami most következik, az csak egy személynek szól, és halkan azt mondta:

– Már tizennégy hónap.

Alison értette, miről van szó. Ennyi idő telt el Ferenc és Mária esküvője óta.

– És még mindig nem várandós – mondta.

– Van valami baj? Neked tudnod kell.

– Nem mondja.

– De nem hiszel neki.

– Nem tudom, mit higgyek.

– Én is nehezen tudtam teherbe esni, amikor férjhez mentem – mondta Katalin.

– Valóban? – Alison megdöbbent. Katalin tíz gyermeket szült Henriknek.

A királyné bólintott.

– Kétségbeestem, különösen, miután a férjemet elcsábította a Madame. – Mindenki így hívta Diane-t. – Imádtam a királyt, és még most is imádom. De az a nő elragadta a szívét. Azt hittem, egy babával visszanyerem. Továbbra sem kerülte az ágyamat – mint később megtudtam, annak az asszonynak a parancsára. – Alison megrándult: szomorú ilyet hallani. – De nem estem teherbe.

– És mit csinált felséged?

– Tizenöt éves voltam, sok száz kilométerre a családomtól. Kétségbeestem. – Halkabban folytatta. – Meglestem őket.

Alison megdöbbent és pironkodott a bizalmas közléstől, de Katalin mesélős hangulatban volt. Henrik meggondolatlan szavai – *önért harcolok* – különös hangulatba ringatták a királynét.

– Azt hittem, talán valamit rosszul csinálok Henrikkel, és látni akartam, hogy a Madame-nak van-e más módszere – folytatta. – Délutánonként háltak együtt. A szobalányaim találtak egy helyet, ahonnan figyelhettem őket.

Micsoda hihetetlen kép, gondolta Alison. A királyné holmi lyukon át lesi a férjét, aki a szeretőjével hentereg.

– Nagyon nehéz volt néznem, mert láthatóan imádta azt az asszonyt. És semmit sem tudtam meg. Valamilyen játékokat játszottak, amiket nem ismertem, de végső soron ugyanaz lett belőle, mint nálam. Az egyetlen különbség az volt, hogy vele sokkal jobban élvezte.

Száraz, keserű hangon beszélt, minden érzelgés nélkül, Alison mégis majd elsírta magát. Ez bizonyára összetörte Katalin szívét. Szeretett volna kérdezősködni, de félt megzavarni ezt a kitárulkozást.

– Mindenféle gyógyszerrel próbálkoztam, némelyik rendkívül gusztustalan volt – trágyapakolás a vaginámba, meg ilyesmi. Semmi sem működött. Aztán találkoztam Fernel doktorral, és rájöttem, mi akadályozza a foganást.

– Mi volt az? – kérdezte elbűvölten Alison.

– A király farka vastag és rövid – imádnivaló, de nem elég hosszú. Nem tudta elég mélyre dugni, ezért nem vette el a leányságomat, és a magja nem hatolhatott belém. A doktor átszakította a szűzhártyát egy különleges szerkezettel, és egy hónappal később már terhes voltam Ferenccel. *Pronto*.

A tömeg harsány éljenzésben tört ki, mintha meghallották volna a történet boldog végét. Alison úgy sejtette, most szállhatott nyeregbe a király a következő ökleléshez. Katalin rátette a kezét Alison térdére, mintha még egy pillanatig vissza akarná tartani.

– Fernel doktor meghalt, de a fia ugyanolyan jól érti a mesterségét – mondta. – Szólj Máriának, hogy látogassa meg.

Alison nem értette, hogy a királyné miért nem személyesen adja át ezt az üzenetet a menyének.

Katalin mintha olvasott volna a gondolataiban.

– Mária büszke. Ha az lesz a benyomása, hogy meddőnek tartom, megsértődik. Jobb, ha ilyen tanácsot egy barátnőtől kap, és nem az anyósától.

– Értem.

– Tedd meg nekem ezt a szívességet.

Igazán udvarias a királynétól, hogy kéri, pedig parancsolhatná is.

– Természetesen – felelte Alison.

Katalin fölállt, és az ablakhoz ment. Mindenki követte, köztük Alison is.

Az út közepén két palánk rekesztett el egy hosszú, keskeny sávot. Az egyik végében a király ült Malheureux nevű lován, a másikon Gabriel, Montgomery grófja várakozott. A sáv közepén sorompó akadályozta meg, hogy a lovak egymásnak menjenek.

A király a pálya közepén beszélgetett Montgomeryvel. A szavaikat nem lehetett hallani a palota ablakából, de láthatólag vitatkoztak. A lovagi tornának csaknem vége volt, néhány bámészkodó már menni készült, de Alison sejtette, hogy a harcias király nem akarja kihagyni az utolsó összecsapást. Ekkor Henrik fölemelte a hangját, így mindenki hallotta a szavait:

– Ez parancs!

Montgomery engedelmesen meghajolt, és föltette a sisakját. A király hasonlóképpen. Ki-ki visszaindult a pálya végébe. Henrik lecsapta a sisakrostélyát. Alison hallotta, amint Katalin azt mormolja:

– Rögzítsd a rostélyt, chérie. – A király elfordította a kallantyút, amely megakadályozta, hogy a rostély felpattanjon.

Henrik türelmetlen volt, nem várta be a harsonát. Megsarkantyúzta a lovát, és vágtázni kezdett. Montgomery követte a példáját.

A harcra kitenyésztett lovak nagyok és félelmetesen erősek voltak: patáik úgy robajlottak, mintha egy titán püfölné a földet gigászi dobverővel. Alison szíve sebesebben dobogott a lelkesedéstől és a félelemtől. A két lovas gyorsított. A tömeg vadul éljenzett, miközben a paripák lobogó szalagokkal dübörögtek egymás felé. A két férfi rézsútosan előreszögezte bajvívó lándzsáját a sorompó fölött. A fegyverek fából készültek, tompa volt a hegyük, mert nem sebet kellett okozniuk, csak ki kellett lökniük az ellenfelet a nyeregből. Ennek ellenére Alison örült, hogy ez csak a férfiak szórakozása. Ő rettegett volna.

Az utolsó pillanatban a bajvívók megszorították a lovuk oldalát. Félelmetes roppanással ütköztek össze. Montgomery lándzsája a fején találta el a királyt, olyan erővel, hogy a kallantyú lepattant, a sisakrostély

felcsapódott. A lándzsa kettétört.

A paripák félelmetes nyomatéka tovább vitte előre lovasaikat, és egy töredék másodperccel később Montgomery kopjájának törött vége ismét eltalálta a király arcát. A király megdőlt a nyeregben, és mintha ájulás kerülgette volna. Katalin rémülten felsikoltott.

Alison látta, ahogy Sebhelyes herceg átugrik a kerítésen, és a királyhoz fut. Sok nemes követte a példáját. Megfékezték a csatalovat, kiemelték a királyt a nyeregből – nem ment gyorsan a súlyos páncél miatt –, és a földre fektették.

Charles bíboros a bátyja után rohant, sarkában Pierre-rel. Amikor a király sisakját óvatosan eltávolították, azonnal látszott, hogy súlyos sebet kapott. Arca úszott a vérben, és egy hosszú, vastag szilánk meredt ki a szemgödréből. Több szilánk fúródott az arcába és a fejébe. Mozdulatlanul feküdt, mintha nem érezne fájdalmat, alig volt eszméletén. Az orvosa térdelt mellette, aki az ilyen balesetekre számítva jelen volt a tornán.

Charles egy hosszú percig mereven nézte a királyt, azután hátat fordított neki.

– Meg fog halni – mormolta Pierre-nek.

Pierre elhűlt. Mit jelent ez a Guise család számára, amelynek jövője egyúttal az övé? Romba dőlt a távlati terv, amelyet Charles az imént vázolt föl. Halálos rémület rohanta meg.

– Túl korán! – mondta, de észrevette, hogy fejhangon sipít. Nyugalmat parancsolt magára, és folytatta: – Ferenc nem képes kormányozni ezt az országot!

Charles távolabb húzódott a tömegtől, hogy biztosan ne hallgathassák ki, bár az emberek most kizárólag a királyra figyeltek.

– A francia törvény szerint egy király tizennégy évesen uralkodhat. Ferenc pedig tizenöt éves.

– Ez igaz. – Pierre vadul törte a fejét. Rémülete elszállt, esze átvette az

uralmat. – Viszont segítségre van szüksége, és a legbizalmasabb tanácsadója lesz Franciaország igazi királya. – Sutba vágta az óvatosságot, Charles-hoz hajolt, és halkan, jelentőségteljesen folytatta: – Eminenciádnak kell ennek a tanácsadónak lennie.

Charles azzal a szúrós tekintettel nézett rá, amelyet Pierre ismert. Azt jelezte, hogy meglepte a kardinálist, mert olyasmit foglalt szavakba, amire Guise nem gondolt.

– Igazad van – mondta lassan. – De a logikus választás Bourbon Antal. Ő az első vér szerinti herceg. – Vér szerinti hercegeknek számítottak a francia királyok egyenes ági leszármazottai. Náluk csak az uralkodó családja volt előkelőbb, és ezek között a hercegek között Bourbon Antal volt a legrangosabb.

– Isten ments! – felelte Pierre. – Ha Antal lesz II. Ferenc főtanácsadója, akkor a Guise-eknek vége! – Na meg az én pályafutásomnak is, tette hozzá magában.

Antal Navarrában, a Franciaország és Spanyolország közé ékelt apró államban uralkodott. Ráadásul ő volt a feje annak a Bourbon-családnak, amely a Montmorencykkel együtt a legfélelmetesebb vetélytársa volt a Guise-eknek. Vallási téren hintapolitikát folytattak, de a Bourbon–Montmorency-szövetség hajlott a nagyobb türelemre az eretnekséggel szemben, amiért a reformátusok kedvelték őket, bár ez a támogatás nem mindig vált hasznukra. Ha Antal irányítja a gyermek királyt, akkor a Guise-ek tehetetlenek. Még gondolatnak is elviselhetetlen.

– Antal ostoba – szögezte le Charles. – És gyaníthatóan protestáns.

– Szerencsére nincs a városban.

– Igen, Pau-ban tartózkodik. – A navarrai királyok székhelye a Pireneusok lábánál, nyolcszáz kilométerre volt Párizstól.

– De már napszállat előtt elindulnak hozzá a hírnökök! – mondta nyomatékosan Pierre. – Eminenciád semlegesítheti Antalt, de csak ha gyorsan cselekszik.

– Beszélnem kell az unokahúgommal, Stuart Máriával. Ő lesz Franciaország királynéja. Meg kell győznie az új királyt, hogy ne fogadja el Antalt tanácsadójául.

Pierre a fejét rázta. Az ő esze fürgébben járt, mint a bíborosé.

– Mária gyönyörű, de gyermek. Nem lehet rábízni ennyire fontos dolgot.

– Akkor Katalin.

– A királyné engedékeny a reformátusokkal, és lehet, hogy nem kifogásolja Antalt. Nekem jobb ötletem van.

– Halljam.

Charles úgy figyelt rá, mintha egyenrangúak lennének. Pierre szíve szárnyra kelt. Politikai intelligenciája kivívta Franciaország legtehetségesebb politikusának az elismerését!

– Mondja meg eminenciád a királynénak, hogy ha elfogadja önt és fivérét a király vezető tanácsadóinak, akkor eminenciád örökre kitiltja az udvarból Diane de Poitiers-t.

Charles egy hosszú percig töprengett, azután egyszer és nagyon lassan bólintott.

Alison titokban örült Henrik király balesetének. Hófehér gyászruhát öltött, időnként még könnyeket is sikerült kisajtolnia magából, de csak a látszat kedvéért. A szíve mélyén ujjongott. Stuart Mária, az ő legjobb barátnője hamarosan Franciaország királynéja lesz!

A királyt a Tournelles-palotába vitték, az udvar a betegszoba köré gyűlt. Henrik sokáig agonizált, de nem nagyon fért kétség hozzá, hogy mi lesz a vége. Egyik orvosa, Ambroise Paré, a felcser – ugyanaz, aki eltávolította François de Guise arcából a lándzsahegyet, a „Sebhelyes” ragadványnév eszközét – azt mondta, a király még akár életben is maradhatna, ha a szilánk csak a szemébe hatolt volna be, feltéve, ha a seb nem mérged el, ám ez itt az agyba fúródott. Paré kísérletképpen és a király sérülését

utánozva szilánkokat szúrt négy halálra ítélt bűnöző szemébe. Mind meghaltak, így hát a király számára sem volt remény.

Stuart Mária tizenöt éves férje, a leendő II. Ferenc király úgy viselkedett, mint egy apró gyermek. Ágyba bújt, érthetetlenül nyöszörgött, eszelősen dülöngélt előre-hátra, és úgy kellett visszatartani, hogy a fejét ne csapkodja a falba. Még Mária és Alison is neheztelt rá, amiért ennyire nem lehet hasznát venni, holott kicsiny kora óta a barátai voltak.

Katalin királynét, bár a férje sosem volt igazán az övé, porba sújtotta a kilátás, hogy elveszítheti. Ugyanakkor kimutatta a foga fehérét, amikor eltiltotta a király közeléből Diane de Poitiers-t. Alison kétszer is látta, ahogy elmerülten diskurál Charles bíborossal, aki lelki vigaszt nyújthatott neki, bár valószínűbb, hogy segített kitervelni a zökkenőtől mentes utódlást. A kardinálist mindkét alkalommal Pierre Aumande kísérte, a nyalka, rejtélyes ifjú, aki úgy egy éve a semmiből bukkant föl, és egyre gyakrabban mutatkozott Charles mellett.

Henrik királynak július 9-én adták föl az utolsó kenetet.

Ugyanaznap, kevéssel egy óra után, amikor Mária és Alison éppen ebédeltek a palotai lakosztályban, belépett Pierre Aumande. Mélyen meghajolt Mária előtt, majd azt mondta:

– A király gyorsan hanyatlik. Most kell cselekednünk.

Ez volt az a pillanat, amelyre valamennyien vártak.

Mária nem mímelt kétségbeesést vagy hisztériát. Nyelt egyet, letette a kését és a kanalát, megtörölgette az ajkát, és azt kérdezte:

– Most mit tegyek? – Alison büszke volt úrnője fegyelmezettségére.

– Felséged támogassa a férjét – mondta Pierre. – Most Guise herceg van mellette. Haladéktalanul indulunk a Louvre-ba őfelségével, az anyakirálynéval.

– Megmutatod, kié az új király – mondta Alison.

Pierre élesen ránézett. Alison már tudta róla, hogy számára csak a fontos emberek léteznek, a többieket levegőnek veszi. Most fürkészően

nézett az udvarhölgyre.

– Való igaz – bólintott. – Az anyakirályné egyetért úrnőd nagybátyjaival, a Guise urakkal. E veszélyes pillanatban az új királynak csakis a feleségéhez, Mária királyné őfelségéhez szabad folyamodnia segítségért.

Alison tudta, hogy ez sületlenség. François és Charles azt akarja, hogy az új király egyedül François-hoz és Charles-hoz folyamodjon segítségért. Mária csak az álcázás. Az uralkodók halálát követő bizonytalanságban nem az új király jelenti a hatalmat, hanem az, aki az új királyt kézben tartja. Ezért fogalmazott úgy Alison, hogy meg kell mutatni, *kié* az új király, Pierre pedig megértette, hogy az udvarhölgy átlátja a helyzetet.

Alison sejtette, hogy úrnője ezt nem találta volna ki magától, de nem érdekes, Pierre terve is megfelel. Mária még hatalmasabb lesz, ha szövetséget köt a nagybátyjaival. Viszont Bourbon Antal bizonyosan megpróbálná háttérbe szorítani Máriát, ha ő irányítaná Ferencet. Így amikor Mária kérdőn nézett rá, Alison alig észrevehetően bólintott.

– Jól van – mondta Mária, és fölállt.

Alison figyelte Pierre-et, és látta, hogy nem kerülte el a figyelmét az apró közjáték.

Elkísérte Máriát Ferenc szobájához, Pierre követte őket. Az ajtót fegyveresek őrizték. Alison felismerte parancsnokukat, Gaston Le Pint, egy rosszképű alakot, a Guise család bérenceinek parancsnokát. Vagyis el vannak szánva rá, hogy akár erőszakkal is a markukban tartják Ferencet.

Ferenc sírt, de tűrte, hogy a szolgái öltöztessék. Sebhelyes herceg és Charles bíboros türelmetlenül figyelték. Egy perccel később bejött az anyakirályné. Most veszik át a hatalmat, gondolta Alison. Ferenc anyja kiegyezett Mária nagybátyjaival.

Ki próbálja megállítani őket? A legfontosabb jelölt Montmorency herceg, Franciaország *connétable*-ja. Csakhogy Montmorency királyi szövetségese, a nehézkes Bourbon Antal még nem ért Párizsba.

Noha erős pozícióban vannak, a Guise-ek helyesen teszik, hogy most rögtön lépnek, elmélkedett Alison. A helyzet gyorsan változhat. Mit ér az előny, ha nem élnek vele?

– Az új király és királyné haladéktalanul elfoglalja az uralkodói lakosztályt a Louvre-ban. Guise herceg Diane de Poitiers lakosztályát kapja, Charles bíboros Montmorency herceg lakosztályába költözik – mondta Pierre.

Ravasz, gondolta Alison.

– Vagyis a Guise család kezében lesz a király *és* a palota.

Pierre olyan önelégült képet vágott, amiből Alison sejtette, hogy ezt ő eszelhette ki.

– Vagyis hatásosan semlegesítette a rivális pártot – állapította meg.

– Nincs rivális párt – felelte Pierre.

– Hát persze hogy nincs – visszakozott Alison. – Mily csacska vagyok.

Az ifjú már-már tisztelettel nézett rá, aminek Alison örült. Ráébredt, hogy vonzónak találja ezt az okos, magabiztos fiatalembert. Lehetnénk szövetségesek, gondolta, sőt talán nem csak azok. Mivel életének nagyobb részét a francia udvarban élte le, kezdett úgy tekinteni a házasságra, mint a magas arisztokrácia, vagyis inkább stratégiai szövetségnek tartotta, mint érzelmi köteléknek. Ők ketten Pierre Aumande-dal félelmetes pár lennének. És igazán nem esne nehezére minden reggel egy ilyen küllemű férfi mellett ébredni.

A menet alászállt a főlépcsőn, keresztülvágott a csarnokon, kivonult a palotából.

A kapu előtt a párizsiak várakoztak, látni akarták, mi történik. Éljeneztek, amikor meglátták Ferencet. Tudták róla, hogy hamarosan a királyuk lesz.

Az első udvaron hintók álltak, amelyeket a Guise hercegek verőemberei őriztek. A hintókat úgy állították fel, hogy az összes szájtátó lássa, ki foglal helyet bennük.

Gaston Le Pin kinyitotta az első hintó ajtaját. Guise herceg lassan elindult Ferenccel. A tömeg ismerte a Sebhelyest, most láthatták, hogy ő áll a király mellett. Gondos rendezés, állapította meg Alison.

Ferenc odament a hintóhoz, fellépett a hágcsóra, és Alison nagy megkönnyebbülésére beszállt anélkül, hogy bolondot csinált volna magából.

Katalin és Mária következett. A hágcsónál Mária félreállt, hogy elsőnek az anyósa szállhasson be. Azonban Katalin megrázta a fejét, és várakozott.

Mária a fejét magasra emelve beszállt a hintóba.

– Bűn-e házasságot kötni valakivel, akit nem szeretünk? – kérdezte Pierre a gyóntatójától.

Moineau atya szögletes arcú, testes, ötvenes pap volt. Szobája a Collège des Âmes-ban több könyvvel dicsekedhetett, mint Sylvie apjának egész boltja. Némileg finomkodó humanista létére is kedvelte a fiatalok társaságát, és népszerű volt a diákok között. Mindent tudott a munkáról, amelyet Pierre végzett Charles bíborosnak.

– Természetesen nem – felelte a Kanári-szigetek erős borának túlzott kedvelésétől szerzett baritonján. – A nemesek kötelesek rá. Egy királynál talán még bűn is, ha olyannal házasodik, akit *szeret* – göcögte. Az összes tanárhoz hasonlóan kedvelte a paradoxonokat.

Pierre-nek nem volt kedve tréfálkozni.

– Tönkreteszem Sylvie életét.

Moineau kedvelte Pierre-t, szívesen került volna meghittebb viszonyba vele, de gyorsan rájött, hogy nem tartozik azok közé, akik a férfiakat szeretik, ezért sosem ment tovább annál, hogy néhanapján kedélyesen megveregette a hátát. Gyorsan hozzáigazította hangulatát az ifjúéhoz, és ünnepélyes képet vágott.

– Értem – mondta. – És azt akarod tudni, vajon Isten akarata szerint cselekszel-e.

– Pontosan. – Pierre-t ritkán háborgatta a lelkiismeret, de még senkinek sem okozott annyi szenvedést, mint amennyit most készült rámérni Sylvie-re.

– Figyelj rám – mondta Moineau. – Négy éve elkövettek egy szörnyű hibát. Úgy hívják, hogy augsburgi vallásbéke. Ez egy szerződés, amely lehetővé tette az egyes német tartományoknak, hogy a lutheránus eretnekséget válasszák, ha uralkodójuk is azt követi. Most először vannak olyan helyek a világon, ahol nem bűn protestánsnak lenni. Ez katasztrófa a keresztény hitre nézve.

Pierre latinul idézte: *Cuius regio, eius religio.* Ez volt az augsburgi vallásbéke jelszava: „Akié a föld, azé a vallás."

Moineau folytatta:

– Amikor aláírta a szerződést, V. Károly abban reménykedett, hogy ezzel lezárta a vallási konfliktust. De mi történt? Ennek az évnek az elején Angliában az átkozott Erzsébet királynő rákényszerítette szerencsétlen alattvalóira a protestantizmust, akik most meg vannak fosztva a szentségek vigaszától. *Terjed a vallási türelem*. Ez a rettenetes igazság.

– És nekünk mindent meg kell tennünk, amit tudunk, hogy ezt megállítsuk.

– Jól fogalmaztál: *amit csak tudunk*. És tudjuk, hogy az ifjú király a Guise család befolyása alatt áll. Az ég lehetőséget adott nekünk, hogy lecsapjunk. Nézd, tudom, hogyan érzel: nincs érző ember, aki szeretné látni, hogyan égetnek el másokat. Beszéltél nekem Sylvie-ről, és úgy látom, rendes hajadon, bár talán kissé szenvedélyes. – Ismét heherészett, majd ismét elkomolyodott. – Sok szempontból szegény Sylvie csupán áldozata romlott szüleinek, akik eretneknek nevelték. De hát ilyenek a kálvinisták! Térítenek! Az áldozataik pedig elkárhoznak.

– Tehát atyám azt mondja, hogy semmi rosszat nem követek el azzal, ha nőül veszem Sylvie-t, azután pedig elárulom.

– Éppen ellenkezőleg – felelte Moineau. – Isten akaratát hajtod végre,

és biztosíthatlak, hogy elnyered érte jutalmadat a mennyek országában.

Pierre ezt akarta hallani.

– Köszönöm – mondta.

– Isten áldjon, fiam – válaszolta Moineau atya.

Sylvie szeptember utolsó vasárnapján ment nőül Pierre-hez.

Katolikus esküvőjüket szombaton tartották a plébániai templomban, de Sylvie-nek ez semmit sem jelentett: törvényes követelmény volt, nem több. A szombat éjszakát külön töltötték. Vasárnap került sor a valódi esküvőre a református templomként szolgáló erdei vadászházban.

Enyhe idő volt, valahol a nyár és az ősz között, az eget felhők borították, de nem esett. Sylvie puha, galambszürke ruhát viselt, amely Pierre szerint felragyogtatta a bőrét és a szemét. Pierre szédületes volt új kabátjában, amelyet Duboeuf varrt neki. Bernard, a lelkész tartotta az istentiszteletet, Nîmes márkiné volt a tanú. Amikor Sylvie elmondta az esküt, olyan derű töltötte el, mintha most kezdődne az élete.

Utána az egész gyülekezetet meghívták a könyvesboltba, ahol épphogy elfértek az üzletben és az emeleti lakásban. Sylvie és az anyja egy teljes hete sütött-főzött. Volt sáfrányos húsleves, disznóhúsos-gyömbéres pite, sajtos-hagymás lepény, leveles tészta, almás palacsinta, birsalmasajt. Sylvie apja rá nem jellemző derűvel töltögette a bort és kínálgatta az ételt. Mindenki állva evett-ivott, kivéve a friss házasokat meg a márkit és a márkinét, akik kivételezettek lévén az asztalhoz ültek.

Sylvie-nek szemet szúrt, hogy Pierre kissé feszült, ami nem volt szokása: a társasági eseményeken általában fesztelenül viselkedett, figyelmesen hallgatta a férfiakat, elbűvölte a nőket, el nem mulasztotta volna megdicsérni a babák szépségét, akármilyen volt is a kisded. Ma azonban nyugtalan volt. Kétszer is az ablakhoz ment, és amikor a székesegyház harangja elütötte az órát, ugrott egyet. Sylvie szerint az idegesítette, hogy itt van a város szívében egy protestáns összejövetelen.

– Nyugodj meg – csitította. – Ez egy közönséges lakodalom. Senki sem tudja, hogy reformátusok vagyunk.

– Hát persze. – Férje görcsösen mosolygott.

Sylvie gondolatai főleg az este körül forogtak. Alig várta, ugyanakkor némileg szorongott.

– A szüzesség elvesztése nem nagyon fáj, és csak egy pillanatig tart – mondta az anyja. – Egyes lányok alig érzik. És ne aggódj azon, hogy esetleg nem vérzel, mert ez is megesik. – Sylvie nem ezért szorongott. Alig várta, hogy testben is megismerhesse Pierre-t, kedvére csókolgathassa, cirógathassa anélkül, hogy fékeznie kelljen magát. Azért aggódott, hogy fog-e tetszeni a teste a férjének, mert ő úgy érezte, nem elég tökéletes. A női szobroknak mindig tökéletesen egyforma a mellük, de az övéről ezt nem lehetett elmondani. A festmények meztelen nőinek szinte nincs is ágyékuk, legföljebb egy leheletnyi pihe, míg az övé bolyhos és gömbölyű. Mit gondol majd Pierre, amikor először meglátja? Túlságosan szégyenlős volt ahhoz, hogy ezeket az aggodalmakat megossza az anyjával.

Fontolgatta, hogy megkérdezi Louise márkinét, aki csak három évvel idősebb nála, és feltűnően nagyobb a melle. Épp eldöntötte, hogy Louise nem elég közvetlen ehhez, amikor kizökkentették a gondolatmenetből. Emelt hangokat hallott a boltból, azután valaki sikoltott. Pierre különös módon ismét az ablakhoz ment, noha a zaj kétségtelenül az épületből hallatszott. Üveg csörömpölt. Mi folyik odalent? Egyre inkább emlékeztetett dulakodásra. Valaki berúgott? Hogyan ronthatják el az esküvője napját?

A márki és a márkiné megriadt. Pierre elsápadt. Az ablaknak háttal állva nézte a nyitott ajtón át a pihenőt és a lépcsőt. Sylvie kirohant a pihenőre. Az egyik ablakból látta, hogy néhány vendég a hátsó udvaron át menekül. Letekintett a lépcsőn, ahol egy ismeretlen éppen jött felfelé. Bőrzekét viselt, és furkósbot volt nála. Sylvie iszonyodva értette meg, hogy ez sokkal rosszabb holmi szeszgőzös lakodalmi verekedésnél. Ez

hivatalos razzia. Haragja átcsapott rémületbe, és visszamenekült a lépcsőn közeledő lator elől az ebédlőbe.

Ám az követte. Alacsony, tagbaszakadt fickó volt, a fél füle gyakorlatilag hiányzott. Az ötvenöt éves, törékeny Bernard tiszteletes mégis odaállt ez elé az ijesztő jelenség elé, és bátran megkérdezte:

– Ki maga és mit akar?

– Gaston Le Pin vagyok, Guise herceg testőrző kapitánya, te pedig istenkáromló eretnek vagy – mondta. Fölemelte a furkósbotot, és leütötte a lelkipásztort. Bernard félrehajolt, de a fustély így is eltalálta a vállát, és leterítette.

Le Pin a többi vendégre nézett, akik igyekeztek beleolvadni a falba.

– Van még kérdése valakinek? – Senki sem válaszolt.

Bejött még két akasztófavirág, és megálltak Le Pin mögött.

Ekkor Le Pin érthetetlen módon odaszólt Pierre-nek.

– Melyikük a márki?

Sylvie hüledezett. Mi folyik itt?

De még jobban megdöbbent, amikor az ő férje Nîmes márkira mutatott.

– Akkor, gondolom, a csöcsös kurva a márkiné? – folytatta Le Pin.

Sylvie világa a feje tetejére állt. Esküvője vad lidércnyomássá vált, amelyben senki nem az volt, akinek látszott.

Louise márkiné felállt.

– Hogy merészel? – kérdezte méltatlankodva Le Pintől.

Le Pin keményen pofon vágta. Az asszony felsikoltott, és kivörösödött arccal visszatántorodott. Sírni kezdett.

A pohos öreg márki félig kiemelkedett a székéből, aztán rájött, hogy céltalan, és visszazöttyent.

Le Pin odaszólt az embereinek, akik utána jöttek.

– Ezt a kettőt hozzátok, gondoskodjatok róla, hogy ne léphessenek meg.

A márkit és a márkinét kivonszolták.

Bernard lelkész, aki még mindig a földön feküdt, Pierre-re mutatott, és

azt kiáltotta:

– Te sátán! Te kém vagy!

Minden a helyére került Sylvie elméjében. Iszonyodva értette meg, hogy Pierre szervezte az egész rajtaütést. Azért épült be a gyülekezetbe, hogy elárulja őket. Megjátszotta a szerelmest, hogy elnyerje az ő bizalmát. Ezért halogatta olyan sokáig az esküvőt.

Hűdötten meredt rá, és egy szörnyeteget látott a férfi helyén, akit valaha szeretett. Mintha levágott karjának vérző csonkját bámulná – csak ez jobban fájt. Nem csupán az esküvője ment tönkre, de az egész élete.

Odarontott Pierre-hez.

– Hogy tehetted ezt? – sikoltotta, maga se tudva, mit akar csinálni vele. – Iskarióti Júdás, hogy tehetted ezt?

Ekkor valami tarkón csapta, és a világ elfeketedett.

– Egy dolog zavart a koronázáson – mondta Pierre a bíborosnak.

Ez a család hatalmas palotájában történt a rue Vieille du Temple-en, abban a fényűző fogadószobában, ahol Pierre először találkozott a kardinálissal és fivérével, a Sebhelyessel. Charles azóta újabb festményeket vásárolt, elvileg bibliai témájúakat – Ádámot Évával, Zsuzsannát a vénekkel, Putifárnét –, de áradt belőlük a fülledt érzékiség.

Charles-t olykor érdekelte, hogy Pierre mit akar mondani; máskor hosszú, elegáns ujjainak hanyag intésével belefojtotta a szót. Ma történetesen érdeklődő hangulatban volt.

– Folytasd.

Pierre idézni kezdte:

– Ferenc és Mária, isten kegyelméből Franciaország, Skócia, Anglia és Írország királya és királynéja.

– Valóban azok. Ferenc Franciaország királya. Mária Skócia királynője. És az örökösödés jogán, továbbá a pápa hatalmánál fogva Mária Anglia és Írország királynője is.

– Ugyanezeket a szavakat faragtatták bele új bútoraikba és vésették a királyné új étkészletébe, ahol mindenki láthatja, beleértve az angol nagykövetet.

– És ez miért zavar?

– Ha arra bátorítjuk Stuart Máriát, hogy közölje a világgal, ki Anglia jog szerinti uralkodója, magunkra haragítjuk Erzsébet királynőt.

– És? Számunkra aligha jelent fenyegetést.

– De mit érünk el vele? Ha valakit az ellenségünkké teszünk, legalább valami hasznunk legyen belőle. Máskülönben senkinek nem ártunk, magunkon kívül.

Charles hosszú arcára kiült a kapzsiság.

– A miénk a legnagyobb európai birodalom Nagy Károly óta – mondta. – Nagyobbak leszünk még Fülöp Spanyolországánál is, mert az ő gyarmatai szét vannak szórva, ennélfogva kormányozhatatlanok, míg az új francia birodalomban egy helyre vonunk össze minden gazdagságot és erőt. A mi befolyási övezetünk lesz Edinburghtól Marseille-ig a szárazföld, az Északi-tengertől a Vizcayai-öbölig a víz.

Pierre vállalta a vitatkozás kockázatát.

– Ha komolyan ezt akarjuk, inkább rejteni kellene szándékainkat Anglia elől. Mi viszont éppen hogy figyelmeztetjük őket.

– És mit tehetnek? Erzsébet egy szegény és barbár országon uralkodik, amelynek nincs hadserege.

– De van hajóhada.

– De nem túl nagy.

– Azonban, tekintve egy sziget megtámadásának nehézségeit…

Charles legyintett, jelezve, hogy ez már nem érdekli.

– Van egy fontosabb téma. – Átadott Pierre-nek egy vastag papírt, hivatali pecséttel. – Tessék – mondta. – A házasságod megsemmisítése.

Pierre hálásan vette át az okmányt. Kérelmüket egyértelműen indokolta, hogy a házasságot sosem hálták el, de még így is nehéz volt

megsemmisíteni. Fellélegzett.

– Ez gyorsan ment.

– Elvégre bíboros vagyok. Tőled pedig derekas tett volt végigcsinálni a ceremóniát.

– Megérte. – A városban több száz protestánst tartóztattak le az összehangolt razziákon, amelyeket Charles és Pierre közösen tervelt ki. – Még akkor is, ha a többség megússza pénzbírsággal.

– Ha megtagadják hitüket, nem égethetjük el őket – különösen, ha arisztokraták, mint Nîmes márkija és a felesége. Bernard viszont meg fog halni, mert még tortúrával sem vehették rá a hittagadásra. A nyomdában találtunk részleteket a francia bibliafordításból, így a volt feleséged apját a katolizálás sem mentheti meg a büntetéstől. Giles Palot máglyára kerül.

– Ettől eminenciád családja a katolikusok hőse lesz!

– Hála neked.

Pierre hálásan fejet hajtott. Majd elszállt a büszkeségtől. Mélységesen elégedett volt. Erre vágyott, hogy az ország leghatalmasabb emberének a bizalmas famulusa lehessen. Ez volt az ő diadala. Igyekezett leplezni az ujjongását.

– Volt még egy okom sürgetni a házasság érvénytelenítését – folytatta Charles.

Pierre a homlokát ráncolta. Hogyan? Charles az egyetlen ember Párizsban, aki van olyan körmönfont, mint ő.

– Van valaki más, akit hozzád akarok adni – közölte a kardinális.

– Egek! – Pierre megdöbbent. Erre nem számított. Gondolatai rögtön Véronique de Guise-hez szálltak. Talán megváltoztatta a véleményét Charles, és már hagyja, hogy Pierre nőül vegye a rokonát? Szíve dagadt a reménységtől. Lehetséges, hogy két álma is megvalósul?

– Alain unokaöcsém, aki még csak tizennégy éves, elcsábított egy szobalányt, aki megesett tőle. Unokaöcsém természetesen nem veheti el – magyarázta Charles.

Pierre kedve szárnyaszegetten zuhant alá.

– Egy szobalány?

– Alainnak politikai házasságot kell kötnie, mint minden Guise férfinak, kivéve azokat, akiknek egyházi elhivatása van. De én szeretnék gondoskodni arról a szobalányról. Te bizonyára megérted ezt, hiszen hasonló körülmények között születtél.

Pierre émelygett. Azt hitte, a Charles-lal közös diadal feljebb emeli, közelebb a családhoz. Ehelyett emlékeztették rá, hogy igazából milyen mélyen alattuk áll.

– Eminenciád azt akarja, hogy vegyek nőül egy szobalányt?

Charles elnevette magát.

– Ne beszélj úgy, mintha halálos ítélet lenne!

– Sokkal inkább életfogytiglani börtön. – Most mit tegyen? Charles nem szereti, ha ellentmondanak neki. Ha megtagadja az engedelmességet, azzal tönkreteheti virágzó karrierjét.

– Kapsz évjáradékot – mondta Charles. – Havi ötven livre…

– Nem érdekel a pénz.

Charles felvonta a szemöldökét, amikor ilyen pimaszul a szavába vágtak.

– Csakugyan? És mi érdekel?

Pierre rájött, hogy van egy olyan jutalom, amelyért érdemes meghozni az áldozatot.

– Pierre Aumande de Guise-nek akarom hívatni magamat.

– Vedd el a lányt, és meglátjuk.

– Nem. – Érezte, hogy most mindent kockáztat. – A nevem a házasságlevélen Pierre Aumande de Guise legyen. Máskülönben nem írom alá. – Még sosem volt ilyen vakmerő Charles-lal. Lélegzetvisszafojtva várta a rettentő robbanást.

– Elszánt kis fattyú vagy, hm? – szólalt meg Charles.

– Máskülönben nem lennék olyan hasznos eminenciád számára.

– Ez igaz. – Charles egy percig némán töprengett, majd azt mondta: – Jól van, beleegyezem.

Pierre elgyengült a megkönnyebbüléstől.

– Mostantól Pierre Aumande de Guise a neved.

– Köszönöm.

– A lány itt van a szomszéd szobában. Menj, látogasd meg. Ismerkedjetek.

Pierre fölállt, és az ajtóhoz ment.

– Légy kedves hozzá – szólt utána Charles. – Csókold meg.

Pierre válasz nélkül hagyta el a szobát. Az ajtón kívül egy pillanatig csak állt reszketegen, és igyekezett felfogni a történteket. Nem tudta, hogy ujjongjon vagy borzadjon. Elmenekült egy nem kívánt házasságból, csak azért, hogy belezuhanjon egy másikba. Viszont Guise lett!

Összeszedte magát. Jobb, ha vet egy pillantást a jövendőbelijére. Nyilvánvalóan alsóbb osztályból való. De attól még lehet csinos, ha egyszer elbűvölte Alain de Guise-t. Másrészt viszont nem sok kell egy tizennégy éves kölyök felizgatásához. Az engedékenység a legnagyobb vonzerő.

Odament a folyosón a következő ajtóhoz, és kopogtatás nélkül belépett.

Egy lány ült a pamlagon, a tenyerébe temette az arcát, és sírt. A cselédek egyszerű ruháját viselte. Meglehetősen gömbölyödött, talán a terhesség miatt.

Az ajtócsukódásra felnézett.

Pierre ismerte ezt a perszónát. Odette volt, Véronique szobalánya. Mindig arra a nőre fogja emlékeztetni, akit nem vehetett feleségül.

Odette is fölismerte, és vitézül mosolygott a könnyein át, kimutatva csámpás fogait.

– Kelmed a megmentőm? – kérdezte.

– Uram, irgalmazz – felelte Pierre.

Miután Giles Palot-t megégették, Isabelle búskomorságba esett.

Sylvie számára ez volt a legfélelmetesebb megrázkódtatás, sokkal rosszabb Pierre árulásánál, sokkal szomorúbb az apja kivégzésénél. Számára az anyja volt a törhetetlen szikla, egész életének alapja. Isabelle tett írt a gyermekkori zúzódásokra, megetette, ha a kislány éhes volt, leszerelte apja förgeteges természetét. Most azonban tehetetlen volt. Naphosszat ült a székben. Ha Sylvie tüzet rakott, Isabelle csak nézte; ha Sylvie főzött, Isabelle gépiesen evett; ha Sylvie nem segített neki felöltözni, egész nap ingben maradt.

Giles sorsát az a néhány frissen nyomtatott árkus francia nyelvű bibliafordítás pecsételte meg, amelyet a műhelyben találtak. Az íveket már csak körbe kellett volna vágni, és be kellett volna kötni, aztán mehettek volna a rue du Mur titkos raktárába, de nem maradt idő a befejezésükre. Ezzel Giles nem csupán eretnekségben, de az eretnekség terjesztésében is bűnösnek bizonyult. Számára nem volt kegyelem.

Az egyház szemében a Biblia volt minden tiltott könyvek legveszélyesebbike, főleg azok a francia vagy angol fordítások, amelyekben lapszéli jegyzetek magyarázták meg, hogyan bizonyítják egyes versezetek a protestáns tanítás igazságát. A papok azt mondták, hogy a közember úgysem tudja megfelelően értelmezni Isten igéjét, ehhez irányításra van szüksége. A protestánsok azt mondták, hogy a Biblia megnyitja az ember szemét a papság tévelygéseinek meglátására. Mindkét tábor a bibliaolvasást tartotta az Európát megrengető vallási konfliktus gyújtópontjának.

Giles alkalmazottai esküdöztek, hogy semmit sem tudtak ezekről az ívekről, mert ők csak latin Bibliákat és más törvényes könyveket nyomtattak. Giles bizonyára maga nyomtatta ezeket a lapokat éjszaka, miután ők hazamentek. Őket is megbírságolták, de megmenekültek a halálos ítélettől.

A kivégzett eretnek minden vagyonát elkobozták. Ezt a törvényt

következetlenül alkalmazták, értelmezését is lehetett csűrni-csavarni, de Giles mindent elvesztett, felesége és lánya koldusbotra jutott. Sikerült kimenteniük a készpénzt, mielőtt a boltot átvette egy konkurens nyomdász. Később visszamentek könyörögni a ruháikért, és megtudták, hogy azokat már eladták: nagy piaca volt a használt ruhának. Most egy bérkaszárnya egyik szobájában húzták meg magukat.

Sylvie hitványul tudott varrni – nem ruhakészítésre, hanem könyvek árusítására nevelték –, így még a varrással sem próbálkozhatott, pedig az volt az elszegényedett polgárnők hagyományos menedéke. Egyetlen munkát tudott szerezni: protestáns családokra mosott. A razzia ellenére a reformátusok többsége ragaszkodott az igaz valláshoz, és miután megfizették a bírságot, gyorsan újraszervezték a gyülekezeteket, és találtak új helyeket a titkos istentiszteletekhez. Sylvie hajdani ismerősei gyakran a mosónők szokásos bérénél többet fizettek neki, de még ez sem volt elég két ember kosztjára és tűzifájára. A boltból hozott pénz is elfogyott egy farkasordító decemberi napon, amikor jeges szél hasogatta a párizsi sikátorokat a magas házak között.

Egy nap, amikor Sylvie éppen lepedőt mosott Jeanne Mauriacnak a Szajna fagyos vizében, a hideg annyira marta a kezét, hogy egyfolytában sírt. Arra jött egy férfi, és öt sout ajánlott neki, ha leszopja.

Némán megrázta a fejét, és tovább mosta a lepedőt, a férfi pedig elment.

Az eset azonban nem ment ki a fejéből. Öt sou, az egy negyed livre. Telik belőle egy kaloda fára, egy disznólábra és egy hétre elegendő kenyérre. És mindössze annyit kell tennie, hogy egy férfi harmadik lábát a szájába veszi. Miképpen lehetne rosszabb annál, mint amit most csinál? Természetesen bűn, de nehéz a bűn miatt aggódni, amikor a keze ennyire fáj.

Hazavitte a lepedőt, és felakasztotta a szobában, hogy száradjon. Már az utolsó hasáboknál tartottak: holnap nem tudja megszárítani a mosott ruhát, és még a protestánsok sem fizetnek, ha vizesen szállítja le az ágyruhát.

Nem sokat aludt aznap éjjel. Azon rágódott, miért kívánná meg őt bárki is. Még Pierre is csak komédiázott. Sose tartotta magát szépnek, és most ráadásul sovány és mosdatlan. Mégis a vízparton az a férfi megkívánta. Akkor talán mások is megtehetik.

Reggel az utolsó fillérjéből vett két tojást. A maradék fát a tűzre tette, és megfőzte a tojásokat. Egy jutott neki, egy az anyjának, megették hozzá az előző hétről maradt, dohos kenyeret. Ezen kívül semmijük sem volt. Lassú éhhalál várt rájuk.

Isten segít, mondogatják a protestánsok. Hát nem segített.

Megfésülte a haját, megmosta az arcát. Tükre nem volt, így nem tudta, milyen most. Kifordította a harisnyáját, hogy elrejtse a piszkot. Azután elindult.

Nem tudta biztosan, hogyan csinálja. Végigment az utcán, de senki nem tett ajánlatot. Hát persze hogy nem, miért tettek volna? Neki kell ajánlatott tennie. Rámosolygott a férfiakra, de egyik sem válaszolt. Az egyiknek azt mondta:

– Leszopom a farkad öt souért – de csak zavartan nézett rá, és tovasietett. Talán meg kellett volna mutatnia a mellét, de hideg volt.

Látott egy fiatal nőt; ócska, vörös kabátot viselt, és úgy kapaszkodott egy jól öltözött, középkorú férfi karjába, mintha attól félne, hogy megszökik. Szúrósan nézett a lányra, ami talán azt jelentette, hogy felismerte benne a versenytársat. Sylvie szívesen beszélt volna vele, de a nőnek nagyon sietős volt a dolga. Sylvie hallotta, amint azt mondja neki:

– Már csak egy sarok, drágám. – Ekkor jött rá, hogy még ha fogna is egy férfit, nincs hova vinnie.

Egyszer csak ott találta magát a rue du Murön, szemközt a raktárral, ahol a Palot család rejtegette a tiltott irodalmat. Nem volt forgalmas főútvonal, de férfiak talán szívesebben kötnek üzletet a szajhákkal a hátsó utcákban. És tényleg, egy férfi megállt, és odaszólt:

– Csinos didi.

A lány szíve ugrott egyet. Tudta, hogy mit kell most mondania: *leszopom a farkad öt souért.* Émelygett. Valóban ezt fogja tenni? De éhes volt és fázott.

– Mennyi egy menet? – kérdezte a férfi.

Ezzel még nem is foglalkozott. Nem tudta, mit mondjon.

A férfit bosszantotta a habozása.

– Hol a szobád? – kérdezte. – A közelben?

Sylvie nem vihette el az anyjához.

– Nincs szobám – felelte.

– Ostoba tehén – mondta a férfi, és otthagyta.

Sylvie majdnem elsírta magát. Csakugyan ostoba tehén volt. Nem gondolkozott előre.

Nézte a másik oldalban a raktárházat.

A tiltott könyveket valószínűleg elégették. Az új nyomdász használhatja a raktárházat, bár ki is adhatta másnak.

De a kulcs még mindig ott lehet a laza tégla mögött. Talán a raktár lehetne az ő „szobája”.

Keresztülment az úttesten.

Kiemelte a laza téglát az ajtófélfa mellől, és benyúlt. A kulcs ott volt. Kivette, majd a helyére tolta a téglát.

Félrerugdosta a törmeléket az ajtó elől. Elfordította a kulcsot a zárban, bement, becsukta az ajtót, rátolta a reteszt, lámpát gyújtott.

A hely nem változott. A padlótól a mennyezetig érő hordók is megvoltak. A hordók és a fal között elég hely van a durva kőpadlón ahhoz, amit fontolgat. Ez lehet az ő titkos szégyenszobája.

A hordókat por lepte, mintha mostanában nem nagyon használnák a raktárt. Vajon a helyükön vannak-e még az üres hordók? Próbálta mozdítani az egyiket, és könnyedén fölemelte.

A könyvesládák is megvoltak a hordók mögött. Eszébe jutott egy különös lehetőség.

Felnyitott egy ládát. Tele volt francia Bibliával.

Hogy történhetett ez? Ő és az anyja azt hitték, hogy az új nyomdász mindent elvitt. De láthatólag egyszer sem járt a raktárban. Sylvie összevonta a szemöldökét, és gondolkodott. Az apja mindig ragaszkodott a titoktartáshoz. Még az alkalmazottai sem tudtak a raktárról. Sylvie-nek pedig megparancsolta, hogy erről ne beszéljen Pierre-nek addig, amíg túl nem lesznek az esküvőn.

Erről senki sem tud, csak ő és az anyja.

Szóval még mindig itt vannak a könyvek. Sok száz.

És ezeknek van értékük, ha talál embereket, akik elég bátrak ahhoz, hogy vásárolják. Kivett egy francia Bibliát. Sokkal többet ér annál az öt sounál, amit az utcán akart megkeresni.

Négyszögletű nyersvászonba göngyölte, zsineggel átkötötte. Mint régen. Utána kijött a raktárból, bezárta maga mögött, és elrejtette a kulcsot.

Új reményekkel eltelve sietett haza.

A bérkaszárnyában Isabelle a kihűlt tűzhelyet bámulta.

A könyvek drágák, kinek tudna eladni egyet? Természetesen csak protestánsoknak. Tekintete megállapodott a tegnap kimosott lepedőn. Jeanne Mauriacé, aki ugyanahhoz a gyülekezethez tartozott, velük imádkozott a Saint-Jacques előváros vadászházában. A férje, Luc fuvarvállalkozó, vagy mi. Úgy rémlik, még nem adott el nekik Bibliát, noha Luc biztosan megengedhet magának egyet. De vajon meg meri-e venni alig hat hónappal Guise bíboros razziái után?

A lepedő megszáradt. Megkérte az anyját, hogy hajtsa össze, majd belegöngyölte a könyvet, és elvitte a csomagot a Mauriac-házba.

Úgy időzített, hogy a családot ebédnél találja. A cseléd ránézett a rongyos ruhájára, és azt mondta, várjon a konyhában, de Sylvie túlságosan kétségbeesett volt ahhoz, hogy egy cseléd visszatarthassa. Félrelökte, belépett az ebédlőbe. A disznósült illata marcangolta a gyomrát.

Luc, Jeanne és a fiuk, Georges az asztalnál ült. Az örökké vidám Luc

derűsen üdvözölte Sylvie-t, Jeanne viszont gyanakodva sandított rá. Ő volt a család horgonya, és gyakran lamentált a férje és a fia bolondozásai miatt. Az ifjú Georges valaha Sylvie hódolója volt, de most alig bírt ránézni. Már nem egy módos nyomdász csinosan öltözött lánya volt, hanem piszkos koldus.

Sylvie széthajtogatta a lepedőt, és megmutatta a könyvet Lucnek, mert úgy gondolta, leginkább tőle várható, hogy megvegye.

– Amennyire emlékszem, önöknek még nincs francia Bibliájuk – mondta. – Ez különösen szép kiadás. Az apám büszke volt rá. Tessék, nézze meg. – Régen megtanulta, hogy könnyebben megvásárolja a könyvet az, aki egyszer már a kezébe fogta.

Luc csodálattal lapozgatott.

– Kellene egy francia Biblia – mondta a feleségének.

Sylvie rámosolygott Jeanne-ra.

– Bizonyosan tetszene az úrnak.

– Törvényellenes – felelte Jeanne.

– Protestánsnak lenni is törvényellenes – vágta rá a férje. – Elrejthetjük a könyvet. – Sylvie-re pillantott. – Mennyi?

– Az apám hat livre-t kért egy ilyenért – felelte a lány.

Jeanne rosszallóan felmordult, mintha sokallná az árat.

– Tekintve a körülményeimet – folytatta Sylvie –, ötért is oda-adom. – Visszafojtotta a lélegzetét.

Luc kétkedve nézett rá.

– Ha négyet mondanék…

– Rendben – felelte Sylvie. – A könyv az önöké, és isten áldja meg a jóságáért.

Luc elővette az erszényét, és leszámolt nyolc darab ezüstöt, amit úgy hívtak, hogy teston. Egy teston tíz sout, azaz fél livre-t ért.

– Köszönöm – mondta Sylvie. – Még tíz sou a lepedő. – Már nem volt szüksége erre a pénzre, de nem felejtette el, hogy fájt a keze mosás közben,

és úgy érezte, ez a pénz jár neki.

Luc elmosolyodott, és adott neki egy tíz sout érő, dixain nevű apró érmét. Majd ismét felütötte a könyvet.

– Hogy fog irigykedni Radiguet, a társam, ha ezt meglátja!

– Nincs belőle több – mondta gyorsan Sylvie. A protestáns könyvek értékét növelte a ritkaságuk, és az apja arra tanította, hogy sose árulja el a vevőknek, ha sok van valamiből. – Ha hozzájutok még egyhez, fölkeresem Radiguet-t.

– Kérlek, tedd meg.

– De nehogy elmondja neki, milyen olcsó!

Luc cinkosan kacsintott.

– Addig semmi esetre, amíg nem fizetett.

Sylvie megköszönte a jó tanácsot, és távozott.

Olyan gyenge volt a megkönnyebbüléstől, hogy még örvendezni sem maradt ereje. Betért az első kocsmába, és rendelt egy kupa sört. Gyorsan megitta. Ez enyhítette az éhség nyilallását. Kissé szédült, amikor távozott.

A bérkaszárnya közelében vásárolt sonkát, sajtot, kenyeret és almát, meg egy kis kancsó bort. Vett egy kaloda fát, és adott tíz sout egy fiúnak, hogy hazavigye hozzájuk.

Amikor belépett a szobájukba, Isabelle csak bámult, hogy mi mindent összevásárolt a lánya.

– Áldás, békesség, anyám – mondta Sylvie. – A gondjainknak vége.

Pierre halálra sértve állt másodszor is az oltár elé, három nappal 1559 karácsonya után.

Úgy határozott, hogy nem érdekli ez az esküvő, és nem fog örvendezni. Nem hívott vendégeket, nem tervezett lakodalmat. Mivel nem akart szegény embernek látszani, fölvette új, sötétszürke kabátját, amely kellően gyászos volt, épp illett a hangulatához. Akkor érkezett meg a plébániai templomhoz, amikor az óra éppen elütötte az egészet.

Rémületére Véronique de Guise is ott volt.

A kis templom végében ült fél tucat szobalánnyal, feltehetőleg Odette barátnőivel.

Épp ez hiányzott, hogy Véronique a tanúja legyen a megaláztatásának. Valójában őt akarta elvenni. Csevegett vele, bűvölte, minden erejével igyekezett megjátszani, hogy egyenrangúak. Álom volt, amit Charles bíboros gorombán megértetett vele. Iszonyúan fájt, hogy Véronique látja, amint Pierre-t összeházasítják a szobalányával. Legszívesebben kirohant volna a templomból.

Majd a jutalomra gondolt: ha véget ér ez a megpróbáltatás, az új nevét írja be a matrikulába. Pierre Aumande de Guise! Élete leghőbb vágya! Elismert tagja lesz a gőgös Guise családnak, és ezt senki nem veheti el tőle. Elvesz egy csúnya lányt, aki a más gyerekét hordja, de Guise lesz!

Összeszorította a fogát, és megfogadta, hogy elviseli a kínt.

A szertartás rövid volt, mert a papnak a lehető legkisebb stólát fizették. Véronique és a többi lány végigvihogta az esküvőt. Pierre nem tudta, mi olyan mulatságos, de nem szabadulhatott az érzéstől, hogy rajta nevetnek. Odette mindegyre hátrabámult a válla fölött, vigyorgott, mutogatta csúnya fogsorát, ami olyan volt, mint ódon temetőben az összevissza dűlő sírkövek.

Amikor mindennek vége volt, a lány büszkén vonult ki a templomból egy jóképű és becsvágyó férj karján, láthatólag feledve, hogy életének párja rugódozott a rálőcsölt ara ellen. Csak nem magyarázta be magának, hogy valamiképpen elnyerte Pierre szerelmét és vonzalmát?

Azt lesheti.

A templomból elmentek a szerény házba, amelyet Charles bíboros juttatott nekik. Közel volt a Saint-Étienne kocsmához, a Les Halles negyedben, ahol a párizsiak naponta beszerezték a húst, a bort és a használt ruhát, mert a gazdagokat kivéve mindenki abban járt. Véronique és a szobalányok, jóllehet nem hívták őket, ide is követték a friss házasokat.

Egyikük hozott egy palack bort, és ragaszkodtak hozzá, hogy bemenjenek és igyanak az ifjú pár egészségére.

Végül távoztak, miután elsütöttek számos malac tréfát arról, hogy a párocska nyilván nagyon vágyik már azt tehetni, amit esküvő után szokás a nászéjszakán.

Pierre és Odette fölment. Egy hálószoba volt, egy ággyal. Eddig a pillanatig Pierre nem szembesült a kérdéssel, hogy valóban le akar-e feküdni a feleségével.

Odette eldőlt az ágyon.

– Na hát, most már házasok vagyunk – mondta. Felrántotta a ruháját, szétvetette a lábát. – Gyere, hozzuk ki belőle, amit lehet.

Pierre felháborodott. A közönséges póz kimondhatatlanul undorította és taszította.

Abban a pillanatban tudta, hogy nem bír lefeküdni az asszonnyal sem ma, sem soha.

10

Barney Willard utálta a hadsereget. Az étel förtelmes volt; vagy fázott, vagy megsült; és hosszú időszakokon át nem látott nőt a tábort követő, mindenre elszánt és szomorú szajhákon kívül. Parancsnoka, Gómez kapitány nagydarab, gonosz, erőszakos alak volt, aki szívesen használta vaskezét, hogy büntesse a fegyelemsértést. De az volt a legrosszabb, hogy hónapok óta nem fizették a zsoldjukat.

Barney nem értette, hogyan lehetnek Fülöpnek, Spanyolország királyának anyagi gondjai. Ő volt a világ leggazdagabb embere, mégis örökké csődben volt. Barney látta az ezüsttel megrakott galleonokat, ahogy Peruból érkezve bevitorláznak Sevilla kikötőjébe. Hova ment el a pénz? Biztosan nem a csapatokra.

Miután két éve elhagyták Sevillát, a *José y Mária* egy Németalföld nevű helyre vitorlázott, amely tizenhét tartomány laza szövetsége volt Európa északi partvidékén, Franciaország és Németország között. Történelmi okokból, amelyeket Barney-nak sosem sikerült kibogoznia, Németalföldön a spanyol király uralkodott. Fülöp hadserege itt állomásozott a Franciaország elleni háború idején.

Mivel Barney, Carlos és Ebrima szakképzett fémmunkások voltak, tüzérek lettek: hatalmas ágyúkat tartottak karban és sütöttek el. Noha láttak néhány ütközetet, a tüzérek rendszerint nem keveredtek kézitusába, és mindhárman ép bőrrel úszták meg a háborút.

Spanyolország és Franciaország békeszerződését csaknem egy éve, 1559 áprilisában írták alá, utána Fülöp hazament, de hadseregét hátrahagyta. Barney sejtése szerint a király így akarta biztosítani, hogy a hihetetlenül jómódú németalföldiek megfizessék adóikat. A csapatok azonban unatkoztak, mérgelődtek és lázongtak.

Gómez kapitány százada Kortrijk városában, a Leie partján állomásozott. A polgárok nem szerették a katonákat. Idegenek voltak, fegyvert viseltek, zajosan vedeltek, és mivel nem kaptak zsoldot, loptak. A németalföldiekbe meglehetős konok engedetlenség szorult. Azt akarták, hogy a spanyol hadsereg távozzék, és ezt tudatták is a katonákkal.

A három barát meg akart szabadulni a hadseregtől. Barney-nak családja és kényelmes otthona volt Kingsbridge-ben, ismét látni akarta őket. Carlos feltalált egy újfajta kohót, amellyel egy nap alatt vagyonra tehetett volna szert, csak vissza kellett volna térnie a vasiparba. Hogy Ebrima mit tervezett, azt Barney nem tudhatta, de bizonyosan nem akart katonáskodni. Csakhogy nem volt könnyű megszökni. Naponta dezertáltak emberek, de akit elkaptak, azt akár le is lőhették. Barney hónapokon át éberen leste az alkalmat, de az csak nem jött, és ő kezdte azt hinni, hogy talán túlzásba viszi az óvatosságot.

Közben túl sok időt töltöttek a kocsmákban.

Ebrima szerencsejátékos volt, megszállottan kockáztatta kevés pénzét, arról álmodott, hogy megsokszorozza. Carlos bort ivott, valahányszor megengedhette magának. Barney vétkét a lányok jelentették. A kortrijki Régi piacon, a Szent Márton kocsmában mindegyiküknek jutott valami: kártya, spanyol bor és csinos lányok.

Barney a pincérnőt, Anoukot hallgatta, aki franciául panaszkodott a férjére. Carlos beosztott egy pohár bort, hogy egész délután kitartson. Ebrima Vaskezű Gómezzel és két másik spanyol katonával kártyázott, és nyert. A többi játékos vedelt és ordított, amikor nyert vagy veszített, azonban Ebrima hallgatott. Komoly játékos volt, mindig figyelmes, sosem tett föl túl sok vagy túl kevés pénzt. Néha vesztett, de gyakran csak azért nyert, mert a többiek nevetséges kockázatokat vállaltak. És ma vele volt a szerencse.

Anouk eltűnt a konyhában, Carlos pedig azt mondta Barney-nak:

– Szabványosítani kellene az ágyúgolyót a spanyol hadseregben és a

hajóhadnál. Ezt csinálják az angolok. Ezer ágyúgolyót önteni ugyanolyan méretben olcsóbb, mint húsz különböző méretűt húsz különböző ágyúba. – Szokásuk szerint most is spanyolul beszélgettek.

– És akkor nem kerülsz olyan helyzetbe, hogy egy-két centivel túlméretezett ágyúgolyót kéne beszuszakolnod az ágyúd csövébe! – mondta Barney. – Ahogy velünk is megtörtént egyszer!

– Pontosan.

Ebrima fölállt az asztaltól.

– Befejeztem – mondta a többieknek. – Köszönöm a játékot, uraim.

– Várj csak! – pattogott Gómez. – Adnod kell egy lehetőséget, hogy visszanyerjük a pénzünket.

Két társa helyeselt. Az egyik azt ordította:

– Igen! – A másik az öklével verte az asztalt.

– Talán holnap – felelte Ebrima. – Egész délután játszottunk, és szeretnék inni egyet most, hogy megengedhetem magamnak.

– Ugyan már! Még egy leosztás, dupla vagy semmi.

– Nem maradt elég pénzetek, hogy beszálljatok.

– Majd tartozunk.

– Az adósság ellenséggé tesz.

– Ugyan már!

– Nem, kapitány.

Gómez úgy állt föl, hogy az asztal is borult. A kapitány szélessége arányban volt száznyolcvan centi magas termetével, a képe kivörösödött a jerezi bortól. Fölemelte a hangját.

– Azt mondtam, igen!

A többiek a kocsmában félrehúzódtak, lesték, mi következik.

Barney odalépett Gómez elé, és csöndesen annyit mondott:

– Kapitány úr, hadd fizessek egy italt, a tiéd kiömlött.

– Eredj a pokolba, angol vadember! – bömbölte Gómez. A spanyolok északi barbároknak tekintették az angolokat, akárcsak az angolok a

skótokat. – Tovább kell játszania.

– Nem, nem kell. – Barney széttárta a karját, mintha azt mondaná: viselkedjünk normálisan. – Egy idő után csak abba kell hagyni a játékot, nem?

– Én mondom meg, hogy mikor! Én vagyok a kapitány!

Carlos csatlakozott hozzájuk.

– Ez nem tisztességes! – háborgott. Hamar indulatba jött az igazságtalanságtól, talán mert olyan sokat kellett elszenvednie. – Kártyában mindenki egyenlő. – Igaza volt: a tisztek ennek a szabálynak megfelelően kártyáztak a közkatonákkal. – Ezt te is tudod, Gómez kapitány, ne tégy úgy, mintha nem tudnád.

– Köszönöm, Carlos – mondta Ebrima, azzal otthagyta a feldőlt asztalt.

– Gyere vissza, te fekete ördög! – parancsolta Gómez.

Ha Ebrima nagy ritkán vitába keveredett, ellenfele előbb-utóbb a bőrszínével sértegette. Ez annyira előre látható volt, hogy az már unalmas. Szerencsére Ebrimának csodálatos volt az önuralma, sose kapta be a csalit. Nem felelt Gómez gúnyolódására, mindössze hátat fordított neki.

Mint minden kötekedő, Gómez is gyűlölte, ha levegőnek nézik. Dühösen lesújtott hátulról Ebrimára. Részeg salapálása miatt épp csak súrolta Ebrima fejét, de a karcsonkja vaskézben végződött. Ebrima megtántorodott, és térdre esett.

Gómez utánalódult, nyilvánvalóan ismét meg akarta ütni. Carlos elkapta a kapitányt, hogy megfékezze. Ám Gómez most már fékezhetetlen volt veszett haragjában. Carlos erős volt, Gómez azonban még nála is erősebb, és kitépte magát.

Jó kezével tőrt rántott.

Barney is csatlakozott Carloshoz, kétségbeesetten próbálták lefogni Gómezt, miközben a még mindig kába Ebrimának végre sikerült feltápászkodnia. Gómez lerázta magáról az unokatestvéreket, és a kését magasra emelve odaugrott Ebrimához.

Barney rémülten eszmélt rá, hogy ez már nem egyszerű kocsmai verekedés. Gómez ölni akar.

Carlos a tőrt markoló kéz után kapott, ám Gómez félresöpörte a vaskezével.

Azonban Carlos két másodpercig késleltette Gómezt, ami elég volt Barney-nak, hogy előrántsa saját fegyverét, a hatvancentis spanyol tőrt, amelynek tárcsa formájú markolata volt.

Gómez a magasba lökte azt a kezét, amely a kést fogta. Vaskezét oldalra nyújtotta, hogy egyensúlyozzon. Elölről védtelen volt.

Amikor lesújtott, a kábult Ebrima védtelen nyakára célozva, Barney széles ívben meglendítette tőrét, és beledöfött Gómez mellének bal oldalába.

Szerencsés döfés volt, vagy nagyon is szerencsétlen. Noha Barney vaktában szúrt, a kétélű, élesre fent acél pontosan betalált két borda közé, és mélyen belefúródott a mellüregbe. Gómez fájdalomüvöltése alig fél perc után félbeszakadt. Amikor Barney kirántotta a pengét, a seb élénkvörös vért lövellt, vagyis a tőr átdöfte Gómez szívét. A következő pillanatban a kapitány összeesett, a kés kihullott ernyedt kezéből. Eldőlt, mint egy zsák.

Barney rémülten nézte. Carlos káromkodott. Ebrima, aki most tért magához, azt kérdezte:

– Mit tettünk?

Barney letérdelt, megérintette Gómez nyakát, a pulzusát kereste, de nem találta. A vér már nem fecskendezett.

– Halott – mondta.

– Megöltünk egy tisztet – szólt Carlos.

Barney megakadályozta, hogy Gómez végezzen Ebrimával, de ezt nehéz lesz bizonyítani. Körülnézett az ivóban. A szemtanúk azt se tudták, hogy szeleljenek el.

Itt senki se fogja firtatni, ki a hibás és ki ártatlan. Ez egy kocsmai verekedés volt, és egy közkatona megölt egy tisztet. A hadseregben nincs

kegyelem.

Barney észrevette, hogy a kocsmáros nyugatflamand tájszólásban utasításokat ad egy süvölvénynek, aki tüstént el is rohan.

– Most küldetett a városi őrségért – mondta Barney.

– Valószínűleg a városháza a kaszárnya – felelte Carlos. – Öt perc múlva kóterben leszünk.

– Én meg hamarosan hulla leszek – tódította Barney.

– Én is – válaszolta Carlos. – Mert segítettem neked.

– Afrikainak ritkán van igaza – tette hozzá Ebrima.

Több időt nem vesztegetve kirohantak a térre. A nap már a felhős ég alján járt. Ez jó. Egy-két perc, és beáll a szürkület.

– Irány a vízpart! – kiáltotta.

Keresztülnyargaltak a téren, azután befordultak a Leiestraatra, amely egyenesen a folyóhoz vezetett. A virágzó helység forgalmas főútvonala tele volt emberekkel és lovakkal, kézikocsikkal, meggörnyedve cipekedő teherhordókkal.

– Lassítsatok – mondta Barney. – Nem akarjuk, hogy mindenki emlékezzen rá, merre mentünk.

Peckes járásukkal még így is feltűnőek voltak. A kardjukról az emberek tudni fogják, hogy katonák. Szedett-vedett göncükön még átsiklott volna a tekintet, ám a szálas Barney dús, vörös szakállat viselt, Ebrima pedig afrikai volt. Viszont hamarosan leszáll az éjszaka.

Megérkeztek a folyóhoz.

– Csónakra van szükségünk – szólalt meg ismét Barney. A legtöbb vízi járművel elboldogult: mindig is szeretett vitorlázni. Ameddig a szem ellátott, kikötött csónakok ringtak a part mellett, hajók horgonyoztak a folyó közepén. Azonban kevés ember olyan bolond, hogy őrizetlenül hagyjon egy csónakot, pláne egy olyan városban, amely tele van idegen katonákkal. A nagyobb hajókon őrök álltak, de még a kisebbeket is leláncolták, és elvitték belőlük az evezőket.

– Le a földre! – mondta Ebrima. – Akármi lesz, nem akarjuk, hogy meglássanak.

Letérdeltek a sárba.

Barney kétségbeesetten nézett körül. Nem sok idejük maradt. Meddig tart, hogy a városi őrség elkezdje átfésülni a folyópartot?

Elköthetnek egy kisebb csónakot, letörhetik a láncát a deszkáról, de evezők nélkül tehetetlenek, csak sodródnának lefelé, kormányozni se tudnák, könnyen elkaphatnák őket. Jobb lenne kiúszni egy bárkához, legyűrni az őrt és felhúzni a horgonyt, de vajon van ennyi idejük? És minél értékesebb egy vízi jármű, annál jobban fogják keresni.

– Nem is tudom – szólalt meg töprengve –, talán át kellene mennünk a hídon, és elindulhatnánk az első úton, amelyik kifelé vezet a városból.

Ekkor pillantotta meg a tutajt.

Silány alkalmatosság volt, mindössze tucatnyi összekötözött fatörzs, rajta egy alacsony gunyhó egy személyre méretezve. A gazda a fedélzeten állva vitette magát az áramlattal, hosszú póznát használva a kormányzáshoz. Mellette mindenféle himihumi egy kupacban. Mintha kötelek és vödrök lettek volna, talán halászathoz.

– Ez a mi hajónk – mondta Barney. – Csak halkan.

Térden kúszva besiklott a folyóba. A többiek követték.

A víz gyorsan mélyült, hamarosan a nyakukig ért. Aztán már meg is érkeztek a tutajhoz. Megragadták a szélét, feldobták magukat rá. Az öregember rémülten felordított, de Carlos már le is döntötte és befogta a száját, így nem kiabálhatott segítségért. Barney-nak sikerült elkapni az elejtett póznát, mielőtt odaveszett volna, és bekormányozta a fősodorba a tutajt. Látta, amint Ebrima letépi az öregember ingét és a szájába tömi, hogy elhallgattassa, azután kihúz egy hosszú kötelet a halomból, és megkötözi kezét-lábát. Nagyon jó csapatmunkás volt a három barát, megtanulták a nehéz ágyú mellett, amelyet közösen kellett beirányozniuk és elsütniük.

Barney körülnézett. Közel s távol nem volt tanúja annak, hogy elrabolták a tutajt. Hogyan tovább?

– El kellene… – szólalt meg.

– Pofa be – mordult rá Ebrima.

– Micsoda?

– Légy óvatos, mit mondasz. Semmit ne árulj el. Lehet, hogy ért spanyolul.

Barney megértette. Az öregember előbb-utóbb elszörnyülködi valakinek, mi történt vele – hacsak meg nem ölik, amihez egyiküknek sem fűlött a foga. Ki fogják hallgatni, hogy megtudják, kik ejtették foglyul. Minél kevesebbet tud, annál jobb. Ebrima húsz évvel volt idősebb két társánál, és nem ez volt az első alkalom, amikor bölcsessége lehűtötte hirtelenkedésüket.

– De mit kezdjünk vele? – kérdezte Barney.

– Maradjon velünk, amíg ki nem érünk a mezők közé. Azután kirakjuk a folyópartra összekötözve, felpeckelt szájjal. Nem lesz semmi baja, de reggelig nem találják meg. Addigra pedig messze járunk.

Okos terv, gondolta Barney.

És azután mihez kezdenek? Éjszaka mennek, nappal meglapulnak. Minden kilométer, amivel távolabb kerülnek Kortrijktől, megnehezíti a hatóság dolgát. Na és azután? Ha jól emlékszik, ez a folyó a Scheldébe torkollik, amely viszont érinti Antwerpent.

Neki pedig van rokona abban a városban: Jan Wolman, néhai apjának az unokatestvére. Erről jut eszébe, Carlos is a rokona Jan Wolmannak. A Melcombe–Antwerpen–Calais–Sevilla kereskedelmi hálózatot négy unokatestvér alapította: az ő apja, Edmund Willard, Edmund fivére, Dick bácsi, Carlos apja és Jan.

Ha a három szökevény eléri Antwerpent, valószínűleg biztonságban lesznek.

Leszállt a sötétség. Barney derűlátóan feltételezte, hogy éjszaka

utazhatnak, de a tutaj kormányzása nehéz volt a sötétben. Az öregembernek nem volt lámpása, egyébként sem akartak tüzet gyújtani, mert féltek, hogy fölfedezik őket. Halotthalvány csillagfény derengett a felhők mögül. Barney néha látta a folyót, máskor vakon haladt a tutajjal egyenesen a partnak, ahonnan ismét el kellett löknie magát.

Furcsán érezte magát, nem értette, miért. Azután eszébe jutott, hogy megölt egy embert. Különös, hogy ilyen félelmes dolog kieshet a tudatából, hogy aztán brutálisan visszacsapódjon bele. Ismét látta, ahogy Gómez összeesik. Mintha már halott lett volna, amikor elterült a padlón.

Nem ez volt az első alkalom, hogy megölt valakit. Ágyúval lőtte a támadó csapatokat, látta, hogyan hullanak tucatjával a holtak és a súlyos sebesültek, de az valahogy nem érintette meg a lelkét, talán mert nem látta az arcukat a halál pillanatában. Ezzel szemben a kapitányt megölni borzalmasan bensőséges volt. Még mindig érezte a csuklójában a mozdulatot, ahogy a tőr pengéje először belecsapódik Gómez oldalába, majd átszúrja. Látta a még lüktető szívből kilövellő, vörös vért. Gómez undorító barom volt, a halála áldás az emberi nemre, de ettől Barney még nem érezte jobban magát.

Fölkelt a hold, időnként kitekintett a felhők hasadékain. Amikor éppen jobban lehetett látni, kitették az öregembert egy helyen, amely megítélésük szerint messze volt a lakott területektől. Ebrima fölvitte egy száraz helyre biztos magasságban a folyó fölött, és kényelembe helyezte. Barney hallotta, amint halkan beszél vele, talán bocsánatot kér, amit jól is tesz, hiszem az öreg semmit sem csinált, amivel ezt érdemelte volna. Barney hallotta, hogy pénz csörög.

Ebrima visszatért a tutajra, Barney ellökte magukat a parttól.

– Odaadtad neki a pénzt, amit Gómeztől nyertél, igaz? – kérdezte Carlos.

Ebrima vállat vont a holdfényben.

– Elloptuk a tutaját. Ebből élt.

– És most le vagyunk égve.

– Te eddig is le voltál – felelte élesen Ebrima. – Most már én is.

Barney tovább töprengett az üldözésen. Nem tudhatta, mekkora erőket vetnek be. A városok nem szeretik a gyilkosságokat, de itt az áldozat és az elkövetők egyaránt spanyol katonák voltak, és a kortrijki elöljáróság nem költ sokat olyan külföldiek üldözésére, akik egy külföldit öltek meg. A spanyol hadsereg kivégezné őket, ha tehetné, de itt megint csak az a kérdés, elég fontosnak tartják-e az esetet, hogy megszervezzék a hajtóvadászatot. A hadsereg megindíthatja az eljárást, de ugyanolyan gyorsan le is zárhatja.

Ebrima némán töprengett egy darabig, azután komolyan megszólalt.

– Carlos, tisztáznunk kell valamit.

– Mit?

– Megváltunk a hadseregtől.

– Ha nem kapnak el, akkor igen.

– Amikor a *José y Mária* fedélzetére léptünk, azt mondtad a tisztnek, hogy szabad ember vagyok.

– Tudom – bólintott Carlos.

Barney érezte a feszültséget. Ebrimával két éve úgy bántak, mint egy közönséges katonával, akinek a külseje egzotikus, egyébként olyan, mint a többiek. De mi a helyzet most?

– Szabad ember vagyok a szemedben, Carlos? – kérdezte Ebrima.

Barney fülét nem kerülte el a fogalmazás: *a szemedben*. Ez azt jelenti, hogy Ebrima szabadnak tekinti magát.

Barney nem tudta, hogy Carlosnak mi a véleménye. Ebrima rabszolgaságáról nem esett szó azóta, hogy a *José y Mária* fedélzetére léptek.

Hosszú szünet után Carlos azt felelte:

– Szabad ember vagy, Ebrima.

– Köszönöm. Boldog vagyok, hogy megértjük egymást.

Barney azon tűnődött, mit tett volna Ebrima, ha Carlos nemet mond.

A felhők kezdtek szétválni. Az erősebb fényben Barney képes volt a fősodorban tartani a tutajt, ezért gyorsabban haladtak.

Egy idő után Carlos megkérdezte:

– Egyáltalán hova visz ez a folyó?

– Antwerpenbe – felelte Barney. – Antwerpenbe tartunk.

Ebrima nem tudta, hihet-e Carlosnak. A sevillai rabszolgák között alaptétel volt, hogy oktalanság megbízni a gazda barátságos szavaiban. Az ember, aki lelkifurdalás nélkül rabságban tart, ingyen munkára kényszerít, megkorbácsol az engedetlenségért, és megerőszakol, ha úgy tartja kedve, habozás nélkül hazudhat. Carlos különbözik az átlagtól, de mennyire? A kérdésre adott válasz meghatározza Ebrima életének folytatását.

Fájt a feje Gómez ütésétől. Óvatosan megérintette a koponyáját, és egy dudort érzett ott, ahol a vaskéz eltalálta. De nem volt zavart, nem is szédült. Majd összeszedi magát.

Pitymallatkor megálltak egy helyen, ahol a folyó egy ligetet szelt át. Kihúzták a tutajt a vízből, és elrejtették az ágak alatt. Azután felváltva őrködtek úgy, hogy amíg egyikük őrködött, a másik kettő aludt. Ebrima azt álmodta, hogy bilincsben ébred.

A harmadik nap reggelén a távolban megpillantották az antwerpeni székesegyház magas tornyát. Kiszálltak a tutajról, hagyták, hadd vigye el a víz, és az utolsó néhány kilométert gyalog tették meg. Ebrima szerint még nem voltak túl a nehezén. Itt azonnal lefülelhetik és bebörtönözhetik, majd átadhatják őket a spanyoloknak, ahol sietős tárgyalás után vesztőhelyre kerülnek Vaskezű Gómez meggyilkolásáért. Ám a városba vezető forgalmas utakon mintha senki sem hallott volna három spanyol katonáról, akiknek egyike vörös szakállú, másika afrikai, és jelenleg szökésben vannak, mert megöltek egy kapitányt Kortrijkban.

A hírek városról városra jártak, leginkább a kereskedők közlönyeiben,

amelyek főleg üzleti adatokat tartalmaztak. Ebrima nem tudott olvasni, de azt hallotta Carlostól, hogy ezekbe a lapokba csupán a politikai jelentőségű bűncselekmények – gyilkosságok, lázadások, államcsínyek – kerülnek be. Idegen katonák kocsmai verekedése csekély érdeklődésre tarthat számot.

Amikor a külvárost derítették fel, Ebrima látta, hogy Antwerpent víz veszi körül. Nyugatról a széles Schelde, a másik három oldalon fallal szegélyezett csatornák határolták. A vízi utakon hidak vezettek megerősített kapukhoz. Antwerpent a világ leggazdagabb városának mondták, természetes volt, hogy ennyire védték.

Lehet, hogy az őrök nem tudnak a kortrijki eseményekről, de akkor is, beengednek-e kiéhezett, rongyos, kardot viselő embereket? A barátok aggodalmasan közeledtek a városhoz.

Az őrök azonban Ebrima nagy megkönnyebbülésére semmi jelét sem adták annak, hogy érdekelné őket három ember, aki az igazságszolgáltatás elől menekül. Gyanakodva méregették őket – még mindig ugyanazt a ruhát viselték, mint amikor két éve a *José y Mária* fedélzetére léptek –, de azután Barney közölte, hogy Jan Wolman rokonai, és a gyanakvás rögtön elmúlt. Az őrök még el is igazították őket, merre menjenek. Jan Wolman a messzire ellátszó, magas székesegyház közelében lakott.

A kanyargós csatornákkal felszabdalt szigetet hosszú, keskeny rakpartok szegélyezték. Ahogy mentek a zsúfolt utcákon, Ebrima találgatta, mit szól majd Jan Wolman két nincstelen másod-unokatestvérhez és egy afrikaihoz. Lehet, hogy nem fogadja kitörő örömmel a váratlan látogatókat.

Wolman egy csinos, keskeny házban lakott más csinos és keskeny házak között. Aggodalmasan kopogtattak az ajtón, és a szolgák kétkedve sandítottak rájuk, de azután megjelent Jan, és tárt karokkal köszöntötte mindhármukat. Barney-nak azt mondta:

– Szakasztott olyan vagy, mint boldogult apám, amikor fiatal volt, én meg kisfiú! – Jan is örökölte a Willardok vörös haját és jellegzetes

aranybarna szemét.

Úgy határoztak, hogy nem terhelik Jant a Kortrijkból való menekülésük teljes igazságával, ehelyett azt mondták, megszöktek a spanyol hadseregből, mert nem kaptak zsoldot. Jan hitt nekik, sőt mintha azt tartotta volna, hogy joggal szökik meg az olyan katona, akinek nem fizetnek.

Adott nekik bort, kenyeret és hideg marhasültet éhségük csillapítására. Azután fürödni küldte őket, és tiszta inget adott nekik, mert, ahogy kedélyes nyíltsággal közölte velük, bűzlenek.

Ebrima még sosem járt ilyen házban. Nem volt elég nagy, hogy palotának nevezhessék, jóllehet rengeteg szobája volt, különösen városi házhoz képest. Viszont telepakolták drága bútorokkal és kisebb tárgyakkal: nagy, bekeretezett falitükrökkel, török szőnyegekkel, díszes velencei üvegholmival, hangszerekkel, inkább díszítésre, mint evésre szolgáló, finom cserépkorsókkal és -tálakkal. A festmények is mások voltak, mint amikkel Ebrima eddig találkozott. A németalföldiek láthatólag szerették az olyan képeket, amelyek hozzájuk hasonló embereket ábrázoltak, könyvek, kártyák, zeneszó mellett ugyanolyan kényelmes szobákban, mint amilyenekben ők laktak. Mintha jobban érdekelte volna őket a saját életük a spanyol festészetben népszerű bibliai prófétáknál és legendás alakoknál.

Ebrima kisebb szobát kapott, mint Barney és Carlos, de nem küldték a cselédtraktusba, amiből arra következtetett, hogy Jan nem biztos a helyzetében.

Aznap este a családdal együtt ültek asztalhoz. Ott volt Jan felesége, Hennie, a lánya, Imke és három kisfiú, Frits, Jef és Daan.

Kevert nyelven beszéltek. Németalföld déli és nyugati részén a francia járta, másutt különböző holland tájszólásokat használtak, Jan pedig, ahogy a legtöbb kereskedő, még számos nyelven értett, többek között angolul és spanyolul.

Jan lánya, a tizenhét éves Imke derűs mosolyú, göndör hajú, szöszke

lány volt, Hennie ifjabb változata. Azonnal megtetszett neki Barney, és Ebrima észrevette, hogy Carlos hasztalanul igyekszik felkelteni a figyelmét. A lányok szerették Barney csibészes mosolyát. Ebrima a kiegyensúlyozott, megbízható Carlost tartotta jobb férjanyagnak, de kevés süldő lánynak van annyi esze, hogy ezt meglássa. Ebrima a maga részéről nem érdeklődött csitrik iránt, viszont tetszett neki Hennie, aki értelmes, jószívű teremtésnek látszott.

Hennie megkérdezte, hogyan kerültek a spanyol seregbe, mire Ebrima előadta a mesét azon a spanyol–francia keverék nyelven, amelyet a felszedett flamand tájszavakkal tűzdelt. A lehető legtöbbet hozta ki belőle, olyan drámaian, hogy hamarosan az egész asztal őt hallgatta. Részletesen leírta az új kohót, hangsúlyozva, hogy közösen találták fel Carlosszal. Elmagyarázta, miképpen hevíti fel a légbefúvás a tüzet annyira, hogy az olvadt vas folyamatosan ömlik a kohóból: ilyen módon egy nap akár egy tonna fémet is elő lehet állítani. Beszéd közben észrevette, hogy Jan újfajta tisztelettel néz rá.

A Wolman család katolikus volt, mégis elborzadva hallgatták, hogyan bánt el Carlosszal a sevillai klérus. Jan azt mondta, hogy ilyesmi sosem történhetne meg Antwerpenben. Ebrima nem nagyon hitt neki, tekintve, hogy mindkét országban ugyanaz a pápa az egyházfő.

Jan föllelkesült attól, amit a légbefúvós kohóról hallott. Azt mondta, hogy Ebrimának és Carlosnak minél előbb, de lehetőleg már holnap találkoznia kell a legfontosabb fémszállítójával, Albert Willemsennel.

Másnap reggel valamennyien elballagtak egy kevésbé módos környékre, a rakpartok közelében. Albert egy szerény házban lakott a feleségével, Betjével, komoly, nyolcéves kislányával, Drikével, megözvegyült húgával, a szemrevaló Evivel és Evi tízéves fiával, Mathusszal. Albert házának beosztása meghökkentően emlékeztetett Carlos sevillai otthonára: folyosó vezetett a hátsó műhelybe, ahol egy kohó mellett halmokban állt a vasérc, a mészkő és a szén. Willemsen azonnal

beleegyezett, hogy Carlos, Ebrima és Barney építsenek egy befúvós kohót az udvarán, Jan viszont megígérte, hogy kölcsönadja nekik a szükséges pénzt.

Az ezt követő napok és hetek során megismerkedtek a várossal. Ebrimát elképesztette, milyen szorgalmasan dolgoznak a németalföldiek, és nemcsak a szegények, akik mindenütt robotolnak, de a gazdagok is. Egy spanyol, ha ennyi pénze van, visszavonul vidékre, vesz egy uradalmat, és megfizet egy intézőt, hogy beszedje a bérleti díjat a parasztoktól, így a saját liliomfehér ujjaival meg sem kell érintenie a piszkos pénzt, inkább arisztokrata kérőt keres a lányának abban a reményben, hogy az unokái már hidalgók lesznek. A németalföldiek nem adtak a címekre, viszont szerették a pénzt. Jan vasat és bronzot vásárolt, ágyút meg lőszert gyártott; gyapjút vásárolt Angliából, megszövette posztónak, amit eladott az angoloknak; bevásárolta magát ígéretes hajórakományokba, műhelyekbe, tanyákba és kocsmákba; pénzt kölcsönzött terjeszkedő vállalkozásoknak, túlköltekezett püspököknek és fejedelmeknek, természetesen kamatra. Németalföldön nem vettek tudomást arról, hogy az egyház tiltja az uzsorát.

Az eretnekség volt a másik kérdés, amellyel az antwerpeniek nem fájdították a fejüket. A város bővelkedett zsidókban, muszlimokban, protestánsokban, akik mind vígan hordták a hitük szerint való öltözéket, és egyformán részt vettek az üzletben. Színes társaság volt az antwerpeni: voltak vörös szakállúak, mint Barney, feketék, mint Ebrima, voltak vékony bajszú, olajbarna törökök, kékesfekete szöghajú, sárgás bőrű kínaiak. Az antwerpeniek senkit sem gyűlöltek, kivéve azokat, akik nem fizették meg az adósságukat. Ebrimának tetszett ez a hely.

Az ő szabadságáról nem esett szó. Mindennap elment Carlosszal és Barney-val Albert udvarába, minden este Jan házában vacsorázott. Vasárnaponként Ebrima a családdal ment a templomba, délután – amikor mások az ebédhez ivott bort aludták ki – elillant, és keresett kint a vidéken egy olyan helyet, ahol elvégezhette a vízszertartást. Senki sem hívta

rabszolgának, de más tekintetben az élete aggasztóan hasonlított a sevillaihoz.

Ha szünetet tartottak az udvari munkában, gyakran kiült hozzájuk Evi, Albert húga. Negyven körül járt, sok más jól táplált, németalföldi érett asszonyhoz hasonlóan kissé húsos volt, de zöldeskék szeme határozottan dévajul csillogott. Mindenkivel beszélgetett, de különösen Ebrimával, aki nagyjából egykorú lehetett vele. Evit minden érdekelte, kérdezősködött az afrikai élet felől, olyan részleteket firtatott, amelyeken Ebrimának már erősen kellett törnie a fejét. Gyermekes özvegy lévén Evi valószínűleg férjet keresett. Mivel Carlos és Barney túl fiatalok voltak hozzá, hogy érdekeljék, Ebrimának arra kellett gondolnia, hogy talán őrá vetett szemet. Nem volt közeli kapcsolata nővel azóta, hogy elbúcsúzott Elisától, de remélte, hogy ez csak átmeneti állapot, mert biztosan nem kívánt szerzetesi életet élni.

A légbefúvós kohó megépítése egy hónapig tartott.

Amikor készen lettek, eljött Jan és Albert családostul, hogy megnézzék.

Ebrima ekkor döbbent rá, hogy mindössze egyszer építettek ilyet, és nem tudhatta, hogy másodszor is működni fog-e. Ostobának nézik őket, ha kudarcot vallanak, de még nagyobb baj, hogy a kudarc tönkreteszi a jövőjüket – ugyanis Ebrima félig-meddig öntudatlanul azt remélte, itt maradhat, és Antwerpenben talál magának megélhetést. Elviselhetetlen gondolat, hogy Evi előtt csináljon hülyét magából.

Carlos meggyújtotta a tüzet, Ebrima beszórta a kohóba a vasércet és a meszet, Barney rácsapott a két ló farára, amelyek a fújtatót hajtották.

Most következett az egyszer már átélt, idegtépő, hosszú várakozás.

Barney és Carlos idegesen fészkelődött, Ebrima nehezen bírta megőrizni szokott egykedvűségét. Mindent egyetlen kártyára tett föl.

A nézők kicsit unatkoztak. Evi diskurálni kezdett Hennie-vel a serdülő gyermekekkel járó gondokról. Jan három fia Albert lányát hajkurászta az udvaron. Albert felesége, Betje narancsot kínált körbe egy tálcán. Ebrima túl feszült volt ahhoz, hogy egyen.

Azután folyni kezdett a vas.

Az olvadt fém lassan araszolt kifelé a kohó aljából a kőcsatornákba. Kezdetben őrjítő lassúsággal mozgott, de hamarosan begyorsult, kezdte megtölteni a buga formájú mélyedéseket a földön. Ebrima friss nyersanyagot zúdított a kohóba.

– Oda nézzetek! – ámult Albert. – Nem hagyja abba!

– Pontosan – felelte Ebrima. – Ameddig eteted a kohót, addig jön belőle a vas.

– Csak ez nyersvas – figyelmeztetett Carlos. – Finomítani kell, mielőtt használnád.

– Értem – bólintott Albert. – De akkor is figyelemre méltó.

– Azt akarod mondani, hogy a spanyol király fittyet hányt erre a találmányra? – hitetlenkedett Jan.

– Nem hinném, hogy Fülöp király egyáltalán hallott róla – felelte Carlos. – De a többi sevillai vasöntő fenyegetve érezte magát. A spanyolok nem szeretik a változást. A mi céhmestereink nagyon maradiak.

Jan bólintott.

– Gondolom, ezért vásárol a király olyan sok ágyút a hozzám hasonló idegenektől, mert a spanyol ipar nem gyárt eleget.

– Aztán meg panaszkodnak, hogy az amerikai ezüst csak azért érkezik Spanyolországba, hogy azonnal el is menjen!

Jan elmosolyodott.

– No, hát, mivel mi, németalföldiek inkább vagyunk kereskedők, mint spanyol grandok, menjünk be a házba, igyunk egyet, és beszéljünk üzletről.

Bementek, körülülték az asztalt. Betje sört és hideg kolbászt szolgált föl. Imke mazsolát adott a kicsiknek, hogy nyugton maradjanak.

– Az új kohó hasznából elsőnek a kölcsönömet és a kamatot fizetitek ki – mondta Jan.

– Természetesen – bólintott Carlos.

– Utána a pénz megoszlik Albert között és köztetek. Ez így megfelel?

Ebrima megértette, hogy a „köztetek” a bizonytalanságot takarja. Jan nem tudja, hogy ő egyenlő jogú társa-e Carlosnak és Barney-nak.

Ez most nem a szerénykedésre való idő.

– Együtt építettük a kohót: Carlos, Barney és én – mondta.

Mindenki Carlosra nézett, aki habozott. Ebrima elakadó lélegzettel állapította meg, hogy ez a valódi préda. A tutajon semmibe se került Carlosnak azt mondani: *Szabad ember vagy, Ebrima*, de most más a helyzet. Ha Carlos elismeri egyenlőnek Jan Wolman és Albert Willemsen előtt, az már kötelezni fogja.

És Ebrima szabad lesz.

Végül megszólalt Carlos:

– Akkor négyfelé osztjuk a bevételt. Albert, Barney, Ebrima és én.

Ebrima szívverése meglódult, de az arca egykedvű maradt. Úgy látta, hogy Evinek tetszett, amit hallott.

Barney ekkor robbantotta fel a bombát.

– Engem ne számoljatok – mondta.

– Miről beszélsz? – kérdezte Carlos.

– Ezt a kohót te és Ebrima találtátok föl – felelte Barney. – Én alig csináltam valamit. Egyébként sem maradok Antwerpenben.

Ebrima hallotta, hogy Imke lélegzete elakad. Nagy csalódás volt ez neki, hiszen beleszeretett Barney-ba.

– Hova mész, Barney? – kérdezte Carlos.

– Haza – felelte Barney. – Több mint két éve elszakadtam a családomtól. Amikor megérkeztünk Antwerpenbe, Jan megerősítette, hogy az anyám mindent elveszített, amikor Calais elesett. Ned öcsém már nem a családi üzletben dolgozik – nincs is üzlet –, hanem valamiféle titkár Erzsébet királynő udvarában. Látni akarom mindkettejüket. Bizonyosságot akarok, hogy jól vannak.

– Hogy jutsz el Kingsbridge-be?

– Itt horgonyoz Antwerpenben egy Combe Harbour-i hajó, a *Sólyom.* A gazdája Dan Cobley, a kapitány Jonas Bacon.

– De hiszen nincs is pénzed. Hogy kelsz át?

– Tegnap beszéltem az elsőtiszttel, Jonathan Greenlanddel, akit gyerekkorom óta ismerek. Idefelé meghalt a legénység egyik tagja. Ő volt a kovács és a hajóács. Átveszem a munkáját, amíg hazaérünk.

– Miből élsz meg Angliában, ha a családi üzlet tönkrement?

Barney felvillantotta azt a hetyke mosolyát, amellyel összetörte az Imkéhez hasonló lányok szívét.

– Nem tudom – mondta. – Majd kitalálok valamit.

Barney kifaggatta Jonathan Greenlandet, amint a *Sólyom* kiért a nyílt tengerre, és a legénység mással is foglalkozhatott a kormányzáson kívül.

Jonathan az előző telet Kingsbridge-ben töltötte, és csak néhány hete csatlakozott a legénységhez, így hát tele volt a legújabb hírekkel. Meglátogatta Barney anyját, arra számítva, hogy Alice a szokott kíváncsisággal várja a beszámolókat a kontinensről. A nagy ház nappalijában találta, ahogy a katedrális nyugati falát bámulja tétlenül. Régi főkönyvekkel rakta körül magát, de nem nyitotta ki azokat. Részt vett a városi tanács ülésein, de ott sem beszélt. Amióta Jonathan az eszét tudta, Alice az üzletért, a percentekért, a haszonért élt; a jövedelmező kereskedés kihívása teljesen lefoglalta. Ez az átváltozás semmi jót sem ígért.

Sir Reginald Fitzgerald, aki Alice-t tönkretette, továbbra is Kingsbridge polgármestere, és egy Priory Gate nevű hatalmas, új palotában lakik, mesélte Jonathan. Julius püspöknek viszont vége. Erzsébet királynő minden ígéretét felrúgva visszatérítette Angliát a protestantizmusra. Kötelezte az összes papot, hogy esküdjön fel az uralkodóra, fogadjon hűséget neki, az anglikán egyház fejének; ezt megtagadni egyenlő volt az árulással. Szinte az egész alsópapság letette az esküt, ám az öreg katolikus püspökök zömmel nem voltak hajlandók. Kivégezhették volna őket, de

Erzsébet megesküdött, hogy senkit sem ölet meg a hite miatt, és ehhez tartotta magát – eddig. A legtöbb püspököt egyszerűen elcsapták a hivatalából. Julius két-három volt szerzetessel együtt lakik Kingsbridge északi részén, egy házban, amely egybeépült a Szent Márk-templommal. Jonathan egy szombat éjjel látta részegen a Harang fogadóban, ahol fűnek-fának elmondta, hogy az igaz katolikus hit hamarosan visszatér. Siralom volt ránézni, mondta Jonathan, ám Barney úgy gondolta, hogy a gonosz vén csuhás rosszabb sorsot érdemelt volna.

Jonathan arról is magyarázott, milyen szép a tengerész élete. Otthonosan mozgott a hajó fedélzetén, napégette és vékony volt, keze-lába kemény, és egy majom ügyességével szökdécselt a kötélzeten. A Franciaország elleni háború vége felé a *Sólyom* elfogott egy francia hajót. A legénység osztozott a zsákmányon Bacon kapitánnyal meg Dan Cobley-jal, és Jonathan hatvan fontot kapott a fizetésén felül. Vett egy házat Kingsbridge-ben özvegy édesanyjának, majd csatlakozott a legénységhez, hátha máskor is adódik ilyesmi.

– De hát többé nincs háború – mutatott rá Barney. – Ha most elfogtok egy francia hajót, a kalózkodás bűnébe estek.

Jonathan vállat vont.

– Nemsokára megint lesz háború. – Meghúzott egy kötelet, ellenőrizte a csomót, amely nyilvánvalóan olyan szoros volt, amilyennek lennie kellett. Barney szerint az elsőtiszt nem akarta, hogy ő túlságosan firtassa a kalózkodást.

Másra terelte a beszédet, és az öccse után érdeklődött.

Ned karácsonykor otthon járt Kingsbridge-ben, drága, új, fekete kabátot viselt, és idősebbnek látszott húsznál. Jonathan úgy tudta, hogy Sir William Cecil államminiszter mellett dolgozik, és Kingsbridge népe szerint fiatalsága ellenére egyre befolyásosabb alak lesz az udvarnál. Jonathan karácsonykor beszélt vele a székesegyháznál, de nem sokat tudott meg: Ned csak általánosságokat mondott arról, mit csinál a királynő

mellett. Jonathan úgy sejtette, hogy a nemzetközi diplomácia titkos köreiben mozoghat.

– Alig várom, hogy láthassam – mondta Barney.

– Képzelem.

– Már csak néhány nap.

Jonathan ellenőrzött egy másik kötelet, azután elfordította a tekintetét.

Senki se számított rá, hogy harcba keverednek átkelés közben a Csatornán, Antwerpen és Combe Harbour között, Barney mégis úgy érezte, azzal kell megszolgálnia az útiköltséget, hogy felülvizsgálja, harcra kész-e a *Sólyom* fegyverzete.

A kereskedelmi hajóknak ugyanúgy szükségük van az ágyúkra, mint minden vízi járműnek. A tengeri utazás veszedelmes dolog. Háborús időkben a harcoló nemzetek hajói törvényesen megtámadhatták egymást, és minden nagyobb országban ugyanolyan gyakran volt háború, mint béke. Békeidőben ugyanez a tevékenység kalózkodásnak számított, de azért szinte változatlan gyakorisággal sor került rá. Minden hajónak tudnia kellett védeni magát.

A *Sólyom*nak tizenkét bronzágyúja volt, csupa kis falkonet, másfél kilós golyókra. A falkonetek az ágyúfedélzeten voltak, közvetlenül a főfedélzet alatt. Hat-hat jutott a hajó mindkét oldalára, és a deszkafalba vágott négyszögletes lyukakon át lőttek. A hajókat át kellett tervezni az ágyúk miatt. A régibb hajókon a lőrések komolyan meggyengítették a szerkezetet. A *Sólyom* azonban karvel palánkolással készült: keményfából ácsolt, belső váza biztosította a tartást, és erre a hajótestre úgy simultak a deszkák, mint bordákra a bőr. Ráadásul az ilyen szerkezetű hajón több lyukat is üthettek az ellenséges ágyúgolyók anélkül, hogy szükségszerűen elsüllyedt volna.

Barney megtisztította és beolajozta az ágyúkat, ellenőrizte, hogy nem akadnak-e a kerekeik, kisebb javításokat végzett a halott kovács után maradt szerszámokkal, számba vette a lőszert. Az ágyúk egyforma

kaliberűek voltak, úgyhogy bármelyikből ki lehetett lőni az öntöttvas golyókat.

A legfontosabb munkája az volt, hogy gondoskodjon a puskapor megfelelő állapotáról, az ugyanis hajlamos magába szívni a levegő páratartalmát, különösen a tengeren. Barney ellenőrizte, ott lógnak-e a mennyezetről a faszénnel töltött zsákok, amelyek szárazon tartják az ágyúfedélzet levegőjét. A másik kockázatot a puskapor összetétele jelentette, mert a salétrom, a faszén és a kén idővel szétválik, és a nehezebb salétrom leülepszik, ami használhatatlanná teszi a keveréket. A hadseregben Barney megtanulta, hogy hetente egyszer megfordítsa a hordókat.

Még be is lőtte az ágyúkat. Nem akart lőszert pocsékolni, de Bacon kapitány engedélyezett néhány golyót. Minden ágyúcső forgattyúcsapon ült, kétoldalt fogó állt ki belőle, amely pontosan illeszkedett az ágyútaliga rovátkáiba, hogy a csövet könnyű legyen emelni vagy megdönteni. Ha a cső negyvenöt fokos szögben állt – ilyenkor érte el a lövedék a legnagyobb távolságot –, a falkonetek csaknem másfél kilométerre lőtték ki a négyfontos lövedékeket. A cső dőlésszögét hátul állították be ékek segítségével. Ha a cső vízszintes volt, a golyó úgy háromszáz méter megtétele után csobbant bele a vízbe. Barney ebből kiszámította, hogy a vízszinteshez képest minden hétfokos emelkedés további kétszáz méterrel növeli a lőtávolságot. A hadseregből hozott magával egy vas szögmérőt, egy függőónt és egy görbevonalzót az irányzáshoz. Szárazföldön remekül működött, de a tengeren a hajó szüntelen mozgása rontott a lövés pontosságán.

A negyedik napon elfogyott a munkája, és ismét ott találta magát a fedélzeten Jonathan mellett. Egy öblöt szeltek át. A part a hajó bal oldalán siklott tova, mint mindig, amióta a *Sólyom* kifutott a Westerschelde-torkolatból, és befordult a Csatornába. Barney nem értett a navigációhoz, de úgy vélte, mostanára jobb oldalon kellene látnia az angol partot. A

homlokát ráncolta.

– Mit gondolsz, mennyi ideig tart, hogy elérjük Combe Harbourt?

Jonathan vállat vont.

– Nem tudom.

Kellemetlen lehetőség villant át Barney agyán.

– Ugye, Combe Harbourba tartunk?

– Végső soron igen.

Barney riadalma nőtt.

– Végső soron?

– Bacon kapitány nem közölte velem a szándékait. Egyébként másokkal sem.

– De te mintha nem úgy gondolnád, hogy hazafelé tartunk.

– A partot figyelem.

Barney keményen nézett rá. Az öböl mélyén, a part előtt apró sziget szökkent meredeken a magasba, és a nyaktörő ormon gigászi sirályként ült egy hatalmas templom. A látvány ismerős volt, és Barney elszörnyedve jött rá, hogy már járt erre. Kétszer is. A helyet Mont-Saint-Michelnek hívták, és három éve Sevillába menet húzott el mellette, két éve pedig akkor, amikor Spanyolországból hajóztak Németalföldre.

– Spanyolországba tartunk, igaz? – kérdezte az elsőtiszttől.

– Úgy tűnik.

– Ezt nem mondtad.

– Mert nem tudtam. És mellesleg szükségünk van egy tüzérre.

Barney sejtette, mire kell nekik egy tüzér. Hát ezért vette föl Bacon, nem azért a kevés munkáért, ami egy hajókovácsnak jut.

– Szóval Bacon és te becsaptatok, hogy teljes legyen a legénység.

Jonathan ismét vállat vont.

Barney észak felé nézett. Combe Harbour kilencven kilométerre volt arrafelé. Tekintete a templomsziget felé fordult. Két-három kilométerre van, méteres hullámok választják el tőle. Képtelenség odáig úszni.

Öngyilkosság lenne.

Egy hosszú pillanat múlva azt kérdezte:

– De Sevillából jövet visszatérünk Combe Harbourba, ugye?

– Talán igen – felelte Jonathan –, talán nem.

11

Miközben Odette fájdalmasan és hangosan vajúdott, Pierre azt tervezte, hogyan szabadul meg a csecsemőtől.

Odette isten büntetését szenvedi a paráznaságáért. Megérdemli. Végtére is, gondolta Pierre, csak van valami igazság a földön.

Amint megérkezik a baba, az anyja rögtön el is fogja veszíteni.

A kis ház földszintjén ült, fekete, bőrkötésű noteszát lapozgatta, miközben a bába az emeleten volt Odette mellett. Pierre előtt ott volt az asztalon a megzavart reggeli maradéka: kenyér, sonka, hónapos retek. A szoba gyászos látványt nyújtott kopár falaival, kőpadlójával, a hideg kandallóval és az egyetlen kis ablakkal, amely egy sötét sikátorra nézett. Pierre gyűlölte.

Normális körülmények között reggeli után távozott innen. Rendszerint a Guise család palotájába ment a rue Vieille du Temple-re, ahol a padló márványból készült, a falakon pedig nagyszerű képek lógtak. Legtöbbször vagy ott töltötte a napot, vagy a Louvre-ban, ahol Charles bíboros vagy François herceg vette igénybe szolgálatait. Késő délután gyakran találkozott gyorsan növekvő kémhálózatának tagjaival, akik további nevekkel hizlalták a fekete könyvecskét. Ritkán tért haza késő este előtt kis házába a Les Halles negyedben. Ma azonban várta, hogy megszülessék a baba.

1560 májusa volt, és ő öt hónapja volt házas.

Az első pár hétben Odette igyekezett rávenni a házaséletre. Lelkesen

igyekezett kacérkodni, de nem állt jól neki, és amikor széles farát rázva mosolygott a férjére, Pierre-t elfogta az undor. Később azzal gúnyolta, hogy tehetetlen vagy buzi. Egyik döfés sem talált – Pierre nosztalgikusan gondolt vissza a hosszú délutánokra az özvegy Mme Bauchène pehelypaplanos ágyában –, de Odette sértései ettől függetlenül idegesítették.

Kölcsönös ellenszenvük fagyos utálattá erősödött, amikor a lány hasa nőni kezdett a hideg tél végén és az esős tavaszon. Társalkodásuk az ételről, mosásról, a kiadásokról és Nath nevű durcás kis cselédjük teljesítményéről váltott kurta szavakká zsugorodott. Pierre-ben forrt a harag. Gyűlöletes feleségének gondolata mindent megmérgezett. Hogy pedig nemcsak Odette-tel, de a babával, egy másik férfi gyerekével is együtt kell élnie, az már egyszerűen elviselhetetlen volt.

Talán halva születik az a poronty. Ebben reménykedett. Az mindent megkönnyítene.

Odette abbahagyta a sikoltozást, és néhány pillanattal később Pierre meghallotta egy csecsemő sivalkodását. Felsóhajtott: nem teljesült az óhaja. A kis fattyú visszataszítóan egészségesnek tűnt. Fáradtan megdörgölte a szemét. Semmi sem könnyű, semmi sem úgy ment, ahogy remélte. Mindig csak a csalódások. Néha arra gondolt, hogy talán egész életfilozófiája tévedésen alapul.

Betette a noteszt egy iratszekrénybe, amelyet bezárt, és a zsebébe csúsztatta a kulcsot. Nem hagyhatta a noteszt a Guise-palotában, mert ott nem akadt egyetlen zug, amelyet magáénak mondhatott volna.

Fölállt. Kitervelte, mit fog tenni.

Felment a lépcsőn.

Odette az ágyban feküdt csukott szemmel. Sápadt volt, fürdött a verejtékben, de normálisan lélegzett, aludt vagy csak pihent. Nath, a szolgáló éppen összecsavart egy vértől és nyálkától mocskos lepedőt. A bábaasszony a bal karján tartotta az apró babát, a jobb kezével egy

mosdótálba mártogatott vászondarabbal törölgette a fejét és az arcát.

Ronda kis béka volt, vörös és ráncos, sötét pamat meredezett a fején, és idegesítő zajt csapott.

Közben a dajka bebugyolálta az újszülöttet egy kis, kék takaróba. Pierre még emlékezett, hogy a felesége Véronique de Guise-től kapta ezt az ajándékot.

– Fiú – közölte a bába.

Pierre nem is figyelte, milyen nemű, jóllehet látta pucéran.

– Alain lesz a neve – mondta Odette anélkül, hogy kinyitotta volna a szemét.

Pierre legszívesebben megölte volna. Nem elég, hogy elvárja tőle ennek a kölyöknek a felnevelését, ráadásul naponta eszébe juttatná Alain de Guise-t, az elkényeztetett ifjú arisztokratát, a fattyú valódi apját. Na, most jön a meglepetés.

– Tessék, fogja – mondta a bába, és odaadta a batyut Pierre-nek. Véronique takarója drága, puha gyapjúból készült.

– Ne adja oda neki a fiút – motyogta Odette.

De már késő volt. Pierre már fogta a gyereket. Szinte semmi súlya nem volt. Egy pillanatra különös érzés fogta el – szerette volna minden bajtól megóvni a tehetetlen lényecskét –, de azonnal elfojtotta. Nem hagyom, hogy egész életemet megmételyezze ez a kis féreg, gondolta.

Odette felült az ágyban, és azt mondta:

– Add ide a babát.

A bába a batyuért nyúlt, de Pierre elkapta előle.

– Mit mondtál, mi a neve, Odette? – kérdezte kihívóan.

– Ne törődj vele, csak add ide. – Ledobta magáról a takarót, nyilvánvalóan ki akart mászni az ágyból, ám ekkor feljajdult a görcsös fájdalomtól, és visszaesett a párnára.

– A babának most már szopnia kell – aggodalmaskodott a bábaasszony.

Pierre látta, hogy a gyerek szája szopásra csücsörödik, de csak levegőt

nyelhet. Továbbra sem engedte el.

A bábaasszony ki akarta rántani a markából. Pierre az egyik kezébe fogta az újszülöttet, a másikkal keményen arcul ütötte a bábát, aki visszatántorodott. Nath felsikoltott. Odette a fájdalomtól sápadtan ismét felült. Pierre az ajtóhoz ment a gyerekkel.

– Gyere vissza! – sikoltotta Odette. – Kérlek, Pierre, ne vidd el a babámat!

A férj kiment, bevágta a hálószoba ajtaját.

Lesietett a lépcsőn. A gyerek sírni kezdett. Enyhe tavaszi este volt, Pierre mégis köpönyeget vett, hogy elrejthesse alatta a babát. Azután elhagyta a házat.

A babának mintha tetszett volna a mozgás: Pierre egyenletes járásától abbahagyta a sírást. Ez megkönnyebbülés volt, Pierre rájött, hogy azért zavarja a gyerek zajongása, mert úgy érzi, mintha azt várnák tőle, hogy tegyen valamit.

Île de la Cîté szigete felé fordult. A gyerektől nem nehéz megszabadulni. Külön hely volt a székesegyházban, ahol az emberek ott hagyhatták a nem kívánt babákat Szent Anna szobrának lábánál, aki a Boldogságos Szűz anyja és az anyák védőszentje. Az volt a szokás, hogy a papok közszemlére tették bölcsőben az eldobott kisdedet, és olykor örökbe is fogadta jótékonyságból valami lágyszívű házaspár. Máskülönben az apácák nevelték fel.

A baba mocorgott a hóna alatt. Ismét el kellett fojtania az észszerűtlen érzést, hogy szeretnie és dédelgetnie kellene.

Ennél nagyobb gond volt elmagyarázni, hova tűnt egy Guise csecsemő, még ha fattyú is, de erre kész története volt Pierre-nek. Ahogy visszatér, elzavarja a bábát és a cselédet. Azután elmondja Charles bíborosnak, hogy a gyerek halva született, ez a tragédia megőrjítette Odette-et, aki nem hajlandó belenyugodni a baba halálába. Menet közben talált ki néhány részletet: az asszony úgy tett, mintha szoptatná a holttestet, új ruhákba

öltöztette, bölcsőbe tette és azt mondta, hogy csak alszik.

Charles gyanakodni fog, de a történet hihető, és nincs bizonyíték az ellenkezőjére. Pierre úgy vélte, megússza a dolgot. Valamikor az elmúlt két év során rájött, hogy Charles nem szíveli, sosem fogja, de túl hasznos a számára ahhoz, hogy megváljon tőle. Pierre a szívébe véste a tanulságot: ameddig nélkülözhetetlen, addig biztonságban van.

Az utcák most is zsúfoltak voltak, mint mindig. Elhaladt egy magas szeméthalom mellett: hamu, halcsontok, szar, istállóból kilapátolt gané, elnyűtt cipők. Eszébe jutott, hogy akár ott is hagyhatná a babát egy ilyen szeméthalmon, noha arra vigyáznia kell, hogy senki se lássa. Azután észrevett egy patkányt, amelyik egy döglött macska pofáját rágcsálta, és rájött, hogy a baba ugyanerre a sorsra jutna, de elevenen. Ehhez nem volt gyomra. Nem volt szörnyeteg.

Átment a Notre-Dame hídon, és belépett a székesegyházba, azonban a hajóban kételyei támadtak. Szokás szerint most is voltak emberek a templomban: papok, hívők, zarándokok, házalók és prostituáltak. Lassan végigment a hajón Szent Anna kis kápolnájáig. Le tudja-e tenni a babát a padlóra anélkül, hogy észrevennék? Nem látott rá módot. Egy nyomorgó asszonynak nem számít, ha észre is veszik: senki sem tudja, kicsoda, elosonhat és felszívódhat, mielőtt bárkinek eszébe jutna kérdezősködni. Egészen más a helyzet egy jól öltözött fiatalemberrel. Bajba kerülhet, ha a baba bőgni kezd. Magához szorította a köpeny alatt a meleg testet, azt remélve, hogy az majd minden zajt elfojt és eltakar. Késő éjszaka vagy kora hajnalban kellett volna jönnie – de mit csináljon addig a gyermekkel?

Felfigyelt egy vörös ruhás, vékony, fiatal nőre, és támadt egy ötlete. Fizet valamelyik prostituáltnak azért, hogy átvegye tőle a babát, és bevigye a kápolnába. Egy ilyen nő nem ismeri őt, és a baba is ismeretlen marad.

Már éppen odament volna az egyik vörös ruháshoz, amikor döbbenetére ismerős hangot hallott.

– Pierre, barátom, hogy vagy?

Régi tanára volt az.

– Moineau atya! – mondta elszörnyedve. Ezt a szerencsétlenséget! Ha a baba elsírja magát, hogyan magyarázza el, mit csinál?

Moineau szája széles mosolyra nyílt a szögletes, vörös arcban.

– Örülök, hogy látlak. Hallottam, hogy fontos ember lettél!

– Olyasmi – felelte Pierre, és kétségbeesetten hozzátette: – Sajnos, most is szorít az idő, és itt kell hagynom atyámat.

Moineau felháborodott, amiért így lerázzák.

– Kérlek, ne hagyd, hogy feltartsalak – mondta kurtán.

Pierre legszívesebben bevallotta volna neki a problémáit, de még ennél is sürgősebbnek érezte, hogy kimeneküljön a babával a székesegyházból.

– Bocsánatát kérem, atyám – mondta. – Nemsokára megkeresem.

– Már ha lesz rá időd – felelte gúnyosan Moineau.

– Sajnálom. Isten vele!

Moineau nem válaszolt, csak sértődötten elfordult.

Pierre végigsietett a hajón, majd kiment a nyugati kapun. Lehangoló, hogy megsértette Moineau-t, az egyetlen személyt, akinek elmondhatta a gondjait. Pierre-nek voltak urai és szolgái, de barátokat nem szerzett; Moineau volt a kivétel. És most megsértette.

Kiverte a fejéből a papot, és megtette visszafelé az utat a hídon. Bár beledobhatná a babát a folyóba, de megláthatják. Moineau atya akkor nem nyugtatná meg, hogy egy ilyen gyilkosság Isten akarata. A jó ügyért elkövetett bűnök elnézhetők, de van egy határ.

Ha a babát nem hagyhatja a katedrálisban, akkor egyenesen az apácák gondjára bízza. Ismerte az egyik zárdát, amely árvaházként is működött: a Szajna keleti mellékfolyója mellett volt, a várostól keletre, nem messze a Guise-palotától. Arrafelé indult. Eleve ezt a megoldást kellett volna választania: a székesegyház tévedés volt.

A helyet, amelyre gondolt, Szent Család-zárdának hívták. Az apácák az árvaház mellett iskolát is működtettek lányoknak és kisfiúknak. Ahogy

Pierre közeledett, meghallotta a játszó gyermekek jellegzetes lármáját. Fölment a lépcsőn a magas, faragott ajtóhoz, és belépett a hűvös, csöndes, kőpadlós előcsarnokba.

Elővette a babát a köpenye alól. Az újszülött behunyta a szemét, de még lélegzett. Apró öklével úgy hadonászott az arca előtt, mintha be akarná kapni a hüvelykujját.

Néhány pillanat múlva fiatal apáca suhant be némán az előcsarnokba. Szeme tágra nyílt, amikor meglátta a babát.

Pierre a legparancsolóbb hangján szólította meg.

– Azonnal beszélnem kell a főnöknővel.

– Igenis, uram – felelte az apáca. Udvarias volt, de nem riadt meg: Pierre rájött, hogy egy férfi babával a karján nem lehet ijesztő látvány.

– Megkérdezhetem, ki akarja látni? – kérdezte az apáca.

Pierre felkészült erre a kérdésre.

– A nevem Jean de la Rochelle doktor, az egyetemi Szentháromság kollégiumnak dolgozom.

Az apáca kinyitott egy ajtót.

– Kérem, szíveskedjék itt várni.

Pierre bement a kellemes kis szobába, amelyben Mária, Szent József és a gyermek Jézus festett szobra állt. Ezen túl csak egy pad volt a szobában, de Pierre nem ült le.

Idősebb apáca lépett be néhány perc múlva.

– Roche doktor? – kérdezte.

– De la Rochelle – helyesbített Pierre. Lehetséges, hogy az apáca készakarva mondta rosszul a nevét, mert ellenőrizni akarja.

– Elnézést. Ladoix anya vagyok.

– Ennek a kisfiúnak az anyját megszállta az ördög – mondta drámaian Pierre.

Ez pontosan annyira megrázta Ladoix anyát, mint ahogy Pierre várta. Keresztet vetett.

– Isten oltalmazzon minket.

– Az anya nem nevelheti föl ezt a babát, akkor pedig meg fog halni.

– És a család?

– A gyermek törvénytelen.

Ladoix anya kezdett magához térni. Pierre árnyalatnyi kétkedést hallott a hangjában.

– És az apa?

– Biztosíthatom róla, hogy nem én vagyok, ha esetleg erre gondol – felelte gőgösen.

A főnökasszony zavarba jött.

– Szó sincs erről.

– Az apa egy zsenge korú úriember. Én a család orvosa vagyok. Természetesen nem árulhatom el a nevét.

– Megértem.

A baba sírni kezdett. Ladoix anya szinte automatikusan vette át Pierre-től, és ringatni kezdte.

– Éhes – mondta.

– Kétségtelenül – felelte Pierre.

– Milyen puha a takaró. Bizonyára sokba került.

Ez célzás volt. Pierre elővette az erszényét. Nem készült föl erre az esetre, de szerencsére volt pénze. Kiszámolt tíz aranyécut, aminek darabja huszonöt livre-t ér. Ennyiből évekig lehet táplálni a babát.

– A család megkért, hogy ajánljak fel önöknek tíz écut, és közöljem, hogy ugyanekkora összeget fizetnek minden évben, amíg a gyermek itt van.

Ladoix anya habozott, Pierre gyanúja szerint azért, mert nem tudta, mennyit hihet el ebből. De hát hivatása volt a nem kívánt gyermekek istápolása. És tíz écu sok pénz. Átvette az aranyakat.

– Köszönöm – mondta. – Jól fogunk bánni a kisfiúval.

– Imádkozni fogok érte és önért.

– És mához egy évre várom önt.

Pierre egy pillanatra meghökkent, de aztán rájött, hogy a főnökasszony az újabb tíz écut várja, ahogy megígérte. Na, azt ugyan várhatja.

– Itt leszek – hazudta. – Mához egy évre.

Kitárta az ajtót, előreengedte Ladoix anyát. A főnöknő nesztelenül eltűnt a zárda mélyén.

Pierre könnyű szívvel és táncos léptekkel távozott. Pezsgett benne az öröm, mert megszabadult a fattyútól. Hatalmas égiháború fogadja majd, de semmi baj. Többé semmi sem köti az undorító Odette-hez. Talán tőle is megszabadulhat.

Hogy elodázza a perpatvart, bement egy kocsmába, és önmaga megünneplésére rendelt egy pohár likőrbort. Magányosan szopogatta az erős, barna italt, miközben a munkáján elmélkedett. Sokkal nehezebb most, mint a kezdetén. II. Ferenc király pereket indított a protestánsok ellen, talán skót felesége, Stuart Mária ösztökélésére, de valószínűbb, hogy a Guise nagybácsik hatására. A fokozódó üldözés óvatosabbá tette a protestánsokat.

Pierre számos kéme református volt, akiket lefogtak, és kínzással fenyegettek, ha nem lesznek árulók. Ám az eretnekek ebben is okosabbak lettek, már nem bíztak meg feltétlenül hittestvéreikben. Mostanában gyakran csak keresztnévről ismerték egymást, de nem tudták a családi neveket vagy a lakcímet. Olyan volt ez, mint egy játék, amelyben az egyház minden lépését az eretnekek ellenlépése követte. Ám Charles türelmes volt, Pierre pedig könyörtelen; és ennek a játéknak halál volt a vége.

Megitta a borát, és továbbment hazafelé.

Belépett, és elhűlt. Nappalijában ott ült a vörös selyemujjast viselő Charles bíboros, és őt várta.

A kardinális mellett a bábaasszony állt, a karját összefonva, az állát fölszegve, kihívó tekintettel.

Charles azonnal a lényegre tért:

– Mit csináltál a gyermekkel?

Pierre gyorsan magához tért, és eszeveszetten gondolkodott. Odette hamarabb lépett, mint gondolta. Alábecsülte egy kétségbeesett nő találékonyságát. Bizonyára eléggé összeszedte magát a szülés után ahhoz, hogy üzenjen a bíborosnak, valószínűleg Nathot szalajtotta hozzá, hogy segítségért könyörögjön. Nathnak szerencséje volt, mert otthon találta Charles-t, aki hajlandó volt azonnal idejönni. Vagyis Pierre bajba került.

– Biztonságban van – felelte a bíboros kérdésére.

– Ha megöltél egy Guise-t, istenre esküszöm, hogy meghalsz, nem számít, milyen ügyesen nyomozol a káromlók után.

– A gyermek él, és jól van.

– Hol?

Semmi értelme nem volt az ellenállásnak. Pierre feladta a harcot.

– A Szent Család-zárdában.

A bába diadalmasan nézett rá. Pierre úgy érezte, megalázták. Most már bánta, hogy pofon ütötte az asszonyt.

– Ajánlom, hogy élve hozd ide – mondta Charles.

Pierre rádöbbent, hogy ha az újszülött most természetes okok miatt meghal – ami gyakran előfordul az első néhány órában –, akkor őt vádolják, és valószínűleg kivégzik gyilkosság miatt.

Az ajtó felé fordult.

– Várj – mondta Charles. – Jól figyelj. Odette-tel fogsz élni, gondoskodsz róla és gyermekéről egész életedben. Ez az akaratom.

Pierre hallgatott. Senki sem dacolhatott Charles akaratával, még a király sem.

– A gyermek neve pedig Alain – folytatta Charles.

Pierre bólintott, majd elsietett.

Sylvie élete fél éve jobbra fordult.

Az eladott könyvek árából anyjával kibéreltek egy kellemes kis kétszobás házat a rue de la Serpente-en, ami a Latin negyedben volt a folyótól délre, és boltot rendeztek be a fogadószobában. Papírt, tintát és más íróeszközöket árultak a diákoknak, általában a literátus közönségnek. Sylvie a papírt a Saint-Marcel elővárosban szerezte be. A Saint-Marcel Párizs falaitól délre terült, el, ahol a papírgyártóknak korlátlan mennyiségű vizet szolgáltatott a Bièvre folyó. A tintát maga készítette gubacsból, a tölgyfakéreg ripacsos kinövéséből, amit ugyancsak ő szedett az erdőn. A receptet még az apjától tanulta. A nyomtatáshoz szükséges tinta más, abba olajat kevernek, hogy jobban tapadjon, de Sylvie tudta, hogyan készítsen hígabb festéket a kézíráshoz. A bolt valójában nem hozott elég pénzt kettejük megélhetéséhez, ám hihető álcázása volt a sokkal fontosabb üzletnek.

Isabelle magához tért mélakórjából, de megöregedett. Úgy látszik, a borzalom, amelynek tanúi voltak, az anyát meggyengítette, a lányt megerősítette. Sylvie vette át a kezdeményezést.

A lány veszedelmes életet élt, mert eretnek bűnözőnek számított, paradox módon mégis boldog volt. Ha eltöprengett az okain, arra jutott, hogy azért lehet, mert életében először nincs egyetlen férfi sem, aki előírja neki, mit tegyen. Elhatározta, hogy megnyitja a boltot, úgy döntött, ismét csatlakozik a protestáns gyülekezethez, tovább árulja a tiltott könyveket. Mindent megbeszélt az anyjával, de a döntéseket ő hozta. Boldog volt, mert szabad volt.

Vágyott egy férfira, aki magához ölelné éjszaka, de nem adta volna oda érte a szabadságát. A legtöbb férfi úgy kezeli a feleségét, mint egy gyermeket, akitől csak az különbözteti meg az asszonyt, hogy nő létére keményebben tud dolgozni. Talán vannak férfiak valahol, akik nem tekintik tulajdonnak a feleségüket, de Sylvie még sosem találkozott ilyennel.

Új nevet talált ki maguknak, hogy a hatóság ne köthesse össze őket a

kivégzett eretnek Giles Palot-val. Most Thérèse és Jacqueline Saint-Quentin voltak. A protestánsok megértették, miért, és segítettek nekik a színjátékban. Kizárólag protestáns barátaik voltak.

Álnevük becsapta az elöljáróság emberét, aki röviddel nyitás után jött el a boltba. Alaposan körülnézett a házban, és sokat kérdezett. Akár Pierre Aumande egyik besúgója is lehet, gondolta Sylvie, bár egy papírboltot ellenőrizhettek tiltott irodalom után kutatva. De mivel az illető kizárólag noteszokat és főkönyveket talált a házban, elégedetten távozott.

A csempészett könyvek a rue du Mur-i raktárban voltak, és ha vevő jelentkezett, Sylvie egyenként hozta el őket, így a vétkes tárgy legföljebb néhány órát töltött a házban. Azután 1560 nyarának egyik vasárnap reggelén, amikor francia nyelvű genfi Bibliáért ment, kiderült, hogy már csak egy maradt a ládában.

Amikor belenézett a többi ládába, azt látta, hogy csupa nehezen érthető írás van bennük, például Erasmus munkái, amelyeket csak alkalmanként kértek széles látókörű papok vagy kíváncsi diákok. Sejthette volna: ezek a könyvek azért vannak még raktáron, mert nem kelendőek. A Biblián kívül csak Kálvin János írása, *A keresztyén vallás institúciója* számított mérsékelten népszerű olvasmánynak. Ezért nyomtatott az apja az előző szeptemberben több Bibliát, éppen akkor, amikor lecsaptak rá a Guise-ek. Ám ezeket a Bibliákat megtalálták a műhelyben, és olyan szörnyű bűnnek számítottak, hogy Giles máglyán végezte miattuk.

Belátta, hogy nem volt előrelátó. Mit fog most csinálni? Borzalommal gondolt a foglalkozásra, amelyet a télen csaknem elkezdett, amikor ő és az anyja közel jártak az éhhalálhoz. Megfogadta, hogy azt soha többé nem próbálja.

Hazafelé menet átvágott a Les Halles negyeden, ahol Pierre élt. Bármennyire gyűlölte is Pierre-t, igyekezett nyomon követni. Ura, Charles bíboros volt a bűnös abban, hogy a király üldözni kezdte a párizsi protestánsokat, és Sylvie biztosra vette, hogy Pierre-nek máig köze van a

lebukásokhoz. Annyian tudták róla, kiféle-miféle, hogy személyesen már nem kémkedhetett. Valószínűleg kémfőnök lett belőle.

Észrevétlenül figyelte Pierre házát, és beszélt a közeli Saint-Étienne nevű kocsma törzsvendégeivel. A Guise-ek családi testőrei sokszor ittak ott, és Sylvie olykor kihallgatott hasznos beszédfoszlányokat a família terveiről. Azt is megtudta, hogy Pierre az ő házasságuk érvénytelenítése után villámgyorsan újra nősült. Mostani feleségét Odette-nek hívták, a kisfiának Alain volt a neve, és tartottak egy Nath nevű cselédlányt. A kocsmai pletyka szerint Odette és Nath egyaránt gyűlölte Pierre-t. Sylvie még nem váltott szót sem Odette-tel, sem Nathtal, de bólintottak egymásnak, ha találkoztak, és remélte, egy napon rábeszélheti őket, hogy árulják el Pierre titkait. Az ifjú Nîmes márkiné ugyancsak figyelte Pierre-t az udvarnál, és feljegyezte, kikkel látja csevegni. Mostanáig egyetlen mérsékelten érdekes személyt sikerült azonosítania, Gaston Le Pint, a Guise család testőrparancsnokát, aki túlságosan hírhedt volt ahhoz, hogy titokban működhessen.

Amikor hazaért, és közölte az anyjával, hogy kifogytak a Bibliákból, Isabelle annyit mondott:

– Hagyhatjuk a könyveket, elég, ha papír-írószert árulunk.

– Az nem hoz elég hasznot – felelte Sylvie. – Egyébként sem akarom az életemet azzal tölteni, hogy papírt és tintát áruljak. Küldetésünk hozzásegíteni embertársainkat, hogy olvashassák az úr igéjét, és megtalálják útjukat az igaz evangéliumhoz. Én ezt tovább akarom csinálni.

Az anyja elmosolyodott.

– Derék lány vagy.

– De honnan szerezzek könyveket? Nem nyomtathatjuk ki őket. Apám gépei most más tulajdonában vannak.

– Kell lennie más protestáns nyomdászoknak is Párizsban.

– Vannak, láttam a könyveiket a vevőim otthonában. És elég pénzünk maradt a régebbi üzletekből, hogy új raktárkészletet szerezzünk be. De

nem tudom kideríteni, hol találhatók ezek a nyomdászok, mert ez nyilvánvalóan titok. Különben maguk is eladhatják a könyveket, akkor pedig miért lenne szükségük rám?

– Van egy hely, ahol sok protestáns könyvhöz lehet jutni, és az Genf. – Isabelle úgy mondta ezt, mintha Genf olyan távol lenne, akár a Hold.

Sylvie-t azonban nem egykönnyen lehetett elbátortalanítani.

– Milyen messze van?

– Te nem mehetsz! Hosszú az út, veszedelmes az utazás. Te pedig sosem jártál messzebb Párizs külvárosainál.

Sylvie nem mutatta, mennyire elcsüggedt.

– Mások is megtették ezt az utat. Emlékszel Guillaume-ra?

– Hát persze hogy emlékszem. Hozzá kellett volna menned.

– Sosem kellett volna hozzámennem senkihez. Hogy jut el az ember Párizsból Genfbe?

– Fogalmam sincs.

– Talán Luc Mauriac tudni fogja.

Sylvie jól ismerte a Mauriac családot.

Isabelle bólintott.

– Ő fuvarügynök.

– Sosem értettem pontosan, hogy ez mit jelent.

– Képzeld el, hogy egy kapitány felhajózik Bordeaux-ból a Szajnán Párizsig egy rakomány borral. Ezután pedig szövetet visz vissza Bordeaux-ba, de az csak félig tölti meg a rakteret. Nem akar várakozni, szüksége van még egy fél raktérnyi árura, de a lehető legrövidebb idő alatt. Elmegy Luchöz, aki ismeri Párizs valamennyi kereskedőjét és Európa összes kikötőjét, és ő találni fog a kapitánynak egy rakomány szenet, bőrt vagy divatos kalapot, amit éppen Bordeaux-ba akarnak küldeni.

– Akkor Luc tudja, hogyan lehet eljutni bárhova, beleértve Genfet.

– Azt fogja mondani neked, hogy egy fiatal nő valószínűleg nem teheti.

– Vége annak az időnek, amikor férfiak mondták meg nekem, hogy mit

tehetek, és mit nem.

Isabelle csak nézett, és Sylvie megdöbbenésére könnyek szöktek a szemébe.

– Olyan bátor vagy – mondta az anyja. – Alig tudom elhinni, hogy belőlem lettél.

Sylvie meghatódott az anyja felindulásától. Csak annyit tudott válaszolni:

– De pont olyan vagyok, mint te.

Isabelle megrázta a fejét.

– Talán úgy, ahogy a székesegyház hasonlít a plébánia templomocskájára.

Sylvie nem tudta, mit szóljon erre. Egy szülő nem nézhet föl a gyerekére; ennek fordítva kell lennie. Egy kényelmetlen pillanat után azt mondta:

– Ne késsünk el az istentiszteletről.

A vadászházi gyülekezet talált egy új helyet, amit néha a templomuknak neveztek. Sylvie és Isabelle belépett egy tágas udvarba, ahol lovakat és kocsikat lehetett bérelni. Barna háziszőttest viseltek, hogy ne olyanok legyenek, mint akik templomba tartanak. A béristálló, egy protestáns ember tulajdona, vasárnap bezárt, de az ajtókat nyitva hagyták. A két nő belépett az istálló nagy kőépületébe. Egy megtermett fiatal lovász éppen egy ló sörényét fésülte. Fenyegetően nézett rájuk, készen rá, hogy eléllja az utat, de aztán felismerve őket félreállt, és utat engedett nekik.

Az istálló hátuljában ajtó nyílt egy rejtett lépcsőre, amely egy nagy padlásra vezetett. Itt tartotta istentiszteleteit a csoport. Szokás szerint nem voltak sem képek, sem szobrok, csak egyszerű székek és padok. Nagy előny volt az ablakok hiánya, mert így nem hallatszottak ki a hangok. Sylvie az utcán állt, miközben a gyülekezet teli torokból énekelt, és csak valami halk melódiát hallott, amely jöhetett a környék számos vallási intézményének akármelyikéből: a plébániatemplomból, egy kolostorból

vagy egy kollégiumból.

A padláson mindenki ismerte Sylvie-t. A gyülekezet egyik legfontosabb tagja volt, mert ő árulta a könyveket. Ráadásul a közösségi eszmecseréken, a communiókon gyakran adott hangot sziklaszilárd elveinek, főleg a vallási türelem kényes kérdésében. Nézetei, akárcsak énekhangja, nem kerülték el a figyelmet. Sosem lehetett volna presbiter, mert ezt a szerepet a férfiaknak tartották fenn, mindazonáltal úgy kezelték, mint egyik vezetőjüket.

Anyjával az első sorban ültek le. Sylvie szerette a protestáns istentiszteleteket, és eltérően számos társától, ő nem gyűlölte a misét: megértette, hogy sok ember számára spirituális élmény a tömjénszag, a latin beszéd és a kórus mennyei hangja. Ám őt más dolgok indították meg: az egyszerű nyelv, a logikus hit és a himnuszok, amelyeket ő is énekelt. Ennek ellenére ma türelmetlenül várta, hogy véget érjen az istentisztelet. Luc Mauriac is ott volt a gyülekezetben a családjával együtt, Sylvie pedig már nagyon szerette volna kifaggatni.

Nem feledkezett meg az üzletről. A végső ámen után odaadta az utolsó francia Bibliát Françoise Duboeufnek, a szabó ifjú feleségének, és öt livre-t kasszírozott érte.

Ekkor odajött hozzá Louise, az ifjú Nîmes márkiné.

– Az udvar Orléans-ba költözik – mondta Louise.

Ez teljesen normális dolog volt, a király és udvara időről időre körbejárt az országban.

– Talán fellélegezhetnek a párizsi protestánsok – reménykedett Sylvie. – Mi lesz Orléans-ban?

– A király oda hívta össze a rendi gyűlést. Charles bíboros és Pierre Aumande is az udvarral tart.

Sylvie összevonta a szemöldökét.

– Kíváncsi lennék, miféle új gazemberséget forral az a két ördög.

– Akármit is, az nem lesz kellemes számunkra.

– Az úr oltalmazzon minket.

– Ámen.

Sylvie otthagyta Louise-t, és megkereste Lucöt.

– Genfbe kell mennem – mondta.

Az apró termetű Luc arany kedélyű ember volt, de most helytelenítően ráncolta a homlokát.

– Megkérdezhetem, miért, Sylvie? De mondhatnám azt is, hogy Thérèse.

– Az összes francia Bibliát eladtam, és újakat kell vennem.

– Az isten áldjon meg – mondta a férfi. – Igazán csodálom a bátorságodat.

Sylvie-t ezen a délelőttön másodszor billentette ki lelki egyensúlyából a váratlan csodálat. Nem volt ő bátor, inkább félős.

– Csak azt teszem, amit tennem kell – felelte.

– De ezt nem teheted – folytatta Luc. – Nincs biztonságos út, te pedig ifjú hajadon vagy, aki nem engedhet meg magának fegyveres testőrt, hogy megvédje a banditáktól, tolvaj fogadósoktól és a falapáttal hadonászó, kanos parasztoktól.

Sylvie összevonta a szemöldökét a kanos parasztok emlegetésére. Miért van az, hogy a férfiak gyakran úgy emlegetik az erőszakot, mint valami tréfát? De nem hagyta, hogy eltérítsék.

– Majd vigyázok – felelte. – Hogy jutnak el az emberek Genfbe?

– Legrövidebben úgy, ha fölhajóznak a Szajnán Montereau-ig, ami kilencven kilométer. Az utazás többi része, a további négyszáz kilométer, javarészt szárazföldön történik, és nem túl bajos, ha nem viszel árut. Két-három hét, ha nincsenek komoly akadályok, noha ezekre mindig számítani kell. Anyád természetesen elkísér.

– Nem. Neki itt kell maradnia, hogy vigye a boltot.

– De komolyan, Sylvie, egyedül nem teheted!

– Lehet, hogy mégis.

– Akkor az út minden szakaszán csatlakoznod kell egy nagyobb

csapathoz. A legbiztonságosabbak a családok. Nyilvánvaló okokból kerüld az olyanokat, amelyekben csak férfiak vannak.

– Természetesen. – Mindez félelmetes újdonság volt Sylvie számára. Miért volt olyan bolond, hogy csak úgy dobálózott holmi genfi utakkal? – Akkor is meg akarom csinálni – mondta színlelt magabiztossággal.

– Ebben az esetben mi a történeted?

– Ezt hogy érti?

– Társaságban leszel. Az utazók nemigen csinálnak mást, csak beszélgetnek. Kérdéseket fognak föltenni. Azt nem mondhatod, hogy úton vagy Genfbe, mert tiltott könyveket akarsz venni. Igazából a legjobban teszed, ha egyáltalán nem említed Genfet, mivel mindenki tudja, hogy az az eretnekség világfővárosa. Ki kell találnod egy mesét.

Sylvie-t mintha fejbe vágták volna.

– Majd kitalálok valamit.

Luc töprengve nézte.

– Mondhatod, hogy zarándoklaton vagy.

– Hova?

– Vézelayba, ami félúton van Genfhez. Az apátságnak vannak ereklyéi Mária Magdolnától. Az asszonyok gyakran járnak oda.

– Tökéletes.

– Mikor akarsz indulni?

– Hamarosan. – Minél kevesebbet izgul az út miatt, annál jobb. – Ezen a héten.

– Keresek egy megbízható kapitányt, aki elvisz Montereau-ba. Legalább addig legyél biztonságban. Utána használd az eszedet.

– Köszönöm. – Habozott, azon töprengett, milyen udvariassággal köszönjön el, ha már Luc ilyen szíves volt hozzá. – Hogy van Georges? Egy ideje nem látom.

– Köszönjük, jól van, a fiókvállalatunkat vezeti Rouenban.

– Mindig is okos fiú volt.

Luc fanyarul elmosolyodott.

– Nagyon szeretem az én drága fiam, de sosem volt hozzád mérhető, Sylvie.

Ez igaz volt, mégis annyira zavarba ejtő, hogy megjegyzés nélkül hagyta, és csak annyit mondott:

– Köszönöm a segítségét. Holnap felkeresem az irodájában, ha lehet.

– Gyere kedd reggel. Addigra találok neked egy kapitányt.

Sylvie kihalászta az anyját az asszonyok csoportjából. Alig várta, hogy otthon legyen, és elkezdhesse az előkészületeket.

Útban hazafelé a rue de la Serpente-en talált egy olcsó rőfösboltot, ahol vásárolt egy vég közönséges, szürke szövetet, ami csúf volt, de tartós.

– Amint hazaérünk, varrj nekem egy apácaköntöst – mondta az anyjának.

– Természetesen, bár csaknem olyan gyatra varrónő vagyok, mint te.

– Nem baj. Minél otrombább, annál jobb, csak ne essen szét.

– Rendben.

– Ám előbb vágd le a hajam. Az egészet. Sehol nem lehet hosszabb egy hüvelyknél.

– Csúnya leszel.

– Pontosan – helyeselt Sylvie. – Éppen ezt akarom.

Orléans-ban Pierre gyilkosságot tervezett.

Nem ő forgatja a kést, de ő adja a megfelelő kézbe.

Charles bíboros ezzel a céllal vitte magával Orléans-ba. Charles még mindig dühös volt Pierre-re, amiért meg akart szabadulni Odette gyerekétől, de Pierre jól számított, mert a hasznossága megmentette.

Más körülmények között nem lett volna képes gyilkosságra. Sosem követett volna el ilyen szörnyű bűnt, noha közel járt hozzá: roppant nagy volt a csábítás, hogy megölje a csecsemő Alaint, de nem látott rá módot, hogy megúszhassa. Sok halálért volt felelős, beleértve Giles Palot-ét, de

azok mind törvényes kivégzések voltak. Tudta, hogy most egy félelmetes vonalat lép át.

Csak hát vissza akarta szerezni Charles bizalmát, és annak ez volt a módja. Remélhetőleg Moineau atya egyetértene vele abban, hogy ez Isten akarata. Ha nem így van, akkor Pierre elkárhozik.

A kiszemelt áldozat Bourbon Antal, Navarra királya volt. A gyilkosság jelentette a sarokkövét annak az összeesküvésnek, amely egyszerre semlegesítette volna a Guise család két legfontosabb ellenségét: Antal öccsét, Louis-t, Condé hercegét és a Bourbonok legfontosabb szövetségesét, Gaspard de Colignyt, Franciaország tengernagyát, a Montmorency család legerélyesebb tagját.

Hármukat, akik éppen az ilyesfajta összeesküvésektől félve ritkán mutatkoztak egy helyen, azzal az ígérettel csábították oda Orléans-ba, hogy rendi gyűlésen napirendre tűzik a szabad vallásgyakorlást. Ők voltak a türelmes frakció vezetői, egyszerűen nem maradhattak távol egy ilyen fontos alkalomról. Vállalniuk kellett a kockázatot.

Orléans a Loire északi partján terült el. Háromszázötven kilométerre volt a tengertől, de a folyón pezsgett a forgalom. Főleg abból a lehajtható árbócú, lapos fenekű bárkából volt sok, amely elment a sekély vízben, és átjutott a hidak alatt. A város szívében, a székesegyházzal szemben, az utca túloldalán egy újonnan épült palota állt, amelyet Château Groslot-nak hívtak büszke gazdája, Jacques Groslot után. A tulajdonost kizavarták csodálatos új házából, hogy helyet csináljanak a király és udvara számára.

Pazar épület, gondolta Pierre, miközben hajnalban a Château Groslot felé tartott a gyilkosság reggelén. A magas ablakokat fekete téglákból kirakott rombuszminta keretezte vörös tégla alapon. Pontosan egyforma ívben hajló, kettős lépcső vezetett a főbejárathoz. Ravasz és újító módszer volt a maga konzervatív módján, el is nyerte Pierre csodálatát.

Ő nem ott lakott. A szolgákkal együtt szállásolták el, jóllehet most már De Guise volt a neve. De egy napon neki is lesz egy ilyen palotája.

Charles de Louviers-val, a gyilkossal együtt ment be.

Különösen érezte magát Louviers társaságában. Elegáns és csiszolt modorú férfi volt, valahogy mégis bűnözőre emlékeztetett vállának tartása, szemének pillantása. Persze sok a gyilkos a világon, Pierre többször látta, ahogy az ilyeneket felkötik a párizsi place de Grève-en. Louviers azonban különbözött tőlük. Nemesi származású volt, mint azt a nevébe foglalt „de" szócska is mutatta, és csak a saját társadalmi osztályából való áldozatokat ölt. Különös módon mindenki egyetértett abban, hogy egy Antalhoz hasonló fejedelmet nem ölhet meg egy közönséges halandó.

Egy igazi újgazdag palotája volt: a faburkolat csillogott, a falikárpitok harsogó színének még nem volt ideje megfakulni, a hatalmas gyertyatartókra sem rakódott patina. A kazettás mennyezeten is friss volt a festés. Monsieur Groslot, a helyi politikus és üzletember tudatni akarta a világgal, hogy jól megy neki.

Pierre a királyné által elfoglalt lakosztályba vezette Louviers-t. Odaérve utasított egy szolgát, hogy jelezze érkezését Alison McKaynek.

Alisonból nagyon nagy dáma lett azóta, hogy jó barátnője, Stuart Mária Franciaország királynéja lett. Pierre elnézte a két lányt, ahogy ékszerektől ragyogva, megfizethetetlen ruhákban tündökölve nyugtázzák hanyag bólintással vagy leereszkedő mosollyal a nemesek hajbókolását, és arra gondolt, milyen gyorsan megszokja az ember a rangot meg a köztiszteletet, és hogy mennyire vágyik ő is arra, hogy így körülrajongják.

Arcátlanság volt ilyen korai találkozót kérni Alisontól, de ők régi ismerősök voltak az udvarhölggyel azóta, hogy Pierre több mint egy éve megvitte Máriának II. Henrik király közelgő halálának hírét. Alison jövője az övéhez hasonlóan elválaszthatatlanul össze volt kötve a Guise család sorsával. A lány nagyon jól tudta róla, hogy Charles bíboros nevében érkezik, és bízott benne, hogy Pierre nem rabolja fölöslegesen az idejét.

Néhány perccel később a szolga bevezette őket egy kis szobába. Alison egy kerek asztalnál ült. Nyilvánvalóan sietve öltözött fel, csak egy

brokátköpenyt dobott a hálóingére. Futtában megfésült sötét hajával, álomittas kék szemével elbűvölően zilált volt.

– Hogy van Ferenc király? – kérdezte Pierre.

– Nem jól – felelte a lány. – De hát ő sosincs jól. Tudod, hogy gyermekkorában himlőt kapott, ami lelassította a növekedését, és emiatt beteges.

– És Mária királyné? Gondolom, még mindig az anyját gyászolja. – Stuart Mária anyja, Marie de Guise júniusban halt meg Edinburghban.

– Amennyire egy olyan anyát gyászolni lehet, akit alig ismert.

– Gondolom, nem vitás, hogy Mária királynő hazamegy Skóciába. – Ez némi aggodalmat okozott Pierre-nek és a Guise testvéreknek. Ha Stuart Mária szeszélyből úgy dönt, hogy Skóciában akar uralkodni, a Guise-ek aligha akadályozhatják meg, mert ő a skótok királynője.

Alison nem válaszolt azonnal, amivel növelte Pierre bizonytalanságát.

– Az biztos, hogy a skótoknak erős kézre van szükségük – mondta.

Ez nem az a válasz volt, amit Pierre várt, de megfelelt a valóságnak. A skót parlament, amelyben a protestánsok voltak többségben, csak nemrég bocsátott ki egy törvényt, amely bűnné nyilvánította a misézést.

– De Máriának elsősorban itt, Franciaországban vannak kötelességei.

Alison vidáman helyeselt.

– Máriának Franciaországban kell maradnia, amíg világra nem hoz egy vagy eszményi esetben két fiút. Érthető módon a francia trónöröklés fontosabb, mint a lázongó skótok megbékítése.

Pierre megkönnyebbülten mosolygott.

– Egyébként miért akarná bárki is elcserélni Franciaország királynéjának rangját Skócia királynőjének szerepéért?

– Valóban. Mindkettőnknek csupán bizonytalan emlékeink vannak Skóciáról: amikor elhagytuk, Mária ötéves volt, én nyolc. Egyikünk sem beszéli a skót nyelvet. Azonban nem azért rángattál ki az ágyból ilyen korán, hogy Skóciáról beszélgessünk.

Pierre rájött, hogy kerülgeti a forró kását. Ne félj, biztatta magát. Pierre Aumande de Guise vagy.

– Minden készen áll – mondta Alisonnak. – Három ellenségünk a városban tartózkodik.

A lány pontosan tudta, miről beszél.

– Azonnal lépünk?

– Már léptünk. Louis de Bourbon őrizetben van, felségárulás a vád, és halálos ítélet vár rá. – Valószínűleg csakugyan bűnös, gondolta Pierre, nem mintha ez számítana. – Gaspard de Coligny szállását fegyveresek veszik körül, akik mindenhova követik. Ő is fogoly, csak ezt nem így mondják. – Erről Gaston Le Pin gondoskodott a Guise család több száz fős magánhadseregével. – Bourbon Antalt ma reggel hívatják Ferenc király elé. – Louviers felé intett. – És Charles de Louviers lesz az ember, aki megöli.

Alisonnak szeme se rebbent. Pierre-nek tetszett a hidegvére.

– És tőlem mit akarsz? – kérdezte az udvarhölgy.

Louviers most szólalt meg először. A beszéde csiszolt és szabatos volt, mint egy igazi nemesé.

– A királynak jelet kell adnia, hogy mikor hajthatom végre a tettet.

– Miért? – kérdezte Alison.

– Mert vérbeli herceget csakis a király engedélyével szabad megölni.

Louviers a szobában tartózkodó összes ember számára nyilvánvalóvá akarta tenni, hogy ezért a gyilkosságért Ferenc király a felelős. Máskülönben utólag túl könnyű lenne tagadni a felelősséget, ártatlanságot hangoztatni, kivégeztetni Louviers-t, Pierre-t, Charles bíborost vagy bárki mást, akinek köze lehet az összeesküvéshez.

– Természetesen – felelte Alison, aki szokása szerint gyorsan átlátta a dolgot.

– Louviers-nak csak néhány zavartalan pillanata lesz őfelségével, ezért meg kell egyezniük valamilyen jelben. Charles bíboros már elmagyarázta

ezt a királynak.

– Nagyon helyes. – Alison felállt. – Jöjjön velem, Monsieur de Louviers.

Louviers követte az ajtóhoz, ahol az udvarhölgy megkérdezte:

– Itt van a fegyvere?

A férfi a köpenye alá nyúlt, és megmutatta az övére függesztett, hüvelyben viselt, hatvan centi hosszú tőrt.

– Jobb, ha ezt most itt hagyja Monsieur Aumande de Guise-nél.

Louviers lecsatolta a tőrt, az asztalra tette, és kiment Alison után a szobából.

Pierre az ablakhoz állt, és nézte a téren át a székesegyház nyugati homlokzatának magas csúcsíveit. Nyugtalankodott, bűntudat gyötörte. Mindezt az egyházért csinálom, mondta magának, és Istenért, akinek ez itt a háza, és a régi, igazi hitért.

Megkönnyebbült, amikor Alison visszatért. Az udvarhölgy odaállt mellé, olyan közel, hogy a válluk súrolta egymást, ugyanazt nézte.

– Jeanne d’Arc itt imádkozott Orléans ostroma idején – mondta Alison. – Megmentette a várost az angol hadsereg barbárságától.

– Némelyek szerint Franciaországot mentette meg – felelte Pierre. – Ahogy ma mi igyekszünk megmenteni az országot.

– Igen.

– Minden rendben Ferenc király és Louviers között?

– Igen, beszélgetnek.

Pierre hangulata fölengedett.

– Hamarosan végleg megszabadulunk a Bourbon fenyegetéstől. Azt hittem, sosem érem meg ezt a napot. Minden ellenségünknek vége lesz. – Alison nem felelt, de bizonytalannak tűnt. – Nem értesz egyet?

– Vigyázz az anyakirálynővel – felelte Alison.

– Ezt miért mondod?

– Mert ismerem. Kedvel engem. Amikor gyerekek voltunk, én

vigyáztam Ferencre és Máriára – különösen Ferencre, mert olyan penye volt. Katalin királyné mindig hálás volt nekem ezért.

– És…?

– Beszélgetni szokott velem. Rossznak tartja, amit mi teszünk. – Pierre tudta, hogy amikor Alison azt mondja: „mi”, a Guise családot érti alatta.

– Rossz? – kérdezett vissza. – Hogyhogy?

– Szerinte sosem irtjuk ki a protestantizmust azzal, hogy embereket égetünk meg. Ezzel csak vértanúkat gyártunk. Inkább azt kellene megszüntetnünk, ami miatt a protestánsok meg akarják reformálni a katolikus egyházat.

Ami a mártírokat illeti, Alisonnak igaza volt. Életében senki sem kedvelte különösebben a basáskodó Giles Palot-t, most azonban Pierre kémei szerint valóságos szentet csináltak belőle. Az egyház megreformálása viszont vágyálom.

– Arról beszélsz, hogy vegyék el a gazdagságot és kiváltságokat az olyan emberektől, mint Charles bíboros? Ez sosem történik meg, mert túlságosan hatalmasak.

– Katalin úgy véli, ez a probléma.

– Az emberek mindig fognak hibákat találni az egyházban. Meg kell tanítani nekik, hogy nincs joguk a bírálatra.

Alison vállat vont.

– Nem mondtam, hogy Katalin királynénak igaza van. Csak arra gondoltam, jobb, ha vigyázunk magunkra.

Pierre kétkedve nézett rá.

– Ha az anyakirálynénak lenne hatalma, akkor igen. De mivel a király a Guise-ek egyik unokahúgát vette nőül, mi parancsolunk. Nem hinném, hogy bármi félnivalónk lenne a király anyjától.

– Ne becsüld alá, csak mert nő. Emlékezz Jeanne d’Arcra.

Pierre szerint Alisonnak nem volt igaza, de azért azt felelte neki:

– Sosem becsültem le a nőket – amit kiegészített egy elbűvölő

mosollyal.

Alison kissé elfordult, így a keble megérintette Pierre mellét. Pierre-nek meggyőződése volt, hogy nő ilyet nem tesz véletlenül.

– Milyen egyformák vagyunk mi ketten – mondta Alison. – Nagyon hatalmas emberek szolgálatának szenteltük magunkat. Óriások tanácsadói vagyunk. Mindig együtt kell működnünk.

– Rokonszenves gondolat. – A lány politikai szövetségről beszélt, de szavai alatt egy másik üzenet rejlett. Hangjának dallama és pillantása elárulta, hogy vonzódik a férfihoz.

Pierre egy éve nem gondolt szerelemre. Csalódása Véronique miatt és undora a förtelmes Odette-től nem hagyott a szívében semmilyen érzést a nők iránt.

Egy pillanatig nem jutott eszébe, mit válaszoljon Alisonnak. Azután rájött, hogy a lány beszéde az együttműködésről nem puszta fecsegés a regényes érdeklődés álcázására. Az ellenkezője a valószínűbb: azért flörtöl vele, hogy együttműködésre csábítsa. Normális körülmények között Pierre mímelt szerelmet a nők iránt, ha valamit akart tőlük. Elmosolyodott a sors iróniáján, amit Alison bátorításnak vett. Alig észrevehetően hátraszegte a fejét, hogy felnézzen az ifjúra. A biztatás nyilvánvaló volt.

Pierre mégis habozott. Mi következhet ebből rá nézve? A válasz azonnali volt: irányíthatja Franciaország királynéját. Ha Stuart Mária legjobb barátnője az ő szeretője, akkor még François hercegnél és Charles bíborosnál is hatalmasabb lehet.

Előrehajolt és megcsókolta a lányt. Alison ajka puha és engedékeny volt. Kezét Pierre tarkójára tette, közelebb húzta magához, megnyitotta a száját a nyelve előtt. Azután elhúzódott.

– Ne most – mondta. – Nem itt.

Pierre igyekezett kitalálni, mit jelent ez. Valahol másutt, később akar lefeküdni vele? Egy olyan hajadon leány, mint Alison, nem áldozhatja föl a szüzességét. Ha ez kitudódik – és az udvarnál rendszerint ez történik –,

örökre oda az esélye egy tisztességes házasságra.

Mindazonáltal egy előkelő szűz több mindent engedhet meg magának egy férfival szemben, ha hozzá akar menni…

Hát erről van szó!

– Jaj, ne! – mondta.

– Tessék?

– Ugye, nem tudod?

– Mit nem tudok?

– Hogy nős vagyok.

A lány arca megnyúlt.

– Jó ég, dehogy.

– Charles bíboros szervezte meg. Egy nőnek hirtelen szüksége lett férjre a szokásos okból.

– Kinek?

– Alain de Guise teherbe ejtett egy lányt.

– Igen, erről hallottam – ó! Te vagy az, aki elvetted Odette-et?

Pierre ostobának érezte magát, és szégyenkezett.

– Igen.

– De hát miért?

– A jutalmam az volt, hogy jogom van Pierre Aumande de Guise-nek neveznem magam. Rajta van a házasságlevélen.

– A pokolba!

– Sajnálom.

– Én is – bár én is megtettem volna egy ilyen névért.

Pierre kicsit jobban érezte magát. Gyorsan megszerezte, majd elvesztette a kiváló lehetőséget, hogy közelebb férkőzzön a királynéhoz, de legalább Alison nem nézi le, amiért elvette Odette-et. Az nagyon bántotta volna.

Kinyílt az ajtó, Pierre és Alison bűntudatosan szétrebbent. Bejött Louviers, és azt mondta:

– Minden el van intézve. – Elvette a tőrt az asztalról, visszacsatolta az övére, és összehúzta a köpenyét, hogy elrejtse.

– Megyek öltözni – mondta Alison. – Várjanak a fogadóteremben. – Eltűnt a belső ajtó mögött.

Pierre és Louviers végigment a folyosón, majd egy előcsarnokon átvágva beléptek egy aranyozott fatáblákkal, tarka tapétával és perzsaszőnyeggel ékes terembe. Ez csak az előszoba volt, innen nyílt a fogadószoba, ahol a király kihallgatásokat tartott, meg egy őrszoba, ahogy húsz-harminc katona várakozott, és leghátul volt a királyi hálószoba.

Noha korán érkeztek, már volt ott néhány udvaronc.

– Még egy-két óra. El sem kezdett öltözni – mondta Louviers.

Pierre borúsan beletörődött a várakozásba. Az Alisonnal folytatott beszélgetésen rágódott. Gyomorégést kapott a gondolattól, hogy a francia királyné legjobb barátnője hozzámenne, ha nem lenne házas. Micsoda csapatot alkotnának: mindketten okosak, szemrevalók, becsvágyóak. Akár még herceg is lehetett volna. Gyászolta a füstbe ment lehetőséget, és még jobban gyűlölte Odette-et, aki pórias ordenáréságával visszarántotta férjét arra a társadalmi szintre, ahonnan keserves munkával menekült el. Semmivé tette egy egész élet fáradalmait!

A terem fokozatosan megtelt. Délelőtt megérkezett Bourbon Antal. Az arca mutatós volt, de erélytelen, vastag szemhéja és rozmárbajusza durcás nemtörődömséget kölcsönzött az arcának. A testvérét bebörtönözték, Coligny gyakorlatilag letartóztatásban volt, és Antalnak tudnia kellett, hogy ellene is készül valami félelmetes dolog. Pierre-nek, ahogy figyelte, olyan érzése támadt, hogy tudja, ma meg fog halni. A viselkedése mintha azt mondta volna: *Csináljátok csak a gazságaitokat, úgysem érdekel!*

Belépett Sebhelyes herceg és Charles bíboros. Biccentettek ismerőseiknek, azután megállás nélkül mentek tovább a belső szobákba.

Néhány perccel később a várakozó udvaroncokat beszólították a

fogadóterembe.

Ferenc király díszes, faragott trónon ült. Oldalra dőlt, mintha meg kellene támaszkodnia a karfán. Az arca sápadt és nyirkos volt. Sosincs jól, mondta róla Alison, de ez rosszabbnak látszott a szokásos gyengeségnél.

Charles bíboros állt a trón mellett.

Pierre és Louviers az első sorba nyomakodott, hogy a király jól lássa őket. Bourbon Antal pár lépésre volt tőlük.

A királynak most kellett megadnia a jelet.

Ehelyett Ferenc intett egy udvaroncnak, aki előrelépett, és válaszolt egy fölösleges kérdésre. Pierre nem értette a beszélgetést. A királynak azonnal el kellett volna rendelnie a sommás kivégzést. Furcsa, hogy először kisebb ügyekkel foglalkozik, mintha a gyilkosság csak egy pont lenne a napirendben. A király most egy másik udvaroncot faggatott egy ugyanolyan sablonos ügyről.

Charles bíboros valamit súgott a király fülébe, feltehetőleg azt, hogy térjen a tárgyra, de Ferenc csak legyintett, mintha azt mondaná: *mindent a maga idejében*.

Orléans püspöke kezdett beszélni. Pierre legszívesebben megfojtotta volna. A király hátradőlt a trónján, és lehunyta a szemét, nyilván azt hitte, hogy az emberek most majd azt gondolják, mennyire figyel a püspökre. Jóllehet inkább olyannak látszott, mint aki mindjárt elalszik… vagy elájul.

Egy perc múlva kinyitotta a szemét, és körülnézett. Tekintete megakadt Louviers-n, és Pierre érezte, hogy ez lesz a pillanat; ám a király figyelme már arrébb is vándorolt.

Azután remegni kezdett.

Pierre borzalommal nézett rá. A reszkető forróláz olyan betegség volt, amely már három éve pusztított Franciaországban és más európai államokban. Néha végzetesnek bizonyult.

Add meg a jelet az isten szerelmére, azután összeeshetsz!, gondolta.

Ehelyett a király tápászkodni kezdett, de még mintha ehhez is gyenge

lett volna, mert visszasüllyedt ülő helyzetbe. A püspök tovább duruzsolt: vagy nem vette észre, vagy nem érdekelte, hogy a király betegnek látszik; Charles bíboros azonban szemfülesebb volt. Valamit mormolt Ferencnek, aki bágyadtan megrázta a fejét. Charles reménytelen arccal felsegítette.

A király a bíboros karjára támaszkodva elindult a belső szobák ajtajához.

Pierre ránézett a navarrai királyra, aki ugyanúgy megrökönyödött, mint a többiek. Biztos, hogy ezt nem az ő körmönfont összeesküvése eredményezte. Pillanatnyilag megúszta, de láthatóan nem tudta, miért.

Charles intett testvérének, Sebhelyes hercegnek, ám ő Pierre megdöbbenésére látványos undorral hátat fordított Charles-nak és a királynak, és ez olyan udvariatlanság volt, amiért egy erősebb király börtönbe vetette volna.

Ferenc király Charles bíborosra nehezedve távozott a teremből.

*

Úgy lett egyre hidegebb, ahogy Sylvie közeledett az Alpok előhegyeiben Genfhez. Tél volt, kellett volna egy irhakabát. Erre nem számított.

Sok mindenre nem számított. Fogalma sem volt róla, milyen gyorsan elkopik a cipő, ha nap mint nap és reggeltől estig gyalogolunk. Felháborította a fogadósok kapzsisága, különösen az olyan helyeken, ahol nem volt más vendégház: még egy apácánál is vastagon fogott a ceruzájuk. Számított a férfiak tolakodására, és kurtán elbánt velük; annál jobban megdöbbentette, amikor az egyik éjszaka egy nő esett neki egy vendégfogadó közös hálójában.

Nagy kő esett le a szívéről, amikor a távolban felbukkantak Genf protestáns templomainak tornyai. Ugyanakkor büszke is volt magára. Azt mondták neki, hogy ezt nem tudja megcsinálni, mégis megtette Isten segedelmével.

A város az ugyanazon nevet viselő tó déli csúcsánál terült el, ott, ahol a Rhône elindult a távoli Földközi-tenger felé. Közelebb érve látta, hogy Párizshoz képest Genf csak kisváros. De hát Párizshoz képest minden helység kisváros.

A látvány nemcsak szívderítő volt, de szép is. A tó, akár a kristály, a környező hegyek kékek és fehérek, az ég gyöngyházszürke.

Mielőtt odament volna a városkapuhoz, levette apácafőkötőjét, elrejtette mellkeresztjét, sárga sálat tekert a fejére és a nyakára, így már nem látszott apácának, csak rosszul öltözött világi nőnek. Minden gond nélkül beengedték.

A fogadónak, ahol megszállt, egy nő volt a tulajdonosa. Másnap vett egy vörös gyapjúsapkát, amely eltakarta apácásan kurta haját, és melegebb volt a sárga sálnál.

Kemény, hideg szél támadt a Rhône völgye felől, tarajos hullámokba korbácsolta a tó vizét, a város dideregni kezdett. Sylvie megállapította, hogy a genfiek ugyanolyan hidegek, mint az éghajlat. Szerette volna közölni velük, hogy egy protestánsnak nem kötelező mogorvának lenni.

A városban rengeteg nyomdász és könyvárus lakott. Angol, német és francia nyelvű Bibliákat és más irodalmat nyomtattak és terjesztettek szerte Európában. Sylvie bement a szállásához legközelebb eső műhelybe, ahol egy nyomdász és az inasa dolgozott egy sajtóval a könyvtornyok között. Megkérdezte, mibe kerül egy francia Biblia.

A nyomdász végignézett a jövevény hitvány ruháján, és azt felelte:

– Az túl drága magának.

Az inas felnyihogott.

– Komolyan beszélek – jelezte Sylvie.

– Nem úgy fest – válaszolta a férfi. – Két livre.

– És ha százat rendelek?

A nyomdász unottan elfordult.

– Nincs száz példányom.

– Hát én pedig nem alapozom az üzletemet olyasvalakire, aki ennyire lagymatag – felelte csípősen a lány, és kifordult a boltból.

De a következő nyomdásszal sem járt jobban. Őrjítő volt. Nem értette, miért nem akarják eladni a könyveiket. Megpróbálta elmagyarázni nekik, hogy Párizsból jött idáig, de nem hitték el. Azt mondta, szent küldetése, hogy elvigye a Bibliát a félrevezetett francia katolikusoknak, mire kinevették.

Kétségbeesetten, tehetetlenül tért vissza a fogadóba a meddő nap után. Idáig jött a semmiért? Fáradt álomba merült, és azzal az elhatározással ébredt, hogy másként fog a dologhoz.

Felkereste a Lelkészek Kollégiumát, abban a hitben, hogy mivel nekik küldetésük az igaz evangélium terjesztése, biztosan segítenek. A szerény épület előcsarnokában meglátott egy ismerős arcot. Pár percet tartott kitalálnia, hogy ő az a fiatal misszionárius, aki csaknem három éve lépett be az apja nyomdájába, és azt mondta: „Guillaume vagyok Genfből." Megkönnyebbülten üdvözölte.

Ami Guillaume-ot illeti, ő egyfajta isteni ajándéknak tekintette Sylvie váratlan felbukkanását. Két újabb franciaországi misszió után most fiatalabbakat képezett ki a missziós hivatásra. A könnyebb élet lelohasztotta a benne lobogó lázat, már nem volt pengevékony, hanem inkább elégedetten gömbölyded. Sylvie érkezése teljessé tette a boldogságát.

Megbotránkozott Pierre árulásán, de nem tudta leplezni örömét, hogy csábosabb vetélytársa szélhámosnak bizonyult. Könnyek csillogtak a szemében, amikor a lány beszámolt Giles vértanúságáról.

Nem lepődött meg, amikor Sylvie elmesélte a genfi könyvárusoknál szerzett tapasztalatait.

– Ez azért volt, mert úgy bántál velük, mint a veled egyenlőkkel – mondta.

Sylvie megtanulta, hogy bátornak és parancsolónak kell mutatkozni;

csak így riaszthatja el a férfiakat, akik visszaélnének a helyzetével.

– De miért baj az? – kérdezte.

– Elvárják, hogy egy nő alázatos legyen.

– Párizsban is azt szeretik, ha egy nő tudja a tiszteletet, de emiatt nem zavarják el a vevőket. Ha egy nőnek van pénze, nekik pedig árujuk, akkor megkötik az üzletet.

– Párizs más.

Nyilvánvaló, gondolta Sylvie.

Guillaume lelkesen vállalta, hogy segít neki. Aznap kihagyta a tanítást, és elvitte Sylvie-t egy ismerős nyomdászhoz. A lány a háttérben maradt, és Guillaume-ra bízta a beszédet.

Kétféle Bibliát akart: egy olyan olcsót, amelyet csaknem mindenki megengedhet magának, és egy díszkiadásút drága nyomással és kötéssel a gazdagabb vevőknek. Utasításait követve Guillaume keményen alkudott, és mindkettőt olyan áron szerezte meg neki, amelyet Sylvie megháromszorozhat Párizsban. Vásárolt száz drága Bibliát és ezer olcsót.

Izgatottan fedezte föl ugyanebben a műhelyben a *Zsoltárok könyvé*t, amelyet a költő Clément Marot fordított le franciára. Ez apjának sikerkönyve volt, és nála is kelendő lesz. Vett ötszázat.

Lelkesen nézte, ahogy előhozzák a ládákat a műhely végében lévő raktárból. Még nem volt vége az útnak, de eddig sikerrel járt. Milyen igaza volt, amikor nem hagyta eltántorítani magát a küldetésétől. Ezek a könyvek szívek százait nyitják meg az igaz vallásnak. Ráadásul eltartják őt és az anyját legalább egy évig, vagy tovább. Ez diadal volt.

De először el kell juttatnia őket Párizsba, ehhez pedig hazudni kell.

Vett még száz rizsma papírt a rue de la Serpente-en lévő boltban. Utasítására Guillaume arra kérte a nyomdászt, hogy a könyveket rejtse el a papírok alá, így ha bármilyen okból kinyitnák valamelyik ládát, nem fedezik fel azonnal a csempészárut. Sylvie ráíratta a ládákra olaszul: „Carta di Fabriano”. Fabriano városa híres volt jó minőségű papírjáról.

Ezzel a csellel Sylvie kijátszhat egy felületes ellenőrzést. Ha a ládákat alaposabban átvizsgálják, akkor neki természetesen vége.

Aznap este Guillaume meghívta a szülei házába vacsorára.

Sylvie nem utasíthatta vissza a meghívást, hiszen a férfi nagyon rendes volt hozzá, és a segítsége nélkül kudarcba fulladhatott volna a küldetése. Mindazonáltal kényelmetlenül érezte magát. Tudta, hogy a fiatalember regényes érzelmeket táplál iránta, azért is távozott Párizsból abban a pillanatban, amikor ők eljegyezték egymást Pierre-rel. Ezek az érzelmek most visszatértek – vagy talán sosem távoztak.

Guillaume egyetlen gyermek volt, és a szülei nagyon szerették. Kedves, jóságos emberek voltak, látni valóan tudták, hogy a fiuk fülig szerelmes. Sylvie-nek ismét el kellett mondania apja vértanúhalálát, és azt, hogyan építették újra az anyjával az életüket. Guillaume apja, egy ékszerész, olyan büszke volt Sylvie-re, mintha máris a menye lenne. Az anyja csodálta a bátorságát, de a szemében ott volt a szomorú, ám cáfolhatatlan felismerés, hogy a fia nem tudta meghódítani Sylvie szívét.

Meghívták, lakjon náluk, de ezt visszautasította, nem akart hamis reményeket táplálni.

Aznap éjjel azon tűnődött, miért is nem szereti Guillaume-ot. Sok közös vonásuk volt. Jómódú polgárcsaládból származnak. Mindketten az igaz evangélium terjesztésének szentelik magukat. Mindkettejüknek vannak tapasztalatai a hosszú utazások sanyarúságáról, kockázatairól. Mindketten ismerik a veszélyt, és láttak erőszakot. Mégis elutasította ezt a bátor, értelmes, tisztességes embert egy mézes nyelvű hazugért és árulóért. Valami baj van vele? Talán csak nem az a sorsa, hogy szeressen és férjhez menjen.

Másnap Guillaume elvitte a kikötőbe, és bemutatta egy folyami hajósnak, akit becsületesnek tartott. A hajós és a családja ugyanabba a templomba járt, mint ő. Sylvie úgy gondolta, meg lehet bízni benne, már amennyire egy férfi megbízható.

Ezt a súlyos rakományt nagyon nehéz lett volna szekéren szállítani az

országutakon, így hajóval akart visszatérni Párizsba. A bárka leviszi Marseille-ig, ott átrakják a ládáit egy tengerjáró hajóra, amely az északfrancia partokra, Rouen felé tart. Onnan pedig ár ellen felhajózik Párizsba.

Másnap berakodták a ládáit, és a következő reggel Guillaume felkísérte a fedélzetre. A lány rosszul érezte magát, amiért elfogad ennyi segítséget, miközben nem áll szándékában megadni azt, amit a fiatalember igazából szeretne. Váltig mondogatta magának, hogy Guillaume önként ajánlotta fel a segítségét, ő semmivel sem manipulálta; ennek ellenére bűntudata volt.

– Írj nekem, amikor az összes könyvet eladtad – kérte a fiatalember. – Mondd meg, mire van szükséged, és a következő szállítmányt én magam viszem el Párizsba.

Sylvie nem akarta, hogy Guillaume Párizsba jöjjön. Akkor okvetlenül udvarolna, és ő nem háríthatná el ilyen könnyen a társaságát. Kínos helyzetbe kerülne. Mégsem utasíthatja el az ajánlatot, mert így lesz utánpótlása anélkül, hogy meg kellene tennie ezt a hosszú és nehéz utat.

Alattomosság lenne elfogadni? Tökéletesen tisztában volt a fiatalember indítékaival. De nem gondolhat csak magára. Ő és Guillaume szent feladatot teljesít.

– Ez csodálatos lenne – válaszolta. – Majd írok.

– Várom a levelet – mondta a fiatalember. – Imádkozom, hogy hamarosan megérkezzen.

– Isten veled, Guillaume – mondta Sylvie.

Alison attól félt, hogy Ferenc király meg fog halni, márpedig akkor az elözvegyült Máriából csak egy volt királyné lesz, és Alison nem lenne több egy volt királyné barátnőjénél. Ennél azért többet érdemelnek az élet napos oldalából, nem?

Mindenki ideges volt Ferenc betegsége miatt. Egy király halála szörnyű bizonytalanságot jelent. A Guise testvéreknek ismét meg kellene

küzdeniük a Bourbonokkal és a Montmorencykkel az uralomért; a kereszténységnek ismét harcolnia kellene az eretnekséggel; a hatalom és a gazdagság ismét azokhoz kerülne, akik a leggyorsabban lépnek és a legkeményebben ütnek.

Miközben Ferenc állapota egyre romlott, Katalin hívatta Alison McKayt. Az anyakirályné pompás fekete selyemruhát viselt felbecsülhetetlen értékű gyémántokkal.

– Vigyél el egy üzenetet Pierre barátodnak – mondta.

Nemének éleslátásával kétségtelenül rájött, hogy Alison gyengéd érzelmeket táplál Pierre iránt. Katalin minden pletykát ismert, így valószínűleg azt is tudta, hogy Pierre nős, és a románc halálra van ítélve.

Alisont felzaklatta Pierre beismerése. Megengedte magának, hogy beleszeressen ebbe az okos, elbűvölő, jóképű és elegáns férfiba. Arról álmodozott, hogy ők lesznek a hatalmas pár a trón mögött, hűen egymáshoz, a királyhoz és a királynéhoz. Most elfelejtheti álmait.

– Parancsára, felség – mondta.

– Közöld vele, hogy egy óra múlva látni akarom Charles bíborost és Sebhelyes herceget a fogadóteremben.

– És ha megkérdezi, hogy miért?

A királyné elmosolyodott.

– Ha megkérdezi, akkor mondd neki, hogy nem tudod.

Alison távozott Katalin lakosztályából, és végigsietett a Groslot-palota folyosóin. A férfiak meghajoltak, a nők pukedliztek, amerre elment. Akaratlanul élvezte a hódolatukat, különösen most, amikor tudta, milyen hamar vége lehet.

Mit akarhat Katalin? Tudta az anyakirálynéról, hogy ravasz és kemény. Amikor Henrik meghalt, Katalin gyengének érezte magát, és szövetséget kötött a Guise testvérekkel; most azonban már hibának tartotta, mert Charles és François mellőzte őt, és Mária királynén keresztül uralkodott a királyon. Alisonnak volt egy olyan érzése, hogy Katalint még egyszer nem

lehet ilyen könnyen elbolondítani.

A Guise testvéreknek éppúgy volt lakosztálya a palotában, mint a királyi családnak. Tisztában voltak vele, milyen életfontosságú fizikailag is közel lenni az uralkodóhoz. Pierre viszont azzal volt tisztában, hogy közel kell maradnia Charles bíboroshoz. Az Orléans-i Szűz fogadóban lakott a székesegyház mellett, azonban mindennap átjött a Groslot-ba, mielőtt a Guise testvérek reggel fölkeltek, és addig maradt, amíg este le nem feküdtek. Így semmiről nem maradt le.

Alison a bíboros fogadószobájában találta meg, számos más titoknok és szolga között. Pierre ujjatlan kék zekét viselt, amely alá fehér alapon kékkel hímzett, fodros inget vett. Mindig szédületes volt, különösen kékben.

A bíboros még a hálószobájában tartózkodott, noha már kétségtelenül felöltözött, és embereket fogadott: lustának igazán nem lehetett nevezni.

– Szólok neki – mondta Pierre, és felállt. – Mit akar az anyakirályné?

– Titokzatoskodik – felelte Alison. – Ambroise Paré ma reggel megvizsgálta a királyt. – Paré a király sebésze volt. – De mostanáig egyedül Katalin tudja, mit mondott.

– Talán felgyógyul.

– Vagy talán nem. – Alison és Stuart Mária boldogsága Ferenc gyönge egészségén múlt. Nem így lenne, ha Máriának született volna gyermeke, de még mindig nem esett teherbe. Megvizsgáltatta magát az orvossal, akit az anyósa javasolt, de nem volt hajlandó elárulni Alisonnak, hogy mit hallott tőle.

– Ha Ferenc király utód nélkül hal meg, az öccse, Károly lesz a király – tűnődött Pierre.

Alison bólintott.

– De Károly csak tízéves, így valaki másnak kell uralkodnia a nevében.

– A régens pedig magától értetődően a legrangosabb vérbeli herceg lesz, aki történetesen Bourbon Antal.

– A legnagyobb ellenségünk. – Alison már látta a rémálmot, amelyben a Guise család elveszíti a befolyását, és ő meg Stuart Mária senkik lesznek, akiknek senki sem hajt térdet.

Kétségtelen, hogy Pierre-t ugyanezek a rossz álmok háborgatják, de látszott rajta, hogy máris azt kutatja, miként harcolhatna ellene. Alisonnak az tetszett benne, hogy sohasem csügged.

– Mostani feladatunk tehát abban áll, hogy ha Ferenc meghal, semlegesíteni kell Antalt – mondta. – Szerinted az anyakirályné ezt akarja megbeszélni a Guise fivérekkel?

Alison elmosolyodott.

– Ha rákérdeznek, mondd, hogy nem tudod.

Egy órával később Alison és Pierre ott állt Sebhelyes herceg és Charles bíboros mellett a káprázatos fogadóteremben. Szén lángolt egy hatalmas kandallóban. Alison meglepetésére Bourbon Antal is ott volt. A vetélytársak gyilkosan méregették egymást a terem két végéből. Sebhelyes kivörösödött a méregtől, Charles a szakállát sodorgatta hegyesre, márpedig ilyet akkor csinált, ha nagyon dühös volt. Antal mintha félt volna.

Miért hívta össze Katalin a halálos ellenségeket egy terembe? Netán gladiátorviadallal óhajtja eldönteni, melyik párt uralkodjon, ha Ferenc meghal?

Rajtuk kívül jelen voltak a legelőkelőbb udvaroncok, többségük a királyi Titkos Tanács tagja. Láthatólag semmit sem értettek. Közönség előtt akarnák megölni Antalt? Charles de Louviers, az orgyilkos nem mutatkozott.

Itt valami fontos dolog készülődött, de Katalin gondosan vigyázott, hogy a titok ne szivárogjon ki. Még Pierre sem tudta, bár ő rendszerint mindent tudott.

Alison nem szokta meg, hogy Katalin kezdeményezzen. Holott az anyakirályé tudott körmönfont lenni. Alisonnak eszébe jutott a kis fiola vér, amelyet Katalin küldött Stuart Máriának a nászéjszakára. Emlékezett a

cicusokra is, és megértette, hogy Katalinnak van egy kemény oldala, amelyet rendszerint elrejt.

Bejött Katalin. Mindenki mélyen meghajolt. Alison még sose látta ilyen parancsolónak az anyakirálynét, és ráébredt, hogy tudatos választás eredménye a fekete selyem és a gyémántos ékesség, mert ezek méltóságot sugároznak. Katalin most még kiegészítette őket egy koronaszerű fejdísszel. Keresztülvágott a termen, négy fegyveres kísérte, akiket Alison először látott. Ezeket meg honnan szerezte? Jött vele két írnok is, akik íróasztalt és írószereket hoztak.

Katalin helyet foglalt a trónon, amelyen normális körülmények között Ferenc ült. Valaki levegőért kapott.

Az anyakirályné két papírlapot tartott a bal kezében.

Az írnokok felállították asztalukat, a testőrök beálltak Katalin mögé.

– A fiam, Ferenc nagyon beteg – mondta Katalin.

Alison és Pierre összenéztek. A fiam? Nem a király őfelsége?

Katalin folytatta:

– Az orvosok semmit sem tehetnek érte. – Hangja egy pillanatra megtört az anyai gyengeségtől, és egy csipkekendővel megérintette a szemét. – Paré doktor azt mondta, hogy már csak néhány napja van hátra.

Aha, gondolta Alison, tehát az utódlásról lesz szó.

– Elhozattam második fiamat, Charles-Maximilient a saint-germain-en-laye-i kastélyból – mondta Katalin. – Már itt van.

Ez új volt Alisonnak. Katalin gyorsan és ravaszul járt el. Az utódlás veszedelmes pillanatában azé lehet a hatalom, aki a kezében tartja a leendő uralkodót. Katalin mindenkit megelőzött.

Alison ismét Pierre-re nézett. A fiatalember álla leesett a megdöbbenéstől.

A mellette álló Charles bíboros dühösen odasúgta:

– Egyik kémed sem mondta ezt!

– Nem azért fizetik őket, hogy a királyi családot lessék, a protestánsok

után kell kémkedniük – védekezett Pierre.

Katalin szétválasztotta a kezében tartott két papírlapot, és fölemelte az egyiket.

– Mindazonáltal Ferenc király talált magában annyi erőt, hogy aláírja Louis de Bourbonnak, Condé hercegének halálos ítéletét.

Több udvaroncnak elakadt a lélegzete. Louis-ra rábizonyították az árulást, de a király mostanáig habozott, hogy kivégeztesse-e. Egy vérbeli herceg kivégzése olyan szélsőséges intézkedés, hogy egész Európa felhördülne. Csak a Guise hercegek szerették volna holtan látni Louis-t, és minden jel arra utalt, hogy most is az történik, amit ők akarnak, mint rendesen. Ezek szerint az anyakirályné biztosítani akarja, hogy a Guise-ek maradjanak a hatalmon.

Katalin meglobogtatta a papírt. Alison nem tudta, valóban aláírta-e a király. Senki nem látta.

– Könyörgök, felség! – szólalt meg Antal. – Esedezve kérem, ne végeztesse ki a testvéremet! Esküszöm, ártatlan!

– Egyikőtök sem ártatlan! – csattant fel Katalin. Alison még sosem hallotta ezt a hangját. – A királynak mindenekelőtt abban kell döntenie, hogy *mindketten* meghaljatok-e!

Antal, aki merész volt a csatatéren, és félénk mindenütt másutt, most megalázkodott.

– Esedezem, felség, irgalmazzon! Esküszöm, hívek leszünk a királyhoz!

Alison a Guise testvérekre nézett. Alig bírták palástolni ujjongásukat. Ellenségeiket elintézték! Soha jobbkor!

– Ha Ferenc király meghal, és tízéves másodszülöttem lesz IX. Károly király, miként lehetnél régens, Antal, amikor részt vettél egy összeesküvésben elődje ellen? – kérdezte Katalin.

Semmi sem bizonyította, hogy akár Antal, akár Louis összeesküdött volna Ferenc ellen. Antal másfelől kezdett oldalazni.

– Nem akarok régens lenni! – mondta kétségbeesetten. – Elállok tőle!

Csak kíméld meg az életünket!

– Képes lennél lemondani a régens tisztségéről?

– Természetesen, ha felséged parancsolja!

Alison gyanította, hogy Katalin kezdettől ezt akarta kicsikarni Antalból. Sejtését megerősítette az, amit Katalin ezután tett.

Az anyakirályné meglobogtatta a másik papírt.

– Ebben az esetben azt parancsolom, hogy írd alá ezt az okmányt ma, itt, az udvar színe előtt. Az áll benne, hogy lemondasz a régens tisztségéről egy másik személy javára.

– Jelentőségteljesen nézett a Sebhelyesre, de nem nevezte meg.

– Bármit aláírok – mondta Antal.

Alison látta, hogy Charles bíboros szélesen mosolyog. Pontosan ezt akarták a Guise testvérek. Ők fogják irányítani az új királyt, és folytatják irtó hadjáratukat a reformátusok ellen. Ám Pierre elkomorodott.

– Miért egyedül csinálja? – súgta Alisonnak. – Miért nem vette bele a Guise-eket az összeesküvésbe?

– Talán most visszavág – felelte Alison. – Eléggé a háttérbe szorították azóta, hogy Henrik király meghalt.

Katalin odaadta a papírt az írnoknak, Antal előrelépett.

Elolvasta a rövid írást. Egyszer mintha meglepődött volna. Felnézett Katalinra.

Az anyakirályné rászólt azon az új, éles hangján:

– Csak írd alá!

Az egyik írnok belemártotta a tollat a tintába, és odanyújtotta Antalnak.

Bourbon Antal aláírta a papírt.

Katalin fölállt a trónról, kezében a halálos ítélettel. A kandallóhoz ment, a tűzre dobta az iratot, amely egy szempillantás alatt elégett.

Most már senki sem tudhatja meg, hogy Ferenc király tényleg aláírta-e, gondolta Alison.

Katalin visszaült a trónra. Láthatólag még nem végzett.

– IX. Károly király trónra lépésével elkezdődik Franciaországban a megbékélés kora.

Megbékélés? Alison itt nem látott semmit, ami megbékélésre utalt volna. Sokkal inkább a Guise család fényes győzelme volt.

Katalin folytatta:

– Bourbon Antal, te Franciaország connétable-ja leszel, a király után az első ember, amiért hajlandó voltál a kompromisszumra.

A jutalom, gondolta Alison. Vigaszdíj. Bár segíthet visszatartani Bourbont a lázadástól. A Guise testvérekre nézett. Nem tetszett nekik a fejlemény, ám ez eltörpült a régensség mellett.

– Antal, kérlek, olvasd fel az okiratot, amelyet az imént írtál alá az udvar színe előtt – mondta Katalin.

Antal fölemelte a papírt, és a hallgatóság felé fordult. Elégedettnek látszott. Talán eleve connétable szeretett volna lenni.

– Én, I. Bourbon Antal, Navarra királya…

Katalin félbeszakította:

– Térj a lényegre.

– Lemondok igényemről a régens tisztére, és minden azzal járó hatalmamat átruházom ő királyi fenségére, Katalin királynéra, a király anyjára.

Alisonnak elállt a lélegzete.

Sebhelyes herceg felugrott.

– Micsoda? – bömbölte. – Nem én?

– Nem te – válaszolta nyugodtan Antal.

Sebhelyes egy lépést tett felé. Antal átadta az iratot Katalinnak. Sebhelyes az anyakirályné felé fordult. Katalin testőrei közelebb léptek, láthatóan számítottak erre a fejleményre. Sebhelyes csak állt tehetetlenül. Arcán a forradások elsötétültek a dühtől.

– Ez gyalázat! – ordította.

– Elhallgass! – reccsent rá Katalin. – Nem adtam engedélyt a beszédre!

Alison elhűlt. Katalin mindenkiből bolondot csinált, és átvette az irányítást. Gyakorlatilag Franciaország uralkodójává tette magát. Az új hatalom Franciaországban nem Guise lesz, és nem is Bourbon–Montmorency, hanem Katalin. Becsusszant a két óriás közé, és mindkettőt megbénította. Micsoda körmönfontság! Még csak nem is célzott erre a tervre. Ügyességgel és önbizalommal olyan műveletet hajtott végre, ami nem kevesebb egy államcsínynél. Bármilyen dühös és csalódott volt is Alison, valahol akaratlanul csodálta az anyakirályné stratégiáját.

De Katalin még mindig nem végzett.

– És most – folytatta –, hogy megpecsételjük a ma elnyert békét, Guise hercege megöleli Navarra királyát.

Sebhelyes számára ez volt a végső megaláztatás.

Guise és Antal úgy nézte egymást, mint aki ölni tudna.

– Lássuk! – nógatta őket Katalin. – Ez parancs!

Antal indult meg elsőnek Sebhelyes felé. Csaknem egyidősek voltak, de ezzel véget is ért a hasonlóság. Antalból dőlt a fásultság, és most olyasforma vigyorra húzódott a szája a bajusz alatt, amit a sünszaró jelzővel illet a népnyelv. A Sebhelyes naptól cserzett, sovány, elrútított és gonosz volt. Ám Antal nem volt ostoba. Egy méterre a Sebhelyestől megállt, szélesre tárta karjait és azt mondta:

– Engedelmeskedem őfelsége, az anyakirályné parancsának.

Sebhelyes ezek után nem mondhatta, hogy én nem.

Odalépett Antalhoz. A lehető legrövidebb időre összeölelkeztek, majd olyan gyorsan váltak szét, mintha attól tartanának, hogy elkapnak valamilyen kórságot.

Katalin elmosolyodott, és tapsolni kezdett. Az udvar követte a példáját.

Marseille-ben, a Földközi-tenger zsibongó kikötőjében Sylvie átrakatta a ládáit a folyami bárkáról egy tengerjáró kereskedelmi hajóra, amely kivitte a Gibraltári-szoroson át a Vizcayai-öbölbe, ahol a lányt borzalmas

tengeribetegség kínozta, azután föl a Csatornán, majd a Szajnán Rouenig, Franciaország legfontosabb északi kikötőjébe.

Rouen lakóinak egyharmada protestáns volt. Sylvie elment egy vasárnapi istentiszteletre, amely nemigen titkolózott, és igazi templomban tartották. Akár valamennyi könyvét eladhatta volna itt. De nagyobb szükség volt rájuk a katolikus Párizsban. És Párizsban többet is adnak értük.

1561 januárja volt, és Franciaországban csupa jó hír fogadta. Miután II. Ferenc meghalt, az anyja, Katalin királyné vette át a kormányt, és elcsapta néhány közhivatalból a Guise testvéreket. Új rendeletekkel könnyített a protestánsok életén, bár ezeket még nem emelték törvényerőre. Az összes rabot, akit a vallása miatt tartóztattak le, szabadon engedték, az eretnekpereket felfüggesztették, az eretnekségért nem járt többé halálbüntetés. A protestánsok, illetve ahogy újabban hívták őket, a hugenották örvendeztek.

Ennek ellenére a tiltott könyvek árusítása az eretnekség minősített esetének és továbbra is bűncselekménynek számított.

Miközben fölfelé vitorlázott a folyón Párizs felé, a hajó rakterében a ládáival, Sylvie egyszerre érzett reményt és félelmet. Egy hideg februári reggelen érkezett meg a Grève rakpartra, ahol tucatnyi hajó és csónak állt kikötve a partok mentén, vagy horgonyzott az áramlatban.

Sylvie üzent az anyjának, hogy megérkezett, és rövid levélben jelezte Luc Mauriacnak, hogy reméli, nemsokára személyesen is köszönetet mondhat, amiért segített megszervezni sikeres útját. Végül elgyalogolt a vámházba a place de Grève-en. Ha valami baj lesz, az itt fog kezdődni.

Magával vitte a Guillaume-mal közösen hamisított nyugtákat, amelyek szerint száztíz láda papírt vásárolt egy légből kapott fabrianói manufaktúrától. Erszény is volt nála, hogy kifizesse a behozatali vámot.

Megmutatta a nyugtákat egy hivatalnoknak.

– Papír? – kérdezte az. – Sima papír, amire semmit sem írtak vagy

nyomtattak?

– Anyám és én papírt és tintát árulunk a diákoknak – magyarázta Sylvie.

– Jó sokat vett.

A lány igyekezett mosolyogni.

– Szerencsémre sok diák van Párizsban.

– És hosszú utat tett meg, hogy beszerezze. Nem jók a saját manufaktúráink Saint-Marcelben?

– Az olasz papír jobb és olcsóbb.

– Beszélnie kell a főnökkel. – A hivatalnok visszaadta a nyugtákat, és egy padra mutatott. – Itt várjon.

Sylvie sötét balsejtelmekkel ült le. Elég felnyitniuk és alaposan átvizsgálniuk a ládákat! Úgy érezte, mintha máris bűnösnek mondták volna, és az ítéletre várna. Alig bírta elviselni a feszültséget. Szinte azt kívánta, hogy vigyék börtönbe, legyen vége már.

Azzal próbálta elfoglalni magát, hogy figyelte, milyen itt az élet, és megállapította, hogy a legtöbb érkező ismeri a vámosokat. Komótosan hatékony ügyintézés után lerótták az illetéket, és már ott se voltak. Jó nekik.

Egy gyötrelmes órával később felküldték az emeletre egy nagyobb irodába, a Claude Ronsard névre hallgató vámhivatali igazgatóhelyettes, egy barna zekés, bársonysapkás, savanyú egyén birodalmába. Miközben Ronsard feltette ugyanazokat a kérdéseket, Sylvie azon töprengett bizonytalanul, nem kell-e megkennie valamelyik hivatalnokot. Odalent nem látott ilyesmit, de úgy vélte, ezt amúgy se nyíltan csinálják.

Végül Ronsard azt mondta:

– Ellenőriznem kell a rakományát.

– Rendben van – felelte Sylvie mímelt hanyagsággal, mintha jelentéktelen kényelmetlenségről lenne szó, pedig majd kiugrott a szíve. Diszkréten megcsörgette az erszényét, jelezve, hogy lehet szó baksisról, de

Ronsard mintha nem vette volna észre. Talán csak olyanoktól fogad el kenőpénzt, akiket jól ismer. Nem tudta, mit tegyen, hogy megmentse a rakományát – és talán az életét.

Ronsard fölállt, kimentek az irodájából. Sylvie reszketeg térdekkel baktatott, de Ronsard nem vett tudomást nyilvánvaló szorongásáról. Szólt a hivatalnoknak, aki elsőként beszélt Sylvie-vel, és elballagtak a rakparton a hajóhoz.

Sylvie meglepetésére az anyja már ott volt. Fogadott egy hordárt, hogy egy nehéz, négykerekű kordéval vigye el a ládákat a rue du Mur-i raktárba. Sylvie elmagyarázta, mi következik, Isabelle megrémült.

Ronsard és a vámos fölment a fedélzetre, kiválasztott egy ládát. A hordár kihozta a partra, és letette a mólóra. A leszögezett puhafa láda oldalára a *Carta di Fabriano* olasz szavakat írták.

Nem bajlódnának ennyit, ha nem akarnák kipakolni a ládát, gondolta Sylvie. Akkor pedig megtalálják benne a Genfben nyomtatott negyven, francia nyelvű Bibliát, margóján a lázító református kommentárokkal.

A hordár feszítővassal kinyitotta a ládát. Becsomagolt sima papír volt a tetején.

Ebben a pillanatban érkezett meg Luc Mauriac.

– Ronsard barátom. Éppen téged kereslek! – kurjantotta vidáman. Egy palack volt a kezében. – Volna itt egy tétel bor, gondoltam, meg kéne kóstolnod, tudod, csak hogy biztosan jerezi van-e benne! – Nagyot kacsintott.

Sylvie nem bírta levenni a szemét a ládáról. A papírcsomagok alatt ott vannak a Bibliák, amelyekért el fogják ítélni.

Ronsard szívélyesen kezet rázott Luckel, átvette a palackot, és bemutatta a hivatalnokot.

– Éppen ennek a személynek a szállítmányát ellenőrizzük – mutatott Sylvie-re.

Luc a lányra nézett, és úgy tett, mintha meglepődne.

– Üdvözlöm, kisasszony, hát visszatért? Miatta nem kell aggódnod, Ronsard. Jól ismerem, papírt és tintát árul a diákoknak a bal parton.

– Tényleg?

– Hát persze. Kezeskedem érte. Figyelj, cimbora, most kaptam egy szőrmeszállítmányt a Baltikumból, van benne egy szürke farkas prémje, amely csodálatosan festene Mme Ronsard-on! Szinte látom a haját a prémgallér mellett! Ha akarod, a kapitány neked adja, kizárólag jóakaratból, tudod, hogy értem. Gyere velem, és nézd meg.

– Természetesen – válaszolta lelkesen Ronsard. A hivatalnokhoz fordult. – Írd alá a papírjait. – Ő és Luc kart karba öltve elvonultak.

Sylvie csaknem eléjult a megkönnyebbüléstől.

Kifizette az illetéket a hivatalnoknak, aki egy aranyécut kért „tintára”. Nyilvánvaló zsarolás volt, de Sylvie tiltakozás nélkül fizetett, és az írnok vidáman távozott.

A hordár pedig elkezdte fölrakni a ládákat a kocsira.

Erzsébet királynő 1561 elején adta az első külföldi megbízatást Ned Willardnak, akit nyomasztott a felelősség súlya, viszont mohón vágyott a sikerre.

Az eligazítást Sir William Ceciltől kapta a Stranden, a miniszter szép új házának hátsó, zárt erkélyén, amely a Covent Garden mezejére nézett.

– Azt akarjuk, hogy Stuart Mária Franciaországban maradjon – mondta Cecil. – Ha Skóciába megy királynőnek, akkor ott baj lesz. A vallási béke borotvaélen táncol, és egy buzgó katolikus uralkodó valószínűleg polgárháborút robbant ki. Ha pedig megveri a protestánsokat, és megnyeri a polgárháborút, a figyelme Anglia felé fordul.

Ned megértette. Az európai uralkodók többsége Stuart Máriát tartotta Anglia törvényes királynőjének, és még nagyobb fenyegetés lesz Erzsébet számára, ha átkel a Csatornán.

– Feltételezem, ugyanezen okból a Guise család azt akarja, hogy

Skóciában legyen.

– Pontosan. Szóval az lesz a dolgod, hogy rábeszéld, jobban teszi, ha marad, ahol van.

– Megteszek minden tőlem telhetőt – mondta Ned, noha pillanatnyilag el sem tudta képzelni, hogyan teszi meg.

– A testvérével fogsz utazni.

– De hát nincs is testvére! – Ned úgy tudta, hogy V. Jakab királynak és hitvesének, Marie de Guise-nek Mária volt az egyetlen gyermeke.

– Sok testvére van – horkantott rosszallóan Cecil. – Az apja annyit csalta a feleségét, hogy az még királyi mértékkel is feltűnő, és legalább kilenc fattyú fia van. – Cecil, egy kocsmáros unokája hamisítatlan polgári ellenszenvvel tekintett a királyi rakoncátlankodásokra. – Ezt James Stuartnak hívják. Stuart Mária kedveli, noha protestáns. Stuart is azt akarja, hogy a húga Franciaországban maradjon, ahol nem kavarhat több bajt. Megjátszod, hogy a titkára vagy: nem akarjuk a franciák orrára kötni, hogy Erzsébet királynő beavatkozik ebbe az ügybe.

James komoly képű, szőke, huszonnyolc-huszonkilenc éves férfinak bizonyult, ékkövekkel kipitykézett, barna ujjasban. Minden skót nemes beszélt franciául, ki jobban, ki rosszabbul. James habozva, zsíros akcentussal beszélte, de Ned majd ki tudja segíteni.

Hajóval tették meg Párizsig a viszonylag könnyű utat, mert Anglia és Franciaország éppen nem háborúskodott. Ned csalódására Stuart Mária Reimsbe utazott a húsvéti ünnepekre.

– A Guise-ek testületileg visszavonultak Champagne-ba, ott nyalogatják a sebeiket – mondta Sir Nicholas Throckmorton, az angol nagykövet. Throckmorton szúrós szemű ember volt, és noha már elmúlt negyven, a szakálla még fiatalosan vörösbarna volt. Fekete ujjast viselt, nyakán és kézelőjén keskeny, de művészien hímzett fodrokkal. – Katalin királyné bravúrosan túljárt az eszükön Orléans-ban, és azóta nincs komolyabb ellenfele, amin a Guise-ek nem győznek dühöngeni.

– Azt hallottuk, hogy húsvétkor protestáns zavargások voltak – mondta Ned.

Throckmorton bólintott.

– Angers-ben, Le Mans-ban, Beauvais-ban és Pontoise-ban. – Ned le volt nyűgözve a nagykövet tájékozottságától. – Természetesen tudod, hogy a babonás pápisták szeretnek vonulgatni szent tárgyakkal az utcákon. Mi, felvilágosult protestánsok tisztában vagyunk vele, hogy a képek és az ereklyék tisztelete megvalósítja a bálványimádás bűnét, és néhány szenvedélyesebb testvérünk rátámadt a körmenetekre.

Nedet felháborították az ilyen szélsőségesek.

– Miért nem elégednek meg azzal, hogy bálványok nélkül tarthatnak istentiszteleteket a saját templomaikban? Miért nem hagyják, hogy Isten ítélje meg azokat, akik nem értenek egyet velük?

– Talán igazad van – felelte Throckmorton. Jóval dogmatikusabb protestáns volt Nednél, amit egyébként Erzsébet számos kulcsemberéről, köztük Cecilről is el lehetett mondani, bár a királynő mérsékelt nézeteket vallott.

– De úgy látom, Katalin lehűtötte a kedélyeket – mondta Ned.

– Igen. Nem szívesen válaszol erőszakkal az erőszakra. Mindig is próbálta megakadályozni, hogy elharapózzon. Húsvét után lecsillapodtak az emberek.

– Okos nő.

– Talán – ismételte Throckmorton.

Ned már cihelődött, amikor Throckmorton figyelmeztette: – Reimsben vigyázz Pierre Aumande de Guise-zel. Pár évvel idősebb nálad, és ő végzi a piszkos munkát a családnak.

– Miért kell vigyáznom vele?

– Rendkívül veszélyes.

– Köszönöm a figyelmeztetést.

Ned és James folyami hajóval utazott Reimsbe, előbb a Szajnán, azután a

Marne-on: lassú módja az utazásnak, de sokkal kényelmesebb, mint három-négy napot nyeregben tölteni. Azonban újabb csalódás várta őket a nagy champagne-i városban: Stuart Mária innen is távozott, úton volt Lotaringiába unokatestvéréhez, Károlyhoz.

Most már lóháton követték. Útközben Ned mindenkivel szóba elegyedett, gyűjtötte a híreket. Aggasztotta, hogy nem egyedül ők vadásznak Stuart Máriára. Egy nappal megelőzte őket John Leslie, egy skót pap, akit csakis a skót katolikusok küldhettek, feltehetőleg épp az ellenkező üzenettel.

Ned és James végül Saint-Dizier királyi kastélyában, egy nyolctornyú erődben érte utol Máriát. Miután megadták a nevüket, bevezették őket a fogadóterembe. Pár perccel később belebegett egy jóképű, arrogáns uracs, akinek láthatólag nem tetszett, hogy itt vannak.

– Pierre Aumande de Guise vagyok – mondta.

James és Ned fölállt.

– Maga rokona a húgomnak, Mária királynőnek? – kérdezte James.

– Természetesen. – Pierre Nedhez fordult. – És ön, uram?

– Ned Willard, James Stuart titkára.

– És mit keres itt két skót protestáns?

Ned örült, hogy Pierre elhitte a fedőtörténetét. Máriát sokkal inkább rá lehet beszélni bármire, ha azt hiszi, hogy az üzenet skót rokonaitól érkezik, nem pedig angol riválisától.

James nem reagált Pierre neveletlenségére.

– Azért jöttem, hogy a húgommal beszéljek – felelte nyugodtan.

– Miről?

James elmosolyodott.

– Csak annyit mondjon neki, hogy James Stuart van itt.

Pierre felhúzta az orrát.

– Megkérdezem őfelségét, hajlandó-e audienciát adni önnek. – Ned előre tudta, hogy Pierre mindent elkövet a találkozás megakadályozására.

James leült, és elfordult. Elvégre királyi vérből származott, és máris a kelleténél több udvariasságot pocsékolt el egy ifjú lótifutira.

Pierre meg volt sértve, de szó nélkül távozott.

Ned felkészült a várakozásra. A kastély nyüzsgött, a folyosón szüntelenül futkostak a szolgák a királyi látogatók változatos parancsaival. Eltelt egy óra, majd kettő.

Bejött egy fiatal nő, nagyjából egykorú Neddel. Rózsaszín selyemruhájából és a sötét haját díszítő gyöngyökből látszott, hogy nem szolgáló. Kék szeme ravasz éberséggel szegeződött Nedre, de ahogy meglátta Jamest, rögtön elmosolyodott.

– Micsoda meglepetés, Lord James! Emlékszel rám? Alison McKay vagyok, Mária esküvőjén találkoztunk.

James fölállt, és meghajolt, Ned követte példáját.

– Hogyne emlékeznék! – felelte Stuart.

– Nem is tudtuk, hogy itt vagy!

– Pedig mondtam a nevemet egy fickónak. Valamilyen Pierre-nek.

– Ó! Őt azért küldték, hogy távol tartsa a hozzád hasonlókat Máriától. De természetesen fogad téged. Hadd értesítsem, hogy itt vagy, azután küldök valakit, aki elkalauzol hozzá… kettőtöket. – Kérdően pillantott Nedre.

– A titkárom, Ned Willard – magyarázta James.

Ned ismét meghajolt. Alison a legkurtább biccentéssel nyugtázta a létezését, azután távozott.

– Ez a Pierre nevű fráter nem is szólt Máriának, hogy megérkeztünk! – méltatlankodott James.

– Figyelmeztettek rá.

Pár perccel később egy szolga átvezette őket a teremből egy kényelmes kis szalonba. Ned ideges volt. Most következik a találkozó, amiért megtette ezt a nagy utat. Uralkodója, Erzsébet, csakúgy, mint mestere és patrónusa, Cecil, egyformán belé vetették bizalmukat. Bár ő tudna bízni

magában ennyire!

Nem sokkal később belépett Stuart Mária.

Ned már látta egyszer, de most is megilletődött a királynő magasságától és döbbenetes szépségétől, fehér bőrének és vörös hajának drámai ellentététől. Tizennyolc éves létére páratlan fellépése volt, úgy mozgott, mint egy hajó a nyugodt tengeren, magasra emelve hosszú, kecses nyakán ülő fejét. A gyász hivatalos ideje már lejárt, de ő továbbra is fehéret viselt a veszteség jeleként.

A királynőt Alison McKay és Pierre Aumande de Guise követte.

James mélyen meghajolt, de Mária azonnal odament hozzá, és megcsókolta.

– Igazán ügyes vagy, James – mondta. – Honnan tudtad, hogy Saint-Dizier-ben vagyok?

– Eltartott egy ideig, hogy utolérjelek – mosolygott James.

Mária leült, a többieket is felszólította, hogy foglaljanak helyet, majd így szólt:

– Azt mondták, úgy kellene visszatérnem Skóciába, mint a kelő napnak, amely elűzi az ország egéről a vallási viharok felhőit.

– Ezek szerint beszéltél John Leslie-vel – állapította meg James. Ned ettől félt. Leslie érkezett elsőnek a célba, és amit mondott, az észrevehetően lenyűgözte Máriát.

– Te mindent tudsz! – ámult el Mária. Nyilvánvalóan csodálta a féltestvérét. – Azt mondja, ha Aberdeenbe hajózom, húszezer fős hadat küld elém, akik velem masíroznak Edinburghba, hogy a keresztény dicsőség lángviharában döntsék meg a protestáns parlamentet!

– Ugye, nem hiszed el? – kérdezte James.

Ned nagyon tartott attól, hogy Mária bizony elhitte. Egyre határozottabban érezte, hogy Mária befolyásolható. Tartása, bája királynői volt, de eddig semmi sem utalt arra, hogy bírna azzal a kétkedő értelemmel, amely annyira fontos egy körülhízelgett uralkodónak.

Mária derűsen figyelmen kívül hagyta James kérdését.

– Ha visszatérek Skóciába, érseket csinálok belőled! – mondta.

A szobában mindenki meghökkent. Skócia királynőjének nincs felhatalmazása, hogy úgy nevezzen ki püspököket, mint a francia uralkodó.

– Nem vagyok katolikus – mutatott rá James a másik akadályra.

– Pedig azzá kell válnod – mosolygott Mária.

Jamesre nem hatott húgának szeleburdi vidámsága. Komor ábrázattal válaszolt:

– Azért jöttem ide, hogy megkérjelek, térj át protestánsnak.

Ned elkomorodott. Ez *nem* tartozott a feladataik közé.

– Katolikus vagyok, a családom is az. Ezen nem változtathatok – mondta határozottan Mária.

Ned látta, hogy Pierre bólint. Bizonyára iszonyattal töltötte el a gondolat, hogy egy Guise protestáns legyen.

– Ha nem akarsz protestáns lenni, akkor nem lehetnél legalább türelmesebb? A protestánsok hűségesek lesznek hozzád, ha engeded, hogy úgy imádják Istent, ahogy nekik tetszik – erősködött James.

Nednek nem tetszett ez a vita. A feladatuk az, hogy rábeszéljék Máriát, maradjon Franciaországban.

Pierre is kínosan fészkelődött, de más okból: a türelem fogalma gyűlöletes a bigott katolikusok számára.

– És a protestánsok ugyanilyen türelmesek a katolikusokhoz? – kérdezte Mária a bátyjától.

Ned most szólalt meg először.

– Egyáltalán nem – felelte. – Most már bűn misézni Skóciában.

– Téved, Monsieur Willard – ellenkezett Pierre. – A mise nem bűn.

– A skót parlament törvényt hozott róla!

– A parlament kiadhat egy *rendeletet* – érvelt Pierre –, de csak az uralkodó emelheti törvényerőre a rendeletet, és őfelsége, Mária királynő nem adta meg uralkodói jóváhagyását.

– Technikailag igaza van – engedett Ned. – Csak nem szeretném, ha őfelségét félrevezetnék a skóciai vallási türelem mértékéről.

– És kinek a nevében beszél, amikor ezt mondja, Monsieur Willard?

Vagyis sejti, hogy Ned nem közönséges titkár. Ned nem válaszolt a kérdésre. Egyenesen Máriához fordult:

– Felség, itt Franciaországban hercegnő, van birtoka, pénze, és gazdag, tekintélyes rokonok támogatják. Skóciában csak konfliktusok várják.

– Franciaországban egy király özvegye vagyok – felelte Mária. – Skóciában királynő.

Ned látta, hogy hiábavalóan beszél.

Pierre szólalt meg újra:

– Monsieur Willard, mit gondolna Erzsébet királynő, ha őfelsége Mária királynő visszatérne Skóciába?

Ravasz kérdés volt. Ha tájékozottságra valló feleletet ad, Ned leleplezi magát, hogy Erzsébet küldöttje. Tudatlanságot színlelt.

– Mi, skótok, csak azt tudjuk, amit hallottunk. Ne feledje, ön Reimsben közelebb van Londonhoz, mint mi Edinburghban.

Pierre nem dőlt be.

– Szóval mit hallottak a skótok?

Ned óvatosan válaszolt.

– Egyetlen uralkodó sem szeret olyanokat hallani, hogy valaki más követeli magának a trónját, és Erzsébet királynőnek láthatóan rosszulesett, amikor Ferenc király és Mária királyné nemcsak Franciaország és Skócia, de Anglia és Írország királyának is nevezte magát. Ettől függetlenül úgy tudjuk, hogy Erzsébet feltétlenül hisz Mária királynő jogosultságában Skócia trónjára, és nem áll az útjába.

Ez nem volt igaz. Erzsébet vívódott. Hitt a dinasztikus öröklés mindenek fölött álló jogában, ugyanakkor félt Máriától, aki veszélyeztette helyét az angol trónon. Éppen ezért akarta, hogy Mária maradjon veszteg Franciaországban.

Pierre vélhetőleg tudta ezt, de úgy tett, mintha komolyan venné Nedet.

– Ezt jó tudni – mondta –, mert a skótok szeretik a királynőjüket. – Máriához fordult. – Éljenezni fognak és örömtüzeket gyújtanak, ha felséged megérkezik!

Mária mosolygott.

– Igen – bólintott. – Hiszem, hogy így lesz.

Te szegény bolond, gondolta Ned.

James beszélni kezdett, kétségtelenül azért, hogy tapintatos szavakba öltöztesse Ned goromba üzenetét, de Mária félbeszakította.

– Dél van – mondta. – Ebédeljünk. Utána folytathatjuk beszélgetésünket. – Fölállt, és a többiek követték példáját.

Ned tudta, hogy veszített, de még egyszer próbálkozott.

– Felség – mondta –, azt hiszem, fölöttébb elővigyázatlan vállalkozás lenne visszatérni Skóciába.

– Azt hiszi? – kérdezte Mária királyian. – Mindegy. Azt hiszem, mégis odamegyek.

Pierre a következő évet majdnem teljes egészében Champagne-ban töltötte. Gyűlölt ott lenni. Vidéken nem volt hatalma. A Guise-ek minden befolyásukat elveszítették az udvarnál, és Katalin királyné – üggyel-bajjal – fenntartotta a békét a katolikusok és a protestánsok között, Pierre pedig tehetetlen volt százötven kilométerre Párizstól. Különben is rühellt ilyen közel lenni születésének helyéhez, ahol az emberek mindent tudtak alantas származásáról.

1562 februárjának a végén, amikor Sebhelyes herceg elindult joinville-i kastélyából a fővárosba, Pierre lelkesen csatlakozott hozzá. Ez volt az ő esélye, hogy visszakerüljön a játékba.

Útjuk keskeny, kanyargós földutakon kezdődött, frissen felszántott földek és kopasz szőlőskertek között. Hideg, ám derült nap volt. Sebhelyest kétszáz fegyveres kísérte Gaston Le Pin vezetésével.

Néhányuk a nemrég divatba jött, rapier nevű hosszúkardot viselte. Nem volt szabályos egyenruhájuk, bár sokan a herceg harsogó vörös-sárga színeit viselték, amiben úgy festettek, mint egy megszálló hadsereg.

Sebhelyes február utolsó éjszakáját Donmartin faluban töltötte. Ott csatlakozott hozzá ifjabb öccse, Louis bíboros, aki a Butykos bíboros csúfnevet érdemelte ki a borital szeretetével, és hozta szakállas puskákkal fölfegyverzett csapatát. Hosszú csövű tűzfegyver volt ez a szakállas puska, amelyet horogtusájúnak is neveztek, mert J alakú volt. Olyan könnyűek voltak, hogy vállról is lehetett lőni velük, nem úgy, mint a muskétával, amelyet a földbe tűzött, villás végű botra lehetett támasztani.

Másnap, március elsején vasárnap volt, és korán indultak, mert még föl kellett szedniük egy századnyi nehézlovasságot Wassy városánál. Mire Sebhelyes megérkezik Párizsba, elég katonája lesz ahhoz, hogy eltántorítsa ellenségeit mindenféle támadástól.

Wassy egy kisváros volt a Blaise folyó partján, az elővárosokban kovácsműhelyekkel, a parton vízimalmokkal. Ahogy a Guise-sereg közeledett a déli kapuhoz, harangozást hallottak. A miseidőn kívül meghúzott harang általában bajt jelent. Sebhelyes megkérdezett egy járókelőt, mi folyik itt.

– A reformátusok azok, istentiszteletre szólítják a népet – felelte az ember.

A herceg elvörösödött a dühtől, arcán besötétedtek a forradások.

– Református harangok? – hördült fel. – Honnan szereztek harangokat?

– Nem tudom, nagyuram – felelte rémülten a járókelő.

Épp az a fajta protestáns provokáció volt, amiből a zavargások lesznek. Pierre reménykedni kezdett. Ez akár robbanhat is!

– Még ha törvényerőre emelik is a türelmi rendeletet – amiből úgyse lesz semmi –, akkor is elvárná az ember, hogy diszkréten csinálják az istenkáromló rítusaikat! – tajtékzott Sebhelyes. – Hol itt a diszkréció?

Az ember nem válaszolt, de hát Sebhelyes nem is neki beszélt, csak

kiengedte magából a mérgét. Pierre tudta, miért olyan dühös. Wassy városa Stuart Mária tulajdona volt, és most, hogy a királyné visszatért Skóciába, Sebhelyes, a nagybátyja igazgatta a birtokait. Vagyis Wassy az ő területe volt.

Pierre tovább szította a tüzet.

– A városban mindenkinek tudnia kell, hogy kegyelmed ide jön ma reggel! Vagyis a reformátusoknak is! – mondta. – Nagyon úgy veszi ki magát, hogy kegyelmességedet akarják megsérteni!

Gaston Le Pin felfigyelt. Katona volt, aki hitt benne, hogy el kell kerülni az erőszakot, ha lehet – ezért is érte meg a harminchármat. Most azt mondta:

– Kikerülhetjük a várost, kegyelmes uram. Nem kockáztathatjuk, hogy embereket veszítsünk, mikor még el sem értük Párizst. Ott kell megmutatnunk az erőnket.

Pierre-nek nem tetszett ez a gondolatmenet.

– Kegyelmességed nem veheti semmibe ezt a sértést – mormolta. – Gyengeségnek látszana.

– Nem óhajtok gyengének látszani – mondta dühödten Sebhelyes, és megsarkantyúzta a lovát.

Le Pin sötéten nézett Pierre-re, ám katonái lelkesen követték Sebhelyest, felderülve a csetepaté kilátásától. Pierre úgy döntött, szőrmentén buzdítja őket. Lemaradt és odaszólt egy szakasznak.

– Zsákmányszagot érzek! – mondta, és a katonák nevettek, mert Pierre arra emlékeztette őket, hogy amikor erőszakra kerül sor, azt rendszerint fosztogatás kíséri.

Ahogy beértek a városba, elhallgattak a harangok.

– Küldjetek a plébánosért – parancsolta a herceg.

A sereg lassan vonult az úton a városközpont felé. Bekerített területen állt a királyi bíróság, a vár és egy templom. A piactéren, a templomtól nyugatra várta őket a század nehézlovas, akikért idejöttek: ötven fő,

mindegyik két csatalóval és egy málhás állattal, amely a páncélt vitte. A hatalmas lovak nyihogtak, rugódoztak, ahogy megérezték a jövevények szagát.

Gaston le Pin megparancsolta a herceg fegyvereseinek, hogy szálljanak le a nyeregből a félig fedett piactéren. Louis puskásait a templom déli oldalán lévő temetőben állította fel. Néhányan bementek a Hattyú kocsmába, hogy sonkát és sört reggelizzenek.

Befutott lemorzsázott karingben a plébános, akit a kastély háznagya követett.

– Mondjátok csak, valóban a protestánsok űzik istentelenségeiket Wassyban ma reggel? – kérdezte Sebhelyes.

– Igen – bólintott a pap.

– Nem tudom megakadályozni őket – csatlakozott a háznagy. – Nem hallgatnak rám.

– A türelmi rendelet – amelyet még alá sem írtak – az efféle istentiszteleteket csakis a városon kívül engedélyezi – mutatott rá Sebhelyes.

– Az igazat megvallva nincsenek is a városban – mondta a háznagy.

– Akkor hát hol vannak?

– A várfalakon belül, ami törvény szerint nem tartozik a városhoz. Legalábbis ők ezzel érvelnek.

– Jogi csűrcsavarás – jegyezte meg Pierre.

Sebhelyes türelmetlenül kérdezte:

– De akkor pontosan hol vannak?

A felügyelő egy lyukas tetejű, nagy, megroggyant csűrre mutatott a temetőn túl, amely a kastély falának támaszkodott.

– Ott. Az a csűr a várbirtok területén van.

– Vagyis az én csűröm! – dühöngött Sebhelyes. – Ez tűrhetetlen!

Pierre kapott az alkalmon, hogy olajat öntsön a tűzre.

– A türelmi rendelet feljogosítja a királyi tisztviselőket, hogy ellenőrizzék az istentiszteleteket.

Ismét Le Pin igyekezett elkerülni a konfliktust.

– Ez bizonyosan szükségtelen zavart okozna.

Viszont a háznagynak tetszett az ötlet.

– Ha ma beszélne velük kegyelmességed, a háta mögött a fegyvereseivel, talán megijesztené őket annyira, hogy a jövőben engedelmeskedjenek a törvénynek.

– Igen – helyeselt Pierre. – Ez hercegi kötelesség, nagyuram.

Le Pin megdörgölte csonka fülét, mintha viszketne.

– Okosabb nem rugdosni az alvó ebeket.

Sebhelyes töprengve bámult a semmibe, mérlegelte az ellentmondó tanácsokat. Pierre már attól tartott, hogy lecsillapodik, és hajlik az óvatos Le Pin szavára; ekkor azonban a protestánsok énekelni kezdtek.

Rendes katolikus istentiszteleten nincs közös éneklés, a protestánsok viszont szerették és lelkesen harsogták a zsoltárokat – méghozzá franciául! A sok száz hang elhallatszott a temetőn át a piactérig. Sebhelyes ismét felbőszült.

– Ezek mind papoknak képzelik magukat? – kérdezte.

– A pimaszságuk tűrhetetlen! – tódította Pierre.

– Az bizony – helyeselt Sebhelyes. – És ezt meg is mondom nekik.

– Ebben az esetben hadd menjek előre néhány emberrel, hogy figyelmeztessem őket nagyuram érkezésére – szólt közbe Le Pin. – Ha megértik, hogy kegyelmességednek joga van szólni hozzájuk, és hajlandók békében meghallgatni, talán elkerülhető a vérontás.

– Rendben van – bólintott Sebhelyes.

Le Pin két emberre mutatott, akiknél rapier volt. – Rasteau és Brocard, utánam!

Pierre felismerte azt a két katonát, akik végighajtották Párizs utcáin a Saint-Étienne kocsmától a Guise-palotáig. Négy éve történt, de sosem fogja elfelejteni a megaláztatást. Elmosolyodott a gondolatra, hogy mennyire fölötte áll most ezeknek a martalócoknak. Hogy megváltozott az

élete!

Keresztülvágtak a temetőn. Pierre csatlakozott hozzájuk.

– Nem kértem, hogy kísérj el – morogta Le Pin.

– Nem kérdeztem, hogy mit akarsz – felelte Pierre.

A csűr roskatag épület volt, a falból hiányoztak deszkák, az ajtó ferdén lógott, előtte halomban állt a törmelék. Ahogy közeledtek, Pierre ráébredt, hogy a templom előtt várakozó fegyveresek és a temetőben állomásozó puskások feszülten figyelik őket.

Mire az ajtóhoz értek, a zsoltár véget ért, és csönd lett.

Le Pin intett a többieknek, hogy várjanak odakint, azután benyitott.

A csűrben körülbelül ötszáz férfi, nő és gyermek gyűlt össze. Valamennyien álltak, mert nem voltak padok. A ruházatukból látszott, hogy összevissza vannak a gazdagok és a szegények. A katolikus templomokban az uraknak ülőhelye volt. A csűr egyik végében, egy hevenyészett emelvényen egy taláros lelkipásztor éppen prédikálni kezdett.

A következő percben sokan észrevették az érkezetteket, és megmozdultak, hogy elállják az útjukat.

Le Pin több lépést hátrált, hogy ne legyen közvetlenül szemben velük. Rasteau és Brocard követte a példáját.

– Guise herceg idejön, hogy beszéljen veletek – mondta Le Pin. – Készüljön fel a gyülekezet, hogy fogadja.

– Csönd! – reccsent rá egy fekete szakállas fiatalember. – Morel tiszteletes prédikál!

– Vigyázzatok – figyelmeztette őket Le Pin. – A herceg máris elégedetlen, hogy törvénytelen istentiszteleteket tartotok a csűrjében.

– Várjon, amíg a lelkész végez!

– A herceg nem vár efféle népségre! – kiáltott Pierre.

A gyülekezetből többen is az ajtó felé fordultak.

– Nem jöhettek be! – mondta egy fekete szakállas.

Le Pin lassan, céltudatosan elindult feléje.

– Én bejövök – szólt kimérten.

A fiatalember váratlan erővel meglökte. Le Pin hátratántorodott egy lépést.

Pierre hallotta, hogy a piactéren álló fegyveresek méltatlankodva kiabálnak. A szeme sarkából látta, hogy páran elindulnak a temetőhöz.

– Ezt nem kellett volna – szólt Le Pin. Ökle váratlanul előrevágódott, és állon találta a fiatalembert. Ilyen erős ütésnél a szakáll vajmi kevés védelmet nyújt. A hugenotta elterült.

– Most pedig jövök – mondta Le Pin.

Pierre meglepetésére és örömére a protestánsoknak nem volt annyi eszük, hogy beengedjék. Ehelyett köveket kapkodtak fel, és Pierre rájött, hogy tévesen hitte omladéknak a kupacot. Nem hitt a szemének. Ezek tényleg azt gondolják, hogy harcolhatnak több száz fegyveressel?

– Félre az utamból – mondta Le Pin, és előrelépett.

A protestánsok elhajították a köveket.

Le Pint több is eltalálta. Az egyik épp a fején. Le Pin összeesett.

Pierre, akinél nem volt kard, félrehúzódott.

Rasteau és Brocard dühösen elbődült, amikor megtámadták kapitányukat. Mindketten kardot rántottak, és nekilódultak.

A hugenották ismét elhajították köveiket. A két fegyveres is kapott belőle. Egy kő felhasította az idősebbik, az orr nélküli Rasteau arcát. Egy másik térden találta Brocard-t, aki elvágódott. Egyre több eretnek tódult ki a templomból, és ragadott köveket.

A vérző arcú Rasteau előrerontott, és hasba szúrta a fekete szakállas fiatalembert, aki borzalmas hangon felüvöltött a kíntól. A vékony penge véresen bukkant ki a hátán. Pierre agyában felvillant annak a négy évvel korábbi, sorsdöntő napnak az emléke, amikor végighallgatta Rasteau és Brocard eszmecseréjét a kardvívásról. *Felejtsd el a szívet…* – mondta Rasteau. – *Én hasra megyek. A penge a belek közé hatolva nem öli meg azonnal, de megbénítja. Annyira fáj neki, hogy nem tud mással foglalkozni.*

Azután vihogni kezdett.

Rasteau émelyítő cuppanással húzta ki a pengét a férfi zsigerei közül. Pierre-nek hányingere lett. Hat-hét protestáns kőzáport zúdított Rasteau-ra, aki elkeseredetten védekezve hátrált.

A herceg fegyveresei lélekszakadva rohantak keresztül a temetőn, átugrották a sírköveket, menet közben rántottak kardot, és bosszút üvöltöttek elesett bajtársaikért. Louis bíboros puskásai felporozták fegyvereiket. Egyre több eretnek tódult ki a csűrből, öngyilkos bátorsággal kapkodták fel a köveket, és megdobálták a közeledő katonákat.

Pierre látta, hogy Le Pin magához tért. Tápászkodni kezdett, és úgy hajolt félre két elhajított kő elől, amiből Pierre láthatta, hogy nem ártott neki az ütés. Kivonta a kardját.

Pierre elszörnyedésére Le Pin még ezek után is igyekezett megakadályozni a vérontást. Magasra emelte a rapiert, és azt ordította:

– Állj! Le a fegyverekkel! Hüvelybe a kardokat!

Senki sem törődött vele. Le Pin lebukott a feléje hajított nagy kő elől, azután támadott.

Pierre valósággal megrémült Le Pin támadásának gyorsaságától és erőszakosságától. A rapier villogott a fényben. Le Pin döfött, hasított, vágott, minden mozdulattal ölve vagy csonkolva.

Azután megérkezett a többi fegyveres. Pierre bátorítóan rikoltozott:

– Öljétek az eretnekeket! Öljétek az istenteleneket!

Mészárlás kezdődött. A herceg csapatai betörtek a csűrbe, és kaszabolták a férfiakat, nőket és gyermekeket. Pierre látta, amint Rasteau ijesztő vadsággal nekitámad egy fiatal nőnek, és összevissza hasogatja az arcát a tőrével.

Pierre követte a támadókat, mindig vigyázva, hogy több lépéssel elmaradjon az élvonaltól. Neki nem az a dolga, hogy az életét kockáztassa a harcban. A hugenották karddal és tőrrel védekeztek, ám a

többség fegyvertelen volt. Százak üvöltöttek a rémülettől és a kíntól. Néhány másodperc múlva már a falakon folyt a vér.

A csűr végében falépcső vezetett a szénapadlásra. A lépcsőn emberek tolongtak, egyesek csecsemőket szorítottak magukhoz. A padlásról kimenekültek a lyukakon át a tetőre. Alighogy ezt Pierre észrevette, sortűz dördült. Két ember visszazuhant a tetőről a csűr földjére. Butykos bíboros puskásai lőtték őket.

Pierre sarkon fordult, és utat könyökölt magának kifelé a katonák között, hogy jobban lásson.

A protestánsok továbbra is igyekeztek a tetőre menekülni, ahonnan egyesek megpróbáltak leevickélni a földre, mások átugrottak a kastély bástyafalára. A bíboros puskásai lőtték őket. A könnyű fegyvereket, hála az újszerű elsütőszerkezetnek, nem volt nehéz újratölteni, így folyamatosan záporoztak a golyók, és csaknem mindenkit leterítettek, aki a tetőre merészkedett.

Pierre letekintett a piactérre. Városiak rohantak be a térre, kétségtelenül a puskaropogás csalta oda őket. Újabb fegyveresek jöttek elő a Hattyúból, voltak, akik még le se nyelték a reggelijüket. A katonák vissza akarták tartani a városiakat, hogy ne segíthessenek a reformátusoknak, és ebből több verekedés lett. Egy lovas gyülekezőt fújt a kürtjén.

Az egész ugyanolyan gyorsan ért véget, ahogy elkezdődött. Gaston Le Pin kihurcolta a csűrből a lelkészt, vasmarokkal szorítva foglyának karját. Más fegyveresek is követték őket. A hugenották már nem próbáltak a tetőn át menekülni, elhallgattak a szakállas puskák. A piactéren a kapitányok négyszögekbe rendezték embereiket, hogy féken tartsák őket, és megparancsolták a városiaknak, hogy menjenek haza.

Pierre benézett a csűrbe, és látta, hogy a harcnak vége. Azok a protestánsok, akik még bírtak mozogni, a földön heverő testek fölé hajolva próbáltak segíteni a sebesülteknek, vagy a halottakat siratták. A padlón tócsákban állt a vér. Haldoklók nyögése, gyászolók zokogása váltotta fel a

sikoltozást.

Pierre el sem tudott volna képzelni ennél jobbat. Úgy számolta, legalább ötven protestánst gyilkoltak le és száznál többet sebesítettek meg, zömmel fegyverteleneket, köztük asszonyokat és gyermekeket. Ez a hír pár nap alatt végigrohan Franciaországon!

Arra gondolt, hogy négy éve elborzadt volna a mészárlástól, ma mégis elégedett. Hogy megváltozott! Valamiért nehéz volt megérteni, miként adhatja áldását Isten az új Pierre-nek erre a tulajdonságára. Lelkének mélységeibe úgy szivárgott be valami homályos, ismeretlen félelem, ahogy a csűr földpadlója nyelte el a sötétedő vért. Félretolta a gondolatot. Ez Isten akarata; ennek kell lennie.

El tudta képzelni a nyolcoldalas röpiratokat, amelyeket hamarosan ontani fognak a protestánsok nyomdagépei. Címlapjukon rémítő fametszet ábrázolja a csűrben lezajlott mészárlást. A jelentéktelen Wassyról ezernyi prédikációt tartanak Európa-szerte. Protestánsok alakítanak fegyveres milíciákat, mondván, hogy másképp nincsenek biztonságban. Válaszképpen a katolikusok is összevonják erőiket.

Polgárháború lesz.

Épp az, amit ő akart!

Sylvie csüggedten ült a Saint-Étienne kocsmában egy tányér füstölt hal és egy pohár bor mellett.

Sose lesz vége az erőszaknak? A legtöbb francia a felekezetétől függetlenül csak békében akar élni a szomszédjaival, de minden békülési szándékot meghiúsítanak a Guise fivérekhez hasonló emberek, akiknek a vallás csupán eszköz a hatalomhoz és a gazdagsághoz.

Sylvie-nek és barátainak most elsősorban azt kellett volna kideríteniük, mennyit tudnak róluk a hatóságok. Ha csak tehette, eljárt olyan helyekre, mint ez a fogadó, és beszédbe elegyedett azokkal az emberekkel, akiknek az eretnekvadászat volt a feladatuk: a polgárőrség tagjaival, a Guise család

piócáival, bárkivel, akinek köze volt Pierre-hez. Sok adatot szűrt ki a pletykákból, de igazából egy szimpatizáns kellett volna a másik táborból.

Felnézett az ebédjéből, és meglátta Pierre cselédjét, Nathot, akinek be volt verve a szeme.

Sylvie csupán köszönőviszonyban volt Nathtal, de ennél többet sose beszélgettek. Gyorsan élt az alkalommal.

– Ugyancsak fájhat – mondta. – Hadd hívjalak meg egy pohár borra, az majd enyhíti.

Nath sírni kezdett.

Sylvie átkarolta. Nem mímelte a részvétet: ő és az anyja is eleget szenvedett Giles Palot-tól, akinek könnyen eljárt a keze.

– No, no – mormolta.

A pincérnő hozott egy kis bort. Nath meghúzta.

– Köszönöm – mondta.

– Mi történt veled? – kérdezte Sylvie.

– Pierre megvert.

– Odette-et is veri?

Nath a fejét rázta.

– Ahhoz túl gyáva. Odette visszaütné.

Nath tizenhat éves lehetett, kicsi volt, sovány. Valószínűleg ugyanúgy nem tudna visszaütni egy férfinak, mint Sylvie az apjának. Az emlék dühbe hozta.

– Még egy kis bort – biztatta a lányt.

Nath ivott egy kortyot.

– Gyűlölöm! – mondta.

Sylvie érverése felgyorsult. Több mint egy éve várt egy ilyen pillanatra. Tudta, hogy eljön, ha türelmes, mert mindenki gyűlölte Pierre-t, és valakinek előbb-utóbb el kell árulnia.

Most végre eljött az alkalom, de ügyesen kell viselkednie. Nem ronthat ajtóstul a házba. Mindegy, vállalnia kell a kockázatot.

– Nem te vagy az egyetlen, aki gyűlöli Pierre-t – mondta óvatosan. – Állítólag ő a reformátusok üldözésének a kémmestere. – Ez nem volt titok; fél Párizs tudott róla.

– Igaz – bólintott Nath. – Van egy listája.

Sylvie-nek elakadt a lélegzete. Hát persze hogy van listája, de mit tud erről Nath?

– Lista? – Halkan beszélt, szinte suttogva. – Honnan tudod?

– Láttam. Fekete kis könyv, tele nevekkel és címekkel.

Telitalálat. Veszélyes volt azzal próbálkoznia, hogy átállítsa Nathot, de olyan óriási haszonnal kecsegtetett, hogy nem bírt ellenállni. Döntött, és fejest ugrott. Színlelt hanyagsággal odavetette:

– Ha bosszút akarsz állni, hát add oda a noteszt a reformátusoknak.

– Megtenném, ha lenne bátorságom.

Valóban? – gondolta Sylvie. – És hogyan intéznéd el a lelkiismereteddel?

– De hiszen ezt tiltja az egyház, nem? – kérdezte óvatosan.

– Hiszek Istenben – felelte Nath. – De Isten nem az egyházban van.

Sylvie alig mert lélegezni.

– Miért mondod ezt?

– Tizenegy éves koromban megerőszakolt a plébános. Még nem is szőrösödtem a lábam között. Ez talán Isten akarata? Nem hinném.

Sylvie kiitta a kupáját, letette, majd azt mondta:

– Nekem van egy barátom, aki tíz aranyécut fizetne, ha belenézhetne abba a könyvbe. – Volt rá pénze: az üzlet virágzott, az anyja pedig azt mondaná, hogy jó célra költötte el a pénzt.

Nath szeme tágra nyílt.

– Tíz aranyécu? – Ez több volt egyévi kereseténél. Sokkal több.

Sylvie bólintott, majd erkölcsi igazolást is mellékelt a pénz csábításához.

– A barátom úgy gondolja, hogy ezzel sok embert megmenthetne a

máglyától.

Nathot jobban érdekelte a pénz.

– De komolyan gondolod a tíz écut?

– Ó, a legkomolyabban! – Úgy tett, mintha most eszmélt volna rá, hogy Nath komolyan beszél. – De ugye, igazából… nem is tudod megszerezni a noteszt?

– Meg tudom.

– Hol van?

– A házban tartja.

– A házban hol?

– Egy bezárt iratszekrényben.

– Ha a szekrény be van zárva, hogyan férsz hozzá?

– Ki tudom nyitni a szekrényt.

– Hogyan?

– Egy tűvel – felelte Nath.

A polgárháború felülmúlta Pierre legvérmesebb reményeit. Egy évvel a wassyi mészárlás után a Sebhelyes katolikusai a győzelem küszöbéig jutottak. 1563 elején Sebhelyes megostromolta Orléans-t, az utolsó hugenotta erődöt, ahova Gaspard de Coligny bevette magát. Február 18-án, egy csütörtöki napon Sebhelyes megtekintette a védelmet, és bejelentette, hogy másnap kezdődik a végső ostrom.

Pierre, aki elkísérte a herceget, érezte, hogy most már a markukban a győzelem.

Szürkületkor visszaindultak a szállásukra, a vaslins-i kastélyba. Sebhelyes sötétsárga zekét viselt, a kalapján fehér toll ágaskodott. Túl feltűnő viselet volt a csatatérre, de arra számított, hogy ezen az estén találkozik a feleségével, Annával. Legidősebb fia, Henri, most már tizenkét éves volt, és ugyancsak a kastélyban lakott. Pierre azóta igyekezett behízelegni magát a herceg örökösénél, hogy négy éve először találkoztak

a lovagi tornán, amelyen II. Henrik király halálos sebet kapott.

Egy folyócskán kellett átjutniuk komppal, amelyre csak hárman fértek fel. Pierre, Sebhelyes és Gaston Le Pin hátramaradt, míg a kíséret többi tagja átvezette a lovakat. Sebhelyes félvállról odavetette:

– Bizonyára hallottad, hogy Katalin királyné akaratára békét kellene kötnünk.

Pierre gúnyosan nevetett.

– Az ember akkor köt békét, ha vesztésre áll, nem akkor, amikor győzelemre.

Sebhelyes bólintott.

– Holnap bevesszük Orléans-t, biztosítjuk a Loire-t, onnan pedig északra megyünk Normandiába, és szétzúzzuk a protestáns hadsereg maradékát.

– Éppen ettől fél Katalin – felelte Pierre. – Amikor meghódítjuk az országot, és eltüntetjük a protestánsokat, nagyuram hatalmasabb lesz a királynál. Kegyelmességed uralkodik majd Franciaországban.

Én pedig az egyik legbizalmasabb tanácsadód leszek, tette hozzá gondolatban.

Amikor minden ló biztonságban átért a túlsó partra, a három ember fölszállt a kis kompra.

– Semmit nem hallottam Charles bíborosról – szólalt meg Pierre.

Charles az itáliai Trentóba utazott egy tanácskozásra, amelyet IV. Pius pápa hívott össze. Sebhelyes megvetően csak annyit felelt:

– Szó, szó, szó. Miközben mi az eretnekeket öljük.

Pierre merészelt vitatkozni.

– Gondoskodnunk kell róla, hogy az egyház keményvonalas legyen. Máskülönben nagyuram győzelmét aláaknázzák azok a gyengék, akiket megfertőzött a türelem és a kiegyezés gondolata.

A herceg gondolkodóba esett. Most már ő is, az öccse is odafigyeltek, ha Pierre beszélt. Pierre számos alkalommal bizonyította értékes politikai

tisztánlátását. Többé nem kezelték pimasz sehonnaiként; ez mélységes elégedettséggel töltötte el Pierre-t, ami látszott is rajta.

A herceg kinyitotta a száját, hogy válaszoljon Pierre-nek, amikor lövés dörrent.

Mintha arról a partról hallatszott volna, amelyet éppen elhagytak. Pierre és Le Pin egyszerre fordult meg. Noha már este volt, Pierre tisztán látott egy alakot a vízparton. Alacsony, barna bőrű, húsz-egynéhány éves ember volt, a haja az égnek állt a fején. A következő pillanatban elfutott, és Pierre látta a kezében a pisztolyt.

Sebhelyes herceg összeesett.

Le Pin káromkodott, és fölé hajolt.

Pierre látta, hogy a herceg a hátába kapott egy golyót. Könnyű volt lelőni, mert közel volt, és világos ruhát viselt.

– Még él – mondta Le Pin. Ismét a partra nézett, gyaníthatólag azon morfondírozott, kilábaljon-e, vagy inkább úszva tegye meg a pár méternyi távot, hogy elkapja a merénylőt, mielőtt elmenekülne. Azután lódobogást hallottak, és rájöttek, hogy az orgyilkos bizonyára kikötött egy lovat a közelben. Az ő lovaik mind a túlsó parton voltak. Le Pin már nem érhette utol a merénylőt. Ezt jól kitervelték.

Le Pin ráordított a révészre:

– Előre, indulj már!

A révész gyorsabban lökte előre a tutajt, bizonyára attól félt, hogy megvádolják bűnrészességgel.

A seb közvetlenül a herceg jobb válla alatt volt. A golyó valószínűleg nem találta el a szívet, mert a vér csak szivárgott a sötétsárga ujjasra. Ez jó jel, gondolta Pierre, a halottak nem véreznek.

Akkor is lehet, hogy nem épül föl a herceg. Még a karcolások is elfertőződhetnek, lázat és gyakran halált okozva. Pierre legszívesebben elsírta volna magát. Hogy veszíthetik el hős vezetőjüket, amikor már csaknem megnyerték a háborút?

Ahogy a komp közeledett a túlsó parthoz, az ott várakozó emberek kérdések özönét zúdították rájuk ordítva. Pierre nem törődött velük. Neki megvoltak a kérdései. Mi történik, ha a Sebhelyes meghal?

Az ifjú Henri tizenkét évesen lesz herceg. IX. Károlyból ugyanennyi idősen lett király. Henri túl fiatal ahhoz, hogy részt vegyen a polgárháborúban. Charles bíboros túl messze van; Louis bíboros túl iszákos. A Guise család minden befolyását elveszítheti egyetlen pillanat alatt. A hatalom borzasztóan törékeny.

Leküzdötte kétségbeesését, és igyekezett logikusan gondolkodni. Mivel a Guise család tehetetlen, Katalin királyné megköti a békét Gaspard de Colignyval, és megújítja a türelmi rendeletet, hogy a fene enné meg. A Bourbonok és Montmorencyk ismét a kegyencek közé kerülnek, és a reformátusoknak szabad lesz olyan hangosan énekelni a zsoltáraikat, ahogy nekik tetszik. Semmivé lesz mindaz, amiért Pierre az utóbbi öt évben küzdött.

Ismét elfojtotta reménytelen kétségbeesését. Mit tehetne?

Először is meg kell őriznie a család legfontosabb tanácsadójának rangját.

Ahogy a tutaj kikötött, Pierre parancsokat kezdett osztogatni. Válsághelyzetben a rémült emberek bárkinek engedelmeskednek, aki úgy beszél, mintha tudná, mit csinál.

– A herceget a lehető leggyorsabban el kell vinni a kastélyba, de nehogy zötyögtessétek! A rázástól elvérezhet. Egy deszkára van szükségünk. – Körülnézett. Ha szükséges, feldarabolhatják a kis tutajt. Azután észrevett a közelben egy kunyhót, és a bejáratra mutatott.

– Akasszátok le azt az ajtót és tegyétek rá urunkat! Hatan vigyék!

Siettek engedelmeskedni, boldogok voltak, hogy megmondják nekik, mit tegyenek.

Gaston Le Pint nem volt könnyű utasítgatni, így Pierre neki inkább javaslatokat tett.

– Talán egy-két lovassal átkelhetnél a folyón a gyilkos üldözésére. Jól megnézted?

– Kicsi, barna bőrű, huszonöt körüli, bóbitája van a fején.

– Én is ezt láttam.

– Utánamegyek. – Le Pin a fogdmegjeihez fordult. – Rasteau, Brocard, vigyetek három lovat a komphoz.

– A legjobb lóra van szükségem – mondta Pierre. – Melyik a leggyorsabb?

– A herceg csataménje, Ágyú, de minek az neked? Én kergetem a merénylőt.

– A legfontosabb, hogy a herceg felépüljön. Előrevágtatok a kastélyba, hogy riasszam az orvosokat.

Le Pin is belátta, hogy ez okos gondolat.

– Jól van.

Pierre felmászott a ménre, és megsarkantyúzta. Nem volt túl jó lovas, Ágyú pedig ugyancsak tüzes állat volt, de szerencsére kimerítette a hosszú nap, és fáradtan engedelmeskedett Pierre akaratának. Ügetni kezdett, Pierre pedig óvatosan vágtába ugratta.

Néhány perc alatt elérte a kastélyt. Leugrott Ágyúról, és befutott az előcsarnokba.

– A herceg megsebesült! – kiáltotta. – Hamarosan itt lesz. Azonnal hívassátok a királyi orvosokat! Azután vessetek ágyat a hercegnek a földszinten. – A szolgák annyira elhűltek, hogy Pierre-nek többször meg kellett ismételnie a parancsot.

A felbolydulás hallatán a hercegné, Anna d’Este is lesietett a lépcsőn. Sebhelyes hitvese jelentéktelen, harmincegy éves olasz nő volt. Érdekházasságukban a herceg sem bizonyult hűségesebbnek más gazdag és hatalmas férfiaknál, de azért kölcsönösen szívelték egymást Annával.

Anyja sarkában ott volt a kis Henri, egy szép, szőke, göndör hajú fiú.

Anna hercegnő sosem szólt Pierre-hez, még csak tudomást sem vett a

létezéséről, ezért parancsolónak kellett mutatkozni, akire lehet támaszkodni válság idején. Pierre meghajolt.

– Madame, ifjú uram, sajnálattal közlöm, hogy a herceg megsebesült.

Henri megrémült. Pierre még nem felejtette el, hogy nyolcévesen panaszkodott, mert túl fiatalnak tartották a lovagi tornához. Volt benne bátorság, és bizonyára érdemes utóda lesz harcos apjának, de az a nap még messze van. Most páni félelemmel kérdezte:

– Hogyan? Hol? Ki tette?

Pierre nem törődött vele, csak az anyjához beszélt.

– Elküldettem a királyi orvosokért, és megparancsoltam a szolgáknak, hogy vessenek ágyat a földszinten, így a herceget nem kell fölvinni az emeletre.

– Milyen súlyos a sérülés? – kérdezte Anna.

– Hátba lőtték, és amikor otthagytam, nem volt eszméletén.

A hercegnő felzokogott, de rögtön összeszedte magát.

– Hol van? Oda kell mennem hozzá.

– Perceken belül itt lesz. Megparancsoltam az embereknek, hogy rögtönözzenek neki hordágyat. Nem szabad rázni.

– Hol történt ez? Csatában volt?

– Az én apámat sosem lövik hátba csatában! – kiáltotta Henri.

– Csönd! – szólt rá az anyja.

– Igazat mond, Henri herceg – felelte Pierre. – Apjaura sosem fordított hátat a csatában az ellenségnek. Meg kell mondanom, hogy ez árulás volt. – Újra elmesélte, hogy az orgyilkos rejtekből lőtt, amint a komp elhagyta a partot. – Fegyvereseket küldtem utána, hogy kapják el a gazembert.

– Ha elkapják, elevenen kell megnyúzni! – mondta könnyek között Henri.

Pierre egy szempillantás alatt rájött, hogy ha a Sebhelyes meghal, akár még haszna is lehet a katasztrófából.

– Igen, meg kell nyúzni – mondta ravaszul –, de csak miután bevallotta,

kinek a parancsára cselekedett. Máris kijelenthetem, hogy ez az ember, aki a ravaszt meghúzta, egy senki. A valódi bűnös az, aki küldte.

Mielőtt megmondhatta volna, kire gondol, a hercegné megelőzte.

– Gaspard de Coligny! – sziszegte gyűlölettel.

Bizonyosan ő volt az első számú gyanúsított, mivel Bourbon Antal meghalt, a testvére, Louis, börtönben ült. De itt már nem számít az igazság. Coligny megfelelő bűnbak lesz a Guise családban, különösen a befolyásolható gyerek szemében, akinek most lőtték le az apját. Pierre terve már kikristályosodóban volt, amikor kiáltások jelezték, hogy megérkezett a herceg.

Pierre a hercegné közelében maradt, amikor a herceget behozták és ágyba fektették. Valahányszor Anna kifejezte valamilyen kívánságát, Pierre kiáltva megismételte, mint egy parancsot, azt a benyomást keltve, hogy ő lett a hercegné jobbkeze. A hercegné túlságosan kétségbeesett, hogy azzal foglalkozhasson, mit forral Pierre, sőt mintha még örült is volna, hogy van valaki mellette, aki tudja, mit kell tenni.

Sebhelyes magához tért, tudott beszélni a feleségével és a fiával. Megérkeztek az orvosok, azt mondták, a seb nem látszik végzetesnek, de mindenki tudta, milyen könnyen elmérgesedhetnek a sérülések, és egyelőre senki se mert örvendezni.

Gaston Le Pin és két fogdmegje éjfél felé tértek vissza üres kézzel. Pierre egy sarokba vonta Le Pint, és azt mondta:

– Folytassátok az üldözést reggel. Holnap nem lesz ütközet: a herceg nem fog magához térni az éjszaka. Ez azt jelenti, hogy sok katona segíthet. Kezdjétek korán, vessétek szélesre a hálót. Meg kell találnunk azt a bóbitás kis embert.

Le Pin bólintott.

Pierre egész éjjel nem mozdult el a herceg ágya mellől.

Pitymallatkor ismét találkozott Le Pinnel az előcsarnokban.

– Ha elkapod a gazembert, én fogom kihallgatni – mondta. – A

hercegné parancsára. – Ez nem volt igaz, de Le Pin elhitte. – Zárd be valahova a közelben, azután szólj.

– Rendben van.

Pierre elküldte Rasteau-val és Brocard-ral. Útközben majd összeszedik a segítőket, akikre szükségük van.

Pierre rögtön utána lefeküdt. Most néhány napig arra lesz szüksége, hogy vágjon az esze, és biztosan álljon a lábán.

Le Pin délben ébresztette föl.

– Elkaptam – mondta elégedetten.

Pierre azonnal kiugrott az ágyból.

– Kicsoda?

– Azt mondja, Jean de Poltrot, Méré ura.

– Remélem, nem hoztad ide a kastélyba.

– Nem, mert a kis Henri még képes lenne megölni. Bilincsben várakozik a plébánián.

Pierre gyorsan felöltözött, és követte Le Pint a közeli faluba. Ahogy egyedül maradt Poltrot-val, azt kérdezte:

– Ugye, Gaspard de Coligny parancsolta, hogy öld meg Sebhelyes herceget?

– Igen – bólintott Poltrot.

Hamarosan kiderült, hogy Poltrot bármit bevall. Pierre találkozott már ilyen alakokkal. Képzelgőnek hívják őket.

Poltrot valószínűleg spionféléje volt a protestánsoknak, de kinek-kinek a tetszésére volt bízva, hogy honnan utasították Sebhelyes meggyilkolására. Lehetett Coligny, ahogy néha mondta, de lehetett bármely más protestáns vezér, sőt még az sem lehetetlen, hogy a saját kútfejéből pattant ki.

Ezen a délutánon és a következő napokban dőlt belőle a szó. Ugyancsak bőbeszédű volt. Annak, amit összehordott, a felét valószínűleg azért találta ki, hogy örömet szerezzen kihallgatójának, a másik felét meg azért, hogy

jobb színben tüntesse fel magát. Amit az egyik nap elmondott, azt a másik nap mindenben cáfolta. Teljesen megbízhatatlan volt.

Ami egyáltalán nem baj.

Pierre leírta Poltrot vallomását, amely szerint Gaspard de Coligny bérelte fel Guise herceg megölésére, és Poltrot ezt alá is írta.

Másnap Sebhelyes belázasodott, az orvosok azt mondták, készüljön a találkozásra teremtőjével. Felvette Louis öccse kezéből az utolsó kenetet, azután elbúcsúzott Annától és a kis Henritól.

Amikor a hercegnő és a leendő herceg könnyek között távozott a szobából, Pierre közölte velük:

– Coligny gyilkoltatta meg urunkat – és megmutatta nekik a vallomást.

Az eredmény meghaladta reményeit.

A hercegné tombolt.

– Colignynak meg kell halnia! Meg kell halnia!

Pierre hozzátette, hogy Katalin királyné máris békülékeny lépéseket tett a protestánsok felé, és Coligny ennek a keretében valószínűleg megmenekül a büntetéstől.

Erre Henri valóságos rohamot kapott. Sírt, és azt kiabálta vékony gyerekhangján:

– Megölöm! Ezzel a két kezemmel ölöm meg!

– Hiszek önnek, hercegem – mondta Pierre. – És amikor megteszi, ott állok az ön oldalán.

Sebhelyes herceg másnap kiszenvedett.

Louis bíboros volt a felelős a temetésért, de mivel ritkán volt elég józan az érdemi munkához, Pierre simán átvehette az irányítást, és Anna támogatásával fenséges gyászszertartást rendezett. A herceg porhüvelyét először Párizsba vitték, ahol a szívét eltemették a Notre-Dame-székesegyházban. Majd a koporsó keresztülutazott az országon Champagne-ig, ahol Joinville-ben átadták a földnek. Ilyen nagyszabású búcsúztató normális körülmények között csak a királyoknak járt. Katalin

anyakirályné nyilvánvalóan kisebb parádét szeretett volna, de Pierre nem beszélte meg vele. Katalin, ha csak lehetett, kerülte a vitát. Valószínűleg úgy gondolta, hogy a Sebhelyessel nem lesz több baj, akkor se, ha királyi temetést kap.

Habár Colignyt már nem sikerült ilyen simán megtenni bűnbaknak. Katalin ismét bebizonyította, hogy van olyan agyafúrt, mint Pierre. Küldött egy példányt Poltrot vallomásából a protestánsok normandiai hátországába visszavonult Colignynak, és felkérte, hogy válaszoljon rá. Máris a rehabilitációját tervezte.

De a Guise-ek nem felejtettek.

A herceg földi maradványai még meg sem érkeztek a fővárosba, amikor Pierre már Párizsban volt, hogy elvégezze a végső simításokat. Poltrot-t előreküldte, hogy börtönözzék be az Île de la Cîté déli végén álló Conciergerie-be, és ragaszkodott hozzá, hogy erős őrség vigyázzon rá. Párizs vakbuzgó katolikus népe imádta a Sebhelyest, és ha a csőcselék hozzáfért volna Poltrot-hoz, ízekre szaggatja.

Miközben a herceg holtteste Párizs felé utazott, Coligny írt egy vallomást, amelyben tagadta, hogy köze lett volna a gyilkossághoz, és ennek másolatait elküldte Katalin királynénak és másoknak. Hatásosan védekezett, ezt Pierre-nek el kellett ismernie – természetesen szigorúan csak lélekben –, tökéletesen meggyőzően. Gaspard eretnek volt, nem bolond, és ha meg akarta volna öletni a Sebhelyest, valószínűleg különb gyilkost választ a kerge Poltrot-nál.

Gaspard vallomásának utolsó cikkelye különösen veszélyes volt, mert arra hivatkozott, hogy természet adta joga bíróság előtt szembenézni vádlójával, ezért könyörgött Katalin királynénak, szavatolja Poltrot biztonságát, gondoskodjék róla, hogy életben maradjon, és vallomást tehessen egy hivatalos vizsgálat során.

Egy elfogulatlan vizsgálat volt az utolsó, amit Pierre kívánt.

Hogy a dolog még kínosabb legyen, a Conciergerie-ben Poltrot

visszavonta vallomását.

Pierre-nek sürgősen ki kellett égetnie a rothadást. Elment a párizsi fellebbviteli bírósághoz, és sürgette Poltrot azonnali ítéletét. Rámutatott, hogy ha a gyilkos büntetlen marad, zavargások törnek ki, amikor a hős teste megérkezik Párizsba. A bírák egyetértettek.

Március 18-án kora reggel megérkezett a herceg koporsója Párizs déli elővárosaiba, és egy kolostorban helyezték el.

Másnap reggel Poltrot-t bűnösnek találták, és felnégyelésre ítélték.

Az ítéletet a place de Grève-en hajtották végre a vadul éljenző csőcselék örömére. Pierre is jelen volt, látni akarta, valóban meghal-e az elítélt. Poltrot kezét-lábát négy lóhoz kötötték, amelyek négyfelé kezdték el húzni. Elméletileg a végtagoknak le kellett volna szakadniuk a törzsről, amely aztán elvérzett volna. de a hóhér kontár módon csomózta a kötelet, amely kilazult. Pierre kardot hozatott, és a hóhér karddal kezdte lenyiszálni Poltrot tagjait. A tömeg buzdította, de ez nehézkes eljárás volt. Körülbelül fél óra után Poltrot abbahagyta az ordítást, és elájult. Utolsónak jellegzetes bóbitás fejét csapták le, és egy karóra szögezték.

Másnap Sebhelyes herceg porhüvelyét behozták a városba.

Sylvie Palot bizakodva nézte a parádét.

A menet dél felől, a Szent Mihály-kapun át érkezett, és keresztülvágott a Latin negyeden, ahol Sylvie boltja állt. Az élen huszonkét városi kikiáltó haladt gyászfehérben: ünnepélyesen rázták csengőiket, és felszólították a búsuló párizsiakat, hogy imádkozzanak nagy hősük eltávozott lelkéért. Utánuk papok következtek a város összes plébániájáról, kezükben kereszttel. Nyomukban a város kétszáz legelőkelőbb polgára vitt égő fáklyát, fekete szemfödéllel burkolva be az utcát, és elsötétítve az eget. Őket követte hatezer katona, mindazon seregek képviseletében, amelyeket Sebhelyes oly sokszor vitt győzelemre, meghajtott zászlókkal, távoli puskaropogásra emlékeztetően tompa dobszóra. Majd jött a városi

polgárőrség a folyami szélben lobogó, számtalan fekete zászló alatt.

A gyászoló párizsiak felsorakoztak az utcákon, azonban Sylvie tudta, hogy vannak, akik titokban örülnek Sebhelyes halálának, akárcsak ő. A gyilkosság békét teremtett, legalábbis egyelőre. Katalin királyné néhány napon belül találkozik Gaspard de Colignyval, hogy megbeszéljék az új türelmi rendeletet.

Az üldözés fokozódott a polgárháború alatt, bár Sylvie ismerősei egyfajta védelmet élveztek. Egyszer, amikor Pierre éppen távol volt Sebhelyessel, Odette pedig a barátnőivel ebédelt, Sylvie egy teljes napot töltött az íróasztalnál, és szóról szóra lemásolta a fekete könyvet. Nath ezalatt a kétéves Alainnel játszott, aki még nem tudott elég jól beszélni ahhoz, hogy elárulhassa Sylvie titkos látogatását.

A nevek többségét nem ismerte. Számos álnév is lehetett köztük, hiszen a protestánsok tudták, hogy kémkednek utánuk, így gyakorta koholt neveket és más félrevezető adatokat közöltek. Sylvie és az anyja Thérèse-nek és Jacqueline-nak hívatták magukat, és senkinek nem említették a boltjukat. Sylvie nem tudhatta, hogy az ismeretlen nevek közül hány felel meg a valóságnak.

Ám sok baráttal és hitsorsossal is találkozott a noteszben. Őket diszkréten figyelmeztette. Voltak, akik félelmükben elhagyták a gyülekezetet, és ismét katolizáltak; mások elköltöztek és nevet változtattak; ismét mások elhagyták Párizst türelmesebb városok kedvéért.

Hosszú távon ennél is fontosabb volt, hogy Nath szabályos tagja lett a gyülekezetnek az istálló szénapadlásán, ahol harsányan és falsul énekelte a zsoltárokat. Tíz écuvel a zsebében már azt emlegette, hogy otthagyja Pierre-t, ám Sylvie rábeszélte, hogy maradjon, és kémkedjen tovább a protestánsok érdekében.

A biztonságosabb légkör jót tett a könyvüzletnek, Sylvie boldogan rendelt új szállítmányt Genfből, Guillaume-tól, aki, szegény, még mindig

szerelmes volt belé. A lány is kedvelte, és hálás volt neki mint szövetségesének, de nem tudta viszonozni a szerelmét. Isabelle csalódott, amiért a lánya visszautasít egy ilyen látszólag eszményi partit. A fiú értelmes, módos, kellemes, azonos a vallásuk, az eszményeik: mit akar még? Sylvie ugyanannyira nem értette ezt a kérdést, mint Isabelle.

Végül megérkezett ágyútalpon a koporsó a Guise-ek címeres lobogójával letakarva. Hat fehér ló húzta. Sylvie nem imádkozott Sebhelyes lelkéért, inkább hálát adott Istennek, amiért véget vetett a herceg életének. Most már remélni merte, hogy béke és vallási türelem következik.

A koporsó mögött léptetett az özvegy Anna, talpig fehérben, udvarhölgyeitől környékezve. Utolsónak egy szőke, szép gyermek, bizonyára Sebhelyes örököse, Henri. Mellette világos prémgallérral díszített fehér ujjasban egy jóképű, szőke sörényű, huszonöt éves fiatalember.

Sylvie-t elöntötte a döbbenet, az undor és az iszony, amikor felismerte az új Guise herceg jobbkezét.

Pierre volt az.

12

Barney úgy találta, hogy a Hispaniola nevű karibi sziget a világ legforróbb helye.

1563 nyarán, három évvel az után, hogy Antwerpenben a fedélzetre lépett, mert át akart jutni Combe Harbourba, még mindig ágyúmester volt a *Sólymon*. Szeretett volna hazamenni, hogy lássa a családját, de furamód nem is bosszantotta túlságosan, amiért csellel marasztalták ott a hajón. Az élet a tengeren veszedelmes és gyakran kegyetlen, de volt benne valami, ami nagyon illett Barney-hoz. Szeretett úgy ébredni, hogy nem tudta, mit hoz a nap. Egyre gyakrabban érezte, hogy anyja üzletének szomorú összeomlása számára menekülést jelentett.

Legnagyobb panasza az volt, hogy kizárólag férfiak vették körül. Mindig is szerette a nők társaságát, akik viszont őt tartották vonzónak. Sok tengerésszel ellentétben ő nem folyamodott a kikötői kurvákhoz, akik sokszor borzalmas kórságokat ragasztottak rá a férfiakra. Sokkal szívesebben andalgott volna az utcán egy lánnyal, akinek udvarol, és lesi, mikor csenhet csókot tőle.

A *Sólyom* Antwerpenből Sevillába vitorlázott, onnan meg a Kanári-szigetekre. Ezt jövedelmező körutak követték, amikor késeket, csempét és ruhát vittek Sevillából a szigetekre, visszafelé pedig erős kanári-szigeti bort hoztak hordóban. Békés kereskedelem volt ez, Barney tüzérségi szakértelmére nem volt szükség, noha folyamatos készültségben tartotta a fegyverzetet. A legénység létszámát ötvenről negyvenre csökkentették a betegségek és balesetek, vagyis a tengeri élet szokásos kockázatai, azonban harcok nem apasztották a számukat.

Ekkor Bacon kapitány úgy döntött, hogy a nagy pénz a rabszolgákban van. Tenerifében talált egy Duarte nevű portugál kormányost, aki éppolyan

jól ismerte az afrikai partokat, mint az Atlanti-óceánon átvezető hajóutakat. A legénységet nyugtalanította a veszély kilátása, különösen mivel máris sokat voltak a tengeren; így hát Bacon megígérte, hogy hazatérhetnek, amint megtettek egy utat, és még külön jutalmat is kapnak.

Nyugat-Afrikában a rabszolgák jelentették a legfontosabb árucikket. A környék királyai és törzsfőnökei emberemlékezet óta eladták alattvalóikat az arab rabszolga-kereskedőknek, akik a Közel-Kelet piacaira vitték őket. Nagy múltú üzletbe tolakodtak be az utolsónak érkezett európai kereskedők.

Bacon háromszázhúsz férfit, nőt és gyermeket vásárolt Sierra Leonéban. Azután a *Sólyom* nyugatnak fordult, és áthajózott az Atlanti-óceánon az Új-Spanyolországnak nevezett óriási, ismeretlen világba.

A legénységnek nem tetszett a rabszolga-kereskedés. A nyomorult áldozatokat láncon, összezsúfolva tartották a raktér mocskában. Mindenki hallhatta a gyermekek sírását és az asszonyok jajveszékelését. Néha szomorú dalokat énekeltek, hogy tartsák magukban a lelket, és ez még rosszabb volt. Pár naponta meghalt valaki, és a testüket különösebb ceremónia nélkül beledobták a tengerbe.

– Ez csak lábasjószág – mondta Bacon, ha valaki panaszkodott; de a jószágok nem énekelnek panaszos dalokat.

Amikor az Atlanti-óceánon átkelő első európaiak kikötöttek, azt hitték, Indiában vannak, ezért ezeket a szigeteket Nyugat-Indiának nevezték el. Amióta Magellán és Elcano körbehajózta a Földet, már tudták, hogy tévedtek, de a név megmaradt.

Hispaniola volt a legfejlettebb a szigetek közül, amelyeknek egyáltalán volt nevük. A főváros, Santo Domingo az első európai alapítás volt Új-Spanyolországban, ahol még székesegyházat is építettek, bár Barney csalódására ezt nem látták. Duarte a várostól messzebbre kormányozta a hajót, mert amit csináltak, az törvényellenes volt. Hispaniola a spanyol király uralma alatt állt, angoloknak itt tilos volt kereskedni. Ezért Duarte azt tanácsolta

Bacon kapitánynak, hogy induljon el az északi partra, a lehető legnagyobb ívben kikerülve a törvényt és a rendet.

A cukornád-ültetvényeseknek kétségbeejtően nagy szükségük volt a rabszolgamunkára. Barney hallomása szerint a Nyugat-Indiába költözött európaiak fele két éven belül meghalt, és csaknem ugyanekkora volt a halálozási arány az afrikaiak soraiban, akik jobban bírták Új-Spanyolország néhány kórságát, de korántsem mindet. Emiatt az ültetvényesek aggályoskodás nélkül vásároltak angol csempészektől. Egy nappal az után, hogy kikötöttek egy nevenincs apró településen, Bacon máris eladott nyolcvan rabszolgát, akikért aranyban, gyöngyökben és bőrökben fizettek.

Jonathan Greenland, az elsőtiszt utánpótlást vásárolt a városkában, a legénység pedig két hónap óta először ehetett friss ételt.

Másnap reggel Barney aggályos beszélgetést folytatott Jonathannal a hajóközép alacsony fedélzetén, ahonnan beláthatták a városka nagyobb részét. Deszkamóló vezetett a keskeny tengerpartra, azon túl pedig egy tér terpeszkedett. Csupa faház állta körül, csak egy palotácskát építettek halvány aranyszínű korallmészkőből.

– Nem szeretem az ilyesfajta törvénytelenséget – mondta halkan Barney. – Spanyol tömlöcben végezhetjük, és ki tudja, mennyi időbe telik, hogy kijussunk onnan.

– És mindezt semmiért – felelte Jonathan. A legénység nem részesült a kereskedelem hasznából, csak az elfogott hajókból szerzett zsákmányt osztották szét, és csalódottak voltak, mert az út békésnek bizonyult.

Miközben beszélgettek, egyházi feketébe öltözött fiatalember lépett ki a palota főbejáratán, és végigment a mólón. A hajóhídnál egy kicsit habozott, de azután feljött a fedélzetre.

– Beszélnem kell a gazdájukkal – mondta spanyolul.

Barney ugyanezen a nyelven válaszolt.

– Bacon kapitány a kabinjában van. Maga kicsoda?

A férfi megsértődött, amiért faggatják.

– Ignacio atya, és üzenetet hoztam Don Alfonsótól.

Barney sejtette, hogy Alfonso a helyi hatalmat képviseli, és Ignacio a titkára.

– Mondja el az üzenetet, és gondoskodom róla, hogy a kapitány megkapja.

– Don Alfonso azonnal hívatja a kapitányát.

Barney vigyázott rá, hogy ne sértse meg a helyi hatóságokat, ezért úgy tett, mintha nem venné észre Ignacio pimaszságát.

– Akkor bizonyos vagyok benne, hogy rögtön jön a kapitány – felelte szelíden. – Ha vár egy percet, máris megkeresem.

Elment Bacon kabinjába. A kapitány már felöltözött, és sült banánt evett friss kenyérrel. Barney átadta neki az üzenetet.

– Velem jöhetsz – mondta Bacon. – Jobban beszélsz spanyolul, mint én.

Néhány perccel később leléptek a hajóról a mólóra. Barney érezte az arcán a fölfelé kúszó nap melegét: ma ismét rekkenő hőség lesz. Követték Ignaciót a parton fölfelé. Néhány korán kelő városlakó tágra nyílt szemmel bámulta őket: errefelé olyan ritka az idegen, hogy csudának számít.

Ahogy keresztülvágtak a poros téren, Barney szeme megakadt egy sárga ruhás lányon. Arany bőrű afrikai volt, de túl jól öltözött ahhoz, hogy rabszolga legyen. Egy kis hordót görgetett egy ajtótól egy várakozó kordéig, majd felnézett az idegenekre. Félelem nélkül viszonozta Barney tekintetét, aki meglepetten látta, hogy a lánynak kék szeme van.

Nehéz volt ismét a palotára figyelnie. Két fegyveres őr a vakító napsütéstől hunyorogva, némán figyelte, ahogy Ignacio nyomában belépnek a kapun. Barney úgy érezte magát, mint egy bűnöző, minthogy az is volt. Vajon ugyanolyan könnyen kijut-e, ahogy bejutott?

A magas mennyezetű, kőpadlós palotában hűvös volt. A falak égszínkék és aranysárga csempéiben Barney fölismerte a sevillai fazekasműhelyek termékét. Ignacio fölkalauzolta őket egy széles lépcsőn,

és helyet kínált nekik egy fapadon, Barney szerint kizárólag pökhendiségből. Az itteni polgármesternél nem előszobázott reggelente sokaság. Csakis azért várakoztatta őket, hogy megmutassa, megteheti. Ezt jó jelnek tekintette. Miért bajlódna az elöljáró azzal, hogy megaláz valakit, ha úgyis börtönbe akarja vetni?

Negyedóra múlva ismét előbukkant Ignacio, és azt mondta:

– Don Alfonso most fogadja önöket. – Egy tágas szobára mutatott, amelynek magas ablakain behúzták a zsalugátereket.

Alfonso betegesen kövér volt. Ötven körül járt, a haja ezüst volt, a szeme kék, és egy olyan székben ült, amelyet feltehetőleg külön arra készítettek, hogy beleférjen természetellenesen püffedt potroha. A mellette álló asztalhoz támasztott két vastag sétabot arra utalt, hogy támasz nélkül járni sem tud.

Egy papírköteget olvasott. Barney ezt is csak komédiázásnak tartotta. Ő és a kapitány Ignacio mellett állva várták, hogy Alfonso megszólaljon. Barney érezte, hogy Bacon kezd dühbe jönni. Nem állhatta, ha lefitymálják. Barney jobb szerette volna, ha nyugton marad.

Alfonso végül felpillantott.

– Le vannak tartóztatva – mondta. – Tiltott kereskedelemért.

Barney éppen ettől tartott.

Miután fordított a kapitánynak, Bacon azt felelte:

– Ha megpróbál letartóztatni, a *Sólyom* szétlövi a városát.

Ez túlzás volt. A *Sólyom*nak apró falkonetjei voltak, amelyekkel semmiféle tisztességes kőművesmunkát nem lehetett volna lerombolni. Még ahhoz is túl kicsik voltak, hogy egy hajót elsüllyesszenek, hacsak nem óriási szerencsével. A másfél kilós ágyúgolyókat arra öntötték, hogy az árbócokat és a kötélzetet tönkretéve, és a legénységet megölve vagy demoralizálva megbénítsanak egy másik hajót, ahol a kapitánynak nem marad mit kormányoznia. Ettől függetlenül a *Sólyom* sok kellemetlenséget tudott volna okozni a kisváros főterén.

Barney igyekezett barátságosabbra átfogalmazni Bacon visszavágását, és pár pillanat múlva azt mondta spanyolul Alfonsónak:

– Bacon kapitány azt javasolja, üzenje meg a *Sólyom* legénységének, hogy törvényesen tartja vissza a kapitányt, ezért nem szabad célba venni az ön városát a hajóágyúkkal. Még akkor sem, ha nagyon dühösek.

– Nem ezt mondta. – Alfonso ezek szerint értett valamennyit angolul.

– Ez volt az értelme.

– Kérdezd meg tőle, mennyivel kell megkenni – türelmetlenkedett Bacon.

Ismét sokkal finomabban fordított.

– Bacon kapitány azt kérdezi, mennyibe kerülne önöknél egy kereskedési engedély.

Szünet következett. Vajon Alfonso dühösen visszautasítja, és nemcsak törvénytelen kereskedésért, de vesztegetési kísérletért is börtönbe vágja őket?

– Rabszolgánként öt escudót fizetnek nekem – mondta a kövér ember.

Hála az égnek, gondolta Barney.

Az ár magas volt, de nem észszerűtlenül. Egy spanyol escudo egynyolcad uncia aranyat tartalmazott.

– Nem tudok egy escudónál többet fizetni.

– Három.

– Rendben.

– Még valami.

– A fenébe – morogta Bacon. – Túl könnyen egyeztem bele. Most valami pótköltség következik.

– Bacon kapitány nem fizet ennél többet – jelentette ki spanyolul Barney.

– Meg kell fenyegetniük, hogy lerombolják a várost – felelte Alfonso.

Barney erre nem számított.

– Micsoda?

– Amikor a Santo Domingó-i hatóságok megvádolnak azzal, hogy engedélyeztem a jogtalan kereskedelmet, azzal védekezem majd, hogy azért tettem, hogy megmentsem a várost a vad angol kalózok haragjától.

Barney lefordította. Bacon csak annyit mondott:

– Még szép.

– Írásban kérem.

Bacon bólintott.

Barney elkomorodott. Nem tetszett neki, hogy írásban valljanak be egy bűnt, még ha igaz is. De nem látta, miként kerülhetnék ki.

Nyílt az ajtó, bejött a sárga ruhás lány. Ignacio közömbösen nézett rá, Alfonso gyengéden elmosolyodott. A lány olyan fesztelenül vágott át a szobán a székig, mintha családtag lenne, és megcsókolta a kövér ember homlokát.

– Az unokahúgom, Bella – mutatta be Alfonso.

Barney sejtette, hogy az „unokahúg” a „törvénytelen leány” szépítő megfogalmazása. Alfonso ezek szerint gyereket csinált egy szépséges rabszolganőnek. Eszébe jutott, mit mondott Ebrima: *A rabszolgák mindig ágyba kellenek*.

Bella egy palackot hozott magával, amelyet az asztalra helyezett a sétabotok mellé.

– Arra gondoltam, innának egy kis rumot – mondta jó neveltetésre valló kiejtéssel, amelynek csipetnyi idegen zamatát Barney nem tudta hova tenni. Bella egyenesen ránézett, és a fiatalember ekkor látta, hogy a szeme éppen olyan ragyogó kék, mint Alfonsóé.

– Egészségükre – mondta, és kiment.

– Az anyja valóságos sárkány volt, nyugodjék – mondta Alfonso mélán. Egy pillanatig hallgatott és emlékezett, majd azzal folytatta: – Venniük kéne Bella rumjából. Ez a legjobb. Kóstoljuk meg.

Barney megnyugodott. A légkör megváltozott. Most már cinkosok voltak, nem ellenségek.

A titkár elővett három poharat egy szekrényből, kihúzta a dugót a palackból, és rendes adagokat töltött. Ittak. Nagyon jó rum volt, fűszeres, de sima, és már egy korty felért egy lórúgással.

– Igazán élvezet önnel üzletet kötni, Don Alfonso – mondta Bacon.

Alfonso elmosolyodott.

– Azt hiszem, nyolcvan rabszolgát adott el.

Barney mentegetőzni kezdett.

– Nem volt tudomásunk róla, hogy bármiféle tilalom…

Alfonso rá se hederített.

– Ez azt jelenti, hogy máris tartozik nekem kétszáznegyven escudóval. Itt és most ki is fizetheti.

Bacon elkomorodott.

– Ez kissé nehezen…

Alfonso félbeszakította, mielőtt Barney fordítani kezdhetett volna.

– Négyezer escudót kapott a rabszolgákért.

Barney meglepődött, nem is tudta, hogy Bacon ilyen sokat keresett az üzleten. A kapitány meglehetősen hallgatagnak bizonyult, ha pénzről volt szó.

Alfonso folytatta:

– Megengedheti magának, hogy most rögtön kifizessen nekem kétszáznegyvenet.

Igaza volt. Bacon elővett egy súlyos erszényt, és keservesen kiszámolta belőle a pénzt, jobbára dublón nevű nagyobb érmékben, amelyeknek mindegyike egynegyed uncia aranyat tartalmazott, ezért két escudót ért. A kapitány olyan képet vágott, mintha a hasa csikarna. Fájt neki, hogy ekkora kenőpénzt kell lepengetnie.

Ignacio átszámolta az összeget, és biccentett Alfonsónak.

Bacon fölállt, hogy távozzon.

Ekkor megszólalt Alfonso:

– Várom a fenyegető levelet, mielőtt újabb rabszolgákat adna el.

Bacon a vállát vonogatta.

Barney megrándult. A neveletlenség bosszantja a spanyolokat, akik sokat adnak a formaságokra. Nem lenne jó, ha Bacon mindent elrontana azzal, hogy megsérti Alfonsót, éppen mielőtt távoznának. Még mindig a spanyol igazságszolgáltatás hatókörében vannak.

– Köszönjük, Don Alfonso, hogy volt olyan kedves, és fogadott minket – mondta udvariasan. – Megtisztel minket előzékenységével.

Alfonso nagyúri mozdulattal elbocsátotta őket, Ignacio pedig kikísérte az angolokat.

Barney jobban érezte magát, jóllehet nem volt biztos benne, szabadnak mondhatják-e már magukat. Ugyanakkor szerette volna viszontlátni Bellát. Van-e férje? Vagy udvarlója? Barney húszévesnek nézte, bár lehet fiatalabb is, a sötét bőr fiatalít. Nagyon szeretett volna többet tudni róla.

Kint a téren odafordult Baconhoz.

– Rum kellene a fedélzetre, már csaknem kifogytunk. Vehetek egy hordóval az unokahúgától, Bellától?

A kapitányt nem lehetett becsapni.

– Menj hát, te kanos, ifjú fattyú!

Bacon elindult vissza a *Sólyom*hoz, Barney pedig az ajtóhoz, ahonnan korábban kilépett Bella. A ház fából épült, egyébként ugyanolyan volt, mint Carlos Cruz otthona Sevillában: középen folyosó vezetett az udvarra, ahol dolgoztak. Jellegzetes kézműveslakhely.

Orrát megcsapta a cukornád második felfőzésénél keletkező melasz, a főleg rumkészítésre használt keserű, fekete szirup földes szaga. Alighanem az udvar egyik oldalán sorakozó hatalmas hordókból jön. A másik oldalon kisebb hordókat és palackokat tornyoztak fel, vélhetőleg a rum tárolására készítették oda. Kis citromfás kert zárta le az udvart.

Középen két óriási tartály áll. Az egyik derékig érő, dugacsolt deszkából készült, négyszögletes kád, amelyben egy néger kevergette a ragacsot egy kiadós falapáttal. A kotyvaléknak kenyérszaga volt az

élesztőtől, Barney ebből gondolta, hogy az erjesztő lehet. Emellett vasüst forrt a tűzön. Hosszú csőr állt ki kúp alakú fedőjéből, és a csőből sötét folyadék csepegett egy vödörbe. Vagyis ebben párolják a megerjedt folyadékot szesszé.

Bella a vödör fölé hajolva szimatolt. Barney csodálattal figyelte összpontosítását. Karcsú volt, mégis erős, lába-karja izmos, nyilván a hordók emelgetésétől. Volt valami magas homlokában, ami Ebrimára emlékeztette Barney-t, ezért gondolkodás nélkül megszólította mandinka nyelven:

– *I be nyaadi?* – vagyis: „Hogy vagy?”

A lány annyira megriadt, hogy ugrott egyet. Megpördült a sarkán, és ahogy magához tért, hadarni kezdett mandinkául.

Barney spanyolul válaszolt.

– Sajnálom, igazából nem beszélem ezt a nyelvet. Egy barátomtól tanultam pár szót Sevillában.

– Az anyám beszélt mandinkául – mondta Bella. – Halott. Rám ijesztett.

– Bocsánatot kérek.

A lány töprengve nézett rá.

– Nem sok európai bajlódik azzal, hogy akár néhány szót is megtanuljon valamelyik afrikai nyelven.

– Apám arra tanított minket, hogy a lehető legtöbbet tanuljuk meg minden nyelvből, amerre járunk. Azt mondta, ez többet ér, mint a bankban lévő pénz.

– Ön spanyol? Ez a rőt szakáll nem arra vall.

– Angol vagyok.

– Még sosem találkoztam angollal. – Fölvette a vödröt, beleszimatolt, kiöntötte.

– Valami baj van a rummal? – kérdezte Barney.

– A rézelejét ki kell önteni. Mérgező. El is lehet tenni csizmatisztításhoz, de akkor előbb-utóbb beleiszik valamelyik idióta, és

megöli magát. Így hát kiöntöm. – Karcsú ujjával megérintette a csőr végét, majd megszagolta. – Ez már jobb. – Üres hordót gördített a csőr alá, azután ismét Barney-hoz fordult. – Rumot akar venni?

– Igen.

– Jöjjön velem. Megmutatom, hogyan kell a megfelelő módon inni.

Elvezette az udvar hátsó felébe. Letépett egy kicsi zöldcitromot a fáról, és a fiatalember kezébe adta. Barney elbűvölve bámulta. Bellának minden mozdulata könnyed és kecses volt. Akkor hagyta csak abba a gyümölcsszedést, amikor Barney már egy tucatnyi citromot tartott a kezében.

– Jó nagy keze van – állapította meg Bella. Közelebbről is megnézte. – Csak sérült. Mi történt?

– Égésnyomok – felelte Barney. – Tüzér voltam a spanyol hadseregben. Olyasmi ez, mint a főzés, azt sem lehet megúszni kisebb égési sérülések nélkül.

– Igazán kár – mondta a lány. – Csúnya lett tőle a keze.

Barney elmosolyodott. Bellának felvágták a nyelvét, de neki így tetszett.

Követte a házba. A nappalinak döngöltföld padlója volt, a bútorzatot láthatóan házilag barkácsolták, de a lány derűssé tette a hangulatot bougainvillea virágokkal és színes párnákkal. Semmi jele sem volt férjnek: nem állt csizma a sarokban, nem lógott kard a szögről, sehol egy magas, tollas kalap. A lány egy kezdetleges székre mutatott, és Barney leült.

Bella két poharat vett elő egy szekrényből. Barney meglepődött: az üveg rendkívüli fényűzés volt. De hát Bellának az a foglalkozása, hogy rumot ad el, és minden ital jobban csúszik, ha üvegpohárból isszák.

A lány elvette tőle a citromokat, késsel félbevágta őket, levüket egy cserépkorsóba facsarta. Tudta, hogy Barney bámulja, de nem zavarta.

Ujjnyi rumot töltött a poharakba, összekeverte egy kiskanál cukorral, azután a korsóból citromlevet öntött rá.

Barney fölemelte az egyik poharat, és belekortyolt. Ez volt a legfinomabb ital, amit valaha ivott.

– A mindenit – mondta. – Ez tényleg a legjobb módja a rumfogyasztásnak.

– Küldjek rumot a *Sólyom*ra ma délután? A legjobból fél escudo egy százötven literes hordó.

Olcsó, gondolta Barney; ugyanannyi, mint a sör Kingsbridge-ben. A melasz nyilván majdnem ingyen van ezen a cukornádtermelő szigeten.

– Legyen két hordó – mondta.

– Rendben.

Ismét belekortyolt a zamatos italba.

– Hogyan kezdte ezt a vállalkozást?

– Amikor az anyám haldoklott, Don Alfonso bármit megadott neki, amit csak kívánt. Ő azt kérte, hogy szabadítson fel engem, és adjon rá módot, hogy megkereshessem a kenyeremet.

– És ő ezt választotta.

A lány fülig érő szájjal nevetett.

– Ugyan. Varrást javasolt. A rum az én ötletem volt. És ön? Mi hozta Hispaniolára?

– A véletlen.

– Tényleg?

– Jó, egy sor véletlen.

– Hogyhogy?

Barney a sevillai Sanchóra gondolt, a *José y Máriá*ra, Vaskezű Gómez meggyilkolására, a Leie folyón úszó tutajra, a Wolman családra Antwerpenben és Bacon kapitány álnokságára.

– Hosszú história az.

– Szívesen meghallgatom.

– Én meg szívesen elmondanám, de szükség van rám a hajó fedélzetén.

– A kapitány ad szabadidőt?

– Esténként rendszerint.

– Ha vacsorát főzök magának, elmeséli a históriáját?

Barney szíve gyorsabban vert.

– Rendben.

– Ma este?

– Igen. – Fölállt.

Meglepetésére Bella puha csókot lehelt a szájára.

– Napnyugtakor gyere – mondta.

– Hiszel abban, hogy létezik szerelem első látásra? – kérdezte Barney Bellától három héttel később.

– Talán, nem tudom.

A lány házában feküdtek az ágyban. Most kelt föl a nap, de máris meleg volt, így hát ledobták a takarókat. Meztelenül aludtak: ezen az éghajlaton semmi szükség hálóruhára.

Barney sosem látott még olyan szépet, mint Bella aranybarna teste, ahogy lustán elnyúlik a lenvászon lepedőn a reggeli fényben. Sosem unta meg, hogy bámulja, a lány pedig nem bánta.

– Azon a napon, amikor eljöttem, hogy beszéljek Don Alfonsóval, és megpillantottalak, ahogy kijöttél a házból egy hordót görgetve, felnéztél, és találkozott a tekintetünk, én azonnal beléd szerettem, holott semmit sem tudtam rólad.

– Pedig lehettem volna boszorkány.

– Te mit gondoltál, amikor észrevetted, hogy bámullak?

– Nos, nem mondhatok túl sokat, mert még megdagad a fejed.

– Ugorj neki, vállald a kockázatot.

– Abban a pillanatban nem igazán tudtam gondolkodni. A szívem gyorsabban vert, és nehezen kaptam levegőt. Azt mondtam magamban, ez csak egy fehér ember fura színű hajjal és gyűrűvel a fülében, semmi izgalmas. Azután másfelé néztél, mintha igazából észre se vettél volna

engem, és azt gondoltam, igazán semmi okom az izgalomra.

Barney fülig beleszeretett a lányba, az is belé, és ezt mindketten tudták, de fogalma sem volt róla, hogyan tovább.

Bacon szinte az összes rabszolgát eladta, csak az ocsújuk maradt: férfiak, akik megbetegedtek az úton, várandós asszonyok, gyerekek, akik csak sorvadtak, miután elszakították őket a szüleiktől. A *Sólyom* raktere majd szétdurrant az aranytól, cukortól és bőröktől. Hamarosan indulnak Európába, és ez alkalommal úgy tűnt, Bacon csakugyan Combe Harbourba tart.

Hazajönne Bella Barney-val? Ez azt jelentené, hogy itt kell hagynia mindent, amit ismer, beleértve a sikeres üzletét is. Barney félt föltenni ezt a kérdést. Még azt sem tudta, Bacon megengedné-e, hogy hazafelé nő legyen a fedélzeten.

Vagy adja föl régi életét, és telepedjen le itt, Hispaniolán? Mihez kezdhetne? Segíthetne kiterjeszteni Bellának a rumüzletet. Cukornád-ültetvényes lehetne talán, noha nincs befektethető tőkéje. Nagy lépés ez akkor, amikor alig egy hónapja tartózkodik ezen a helyen. De az életét Bellával akarta eltölteni.

Beszélnie kell a lánnyal a jövőről. A kimondatlan kérdés mindig az agyában motoszkált, és talán Bella fejében is megfordult. Szembe kell nézniük vele.

Már nyitotta a száját, hogy kimondja, amikor belépett Jonathan Greenland.

– Barney! – mondta. – Azonnal jönnöd kell! Jóságos Isten! – Most látta meg Bellát. – Ezt a gyönyörűséget!

Ügyetlen megjegyzés volt, de Bella még talpig felöltözve is megzavarta egy normális férfi eszét. Barney elfojtotta a vigyorát, és ráförmedt:

– Kifelé innen! Ez egy hölgy hálószobája!

Jonathan hátat fordított, de nem mozdult.

– Elnézést, señorita, de vészhelyzet van – mondta.

– Semmi baj. – Bella magára húzta a lepedőt. – Milyen vész?

– Egy galleon közeledik sebesen.

Barney kiugrott az ágyból, felrántotta a nadrágját.

– Visszajövök – mondta Bellának, miközben beleugrott a csizmájába.

– Légy óvatos! – felelte a lány.

Barney és Jonathan kirontott a házból, keresztülszáguldott a téren. A *Sólyom* már felhúzta a horgonyát. A legénység nagyobbik része máris a fedélzeten és a köteleken volt, éppen kibontották a vitorlákat. A kikötőköteleket eloldották a mólótól, és a két későn jövőnek ugrania kellett a fedélzetre.

Amint fent voltak, Barney kinézett a vízre. Kevesebb mint két kilométerre keletről ágyúkkal teletűzdelt spanyol galleon közeledett sebesen, hátszéllel. Barney három hét alatt elfeledkezett a veszélyről, ami őt és a legénységet fenyegette. De most megérkeztek a törvény és rend erői.

A legénység hosszú rudakkal tolta el a *Sólymot* a mólótól a mélyebb vizek felé. Bacon kapitány nyugatnak fordította a hajót, a vitorlák dagadtak a szélben.

A galleon kiemelkedett a vízből, ami arra utalt, hogy alig van vagy nincs is rakománya. Négyárbócos volt, több vitorlával, mint amennyit Barney össze tudott számolni egyetlen pillantással, és folyamatosan gyorsult. Középen széles volt, a magas tatbástya viszonylag megnehezítette a fordulást; viszont egyenes vonalban könnyedén utoléri a *Sólymot*.

Barney távoli dörrenést hallott, amiben azonnal felismerte az ágyúlövést. A közelben összetört fa recsegett, és a legénység riadtan felordított. Hatalmas ágyúgolyó süvített el fél méterre Barney-tól, áttörte az előfedélzet felépítményét, majd eltűnt.

A golyó sokkal nagyobb volt a *Sólyom* másfél kilósainál, vagyis a galleonnak jóval nehezebb ágyúi lehetnek. Ezzel együtt a tüzéreinek ritka

nagy szerencséjük volt, hogy közel két kilométerről beletaláltak a célba.

A következő pillanatban a *Sólyom* olyan éles fordulatot írt le, hogy Barney elvesztette az egyensúlyát. Megrémült, hogy talán olyan nagy kár esett a hajóban, amitől nem lehet kormányozni, talán süllyed. Szörnyű kilátás volt, hogy a tengeren hal meg, ám csak egy pillanatig félt tőle. Látta, hogy Bacon kapitány pörgeti a kormánykereket, készakarva északnak megy, oldalt a szélnek. Megdöbbenésbe csapott át a félelme. Bacon vélhetőleg rájött, hogy nem hagyhatja le a spanyolokat – de mit tervez akkor?

– Ne bámészkodj, te hülye! – ordított rá Jonathan. – Lefelé az ágyúfedélzetre, ahol a helyed van!

Barney ráeszmélt, hogy most fogja átélni első tengeri csatáját. Vajon nem lesz egyúttal az utolsó? Bár eljuthatna Kingsbridge-be még egyszer, mielőtt meghal.

A tűzkeresztségen már túlesett. Félt, de tudta, hogyan uralkodjon a félelmén, és végezze el a munkáját. Elsőnek az orrba ment, a hajókonyhába. A szakácsot véresre sebezte egy repülő szilánk, de a konyhának nem esett baja, Barney-nak sikerült meggyújtania egy vékony viaszgyertyát a tűznél. Újabb dörrenést hallott, feszülő idegekkel, újfent rettegve várta a becsapódást, de a golyó nem talált.

Lent a raktérben a néhány megmaradt rabszolga rájött, miről van szó, és sikoltozni kezdett rémületében; attól félt, hogy a süllyedő hajóhoz láncolva hal meg.

Harmadszor is dörgött az ágyú, de nem volt találat. Ez igazolta Barney feltételezését: az első lövés vakszerencse volt. A galleon tüzére is ugyanerre a következtetésre juthatott, mert úgy döntött, takarékoskodik a lőszerrel, kivár egy jobb alkalmat, mert negyedszer nem szólalt meg az ágyú.

Kezével a lángot takarva Barney visszatért a hajó közepére. A legénység nagyobb része a fedélzeten vagy a köteleken állította a

vitorlákat, követve Bacon kapitány ordítva kiadott parancsait. Barney futott a lépcsőhöz, amely az alsó fedélzetre vezetett, és lemászott az égő gyertyával.

Az emberek már kinyitották az ágyúnyílásokat, és eloldozták a köteleket, amelyekkel használaton kívül rögzítették a falkoneteket. A súlyos ágyútalpak most már hátragurulhattak kerekeiken, amikor visszarúgtak a lövés után. Értelmes ember nagyon óvatosan mozgott az ágyúfedélzeten, ha a lövegeket kioldották, mert a visszagördülő fegyver megnyomoríthatta vagy megölhette azt, aki mögötte állt.

Minden ágyú mellett ott volt egy ládában a felszerelés: a bőrből készült, fedeles vödör a puskapornak, egy rongykupac fojtásnak; a három pamutzsinegből sodort, salétrommal és lúggal átitatott, lassan égő kanóc; eszközök a töltéshez és a tisztításhoz két lövés között; meg egy vödör víz. A lőszert egy nagy ládában tartották a fedélzet közepén, a puskaporos hordó mellett.

Minden ágyút két ember kezelt. Az egyik a hosszú nyelű kanállal merte ki a meghatározott mennyiségű puskaport – ugyanannyit kellett nyomnia, mint a golyónak, bár a jó tüzérek ezen mindig igazítottak valamit, ha már ismerték a fegyvert. A másik jól ledöngölte a fojtást, amelyre a golyó került.

Néhány percen belül töltve voltak a jobb oldali ágyúk. Barney végigjárta őket, és begyújtotta a zsinórokat. A legtöbb tüzér egy villás végű botra, az úgynevezett kanócos rúdra csavarta a gyújtózsinórt, így biztos távolságra állhattak az ágyútól, amikor a lángot a gyújtólyukhoz tartották.

Barney kilesett egy ágyúnyíláson. A *Sólyom* most oldalról kapta a hűvös keleti szelet, nyolc-kilenc csomó sebességgel siklott, hat-hétszáz méterre a gyorsabb galleontól, amely jobbról igyekezett utolérni.

Barney várt. Ebből a távolságból képes volt eltalálni a galleont, és kisebb károkat is okozhatott, de akkor nem a legjobban használná ki a

fegyverzetet.

A támadó hajó orra a *Sólyom* felé mutatott, így nem használhatta erős oldalsó ágyúit. Két kisebb dörrenés jelezte, hogy a tüzér az előfedélzet ágyúival próbálkozik, de Barney a loccsanásokból látta, hogy mindkét golyó ártalmatlanul hullott a tengerbe.

Ám a gyors hajó nemsokára elég közel ér ahhoz, hogy elfordulva bevethesse oldalsó lövegeit, és akkor a *Sólyom* bajba kerül. Mi az ördögöt forralhat Bacon kapitány? Talán nincs is terve a vén szamárnak. Barney a pánikkal küzdött.

Egy Silas nevű matróz türelmetlenül odakiáltott:

– Uram, tüzelünk?

Barney nagy erővel leküzdötte idegességét.

– Még nem – felelte színlelt magabiztossággal. – Túl messze vannak.

Ekkor a fedélzeten Bacon elordította magát:

– Tüzérek, vár! – Nem hallhatta Silast, de az ösztöne megsúgta, hogy az ágyúfedélzeten kezdenek nyugtalankodni.

Ahogy a galleon közelebb ért, jobb szögben tudott lőni. Ötszáz méternél megszólalt az ágyú.

Robaj hallatszott, füstfelhő pöffent. A golyó elég lassan mozgott ahhoz, hogy látni lehessen, Barney figyelte, hogyan emelkedik a röppálya. Megállta, hogy lebukjon. Mielőtt a golyó közel ért volna, azt hitte, hogy ebből találat lesz. De a spanyol tüzér egy hajszállal magasabbra célzott a kelleténél, és a golyó keresztülszállt a kötélzeten. Barney hallotta a szakadó vászon és kötél hangját, de a fában mintha nem esett volna kár.

Barney már viszonozni akarta a tüzet, aztán mégis habozott, mert Bacon odafönt parancsokat ordított. A *Sólyom* ismét meglódult, és a szél alá fordult. Pár percig hátszélben haladtak, de Bacon tovább fordította a hajót, egészen száznyolcvan fokig, azután megindult déli irányba, vissza a szigethez.

A tüzérek figyelmeztetés nélkül átfutottak az ágyúfedélzet túloldalára,

és megtöltötték a másik hat falkonetet.

De mit tervez Bacon?

Barney kinézett, és látta, amint a galleon irányt változtat, az orra elfordul, hogy kövesse a *Sólymot*. És ekkor megértette, mit tervezett Bacon.

Tökéletes célpontot kínált neki.

Egy-két perc múlva a *Sólyom* az üldöző ellenséges hajó orra felé fordítja az oldalát, mindezt alig háromszáz méterről. Barney kereszttűzbe foghatja, egyik golyót a másik után küldheti a galleon sebezhető orrába a *Sólyom* ágyúfedélzetének teljes hosszából, amivel a lehető legnagyobb kárt teheti a kötélzetben és a legénységben.

Ha jól csinálja.

Olyan közeli volt a cél, hogy nem kellettek ékek az ágyúcsövek megemeléséhez. Vízszintes lövéshez ez a távolság tökéletes. Csak a célpont túl keskeny.

– Most, uram? – kérdezte Silas.

– Nem – felelte Barney. – Készül, nyugalom.

Letérdelt az első ágyú mellé, kinézett, figyelte, milyen szögben közeledik a galleon, a szíve vadul vert. Mennyivel könnyebb a szárazföldön, ahol az ágyú és a célpont nem emelkedik és süllyed a hullámokon.

Az ellenséges hajó fordulása mintha lassult volna. Barney ellenállt a kísértésnek, hogy túl korán kezdjen tüzelni. Figyelte a négy árbócot. Akkor lő, amikor egyenes vonalban lesznek, az első árbóc takarja a többit. Vagy valamivel korábban, hogy a golyónak legyen ideje odaérni.

– Mikor kész, uram? – kérdezte Silas.

– Figyelem! – Az árbócok már csaknem vonalba kerültek. – Egyes tűz! – És megveregette Silas vállát.

Silas odanyomta az izzó kötélvéget a gyújtólyukhoz.

A robbanás fülsiketítő volt a szűk ágyúfedélzeten.

Az ágyú visszaugrott.

Barney kinézett, és látta, hogy a golyó belevágódott a galleon orrbástyájába. A *Sólyom* legénysége éljenzett.

A következő ágyúhoz lépett, megveregette a tüzér vállát.

– Tűz!

Ez a golyó magasabbra talált, bele a galleon árbócaiba.

A fedélzeten ordítva hurráztak. Barney végigment a tat irányába az ágyúfedélzeten, igyekezett egy töredék másodpercbe sűríteni a lövéseket. Mind a hat ágyút elsütötték.

Visszatért az első ágyúhoz, arra számítva, hogy Silas már újratöltötte. Rémülten látta, hogy a tüzér és társa egymás kezét rázzák a nagy örömtől.

– Újratölteni! – ordított rájuk. – A disznó még nem döglött meg!

Silas sietve felkapott egy hosszú nyelű és hegyes dugóhúzófélében végződő eszközt, amelyet ágyúféregnek hívtak. Ezzel húzta ki a fojtás füstölgő, szikrákat köpködő maradványait a csőből. Silas kérges talpával tiporta szét a parazsat, láthatólag nem is érezve a tüzet. Társa megragadott egy hosszú rudat, megmártotta rongyokba burkolt végét a vizesvödörben, azután belenyomta a csőbe, hogy eloltsa az esetleg megmaradt szikrákat, mert különben túl korán lobbant volna be a következő töltet puskapor. Miután kihúzta a tisztítórudat, a forró cső egykettőre elpárologtatott minden csepp vizet, és a két ember újratöltötte a megtisztított ágyút.

Barney kinézett. A galleon orra két helyen is kilyukadt, az előárbóc oldalra dőlt. Az alig kétszáz méterre lévő fedélzetről a *Sólyom*ig hallatszott a sebesültek sikoltozása és a pánikba esett túlélők üvöltése. De a hajó nem rokkant le, és a kapitány nem vesztette el a nyugalmát. A galleon sebessége alig csökkent.

A kezelők kétségbeejtő lassúsággal töltötték újra az ágyúkat. Barney tapasztalatból tudta, hogy egyetlen sortűz sose dönti el az ütközetet. A hadseregek magukhoz térhetnek. De az állományt megtizedelő, a bajtársakat legyilkoló, ismételt sortüzek aláássák a harci szellemet, és a

katonák megfutamodnak vagy megadják magukat. Mindennek a kulcsa az ismétlés. Csakhogy a *Sólyom* legénysége nem tüzérekből, hanem tengerészekből állt, senki sem tanította meg nekik, hogy milyen fontos a gyors, fegyelmezett újratöltés.

A galleon egyenesen a *Sólyom* felé tartott. A kapitánya már nem akart lőni az oldalsó ágyúkkal. Hát persze hogy nem, gondolta Barney: a spanyolok nem akarják elsüllyeszteni a *Sólymot*. Inkább elfogják, és elkobozzák törvénytelenül szerzett kincsét. A kis orrágyúkból lőttek, és némelyik lövés el is találta a vitorlázatot; a keskeny *Sólyom*ra azonban nehéz volt úgy célozni, hogy a lövés ne legyen se túl rövid, se túl hosszú. Barney most látta át a galleon taktikáját: orral nekijön a *Sólyom*nak, aztán a spanyolok lerohanják a fedélzetet.

Mire a *Sólyom* ágyúi elkészülnek, a galleon kevesebb mint száz méterre lesz. Mivel Barney inkább a fedélzetet akarta megsorozni, nem a hajótestet, kicsit meg kellett emelnie az ágyúkat. Végigrohant a fedélzeten, és a helyükre igazította az ékeket.

A következő néhány percet hosszúnak érezte. A galleon gyorsan, kilenc-tíz csomós sebességgel siklott, az orránál habzott a víz, mégis mintha csak pár méterrel került volna közelebb. A fedélzete zsúfolásig volt tengerészekkel és katonákkal, akik alig várták, hogy a *Sólyom* fedélzetére ugorhassanak, és mindenkit megölhessenek. Silas és a tüzérek egyre lesték a galleont, azután Barney-t, majd ismét a hajót: viszketett a tenyerük, hogy belenyomhassák a kanócot a lyukba.

– Készen áll! – ordította Barney. Az elhamarkodott lövés a lehető legnagyobb ajándék az ellenségnek, mert biztonságosan közeledhet, miközben a tüzérek újratöltenek.

De mikor a galleon már csak száz méterre volt, Barney tüzet vezényelt.

Bacon kapitány ismét tálalta neki a tökéletes célpontot. A galleon egyenesen nekijött a *Sólyom* ágyúinak, ilyen közelről Barney nem is tudta volna eltéveszteni. Gyors egymásutánban elsütötte mind a hat ágyút, majd

elordította magát:

– Újratölt! Újratölt!

Azután kinézett, és látta, hogy az eredmény felülmúlja a reményeit. Az egyik golyó eltalálhatta a főárbócot, mert Barney szeme láttára döntötte le a szél. A galleon lelassult, mert néhány vitorlája lehullott. A főárbóc rázuhant a sérült előárbóc kötélzetére, mire az is dőlni kezdett. A hajó már csak ötven méterre volt, de még mindig túl messze ahhoz, hogy a legénysége lerohanhassa a *Sólymot*. A galleon megnyomorodott, ám továbbra is a *Sólyom* felé sodródott, vagyis mindenképpen lerohanják őket.

Ám Bacon ismét cselekedett, és szél alá fordította a hajót. A keleti szél feldagasztotta a vitorlákat, a *Sólyom* gyorsult, és pár perc múlva elszáguldott nyugat felé.

A sérült galleon nem érhette utol.

Lehetséges, hogy vége?

Barney fölment a fedélzetre, ahol a legénység megéljenezte. Győztek. Megvertek egy nagyobb, fürgébb hajót. Most Barney volt a hősük, ám ő tudta, valójában Bacon gyakorlottsága és gyors, ügyes hajója nyerte meg a csatát.

Visszanézett a galleonra, amely a kikötő felé sántikált. Hispaniola máris távolodott.

És Bella is.

Barney odament a kormánykeréknél álló Baconhoz.

– Merre, kapitány?

– Haza – felelte Bacon. – Combe Harbourba. – Amikor Barney csak hallgatott, megkérdezte: – Nem ez a szíved vágya?

Barney visszanézett Hispaniolára, amely most tűnt el a karibi nap alatt a párában.

– Ez volt – felelte.

13

Margery tudta, hogy nagy bűnt követ el, amikor fogja a seprűt, és kisöpri a kápolnát a miséhez.

Tench falucskának nem volt temploma, a kápolna viszont az uradalmi majorsághoz tartozott. Swithin gróf ritkán járt Tenchbe, az épület megroggyant, piszkos és nyirkos volt. Söprögetés után Margery ablakot nyitott, hogy egy kis friss levegőt engedjen be, és a kápolna rögtön jobban emlékeztetett szent helyre a hajnalfényben.

Stephen Lincoln két gyertyát állított az oltáron a drágaköves kis feszület mellé, amelyet a kingsbridge-i székesegyházból tulajdonított el Erzsébet uralmának első napjaiban, mielőtt hivatalosan otthagyta az egyházat. Gyönyörű *pluviálé*ját a máglyától mentette meg, amikor a protestánsok elégették a miseruhákat. A palást ezüst-arany szálakból és színes selyemcérnából remekelt hímzése Thomas Becket vértanúságát ábrázolta kacskaringós indák és valamilyen okból számtalan papagáj között.

Margery hozott egy széket az előtérből, leült és felkészült a misére.

Tenchben nem voltak órák, de mindenki láthatta a napkeltét, és amikor a nyári reggel sápadt fénye beszivárgott a keleti ablakon és arannyá változtatta a szürke kőfalakat, családostul érkeztek a kápolnába a falusiak, és halkan üdvözölték szomszédjaikat. Stephen háttal állt a gyülekezetnek, amely megbabonázva bámulta pluviáléja színes képeit.

Margery tudta, hányan laknak Tenchben, mert ez is a shiringi grófsághoz tartozott, és elégedetten látta, hogy mindenki eljött, még a falu legidősebb lakója, Harborough szüle is, akit kézben hoztak. Ő volt a gyülekezet másik tagja, aki végigülhette a szertartást.

Stephen imádkozni kezdett. Margery lehunyta a szemét, és hagyta, hogy a latin szavak ismerős hangjai alámerítsék lelkét az Istennel és a világgal

való összhang drága nyugalmába.

Miközben beutazta Shiring megyét, olykor a férjével, Barttal, olykor nélküle, beszélgetett az emberekkel a hitükről. A férfiak és nők kedvelték, és sokkal inkább megnyíltak neki, mert hiszen ártalmatlan fiatalasszony volt. Általában a falu intézőjét, a gróf érdekeinek sáfárját kereste föl. Az intéző tudta, hogy a gróf családja buzgó katolikus, és ha szőrmentén közelítettek hozzá, beszámolt Margerynek arról, hogy állnak ezzel a falusiak. A Tenchhez hasonlóan szegény és eldugott helyeken nem volt szokatlan, hogy mindenki katolikus volt. Ilyenkor Margery megszervezte, hogy Stephen elvigye hozzájuk a szentségeket.

Ez bűn volt, de Margery nem tudta biztosra, mennyire súlyos bűnnek számít. Erzsébet uralkodásának öt évében senkit sem végeztek ki azért, mert katolikus. Stephennek, aki beszélgetett más papokkal, az a benyomása támadt, hogy az ilyen titkos istentiszteletek megszokottak, mégsem volt hivatalos megtorlás, senki sem akarta felszámolni őket.

Úgy látszott, Erzsébet királynő hajlandó tűrni az ilyen dolgokat. Ned Willard is erre célzott. Évente egyszer-kétszer bukkant fel Kingsbridge-ben, és Margery rendszerint látta a székesegyházban, beszélt is vele, jóllehet az arca és a hangja bűnös gondolatokra bujtogatta. Ő mondta, hogy Erzsébetnek nem érdeke a katolikusok megbüntetése. Mindazonáltal, tette hozzá, mintha személyesen Margeryt figyelmeztetné: ha valaki kétségbe vonná, hogy Erzsébet az anglikán egyház feje, vagy ami még rosszabb, kétségbe vonná, hogy a királynő a törvényes uralkodó, az számítson a kíméletlen megtorlásra.

Margery őrizkedett a politizálástól, ám ennek ellenére sem érezte magát biztonságban. Úgy gondolta, hiba lenne lazítani az éberségen. Az uralkodók megváltoztathatják a véleményüket.

A félelem mindig jelen volt az életében, úgy, mint a temetésre hívó, távoli harangzúgás, de ez nem akadályozta meg a kötelessége teljesítésében. Lelkesítette, hogy ő rendeltetett őrizni a katolikusságot

Shiring grófságban, és a küldetés velejárójának tekintette a veszélyt. Ha egy napon komoly bajba kerülne miatta, lenne ereje azzal is szembenézni, ez biztos. Vagy majdnem biztos.

A gyülekezet úgy védekezett, hogy később, délelőtt átballagott a szomszéd faluba, ahol a lelkész tartott protestáns istentiszteletet az Erzsébet által engedélyezett imakönyvből, és az angol nyelvű Bibliából, amelyet eretnek apja, VIII. Henrik vezetett be. Mindenképpen oda kellett menniük, mert aki távol maradt az istentiszteletről, annak egy shillinget kellett fizetnie, és Tenchben senkinek sem volt egy fölösleges shillingje erre a célra.

Elsőnek Margery járult a szentségekhez, hogy bátorságot öntsön a többiekbe, azután félreállva figyelte a gyülekezetet. Viharvert paraszti arcuk ragyogott, midőn magukhoz vették az úr testét, amelyet oly sokáig megtagadtak tőlük. Utolsónak Harborough szülét hozták oda az oltárhoz, aki szinte bizonyosan most áldozott utoljára a földi életben. Az ezerráncú arc kigyúlt az örömtől. Margery el tudta képzelni, mire gondol: a lelkét megmentették, békére lelt.

Most már boldogan halhat meg.

Egy reggel Susannah, Brecknock özvegy grófnéja azt mondta:

– Hozzád mennék, Ned Willard, ha húsz évvel fiatalabb lennék, úgy éljek.

Negyvenöt éves volt, Swithin gróf unokatestvére. Ned gyermekkora óta ismerte, és álmában sem jutott eszébe, hogy a szeretője lehet. Susannah a mellére hajtotta a fejét, párnás combját átvetette a fiatalember térdén. Ned simán el tudta volna képzelni feleségének. Okos volt, vidám és vérmes, mint egy kandúr. Olyasmiket mutatott az ágyban, amelyekről az ifjú még sosem hallott, és olyan játékokat játszottak, amilyeneket el sem tudott képzelni. Érzéki arca, meleg barna szeme, nagy, puha melle volt, és ami a legfőbb, segített Nednek, hogy ne kelljen arra gondolnia, hogy Margery

Bart mellett fekszik az ágyban.

– De ez természetesen borzalmas ötlet – mondta az asszony. – Túl vagyok azon a koron, amikor gyermeket adhatnék neked. Tudnám támogatni egy fiatalember pályafutását, de akinek Sir William Cecil a patrónusa, annak nincs szüksége más segítségre. Még vagyonom sincs, amit rád hagyhatnék.

És nem is vagyunk szerelmesek, gondolta Ned, noha ezt nem mondta ki. Odáig volt Susannah-ért, aki teljes egy éve halmozta el forró örömökkel, de nem volt szerelmes belé, és biztosra vette, hogy ez kölcsönös. Nem is tudta, hogy ilyen kapcsolat egyáltalán lehetséges. Rengeteget tanult az asszonytól.

– Mellesleg – folytatta a grófné – kétlem, hogy valaha is túljutnál szegény Margeryn.

Ez az egyetlen hátránya egy idősebb szeretőnek, gondolta Ned. Semmit sem lehet elrejteni előle. Nem értette, hogyan csinálja Susannah, de mindent kitalált, még azt is, amit az ifjú jobban szeretett volna titokban tartani.

– Margery remek lány, és megérdemelt téged – folytatta Susannah. – De a családja mindenáron be akart kerülni a nemességbe, és ehhez őt használták eszköznek.

– Ezek a Fitzgeraldok a föld szennye – mondta indulatosan Ned. – Rohadtul ismerem a fajtájukat.

– Azt elhiszem. Sajnos a házasság nem csak a szerelemről szól. Nekem például ajánlatos férjhez mennem.

– Miért? – hökkent meg Ned.

– Egy özvegy mindenkinek csak kolonc. Lakhatok a fiammal, de nincs olyan fiú, aki szeretné, ha az anyja folyton körülötte sertepertélne. Erzsébet királynő kedvel, de egy magányos nőről az udvarnál feltételezik, hogy mindenbe beleüti az orrát. Ha még szép is, idegesek lesznek a férjes asszonyok. Nem, férjre van szükségem, és Robin Twyford tökéletes lesz.

– Hozzámész Lord Twyfordhoz?

– Hozzá én.

– És ő tudja ezt?

Az asszony elnevette magát.

– Nem, de csodálatosnak tart!

– Tényleg az vagy, de kár téged Robin Twyfordra pocsékolni.

– Csak ne becsüld le. Ötvenöt évesen is virgonc, ráadásul okos, és megnevettet.

Ned észbe kapott, hogy valami gálánsat kell mondania.

– Drágám, remélem, nagyon boldog leszel.

– Eszem a szívedet!

– Jössz ma este a színházba?

– Igen. – A színházat egyformán szerették.

– Akkor hát találkozunk.

– Ha Twyford ott lesz, kedves légy ám hozzá! Csak semmi ostoba féltékenység!

Ned másutt volt féltékeny, de ezt nem mondta meg.

– Megígérem.

– Köszönöm. – Susannah megszívta a szeretője mellbimbóját.

– Ez jólesik. – Meghallotta a Saint Martin-in-the-Fields harangjait. – Csak szolgálatra kell jelentkeznem őfelségénél.

– Még nem. – Susannah a másikat is megszívta.

– De hamarosan!

– Ne aggódj – mondta az asszony, és ráhengeredett. – Gyors leszek.

Fél órával később Ned már a Stranden sietett.

Erzsébet még nem jelölte ki az új püspököt Kingsbridge-be, Julius helyére, és Ned azt szerette volna, hogy a kingsbridge-i esperes, Luke Richards kapja meg ezt a posztot. Luke esperes éppen a megfelelő ember – ráadásul a barátja a Willard családnak.

Mivel az udvarnál mindenki a barátainak próbált állást szerezni, nem is

tudta, kilincselhet-e ő is a királynőnél a saját problémáival. Erzsébet szolgálatának öt éve alatt megtanulta, milyen gyorsan illan el az uralkodó barátsága, ha egy udvaronc megfeledkezik róla, ki szolgál kit. Mostanáig halogatta a kérést. Ám a királynő épp ma akarta megbeszélni miniszterével, Sir William Cecillel a püspökök dolgát, és a miniszter azt mondta Nednek, hogy ő is legyen ott.

Tucatnyi épület, udvar, kert, sőt még egy teniszpálya is tartozott a White Hallnak nevezett palotához. Ned ismerte a járást, gyorsan eljutott az őrszobától egy nagy fogadóteremig. Megkönnyebbülésére Cecil még nem érkezett meg. Susannah gyors volt, ahogy ígérte, nem tartotta fel túlságosan.

Az előszobában a spanyol nagykövet, Álvaro de la Quadra várakozott. Nyugtalanul járkált, és dühösnek tűnt, habár Ned sejtése szerint legalább részben csak megjátszotta. Nehéz a nagykövetek dolga, tűnődött Ned. Amikor uruk felbőszül, közvetíteniük kell az indulatot, függetlenül attól, hogy osztoznak-e benne, vagy sem.

Pár perc múlva belépett a miniszter, és már vitte is magával Nedet a fogadószobába.

Erzsébet királynő harmincéves korára elveszítette lányos hamvasságát, amely korábban már-már szépséggé tette. Föl is szedett valamennyit, és a cukros nyalánkságok szeretete megártott a fogainak. De ma jó hangulatban volt.

– Mielőtt a püspökök ügyével foglalkoznánk, hadd jöjjön a spanyol nagykövet – mondta. Ned sejtette, hogy a királynő Cecilre várt, nem akart egyedül szembenézni Quadrával, aki Európa leghatalmasabb uralkodóját képviselte.

Quadra mondhatni sértő gyorsasággal zavarta le az üdvözlést, mielőtt közölte:

– Egy spanyol galleont megtámadtak az angol kalózok.

– Sajnálattal hallom – felelte a királynő.

– Három nemesembert is megöltek! Továbbá meghalt számos tengerész, és a hajóban súlyos károk estek, mielőtt a kalózok elmenekültek.

A sorok között olvasó Ned sejtette, hogy a galleon járt rosszabbul. Ez sérti Fülöp király önérzetét, innen a harag.

– Fájdalom, nem írhatom elő alattvalóimnak, mit kell tenniük messze kint a tengeren – mondta Erzsébet. – Egyetlen uralkodó sem képes erre.

Ez persze csak fele volt az igazságnak. Nehéz ellenőrizni a hajókat a tengeren, ám Erzsébet nem is nagyon próbálkozott. A kereskedőhajók a gyilkosságot is megúszhatták, olyan fontos szerepet játszottak Erzsébet királyságának biztonságában. Háború esetén az uralkodó megparancsolhatta, hogy a kereskedőhajók egyesítsék erőiket a király haditengerészetével. Együtt jelentették a legfőbb védelmi vonalat egy szigetország számára, amely nem rendelkezett állandó hadsereggel. Erzsébet olyan volt, mint egy olyan harapós kutya gazdája, amely nagyon hasznosan elriasztja a támadókat.

– Egyáltalán, hol történt ez? – folytatta a királynő.

– Hispaniola partjainál.

Cecil, aki a Gray’s Innben tanult jogot, azt kérdezte:

– És ki lőtt elsőnek?

Agyafúrt kérdés volt.

– Erről nincs értesülésem – felelte Quadra. Vagyis a spanyolok kezdték, vonta le a következtetést Ned, és Quadra csaknem megerősítette gyanúját, amikor nagy hangon kijelentette: – Ettől függetlenül őfelsége Fülöp király hajójának joga van bármely vízi járműre tüzet nyitni, amennyiben bűnös tevékenységen kapja.

– Miféle bűnről beszél? – kérdezte Cecil.

– Az angol hajó nem kapott engedélyt, hogy Új-Spanyolországba hajózzon. Egyetlen idegen hajó sem tehet ilyet.

– És azt tudjuk, mi célból tartózkodott a kapitány az Újvilágban?

– Rabszolgákat árult!

– Lássuk, pontosan értem-e – mondta Erzsébet, és Ned szerette volna tudni, hogy Quadra is érzékeli-e a királynő hangjában lappangó, veszedelmes élt. – Egy angol hajóra, amely jóhiszeműen végzi a munkáját Hispaniolában, azaz kereskedik olyan vevőkkel, akiknek erre igénye van, tüzet nyit egy spanyol galleon – és maga amiatt panaszkodik *nekem*, hogy az angol visszalőtt?

– Bűnt követtek el már azzal, hogy ott voltak! Felséged nagyon jól tudja, hogy a pápa őszentsége az egész Újvilágot a spanyol és a portugál királynak adományozta!

A királynő hangja olyan lett, akár a jég.

– Őfelsége, Fülöp király nagyon jól tudja, hogy a pápának nincs joga tetszése szerint elajándékozgatni Isten földjének darabjait valamelyik uralkodónak!

– A Szentatya bölcsességében…

– Az istenfáját! – csattant föl Erzsébet, azt az indulatszót használva, ami persze mélységesen sértette a katolikusokat. – Aki angolokra lő, csupán azért, mert ott vannak az Újvilágban, maga keresi magának a bajt! Ne panaszkodjon nekem a következmények miatt. Távozhat.

Quadra meghajolt, aztán sunyi képet vágott.

– Nem óhajtja tudni felséged az angol hajó nevét?

– Mondja.

– A neve *Sólyom*, Combe Harbour az anyakikötője, a kapitánya Jonas Bacon. – A nagykövet Nedre nézett.

– A tűzmester valami Barnabas Willard.

Nednek elakadt a lélegzete.

– A testvérem?

– A testvére – felelte nyilvánvaló elégedettséggel Quadra –, és az általánosan elfogadott törvények szerint kalóz. – Ismét meghajolt a királynő felé. – Alázatosan kívánok felségednek kellemes napot.

Amikor Quadra kiment, Erzsébet Nedre nézett:

– Tudtad?

– Valamennyit sejtettem – bólintott Ned, és közben igyekezett összeszedni a gondolatait. – Három éve Jan nagybátyám Antwerpenből azt írta, hogy Barney hazafelé tart a *Sólyom* fedélzetén. Mostanra kitaláltuk, hogy valahol eltévedt. De arról fogalmam sem volt, hogy közben átkelt az Atlanti-óceánon!

– Remélem, biztonságban hazaér – mondta a királynő. – Most pedig beszéljünk Kingsbridge-ről, van megfelelő püspökünk?

Ned szólni sem bírt, annyira főbe kólintotta, amit Barney-ról hallott. Cecil kisegítette.

– Ned ismer egy megfelelő jelöltet.

A fiatalember összeszedte magát.

– Luke Richards. Negyvenöt éves. Máris ő az esperes.

– Gondolom, a barátod – jegyezte meg csípősen a királynő.

– Igen, felség.

– Milyen?

– Mérsékelt ember. Jó protestáns – bár meg kell mondanom, hogy öt éve jó katolikus volt.

Cecil helytelenítően ráncolta a homlokát, de a királynő hahotázott.

– Remek – mondta. – Éppen az ilyen püspököket kedvelem.

Margery öt éve ment férjhez, és ennek az öt évnek minden egyes napján meg akart szökni.

Bart Shiring nem volt rossz férj a közfelfogás szerint. Sosem verte meg a feleségét. Hébe-hóba le kellett feküdni vele, azonban a férj inkább másutt kereste az örömet, de hát ebben sem különbözött a nemesek többségétől. Csalódott volt, mert nem született gyerekük, és ezért férfiszokás szerint az asszonyt hibáztatta, mégsem vádolta meg boszorkánysággal, ahogy némely férjek tették volna. De Margery akkor is gyűlölte.

Álma a szökésről változatos formákat öltött. Fontolgatta, hogy bevonul egy francia zárdába, de Bart természetesen megtalálná és visszahozná. Levághatná a haját, és fiúnak öltözve tengerre szállhatna, de egy hajón nincs magánélet, és egy napon belül lebukna. Az egyik reggelen fölnyergelhetné kedvenc lovát, és egyszerűen nem jönne vissza, de hova menne? London csábította, de miből élne? Nem volt járatos a világ dolgaiban, az pedig köztudott, hogy a lányok, akik a nagyvárosba szöknek, rendszerint az utcán végzik.

Voltak időszakok, amikor megkísértette az öngyilkosság bűne.

Csupán az elnyomott angol katolikusokért végzett tilalmas munka tartotta életben. Ez adott értelmet a létezésének, ráadásul izgalmas, noha félelmetes volt. E nélkül nem lett volna több a körülmények szomorú áldozatánál. Ettől viszont kalandor lett, bűnöző, Isten titkos ügynöke.

Ha Bart elment hazulról, majdnem boldog volt. Jól érezte magát egyedül az ágyban: senki sem horkolt, böfögött vagy kászálódott ki zajosan éjnek évadján az ágyból, hogy belevizeljen az éjjeliedénybe. Élvezte, hogy reggel egyedül mosakodhat és öltözködhet. Szerette a budoárját a kis könyvespolccal és a kancsókba tett zöld ágakkal. Délután visszavonulhatott a szobájába, egyedül olvashatott verseket, tanulmányozhatta latin Bibliáját, senki sem firtatta gúnyosan, hogy normális ember miért csinál ilyesmit.

De ez ritkán esett meg. Ha Bart elutazott, rendszerint Kingsbridge-be ment, és olyankor Margery is elkísérte, kihasználva az alkalmat, hogy meglátogassa barátait, és felvegye a kapcsolatot az ottani titkos katolikusokkal. Ám ez alkalommal Combe Harbour volt az úti cél, így Margery a saját társaságát élvezhette.

A vacsorához természetesen előjött. Swithin másodszor is megnősült, egy olyan hajadont vett feleségül, aki még Margerynél is fiatalabb volt, de a kislány grófné nem élte túl az első, halva született gyermeket. Utána ismét Margery lett a ház úrnője, és ő felelt az étkezésekért. Ma este

fahéjas-mézes ürüpecsenyét rendelt. Az asztalnál csak Swithin gróf és Stephen Lincoln ült, aki most New Castle-ban lakott: hivatalosan titkár volt, a valóságban a gróf papja. Minden vasárnap misét tartott a kápolnában a családnak és a személyzetnek, kivéve, ha ő és Margery valahol másutt csinálták ugyanezt.

Noha mindenki őrizte a titkot, az efféle dolog nem maradhat rejtve. Mostanra sokan tudták vagy sejtették, hogy miséznek New Castle-ban, és valószínűleg szerte Angliában. A parlament puritánjai – természetesen valamennyien férfiak – dühöngtek. Ám Erzsébet királynő nem volt hajlandó kikényszeríteni a törvények betartását. Margery már kezdett rájönni, hogy ez olyasfajta kompromisszum, ami jellemző Erzsébetre. A királynő eretnek volt, ugyanakkor nagyon eszes nő, amiért Margery hálát adott Istennek.

Amint az udvariasság megengedte, felállt a vacsoraasztaltól. Erre valós mentsége volt: a kulcsárné megbetegedett, valószínűleg haldoklott, és Margery ellenőrizni akarta, hogy szegény asszonynak megvan-e minden kényelme éjszakára.

Elment a szolgafertályra. Sal Brendon egy fülkében feküdt a konyha mellett. Öt éve gorombán kezdődött az ismeretségük, ám Margerynek fokozatosan sikerült megnyernie szövetségeséül, olyannyira, hogy végül együtt vezették a házat. Sajnos, a kulcsárné egyik dús emlőjében megjelent egy csomó, és egy év alatt csontsovánnyá aszalta a bővérű, húsos, középkorú asszonyt.

A daganat kitüremlett a bőrből, és átterjedt Sal vállára. Vastagon bepólyálták, hátha így nem lehet érezni a büdösségét. Margery belediktált egy kis sherryt, majd egy darabig ott ült mellette, és beszélgettek. Sal keserű lemondással mesélte, hogy a gróf hetek óta felé se nézett. Úgy érezte, elpocsékolta az életét azért, hogy egy hálátlan férfit boldoggá tegyen.

Margery visszavonult a szobájába, és hogy felviduljon, a *Pantagruel*

című, botrányosan mulatságos francia könyvet olvasta az óriásokról. Némelyik óriásnak akkora heréje volt, hogy három golyóval megtelt volna egy zsák. Stephen Lincoln helytelenítette volna ezt a könyvet, holott ártalmatlan volt. Egy órán át olvasott gyertya mellett, időnként fel-felkuncogva, azután levetkőzött.

Térdig érő lenvászon hálóingben aludt. Baldachinos ágya volt, de a függönyöket Margery félrehúzta és összekötötte. A félhold besütött a kastély magas ablakain, és félhomállyá változtatta a sötétséget. Margery bebújt a takaró alá, és behunyta a szemét.

Szívesen megmutatta volna Ned Willardnak a *Pantagruel*t. Ned úgy élvezné a szerző fantasztikusan komikus ötleteit, mint a Bűnbánó Magdolnáról szóló színjátékot itt, New Castle-ban. Ha valami érdekes vagy szokatlan történt Margeryvel, mindig az jutott az eszébe, hogy vajon Ned mit szólna hozzá.

Gyakran gondolt rá éjszakánként. Oktondi módon úgy érezte, hogy bűnös gondolatai inkább titokban maradnak, ha a sötétben fekszik. Most arra emlékezett, amikor ő és Ned először csókolózott és simogatta egymást a használaton kívüli öreg kemencében, és bánta, hogy nem mentek tovább. Az emlék kellemesen átmelegítette a bensőjét. Tudta, hogy bűn odalent megérinteni magát, de – ahogy néha megtörtént – ma este az érzés eljött érintés nélkül is. Akaratlanul összeszorította a combját, és meglovagolta az öröm hullámait.

Utána elszomorodott. Sal Brendon bánkódására gondolt, és elképzelte magát a saját halálos ágyán. Vajon ő is olyan keserű lesz majd, mint Sal? Könnyek szöktek a szemébe. Belenyúlt az ágya melletti ládikóba, amelyben a saját holmiját tartotta, elővett egy makkokkal hímzett, patyolat zsebkendőt. Nedé volt, amit ő sosem adott vissza neki. Beletemette az arcát, és elképzelte, hogy ismét vele van: a fiú gyengéden megérinti az arcát, és felszárítja a könnyeit.

Ekkor szuszogást hallott.

New Castle-ban nem voltak zárak, de ő mindig becsukta az ajtaját, viszont nem hallotta, hogy nyílt volna. Talán ő hagyta résnyire nyitva? De ki tud ilyen nesztelenül bejönni?

Talán egy kutya szuszog: a gróf kutyái éjszaka futkoshattak a folyosókon, és az egyik kíváncsian bedughatta az orrát. Hallgatózott: a szuszogás lehalkult, mintha egy ember igyekezne csöndben maradni. Kutya ilyet nem csinál.

Kinyitotta a szemét, és felült. Szíve lázasan dobogott. Az ezüst holdfényben meglátott egy hálóinges férfialakot.

– Kifelé a szobámból! – mondta csak egy kicsit remegő, határozott hangon.

Csend lett. Túlságosan sötét volt ahhoz, hogy Margery felismerje az alakot. Bart jött haza váratlanul? Nem lehet: senki sem utazik sötétedés után. Szolga sem lehet: a fejével játszik, aki éjszaka bemegy egy nemesasszony hálószobájába. Stephen Lincoln sem, mert cáfolhatatlanul érezte, hogy a papot nem vonzza az asszonyok ágya. Ha ilyen bűnt követne el, inkább egy csinos fiúval vétkezne.

– Ne félj – mondta a férfi.

Swithin.

– Eredj innen – mondta Margery.

Apósa leült az ágya szélére.

– Mindketten magányosak vagyunk – szólalt meg. Kissé kásásan beszélt, mint esténként mindig.

Margery föl akart kelni, de egy erős kar visszatartotta.

– Tudom, hogy akarod – mondta Swithin.

– Nem, nem akarom! – Szabadulni akart, de Swithin nagydarab és erős volt, és nem ivott annyit, hogy elgyengüljön.

– Szeretem, ha egy kicsit rugódoznak – mondta az apósa.

– Engedj el! – kiáltotta Margery.

Swithin a szabad kezével lehúzta róla a takarót. Margery hálóinge

felcsúszott a csípőjéig, a gróf éhesen legeltette a szemét a combján. Margery érthetetlenül elszégyellte magát, és takargatni próbálta a meztelenségét.

– Ó! – örvendezett Swithin. – Szemérmes!

Margery nem tudott semmit kitalálni, hogy megszabaduljon tőle.

Apósa meglepő fürgeséggel elkapta a bokáit, és megrántotta. Margery lecsúszott az ágyon, visszazuhant a matracra. Még mindig nem tért magához, amikor Swithin beugrott az ágyba, és ráfeküdt. Nehéz volt, és büdös volt a szája. Csonka kezével megmarkolta az asszony mellét.

Margery hangja fisztulázássá élesedett.

– Menj innen, vagy sikítani fogok, és mindenki megtudja!

– Majd azt mondom, hogy elcsábítottál – felelte Swithin. – Nekem fognak hinni, nem neked.

Margery megdermedt. Tudta, hogy az apósa igazat beszél. Az emberek úgy tartották, hogy a nők nem képesek uralkodni a vágyaikon, de a férfiak igen. Ő úgy találta, hogy ennek a fordítottja az igaz. De el tudta képzelni azt a jelenetet a kölcsönös vádaskodással, a férfiak mind a gróf mellé állnak, a nők pedig gyanakodva sandítanak rá. Bart őrlődne, mert nagyon jól ismeri az apját, de a végén mégsem lenne bátorsága ellene fordulni.

Érezte, hogy Swithin matat a pendelyén, fel akarja gyűrni. Talán nem tudja felállítani, reménykedett kétségbeesetten. Néha megtörtént Barttal, rendszerint azért, mert túl sok bort ivott, noha ilyenkor mindig a feleségét hibáztatta, amiért lekonyult. Swithin kétségtelenül sokat ivott.

De nem eleget. Érezte Swithin hímvesszőjének nyomását, és a remény lehervadt.

Szorosan összezárta a térdét. Swithin szét akarta feszíteni, de ügyetlen volt: fel kellett könyökölnie, hogy megtartsa tekintélyes súlyát, miközben a másik kezével a menye combja között matatott. Bosszúsan morgott. Ha Margerynek sikerülne eléggé megnehezíteni a dolgát, talán lekókadna, és undorral hagyná az egészet.

– Tedd szét a lábad, kurva! – sziszegte a gróf.

Margery még jobban összeszorította a lábait.

Swithin a szabad kezével beleöklözött az arcába.

Olyan volt, mint egy robbanás. Swithin drabális, vállas ember volt, és erős keze sok ökölcsapást osztott már ki életében. Margerynek fogalma sem volt róla, hogy egy ütés ennyire fájhat. Úgy érezte, mindjárt leszakad a feje a nyakáról. Szája tele lett vérrel. Egy pillanatra kiszaladt belőle minden ellenállás, és Swithin kihasználta ezt a pillanatot: szétfeszítette a menye combjait, és beledöfte magát.

Ezután már nem tartott sokáig. Margery kábultan tűrte a döfölést. Az arca annyira fájt, hogy alig érezte a teste többi részét. Swithin végzett, és lihegve legurult róla.

Margery kimászott az ágyból, behúzódott a sarokba, leült a padlóra, és fájó fejét fogta. Egy perccel később hallotta, amint az apósa még mindig zihálva kimegy a szobából.

Megtörölte az arcát a zsebkendővel, amelyet meglepetésére még mindig a kezében szorongatott. Amikor már biztosra vehette, hogy Swithin elment, visszamászott az ágyba. Ott feküdt halkan sírva, amíg az álom el nem hozta az áldott öntudatlanságot.

Reggel akár azt is hihette volna, hogy álmodta az egészet, ha nem fáj annyira a fél arca. Tükörbe nézett, és látta, hogy feldagadt és szederjes. Reggelire kiagyalt egy mesét, hogy kiesett az ágyból, és nem érdekelte, hogy elhiszik-e. Ha megvádolta volna a grófot, még több bajt zúdított volna magára.

Swithin jóízűen falt, úgy tett, mintha semmi sem történt volna.

Mihelyt a gróf felállt az asztaltól, Margery kiküldte a szolgát, és odaült Stephen mellé.

– Swithin az éjjel bejött a szobámba – mondta halkan.

– Miért? – kérdezte a pap.

Margery csak nézett. Stephen pap, de elmúlt huszonnyolc és Oxfordban

tanult, nem lehet tökéletesen tudatlan.

– Ó! – mondta Stephen egy pillanat múlva.

– Megerőszakolt.

– Küzdött?

– Természetesen, de erősebb nálam. – Ujjai hegyével megérintette dagadt arcát, vigyázva, hogy ne nyomja meg. – Nem estem ki az ágyból. Ez az ökle nyoma.

– Sikoltott?

– Megfenyegettem. Azt válaszolta, hogy mindenkinek azt fogja mondani, hogy én csábítottam el. És neki hisznek, nem nekem, amiben igaza is van, mint ezt maga is tudja.

Stephen láthatólag kényelmetlenül érezte magát.

Csönd lett. Végül Margery szólalt meg:

– Mit tegyek?

– Imádkozzék bocsánatért – felelte Stephen.

Margery összevonta a szemöldökét.

– Mi a fenéről beszél?

– Kérjen bocsánatot a bűnéért. Isten kegyelmes.

– Miféle bűnért? – csattant fel Margery. – Én semmilyen bűnt nem követtem el! Én a bűn áldozata vagyok! Hogy mondhatja, hogy én kérjek bocsánatot?

– Ne kiabáljon! Azt mondom, hogy Isten megbocsátja a házasságtörését.

– És mi van az ő bűnével?

– A gróféval?

– Igen. Az ő bűne sokkal rosszabb a házasságtörésnél. Azzal mi tévők legyünk?

– Pap vagyok, nem bíró.

Margery hitetlenül nézett rá.

– Ennyi? Ez a válasza egy asszonynak, akit az apósa megerőszakolt?

Hogy nem bíró?

A pap nem nézett rá.

Margery felállt.

– Te féreg – mondta. – Te nyálas féreg. – Azzal kiment.

Úgy érezte, mindjárt megátkozza Istent, ám ez nem tartott sokáig. Jóbra gondolt, akinek a hitét tették próbára a szenvedésekkel. „Káromold Istent, és halj meg!”, mondta a felesége, de Jób nem volt hajlandó. Ha istentagadóvá lenne mindenki, aki egy pipogya pappal találkozik, ugyan kevés keresztény maradna. De mit tegyen? Bart csak holnap jön vissza. Mi van, ha Swithin ma éjszaka is próbálkozik?

A napot azzal töltötte, hogy terveket készített. Egy Peggy nevű fiatal szolgálónak megparancsolta, hogy aludjon a szobájában az ágy lábánál, egy szalmazsákon. Szokás volt, hogy magányos nők egy szolgálóval aludtak éjszakánként, noha maga Margery sose kedvelte ezt a gyakorlatot. De most már látta az okát.

Szerzett egy kutyát. A kastélyban mindig akadt néhány kutyakölyök; talált egyet, amely elég fiatal volt ahhoz, hogy magához szoktathassa. Nem volt neve, Margery elnevezte Micknek. Egyelőre csak hangoskodni tudott, de idővel be lehet tanítani, hogy megvédje őt.

Egész nap nem győzött ámulni Swithin viselkedésén. Ebédnél és vacsoránál is találkoztak. Swithin alig szólt hozzá, de máskor sem szokott, inkább Stephen Lincolnnal beszélte meg a folyó ügyeket: az Újvilágot, a hajók típusait és Erzsébet királynő vacillálását, aki továbbra sem képes eldönteni, kihez kellene hozzámennie. Mintha elfeledkezett volna a gyalázatról, amelyet az éjszaka követett el.

Lefekvés előtt kilincsre csukta az ajtót, és Peggy segítségével odahúzott elé egy ládát. Jobban örült volna, ha nehezebb, bár akkor nem tudták volna megmozdítani.

Végül felcsatolt a hálóingére egy övet, amelyen kis kés függött tokban. Elhatározta, hogy amint teheti, szerez magának egy nagyobb tőrt.

Szegény Peggy holtra rémült, de Margery nem magyarázta el neki, miért csinálja ezt, mert azzal megvádolta volna a grófot.

Margery lefeküdt. Peggy elfújta a gyertyákat, és összegömbölyödött a szalmazsákján. Mick csodálkozott az új kvártélyán, de a kutyák egykedvűségével tudomásul vette a változást, és lehevert a kandalló elé.

Margery lefeküdt. Nem bírt a bal oldalára fordulni, mert zúzódásos arcának még a pehelypárna érintése is fájt. Nyitott szemmel, éberen feküdt. Olyan bizonyosan tudta, hogy nem jön a szemére álom, mint ahogy nem repülhet ki az ablakon.

Csak a mai éjszakát bírja ki, gondolta. Holnap hazajön Bart, és azután Margery úgy intézi, hogy sose maradjon négyszemközt Swithinnel. De már amikor fogadkozott, akkor is tudta, hogy nem lehetséges. Bart döntötte el, hogy Margery elkísérje-e, vagy sem, és nem mindig vette tekintetbe a felesége kívánságait. Valószínűleg olyankor hagyja itthon, ha meglátogatja valamelyik szeretőjét, vagy a barátaival bordélyba megy, vagy valami másfajta mulatsága van, ahol csak nyűg lenne egy feleség. Margery nem vitathatja ok nélkül a férje döntéseit, viszont nem mondhatja el a történteket. Csapdába esett, és ezt Swithin is tudta.

Egyetlen módon kerülhet ki belőle, ha megöli Swithint. De ha ezt teszi, akkor fölakasztják. Semmiféle indokkal nem úszhatja meg a büntetést.

Hacsak nem úgy csinálja, hogy balesetnek tűnjön…

Vajon Isten megbocsát? Talán. Biztosan nem ő akarta, hogy Margeryt megerőszakolják.

Javában töprengett, amikor zörögni kezdett a kilincs.

Mick idegesen vakkantott.

Valaki be akart jönni.

– Ki lehet az? – kérdezte riadtan Peggy.

Ismét elfordították a kilincset, azután koppanás hallatszott, ahogy az ajtó a pár centire lévő ládának ütődött.

– Menj innen! – kiáltotta Margery.

Kint felmordultak, mintha valaki nekidurálná magát, azután megmozdult a láda.

Peggy sikoltott.

Margery kiugrott az ágyból.

A láda arrébb csúszott a padlón, az ajtó kinyílt annyira, hogy beférjen rajta egy ember. Bejött a hálóinges Swithin.

Mick rávakkantott. Swithin felé rúgott, a kutya szügyét találta. Mick rémülten nyüszítve kirohant a résen.

Swithin észrevette Peggyt, és odaszólt:

– Kifelé, mielőtt téged is felrúglak!

Peggy elmenekült.

Swithin közelebb lépett Margeryhez.

Az asszony kihúzta a kést az övéből, és azt mondta:

– Ha nem mész innen, megöllek!

Swithin ívben lecsapott a bal karjával, amely egy pöröly erejével találta el Margery jobb csuklóját. A kés elszállt. Swithin elkapta a menye karját, játszva fölkapta a padlóról, és az ágyra dobta. Azután rámászott.

– Tedd szét a lábad – mondta. – Tudom, hogy akarod.

– Gyűlöllek! – felelte Margery.

A gróf fölemelte az öklét.

– Tedd szét a lábad, különben ugyanott ütlek meg, ahol tegnap!

Margery nem bírta volna elviselni, hogy hozzáérjenek az arcához. Belehal, ha Swithin megüti. Tehetetlenül elsírta magát, és széttette a lábát.

Rollo Fitzgerald mindent elkövetett, hogy szemmel tartsa a kingsbridge-i puritánokat. A legfontosabb forrása Donal Gloster, Dan Cobley főkönyvelője volt. Donalnak kettős indítéka volt erre: gyűlölte a Cobley családot, amiért nem adták neki a lányuk kezét, és szüksége volt Rollo pénzére, mert Dan túl keveset fizetett.

Rollo rendszeresen találkozott Donallal egy Bitókeresztje nevű

kocsmában, amely valójában bordély volt, így Rollo kibérelhetett egy különszobát, ahol nyugodtan beszélgethettek. Ha valamelyik lány elcsicseregte volna találkozásaikat, az emberek azt hitték volna róluk, hogy férfiszeretők, ami halálos bűn, de azok, akik prostituáltakkal pletykálkodnak, általában nincsenek abban a helyzetben, hogy vádaskodhassanak.

– Dan dühös, amiért Luke esperesből csinálnak püspököt – mondta Donal 1563 egyik őszi napján. – A puritánok szerint Luke úgy fordul, ahogy a szél fúj.

– Igazuk van – bólintott megvetően Rollo. Ha az ember a hitét az éppen hatalomra került uralkodó ízlése szerint cserélgette, azt „politikának”, míg azokat, akik így cselekedtek, „politikusoknak” hívták. Rollo gyűlölte őket. – Úgy vélem, a királynő a gerinctelensége miatt választotta Luke-ot. Dan kit tenne meg püspökké?

– Jeremiah atyát.

Rollo biccentett. Jeremiah Loversfieldben, Kingsbridge déli szomszédjában volt a Szent János-templom lelkésze. Mindig is reformátor volt, noha megmaradt az egyházban. Szélsőségesen protestáns püspök lett volna belőle, hallatlanul türelmetlen mindenkihez, akinek hiányzik a régi hit.

– Hála az égnek, hogy nem Dan dönt ebben a dologban!

– Nem adta föl.

– Ezt hogy érted? A döntés megszületett. A királynő kihirdette. Luke-ot holnapután fölszentelik.

– Dannek tervei vannak. Ezért akartalak látni. Érdekelni fog a dolog.

– Ki vele!

– Egy új püspök fölszentelésekor a papok mindig előhozzák Szent Adolphust.

– Ó, igen. – Szent Adolphus csontjait évszázadok óta a kingsbridge-i székesegyházban őrizték a szentélyben elhelyezett, ékköves ereklyetartóban.

Egész Nyugat-Európából jöttek Szent Adolphushoz a zarándokok, hogy egészségért és szerencséért imádkozzanak. – De Luke ez alkalommal talán nem bolygatja a csontokat.

Donal a fejét rázta.

– Kihozatja őket a körmenetre, mert ezt kívánják a kingsbridge-iek. Azt mondja, senki sem imádja a csontokat, ezért ez nem bálványozás. Csupán megtisztelik a szent ember emlékét.

– Mindig a kompromisszum. Ez Luke.

– A puritánok szerint istenkáromlás.

– Nem meglepő.

– Vasárnap közbeavatkoznak.

Rollo felvonta a szemöldökét. Ez érdekes.

– Mit fognak tenni?

– Amikor a csontokat felmutatják a szertartás alatt, elragadják az ereklyetartót, és meggyalázzák a szent maradványait, egész idő alatt Istent szólítva, hogy csapja agyon őket, amennyiben helyteleníti a dolgot.

Rollo felháborodott.

– Ezt tennék azokkal az ereklyékkel, amelyeket a kingsbridge-i papok ötszáz éve őriznek?

– Igen.

Még Erzsébet királynő sem szerette az ilyesmit. Sok képrombolás történt VI. Edward uralma alatt, de Erzsébet hozott egy törvényt, amely büntetendővé tette a szentképek és kegytárgyak pusztítását. A tilalom csak részben járt sikerrel, mert sok volt a bigott protestáns.

– Nem lennék túlzottan meglepve – mondta Rollo.

– Gondoltam, tudni akarod.

Donalnak igaza volt. Egy titok, az fegyver. Sőt ennél is több. Rollót mindig lázba hozta, ha olyasmit tudott, amit mások nem, ettől erősnek érezte magát.

A zsebébe nyúlt, és adott Donalnak öt angyalos aranyat, amelyeknek

darabja tíz shillinget vagy fél fontot ért.

– Jól tetted – mondta.

Donal elégedetten vágta zsebre a pénzt.

– Köszönöm.

Rollo akaratlanul Júdásra és a harminc ezüstre gondolt.

– Tartsuk a kapcsolatot – mondta, és távozott.

Átment Merthin hídján a városközpontba, fölballagott a főutcán. A levegőnek csípős őszi zamata volt, ami fokozta Rollo izgalmát. Ahogy felnézett a katedrális megszentelt, ősi köveire, kéjesen borzongatta a tervezett istenkáromlás iszonyata, és fogadkozott, hogy megakadályozza.

Majd az jutott az eszébe, hogy ennél többet is tehet. Miért ne legyen valami haszna belőle?

Lassú léptekkel, gondolataiba merülten nyitott be Priory Gate-be, az apja palotájába. Az építkezés csaknem tönkretette a Fitzgerald családot, de végül a Willard család ment tönkre. A palota már ötéves volt, elvesztette vadonatúj ragyogását, megérett. A halványszürke kövek, amelyek ugyanabból a kőbányából származtak, mint a székesegyházé, kissé megsötétedtek az angol esőtől és a kétezer kingsbridge-i tűzhely füstjétől.

Swithin gróf Kingsbridge-be jött Barttal és Margeryvel. Az új püspök felszentelésére érkeztek. A gróf házában szálltak meg a Bélpoklos-szigeten, de az idő nagy részét a Priory Gate-ben töltötték, és Rollo remélte, hogy most is itt vannak, mert alig várta, hogy elmondja Swithinnek a Donaltól hallott híreket. A gróf még nála is dühösebb lesz.

Fölment a márványlépcsőn, belépett Sir Reginald nappalijába. Noha voltak nagyobb szobák is a házban, itt gyűltek össze, ha üzletről tárgyaltak. Sir Reginald már elég öreg volt ahhoz, hogy zavarja a hideg, ezért égett a tűz. A vendégek ott voltak, a kisasztalon boroskancsó állt.

Rollo büszke volt rá, hogy a megye első embere otthonosan érzi magát a házukban. Tudta, hogy az apja ugyanolyan büszke erre, bár ezt sose mondaná, noha Swithin jelenlétében sokkal mérsékeltebb és megfontoltabb

volt a beszéde, úgy viselkedett, mint egy bölcs és tapasztalt tanácsadó, elfojtva ingerlékeny harciasságát.

Swithin mellett Bart állt. Külsőre fiatalabb mása volt a grófnak, noha gyengébb egyéniség. Bart tisztelte erős, magabiztos apját, akihez talán sosem érhet fel.

Erzsébet uralma ellenére a régi gárda még itt van, gondolta Rollo. Itt-ott visszakozniuk kellett, de még nincsenek megverve.

Leült a húga, Margery mellé, és átvett az anyjától egy kupa bort. Bizonytalan aggodalmat érzett Margery miatt. Csak húszéves, de idősebbnek látszik. Fogyott, az arca megfakult, az állán zúzódás sötétlett. Mindig adott a megjelenésére, olyannyira, hogy az Rollo szerint már hiúság volt, de ma iszapszínű ruhát viselt, a haja zsíros és ápolatlan volt. Kétségtelenül boldogtalan, bár Rollo nem értette, miért. Rákérdezett, hogy Bart kegyetlenül bánik-e vele, de Margery határozottan annyit mondott:

– Bart tisztességes férj. – Vagy talán csalódott, mert még mindig nem esett teherbe? Akármi okozta is a boldogtalanságát, remélhetőleg nem csinál bajt.

Ivott egy korty bort, és azt mondta:

– Van egy nyugtalanító hírem. Beszéltem Donal Glosterrel.

– Rongy alak – mondta Sir Reginald.

– Megvetésre méltó, de hasznos. Nélküle nem tudnánk, hogy Dan Cobley és a puritánok milyen aljasságot terveznek vasárnapra, Luke Richards fölszentelésére, mert az ő ízlésük szerint nem eléggé eretnek.

– Aljasságot? – kérdezte az apja. – Mit?

Rollo felrobbantotta a bombát.

– Meggyalázzák a szent csontjait.

Pillanatnyi döbbent csend következett.

– Nem – suttogta Margery.

– Hasba szúrom a kardommal, ha megpróbálkozik! – mondta Swithin gróf.

Rollo szeme tágra nyílt. Az erőszakra erőszakkal felelhetnek. Erre nem is gondolt.

– Swithin! – szólalt meg harciasan Rollo anyja. – Ha templomban ölsz embert, akkor kivégeznek! Ilyet még egy gróf sem tehet. – Lady Jane aranyos impertinenciája megengedhetővé tette az ilyen nyers fogalmazást.

Swithin leverten nézett rá.

– Igazad van, a fenébe.

– Nagyuram, azt hiszem, anyám téved.

– Hogyhogy?

– Igen? – Lady Jane felvonta a szemöldökét. – Mondd meg nekünk, okos fiam, miben tévedek?

Rollo összpontosított, aztán megszólalt, beszéd közben dolgozva ki a tervét:

– Előre megfontolt szándékkal gyilkolni egy templomban: igen, ezért még egy grófot is kivégeznek. De gondolkodjunk tovább. Kingsbridge polgármestere előadhat egy másik történetet.

Swithin semmit sem értett, de Reginald azt mondta:

– Folytasd, Rollo, ez érdekes.

– Bármilyen esemény lehet jó és rossz. Nézőpont kérdése. Gondoljatok bele. Egy csapat felfegyverzett martalóc betör egy városba, lekaszabolja a férfiakat, megerőszakolja az asszonyokat, elrabolja az értékeket. Elvetemült bűnözők – hacsak a város nem Asszíriában van, és az áldozatok nem muszlimok, mert ebben az esetben a fegyveresek nem bűnözők, hanem keresztesek és hősök.

– És még csak nem is tréfálkozol – szólt közbe undorral Margery.

Rollo nem értette.

– Na és? – sürgette Sir Reginald.

– Vasárnap az történik, hogy a puritánok megtámadják a papokat, és megpróbálják elragadni az ereklyét, amivel megsértik Erzsébet királynő törvényét. Ekkor a gyülekezet hűséges keresztényei Erzsébet új

püspökének védelmére kelnek, és megmentik a szent csontjait. Még jobb, ha ehhez nem használnak kardokat, noha természetesen az embereknél ott lesznek az evőkéseik, amelyekkel az asztalnál szeletelik a húst. Sajnálatos módon az ezt követő zűrzavarban a kingsbridge-i puritánok vezetője, Dan Cobley halálos sebet kap; de mivel ő volt a zendülés főkolomposa, mindenki Isten kezét fogja látni benne. Akárhogy is, nem lehet majd kideríteni, kitől származott a végzetes döfés. Te pedig, apám, mint Kingsbridge polgármestere, jelentést írsz őfelségének, a királynőnek, amelyben beszámolsz erről a gyászesetről.

– Dan Cobley halála valóságos istenáldása lenne. Ő a puritánok vezetője.

– És családunk legcudarabb ellensége – tette hozzá Rollo.

– Sok más embert is megölhetnek – jegyezte meg szigorúan Margery.

Rollót nem lepte meg a húga rosszallása. Margery buzgó keresztény, bár azt képzeli, hogy a katolikus hitet nem szabad erőszakos módszerekkel védeni.

– Igaza van, ez kockázatos – mondta Swithin gróf. – De nem hagyhatjuk, hogy ez visszatartson. – Elmosolyodott. – Az asszonyokat aggasztja az ilyesmi – mondta. – Ezért is helyezte fölébük Isten a férfit.

Margery végiggondolta az ágyban a nap eseményeit. Megvetette Dan Cobley-t és a puritánokat, amiért ilyen förtelmet terveznek, de csaknem ugyanennyire megvetette az apját és a bátyját, amiért a szentséggyalázást akarják felhasználni, hogy politikai csapást mérjenek ellenfeleikre.

Reginald és Rollo megsérülhet a csetepatéban, de Margeryt többé-kevésbé hidegen hagyta ez a lehetőség. Semmit sem érzett irántuk. Könyörtelenül kihasználták őt, hogy feljebb tolakodhassanak a társadalmi ranglétrán, mint ahogy a puritánok tervezett föláldozásával is ez a céljuk. Cseppet sem érdekli őket, hogy tönkretették Margery életét. Annyira törődtek vele kislány korában, mint egy csikóval, amely hasznos

igavonónak ígérkezik. Könnyek szöktek a szemébe, ha a gyermekkorára gondolt, amikor azt hitte, hogy tényleg szeretik.

Viszont egyáltalán nem hagyta hidegen a lehetőség, hogy Swithin megsebesülhet. Tiszta szívből kívánta, hogy megöljék, vagy legalább megnyomorítsák, mert akkor soha többé nem erőszakolhatja meg. Imádkozott Istenhez, hogy vasárnap reggel taszítsa a pokolra Swithint. Elképzelte, milyen lesz megszabadulni a kínzójától, és ezekkel az ábrándokkal merült álomba.

Reggel pedig azzal ébredt, hogy akár tehet is valamit, ami valóra váltja az álmát.

Swithin maga keresi magának a bajt, de neki kell cselekednie, hogy biztosan ne ússza meg. Mivel őt sziklaszilárd szövetségesnek tekintik a tilalmas munka miatt, amelyet Stephen Lincolnnal, Rollóval és Reginalddal közösen végez, sosem jutna eszükbe, hogy bármit is elhallgassanak előle. Ismeri a titkot, és ezt föl kell használnia.

Korán kelt. Az anyja már a konyhában osztott parancsokat a cselédségnek az aznapi étkezésekkel kapcsolatban. Lady Jane éles szemű asszony volt, tudnia kellett, hogy valami nagy baj van Margery életében, de nem szólt. Tudott volna tanácsot adni, ha kérdezik, de kéretlenül nem kíváncsiskodott. Talán az ő házasságában is volt valami, amit inkább megtartott magának.

Megkérte a lányát, hogy menjen le a folyópartra, nézze meg, kapható-e friss hal. Esős szombat reggel volt, Margery egy ócska kabátot vett magára, fogott egy kosarat, és elindult. A téren a piaci árusok éppen fölállították asztalaikat.

Figyelmeztetnie kell a puritánokat a kelepcére, így fölfegyverkezve mehetnek a székesegyházba, és megvédhetik magukat. De nem kopogtathat be Dan Cobley ajtaján, hogy van egy titka, amelyet el akar mondani. Egyrészt megláthatják a járókelők, és az a tény, hogy Margery Shiring vizitel Dan Cobley-nál, akkora szenzáció lenne, amely percek

alatt bejárná a várost. Ezenfelül Dan nem hinne neki, csapdát orrontana mögötte. Burkoltan kell figyelmeztetnie.

Semmi sem jutott az eszébe, amivel feloldhatta volna ezt a dilemmát. Elgondolkozva vágott át a téren. Töprengéséből egy hang zökkentette ki, amelytől felgyorsult a szívverése.

– De örülök, hogy látlak!

Döbbenten és izgatottan nézett föl. Ned Willard volt az, aki drága, fekete kabátot viselt, egyébként szakasztott olyan volt, mint régen. Margery úgy érezte, Isten küldött neki egy őrangyalt.

Elrémülve döbbent rá, milyen ápolatlan lehet: a kabátja pocsék, a haját holmi ronggyal kötötte fel. Szerencsére Nedet nem zavarta. Olyan boldogan mosolygott rá, mint mindig.

– Nahát, kardod van – mondta Margery.

Ned vállat vont.

– Az udvaroncok kardot viselnek. Még vívóleckéket is vettem, csak hogy tudjam, mit kezdjek vele.

Miután túljutott a meglepetésen, Margery logikusan kezdett gondolkodni. Itt a lehetőség, hogy felhasználja a titkot. Ha az emberek észreveszik, hogy Neddel diskurál, majd bölcsen bólogatnak, és azt mondják egymásnak, hogy ez a kislány sose felejtette el Nedet, és a családja ugyanezt hiszi, amennyiben hall a dologról.

Nem tudta biztosan, mennyit mondjon el.

– Verekedés lesz a püspökszentelésen – kezdte. – Dan Cobley el akarja ragadni a szent csontjait.

– Ezt honnan tudod?

– Donal Gloster mondta Rollónak.

Ned felvonta a szemöldökét. Természetesen nem tudta, hogy Dan Cobley jobbkeze a katolikusoknak kémkedik, de nem szólt. Úgy látszik, ezt a dolgot későbbi megfontolásra tette félre.

Margery folytatta:

– Rollo elmondta Swithinnek, az pedig ürügynek akarja használni, hogy összecsapjon Dannel, és megölje.

– A templomban?

– Igen. Úgy gondolja, hogy megúszhatja, mert a papokat és az ereklyét védelmezte.

– Swithin nem elég okos ahhoz, hogy ilyesmit kitaláljon.

– Rollo ötlete volt.

– Az ördög.

– Azon rágódtam, miként figyelmeztessem a puritánokat, hogy fegyveresen jöjjenek. De te megteheted.

– Igen – mondta Ned. – Bízd ezt rám.

Margery nehezen állta meg, hogy a nyakába boruljon, és megcsókolja.

*

– Le kell fújnunk a szertartást – mondta Luke esperes, amikor Ned elmondta, hogy mi várható.

– De mikorra ütemezhetné át?

– Nem tudom.

A szentélyben álltak az egyik óriás pillér mellett, amely a tornyot tartotta. Nednek, ahogy felnézett a magasba, eszébe jutott, hogy ez Merthin tornya, amelyet Kingsbridge krónikája, más néven a *Timothy könyve* szerint az után építettek újjá, hogy a régi összeomlott. Merthin kétségtelenül jól megépítette, mert már kétszáz éve tartott.

Tekintete visszatért Luke aggodalmas arcához, szelíd kék szeméhez. Luke olyan pap volt, aki mindenáron el akarta kerülni a konfliktust.

– Nem halaszthatjuk el a felszentelést – jelentette ki Ned. – Az politikai csapás lenne Erzsébet királynő számára. Az emberek azt mondanák, hogy a kingsbridge-i puritánok megakadályozták benne, hogy azt a püspököt nevezze ki, akit akar. Más városokban a vakbuzgó protestánsok azt

gondolhatnák, hogy az ő jussuk püspököt választani, és sorra lázongani kezdenének. A királynő keresztre feszíti magát és engem is, ha engedjük ezt történni.

– A mindenit! – mondta Luke. – Akkor nem hozzuk ki a szentet a rács mögül.

Ned odanézett Szent Adolphus sírjára. A klenódiumot zárt vaskerítés védte. Zarándokok kis csoportja térdelt előtte, és a védőrácson keresztül bámulták az ereklyetartót. Aranyládika volt, templomot formázott csúcsívekkel, fiatornyokkal és tornyokkal. Az aranyba ágyazott gyöngyök, rubintok és zafírok ragyogtak a nagy keleti ablakon beszűrődő, bágyadt napfényben.

– Nem vagyok biztos benne, hogy ez elég lesz – vitatkozott Ned. – Most, hogy ezt kitervelték, lehet, hogy betörnek a korlát mögé.

Luke pánikba esett.

– Nem lehet zavargás a felszentelésemen!

– Csakugyan nem. A királynő szempontjából az csaknem olyan rossz lenne, mint ha elhalasztanánk.

– Akkor mit tegyünk?

Ned tudta, mit akar tenni, de még habozott. Margery elhallgatott valamit. Azt kívánta, hogy ő fegyverezze föl a puritánokat, de nem szorgalmazta, hogy akadályozza meg a harcot. Ez meglepő volt tőle, aki ellenzett mindenféle erőszakot a vallás ürügyén. Nedben már akkor ott motoszkált a gondolat, miközben az asszony beszélt, de mostanra határozott alakot öltött. Van itt még valami, csak tudná, mi az.

Nem alapozhatja elmosódó sejtésekre az akciót, ám most nem foglalkozhat Margeryvel. Jól járható kiutat kell javasolnia Luke-nak.

– Ki kell venni a lőport az ágyúból – mondta.

– Hogy érti?

– Meg kell szabadulnunk az ereklyétől.

Luke elhűlt.

– Nem dobhatjuk ki csak úgy!

– Persze hogy nem. De elrejthetjük, megfelelő szertartás keretében. Holnap hajnalban tartson egy gyászistentiszteletet, amin csak maga lesz ott egy-két pappal. Ma este George Cox ás egy gödröt valahol a székesegyházban, senkinek se mondják el, hogy hol. – George Cox a sírásó volt. – Temessék el a csontokat az aranydobozban, azután George tegye vissza a padló kőlapjait, így majd senki sem láthatja, hol bolygatták meg őket.

Luke aggodalmasan ráncolta a homlokát, miközben ezt végiggondolta.

– Tehát mire az emberek megérkeznek a felszentelésre, mindez már lezajlik. De mit mondunk nekik? Látni fogják, hogy a szent eltűnt.

– Tegyen ki egy táblát a vaskorlátra, amely szerint Szent Adolphust itt temették el a székesegyházban. Azután a szentbeszédében elmagyarázza, hogy a szent még mindig itt van, jelenlétével áldást hoz, azonban eltemették egy titkos sírba, hogy maradványait megkíméljék olyan emberektől, akik esetleg meg akarnák gyalázni.

– Okos – mondta csodálattal Luke. – Az emberek elégedettek lesznek, a puritánok nem tiltakozhatnak. Az ő tiltakozásuk lesz a puskapor, amit eltávolítunk.

– Jó ötlet. Használja föl a szentbeszédben.

Luke bólintott.

– Akkor ez rendben van.

– Meg kell beszélnem a káptalannal.

Ned magába fojtotta a türelmetlen visszavágást.

– Nem igazán. Maga a püspökjelölt. – Elmosolyodott. – Parancsolhat is.

Luke kényelmetlenül érezte magát.

– Mindig jobb elmagyarázni az embereknek a parancs miértjét.

Ned úgy döntött, tartózkodik az elméleti csatározástól.

– Csinálja, ahogy akarja. Hajnalban eljövök, hogy tanúja legyek a temetésnek.

– Jól van.

Ned nem volt teljesen biztos benne, hogy Luke végigcsinálja a dolgot. Talán segít, ha emlékezteti a püspökjelöltet a tartozására.

– Örülök, amiért meg tudtam győzni a királynőt, hogy ön a legmegfelelőbb ember a kingsbridge-i püspöki székbe – mondta.

– Mélységesen hálás vagyok, Ned, amiért hisz bennem.

– Azt hiszem, jól tudunk majd együtt dolgozni az elkövetkező években, hogy megelőzzük a vallási gyűlölködést.

– Ámen.

Luke még mindig visszatáncolhat, ha valamelyik kanonok tiltakozik az ereklye eltemetése ellen, de Ned most már nem tehette meg. Úgy döntött, hogy este még egy látogatást tesz Luke-nál, hogy megerősítse elhatározásában.

Búcsút vett a püspökjelölttől, végigment a templomhajón az oszlopsorok, a magasba szökkenő boltívek, színesen izzó ablakok között, és azon tűnődött, milyen sok jót és gonoszt látott ez az épület az elmúlt négyszáz évben. Amikor kilépett a nyugati kapun, ismét megpillantotta Margeryt. Hazafelé tartott a halaskosárral a karján. Az asszony is észrevette őt, és megfordult, hogy beszélhessenek.

– Megtetted? – kérdezte a templomtornácon.

– Azt hiszem, elejét vettem az erőszaknak – válaszolta Ned. – Rábeszéltem Luke-ot, hogy holnap hajnalban titokban temesse el a csontokat, így nem lesz harc.

Arra számított, hogy Margery elégedett és hálás lesz. Annál jobban meglepődött, amikor az asszony elszörnyedve nézett rá egy hosszú pillanatig, majd azt mondta:

– Nem, ez így nem jó!

– Mi az ördögről beszélsz?

– Harcnak *kell* lennie!

– De hát te mindig ellenezted az erőszakot.

– Swithinnek meg kell halnia!

– Csitt! – Megfogta az asszony könyökét, bevezette a templomba. Az északi hajóban volt Szent Dymphna kápolnája. Ez a női szent nem volt különösebben népszerű, és a kis kápolna üresen állt. A képet, amelyen a szentet lefejezik, levették, hogy ne bőszítse a puritánokat.

Ned odaállt Margery elé, megfogta a kezét.

– Jobb, ha elmondod, mi a baj. Miért kell Swithinnek meghalnia?

Margery hallgatott, de az ifjú látta az arcán, hogyan küzd magával, ezért tovább várakozott.

Végül azt mondta:

– Ha Bart nincs itthon, Swithin éjszaka az ágyamba jön.

Ned hűdötten bámult rá. Margeryt folyamatosan megerőszakolja a tulajdon apósa. Ez fertelem – és állatias. Vad düh öntötte el, de megfékezte haragját, hogy észszerűen gondolkodhasson. Kérdések dörömböltek az agyában, de rögtön tudta rájuk a válaszokat.

– Ellenállsz, de túl erős, és azzal fenyeget, hogy ha sikoltasz, azt fogja mondani, elcsábítottad, és mindenki neki fog hinni.

Könnyek gördültek le Margery arcán.

– Tudtam, hogy megértesz.

– Ez egy állat!

– Nem kellett volna elmondanom neked. De Isten talán elveszi Swithin életét holnap.

Ha Isten nem teszi meg, akkor majd én, fogadkozott Ned, ám ezt nem hangoztatta, csak annyit mondott:

– Ismét beszélek Luke-kal. Gondoskodom róla, hogy legyen harc.

– Hogyan?

– Még nem tudom. Gondolkodnom kell.

– Ne kockáztasd az életedet. Attól csak rosszabb lesz.

– Vidd haza a halat – válaszolta Ned.

Margery egy hosszú pillanatig habozott, majd azt mondta:

– Te vagy az egyetlen ember, akiben megbízhatok. Az egyetlenegy.

Ned bólintott.

– Tudom. Menj haza.

Margery megtörölte a szemét a kabátja ujjával, és kiment a székesegyházból. A fiatalember egy perccel később követte.

Ha akkor megpillantja Swithint, nekiesik, nyakon ragadja, és ott helyben kiszorítja belőle a szuszt – vagy talán beleszalad Swithin kardjába, noha túl dühös volt ahhoz, hogy féljen ettől vagy bármi mástól.

Megfordult, visszanézett a katedrális hatalmas, nyugati homlokzatára, amely vizes volt a lassan, kitartóan hulló angol esőtől. Ez az a kapu, amelyen az emberek bemennek Istenhez; hogy fontolgathat itt gyilkosságot? De nem bírt másra gondolni.

Nehéz volt összefüggően gondolkodnia. Vedd tudomásul, mondta magának, hogy harcban nem győzheted le Swithint, és ha netán mégis, akkor felakasztanak egy nemesember meggyilkolásáért. De te okos vagy, Swithin pedig ostoba, tehát eszelj ki valamilyen fortélyos módot, amellyel elteheted láb alól.

Elfordult, átvágott a piactéren. Minden szombaton nagy volt a forgalom, de ma valósággal nyüzsgött a látogatóktól, akik a vasárnapi szertartásra érkeztek. Normális körülmények között elbóklászott volna az asztalok között, automatikusan megjegyezve az emelkedő-zuhanó árakat, a hiányt és a túlkínálatot, hogy mennyi pénze van az embereknek, és mire költik, de nem most. Érzékelte, hogy ismerősök üdvözlik, de annyira lefoglalták a gondolatai, hogy csak egy bizonytalan intésre vagy szórakozott biccentésre telt tőle válaszul. Megérkezett a házukhoz, bement.

Az anyja boldogtalanul sodródott át az öregkorba. Fokozatosan aszalódott egyre kisebbre, és görnyedten járt. Már nem foglalkoztatta a külvilág. Csak nagy átabotában kérdezgette a fiát, hogy mit is csinál a királynő udvarában, és leperegtek róla a válaszok. Bezzeg valamikor csillogó szemmel hallgatta a politikai manővereket, és mindent tudni akart

arról, hogyan dirigálja Erzsébet a háznépét.

De ma határozottan változott valami azóta, hogy Ned reggel eljött hazulról. Az anyja a nappaliban volt három szolgájával: Janet Fife-fal, a gazdasszonnyal, a férjével, a sánta Malcommal és tizenhat éves lányukkal, Eileennel. Valamennyien lelkesnek tűntek. Ned azonnal sejtette, hogy jó hírt hallottak. Ahogy az anyja meglátta, rögtön mondta is neki:

– Barney visszajött Angliába!

Végre valami jó, gondolta Ned, és mosolyt kényszerített az arcára.

– Hol van?

– Combe Harbourban kötött ki a *Sólyom*mal. Üzenetet kaptunk: csak arra vár, hogy felvehesse a fizetését – háromévit! –, azután hazajön.

– Jól van? Egészséges? Mondtam neked, hogy az Újvilágban járt.

– Mégis épségben jött haza!

– Hát akkor ünnepeljünk! Vágasd le a hízott borjút.

Alice öröme lelappadt.

– Nincs borjúnk, se hízott, se másmilyen.

Izgatottan megszólalt a kis Eileen, aki gyerekkorában belehabarodott Barney-ba.

– Volna hátul egy hat hónapos malac, amit anyámasszony eltett volna téli szalonnának. Azt megsüthetjük nyárson.

Ned örült. Ismét együtt lesz a család.

De miközben leült az anyjával az ebédhez, ismét eszébe jutott Margery szenvedése. Alice lelkesen beszélt, azt találgatta, milyen kalandokat élhetett át Barney Sevillában, Antwerpenben és Hispaniolán. Ned átfolyatta magán a szavakat, és gondolkodott.

Margery úgy képzelte el, hogy figyelmeztetni kell a puritánokat, így azok fegyveresen érkeznek, és az ezt követő összecsapásban Swithin remélhetőleg meghal. Csakhogy Ned nem ismerte az egész történetet, és legjobb szándéka ellenére is meghiúsította Margery reményeit. Most már nem lesz csetepaté: az ereklyét nem mutatják be a felszenteléskor, vagyis a

puritánok nem fognak tiltakozni, és Swithinnek nem lesz ürügye a verekedésre.

Vissza tudja csinálni? Úgyszólván lehetetlen. Luke esperes biztosan nem lesz hajlandó visszatérni az eredeti menetrendhez, csak azért, hogy az emberek egymásnak ugorhassanak.

Hirtelen beugrott, hogy tud ő újabb indokot teremteni a verekedésre. Annyit kell mondania mindkét félnek, hogy hajnalban eltemetik az ereklyét. Ámbár van még egy gond. Egy verekedés mindig kiszámíthatatlan. Swithinnek baja eshet, de az is lehet, hogy nem. Ebben Margery érdekében biztosabbra kell mennie.

Lehet csapdát csinálni a holnapi szertartásból Swithin számára?

Mi lenne, ha ragaszkodna Rollo erőszakos tervéhez, de kiiktatná belőle a mentséget?

Gondolataiban formálódni kezdett a terv. Talán becsalhatja Swithint a székesegyházba valamilyen álhírrel. Viszont a katolikusok nem bíznak meg benne. Akkor kiben bíznának meg?

Eszébe jutott, amit Margery mondott, hogy Donal Gloster kém. Rollo megbízik benne.

Ismét reménykedni kezdett.

Az első alkalmas pillanatban felállt az ebédlőasztaltól. Leereszkedett a főutcán a Vágóhíd rakpartra, és elindult a Tímárvégre. Ebben a folyóparti negyedben apró házak álltak a bűzös műhelyek között. Bekopogtatott Donal Glosterhez. Donal anyja, csinos, középkorú asszony nyitott ajtót, akinek ugyanolyan érzéki szája és sűrű, sötét haja volt, mint a fiának. Gyanakodva nézett Nedre.

– Mi hozta ide Mr. Willard?

– Jó napot, Glosterné asszony – mondta udvariasan Ned. – Donallal akarok beszélni.

– Dolgozik. Tudja, hol van Dan Cobley üzlete.

Ned bólintott. Dannek volt egy raktára a kikötőben.

– Nem akarom zavarni Donalt munka közben. Mikorra várja haza?

– Napnyugtakor végez. De rendszerint betér a Vágóhíd kocsmába, mielőtt hazajönne.

– Köszönöm.

– Mit akar tőle?

– Semmi rosszat.

– Köszönöm – mondta az asszony is, de minden meggyőződés nélkül. Ned sejtette, hogy nem hisz neki.

Visszatért a vízpartra, és leült egy kötéltekercsre. Végigvette kétes és veszedelmes tervét, közben figyelte a kereskedők nyüzsgését, a jövő-menő csónakokat és kordékat, ahogy ki- és berakják a gabonát, a szenet, a követ a kőbányából, a fát az erdőből, a szövetbálákat és a boroshordókat. Az ő családja is ettől virágzott föl: az egyik helyen vásároltak, a másikon eladtak, a különbözetet zsebre vágták. Egyszerű, de így lehet gyarapodni. A meggazdagodás egyetlen módja annak, aki nem nemes, és nem kényszerítheti az embereket, hogy még fizessenek is a földért, amelyet ők művelnek meg.

Sötétedett a délután. Lezárták a fedélzeti nyílásokat, belakatolták a raktárakat, az emberek kezdtek elszállingózni a rakpartról, otthonra és vacsorára, kocsmába és danászásra vagy sötét sikátorba és szeretőre vágyva. Ned meglátta Donalt, amint kijön a Cobley család raktárából, és elindul a Vágóhíd felé, annak az embernek a gépiességével, akinek nem kell döntenie, mert mindennap ugyanazt csinálja.

Ned követte a kocsmába.

– Ha lehet egy szóra, Donal. – Manapság senki sem tagadott meg Nedtől egy szót. Fontos, befolyásos ember lett belőle, amit Kingsbridge-ben mindenki tudott. Különös módon nem jelentett elégtételt. Egyesek hódolatra szomjaznak; mások a borra vagy a szépasszonyok testére, esetleg a kolostori élet rendjére és engedelmességére. Ned mire szomjazott? Meglepő gyorsasággal, fejtörés nélkül jött a válasz: igazságra.

Ezen majd gondolkodnia kell.

Vett két korsó sört, és egy sarokba kormányozta Donalt. Ahogy leültek, megszólalt:

– Veszedelmes életet élsz, Donal.

– Ned Willard, az örök eminens! – felelte Donal kellemetlen vigyorral.

– Többé nem az iskolában vagyunk. Ott csak megvesszőztek a hibáinkért. Most viszont megölnek.

Donal megriadt, de azért adta a karakánt.

– Akkor jó, hogy én nem hibázok.

– Ha Dan Cobley és a puritánok tudomást szereznek rólad és Rollóról, akkor darabokra tépnek.

Donal elfehéredett.

Egy hosszú pillanat múlva kinyitotta a száját, ám Ned megelőzte.

– Ne tagadd. Csak pocsékolnád mindkettőnk idejét. Inkább arra összpontosíts, hogy mit kell tenned ahhoz, hogy a titkod titok maradjon.

Donal nyelt egyet, és sikerült bólintania.

– Amit Rollo Fitzgeraldnak mondtál tegnap, az akkor igaz volt, de azóta változás történt.

Donal eltátotta a száját.

– Hogyan…

– Ne törődj vele, honnan tudom, mit mondtál Rollónak. Annyit fogj fel, hogy a szent ereklyéit meggyalázzák holnap a székesegyházban – de az időpont megváltozott. Hajnalban történik meg, alig néhány ember jelenlétében.

– Miért mondod ezt nekem?

– Hogy add tovább Rollónak.

– Te gyűlölöd a Fitzgeraldokat, mert tönkretették a családodat.

– Ne próbálkozz találgatással. Csak tedd, amit mondtam, és mentsd az irhádat.

– Rollo meg fogja kérdezni, honnan tudok a változásról.

– Mondd, hogy meghallottad, amikor Dan Cobley beszélt róla.

– Rendben.

– Eredj, és azonnal keresd meg Rollót. Bizonyára van valami jelzésetek arra az esetre, ha sürgősen találkozni akarsz vele.

– Csak megiszom a sörömet.

– Nem lenne jobb színjózannak maradnod?

Donal sajnálkozva nézett a kupára.

– Indíts, Donal! – nógatta Ned.

Donal fölkelt és elment.

Pár perc múlva Ned is távozott, és visszatért a főutcára. Kínosan érezte magát. Volt terve, de azon alapult, hogy egy csomó embernek – Luke esperesnek, Donal Glosternek, Rollo Fitzgeraldnak és a legfontosabbnak, a kiszámíthatatlan Swithin grófnak – pontosan azt kell tennie, amit ő akar. Ha a lánc bármelyik szeme elpattan, a terv kudarcba fullad.

És most hozzá kell tennie még egy szemet.

Elmaradt a székesegyház, a Harang fogadó, Fitzgeraldék palotája, a Priory Gate. Ned belépett a városházára. Kopogtatott Matthewson seriff ajtaján, és rögtön be is ment, nem várva, hogy hívják. A seriff a korai vacsoráját ette, kenyeret hideg hússal. Letette a kését, megtörölte a száját.

– Jó estét, Mr. Willard. Remélem, jól szolgál az egészsége.

– Köszönöm, seriff, nagyon jól.

– Miben lehetek szolgálatára?

– Nem nekem, a királynőnek, seriff. Őfelségének volna egy megbízása ma éjszakára.

Rollo idegesen megérintette a kardja markolatát. Még sosem járt csatában. Kisfiú korában fakardokkal gyakorolt, ahogy a gazdag családoknál szokták, de nem volt tapasztalata az élet-halál harcról.

Sir Reginald kivilágítatlan hálószobája tele volt emberekkel, de senki sem feküdt az ágyban. Az ablakból lenyűgöző kilátás nyílt a kingsbridge-i

székesegyház északi és nyugati oldalára. Világos éjjel volt, és amint Rollo szeme hozzászokott a sötéthez, a vibráló csillagfényben földerengett előtte a katedrális. A csúcsívek alól a sötétség bámult ki a kapukon és az ablakokon. Mint megvakított pénzhamisító arcán az üres szemgödrök. A magasban a kőcsipkés fiatornyok feketén rajzolódtak az égre.

Rollo mellett a szobában volt még az apja, Sir Reginald, a sógora, Bart Shiring, Bart apja, Swithin gróf, és Swithin két legmegbízhatóbb fegyverese, mindnyájan tőrrel, karddal.

Amikor a székesegyház harangja elütötte a négyet, Stephen Lincoln misét mondott, mind a hatuknak megadta a feloldozást a bűnök alól, amelyeket most készültek elkövetni. Azóta csak figyeltek.

A ház asszonyai, Lady Jane és Margery ágyban voltak, bár Rollo kételkedett benne, hogy aludnának.

A nappal oly zsúfolt és zajos piactér most üres és néma volt. Szemben állt az iskola és a püspöki palota, mindkettő sötét. Mögöttük a város ereszkedett le a domboldalon a folyóig. Az összebújó háztetők egy óriási lépcső cserépgrádicsaira emlékeztettek.

Rollo csak azt remélte, hogy Swithin, Bart és a fegyveresek, akik foglalkozásszerűen űzik az erőszakot, letudják a szükséges csetepatét.

A virradat meghasította a csillagok kupoláját, a fekete székesegyház kiszürkült. Nem sokkal később valaki azt súgta:

– Ott van.

Rollo látta, hogy néma menet bukkan elő a püspöki palotából, hat sötét alak, mindegyiknél viharlámpa. Keresztülvágtak a téren, beléptek a nyugati kapun. A lámpák eltűntek, mintha kioltották volna őket.

Rollo összevonta a szemöldökét. Dan Cobley és a többi puritán bizonyára már a székesegyházban van, gondolta. Talán lopva közelítették meg a romos apátságon át, és valamelyik túlsó ajtón mentek be, így a Priory Gate-ből nem láthatták őket. Rosszul érezte magát, amiért nem tud biztosat, de ha most szólna, ilyen későn, gyávának néznék. Így hát

hallgatott.

– Várjunk még egy percet – mormolta Swithin gróf. – Adjunk nekik időt, hogy elkezdjék sátáni mesterkedéseiket.

Igaza volt. Hiba lenne elhamarkodni a dolgot, és berontani a templomba, mielőtt azok elővennék és meggyaláznák a klenódiumot.

Rollo elképzelte, ahogy a papok elmennek a hajó keleti végébe, kinyitják a vasrácsot, fölemelik az ereklyetartót. Mit csinálnak azután? Bedobják a csontokat a folyóba?

– Jól van, gyerünk – mondta Swithin.

Ő ment előre, a többiek követték le a lépcsőn, ki a kapun. A téren futásnak eredtek, lépteik mennydörögtek az éjszakai csöndben. Rollo kíváncsi volt, vajon azok odabent a székesegyházban hallják-e, és elég fürgén jár-e az eszük, hogy abbahagyják, amit csinálnak, és elmeneküljenek?

Ekkor Swithin kivágta a hatalmas kaput, kardot rántott és becsörtetett.

Éppen időben. Luke esperes a templomhajó közepén állt az alacsony oltár előtt, amelyen néhány gyertya égett. Magasra emelt kezében volt az arany ereklyetartó, közben a többiek valamit énekeltek, nyilván ez is hozzátartozott az ördögimádó ceremóniához. A homályban nehéz volt összeszámolni, hányan állnak az óriási templom árnyai között. Ahogy a támadók végigdübörögtek a hajón az oltárnál megdermedt csoport irányába, Rollo észrevette a padlóba ásott gödröt, és oldalt az egyik oszlophoz döntve egy hatalmas kőlapot. Az oszlop mellett George Cox, a sírásó támaszkodott az ásójára. Rollo nem egészen ezt a jelenetet várta, de nem érdekes. Luke esperes testtartása világosan mutatta istenkáromló szándékait.

Swithin gróf a csoport élén fölemelt karddal támadt Luke-nak, aki megfordult, még mindig a magasba tartva a klenódiumot.

Ekkor George Cox fölkapta az ásóját, és rárohant a grófra.

Abban a pillanatban valami észbontó ordítást hallott:

– A királynő nevében állj! – Azt nem látta, honnan jön a hang.

Swithin lesújtott Luke-ra, aki az utolsó pillanatban hátraugrott, ám a kard így is eltalálta a bal karját, felhasította fekete köntösét, és mélyen belevágott a húsba. Luke feljajdult a fájdalomtól, és elejtette az ereklyetartót, amely zörögve és koppanva hullott a padlóra. A drágakövek kiugrottak a foglalatukból, és szétgurultak a kövezeten.

Rollo a szeme sarkából elmosódó mozgást érzékelt a déli kereszthajóban. A következő pillanatban tíz-tizenkét ember robbant be a főhajóba, hogy karddal és fustéllyal essenek a betolakodóknak. Ugyanaz a hang ismét megálljt parancsolt a királynő nevében, és Rollo már látta, hogy Matthewson seriff hajtogatja a hasztalan utasítást. Mit keres ez itt?

George Cox célba vette a gróf fejét az ásójával, de Swithin elmozdult, és a szerszám a bal vállát találta. Swithin veszett indulattal döfött. Rollo elborzadva látta, hogy a penge behatol a sírásó hasába, és a hátán jön ki.

A többi pap körültérdelte a leejtett ereklyetartót, mintha védeni akarnák.

A seriff és az emberei rohanvást közeledtek a grófhoz és csapatához. Rollo látta köztük a szürkületben Osmund Carter bőrsisakját. Az a vörösbarna haj meg csak nem Ned Willardé?

Az érkezettek kétszeres túlerőben voltak. Meg fogok halni, gondolta Rollo, de Isten megjutalmaz.

Éppen belevetette volna magát a harcba, amikor eszébe jutott valami. Ned Willard váratlan megjelenése legalábbis gyanús. Csak nem csapda ez? És hol vannak a puritánok? Ha eddig a sötétben bujkáltak, nem kellett volna már kitörniük a fényre? De Rollo csak a gróf embereit látta az egyik oldalon, a seriffét a másikon, a rémült papokat középen.

Talán nem is volt igaz Donal Gloster információja. A papok azonban itt voltak hajnalban, ahogy Donal előre megmondta, és kétségtelenül valami furcsát műveltek az ereklyével. Legvalószínűbb, hogy Dan Cobley megváltoztatta a véleményét, és úgy döntött, egy üres templomban aligha ér valamit a tiltakozás. Még meglepőbb, hogy mit keres itt a seriff?

Valahogy megsejtette a gróf szándékát? Ez lehetetlen! A családon kívül csak a két fegyveres tudott a dologról, meg Stephen Lincoln, aki feltétlenül megbízható. Bizonyára Luke esperes döntött a rendkívüli óvintézkedés mellett. A rossz lelkiismeret mindig tele van félelemmel.

Csapda? Vagy hebehurgya kaland, amely kudarcba fulladt? Mit számít az! A harc már elkezdődött.

Elsőnek a seriff és a gróf csapott össze. Swithin a kardját rángatta, igyekezett kihúzni George Cox testéből, amikor a seriff lesújtott a jobbjára. Swithin felordított fájdalmában, és elengedte fegyvere markolatát, Rollo pedig látta, ahogy egy leszelt hüvelykujj hullik a padlóra, a szétgurult ékkövek közé.

Ned Willard kivált a seriff csapatából, és fölemelt karddal viharzott Swithin felé. Rollo elébe ugrott, elállta Ned útját, hogy megvédje a sebesült grófot. Ned megtorpant. Farkasszemet néztek.

Rollo volt a magasabb és súlyosabb. Az iskolában képes volt nyaggatni a kis Neddy Willardot, de csak addig, amíg az föl nem nőtt. Abban, ahogy Ned most állt és nézett rá, volt valami, ami kikezdte Rollo elképzelését a saját felsőbbrendűségéről.

Pengéiket kinyújtva kerülgették egymást, lesték, mikor támadhatnak. Rollo valami gyűlöletfélét látott Ned arcán. De hát mit követett el, hogy Willard ennyire gyűlöli? Ahogy ezt megkérdezte magától, már zuhogtak is a válaszok: Barthoz kényszerítette Margeryt; az uzsora vádjával tönkretette a Willard családot; meg akarta akadályozni, hogy Erzsébetből királynő legyen; és vegyük ehhez még hozzá az iskolai terrort.

Rollo ordítást hallott, és gyorsan hátranézett. Swithin gróf sebesülten is harcolt. Ügyetlenül tartotta bal kezében a kardot, de így is sikerült megvágnia a seriff homlokát. Sekély vágás volt, de ömlött belőle a vér, megzavarva Matthewson látását. Most már csak salapáltak ügyetlenül, mint a részegek.

Hiba volt hátranézni, mert Willard abban a pillanatban támadt, hirtelen

és dühösen. Súlyos kardja villogott a gyertyafényben, döfött és vágott. Rollo kétségbeesetten védekezett hátrálás közben. Ekkor valami elmozdult a jobb csizmasarka alatt – rettegése közepette is tudta, hogy az ereklyetartó ékkövei voltak –, és a lába kicsúszott alóla. Szétvetett karokkal hanyatt esett, elejtette a kardját, védtelenül hagyva a testét. Már látta saját halálát a következő pillanatban.

Meghökkenésére Ned átlépte.

Rollo feltérdelt, hátranézett. Ned őrjöngve támadta a grófot. A seriff félreállt, és a vért törölgette a szeméből. Swithin hátrált, amíg egy oszlop meg nem állította. Ned kiütötte a kezéből a fegyvert, és egyszer csak ott volt a kardjának a hegye Swithin torkán.

– Tartóztasd le! – ordította a seriff.

A kard felszúrta a bőrt Swithin torkán, amelyből kiserkedt a vér, ám Ned megfékezte magát. Swithint egy hosszú pillanatig csak egy hajszál választotta el a haláltól. Majd Ned azt mondta:

– Szólj az embereidnek, hogy tegyék le a fegyvert!

– Adjátok meg magatokat! Adjátok meg magatokat! – ordította Swithin.

A csatazaj elhalt, csak a kőre hulló vasak zörögtek. Rollo körülnézett, és látta, hogy Sir Reginald térdel, és véres fejét fogja.

Ned mereven nézte Swithint, és azt mondta:

– Letartóztatlak a királynő nevében istenkáromlásért, szentséggyalázásért és gyilkosságért.

Rollo talpra ugrott.

– Nem mi vagyunk az istenkáromlók!

– Tényleg? – kérdezte Ned meglepő higgadtsággal. – De hát ti álltok itt a templomban kivont karddal. Ti sebesítettétek meg a püspökjelöltet, gyilkoltátok meg a sírásót, miattatok tapodják lábbal a szent ereklyét.

– No és ti?

– A seriff és emberei azért jöttek, hogy megvédjék a papokat meg az ereklyét, amit bizonnyal igen jól tettek.

Rollo hüledezett. De hát hogy üthetett ki ennyire rosszul a dolog?!

– Osmund, kötözd meg mindet, azután vidd a városházára, és zárd be őket a tömlöcbe – parancsolta Ned.

Osmund készségesen elővett egy tekercs vastag kötelet.

Ned folytatta:

– Azután hívasd a felcsert, és gondoskodj róla, hogy elsőnek Luke esperes sebét lássa el.

Miközben hátrakötötték a kezét, Rollo egyfolytában Nedet bámulta, és ádáz elégtételt látott az arcán. Elméje eszeveszett vergődéssel kereste a magyarázatot. Besúgták Swithin szándékát Matthewsonnak, vagy csak ijedezésből hívta ide őket a nyúlszívű Luke esperes? Figyelmeztették a puritánokat, vagy egyszerűen úgy döntöttek, hogy nem jönnek?

Ned Willard tervelte volna ki ezt az egész katasztrófát?

Rollo nem tudta.

Swithin grófot kivégezték, és én voltam a felelős a haláláért. Akkor még fogalmam sem volt róla, hogy ő csak az első a sorban.

Rollo, Bart és Sir Reginald megúszta súlyos pénzbírsággal, de valakinek a csoportból meg kellett halnia, és a gróf csakugyan megölt egy embert a templomban. Ez volt a hivatalos indok, de valójában az pecsételte meg Swithin sorsát, hogy megpróbált szembeszegülni Erzsébet királynő akaratával. A királynő egyszer s mindenkorra meg akarta értetni Angliával, hogy egyedül neki van joga püspököket kinevezni, és a fejével játszik, aki ebbe beleszól. Akármilyen hallatlan volt is kivégezni egy grófot, neki szüksége volt Swithin halálára.

Gondoskodtam róla, hogy a bíró megértse a királynő óhaját.

Tódult a tömeg a kivégzésre a kingsbridge-i székesegyház előtt. Rollo mereven bámult rám, tudtam, hogy kelepcére gyanakszik, de kétlem, hogy valaha is rájött volna, valójában mi történt.

Ott volt Sir Reginald is, fején hosszú forradással, ahova sose nőtt vissza

a haj. A seb nemcsak a hajának ártott, de az agyának is. Sosem tért teljesen eszére. Tudom, hogy Rollo örökké engem vádolt emiatt.

Bart és Margery is ott volt.

Bart sírt. Swithin gonosz ember volt, de mégiscsak az apja.

Margery olyannak látszott, mint akit most engedtek ki egy borzalmas börtönből a napfényre és friss levegőre. Már nem tűnt betegnek, és a régi kacér eleganciával öltözött, noha gyászosan bús színekbe. Az ő fején még egy fekete tollas fekete kalap is játékos lett. Kínzója végre útban volt igazi helyére, a pokolba, ő pedig megszabadult.

Swithint kihozták a városházáról; nem kétlem, számára az volt a legkegyetlenebb büntetés, amikor megalázva kellett végigvonulnia a főutcán a templomtérig a gúnyosan pfujoló tömeg előtt, akiket mindig magánál alábbvalónak tartott és mélyen megvetett. Lefejezték, mert mint nemesnek, joga volt erre az irgalmasan gyors kivégzésre, én pedig úgy képzeltem, hogy menekülésnek látta a halált.

Igazságot tettek. Swithin gyilkos nőgyalázó volt, megérdemelte a sorsát. Mégsem volt nyugodt a lelkiismeretem. Tőrbe csaltam. Valamilyen módon szegény George Cox halála is az én lelkemet nyomja. Olyan dolgokba avatkoztam be, amelyeket jobb az igazságszolgáltatásra vagy annak híján Istenre bízni.

Lehet, hogy kínokat kell majd szenvednem a pokolban miatta, de ha visszaforgathatnám az időt, ugyanazt tenném, hogy véget vessek Margery gyötrelmeinek. Inkább nekem fájjon, mintsem abban a tudatban éljek, hogy folytatódik a szenvedése. A jóléte fontosabb volt nekem a sajátomnál.

Egy hosszú élet során megtanultam, hogy ezt jelenti a szerelem.

III. RÉSZ

1566–1573

14

Valóra vált Ebrima Dabo álma. Szabad volt, gazdag és boldog.

1566 nyarának egyik vasárnapi délutánján ő és üzlettársa, Carlos Cruz – a világ egyik leggazdagabb városának sikeres, jól öltözött polgárai – kiballagtak Antwerpenből a vidékre. Az övék volt Antwerpen legnagyobb vasműve. Szellemileg is egyenlők, gondolta Ebrima: ő az idősebb, a bölcsebb, viszont Carlosban megvan az ifjúság merész fantáziája. Carlos feleségül vette Imkét, másod-unokatestvérének, Jan Wolmannak a lányát, és már volt két kisgyerekük. Ebrima, akit egy év választott el az ötventől, a vele egykorú, megözvegyült Evi Dirksszel kötött házasságot, és volt egy siheder mostohafia, aki a vasműben dolgozott.

Ebrima gyakran gondolt vágyakozva a szülőfalujára. Ha visszaforgathatta volna az időt, és megúszhatta volna a hadifogságot meg a rabszolgaságot, hosszú, eseménytelen és elégedett életet élhetett volna abban a faluban. Ha erre gondolt, elszomorodott, de már nem mehetett vissza. Először is fogalma sem volt róla, hogyan juthatna el odáig. De volt más is. Túl sokat tudott. Evett a tudás fájáról, mint Éva a keresztény mesében, és nem térhetett vissza az Édenkertbe. Beszélt spanyolul, franciául, a helyi brabanti hollandus nyelvjárásban, és évek óta nem ejtett ki egy mandinka szót sem. Olajfestményeket akasztott ki a házában, szívesen hallgatott bonyolult dallamokat kis zenészcsoportok előadásában, és sokat adott a bora minőségére. Más ember lett.

Ésszel, kemény munkával és szerencsével új életet kovácsolt magának.

Most már csak annyit akart, hogy meg is tarthassa, amit szerzett, ám félt, hogy nem lesz képes.

Nem ő és Carlos volt az egyedüli, aki kijött a városból. Az antwerpeniek, ha jó volt az idő, szívesen sétálgattak vidéken, de a mai tömeg rendhagyó volt. Százak vonultak a szűk földúton. Ebrima sokukat ismerte: ezek ércet szállítottak neki, azok megvették a vasát, voltak családok, akik az utcájában laktak, boltosok, akiknél a húst, a kesztyűt, az üvegholmit vásárolta. Mindenki ugyanoda igyekezett, a Hubert uram legelője néven ismert, széles mezőre, amely Carlos gyerekeinek kedvenc kirándulóhelye volt. Ám az úton hömpölygő emberek nem kirándulni jöttek.

Protestánsok voltak.

Sokuknál ugyanaz az Antwerpenben nyomtatott könyvecske volt, a *Zsoltárok könyve*, amelyet Clément Marot költő fordított le francia nyelvre. Már az is bűnnek számított, ha valakinek megvolt otthon, és az árusításáért halál járt. Ettől függetlenül könnyen be lehetett szerezni, és egy garasba került.

Sok fiatalabb férfinál fegyver is volt.

Ebrima szerint azért választották a Hubert uram legelőjét, mert nem tartozott az antwerpeni tanács illetékességi körébe, tehát itt nem parancsolt a városi őrség, a falusi milíciának meg nem volt annyi embere, hogy szétkergessen egy ekkora sokaságot. Habár ez még nem iktatta ki a veszélyt. Mindenki hallott a wassyi mészárlásról, és egyes ifjak határozottan kötekedő kedvükben voltak.

Carlos katolikus volt, Ebrimát a keresztények pogánynak nevezték volna, ha tudják, mi van a szívében, de persze nem tudták, mert Ebrima eljátszotta, hogy ugyanolyan buzgó katolikus, mint Carlos. Még Evi, a felesége sem tudott róla, és ha megfordult is a fejében, miért szeret Ebrima a folyóparton sétálni vasárnap hajnalokon, volt olyan tapintatos, hogy ne firtassa. Ebrima és Carlos rendszeresen eljárt családostul a

plébániatemplomba, és a nagy ünnepeken az antwerpeni székesegyházba. Mindketten attól féltek, hogy a vallásháború Németalföldön ugyanúgy tönkreteheti a boldogságukat, mint oly sokakét odaát, túl a francia határon.

Carlos egyszerű lélek volt, nem az a bölcselkedő típus. Nem értette, miért kellene bárkinek is egy másik vallás. Ám Ebrima szomorúan és riadtan figyelte, mi vonz olyan sok hollandust a reformációhoz. Spanyol hűbéruraik katolikusok voltak, és a hollandok eléggé zúgolódtak az idegen uralom ellen. Továbbá a németalföldiek újítók voltak, a katolikus egyház viszont konzervatív volt mindenben, azonnal elítélt minden új eszmét, lassan változott. Az volt a legrosszabb, hogy az egyház rossz szemmel nézte a kereskedelmet, amiből számos holland meggazdagodott. Különösen a bankokra gyanakodott, amelyek nem létezhettek volna az uzsora vétke nélkül. Ugyanakkor a tekintélyes Kálvin János, aki két éve bekövetkezett haláláig volt a genfi protestánsok vezetője, megengedte, hogy a kölcsönökre kamatot számítsanak fel.

Az idei nyáron, amikor a genfi vándor igehirdetők új nemzedéke tartott nem hivatalos szentbeszédeket Németalföld rétjein és erdeiben, a protestantizmus csergedező ere árhullámmá dagadt.

Az üldözés ádáz volt, de nem következetes. Pármai Margit hercegné, Fülöp spanyol király törvénytelen féltestvére, Németalföld helytartója jobban kedvelte a békességet, így hajlamos volt elnézően kezelni a hitehagyókat, ám az öccse tűzzel-vassal ki akarta irtani az eretnekséget minden téren. Ha a helytartó túlzásba vitte a türelmet, Pieter Titelmans, a vérszomjas főinkvizítor odavágott a reformátusoknak, akiket megkínoztak, felnégyeltek, máglyára vetettek. Ám a kemény vonal csekély támogatásra számíthatott még a katolikusoktól is. A törvényeket többnyire lanyhán alkalmazták. A Carloshoz hasonló embereket jobban érdekelte a gyártás és a kereskedés. Az új vallás tábora nőtt.

Hogy mekkora volt most? Ebrima és Carlos épp azért ment a szabadtéri gyűlésre, hogy ezt felmérjék. A városi tanácsnokokat érdekelte, mennyire

népszerű a másik vallás, amit nehéz volt megállapítani a protestantizmus féllegális állapota miatt. A mai nagygyűlés ritka alkalmat kínált, hogy lássák, hányan vannak igazából a reformátusok, ezért az egyik tanácsnok nem hivatalosan megkérte Carlost és Ebrimát, akik jó katolikusok voltak, de nem közszereplők, hogy diszkréten számolják össze őket.

Az úton vonuló tömegből ítélve a létszám a vártnál magasabbnak ígérkezett.

– Hogy halad a festmény? – kérdezte útközben Ebrima.

– Már majdnem kész. – Carlos megrendelt egy híres antwerpeni festőtől egy képet a katedrálisba. Ebrima tudta a barátjáról, hogy nem győz hálát adni az úrnak, aki elhalmozta adományaival, és azért imádkozik, hogy meg is tarthassa őket. Ebrimához hasonlóan Carlos sem tekintette magától értetődőnek a jómódot, és gyakran emlegette Jóbot, akinek mindene megvolt, és mindent elveszített: „Az úr adta, az úr elvette."

Ebrima különösnek találta, hogy Carlos a Sevillában elszenvedett üldözés ellenére is megmaradt az egyházban. Carlos vonakodott beszélni a lelki életéről, ám az évek során elhintett célzásokból és megjegyzésekből Ebrima arra következtetett, hogy Carlos nagy vigaszra talál a katolikus rítusokban, úgy valahogy, mint Ebrima a vízszertartásában, amit egyikük sem érzett egy zordon református istentiszteleten a meszelt falak között.

– Végül is hogyan döntöttél? Mi lesz a festmény tárgya? – kérdezte Ebrima.

– A kánai menyegző, amelyen Jézus borrá változtatta a vizet.

Ebrima nevetett.

– A kedvenc bibliai történeted, csak tudnám, miért! – Barátja közismerten szerette a bort.

Carlos elmosolyodott.

– Jövő héten mutatják be a székesegyházban!

A festményt elvileg a város vasmunkásai adományozták a katedrálisnak, de mindenki tudta, hogy Carlos pénzéből fizették. Ez is

mutatta, milyen gyorsan emelkedett föl Carlos a város vezető polgárai közé. Nyájas volt, társaságkedvelő és nagyon okos; egy napon akár még tanácsnok is lehet belőle.

Ebrima másfajta volt, zárkózott és elővigyázatos. Ugyanolyan értelmes volt, mint a barátja, de nem táplált politikai ambíciókat. Továbbá jobb szerette megtartani a pénzét.

– Utána nagy ünneplést csapunk! – tette hozzá Carlos. – Remélem, te is elhozod Evit!

– Magától értetődik.

Még oda sem értek a helyszínre, de már hallották az éneklést. Ebrima tarkóján felborzolódtak a hajszálak. A hang félelmetes volt. Ebrima hozzászokott a karénekhez a katolikus templomokban – még a katedrálisébhoz fogható nagy kórusokhoz is –, de ez más volt. Még sose hallotta, hogy több ezer torok harsogja ugyanazt a dalt.

Az út egy erdőcskén vágott át, mielőtt kibukkant volna egy alacsony dombtetőn, ahonnan beláthatták a rétet. Hubert uram legelője rézsútosan ereszkedett egy sekély patakig, majd onnan ismét felkúszott a lejtőn, és ezt az egész tíz-egynéhány hektárnyi területet elborították a férfiak, az asszonyok, a gyermekek. A legelő túlsó végén a hevenyészett emelvényen álló lelkipásztor vezette a dalt.

Franciául énekelték:

Si seurement que quand au val viendroye

D’umbre de mort, rien de mal ne craindroye!

Ebrima értett franciául, és felismerte a fordításban a huszonharmadik zsoltárt, amelyet a templomban hallott – de így még soha. Ez olyan elemi erő volt, amitől a tengeren süvítő orkánra kellett gondolnia. Ezek az emberek hitték is, amit énekeltek, hogy még a halál völgyében sem rettentené őket a gonosz.

Ebrima észrevette a közelben Matthust, a nevelt fiát, aki továbbra is eljárt az anyjával és a nevelőapjával a templomba minden vasárnapon, de

újabban bírálni kezdte a katolikus egyházat. Anyja figyelmeztette, hogy tartsa meg magának a kételyeit, de Matthus nem bírta: tizenhét éves volt, fékezetlen igazságérzettel. Ebrima aggodalmára a fiú mellett ácsorgó sihederek ugyancsak bunkósbotot szorongattak.

Carlos ugyanakkor látta meg a csapatot.

– Úgy látom, ezek a fiúk keresik a bajt – mondta nyugtalanul.

Ám a réten örvendező és békés volt a hangulat.

– Én meg azt hiszem, hogy csalódni fognak – reménykedett Ebrima.

– Mennyi ember! – mondta Carlos.

– Szerinted hányan lehetnek?

– Több ezren.

– Nem tudom, hogyan számoljuk össze őket.

Carlos értett a számokhoz.

– Vegyük úgy, hogy felerészt ezen a patakparton vannak, felerészt a másikon. Most húzzál képzeletben egy vonalat tőlünk a lelkészig. Mennyien vannak az innenső negyedben? Azt is oszd el néggyel.

– Ötszázan mindegyik tizenhatodban? – találgatott Ebrima.

Carlos nem a kérdésre válaszolt.

– Itt a baj.

Valamit bámult Ebrima válla fölött. Ebrima odafordult, hogy ő is lássa, mire figyelt föl Carlos. Papokból és fegyveresekből álló kisebb csoport közeledett az úton.

Ha azért jöttek, hogy szétkergessék a gyülekezetet, ahhoz kevesen voltak. Ez az erényes tűztől fűtött sokaság laposra taposná őket.

A csoport közepén egy hatvan-egynéhány esztendős pap jött fekete reverendában, amelyen tüntető méretű ezüstkeresztet viselt. Ahogy közelebb értek, Ebrima látta, hogy mélyen ülő, sötét szeme, nagy orra és keményen összeszorított, pengevékony szája van. Ebrima nem tudta, ki ez, de Carlos igen.

– Pieter Titelmans, a ronse-i esperes – mondta. – A főinkvizítor.

Ebrima szorongva nézett Matthusra és a barátaira. Még nem figyeltek az érkezőkre. Mit fognak tenni, ha látják, hogy személyesen a főinkvizítor jött el kémkedni a gyűlésükre?

– Húzódjunk félre – mondta Carlos. – Engem ismer.

De már elkésett. A tekintete találkozott a főinkvizítoréval, aki meghökkent.

– Csalódás ez nekem, hogy magát is itt kell látnom az istentelenség viperafészkében!

– Én jó katolikus vagyok! – tiltakozott Carlos.

Titelmans hátraszegte a fejét, és úgy nézett rá, mint az éhes héja, amikor mozgást lát a fűben.

– Mit keresne egy jó katolikus egy kálvinista zsoltáréneklő orgián?

Ebrima válaszolt a barátja helyett:

– A városi tanácsnak tudnia kell, hány református van Antwerpenben. Bennünket küldtek, hogy vegyük számba őket.

Titelmans tamáskodó képet vágott, és Carlosnak tette föl a kérdést:

– Miért adnék én egy szerecsennek a szavára? Biztosan mohamedán.

Hát még ha az igazat tudnád, gondolta Ebrima. Ekkor fölismerte Titelmans egyik kísérőjét, egy középkorú, deresedő embert, akinek vérbörzsönyös, borissza arca volt.

– Huus atya ismer engem – mondta. Huus az antwerpeni székesegyház egyik kanonokja volt.

– Ez a két férfi jó katolikus, Dom Pieter – mondta csendesen Huus. – A Szent Jakab-templomba járnak.

A zsoltár véget ért, a lelkipásztor beszélni kezdett. Egyesek közelebb tolakodtak, hogy hallják a kiáltó szót a mező felett. Mások észrevették Titelmansot a nagy ezüstkeresztjével, és dühösen morogni kezdtek.

– Pieter atya, itt több református van, mint vártuk – nyugtalankodott Huus. – Ha erőszakra kerül sor, nincs elég emberünk, aki megvédhesse tisztelendőségedet.

Titelmans elengedte a füle mellett a figyelmeztetést.

– Ha ti ketten azok vagytok, akinek állítjátok magatokat, akkor megnevezhettek néhányakat e gonoszok közül – mondta sunyin, és körbemutatott a gyülekezeten.

Ebrima sose árulta volna el a szomszédjait egy hóhérnak, és tudta, hogy Carlos ugyanígy van vele. Észrevette, hogy barátja méltatlankodó tiltakozásra készül, és gyorsan elébe vágott.

– Természetesen, Dom Pieter – mondta. – A legnagyobb örömmel. Úgy tett, mintha körülnézne. – Sajnos, e pillanatban nem látok senki ismerőst.

– Nehezen hihető. Hét-nyolcezren lehetnek ott.

– Antwerpennek nyolcvanezer lakosa van. Nem ismerhetek mindenkit.

– Akkor is föl kellene ismerni néhányat.

– Nem hiszem. Nekem minden barátom katolikus.

Erre Titelmans se tudott mit mondani. Ebrima fellélegzett. Túlélte a kihallgatást.

Ekkor valaki elkiáltotta magát az itteniek brabanti tájszólásában:

– Carlos! Ebrima! Adjon Isten jó napot!

Ebrima megpördült a sarkán. Albert Willemsen volt az, a sógora, a vasöntő, aki segítette őket, amikor hat éve megérkeztek Antwerpenbe. Albert ugyanolyan légbefújós kohót építtetett, mint az övék, és nagyon szépen megszedte magát vele. Alberttel ott volt a felesége, Betje és a lánya, a tizennégy éves Drike, egy angyalarcú, törékeny gyermek. Albert családostul áttért reformátusnak.

– Hát nem nagyszerű? – lelkesedett Willemsen. – Ennyi sokan énekelik az Úr igéjét, és senki se mondja nekik, hogy pofa be!

– Vigyázz, mit beszélsz – mondta halkan Carlos.

Ám a föllelkesült Albert nem vette észre se Titelmansot, sem a keresztjét.

– Ej, menjél már, Carlos, türelmes ember vagy te, nem olyan vaskalapos. Itt ugyan nem láthatsz semmit, ami sértené a szeretet istenét!

– Pofa be! – mondta fenyegetően Ebrima.

Albert sértődötten és értetlenül nézett rá. Aztán Betje, a felesége a főinkvizítorra mutatott, és Albert elsápadt.

De már mások is észrevették Titelmansot. A közelben álló protestánsok többsége elfordult a lelkésztől, és az inkvizítort bámulta. Matthus és bunkósbotos barátai közelebb húzódtak.

– Vissza, fiúk! – kiáltotta Ebrima. – Ne gyertek ide!

Matthus nem vett tudomást a nevelőapjáról, és odaállt Drike mellé. Nagydarab fiú volt, aki még nem szokta meg a méretét, kamaszos arca egyszerre látszott fenyegetőnek és riadtnak. Mindenesetre úgy viselkedett, mintha meg akarná védeni Drikét. Csak nem szerelmes a lányba? Meg kell majd kérdeznem Evit, gondolta Ebrima.

– Vissza kellene térnünk a városba, Dom Pieter – mondta Huus atya.

Ám Titelmans nem óhajtott üres kézzel távozni. Albertre mutatott, és azt kérdezte:

– Mondjad csak, Huus atya, mi is ennek az embernek a neve?

– Sajnos, tisztelendő atyám, nem ismerem azt az embert – felelte Huus.

Ebrima tudta, milyen bátor hazugság ez.

Titelmans most Carloshoz fordult.

– Látom, *te* viszont ismered. Úgy beszél hozzád, mint régi barátjához. Ki ez?

Carlos habozott.

Igaza van Titelmansnak, gondolta Ebrima: Carlos az ujjongó üdvözlés után nem színlelheti, hogy nem ismeri Albertet.

– Ejnye már! – nógatta Titelmans. – Ha olyan jó katolikus vagy, mint amilyennek mondod magad, örülni fogsz, ha leleplezhetsz egy eretneket. Ha nem, akkor egy másik helyen kérdezünk ki, ahol vannak eszközeink, hogy őszinteségre bírjunk.

Carlos megborzongott. Pedro Ruiz juthatott az eszébe, akinek a víztortúrát kellett elszenvednie Sevillában, gondolta Ebrima.

– Nem engedem, hogy a barátomat megkínozzák miattam! – mondta bátran Albert. – A nevem Albert Willemsen.

– Foglalkozásod?

– Vasöntő.

– És az asszonyok?

– Őket hagyja ki ebből!

– Senkit sem hagyunk ki az úr kegyelméből.

– Nem tudom, kicsodák – mondta kétségbeesetten Albert. – Két szajha, akikkel az úton találkoztam.

– Nem látszanak szajháknak. De majd kiderítem az igazságot. Jegyezd föl ezt a nevet – mondta Huusnak az inkvizítor. – Albert Willemsen, vasöntő. – Összefogta fekete szoknyáját, megfordult, és visszafelé indult azon az úton, amelyen jött. Csekély kísérete követte.

A többiek addig néztek utána, amíg el nem tűnt.

– Francba! – mondta Carlos.

Az antwerpeni székesegyház tornya több mint százhúsz méter magas volt. Eredetileg kettőt akartak építeni, de a déli torony sosem készült el. Ebrima hatásosabbnak tartotta így. Egyetlen ujj, amely az égre szegeződik.

Akaratlan áhítat fogta el, amikor belépett a kapun. A keskeny főhajónak olyan hihetetlenül magas, boltíves mennyezete volt, hogy Ebrimának néha arra kellett gondolnia, hátha mégis létezik a keresztények istene. De aztán eszébe jutott, hogy semmi, amit emberkéz épített, nem ér fel erőben és méltóságban egy folyóval.

A főoltár fölött volt a város büszkesége, a megfeszített Krisztus a két lator között. Antwerpen gazdag, művelt város volt, székesegyháza bővelkedett festményekben, szobrokban, színes üvegablakokban, értékes tárgyakban, amelyeket Carlos, Ebrima barátja ma újabb kinccsel fog gazdagítani.

Ebrima remélte, hogy ez jóváteszi rosszízű találkozásukat az undorító

Pieter Titelmansszal. Nem jó dolog, ha az embernek egy főinkvizítor az ellensége.

A katedrális déli oldalán volt egy kápolna, amelyet Orbánnak, a szőlőművelők patrónusának szenteltek. Itt függött az új kép, amelyet egyelőre vörös bársonylepel takart. A kis kápolnában székeket tartottak fent Carlos barátainak, családjának és a fémmunkáscéh vezetőinek. A kápolna előtt legalább száz szomszéd és szakmabeli szorongott ünneplőben, akik alig várták, hogy láthassák a képet.

Carlos ragyogott az örömtől. A díszhelyen ült a nagyszerű város szívét jelentő székesegyházban. Ez a szertartás megerősíti, hogy idetartozik Antwerpenbe, ahol megkapta a szeretetet, a tiszteletet és a biztonságot.

Megjött Huus atya, hogy fölszentelje a képet. Rövid prédikációjában elmondta, milyen jó keresztény Carlos: istenfélelemben neveli a gyermekeit, a katedrális szépítésére költi a pénzét. Még arra is célzott, hogy Carlos egy napon benne lehet a város vezetésében. Ebrima kedvelte Huust, aki gyakran prédikált a protestantizmus ellen, de ennél nem ment tovább. Ebrima bizonyosra vette, hogy nagyon a szíve ellenére és csak kényszerből segédkezik Titelmansnak.

A gyerekek unták a prédikációt. Ilyen hosszú beszédet még az anyanyelvükön is nehezükre esett volna végighallgatni, pláne latinul. Carlos lepisszegte őket, de nagyon szelíden. Elnéző apa volt.

A beszentelés végén Huus felszólította Carlost, hogy leplezze le a képet.

Carlos megfogta a vörös bársonyt, aztán megállt. Ebrima attól tartott, hogy azt fontolgatja, ő is beszélni fog, márpedig az hiba lett volna; laikus nem szólhatott a templomban, hacsak nem volt protestáns. De aztán megrántotta a bársonyt, először bátortalanul, aztán erélyesebben. A bársony lehullott, mint egy bíborzuhatag, és ott volt alatta a kép.

A menyegzőre egy fényűző házban került sor, amely lehetett volna egy antwerpeni bankár otthona. Az asztalfőn Jézus ült kék köntösben; mellette

a házigazda, széles vállú, bozontos fekete szakállú férfi, aki nagyon hasonlított Carlosra; Carlos mellett egy szőke, mosolygó asszony, aki lehetett volna Imke. A hajóban álló csoport megjegyzéseket tett, amelyek halk zsongásba olvadtak össze, mosolyogtak, nevettek, amint sorra azonosították az arcokat a vendégségben. Ott volt Ebrima, szaracén stílusú fejfedővel, mellette Evi, akinek a ruhája érvényre juttatta dús mellét; Imke mellett az a gazdagon öltözött ember természetesen Jan Wolman, az apja; és a kiürült boroskantákat egy magas, sovány, elszörnyedt asztalnok vizsgálgatta, aki feltűnően emlékeztetett Adam Smitsre, Antwerpen legismertebb borkereskedőjére. Még egy kutya is volt, szakasztott mása Carlos kutyájának, Samsonnak.

A festmény szépen vette ki magát a kápolnában, a székesegyház ősi kövein, egy délre nyíló ablak napsütésében. A gazdag vendégek köntösei narancsszínben, kékben, lombzöldben izzottak az asztalterítő fehérsége és az ebédlő világos falai mellett.

Carlos el volt ragadtatva. Huus atya kezet rázott vele, azután távozott. A többiek mind egy szálig gratulálni akartak Carlosnak, aki körbejárt, és mosolyogva nyugtázta polgártársainak tetszésnyilvánításait. Végül összeütötte a tenyerét, és így szólt:

– Mindenki a vendégem! Azt pedig megígérem, hogy nálam nem fogy ki a bor!

Menetben vonultak a városközpont kígyózó utcáin a Cruz-házig. Carlos fölvezette őket az emeleti pompás fogadószobába, ahol étel és bor várakozott az asztalokon. A vendégek lelkesen faltak. Eljött számos protestáns is, akik nem voltak jelen a székesegyházban, köztük Albert és családja.

Ebrima elvett egy kupát, és meghúzta. Carlosnál mindig jó a bor. Beletörölte a száját a zekéje ujjába. Felmelegedett és ellágyult a bortól. Nyájasan eldiskurált Jan Wolmannal az üzletről, Imkével a gyerekeiről, Carlosnak röviden szólt egy megrendelőről, aki késik a fizetéssel; a

megrendelő itt volt, Carlos vendégszeretetét élvezte, és Ebrima úgy gondolta, ez a megfelelő pillanat, hogy lecsapjon rá, és kérje a pénzét, de Carlos nem akarta elrontani a hangulatot. A vendégsereg kissé zajos lett: a gyerekek civakodtak, a süvölvények bűvölni próbálták a fruskákat, a házas férfiak a barátaik feleségével kacérkodtak. A mulatság csak mulatság, gondolta Ebrima; még Afrikában se más.

Aztán megjött Pieter Titelmans.

Ebrima abból tudta, hogy váratlan csönd lett a szobában: az ajtónál kezdődött, onnan folyt szét a négy sarokba. Éppen Alberttel beszélték meg, hogy miért jobb az öntöttvas ágyú a bronznál, amikor ráeszméltek, hogy valami baj van, és felnéztek. Titelmans állt az ajtóban a nagy ezüstkeresztjével, megint csak Huus atya és négy fegyveres kíséretében.

– Mit akar itt ez az ördög? – kérdezte Ebrima.

– Talán azért jött, hogy gratuláljon Carlosnak a festményhez – reménykedett idegesen Albert.

Carlos utat tört magának az elnémult vendégek között, és tüntető nyájassággal szólította meg az inkvizítort:

– Jó napot, Dom Pieter! – mondta. – Isten hozta a házamnál. Elfogad egy kupa bort?

Titelmans mintha nem is hallotta volna.

– Vannak itt reformátusok? – kérdezte.

– Nem gondolom – felelte Carlos. – Most érkeztünk a katedrálisból, ahol lelepleztük…

– Tudom, mit műveltek a székesegyházban! – szakította félbe gorombán Titelmans. – Vannak itt reformátusok?

– Biztosíthatom, hogy legjobb tudomásom szerint…

– Most hazudni akar. Érzem a szagát.

Carlos kedélyessége porladni kezdett.

– Miért kérdezi, ha úgysem hisz nekem?

– Hogy próbára tegyem. Most pedig fogja be a száját!

Carlos felháborodott.

– Ez az én házam!

– Azért vagyok itt, mert Albert Willemsent keresem! – kiáltotta Titelmans, hogy mindenki hallja.

Az inkvizítor mintha nem tudta volna, ki Albert, hiszen csak pár percre látta Hubert uram legelőjén, és Ebrima egy pillanatig abban reménykedett, hogy itt talán majd mindenki úgy tesz, mintha Willemsen nem lenne itt. Ám a vendégseregnek nem járt elég gyorsan az esze. Sokuk csakugyan annyira ostoba volt, hogy megfordultak, és egyenesen rábámultak Albertre, aki egy percnyi félős habozás után előlépett, és mímelt hetykeséggel azt kérdezte:

– Mit akar tőlem?

– És a feleségétől – mutatott az inkvizítor az asszonyra. Jó orra volt, mert Betje, sajnos, közel állt a férjéhez. Ő is előlépett, sápadtan és rémülten.

– És a lányától.

Drike távolabb állt a szüleitől, és Titelmans bizonyára nem emlékezhet egy tizennégy esztendős lányra.

– A gyermek nincs itt – hazudta bátran Carlos. Talán Drikét meg lehet menteni, reménykedett Ebrima.

De ő nem akarta, hogy megmentsék.

– Én vagyok Drike Willemsen! – kiáltotta egy kislányhang.

Ebrima szíve elszorult.

Drike az ablaknál állt, fehér ruhában, karján Carlos kedvenc macskájával, és éppen Matthusszal beszélgetett.

– Hiszen csak gyermek, tisztelendőséged – kezdte Carlos –, bizonyára…

Ám Drike még nem végzett.

– És református vagyok! – mondta dacosan. – Amiért hálát adok az Úrnak!

A vendégek összesúgtak, csodálattal és elszörnyedve.

– Gyere ide – parancsolta Titelmans.

Drike magasra tartotta a fejét, és odajött. Ördög és pokol, gondolta Ebrima.

– Ezt a hármat vigyétek el – parancsolta Titelmans a fegyvereseinek.

– Miért nem hagysz minket békén? – ordította valaki.

Az inkvizítor dühösen kereste a kiabálót, de nem találta. Ám Ebrima felismerte a hangot: Matthusé volt.

– Ja, menj vissza Ronse-ba! – kiáltotta valaki más.

A többi vendég éljenzésben tört ki. Ők is rákezdték a gúnyos üvöltözést. Titelmans fegyveresei kikísérték a Willemsen családot a szobából. Amikor Titelmans elfordult, hogy utánuk menjen, Matthus hátba dobta egy zsemlével. Az inkvizítor úgy tett, mintha nem venné észre. Majd egy kehely süvített át a szobán, és Titelmans közelében csapódott a falhoz, lelocsolva a reverendáját borral. Az ordítozás hangosabb és trágárabb lett, Titelmansnak nehezen sikerült megőriznie a méltóságát. Kimenekült az ajtón, mielőtt még valaki megfenyegethette volna.

A vendégsereg kacagott, és megtapsolta. Ám Ebrima tudta, hogy nincs itt semmi nevetnivaló.

A kis Drikét két hét múlva akarták megégetni.

A székesegyházban jelentették be. Titelmans közölte, hogy Albert és Betje megtagadták eretnekségüket, kérték isten bocsánatát, és könyörögtek, hogy fogadják vissza őket az egyház kebelébe. Titelmans nyilvánvalóan tudta, hogy hazugság az egész, de hagyta, hogy Willemsenék megússzák pénzbírsággal. Ám Drike általános elszörnyedésre nem volt hajlandó a hittagadásra.

Titelmans senkit sem engedett be látogatóba, de Albert lefizette az őröket, és bejutott a börtönbe. Ő sem hajlíthatta meg a lányát. Drike a nagyon fiatalok idealizmusával kijelentette, hogy inkább meghal, semhogy

elárulja az Urat.

Egy nappal a kivégzés előtt Ebrima és Evi meglátogatta Albertet és Betjét, hogy támogassák és vigasztalják barátaikat. Reménytelen volt. Betje egyfolytában sírt, Albert alig bírt beszélni. Drike volt az egyetlen gyermekük.

Azon a napon egy cölöpöt ástak be a katedrálissal, a céhek elegáns székházával és a pompás, befejezetlen városházával határolt főtéren. A cölöp mellé kiborítottak egy szekér száraz tűzifát.

A kivégzést napkeltére időzítették, de már pirkadat előtt összegyűlt a sokaság. Ebrimának feltűnt, milyen komor a hangulat. Ha aljas bűnözőket, például rablókat vagy nőgyalázókat végeztek ki, a nézők gúnyolták őket és megéljenezték a kínjaikat, de ilyesféle ma nem volt várható. Sokan voltak a tömegben a reformátusok, akik attól féltek, hogy egy napon velük is ez történhet. Az olyan katolikusokat, mint Carlos, dühbe hozta a reformátusok bajkeverése, és féltek, hogy Németalföldre is átcsaphat a francia vallásháború, de nagyon kevesen gondolták úgy, hogy helyénvaló megégetni egy fiatal lányt.

Drikét a hóhér vezette ki a városházáról. Egmont nagydarab, bőrruhás ember volt, égő fáklyát hozott a kezében. A lány ugyanazt a fehér ruhát viselte, amelyben letartóztatták. Ebrima azonnal látta, hogy Titelmans hibát követett el felfuvalkodottságában. Drike olyan volt, mint maga a szűzi tisztaság – hiszen nem is lehetett más –, a szentképek Máriájának éteri szépsége áradt belőle. A sokaság egyszerre hördült fel a láttán.

– Ez vértanúság lesz – mondta Ebrima a feleségének, Evinek. Matthusra pillantott, és látta, hogy a fiúnak könnyes a szeme.

Feltárult a székesegyház két nyugati kapujának egyike, és megjelent Titelmans. Papjai fekete varjúrajként követték.

Két fegyveres a cölöphöz kötözte Drikét, aztán körülrakták tűzifával.

Titelmans szónokolni kezdett a tömegnek az igazságról és az eretnekségről. Fogalma sem volt róla, hogyan kell elnyerni az emberek

szimpátiáját. Minden kellemetlen volt benne: a kioktató hangja, a gőgös képe, és az is, hogy nem volt idevaló.

Aztán megszólalt Drike, és az ő szopránja erősebb volt Titelmans rikácsolásánál. Franciául énekelt:

Mon Dieu me paist soubs sa puissance haute

C'est mon berger, de rien je n'auray faute.

Ugyanaz a huszonharmadik zsoltár volt, amelyet a Hubert uram legelőjén harsogott a sokaság: *Az Úr énnékem őríző pásztorom*. Mint egy árhullám, söpört végig a tömegen a megrendülés. Könnyek szöktek Ebrima szemébe. Mások restelkedés nélkül sírtak. Mindenki érezte, hogy egy szent tragédiánál vannak jelen.

Titelmans dühbe jött. A hóhérhoz fordult, és Ebrima elég közel volt hozzájuk, hogy hallja, mit mond:

– Ki kellett volna tépned a nyelvét!

A nyelvkitépésre külön szerszám létezett, olyan, mint egy harapófogó. Eredetileg hazugok büntetésére találták ki, de időnként használták eretnekek elnémítására, hogy haldoklásuk közben ne szólhassanak a tömeghez.

– Az csak akkor van, ha külön utasítanak – mondta rosszkedvűen Egmont.

Drike folytatta:

En tect bien seur, joignant les beaulx herbages,

Coucher me faict, me meine aux clairs rivages.

Az eget nézte, és Ebrima nem kételkedett benne, hogy Drike látja is a gyönyörű szép mezőt és a szép kies folyóvizet, amelyek minden vallások másvilágaiban várakoznak.

– Akaszd ki az állkapcsát! – parancsolta Titelmans.

– Jó – felelte Egmont, aki rég nem volt érzékeny semmire, ám ez az utasítás még őt is sértette, és nem fárasztotta magát azzal, hogy titkolja az undorodását. De azért az egyik fegyveres markába nyomta a fáklyát.

Ebrima mellett Matthus elfordult, és felordított:

– Kiakasztják az állkapcsát!

– Hallgass! – szólt rá nyugtalanul Evi, ám Matthus dörgő hangja már messzire elhallatszott, és dühös bődülés válaszolt neki. A fiú szavait addig adták tovább egymásnak a tömegben, amíg az utolsó ember is tudta, mi készül.

– Hagyjátok imádkozni! – üvöltötte Matthus, és a sokaság utána kiáltotta: – Hagyjátok imádkozni! Hagyjátok imádkozni!

– Bajod lesz! – rémüldözött Evi.

Egmont odament Drikéhez, a lány arcára tette a tenyerét. Belenyomta a lány szájába a két hüvelykujját, és keményen megmarkolta az állkapcsát, hogy kiugrassa a csontot a vápából.

Valami váratlanul, hevesen megmozdult Ebrima mellett. Egmontot hátulról fejen találta egy kő, amelyet Matthus dobott el.

Jól célzott, nagy kő volt, amelyet keményen odavágott az erős, tizenhét éves kar. Ebrima hallotta a puffanást, amellyel eltalálta Egmont koponyáját. A hóhér megtántorodott, mintha egy pillanatra elveszítette volna az öntudatát, és a keze lecsúszott Drike arcáról. A téren éljeneztek.

Titelmans látta, hogy kicsúszóban a kezéből az irányítás.

– Jól van, nem érdekes, gyújtsd meg a máglyát.

– Ne! – ordította Matthus.

Mások is dobáltak köveket, de egy sem talált.

Egmont visszavette a szövétneket, és a fához tartotta. A száraz ágak hamar tüzet fogtak.

Matthus átnyomakodott Ebrima mellett, és kirohant a térre, Drike felé.

– Állj meg! – kiáltotta Evi, de a fia ügyet sem vetett rá.

A fegyveresek kardot rántottak, ám Matthus túl gyors volt. Szétrugdosta Drike lába körül az égő fát, majd elszáguldott, és bemenekült a tömegbe.

A fegyveresek kivont karddal üldözték. Az emberek rémülten szóródtak szét előttük.

– Meg fogják ölni! – jajveszékelt Evi.

Ebrima látta, hogy egyetlen módon menthetik meg a fiút: zavargást kell kirobbantani. Nem lesz nehéz, a tömeg így is majdnem készen áll rá.

Kivágódott az emberek közül. Mások is követték a védtelenül hagyott máglyához. Ebrima kirántotta a tőrét, átvágta Drike kötelékeit. Albert ott termett, felkapta a lányát – Drike nem volt nehéz –, azzal már el is tűntek az emberek között.

A tömeg a papok ellen fordult, lökdösni kezdték őket. A fegyveresek lemondtak Matthus kereséséről, és visszajöttek, hogy megvédjék az egyháziakat.

Titelmans elsietett a székesegyház irányába, papjai követték. A sietségből futás lett. A sokaság nem zargatta őket, csak figyelte gúnyosan rikoltozva, ahogy bemenekülnek a kőcsipkés árkád alá, belökik az óriás fakaput, majd végre elnyeli őket a templom sötétsége.

*

Albert és a családja még aznap éjszaka elhagyta Antwerpent.

Ebrima egyike volt annak a maroknyi embernek, akik tudták, hogy Amszterdamba mennek. Amszterdam kisebb város volt, de Antwerpennél északabbra terült el, vagyis távolabb volt a spanyolok brüsszeli székhelyétől; éppen ezért virágzott és fejlődött rohamosan.

Ebrima és Carlos megvásárolta Albert öntödéjét, és arannyal fizetett érte, amit Albert lelakatolt nyeregtáskákban málházott fel egy zömök pónira.

A fülig szerelmes Matthus velük akart menni. Ebrima el is engedte volna, mert ő még emlékezett, még ha homályosan is, a kamaszszerelem erejére, de Albert azt felelte, hogy Drike túl fiatal még a házassághoz, várniuk kell egy évet. Akkor Matthus eljöhet Amszterdamba, és, ha akarja, megkérheti a hajadon kezét. Matthus esküdözött, hogy ezt fogja tenni,

amire az anyja csak annyit mondott:

– Majd meglátjuk.

Titelmans egyelőre hallgatott. Nem voltak újabb összecsapások, letartóztatások. Talán belátta, hogy az antwerpeni katolikusoknak nem tetszik a vakbuzgósága. Vagy talán csak kivárta az idejét.

Ebrima szerette volna, ha a reformátusok is hallgatnának, de azok mintha magabiztosabbak, hogy azt ne mondjuk, pökhendibbek lettek volna. Követelik a türelmet és a jogot, hogy úgy imádkozhassanak, ahogy nekik tetszik, de sose érik be ennyivel, gondolta türelmetlenül Ebrima. Ellenfeleiket nemcsak tévelygőknek, de gonoszaknak tartották. Azt hirdették, hogy a pápista praktikák – a szokások, amelyeket Európában sok száz évig követtek a keresztények – káromlások, amelyeket el kell törölni. Nem gyakorolták a türelmet, amelyet prédikáltak.

Ebrima aggódva figyelte, hogy a spanyol urak és a szövetségeseik a klérusban mintha kezdenék elveszíteni a fogást a gyeplőn. Gyűlölet és erőszak fortyogott Antwerpen életének felszíne alatt. Ő, mint minden vállalkozó, csak békességet és állandóságot akart, hogy dolgozhasson.

Éppen ezt tette augusztus huszadikán, egy vásárlóval alkudozott kissé izzadva a hőségtől a vasműben, amikor ismét felfakadt a viszály kelevénye.

Felbolydulás hallatszott kintről: futó lábak dobogása, üvegcsörömpölés, túlfűtött izgalmukban megvadult emberek rekedt ordítása. Ebrima kifutott az utcára, hogy megnézze, mi az. Carlos és Matthus követte. Kétszáz-egynéhány fiatal – köztük egy maroknyi lány – zúdult végig az utcán. Létrákat, csigákat, köteleket vittek, és gorombább szerszámokat is: pörölyöket, vasrudakat, hosszú vasláncokat.

– Mit műveltek? – kiáltott rájuk Ebrima, de senki sem válaszolt.

Az üvegcsörömpölés attól volt, hogy beverték az egyik ablakot Huus atya házán, amely a vasművel egy utcában volt, ám vélhetőleg csak azért, mert úgyis útba esett, miközben észrevehető elszántsággal igyekeztek a

városközpont felé.

– Mi az ördögöt akarnak ezek? – kérdezte Carlos.

Ebrima sejtette, hogy mit, és nagyon remélte, hogy nem lesz igaza.

Ebrima, Carlos és Matthus követte a tömeget a főtérre, ahonnan Drikét megszöktették. A banda beállt a tér közepére, ahol egyikük az úr áldását kérte, brabanti hollandus nyelvjárásban, mert a reformátusoknál mindenki imádkozhatott, nem csak a lelkész, és az anyanyelvüket használhatták a latin helyett. Ebrima félt, hogy azért jöttek a piactérre, mert itt van a katedrális, és a félelme beigazolódott. Ima végeztével a csapat úgy fordult meg egyszerre, mintha előre megbeszélt terv szerint járnának el, és a székesegyházhoz masíroztak.

A templomkaput egy szamárhátívbe építették. A timpanonba az egekben trónoló Istent faragták, a kapubélletre az angyalok és a szentek sokaságát. Az Ebrima mellett álló Carlos felhördült az iszonyattól, amikor a banda pörölyökkel és házilag barmolt fegyverekkel esett neki a faragványoknak. Bibliai idézeteket üvöltözve zúzták a követ. Szájukból a *Szentírás* is úgy hangzott, mint az átok.

– Hagyjátok abba! – ordított rájuk Carlos. – Nagyon megbüntetnek érte!

Ebrima látta Matthuson, hogy borzasztóan szeretne a kompániához csapódni. Amikor a fiú egy lépést tett előre, elkapta a karját erős vasöntő markával.

– Mit szólna anyád? – kérdezte. – Itt szokott imádkozni! Állj már meg, és gondolkozz!

– Az Úr dolgában járnak! – ordította Matthus.

A zavargók nem tudtak bemenni, mert a papok látták, hogy jönnek, és bezárták az ajtókat. Ebrima fellélegzett, idekint legalább kisebb kárt tehetnek. Talán kimegy belőlük a gőz. Elengedte Matthus karját.

Ám a banda futva megkerülte északról a templomot, hogy keressen egy másik bejáratot. A figyelők követték őket. Ebrima rémületére a zavargók találtak egy nyitott ajtót: a pánikba esett papok nyitva felejthették. A

csoport betódult a templomba. Matthus kitépte magát a nevelőapja kezéből.

Mire Ebrima bejutott a székesegyházba, ott már mindenfelé futkostak a reformátusok, és diadalmasan rikoltozva ütötték-vágtak minden faragott vagy festett képet. Részegnek látszottak, de nem bortól: a pusztítás démona szállta meg őket. Carlos és Ebrima rájuk ordított, hogy azonnal hagyják abba, és más, idősebb polgárok is csatlakoztak hozzájuk, de hiába.

A szentélyben még volt néhány pap, akik egy kivételével kimenekültek a déli kapun. Ám ez az egy elindult a betolakodókhoz, és úgy emelte föl a kezét, mintha azzal akarná visszatartani őket. Ebrima felismerte Huus atyát.

– Ti Isten gyermekei vagytok – hajtogatta, és jött egyenesen a garázda suhancok felé. – Hagyjátok ezt abba, beszéljünk egymással! – Egy melák legény nekirontott, és felborította. Társai átgázoltak Huus atyán.

Leszaggatták az értékes szőtteseket, és a visító lányok lángra lobbantották őket az oltárról leszedett gyertyákkal. A fából faragott szobrokat szétverték, a régi könyveket szétszaggatták, a drága palástokat széttépték, és ami maradt, a tűzre vetették.

Ebrimát kétségbe ejtette a rombolás, de még inkább a várható következmények. Ezt a leggyalázatosabb provokációt nem hagyhatja annyiban sem Fülöp király, se Pius pápa, Európa két leghatalmasabb embere. Antwerpent meg fogják büntetni, lehet, hogy nem most azonnal, a nemzetközi politika malmai lassan őrölnek, de amikor bekövetkezik, irtóztató lesz.

A csoport egy részének ez sem volt elég. Láthatólag előre megtervezték az egész akciót, és most összegyűltek a főoltárnál, vagyis a hatalmas szobor volt a célpontjuk, és már elsőre az alkalmas helyre állították fel a létrákat meg a csigákat. Carlos nem hitt a szemének.

– Meg fogják gyalázni a megfeszített Krisztust! – Iszonyodva bámulta a suhancokat, amint köteleket kötnek a Megváltóra, és püfölik a lábait, hogy

meggyengítsék a szerkezetet. Közben egyfolytában a bálványimádásról bömböltek, de még a pogány Ebrima is láthatta, hogy itt a reformátusok esnek a káromlás bűnébe. Elszánt összpontosítással kezelték a csigákat, és a köteleket feszítve addig húzták előre a haldokló Jézust, amíg a térde meg nem roppant. A szobor előredőlt, aztán kiszakadt a helyéből, és végül arccal zuhant a földre. A reformátusok nem érték be ennyivel. Kalapácsokkal támadtak a ledöntött szoborra, és pokoli vidámsággal verték szét a karját és a fejét.

A Jézustól jobbra-balra megfeszített két lator mintha gyászosan bámulta volna az összetört istenembert.

Valaki hozott egy kulacs misebort és egy aranykelyhet. A képrombolók felköszöntötték egymást, és ittak.

A templom déli részében ordítottak. Ebrima és Carlos odafordult. Ebrima elszörnyedésére Szent Orbán kápolnájánál összeverődött egy kisebb csoport, és a festményt bámulta, amelyet Carlos rendelt a kánai menyegzőről.

– Ne! – mennydörögte Carlos, ám senki sem hallgatott rá.

A két férfi futásnak eredt a templomban, de mielőtt odaérhettek volna, az egyik fiú fölemelt egy kést, és keresztben végighasította a vásznat. Carlos rávetette magát a kölyökre, földhöz csapta, a kés elrepült, ám a cimborák megragadták Carlost meg Ebrimát, akik, bármennyire is rúgkapáltak, nem szabadulhattak a markukból.

A fiúnak, akit Carlos földhöz vágott, nem esett baja. Feltápászkodott, fogta a kését, és hasogatni kezdte a vásznat, összeszabdalva Jézust, a tanítványokat, Carlost, a családtagjait és a barátait a festett vendégseregben.

Egy lány gyertyát hozott, odatartotta a rongyokban lógó festményhez. A festett vászon kezdetben csak parázslott és füstölt, de aztán kigyúlt egy apró láng. A tűz gyorsan terjedt, hamarosan az egész kép lángolt.

Ebrima már nem küzdött. Carlosra nézett, aki behunyta a szemét. A

garázda ifjak elengedték őket, és elszaladtak, hogy szétverjenek valami mást.

Carlos térdre roskadt, és sírt.

15

Alison McKay börtönben volt Máriával, a skótok királynőjével.

Egy szigeten lévő kastélyba zárták őket, a skóciai Loch Leven nevű tó kellős közepén. Éjjel-nappal tizenöt fegyveres őrizte őket, akik több mint elegen voltak két fiatal nő strázsálásához.

Innen akartak megszökni.

Mária megtörhetetlen volt, de minden reális ítélőképesség híján. Alison beismerte magának az éj legsötétebb óráiban, hogy a királynő úgyszólván minden eddigi döntéséből csak a baj lett. Ám sosem adta fel, és Alison ezért szerette.

Komor hely volt a Loch Leven. A ház négyszögletes, szürke kőtorony volt, rút kis ablakokkal, hogy ne jöjjön be a hideg szél, amely még nyáron is fújt a tó fölött. A tornyot nem egészen száz méter hosszú, bekerített udvar vette körül. A falon kívül volt egy keskeny, bozótos sáv, és azon túl már csak a tó. Viharban a víz elöntötte a bozótot, és a hullámok a kőfalat ostromolták. A tó széles volt, egy erős férfinak félórai evezésbe telt, hogy kijusson a partra.

Szigorú tömlöc volt, de meg kellett próbálkozniuk a szökéssel, mert itt boldogtalanok voltak. Alison sose képzelte, hogy az unalom az öngyilkossággal kísértheti az embert.

A ragyogó francia udvarban nevelkedtek, választékosan öltözött, káprázatosan fölékszerezett emberek között, ahol lakomákkal, fényes látványosságokkal, játékokkal teltek napjaik. Mindennapi társalgásaik politikai összeesküvések és udvari intrikák körül forogtak. A férfiak háborúkat robbantottak ki és fejeztek be, az asszonyok királynék és királyok anyái voltak. Azok után Loch Leven maga volt a purgatórium.

1568-at írtak. Alison huszonhét éves volt, Mária huszonöt. Majdnem

egy éve sínylődtek Loch Levenben, és Alison ennek az időnek a nagy részében azon rágódott, hol rontották el.

Mária első hibája az volt, hogy beleszeretett Erzsébet királynő rokonába, Henrybe, Darnley lordjába, majd feleségül is ment ahhoz a bűbájos korhelyhez, akinek szifilisze volt. Alison vívódott: örült, hogy boldognak látja Máriát, ugyanakkor elszörnyedt, amiért úrnője így beleválasztott.

A szerelem gyorsan elszállt, és amikor Mária teherbe esett, Darnley meggyilkolta a királynő titkárát, mert azzal gyanúsította, hogy ő a gyerek apja.

Ha élt Skóciában Darnley-nál is cudarabb nemesember, akkor Alison szerint az összeférhetetlen és erőszakos Bothwell gróf volt az, Mária pedig akkor követte el a második hibát, amikor felbujtotta Bothwellt, hogy ölje meg Darnley-t. Bothwellnek sikerült a gyilkosság, de mindenki tudta vagy sejtette, mi történt.

Sem Mária, sem Alison nem számított a skótok reagálására. Karakán népek voltak, katolikusok és protestánsok egyformán rosszallták ezt a királyi züllöttséget. Mária becsülete a skót nép szemében hatalmasat zuhant.

Alisonnak úgy rémlett, a balsors orkánja tört rájuk, amikor Bothwell elrabolta őket, és kényszerítette Máriát, hogy vele háljon az éjszaka. Más körülmények között a nemzet felzúdult volna a királynőjük elleni támadáson, és fegyvert ragadott volna a védelmében, de addigra már folt esett Mária jó hírén, és nem lehetett biztos a nép támogatásában. Együtt úgy döntöttek, hogy csakis azzal állíthatják vissza Mária tisztességét, ha feleségül megy Bothwellhez, és úgy tesz, mintha a gróf nem is erőszakolta volna meg. Ez már sok volt Bothwell feleségének; kijárta a gyors válást – amit a katolikus egyház nem ismert el –, és Mária azon nyomban feleségül ment a grófhoz.

Ez volt a harmadik hiba.

Huszonhat felháborodott skót nemes hadat állított, amely megverte Bothwell és Mária erőit. A királynőt elfogták, kényszerítették, hogy mondjon le fia, az egyéves Jakab javára, aztán fogságra vetették Loch Levenben, de elszakították a kisfiától.

Erzsébet királynő, Anglia uralkodója kétségtelenül mohó érdeklődéssel figyelte ezeket az eseményeket. Elvben támogatta Máriát mint Skócia törvényes királynőjét; gyakorlatban nem jelent meg a láthatáron a felmentő sereg. Erzsébet viselkedését leginkább ahhoz a valakiéhez lehetett hasonlítani, aki hallja két részeg verekedését az éjszakai utcáról, és mindegy neki, melyik győz, addig, amíg senki sem próbál bejutni a házba.

Még a Darnley-házasság idején Alison férjhez ment egy rendes katolikushoz, akinek mogyorószín szeme és arany sörénye emlékeztette Pierre Aumande-ra. Kedves, gyengéd ember volt, de elvárta, hogy Alison őt szolgálja, ne Máriát, ami nehezére esett az udvarhölgynek, habár tudta, hogy erre számítania kellett volna. Teherbe esett, de a negyedik hónapban elvetélt. Hamarosan a férje is meghalt vadászbalesetben, és Alison majdhogynem megkönnyebbülve tért vissza Mária bizalmasának ismerős szerepéhez.

Utána jött ez.

– Senki sem szeretett úgy, mint te – mondta Mária az egyik hosszú, sötét skót estén Loch Levenben, és elpirult valami bizonytalan, ám erős érzéstől. – Apám meghalt, amikor csecsemő voltam – folytatta a királynő. – Anyám többnyire távol volt tőlem. Mindhárom férjem reménytelenül gyenge volt, ki-ki a maga módján. Te voltál nekem az apa, az anya és a férj, hát nem különös? – Alison elsírta magát.

Foglárjuk Sir William Douglas volt, Loch Leven gazdája. Mária nagyon értett hozzá, hogyan szerettesse meg magát, Sir William odáig volt érte. Úgy viselkedett, mint egy szíves házigazda, aki előkelő vendéget fogad. Lányai imádták Máriát – kimondhatatlanul regényesnek találták a rab királynő ideáját –, ám hitvese, Lady Agnes nem dőlt be a varázsnak.

Agnesben buzgott a kötelességtudat, és egy percre sem lazított az éberségen.

Csakhogy Agnes nemrég adott életet a hetedik gyerekének, és még mindig nem mozdulhatott ki a szobájából. A két fogoly többek között ezért választotta éppen ezt az időt a szökésre.

Drysdale kapitány és fegyveresei persze továbbra is őrizték Máriát. De ma vasárnap volt, május második napja, a katonák majálisoztak, és többet ittak, mint rendesen. Alison azt remélte, hogy estére ellustulnak, mert ő és Mária akkor akart szökni.

Nehéz lesz, de voltak segítőik.

Ugyancsak Loch Levenben lakott Sir William szemrevaló féltestvére, George, más néven Nyalka Geordie, és Willie Douglas, egy magas, tizenöt esztendős árva, akiről Alison úgy sejtette, hogy igazából Sir William törvénytelen fia.

Mária elhatározta, hogy meghódítja Nyalka Geordie-t. Engedélyt kapott, hogy elhozassa a ruháit – bár az ékszereit nem –, így módjában állt szépen öltözni. George nem jelentett nagy kihívást. Máriát mindig körülrajzották a férfiak, és itt a szigeten nem volt vetélytársa. Amikor ilyen kevés embert zárnak össze egy szűk helyen, hamar felhevülnek a gyengéd érzelmek. Alison szerint Máriának nem eshetett nehezére a játék, mert George nemcsak mutatós, de kellemes is volt. Mária akár még őszintén is kedvelhette.

Alison nem tudta, milyen kegyekkel tüntette ki Mária az ifjút. Csókoknál több kellhetett, mert George már férfi volt, de nemi kapcsolat nem lehetett köztük, mert Mária az egyébként is bemocskolt hírével nem kockáztathatta meg egy törvénytelen terhesség újabb gyalázatát. Alison nem firtatta a részleteket. Elszállt már a párizsi boldog kamaszkor, amikor nem volt titkuk egymás előtt. Most egyedül az számított, hogy a fülig szerelmes George el akarja játszani a régi idők lovagját, aki elmenekíti imádottját a bánat kastélyából.

Alison az ifjú Willie-t vette munkába, ami megint csak könnyen ment, még így is, hogy csaknem kétszerte idősebb volt a fiúnál. A serdülésen épphogy túlesett Willie beleszeretett volna minden csinos nőbe, aki odafigyel rá. Alisonnak csak beszélnie kellett hozzá, faggatnia kellett az életéről, miközben kissé közelebb lépett hozzá, meg kellett csókolnia olyan módon, ami már-már testvéri volt, de azért mégsem; mosolyognia kellett, amikor rajtakapta a fiút, hogy az a mellét bámulja; csipkelődő megjegyzéseket kellett tennie, amelyekbe beleszőtte: „ti, férfiak!”, hogy hevítse Willie bátorságát. Nem volt szükség szerelmi zálogokra, hiszen ez a fiú még alig férfiasodott, amit Alison sajnált is egy kicsit valahol az elme féltudatos mélységeiben, bár ezt még magának is szégyellte bevallani. Ám a könnyen behálózható fiú már így is a rabszolgája volt.

George és Willie már több hónapja csempészte Mária leveleit ki és be, noha nem ment könnyen. A szökés még nehezebb lesz.

Mária nem vághatott át a kis udvaron úgy, hogy ne vegyék észre, mert körülbelül ötvenen laktak a várban, a családtagokon és a fegyvereseken kívül Sir William írnokai és a népes cselédség. A kaput folyamatosan zárták, aki jönni-menni akart, annak vagy ki kellett nyitnia a zárat, vagy át kellett másznia a falon. A parton mindig volt kihúzva három-négy csónak, de Mária nem távozhatott egy erős karú evezős nélkül, és könnyű lett volna üldözőbe venni. Kint a szárazon megint csak szüksége lett volna barátokra, akik lovakkal várják, hogy elmenekítsék egy biztonságos rejtekhelyre.

Szóval nagyon sok dolog volt itt, ami elromolhatott.

Alison nehezen bírt veszteg maradni a kápolnában a reggeli misén. Rettentően meg akart szökni, ugyanakkor félt a következményektől, ha netán elkapnák őket, mely esetben Máriát és valószínűleg őt becsukják egy szobába, megtilthatják nekik még a sétákat is a bástyafalon, amelyek ugyan sivárak voltak, de legalább friss levegőt szívhattak, és láthatták a távolban a külvilágot. Akár el is szakíthatják őket egymástól, és ez lenne a

legrosszabb.

A hihetetlenül vakmerő Mária ugyanúgy hajlandó volt vállalni a kockázatot, mint Alison, pedig a kudarcért irgalmatlanul megbüntették volna őket.

Mise után következett a majális. Willie kiválóan alakította a Bolondok Hercegét, megjátszotta a mulatságos figurát, holott a ravaszdi fiú egyike volt ama keveseknek, akik színjózanok maradtak a szigeten.

Nyalka Geordie kiment a szárazra; most Kinrossban, a tóparti faluban kellett tartózkodnia. Az ő dolga volt összeszedni a lovakat és az embereket, akik elkísérik innen Máriát és Alisont, mielőtt elfoghatnák őket. Alison kétségbeesetten szerette volna már tudni, sikerült-e Geordie-nak elvégeznie a feladatát, és türelmetlenül várta, hogy jelt kapjon tőle.

Mária kora délután ebédelt Sir Williammel és a családdal. Alison és Willie segített felszolgálni. Az ebédlő óvatosságból a szögletes torony egyik felsőbb szintjén volt, hogy ki lehessen látni a kis ablakokból a szárazföldre. Alison alig bírta megállni, hogy ne lessen ki újra és újra a vízre.

Ebéd végeztével William kiment. A terv szerint most átmászik a falon, és odakint vár a csónakosra, akivel George megüzeni, hogy minden készen áll.

Amikor még csak tervezték a szökést, Willie azt javasolta, hogy Mária ugorjon le a fal tetejéről, csak három méter az egész, ő simán megcsinálta. Alison kísérletképpen utánacsinálta, és megrándult a bokája. Azt nem kockáztathatták, hogy Máriát lelassítsa egy sérülés, így Willie javaslatát elvetették. A kapun kellett távozniuk, vagyis meg kellett szerezni a kulcsot.

Alisonnak, aki nemesasszony is volt, nem csak szolgáló, szabad volt leülnie az asztaltársasághoz az ebéd utáni csevegésnél. Diót és gyümölcsöt ettek, Sir William bort iszogatott. Nem sok mindenről lehetett beszélni Loch Levenben, ám egyéb híján ez volt a legfőbb szórakozás.

Lady Margaret, Sir William anyja egyszer csak kinézett az ablakon, és észrevett valamit a túlparton.

– Ugyan kik lehetnek azok a lovasok? – kérdezte enyhe kíváncsisággal.

Alison megdermedt. Hogy lehet ilyen gondatlan George? Nem lett volna szabad hagynia, hogy észrevegyék az embereit! Ha Sir William gyanút fog, könnyen bezárhatja a szobájába Máriát, akkor pedig fuccs a tervüknek. Az nem lehet, hogy máris megbuktak!

Sir William kinézett, és összevonta a szemöldökét.

– Amennyire én tudom, semmi okuk rá, hogy itt legyenek.

Mária ragyogóan feltalálta magát.

– Lady Margaret, beszélnem kell veled James fiadról, aki nekem testvérem! – mondta kihívóan.

Erre mindenki fölfigyelt. Ifjúságában Lady Margaret egyike volt Mária apja, V. Jakab számos szeretőinek, és ő szült a királynak egy törvénytelen fiat, James Stuartot, Mária féltestvérét, akivel Alison Saint-Dizier-ben találkozott. James és kísérője, a rejtélyes Ned Willard arról próbálta meggyőzni a királynőt, hogy ne térjen vissza Skóciába. Máriától rossz modorra vallott, hogy szóba hozza ezt a témát.

Lady Margaret zavarba jött.

– James Franciaországban van – mondta.

– Látogatóban Coligny admirálisnál! A hugenották hősénél!

– Felséged bizonyára tudja, hogy én nem szólhatok bele James dolgaiba.

– Én szíveltem! – méltatlankodott Mária, aki elérte, hogy mindenki őt nézze, és ne az ablakon bámuljon ki. – Megtettem Moray grófjává!

Margaret megszeppent az ifjú királynőtől, aki ilyen váratlanul gyúlt haragra.

– És nagyon hálás is felséged jóságáért – mondta bátortalanul.

Most már senki sem nézett ki az ablakon.

– Akkor miért szőtt összeesküvést ellenem? – kiáltotta Mária, és Alison

tudta, hogy bár gondosan megtervezte ezt a kitörést, a haragja őszinte. – Amióta idehoztak, kényszerített, hogy írásban mondjak le a trónról, megkoronáztatta a kisfiamat mint VI. Jakabot, és kinevezte magát régenssé! Éppen csak névleg nem Skócia királya!

Douglasék sajnálták Máriát, ugyanakkor kétségtelenül helyeselték, amit James Stuart tett, és ettől kínosan feszengtek, aminek Alison örült, mert így megfeledkeztek a lovasokról a parton.

William megpróbált nyugodtnak látszani.

– Hát persze, most nem úgy van, ahogy felséged kívánja – mondta Máriának. – Másrészt a fia a király, és a testvére a régens, úgyhogy ebben az elrendezésben van egyfajta törvényesség, ami nem tagadható.

Alison lopva kilesett az ablakon. Lovasok sehol. Vélhetőleg George zavarta el őket a partról. Talán már egy-két órája várakoznak Kinrossban, kezdik elunni magukat, lazul a fegyelem. De most már helyreállt a látszat, hogy nincsen semmi baj.

A válságon átestek, de ez is arra figyelmeztette őket, mennyire a vakszerencsén múlik az egész terv, amitől Alison még idegesebb lett.

Máriának elfogyott a türelme.

– Elfárasztott a majálisi ünnepség – mondta, és felállt. – Megyek, lepihenek.

Alison vele tartott. Az ajtó előtt keskeny, sötét csigalépcső vezetett a fenti és lenti szintekre. Felkapaszkodtak a királynői lakosztályba.

Mária egy cseppet sem fáradt el. Izgatott volt, és nyugtalan, mindegyre felugrált a székéből, az ablakhoz ment, aztán visszatért, és megint leült.

Alison ellenőrizte az álcájukat, amely összehajtogatva rejtőzött egy ládában, Mária köntösei alatt. Szereztek durva háziszőttes ruhát, olyat, amilyet a kastély számos cselédnője hordott, és hozzá flamand főkötőt, ami úgy eltakarja a hajat és az arcot, hogy mások csak szemtől szembe láthatják a viselőjét. A szolgálók vastag bőrbakancsban jártak, de az olyan nehéz volt, hogy Mária és Alison egy lépést sem tudott tenni benne. Szerencsére a

cselédség elhordta az úriasszonyok levetett atlasz- és selyemtopánjait is. Alison és Mária, ha négyszemközt maradhatott, hetek óta nyűtte a régi lábbeliket, hogy kellően viseltesnek látsszanak, amiket már el lehet ajándékozni.

Mária magassága jelentette a legnagyobb gondot, mert azt nem lehetett álcázni. A szigeten egyetlen asszony sem volt, aki akár megközelítette volna magasságban. Alison nem tudta, hogy ezt miként úszhatnák meg.

Visszatette az álcákat a ládába. Még egy órát kellett várniuk türelemmel. Este hatkor felhozták Mária vacsoráját.

Szokás szerint most is Sir William szolgált az asztalnál, ami a börtönőr udvarias gesztusa volt a királyi fogolynak. Alison kiment a szobából, és Willie keresésére indult, hogy mi van. Odakint a katonák csapata labdázott a szolgákéval. Híveik lelkesen biztatták őket. Alison észrevette, hogy a katonáknál Drysdale a csapatkapitány, holott neki Máriára kellett volna vigyáznia. Ez is jó. A strázsa most nem figyel.

Willie izgatottan közeledett felé az udvaron.

– Jön! – súgta, és megmutatott az udvarhölgynek egy gyöngyös fülbevalót.

Ez volt a jel, amelyet George küldött a szárazföldről. Vagyis minden készen áll Mária szökéséhez. Alison ujjongott. Csak Willie lenne valamivel óvatosabb!

– Zárd össze az öklödet! – sziszegte a fiúnak. – Nem akarjuk, hogy kérdezősködjenek.

Szerencsére az udvaron tartózkodó embereket csak a labdázás érdekelte.

– Bocsánat – mentegetőzött Willie. Az öklébe szorította az ékszert, majd látványos hanyagsággal továbbadta Alisonnak.

– Most pedig ugorj ki a falon, és rongáld meg az összes csónakot, csak egyhez ne nyúlj – utasította a nő.

– Felkészültem! – Willie félrehajtotta a kabátját, és megmutatta az övéről lógó kalapácsot.

Alison visszatért Mária lakosztályába. A királynő nem evett sokat. Alison meg is értette. Ő olyan ideges volt, hogy egy falat nem ment volna le a torkán. Átnyújtotta Máriának az ékszert.

– Itt a fülbevaló, amit felséged elvesztett. Az egyik fiú találta meg.

Mária tudta, hogyan értse. Felragyogott.

– De örülök!

Sir William kinézett az ablakon, és meglepetten felmordult.

– Mit művel az a bolondos fiú a csónakokkal? – kérdezte egyszerre bosszankodva és szeretettel.

Alison követte Douglas pillantását. Willie a parton térdelt a szárazra kihúzott három csónak egyike mellett. Hogy mit csinált, az nem látszott messziről, de Alison tudta, hogy most lékeli meg a csónakot, alkalmatlanná teszi az üldözésre. Halálos félelem rohanta meg. Fogalma sem volt, mit tegyen. Máriához fordult, és némán mozgó ajakkal mondta: Willie!

Mária tisztában volt vele, mit keres Willie a csónakoknál, és ismét megmutatta, hogy vészhelyzetben vág az esze.

– Borzasztóan gyönge vagyok – mondta, és csukott szemmel megroskadt a székében.

Alison tüstént vette a lapot.

– Egek! – rémüldözött. – Mi baja felségednek?

Ő tudta, hogy Mária komédiázik, de Sir William nem. Douglas riadtan sietett Máriához. Ha a királynő akkor hal meg, amikor az ő őrizetére van bízva, abból baj lesz. James Stuart, a régens tagadni fogja, hogy közrejátszott a húga halálában, és őszinteségének bizonyítására akár ki is végeztetheti Sir Williamet.

– Mi az, mi történt? – kérdezte.

– Erős bort kéne itatni vele, hogy magához térjen – javasolta Alison. – Sir William, van egy kis fehérbora?

– Hát persze, már hozom is. – Douglas kisietett.

– Ügyes – mondta halkan Alison a királynőnek.

– Még mindig ügyködik Willie? – kérdezte Mária.

Alison kinézett az ablakon. Willie egy másik csónakon dolgozott.

– Siess, Willie! – mormolta az udvarhölgy. Meddig tart meglékelni egy csónakot?

Visszajött Sir William. Egy szolga hozta utána a boroskorsót és egy talpas poharat.

– Az én kezem reszket – mondta Alison. – Sir William, odatartaná a felség ajkához a poharat?

Sir William örömmel megtette. Az alkalmat kihasználva gyöngéden becsúsztatta a kezét Mária tarkója alá, hogy megtámassza, és nem foglalkozott az ablakkal.

Mária ivott egy kortyot, köhögött, és úgy tett, mint aki lassan ocsúdik.

Alison látványosan megérintette úrnője homlokát, megtapintotta a pulzusát.

– Most már nem lesz semmi baja, felség, de talán vissza kellene vonulnia éjszakára.

– Jól van – mondta Mária.

Sir William fellélegzett.

– Akkor én mennék is – mondta. – Jó éjszakát a hölgyeknek. – Kinézett az ablakon. Alison is kinézett. Willie eltűnt a partról. Azt nem lehetett látni, hogy sikerült-e meglékelnie a csónakokat.

Sir William szó nélkül távozott.

A szolga leszedte az asztalt, és kiment. Alison és Mária kettesben maradt.

– Megúsztuk? – kérdezte Mária.

– Azt hiszem. Sir William elfelejtheti, mit látott az ablakból. Egész délután ivott, mostanra legalábbis zavaros lett a feje.

– Remélem, hogy a gyanú nem teszi éberré. Willie-nek még el kell lopnia a kulcsot.

Sir William mindig a keze ügyében tartotta a kapu kulcsát. Ha valaki elment a szárazföldre vagy visszajött, Sir William vagy személyesen nyitott neki ajtót, vagy csak pár percre adta oda a kulcsot valamelyik őrnek. Máskülönben senki sem tette ki a lábát az udvarból; nem is volt odakint más, egyedül a csónakok.

Máriának és Alisonnak ki kellett jutnia az udvarból. Alison kísérlete bebizonyította, hogy nem mászhatnak falat, tehát a kaput kell kinyitniuk. Willie biztosította Máriát és Alisont, hogy ő képes észrevétlenül ellopni a kulcsot Sir Williamtől. Sorsuk a fiútól függött.

– Öltöznünk kellene – mondta Alison.

Levették drága ruhájukat, belebújtak a durva darócba, ócskára cserélték le a cipőjüket. A nyakat is eltakaró flamand főkötő jótékonyan álcázta Mária jellegzetes bronzvörös haját.

Most már csak várniuk kellett.

Sir William azt szerette, ha Willie szolgálja fel a vacsoráját. Olyan jóságosan bánt az árvával, hogy mindenki azt hitte, ő az apja. Ám Alison aláaknázta Willie hűségét.

Elképzelte a fiút, amint egy emelettel mélyebben az asztalra tesz tányért, asztalkendőt, korsókat, majd leszedi őket. A kulcs talán az asztalon van, Sir William boroskupája mellett. Elképzelte, amint Willie ráejt egy szalvétát a kulcsra, majd mindkettőt fölveszi. Megússza vajon? Mennyire részeg Sir William? Majd elválik.

Ha beválik a terv, Mária szökése politikai földindulást okoz. Először is visszavonja a lemondását, és követelni fogja a trónt, amelyre joga van. Féltestvére, James kiállít egy protestáns hadsereget, Máriához csatlakoznak a katolikusok, mármint azok, akik még mindig hisznek az uralkodóban. Kiújul a polgárháború. Tetszésének ad hangot Mária sógora, Franciaország királya, aki ugyancsak elhúzódó háborúban áll a hugenottákkal. A pápa, aki Máriát támogatja, boldogan megsemmisíti a Bothwell-lel kötött házasságot. Rómától Stockholmig ismét arról pletykál

az összes fejedelmi udvar, hogy kit választ férjül a skót királynő. Európa hatalmi mérlege veszélyesen hintázik. Erzsébet, Anglia királynője dühöngeni fog.

És ez az egész a tizenöt éves Willie Douglasen múlik.

Kopogtattak, halkan, de kitartóan. Alison ajtót nyitott. Willie állt ott, ragyogó mosollyal, kezében egy nagy vaskulccsal.

Belépett a szobába. Alison becsukta mögötte az ajtót.

Mária felállt.

– Máris induljunk!

– Még az asztalnál ülnek – mondta Willie. – Sir William elaludt a bora mellett, de Lady Margaret az unokáival beszélget. Megláthatnak a nyitott ajtóból, ahogy megyünk lefelé. – A csigalépcső elhaladt a torony összes emeletének az ajtaja előtt.

– De hát ez épp a megfelelő alkalom, mert a katonák még mindig labdáznak – vélte Alison.

– Kockáztatnunk kell – mondta határozottan Mária. – Indulunk.

– Be kellett volna csuknom az ajtót! – búsult Willie. – Hogy felejthettem el!

– Oda se neki, Willie – vigasztalta Alison. – Csodálatosan ügyes vagy! – Puha csókot lehelt a fiú szájára. Willie olyan arcot vágott, mint akit most ragadtak fel a mennybe.

Alison kinyitotta az ajtót. Kimentek.

Willie ment előre, őt Mária követte, Alison maradt utolsónak. Igyekeztek minél halkabban menni a kőlépcsőn, mert hátha akkor nem keltenek feltűnést. A két nő mélyebbre húzta le a homlokán a flamand főkötőt, ahogy közeledtek az ebédlő nyitott ajtajához. Fény áradt ki a nyíláson, Alison halk női hangokat hallott. Willie úgy ment el az ebédlő előtt, hogy oda se nézett. Mária az arcához emelte a kezét, amikor ráesett a fény. Alison várta, hogy mikor harsan fel a figyelmeztető kiáltás. Nevetést hallott, és elképzelte, amint Lady Margaret megvetően

göcög siralmas álcázási kísérletükön, de úgy látszik, őladységéből más dolog fakasztott derűt. Nem vették észre őket, vagy ha Lady Margaret történetesen felnézett is, nem látott nevezetesebbet pár cselédnél, akik dolguk után járnak.

Kiléptek az udvarra.

A torony ajtajától csak pár lépés volt a kapu, de jóval hosszabbnak rémlett a távolság. Az udvaron rengetegen figyelték a mérkőzést. Alison észrevette Drysdale-t, ahogy a két kezét összekulcsolva, erősen összpontosítva elüti a labdát.

Aztán Willie ott állt a kapunál.

Belecsúsztatta a vaskulcsot a nagy zárba, és elfordította. Alison háttal állt a tömegnek, rejtve az arcát, ám ez azt jelentette, hogy nem tudhatta, mikor akad meg rajtuk egy szempár. Komoly erőfeszítés kellett hozzá, hogy ne nézzen hátra. A vaskos gerendakapu hangos recsegéssel nyílt ki, amikor Willie megtolta. Biztos, hogy senki sem hallotta a nagy hajrázásban? A három szökevény kilépett az udvarból. Senki sem jött utánuk. Willie becsukta a kaput.

– Zárd be – mondta Alison. – Lelassíthatja őket.

Willie bezárta a kaput, majd beleejtette a kulcsot a bejárat mellett guggoló ágyú csövébe.

Senki sem látta meg őket.

Futottak a partra.

Willie megragadta az egyetlen épen hagyott csónakot, betolta a sekélyesbe, majd úgy tartotta, hogy a feneke épp csak érintse a földet. Alison bemászott, aztán megfordult, hogy segítsen Máriának. A királynő a csónakba lépett, leült. Willie ellökte a parttól a csónakot, majd evezni kezdett.

Alison visszanézett. Semmi sem utalt arra, hogy fölfedezték volna őket. Egy lélek sem volt a bástyákon, senki sem hajolt ki a vár ablakaiból, senki sem rohant le a partra.

Lehetséges, hogy sikerült megszökniük?

A nap még nem tűnt el, még előttük nyújtózott a hosszú nyári este. A szellő erősen fújt, de langyos volt. Willie keményen húzott. Hosszú karja-lába volt, és fűtötte a szerelem. Mégis valahogy őrjítő lassúsággal haladtak a széles tavon. Alison folyton visszafelé nézegetett, de még mindig nem üldözték őket. De még ha észrevennék is, hogy a királynő elmenekült, mit tehetnének? Előbb meg kellene javítaniuk az egyik csónakot, hogy a nyomukba eredhessenek.

Kezdte elhinni, hogy szabadok.

A szárazföldhöz közeledve Alison meglátta egy ismeretlen ember alakját a parton.

– Ördög és mennykő! – mondta. – Ki az? – Borzasztó félelem rohanta meg. Csak azért jutottak el idáig, hogy ismét csapdába essenek?

Willie hátralesett.

– Az Alistair Hoey. George-dzsal van.

Alison szívverése ismét lelassult.

A parthoz érve kiugrottak a csónakból. Alistair vezetni kezdte őket egy ösvényen a házak között. Alison lovak dobogását és türelmetlen horkantását hallotta. A szökevények kifordultak a falu főutcájára – és ott állt fegyveresek között a diadalmasan mosolygó Nyalka Geordie. Felnyergelt lovak várták a menekülőket. George felsegítette Máriát a hátasára, Willie-nek az a boldogság jutott, hogy tarthatta Alison lábát, amíg az udvarhölgy felszökött a nyeregbe.

Utána kivágtattak a faluból a szabadságba.

Pontosan két héttel később Alison arra a következtetésre jutott, hogy Mária most akarja elkövetni életének legnagyobb hibáját.

Mária és Alison a dundrennani apátságban volt, Skócia déli partján, amelyet a Solway Firth választott el Angliától. Dundrennan Skócia legnagyszerűbb kolostora volt valamikor. A kolostorokat feloszlatták, ám

Dundrennanban még mindig maradt egy csodálatos, csúcsíves templom és kényelmes, tágas kvártély. Mária és Alison az apát egykori fényűző lakosztályában tekintette át komor jövőjüket.

Mária királynőnek már megint nem sikerült semmi.

Hada egy Langside nevű falunál, Glasgow közelében ütközött meg a fivére, James Stuart erőivel. Mária a férfiakkal együtt lovagolt, és olyan bátornak mutatkozott, hogy vissza kellett tartani, mielőtt ő vezette volna rohamra a katonákat, de így is megverték, és most ismét menekült. Széljárta, kietlen fenyéreken vágtatott délnek, felégetve maga mögött a hidakat, hogy lelassítsa üldözőit. Egy keserves estén Alison levágta Mária szép bronzvörös haját, hogy nehezebben lehessen felismerni, és most unalmas barna parókát viselt, ami teljessé tette a nyomorúságát.

Mária Angliába akart menni. Alison igyekezett lebeszélni róla.

– Még mindig sok ezer támogatód van – mondta. – A skótok többsége katolikus. Csak a jöttmentek és a kufárok reformátusok.

– Túlzás, de van benne igazság – felelte Mária.

– Rendezheted soraidat, új hadat toborozhatsz, ismét próbálkozhatsz.

Mária a fejét rázta.

– Langside-nál az enyém volt a nagyobb sereg. Úgy látszik, külső segítség nélkül nem győzhetek a polgárháborúban.

– Akkor térjünk vissza Franciaországba! Ott van pénzed, földjeid.

– Franciaországban csak volt királynő vagyok. Még túl fiatalnak érzem magamat ehhez a szerephez.

Mária mindenütt csak volt királynő, gondolta Alison, de persze nem mondta ki.

– Francia rokonaid a leghatalmasabb család az egész országban. Ha személyesen kéred őket, toborozhatnak hadsereget a támogatásodra.

– Ha most Franciaországba megyek, sose térek vissza Skóciába. Tudom.

– Tehát el vagy szánva rá, hogy…

– Angliába megyek.

Többször lezajlott már közöttük ez a vita, és Mária mindannyiszor ugyanarra a következtetésre jutott.

– Erzsébet lehet protestáns – folytatta –, de hisz abban, hogy a fejedelem, akit a szentelt olajjal kentek föl – mint engem kilenc hónapos koromban –, isteni jogon uralkodik. Nem ismerhet el egy ilyen bitorlót, mint James fivérem, főleg mivel neki is erősen tartania kell a bitorlóktól!

Alison nem tudta, mennyire ingatag Erzsébet helyzete. Tíz éve uralkodik komolyabb ellenállás nélkül. Bár talán az összes uralkodó sebezhetőnek érzi magát.

– Erzsébetnek segítenie kell, hogy visszaszerezzem a trónomat – mondta Mária.

– Senki sem gondolja így.

Ez igaz volt. A nemesek, akik Langside-nál harcoltak, és elkísérték a délre menekülő Máriát, valamennyien ellenezték a királynő tervét.

De Mária önfejű volt, szokása szerint.

– Nekem van igazam – mondta – és ők tévednek.

Mindig is akaratos volt, gondolta Alison, de ez már majdnem öngyilkosság.

Mária felállt.

– Ideje indulni.

Kimentek. George és Willie a templom előtt várta őket a búcsúztatásukra felsorakozott nemesekkel és a szolgák kis csoportjával, akik Máriával tartanak Angliába. Nyeregbe szálltak, és elindultak egy füves ösvényen, a patak partján, amely csacsogva-csörgedezve sietett az apátságon át az óceánba. Virághímes, tavaszi zöld erdőkben vezetett az ösvény, aztán változott a növényzet, kemény sünzanótbokrokon ragyogtak a sötétarany virágok. Reményt ígértek a tavaszi bimbók, de Alisonnak nem maradt reménye.

Kiértek a széles, kavicsos partra, ahol a patak belefutott a tengerbe.

Halászhajó várakozott egy kezdetleges deszkamólónál.

A pallón Mária megállt, visszafordult, és fojtottan azt mondta Alisonnak:

– Nem kötelező jönnöd.

Így volt. Alison eltávozhatott volna. Mária ellenségei nem bántanák, mert nem tartják veszélyesnek; úgy gondolnák, egy udvarhölgy nem szervezhet meg egy ellenforradalmat, és igazuk lenne. Élt egy szeretetre méltó nagybátyja Stirlingben, aki befogadta volna. Férjhez is mehetett volna másodszor; elég fiatal volt hozzá.

Ám a szabadság Mária nélkül a lehető legsivárabb jövőnek tűnt. Egész élete Mária szolgálatában telt. Még Loch Levenben, a hosszú, üres hetekben és hónapokban sem akart mást. Nem kőfalak zárták börtönbe, hanem a szeretet.

– Nos? – kérdezte Mária. – Jössz?

– Természetesen jövök – felelte Alison.

Beszálltak a hajócskába.

– Még mindig mehetünk Franciaországba – mondta kétségbeesetten Alison.

Mária elmosolyodott.

– Egyvalamiről megfeledkezel – mondta. – A pápa és Európa összes uralkodója fattyúnak tartja Erzsébetet. Ennélfogva sose volt joga Anglia trónjára. – Egy pillanatra elhallgatott, valamit nézett a harminc kilométer széles öböl vizén túl. Alison követte a pillantását, és meglátta Anglia párában elmosódott, alacsony, zöld dombjait. – És ha Erzsébet nem királynője Angliának – mondta Mária –, akkor én vagyok az.

– Skóciai Mária megérkezett Carlisle-ba – mondta Erzsébet királynőnek Ned Willard a White Hall-palota fogadószobájában.

A királynő elvárta Nedtől, hogy tudjon az ilyesmikről, Ned pedig hivatásának tekintette, hogy mindig készen álljon a válaszokkal. Erzsébet

ezért is tette Sir Neddé.

– Beköltözött az ottani kastélyba – folytatta Ned. – Carlisle kormányzóhelyettese felségedtől kérdezi írásban, hogy mitévő legyen vele.

Carlisle Anglia északnyugati csücskében volt, közel a skót határhoz, azért is építettek oda erődöt.

Erzsébet türelmetlenül járkált, pompás selyemruhája suhogva követte lépéseit.

– Mi az ördögöt feleljek neki?

Erzsébet harmincnégy éves volt, tíz éve irányította erős kézzel Angliát. Magabiztosan mozgott az európai politika álnok vizein és örvényei között, ahol Sir William Cecil volt a révkalauza. De nem tudta, hogy mihez kezdjen Máriával. A skót királynő olyan problémát jelentett, amelyre nem létezett kielégítő megoldás.

– Nem hagyhatom, hogy Skóciai Mária fel-alá kóboroljon Angliában, és szítsa az elégedetlenséget a katolikusok között! – háborgott Erzsébet. – Aztán majd emlegetni kezdenék, hogy ő a törvényes királynő, és máris itt a nyakunkon egy lázadás, mielőtt annyit mondhatna az ember, hogy *transsubstantiatio!*

Most megszólalt Cecil, a jogász:

– Felségednek nem kell hagynia, hogy maradjon. Idegen uralkodó, aki felséged engedélye nélkül tartózkodik angol földön, ami legalsó hangon udvariatlanság, sőt értelmezhető megszállásnak.

– Aztán majd szívtelennek mondanának – mutatott rá Erzsébet. – Amiért odadobtam a skót farkasoknak. – Tudott szívtelen lenni, ha úgy látta jónak, ám mindig kényes volt arra, hogy mit gondolna tetteiről az angol nép.

– Mária azt akarja, hogy felséged küldjön Skóciába hadsereget, amely segít visszaszerezni a trónját.

– Nincs annyi pénzem! – vágta rá Erzsébet. Utálta a háborút, és utált pénzt kiadni. Sem Ned, sem Cecil nem csodálkozott a rögtöni elutasításon.

– Felséged támogatása nélkül kérhet segítséget francia rokonaitól – mondta Cecil. – Mi pedig nem akarunk francia hadsereget Skóciában.

– Isten ments!

– Ámen – felelte Cecil. – És azt se feledjük, hogy amikor feleségül ment Ferenchez, Franciaország, Skócia, Anglia és Írország királyának és királynőjének hívatták magukat. Mária még az evőeszközeire is ráíratta. Francia rokonságának nagyravágyása pedig nem ismer határokat az én véleményem szerint.

– Tüske a körmöm alatt – mondta Erzsébet. – Most mit csináljak, az istenfáját?

Nednek eszébe jutott az a hét évvel korábbi találkozás Máriával Saint-Dizier-ben. A skót királynő szédületes volt, magasabb még nála is, és éterien gyönyörű. Net bátornak, ám lobbanékonynak találta, és úgy képzelte, hogy Mária vakmerő, ám oktalan döntéseket hozhat. Angliába jönni szinte bizonyosan rossz lépés volt tőle. Még emlékezett az udvarhölgyére, a vele nagyjából egykorú, kék szemű, sötét hajú Alison McKayre is. Nem olyan gyönyörű, mint Mária, de alighanem okosabb. És volt ott egy tenyérbemászó ifjú udvaronc is, Pierre Aumande de Guise, akit Ned első látásra megutált.

Cecil és Ned már tudta, milyen döntést kell hoznia Erzsébetnek, de túl jól ismerték a királynőt ahhoz, hogy ők közöljék vele, mit kell tennie. Így hát sorra vették közösen a lehetséges döntéseket, hagyva, hogy Erzsébet maga rostálja ki a rosszakat. Cecil mintegy mellesleg vetette oda az általa kívánatosnak tartott megoldást:

– Be is börtönöztetheti felséged.

– Itt? Angliában?

– Igen. Hagyja, hogy maradjon, de tartsa rabságban. Vannak bizonyos előnyei. – Cecil és Ned közösen állították össze a listát, a miniszter mégis úgy adta elő, mintha most jutott volna az eszébe. – Felséged mindig tudni fogja, hogy Mária hol tartózkodik. Nem lesz lehetősége lázadást szítani. És

meggyengítené a skót katolikusokat, ha emblematikus vezérük fogoly lenne egy idegen országban.

– De itt lenne, és az angol katolikusok tudnának róla!

– Ez valóban hátrány – mondta Cecil –, de talán foganatosíthatnánk lépéseket, amelyekkel elzárhatjuk az elégedetlenkedőktől. Vagy akárkitől, ha már itt tartunk.

Ned úgy vélte, nehéz egy foglyot tökéletesen elszigetelni. Ám Erzsébet esze már másutt járt.

– Jogom lenne bezárni is – elmélkedett. – Anglia királynőjének nevezte magát. Vajon Fülöp mit tenne azzal, aki azt állítaná, hogy ő Spanyolország törvényes királya?

– Hát kivégeztetné! – vágta rá Cecil.

– A helyzet az – beszélte rá magát Erzsébet arra, amit tenni akart –, hogy még irgalmasság is lenne tőlem, ha csak börtönbe vetném Máriát.

– Úgy vélem, így látnák – mondta Cecil.

– Úgy vélem, ez a megoldás – jelentette ki Erzsébet. – Köszönöm, Cecil. Mire mennék nélküled?

– Felséged nagyon jó.

A királynő Nedhez fordult.

– Indulj is Carlisle-ba, és gondod legyen rá, hogy tisztességesen csinálják.

– Igenis, felség – mondta Ned. – Mivel indokoljam meg Mária letartóztatását? Nem akarjuk, hogy a nép törvénysértőnek tartsa a fogságát.

– Jó pont – mondta Erzsébet. – Nem tudom.

– Erre volna egy javaslatom – jelezte Cecil.

Carlisle félelmetes erőd volt, amelynek hosszú bástyafalát egyetlen szűk kapu törte meg. A várat ugyanabból a vörhenyes rózsaszínű, helyi homokkőből építették, mint a vele szemben álló székesegyházat. A falakon belül volt egy szögletes torony, amelynek a tetején ágyúk álltak. Az összes

ágyúcső Skóciára szegeződött.

Alisont és Máriát egy kisebb toronyba helyezték az udvar egyik sarkában. Szállásuk ugyanolyan sivár volt, mint Loch Levenben, és hideg még júniusban is. Alison bánta, hogy nincsenek lovaik, és nem lovagolhatnak ki, amit Mária mindig szeretett, és Loch Levenben fájóan hiányolt. De be kellett érniük a sétákkal, amelyeken mindig egy szakasz angol katona kísérte őket.

Mária úgy döntött, hogy nem zaklatja panaszaival Erzsébetet. Csak az számított, hogy Anglia királynője segítsen visszaszerezni skóciai trónját.

Ma Erzsébet rég várt követével találkoztak, aki előző nap, késő este érkezett, és rögtön aludni tért.

Alisonnak sikerült eljuttatni üzeneteket Mária skóciai barátaihoz, így sikerült hozzájutniuk néhány ruhához és parókákhoz, habár az ékszerei, amelyeknek többségét II. Ferenctől kapta, amikor még Franciaország királynéja volt, továbbra is a féltestvére protestáns markában voltak. Máriának ma délelőtt mégis sikerült fejedelmivé varázsolnia a megjelenését. Reggeli után csak ültek a rút kis toronyszobában, várva, hogy megismerhessék a sorsukat.

Egy hónapja másról se beszéltek éjjel-nappal, csak Erzsébetről: megtárgyalták a vallási elveit, a királyságról vallott nézeteit, híres műveltségét, hírhedten basáskodó természetét. Megpróbálták kitalálni, miként dönt: segít-e visszaszerezni Mária trónját, vagy nem? Nem jutottak következtetésre, illetve mindennap más következtetésre jutottak. De most majd megtudják.

Erzsébet hírnöke valamivel idősebb volt Alisonnál; az udvarhölgy majdnem harmincnak nézte. Vékony volt, barátságos mosolyú, aranybarna szemű. Drága egyszerűséggel öltözött. Alison jobban megnézte, és elcsodálkozott, mert ismerősnek találta. Máriára pillantott, és látta, hogy kissé összevonja a szemöldökét, mintha nem tudná hova tenni a jövevényt. Amikor a hírnök mélyen meghajolt Mária előtt, és

bólintott Alisonnak, a királynő már tudta, hol találkoztak.

– Saint-Dizier! – mondta.

– Hat éve – felelte a követ. Franciául beszélt: tudta vagy kitalálta, hogy Mária a franciában mozog a legbiztosabban, a skót a második nyelve, az angol csak a távoli harmadik. A fellépése udvarias volt, ugyanakkor fesztelen.

– Sir Ned Willard vagyok.

Alison úgy látta, hogy a csiszolt jó modor veszedelmes keménységet rejt, mint élesre fent kardot a bársonyhüvely. Barátságos hangot ütött meg, hátha így sikerül meglágyítania.

– Lám, most már Sir Ned! – mondta. – Gratulálok.

– Igazán kedves.

Alisonnak eszébe jutott, hogy Ned egyszerű titkárnak adta ki magát James Stuart mellett. Akkor lepleződött le a színlelése, amikor olyan hetykén szólt Pierre Aumande-hoz.

– Ön próbált rábeszélni arra, hogy ne térjek vissza Skóciába – mondta Mária.

– Felségednek meg kellett volna fogadnia a tanácsomat – felelte mosolytalan arccal Willard.

Mária ezt elengedte a füle mellett, és a tárgyra tért.

– Skócia királynője vagyok – mondta. – Erzsébet királynő ezt nem tagadhatja.

– Valóban nem – bólintott Ned.

– Törvénytelenül tartottak börtönben áruló alattvalóim. Ismételten bizonyos vagyok benne, hogy Erzsébet unokatestvérem ezzel is egyetértene.

Persze nem unokatestvérek voltak, csak távoli rokonok. Erzsébet nagyapja, VII. Henrik angol király Mária dédnagyapja is volt. Ám Sir Ned nem lovagolt apróságokon.

Mária folytatta:

– Továbbá szabad akaratomból jöttem Angliába. Annyit kérek, hogy személyesen beszélhessek Erzsébettel, és kérhessem a segítségét.

– Bizonnyal átadom neki ezt az üzenetet – mondta Ned.

Alison elfojtott egy csalódott nyögést. Sir Ned köntörfalaz. Rossz jel.

Mária felháborodott.

– Átadja neki az üzenetet? – kérdezte méltatlankodva. – Én azt hittem, a döntésével érkezik!

Ned nem jött zavarba. Talán nem ez volt az első alkalom, amikor egy dühös királynőt kellett leszerelnie.

– Őfelsége nem hozhat meg azonnal ilyen döntést – szólt az értelem higgadt hangján.

– Miért nem?

– Előbb más dolgokban kell dönteni.

Máriát nem lehetett ilyen könnyen lerázni.

– Milyen dolgokban?

Ned fanyalogva válaszolt:

– Felséged férjének, Lord Darnley-nek a halála, aki Skócia uralkodójának házastársa és Erzsébet királynő unokatestvére volt, máig… megmagyarázatlan.

– Annak semmi köze hozzám!

– Én hiszek felségednek – mondta Ned. Alison szerint nem hitt. – Őfelsége, Erzsébet királynő ugyancsak hisz önnek. – Ez sem volt igaz. – Ám kielégítő módon kell tisztáznunk a tényeket, mielőtt felségedet fogadnák Erzsébet királynő udvarában. Őfelsége reméli, hogy felséged, aki ugyancsak királynő, megérti ezt.

Hát ez bizony elutasítás, gondolta Alison. Sírni lett volna kedve. Nem Darnley meggyilkolásáról van itt szó; az csak ürügy. A helyzet az, hogy Erzsébet nem akar találkozni Máriával.

Ami azt jelenti, hogy nem akar segíteni.

Mária ugyanerre a következtetésre jutott.

– Ez kegyetlenség és igazságtalanság! – mondta, és felállt. Az arca kipirult, és könnyek szöktek a szemébe. – Hogy bánhat velem ennyire hidegen az unokatestvérem?

– Őfelsége arra kéri, hogy legyen türelemmel. Addig is ellátja önt mindennel, amire szüksége van.

– Nem fogadom el ezt a döntést. Elhajózok Franciaországba. Ott majd megkapom a családomtól azt a segítséget, amit Erzsébet megtagad.

– Erzsébet királynő nem akarja, hogy ön egy francia hadsereget hozzon Skóciába.

– Akkor egyszerűen visszatérek Edinburghba, és szembeszállok áruló féltestvéremmel, az ön James Stuart barátjával.

Ned habozott. Alison látta, hogy kissé elsápad, és hátrakulcsolja a kezét, mint aki nem akar idegesen matatni vele. Egy királynő haragja félelmetes látvány. Csakhogy Ned kezében volt az összes kártya. Mikor megszólalt, a hangja erős volt, a szavai hajthatatlanok.

– Attól félek, az nem lehetséges.

Most Mária riadt meg.

– Hogy a csodába érti ezt?

– A királynő parancsa úgy szól, hogy ön itt marad, amíg az angol bíróságok nem tisztázták a bűnrészesség vádja alól Lord Darnley meggyilkolásának ügyében.

Könnyek szöktek Alison szemébe.

– Nem! – kiáltotta. Ez a lehető legrosszabb eredmény volt.

– Sajnálom, hogy ilyen kellemetlen hírt kellett hoznom – szólt Ned, és Alison el is hitte, hogy komolyan beszél. Willard jóindulatú ember volt, akire egy rosszindulatú üzenetet bíztak.

– Tehát Erzsébet királynő nem fogad az udvarnál? – kérdezte remegő hangon Mária.

– Nem – mondta Ned.

– Nem engedi, hogy Franciaországba menjek?
– Nem – ismételte Ned.
– És nem térhetek haza Skóciába?
– Nem – mondta harmadszor Ned.
– Tehát fogoly vagyok?
– Igen – felelte Ned.
– Megint – mondta Mária.

16

Amikor az anyja meghalt, Ned egyszerre volt szomorú, elárvult és magányos, de mindenekelőtt dühös. Alice Willard utolsó éveinek fényűzésben és diadalban kellett volna leperegniük, ám őt tönkretette egy vallási vita, és abban a tudatban távozott, hogy kudarc volt az élete.

1570 húsvétja volt. Barney véletlenül épp most jött haza egy rövid szünetre két tengeri út között. Húsvét hétfőjén a testvérek még Krisztus feltámadását ünnepelték a kingsbridge-i székesegyházban, rá egy napra már a temetőben álltak, és nézték, ahogy anyjuk koporsóját lebocsátják a földbe, ahol az apjuk pihent. Ned szája megkeseredett a forró epétől, és ismét megfogadta, hogy amíg él, azért fog harcolni, hogy a Julius-féléknek ne legyen hatalmuk tönkretehetni az olyan becsületes kereskedőket, mint Alice Willard.

Mikor eljöttek a sírtól, megpróbálta gyakorlati kérdésekkel elterelni a gondolatait.

– A ház természetesen a tiéd – mondta a bátyjának.

Barney volt az elsőszülött fiú. Amióta leborotválta bozontos szakállát, öregebbnek látszott harminckettőnél, mert az arcát idő előtti ráncokba gyűrte a sós, hideg szél és a könyörtelenül vakító nap.

– Tudom, de nekem kevés hasznom lenne belőle – mondta. – Lakjál

csak ott mindig, ha Kingsbridge-be jössz.

– Vagyis a tengert választod?

– Igen.

Barney meggazdagodott. A *Sólyom* után kapitány lett egy másik hajón, ahol már részesült a haszonból, és vásárolt magának saját hajót. Örökölte anyjuk érzékét a pénzcsináláshoz.

Ned a piactéri házat nézte, ahol született. Szerette az öreg épületet, ahonnan látni lehetett a katedrálist.

– Örömmel gondot viselek rá helyetted. Fife-ék elvégzik a munkát, én meg majd rajtuk tartom a szememet.

Janet és Malcolm Fife volt a házuknál a gazdasszony és az inas.

– Öregszenek – jegyezte meg Barney.

– Túl vannak az ötvenen. Viszont Eileen még csak huszonkettő.

– És talán férjhez mehet valakihez, aki szívesen átveszi Malcolm munkáját.

Ned ezt jobban tudta.

– Eileen sose menne máshoz, csak hozzád, Barney.

Fivére vállat vont. Sok nő szeretett már bele reménytelenül; szegény Eileennel csak eggyel többen lettek.

– Még sose volt kedved megállapodni? – kérdezte Ned.

– Nincs értelme. Egy tengerész szinte sose látja a feleségét. Veled mi van?

Ned elgondolkozott. Anyja halála eszébe juttatta, hogy ideje korlátozott a földön. Természetesen tudta már korábban is, de most brutális figyelmeztetést kapott, és ettől fel kellett tennie magának a kérdést, hogy azt az életet éli-e, amit akart. Visszanézett a szüleik sírjára.

– Nekem az kell, ami nekik volt – válaszolt Barney-nak, és ő is meglepődött, hogy miket mond. – Holtig tartó szövetség.

– Ők korán kezdték – mondta Barney. – Húszévesen házasodtak össze, vagy valamikor olyantájban, nem? Te már tíz évet késtél.

– Nem élek kolostori életet…

– Örömmel hallom.

– De valahogy sose találkoztam olyan nővel, akivel le akarnám élni az életemet.

– Kivéve egyet. – Barney valamit nézett az öccse válla fölött.

Ned odafordult, és meglátta Margery Fitzgeraldot. Nyilván ott volt a temetőben, de ő nem vette észre a sokaságban. A szíve ugrott egyet. Margery sötét ruhát vett a temetésre, de szokása szerint kalapot viselt, bordó bársonykalapot, amely félrecsapva ült rengeteg, gyűrűs haján. Elmélyülten magyarázott az idős Paul atyának, a kingsbridge-i apátság egykori szerzetesének, aki most a székesegyház kanonokja volt, és valószínűleg titkos katolikus. Margery konok ragaszkodása a régi hithez nemhogy taszította volna Nedet, ő épp hogy csodálta az asszony idealizmusát.

– Sajnos belőle csak egy van, és az is másnak a felesége – mondta. Fölösleges erről értekezni, gondolta türelmetlenül. – Következőnek hova lesz az út? – kérdezte.

– Ismét át akarok menni az Újvilágba. Nem szeretem a rabszolga-kereskedelmet – a rakomány túlságosan hajlamos elpusztulni az úton –, de odaát szükségük van gyakorlatilag mindenre, kivéve a cukrot.

Ned elmosolyodott.

– Úgy rémlik, említettél egy lányt is…

– Lányt? Mikor?

– Ezt igennek veszem.

Barney pironkodott, mint aki nem akarja bevallani a mélyebb érzelmeit.

– Hát az igaz, hogy sose találkoztam senkivel, aki olyan lett volna, mint Bella.

– Az hét éve történt.

– Tudom. Mostanra valószínűleg hozzáment egy gazdag ültetvényeshez, és van két-három gyereke.

– De te biztosat akarsz tudni. – Ned egészen meglepődött. – Végül is nem különbözünk annyira!

A romos apátság felé ballagtak.

– Az egyház sose kezdett semmit ezekkel a régi épületekkel – mondta Ned. – Anyának az volt az álma, hogy vásárcsarnokot csinál belőle.

– Anya okos volt, és ez jó ötlet. Meg kéne csinálnunk egy napon.

– Sose lesz annyi pénzem.

– Nekem viszont lehet, ha a tenger kegyes hozzám.

Margery most feléjük indult. Egy komorna és egy fegyveres kísérte; szinte sehova sem járt már egyedül, amióta Shiring grófnéja lett belőle. A csekély kíséret a testvérektől pár méternyire megállt. Margery kezet szorított Barney-val, majd Neddel.

– Szomorú nap ez – mondta.

– Köszönöm, Margery – felelte Barney.

– De hogy milyen sokan eljöttek a temetésre! Anyátokat nagyon szerették.

– Valóban.

– Bart arra kért, mentsem ki, amiért nem jöhetett el. Winchesterbe kellett mennie.

– Megbocsátasz? – kérdezte Barney. – Beszélnem kell Dan Cobley-jal. Szeretném, ha beszállna a legközelebbi utamba, hogy osztódjon a kockázat. – Elsietett, kettesben hagyva az öccsét Margeryvel.

Az asszony azonnal fojtott, meghitt hangra váltott.

– Hogy vagy, Ned?

– Anyám a hatvanhoz közeledett, úgyhogy nem ért váratlanul – felelte a férfi ugyanazt, amit mindenkinek, ám ez csak afféle gépies közhely volt, Margerynek ennél többet szeretett volna mondani. – Viszont az embernek csak egy anyja van – tette hozzá komoran.

– Tudom. Én még csak nem is szerettem az apámat, főleg miután hozzákényszerített Barthoz, mégis megsirattam, amikor elment.

– Abból a nemzedékből szinte már mindenki oda van. – Ned elmosolyodott. – Emlékszel arra a vízkereszti mulatságra tizenkét éve, amikor eljött William Cecil? Akkoriban mintha ők irányították volna az egész világot: apád, anyám és Bart apja.

Margery szeme pajkosan csillogott.

– De mennyire hogy emlékszem!

Ned tudta, hogy azokra a lázas pillanatokra gondol, amikor a rég nem használt kemencében csókolóztak. Megmosolyogtatta az emlék, és hirtelen ötlettel így szólt:

– Gyere már be hozzám egy pohár borra. Beszélgessünk a régi időkről. Ez az emlékezés napja.

Lassan jutottak át a piactéri tolongáson. Rengetegen voltak, az üzlet nem áll le egy temetés miatt. Keresztülvágtak a főutcán, bementek a Willard-házba. Ned az utcai kis fogadószobába vezette Margeryt. Az apja mindig itt ült, ahonnan a székesegyház nyugati homlokzatát láthatta.

Margery a szolgáihoz fordult.

– Ti lemehettek a konyhába.

– Janet Fife-tól kaptok egy kupa sert és harapnivalót. Kérlek, szóljatok neki, hogy hozzon bort asszonyotoknak és nekem.

A fegyveres és a komorna elment. Ned becsukta az ajtót.

– Hogy van a kisbabád? – kérdezte.

– Bart már nem kisbaba – tiltakozott Margery. – Hatéves, úgy jár és beszél, mint egy felnőtt, és fakardja van.

– És Bartnak fogalma sincs…

– Ki ne mondd! – Margery hangja suttogássá halkult. – Most, hogy Swithin halott, egyedül te és én tudjuk, és örökre meg kell őriznünk a titkot!

– Magától értetődik.

Margery gyakorlatilag biztosra vette, hogy Bartletnek Swithin az apja, és nem Bart, Ned pedig igazat adott neki. Tizenkét év házasság alatt

egyetlenegyszer fogant, akkor, amikor az apósa megerőszakolta.
– Változtat ez az érzéseiden? – kérdezte.
– Bartlet iránt? Nem. Imádtam már az első pillanatban.
– És Bart?
– Ő is odáig van érte. Az meg csak természetes, hogy külsőre Bartlet olyan, mint Swithin. Bart mindenben olyanná akarja nevelni, amilyen ő.
– De hát ez is természetes.
– Figyelj, Ned. Tudom, hogy a férfiak szerint az asszony akkor fogan, ha élvezte.
– Én ezt nem hiszem.
– Mert nem is igaz. Kérdezz meg bárki asszonyt.
Ned látta rajta, mennyire éhezi a megnyugtatást.
– Nem kell nekem megkérdeznem senkit. Komolyan.
– Te nem hiszed, hogy én kezdtem ki Swithinnel, ugye?
– Dehogy hiszem.
– Remélem, tudod is.
– Jobban, mint a nevemet.
Könnyek szöktek Margery szemébe.
– Köszönöm.
Ned megfogta a kezét.
– Feltehetek még egy kérdést? – szólt rövid hallgatás után az asszony.
– Mondjad.
– Volt valaki más?
Ned habozott.
Margerynek elég volt a szünet.
– Tehát volt – állapította meg.
– Ne haragudj, de nem vagyok szerzetes.
– Akkor nem csak egy.
Ned hallgatott.
– Susannah Brecknock mesélte néhány éve, hogy van egy szeretője,

aki feleannyi idős, mint ő – mondta Margery. – Te voltál az, ugye?

Ned elhűlt a megérzésének a pontosságán.

– Hogy találtad ki?

– Csak mert minden úgy passzol. Susannah azt is mondta, hogy a fiú nem szerelmes belé, de őt ez sem érdekli, mert olyan jó mulatság lefeküdni vele.

Nedet feszélyezte, hogy két asszony így kibeszéli.

– Most haragszol? – kérdezte.

– Nincs jogom. Ha én lefekszem Barttal, miként várhatnám el tőled, hogy önmegtartóztató legyél?

– De téged kényszerítettek a házasságra.

– Téged pedig elcsábított egy asszony, akinek meleg szíve és kedves teste van. Nem haragszom, csak irigylem Susannah-t.

Ned megcsókolta az ujjait.

Nyílt az ajtó. A férfi sietve visszarántotta a kezét.

A gazdasszony hozta a boroskorsót meg a tányérra tett dióbelet és aszalt gyümölcsöt.

– Szomorú nap ez neked is, Janet – mondta gyengéden Margery.

Janet elsírta magát, és némán kiment.

– Szegény – mondta Margery.

– Lánykora óta dolgozott anyámnak. – Szerette volna ismét megfogni Margery kezét, de uralkodott magán, inkább másra terelte a szót. – Beszélnem kell Barttal, mert van egy kis gond.

– Ó! Mi az?

– A királynő megtett Wigleigh lordjává.

– Gratulálok! Hiszen akkor gazdag vagy!

– Nem gazdag, csak módos. – A falu összes gazdája neki fizeti majd a bérleti díjat. Uralkodóknál – főleg az olyan szűkmarkúaknál, mint Erzsébet – gyakori volt, hogy így fizették meg a tanácsadóikat.

– Akkor most már Sir Ned Willard of Wigleigh vagy – mondta

Margery.

– Apám mondogatta, hogy Wigleigh mindig is a családunké volt. Hitte, hogy Merthintől, a hídépítőtől származunk. *Timothy könyve* szerint Merthin öccse, Ralph volt Wigleigh ura, és Merthin építette az ottani vízimalmot.

– Hiszen akkor nemesi származású vagy.

– Legfeljebb köznemesi.

– No és milyen gondot kell megbeszélned Barttal?

– Az egyik bérlőm kivágott egy darab erdőt a patakon túl, azon a földön, ami már a tiétek. Ehhez persze nem volt joga. – A bérlők mindig azon voltak, hogy alattomban növelhessék a birtokukat. – De én nem szeretem büntetni a vállalkozó szellemet, tehát valamilyen egyezségre akarok jutni, ami kárpótolja Bartot az elvesztett két hektárért.

– Miért nem jössz át New Castle-ba ebédre valamikor a jövő héten, és beszélitek meg személyesen?

– Jól van.

– Péntek délben?

Ned váratlanul felvidult.

– Igen – mondta. – Péntek, az jó lesz.

Margery szégyellte, hogy mennyire lázba hozza Ned látogatása.

Hitt a hűségben. Még ha erőszakkal adták hozzá Barthoz, neki akkor is kötelessége hűnek maradni. Nem érdekes, hogy Bart egyre jobban hasonlít a kicsapongó, erőszakos, barommállat apjához. Margery ebben nem ismert pardont: a bűn, az bűn.

Szégyellte a forró gerjedelmet, amely akkor öntötte el, amikor Ned megígérte, hogy ellátogat New Castle-ba. Megfogadta, hogy körültekintő udvariasságot tanúsít iránta, és annyi melegséget mutat, amennyit egy udvarias háziasszonynak kell egy jeles vendég iránt. Hogy miért is nem szeret bele valaki másba Ned! Ha feleségül venné, akkor Margery sem

érdekelné többé. Akkor talán gondolhatnának egymásra nyugodtan mint egykori szerelmesek, akik között már rég kialudt a láng.

Egy nappal előbb leöletett két ludat. A látogatás reggelén a konyhába indult, hogy utasításokat adjon a szárnyasok elkészítésére, amikor meglátta, hogy Bart szobájából kijön egy lány.

A tizenöt éves Nora Josephs volt az, a legfiatalabb szolgáló. A haja kócos volt, a ruháját sebtében kapkodta magára. Nem volt szép, de az a fajta duci, fiatal teste volt, ami tetszett Bartnak.

Körülbelül öt éve aludtak külön szobában. Margery jobb szerette így. Bart hébe-hóba még mindig felkereste az ágyát, de ez egyre ritkábban fordult elő. Margery tudott róla, hogy szeretőket tart, de nem érdekelte, mert úgyse szerette a férjét. Ugyanakkor tiszta szívéből kívánta, hogy bár lehetett volna másmilyen a házassága.

Tudomása szerint Bart egyik szeretője sem lett még állapotos, bár Bartot ez nem látszott zavarni. Nem volt túlzottan logikus elme, és ha gondolt is rá, valószínűleg azzal intézte el, hogy ez Isten akarata.

Most is kész volt úgy tenni, mintha nem vette volna észre, de Nora pimaszul nézett rá, és ez már rossz jel. Azt nem tűri, hogy megalázzák, márpedig akkor jobb, ha késedelem nélkül helyre teszi Norát. Nem először került ilyen helyzetbe, tudta, mi a teendő.

– Gyere csak, lányom! – mondta a legparancsolóbb hangján. Nora nem mert ellenszegülni. Bementek Margery budoárjába.

Margery leült, Norát állva hagyta. A lány most már félt, úgyhogy talán mégsem reménytelen eset.

– Jól figyelj rám, mert egész hátralévő életed azon múlik, ahogy most viselkedsz – mondta. – Megértetted?

– Igen, asszonyom.

– Ha akarsz, dicsekedhetsz vele, hogy viszonyod van a gróffal. Megérintheted a többi cseléd előtt. Dicsekedhetsz az ajándékaival. Még engem is megszégyeníthetsz azzal, hogy megcsókolod a szemem

láttára. Ebben a házban mindenki, és a fél Shiring megye is tudni fogja, hogy te vagy a gróf szeretője. Büszkélkedhetsz vele.

Szünetet tartott. Nora nem mert a szemébe nézni.

– De mi lesz, ha rád un? Én természetesen kidoblak, és Bartot nem fogja érdekelni. Próbálsz elszegődni szobalánynak más házakhoz, és akkor meglátod, hogy nincs asszony, aki felfogadna, mert mind azt gondolják, hogy elcsábítanád a férjeiket. És tudod, hogy hol fogod végezni?

Megint szünetet tartott.

– Nem, asszonyom – suttogta Nora.

– Combe Harbourban, egy kikötői bordélyban, ahol éjszakánként tízesével kell leszopnod a tengerészeket, és szörnyű betegségben fogsz meghalni.

Nem igazán tudta, mi folyik a bordélyokban, de sikerült úgy előadnia, mintha tudná. Nora a könnyeivel küzdött.

Margery folytatta:

– Vagy pedig tisztelettudóan viselkedsz. Ha a gróf az ágyába visz, amint elaludt, otthagyod, és visszamész a cselédtraktusba. Ha a többiek faggatnak, nem leszel hajlandó válaszolni. Nappal nem bámulod a grófot, nem szólsz hozzá, és sosem érinted meg, sem előttem, se mások előtt. Akkor, ha rád un is, még mindig meglesz itt a helyed, és az életed visszazökken a régi kerékvágásba. Felfogtad, hogy mi között kell választanod?

– Igen, asszonyom – suttogta Nora.

– Akkor hordd el magad. – Nora már az ajtót nyitotta, amikor Margery epésen utánaszólt: – Ha pedig férjhez mész, olyat válassz, aki más, mint az enyém.

Nora iszkolt. Margery elment intézkedni a libasült ügyében.

Ned délben érkezett. Drága fekete kabátot viselt csipkegallérral. Margery már megfigyelte, hogy újabban ez a módos protestánsok egyenruhája. Ned kissé ridegnek látszott tőle. Margerynek jobban tetszett

az olyan meleg színekben, mint az arany és a zöld.

Mick, Margery kutyája megnyalta Ned kezét. Bart is nyájasan üdvözölte, és a legjobb borát hozatta fel az ebédhez. Ez megkönnyebbülés volt. Bart talán már el is felejtette, hogy Margery Nedhez akart feleségül menni. Vagy talán nem érdekelte, mert úgyis ő kapta meg a nőt. Az ilyen Bart-féléknek az a legfontosabb, hogy ők győzzenek.

Bart nem volt egy mélyenszántó gondolkodó, sose gyanította, hogy Ned tervelte ki Swithin bukását és kivégzését. Neki más elmélete volt. Szentül hitte, hogy Dan Cobley, a puritánok vezére állított csapdát neki, hogy bosszút álljon Sir Reginaldon és Rollón, akik máglyára juttatták az apját. Az igaz, hogy Dan továbbra is halálosan gyűlölte Rollót.

Margery nyugtalankodott Stephen Lincoln miatt is, aki velük ebédelt. Ned kitalálta, mit keres Stephen a gróf házánál, de nem fűzött hozzá megjegyzést. Mindenki tudott a katolikus nemesek káplánjairól, de senki sem fogadta el őket. Margery általában rosszallta az olyan képmutatást, amikor sose nevezik néven az árva gyerek közismert apját, vagy úgy tesznek, mintha sejtelmük sem lenne az apácák szenvedélyes szerelméről, vagy átsiklanak fölötte, hogy a férjezetlen papgazdasszony gyerekei rendre olyanok, mint az anyjuk munkaadója. Ám ebben az esetben hasznára volt a szerepjátszás.

Bár abban nem volt biztos, hogy Stephen is olyan tapintatos lesz, mint Ned. Stephen gyűlölte Erzsébet királynőt, akinek Ned a karrierjét köszönhette. Nednek pedig volt oka gyűlölni a katolikus egyházat, amely olyan kegyetlenül megbüntette az anyját a kamatszedésért. Kínos ebédjük lehet.

– Nohát, Ned, hallom, hogy te vagy a királynő egyik legfontosabb tanácsadója! – mondta kedélyesen Bart, és csak egészen apró csepp sértődöttség volt a hangjában, mert szerinte a királyi tanácsadókat a grófok, és nem a kereskedőfik közül kellett volna válogatni, noha elismerte, hogy ő sose tudna utat mutatni a királynőnek Európa politikai

intrikáinak útvesztőjében.

– Sir William Cecil munkatársa vagyok már tizenegy éve – válaszolta Ned. – Itt ő a fontos.

– De hát Erzsébet csinált belőled lovagot, aztán meg Lord Wigleigh-t.

– Nagyon hálás vagyok őfelségének.

Margery valami szokatlant érzett, ahogy ült az asztalnál, és figyelte Nedet beszéd közben. Fürge esze volt, és gyakran mosolygott, amitől redők gyűrődtek a szeme sarkába. Margery szopogatta a borát, és nem bánta volna, ha örökké tartana az ebéd.

– Pontosan mit dolgozik a királynőnek, Sir Ned? – kérdezte Stephen Lincoln.

– Igyekszem előre figyelmeztetni a rügyező problémákra.

Margery számára ez olyan laposan hangzott, mintha Nednek már sokszor feltették volna ezt a kérdést, amire ő mindannyiszor ezt a választ darálta le.

Stephen ferdén vigyorgott.

– Ez azt jelenti, hogy kémkedik azok után, akik nem értenek egyet a királynővel?

Margery némán felnyögött. Stephen kötekedni akar, és elrontja a hangulatot.

Ned hátradőlt, kihúzta magát.

– Őfelségét nem érdekli, ha valaki nem ért egyet vele addig, amíg az illető megtartja a véleményét magának. Azt hittem, Stephen, hogy maga tudja ezt, miután Bart gróf rendszeresen kifizeti az egy shillinget, hogy ne kelljen járnia a templomba.

– A nagy ünnepekre eljárok a kingsbridge-i székesegyházba – morogta Bart.

– Amit igen bölcsen teszel, ha szabad megjegyeznem. Ám Erzsébet Angliájában senkit sem kínoznak meg a vallásáért, és még senkit sem égettek meg máglyán – nem úgy, mint elődje, Tudor Mária uralma alatt.

– És az északi lázadás? – szólalt meg ismét Bart.

Margery tudta, miről beszél. Közvetlenül karácsony előtt katolikus grófok egy csoportja fegyvert ragadott a királynő ellen, ami először történt meg Erzsébet uralkodása alatt. Latin misét tartottak a durhami székesegyházban, elfoglaltak több más északi városkát, és megindultak Tutworth felé, ahol Skóciai Máriát tartották rabságban azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy kiszabadítsák és kikiáltsák Anglia királynőjévé. Ám nem sikerült elég támogatót szerezniük, a királynő erői gyorsan leverték a felkelést, és Stuart Mária rab maradt.

– Siralmas kudarc – mondta Ned.

– Ötszáz embert felakasztottak! – méltatlankodott Bart. – Annak a királynőnek a parancsára, aki panaszkodik Tudor Mária kegyetlenségére!

– Ha jól tudom, a világ összes országában kivégzik azokat, akik meg akarják buktatni az uralkodót – mondta elnézően Ned.

Bart az apjához hasonlóan nem figyelt oda másokra, és most is úgy válaszolt, mint aki nem hallotta Nedet.

– Észak már így is szegény, mégis könyörtelenül kifosztották, földjeit elkobozták, az összes marháját lefoglalták és délre terelték!

Margery szerette volna tudni, eszébe jut-e ilyenkor Nednek, hogy az ő családját hasonló kegyetlenséggel rabolta ki Sir Reginald? Ha gondolt is rá, nem mutatta a keserűségét. Nem izgatta Bart tapintatlan kirohanása. A királynő tanácsadói között megtanulhatta, hogyan maradjon egykedvű az indulatos viták közben is.

– Annyit mondhatok, hogy a királynőnek nem sok jutott a zsákmányból – érvelt higgadtan –, és annak az értéke meg sem közelítette a lázadás leverésével járó kiadásokat.

– Észak is Angliához tartozik! Nem kéne úgy fosztogatni, mint egy idegen országot!

– Akkor a lakosai is viselkedjenek úgy, mint az angolok, és engedelmeskedjenek királynőjüknek.

Margery úgy döntött, hogy itt a perc, amikor másra kell terelni a szót.

– Ned, beszélj Bartnak arról a wigleigh-i problémáról.

– Röviden szólva, Bart, az egyik bérlőm birtokháborítást követett el, és kiirtott a feléd eső patakparton két hektár erdőt.

– Akkor rúgd ki! – mondta Bart.

– Ha óhajtod, természetesen közlöm vele, hogy a jövőben nem használhatja azt a földet.

– És ha nem fogad szót?

– Felgyújtom a termését.

Margery tudta, hogy Ned csak Bart megnyugtatására adja a kíméletlent.

Ám Bart nem jött rá, hogy manipulálják.

– Meg is érdemli – mondta elégedetten. – Ezek a parasztok mindenkinél jobban ismerik a mezsgyéket. Ha birtokháborítást követett el, csak készakarva tehette.

– Egyetértek, de talán létezik jobb megoldás – mondta Ned olyan hangon, mint akit az egyik megoldás sem érdekel. – Végül is, ha a paraszt gyarapodik, az úr is gazdagodik. Mi lenne, ha én adnék neked négy hektár erdőt másutt, cserébe a két hektár tarvágásért? Így mindketten nyerünk.

Bart vonakodott, de nem jutott eszébe semmilyen ellenérv. Mindazonáltal megpróbált időt nyerni.

– Látogassunk el közösen Wigleigh-be – mondta. Nem volt erőssége az elvont gondolkodás; sokkal szívesebben döntött volna úgy, hogy közben láthatja is a kérdéses földet.

– Hogyne, nagyon szívesen, főleg ha minél előbb sort keríthetünk rá – mondta Ned –, mert most, hogy anyámat eltemettem, vissza kell térnem Londonba.

Margerybe belenyilallt a csalódás. Titokban azt remélte, hogy Ned tovább marad Kingsbridge-ben.

– Mit szólnál jövő péntekhez? – kérdezte Bart.

Ned magába fojtotta a türelmetlenségét, amit valószínűleg csak

Margery olvasott ki az arcából. Persze, minél előbb le akarja zárni ezt a tyúkpert, hogy visszatérhessen a nagy államügyekhez.

– Nem tehetnénk át hétfőre?

Bart bosszús képet vágott. Sérelmezte, hogy egy közönséges lovag sürgetheti őt, egy grófot.

– Nem, sajnos, nem tehetem – csökönyösködött.

– Helyes – mondta Ned. – Legyen péntek.

Nednek a temetést követő napokban sokszor eszébe jutott az idő, amikor majd odaáll Teremtője elé, és faggatta magát, hogy büszke lehet-e az eddigi életére. Egy álomnak szentelte magát – amelyben Erzsébet királynővel osztozott –, az álomnak Angliáról, ahol senkit sem ölnek meg a vallásáért. Elkövetett-e mindent ennek az eszmének a védelméért?

Talán Fülöp, Spanyolország királya jelenti a legnagyobb veszélyt. Fülöp örökösen háborúzott, gyakran hitbeli eltérések miatt. Harcolt a muszlim törökökkel a Földközi-tengeren és a református hollandokkal Németalföldön. Ned biztosra vette, hogy előbb-utóbb Angliát és az anglikán egyházat nevezi ki ellenségnek.

Spanyolország a világ leggazdagabb és legerősebb országa volt, azt pedig senki sem tudta, hogyan védhetné meg magát Anglia.

Ned beavatta az aggodalmaiba a bátyját.

– A flotta az egyetlen, amire Erzsébet királynő szívesen ad pénzt – mondta. – Csak nekünk sose lesz olyan, ami felérne Fülöp király galleonjaival.

Az ebédlőben ültek, épp a végére jártak a reggelinek. Rögtön utána Barney indulni akart Combe Harbourba, ahol a hajója várta a következő utat. Barney *Alice*-nek keresztelte át az anyjuk után.

– Angliának nem galleonokra van szüksége – mondta.

Ned meghökkent. Éppen egy szelet füstölt halat akart adni Maddie-nak, a cirmos macskának, gyermekkori kedvence leányának vagy talán

unokájának, de most megállt a keze a levegőben. Felnézett Barney-ra, és azt kérdezte:

– Hát akkor mire *van* szükségünk, véleményed szerint?

– A spanyolok elképzelése az, hogy nagy hajók kellenek, több száz katona szállítására. A taktikájuk az, hogy orral nekimennek az ellenséges hajónak, azután megcsáklyázzák, és lekaszabolják a legénységét.

– Logikus.

– És gyakran bejön. De a galleonoknak magas tatfelépítményük van kabinokkal a tisztek és a fedélzeten tartózkodó nemesek számára. Az a felépítmény úgy viselkedik, mint egy állíthatatlan vitorla, és szélirányba nyomja a hajót függetlenül attól, hogy merre akar menni a kapitány. Más szavakkal nehezebben lehet kormányozni miatta a hajót.

A várakozó macska panaszosan nyávogott. Ned odaadta neki a halat, majd megkérdezte:

– Ha nem galleonokra van szükségünk, akkor mi kell, hogy megvédjük magunkat?

– A királynő építsen olyan hajókat, amelyek alacsonyak és keskenyek, vagyis könnyebben lehet manőverezni velük. Egy mozgékony hajó körültáncolhatja és lőheti a galleont anélkül, hogy a spanyol elég közel férkőzhetne hozzá a csáklyázáshoz.

– Ezt el kell mondanom Erzsébetnek.

– A tengeri csaták másik döntő tényezője az újratöltés gyorsasága.

– Csakugyan?

– Fontosabb a nehézágyúknál. Az én tengerészeim arra vannak kiképezve, hogy gyorsan és biztonságosan tisztítsák ki és töltsék újra az ágyút. Kellő gyakoroltatás után nem egészen öt perc alatt képesek megcsinálni. Amint olyan közel jutottál az ellenséges hajóhoz, hogy minden lövésed beletalál, minden attól függ, hányszor sütheted el az ágyút. Az ágyúgolyók pergőtüze nagyon gyorsan megtöri a harci kedvet, és letarolja az ellenséget.

Ned el volt bűvölve. Erzsébetnek nem volt szárazföldi reguláris hadserege, így a hajóhad jelentette Anglia egyetlen állandó haderejét. Az ország az európai szabványok szerint nem volt gazdag, az a jólét, amivel még dicsekedhetett, a tengerentúli kereskedelemből származott. Hadiflottája olyan félelmetes volt a nyílt tengeren, hogy mások nem nagyon merték megtámadni az angol kereskedelmi hajókat, mindenekfölött pedig biztosította Anglia uralmát a Csatornán, amely elválasztotta az országot Európától. Erzsébet a fogához verte a garast, de volt szeme arra, ami igazán fontos, és nagyon odafigyelt a hajóira.

Barney felállt.

– Nem tudom, mikor látlak legközelebb – mondta.

Én meg azt nem tudom, látlak-e még *egyáltalán,* gondolta Ned. Fogta Barney nehéz úti köpenyét, segített felvennie.

– Vigyázz magadra, Barney – mondta.

Különösebb ceremóniázás nélkül váltak el, testvérek szokása szerint.

Ned átment az utcai nappaliba, és leült az íróasztalhoz, amelyet oly sok éven át használt az anyja. Gyorsan lejegyezte, amíg még friss volt benne a beszélgetés, mit mondott Barney a hadihajók tervrajzáról.

Miután végzett, kitekintett az ablakon a székesegyház nyugati homlokzatára. Harmincéves vagyok. Ennyi idős korában apámnak már két fia volt. Még harminc év múlva kint nyugszom a temetőben a szüleim mellett. De ki áll majd a síromnál?

Meglátta a közeledő Dan Cobley-t, és kiverte a fejéből a beteges gondolatokat.

Dan bejött.

– Barney épp most ment el – mondta Ned, mert azt hitte, Dan azért van itt, hogy megbeszélje a befektetést Barney útjába. – Indul a bárkával Combe Harbourba, de még utolérheted a rakparton, ha sietsz.

– Ügyem Barney-val le van zárva kölcsönös megelégedésünkre – jelentette be Dan. – Hozzád jöttem.

– Ebben az esetben foglalj helyet, kérlek.

Harminckét évesen Dan gömbölydedebb volt, mint valaha, és még mindig sütött róla az a fontoskodás, ami süvölvénykorukban is feltűnt Nednek. Ezzel együtt jó üzletembernek bizonyult, aki tovább bővítette az örökölt vállalkozást, és alighanem a leggazdagabb ember volt Kingsbridge-ben. Nagyobb házat keresett magának, és csinos árat ajánlott a Priory Gate-ért, holott Rollo nem is akarta eladni. Továbbá elismert vezetője volt a város puritánjainak, akik a loversfieldi előváros Szent János-templomában szerették tartani istentiszteleteiket.

Ned rossz előérzete beigazolódott. Dan azért jött, hogy a vallásról beszéljen.

Drámai mozdulattal előrehajolt.

– Van egy katolikus a kingsbridge-i székesegyház papjai között – mondta.

– Van? – Ned sóhajtott. – Honnan tudhatsz te ilyet?

Dan nem a kérdésre válaszolt.

– A neve Paul atya.

Paul Watson szelíd, öreg pap volt, Kingsbridge utolsó perjelje, aki valószínűleg sose fogadta el a megreformált vallást.

– És pontosan mi a bűne Watson atyának?

– Titokban misézik a kriptában, zárt ajtók mögött! – triumfált Dan.

– Öregember – mondta fáradtan Ned. – Ebben a korban már nehéz változtatni a vallási elveinken.

– Istenkáromló!

– Igen, az. – Ned egyetértett Dannel a teológiában, ő csak az erőszakos térítést kifogásolta. – A saját szemeddel láttad ezeket a törvénysértő rítusokat?

– Megfigyeltem az embereket, ahogy vasárnap hajnalban lopva beosonnak egy mellékajtón a székesegyházba. Többen voltak köztük, akikről rég gyanítottam, hogy visszacsúsztak a bálványimádásba, például

Rollo Fitzgerald és az anyja, Lady Jane.

– Szóltál Luke püspöknek?

– Nem én! Biztosan eltűrné!

– Akkor mit javasolsz?

– Luke püspöknek mennie kell.

– Gondolom, inkább akarnád püspöknek Jeremiah atyát a Szent János-templomból.

Dan elbizonytalanodott. Meglepte, hogy Ned ilyen könnyen olvas a gondolataiban. Krákogott.

– Ebben őfelségének kell döntenie – mondta színlelt hódolattal. – Az anglikán egyházban egyedül az uralkodó nevezhet ki és mozdíthat el püspököket, mint te is tudod. De azt akarom, hogy közöld a királynővel, mi folyik itt. Ha nem teszed, majd én fogom.

– Dan, hadd magyarázzak el neked valamit, habár ez most nem fog tetszeni. Erzsébet talán nem szíveli a katolikusokat, de a puritánokat utálja. Ha odaállítok hozzá ezzel a történettel, kidobat a fogadószobából. Minden vágya a békesség.

– De hát a mise törvénytelen és eretnekség!

– A törvényt pedig lazán veszik. Hogyhogy még nem figyeltél föl rá?

– Miféle törvény az, ami nem parancsol?

– A lényeg az, hogy mindenki észszerűen elégedett legyen. A protestánsok örülnek, mert a mise be van tiltva. A katolikusok örülnek, mert így is járhatnak misére. És a királynő örül, mert az emberek teszik a dolgukat, és nem egymást ölik a vallás miatt. Melegen ajánlom, hogy ne panaszkodj nála. Semmit sem fog tenni Paul atyával, de tehet valamit veled.

– Ez égbekiáltó! – mondta Dan, és felállt.

Ned nem akart veszekedni.

– Sajnálom, Dan, hogy nem tudtam segíteni, de így állnak a dolgok. Félrevezetnélek, ha mást mondanék.

– Méltányolom az őszinteségedet – mondta kelletlenül Dan, így legalább a szívélyesség látszatával búcsúzhattak egymástól.

Öt perccel később Ned eljött hazulról. Fölkapaszkodott a főutcán, el a Priory Gate előtt, amelyre mindig úgy fog gondolni, mint amit az anyjától lopott pénzen építettek. Rollo Fitzgerald épp akkor jött ki a házból. Rollo a harmincas évei derekán járt, fekete haja feljebb csúszott a homlokán. Sir Reginald halála után megpályázta Combe Harbourban a vámhivatal vezetőjének állását, de az ilyen zsíros stallumokkal az uralkodó a hűséget jutalmazta, így nem meglepő módon egy elvhű protestánsnak jutott a tisztség. Ám a Fitzgerald családnak így is megmaradt a nagy gyapjúkereskedés, amit Rollo egészen jól elvezetett, mindenesetre sokkal ügyesebben, mint az apja.

Ned nem állt szóba vele. Sietve keresztülvágott az általúton, és bezörgetett a nagy, öreg házba a Szent Márk-templom közelében, ahol az utolsó kingsbridge-i szerzetesek laktak. VIII. Henrik király csekély illetményt juttatott némelyeknek azok közül, akiket kisemmizett, és a kevés életben maradott máig kapta a kegydíját. Paul atya nyitott ajtót. Vörös orrú, görnyedt öregember volt, a hajából már csak némi szösz maradt.

Beinvitálta Nedet a nappaliba.

– Fogadd részvétemet – mondta egyszerűen. – Anyád jó asszony volt.

Itt lakott Julius is, az egykori püspök. Egy sarokban ült, és a semmibe bámult. Meglágyult az agya, és nem tudott beszélni, de az arcára ráfagyott a düh, és haragosan motyogott zagyvaságokat a falnak.

– Jó, hogy gondját viseli Juliusnak – mondta Ned.

– Erre valók a szerzetesek: hogy gondoskodjanak a betegekről, a szegényekről, a megszomorítottakról.

Ha többen tartották volna észben, még most is lehetne apátságunk, gondolta Ned, ám ezt inkább elhallgatta.

– Hát hogyne! – mondta. – A legendás Caris, aki a kórházat alapította,

ugyancsak Kingsbridge-ben volt apáca.

– Isten nyugtassa. Talán egy pohár bort? – kérdezte reménykedve Paul.

Ned utálta délelőtt a bort, mert a fejébe szállt.

– Köszönöm, nem. Egyébként sem maradok sokáig. Azért jöttem, hogy figyelmeztessem.

Paul arcán átrendezte a ráncokat az aggodalom.

– Jaj nekem, ez baljósan hangzik.

– Az is, egy kicsit. Azt hallottam, hogy vasárnap hajnalonként történik valami a kriptában.

Paul elsápadt.

– Fogalmam sincs…

Ned fölemelte a kezét.

– Nem kérdezem, hogy igaz-e, és nem szükséges bármit is mondania.

Paul látható erőfeszítéssel leküzdötte a szorongását.

– Helyes.

– Akárki használja is a kriptát abban az órában, és akármilyen célra, azt figyelmeztetni kell, hogy a város puritánjai gyanakszanak. Esetleg más helyet kellene választani a szertartásokhoz, már ha erről van szó. Csak hogy ne legyen belőle baj.

Paul nyelt egyet.

– Értem.

– Őfelsége, a királynő hiszi, hogy a vallást vigaszunkra kaptuk ebben az életben, és megváltásunkra a másikban, és talán különbözhet róla a véleményünk, de sosem szabad hagynunk, hogy erőszakra hajtson angolt angol ellen.

– Igen.

– Talán nem kell többet mondanom.

– Azt hiszem, tökéletesen megértelek.

– És talán jobb lenne, ha senkinek sem említené, hogy meglátogattam.

– Természetesen.

Ned megszorította Paul kezét.

– Örülök, hogy volt alkalmunk beszélgetni.

– Én szintúgy.

– Isten vele, Paul atya.

– Isten áldjon, Ned – mondta Paul.

Péntek reggel Margery férje megbetegedett, ami nem volt szokatlan, különösen, ha előző este jól beborozott a kiadós vacsora után. Ám ma Bart grófnak Wigleigh-be kellett volna mennie, hogy találkozzon Sir Ned Willarddal.

– Nem való, hogy cserben hagyod Nedet – nógatta Margery. – Külön ezért lovagolt ki ide.

– Majd te mész helyettem – felelte Bart az ágyból. – Utána beszámolsz róla, hogy mi van. – Azzal a fejére húzta a takarót.

Margery felvidult a kilátástól, hogy egy-két órát Neddel tölthet. A szíve mintha gyorsabban vert volna, és pihegve lélegzett. Örült, hogy Bart nem látja.

De a reagálása figyelmeztette, minő oktalanság lenne, ha erre vállalkozna.

– Nem akarok menni – hazudta. – Épp elég dolgom van a kastélyban.

Bart hangját letompította a pokróc, de a szavait érteni lehetett.

– Ne butáskodj – mondta. – Indulj!

Margery köteles volt engedelmeskedni a férjének.

Megparancsolta, hogy nyergeljék fel a legjobb lovát, egy Pejkó nevű termetes kancát. Hívatta a komornát és a fegyverest, akik általában vele tartottak; ennyi kísérő elég lesz, hogy ne essék baja. Átöltözött úti ruhába, hosszú, kék köpenyt vett magára, piros kendővel bekötötte a fejét, és kalapot vett, hogy ne lepje be a haját a por. Praktikus összeállítás volt, ő igazán nem tehetett róla, hogy a színek jól állnak az arcához, és a kalaptól csinosan néz ki.

Búcsúpuszit adott Bartletnek, füttyentett Micknek, a kutyájának, aki szerette elkísérni, ha kilovagolt, aztán elindult.

Szép tavaszi nap volt. Margery úgy döntött, hogy abbahagyja az idegeskedést, inkább élvezi a napsütést meg a friss levegőt. Huszonhét esztendős, grófné, gazdag, egészséges és vonzó; ha ő nem örvendezhet, akkor ki teheti?

Az úton betért egy fogadóba egy pohár sörre és egy szelet sajtra. Mick, akit nem lehetett elfárasztani, a tavacskából ivott. A fegyveres adott mindegyik lónak egy marék zabot.

Kora délután érkeztek meg Wigleigh-be. Virágzó falu volt, ahol még élt a közös földtulajdon hagyománya, de már megjelentek az egyéni gazdaságok is. Sebes patak hajtott egy ódon vízimalmot – az úgynevezett Merthin malmát –, ahol szövetet kallóztak. A falu közepén volt egy fogadó, egy templom, és egy kis udvarház. Ned a fogadóban várakozott.

– Hol van Bart? – kérdezte.

– Beteg – válaszolta Margery.

Ned gyors egymásutánban meglepődött, aztán felderült, aztán aggódott, miközben megemésztette ezt a hírt. Margery tudta, mi aggaszthatja: a kísértés kockázata. Őt ugyanez a szorongás töltötte el.

– Remélem, semmi komoly – mondta Ned.

– Nem, csak az a fajta betegség, amit a túl sok borital okoz.

– Aha.

– Itt vagyok helyette én mint szegényes helyettese – mondta mulatságos szerénykedéssel az asszony.

Ned boldogan elvigyorodott.

– Nincs panaszom!

– Odamegyünk?

– Nem akarnál enni és inni valamit?

Margery nem akart leülni egy levegőtlen helyiségben, ahol fél tucat paraszt bámulta.

– Nem vagyok fáradt – mondta.

Elindultak egy ösvényen a tavaszi zöld búza- és árpatáblák között.

– Az udvarházban fogsz lakni? – kérdezte Margery.

– Nem. Túlságosan szeretem a kingsbridge-i öreg házat. Ezt itt arra az egy-két éjszakára tartom fent, amikor ide kell jönnöm.

Margery hirtelen látta magát, ahogy belopózik éjszaka Ned házába. Kiverte a fejéből a bűnös gondolatot.

Belovagoltak az erdőbe. A malmot hajtó patak határként is szolgált Wigleigh és a grófi birtok között. Még egy kilométer hosszan léptettek a patak mellett, aztán megérkeztek a kérdéses helyre. Margery rögtön látta, mi történt. Egy paraszt, akinek vagy a vállalkozó kedvből, vagy a kapzsiságból, vagy mindkettőből több jutott, kivágta az erdőt a gróf oldalán, és birkákat legeltetett az irtáson kisarjadt, egyenetlen füvön.

– Itt van rögtön mögötte az a darab, amit felajánlok érte Bartnak – mondta Ned.

Ez egy erdős rész volt a wigleigh-i parton. Keresztülgázoltak lovukkal a patakon, aztán leszálltak a nyeregből, és bevezették hátasaikat a fák közé. Margery felfigyelt néhány kifejlett tölgyre, amelyekből jó gerenda lesz. Megálltak egy szép, vadvirágos tisztáson, amely füves lejtővel ereszkedett le a patakhoz.

– Nem hiszem, hogy kifogása lenne Bartnak a csere ellen – mondta Margery. – Úgy vélem, megegyezhetünk.

– Helyes – válaszolta Ned. – Pihenünk egy kicsit?

– Szívesen – felelte örömmel az asszony.

Kikötötték a lovakat egy olyan helyre, ahol legelhettek.

– Beküldhetjük az embereidet a fogadóba egy kis ételért és italért – javasolta Ned.

– Jó ötlet. Margery a fegyvereshez és a komornához fordult. – Ti ketten visszamentek a faluba gyalog, mert a lovaknak pihenniük kell. Hozzatok egy korsó sört, hideg sonkát és kenyeret. Annyit, hogy nektek is jusson.

A két szolga eltűnt az erdőben.

Margery leült a fűbe a patak partján. Ned melléje heveredett. Csend volt az erdőben, csak a csermely susogott, és a szellő motoszkált a tavaszi lombban. Mick eldőlt, és behunyta a szemét, de ő majd felébred és riaszt, ha jönne valaki.

– Ned, tudom, mit tettél Paul atyáért – szólalt meg Margery.

Ned felvonta a szemöldökét.

– A hír szárnyon jár.

– Szeretném megköszönni.

– Gondolom, te szállítod az ostyát. – Margery nem tudta, mit mondjon erre, de a férfi rögtön hozzátette: – Nem akarom ismerni a részleteket, kérlek, felejtsd is el, amit kérdeztem.

– Addig nem, amíg nem tudod, hogy sose esküdnék össze Erzsébet királynő ellen. – Ezt mindenképpen meg akarta értetni a férfival. – Ő a mi felkent uralkodónk. Azon eltöprenghetek, hogy Isten az Ő bölcsességében miért éppen egy eretneket ültetett a trónra, de nem az én dolgom, hogy vitassam a döntését.

Ned felnézett fektéből, és elmosolyodott.

– Nagy örömmel hallom. – Megérintette Margery karját.

Az asszony elnézte a kedves, értelmes arcot, és olyan vágyakozást látott a szemében, hogy azt hitte, megszakad a szíve. Soha, senki sem érzett még így iránta. Abban a pillanatban úgy látszott, hogy itt egyetlen bűn lehetséges: elutasítani ezt a szenvedélyt. Margery lehajolt hozzá, és megcsókolta az ajkát.

Behunyta a szemét, és átadta magát a szerelemnek, amely úgy töltötte meg a lelkét, mint a vér a testet. Erre gondolt azóta, hogy utoljára csókolóztak, bár így, a hosszú vágyakozástól csak még édesebb lett. Beszívta a szájába Ned alsó ajkát, csiklandozta a nyelve hegyével a felsőt, aztán belenyomta a nyelvét a szájába. Nem bírt betelni vele.

A férfi megragadta a vállát, és addig húzta maga felé, amíg Margery

teljes hosszában rajta nem feküdt. Az asszony érezte a merevedését az alsószoknyáján át, aggódni kezdett, hogy fájdalmat okoz neki, le akart gurulni róla. Ám Ned nem hagyta. Margery boldogan beleernyedt ebbe a közelségbe, amely annyira szoros volt, mintha bármelyik percben egybeolvadhatnának. A világ eltűnt körülöttük, semmi sem maradt belőle a testükön kívül.

Margery ezzel sem érte be sokáig; csak éhesebb lett mindentől, amit csináltak. Feltérdelt, lovagló ülésben elhelyezkedett Ned combján, és megbontotta a nadrágja elejét, hogy kiszabadítsa a hímvesszőjét. Nézte és gyöngéden cirógatta. Halványan, kissé görbén emelkedett ki a bronzvörösen göndöröďő bozontból. Lehajolt, hogy megcsókolja, és hallotta, ahogy Ned levegő után kap gyönyörűségében. A vessző végéből előgömbölyödött egy parányi csepp. Margery nem bírt ellenállni a kísértésnek, és lenyalta.

Nem várhatott tovább. Feljebb csúszott Ned csípőjére, elfedve szoknyájának sátorával a derekát, aztán lejjebb csúszott, és beirányozta magába Ned hímvesszőjét. Simán rácsusszant, mert hihetetlenül lucskos volt. Előrehajolt, hogy ismét megcsókolhassa a férfit. Hosszú ideig gyengéden ringtak, Margery azt se bánta volna, ha sose lenne vége.

Akkor már Nednek kellett több. Megfordult, hogy ő legyen fölül, közben sem húzva ki magát az asszonyból. Margery szélesre nyitotta a combjait, és megemelte a térdét, hogy Ned minél mélyebbre kerüljön benne. Érezte, ahogy Ned fokozatosan elengedi a kormányt. A szemébe nézett, és azt mondta:

– Te vagy az, Ned, te vagy az! – Aztán jött a görcsös rándulás, meg az áradat, és lesöpörte a szakadékba Margeryt, aki évek óta először volt boldog.

Rollo Fitzgerald inkább meghalt volna, semhogy hitet cseréljen. Számára nem létezett kompromisszum. A katolikus egyház az igaz, minden más

hamis, ez nyilvánvaló, és Isten nem bocsát meg azoknak, akik nem látják meg azt, ami nyilvánvaló. Az ember úgy tartja a kezében a lelkét, akár egy igazgyöngyöt, és ha beleejti az óceánba, sohasem szerzi vissza.

Ez hihetetlen, hogy a fattyú Tudor Erzsébet már tizenkét éve bírja Anglia jogtalanul szerzett trónján. Adott a népnek bizonyos mértékű vallásszabadságot, és még mindig nem dőlt össze, amit épített. A katolikus főnemeseknek nem sikerült megbuktatniuk, és Európa királyai megtartóztatták a kezüket, amíg Erzsébet azzal hintett port a szemükbe, hogy feleségül mehet egy jó katolikushoz. Borzasztó csalódás volt. Ha nem lett volna istenkáromlás, Rollo azt merte volna gondolni, hogy alszik az Úr.

Ám 1570 májusában minden megváltozott, nemcsak Rollo, de egész Anglia számára.

Reggelizés közben hozták meg a hírt a Priory Gate-be. Húga, Margery is az asztalnál ült. Hosszabb látogatásra érkezett Kingsbridge-be, hogy istápolja anyjukat, a betegeskedő Lady Jane-t. Anyjuk némiképp felépült, és most velük reggelizett, Margerynek mégsem volt sürgős hazamennie. Bejött Peggy, a szobalány, és odaadott Rollónak egy levelet, amit, mint mondta, futár hozott Londonból. Nagy, vastag papír volt, sarkosan összehajtogatva, vörös viasszal lezárva, a Fitzgeraldok pecsétjével hitelesítve. A kézírás Davy Milleré volt, aki a családi vállalkozást képviselte Londonban.

Davy levelei általában a gyapjú áráról szóltak, ám ez más volt. A pápa kiadott egy hivatalos nyilatkozatot, egy úgynevezett bullát. Az ilyen üzeneteket persze nem verték nagy dobra Angliában. Rollo hallott szóbeszédeket, ám most, írta Davy, egy vakmerő kiszögezte a másolatát a londoni püspök palotájának kapujára, hadd tudja mindenki, mi van benne. Rollo elakadó lélegzettel olvasta Davy összefoglalóját.

V. Pius pápa kiátkozta Erzsébet királynőt!

– Hiszen ez jó hír! – örvendezett Rollo. – A pápa azt írja Erzsébetről,

hogy „Anglia állítólagos királynője és a bűn szolgálója”! Végre!

– Erzsébet ugyancsak dühös lehet – mondta Margery. – Vajon Ned Willard tud róla?

– Ned Willard mindenről tud – mondta sötéten Lady Jane.

– Ez egyre jobb! – ujjongott Rollo. – Az angolokat feloldja alattvalói kötelmeik alól még akkor is, ha esküvel fogadták volna!

Margery összevonta a szemöldökét.

– Kétlem, hogy okod lenne így örvendezni – mondta. – Ebből baj lehet.

– De ha igaz! Erzsébet eretnek, és jogtalanul királynő! Senki sem tartozik neki engedelmességgel!

– A húgodnak igaza van, Rollo – szólt közbe Lady Jane. – Lehetséges, hogy nem is olyan jó hír ez nekünk.

Rollo tovább olvasott.

– Sőt a népnek megparancsolják, hogy ne engedelmeskedjék, és aki mégis megtenné, arra ugyanúgy érvényes a kiátkozás.

Margery elszörnyedt.

– Ez katasztrófa!

Rollo igazán nem értette őket.

– Ki kell mondani, és a pápa végre kimondja! Hogyan lehetne ez rossz hír?

– Rollo, te nem látod, mit jelent? – kérdezte Margery. – A pápa most csinált árulót az összes angol katolikusból!

– Csak azt foglalja szavakba, amit mindenki tud!

– Néha jobb nem kimondani azt, amit mindenki tud.

– Hogyan lehetséges az?

– Mindenki tudja, hogy Paul atya misézik nekünk, tud Stephen Lincolnról és az összes bujdosó papról, de senki se mondja ki. Egyedül ezért ússzuk meg. Mostantól veszélyt jelent. Mindnyájan lehetséges árulók vagyunk.

Rollo értette, mit akarnak, de akkor se volt igazuk. A nép ostoba, a

szabadság szédítően veszélyes. Az embereknek harcolniuk kell Erzsébet eretneksége ellen akkor is, ha ez megnehezíti, sőt veszélybe sodorja az életüket.

– Ti, asszonyok, nem értetek a politikához – közölte velük.

Bejött Bartlet, Margery fia. Rollo büszkén tekintett a fiúra. Bartlet az ő unokaöccse, akiből egy napon Shiring grófja lesz.

– Ma játszhatunk a cicákkal? – kérdezte Bartlet.

– Persze, édesem! – felelte az anyja, majd megmagyarázta: – Ned cirmos macskájának kiscicái lettek, és Bartlet odáig van értük.

– Én a helyedben nem időznék sokáig a Willard-házban – intette Lady Jane.

Rollo nem értette, miért beszél ennyire fagyosan az anyja, de aztán eszébe jutott, micsoda fáradságba került rábírni Margeryt, hogy inkább Bartnak legyen a felesége, és nem Nednek. Igaz, régen volt, de Lady Jane talán attól fél, hogy az emberek majd azt képzelik, Margery hátsó szándékkal megy Ned házába.

Talán így is van.

Kiverte a fejéből a gondolatot, mert fontosabb dolgai voltak.

– Várnak a tanácsba a városházán – mondta. – Viszontlátásra ebédnél. – Megcsókolta az anyját, és kiment.

Kingsbridge-et a tizenkét elöljáró – csupa helyi kereskedő – tanácsa irányította, akik fölött a polgármester elnökölt. Rollo átvette az apja elöljárói posztját, amikor megörökölte a családi gyapjúkereskedést, de a polgármester most Elijah Cordwainer volt, Dan Cobley országos cimborája. A tanács a városházán ülésezett, úgy, mint évszázadok óta.

Rollo felment a főutcán a kereszteződésig, belépett a városházára, és abban a tudatban hágott fel a tanácsterembe vezető lépcsőn, hogy egy tiszteletre méltó hagyományt folytat. A falakat füsttől megfeketedett fatáblákkal burkolták. Bőrszékek vették körül az asztalt, amelyet mára porrá lett kezek karistoltak össze. A tálalón marhasült és egy korsó sör

várta azokat, akiknek nem volt idejük reggelizni.

Rollo elfoglalta a helyét. Ő volt itt az egyetlen katolikus; egyetlen másik tanácsnokkal sem találkozott még Paul atya titkos miséin. Kissé elbátortalanodott, mintha kém lenne az ellenségek között. Korábban nem érezte magát így. Csak nem a pápai bulla miatt van? Mégis igaza lenne Margerynek? Reméljük, hogy nincs.

A tanács szabályozta a város kereskedelmét és iparát. Délelőtt a súlyokról és mértékekről, az árakról és a bérekről, a mesterekről és az inasokról folyt a szó. Jelentették, hogy másunnan jött kereskedők a tiltott Tower-fontot használták a piacon, amely könnyebb az engedélyezett Troy-fontnál.[2] Megvitatták a szóbeszédet, hogy Erzsébet királynő 5000 láb helyett egységesen 5280 lábban állapíthatja meg egy mérföld hosszát. Éppen ebédszünetet akartak tartani, amikor Cordwainer polgármester bejelentette, hogy még egy ponttal – nevezetesen a pápai bullával – kívánja kiegészíteni a jegyzőkönyvet.

Rollo nem értette. A tanácsban sosem esett szó a vallásról. Mi ez az egész?

– Sajnálatos módon a pápa jónak látta megparancsolni az angoloknak, hogy ne engedelmeskedjenek felséges királynőnknek – mondta Cordwainer.

– Mi köze ennek ehhez a tanácshoz? – kérdezte ingerülten Rollo.

Cordwainer kínosan feszengett.

– Nohát, szóval, Cobley elöljáró úgy érzi, hogy kérdések merülhetnek fel…

Szóval Dan Cobley forral valamit, gondolta Rollo. Ez aggasztó. Dan még mindig őt hibáztatta Philbert kivégzéséért, és bosszúra szomjazott.

Mindenki Danre nézett.

– Rossz lenne, ha az árulás árnyéka hullana Kingsbridge városára – kezdte el Dan a nyilvánvalóan előkészített beszédet. – Bizonyára mind egyetértetek vele.

Helyeslő dünnyögés volt a válasz. Margery megmondta a reggelinél, hogy a bulla az összes katolikusból árulót csinál. Sötét balsejtelem töltötte el Rollót.

– A gyanú elhárítására van egy egyszerű javaslatom – folytatta Dan. – Kingsbridge összes kereskedője tegyen esküt a Harminckilenc cikkelyre.

Csend lett a szobában. Mindenki tudta, mit jelent ez: nyílt támadást Rollo ellen. A Harminckilenc cikkely volt az anglikán vallás katekizmusa. A katolikus, aki ezeket elfogadja, hittagadást követ el. Rollo előbb halt volna meg, semhogy letegyen egy ilyen esküt.

És ezt itt mindenki tudta.

Nem minden kingsbridge-i protestáns volt olyan engesztelhetetlen, mint Dan. A többség csak arra vágyott, hogy békében üzletelhessen. Ám Dan ravaszul meggyőző tudott lenni.

Megszólalt a jogász Paul Tinsley, a város jegyzője:

– A parlament többször próbálta már fölesketni a cikkelyekre a hivatalnokokat, de őfelsége mindig megtagadta ennek a törvénynek a jóváhagyását.

– Legközelebb nem tagadja meg – mondta Dan. – A bulla után nem.

– Lehet – bólintott Tinsley. – De inkább várjuk ki a parlament döntését, semhogy magunk vegyük a kezünkbe a dolgot.

– Miért várjunk? – kérdezte Dan. – Csak nincs köztünk olyan, aki tagadná a cikkelyek igazságát? Ha pedig van, engednénk, hogy a pápai bulla után is kereskedjen Kingsbridge-ben?

– Akár igazad is lehet, Cobley elöljáró – mondta rendületlen szelídséggel Tinsley. – Mindössze annyit javasolok, hogy ne döntsünk elhamarkodottan.

– Tinsley elöljárónak igaza van – szólalt meg Rollo. – Én mindenesetre nem írok alá olyan hitvallást, amit Cobley elöljáró tesz elém. Természetesen más lenne a helyzet, ha őfelsége, a királynő szólítana föl rá. – Ebben hazudott. Neki egykutya volt a kettő, csakhogy most a

megélhetése forgott kockán.

– És ha kiszivárogna, hogy volt ez a vitánk, és nem jutottunk egyetértésre? – kérdezte Dan. – Nem kevernénk-e gyanúba *magunkat?*

Az asztalnál többen is kelletlenül bólintottak. Rollo kezdte hinni, hogy Dan keresztülviszi az akaratát.

– Úgy gondolom, szavaznunk kell – mondta Cordwainer. – Akik Cobley elöljáró javaslata mellett vannak, emeljék fel a kezüket.

Tíz kéz repült a levegőbe. Csak Rollo és Tinsley szavazott ellene.

– A határozatot elfogadtuk – mondta Cordwainer.

Rollo felállt, és kiment.

New Castle-ban, egy júliusi reggelen Margery az ágyából hallgatta a madarakat. Boldog volt, bűntudatos és rémült.

Boldog volt, mert szerette Nedet, és Ned szerette őt. Az egész májust lent töltötte Kingsbridge-ben, és hetente többször találkoztak. Azután Ned parancsot kapott, hogy jelentsen a déli part erődítményeinek állapotáról. Margerynek szokása volt hetente legalább egyszer titkos misékre járni Stephen Lincoln társaságában félreeső falvakba és külvárosi istállókba; úgy szervezték meg Neddel, hogy útjaik ilyenkor keresztezzék egymást. Kimódolták, hogy ugyanabban a kisvárosban vagy közeli falvakban töltsék az éjszakát. Sötétedés után tartották a légyottjaikat, amikor a legtöbb ember már ágyba bújt. Ha Margery egy fogadóban szállt meg, Ned besurrant a szobájába. Meleg éjszakákon néha az erdőben találkoztak. A titkolózás hihetetlenül izgatóvá tette a viszonyukat. Jelenleg a férfi alig pár kilométerre volt New Castle-tól, és Margery azt remélte, hogy valamilyen ürüggyel elszökhet hazulról, hogy hozzá rohanjon. Folyamatos lázban égett, amitől alig bírt enni. Vajas kenyéren és vizezett boron élt.

Bart mintha semmit se vett volna észre. Ugyanúgy nem jutott volna eszébe, hogy a felesége hűtlen legyen hozzá, mint ahogy a saját ebétől sem várta el, hogy megharapja. Margery anyja, Lady Jane alighanem

gyanakodott, de nem szólt, mert félt, hogy baj lesz belőle. Ám Margery tudta, hogy ezt nem úszhatják meg a végtelenségig. Lehet, hogy egy hét, lehet, hogy egy év múlva, de mindenképpen rajtakapják őket. Mégsem bírta abbahagyni.

Boldog volt, ugyanakkor kínozta a lelkiismeret. Gyakran gondolt arra a percre, amikor letért a jó útról. Akkor történt, amikor megparancsolta a komornájának és a fegyveresnek, hogy gyalogoljanak vissza Wigleigh-be ennivalóért. A szíve mélyén tudnia kellett, hogy le fog feküdni Neddel a patakparton, a vadvirágok szőnyegén, és a kilátás túlságosan édes volt, hogy ellenállhasson. Látta a meredek és tövises kaptatót a mennyekbe, de ő az élvezetek rózsás ösvényét választotta. Bűnt követett el, amit élvezett, és megismételt. Naponta megesküdött, hogy véget vet neki, és ha meglátta Nedet, mindannyiszor füstbe ment az elhatározása.

Félt a következményektől itt és a túlvilágon. Isten okvetlenül megbünteti. Küldhet rá szörnyű betegséget, megőrjítheti, kiolthatja a szeme világát. Időnként annyit rágódott rajta, hogy belefájdult a feje. Más oka is volt a félelemre. Rossz előérzete a pápai bullával kapcsolatban tragikusan beigazolódott. A puritánok boldogan mutogathattak a katolikusokra mint a nemzetbiztonságot veszélyeztető tényezőkre. Lett ürügye a türelmetlenségnek.

Bart már nem úszta meg egy shillinggel, hogy nem járt a templomba: heti egy fontot kellett fizetnie, ami nagy összeg volt. Egy fontért egy muskétát, egy díszes inget vagy egy kis pónit lehetett venni. A kiadás meglátszott a bérletekből bejött heti ötven-egynéhány font jövedelmen. A parókiai kurátor természetesen félt a gróftól, ennek ellenére marokra fogta a bátorságát, és hetente eljött a kastélyba a pénzért, Bartnak pedig fizetnie kellett.

A bullának még rosszabb következményei lettek Rollóra nézve. Elvesztette az üzletét, mert nem volt hajlandó esküt tenni a Harminckilenc cikkelyre. Kénytelen volt eladni a Priory Gate-et az

ujjongó Dan Cobley-nak. Lady Jane most New Castle-ban lakott Margeryvel és Barttal. Rollo elment, még az anyja sem tudta, hova.

Ned tajtékzott dühében. Erzsébet királynő mindent kockára tett a vallásszabadság eszményéért, amelyet sikerült is megőriznie teljes tíz évig, bebizonyítva, hogy igenis, meg lehet csinálni, erre most éppen a pápa aknázza alá a művét! Margery nem szerette hallgatni, amikor a pápát szidta, noha titokban egyetértett vele, ezért inkább csak kerülni próbálta a témát.

Tulajdonképpen tőle telhetőleg került minden komoly témát, hogy csak a szerelemmel foglalkozhasson. Ha nem volt Neddel, arról álmodozott, mikor lesz a következő találka, és mit fognak csinálni akkor. Amikor képzelete elkezdte fölfesteni magukat együtt, és gondolatban hallotta a forró szavakat, amelyeket a férfi dünnyög majd, amikor simogatja, az ismerős húzást érezte a lába között, és a keze odatévedt a pontra, amely kisugározta a kéjt. Különös, de a légyottok Neddel nem oltották ki ezt a vágyat, sőt mostanában még gyakrabban csinálta, mintha egyik bűn szítaná a másikat.

Mick, a kutyája felébredt az ágy mellett, és morgott.

– Csitt! – mormolta az asszony, de Mick most már ugatott. A következő percben dörömböltek a ház ajtaján.

Margery a hangból tudta, hogy a baj bekövetkezett. A zörgetés hangos volt, kitartó, követelő, parancsoló. Kevesen mertek ilyen harciasan, pökhendin kopogtatni egy gróf ajtaján. Kiugrott az ágyból, az ablakhoz futott. Odakint Matthewson seriff állt kilenc-tíz emberével.

Margery nem tudta pontosan, mit akar a seriff, de abban nem kételkedett, hogy a valláshoz van köze.

Kirohant a szobából, menet közben kapva fel egy köpenyt a hálóingére. Arrébb a folyosón Bart kilesett a szobájából.

– Mi az? – kérdezte kásásan.

– Nehogy ajtót nyiss! – felelte Margery.

A zörgetés folytatódott.

Margery elfutott Stephen Lincoln szobájáig, és rögtön be is rontott az ajtón: most nem volt idő negédeskedésre. A káplán már felöltözött, és az imazsámolyánál térdelt.

– A seriff van itt – mondta az asszony. – Jöjjön velem. Hozza a szentségeket.

Stephen felkapta a ládikát, amelyben a miséhez szükséges tárgyakat tartotta, és követte Margeryt.

Feltűnt a hálóinges Bartlet, nyomában álmos fiatal dajkájával.

– Menj vissza a szobádba, Barty! – szólt rá az anyja. – Bejövök érted, ha kész a reggeli!

Leszáguldott a lépcsőn, miközben imádkozott, hogy a szolgák ne engedjék be Matthewsont. Így is majdnem elkésett, mert a kis Nora Robert már emelte volna le a keresztrudat, miközben azt kiabálta:

– Jól van, jól van! Nyitom már!

– Várj! – sziszegte oda Margery.

Egész személyzetük katolikus volt. Meg fogják érteni, mi a helyzet, és hallgatni fognak.

Sarkában Stephennel Margery végignyargalt a folyosón, keresztülvágott egy kamrán, felszaladt egy csigalépcsőn, majd le egy rövidebb grádicson egy befalazott végű, rövid járatba, amely az egykori vár rég nem használt sütödéjébe vezetett. Felrántotta a hatalmas kemence vasajtaját, amelyben oly sok évnek előtte csókolózott Neddel.

– Ide! – mondta Stephennek. – Bújjon el!

– Nem fognak itt keresni?

– Menjen el egészen a végébe, és nyomja meg a falat, akkor átjut egy titkos rekeszbe. Siessen!

Stephen bemászott a ládájával, Margery becsukta az ajtót.

Lihegve tért vissza a nagyterembe. Az anyja már ott volt, hálófőkötőben, aggodalmasan. Margery szorosabban összehúzta magán a

köpenyt, majd bólintott Norának.

– Most már kinyithatod!

Nora ajtót nyitott.

– Jó reggelt, seriff! – mondta vidáman Margery. – De nagyon dörömbölt! Ennyire sietős?

Matthewson nagydarab ember volt, aki gorombán elbánt a latrokkal, de nem szokta meg a grófnék társaságát. Kihívóan felszegte az állát, és azt harsogta:

– Őfelsége, a királynő elrendelte Stephen Lincoln letartóztatását, akit azzal gyanúsítanak, hogy áruló összeesküvést szőtt a skótok királynőjével!

A vád nevetséges volt. Stephen sose találkozott Skóciai Máriával, és különben sem lett volna bátorsága egy összeesküvéshez. Viszont a feljelentés gonosz volt, Margery gyanúja szerint Dan Cobley állt mögötte. De azért mosolyogva válaszolt:

– Akkor fölösleges volt ilyen korán felverni minket. Stephen nem pap, és nincsen itt.

– De itt lakik!

– A gróf titkára volt, de elment. – Kétségbeesetten rögtönözve hozzátette: – Azt hiszem, talán Canterburybe. – Ennyi elég is részletnek. – Mellesleg bizonyos vagyok benne, hogy sose volt köze a skótok királynőjéhez. Sajnálom, hogy feleslegesen fáradt idáig. De ha már itt van, nem óhajtana az embereivel egy kis reggelit?

– Köszönöm, nem. – Matthewson az embereihez fordult. – Kutassátok át a házat.

– Nem, azt már nem! – hallotta Margery a férje hangját. Odafordult, és látta, amint Bart jön lefelé a lépcsőn, nadrágban, csizmában, karddal. – Mi a poklot keres itt kend, Matthewson?

– A királynő parancsát hajtom végre, mylord, és remélem, nem sérti meg őfelségét azzal, hogy akadályoz.

Margery odaugrott a férje és a seriff közé.

– Nehogy nekimenj – mondta halkan a férjének. – Nehogy kivégezzenek, mint az apádat. Hadd kutassa át a házat. Úgyse talál semmit.

– Szarok rá!

– Lordságodat azzal gyanúsítják, hogy menedéket ad egy Stephen nevű katolikus papnak, aki áruló – mondta a seriff. – Okosabb lesz, ha most mindjárt átadja nekünk.

Margery följebb emelte a hangját.

– Már elmagyaráztam, hogy Stephen nem pap, és már nem lakik nálunk.

Bart nem értette. Közelebb lépett a feleségéhez, és azt súgta:

– De mi van…

– Bízzál bennem! – sziszegte az asszony.

Bart befogta a száját.

Margery ismét fölemelte a hangját.

– Hagynunk kellene, hadd győződjön meg róla a seriff, hogy az igazat mondjuk. Utána mindenki megnyugszik.

Bart végre meglátta a fényt.

– A régi kemence? – kérdezte némán mozgó szájjal.

– Igen, én is így gondolom, hadd kutassanak – mondta Margery.

Bart a seriffre nézett.

– Na, jó, de ezt nem felejtem el, főleg azt, amit kend csinált.

– Nem az én döntésem, mylord, mint ezt uraságod is tudja.

Bart megvetően röffentett.

– Munkára, emberek – rendelkezett Matthewson. – Különösen figyeljetek a régi vár romjaira. Ott biztos rengeteg a búvóhely. – A seriffnek volt esze.

Bart dühöngve elvonult az ebédlőbe, Lady Jane követte. Margeryben nem volt annyi hidegvér, hogy házkutatás közben is leülhessen enni, így hát követte a seriffet végig a házban.

Bár az osztag az új ház folyosóit és termeit is átkutatta, Matthewsont

jobban érdekelte a régi kastély. Lámpást vitt magával, hogy bevilágíthasson a sötét zugokba. Elsőnek a kápolnát vizsgálta át. Megakadt a szeme egy elfeledett ős sírján. Megragadta a lovagot ábrázoló faragványt, és mozgatni próbálta, hátha félrecsúszik a kő, de az meg se moccant.

Majdnem utolsónak került sor a sütödére. A seriff kitárta a vasajtót, és bevilágított. Margery egykedvűséget mímelt, de visszafojtotta a lélegzetét. Matthewson vállig bebújt a kemencébe, körbefordította a lámpát. valóban olyan láthatatlan a hátsó ajtó, mint Margery emlékezett? A seriff felmordult, de az asszony nem tudta mire vélni a hangját.

Aztán Matthewson előbújt a kemencéből, és becsapta az ajtót.

– Gondolja, hogy papokat tartunk a kemencében? – kérdezte vidoran Margery. A seriff remélhetőleg nem vette észre a hangjában a gyönge remegést.

Matthewson bosszús képet vágott, és nem válaszolt az évődő kérdésre.

Visszamentek a hallba. Matthewson dühös volt. Gyanította, hogy április bolondját járatták vele, de sehogy sem jött rá, hogyan.

Éppen távozni készült, amikor nyílt az ajtó, és bejött Sir Ned Willard.

Margery iszonyodva bámult rá. Ned ismeri a régi sütöde titkát. Miért van itt?

Ned homlokára fénylő hártyát vont az izzadság, és lihegett; vélhetőleg meghajtotta a lovát. Margery szerint hallhatott valamit a seriff parancsáról. De mi a célja? Nyilván őérte is aggódott, de mint protestáns, nem akarja vajon kiugrasztani a bokorból az üldözött papot? Az a már-már szerelmes hűség, amellyel Erzsébet királynőt szolgálja, lehet-e erősebb a szerelemnél Margery iránt?

Ned ellenségesen mérte végig Matthewsont.

– Mi folyik itt? – kérdezte.

A seriff elismételte a magyarázatot.

– Stephen Lincolnt árulással gyanúsítják.

– Nem hallottam ilyen gyanúról – jelentette ki Ned.

– Tudomásom szerint kelmed, Sir Ned, húsvét óta nem járt Londonban, úgyhogy nem is hallhatta. – A seriff udvariasan fogalmazott, de megvetően mosolygott.

Margery látta Ned arcán, hogy bután érzi magát. Büszke volt rá, hogy mindenről elsőnek értesül. Most melléfogott, és ennek minden kétséget kizáróan Margery az oka.

– Stephen Lincoln nincs itt – mondta az asszony. – A seriff nagyon alaposan átkutatta a házamat. Ha egy katolikus egerünk lett volna az éléskamrában, szerintem azt is kiugrasztja.

– Örömmel hallom, hogy ilyen lelkiismeretesen teljesítik a királynő parancsait. – Ned színleg azonnal fordított a köpönyegén. – Gratulálok, seriff.

Margery olyan ideges volt, hogy sikítani tudott volna. Most azt fogja kérdezni Ned, hogy: *De azt a titkos fülkét is megnézte az ócska kemence mögött?* Nyugalmat parancsolt magára.

– Ha csak ennyi, seriff…

Matthewson habozott, de már nem volt mit tennie. Zivataros ábrázattal távozott, még csak nem is köszönt mérgében.

Emberei sorra kiszállingóztak utána.

Bart kijött az ebédlőből.

– Elmentek?

Margery nem bírt beszélni. Kitört belőle a sírás.

Bart átölelte.

– No, no! – mondta. – Remek voltál!

Margery ránézett a férje válla fölött Nedre, akinek olyan volt az arca, mintha kínpadra húznák.

Rollo bosszút akart állni.

Fáradtan, porosan, sistergő gyűlölettel és haraggal érkezett meg 1570 júniusában Douai-ba, ebbe az egyetemi városba Németalföld francia ajkú,

délnyugati részében. A város Oxfordra emlékeztette, ahol tanult. Milyen sok templom és gyönyörű kollégium volt benne! Meg virágoskertek és gyümölcsösök, ahol tanárok és diákok sétálgathattak és beszélgethettek. Az volt az aranykor, gondolta keserűen. Az apja élt és virult, egy erős katolikus ült Anglia trónján, Rollo jövője biztosnak látszott.

Hosszú utat tett meg gyalog a flandriai lapályon, de a lába nem fájt annyira, mint a szíve. A reformátusoknak sosem elég, gondolta dühösen. Angliának van protestáns királynője, kezes püspökei, angol nyelvű Bibliája és megreformált imakönyve. A festményeket leszedték, a szobrokat lenyakazták, az aranyfeszületeket beolvasztották. Ez sem volt elég. El kellett venniük Rollo üzletét és otthonát, ki kellett űzniük a hazájából.

Egy napon megbánják.

Francia–angol keveréknyelven érdeklődve elvergődött egy nagy és csúnya téglaépületig a boltok és bérkaszárnyák egyik utcájában. Minden reményét ebbe a lehangolóan jelentéktelen házba vetette. Anglia visszatérítését az igaz kereszténységhez és Rollo bosszúját itt kell kezdeni.

Az ajtó nyitva állt.

A hallban egy virgonc, rózsás képű ember fogadta, aki tíz évvel lehetett fiatalabb a harmincöt éves Rollónál.

– Bonjour, monsieur – üdvözölte udvariasan.

– Angol, ugye? – kérdezte az ember.

– Ez az Angol Kollégium?

– Igen.

– Hála Istennek! – Rollo fellélegzett. Hosszú volt az út, de megérkezett. Hamarosan megtudja, hogy a cél megfelel-e a reményeinek.

– Leonard Price vagyok, de szólítson csak Lennynek. Mit keres itt?

– Elveszítettem a megélhetésemet Kingsbridge-ben, mert nem voltam hajlandó aláírni a Harminckilenc cikkelyt.

– Derék ember!

– Köszönöm. Szeretném visszahozni Angliába az igazi hitet, és azt

hallottam, hogy nektek ez a küldetésetek.

– Ismét csak igen. Papokat képezünk ki, aztán hazaküldjük őket – természetesen titokban –, hogy vigyék el a szentségeket az ottani hív katolikusoknak.

Ez az eszme éltette Rollót. Most, hogy Erzsébet királynő kezdi megmutatni, hogy igazából zsarnok, az egyház visszavág. Rollo is visszavág. Az élete romokban, nincs mit veszítenie. Gazdag kingsbridge-i elöljárónak kellett volna lennie, aki a város legjobb házában lakik, és előbb-utóbb polgármester lesz, mint az apja; ehelyett számkivetett, aki egy idegen ország poros útjait rója. De jön még kutyára dér.

Lenny lehalkította a hangját.

– Ha William Allent, alapítónkat kérdené, ő azt válaszolná, hogy egyedüli feladatunk a papok képzése. Ám itt magasztosabb eszméik is vannak némelyeknek.

– Hogy érti ezt?

– Erzsébetet le kell taszítani a trónról, és Skóciai Máriának kell uralkodnia.

Rollo ezt akarta hallani.

– Valóban ezt tervezitek?

Lenny tétovázott, alighanem ráeszmélt, hogy eljárt a szája.

– Nevezze álomnak – mondta. – De olyannak, amit sokan álmodnak.

Ehhez nem fért kétség. Mária joga a trónra örök beszédtéma volt a katolikus ebédlőasztaloknál.

– Láthatom William Allent? – kérdezte buzgón Rollo.

– Menjünk, kérdezzük meg. Jelenleg nagyon fontos látogatója van, de talán mindketten szeretnének beszélni egy lehetséges újonccal. Jöjjön velem.

Lenny fölvezette Rollót az emeletre. Rollóban pezsgett a derűlátás és a lelkesedés. Talán mégsem ért véget az élete. Lenny kopogtatott egy ajtón, majd benyitott egy tágas, világos szobába, ahol két ember diskurált

elmélyülten a könyvekkel borított falak között. Lenny megszólította az egyiket, egy vékony arcú férfit, aki pár évvel lehetett idősebb Rollónál, és volt valami lompos az öltözetében, ami az oxfordi professzorokra emlékeztetett:

– Elnézést a zavarásért, uram, de arra gondoltam, szívesen találkozna valakivel, aki most érkezett Angliából.

Allen a vendégéhez fordult.

– Megengedi? – kérdezte franciául.

A másik ember fiatalabb volt, de sokkal drágább ruhát viselt sárgával hímzett, zöld kelméből. Szédületesen jóképű volt világosbarna szemével, sűrű, szőke hajával. Vállat vont.

– Ahogy óhajtja.

Rollo előrelépett, kezet nyújtott.

– Rollo Fitzgerald vagyok Kingsbridge-ből.

– William Allen vagyok. – Allen megszorította Rollo kezét, majd a vendégére mutatott. – A kollégium nagy barátja, Pierre Aumande de Guise úr, Párizsból.

A francia hidegen bólintott Rollónak, és nem nyújtott kezet.

– Rollo elveszítette a megélhetését, mert nem volt hajlandó aláírni a Harminckilenc cikkelyt – mondta Lenny.

– Derekasan viselkedett – bólintott Allen.

– És csatlakozni akar hozzánk.

– Foglaljanak helyet.

– Milyen iskolázottsága van, Rollo? – kérdezte óvatos angolsággal Aumande de Guise úr.

– Oxfordba jártam, utána jogot tanultam a Gray’s Innben, mielőtt beléptem apám vállalkozásához. Nem vettem föl az egyházi rendet, ám most azt akarom tenni.

– Helyes. – Aumande kissé fölengedett.

– Növendékeinknek a képzés végeztével az a hivatásuk, hogy az

életüket kockáztassák – mondta Allen. – Felfogja ezt? Ha elfogják, megölhetik. Kérem, ne csatlakozzon hozzánk, ha nincs felkészülve erre a sorsra.

– Oktalanság lenne félvállról venni ezt a lehetőséget – válaszolta kellő megfontolás után Rollo, és elégedetten nyugtázta, hogy Allen bólint. – Ám azt hiszem, Isten segedelmével vállalhatom a kockázatot.

Ismét megszólalt Aumande:

– Mit érez a protestánsok iránt? Mármint személyesen.

– Személyesen? – Rollo már kezdte fogalmazni az újabb megfontolt választ, de az indulatai elsodorták. Keze ökölbe szorult. – Gyűlölöm őket! – mondta. Olyan dühbe jött, hogy alig bírta megformálni a szavakat. – Ki akarom irtani őket, el akarom pusztítani őket, az utolsó szálig meg akarom ölni őket! Ezt érzem!

Aumande majdnem elmosolyodott.

– Ebben az esetben, úgy hiszem, lehet helye nálunk.

Rollo megértette, hogy helyesen válaszolt.

– Nos, remélem, hogy legalább pár napot nálunk tölt – mondta higgadtabban Allen –, hogy jobban megismerhessük egymást; utána még beszélhetünk a jövőjéről.

– Álnévre lesz szüksége – mondta Aumande.

– Máris? – kérdezte Allen.

– Minél kevesebben ismerik az igazi nevét, annál jobb.

– Igaza van.

– Legyen a neve Jean Langlais.

– John, az Angol? Helyes. – Allen Rollóra nézett. – Mostantól a neve Jean Langlais.

– De miért? – kérdezte Rollo.

– Majd meglátja – felelte Aumande. – Mindent a maga idejében.

Anglia ezen a nyáron a megszállástól rettegett. A nép úgy vette, hogy a

pápa a bullával ráuszította a katolikus országokat Angliára, és mindennap várták, mikor tűnnek fel a láthatáron a galleonok, tömve állig felfegyverzett katonákkal, akik gyújtogatni, rabolni, asszonyokat leteperni jönnek. Végig a déli partokon kőművesek javították az idő marta várfalakat. A folyótorkolatokban kifényesítették, beolajozták és kipróbálták a rozsdás ágyúkat. Tagbaszakadt parasztfiúk csatlakoztak a helyi polgárőrségekhez, és az íjászatot gyakorolták napfényes vasárnap délutánokon.

Shiring grófnéja másféle lázban égett. Útban Nedhez elképzelte, miket fognak csinálni, és rögtön benedvesedett a várakozástól. Egyszer hallotta valakitől, hogy a francia kurtizánok naponta megmossák és beillatosítják a szemérmüket, mert hátha ott akarják megcsókolni őket a férfiak. Margery nem hitte el a mesét, és Bart biztosan nem is csókolta meg ott, ám Ned mindig megtette, úgyhogy mostantól úgy mosakodott, akár egy kurtizán. Mosakodás közben tudta, hogy újabb halálos bűnre készül, azt is tudta, hogy egy napon megkapja érte a büntetést, ám az ilyen gondolatoktól megfájdult a feje, úgyhogy nem foglalkozott velük.

Kingsbridge-be ment, ahol Bart házában szállt meg a Bélpoklos-szigeten. Az ürügy most az volt, hogy Guillaume Forneronnal kell találkoznia. Dél-Angliában Forneron, a Franciaországból menekült protestáns készítette a legfinomabb patyolatot, Margery nála vásárolt ingeket és hálóruhákat.

A második reggelen egyedül jött el a házból. Susannah barátnőjénél, illetve most már Lady Twyfordnál volt találkozója Neddel. Susannah-nak még mindig megvolt a kingsbridge-i háza, amelyet az apjától örökölt, és időnként bejött ide, amikor a férje elutazott. Ned javasolta az itteni légyottot, mert mindketten úgy érezték, hogy Susannah-ban megbízhatnak, nem árulja el a titkukat.

Margeryt már nem zavarta a gondolat, hogy Susannah valamikor Ned szeretője volt. Susannah pironkodott, amikor Margery közölte vele, hogy

kitalálta az igazságot.

– A tiéd volt a szíve – mondta Susannah. – Nekem csak a teste jutott, szerencsémre nem is akartam ennél többet. – Margery annyira szédelgett a szenvedélytől, hogy egyszerűen nem bírt gondolkozni sem erről, sem másról.

Susannah a szalonban fogadta. Csókot lehelt Margery ajkára, majd azt mondta:

– Futás az emeletre, szerencsés lány!

A szalonból zárt lépcső vezetett föl Susannah budoárjába, ahol Ned várakozott.

Margery a nyakába borult, és olyan mohón csókolóztak, mintha kiéheztette volna őket a szerelem. Az asszony levált a férfi szájáról, és annyit mondott:

– Ágyba.

Átmentek Susannah hálószobájába, és ledobták a ruhájukat. Ned alakja karcsú volt, a bőre fehér, a mellén sötéten burjánzott a szőr. Margery ránézni is imádott.

Csakhogy valami baj volt. Ned hímvesszője ernyedten lekókadt. Barttal gyakran megtörtént az ilyesmi, amikor berúgott, ám Nednél ez volt az első alkalom. Margery elébe térdelt, és szopni kezdte úgy, ahogy Bart tanította. A férjénél néha bevált, Nednél ma nem. Az asszony felállt, két tenyere közé fogta a szeretője arcát, belenézett az aranybarna szempárba. Látta, hogy Ned zavarban van.

– Mi az, életem?

– Egy gondolat – válaszolta a férfi.

– Mégpedig?

– Mi lesz velünk? Mi a jövőnk?

– Miért foglalkozol ezzel? Elég, ha szeretjük egymást.

Ned a fejét rázta.

– Döntenem kell. – Belenyúlt félredobott kabátjába, előhúzott egy

levelet.

– A királynőtől? – kérdezte Margery.

– Sir William Ceciltől.

Margery úgy érezte, mintha váratlan téli szél süvöltött volna bele a nyárba.

– Rossz hír?

Ned az ágyra dobta a levelet.

– Nem tudom, jó-e vagy rossz.

Margery rábámult. A levél úgy hevert az ágytakarón, mint egy halott madár, a feltört, vörös viaszpecsét a vére. Megérezte, hogy ettől a levéltől megváltozik minden.

– Mondd el, mi van benne – szólt halkan.

Ned felült az ágyon, keresztbe tette a lábát.

– Franciaországról ír – mondta. – Az ottani protestánsok, akiket hugenottáknak hívnak, győzelemre állnak a polgárháborúban, hála Erzsébet hatalmas kölcsönének.

Margery ezt már tudta, és elkeserítette az eretnekség feltartóztathatatlan sikere, aminek Ned örült. Margery igyekezett nem is gondolni erre, egyáltalán semmire, ami elválasztotta őket.

– Így hát a katolikus király béketárgyalásokat folytat a protestánsok vezérével, Gaspard de Colignyval – folytatta Ned.

Ennek legalább együtt örülhetett Neddel. Mindketten azt kívánták, hogy keresztények és keresztyének hagyják abba egymás gyilkolását. De miben árthat ez az ő szerelmüknek?

– Erzsébet királynő elküldi közvetítőnek a tárgyalásokra egyik munkatársunkat, Sir Francis Walsinghamet.

Margery nem értette.

– Tényleg szükségük van a franciáknak egy angolra a béketárgyalásaikon?

– Nem, az csak a fedőtörténet. – A férfi habozott. – Cecil nem ír többet

erről, de így is képes vagyok kitalálni az igazságot. Neked örömmel elmondom, mit gondolok, de senkinek sem adhatod tovább.

– Rendben – válaszolta kedvetlenül az asszony. Ez a diskurzus csak elodázta a rettegett pillanatot, amelyben értesül a sorsáról.

– Walsingham kém. A királynő tudni akarja, mi a szándéka Franciaország királyának Skóciai Máriával. Ha a katolikusok és a hugenották valóban kibékülnek, a király figyelme Skócia, sőt akár Anglia felé fordulhat. Erzsébet mindig tudni akarja, mit forralhatnak mások.

– Tehát a királynő küld Franciaországba egy kémet.

– Ha így veszed, nem nagyon lesz titok.

– Akkor sem adom tovább, de most már áruld el, az ég szerelmére, mi köze ennek hozzád és hozzám?

– Walsinghamnek szüksége van egy titkárra, aki folyékonyan beszél franciául, és Cecil azt akarja, hogy én menjek. Szerintem neheztel rám, amiért ilyen sokáig távol maradtam Londontól.

– Tehát elhagysz – mondta boldogtalanul Margery. Ezt jelentette a halott madár.

– Nem szükséges. Folytathatjuk, ami eddig volt. Szeretjük egymást és titokban találkozunk.

Margery a fejét rázta. Feje kitisztult, hetek óta először tudott rendesen gondolkozni.

– Borzasztó kockázatot vállalunk minden alkalommal. Egy napon úgyis rajtakapnak. Akkor Bart megöl téged, elválik tőlem, és nem látom többé Bartletet.

– Hát akkor szökjünk meg. Majd azt mondjuk, hogy házasok vagyunk: Mr. és Mrs. Weaver. Elhajózunk Antwerpenbe: van ott egy távoli rokonom, Jan Wolman, akitől kapok munkát.

– És Bartlet?

– Őt is visszük. Különben se Bart fia.

– Egy grófság örökösét elrabolni bűn. Valószínűleg főbenjáró vétség.

Mindkettőnket kivégezhetnek.

– Ha elvágtatunk Combe Harbourba, kint lehetünk a tengeren, mielőtt bárki észbe kaphatna.

Margery annyira szeretett volna igent mondani. Az elmúlt három hónapban olyan boldog volt, amilyen csak tizenöt évesen lehetett utoljára. A vágy a közös életre lázként perzselte a testét, ám azt is tudta, hogy Nedet sose tenné boldoggá az antwerpeni rokonnak végzett munka. Egész férfikorát Anglia kormányzásának szentelte, amit mindennél jobban szeretett. Bálványozta Erzsébet királynőt, tisztelte William Cecilt, imádta az örökös kihívásokat. Tönkremenne, ha Margery megfosztaná ettől.

És neki is megvan a saját munkája. Bár az elmúlt hetekben szégyenletes módon szent küldetésével álcázta házasságtörő légyottjait, de ez nem tántorította el a feladattól, amelyre Isten kiszemelte. Ezt feladni ugyanolyan nagy bűn lenne, mint a házasságtörés.

Ideje véget vetni a dolognak. Majd meggyónja a vétkét, és könyörög Isten bocsánatáért. Ismét az lesz az életcélja, hogy eljuttassa a szentségeket a nélkülöző angol katolikusokhoz, és idővel talán majd érezheti, hogy elnyerte a bocsánatot.

Ahogy döntött, nyomban el is sírta magát.

– Ne! – kérte Ned. – Majdcsak kitalálunk valamit!

Margery tudta, hogy nem tehetik. Átölelte, magához húzta a férfit. Visszadőltek az ágyra.

– Ned, drága Ned – súgta az asszony. Könnyeivel áztatta a férfi arcát, miközben csókolóztak. Ned hímtagja váratlanul fölágaskodott. – Csak még egyszer – mondta az asszony.

– Nem ez az utolsó – mondta a férfi, és ráfeküdt.

De igen, ez az, gondolta Margery, amit már nem tudott kimondani. Átadta magát a bánatnak és a gyönyörnek.

Hat héttel később Margery megtudta, hogy állapotos.

17

Sir Francis Walsingham úgy hitt a listákban, mint a *Szentírás*ban. Listába szedte, hogy kikkel találkozott előző nap, és kikkel fog másnap. Továbbá ő és Sir Ned Willard listát vezetett az összes gyanús angolról, aki Párizsba jött.

1572-ben Walsingham volt Erzsébet királynő követe Franciaországban, és Ned volt a helyettese. Ned tisztelte Walsinghamet, akárcsak Sir William Cecilt, de nem ugyanazzal az elakadó lélegzetű áhítattal. Walsingham inkább hűséget és csodálatot ébresztett benne, mintsem megilletődött rajongást. Persze a két államférfi is különbözött, ám Walsingham helyettese sem volt azonos Cecil lelkes ifjú pártfogoltjával. Ned felnőtt.

Kezdettől végzett titkos megbízásokat Erzsébetnek, de most ő és Walsingham ahhoz a gyorsan terjeszkedő, titkos hírszerző hálózathoz tartozott, amelyet azért hoztak létre, hogy megvédje Erzsébetet és kormányát egy véres államcsínytől.

A pápai bulla veszélybe sodorta a békét az angliai katolikusok és protestánsok között, amelyet Erzsébet tíz éven át fenntartott. Már túl is voltak az első komoly összeesküvésen. Roberto Ridolfi, a pápa angliai ügynöke meg akarta gyilkoltatni Erzsébetet, és trónra akarta ültetni Stuart Máriát, majd hozzá akarta adni Norfolk herceghez. A titkosszolgálat fölfedezte a tervet. A herceget pár napja lenyakazták, de senki sem hitte, hogy ezzel pont került a mondat végére.

Erzsébet többi tanácsadójához hasonlóan Ned is attól félt, hogy még több összeesküvés várható. Veszélyben forgott minden, amiért tizennégy éve dolgozott. A vallásszabadság álma máról holnapra az inkvizíció és a kínvallatás rémálmává torzulhat, és Angliában ismét a máglyán égő emberi hús förtelmes szagát hordhatja a szél.

Angliából tucatszám menekültek a gazdag katolikusok, zömmel Franciaországba. Ned és Walsingham meg volt győződve arról, hogy a legközelebbi összeesküvést Erzsébet ellen Párizsban főzik ki. Az volt a feladatuk, hogy azonosítsák az összeesküvőket, kipuhatolják szándékaikat, meghiúsítsák terveiket.

Az angol követség a Latin negyedben, a folyótól délre, egy bal parti, nagy házban működött. Walsingham nem volt gazdag ember, Anglia sem volt gazdag ország, így nem engedhették meg maguknak a költségesebb jobb partot, ahol a francia főurak palotái álltak.

Ma Ned és Walsingham a Louvre-palotába, a királyi udvarba volt hivatalos. Ned már nagyon várta, mert Franciaország legbefolyásosabb férfijainak és nőinek gyülekezete pompás alkalom volt az adatszerzésre. Az udvaroncok pletykáltak, és volt köztük, akinek eljárt a szája. Ned majd fecseg mindenkivel, és feltérképezi a titkos áramlatokat.

Csak egy kicsit idegeskedett, nem is maga, inkább a főnöke miatt. A negyvenéves Walsingham briliáns elme volt, de híján minden kellemnek. Bemutatkozása IX. Károlynál kínos volt. Walsingham, a makacs puritán talpig feketébe öltözött, mert sose járt másban, de a tiritarka francia udvarban úgy vette ki magát, mint egy református dörgedelem.

Ned már az első alkalommal felismerte Pierre Aumande de Guise-t, akivel Saint-Dizier-ben, Stuart Máriánál találkozott. Tizenkét éve történt, de még élénken emlékezett Aumande-ra, akiben minden szemrevalósága és eleganciája ellenére is volt valami hátborzongató.

Károly király csípősen megkérdezte Walsinghamtől, valóban szükséges-e, hogy Erzsébet börtönben tartsa Stuart Máriát, Franciaország egykori királynéját, a skótok lemondatott királynőjét és az ő sógornőjét. Walsingham eléggé ismerte a *Példabeszédek könyvé*t, hogy észben tartsa, miszerint *az engedelmes felelet elfordítja a harag felgerjedését*, ám ő erényes felháborodással válaszolt, ami örök gyengesége a puritánoknak, mire a király olyan lett, akár a jég.

Azóta Ned különös gondot fordított rá, hogy nyakas főnökénél kedvesebb és nyájasabb legyen. Olyan öltözködési stílust alakított ki magának, ami egy nem szélsőségesen vallásos, alacsonyabb állású diplomatához illik. Ma pasztellkék ujjast viselt őzbarna béléssel, párizsi mércéhez képest egyszerűt, de Ned reményei szerint kellően sikkeset, hogy ellensúlyozza Walsingham megjelenését, aki csökönyösen ragaszkodott a feketéhez.

Padlásszobája ablakából ellátott a Szajnán át a Notre-Dame-székesegyház kettős tornyáig. Homályos tükre mellett kicsi arckép állt, amit Margerytől kapott. A festő természetesen hihetetlenül rózsásfehérré idealizálta a bőrét, viszont jól elkapta göndör tincseinek erdejét és a dévaj mosolyt, amelyet Ned úgy szeretett.

Még mindig szerette. Két éve kénytelen volt elfogadni, hogy az asszony sose hagyná el a férjét, és remény híján a szenvedélye alacsony lángon égett, ám a tűz nem aludt ki, és talán sosem fog.

Kingsbridge-ből nem jöttek hírek. Nem hallott Barney-ról, aki valószínűleg most is a tengert járja. Margeryvel megegyeztek, hogy nem kínozzák magukat levelezéssel. Mielőtt elhagyta Angliát, Nednek az volt az utolsó dolga, hogy hatálytalanította a Stephen Lincoln ellen kiadott letartóztatási parancsot, amelyhez Dan Cobley fabrikált bizonyítékot. Ha Margery szent kötelességének érzi vigaszt nyújtani az elárvult katolikusoknak, ő nem hagyja, hogy Dan Cobley megakadályozza ebben az asszonyt.

Igazgatta csipkegallérját a tükör előtt, és elmosolyodott, mert a tegnap este látott színjátékra, *A riválisok*ra gondolt. Roppant eredeti komédia volt közemberekről, akik prózában beszéltek, nem versben: két ifjúról szólt, akik ugyanazt a lányt akarták elrabolni, akiről a darab végén kiderült, hogy egyikük húga. Ugyanazon a helyen, egy rövid utcán, nem egészen huszonnégy óra alatt játszódott le az egész. Ned sem Londonban, sem Párizsban nem látott még ehhez fogható szellemes darabot.

Éppen indulni akart, amikor bejött egy szolga.

– Itt van egy asszony, papírt és tintát árul, ő adja legolcsóbban egész Párizsban, ezt állítja – mondta franciául. – Óhajtja látni?

Ned rengeteg drága papírt és tintát elhasznált a királynőnek és Cecilnek szóló, bizalmas levelek fogalmazványaihoz és rejtjelezéséhez. Mivel pedig a királynő ugyanolyan szűkmarkú volt a kémeihez, mint mindenkihez, Ned folyton azt kereste, hol takarékoskodhat.

– Mit csinál most Sir Francis?

– Olvassa a Bibliáját.

– Akkor van időm. Küldd fel.

Pár perc múlva bejött egy harminc körüli nő. Ned érdeklődve nézett rá. Inkább helyes, mint szép; a ruhája szerény, a nézése elszánt, amin enyhít a szem kéksége. Bemutatkozott, hogy ő Thérèse Saint-Quentin, azután árumintákat vett elő a bőrtáskájából, és biztatta Nedet, hogy próbálja ki a papírt és a tintát.

Ned leült az íróasztalához. A papírt is, a tintát is jónak találta.

– Honnan szerzi be a készleteit? – kérdezte.

– A papír itt készül Párizs mellett, a Saint-Marcel elővárosban – felelte a nő. – Van gyönyörű olasz papírom is, az itáliai Fabrianóból, a szerelmes leveleihez.

Ilyet mondani tulajdonképpen kacérkodás, de a nő egy cseppet sem látszott kacérnak. Egyszerűen ismertette a kínálatot.

– És a tinta?

– Magam készítem. Azért ilyen olcsó, habár nagyon jó minőségű.

Ned összehasonlította Thérèse Saint-Quentin árait azzal, amit általában fizetett, megállapította, hogy csakugyan olcsóbbak, így leadta a nőnek a rendelést.

– Holnap elhozok mindent – mondta Thérèse. Lehalkította a hangját. – Megvan önnek a Biblia franciául?

Ned elámult. Létezik, hogy ez a tisztes külsejű, fiatal nő benne legyen a

tiltott könyvek terjesztésében?

– De hiszen azt tiltja a törvény!

– De a törvényszegésért a saint-germaini béke óta már nem jár halálbüntetés – felelte higgadtan a nő.

Mivel ez az egyezmény azokon a béketárgyalásokon született, amelyekre kiküldték Nedet és Walsinghamet, Ned jól ismerte a részleteket. A szerződés korlátozott vallásszabadságot adott a hugenottáknak. Ned szemében az a katolikus ország, amely megtűrte a protestánsokat, ugyanolyan jó volt, mint az a protestáns ország, ahol megtűrik a katolikusokat; a szabadság számított. Ám a szabadság törékeny volt. Franciaország korábban is kötött békeszerződéseket; egy sem tartott sokáig. A hírhedten uszító párizsi hitszónokok nagy hangon tiltakoztak minden békülési kísérlet ellen. A saint-germainit egy házasságnak kellett volna megpecsételni – a király nagytermészetű húgát, Margot hercegnőt eljegyezték a csélcsap Bourbon Henrikkel, Navarra királyával –, de azóta már tizennyolc hónap telt el, és még mindig nem tartották meg az esküvőt.

– A békeszerződést felrúghatják, és bármelyik napon jöhet a váratlan támadás az olyanok ellen, mint ön.

– Aligha lesz meglepetés. – Ned meg akarta kérdezni, miért, de nem volt rá alkalma, mert a nő azonnal folytatta: – Továbbá önben megbízhatok. Erzsébet követe, vagyis reformátusnak kell lennie.

– Miért érdekli? – kérdezte óvatosan Ned.

– Ha akar egy francia Bibliát, szerezhetek.

Ned csak ámult ennek a nőnek a merészségén. Úgy állt a helyzet, hogy valóban akart egy francia Bibliát. Anyanyelvi szinten beszélt franciául, de időnként nem jutottak eszébe bibliai idézetek és célzások, amelyekkel a protestánsok megtűzdelték a beszédüket. Gyakran gondolt rá, hogy el kellene olvasnia az ismertebb fejezeteket, hogy járatosabb legyen a lefordított szövegben. Ha netán kitudódna, hogy van egy francia nyelvű Bibliája, diplomataként nem lehet nagy baja belőle.

– Mennyibe kerül? – kérdezte.

– Két kiadásom van, mindkettőt Genfben nyomtatták: egy szabványos, ami alkalmi vétel, két livre-ért, és egy kétszínnyomású, képekkel, gyönyörű kötésben. Hét livre. Mindkettőt elhozhatom, hogy megmutassam.

– Rendben van.

– Látom, hogy távozni készül. Gondolom, a Louvre-ba, ha ilyen gyönyörűen felöltözött.

– Igen.

– Ebédre visszajön?

– Valószínűleg. – Egészen elhűlt attól, ahogy a nő átvette a beszélgetés irányítását. Ő csak helyeselt mindent, amit Thérèse javasolt. Erélyes volt, de olyan őszinte és megnyerő, hogy Ned nem tudott megsértődni.

– Akkorra elhozom az írószereket és a két Bibliát, hogy választhasson, melyiket akarja.

Nednek nem úgy rémlett, mintha mondta volna, hogy vásárol Bibliát, de annyiban hagyta.

– Alig várom, hogy láthassam őket.

– Akkor délután jövök.

Elképesztően hidegvérű volt.

– Ön nagyon bátor – mondta a férfi.

– Az Úr ad nekem erőt.

Azt nem kétlem, gondolta Ned, noha Thérèse eredetileg sem lehetett nyúlszívű.

– Áruljon el nekem valamit – mondta, végre magához ragadva a kezdeményezést a társalgásban. – Hogyan kezdett el csempészett könyvekkel kereskedni?

– Apám nyomdász volt. 1559-ben megégették mint eretneket, minden vagyonát elkobozták, úgyhogy anyám és én koldusbotra jutottunk. Mindössze néhány Bibliánk maradt, amelyeket apám nyomtatott.

– Tehát tizenhárom éve foglalkozik ezzel?

– Majdnem.

Ez a bátorság elállította Ned lélegzetét.

– Ennek az időszaknak a nagyobb részében ugyanúgy kivégezhették volna, mint az apját.

– Tudom.

– De hát bizonyára megélhetnének olyan ártatlan módon is, hogy csak tintát és papírt árulnak.

– Meg, de hiszünk abban, hogy mindenkinek joga van a maga emberségéből megismerkedni az Úr igéjével, és eldönteni, melyik az igaz tanítás.

Ned is ebben hitt.

– És hajlandó kockáztatni az életét ezért az elvért. – Azt inkább nem tette hozzá, hogy Thérèse-t kétségtelenül meg is kínoznák a kivégzés előtt.

– Igen – felelte a nő.

Ned megigézve bámulta. A nő farkasszemet nézett vele egy pillanatig, majd az mondta:

– Akkor délután jövök.

– Isten vele.

Miután Thérèse távozott, Ned az ablakhoz ment, és kinézett a zsúfolt zöldség- és gyümölcspiacra a place Maubert-en. Thérèse a kelleténél kevésbé tart a protestánsokat sújtó váratlan erőszaktól. *Aligha lesz meglepetés,* mondta. Azt jelentené ez, hogy tudomást szerzett a vakbuzgó katolikusok szándékairól.

Pár perccel később Thérèse kilépett a földszinti ajtón az utcára, és elsietett. Egyenes tartású, apró alak, a járása fürge, céltudatos; hajlandó meghalni a türelem eszményéért, amelyet Ned is vall. Micsoda nő! Micsoda hős!

Addig nézett utána, amíg el nem tűnt a szeme elől.

*

Pierre Aumande de Guise megigazította szőke szakállát, mert az udvarhoz készült a Louvre-palotába. Mindig hegyesre nyírta a szakállát, hogy jobban hasonlítson ifjú urára és távoli rokonára, Henrira, a huszonegy éves Guise hercegre.

Alaposan szemügyre vette az arcát. Újabban kiszáradt a bőre, amitől vörös, hámló foltok jelentek meg a szeme és a szája sarkában meg a fejbőrén. De a térd- és a könyökhajlatában is feltűntek, ahol őrjítően viszkettek. A Guise család orvosa túlzott hévséget állapított meg nála, és felírt egy kenőcsöt, ami csak rontott a tüneteken.

Bejött Alain, a tizenkét éves mostohafia. Satnya gyerek volt, alacsony és félős, inkább lány, mint fiú. Kanna és pohár volt nála, mert Pierre elküldte tejért és sajtért a sarki tejárushoz.

– Hol a sajt? – kérdezte Pierre.

A fiú tétovázott, majd azt mondta:

– Ma nem volt.

Pierre ránézett.

– Hazudsz – mondta. – Elfelejtetted.

Alain megrémült.

– Nem, én nem, becsszó! – Sírni kezdett.

Bejött Nath, a girhes szolgáló.

– Mi a baj, Alain? – kérdezte.

– Hazudott nekem, most pedig fél, hogy megrakom – felelte Pierre. – Mit akarsz?

– Van itt egy pap, az úrhoz jött. Jean Langlais.

Ezt a nevet Pierre adta Rollo Fitzgeraldnak, az Angol Kollégium legígéretesebb növendékének a száműzöttek között.

– Küldd fel, és vidd innen ezt a picsogót. És szerezz valahonnan sajtot a reggelimhez!

Pierre-nek a megismerkedésük óta még kétszer volt alkalma találkozni Rollóval, aki mindkét alkalommal mély benyomást tett rá. Okos volt, elkötelezett, a szemében égett a szent küldetés lángja. Szenvedélyesen gyűlölte a protestánsokat, nyilvánvalóan azért, mert a családját a puritánok taszították az anyagi romlásba Kingsbridge-ben, abban a helységben, ahonnan származott. Pierre vérmes reményeket fűzött Rollóhoz.

Egy perc múlva bejött Rollo. Földig érő reverendát viselt, nyakában fakereszt függött láncon.

Kezet ráztak, Pierre becsukta az ajtót.

– Az ifjú hölgy a felesége? – kérdezte Rollo.

– Szó sincs róla! – tiltakozott Pierre. – Mme Aumande de Guise udvarhölgy volt Véronique de Guise mellett. – Ami persze nem volt igaz. Odette cseléd volt, nem udvarhölgy, de Pierre ezt nem szerette az emberek orrára kötni. – Most éppen távol van. – Odette a halpiacra ment. – A nő, aki beengedte, csak egy szolgáló.

– Bocsánatát kérem – szabadkozott zavartan Rollo.

– Nem történt semmi. Isten hozta szerény hajlékomban. Időm nagy részét a rue Vieille du Temple-en töltöm, a Guise-palotában, de ha ott találkoztunk volna, azt húsz ember látja. Ennek a háznak van egy nagy előnye: annyira jelentéktelen, hogy senki se venné a fáradságot a figyelésére.

Igazából rettenetesen szeretett volna kiköltözni ebből a putriból, de még nem sikerült meggyőznie az ifjú herceget, hogy adjon neki egy szobát a palotában. Már első volt a Guise-ek bizalmas tanácsadói között, de szokás szerint most sem siettek megadni neki a státust, amelyet munkájával kiérdemelt.

– Hogy állnak a dolgok Douai-ban?

– Remekül. Amióta a pápa kiátkozta Erzsébetet, tizenöt újabb derék katolikus angol ifjú csatlakozott hozzánk. William Allen igazából azt üzeni, hogy majdnem készen állunk visszaküldeni egy csoportjukat

Angliába.

– És hogyan szervezik meg?

– Allen atya engem bízott meg a művelettel.

Pierre okos döntésnek tartotta. Rollóban egyértelműen több volt egy illegális papnál.

– Mi a terve?

– Szürkületkor tesszük ki őket egy néptelen partszakaszon, ahonnan éjszaka elgyalogolnak a húgom, Shiring grófné kastélyába. Ő évek óta szervezi a titkos miséket, máris kész hálózata van üldözött papokból. A csoport onnan fog szétrajzani Angliába.

– Mennyire megbízható a húga?

– Mindenben, amíg nem jár vérontással. Fájdalom, arra nem hajlandó. Sose fogta fel, hogy időnként szükség van erőszakra az egyház szolgálatában.

– Nő. – Pierre örült, hogy Rollo viszont felfogja az erőszak szükségszerűségét.

– És Párizsban hogy állnak a dolgok? – kérdezett most Rollo. – Mi ott Douai-ban aggasztónak találtuk a párizsi híreket.

– A saint-germaini béke csúfos kudarc volt számunkra, az tagadhatatlan. A Szentatya politikájának célja egyértelműen az összes protestáns kiirtása, de IX. Károly király elutasítja ezt a békés egymás mellett élés kedvéért.

Rollo bólintott.

– Bizonyos mértékben a királyt belekényszerítette ebbe a katonai vereség.

– Igen. Roppant sajnálatos, hogy Coligny olyan tehetséges és fegyelmezett tábornoknak bizonyult a hugenották élén. Ráadásul Katalin anyakirályné is békülni akar ezzel az ocsmány eretnekséggel! – Pierre néha úgy érezte, hogy az egész világ ellene fordul. – No de láttunk már türelmi ediktumokat, és egy se tartott sokáig – tette hozzá bizakodva.

– Margot hercegnő valóban feleségül megy Bourbon Henrikhez?

Rollo mindig a helyes kérdést tette föl. Henrik, mint a néhai Bourbon Antal fia és navarrai király a legrangosabb tagja volt a Bourbon–Montmorency-szövetségnek, amely a vallási türelmet szorgalmazta. Ha benősül a Valois-dinasztiába, még képes lesz megtartani a saint-germaini békét. Valamint a három család, a Bourbon, a Montmorency és a Valois együtt képes lesz eltaposni a Guise-eket.

– Megtettünk minden tőlünk telhetőt, hogy késleltessük ezt a házasságot – felelte Pierre. Ám Coligny ott lappang a háttérben, mint egy állandó fenyegetés.

– Kár, hogy valaki nem szúrta még szíven!

– Sokan szeretnék, higgye el nekem – mondta Pierre. Köztük ő is. – Ám Coligny nem ostoba, és nem adja meg nekik az esélyt. Ritkán jön Párizsba. – Hallotta, hogy Szent István protomártír templomában tízet harangoznak. – Indulnom kell az udvarba – mondta. – Hol szállt meg?

Rollo körülnézett. Nyilvánvalóan arra számított, hogy majd Pierre házában lakhat, de most látta, hogy ez a hely túl kicsi.

– Nem tudom.

– Beaulieu gróf mindig tárt karokkal fogadja az angol katolikusokat. Házánál találkozhat olyan emberekkel, akik hasznosak lehetnek. Mindazonáltal ügyeljen az angol protestánsokra!

– Sokan vannak Párizsban?

– Vannak páran, főleg a követségen. Sir Francis Walsingham a követ. Goromba pokróc, de okos, mint az ördög.

– És istenkáromló puritán!

– Rajta tartom a szememet. Ám a helyettese még nála is veszélyesebb, mert megnyerő is, nem csak eszes. Ned Willard a neve.

Rollo megdöbbent.

– Csakugyan? Ned Willard a helyettes követ?

– Látom, ismeri.

– Kingsbridge-i. Nem is tudtam, hogy ilyen fontos ember lett.

– Ó, igen. – Pierre jól emlékezett az ifjúra, aki skót protestánsnak akarta kiadni magát Saint-Dizier-ben. Mint később értesült róla Alison McKay egyik kicsempészett levelében, személyesen Willard közölte a carlisle-i erődben Stuart Máriával, hogy fogoly. Most pedig Párizsban tűnt fel. – Ned Willardot nem tanácsos alábecsülni.

– Sokszor megvesszőztem az iskolában.

– Csakugyan?

– Bánom, hogy nem vertem halálra.

Pierre felállt.

– Beaulieu gróf a rue Saint-Denis-n lakik. Megmutatom, merre induljon. – Levezette Rollót a földszintre, ahonnan kikísérte az utcára. – Jöjjön el még egyszer, mielőtt távozik Párizsból. Lehetnek leveleim William Allen részére. – Elmagyarázta Rollónak, hogyan jut el a Beaulieu-palotához, utána kezet ráztak.

Rollo már elmenőben volt, amikor Pierre felfigyelt egy nőre. Ugyanabba az irányba tartott, amerre a vendége, így csak a hátát látta. Valamiért ismerősnek látszott, de befordult a sarkon és eltűnt, mielőtt Pierre rájött volna, hol találkozott vele.

Mivel azonban dísztelen ruhát viselt, nem lehetett fontos személy. Pierre bement a házba, és rögtön el is felejtette.

Alain a konyhában volt. Pierre a szokottnál kedvesebben megszólította:

– Alain, el kell mondanom neked valami szomorú dolgot. Baleset történt. Anyádat megrúgta egy ló. Attól félek, meghalt.

Alain tágra nyílt szemekkel bámult rá egy hosszú pillanatig, aztán az arca összegyűrődött a kétségbeeséstől, és jajgatni kezdett.

– Mami! – kiáltotta. – Mami, mami!

– Nincs értelme szólongatnod! – váltott vissza Pierre arra az ingerült hangra, amelyet általában használt a gyerekkel szemben. – Úgyse hallhat! Meghalt! Elment, nem látjuk soha többé!

Alain üvöltött bánatában. Pierre hazugsága olyan hatásos volt, hogy majdnem ő is megsajnálta a gyereket.

A következő percben berontott Odette a halaskosárral.

– Mi az, mi az, Alain? – rikoltotta.

A fiú kinyitotta a szemét, meglátta az anyját, és átölelte.

– Azt mondta, hogy meghaltál! – jajveszékelte.

– Te szívtelen disznó! – kiáltott Odette. – Miért csináltad ezt?

– Hogy móresre tanítsam – felelte Pierre, és igen elégedett volt magával. – Hazudott nekem, tehát én is hazudtam neki. Egyhamar nem hazudik többé.

A Louvre négyszögletes, ódon erőd volt, kúpos tetejű, kerek saroktornyokkal. Walsingham és helyettese felvonóhídon ment át egy vizesárok fölött, hogy bejusson az udvarra. Ned izgatott volt. Ez itt a hatalom középpontja. Ebben az épületben olyan emberek éltek, akik seregeknek parancsoltak, háborúkat indítottak, akik magasba emelhették a barátaikat, és elpusztíthatták az ellenségeiket, akik döntöttek életről és halálról, és ő ma velük fog beszélni!

A megboldogult II. Henrik király lebontotta a négyszögletes udvar nyugati falát, és olasz mintákat utánozó, korszerű palotát épített a helyébe, hornyolt pillérekkel, hihetetlenül magas ablakokkal, töméntelen szoborral. Londonban mutatóban sincs ilyen, mélázott Ned. Henrik fia, IX. Károly nemrég tovább bővítette az új épületet, amelynek így L alakja lett.

Az udvar szokás szerint az egymásba nyíló terek sorozatában gyülekezett, rang szerinti megoszlásban. A lovászok, szobalányok és testőrök az udvaron maradtak, ha esett, ha fújt. Ned és Walsingham a középső ajtón lépett be a nyugati szárny teljes hosszában végighúzódó, földszinti bálterembe. Itt tartózkodtak például a szolgák ranglétrájának legfelső fokán álló udvarhölgyek. A következő szintre igyekvő Ned itt figyelt fel egy káprázatos nőre, aki őt bámulta, egyszerre döbbenten,

reménykedve és értetlenül.

Ned jobban megnézte. Olyan idős lehetett, mint ő, és klasszikus déli szépség volt: hatalmas, sötét hajkorona, sűrű, karakteres szemöldök, érzéki száj. Harsogó vörös-fekete toalettjével kétségtelenül a legfeltűnőbb jelenség volt a teremben, bár a ruha nem tartozott a legdrágábbak közé. Volt benne valami, amitől Ned arra gondolt, hogy több lehet egyszerű udvarhölgynél.

Idegen ízű kiejtése nem volt sem franciás, sem angolos.

– Nem, ön valóban nem Barney – mondta.

Talányos kijelentés volt, ám Ned megértette.

– A bátyámat hívják Barney-nak, de ő magasabb nálam, és csinosabb.

– Akkor csak Ned lehet!

A férfi addigra rájött, hogy a nő spanyol akcentussal beszél.

– Szolgálatára, señorita – mondta, és meghajolt.

– Barney sokszor emlegette. Nagyon szerette az ő kisöccsét.

– Én megyek tovább – vágott közbe türelmetlenül Walsingham. – Ne maradj el sokáig.

– Jerónima Ruiz vagyok – mondta Nednek a nő.

Ismerős név volt.

– Ismerte Sevillában Barney-t?

– Hogy ismertem-e? Feleségül akartam menni hozzá. De nem így volt megírva a csillagokban.

– Most pedig Párizsban van.

– Romero bíboros unokahúga vagyok, aki őfelsége Fülöp király megbízásából tartózkodik itt diplomáciai küldetésben.

Ha hivatalos követségről lett volna szó, arról Ned is hallott volna. Itt tehát fű alatt intézhetnek valamit. Bedobta a horgot.

– Gondolom, Fülöp királynak nincs ínyére, hogy Margot hercegnő egy hugenottához menjen feleségül. – A nemzetközi diplomácia sakkjátékában a spanyol király a franciaországi katolikusokat, Anglia királynője a

reformátusokat támogatta.

– Én csak egy nő vagyok, nem érdekelnek az ilyen kérdések.

Ned elmosolyodott.

– Úgy válaszolt, mint egy gyakorlott diplomata.

Jerónima tovább játszott.

– Az én szerepem annyi, hogy ellássam a háziasszony tisztét a nagybátyám asztalánál. A kardinálisnak természetesen nincs felesége. – Kihívó pillantást vetett a férfira. – Nem úgy, mint a maguk angol papjainak, akik mindent megtehetnek.

Ned elragadónak találta ezt a Jerónimát.

– Hogyhogy nem ment feleségül a bátyámhoz?

A nő arca megkeményedett.

– Apám belehalt, amikor az inkvizíció „kihallgatta”. A családom mindenét elveszítette. Romero főesperes, mert akkor még az volt, befogadott a házába. Megmentette az életemet – bár persze nem is gondolhattam házasságra.

Ned megértette. Ez a nő nem Romero unokahúga, hanem a szeretője. A pap kihasználta a helyzetét akkor, amikor Jerónima világa összedőlt. Belenézett a szemébe, és látta benne a fájdalmat.

– Kegyetlenül elbántak önnel – mondta.

– Én döntöttem így.

Ned azon töprengett, meggyűlölte-e Jerónima a katolikus egyházat, és ha igen, akarhat-e bosszút állni azzal, hogy a protestánsok ügyét segíti? Ám egyelőre habozott rákérdezni.

– Szívesen beszélnék máskor is önnel – mondta.

Jerónima elismerően nézett rá, és a férfinak az a nyugtalanító érzése támadt, hogy a nő belelátott a gondolataiba.

– Rendben van – mondta.

Ned meghajolt, majd folytatta útját. Átment a zenészek balkonja alatt, amelyet négy kariatida tartott, utána felment egy lépcsőn. Micsoda

szépség, gondolta, bár inkább Barney zsánere, nem az övé. Hát milyen lenne az ő zsánere? Természetesen valaki olyan, mint Margery.

Keresztülvágott a király személyes testőrsége, a svájci gárda őrszobáján, aztán belépett egy napfényes, tágas terembe, az úgynevezett ruhatárba. Itt várakoztak azok, akiket vagy a király színe elé bocsátottak, vagy nem: hétszilvafások és kérelmezők.

– De nem volt sürgős otthagyni azt a spanyol szotykát – jegyezte meg savanyúan Walsingham.

– Viszont megérte – válaszolt Ned.

– Csakugyan? – kételkedett Walsingham.

– Romero bíboros szeretője. Azt hiszem, talán beszervezhetem informátornak.

Walsingham tüstént felvidult.

– Helyes! Szeretném tudni, miben sántikál az a nyálkás spanyol pap. – Tekintete megállapodott Lagny márkin, egy barátságos, kövér emberen, aki ékkövekkel kivarrott kerek sapkával takarta el kopasz fejét. Lagny református volt, és közel állt Gaspard de Colignyhoz. A főrendű hugenottákat meg kellett tűrni az udvarnál, legalábbis addig, amíg nem truccoltak feltűnően a királlyal.

– Gyere csak! – mondta Walsingham. Keresztülvágtak a szobán.

Walsingham pergő, szabatos franciasággal üdvözölte a márkit; Erzsébet katolikus nővérének, Tudor Mária királynőnek – „Véres Máriának” – majdnem egész uralmát száműzetésben töltötte, és több nyelven beszélt.

Spanyol Németalföldről kérdezte Lagnyt, amely ebben a pillanatban mindenkit foglalkoztatott. Alba herceg, Fülöp király kíméletlenül célratörő tábornoka tűzzel-vassal irtotta a hollandiai református felkelőket. Jean de Hangestnek, Genlis urának vezetésével egy francia hugenotta hadsereg útban volt a felkelők megsegítésére.

– Coligny megparancsolta Hangestnek, hogy egyesítse erőit Orániai Vilmoséval – újságolta Lagny. Az orániai herceg a németalföldiek vezére

volt. – Vilmos harmincezer fontot kért kölcsön Erzsébet királynőtől – folytatta Lagny. – Ön szerint megkapja, Sir Francis?

– Talán – felelte Walsingham. Ned nem sok esélyt látott rá. Erzsébetnek valószínűleg nincs fölösleges harmincezer fontja, és ha lenne is, találna neki jobb helyet.

Nedet elrabolta a társalgásból egy pompásan öltözött, középkorú asszony, aki angolul szólította meg.

– Sir Ned! Micsoda remek ujjasa van!

Ned meghajolt Marianne de Beaulieu grófné előtt. Angol katolikus volt, aki egy francia mágnáshoz ment feleségül. Vele volt a lánya, egy tizennyolc éves, gömbölyded, ugribugri hölgyecske, aki az Aphrodite nevet kapta, mert az apja rajongott a régi görögökért. A grófnénak a gyengéje volt Ned, ő maga biztatta, hogy csevegjen Aphroditéval. Persze sose hagyta volna, hogy a lánya egy reformátushoz menjen feleségül, de bizonyára azt gondolta, hogy Ned még áttérhet. Nednek tetszett a grófkisasszony, bár nem táplált regényes érzelmeket iránta. Aphrodite vidám, bohókás lány volt, akit nem érdekelt semmiféle komoly dolog, Ned gyorsan ráunt. Ettől függetlenül kacérkodott az anyával és a lánnyal is, mert szeretett volna bejutni a Beaulieu-palotába, a rue Saint-Denis-re. A palota a száműzött angol katolikusok menedéke volt, ahol talán épp most főzik ki a következő összeesküvést Erzsébet királynő ellen. Ám eddig még nem hívták meg.

Most Párizs legrosszabbul őrzött titkáról csevegett a Beaulieu dámákkal, és ez nem volt más, mint Margot hercegnő viszonya Henri de Guise herceggel.

– Henri herceg nem az első, aki „udvarolt” őfelségének – mondta sötéten a grófné.

Aphrodite comtesse-t megbotránkoztatta és felizgatta a célzás, hogy egy királyi hercegnő fehérmájú lehet.

– Anyám, igazán nem kéne megismételnie az efféle rágalmakat. Margot

Bourbon Henriknek a jegyese!

– Talán csak összekeverte a két Henriket – mormolta Ned.

A grófnő vihogott.

– Túl sok a Henrik ebben az országban!

Ned már szóba sem hozta azt a még ennél is botrányosabb híresztelést, hogy a hercegnő Guise-zel párhuzamosan a saját tizenhét éves öccsével, François-Hercule-lel is folytat vérfertőző kapcsolatot.

A hölgyek figyelmét most a közeledő Bernard Housse, egy ragyogó ifjú udvaronc térítette el, aki értett hozzá, miként tegye hasznossá magát a király mellett. Aphrodite örvendező mosollyal fogadta. Ned arra gondolt, hogy éppen illenének egymáshoz.

Amikor elfordult, találkozott a tekintete Nîmes márkiéval, aki református arisztokrata volt. A vele egyidős, buján omlatag Louise de Nîmes a második felesége volt a jóval idősebb márkinak. Neki is egy gazdag kereskedő volt az apja, mint Nednek. Louise haladéktalanul leadta neki a legújabb pletykát:

– A király rajtakapta Margot-t és Henri de Guise-t!

– Csakugyan? És mit csinált?

– Kirángatta Margot-t az ágyból, és megvesszőztette!

– Egek! De hát tizennyolc éves, nem? Kissé öreg már a vesszőzéshez.

– Egy király azt tehet, amit akar. – Louise észrevett valamit Ned válla fölött, és úgy lehervadt a mosolya, mintha egy döglött patkányt látott volna.

A változás olyan megdöbbentő volt, hogy Ned odafordult, mert meg akarta nézni, mi okozta. Pierre Aumande volt az.

– Mintha nem kedvelné Aumande de Guise urat – jegyezte meg.

– Az egy kígyó! Ráadásul nem is Guise! Földim, és tudom, honnan jött!

– Ó? Mesélje el!

– Az apja egy Guise-nek a törvénytelen fia. A család iskoláztatta a fattyat, és megtették Thonnance-lès-Joinville plébánosává.

– De ha egyszer pap, hogy lehet Pierre apja?

– Úgy, hogy az anyja a „papgazdasszony”!

– Tehát Pierre egy Guise törvénytelen fiának a törvénytelen fia.

– A mazsola a kalácsvégben pedig az, hogy Pierre-t erőszakkal összeboronálták egy szolgálóval, akit egy másik begerjedt Guise ejtett teherbe!

– Döbbenetes! – Ned ismét elfordult, és egy darabig tanulmányozta Pierre-t. Pompás levendulalila ujjast viselt, amelynek hasítékain kilátszott a bíborbélés. – Nem úgy látom, mintha ez visszavetette volna.

– Borzasztó ember! Egyszer alpári volt hozzám, mire jól megmondtam neki a magamét, és azóta gyűlöl.

Pierre egy durva képű emberrel beszélt, aki nem az itt elvárt eleganciával volt öltözve.

– Részemről mindig egy kicsit baljósnak találtam ezt a Pierre-t.

– Egy kicsit?!

Walsingham intett, Ned otthagyta Louise-t, és a főnökéhez sietett. Együtt mentek az ajtóhoz, amely az utolsó és legfontosabb helyiségbe, a király fogadószobájába vezetett.

Pierre figyelte Walsinghamet, ahogy bemegy a fogadószobába a cimborájával, Ned Willarddal, és olyan mélységes undor fogta el, hogy majdnem felfordult a gyomra. Ez a kettő az ellensége mindennek, ami erőssé és hatalmassá teszi a Guise családot. Nem nemesek, egy szegény, vacak országból jönnek, ráadásul eretnekek. Ő mégis félte és gyűlölte őket.

Éppen az első számú kémjével, Georges Bironnal, a poitiers-i Montagny urával tárgyalt. Biron kurta nemes volt, úgyszólván semmi jövedelemmel. Az volt az egyetlen erőssége, hogy könnyedén mozgott a jó társaságban. Pierre sunyivá és kíméletlenné nevelte.

– Egy hónapja figyeltetem Walsinghamet, de nincs semmi, amit felhasználhatnánk ellene – mondta Biron. – Nem tart szeretőket, se férfit,

se nőt; nem játszik, nem iszik; nem próbálja lefizetni a király szolgáit, egyáltalán senkit. Vagy tiszta, vagy nagyon diszkrét.

– Én azt mondanám, hogy diszkrét.

Biron vállat vont.

Pierre úgy érezte, hogy két angol protestánsnak okvetlenül sántikálnia kell valamiben. Döntött.

– Állítsd át a figyelést a helyettesre.

– Willardra. – Franciáknak nehéz volt kiejteni a nevet.

– Ugyanaz az eljárás. Huszonnégy óra. Derítsd ki, mik a gyengeségei.

– Parancsára, uram.

Pierre otthagyta, és követte Walsinghamet a fogadószobába. Büszke volt rá, hogy a kiváltságosok között van, ugyanakkor keserű nosztalgiával emlékezett a napokra, amikor ő és a Guise fivérek valóban a palotában laktak, együtt a királyi családdal.

Visszajövünk mi még!, fogadkozott.

Keresztülvágott a termen, és mélyen meghajolt az ifjú Henri de Guise herceg előtt. Henri tizenkettő volt, amikor Pierre megvitte neki apja meggyilkolásának a hírét, és biztosította róla, hogy Gaspard de Coligny a felelős a merényletért. Henri most huszonegy éves volt, de nem felejtette el a vérbosszúra tett esküjét. Pierre gondoskodott róla.

Henri herceg nagyon emlékeztetett az apjára: ugyanolyan magas, szőke, mutatós és erőszakos volt. Tizenöt évesen elutazott Magyarországba, hogy harcoljon a törökök ellen. Csak az hiányzott róla, aminek François herceg a Sebhelyes ragadványnevet köszönhette. Henri herceget arra tanították, hogy sorsa a katolikus egyház és a Guise család védelmezése, amit ő sohasem kérdőjelezett meg.

Viszonya Margot hercegnővel kétségtelen bátorságra vallott, mondta egy udvari elménc, mert Margot-nak aztán nehéz természete volt. Olyanok lehetnek együtt, mint a tűz és a puskapor, gondolta Pierre.

Ajtó nyílt, harsona harsogott, mindenki elhallgatott, és bejött Károly

király.

Tízévesen lett király, és ez alatt az idő alatt mindig mások döntöttek helyette, leginkább az anyja, Katalin királyné. Mostanra betöltötte a huszonegyet, már ő is parancsolhatott, de beteges volt – hektikásnak mondták –, és továbbra is könnyen lehetett irányítani. Hol Katalin terelgette, hol mások; fájdalom, a Guise család nem, ma még.

A király leült egy festett-faragott székbe. Körülötte mindenki állt. Letudta a szokásos udvariaskodást meg hasonlókat, időnként csúnyán, betegesen köhögve. Ám Pierre sejtette, hogy valamit be akar jelenteni. Nem is kellett sokáig várniuk.

– Tavalyelőtt augusztusban beleegyeztünk, hogy Margot húgunk frigyre lépjen Bourbon Henrikkel, Navarra királyával – mondta.

Pierre érezte, amint Henri de Guise megmerevedik mellette. Nemcsak azért, mert Margot szeretője volt. A Bourbonok ádáz ellenségei voltak a Guise-eknek. A két család már ennek a két Henriknek a születése előtt vérre menő harcot folytatott az elsőbbségért a Francia Királyságban.

Károly folytatta:

– A házasság erősíti országunk vallási felekezeteinek megbékélését.

Ettől féltek a Guise-ek. Pierre megérezte a békeszerző Katalin királyné észjárását a hivatalos szavak mögött.

– Tehát úgy döntöttem, hogy a menyegzőre augusztus havának tizennyolcadik napján kerül sor.

A teremben zúgás támadt, mert ez fontos hír volt. Sokan remélték és sokan féltek attól, hogy az esküvőt sose tartják meg. Erre a dátumot is kitűzik. Nagy diadal volt ez a Bourbonoknak, és nagy pofon a Guise-eknek.

Henri tajtékzott.

– Hogy egy istentagadó Bourbon nősüljön be Franciaország királyi családjába! – mondta undorral.

Pierre porba volt sújtva. Ami a Guise családot fenyegeti, az őt

fenyegeti. Elveszíthet mindent, amit megnyert.

– Amikor kegyelmességed skót unokatestvére, Stuart Mária nőül ment Ferenc királyhoz, mi lettünk az első család a király után – mondta gyászosan Henri hercegnek.

– Hát most meg a Bourbonok lesznek az elsők.

Henri jól látta a politikai szálakat, de kétségtelenül fűtötte a dühét a féltékenység is. Margot, abból a vad nézéséből ítélve, izgalmas szerető lehet, erre lecsapja Henri kezéről egy Bourbon!

Pierre képes volt lehiggadni, hogy tisztábban gondolkozhasson, és meglátott valamit, amin az ifjú Henri figyelme átsiklott.

– Még mindig elmaradhat a menyegző – mondta.

Henrinak mint katonának, az apjához hasonlóan, nem volt türelme a kétértelmű beszédhez.

– Hogy az ördögbe érted?

– A menyegző lesz a legnagyobb esemény a francia protestantizmus történetében. A hugenották diadala.

– Hogy lehet ez jó hír?

– Seregestül érkeznek majd Párizsba a vidékről. Jönnek azok, akiket meghívtak, és azoknál is ezerszer többen az olyanok, akik csak látni akarják a nászmenetet, és mulatni akarnak.

– Förtelmes látvány lesz! Szinte látom, ahogy parádéznak az utcákon, fitogtatják a fekete ruhájukat!

Pierre lehalkította a hangját.

– És utána jön a haddelhadd.

Henri arcán látszott, hogy kezdi felfogni.

– Arra gondolsz, hogy erőszakra kerülhet sor a diadalmas hugenotta látogatók, és a sértődött párizsi polgárok között?

– Igen – felelte Pierre –, és az lesz a mi esélyünk.

Útban a raktárba Sylvie megállt a Saint-Étienne kocsmánál, és rendelt egy

tányér füstölt angolnát ebédre. Kért hozzá egy korsó gyenge sört, és borravalót adott a kuktának, hogy vigye át a szomszédba, és kopogjon be Pierre Aumande házának hátsó ajtaján. Ez volt a jel Pierre szolgálójának, Nathnak, hogy ha teheti, jöjjön át a kocsmába. Jött is, alig pár perc múlva.

Huszonöt éves korára Nath egy dekát se hízott, de a szeme, amellyel a világba nézett, már nem volt rémült. Oszlopos tagja volt a gyülekezetnek, amely az istálló padlásán tartotta istentiszteleteit, és a baráti közösség kissé megerősítette az önbizalmát. Sylvie barátsága is jót tett neki.

Sylvie azonnal a tárgyra tért.

– Ma reggel láttam Pierre-t egy pappal, akit nem ismerek – mondta. – Véletlenül akkor mentem el az ajtó előtt, amikor kijöttek. – Volt a papban valami, ami megragadta. Az arca jelentéktelen volt – kopaszodó homlok, sötét haj, vörösbarna szakáll –, de a vonásain átizzott a tűz, ami elárulta a veszedelmes fanatikust.

– Igen, épp róla akartam beszélni – mondta Nath. – Angol.

– Ó, ez érdekes! A nevét tudod?

– Jean Langlais.

– Egy angolnál szerintem ez álnév.

– Még sose járt nálunk, de Pierre mintha ismerte volna, úgyhogy valahol másutt már kellett találkozniuk.

– Hallottad, miről beszéltek?

Nath a fejét rázta.

– Pierre becsukta az ajtót.

– Kár.

– Meglátott Pierre, amikor erre jöttél? – aggodalmaskodott Nath.

Okkal nyugtalan, gondolta Sylvie. Nem akarták, hogy Pierre megsejtse, mennyire szoros megfigyelés alatt tartják a reformátusok.

– Nem hiszem. Én bizonyosan nem néztem a szemébe. Azt nem tudom, hogy hátulról fölismerne-e.

– Nem felejthetett el.

– Aligha. A felesége voltam. – Az arca megrándult a gyűlöletes emléktől.

– Másrészt sose említett.

– Mert azt gondolja, hogy már nem vagyok fontos. Ami nekem épp megfelel.

Sylvie végzett az ebéddel. Külön-külön hagyták el a kocsmát. Sylvie észak felé indult a rue du Murre, és arra gondolt, hogy Ned Willard érdeklődését bizonyosan fölkeltené az angol pap látogatásának a híre.

Rokonszenvesnek találta Nedet. Egy nőt, aki kereskedik valamivel, olyan sok férfi tartja szabad prédának, akinek nyugodtan lehet kétértelmű vagy egyértelmű megjegyzéseket tenni, mintha képes lenne mindent megtenni csak azért, hogy vegyenek meg tőle egy üveg tintát. Ám Ned érdeklődve és tisztelettel beszélt vele. Van valamilyen hatalma és befolyása, mégsem pökhendi, sőt inkább szerény. Noha gyaníthatóan nem nebáncsvirág. Sylvie látott a szögre akasztott köpenye mellett egy kardot meg egy hosszú spanyol tőrt, és azok nem olyannak tűntek, mintha dísznek lennének ott.

Egy lélek sem járt a rue du Murön, amikor Sylvie elővette a kulcsot a kilazult tégla mögül, és beosont az ablaktalan régi istállóba, amely oly sok éve szolgált rejtekhelyül a tiltott könyvek számára.

Már megint megcsappant a készlete. Többet kell rendelnie Genfből Guillaume-tól.

Levelezését a férfival egy roueni bankár intézte, akinek volt egy rokona Genfben. A bankárnak módjában állt átvenni Sylvie-től a pénzt, amit az unokatestvére fizetett ki Guillaume-nak. Persze Sylvie-nek így is el kellett hajóznia a Szajnán Rouenba, de ez sokkal könnyebb volt, mint Genfbe utazni. Személyesen vette át a küldeményét, és szállította tovább Párizsba. Luc Mauriac fuvarozó vállalkozó segítségével kifizette a szükséges kenőpénzeket, hogy a vámosok ne nézzenek bele az „írószeres” ládáiba. Kockázatos volt, mint minden bűncselekmény, de eddig túlélte.

Talált két Bibliát, a táskájába tette őket, azután visszagyalogolt a rue de la Serpente-i üzlethez a Latin negyedben. A hátsó ajtón bement a házba, és kiáltott az anyjának:

– Megjöttem!

– Vevő van!

Sylvie összeszedte a papírt meg a tintát, amit Ned rendelt, és felrakta a csomagokat egy kis kézikocsira. Fontolgatta, hogy elmondja, milyen tekintélyes megrendelést kapott a kedves angoltól, de valahogy nem volt kedve hozzá. Kissé bután érezte magát, amiért ennyire tetszik neki Willard egyetlen rövid találkozás után. Isabelle erős egyéniség, akinek kiforrott nézetei vannak a világról, lányának vagy helyeselnie kell, vagy jól megindokolni, miért más a véleménye. Egymás előtt nem voltak titkaik; esténként kölcsönösen elmesélték, mi történt napközben. De addig Sylvie másodszor is találkozik Neddel, és akkor talán már nem tetszik annyira.

– Van egy szállításom! – kiáltotta, azzal elment.

Tolta a kézikocsit, végig a rue de la Serpente-en, el a pompás Saint-Séverin-templom mellett, keresztül a széles rue Saint-Jacques-on, Szegény Szent Juliánusz fakó kis temploma mellett, át a place Maubert-i zsúfolt piacon, ahol a bitófák álltak, és már meg is érkezett az angol követségre. Kemény munka volt a macskaköves utcákon, de hozzászokott.

Különben is csak pár percbe telt. Ned még nem tért vissza a Louvre-ból. Sylvie lerakta az írószereket a kézikocsiról, amit egy szolga segített felvinni az emeletre.

Utána leült az előtérben egy padra, és várakozott. A táskáját a lábához tette. Volt rajta egy szíj, amelyet időnként a csuklójára kötött, hogy ne lehessen ellopni a táskát; a könyvek drágák, és Párizs tele van tolvajokkal. Ám úgy vélte, hogy itt nincs mitől tartania.

Pár perccel később bejött Walsingham. Kemény, értelmes arca volt, Sylvie rögtön látta rajta, hogy olyan erő, amellyel számolni kell. Talpig feketébe öltözött, és a fehér gallérja is sima vászon volt, nem csipke.

Egyszerű fekete kalapot viselt toll vagy más díszítés nélkül. Nyilván azt akarta, hogy aki ránéz, azonnal tudja, hogy egy puritánnal van dolga.

Mögötte Ned jött a kék ujjasában. Elmosolyodott, ahogy meglátta Sylvie-t.

– Ő a fiatal hölgy, akiről meséltem önnek – mondta Walsinghamnek, udvariasságból franciául, hogy Sylvie is értse. – Thérèse Saint-Quentin kisasszony.

Walsingham megszorította Sylvie kezét.

– Maga bátor lány – mondta. – Legyen is mindig ilyen elszánt a jóra.

A követ bement a szomszéd szobába. Ned fölvezette Sylvie-t az emeleti szobába, amely láthatólag egyszerre szolgált irodául és öltözőnek. Az írószerek az asztalon voltak.

– A király bejelentette, mikor lesz az esküvő – mondta.

Sylvie-nek nem kellett kérdeznie, milyen esküvő.

– Jó hír! Talán ez a békeszerződés mégis tartós lesz.

Ned figyelmeztetően fölemelte a kezét.

– Még nem történt meg. De már kitűzték augusztus tizennyolcra.

– Alig várom, hogy elmondhassam anyámnak!

– Foglaljon helyet.

Sylvie leült.

– Van néhány hírem, amelyek talán érdekelni fogják – mondta. – Ismer egy Pierre Aumande de Guise nevű embert?

– De mennyire – válaszolta Ned. – Miért?

– Ma reggel meglátogatta egy angol katolikus pap, aki a Jean Langlais nevet használta.

– Köszönöm – mondta Ned. – Jól gondolta, ez valóban érdekel.

– Véletlenül akkor mentem el a ház előtt, amikor a pap kijött, így láthattam.

– Külsőre milyen?

– Reverendát és fakeresztet viselt. Az átlagosnál kissé magasabb,

egyébként semmi jellegzetest nem vettem észre rajta. Épp csak egy pillantást vethettem rá.

– Felismerné, ha újra látná?

– Azt hiszem.

– Köszönöm, hogy elmondta. Nagyon tájékozott. Honnan ismeri Pierre Aumande-ot?

Hogy erre válaszoljon, ahhoz a legfájóbb titkait kellett volna elmondania. Nem ismerte eléggé Nedet, hogy meg merje tenni.

– Hosszú história az. – Hogy másra terelje a szót, megkérdezte: – A felesége is itt van önnel Párizsban?

– Nem vagyok nős.

Sylvie meglepett arcot vágott.

– Volt egy lány, akit feleségül akartam venni. Kingsbridge-ben, ahonnan származom.

– Ő az a lány a képen?

Ned elcsodálkozott, mintha meg se fordult volna a fejében, hogy Sylvie meglátja a kis képet a tükör mellett, és levonja belőle a nyilvánvaló következtetést.

– Igen, de ő máshoz ment feleségül.

– Szomorú.

– Rég volt.

– Milyen régen?

– Tizennégy éve.

Sylvie azt akarta mondani: *és még mindig őrzi a képét?*, de magába fojtotta a kérdést, és kinyitotta a táskáját.

Elővette a két könyvet.

– Az egyszerű Biblia kiváló minőségű – mondta. – Jó fordítás, tiszta nyomás, tökéletes egy olyan családnak, amelynek nincsen fölös pénze. – Felütötte a luxuskiadást, amelyet igazából el akart adni a férfinak. – Ez a kiadás remekmű. Valóban méltó a tartalmához, Isten igéjéhez. – Ned

rokonszenves, viszont neki továbbra is pénzt kell keresnie. Tapasztalatból tudta, hogy ez akkor sikerül, ha képes éreztetni a vásárlóval, hogy a drága könyvtől emelkedik az ázsiója mások szemében.

Ned minden szerénysége mellett sem volt érzéketlen a ravasz feldicsérésre, és a drágábbik Bibliát vásárolta meg.

Sylvie összeadta a tartozásokat, Ned fizetett, aztán lekísérte az utcai ajtóhoz.

– Merre van a boltja? – kérdezte. – Egy nap talán benézek.

– Rue de la Serpente. Örülnénk magának. – Ezt szívből mondta. – Isten áldja.

Sylvie könnyű szívvel tolta haza az üres kézikocsit. Egy katolikus királyi hercegnő feleségül megy egy református királyhoz itt, Párizsban! Talán valóban véget értek az üldöztetés napjai.

Ő pedig szerzett egy új vásárlót, és csinált egy jó üzletet. Ned aranyai csilingelnek a zsebében.

Olyan kedves ember. Csakugyan eljön az üzletbe? Vajon mennyire szereti még most is a lányt, akinek a képét máig őrzi?

Türelmetlenül várta, hogy beszámolhasson az anyjának a királyi menyegzőről. Azt nem tudta, hogy Nedről mit mondjon. Ő és az anyja nagyon közel álltak egymáshoz, kétségtelenül azért, mert együtt vészeltek át veszélyt és ínséget. Sylvie ritkán érzet kísértést, hogy elhallgasson valamit Isabelle elől. Csak az volt a gond, hogy nem igazán tudta, mit érez igazából.

Hazaérve betette a kézikocsit a ház mögött a fáskamrába, majd besietett a házba.

– Itthon vagyok! – kiáltotta. Átment a boltba, ahonnan épp most távozott egy vevő.

Anyja megfordult, ránézett.

– Egek, de boldognak látszol! – mondta. – Csak nem lettél szerelmes?

Barney Willard lehorgonyozta az *Alice*-t az öbölben a névtelen város előtt, Hispaniola északi partján. Azért jött, hogy lássa Bellát.

Nem kötötte ki a hajót a mólóhoz, mert akkor a szárazföldről támadó ellenséges erő túl könnyen megcsáklyázhatta volna. Úgy állt be, hogy a jobb oldali ágyúk a korallmészkő palotácskára szegeződjenek, amely még mindig a település legnagyobb épülete volt. A bal oldali ágyúk a tenger felől vártak minden közeledő hajót.

Barney óvatos volt, noha itt nem igazán számított bajokra.

Az *Alice* háromárbócos, százhatvan tonnás, harminc méter hosszú kereskedőhajó volt. Barney azzal korszerűsítette, hogy alacsonyabbra vette az orr- és a tatfelépítményt, és felszerelte tizenhat csatakígyóval, ezzel a középnehéz ágyúval, amely nyolc kilogrammos golyókkal működik. Az ágyúkat úgy öntette, hogy négy és fél méter hosszú csövük legyen. Mivel a hajónak mindössze kilenc méter volt a legnagyobb szélessége, a lövegeket lépcsőzetesen kellett elosztani az ágyúfedélzeten, hogy ne ütközzenek a visszarúgásnál. Viszont a hosszú csőből messzebbre és pontosabban lehetett lőni, Barney pedig tapasztalatból tudta, hogy a hatalmas spanyol galleont azon az egyetlen módon lehet legyőzni, ha megbénítjuk, mielőtt közel kerülhetne hozzánk.

Az *Alice* legénysége mindössze húsz főből állt. Az ilyen nagy hajók többnyire legalább negyven emberrel dolgoztak. Nem is volt szükség ennyire, viszont a kapitányok általában beszámították a csatákkal és még inkább a gyakori betegségekkel járó veszteségeket. Barney másképp közelítette meg a kérdést. Úgy gondolta, hogy az emberek nagyobb valószínűséggel fertőződnek meg a zsúfolt hajókon, és megelégedésére be is bizonyosodott, hogy jobb, ha csekélyebb legénységgel, de tisztább hajón vág neki az útnak. Vitt magával élő állatokat, és hordókban körtét meg almát is, hogy a legénység frisset ehessen. Az ötletet a kalóz Sir John Hawkinstól lopta. Ha pedig minden óvintézkedés ellenére is haltak meg emberei, pótolta őket újakkal, mert a kikötővárosokban mindig voltak

jelentkezők. Így esett, hogy az *Alice*-nek most is volt három sötét bőrű, afrikai matróza, akik Agadírban csaptak fel.

Késő délután a partra küldött csónakban egy osztagot, akik vásároltak csirkét meg ananászt, tisztára sikálták és megtöltötték a várost átszelő tiszta patakból a hordókat. Jelentették, hogy a városiak örvendezve hallották, miből áll az *Alice* rakománya: toledói acélollókból és -késekből; finom németalföldi kelmékből végszámra; kalapokból, cipőkből, kesztyűkből, szóval nélkülözhetetlen holmikból meg luxuscikkekből vegyesen, amelyeket nem lehetett előállítani ezen az antillai szigeten.

Barney-nak viszketett a talpa, annyira szeretett volna máris partra szállni, és megkeresni Bellát. Mohó kíváncsisága vággyá tüzesedett a hosszú úton az óceán két partja között. De megparancsolta magának, hogy várjon. Nem tudta, mire számíthat. Nevetségessé tenné magát, ha becsörtetne egy meghitt családi jelenetbe. Amikor elhajózott Hispanioláról, Bella szép és ifjú volt, miért ne mehetett volna férjhez? Bár egy jövedelmező üzlettel nem is volt szüksége férfira, aki eltartsa. Barney abban reménykedett, hogy Bella vonakodott felcserélni a függetlenségét egy férjre. Elég bátor volt hozzá, hogy így viselkedjen.

Ha úgy köszönt be hozzá, mint régi barát, nem kerül kínos helyzetbe. Ha Bella férjhez ment, Barney majd eltitkolja a csalódását, kezet ráz a férjjel, és gratulál a szerencséjéhez. Ha egyedül van és férjezetlen – add, ó, édes Istenem! –, akkor összecsókolja.

Reggel aranygombos zöld kabátot öltött magára, ami szertartásossá tette a megjelenését, és ha nem is rejtette el, de részben eltakarta a derékszíjáról függő kardot, hogy kevésbé legyen feltűnő. Utána elindult Jonathan Greenlanddel, hogy meglátogassa a polgármestert.

A város megnőtt, egyébiránt nem változott. Amikor a két angol keresztülvágott a főtéren, ugyanúgy megbámulták őket, mint kilenc éve, és valószínűleg ugyanazok a népek voltak a bámészkodók. Ezúttal Barney visszabámult, mert keresett egy gyönyörű néger lányt, akinek kék a szeme,

de nem látta.

A palota hűvösében jó sokáig várakoztatták őket, hogy legyen idejük felmérni annak a személynek a fontosságát, akihez vizitbe jöttek.

Utána felkísérte őket az emeletre egy reverendás fiatalember, aki vagy Ignacio atya volt, vagy az utóda – Barney nem emlékezett valami jól az eredetire.

Annál inkább emlékezett az elhízott Alfonsóra, Bella apjára. Viszont most egy fiatalember tartózkodott az irodában.

– Don Alfonso meghalt – mondta ez az Alfonso székét elfoglaló egyén. – Öt éve. – Barney nem csodálkozott; a karibi térség telepesei között arattak a furcsa trópusi betegségek. – Most én vagyok a polgármester. – Alfonso utóda fiatal volt, bár valószínűleg ő sem lesz hosszú életű: bőrének színe sárgaságra utalt. – A nevem Don Jordi. Maguk kicsodák?

Barney bemutatta magukat, aztán eljárták a rituális táncot, amelyben Don Jordi úgy tett, mintha nem akarna kenőpénzt, és Barney úgy tett, mintha nem kínálná fel a kenőpénzt. Miután megegyeztek az „ideiglenes kereskedési engedély” árában, a pap poharakat és egy palackot hozott.

Barney ivott egy kortyot, majd megkérdezte:

– Bella rumja?

– Fogalmam sincs – felelte Don Jordi. – Ki az a Bella?

Rossz jel.

– Ő főzte itt a legjobb rumot. – Barney nem mutatta a csalódását. – Talán elköltözött?

– Nagyon valószínű. Nem ízlik?

– Épp ellenkezőleg. Igyunk a barátságra.

Eljövet Barney és Jonathan keresztülvágott a téren át a házhoz, ahol Bella lakott és főzte a rumot valamikor. Bementek a középső, boltíves folyosón a hátsó udvarba. A vállalkozás bővült: már két lepárlóból csöpögött a szesz a hordókba.

Odajött hozzájuk egy parancsoló külsejű férfi. Harminc körül járt, sötét,

afrikai bőre volt, de sima haja, vagyis lehetett egy ültetvényes és egy rabszolganő fia.

– Adjon Isten! – üdvözölte őket barátságos mosollyal. – Gondolom, azért jöttek, hogy vásároljanak egy kicsit a világ legjobb rumjából! – Barney riadtan gondolta, hogy ez itt egy pontosan olyanfajta ember, akihez Bella feleségül ment volna.

– De mennyire, hogy azért! – válaszolta. – És talán hogy eladjunk magának egypár spanyol pisztolyt.

– Jöjjenek beljebb, kóstolják meg a portékát – hívta őket az ember. – Pablo Trujillo vagyok, a tulajdonos.

Barney nem fékezhette tovább a türelmetlenségét.

– Mi történt Bellával?

– Két éve vásároltam meg tőle az üzletet. Bár még mindig használom a receptjeit. – Bevezette őket a házba, és elkezdett citromot facsarni, szakasztott úgy, mint Bella.

– Hol van most Bella? – kérdezte Barney.

– Kint lakik a birtokon. Don Alfonso meghalt, most valaki másé az ültetvény, de Alfonso hagyott Bellára egy házat.

Barney úgy érezte, hogy Pablo elhallgat valamit.

– Férjhez ment? – kérdezte.

– Nem tudok róla. – Pablo poharakat és egy palackot vett elő.

Barney szégyellt többet kérdezni Belláról. Nem akarta, hogy az emberek olyan lágyszívűnek gondolják, aki képes átkelni az Atlanti-óceánon egy lányért. Tartózkodott is a további faggatózástól a rumkóstoló során, melynek végeztével nevetségesen olcsó áron vehettek két hordóval.

Már szedelőzködtek, amikor mégis félresöpörte a büszkeségét, és azt mondta:

– Lehet, hogy meglátogatom Bellát. Van itt a városban valaki, aki elvezet oda?

– Hát a tőszomszédom, Mauricio Martinez. Pár naponta szállít

utánpótlást az ültetvényre egy öszvérrel.

– Köszönöm.

A szomszéd épület illatozó vegyesboltnak bizonyult, ahol árultak hordóba töltött rizst és babot, csokorba kötött gyógy- és fűszernövényeket, fazekat, szögeket, színes pántlikát. Mauricio hajlandó volt azon nyomban becsukni a boltot és kivinni Barney-t az ültetvényre.

– Úgyis hamarvást indulni kell – mondta. – Kell liszt és olaj. – Rövid mondatokat használt, mint aki minél többet akar közölni a rendelkezésére álló idő alatt.

Barney visszaküldte Jonathant a hajóra, hogy vigyázzon az *Alice*-re.

Mauricio felnyergelt egy lovat Barney-nak, de ő gyalog vezette a málhás öszvért egy poros ösvényen, amely felvezetett a városból a hegyekbe. Barney nem volt társalkodó hangulatban, de Mauricio beszélt helyette is a sűrített stílusában. Szerencsére nem érdekelte, hogy a vendég válaszol-e, vagy egyáltalán érti-e, amit ő mond, így Barney gondolatai szabadon csaponghattak az emlékek között.

Hamarosan beértek a cukornádmezők közé. A zöld szárak olyan magasra nőttek, mint Barney. Négerek mozogtak a sorok között, gondozták az ültetvényt. A férfiak rongyos rövidnadrágot viseltek, az asszonyok egyszerű ingruhát, a gyerekek semmit. Mindenki házilag készült szalmakalapban járt. Az egyik táblában gödröket ástak és nádat ültettek az izzasztó napsütésben. Barney látott egy másik csoportot, amely egy óriási faprésben zúzta össze a szárakat. A cukros lé a prés alatti kádba folyt. Aztán elment egy faház mellett, amelyben tűz lobogott és füst gomolygott.

– Főzőház – magyarázta Mauricio.

– Nem értem, hogy ilyen időjárás mellett hogy bírják az emberek egy ilyen helyen – szólalt meg Barney.

– Sokan nem – mondta Mauricio. – Nagy gond. Rabszolgák meghalnak a főzőházban. Drága.

Végre feltűnt az ültetvényes udvarház. Az emeletes épület ugyanabból a sárgásfehér korallmészkőből készült, mint a városban a palota. Ahogy közelebb értek, Mauricio rámutatott egy kis faházra egy barátságos, árnyas pálmaligetben.

– Bella – mondta, majd folytatta útját a nagy ház irányába.

Barney elszoruló szívvel szállt le a nyeregből, kikötötte lovát egy pálmafához. Kilenc év, gondolta. Kilenc év alatt bármi megtörténhet.

A házhoz ment. Az ajtó nyitva állt. Belépett.

A sarokban egy öregasszony feküdt egy keskeny ágyon. Más nem volt a szobában.

– Hol van Bella? – kérdezte spanyolul Barney.

Az asszony egy hosszú percig nézte mereven, majd azt felelte:

– Tudtam, hogy visszajössz.

Barney megrendülten, hitetlenkedve bámult rá.

– Bella?

– Haldoklom – mondta ő.

Barney két lépéssel keresztülvágott a szobán, és letérdelt az ágynál.

Bella volt. A haja annyira megritkult, hogy kilátszott a fejbőre, arany bőrének olyan színe lett, mint a régi pergamennek, életerős teste elapadt, de Barney felismerte a kék szempárt.

– Mi történt veled? – kérdezte.

– Csonttörő láz.[3]

Barney sose hallott még róla, de mit számított már ez. Akárki láthatta, hogy Bella a halál küszöbén áll.

Hozzáhajolt, hogy megcsókolja. Bella elfordította a fejét.

– Ocsmány vagyok.

Barney így az arcát csókolta meg.

– Szerelmem! – mondta. Annyira erőt vett rajta a bánat, hogy alig bírt beszélni, csak nyeldekelte a férfiatlan könnyeket. Végül sikerült kinyögnie:

– Tehetek érted valamit?

– Igen – felelte Bella. – Egy szívességet kell kérnem.

– Bármit!

De mielőtt Bella kimondhatta volna, Barney mögött azt kérdezte egy gyerekhang:

– Te ki vagy?

A férfi odafordult. Egy kisfiú állt az ajtóban: a bőre arany, apró csigás afrikai haja vörösbarna, a szeme zöld.

Barney ránézett Bellára.

– Nyolc körül jár…

Az asszony bólintott.

– A neve Bernardo Alfonso Willard. Vigyázz rá.

Barney-t mintha egy támadó ló rúgta volna föl. Alig kapott levegőt. Két megrázkódtatás érte: Bella haldoklik, és van egy fia. Az élete egy szempillantás alatt felfordult.

– Alfo, ő az apád – mondta Bella. – Akiről meséltem.

Alfo rámeredt Barney-ra. Gyermekarca eltorzult a dühtől.

– Miért jöttél ide? – robbant ki belőle. – Anya olyan sokáig várt rád, és most meg fog halni!

– Csendesebben, Alfo! – szólt rá Bella.

– Menj innen! – üvöltötte a gyerek. – Menj vissza Angliába! Nekünk nem kellesz itt!

– Alfo! – kérte Bella.

– Nincs semmi baj, Bella – mondta Barney. – Hadd ordítson. – A fiúra nézett. – Az én anyám is meghalt, Alfo. Megértelek.

A gyerek dühe átcsapott bánatba. Elsírta magát, és az ágyra borult az anyja mellé.

Bella átfogta csontos karjával a kisfiú vállát. Alfo az anyja oldalához szorította az arcát, és zokogott.

Barney megsimogatta a gyerek haját. Puha és ruganyos volt. A fiam, gondolta. Az én szegény fiam.

Egy darabig senki sem szólt. Alfo könnyei végül elapadtak. Bekapta a hüvelykujját, felbámult Barney-ra.

Bella behunyta a szemét. Ez jó, gondolta Barney. Legalább pihen.

Aludj jól, életem.

19

Sylvie-nek rengeteg dolga volt. Veszedelmesen sok dolga.

Párizs megtelt hugenottákkal, akik a királyi menyegzőre érkeztek, és rengeteg papírt meg tintát vásároltak a rue de la Serpente-en. De akartak tiltott könyveket is: nemcsak a francia nyelvű Bibliát, de Kálvin János és Luther Márton gyújtó hatású írásait is a katolikus egyház ellen. Sylvie lejárta a lábát, amíg a rue du Mur-i raktárból városszerte leszállította a becsempészett könyveket a református otthonokba és vendégházakba.

Mindezt a legnagyobb diszkrécióval kellett intézni, amihez Sylvie hozzászokott, csak nem ebben a lázas ütemben. Korábban hetente háromszor, most naponta háromszor kockáztatta a letartóztatást, és az ezzel járó feszültség kimerítette.

A Neddel töltött idő olyan volt, mint a nyugalom és a biztonság pihentető oázisa. A férfi aggódott, de sohasem szorongott. Sohasem vesztette el a fejét. Bátornak tartotta Sylvie-t, sőt azt mondta rá, hogy hős, és Sylvie-nek tetszett, hogy csodálják, holott igazából csak egy rémült lány volt.

Amikor Ned harmadszor látogatott el a boltba, Isabelle megmondta neki a valódi nevüket, és meghívta ebédre.

Isabelle nem beszélte meg Sylvie-vel, mit tervez, csak megcsinálta. Ned készséggel elfogadta az invitálást, Sylvie kissé meghökkent, de azért örült.

Kulcsra és reteszre zárták az utcai ajtót, és visszavonultak a bolt mögötti szobába. Isabelle reggel fogott folyami pisztrángot sütött,

spárgatökkel és édesköménnyel körítve, és Ned jóízűen evett. Utána Isabelle egy tál piros pettyes sárga ringlót és egy palack aranybarna borpárlatot tett az asztalra. Nem tartottak borpárlatot a háznál, a két nő sosem ivott bornál erősebbet, és még azt is vizezték. Isabelle láthatólag jó előre kitervelte ezt az ebédet.

Ned elmondta nekik, mi újság Hollandiában. Sajnos, semmi jó.

– Hangest megszegte Coligny parancsait, belerohant egy csapdába, és csúfos vereséget szenvedett. Most fogoly.

Isabelle-t Ned érdekelte, nem Hangest.

– Mit tervez, mennyi ideig marad Párizsban? – kérdezte.

– Addig, amíg Erzsébet királynő akarja.

– Utána, gondolom, hazatér Angliába.

– Valószínűleg oda megyek, ahova a királynő küld.

– Látom, rajong érte.

– Szerencsémnek tartom, hogy őt szolgálhatom.

Isabelle mást kezdett firtatni.

– Különböznek az angol házak a franciáktól? – kérdezte. – Például az öné?

– Egy nagy házban születtem, szemben a kingsbridge-i székesegyházzal. Most Barney bátyámé, de ott lakom, amikor Kingsbridge-ben időzök.

– Szemben a katedrálissal? Szép hely lehet.

– Csodálatos. Szeretek beülni az utcai szobába, ahonnan csak nézem a templomot.

– Az apja mivel foglalkozott?

– Anyám, úgy beszél, mint az inkvizíció! – tiltakozott Sylvie.

– Engem nem zavar – mondta Ned. – Apám kereskedő volt, Calais-ban is volt egy raktárháza. Miután ő meghalt, anyám vezette tíz éven át az üzletet. – Gyászosan mosolygott. – De mindent elveszített, miután önök, franciák visszavették Calais-t tőlünk, az angoloktól.

– Élnek franciák Kingsbridge-ben?

– Anglia-szerte kértek nálunk menedéket az üldözött hugenották. Guillaume Forneronnak a loversfieldi elővárosban van szövödéje, amely patyolatot állít elő. Az emberek odáig vannak a Forneron-féle ingekért.

– Hát a bátyja mivel keresi a kenyerét?

– Hajóskapitány. Van egy hajója, aminek a neve *Alice*.

– Saját hajója van?

– Igen.

– Sylvie mintha említett volna egy udvarházat is.

– Erzsébet királynő megtett egy Wigleigh nevű falu lordjává, mely nincs messze Kingsbridge-től. Kis hely, de van udvarháza, ahol évente kétszer-háromszor szállok meg.

– Franciaországban azt mondanánk önre, hogy *Sieur de Wigleigh.*

– Igen. – Ebbe a névbe ugyanúgy beletört a franciák nyelve, mint a Willardba.

– Ön és a bátyja szépen talpra állt az apjuk balszerencséje után. Ön fontos diplomata, Barney-nak saját hajója van.

Nednek már rá kellett jönnie, hogy Isabelle felméri a társadalmi és az anyagi helyzetét, gondolta Sylvie, de mintha nem zavarná. Sőt mintha inkább bizonyítani szeretné, hogy megbízható ember. De Sylvie így is restelkedett. Ned még azt hiheti, hogy házassági ajánlatot várnak tőle.

– Ki kell nyitnunk a boltot! – mondta, hogy berekessze a kihallgatást.

Isabelle fölállt.

– Majd én. Ti csak üljetek nyugodtan, és diskuráljatok még pár percet. Majd szólok, Sylvie, ha szükség van rád. – Kiment.

– Elnézést, amiért az anyám így kivallatta – mondta Sylvie.

– Ne kérjen bocsánatot – mosolygott szélesen a férfi. – Egy anyának joga van mindent tudni arról a fiatalemberről, aki barátsággal van a lányához.

– Ez kedves öntől.

– Bizonyára nem én vagyok az első, akit az édesanyja így kikérdezett.

Sylvie tudta, hogy előbb-utóbb el kell mondania a történetét.

– Volt valaki, valamikor régen, de őt az apám kérdezte ki.

– Megkérdezhetem, mi romlott el?

– Pierre Aumande volt az.

– Jóságos Isten! Akkor protestáns volt?

– Nem, de becsapott bennünket, hogy kémkedhessen a gyülekezetben. Egy órával az esküvő után mindnyájunkat letartóztattak.

Ned átnyúlt az asztalon, megfogta a lány kezét.

– Milyen kegyetlen.

– Összetörte a szívemet.

– Tudja, hogy kiderítettem a származását? Az apja falusi plébános, valamelyik Guise-nek a törvénytelen fia. Pierre anyja a plébános gazdasszonya.

– Ezt meg hol hallotta?

– Nîmes márkiné mondta.

– Louise? A gyülekezetünkhöz tartozik, de nekem sosem szólt erről.

– Talán attól félt, hogy feszélyezné önt, ha szóba hozná ezt az embert.

– Pierre annyit hazudott nekem, valószínűleg azért nem bízom azóta senkiben…

Ned kérdőn nézett rá. Sylvie megértette, mit jelent a nézése: *Hát bennem?* Ám még nem készült fel, hogy válaszoljon erre a kérdésre.

A férfi várt még néhány pillanatot, azután megértette, hogy a nő nem akar többet mondani.

– Köszönöm ezt a nagyon kellemes ebédet – mondta.

Sylvie felállt a búcsúzáshoz. Ned olyan csüggedtnek látszott, hogy a lány szíve elszorult a sajnálattól. Hirtelen fellobbanással megkerülte az asztalt, és megcsókolta a férfit.

Baráti puszinak szánta, de nem jött be, mert Ned ajka olyan volt, akár az édesség, egy falat után mohón kívánt még többet. Megfogta a férfi

tarkóját, és éhesen tapadt a szájára.

Nednek nem kellett több biztatás, hogy két karral ölelje magához, és Sylvie-t magával ragadta az elfeledett élmény, annak az öröme, amikor szeretjük valakinek a testét. Közben azzal biztatta magát, hogy még egy pillanat, és abbahagyja.

Ned megfogta, és gyengéden megszorította a mellét. Fojtott hang szakadt fel közben a torkán. Sylvie-t felkorbácsolta, ugyanakkor észre térítette az érzés. Levált a férfi szájáról, eltolta magától.

– Ezt nem akartam – lihegte.

Ned csak hallgatott, és mosolygott boldogan.

Sylvie ráeszmélt, hogy épp azt árulta el Nednek, amit el akart titkolni, de már nem bánta. Mégis azt mondta:

– Jobb, ha mész, mielőtt olyat teszek, amit megbánok.

Ned ettől mintha még jobb kedvre derült volna.

– Jól van – mondta. – Mikor látlak legközelebb?

– Hamarosan. Menj, köszönj el anyámtól.

Ned ismét meg akarta csókolni, ám Sylvie a mellére tette a kezét, és megállította.

– Ne többet.

Ned tudomásul vette, és átment a boltba.

– Köszönöm a vendégszeretetét, Palot asszony – mondta.

Sylvie lesüllyedt a székbe. A következő percben csukódott az üzlet ajtaja; még visszajön!

– Megcsókoltam – mondta Sylvie.

– Kitaláltam ám. Fülig ért a szája.

– Nem kellett volna.

– Nem értem, miért nem. Magam is megcsókolnám, csak lennék húsz évvel fiatalabb.

– Anyám, ne legyen vulgáris! Most majd azt várja, hogy feleségül menjek hozzá.

– A helyedben gyorsan megtenném, mielőtt egy másik lány lecsap rá.
– Hagyja abba! Tudja jól, hogy nem lehetek a felesége!
– Én nem tudok semmi ilyenről. Miket beszélsz?
– Küldetésünk van. El kell juttatnunk az emberekhez az igaz evangéliumot.
– Talán eleget tettünk már.
Sylvie megbotránkozott. Az anyja még sose beszélt így.
Isabelle észrevette a reagálását.
– Még az úr is megpihent a hetedik napon, miután megteremtette a világot – mondta mentegetőzve.
– A mi munkánk még nem ért véget.
– Talán nem is fog, csak a Végítélet harsonájával.
– Annál inkább folytatni kell.
– Azt akarom, hogy boldog légy. Te vagy az én kislányom.
– De mit akar az úr? Arra tanítottál, hogy mindig tegyem föl ezt a kérdést.
Isabelle sóhajtott.
– Ezt tettem. Keményebb voltam fiatalon.
– Bölcs voltál. Nem mehetek férjhez. Küldetésem van.
– Akkor is, és Nedtől függetlenül egy napon talán más módját kell keresnünk, hogy teljesítsük az Úr akaratát.
– Hogyan?
– Talán kapunk kinyilatkoztatást.
– Majd ha Isten akarja, ugye, anya?
– Igen.
– Akkor ebben kell megnyugodnunk.
Isabelle újból sóhajtott.
– Ámen – mondta, de Sylvie nem volt biztos benne, hogy komolyan így érti-e.

Amikor Ned kilépett a boltból, észrevett a túloldalon egy koszlott fiatalembert, aki csak ácsorgott magában egy kocsma előtt, és nem csinált semmit. Ned elindult kelet felé, vissza az angol követségre. Hátranézett, és látta, hogy a koszlott ember ugyanarra jön.

Fényes kedvében volt. Sylvie úgy csókolta meg, mintha szívből adná. Ned imádta. Először találkozott nővel, aki felért Margeryvel. Sylvie nemcsak okos és bátor, de gyengéd is, és elragadó. Alig várta, hogy ismét találkozzanak.

Nem felejtette el Margeryt, és sohasem is fogja. De Margery nem volt hajlandó megszökni vele, neki pedig nélküle kellett volna leélnie a hátralévő életét. Joga van szeretni valaki mást.

Sylvie anyját is megkedvelte. Isabelle még mindig vonzó volt a maga érett módján, telt alakjával, csinos arcával, kék szeme körül a ráncokkal, amelyek egyénivé tették a megjelenését. Nem titkolta, hogy helyesli a lánya választását.

Förtelem, amit Sylvie mesélt Pierre Aumande-ról! Képes volt még feleségül is venni a lányt! Nem csoda, hogy Sylvie nem is akart férjhez menni még egyszer. Ha arra gondolt, hogyan árulták el Sylvie-t az esküvője napján, Ned meg tudta volna fojtani Pierre Aumande-ot.

De nem hagyta, hogy ez elrontsa a kedvét, hiszen annyi mindennek örvendezhetett. Még az is lehetséges, hogy Franciaország lesz a második jelentős állam a világon, ahol bevezetik a vallási türelmet.

Amikor átment a rue Saint-Jacques-on, hátranézett, és meglátta a koszlott embert a rue de la Serpente-ről.

Ezt nem hagyhatja ennyiben.

Megállt az utca másik oldalán, hogy elgyönyörködjön a nagyszerű Saint-Séverin-templomban. A koszlott ember keresztülloholt az úton, kerülve Ned tekintetét, majd besurrant egy sikátorba.

Ned befordult a telekre, amelyen Szegény Szent Juliánusz kicsi temploma állt, és átvágott a kihalt temetőn. Amikor befordult a templom

keleti végénél, behúzódott egy mély kapualjba, amely elrejtette. Ott kivonta a tőrét, és megfordította, úgy, hogy a markolat gombja a jobb hüvelyk- és mutatóujja között legyen.

Ahogy a koszlott ember a kapualjhoz ért, Ned előlépett, és az arcába vágott a tőr markolatgombjával. Az ember feljajdult, és visszatántorodott. Orrából-szájából dőlt a vér, de azért gyorsan visszanyerte az egyensúlyát, és megfordult, hogy elmeneküljön. Ned üldözőbe vette és elgáncsolta. Az ember hasra esett. Ned a hátára térdelt, és a tarkójának szegezte a tőrét.

– Ki küldött? – kérdezte.

Az ember vért nyeldekelve mondta.

– Nem tudom, mit akar! Miért támadott rám?

Ned erősebben nyomta a tőrt. A penge felsértette a mocskos bőrt, amelyből kiserkedt a vér.

– Kérem, ne! – kiáltotta az ember.

– Senki se néz ide. Megöllek, utána itt hagylak, hacsak meg nem mondod, ki parancsolta, hogy kövess!

– Jó, jó! Georges Biron volt.

– Az meg ki az ördög?

– Montagny ura.

Ismerősen hangzott.

– Miért akarja tudni ez a Biron, hogy hova járok?

– Nem tudom, esküszöm Krisztusra! Sose mondja meg, hogy miért, csak kiküld bennünket.

Vagyis ez az ember egy csoporthoz tartozik. Biron a vezető. Vagy ő, vagy valaki más, akinek Biron dolgozik, figyelteti Nedet.

– Ki mást követsz még?

– Korábban Walsinghamet, aztán át kellett váltani magára.

– Biron talán valamelyik nagyúrnak dolgozik?

– Az lehet, de nekünk semmit se mond. Kérem! Igazat beszélek!

Logikus, gondolta Ned. Miért közölnék egy ilyen nyomoronccal, hogy

mit miért csinál?

Felállt, visszacsúsztatta a tőrt a tokjába, és elment.

Keresztülvágott a place Maubert-en, belépett a követségre. Walsingham az előtérben tartózkodott.

– Ön tud valamit Georges Bironról, Montagny uráról? – kérdezte Ned.

– Igen – felelte Walsingham. – Fent van Pierre Aumande de Guise segítőinek listáján.

– Ó, hát ez megmagyarázza.

– Mit?

– Hogy miért követtek bennünket.

Pierre a kis boltot vizsgálgatta a rue de la Serpente-en. Ismerte a környéket, ő is errefelé diákoskodott sok éve. Abba a kocsmába járt annak idején, odaát az utca másik oldalán. Akkor még nem volt meg az üzlet.

Mekkora utat tett meg azóta! Az a fiatal diák sok mindenre vágyott, ami ma már az övé, gondolta elégedetten. Ő a Guise család legbizalmasabb tanácsadója. Szép ruhái vannak, hogy legyen miben a király elé járulnia. Van pénze, és valamije, ami a pénznél is értékesebb. Van hatalma.

Viszont vannak aggályai. A hugenottákat nem taposták el, sőt mintha még erősödnének is! A skandináv országok, egyes német fejedelemségek és Navarra apró királysága elszánt protestánsok. A harc még nem dőlt el Skóciában és Németalföldön.

Bár onnan jó hír jött: Hangestet, a hugenotta tábornokot megverték Mons-nál, és most börtönben van néhány alvezérével együtt, ahol a kegyetlen Alba herceg tortúráztatja őket. A diadalittas párizsi katolikusok csináltak róla egy nótát, amelyet minden este ordítanak a kocsmákban:

Hang-est!
Ha! Ha! Ha!
Hang-est!
Ha! Ha! Ha!

Ám Mons nem volt döntő ütközet, és a lázadást nem verték le.

De az volt a legrosszabb, hogy maga Franciaország is ingadozott, mint a részeg, aki előre akar menni, mégis visszafelé dülöngélt az undorító kompromisszum felé, amelynek Angliai Erzsébet volt a zászlóvivője: se nem erős katolikus, se nem protestáns, hanem egy engedékeny zagyvalék. Már csak pár nap a királyi menyegzőig, de még mindig nem tört ki az üdvös zavargás, ami lehetővé tenné, hogy lefújják!

De meglesz! És ha meglesz, Pierre készen áll! Fekete könyvét a párizsi protestánsokról meghizlalták a látogatók. Valamint az utóbbi napokban ő és Henri herceg járulékos terveket is szőtt. Összeállítottak egy párhuzamos listát buzgó katolikus nemesekből, akiktől bízvást elvárható a gyilkolás. Ha majd elkezdődik a hugenotta zendülés, megszólal és el sem hallgat a Saint-Germain-l'Auxerrois harangja: az lesz a jel a katolikus uraknak, hogy ki-ki ölje meg a maga protestánsát.

Elvben mindenki egyetértett. Pierre tudta, hogy nem mindegyik tartja majd be az ígéretét, de így is lesznek elegen. Ahogy a hugenották fellázadnak, a katolikusok lecsapnak. Levágják a fenevad fejét. A söpredéket már elintézheti a polgárőrség. A hugenotta mozgalom megrokkan, talán gyógyíthatatlanul, és akkor vége az udvar bűnös engedékenységének a protestantizmus iránt, és ismét a Guise-ek lesznek Franciaországban a leghatalmasabb család.

Itt, az orra előtt volt egy új cím a fekete könyvbe.

– Az angol szerelmes – jelentette Georges Biron.

– Kibe? Olyasvalakibe, aki megzsarolható? – kérdezte Pierre.

– Egy nőbe, aki írószert árul, és a bal parton van a boltja.

– Neve?

– Thérèse Saint-Quentin. Az anyjával, Jacqueline-nal vezetik a boltot.

– Nyilvánvalóan reformátusok. Az angol nem cicázna egy katolikus lánnyal.

– Utánuk nézzek?

– Magam megyek.

Saint-Quentinék szerény házban laktak, amelynek egyetlen emelete volt. Egy sikátor, amelyben csak egy kézikocsi fért el, vélhetőleg egy hátsó udvarhoz vezetett. A homlokzatot rendben tartották, mindent, ami fából készült, frissen mázoltak, ezek szerint jól megy az üzlet. Az ajtót nyitva hagyták az augusztusi hőségben. Egy ablakban legyezővé hajtogatott papírlapok, vázába tett lúdtollak csokra, és kisebb-nagyobb tintásüvegek álltak csinosan összerendezve.

– Itt várjatok – mondta Pierre a testőreinek.

Bement a boltba, és elhűlt, mert odabent nem volt más, mint Sylvie Palot.

Valóban ő volt. Pierre számítása szerint harmincegy lehetett, bár valamivel idősebbnek látszott, biztosan attól, amin átment. Lefogyott, elvesztette kamaszos hamvasságát, erős állkapcsán megjelentek a ráncok kísértetei, de a szeme ugyanolyan kék volt. Egyszerű, kék vászonruhát viselt, és a teste is formás és izmos maradt.

Pierre-t mintha percnyi varázslat röpítette volna vissza tizennégy évet az időben a halpiacra, ahol először beszélt Sylvie-vel, a könyvesboltba a katedrális árnyékában, és egy ifjabb, tudatlanabb Pierre-hez, akinek semmije sem volt, de mindent akart.

Sylvie egyedül volt a boltban. Egy írópultnál állt, számoszlopot adott össze a főkönyvben, és először fel sem nézett.

Pierre figyelmesen nézte. Sylvie valamiként túlélte az apja halálát, és az üzletük elkobzását. Álnevet vett föl, és saját vállalkozást alapított, amelyet sikerre vitt. Pierre nem értette, miért engedi az Úr, hogy olyan sok istenkáromló protestáns boldoguljon az üzletben és a kereskedelemben, majd lelkipásztorok fizetésére, gyűléstermek építésére és tiltott könyvek vásárlására fordítsa a nyereségét. Isten útjai néha olyan nehezen kifürkészhetők.

Ráadásul Sylvie-nek most van egy csodálója, aki nem más, mint Pierre

gyűlölt ellensége.

Egy idő után mégis megszólalt:

– Szép jó napot, Sylvie.

Noha barátságosan beszélt, Sylvie elsikoltotta magát ijedtében. Még ennyi év után is fölismerhette a hangját.

Pierre élvezte, hogy milyen rémült az arca.

– Miért vagy itt? – kérdezte remegő hangon Sylvie.

– Puszta véletlenségből. Minő kellemes meglepetés.

– Nem félek tőled – mondta Sylvie. Gyönyörűség volt tudni, hogy hazudik. – Mit tehetsz még velem? Már tönkretetted az életemet.

– Azt újból megtehetem.

– Nem, nem teheted. A saint-germaini béke óta nem.

– De a tiltott könyvek árusítása továbbra is törvénysértés.

– Nem árulunk könyveket.

Pierre körülnézett. Csakugyan nem voltak nyomtatott könyvek, csak üres főkönyvek, olyanok, mint amelyikbe Sylvie írt, és kisebb noteszek, amelyeket *livres de raison*nak hívnak. Máglyán égő apjának látványa talán lehűtötte Sylvie hitbuzgalmának hevét. Az egyház is épp ebben reménykedett. Ám olykor épp ellenkező hatással jártak az ilyen kivégzések, mert vértanúkat teremtettek, akiket dicsőség lett követni. Sylvie talán annak szentelte az életét, hogy folytassa apjának küldetését. Talán másutt van egy raktára eretnek irodalomból. Ráállíthatott volna egy figyelőt, aki éjjel-nappal követi, és megtalálhatták volna a raktárt. Sajnos ezt már elpuskázták, mert a nő mostantól még óvatosabb lesz.

Taktikát változtatott.

– Valamikor szerettél engem.

Sylvie elsápadt.

– Isten bocsássa meg nekem.

– Ugyan, ugyan. Szerettél csókolózni velem.

– Méz a méregben.

Pierre tett egy fenyegető lépést felé. Nem megcsókolni akarta, ahhoz sose volt valami nagy kedve. Izgalmasabb volt ijesztgetni.

– Tudom, hogy most is megcsókolnál.

– Inkább leharapnám azt az átkozott orrodat.

Pierre úgy sejtette, hogy ezt komolyan mondta, de azért csak bosszantotta tovább.

– Tőlem tanultál mindent, amit tudsz a szerelemről.

– Tőled tanultam meg, hogy valaki lehet egyszerre keresztény és ocsmány hazug.

– Mindnyájan bűnösek vagyunk. Azért is van szükségünk Isten kegyelmére.

– Egyes bűnösök rosszabbak a többieknél. Egyesek a pokolra kerülnek.

– Az angol imádódat megcsókolod?

Ezzel sikerült komolyan ráijeszteni, állapította meg elégedetten. Sylvie-nek láthatólag nem fordult meg a fejében, hogy ő ismerheti Sir Nedet.

– Nem tudom, miről beszélsz – hazudta a nő.

– Dehogynem tudod.

Sylvie összeszedte az erejét, hogy lehiggadjon.

– Elégedett vagy a jutalmaddal, Pierre? – mutatott az ékes kabátra. – Szép ruháid vannak, és láttalak, amikor Guise herceg oldalán lovagoltál. Megkaptad, amit akartál. Megérte azt a sok gonoszságot, amit el kellett követned érte?

Pierre nem állhatta meg, hogy ne dicsekedjen.

– Igen, van pénzem, és nagyobb a hatalmam, mint valaha álmodtam!

– De nem ezt akartad igazából. Megfeledkezel róla, mennyire ismertelek.

Pierre váratlanul megriadt.

Sylvie könyörtelenül folytatta:

– Az volt minden vágyad, hogy közéjük tartozhass, tagja lehess a Guise családnak, amely nem kért belőled, amikor megszülettél!

– Az is vagyok! – mondta Pierre.

– Dehogy vagy. Ugye, mind tudják, valójában honnan származol?

Pierre kezdett pánikba esni.

– A herceg legbizalmasabb tanácsadója vagyok!

– De nem a rokona. Ránéznek a cifra ruháidra, eszükbe jut, hogy egy törvénytelen gyerek törvénytelen gyereke vagy, és nevetnek a hivalkodásodon, igaz?

– Kitől hallottad ezeket a hazugságokat?

– Nîmes márkiné mindent tud rólad! Ugyanonnan való, ahonnan te. Ismét megnősültél, ugye?

Pierre összerándult. Most találgat Sylvie, vagy csakugyan tudja?

– Csak nem kényszerből? – folytatta Sylvie, aki mindent kiolvasott az arcából, mert Pierre képtelen volt palástolni az érzelmeit. – Mert nem nemes kisasszony a feleséged. Alacsony származású. Azért is gyűlölöd!

Sylvie-nek igaza volt. Ha Pierre netán elfelejtette volna, milyen árat fizetett a Guise név viselésének jogáért, mindig ott volt emlékeztetőnek az undorító feleség és a bőszítő mostohakölyök. Nem tudott uralkodni az arcán, amely eltorzult a dühtől.

Sylvie persze észrevette.

– Szegény asszony – mondta.

Ekkor kellett volna megkerülnie az asztalt, hogy leüsse, aztán pedig be kellett volna kiáltania a testőreit, hogy verjék véresre, de nem bírta összeszedni hozzá az erőt. Nem volt igazán magabiztos, és ez megbénította akkor, amikor a harag lázában kellett volna égnie. Igen, Sylvie túl jól ismerte, és egyenesen beletalált a fájó pontjába. Most már csak be akart bújni egy lyukba, ahol nyalogathatja a sebeit.

Éppen megfordult, hogy kimenjen, amikor hátulról bejött az üzletbe Sylvie anyja. Rögtön felismerte Pierre-t, és annyira elszörnyedt, hogy egy lépést hátrált, egyszerre undorodva és rettegve, mintha egy dühkóros kutyát látna. Ám az elszörnyedés ijesztő gyorsasággal csapott át veszett haragba.

– Te sátán! – ordította. – Megölted az én Giles-emet! Tönkretetted a lányom életét! – Hangja sivítássá élesedett, mintha őrjöngés vett volna rajta erőt. Pierre hátrálni kezdett az ajtó irányába. – Ha most lenne nálam egy kés, kiontanám azt a büdös beledet! – vijjogta Isabelle. – Te mocsok! Te rossebes kurva folyása! Megfojtalak, te csemerletes, leprás dögtetem!

Pierre kimenekült, és becsapta az ajtót.

A menyegző nem indult vidám hangulatban.

Hétfőn reggel már korán összeverődött a sokaság, mert a párizsiak ki nem hagynának egy ilyen látványosságot. A Notre-Dame-székesegyház előtt lelátót ácsoltak gerendákból, és leterítették aranybrokáttal. Innen pallók vezettek a templomhoz és a szomszédos püspöki palotához. Ned, mint kisebb notabilitás, órákkal a szertartás kezdete előtt elfoglalta a helyét az emelvényen. Felhőtlen augusztusi nap volt, az emberek főttek a forróságban. A teret az emelvény körül zsúfolásig megtöltötték az izzadó polgárok. Az ablakokból és a házak tetejéről fürtökben lógtak a nézők. Baljós csend volt. A vakbuzgó katolikus párizsiaknak nem tetszett, hogy az ő huncutkájukat egy kálomista senkihez adják feleségül, és a dühüket még szították is vasárnaponként a hitszónokok, akik azt prédikálták, hogy ez a házasság egy fertelmeskedés.

Ned még mindig kételkedett benne, hogy megtarthatják az esküvőt. A tömeg megvadulhat, és megakadályozhatja a szertartást. A pletykák szerint Margot hercegnő azzal fenyegetőzött, hogy az oltár előtt mond nemet.

Ahogy múlott az idő, fokozatosan telt meg a lelátó. Délután három óra tájban leült Ned mellé Jerónima Ruiz, akivel ő mindenképpen beszélni akart a louvre-beli érdekes diskurzus után, de nem volt alkalma rá az elmúlt napokban. Most hát örvendezve üdvözölte a dámát, aki mélán megjegyezte:

– Ön épp úgy mosolyog, mint Barney.

– Romero bíboros csalódott lehet – mondta Ned. – Eddig semmi sem mutat arra, hogy ne tartanák meg az esküvőt.

Jerónima lehalkította a hangját.

– Romero mondott valamit, ami érdekelni fogja.

– Pompás! – Ned csak reménykedett, hogy talán ráveheti Jerónimát adatok kiszivárogtatására, ám a nőt láthatólag nem kellett kapacitálni.

– Guise hercegnek van egy névsora és címjegyzéke a párizsi legfontosabb protestánsokról. Mindegyikre ráállítottak egy megbízható katolikus nemesembert. Ha zavargások törnek ki, az összes hugenottát meggyilkolják.

– Uramisten! Ennyire könyörtelenek?

– A Guise-ek igen.

– Köszönöm, hogy elmondta.

– Szívesen megölném Romerót, de nem tehetem, mert szükségem van rá – felelte Jerónima.

Ned csak bámulta, megigézve és némileg elszörnyedve. Nem csak a Guise-ek könyörtelenek.

A tömeg felmorajlott. Ned és Jerónima félbeszakította a beszélgetést. Közeledett a vőlegény menete, amely a Louvre-ból indulva érkezett a Notre-Dame hídon át a jobb partról. Bourbon Henrik, Navarra királya ezüsttel, gyöngyökkel és drágakövekkel kivarrt, halványsárga szaténkreációt viselt. Hugenotta nemesek kísérték, köztük Nîmes márki és Lagny márki. A párizsiak mogorván hallgatva figyelték őket.

Ned visszafordult, hogy mondjon valamit Jerónimának, de ő addigra elment, és Walsingham vette át a helyét.

– Most tudtam meg valami félelmetest – mondta Ned, és elismételte, amit Jerónimától hallott.

– Nem olyan nagy csoda ez – felelte Walsingham. – Vannak terveik. Hát persze hogy vannak.

– Mi pedig tudunk a terveikről, hála a spanyol szotykának.

Walsingham elmosolyodott, ami ritkaság volt nála.

– Jól van, Ned, jogos a pont.

A püspöki palotából kijött Károly őfelsége, a karján vezetve a húgát. Az atyafiság jelzésére ugyanolyan halványsárga szatént viselt, mint Bourbon Henrik, csak neki több és nagyobb drágaköve volt. Mikor a felségek közelebb értek, Walsingham a helyetteséhez fordult, és megvetően odasúgta:

– Mint hallottam, a király ruhája ötszázezer écube került.

Ned nem hitt a fülének.

– Hiszen az százötvenezer font!

– Az angol kormány éves költségvetésének a fele!

Ned most az egyszer osztotta Walsingham rosszallását a tékozlás iránt.

Margot hercegnő világoslila bársonyruhát viselt kék palásttal, amelynek hosszú uszályát három hölgy vitte utána. Melege lesz, gondolta Ned. Persze minden királylányt szépségnek mondanak, de Margot-ra ez még igaz is volt. Érzéki arca, nagy szeme, karakteres fekete szemöldöke, csókra álló piros szája volt, habár ma ráfagyott arra az édes pofikájára a csökönyös harag.

– Nem nagyon boldog – jegyezte meg Ned a főnökének.

Walsingham vállat vont.

– Gyerekkora óta tudta, hogy nem ő választhatja a férjét. Ennek a szégyentelen tobzódásnak, ami francia királyi körökben dívik, meg kell fizetni az árát.

Ned arra gondolt, amikor Margeryt kényszerítették férjhez.

– Sajnálom Margot-t – mondta.

– Ha igazak a pletykák, nem fogja hagyni, hogy a házassági eskü korlátozza a szokásaiban.

A király után következtek az öccsei, ugyanolyan sárga szaténban. Gondjuk volt rá, hogy a tömeg megértse az üzenetet: mostantól a Valois-k és a Bourbonok testvérek. Az arát legalább száz főrangú hölgy követte. Ned még sose látott ennyi gyémántot és rubint egy rakáson. Mindegyik dáma külön-külön is több ékszert aggatott magára, mint amennyije

Erzsébet királynőnek összesen volt.

Még mindig nem éljenzett senki.

A menet lassan vonult a pallón a lelátóig, ahol az ara elfoglalta a helyét a vőlegény mellett. Mivel ez volt az első alkalom, hogy egy katolikus házasodott egy protestánssal királyi esküvő keretében, bonyolult szertartást eszeltek ki, hogy egyik fél se sértődjön meg.

A szokásnak megfelelően az esküre a templom előtt került sor. Bourbon bíboros volt az eskető pap. Ahogy peregtek a szavak, Ned mélyen átélte a perc ünnepélyességét: egy nagy nemzet most vonszolja magát centinként közelebb a vallásszabadság eszményéhez. Hogy vágyott rá ő is! Ezt akarta Erzsébet királynő, erre volt szüksége Sylvie Palot-nak.

Végül a kardinális feltette a kérdést Margot-nak, hogy elfogadja-e házastársául Navarra királyát.

Margot üres arccal bámult rá, és nem nyitotta ki a száját.

De csak nem fogja most felrúgni az egész esküvőt?, gondolta Ned. Bár azt mondják rá, hogy akaratos.

A vőlegény türelmetlenül toporgott.

A hercegnő és a bíboros egy hosszú percig nézett farkasszemet.

Károly király, aki Margot mögött állt, egyszer csak a húga tarkójára tette a kezét, és meglökte.

Margot hercegnő mintha bólintott volna.

Hát ez nem volt igen, gondolta Ned. Tudta ezt Isten, és tudta a nézősereg is. A bíboros sietve férjjé és feleséggé nyilvánította a párt.

Margot és Henrik házasok voltak – bár ha becsúszik valami az elhálás előtt, még mindig fel lehet bontani a házasságot.

A nászmenet bevonult a templomba az esküvői misére. Az ifjú férj nem maradt ott a katolikus szertartáson, hanem szinte azonnal kijött a templomból.

A Notre-Dame előtt beszédbe elegyedett Gaspard de Colignyval, a hugenotta tábornokkal. Lehet, hogy nem sértésből csinálták, de a fesztelen

viselkedésük olyan benyomást keltett, mintha fumigálnák a benti ceremóniát. A tömeg bizonyosan így érezte, és tiltakozva ordítozni kezdett, aztán rákezdték a győzelmi dalukat:

Hang-est!

Ha! Ha! Ha!

Hang-est!

Ha! Ha! Ha!

Ez felbőszítette a hugenottákat, akiknek vezéreit most is Alba herceg börtönében kínozták.

Az emelvényen az előkelőségek járkáltak és cseverésztek, de ahogy hangosodott a nóta, felhagytak a társalkodással, és aggodalmasan néztek körül.

Egy közeli ház tetején egy csoport hugenotta azzal vágott vissza, hogy rázendítettek egy zsoltárra, és más hangok is csatlakoztak hozzájuk. Lent a földön néhány ifjú krakéler a házhoz indult.

Minden együtt volt egy zavargáshoz. Ha az bekövetkezik, a házasság békítő hatása átcsaphat az ellenkezőjébe.

Ned észrevette Walsingham barátjának, Lagny márkinak az ékköves sapkáját.

– Nem hagyathatná abba méltóságod az éneklést ezekkel a hugenottákkal? – kérdezte nyugtalanul. – Elveszítünk mindent, amit nyertünk, ha most kitör a zavargás!

– Abbahagyathatnám, ha a katolikusok is abbahagynák – felelte Lagny.

Ned körülnézett, hogy nincs-e a közelben egy jóindulatú katolikus, felfedezte Aphrodite de Beaulieu-t, és nyomban a kisasszony után vetette magát.

– Nem szólhatna kegyed egy papnak vagy akárkinek, hogy hagyassa abba az emberekkel a Hangest-nótát? Csúnya ribillió készül.

Aphrodite volt annyira okos lány, hogy felismerje a veszélyt.

– Bemegyek a templomba, és szólok apámnak – ígérte.

Ned tekintete megállapodott Bourbon Henriken és Gaspard de Colignyn. De hiszen miattuk van az egész! Visszasietett Lagnyhez.

– Nem szólna méltóságod annak a kettőnek, hogy tűnjenek el? Bizonyos vagyok benne, hogy nem készakarva teszik, de akkor is provokálják a tömeget.

Lagny bólintott.

– Beszélek velük. Egyik sem akar felfordulást.

Pár perccel később Henrik és Gaspard eltűnt az érsek palotájában. A katedrálisból kijött egy pap, és rákiáltott a tömegre, hogy zavarják a misét, mire elhallgatott a danászás. A hugenották is abbahagyták a zsoltározást a háztetőn. A tér elcsendesedett.

A válság elmúlt, gondolta Ned. Egyelőre.

Az esküvőt háromnapos dínomdánom követte, de nem volt zavargás, Pierre mélységes keserűségére.

Voltak utcai pofozkodások és kocsmai verekedések a diadalmas protestánsok és a dühös katolikusok között, de egyetlen csihi-puhiból sem lett az egész városra kiterjedő csata, amelyben Pierre reménykedett.

Katalin királynénak nem volt bátorsága egy kemény összecsapáshoz. A ravaszabb hugenottákhoz hasonlóan Coligny is abban hitt, hogy a legjobb stratégia kerülni a vérontást. A két tábor langymeleg mérsékeltjei közös erővel fenntartották a békét.

A Guise család kétségbe volt esve. A szemük láttára csúszott ki a kezükből a hatalom és a tekintély. Akkor Pierre előállt egy tervvel.

Meg kell gyilkolni Gaspard de Colignyt!

Csütörtökön, miközben a nemesség az ünnepségeket megkoronázó lovagi tornán vett részt, Pierre Georges Bironnal tárgyalt a Louvre régibb részének egyik szobájában, amelynek alja döngölt föld, a fala pedig terméskő volt.

Biron az ablakhoz tolt egy asztalt, hogy jobban lehessen látni, majd

elővett vászonzsákjából egy hosszú csövű fegyvert.

– Szakállas puska – állapította meg Pierre –, de két csöve van egymás alatt.

– Vagyis ha az első golyó elhibázza Colignyt, még mindig lesz egy második esély.

– Remek!

Biron az elsütőszerkezetre mutatott.

– Rúgós kovás.

– Tehát önbegyújtó. De megöli-e?

– Megöl ez mindent, ami nincs messzebb száz méternél.

– Spanyol muskéta jobb lenne. – A muskéta nagyobb, súlyosabb fegyver volt; annak egy lövése szinte biztos halál.

Biron a fejét rázta.

– Túl nehéz elrejteni. Mindenki tudná, mit akarnak vele. És Louviers már nem fiatal. Nem tudom, elboldogulna-e egy muskétával. – Annak a megemeléséhez erő kellett; azért is voltak híresen termetesek a muskétások.

Pierre felhozatta Párizsba Charles Louviers-t, aki igazán megtett mindent Orléans-ban; ha Bourbon Antal meggyilkolása kudarcba fulladt, az nem az ő hibája volt, Ferenc király nyavalygása okozta. Pár évvel később Louviers meggyilkolt egy hugenotta vezért, Luzé kapitányt, és kétezer écu jutalmat kapott érte. Továbbá Louviers nemesember volt, ami Pierre szerint szavatolta, hogy állja a szavát, míg egy közönséges futóbetyár egy palack bor áráért fordít a köpönyegén. Pierre remélte, hogy helyesen döntött.

– Jól van – mondta. – Most nézzük meg az utat.

Biron visszatette a puskát a zsákba, aztán kimentek az udvarra. A négyszög két oldala majd félezer éves erődfal volt, a másik kettő az újmódi olasz palotákat utánozta.

– Amikor Gaspard de Coligny idejön a szállásáról, majd visszamegy,

húsz fegyveres testőr kíséri – mondta Biron.

– Abból baj lesz.

Pierre végigment az útvonalon, amelyet Colignynak kell követnie, ki a régi erődkapun a rue des Poulies-re. A Bourbon-családnak a Louvre-ral épp szemben, François-Hercule-nek, a király öccsének a szomszédságában volt a palotája. Pierre végignézett az utcán.

– Hol lakik Coligny?

– Túl a sarkon, a rue de Béthisyn. Csak pár lépés.

– Nézzük meg.

Észak felé indultak, el a folyótól.

Az utcákon nem enyhült a feszültség. Pierre még most is láthatta a drágán öltözött hugenottákat, komor szürkében és feketében. Úgy sétafikálnak, mintha az övék lenne a város! Ha lenne egy csepp eszük, nem mutatnák ennyire a diadalukat. Bár ha lenne egy csepp eszük, gondolta Pierre, akkor nem lennének reformátusok.

A bigott katolikus párizsiak gyűlölték ezeket a látogatókat. Annyi türelmük volt hozzájuk, mint a szalmahídnak, amelyen egy vasalt szekérnek kellene átmennie.

Ha lesz egy igazán jó ürügy, itt mindkét tábor megvész. Ha pedig elég embert megöltek, újrakezdődik a polgárháború, és a saint-germaini békeszerződést eltépik, házasság ide vagy oda.

Pierre majd szolgáltat nekik ürügyet.

Pásztázta az utcát, keresett egy megfelelő pontot, ahonnan egy fegyveres rálőhet egy járókelőre: egy tornyot, egy magas fát, egy padlásablakot. Csak az a baj, hogy a merénylőnek egérút is kell, mert a testőrök bizonyosan üldözőbe veszik.

Megállt az egyik ház előtt. Ezt ismerte: Anna d’Este hercegnéé, Henri de Guise anyjáé volt. Anna újból férjhez ment, most Nemours hercegnének hívták, de állhatatosan gyűlölte Colignyt, mert őt tartotta felelősnek első férje haláláért. Legalább annyi munkát fektetett az ifjú Henri herceg

bosszúvágyának szításába, mint Pierre. Nemours hercegné együttműködik, ez nem kétséges.

Megvizsgálta a homlokzatot. Az emeleti ablakok elé farostélyok lógtak be, amelyekre kúszónövényeket futtattak; a csinos ötlet kétségtelenül a hercegné érdeme volt. Ma azonban mosott ruha száradt a rácsokon, vagyis a hercegné nem tartózkodik a városban. Így még jobb, gondolta Pierre.

Dörömbölt az ajtón. Egy szolga nyitotta ki, aki felismerte Pierre-t.

– Jó napot adjon isten, Guise uram – mondta félős tisztelettel. – Miben lehetek szolgálatára kelmednek? – Pierre szerette, amikor hajbókolnak előtte, de mindig úgy tett, mintha nem venné észre. Most se válaszolt a szolgának, csak félrelökte és benyomult.

Fölment az emeletre. Biron követte a hosszú vászonzsákba dugott szakállas puskával.

Az emeleten volt egy tágas szalon, amely az utcára nyílt. Pierre kinyitotta az ablakot. A szélben lengő mosott ruhák ellenére is beláthatta az utca két oldalát a Louvre irányában.

– Add csak ide azt a puskát – mondta.

Biron előhúzta a zsákból a fegyvert. Pierre az ablakpárkányra támasztotta, és célzott. Elegánsan öltözött pár közeledett karon fogva. Pierre rászegezte a puskát a férfira, akiben csodálkozására az idős Nîmes márkit ismerte fel. Elmozdította a fegyver csövét a márkiról, és szemügyre vette a nőt, aki élénksárga ruhát viselt. Igen, Louise márkiné volt, aki miatt kétszer kellett megaláztatást elszenvednie: valamikor régen, amikor a hölgy megszégyenítette a vadászházban tartott, protestáns istentiszteleten, másodszor csak egy hete, a rue de la Serpente-i boltban, ahol Sylvie a Louise-tól hallott titkokat vágta a fejéhez. Most bosszút állhatna: csak meg kellene húznia a ravaszt. A márkiné mellére célzott. Louise a harmincas évei derekán járt, de még mindig kívánatos volt, sőt a melle mintha még nőtt is volna. Hogy szerette volna Pierre piros vérrel festeni azt a sárga ruhát! Szinte hallotta Louise sikoltozását.

Majd egyszer, gondolta. Most még nem.

Megrázta a fejét, felállt.

– Ez jó – mondta, és visszaadta Bironnak a puskát.

Kiment a szobából. A szolga a lépcsőfordulón várta a parancsokat.

– Kell itt lennie egy hátsó ajtónak – mondta Pierre.

– Igenis, uraság. Megmutathatom?

Lementek a földszintre, keresztülvágtak a konyhán meg a mosókonyhán. Egy udvarba jutottak, amelynek kapuja volt. Pierre kinyitotta a kaput, és a Saint-Germain-l’Auxerrois-templom kertjében találta magát.

– Ez tökéletes – mondta halkan Bironnak. – Idehozhatsz egy fölnyergelt lovat, és Louviers távozhat egy perccel az után, hogy leadta a halálos lövést.

Biron bólogatott.

– Működni fog!

Visszatértek a házba. Pierre adott a szolgának egy aranyécut.

– Nem voltam itt ma – mondta. – Senki sem volt itt. Senkit sem láttál.

– Köszönöm, uram! – hálálkodott az ember.

Pierre gondolkozott még egy pillanatig, és belátta, hogy a pénz nem elég.

– Azt ugye nem kell mondanom, mivel bünteti a Guise család a hűtlenséget.

A szolga megrémült.

– Tudom én, uram. Nagyon jól tudom.

Pierre bólintott, majd otthagyta. Inkább féljenek az embertől, mint szeressék.

Addig ment az utcán, amíg el nem ért egy kis temetőhöz, amelyet fákkal szegélyezett, alacsony fal határolt. Keresztülvágott az utcán, visszanézett. Tisztán látszott a Nemours-palota.

– Tökéletes – ismételte Pierre.

*

Péntek reggel Gaspard de Colignynak tanácskozásra kellett mennie a Louvre-palotába. Megjelenni kötelező volt, a távolmaradás felségsértő engedetlenségnek számított. Ha valaki ágyban fekvő beteg, küldött maga helyett egy alázatos bocsánatkérő levelet, a király csak felhúzta az orrát, és annyit kérdezett, hogy ha ilyen súlyos a betegség, hogyhogy nem halt bele a levél írója?

Ha Coligny azt csinálja, amit szokott, a Louvre-ból jövet elhalad a Nemours-palota mellett.

Délelőtt Charles de Louviers elfoglalta a helyét az emeleti ablakban. Biron a hátsó kapunál tartotta száron a felnyergelt, gyors járású lovat. Pierre a kis temetőben, a fák rejtekéből lesett át az alacsony falon.

Már csak várniuk kellett.

Henri de Guise készséggel elfogadta Pierre tervét. Henri herceg egyetlen bánata az volt, hogy nem ő végezhet az emberrel, aki felelős az apja meggyilkolásáért.

Tizenöt-húsz fős csoport tűnt fel az utca végén.

Pierre izmai megfeszültek.

Coligny jóképű, ötvenes ember volt, gondosan nyírott, göndör haja már ezüstre őszült, akárcsak a szakálla. Katonára valló egyenes tartással és fürgeséggel mozgott, de most éppen olvasott járás közben, és ettől lelassult. Annál könnyebb dolga lesz Louviers-nak, gondolta Pierre növekvő félelemmel és ujjongással. Colignyt a testőrei és a bajtársai fogták körül, de egy sem látszott különösebben ébernek. Egymással fecsegtek, csak futólag néztek körül, mintha nem nagyon aggódnának a vezérük biztonságáért. Ellustultak.

A csoport az utca közepén ballagott. Még ne, gondolta Pierre. Még ne lőj. Távolról Louviers-nak nehéz lesz eltalálnia Colignyt, mert a többiek útban vannak, de amint közelebb érnek a házhoz, Louviers jobb szögben

célozhat az emeletről. Coligny közeledett. Még pár pillanat, és tökéletes lesz a szög. Louviers mostanra biztosan befogta Colignyt.

Most, gondolta Pierre, nehogy halogasd…

Coligny megtorpant, és mondott valamit az egyik fegyvertársának. Lövés dördült. Pierre lélegzete elakadt. Coligny kísérői megdermedtek, és abban az egyetlen, az elszörnyedéstől néma pillanatban Coligny mennydörögve elkáromkodta magát, és megragadta a bal karját a jobb kezével. Megsebesült.

Pierre kimondhatatlanul csalódott. Az a megtorpanás megmentette Coligny életét.

Ám Louviers szakállas puskájának két csöve volt, és rögtön hallatszott is a második lövés. Ezúttal Coligny elesett. Pierre most nem láthatta. Meghalt vajon? Fegyvertársai körülállták. Zűrzavar támadt. Pierre borzasztóan szerette volna tudni, mi történt. A csoport közepéből kiemelkedett Coligny ezüst feje. Eszerint fölvették a porból a hulláját? Aztán Pierre meglátta, hogy Coligny szeme nyitva van, és beszél. Az admirális a talpán állt. Életben volt!

Tölts újra, Louviers, és lőj már, gyorsan!, gondolta Pierre. Ám Coligny néhány testőre végre észbe kapott, és elkezdtek mindenfelé nézegetni. Az egyik a Nemours-ház emeletére mutatott, ahol fehér függöny lengett egy nyitott ablakban. Négyen futni kezdtek a házhoz. Vajon most tölti újra a puskáját a rendíthetetlen Louviers? Az emberek berontottak a házba. Pierre úgy állt a temető falánál, mint akinek a földbe gyökerezett a lába, és várta a következő dörrenést, de az nem jött. Ha Louviers még ott van, már nyilván lebirkózták Coligny emberei.

Figyelme visszatért az admirálishoz. Egyenesen tartotta magát, bár az emberei is támogathatták. Sebbe is bele lehet halni. Ám egy perc múltán Coligny lerázta magáról a kísérőit, és talán követelhette, hogy engedjék levegőhöz jutni, mert a testőrök hátrább léptek. Pierre így már láthatta, hogy minden segítség nélkül áll. Karjait a törzséhez szorította, ujjasa véres

volt, ám a sebek mintha nem lettek volna súlyosak. Pierre elszörnyedt. Ahogy emberei utat adtak neki, a tengernagy elindult, nyilvánvalóan a saját lábán óhajtott hazajutni, hogy csak otthon mutassa meg magát orvosnak.

Kijöttek a Nemours-palotából a testőrök. Az egyik hozta a kétcsövű szakállas puskát. Pierre nem hallotta, mit mondanak, de olvashatott a taglejtéseikből, a fejrázásból, a tehetetlen vállvonogatásból, a karlengetésből, ami menekülést akart jelenteni. Louviers elpárolgott.

A csoport közeledett Pierre búvóhelyéhez. Pierre sarkon fordult, kisietett a temető túlsó végén, és mérhetetlen csalódással távozott.

Ahogy hírét vették a merényletnek, Ned és Walsingham rögtön tudták, hogy ez lehet a vége mindennek, amiben Erzsébet királynő és ők is reménykedtek.

Rohantak a rue de Béthisyre. Coligny egy ágyon feküdt, számos hugenotta vezető – köztük Lagny márki – tartózkodott mellette. Több orvos is eljött a betegágyhoz, köztük a hatvan-egynéhány éves Ambroise Paré, a király felcsere, akit elmélkedő megjelenéssel ruházott fel kopaszodó homloka és a hosszú, sötét szakáll.

Ned tudta, hogy a sebek fertőtlenítésének általánosan elterjedt módja a kiégetés vörösen izzó vassal vagy zubogóan forró olajjal, ami olyan fájdalmas, hogy a sebesült sokszor abba hal bele. Paré szívesebben akadályozta meg a fertőzést egy terpentin alapú kenőccsel. Írt is egy könyvet a szakállas puska és nyíl okozta sebek kezeléséről. Módszerei sikeresek voltak, mégsem terjedtek el, mert az orvosi szakma konzervatív.

Coligny sápadt volt, és láthatólag szenvedett, de tökéletesen eszénél volt. Az egyik golyó, magyarázta Paré, leszakította a jobb kéz hüvelykujjának legfelső ízét, a másik a bal könyökbe állt bele. Paré már eltávolította – gyötrelmes eljárás volt, valószínűleg abba sápadt bele Coligny –, és meg is mutatta a másfél centi átmérőjű ólomgolyót.

Paré megmondta, hogy az admirális életben marad, ami óriási megkönnyebbülés volt. Bár a hugenották nyilvánvalóan felzúdulnak a hősük elleni orgyilkos merényleten, és nehéz lesz visszatartani őket a zavargástól.

Számos jelenlévő alig várta, hogy visszavághasson. Coligny barátai bosszúra szomjaztak. Bizonyosra vették, hogy Guise herceg áll a gyilkos merénylet mögött. Azon nyomban indulni akartak a Louvre-ba, hogy országos hugenotta felkeléssel fenyegetőzve követeljék Henri de Guise haladéktalan letartóztatását. Még olyan bolondságok is felvetődtek, hogy el kell fogni a királyt.

Coligny önmérsékletre intette híveit, ám a hangja gyönge volt a sebektől és a fekvéstől.

Walsingham igyekezett fékezni a háborgókat.

– Vannak híreim, amelyek fontosak lehetnek! – mondta. Mivel a világ egyetlen nagy protestáns országának a képviselője volt, a hugenotta nemesség odafigyelt rá. – A vakbuzgó katolikusok felkészültek a protestáns lázadásra. Guise hercegnek az a terve, hogy vérbe fojt minden hugenotta erődemonstrációt az esküvő után. Minden egyes személyhez, aki ebben a szobában tartózkodik… – Jelentőségteljesen körülnézett. – Minden egyes személyhez, aki ebben a szobában tartózkodik, kijelöltek egy-egy orgyilkost a szélsőségesebb katolikus nemesek közül.

Ez félelmetes hír volt. Az emberek felhördültek az iszonyattól és a haragtól.

Lagny márki levette ékköves sapkáját, és megvakarta kopasz fejét.

– Bocsásson meg, Walsingham követ, de honnan tud ön ilyeneket? – kérdezte szkeptikusan.

Ned ideges lett. Csak majdnem bízhatott benne, hogy Walsingham nem árulja el Jerónima Ruiz nevét, akitől talán további adatok is várhatók.

Szerencsére Walsingham nem fedte fel a forrását.

– Természetesen van egy kémem a Guise-háznál – hazudta.

Lagny általában békeszerzőként viselkedett, ám most dacosan kijelentette:

– Akkor mindnyájunknak fel kell készülnünk, hogy megvédjük magunkat!

– A legjobb védekezés a támadás! – kiáltotta valaki.

Ezzel mindenki egyetértett.

Ned nagyon csekély tényezőnek számított ebben a szobában, de neki is volt valamije, amit érdemes volt elmondani, és így is tett.

– Guise herceg *reménykedik,* hogy egy protestáns felkelés rákényszeríti a királyt a saint-germaini béke megszegésére! Az urak csak a herceg kezére játszanának!

Senki sem hallgatott rá. A hugenották tajtékzottak.

Ekkor megérkezett Károly király.

Ez óriási meglepetés volt. Nem számítottak rá. Előzetes bejelentés nélkül érkezett, anyjával, Katalin királynéval. Ned úgy sejtette, hogy a látogatás Katalin ötlete volt. A legelőkelőbb udvaroncok kísérték őket, köztük azoknak a katolikus arisztokratáknak a többsége, akik gyűlölték Colignyt. Ám Guise herceg nem jött.

Károly tizenegy éve uralkodott, de még mindig csak huszonegy éves volt. Ned ma különösen fiatalnak és gyámoltalannak látta. Sápadt arca, amelyen épp hogy pelyhedzett a bajusz és ütögetett a szakáll, őszinte bánatot és aggodalmat sugárzott.

Ez némi reménységre adott okot. Mert a király megjelenése olyan rendkívüli jele volt az együttérzésnek, amelyet még a hugenották sem vehettek semmibe.

Károly szavai megerősítették Ned reményeit. Azt mondta Coligny-nak:

– A fájdalom az öné, de a sérelem az enyém.

Nem kétséges, betanult frázis volt, arra szánták, hogy szájról szájra járjon Párizsban, de nem árthatott.

Valaki sietve hozott egy széket, a király leült az ággyal szemközt.

– Esküszöm önnek, hogy kiderítem, ki volt a felelős…

– Henri de Guise – dünnyögte valaki.

– …legyen akárki – folytatta a király. – Már ki is neveztem a vizsgálóbizottságot. Biztosaim most éppen kihallgatják a szolgákat abban a házban, ahol az orgyilkos lesben állt.

Rizspor a halottnak, gondolta Ned. Hivatalos vizsgálattal sose akarják kideríteni az igazságot. Épeszű király dehogy engedné, hogy független emberek folytassanak le egy olyan nyomozást, amelynek ennyire tűzveszélyes eredménye lehet. Az egész nyomozósdi csak időhúzás, nem a tényeket akarja tisztázni, csak az indulatokat szeretné lehűteni – de már az is jó.

– Esedezve kérem – folytatta Károly –, jöjjön be a Louvre-palotába, legyen királyi szemünk közelében, ahol teljes biztonságban lesz minden további ártalomtól.

Ez már nem olyan jó ötlet, gondolta Ned. Coligny sehol sincsen biztonságban, de kétségtelenül jobb neki itt, barátok között, mint Károly őfelsége kétes védelmében.

Coligny arcán ugyanez a gyanú tükröződött, de nem mondhatta ki, mert félt, hogy megsérti a királyt.

Ambroise Paré sietett a segítségére.

– Felség, a tengernagynak itt kell maradnia. Minden mozgatástól felszakadhatnak a sebek, és nem engedheti meg magának, hogy még több vért veszítsen.

A király egy bólintással elfogadta a szakember véleményét, majd azt mondta:

– Ebben az esetben ideküldöm Cosseins urat, hogy ötven lándzsással és puskással erősítse csekély testőrségüket.

Ned elkomorodott. Cosseins a király embere. Olyan őröktől, akik másnak tartoznak jelenteni, nem nagyon érdemes védelmet várni. Ez most vajon csak naiv nagylelkűség Károlytól, kétségbeesett békítő gesztus? Elég

fiatal és ártatlan, hogy ne lássa át, mennyire kellemetlen az ajánlata.

Ám az egyik békülékeny gesztusát már elutasították. Az etikett megkövetelte, hogy Coligny azt válaszolja:

– Felséged kimondhatatlanul jóságos.

Károly felállt.

– Megbosszulom ezt a merényletet – mondta erélyesen.

Ned végighordozta tekintetét a hugenotta vezéreken. Tartásuk és arcuk azt mutatta, hogy a többség hajlamos hinni a király őszinteségében, és legalább adnak neki egy esélyt a vérontás megakadályozására.

A király kivonult a szobából, Katalin követte, de mielőtt kiment volna az ajtón, a tekintete egy pillanatra találkozott Ned Willardéval, és ő egy alig érzékelhető bólintással mondott köszönetet az anyakirálynénak, amiért annyira meg akarja őrizni a békét, hogy még ide is elhozta a fiát. Katalin szája épp csak megrezzent, mutatva, hogy megértette az üzenetet.

*

Szinte az egész szombat arra ment el, hogy Ned rejtjelezte a királynőnek szóló, hosszú levelet. A levélben Walsingham részletesen ismertette a hét aggasztó eseményeit és Katalin anyakirályné küzdelmét a béke megőrzésére. Csak késő délután végzett vele. Ekkor eljött a követségről, és a rue de la Serpente-re indult.

Meleg alkonyat volt, a kocsmák előtt bandákba verődött fiatalok iddogáltak, sértegették az arra tévedő koldusokat, füttyögtek a lányoknak, szóval pontosan azt csinálták, mint Kingsbridge-ben a duhaj legények, ha pénz van a zsebükben, és nem férnek a bőrükbe. Később verekedni is fognak, mert verekedés nélkül nincs szombat este. Ám Ned nem látott hugenottákat. Elővigyázatosan távol tartották magukat az utcáktól, nyilván otthon vacsoráztak, zárt ajtók mögött. Ha szerencséjük van, ma éjszaka megússzák a zendülést, holnap pedig vasárnap.

Ned beült az üzlet mögötti szobába Sylvie-vel és Isabelle-lel, akik beszámoltak neki Pierre Aumande látogatásáról.

– Azt hittük, már megfeledkezett róluk – mondta aggodalmasan Isabelle. – Nem értjük, hogyan bukkanhatott ránk.

– Én értem – vallotta be bűntudatosan Ned. – Az egyik embere követett. Én vezethettem el ide, amikor önöknél ebédeltem a múlt héten. Őszintén sajnálom. Nem tudtam, hogy követnek, csak az után derült ki, hogy távoztam innen.

– Honnan tudod, hogy az ember, aki követett, Pierre-nek dolgozik? – kérdezte Sylvie.

– Leütöttem, a nyakának szegeztem a késemet, és közöltem vele, hogy elvágom a torkát, ha nem beszél.

– Ó!

A két nő elnémult. Ezek szerint, gondolta Ned, nem is feltételezték róla, hogy az erőszak is a foglalkozásához tartozik. Végül azzal törte meg a csendet:

– Mit gondolsz, mit tesz most Pierre?

– Nem tudom – felelte Sylvie. – Egy darabig különösen óvatosnak kell lennem.

Ned elmesélte a király látogatását a sebesült Colignynál. Sylvie-t elsősorban a reformátusok és kirendelt orgyilkosaik halállistája érdekelte.

– Ha Guise hercegnek van egy ilyen listája, azt nyilvánvalóan Pierre állította össze – mondta.

– Nem tudom, de valószínű – válaszolta Ned. – Aumande nyilvánvalóan a herceg legfőbb kéme.

– Abban az esetben tudom, hol az a lista – jelentette ki Sylvie.

Ned kiegyenesedett a székben.

– Tudod? No és hol van?

– Tart otthon egy noteszt, mert azt gondolja, hogy a házában nagyobb biztonságban van, mint a Guise-palotában.

– Láttad?

Sylvie bólintott.

– Sokszor. Innen tudom, hogy a reformátusok veszélyben vannak.

Ez fölkeltette Ned kíváncsiságát. Tehát ezért ilyen jól értesült Sylvie.

– De sose volt benne semmiféle névsor a gyilkosokról – tette hozzá a nő.

– Láthatnám?

– Talán.

– Most?

– Nem mondhatom biztosra, de a szombat este általában alkalmas idő. Próbáljuk meg. – Sylvie felállt.

– Most nem biztonságos az utcákon! – tiltakozott Isabelle. – A város tele van dühös férfiakkal, akik mind isznak! Maradj itthon!

– Anyám, a barátainkat meggyilkolhatják. Figyelmeztetnünk kell őket.

– Akkor az ég szerelmére, vigyázz magadra!

Még nem egészen sötétedett be, amikor Ned és Sylvie eljött az üzletből. Keresztülvágtak Île de la Cîté szigetén. A székesegyház óriási árnyékot vetett a szürkületben a felhergelt városra. A jobb parton Sylvie kalauzolta Nedet Les Halles összebújva szorongó házai között egy kocsmáig Szent István protomártír temploma mellett.

Sylvie rendelt egy korsó sört, hogy adják le a szomszéd utcában az egyik ház hátsó ajtajánál. Nyilván valami jel, gondolta Ned. Telt ház volt a kocsmában, nem volt egyetlen szabad hely, az egyik sarokba kellett beállniuk. Nedben lüktetett az ideges várakozás. Szinte el sem hitte, hogy belenézhet Pierre Aumande titkos listájába.

Pár perccel később csatlakozott hozzájuk egy vézna, csúnyácska, húszegynéhány éves nő. Sylvie bemutatta, hogy ő Nath, Aumande-ék szolgálója.

– És a gyülekezetünk tagja – tette hozzá.

Sylvie tehát áttérítette Pierre cselédjét, hogy betekintést nyerjen a papírokba, vonta le a következtetést Ned. Mennyi esze van!

– Ő pedig Ned – mondta Sylvie. – Megbízhatunk benne.

Nath elvigyorodott.

– Na és feleségül mész hozzá? – érdeklődött.

Ned az orra alatt somolygott.

Sylvie majd elsüllyedt, de aztán elütötte egy tréfával:

– Ma este nem – és sietve másra terelte a szót. – Mi történik otthon nálatok?

– Pierre rossz kedvében van. Tegnap nem sikerült valami.

– Coligny életben van – szólt közbe Ned. – Ez nem sikerült Pierre-nek.

– Akárhogy is, ma este átment a Guise-palotába.

– Odette otthon van? – kérdezte Sylvie.

– Elment az anyjához, és Alaint is magával vitte.

– Odette-nek hívják Pierre feleségét – magyarázta meg Sylvie. – Alain a mostohafia.

Nedet érdekelte ez a bepillantás a hírhedt gazember életébe.

– Nem is tudtam, hogy nős!

– Hosszú história ez. Majd máskor mondom el. – Sylvie visszafordult Nathhez. – Nednek bele kell néznie abba a noteszbe.

– Akkor gyertek – mondta Nath. – Ez pont a megfelelő idő.

Megkerülték a háztömböt. Pierre kis háza semmivel sem rítt ki a sorból. Ned csodálkozott, hogy Aumande ennyire szerény körülmények között lakik, holott nem győz hivalkodni a gazdagságával, a drága ruháival és ékszereivel. Bár a Guise-féle nagyurak néha szívesen kötik be efféle ólakba a tanácsadóikat, nehogy elbízzák magukat. Továbbá az ilyen ház hasznos lehet titkos találkozókhoz.

Nath feltűnés nélkül bevezette őket a hátsó ajtón. A földszinten mindössze két helyiség volt, a nappali és a konyha. Ned szinte el sem hitte, hogy a rettegett Pierre Aumande magánházában van. Úgy érezte magát, mint Jónás a cethal gyomrában.

A nappaliban egy láda állt a padlón. Nath elővett egy varrókosarat,

kikeresett belőle egy kampó formában meghajlított tűt, és kinyitotta vele a ládát.

Elképesztő, gondolta Ned. Csak így! Ilyen simán!

Nath felhajtotta a láda tetejét.

Üres volt.

– Ó! – mondta Nath. – Elvitte a noteszt!

Egy pillanatra elnémította őket a megdöbbenés. Aztán megszólalt Sylvie:

– Pierre magával vitte a Guise-palotába – mondta elgondolkozva. – De miért?

– Vélhetőleg azért, mert fel akarja használni – válaszolta Ned. – Vagyis át akarja ültetni a gyakorlatba a tervét a Párizsban tartózkodó összes protestáns nemes legyilkolására – valószínűleg még ma éjszaka!

– Isten irgalmazzon nekünk – mondta rémülten Sylvie.

– Figyelmeztetned kell az embereket.

– Ki kell jutniuk Párizsból, ha tehetik.

– Ha nem, mondd meg nekik, hogy jöjjenek az angol követségre.

– Sok százan lehetnek a látogatókkal együtt, akik az esküvőre jöttek! Be se férnek a követségre!

– Nem. Különben sem riaszthatsz több száz embert. Napokba kerülne.

– Akkor mit tehetünk?

– Azt kell tennünk, amit tehetünk. Annyit kell megmentenünk, ahányat bírunk.

20

Szombat estére Henri hercegnek sikerült olyan dühbe hergelnie magát, amilyet csak az a fiatal érezhet, aki rájön, hogy a világ nem úgy működik, mint azt ő magabiztosan elképzelte.

– Takarodj a szemem elől! – ordított rá Pierre-re. – Ki vagy rúgva! Ne is lássalak többé!

Ez volt az első alkalom, amikor Pierre ugyanúgy félt Henritól, ahogy az apjától, Sebhelyes hercegtől. A hasa úgy fájt, mintha kést forgatnának benne.

– Megértem hercegséged haragját – mondta kétségbeesetten. Tudta, hogy vége a pályafutásának, hacsak nem tudja magát ebből kibeszélni.

– Zavargásokat ígértél! – ordította Henri. – Hol vannak?!

Pierre tehetetlenül széttárta a karját.

– Az anyakirályné fenntartotta a békét.

Ez a rue Vieille du Temple-i Guise-palotában történt, ugyanabban a fényűző kis szobában, ahol Pierre először találkozott Sebhelyes herceggel és Charles bíborossal. Most is azt a megaláztatást érezte, mint tizennégy éve, amikor egyszerű diák volt, és azzal vádolták, hogy jogtalanul használja a Guise nevet. Egy hajszál választotta el attól, hogy mindent elveszítsen, amit azóta szerzett. Ha elképzelte ellenségeinek örvendező és megvető arcát, kis híján elsírta magát.

Bár itt lenne Charles bíboros! A családnak most lenne szüksége az ő kíméletlen politikai ravaszságára. Charles azonban Rómába ment egyházi ügyekben, és egyedül hagyta Pierre-t.

– Megpróbáltad lelövetni Colignyt, és nem sikerült! – őrjöngött Henri. – Tehetségtelen vagy!

Pierre kínosan feszengett.

– Én mondtam Bironnak, hogy muskétát adjon Louviers-nak, de azt felelte, hogy az túl nagy.

– Azt mondtad, hogy a hugenották mindenképpen föllázadnak, még akkor is, ha Coligny csak megsebesült!

– A király látogatása Coligny betegágyánál lehiggasztotta őket.

– Semmi se működik, amit csinálsz! Hamarosan az összes idelátogató hugenotta nemes elhagyja Párizst, diadalmasan hazatér, és a lehetőség

örökre oda, mert rád hallgattam! De nem is csinálok ilyet még egyszer!

Pierre kétségbeesetten igyekezett gondolkodni Henri dühének csapkodó villámai közepette. Tudta, hogy mit kell tennie – de vajon olyan hangulatban van Henri, hogy meghallgassa?

– Váltig azt kérdezem magamtól, hogy mit tanácsolna őeminenciája, kegyelmes uram nagybátyja – szólalt meg.

Henri meghökkent. Dühe kissé enyhült, érdeklődése feltámadt.

– No és mit?

– Hitem szerint azt javasolná, hogy egyszerűen tegyünk úgy, mintha a protestáns lázadás valóban kitört volna.

Henri nem volt túl fürge elme.

– Ezt meg hogy érted?

– Húzzuk meg a Saint-Germain-l’Auxerrois harangját. – Pierre fölemelte a fekete bőrkötésű noteszt, amelyben összepárosította a gyilkosokat az áldozatokkal. – A hűséges urak azt fogják hinni, hogy a hugenották fellázadtak, és lemészárolják az eretnek vezéreket, hogy megóvják a király életét.

Henri elhűlt a terv arcátlanságától, de nem utasította el azonnal. Pierre bizakodni kezdett.

– A hugenották visszavágnak – mondta a herceg.

– Fegyverezze föl kegyelmességed a milíciát.

– Azt csak a kereskedők elöljárója[4] teheti meg. Ő pedig nem teszi, csak azért, mert én mondom.

– Ezt bízza rám kegyelmességed. – Pierre-nek csak halvány elképzelése volt róla, hogyan oldja meg ezt, de már beindult, magával ragadta Henrit, és nem engedhette meg magának, hogy részletekkel bíbelődjön.

– Biztos, hogy a milícia leveri a hugenottákat? – aggodalmaskodott Henri. – Ezrével vannak kint az elővárosokban. És ha valamennyien belovagolnak Párizsba, hogy megvédjék hittestvéreiket? Az közelharcot jelent.

– Bezárjuk a városkapukat. – Párizst fal és majdnem teljes kört leíró csatorna határolta. Az összes kapuból híd vezetett át a csatornán. Ha bezárták a kapukat, nehéz volt ki-be közlekedni.

– Ezt megint csak az elöljáró teheti meg.

– Őt megint csak bízza rám hercegséged. – Ezen a ponton Pierre már bármit hajlandó volt megígérni, csak visszaszerezze Henri kegyét. – Nagyuramnak annyit kell tennie, hogy menetkészen tart egy osztagot, akik elmennek Coligny házához, és végeznek vele, mihelyt annyit mondok, hogy minden rendben.

– Colignyt Cosseins ötven királyi testőre vigyázza, és ott vannak még a saját emberei.

– Cosseins a király szolgája.

– De vajon a király visszahívja-e onnan?

Pierre kimondta az első dolgot, ami az eszébe jutott.

– Cosseins azt fogja *hinni*, hogy a király hívja vissza.

Henri szúrósan nézett rá.

– Biztos vagy benne, hogy mindezt véghez tudod vinni?

– Igen – hazudta Pierre. Kockáztatnia kellett. – Ám hercegséged számára nincs kockázat – hangsúlyozta. – Ha kudarcot vallok, legföljebb hiába rendelte ide az embereit, ennél rosszabb nem történik.

Ez meggyőzte az ifjú herceget.

– Mennyi időre van szükséged?

Pierre fölállt.

– Éjfél előtt itt leszek – felelte.

Újabb ígéret, amelynek betartásában egyáltalán nem volt biztos.

Kiment, magával vitte a fekete könyvét.

Odakint Georges Biron várta.

– Nyergelj föl két lovat – mondta Pierre. – Sok a dolgunk.

Nem távozhattak a főkapun, mert ott hugenotta sokaság üvöltözött. A csürhe azt gondolta, hogy Henri a felelős az orgyilkos merényletért, mint

gyakorlatilag szinte mindenért, és a fejét követelték bőgve – bár eddig semmit sem tettek, ami indokolta volna, hogy Henri emberei tüzet nyissanak. Szerencsére a palota hatalmas volt, egy egész háztömböt foglalt el, másutt is lehetett ki-be járni. Pierre és Biron egy oldalkapun ment ki.

A place de Grève-re indultak, a főtérre, ahol az elöljáró lakott. Párizs kígyózó sikátorai ugyanolyan szövevényesek voltak, mint a terv, amely most öltött alakot Pierre agyában. Régen készült erre a percre, de olyan váratlanul köszöntött be, hogy rögtönöznie kellett. Mélyet lélegzett, hogy lecsillapodjon. Ez volt életének legveszélyesebb hazárdjátéka. Túl sok minden sikerülhetett félre. Ha egyetlen rész is csődöt mond, minden elveszett. Még egy katasztrófából nem tudja kimagyarázni magát. A Guise család tanácsadójaként élvezett élet, amely megajándékozta pénzzel és hatalommal, csúfos véget ér.

Igyekezett nem gondolni erre.

Az elöljárót Jean Le Charronnak hívták, gazdag nyomdász és könyvkereskedő volt. Pierre a családi vacsorát félbeszakítva közölte vele, hogy a király hívatja.

Ez természetesen nem volt igaz. Vajon elhiszi az elöljáró?

Le Charron történetesen alig egy hete viselte az elöljárói tisztséget, és megilletődött, hogy maga a híres Pierre Aumande de Guise látogatta meg. Annyira lázba hozta a királyi parancs, hogy egy pillanatig sem kételkedett a valódiságában, és tüstént indulni akart. Az első akadályt simán vették.

Le Charron nyergeltetett, és már lovagoltak is hárman az alkonyatban a Louvre felé.

Biron a négyszögletes udvaron maradt, miközben Pierre bevitte Le Charront. Pierre eléggé rangos volt, hogy eljusson a fogadóteremmel szomszédos ruhatárig, de nem tovább.

Ez újabb veszedelmes perc volt. Károly király nem hívatta sem Pierre-t, sem Le Charront. Pierre távolról sem volt elég előkelő, hogy automatikusan bebocsássák a királyhoz.

Le Charront a terem egyik végében hagyta, ő pedig azzal a ráérős magabiztossággal szólította meg az ajtónállót, amely azt sugallta, hogy engedetlenségről szó sem lehet.

– Legyen olyan jó, szóljon őfelségének, hogy üzenetet hoztam Henritól, Guise hercegétől.

Károly király nem beszélt Henrival, nem is találkozott vele a merénylet óta. Pierre lefogadta volna, hogy tudni szeretné, mit mondhat Henri a maga védelmére.

Hosszas várakozás következett, azután beszólították.

Azt mondta Le Charronnak, hogy maradjon az előszobában, amíg nem hívatják, azután belépett a fogadóterembe.

Károly király és Katalin királyné asztalnál ült, éppen befejezte a vacsorát. Pierre nem örült, hogy Katalin jelen van. Károlyt simán becsaphatja, de az anyja okosabb és sokkal gyanakvóbb.

– Sire, Guise herceg alázatosan könyörög felséged bocsánatáért, amiért nem személyesen jött el udvarába – kezdte a mondókáját.

Charles bólintott a bocsánatkérésre, ám a vele szemben ülő Katalinnak ennyi nem volt elég.

– És mi ennek az oka? – kérdezte élesen. – Netán a rossz lelkiismeret?

Pierre számított erre a kérdésre, és felkészült a válasszal.

– A herceg az életét félti, felség. Felfegyverzett hugenották tömege áll éjjel-nappal a kapui előtt. Nem hagyhatja el úgy a házát, hogy ne a halált kockáztatná. A hugenották bosszút esküdtek. Ezrével vannak a városban és az elővárosokban felfegyverezve, vérszomjasan…

– Tévedsz – szakította félbe az anyakirályné. – Őfelsége a király eloszlatta félelmüket. Parancsot adott, hogy nyomozzák ki a merényletet, és kilátásba helyezte a megtorlást. Meglátogatta Colignyt a betegágyánál. Lehet néhány forrófejű a rue Vieille du Temple-en, de a vezetőik elégedettek.

– Pontosan ezt mondtam Henri hercegnek – buzgólkodott Pierre. – De ő

azt hiszi, hogy a hugenották már-már a felkelést fontolgatják, és attól tart, hogy egyetlen reménye egy megelőző támadás, amellyel megsemmisítheti az életét fenyegető erőt.

– Közöld vele – szólt közbe a király –, hogy én, IX. Károly, kezeskedem a biztonságáról.

– Köszönöm, Sire. Természetesen tolmácsolom neki felséged megnyugtató szavait. – Ez a megnyugtatás nagyjából egy hajítófát ért. Egy erős király, akitől félnek a bárói, megvédelmezhetné Colignyt, azonban Károly testileg-lelkileg gyönge. Katalin megértené ezt, ha Károly nem is, ezért Pierre a következő mondatot az anyakirálynénak címezte: – De Henri herceg azt is kérdezi, javasolhat-e valamit? – Visszatartotta a lélegzetét. Vakmerő volt: a király talán meghallgatja a nemesek tanácsait, de nem akkor, ha egy alattvalóval küldenek üzenetet.

Csönd volt. Pierre attól tartott, hogy kipenderítik a pimaszsága miatt.

Katalin összehúzott szemmel nézett rá. Tudta ő, hogy most jön a látogatás igazi oka. De nem teremtette le, és ez önmagában bizonyította, milyen gyenge a fogása a kormányon, és mennyire közel van a város a káoszhoz.

Végül a király azt kérdezte:

– Mit akarsz?

– Néhány egyszerű biztonsági óvintézkedést, amelyekkel féken lehet tartani a két oldalról fenyegető erőszakot.

Katalin gyanakodva sandított rá.

– Például?

– Be kell zárni a városkapukat, hogy senki se jöhessen be kívülről: sem az elővárosi hugenották, sem a katolikusoknak erősítés. – Elhallgatott. A katolikus erősítés csak az ő képzeletében létezett. A hugenottákat akarta kívül tartani. De vajon rájön-e Katalin?

Megint Károly király törte meg a csöndet.

– Tulajdonképpen jó ötlet!

Katalin nem szólt semmit.

Pierre úgy folytatta, mintha egyetértettek volna a javaslatával.

– Azután oda kell lakatolni a csónakokat a parthoz, és vasláncokat kell áthúzni a folyón, hogy megakadályozzuk az ellenséges hajók közeledését a városhoz. Így a bajkeverők nem juthatnak be Párizsba a vízen át. – És a hugenották nem jutnak ki.

– Ez is észszerű óvintézkedés – mondta a király.

Pierre érezte, hogy győzelemre áll, és tovább nyomult.

– Parancsolja meg felséged a kereskedők elöljárójának, hogy fegyverezze föl a milíciát és állítson őrszemeket a város összes fontos útkereszteződéséhez, amelyek visszafordíthatnak minden nagyobb fegyveres csoportot, mondják azok magukat bármely felekezetűnek.

Katalin azonnal látta, hogy ez nem semleges lépés.

– A milicisták természetesen mind katolikusok – mondta.

– Természetesen – helyeselt Pierre. – De egyedül ők tarthatják fent a rendet. – Nem mondott többet. Inkább nem vitatkozott volna a pártatlanságról, amelynek nyoma nem volt a tervében. Katalin legfőbb szempontja különben is az volt, hogy a rendet fönt kell tartani.

Károly az anyjához fordult.

– Ezek az egyszerű óvintézkedések nem árthatnak.

– Talán nem – felelte Katalin. Nem bízott a Guise családban, de Pierre javaslata logikus volt.

– A hercegnek van még egy javaslata – folytatta Pierre. Henri herceg az égvilágon semmit sem javasolt, de az etikett megkövetelte, hogy Pierre úgy tegyen, mintha főrendű gazdájától származnának az ötletek. – Vonultassák fel a város tüzérségét. Ha az ágyúk felsorakoznak a place de Grève-en, megvédhetik a városházát, de szükség esetén másutt is felállíthatók. – Például szétlőhetnek egy protestáns tömeget.

A király bólintott.

– Mindezt meg kell tennünk. Guise herceg gondos stratéga. Kérlek, add

át neki köszönetemet.

Pierre meghajolt.

– Hívatnod kell az elöljárót – mondta Katalin a fiának. Bizonyára arra gondolt, hogy a közbeeső időben átgondolhatja Pierre javaslatait, és megkeresheti a problémás pontokat.

Ám Pierre nem adott rá esélyt.

– Sire, vettem a bátorságot, és magammal hoztam az elöljárót, aki az ajtó előtt várja felséged parancsait.

– Helyes – bólintott Károly. – Szólítsd be.

Le Charron hajlongva lépett be. Meg volt szeppenve, de föl is lelkesült, hogy a király színe előtt lehet.

Pierre vállalta, hogy a király helyett szóljon, és utasította Le Charront, hogy hajtson végre mindent, amit ő javasolt. Előadás közben tartott tőle, hogy Károly vagy – ami valószínűbb – Katalin mást gondol, de a felségek csak bólogattak. Katalin mintha nemigen hitte volna, hogy Henri herceg csupán magát akarja megvédeni és a zavargásokat kívánja megelőzni; de nem jött rá, miféle hátsó gondolatai vannak Pierre-nek, így nem tiltakozott.

Le Charron bőbeszédűen hálálkodott, amiért a király megtiszteli azzal, hogy parancsokat adjon neki, és fogadkozott, hogy aggályos pontossággal hajt végre mindent. Ezután elbocsátották őket. Pierre, miközben hajlongva kihátrált, szinte nem is hitte, hogy sikerült véghezvinni a dolgot, és minden pillanatban arra számított, hogy Katalin visszaparancsolja. Ám egyszer csak kívül volt a szobán, az ajtó becsukódott, ő pedig egy újabb lépéssel közelebb került a győzelemhez.

Keresztülmentek Le Charronnal a ruhatáron és az őrszobán, lesiettek a lépcsőn.

Mire kiléptek a négyszögletű udvarra, ahol Biron várta őket a lovakkal, már leszállt a sötétség.

Mielőtt elváltak volna Le Charrontól, Pierre-nek hazudnia kellett még egyet.

– Őfelsége megfeledkezett valamiről – kezdte.

Pusztán ez a három szó azon nyomban fölkeltette volna egy tapasztalt udvaronc gyanúját, ám Le Charron mérhetetlenül megilletődött attól, hogy Pierre ilyen közeli kapcsolatban látszik lenni a királlyal, és azt se tudta, mivel legyen szolgálatára.

– Természetesen, bármi legyen az – mondta.

– Ha a király élete veszélyben forog, egyfolytában szólni fog a Saint-Germain-l'Auxerrois harangja, és példáját követi Párizs összes temploma, ahol jó keresztény a plébános. Ez lesz a riadójel magának, hogy a hugenották fellázadtak a király ellen, és meg kell támadnia őket.

– Ez tényleg megtörténhet? – kérdezte elragadtatva Le Charron.

– Ma éjjel igen, úgyhogy álljon készen.

Le Charronnak eszébe se jutott, hogy kételkedjék Pierre-ben. Tényként fogadta el, amit hallott.

– Készen állok! – fogadkozott.

Pierre elővette a nyeregtáskájából a fekete noteszt. Kitépte belőle a lapokat, amelyekre az arisztokrata gyilkosok és áldozataik nevét írta. A többi oldal a közrendű párizsi hugenottáknak jutott. Pierre átadta a noteszt Le Charronnak.

– Tessék, itt az összes ismert párizsi református névsora, címmel együtt – mondta.

Le Charron ámult-bámult.

– Fogalmam sem volt róla, hogy létezik ilyen irat!

– Sok évem fekszik benne! – felelte Pierre, és hangjából nem hiányzott egy árnyalatnyi büszkeség. – Ma éjjel ez a könyv betölti rendeltetését!

Le Charron tisztelettel vette át a noteszt.

– Köszönöm.

– Amint hallja a harangok szavát – mondta ünnepélyesen Pierre –, tartsa kötelességének megölni mindenkit, akinek a neve szerepel a noteszban.

Le Charron nyelt egyet. Mostanáig nem fogta fel, hogy vért kellhet

ontania. Ám Pierre olyan óvatosan, olyan észszerű fokozatokkal irányította el idáig, hogy csak bólintott. Még saját javaslata is volt.

– Arra az esetre, ha csatározásokra kerülne sor, megparancsolom a milícia tagjainak, hogy azonosítsák magukat, talán egy fehér karpánttal, így megismerhetik egymást.

– Nagyon jó ötlet – helyeselt Pierre. – Közölni fogom őfelségével, hogy ez magától származik.

– Nagy megtiszteltetés lenne – örvendezett Le Charron.

– Jobb, ha indul. Sok a tennivaló.

– Igenis. – Le Charron, aki még mindig a kezében szorongatta a noteszt, nyeregbe szállt. Mielőtt elindította a lovát, ismét elfogta a kétkedés. – Reméljük, hogy mindezekre az intézkedésekre nem lesz szükség.

– Ámen – bólintott csalárdul Pierre.

Le Charron elügetett.

Biron is felszállt a lóra.

Pierre egy pillanatra megállt, visszanézett az itáliai stílusú palotára, ahonnan most jött ki. Alig hitte el, hogy április bolondját járatta a Louvre felséges lakóival. De ahol az uralkodók ilyen közel jutnak a pánikhoz, ott kétségbeesetten vágynak valamilyen cselekvésre, és hajlandók lelkesen igent mondani mindenre, ami legalább félig ígéretesnek mutatkozik.

Mindenesetre még nincs túl a dolgon. Az elmúlt napokban balsikert balsikerre halmozott, és ma még bőven van idő, hogy ez a sokkal bonyolultabb terv is zátonyra fusson.

Ő is felült a lóra.

– Rue de Béthisy – mondta Bironnak. – Induljunk.

Coligny szállása közel volt. A király gárdistái a kapu előtt posztoltak. Néhányan vonalban álltak szakállas puskákkal és lándzsákkal; mások feltehetőleg pihentek, mert a földön ültek, kezükben fegyvereikkel. Félelmetes akadályt jelentettek.

Pierre megrántotta a szárat, és odaszólt egy őrnek:

– Üzenetet hoztam őfelségétől, a királytól Cosseins úrnak.

– Átadom neki – felelte a gárdista.

– Nem ezt fogod tenni. Eredj, hozd ide.

– Alszik.

– Azt akarod mondani, hogy térjek vissza a Louvre-be, és közöljem, hogy a parancsnokod nem bújt ki az ágyból, amikor meg kellett volna hallgatnia a király üzenetét?

– Nem, uram, dehogy, grácia fejemnek. – A katona elment, és egy perc múlva visszatért Cosseins-nal, aki nyilvánvalóan ruhástul aludt.

– Változás van a tervben – mondta Pierre. – A hugenották összeesküdtek, hogy elfogják a királyt, és átveszik az irányítást. Hűséges alattvalók meghiúsították az összeesküvést, de őfelsége le akarja tartóztatni Colignyt.

Cosseins nem volt olyan naiv, mint Le Charron. Gyanakvó képet vágott, talán arra gondolt, hogy Guise herceg tanácsadója nem valószínű választás királyi hírnöknek.

– Van valami, amivel ezt megerősítheti? – kérdezte gondterhelten.

– Nem önnek kell letartóztatni. Őfelsége majd küld valakit.

Cosseins vállat vont. Ez azt jelentette, hogy neki semmit sem kell csinálnia.

– Jól van – felelte.

– Csak álljon készen – felelte Pierre, és ellovagolt.

Mindent megtett, amit tudott. Egy rakás hihető kis hazugsággal eltüntette az akadályokat az Armageddon útjából. Most már csak reménykednie kellett, hogy az emberek, akiket manipulált – a királytól a Saint-Germain-l’Auxerrois plébánosáig –, úgy viselkednek, ahogy ő várja tőlük.

A tömeg a rue Vieille du Temple-en valamelyest csökkent, amióta leszállt az éjszaka, de még mindig elég dühös hugenotta maradt, hogy Pierre és Biron inkább oldalról menjen be a palotába.

Az első kérdés az volt, hogy Henri herceg felkészült-e. A fiatal hercegben általában buzgott a tettvágy, de elvesztette a hitét Pierre-ben, így lehetséges, hogy meggondolta magát, és nem hívta össze az embereit.

Megkönnyebbülésére ötven fegyverest látott a belső udvaron, akiknek felnyergelt hátasait lovászok tartották kantáron. Ott volt az orr nélküli Rasteau és elválaszthatatlan társa, Brocard. Mellvérteken és sisakokon táncolt a fáklyafény. A köznemesekből és fegyveres sorkatonákból álló, fegyelmezett kis csapat baljós csendben várakozott.

Pierre a csoport közepére tolakodott, ahol Henri herceg állt. Az ifjú Guise nyomban odakiáltott neki:

– Na?

– Minden rendben – mondta Pierre. – A király mindenbe beleegyezett, amit akartunk. Az elöljáró fölfegyverzi a milíciát, és kirendeli a városi tüzérséget. – Legalábbis remélem, gondolta.

– Cosseins?

– Azt mondtam neki, hogy a király küld valakit Coligny letartóztatására. Ha nem hisz nekem, nagyuramnak be kell verekednie magát.

– Legyen hát. – Henri az emberei felé fordult, és fölemelte a hangját. – Az első kapun távozunk! – kiáltotta. – Aki az utunkba áll, az meghal!

Nyeregbe szálltak. Egy lovász adott Pierre-nek egy fegyverövet, amelyen hüvelybe dugott kard függött. Felcsatolta az övet, és ő is lóra pattant. Majd igyekszik kimaradni a verekedésből, de azért jobb, ha az ember föl van fegyverezve.

Figyelte a boltív alatt a vaskaput, ahogy két szolga kitárja a hatalmas szárnyakat. A tömeg egy pillanatra meghökkent. Nem volt tervük erre a helyzetre: nyitott kapukra nem számítottak. Henri herceg megsarkantyúzta a lovát, a század kirontott a kapun, a paták robajlottak, mint egy váratlan földrengés. A sokaság rémülten szétszóródott, de nem mind menekülhetett el. A hatalmas paripák legázolták a sikoltozó embereket, a lovasok a

kardjukat suhogtatták. Többtucatnyian estek össze sebesülten vagy holtan.

Elkezdődött a gyilkolás.

Nyaktörő sebességgel mennydörögtek végig az utcákon. Az a néhány ember, aki ilyen későn még kint járt, ész nélkül iszkolt az útjukból. Pierre egyszerre ujjongott és szorongott. Azóta dolgozott ezért, hogy Károly király aláírta azt a gyalázatos saint-germaini szerződést. A mai éjszaka mindenkinek megmutatja, hogy Franciaország sosem tűri el az eretnekséget, és a Guise családot nem lehet semmibe venni. Rettegett, ugyanakkor pezsgett a vad lelkesedéstől.

Cosseins aggasztotta. Sajnálatos, hogy nem nyerhette meg szövetségesnek, de a parancsnok nem volt bolond. Ha most ellenáll, véres harc lesz, és Coligny közben talán megszökhet! Az egész terv ezen a részleten áll vagy bukik!

A Guise-palota a város keleti részében állt, a tengernagy Párizs nyugati részében szállt meg, de a távolság nem volt nagy, és éjszaka kevés akadály lassította a haladásukat. A lovasok néhány percen belül megérkeztek a rue de Béthisyre.

Cosseins emberei bizonyára jó előre meghallották a lódobogást, mert mire Pierre kivehette Coligny házát a csillagfényben, az őrség sokkal szabályosabb és félelmesebb képet mutatott, mint fél órával korábban: több sorban álltak fel a kapu előtt, harcra készen tartva a lándzsákat és puskákat.

Henri herceg megrántotta a gyeplőt és felkiáltott:

– Azért jöttem, hogy letartóztassam Gaspard de Colignyt. A király nevében nyissátok ki a kaput!

Cosseins előrelépett. Az arca ördögi volt Guise embereinek fáklyafényében.

– Nem kaptam ilyen utasítást – mondta.

– Cosseins, maga jó katolikus és hűséges szolgája Károly király őfelségének – mondta Henri –, de én most nem tűröm, hogy feltartóztassanak. A parancsaim a királytól származnak, és végrehajtom

őket, még akkor is, ha magát kell megölnöm elsőnek.

Cosseins habozott. Nehéz helyzetbe került, pontosan úgy, ahogy Pierre számította. Cosseins-t megbízták Coligny védelmével, de tökéletesen hihetőnek tűnt, hogy a király meggondolta magát, és parancsot adott a letartóztatásra. Ha most ellenáll Henrinak, és a két fegyveres csapat megütközik, akkor sok vér fog elfolyni, beleértve a sajátját.

Ahogy Pierre remélte, Cosseins úgy döntött, hogy most a saját életét menti, a következményekkel majd később foglalkozik.

– Kinyitni! – kiáltotta.

A kapu kinyílt, és Guise emberei diadalmasan bedübörögtek az udvarra.

A ház főbejárata hatalmas, súlyos, kétszárnyú kapu volt erős vasalással. Abban a pillanatban vágódott be, ahogy Pierre bevágtatott az udvarba. Nyilván Coligny személyes testőrsége lehet mögötte. Guise emberei karddal vagdosták az ajtót, egyikük szétlőtte a zárat. Pierre dühöngött. Milyen bolondok voltak, amiért nem hoztak két pörölyt! Coligny még elmenekül az ő késlekedésük miatt. Azt persze elfelejtették ellenőrizni, hogy van-e hátsó kijárat!

Végül csak felfeszítették az ajtót. A lépcsőn ádáz harc tombolt, fél tucat testőr igyekezett visszaverni Guise embereit, de azok többszörös túlerőben voltak. Pár perc múlva az összes hugenotta meghalt vagy haldokolt.

Pierre leugrott a lováról, felszaladt a lépcsőn. A fegyveresek sorra tépték föl az ajtókat.

– Ide! – ordította az egyik. Pierre követte a hangot a nagy hálószobába.

Coligny az ágy lábánál térdelt, hálóingben, ezüst haján hálósipkával. Sérült karja fel volt kötve. Hangosan imádkozott.

A fegyveresek nem tudták, megölhetnek-e egy imádkozó embert.

Pedig hát mind csináltak már rosszabbakat is. Pierre rájuk ordított:

– Mitől féltek? Öljétek már meg, a fene belétek!

Egy Besme nevű ember beledöfte a kardját Coligny mellébe. Amikor kihúzta, vörös vér lövellt a sebből. Coligny arcra zuhant.

Pierre az ablakhoz futott, kivágta. Odalent az előudvaron meglátta Henri herceget, még mindig a lován.

– Kegyelmes uram! – kiáltotta. – Büszkén jelentem, hogy Coligny halott!

Henri visszaordított:

– Mutasd a hullát!

Pierre visszafordult az ablaktól.

– Besme, hozd ide a hulláját.

A katona Coligny hóna alá nyúlt, végighúzta a padlón.

– Tartsd oda az ablakhoz – utasította Pierre.

Besme engedelmeskedett.

– Nem látom az arcát! – üvöltötte Henri.

Pierre türelmetlenül megragadta a halott csípőjét, és följebb emelte. A tetem átbillent az ablakpárkányon, és arccal lefelé nagyot puffant a kövön.

Henri leszállt a lóról. Hogy mutassa a megvetését, a csizmája orrával fordította a hátára a halott embert.

– Ő az – mondta. – Ez ölte meg az apámat.

Kísérete éljenzett.

– Vége – mondta Henri. – Konduljon meg a Saint-Germain-l’Auxerrois harangja!

Sylvie nagyon bánta, hogy nincs lova.

Ez annyira elkeserítette, miközben házról házra sietve beszélt a gyülekezet tagjaival, akikkel az istálló padlásán szokott találkozni, hogy már-már hisztérikus állapotba került. Minden egyes alkalommal meg kellett keresnie a pontos címet, el kellett magyaráznia a helyzetet a családnak, meg kellett győznie őket, hogy nem képzelődik, azután futnia kellett a következő protestáns házhoz. Logikus terv szerint járt el: észak felé ment a város közepén a rue Saint-Martinen, Párizs főútvonalán, onnan tért le a rövidebb mellékutcákba. Még így is csak három-négy házat

zsúfolhatott be egy órába. Ha lenne lova, kétszer ilyen gyorsan haladna.

Továbbá kevésbé sebezhető lenne. Egy részegnek nehezebb lehúzni lóról egy erős fiatal nőt. De gyalog és egyedül Párizs sötét utcáin bármi megtörténhet, amit senki sem fog látni.

Lagny márki otthonának közelében járt, nem messze a városfal melletti raktártól, amikor távoli harangozást hallott. Összevonta a szemöldökét. Hát ez meg mi? A szokatlan időben megszólaló harangok rendszerint válságot jeleznek. A hang erősödött, és Sylvie rájött, hogy a templomok sorra csatlakoznak a kórushoz. Az egész városra kiterjedő vészhelyzet csak azt jelentheti, hogy Ned és ő nem ok nélkül aggódtak, amikor rájöttek, hogy Pierre könyve hiányzik.

Pár perc múlva megérkezett Lagny házához, és bezörgetett. Maga a márki nyitott ajtót: bizonyára fenn volt, a szolgái pedig aludtak. Sylvie most látta először a drágaköves sapka nélkül. Lagnynek olyan pilise volt, mint egy szerzetesnek.

– Miért kongatják a harangokat? – kérdezte a márki.

– Mert mindnyájunkat meg akarnak ölni – felelte a nő, és belépett az ajtón.

Lagny bevezette a szalonba. Özvegy volt, a gyermekei kirepültek a fészekből, így a szolgákat leszámítva egyedül élt a házban. Sylvie látta, hogy egy sokágú vaskandeláber mellett ülve olvasott. Felismerte a könyvet, amelyet ő adott el neki. Borospalack is volt a szék mellett, Lagny borral kínálta Sylvie-t, aki most jött rá, hogy éhes és szomjas. Négy órája nem volt megállása. Elfogadott egy pohárral, de a másodikat elhárította.

Elmagyarázta, hogy gyanúja szerint a vakbuzgó katolikusok támadásra készültek, ő pedig végigrohant a városon, hogy riassza a protestánsokat, de most attól fél, hogy amit gyanított, bekövetkezett, és már késő a figyelmeztetéshez.

– Haza kell mennem.

– Biztos? Talán biztonságosabb, ha itt marad.

– Látnom kell, hogy anyámnak nem esett-e baja.

Lagny kikísérte. Éppen lenyomta a kilincset, amikor az utcáról zörgettek.

– Ne nyissa ki! – mondta Sylvie, de már késő volt.

Lagny válla fölött átlesve látta, hogy egy nemesember áll a küszöbön népes kísérettel. Lagny felismerte a jövevényt, és elcsodálkozott.

– Villeneuve viscount!

Villeneuve drága, vörös kabátot viselt, de Sylvie rémületére meztelen kardot tartott a kezében.

Lagny megőrizte a nyugalmát.

– Mi járatban a házamnál éjnek idején, viscount?

– Krisztus dolgában járok – felelte Villeneuve, és egy gyors mozdulattal hasba szúrta Lagnyt.

Sylvie felsikoltott.

Lagny is sikoltott kínjában, és térdre esett.

Miközben Villeneuve a kardját próbálta kiráncigálni Lagny zsigereiből, Sylvie végigszáguldott a ház végébe vezető folyosón. Feltépett egy ajtót, berontott, és egy hatalmas konyhában találta magát.

Párizsban nem élvezhették a szolgák az ágy költséges fényűzését, a konyhapadlón kellett vackolniuk. Itt is tucatnyian ébredeztek, és rémülten firtatták, hogy mi folyik.

Sylvie az ásítozó szolgákat kerülgetve rohant a túlsó konyhaajtóhoz. Zárva volt, kulcsnak semmi nyoma.

Észrevett egy nyitott ablakot, amely a levegőt engedte be a zsúfolt helyiségbe az augusztusi éjszakán, és habozás nélkül átmászott rajta.

Egy udvaron volt, a tyúkól és a galambdúc között. Az udvar túlsó végében kaput foglaltak a magas kőfalba. Megnyitotta a kaput: zárva volt. Legszívesebben sírt volna kétségbeesésében és rémületében.

Mögötte a konyhában sikoltoztak: Villeneuve és emberei most jöhettek be. Nyilván abból indultak ki, hogy ahol a gazda hugenotta, ott a szolgák is

azok – ez volt a szokás –, és most egy szálig lekaszabolják őket, mielőtt sort kerítenének rá.

Felmászott a tyúkól tetejére, a baromfiak bőszen kotkodácsoltak alatta. Az óltető legfeljebb három lábbal volt magasabb a falnál. Sylvie ugrott. A keskeny falon megbillent, fájdalmasan térdre esett, de visszanyerte az egyensúlyát. Leugrott a falról egy büdös sikátorba.

Végigszaladt rajta, és a rue du Murre érkezett. A raktár felé fordult, és futott, ahogy bírt. Senkivel sem találkozott közben. Besurrant a raktárba, magára zárta az ajtót.

Biztonságban volt. Az ajtónak dőlt, arcát a fához szorította. Megmenekültem, gondolta különös lelkesedéssel. Meglepő dolog jutott az eszébe: *Nem akarok meghalni most, hogy találkoztam Ned Willarddal.*

Walsingham azonnal megértette, mit jelent a notesz eltűnése. Utasította Nedet és a követség több más alkalmazottját, hogy járják végig Párizsban a nevesebb angol protestánsokat, és tanácsolják nekik, hogy meneküljenek be a követségre. Mivel nem volt elég ló, Ned gyalog ment. A meleg éjszakában is magas szárú lovaglócsizmát viselt bőrzubbonnyal, és magához vett egy kardot meg egy hatvan centi hosszú, élesre fent tőrt.

Elvégezte a feladatát, és éppen kijött a számára kijelölt utolsó házból, amikor zúgni kezdtek a harangok.

Aggódott Sylvie-ért. Pierre terve szerint csak a protestáns arisztokratákat kell megölni, de ha egyszer az emberek gyilkolni kezdenek, nehéz megállítani őket. Két hete Sylvie még talán biztonságban tudhatta magát, mert sikerült eltitkolnia, hogy protestáns könyveket árul, de a múlt héten Ned odavezette az otthonához Pierre-t, és most valószínűleg rajta van a halállistán. Be akarta vinni a nőt és az anyját a követségre, hogy ne essen bajuk.

Elment a rue de la Serpente-re, és dörömbölt a bolt ajtaján.

Az emeleten ablakot nyitottak, és kihajolt rajta egy alak.

– Ki az? – kérdezte Isabelle.
– Ned Willard.
– Várjon, lemegyek.
Az ablak becsukódott, a boltajtó pár perc múlva kinyílt.
– Jöjjön be – mondta Isabelle.
Ned belépett, az asszony bezárta az ajtót. Egyetlen gyertya világította meg a polcokat, amelyeken a főkönyvek és a tintatartók voltak.
– Hol van Sylvie? – kérdezte Ned.
– Riadóztatja az embereket.
– Most már késő.
– Lehet, hogy bemenekült valahova.
Ned csalódott volt, és nyugtalan.
– Ön szerint hol lehet?
– Észak felé indult a rue Saint-Martinen, és úgy tervezte, hogy Lagny márki háza lesz az utolsó állomás. Ott lehet. Vagy… – Isabelle habozott.
– Hol másutt? Életveszélyben van!
– Van egy titkos hely. Meg kell esküdnie, hogy senkinek nem árulja el.
– Esküszöm!
– A rue du Murön, kétszáz méterre a rue Saint-Denis sarkától áll egy régi, téglafalú istálló. Ablaktalan, egy ajtóval.
– Ez jó. – Ned habozott. – Jól ellesz itt?
Isabelle kihúzott egy fiókot, és megmutatott neki két egylövetű, kovás zsebpisztolyt, hat golyót meg egy doboz puskaport. – Ezeket arra az esetre tartom, ha egy részeg, amikor kijön a szemközti kocsmából, azon kezd el tanakodni, milyen lenne kirabolni egy boltot, amelyet két asszony vezet.
– Lőtt már valakire?
– Nem. Mindig elég volt megmutatni a pisztolyokat.
Ned a kilincsre tette a kezét.
– Zárja be mögöttem az ajtót.
– Természetesen.

– Csukja be és reteszelje el az összes zsalugátert.

– Igen.

– Oltsa el a gyertyát. Ne nyisson ajtót senkinek. Ha valaki kopog, ne válaszoljon. Hadd higgyék, hogy üres az épület.

– Rendben van.

– Sylvie és én visszajövünk önért, és együtt megyünk hárman az angol követségre.

Ned kinyitotta az ajtót.

Isabelle megragadta a karját.

– Vigyázzon rá – kérte elcsukló hangon. – Történjen bármi, vigyázzon a kislányomra.

– Ezt akarom tenni – válaszolta Ned, és elsietett.

A harangok még mindig kongtak. Kevesen jártak a bal part utcáin. Ám amikor Ned végigment a Notre-Dame hídon, a drága boltok között, riasztó látványon akadt meg a szeme: két holttest hevert az utcán. Egészen olyan volt, mintha az ágyban feküdnének, férj és feleség egymás mellett, épp csak a hálóingük átázott a vértől. Ned émelygett.

Egy közeli ékszerbolt ajtaja nyitva állt, két ember jött ki rajta zsákokkal, amelyekben feltehetőleg a lopott ékszereket hozták. Fenyegetően meresztették a szemüket Nedre, amikor elsietett mellettük. Nem akarta összecsapásra vesztegetni az időt, a hullarablók pedig láthatóan ugyanezen a véleményen voltak, mert nem követték.

A jobb parton megpillantott egy csapatot, akik egy ajtót döngettek kalapácsokkal. A karjukra fehér vászoncsíkot kötöttek, amelyet Ned azonosító jelnek vélt. Zömük tőrökkel és fütykösökkel volt fölfegyverkezve, ám az egyiknek, aki társainál elegánsabban öltözött, kardja volt, és iskolázott franciasággal ordította:

– Nyissátok ki, istentelen protestánsok!

Akkor hát ezek katolikusok, akik századokra vannak osztva egy tiszt parancsnoksága mellett. Ned a városi milícia tagjainak nézte őket. Amit

Jerónimától hallott, arra utalt, hogy a református nemeseket akarják lemészárolni, ám ez a ház közönséges építmény volt, valami kézműves vagy kiskereskedő otthona. A gyilkolás, mint ahogy Ned tartott tőle, messze túlterjedt az arisztokrata célpontokon. Az eredmény borzasztó lehet.

Gyávának érezte magát, amiért elsurran mellettük, abban reménykedve, hogy a fehér karszalagosok nem veszik észre. De mi más értelmes dolgot tehetett volna? Egymaga hat támadóval szemben nem védheti meg a ház lakóit. Ha szembeszáll velük, megölik, azután ismét munkába veszik a házat. Neki pedig meg kell keresnie Sylvie-t.

Ment észak felé a széles rue Saint-Martinen. Erőltette a szemét a csillagfényben, benézett a mellékutcákba, reménykedve, hogy meglát egy kicsi nőt, amint egyenes tartással, fürge léptekkel, megkönnyebbült mosollyal közeledik felé. Az egyik sikátorban ismét meglátott egy csoport fehér szalagost, ezúttal csak hármat. Rosszképű alakok voltak, és egyikük sem viselt kardot. Éppen el akart iszkolni mellettük, amikor valami megállította.

A karszalagosok háttal álltak neki, és valamit néztek a földön. Ned észrevett valamit, ami borzalmasan emlékeztetett egy fiatal nő formás lábára.

Megállt, meregette a szemét. Sötét volt, de az egyik ember lámpát tartott a kezében, és annak a fényénél Ned kivehette egy lány alakját a földön. A negyedik ember a combjai között térdelt. A lány valami olyasmit nyögdécselt, hogy ne, ne, ne…

Ösztönösen futni akart, de nem bírt. Amennyire látta, még csak készülődtek az erőszakhoz. Ha most beavatkozik, megelőzheti.

Vagy megöletheti magát.

A karszalagosok csak a nővel törődtek, Nedet meg se látták. Viszont minden pillanatban hátranézhet valamelyik. Nem volt idő a gondolkodásra.

Letette a saját lámpáját, és kivonta a kardját.

A csoport mögé lopakodott. Mielőtt a félelem megállíthatta volna, beledöfte a kardját a legközelebb álló karszalagos combjába.

Az ember felüvöltött a kíntól.

Ned kirántotta belőle a kardját. A sebesült mellett álló rosszképű megfordult, hogy mi történik, és Ned odavágott neki. Jól célzott, a penge hegye felhasította a férfi arcát az állától a bal szeméig. A kíntól vonítva, két kézzel kapott az arcához. Vér fröcskölt az ujjai közül.

A harmadik gyönyörködő ránézett két megszabdalt cimborájára, pánikba esett, és elrohant a sikátorban.

A két sebesült követte.

A térdelő felpattant és ugyancsak kereket oldott, két kézzel tartva a gatyáját.

Ned hüvelybe lökte a véres kardot, azután a lány mellé térdelt, és lehúzta a szoknyáját a lábára, eltakarva a meztelenségét.

Csak ezután nézte meg az arcát. Aphrodite Beaulieu volt az.

Még csak nem is református! Ned nem értette, hogy mit keresett az utcán éjszaka. A szülei még nappal se engedték volna meg neki, hogy egyedül csatangoljon. Talán pásztorórára indult, vélte Ned, és eszébe jutott, milyen boldogan mosolygott a lány Bernard Housse-ra a Louvre-ban. Valószínűleg meg is úszta volna a kalandját, ha valaki nem ma éjszaka döntött volna úgy, hogy elengedi a pórázról a háború kutyáit.

A lány felnézett.

– Ned Willard? Hála istennek! De hogyan…?

Ned megfogta a kezét, és talpra segítette.

– Most nincs idő a magyarázkodásra – mondta. A Beaulieu-ház a rue Saint-Denis-n nincs túl messze. – Hadd kísérjem haza. – Felkapta a lámpát, karon fogta a lányt.

Aphrodite annyira megrémült, hogy nem bírt szólni, még sírni sem.

Ned éberen figyelt mindenre, ahogy mentek. Senki sem volt biztonságban.

Már csaknem a háznál jártak, amikor négy fehér karszalagos lépett ki egy mellékutcából, és elállták az útjukat. Az egyik megkérdezte:

– Iszkoltok, protestánsok?

Ned szíve összeszorult. Fontolgatta, hogy kirántja a kardját, de ezek is kardot viseltek, és négyen voltak egy ellen. Az előző csoportot sikerült meglepnie és elijesztenie, de ezek szemben álltak vele, kezükkel a kardjuk markolatán, támadásra készen. Nincs esélye.

Ki kell beszélnie magát a bajból. Most természetesen minden külföldire gyanakodva néznek. A kiejtése elég jó volt, hogy becsapja az embereket – a párizsiak azt hitték, hogy Calais-ból jött –, de néha gyermeteg nyelvtani hibákat ejtett. Csak most el ne árulja magát azzal, hogy *le maisont* mond, *la maison* helyett!

Sikerült megvetően mosolyognia.

– Ő Mademoiselle Beaulieu, ti hülyék! – mondta. – Jó katolikus, és Beaulieu gróf háza éppen itt van. Ha csak egy ujjal hozzáértek, felverem az egész házat! – Ez nem volt üres fenyegetés: hallótávolságban voltak. Ám Aphrodite ekkor keményebben markolta a karját. Vagyis nem szeretné, ha a szülei megtudnák, hogy kiszökött a házból.

A csoport vezetője sunyin nézett rájuk.

– Ha katolikus úri kisasszony, mit keres az utcán ilyen késő éjszaka?

– Talán kérdezzük meg az apjától, igen? – Ned továbbra is játszotta a magabiztos ripőköt, de nem volt könnyű. – Azután ő is megkérdezhet benneteket, mi a fene ütött belétek, hogy zaklatjátok a lányát? – Mély lélegzetet vett, hátraszegte a fejét, mintha segítségért akarna kiáltani.

– Jól van, jól van! – mondta a vezető. – De a hugenották fölkeltek a király ellen, és a milícia parancsot kapott, hogy keresse meg őket, és valamennyit öljék meg, ezért jobb, ha mindketten bementek a házba, és ott is maradtok.

Ned nem engedte, hogy kiüljön az arcára a megkönnyebbülés.

– Te pedig máskor jobban figyelj oda, hogyan szólsz katolikus

nemesemberekhez! – mondta, és elvezette Aphroditét a csoport mellett. A vezető nem szólt többet.

Mikor már nem hallhatták őket, megszólalt Aphrodite:

– Hátul kell bemennem.

Ned bólintott. Úgy volt, ahogy sejtette.

– Van ott egy nyitott ajtó?

– A szobalányom vár rám.

A világ legrégibb históriája volt. A szobalány segít a kisasszonynak a tiltott légyottokban. No, hát, Nednek ehhez semmi köze. A ház mögé kísérte Aphroditét, ahol a comtesse bekopogtatott egy magas fakapun, amelyet tüstént ki is nyitott egy fiatal lány.

Aphrodite megragadta Ned kezét, és megcsókolta a férfi ujjait.

– Az életemmel tartozom önnek – mondta, azután besurrant a házba, és az ajtó bezárult mögötte.

Ned továbbindult a Lagny-házhoz, még a szokottnál is óvatosabban. Egyedül volt, ennélfogva gyanúsabb lett. Idegesen babrálta a kardja markolatát.

Mostanára sok házban kivilágosodtak az ablakok. A harangozástól felriasztott lakók nyilván fölkeltek, és gyertyát gyújtottak. Sápadt, aggodalmas arcok bámultak ki az utcára.

Szerencsére a Lagny-ház nem volt messze. Ned fölment a lépcsőn a bejárathoz. A házban csend volt, és sötétség. Talán Lagny és a szolgái azt csinálják, amit ő javasolt Isabelle-nek: úgy tesznek, mintha senki sem tartózkodna otthon.

Amikor kopogott az ajtón, az megmozdult. Nem hajthatták be rendesen, és most kitárult. Sötét előszoba volt mögötte. Undorító bűz csapta meg Ned orrát, mint amilyet a hentesnél érezni. Magasra emelte a lámpáját, és elakadt a lélegzete.

Mindenütt hullák hevertek, csupa vér volt a csempés padló és a falak faburkolata. Felismerte a márkit, aki hanyatt feküdt. Hasán és mellén szúrt

sebek tátongtak. Nednek majd megállt a szíve. Sorra végignézte a többi holtat a lámpája fényénél, rettegve, hogy mikor látja meg Sylvie-t. Valamennyien idegenek voltak, a ruházatukból ítélve szolgák.

Bement a konyhába, ahol újabb holtakat talált. Észrevette, hogy ablak nyílik egy udvarba. Remélhetőleg kimenekülhettek rajta néhányan a ház népéből.

Átkutatta a házat, rávilágított minden élettelen arcra. Hatalmas megkönnyebbülésére Sylvie nem volt köztük.

Most meg kell találnia Sylvie titkos helyét. Ha nincs ott, a legrosszabbtól kell tartania.

Mielőtt elhagyta a házat, letépte csipkegallérját, és a bal karjára kötötte, hogy hasonlítson a milícia tagjaira. Így is fennállt a veszély, hogy kérdőre vonják, és kiderül a csalás, de mindent összevéve megérte a kockázatot.

Kezdett kétségbeesni. Csak néhány hete ismerte a nőt, de máris ő volt a mindene. Elveszítettem Margeryt, gondolta. Sylvie-t nem veszíthetem el. Mi lenne velem akkor?

Elindult a rue du Murön, meg is találta a sima, ablaktalan téglaépületet. Odament az ajtóhoz, kopogtatott.

– Én vagyok – mondta halkan, nyomatékosan. – Ned. Itt vagy, Sylvie?

Csönd. Ned szívverése lelassult. Azután meghallotta a vasrúd karistolását, és egy retesz kattanását. Az ajtó kinyílt, Ned belépett. Sylvie bezárta az ajtót, és helyére tolta a reteszt, majd felé fordult. Ned fölemelte a lámpást, hogy lássa az arcát. Feldúlt, rémült és könnyes volt, de élt, és nem esett baja.

– Szeretlek – mondta Ned.

Sylvie a karjába borult.

Pierre csak ámult, hogy mekkora sikerrel járt a fondorkodása. A párizsi milícia a reméltnél nagyobb erővel és gyűlölettel vetette bele magát a protestánsok mészárlásába.

Persze tisztában volt vele, hogy ez igazából nem az ő csalafintaságának köszönhető. A párizsiak dühösek voltak az esküvő miatt, és a népszerű hitszónokok azzal hergelték őket, hogy joguk van így érezni. A város készen állt rá, hogy felrobbanjon a gyűlölettől, csak arra vártak, hogy valaki begyújtsa a puskaport. Ő csupán a szikrát csiholta.

Mire felvirradt a vasárnap, Szent Bertalan napja, halottak és haldoklók százai borították a város utcáit. Talán egész Franciaországban ki lehetne irtani a hugenottákat! Csodálkozó diadallal állapította meg, hogy ez lehetne a végső megoldás!

Összeszedett egy kisebb csapat akasztófavirágot, és megígérte nekik, hogy azt lophatnak el az áldozataiktól, amire kedvük szottyan. Köztük volt Brocard és Rasteau, Biron, a főkém és maroknyi utcai bunyós, akiket Biron alkalmazott például a gyanús személyek követésére.

A fekete noteszt odaadta Le Charron elöljárónak, de sok nevet és címet fejből tudott. Tizennégy éve kémkedett ezek után az emberek után.

Először René Duboeufnek, a szabónak a házához mentek a rue Saint-Martinen.

– Ne öljétek meg se őt, se a feleségét, amíg nem mondom – parancsolta Pierre.

Betörték az ajtót, benyomultak az üzletbe. Néhányan feldübörögtek az emeletre.

Pierre kihúzott egy fiókot, és megtalálta benne a szabó noteszát a megrendelők nevével és címével. Ezt mindig meg akarta szerezni. Ma éjjel hasznát veheti.

Emberei levonszolták az emeletről a hálóruhás Duboeuf házaspárt.

René ötven körüli emberke volt. Már akkor kopaszodott, amikor Pierre először találkozott vele tizenhárom éve. A felesége akkor fiatal és csinos volt, és máig megőrizte a vonzerejét, noha látszott rajta, hogy retteg. Pierre rámosolygott.

– Françoise, ha jól emlékszem – mondta. Rasteau-hoz fordult. – Vágd le

az ujjait.

Rasteau fejhangon vihogott.

Az asszony zokogott, a szabó könyörgött. Egy fegyveres rányomta Mme Duboeuf tenyerét az asztallapra, Rasteau pedig levágta a kisujját és a gyűrűsujja egy részét. Vér fröccsent az asztalra, bemocskolt egy vég halványszürke gyapjúszövetet. Az asszony felsikoltott és elájult.

– Hol a pénzed? – kérdezte Pierre a szabót.

– A fiókos szekrényben az éjjeliedény mögött – felelte a szabó. – Könyörgök, ne bántsátok!

Pierre biccentett Bironnak, aki fölment.

Látta, hogy Françoise szeme kinyílik.

– Állítsátok föl – mondta.

Biron egy bőrerszénnyel jött vissza, amelyet kiborított az asztalra, bele Françoise vérének tócsájába. Mindenféle érme volt a kis kupacban.

– Ennél több pénze van – mondta Pierre. – Tépjétek le a feleségéről az inget.

A nőnek formás alakja volt, és jóval fiatalabb lehetett a férjénél. A férfiak elnémultak.

– Hol a többi pénz? – kérdezte Pierre.

Duboeuf habozott.

– Levágjam a csöcseit? – kérdezte lelkesen Rasteau.

– A tűzhelyben, a kéményben. Könyörgök, hagyjátok őt!

Biron benyúlt a kéménybe – augusztus lévén nem fűtöttek –, és kiemelt egy lezárt fadobozt. Letörte a lakatot a kardja hegyével, és az asztalra öntötte az aranypénzt. Derekas halom volt.

– Vágjátok el a torkukat, és osztozzatok a pénzen – mondta Pierre. Kiment, vissza se nézett.

Leginkább Nîmes márkira és hitvesére fente a fogát. Az asszony szeme előtt akarta megölni a férjét. Micsoda bosszú lenne! De ők a falakon kívül éltek, a Saint-Jacques elővárosban, és a városkapukat bezárták, így

biztonságban voltak Pierre haragjától, legalábbis egyelőre.

Miután őket nem érhette el, gondolatai a Palot család felé fordultak.

Isabelle Palot rosszabbat tett, mintha megsértette volna, amikor ő pár napja ellátogatott a boltba: ráijesztett. Amit az éles szemű Sylvie végignézett. Eljött az idő, hogy megbűnhődjenek.

Az emberek jó sokáig osztoztak a pénzen. Pierre sejtette, hogy megerőszakolták az asszonyt, mielőtt megölték. Megfigyelhette a polgárháborúban, hogy amikor az emberek gyilkolni kezdenek, akkor nem marad el a nemi erőszak. Ha egy tilalom eltűnik, valamennyi megszűnik.

Végre kifáradtak a boltból. Pierre dél felé vezette őket a rue Saint-Martinen, aztán keresztül Île de la Cîté szigetén. A szavakra gondolt, amelyeket Isabelle a fejéhez vágott: *mocsok, rossebes kurva folyása, csemerletes, leprás dögtetem*. Emlékeztetni fogja rájuk, miközben Isabelle haldoklik.

Ned megállapította, hogy Sylvie nagyon ravaszul rejtette el a könyveit. Ha valaki belép a raktárba, csak az egymásra helyezett hordók padlótól mennyezetig érő tornyait látja. A hordók zömét homokkal töltötték tele, de Sylvie megmutatta, hogy néhányuk üres, és könnyen eltolható. Mögöttük tárolta ládákban a könyveket, és mint mondta, még senki sem fedezte föl a titkát.

Ned lámpáját elfújták, mert attól féltek, hogy a gyenge izzás kiszivárog a repedéseken, és meglátják odakint. Csak ültek a sötétben, és egymás kezét fogták. A harangok őrjítően zúgtak. Összecsapások zaját hallották: sikolyokat, férfiak rekedt ordítását, időnként puskalövést. Sylvie az anyjáért aggódott, ám Ned meggyőzte róla, hogy Isabelle kisebb veszélyben van a házában, mint ha ők ketten az utcákon lennének.

Órákon át ültek, hallgattak és várakoztak. Az utcai ricsaj akkortájt kezdett halkulni, amikor fakó fény rajzolta körül képkeretre emlékeztető vonallal az ajtót, jelezve, hogy megvirradt. Ekkor megszólalt Sylvie:

– Nem maradhatunk itt örökké.

Ned pár centire nyitotta az ajtót, óvatosan kidugta a fejét, végignézett a kivilágosodott rue du Murön.

– Tiszta a levegő – mondta, azzal kijött a raktárból.

Sylvie követte, és bezárta az ajtót maga mögött.

– Talán abbamaradt a gyilkolás – mondta.

– Lehet, hogy fényes nappal már visszariadnak a gaztettektől.

– „És a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt” – idézte Sylvie János evangéliumát.

Egymás mellett siettek az utcán. Ned még mindig viselte a fehér karszalagot, hátha szükség lesz rá. Több bizalma volt az oldalán lógó kardban, menet közben a markolatot fogta, hogy biztosabban érezze magát. Délnek, a folyó felé tartottak.

Az első sarkon két férfi hevert egy nyeregbolt előtt. Ned elszörnyedve látta, hogy félmeztelenek. Ősz hajú, mocskos kabátot viselő asszony hajolt föléjük, részben eltakarva a holtakat. Ned a következő pillanatban rájött, hogy az asszony vetkőztette le a meggyilkoltakat.

A használt ruha érték: csak a gazdagok engedhették meg maguknak, hogy újat vegyenek. Még a szennyes és viseltes alsóneműt is felvásárolták rongynak a papírkészítők. Ez a nyomorult vénasszony azért lopja meg a holtakat, hogy eladhassa a ruhájukat. Lehúzta az áldozatok nadrágját, majd a hóna alatt dagadó batyuval elszelelt. A leszúrt holtak meztelensége még ocsmányabbá tette a látványt. Ned észrevette, hogy Sylvie másfelé fordítja a tekintetét, ahogy elmennek mellettük.

Kerülték a széles, egyenes főutakat, amelyeket messze be lehetett látni, cikcakkoztak a Les Halles negyed kígyózó sikátoraiban. Még ezekben a mellékutcákban is holttestek hevertek. Zömüket levetkőztették, egyes helyeken felmáglyázták őket, mintha helyet akarnának csinálni a járókelőknek. Ned látta szabad ég alatt dolgozó munkások napégette arcát, gazdag nők puha, fehér kezét, gyermekek

finom tagjait. Már belezavarodott a számolásba. Olyan volt, mint amilyennek a poklot festik egy katolikus templomban, azonban ez igazi volt itt, az orra előtt, a világ egyik legnagyobb városában. Hányingere lett az iszonytól, hányt is volna, ha nem üres a gyomra. Sylvie-re nézett, és látta, hogy az arca sápadt, komor és eltökélt.

Pedig még csak most jött a legrosszabb.

A folyónál a milícia takarította el a hullákat. A tetemeket – és néhány magatehetetlen sérültet – bedobták a Szajnába, körülbelül annyi tisztelettel, mint a mérgezett patkányokat. Voltak, akiket elvitt a folyó, mások szinte meg se mozdultak. A sekélyesben máris feltorlódtak a holtak. Egy ember hosszú póznával igyekezett belelökdösni őket a fősodorba, hogy helyet csináljon a többieknek, de a testek lomhán mozogtak, mintha nem szeretnének távozni.

Az emberek túlságosan elfoglaltak voltak ahhoz, hogy felfigyeljenek Nedre és Sylvie-re, akik felsiettek mellettük a hídra.

Pierre úgy lett egyre izgatottabb, ahogy közeledett a kis írószerbolthoz, a rue de la Serpente-en.

Fontolgatta, ráuszítsa-e csapatát Isabelle-re, hogy erőszakolják meg. Az lenne a megfelelő büntetés. Azután jobb ötlete támadt: inkább erőszakolják meg Sylvie-t az anyja szeme előtt. Az embereknek jobban fáj a gyermekeik szenvedése, megtanulta a feleségétől, Odette-től. Az is felmerült benne, hogy személyesen erőszakolja meg Sylvie-t, de ez csökkentené a tekintélyét az emberei szemében. Végezzék csak ők a mocskos munkát.

Nem kopogtatott a bolt ajtaján. Nincs Párizsban senki, aki most ajtót nyitna. A kopogtatás csak időt ad az embereknek, hogy fölfegyverkezzenek. Pierre emberei másodpercek alatt betörték pöröllyel az ajtót, azután beözönlöttek.

Ahogy Pierre belépett, lövést hallott. Ez megijesztette. Az embereinek

nem voltak lőfegyvereik, mert azok drágák. Normális körülmények között csak az arisztokraták tartottak saját tűzfegyvert. A következő percben meglátta Isabelle-t, aki a bolt végében állt. Pierre egyik embere holtan hevert a lábánál. Az asszony fölemelt egy második pisztolyt, és gondosan célba vette a rámeredő Pierre-t. Mielőtt Pierre megmozdulhatott volna, egy másik embere keresztülszúrta a kardjával Isabelle-t, aki úgy esett össze, hogy nem süthette el a fegyvert.

Pierre káromkodott. Ennél aprólékosabb bosszúra készült. De még mindig itt van Sylvie.

– Van még egy nő – ordította embereinek. – Kutassátok át a házat.

Nem tartott sokáig. Biron felrohant, de egy perc múlva már lent volt.

– Senki sincs itt – mondta.

Pierre az asszonyra nézett. A homályban nem látta, él vagy meghalt.

– Húzzátok ki – parancsolta.

A világosban látta, hogy Isabelle vállán a mély seb ütemesen lövelli magából a vért. Letérdelt, és dühösen ráordított:

– Hol van Sylvie? Azonnal mondd meg, te kurva!

Isabelle nagyon szenvedhetett, mégis gúnyosan mosolygott rá.

– Te sátán! – suttogta. – Eredj a pokolba, ahonnan jöttél!

Pierre ordított dühében. Fölállt, belerúgott az asszony megsebzett vállába. Fölösleges volt: Isabelle már nem lélegzett, a szeme vakon bámult föl rá.

Megmenekült.

Pierre visszament a boltba. Emberei pénzt kerestek. A bolt tele volt papírral. Pierre körbejárt, lerángatta a polcokról a főkönyveket, kiborogatta a szekrényeket és fiókokat, a papírt felhalmozta a padló közepén. Azután kirántotta a lámpát Brocard kezéből, kinyitotta, belenyomta a papírboglyába, amely azonnal tüzet fogott és fellángolt.

Ned szerencséjének tartotta, hogy ő és Sylvie átért a bal partra anélkül,

hogy beléjük kötöttek volna. A milícia nem ötletszerűen gyilkolt, hanem a nevek és címek alapján, amelyeket kétségtelenül Pierre-től kaptak. Ennek dacára egyszer már feltartóztatták és kérdőre vonták, amikor Aphrodite de Beaulieu-vel volt. Könnyen megismétlődhet, és ki tudja, mi lesz a vége. Megkönnyebbült, amikor befordultak a rue de la Serpente-re, és a bolt felé siettek.

Aztán meglátta a holtat az utcán, és az a borzasztó érzése támadt, hogy tudja, ki az. Sylvie is rájött, mert zokogva futni kezdett. Egy perccel később már a véres macskakövön heverő, mozdulatlan alak fölé hajoltak. Ned azonnal látta, hogy Isabelle halott. Megérintette az arcát: még meleg volt. Vagyis nemrég halt meg, ezért nem lopták el a ruháját.

– Tudod vinni? – kérdezte sírva Sylvie.

– Igen – felelte Ned –, ha fölsegíted a vállamra. – Nehéz lesz, de már közel a nagykövetség. Az is eszébe jutott, hogy olyan látszatot kelt majd, akár egy milicista, aki egy tetemtől akar megszabadulni, és akkor kevesebb a valószínűsége, hogy feltartóztassák.

Éppen az élettelen Isabelle hóna alá csúsztatta a kezét, amikor füstszagot érzett, és habozni kezdett. A bolt felé nézett. Mintha mozognának odabent. Tűz volna? Felcsapó lángnyelv világította meg az üzlet belsejét, és ekkor már látta az embereket, akik nemcsak úgy kóválygtak, hanem mintha kerestek volna valamit, talán értékeket.

– Még itt vannak! – mondta Sylvie-nek.

Ekkor két alak jött ki a boltból. Az egyiket megcsonkították, az orra helyén csak két lyuk tátongott a fehér, ráncos hegszövetben. A másiknak dús, szőke haja és hegyes szakálla volt. Ez Pierre!

– Itt kell hagynunk! – mondta. – Gyere!

Sylvie még egy gyászos pillanatig habozott, azután eliramodott, Ned követte. De már fölismerték őket. Hallotta, ahogy Pierre felordít:

– Ott a lány! Utána, Rasteau!

Ned és Sylvie egymás mellett rohant a rue de la Serpente vége felé.

Mikor elmaradtak a Saint-Séverin-templom hatalmas ablakai, Ned hátrapillantott. A Rasteau nevű alak kivont karddal ügetett utánuk.

Keresztülnyargaltak a széles rue Saint-Jacques-on, be a Szegény Szent Juliánusz temetőjébe. Ám Sylvie fáradni kezdett, és Rasteau egyre közelebb ért. Ned vadul törte a fejét. Rasteau elmúlt harminc, de tagbaszakadt és erős volt, az orrát nyilván nem adta ingyen. Alighanem gyakorlott vívó, bokros harci tapasztalatokkal. Félelmes ellenfél lesz. Ha a küzdelem tovább tart néhány másodpercnél, legázolja őt a méretével és a gyakorlatával. Egyetlen reménye, hogy meglepi valamiként, és gyorsan végez vele.

Jól ismerte a környéket. Itt csalta csapdába azt az embert, aki követte. Amikor megkerülték a templom keleti végét, Rasteau egy időre szem elől tévesztette őket. Ned hirtelen megállt, és berántotta Sylvie-t a sötét kapualjba.

Mindketten lihegtek. Ned hallotta üldözőjük nehézkes dobogását. Szempillantás alatt a jobbjában volt a kard, a baljában a tőr. Tökéletesen ki kell számítania a támadást: nem hagyhatja, hogy a lator elhúzzon mellettük. De nem volt idő gondolkodni. Amikor úgy érezte, hogy Rasteau már csaknem utolérte őket, Ned kiugrott az ajtónyílásból.

Az időzítés nem volt tökéletes. Rasteau egy perce lassított, talán csapdát sejtett, így éppenhogy kívül maradt Ned kartávolságán. Már nem állhatott meg, de félrehajolhatott, és elkerülte, hogy felnyársalja Ned pengéje.

Ned fürgén előreszökkent, és beledöfte kardja hegyét Rasteau oldalába. Ám azt vitte tovább a lendület, ami kirántotta belőle az acélt. Rasteau félig megfordult, botlott egyet, és eldőlt, akár egy zsák. Ned gondolkodás nélkül, vadul döfött. Rasteau széles körvágással kiverte a kezéből a kardot, amely elszállt, és egy sírkőre esett.

Ekkora baromhoz képest Rasteau nagyon gyorsan mozgott. Ned megpillantotta Sylvie-t, aki kilépett a kapu alól, és ráordított:

– Fuss, Sylvie, fuss! – Azután Rasteau már támadt is, döfve és szúrva.

Ned hátrált, a tőrét használta, hogy kivédjen egy döfést, aztán egy vágást, majd egy újabb döfést, de tudta, hogy nem bírja sokáig. Rasteau lefelé vágva cselezett, majd meghökkentő ügyességgel átvitte a vágást döfésbe, kikerülve Ned tőrének kosarát.

Ekkor hirtelen megmerevedett, és egy kardhegy bukkant elő a hasából. Ned hátraszökkent, kikerülte Rasteau kardját, de nem volt rá szükség, a döfés minden lendületét elvesztette. Rasteau a kíntól vonítva hasra esett, Ned pedig látta mögötte Sylvie apró alakját, kezében a karddal, amelyet ő elejtett. Éppen kifelé húzta Rasteau hátából.

Nem várták be, amíg meghal. Ned kézen fogta Sylvie-t, keresztülrohantak a place Maubert-en, el az akasztófa mellett a követséghez.

Két fegyveres őr állt a ház előtt. Nem a követség alkalmazottai voltak: Ned sosem látta még őket. Egyikük elállta az útját, és azt mondta:

– Nem mehet be.

– A követ helyettese vagyok, ő pedig a feleségem. Most pedig félre az útból!

A fenti ablakból leszólt Walsingham parancsoló hangja:

– A király védelme alatt állnak! Engedd be őket!

Az őr félrehúzódott. Ned és Sylvie fölment a lépcsőn. Az ajtó kinyílt, mielőtt megfoghatták volna a kilincset.

Beléptek a biztonságba.

Kétszer vettem feleségül Sylvie-t: először Szegény Szent Juliánusz kicsiny templomában, amely előtt megölte az orr nélküli embert, másodszor protestáns szertartással az angol követség kápolnájában.

Sylvie szűz volt harmincegy évesen, és hónapokon át úgy szeretkeztünk minden éjjel és minden reggel, mintha az elveszett időt akarnánk pótolni. Amikor rajta feküdtem, úgy kapaszkodott belém, mint a vízbe fúló a megmentőjébe, utána pedig gyakran sírta magát álomba a karjaimban.

Sosem találtuk meg Isabelle testét, ami megnehezítette Sylvie számára a gyászt. Végül úgy vettük, hogy a leégett bolt a sírhely: néhány percig álltunk előtte minden vasárnap, fogtuk egymás kezét, és emlékeztünk egy erős, bátor asszonyra.

A protestánsok meglepő módon magukhoz tértek a Szent Bertalan-éj után. Háromezer embert öltek meg csak Párizsban, és további ezreket másutt, ahol Szent Bertalan éjszakájából merítettek ihletet, de a hugenották visszavágtak. A városok, ahol protestáns volt a többség, menekültek tömegeinek adtak fedelet, és bezárták kapuikat a király küldöttei előtt. A Guise családot mint királypárti, hatalmas, katolikus famíliát örömmel fogadták vissza az udvarba, amikor ismét kitört a polgárháború.

Az istálló fölötti padláson és más, titkos helyeken országszerte folytatódtak az istentiszteletek.

Walsinghamet visszahívták Londonba, és mi vele mentünk. Mielőtt elhagytuk volna Párizst, Sylvie megmutatta a rue du Mur-i raktárt Nathnak, hogy a jövőben ő lássa el a párizsi reformátusokat tiltott irodalommal. A feleségem azonban nem óhajtott felhagyni küldetésével. Kijelentette, hogy továbbra is rendel könyveket Genfből. Áthajózik a Csatornán Rouenba, ott átveszi a rakományokat, Párizsba kíséri őket, megfizeti a szükséges kenőpénzt, majd elszállíttatja a könyveket a rue du Murre.

Féltettem, de Erzsébet királynő megtanított rá, hogy vannak asszonyok, akiken nem uralkodhat férfi. Bár nem tudom, hogy visszatartottam volna-e akkor is, ha megtehetem. Szent küldetése volt, amit nem vehettem el tőle. Ha elég hosszú ideig csinálja, egy napon természetesen rajtakapják. És tudtam, hogy akkor meghal.

Ez a sorsa.

21

Rollo a *Petite Fleur* fedélzetén állt, amikor a teherhajó megközelítette Anglia partjait. Ez volt a legveszélyesebb pillanat.

A hajó Cherbourg-ból indult Combe Harbourba, almapálinkát, hatalmas, kerek sajtokat vitt, valamint nyolc ifjú papot a douai Angol Kollégiumból.

Rollo reverendát viselt, kereszt lógott a nyakában. A haja gyérült a feje tetején, amit sűrű szakállal ellensúlyozott. Fehér köpenyt kanyarított a vállára; a kevéssé papos ruhadarab volt a megbeszélt jel.

Aprólékos gonddal készült fel, de a gyakorlatban túl sok minden félresikerülhet. Még azt sem tudta, hogy a kapitány megbízható-e. Busásan megfizették, hogy kikössön ezen a ponton, de valaki más – Ned Willard vagy Erzsébet királynő másik embere – még többet fizethetett neki, hogy elárulja Rollót.

Bár ne függne annyira a húgától! Okos, jó szervező és bátor, de akkor is csak nő. Mivel azonban Rollo nem akarta angol földre tenni a lábát, most még nem, Margeryt kellett használnia.

Alkonyatkor a kapitány horgonyt vetett egy névtelen öbölben, öt kilométerre útjának végcéljától. A tenger kegyes volt hozzájuk. Az öbölben, a part közelében kicsi, kerek farú, árbócos-evezős halászcsónak horgonyzott. Rollo még abból az időből ismerte, amikor az apja volt a Combe Harbour-i vámhivatal vezetője: valaha *Szent Avá*nak hívták, most csak *Avá*nak. A partszegélyen túl, egy szurdokban zömök kunyhó állt. Világos kőből épült, kéményéből füst bodorodott.

Rollo aggodalmasan várakozott, figyelte a kunyhót, jelet várt. Olyan erősen reménykedett, hogy az egész teste megfeszült, és annyira félt a kudarctól, hogy hányinger kerülgette. Ez a vég kezdete. Az ifjak, akiket idekísért, Isten titkos ügynökei, kis élcsapat, de többen követik őket. Most már nemsokára véget ér a sötétség kora, Anglia elfordul a vallási szabadság agyrémétől, a tudatlan parasztok és béresek tömege ismét boldogan engedelmeskedik az egyetlen igaz egyház parancsainak. A

Fitzgerald család visszanyeri törvényes rangját, ha nem még többet: Rollo akár püspök is lehet, sógora, Bart pedig herceg. Kingsbridge-et megtisztítják a puritánoktól, mint Párizst Szent Bertalan éjszakáján – bár álmának ezt a részét Rollo titkolta Margery elől, aki esetleg megtagadná az együttműködést, ha tudná, hogy a testvére erőszakot forgat a fejében.

Végre megjött a válasz az ő fehér köpenyére: fehér lepedő lógott ki az egyik emeleti ablakból.

Ez azonban csapda is lehet. Mal Ropert, a buzgó katolikus halászt, aki a kunyhóban élt, letartóztathatta Ned Willard, kínzással kicsikarhatta belőle az igazat, és a fehér lepedő a szalonna az egérfogóban. Ám ez ellen semmit sem tehetett. Ő és társai az életüket kockáztatják, ezzel mindenki tisztában van.

Ahogy sötétedett, Rollo összehívta a papokat a fedélzeten. Mindegyiknél volt egy zsák, amelyben a holmijukat tartották, meg azokat a tárgyakat, amelyekkel elvihetik a szentségeket a lelki ínségre jutott angol családoknak: szentelt ostyát, bort, olajat a bérmáláshoz, szenteltvizet.

– Teljes csönd, amíg oda nem értek a házhoz – utasította őket suttogva. – Még a halk hangokat is messzire viszi a víz. Ez az öböl általában kihalt, csak a halász családja él itt, de sose lehet tudni – és a küldetéseteknek vége lehet, mielőtt elérnétek Angliát. – A csoport korelnöke a lelkes Lenny Price volt, az első, akivel Rollo a douai kollégiumban találkozott. – Lenny, te vagy a vezető, amint eléritek a szárazföldet.

A kapitány lebocsátott egy csónakot, amely belecsobbant a tengerbe. A papok leereszkedtek egy kötéllétrán, Rollo ment utolsónak. Két matróz megmarkolta az evezőket. A csónak suhant a hullámokon. A parton Rollo halványan látta egy kicsi asszony és egy kutya alakját. Margery. Fellélegzett.

A csónak a partnak ütközött. A papok kiugrottak a sekély vízbe. Margery kezet rázott velük, de nem szólt. Jól betanított kutyája ugyancsak hallgatott.

Rollo a csónakban maradt. Margery ránézett, elmosolyodott, és megérintette az állát, mintha a szakállát simogatná: még nem látta így a bátyját. Ostoba!, gondolta Rollo, és gyorsan elfordult. A papoknak nem szabad tudniuk, hogy ő Margery bátyja: ők csak Jean Langlais-t ismerik.

A matrózok ellökték a csónakot a parttól, és visszaeveztek a *Petite Fleur*höz. Rollo hátranézett, figyelte, ahogy Margery kivezeti a kavicsokon a botladozó papokat a kunyhóig. Benyomakodtak az ajtón, és eltűntek Rollo szeme elől.

Mal Roper, a felesége, Peg és három tagbaszakadt fiuk a kőpadlón térdelt a kunyhó egyetlen földszinti szobájában, miközben Lenny Price misét celebrált. Margery kis híján elsírta magát, amikor látta, milyen boldogan veszik magukhoz ezek az egyszerű jámborok Krisztus testét. Ha mindjárt meghal miatta, akkor is megérte.

Gyakran gondolt a nagynénjére, Joan nővérre, aki már nem élt. A zaklatott fiatal Margery, a tizenhat éves menyasszony felkapaszkodott apja házának legfelső emeletére, ahol az öreg Joan szerzetesi cellává és kápolnává alakított át két szobát. Joan azt mondta neki, hogy Istennek célja van vele, de meg kell várnia, hogy feltárja előtte. Igaza volt. Margery várt, és az Úr feltárta előtte a célját. Ez volt az.

Hatalmas volt az igény katolikus papokra. Margery beszélt gazdag és arisztokrata katolikusokkal Londonban, ahányszor Bart a parlamentben járt. Vigyázva kifaggatta őket, és hamarosan megtudta, hogy sokan kétségbeesetten vágynak a szentségekre. Londonban Margery óvatosan távol maradt a francia és a spanyol követségtől, hogy elkerülje az összeesküvés gyanúját. Rábeszélte Bartot, hogy ő is hasonlóan elővigyázatos legyen. Bart támogatta a felesége küldetését. Gyűlölte a reformációt, de élete derekán ellustult, és tunya lett. Boldogan átengedett minden munkát az asszonynak, ameddig ő hősnek érezhette magát mellette. Margery nem bánta.

A mise után Peg Roper laktató halászlét tett elébük fatálakban, fekete házikenyérrel. Margery örömmel nézte, ahogy a papok az utolsó falatig megeszik: még hosszú utat kell megtenniük hajnal előtt.

Roperék nem voltak gazdagok, de Mal nem fogadott el pénzt.

– Köszönöm, úrnő, de nincs szükségünk fizetségre, amikor Isten akaratát teljesítjük – mondta. Margery látta, mennyire büszke, amiért ezt mondhatja, és tudomásul vette a visszautasítást.

Éjfélkor távoztak.

Margery két lámpást hozott. Az egyikkel ő vezette a csoportot, Lenny a másikkal a sor végén ment. Észak felé tartottak egy ismerős úton. Margery csöndet parancsolt az embereknek, valahányszor egy faluhoz vagy tanyához közeledtek, mert nem akarta, hogy meghallják vagy meglássák őket. Kilenc ember, aki éjszaka jár, gyanút és rosszindulatot ébreszt mindenkiben, aki meglátja őket. Különösen óvatos volt a nagyobb udvarházak környékén, mert ott fegyveresek is lehetnek, akiket kiküldhetnek fáklyákkal, hogy kifaggassák a vándorokat.

Az éjszaka enyhe volt, az út száraz. Ennek ellenére nehéznek találta a gyaloglást. Amióta megszülte második fiát, Rogert, időnként fájt a háta, különösen, ha sokat kellett járnia. De összeszorította a fogát, és tűrt.

Két-három óránként megálltak az előre kiválasztott pontokon, távol az emberi lakhelyektől; pihentek, vizet ittak egy patakból, ettek egy kevés kenyeret abból, amit Peg Ropertől kaptak az útra, és könnyítettek magukon, mielőtt továbbmentek.

Margery egyfolytában hegyezte a fülét, hogy nem hall-e másokat az úton. Egy városban emberek ólálkodnának a sikátorokban, rendszerint azért, mert valami gazságot terveznek, de itt, vidéken kevés lopnivaló akad, következésképpen kevesebb a zsivány. De azért nem lazított az éberségen.

Végigsírta a napot, amikor hírét hallotta a Szent Bertalan-éji vérfürdőnek. Hogy katolikusok gyilkolhassanak le ennyi embert! Ez

sokkal rosszabb volt, mint egy csata, amelyben katonák ölik egymást. De Párizsban polgárok végeztek több ezer nővel és gyermekkel. Hogyan engedhet ilyet az Úr? És a pápa még gratuláló levelet küld Franciaország királyának! Ez nem lehet Isten akarata! Akármilyen nehéz is elhinni, a pápa rosszat cselekedett.

Tudta, hogy Ned Párizsban tartózkodott akkoriban, aggódott is érte, amíg nem közölték hivatalosan, hogy az angol nagykövetségen mindenki életben maradt. Rögtön utána érkezett a másik hír, hogy Ned feleségül vett egy francia lányt. Margery búnak eresztette a fejét, teljesen észszerűtlen módon. Volt rá esélye, hogy megszökjön a szeretőjével, de ő visszautasította. Ned nem töltheti az életét azzal, hogy őutána epedezik. Feleséget és családot akart. Margerynek örülnie kéne, hogy nélküle is megtalálta a boldogságot. Mégsem bírt örvendezni.

Vajon milyen az új Mrs. Willard? Az emberek azt mondják, hogy a francia nők borzasztóan rafináltak. Szépen öltözik vajon? Roskadozik az ékkövektől? Azon kapta magát, hogy azt reméli, a francia feleség egy üresfejű liba, akit Ned hamarosan megun. Micsoda méltatlanság ilyesmiben reménykedni, gondolta. Boldogságot kellene kívánnom Nednek. Azt is kívánok.

Keleten már halványodott az ég, mire megközelítették New Castle-t. Margery kivehette a ház oromzatát az ég hátterén. Fáradt megkönnyebbülés töltötte el, mert hosszú volt a járás.

Az országút egyenesen a kapuhoz vezetett. A varjak, mint mindig, most is rákárogtak a közeledőkre.

Dörömbölt a kapun. Az őrház lőrésén kilesett valaki, egy perccel később egy álmos őr kitárta a nehéz faajtót. Bementek, az ajtót bezárták mögöttük. Margery végre biztonságban érezte magát.

Keresztülvezette a csapatot az udvaron, majd bekísérte a kápolnába.

– Néhány perc múlva a szolgák hoznak nektek reggelit, és megágyaznak – mondta. – Azután alhattok, akár egész nap és éjjel, ha úgy

kívánjátok. De ne feledjétek a titoktartás fontosságát. Itt mindenki katolikus, de még így sem szabad megkérdeznetek a nevüket, és a magatokét sem mondhatjátok meg. Nem firtathatjátok, hol vagytok, vagy kié a kastély. Amit nem tudtok, arról nem beszéltek, még a kínpadon sem. – Ezt már többször elismételte nekik Rollo is, de az ilyesmit nem lehet eléggé hangsúlyozni.

Margery holnap párba állítja őket, és elindítja az utakon más-más célok felé. Ketten nyugatra mennek, Exeter irányába, ketten északra, Wells felé, ketten északkeletre, Salisburybe, végül ketten Arundelbe. Mihelyt Margery elbúcsúzott tőlük, maguknak kell boldogulniuk.

Kijött a templomból, keresztülment az udvaron a házba. A papok érkezése máris felbolydulást okozott, szolgák futkostak. Margery felment a fiúk szobájába. Egymás mellett álltak az ágyaik. A hétéves Bartlet fölé hajolt, aki nagyra nőtt a korához képest, és megcsókolta a fejét. Azután a kis Rogerhez lépett, aki még a kettőt se töltötte be. Csókot adott puha arcára. Roger kinyitotta a szemét. Aranybarna volt. Éppen olyan, mint Nedé.

Sylvie alig várta, hogy ellátogathasson Kingsbridge-be. Ez volt az a város, amelytől a szeretett férfit kapta. Nem egészen egy éve voltak házasok, úgy érezte, még sok mindent kell megtanulnia Nedről. Azt tudta, hogy bátor, jó és okos. Testének minden centijét ismerte és élvezte. Amikor szeretkeztek, úgy érezte, mintha bejutott volna a férje fejébe, és ismerné minden gondolatát. De a tudásában hézagok voltak, témák, amelyekről a férje nem sokat mondott, időszakok, amelyeket ritkán emlegetett. Sokat beszélt Kingsbridge-ről, amelyre már nagyon kíváncsi volt az asszony. Elsősorban azokkal az emberekkel akart találkozni, akik fontosak a férjének, akiket szeretett, és akiket gyűlölt; de mindenekelőtt azzal a nővel a kicsi képről, amely Ned borotválkozótükre mellett állt a párizsi, szűk szobában.

A lökést az adta az utazáshoz, hogy levelet kaptak Ned bátyjától,

Barney-tól, aki megírta, hogy hazatér Kingsbridge-be a fiával.

– Nem is tudtam, hogy van egy fia – mondta Ned, amikor elolvasta a levelet a Szent Pál-székesegyház mellett bérelt kis ház nappalijában.

– Nős? – kérdezte Sylvie.

– Gondolom, igen. Máskülönben nem lehetne gyereke. Bár különös, hogy sosem említette.

– Engedélyezi Walsingham, hogy elhagyd Londont? – kérdezte Sylvie, mert tudta, hogy Walsingham és Ned lázasan bővíti Erzsébet titkosszolgálatát. Összeírták azokat az embereket, akik összeesküdhettek, hogy letaszítsák a trónról a királynőt, és Stuart Máriát ültessék a helyére.

– Igen – bólintott Ned. – Azt akarja, hogy diszkréten nézzek utána Shiring megyei katolikusoknak, különösen Bart grófnak, de ezt simán megcsinálom.

Londonból lóháton mentek Kingsbridge-be. Öt ráérős napig tartott az utazás. Sylvie még nem volt állapotos, így nem árthatott neki a lovaglás. Csalódott volt, amiért még mindig nem esett teherbe, de örült is, mert Ned nem panaszkodott miatta.

Sylvie fővárosokhoz szokott: mindig Párizsban élt, amíg hozzá nem ment Nedhez, és amióta átköltöztek Angliába, Londonban laktak. A vidéki városokat biztonságosabbnak, nyugodtabbnak, kevésbé hajszásnak találta. Azonnal megkedvelte Kingsbridge-et.

Meghökkentette a székesegyház tornyának csúcsán álló angyal. Ned elmesélte, hogy a legenda szerint az angyal a kórházalapító Caris apáca arcát viseli. Sylvie helytelenítően kérdezte, hogyhogy nem fejezték le a szobrot, mint a szentek és angyalok más bálványimádó képmásait.

– Mert nem érték el – magyarázta Ned. – Állványzatot kellett volna építeniük. – Félvállról beszélt, az ilyen ügyeket valahogy nem vette komolyan. – Viszont egyik nap föl kell menned a toronyba. A város odafentről csodálatos.

Kingsbridge Rouenra emlékeztette Sylvie-t folyóparti dokkjaival,

közepén az óriási székesegyházzal, virágzásával és túláradó energiájával. Rouenról eszébe jutott, hogy továbbra is csempészni akarja a protestáns irodalmat Párizsba. Levelet kapott Nathtól, amelyet a párizsi angol követség továbbított. Nath ellelkendezte, hogy nagyon jól megy a titkos könyvüzlet, de most tele a raktár, majd ír Sylvie-nek, amint apadni kezd a készlet.

Eközben Sylvie fejében megfogant egy másik terv is, párhuzamosan az elsővel. Sok ezer hugenotta menekült élt Londonban, sokan közülük fáradságosan tanultak angolul. Arra gondolt, hogy talán eladhatna nekik is francia nyelvű könyveket. Mivel Nedtől azt hallotta, hogy külföldiek nem nyithatnak könyvesboltot London belvárosában, a falakon kívül keresett épületet. Talán Southwark lesz az, ahol sok menekült élt.

Barney azonnal megtetszett neki, mert Barney szinte minden nőnek tetszik, világosította fel mosolyogva Ned. Buggyos tengerésznadrágot viselt szoros, fűzős csizmával, és a fejére kucsmát tett. Viharvert arca alig látszott vörös szakállának erdejében. Vásott mosolya Sylvie szerint sok lány szívét ellágyíthatta. Amikor megérkeztek a katedrálissal szembeni házhoz, melegen megölelte Nedet, és az illendőnél kissé talán lelkesebb csókot adott Sylvie-nek.

Ned és Sylvie arra számított, hogy Barney fia kisbaba, de Alfo kilencéves volt. Apja tengerészruhájának kicsinyített mását viselte, beleértve a kucsmát is. A gyereknek világosbarna bőre és ugyanolyan göndör, vörös haja, zöld szeme volt, mint Barney-nak. Le sem tagadhatta, hogy néger, azt pedig még kevésbé, hogy Barney fia.

Sylvie leguggolt, hogy beszélhessen vele.

– Hogy hívnak? – kérdezte.

– Barnardo Alfonso Willard.

– Mi Alfónak hívjuk – tette hozzá Barney.

– Szervusz, Alfo – mondta Sylvie. – Én Sylvie nénéd vagyok.

– Örülök, hogy találkoztunk – mondta a fiúcska előírásosan. Valaki

megtanította a jó modorra.
– És az anyja? – kérdezte Ned.
Könnyek felhőzték Barney szemét.
– A legszebb nő, akit valaha ismertem.
– Hol van?
– Egy hispaniolai temetőben, Új-Spanyolországban.
– Őszinte részvétem, bátyám.
– Eileen vigyáz rám – mondta Alfo.
A házat a korosodó Fife házaspár és húsz-egynéhány éves lányuk tartotta rendben.
Ned elmosolyodott.
– És hamarosan a kingsbridge-i iskolába fogsz járni, akár az apád és én, és megtanulsz latinul és pénzt számolni.
– Nem akarok iskolába járni – közölte Alfo. – Tengerész akarok lenni, mint a Kapitány.
– Meglátjuk – felelte Barney, majd az öccséhez fordult: – Tudja, hogy én vagyok az apja. A hajón azonban rászokott, hogy Kapitánynak szólítson, mint a többiek.
Érkezésük másnapján Ned elvitte Sylvie-t a Forneron családhoz, Kingsbridge vezető hugenotta famíliájához, ahol egész idő alatt franciául lehetett beszélni. Sylvie gyorsan tanulta az angol nyelvet, mégis megkönnyebbülés volt számára, ha elengedhette magát, és nem kellett keresgélnie a szavakat. Valerie, Forneronék koraérett, tízéves lánya vállalta, hogy megtanít neki néhány hasznos angol mondatot, amelyen mindenki jól szórakozott.
Forneronék mindent tudni akartak a Szent Bertalan-éji mészárlásról, amelyet még mindig borzalommal emlegettek szerte Európában. Akikkel csak Sylvie találkozott, mind erről akartak hallani.
A harmadik napon Sylvie drága ajándékot kapott Dan Cobley-tól, a város leggazdagabb emberétől: egy egész ruhára elegendő, finom

antwerpeni szövetet. Sylvie korábban is hallotta már a nevét: ő és a férje Dan egyik hajóján vitorlázott Párizstól Londonig.

– Be akarja hízelegni magát nálam – mondta Ned –, arra az esetre, ha egy napon királyi kegyre lenne szüksége.

Másnap Dan vizitelt náluk, Sylvie bevezette az utcai szobába, ahonnan a székesegyházra lehetett látni, és borral meg süteménnyel kínálta. Cobley fontoskodó, kövér ember volt, akivel Ned kurtán-furcsán beszélt, pedig ez nem volt jellemző rá. A vendég távozása után Sylvie megkérdezte, miért utálja ennyire Dant.

– Álszent puritán – felelte Ned. – Feketében jár, felháborodik, ha egy színdarabban csókolóznak, azután pedig becsapja az embereket az üzletben.

Ned életének egyik fontosabb üres lapja telt meg, amikor Lady Susannah Twyford hívta meg őket vacsorára, aki még ötven-egynéhány évesen is csábító jelenség volt. Sylvie-nek egy percébe került kitalálni, hogy Susannah a férje szeretője volt valamikor. Olyan bizalmasan, fesztelen hangon beszélt vele, amit csak az ágyban lehet megtanulni. Ned vidáman és felszabadultan viselkedett a társaságában, Sylvie feszengett. Tudta, hogy Ned nem volt szűz, amikor feleségül vette, de akkor is nehéz volt nézni, amint gyengéden mosolyog a régi szeretőjére.

Susannah bizonyára érzékelte Sylvie szorongását, mert leült mellé, és megfogta a két kezét.

– Ned nagyon boldog, hogy a felesége vagy, Sylvie, és meg is értem, miért – mondta. – Mindig reméltem, hogy találkozik valakivel, aki nemcsak szép, de okos és bátor is. Ő különleges ember, és különleges asszonyt érdemel.

– Úgy látom, nagyon szeret téged.

–Igen – ismerte el Susannah. – Én is szeretem őt. De beléd szerelmes, és az egészen más. Remélem, hogy te és én barátok lehetünk.

– Én is remélem – felelte Sylvie. – Harminckét éves volt, amikor

találkoztam vele, bolondság lenne azt képzelni, hogy én vagyok az első, akibe szerelmes lett.

– Akkor is mókás, hogy néha milyen butaságokról képzelgünk, amikor szerelmesek vagyunk.

Sylvie rájött, milyen bölcs és jó asszony Susannah, és valamelyest megkönnyebbült.

Pünkösdvasárnap lépett be először a székesegyházba.

– Ez csodálatos – mondta, miközben végigmentek a főhajón.

– Nagyszerű templom – helyeselt Ned. – Sosem unom meg a tanulmányozását.

– Ez is igaz, de nem erre gondoltam. Nincsenek márványszobrok, rikító festmények, sem ékköves kazetták korhadó csontoknak.

– A ti hugenotta templomaitok és imaházaitok ilyenek.

Sylvie franciául folytatta, hogy jobban ki tudja fejezni magát.

– De ez egy katedrális! Hatalmas, gyönyörű, sok száz éves, amilyennek egy templomnak lennie kell, ráadásul protestáns! Franciaországban egy hugenotta istentisztelet egy lyukban zajlik, valamiféle átmeneti helyen, ahol minden olyan fonák. Szívderítő, hogy olyan helyen látok istentiszteletet, ahol az emberek évszázadok óta imádják az urat.

– Nagyon örülök – felelte Ned. – Annyi keserűségen mentél át, ami öt férfinak is sok lenne. Megérdemelsz egy kis boldogságot.

Odamentek egy szálas, jóképű férfihoz, aki nagyjából annyi idős lehetett, mint Sylvie. Képe vöröslött az italtól, izmain feszült a drága, sárga kabát.

– Sylvie, ő Bart, Shiring earlje, vagyis grófja.

Sylvie is tudott róla, hogy Nednek rajta kell tartania a szemét a helyi katolikusokon, akik közül Bart a legrangosabb. Bókolt.

Bart elmosolyodott, biccentett, és pajzánul mosolygott.

– Ravasz róka vagy te, Ned, hogy egy csinos francia hölgyeménnyel jössz haza! – mondta.

Sylvie gyanította, hogy a *hölgyemény* szó nem vall túlzott udvariasságra, de úgy döntött, nem törődik vele. Mivel a gróf mellett egy drága ruhába öltöztetett kisfiú állt, Sylvie megkérdezte:

– Hát ez az ifjú úriember kicsoda?

– A fiam, Bartlet, a viscount – felelte Bart. – Most töltötte be a kilencet. Nyújts kezet, Bartlet, és köszönj.

A gyerek szót fogadott. Zsenge kora ellenére máris olyan erős volt, mint az apja. Sylvie elmosolyodott, amikor látta, hogy Bartlet fakardot visel az övén.

– Ő pedig Margery grófné – folytatta Ned.

Sylvie felnézett, és megdöbbent. Hát ez a párizsi kép eredetije! A második megrázkódtatást az jelentette, hogy az eredeti sokkal döbbenetesebb volt a képnél. Jóllehet idősebb volt a festménynél – Sylvie harminc-egynéhánynak nézte, a szeme és a szája körül már megjelent az első barázdák árnyéka –, a hús-vér asszony varázslatos elevensége arra a feszült vibrálásra emlékeztetett, amit a vihar előtt lehet érezni a levegőben. Dús, göndör, megzabolázhatatlan haján kis piros kalap ült félrecsapva. Nem csoda, hogy beléd szeretett, gondolta azonnal Sylvie.

Margery viszonozta Sylvie pukedlijét, akit őszinte kíváncsisággal nézett, azután Nedhez fordult, és Sylvie látta a szerelmet a szemében. Margery ragyogott a boldogságtól, miközben üdvözölte Nedet. Nem léptél túl a férjemen, gondolta Sylvie. Sosem fogsz. Ő életed nagy szerelme.

Ő is Nedre nézett. Ned is boldognak látszott. Nem kétséges, hogy nagy hely jut a szívében Margerynek.

Sylvie elszörnyedt. Susannah Twyford is kizökkentette, pedig ő csak szívelte Nedet. Margeryt sokkal erősebb érzések fűzték hozzá, ami megriasztotta Sylvie-t. Ez a férjemet akarja, gondolta.

Hát nem kapja meg.

Ekkor felfedezett egy két év körüli gyereket, aki még bizonytalanul állt a lábán, és félig elrejtették Margery vörös szoknyájának bő redői. Margery

követte a pillantását, és azt mondta:

– Ő pedig a kisebbik fiam, Roger. – Lehajolt, fürgén fölkapta az apróságot. – Roger, ő Sir Ned Willard – mondta. – Nagyon fontos ember, a királynőnek dolgozik.

Roger Sylvie-re mutatott.

– Ő a királynő? – kérdezte.

Mindenki nevetett.

– Ő az *én* királynőm – felelte Ned.

Köszönöm, Ned, gondolta Sylvie.

– A bátyád itt van? – kérdezte Ned Margerytől.

– Mostanában nem sokszor látjuk Rollót – felelte Margery.

– Akkor hát hol van?

– Tanácsadó Tyne gróf mellett.

– Biztos vagyok benne, hogy jogi képzettsége és az üzleti tapasztalatai hasznossá teszik a gróf számára. A Tyne-kastélyban lakik?

– Általában igen, de a grófnak mindenfelé vannak birtokai Észak-Angliában, és úgy hallom, Rollo sokat utazik a megbízásából.

Ned még mindig a helyi katolikusokról kérdezgetett, de Sylvie csak a kis Rogert nézte. Valami zavarta benne, és egy perc múlva rájött, hogy ismerős az arca.

Nedre hasonlít.

A férjére nézett. Ned kissé összevonta a szemöldökét, és ő is Rogert figyelte. Neki is feltűnt valami. Sylvie simán olvasott az arcából, és ki merte volna jelenteni, hogy a férje még nem tudja, mit talál különösnek. A férfiak nem látják meg olyan gyorsan a hasonlóságot, mint a nők. Tekintete összeakadt Margeryével, és a két asszony tüstént megértette egymást ott, ahol Ned csak csodálkozott, Bart gróf pedig semmit nem vett észre.

Az istentisztelet egy himnusszal kezdődött, és nem volt több beszélgetés, amíg a szertartás véget nem ért. Utána vendégeik jöttek

ebédre, és annyi minden történt, hogy Sylvie csak az ágyban maradt négyszemközt Neddel.

Tavasz volt, mindketten meztelenül feküdtek le. Sylvie megsimogatta Ned mellszőrzetét.

– Margery szeret téged – mondta.

– A grófhoz ment hozzá.

– Ettől még szeret.

– Honnan tudod?

– Mert már lefeküdt veled.

Ned elkomorodott, és nem szólt.

– Három éve történhetett, mielőtt Párizsba jöttél.

– Honnan tudod?

– Mert Roger kétéves.

– Ó! Észrevetted!

– Ugyanolyan a szeme, mint a tiéd. – Ned szemébe nézett. – Ez a csodálatos aranybarna.

– Nem haragszol?

– Amikor hozzád mentem, tudtam, hogy nem én vagyok az első nő, akit szeretsz. Azonban…

– Folytasd.

– Azonban azt nem tudtam, hogy még mindig szeretheted, vagy hogy ő gyermeket szült neked.

Ned mindkét kezével megfogta Sylvie kezét.

– Azt nem mondhatom, hogy hidegen hagy, vagy nem törődöm vele – mondta. – De kérlek, értsd meg, hogy nekem csak te kellesz.

Pontosan ezt kellett mondania, de Sylvie nem tudta, hihet-e neki. Csak annyit tudott, hogy szereti, és nem adja senkinek.

– Szeretkezz velem – mondta.

Ned megcsókolta.

– Jó ég, te aztán szigorú hajcsár vagy – tréfált. Azután ismét

megcsókolta.

De ez nem volt elég. Sylvie olyasmit akart vele, amiben Susannah Twyford és Margery Shiring sosem osztozhatott.

– Várj – mondta elgondolkodva. – Van valami, amit mindig meg akartál tenni egy nővel? – Még sose beszélt így a férjével, de mással sem. – Valamit, ami felizgat, amikor elképzeled, de sosem tetted meg? – Visszafojtotta a lélegzetét. Mit fog mondani Ned?

Férje tűnődve, kissé zavartan nézett rá.

– Van! – mondta Sylvie diadalmasan. – Látom. – Boldog volt, amiért ilyen könnyen tud olvasni ebben az arcban. – Mi az?

– Restellem kimondani.

Szégyenlősen nézett rá. Igazán édes volt. Sylvie közelebb fészkelte magát, hozzányomta a testét.

– Akkor súgd – mondta halkan.

Ned a fülébe súgta.

Az asszony széles mosollyal nézett rá. Kissé zavarba hozta, ugyanakkor felkorbácsolta, amit hallott.

– Tényleg?

Ned megrázta a fejét.

– Nem, felejtsd el. Nem is kellett volna elmondanom.

De Sylvie már izgalomba jött, és látta a férjén is a gerjedelmet.

– Nem is tudom – felelte. – Azért megpróbálhatnánk.

Így hát megpróbálták.

IV. RÉSZ

1583–1589

22

Ned tanulmányozta a fia, Roger arcát. A szíve annyira túláradt, hogy alig bírt beszélni. Roger most ért a kamaszkor küszöbére, már növésnek indult, de még mindig sima volt az arca és magas a hangja. Margery göndör, sötét haját és pajkos nézését, de az ő aranybarna szemét örökölte.

A ház nappalijában ültek, szemben a székesegyházzal. Bart gróf a bíróság tavaszi negyedévi ülésszakára jött be Kingsbridge-be, és magával hozta a két gyereket, akiket a fiainak hitt. Bartlet tizennyolc éves volt, Roger tizenkettő. Ned is a törvényalkotásra jött, mert most ő volt Kingsbridge képviselője a parlamentben.

Nednek nem született másik gyermeke. Ő és Sylvie több mint tíz éve szeretkeztek szinte lankadatlan hévvel, de a felesége sosem esett teherbe. Ez mindkettejüket elszomorította, és szívfájdítóan drágává tette Ned számára Rogert.

A saját kamaszkorára is emlékezett. Tudom, mi áll előtted, gondolta, amikor Rogerre nézett; bárcsak mindent elmondhatnék erről neked, amivel megkönnyíthetném a dolgodat, de amikor annyi idős voltam, mint te, sosem hittem az öregeknek, akik azt mondták, hogy tudják, milyen egy fiatal élete, és nem hiszem, hogy te másként gondolnád.

Roger természetesen félvállról kezelte. Ned az anyja barátja volt, akit Roger afféle nem hivatalos nagybácsinak tekintett. Ned annyival tudta csak kimutatni a szeretetét, hogy figyelmesen meghallgatta a fiút, komolyan vette, megfontoltan válaszolt neki. Roger talán ezért nyílt meg előtte nagy néha, ami mérhetetlen örömmel töltötte el Nedet.

– Sir Ned – mondta most –, kelmed ismeri a királynőt. Miért gyűlöli a katolikusokat?

Ned nem számított erre, noha talán kellett volna. Roger tudta, hogy a

szülei katolikusok egy protestáns országban, és most lett elég idős hozzá, hogy elgondolkozzon az okán.

Ned időt akart nyerni.

– A királynő nem gyűlöli a katolikusokat.

– Az apámnak büntetést kell fizetnie, amiért nem jár templomba.

Fürge eszű, gondolta Ned, és fellobbant benne az öröm, de azonnal jött utána a bánat késszúrása, amiért titkolnia kell a büszkeségét, különösen a fiú előtt.

Azt felelte Rogernek, amit mindenkinek:

– Amikor fiatal volt, Erzsébet hercegnő azt mondta nekem, hogy ha királynő lesz, egyetlen angol sem fog meghalni a vallásáért.

– Nem tartotta meg az ígéretét – vágta rá Roger.

– Igyekezett. – Ned kereste a szavakat, amelyekkel elmagyarázhatja a politika bonyolultságát egy tizenkét éves fiúnak. – Egyrészt ott vannak a parlamentben a puritánok, akik nap mint nap hajtogatják, hogy túlságosan lágyszívű, meg kéne égetnie a katolikusokat, ahogy elődje, Tudor Mária tette a protestánsokkal. Másrészt olyan katolikus árulókkal kell megküzdeni, mint Norfolk hercege, aki meg akarja ölni.

Roger makacsul tovább vitatkozott:

– A papokat kivégzik, csak mert visszavezetik az embereket a katolikus hithez, ugye?

Ned rájött, hogy Roger összegyűjtötte a kérdéseket; valószínűleg félt a szüleit faggatni ilyen témákról. Örült, amiért a fiú eléggé bízik benne ahhoz, hogy megossza vele aggodalmait. De miért aggódik? Sejtette, hogy Stephen Lincoln félig-meddig titokban még mindig New Castle-ban él. Ő oktatta Bartletet és Rogert, és úgyszólván biztos, hogy rendszeresen misézik a családnak. Roger azért aggódik, mert a nevelőjét leleplezhetik és kivégezhetik.

Mostanában sokkal több az ilyen pap, mint régen. Stephen egyike a vén vaskalaposoknak, akik átvészelték Erzsébet királynő vallási forradalmát, de

tucatszám – sőt talán százszámra – vannak újak. Ned és Walsingham tizenhetet kapott el. Valamennyit kivégezték árulásért.

A legtöbbet ő hallgatta ki, mielőtt meghaltak. Nem tudott meg annyit, amennyit akart, részben azért, mert a papokat arra képezték ki, hogy ellenálljanak a vallatásnak, de elsősorban azért, mert keveset tudtak. A fő szervező, Jean Langlais – ami ordítóan álnév – a lehető legkevesebbet közölte velük a műveletről, amelynek részei voltak. Nem tudták, hogy pontosan hol értek partot, nem ismerték azoknak az árnyékban működő embereknek a nevét, akik fogadták, majd elindították őket a megadott célpont felé.

– Ezeket a papokat külföldön képezték ki, és törvénytelenül csempészték be Angliába – mondta. – A pápához hűek, nem a mi királynőnkhöz. Egyesek a jezsuitának nevezett, vakbuzgó katolikus csoporthoz tartoznak. Erzsébet attól tart, hogy összeesküsznek ellene, és letaszítják a trónjáról.

– Na és összeesküsznek? – kérdezte Roger.

Ha Ned egy felnőttel vitatkozik, kötekedve válaszolt volna. Kigúnyolt volna a naivságáért mindenkit, aki feltételezi, hogy az illegális határsértő papok ártatlanok az árulásban. De nem akarta a saját fiát legyőzni egy vitában. Csak azt akarta, hogy ismerje az igazságot.

A papok valamennyien meg voltak győződve arról, hogy Erzsébet uralma törvénytelen, és Anglia törvényes uralkodója Stuart Mária, a skótok királynője, de gyakorlatilag semmit sem tettek még az ügyben, legalábbis mostanáig. Nem próbálták meg fölvenni a kapcsolatot a bebörtönzött Stuart Máriával, nem szervezték csoportba az elégedetlen katolikus nemeseket, nem konspiráltak Erzsébet meggyilkolására.

– Nem – mondta Rogernek. – Amennyire tudom, nem esküdtek össze Erzsébet ellen.

– Akkor csak azért végzik ki őket, mert katolikus papok.

– Erkölcsi értelemben igazad van – felelte Ned. – És számomra nagy

szomorúság, hogy Erzsébet nem képes megtartani ifjúkori fogadalmát. Politikailag azonban nem engedhet meg a királyságában egy olyan hálózatot, amelynek tagjai egy idegen hatalomhoz – a pápához – hívek, aki nyíltan hirdeti, hogy Erzsébet ellensége. Nincs a földön uralkodó, aki ezt eltűrné.

– És ha papot bújtatsz a házadban, azért halálbüntetés jár.

Szóval ez lappang Roger aggodalmának mélyén. Ha Stephen Lincolnt rajtakapják mise közben, vagy rábizonyosodik, hogy szentségeket tart New Castle-ban, akkor Bartot és Margeryt is kivégezhetik.

Ned is féltette Margeryt. Lehet, hogy nem tudná megvédeni a törvény haragjától.

– Azt hiszem, olyan módon kell imádnunk Istent, ahogy helyesnek tartjuk, és nem azzal kellene foglalkoznunk, amit mások tesznek – mondta. – Én nem gyűlölöm a katolikusokat. Egész életemben az anyád… és az apád… barátja voltam. Nem hiszem, hogy a keresztényeknek egymást kellene gyilkolniuk teológiai kérdések miatt.

– Nemcsak a katolikusok égetnek meg embereket. A protestánsok Genfben megégették Szervét Mihályt.

Ned arra gondolt, hogy Szervét neve pontosan azért közismert Európában, mert rendkívüli ritkaság volt, hogy épp a protestánsok égessenek meg valakit; de úgy döntött, nem használ ilyen érveket Rogerrel szemben. Ehelyett azt mondta:

– Ez igaz, és a végítéletig folt lesz Kálvin János nevén. Viszont vannak néhányan – mindkét pártban –, akik a vallási türelemért harcolnak. Katalin királyné, a francia király anyja az egyik, és ő katolikus. Erzsébet királynő a másik.

– De mindketten ölnek embereket!

– Egyikük sem szent. Valamit próbálj megérteni, Roger. A politikában nincsenek szentek. De a gyarló emberek még mindig jobbá változtathatják

a világot.

Ned igazán megpróbált mindent, Roger mégis elégedetlennek látszott. Nem akarta azt hallani, hogy az élet bonyolult. Tizenkét éves volt, harsány bizonyosságokat keresett. Csak lassan fog tanulni, mint mindenki más.

Alfo belépett, a párbeszéd félbeszakadt. Roger azonnal elhallgatott, és néhány perc múlva udvariasan elköszönt.

– Mit akart? – kérdezte Alfo.

– Kamaszkori kétségei vannak. Úgy kezel, mint egy ártalmatlan családi barátot. Hogy megy az iskola?

Alfo leült. Most volt tizenkilenc éves, Barney hosszú végtagjait és keresetlen modorát örökölte.

– Igazság szerint az iskola már egy éve mindenre megtanított, amire tudott. Most a fél életem azzal töltöm, hogy olvasok, a másik felében pedig a fiatalabbakat tanítom.

– Ó! – Úgy látszik, ez az a nap, amikor az ifjúságnak kell tanácsokat adni. Pedig ő a negyvenhárom esztendejével még nem volt elég idős ilyen felelősséghez. – Talán Oxfordba kéne menned egyetemre. Lakhatnál a Kingsbridge College-ban. – Ezt fél szívvel mondta, mert ő maga sosem járt egyetemre, és nem állíthatta, hogy nagy hátrányt szenvedett miatta. Észben felért akármelyik egyházi férfiúval, akivel csak találkozott. Másrészt viszont alkalmanként megfigyelte, hogy az egyetemi végzettségű emberek sokkal ügyesebben érvelnek, és tudta, hogy ezt a diákok közti vitákban tanulták.

– Nem vagyok én papnak való!

Ned elmosolyodott. Alfo szerette a lányokat, és azok is őt. A fiú örökölte Barney könnyed báját. A félős lányokat zavarba hozta néger külleme, de a vakmerőket csak annál jobban vonzotta.

Milyen logikátlanok a külföldiekkel az angolok, tűnődött Ned; gyűlölik a törököket, gonosznak tartják a zsidókat, de az afrikaiakra úgy tekintenek, mint ártalmatlan, egzotikus lényekre. Az Alfóhoz hasonló emberek, akik

valahogy Angliába keveredtek, rendszerint beházasodtak a közösségbe, amely három-négy nemzedék alatt eltüntette őseiktől örökölt külsejüket.

– Ha egyetemre mész, az még nem jelenti azt, hogy papnak kell lenned. De úgy érzem, valami mást forgatsz a fejedben.

– Nagyanyám, Alice arról álmodott, hogy a régi apátságból fedett piacot csinál.

– Ez igaz. – Rég volt, de Ned nem felejtette el, hogyan nézték az anyjával a romokat, elképzelve az asztalokat a kerengőben. – Még mindig jó ötlet.

– Megvehetem a Kapitány pénzéből?

Ned gondolkozott. Ő kezelte Barney vagyonát, amikor a bátyja a tengeren járt. Jelentős részét készpénzben tartotta, de be is fektetett – egy kingsbridge-i gyümölcsösbe, egy londoni tejgazdaságba –, és ezek is pénzt fialtak a bátyjának.

– Szerintem megteheted, ha az ár tisztességes – felelte óvatosan.

– Akkor elmehetek a káptalanhoz?

– Először kutakodj kicsit. Kérdezd meg a beépített telkek jelenlegi árát Kingsbridge-ben. Hogy mennyibe kerülnek hektáronként.

– Úgy lesz – buzgólkodott Alfo.

– De ügyesen. Ne áruld el, mit tervezel, mondd, hogy én keresek házhelyet. Azután megbeszéljük, mennyit érdemes befektetni az apátságba.

Bejött Eileen Fife egy csomaggal. Szeretettel mosolygott Alfóra, és odaadta a csomagot Nednek.

– Egy hírnök hozta Londonból, Sir Ned. A konyhában van, ha kíván tőle valamit.

– Adj neki enni – mondta Ned.

– Már adtam! – Eileen felhúzta az orrát, amiért Ned azt feltételezi, hogy ő megfeledkezik az elemi udvariasságról.

– Hát persze, bocsáss meg. – Ned kinyitotta a csomagot. Az egyik levél Sylvie-nek jött, a borítékon Nath gyermeteg kézírásával, kétségtelenül a

párizsi angol nagykövetségen át. Valószínűleg újabb könyveket kér, ami az elmúlt tíz évben háromszor fordult elő.

Ned Nath leveleiből és Sylvie párizsi látogatásaiból tudta, hogy Nath átvette Sylvie szerepét, és nem csak a könyvárusításban. Még mindig Pierre Aumande de Guise családjánál szolgált, még mindig figyelte Pierre-t, és továbbította az információkat a párizsi reformátusoknak. Pierre átköltözött a Guise-palotába Odette-tel, a fiával, a huszonkét éves diák Alainnel és Nathtal, amivel remek alkalmat adott Nathnak a kémkedésre, különösen a Párizsban élő angol katolikusok után. Nath a gazdája mostohafiát is áttérítette a protestantizmusra, amiről Odette és Pierre persze nem tudott. Nath mindig ilyen levelekben küldte Sylvie-nek a tájékoztatást.

Félretette Sylvie-nek.

A másik levél neki szólt. Tiszta, dőlt betűs írás volt, módszeres emberé, aki éppen siet. Ned fölismerte főnökének, Sir Francis Walsinghamnek a manuscriptumát, de nem olvashatta el azonnal, mert rejtjelezték.

– Időre van szükségem, hogy válaszoljak – mondta Eileennek. – Szállásold el éjszakára a hírvivőt.

Alfo fölállt.

– Már be is indítom az új tervet! Köszönöm, Ned bácsi!

Ned nekiült a kódfejtésnek. Csak három mondat volt. Szívesen odaírta volna a megfejtést a rejtjelezett üzenet fölé, de ez szigorúan tilos volt. Ha a kódolt levél a megfejtéssel rossz kezekbe kerül, az ellenségnek kulcsa lesz minden üzenethez, amelyet ugyanezzel a kóddal írtak. Ned kódfejtői, akik a londoni nagykövetségek elfogott leveleivel dolgoztak, többször is hasznát vették az effajta hanyagságnak, amit olyan emberek követtek el, akik után kémkedtek. Ned a megfejtést vastollal írta föl palalemezre, amelyet egy nyirkos ronggyal le lehetett törölni.

Fejből tudta a kódot, így gyorsan hüvelyezte az első mondatot: *Hírek Párizsból*.

A pulzusa meglódult. Walsingham és ő ugyancsak szerették volna tudni, mi lesz a franciák következő lépése. A hatvanas és hetvenes években Erzsébet királynő azzal tartotta féken ellenségeit, hogy úgy tett, mintha komolyan venné a katolikus hercegek házassági ajánlatait. Legutóbbi áldozata François-Hercule, III. Henrik francia király öccse volt. Erzsébet az idén lesz ötven, de még mindig ért hozzá, hogyan bűvölje el a férfiakat, és a húszas éveiben járó François-Hercule-t –„az ő kis békáját" – valósággal megbolondította. Három éven át játszott vele, mire a herceg levonta ugyanazt a következtetést, amit a többi kérő, vagyis hogy Erzsébet senkihez nem akar férjhez menni. De Ned érezte, hogy a királynő utoljára játszotta ki a házassági kártyát, és attól félt, Erzsébet ellenségei most mégis megteszik azt, amit régóta fontolgattak, és komolyan megpróbálják eltávolítani.

Éppen nekiveselkedett a második mondatnak, amikor felpattant az ajtó, és beviharzott rajta Margery.

– Hogy merészeled? – kiáltotta. – Hogy merészeled?

Nednek leesett az álla. Szolgái ugyancsak tartottak a grófné váratlan dühkitöréseitől, de ő még sosem találkozott velük. Kapcsolatuk baráti volt, mondhatni szeretetteljes.

– Mi az ördögöt csináltam? – kérdezte.

– Hogy merészeled protestáns eretnekséggel tömni a fiam fejét?

Ned összevonta a szemöldökét.

– Roger kérdéseket tett föl nekem – válaszolta, uralkodva a bosszúságán. – Igyekeztem becsületesen válaszolni rájuk.

– A fiaimat őseik hitében fogom nevelni, és nem hagyom, hogy megrontsd őket!

– Jól van – válaszolta Ned kissé ingerülten. – De előbb-utóbb hallani fogják valakitől, hogy létezik egy másik vélemény. Légy hálás, amiért én vagyok az, és nem valami vakbuzgó puritán, olyan, mint Dan Cobley. – Noha haragudott rá, észre kellett vennie, milyen bájos, ahogy dobálja a dús haját, és dühösen villogtatja a szemét. Negyvenévesen szebb volt,

mint tizennégy évesen, amikor Ned megcsókolta Philip perjel sírja mögött.

– Cobley-ban tüstént felismerném a zápeszű istenkáromlót! – mondta az asszony. – De te megjátszod az észszerűen gondolkodó embert, miközben megmérgezed az elméjüket!

– Aha! Értem. Nem a protestantizmusomat kifogásolod, hanem az észszerűségemet. Nem akarod, hogy a fiaid tudják, hogy lehet nyugodtan is vitatkozni a vallásról, anélkül hogy megpróbálnánk legyilkolni egymást. – Érvelés közben homályosan érezte, hogy Margery nem komolyan vádolja őt Roger megmételyezésével, inkább a sorsra dühöng, amely annyira eltávolította őket, hogy nem nevelhetik közösen a gyermeküket.

De az asszony olyan volt, mint a harci lázban rohamozó paripa, nem lehetett leállítani.

– Mert te olyan nagyon okos vagy, mi? – kiabálta.

– Nem, de nem is tettetem magam olyan oktalannak, mint ahogy most te viselkedsz.

– Nem vitatkozni jöttem ide, hanem azért, hogy közöljem veled, hogy ne szólj a gyerekeimhez!

– Roger az én fiam is – válaszolta halkan Ned.

– Nem szenvedhet az én bűneim miatt.

– Akkor ne gyömöszöld le a torkán a vallásodat. Mondd meg neki, mit hiszel, és közöld, hogy más derék emberek nem értenek egyet veled. Tiszteld jobban.

– Ne merészeld előírni, hogyan neveljem a gyerekeimet!

– Akkor te meg ne írd elő nekem, hogy mit mondhatok a fiamnak, és mit nem.

Az asszony az ajtóhoz rohant.

– Mondanám, hogy eredj a pokolba, de már amúgy is a legjobb úton vagy arrafelé. – Kiment. Egy pillanat múlva csapódott az utcai ajtó.

Ned kinézett az ablakon, de ez egyszer nem élvezte a székesegyház

szépségét. Bánta, hogy összeveszett Margeryvel.

Megegyeztek, hogy sosem árulják el Rogernek az igazságot a származásáról. Mindketten úgy érezték, nagyon felzaklatná a fiút – sőt még a későbbi férfit is –, ha megtudná, hogy egész életében becsapták. Nednek sose lesz meg az az öröme, hogy a magáénak mondhatja Rogert, de meghozta ezt az áldozatot a fiú érdekében. Roger jóléte fontosabb volt az övénél. Ezt jelenti szülőnek lenni.

Visszatért a levélhez, megfejtette a második mondatot: *Romero bíboros visszatért, és vele jött a szeretője.* Ez fontos hír. Romero nem hivatalos követe Spanyolország királyának. Valamit főzhet a francia szélsőséges katolikusokkal. A szeretője, Jerónima Ruiz Nednek kémkedett a Szent Bertalan-éji mészárlás idején. Talán hajlandó elárulni, mire készül Romero.

A harmadik mondaton dolgozott, amikor bejött Sylvie. Ned átadta neki a levelét, amely az övével együtt érkezett. Az asszony nem bontotta fel azonnal.

– Hallottam, hogy beszélgettél Margeryvel – mondta. – Mármint a hangosabb részt. Kellemetlennek tűnt.

Ned megfogta a felesége kezét. Zavarban volt.

– Nem próbáltam áttéríteni Rogert. Csak azt akartam, hogy őszinte választ kapjon a kérdéseire.

– Tudom.

– Sajnálom, ha kínos helyzetbe hoztunk egykori imádottammal.

– Nem vagyok kínos helyzetben – jelentette ki Sylvie. – Régen tudom, hogy mindkettőnket szeretsz.

Ned megdöbbent, mert ez igaz volt, de ő sose vallotta be magának.

Sylvie olvasott a gondolataiban:

– Ilyesmit nem titkolhatsz el egy feleség elől. – Felbontotta a levelét.

Ned visszatért a magáéhoz. Még mindig a felesége szavain rágódva fejtette meg az utolsó mondatot: *Jerónima csak veled hajlandó beszélni.*

Felnézett Sylvie-re, és épp azt mondta, amit kellett:

– Feltéve, ha tudod, hogy szeretlek.

– Igen, tudom. Ez Nathtól érkezett. Újabb könyvekre van szüksége. Párizsba kell utaznom.

– Nekem is – bólintott Ned.

Sylvie máig nem kapaszkodott föl a toronyba, hogy körülnézzen, de a vasárnapi istentisztelet után, amikor üde tavaszi nap sütött be a színes ablakokon, megkereste a fölfelé vezető lépcsőt. Egy kis ajtó volt a déli hajó falában, amely egy csigalépcsőre nyílt. Gondolkodott, hogy kérjen-e engedélyt, vagy csak surranjon be az ajtón, amikor odament hozzá Margery.

– Nem volt jogom betörni a házadba, és jelenetet rendezni – mondta. – Szégyellem magam.

Sylvie becsukta a kis ajtót. Ez most fontos, és a kilátás a toronyból nem szalad el.

Mivel magát tartotta a szerencsésnek, lehetett nagylelkű Margeryvel.

– Megértem, miért vagy olyan zaklatott – mondta. – Legalábbis úgy hiszem. Komolyan nem hibáztatlak.

– Hogy érted?

– Neked és Nednek együtt kellett volna fölnevelnetek Rogert. De nem tehetitek, és ez összetöri a szívedet.

Margery döbbenten nézett rá.

– Ned megesküdött, hogy sose árulja el senkinek.

– Nem is árulta el. Kitaláltam, és nem tagadhatta. De megőrzöm a titkot.

– Bart megöl, ha rájön.

– Nem fog rájönni.

– Köszönöm. – Könnyek szöktek Margery szemébe.

– Ha téged vesz el Ned, a ház tele lenne gyerekekkel. De úgy tűnik, én

meddő vagyok. Nem mintha nem próbálkoznánk. – Nem is tudta, miért ilyen őszinte ezzel az asszonnyal, aki a férjébe szerelmes. Talán mert nem lett volna értelme tettetni.

– Sajnálattal hallom… jóllehet sejtettem.

– Ha Ned előtt halok meg, és te túléled Bartot, menj hozzá Nedhez.

– Hogy mondhatsz ilyet?

– Majd lenézek a mennyekből, és megáldom a házasságotokat.

– Ez úgysem történik meg, de köszönöm, hogy így beszélsz. Jó asszony vagy.

– Te is – mosolyodott el Sylvie. – Hát nem szerencsés?

– Ned?

– Hogy mi ketten szeretjük.

– Nem is tudom – tűnődött Margery. – Tényleg az?

Rollót ámulatba ejtette a Guise-palota, amely nagyobb volt még a Louvre-nál is. Udvaraival, kertjeivel legalább két hektárt foglalt el, és csak úgy nyüzsgött a szolgáktól és fegyveresektől, a távoli rokonoktól, tányérnyalóktól, akiknek nappal járt az étel, éjszaka a szállás. Egyedül az istállók nagyobbak voltak, mint Rollo apjának egész háza, amelyet akkor építtetett, amikor legjobban ment a dolga.

Ide hívták meg Rollót 1583 júniusában, hogy tárgyaljon Guise herceggel. „Sebhelyes” François rég halott volt, akárcsak testvére, Charles bíboros. Rollo elragadtatva figyelte François fiát, a harmincegy éves Henrit, a hercegi cím viselőjét. Egy véletlen folytán, amelyet a legtöbb francia isteni elrendelésnek vélt, Henri is megsebesült az arcán, akárcsak az apja. François arcát egy lándzsa csúfította el, Henrit egy szakállas puska golyója, de mindkettőnek meglett a saját forradása, és most Henrit nevezték Sebhelyesnek.

A híresen ravasz Charles kardinális helyét a Guise család tanácsában Pierre Aumande de Guise foglalta el, az alacsony származású, távoli

rokon, Charles védence. Pierre volt az Angol Kollégium védnöke, ő adta Rollónak a Jean Langlais nevet, amelyet a titkos munkájához használt.

Egy kicsi, de fényűző szobában találkozott a herceggel, bibliai képek között, amelyeken sok férfi és nő volt pucér. Rollót feszélyezte ez a határozottan dekadens légkör.

Hízelgett neki, ugyanakkor meg is riasztotta a többi jelenlévő magas rangja. Romero bíboros Spanyolország királyát képviselte, Giovanni Castellit a pápa küldte, Claude Matthieu a franciaországi jezsuiták elöljárója volt. Ezek az emberek voltak a konzervatív kereszténység nehéztüzérsége. Rollo nem győzött ámulni, hogy a társaságukban lehet.

Henri herceg mellett Pierre ült. Bőre egyre csúnyább lett az évek során, mostanra hámló foltok vöröslöttek a kezén, a nyakán, a szája meg a szeme sarkában, és folytonosan vakarózott.

Az előkelő társaság helyet foglalt. Három szolga bort és édességeket hozott, aztán megállt az asztal mellett, a további parancsokra várva. Rollo feltételezte, hogy tökéletesen megbízhatóak, ennek ellenére jobban szerette volna, ha kint várakoznak. A titoktartás a vesszőparipája lett. Ebben a szobában az egyetlen Pierre, aki ismerte a valódi nevét. Angliában éppen fordítva, senki nem tudta, hogy Rollo Fitzgerald azonos Jean Langlais-val, még a tulajdon húga, Margery sem. Rollót elméletileg Tyne grófja alkalmazta, egy langymeleg katolikus. Jámbor ember volt, de rettegett az összeesküvésektől. A gróf bért fizetett, korlátlan szabadidőt biztosított neki, és nem tett föl kérdéseket.

Henri herceg nyitotta meg a tárgyalást egy olyan kijelentéssel, amely lázba hozta Rollót:

– Azért vagyunk itt, hogy megbeszéljük Anglia megszállását.

Ez volt Rollo álma. Az elmúlt tíz évben végzett munka, amikor papokat csempészett Angliába, fontos volt, de csak tüneti kezelés: életben tartotta az igaz hitet, de nem változtatta meg a fennálló helyzetet. Igazi értéke abban állt, hogy ezt készítette elő. Egy támadás Henri herceg

parancsnoksága alatt visszavezetné Angliát a katolikus egyházhoz, és visszaadná a Fitzgerald családnak a megérdemelt helyet az ország vezetésében.

Látta lelki szemével a megszálló hajóhad zászlóinak lobogását, a partokra kitóduló páncélos embereket, a diadalmas bevonulást Londonba, a tömeg éljenzését, Stuart Mária megkoronázását és önmagát püspöki palástban, amint misét celebrál a kingsbridge-i székesegyházban.

A Pierre-rel folytatott beszélgetésekből megértette, hogy Erzsébet királynő a legnagyobb tüske a Guise-ek körme alatt. Valahányszor a buzgó katolikusok kerekednek felül Franciaországban, a hugenották falkaszám kérnek menedéket Angliában, ahol örömmel fogadják őket szakértelmük és vállalkozó kedvük miatt. Amint felvirágzik az üzletük, rögtön küldik haza a pénzt a hittestvéreiknek. Erzsébet ráadásul beavatkozott Spanyol Németalföld dolgaiba, megengedte angol önkénteseknek, hogy odamenjenek és harcoljanak a lázadók oldalán.

De Henrinak volt még egy indítéka.

– Tűrhetetlen – mondta –, hogy Erzsébet, akit törvénytelennek nyilvánított őszentsége, a pápa, tovább uralkodhat Angliában, és börtönben tarthatja a valódi királynőt, Stuart Máriát.

Stuart Mária, a skótok királynője Henri herceg unokanővére volt. Ha Anglia királynője lesz, a Guise-ek lesznek Európa első családja. Henrit és Pierre-t nyilvánvalóan ez hajtotta.

Percnyi kétség fogta el, amikor arra gondolt, hogy egy külföldi család uralkodik az országában. Ám ez csekély ár ahhoz képest, hogy Anglia visszatér az igaz hitre.

– A támadást kétágú villának képzelem el – folytatta Henri. – Egy tizenkétezer fős erő partra száll a keleti part egyik kikötőjében, egyesíti a helyi katolikus nemeseket, majd átveszi az ország északi részének irányítását. Egy másik, talán kisebb erő a déli parton száll ki, és ugyancsak zászlaja alá szólítja a katolikusokat, hogy itt is átvegye az irányítást. Aztán

a két hadsereg angol híveik támogatásával megindul London felé.

– Nagyon jó, de ki állja a költségeket? – kérdezte a jezsuita elöljáró.

– Spanyolország királya megígérte, hogy fedezi a költségek felét – mondta Romero bíboros. – Fülöp király torkig van az angol kalózokkal, akik megtámadják az óceánon galleonjait, és ellopják az Új-Spanyolországból érkező arany- és ezüstszállítmányokat.

– És a másik felét?

– Azt hiszem, őszentsége is hozzájárul, különösen, ha egy hihető haditervet terjesztenek elé – szólt Castelli.

Rollo tudta, hogy a királyok és pápák szívesebben osztogatják az ígéretet, mint a készpénzt. Bár most a pénz sem olyan fontos, mint máskor. Henri herceg éppen most örökölt félmillió livre-t a nagyanyjától, így a költségek egy részét maga is fedezni tudja, ha kell.

– A megszálló erőknek szükségük lesz a kikötőnek alkalmas helyek térképeire – mondta Henri.

Rollo most értette meg, hogy Pierre előre kitervelte ezt a tárgyalást is. Máris tudta a választ minden kérdésre. A találkozónak tudatosítani kellett a résztvevőkben, hogy társaik önként eljátsszák a rájuk osztott szerepet.

– Én megszerzem a térképeket – szólalt meg Rollo.

– Egyedül? – nézett rá Henri.

– Nem, kegyelmes uram, nem egyedül. Kiterjedt hálózatom van hatalmas és gazdag angliai katolikusokból. – Igazság szerint Margery hálózata volt, nem Rollóé, ám ezt senki sem tudta. Egyébként is, Rollo mindig ragaszkodott hozzá, hogy tájékoztassák papjainak úti céljáról arra az esetre, ha nem férnének össze leendő patrónusaikkal.

– Biztosan támaszkodhat ezekre az emberekre? – kérdezte Henri.

– Ezek nem egyszerűen katolikusok, kegyelmességed. Már azzal kockáztatták a halálbüntetést, amikor befogadták a papokat, akiket én csempésztem be Angliába az elmúlt tíz évben. Rendkívül megbízhatóak.

Ez imponált a hercegnek.

– Értem.

– Nem csupán térképekkel látnak el: ők képezik majd a kemény magját a felkelésnek, amely segíti a megszállást.

– Nagyon jó – bólintott Henri.

Pierre most szólalt meg először.

– Még egy alapvető tényező van hátra: Stuart Mária, a skótok királynője. Nem vághatunk bele ebbe a vállalkozásba, csak ha egyértelműen biztosít bennünket, hogy támogatja a felkelést, engedélyezi Erzsébet kivégzését, és hajlandó elfogadni a koronát.

Rollo mély lélegzetet vett.

– Vállalom, hogy gondoskodom erről – mondta. Némán imádkozott, hogy képes legyen valóra váltani ezt a hangzatos kijelentést.

– De hát börtönben van, és a levelezését figyelik – mutatott rá Henri.

– Ez probléma, de nem legyőzhetetlen.

A herceg beérte ezzel. Körülnézett a szobában.

– Azt hiszem, ez minden – mondta a hatalmasokra jellemző nyers türelmetlenséggel. – Uraim, köszönöm az együttműködést.

Rollo az ajtóra nézett, és meglepetten látta, hogy a három szolgához egy negyedik is csatlakozott. Húsz-egynéhány éves ifjú volt, a haját rövidre vágatta, úgy, ahogy a diákok szerették. Valahonnan ismerősnek tűnt. Akárki volt is, feltehetőleg hallotta Rollo ígéretét, hogy elárulja a hazáját. Rámutatott, és megkérdezte:

– Ki ez az ember?

– A mostohafiam – válaszolta Pierre. – Mi az ördögöt keresel itt, Alain?

Rollo most már felismerte. Többször látta a fiút az évek során. Szőke haja-szakálla volt, mint a Guise-eknek.

– Beteg az anyám – felelte Alain.

Rollo érdeklődve figyelte a Pierre arcán végigsöprő érzelmeket. Először felcsillant rajta a remény, amit gyorsan elfojtott, majd az aggodalom maszkja borult a vonásaira, de ez nem igazán győzte meg Rollót; végül átvette az

uralmat az ábrázatán a gyakorlatiasság, és azt mondta:

– Azonnal hívj orvost. Fuss a Louvre-ba, és hozd el Ambroise Parét, nem érdekel, mibe kerül. Szeretett Odette-emnek a lehető legjobb ellátást kell kapnia. Mozogj, fiam! – Visszafordult a herceghez. – Ha a továbbiakban nincs szüksége rám, kegyelmes uram…

– Eredj, Pierre – mondta Henri.

Pierre elhagyta a szobát, Rollo pedig arra gondolt: Mi volt ez a színjáték az imént?

Ned Willard azért jött Párizsba, hogy találkozzék Jerónima Ruizzal, de nagyon óvatosnak kellett lennie. Ha gyanút fognak, hogy a nő titkos adatokat játszik át az angoloknak, akkor kivégzik, sőt talán Ned is erre a sorsra jut.

Egy könyvesbolt állt a Notre-Dame-székesegyház árnyékában. A bolt valaha a felesége apjáé volt. Ned akkortájt még nem ismerte, de 1572-ben, amikor udvarolt neki, Sylvie megmutatta ezt a helyet. Most az üzlet valaki másé volt, de épp megfelelt arra, hogy Ned feltűnés nélkül ácsoroghasson.

A címeket tanulmányozta a könyvek gerincén, miközben fél szemmel a nyugati homlokzatot figyelte, amely fölött a két óriás torony magasodott. Ahogy a templomkapu kinyílt, nem játszotta tovább a vásárlót, hanem kisietett a boltból.

Elsőnek III. Henrik lépett ki a katedrálisból, aki akkor lett Franciaország királya, amikor testvére, IX. Károly kilenc éve meghalt. Ned figyelte, amint mosolyogva integet a téren összegyűlt párizsiaknak. A király harmincegy éves volt, sötét szeme volt és sötét haja, amely máris gyérült a halántékán. Az a típus volt, akit az angolok „politikusnak” hívnak, a franciák *un politique*-nak, vagyis úgy döntött a vallásról, ami szerinte jó volt országának, és nem törődött más szempontokkal.

Őt követte Katalin anyakirályné, akiből mostanra terebélyes, hatvannégy éves matróna lett, özvegyi főkötőben. A királyi anya öt fiút

szült, de valamennyinek gyönge volt az egészsége, és eddig már hárman haltak meg fiatalon. Ráadásul egynek sem született fia, ezért egymást váltották Franciaország trónján. Bár ez a balszerencse Európa leghatalmasabb asszonyává tette Katalint. Erzsébet királynőhöz hasonlóan arra használta a hatalmát, hogy döntőbíráskodjon vallási konfliktusokban, és inkább a megegyezés, mint az erőszak híve volt, Erzsébethez hasonlóan mérsékelt sikerekkel.

Ahogy a felségek eltűntek a jobb partra vezető hídon, a székesegyház három csúcsíves kapuján kiáramlott a tömeg. Ned hozzájuk csapódott, remélve, hogy nem rí ki a sokaságból, amely azért jött, hogy megbámulja a királyt.

Másodperceken belül felfedezte Jerónima Ruizt, akit nehéz is lett volna nem észrevenni. A szokásos vörös ruháját viselte. Negyvenes éveinek elején járt: darázsdereka megvastagodott, a haja már nem volt őserdő, az ajka is elapadt. De azért riszálta magát, és csábítóan nézett fekete szempillái mögül. Továbbra is olyan tömény érzékiség sugárzott belőle, amellyel egyetlen itt látható dáma sem versenyezhetett, ám Ned érezte, hogy a régi természetességet felváltotta a tudatos erőfeszítés.

Találkozott a tekintetük. Jerónima azonnal fölismerte Nedet, de nyomban el is fordította a tekintetét.

Ned nem közeledett hozzá nyíltan: találkozásuknak véletlenszerűnek kellett lennie. És rövidnek.

Szerét ejtette, hogy a nő közelébe kerüljön. Romero bíborossal volt, noha a látszat kedvéért nem a karján vonult, hanem fél lépésre lemaradt tőle. Amikor a bíboros megállt, hogy beszéljen Villeneuve viscounttal, Ned mintegy véletlenül felzárkózott a hölgy mellé.

Jerónima továbbra is mosolyogva belemondta a levegőbe:

– Az életemet kockáztatom. Pár másodpercünk van.

– Rendben. – Ned körülnézett, mintegy révedezve, bár közben éles szemmel leste, feltűnik-e valakinek, hogy egymás mellett állnak.

– Guise herceg azt tervezi, hogy megtámadja Angliát – mondta Jerónima.

– A szentségit! – felelte Ned. – Hogyan…

– Hallgasson és figyeljen – sziszegte a nő. – Máskülönben nem lesz időm mindent elmondani.

– Bocsánat.

– Két inváziós sereg lesz, az egyik a keleti parton, a másik délen.

– Hány fő? – Ezt meg kellett kérdeznie.

– Nem tudom.

– Kérem, folytassa.

– Már nem sok van hátra. Mindkét sereg összevonja a helyi támogatókat, és London ellen vonul.

– Ez az információ felmérhetetlen jelentőségű. – Ned hálát adott Istennek, hogy Jerónima gyűlöli a katolikus egyházat, amely megkínozta az apját. Az jutott az eszébe, hogy a nő indítékai hasonlóak az övéhez: ő azóta gyűlöli ezt a parancsuralmi vallást, amióta Julius püspök és cimborái tönkretették a családját. Valahányszor gyengült az elszántsága, felidézte magában, hogyan loptak el tőlük mindent, amiért az anyja egész életében dolgozott, hogyan sorvadt el egy okos, erős asszony, míg magához nem vette a kegyelmes halál. Az emlék belehasított, mint egy régi seb, és megacélozta akaraterejét.

Jerónimára sandított. Ilyen közelről látta a barázdákat az arcán, és érezte a kemény cinizmust az érzéki felszín alatt. Tizennyolc évesen lett Romero szeretője, és ébren tartotta a férfi vágyát még negyvenévesen is, de ezért meg kellett küzdenie.

– Köszönöm, hogy elmondta – szólt őszinte hálával. Ám meg kellett tudnia még valamit. – Guise hercegnek bizonyára vannak angol cinkosai.

– Ebben biztos vagyok.

– Tudja, kik azok?

– Nem. Ne feledje, hogy én az ágyban szerzem az értesüléseimet. Nem

faggatózhatok. Ha megtenném, azonnal gyanúba kerülnék.

– Megértem.

– Mi hír Barney-ról? – kérdezte Jerónima. Ned kihallotta a hangjából a rejtőzködő bánatot.

– Életét a tengeren tölti. Sosem nősült meg. De van egy tizenkilenc éves fia.

– Tizenkilenc – csodálkozott Jerónima. – Hogy rohan az idő.

– Alfo a neve. Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy örökölte az apja képességét a pénzkeresésre.

– Akkor hát okos fiú, mint minden Willard.

– Igen, okos.

– Adja át üdvözletem Barney-nak, Ned.

– Még valami.

– De gyorsan, mert továbbindul Romero.

Nednek állandó csatornára volt szüksége, hogy tarthassa a kapcsolatot Jerónimával. Kapkodva rögtönzött.

– Ha visszatér Madridba, egy ember jelentkezik a házánál, aki olyan krémet árul, amely megőrzi az arc fiatalságát. – Ezt biztosan el tudja intézni a Spanyolországban élő angol kereskedőkkel.

Jerónima gyászosan mosolygott.

– Abból rengeteget használok.

– Ha információt ad neki, az eljut hozzám Londonban.

– Megértettem. – Elfordult Nedtől, ragyogva nézett a bíborosra, és közben kidüllesztette a mellét. Együtt mentek tovább, Jerónima ringatta terebélyes csípőjét. De szomorúak így, gondolta Ned. Egy korosodó prostituált, aki mindent kihoz megfáradt varázsából, hogy ébren tartsa egy korrupt, potrohos öreg pap vágyát.

Néha arra gondolt, hogy rohadt egy világban él.

Odette betegsége jobban lázba hozta Pierre-t, mint Anglia megtámadása.

Odette volt az egyetlen akadály, hogy eljusson a vágyott hatalomhoz. A herceg főtanácsadója volt, Henri jobban hallgatott rá és bízott benne, mint valaha. A rue Vieille du Temple-i palota egyik lakosztályában élt Odette-tel, Alainnel és Nathtal, a régi szolgálóval. Kapott egy falut Champagne-ban, így *Mesnil urának* címeztethette magát, és ha nem is a főnemességhez, de a nemességhez tartozhatott. Henri herceg talán sosem emeli gróffá, de a francia arisztokrácia kiharcolta, hogy joga legyen Róma engedélye nélkül kinevezni magas egyházi méltóságokat. Megkérhetné Henri herceget, hogy csináljon belőle apátot valamelyik kolostorban, vagy éppen püspököt. Csak ne lenne házas!

De talán most meghal Odette. Ez a gondolat annyi reménnyel töltötte el, hogy az csaknem fájt. Szabad lesz, szabad, hogy fölemelkedhessen a hatalmasok gyülekezetébe, és azután a határ a csillagos ég!

Odette betegsége abban nyilvánult meg, hogy evés után szenvedett, ment a hasa, véreset ürített, és folyton fáradt volt. Mindig is testes volt, de a háj leolvadt róla, valószínűleg azért, mert a fájdalom elvette az étvágyát. Paré doktor gyomorlázat diagnosztizált, száraz hévséggel súlyosbítva, és azt tanácsolta, igyon sok gyenge sört és vizezett bort.

Pierre csak attól félt, hogy meggyógyul.

Sajnos Alain gondosan ápolta. Félbehagyta tanulmányait, és ritkán távozott anyja ágya mellől. Pierre rühellte a fiút, viszont a palota személyzete meglepő módon kedvelte, és sajnálta, amiért az anyja beteg. Alain megszervezte, hogy az ételt a lakosztályukba hozzák, és az anyja szobájának padlóján aludt.

Pierre, ha csak tehette, tömte Odette-et mindennel, amitől Paré eltiltotta: konyakkal, erős borokkal, fűszeres-sós ételekkel. Ezek gyakran izomgörcsöt és fejfájást okoztak, és az asszony lélegzete büdös lett tőlük. Ha kizárólag ő ápolhatta volna a feleségét, talán megölhette volna ezzel a diétával, de Alain sosem maradt távol elég ideig.

Ahogy javult Odette állapota, úgy romlott a kilátás a püspökségre, és

Pierre kétségbeesett.

Amikor legközelebb hívatta Parét, és az orvos közölte, hogy Odette a gyógyulás útjára lépett, Pierre szíve még jobban összeszorult. Hát sose szabadul meg ettől a közönséges némbertől? A csalódás úgy égette, mint egy seb.

– Most egy erősítő főzetet kell innia – mondta az orvos. Tollat, papírt és tintát kért, amit Alain tüstént odahozott. – Giglio, az itáliai patikus az utca túlsó oldalán pár perc alatt összeállítja önöknek. Csak méz, édesgyökér, rozmaring és bors kell hozzá.

Leírta egy cédulára, és átadta Alainnek.

Vad gondolat villámlott át Pierre agyán. A részleteket még nem dolgozta ki, de azt már eldöntötte, hogy lerázza Alaint. Adott neki egy ezüstöt, és azt mondta:

– Eredj és hozd el most rögtön.

Alainnek nem akaródzott mennie. Odette-re nézett, aki elaludt a pehelypárnán.

– Nem szeretném magára hagyni.

Lehetséges, hogy benne is felmerült a vad gondolat, amely Pierre-t megszállta? De csak nem!

– Küldjed Nathot – mondta Alain.

– Nath a halpiacra ment. Indíts a patikushoz. Majd én vigyázok Odette-re. Ne aggódj, nem hagyom egyedül.

Alain mégis habozott. Nagyon félt Pierre-től – a legtöbb ember nagyon félt tőle –, de időnként tudott makacs lenni.

Paré közbeszólt:

– Eredj, öcskös. Minél előtt issza meg anyád ezt a főzetet, annál hamarabb meggyógyul.

Alain aligha vitatkozhatott az orvossal, így hát kiment.

Pierre átkapcsolt elbocsátó modorba:

– Köszönöm a gondosságát, doktor úr. Igazán méltányolom.

– Természetesen mindig boldogan segítem a Guise család tagjait.

– Gondoskodom róla, hogy ez eljusson Henri hercegig.

– Hogy van a herceg?

Pierre már alig várta, hogy kívül tudja a szobán Parét, még mielőtt Alain visszatérne.

– Nagyon jól – felelte. Odette halk neszt hallatott álmában, és Pierre azt mondta. – Azt hiszem, az éjjeliedényre van szüksége.

– Akkor hát távozom – mondta Paré, és kiment.

Ez volt Pierre esélye. A szíve a torkában dobogott. Megoldhatja valamennyi problémáját most rögtön, néhány perc alatt.

Megölheti Odette-et.

Két dolog akadályozta meg abban, hogy már a betegség előtt megtegye. Az egyik az asszony testi ereje: nem volt biztos benne, hogy képes lenne legyűrni. A másik az volt, hogy félt Charles bíboros haragjától. Charles figyelmeztette, hogy ha Odette meghal, mindegy, hogyan, ő elintézi Pierre-t.

De most Odette legyengült, Charles pedig halott.

Egyáltalán meggyanúsíthatják? Mindig gondosan játszotta a szerető férjet. Charles-t nem tehette lóvá, és Alaint sem, de másokat igen, beleértve Henrit, aki semmit sem tudott az előzményekről. Alain megvádolhatja Pierre-t, viszont ő ráfoghatja, hogy ez csak az elárvult gyermek őrült kétségbeesése, aki a mostohaapját vádolja egy tökéletesen természetes halál miatt. Henri hinni fog neki.

Bezárta az ajtót.

Gyűlölettel nézett az alvó Odette-re. Az volt a végső megaláztatás, amikor belekényszerítették ebbe a házasságba. Észrevette, hogy reszket az indulat lázában. De most bosszút áll.

Végigvonszolt a szobán egy súlyos széket, és kiékelte az ajtót, hogy senki se jöhessen be.

A zaj felébresztette Odette-et. Fölemelte a fejét és aggodalmasan

kérdezte:

– Mi az?

Pierre igyekezett megnyugtató hangon válaszolni:

– Alain átszaladt a patikushoz az erősítő főzetedért. – Odament az ágyhoz.

Odette megérezte a veszélyt.

– Miért zártad be az ajtót? – kérdezte riadtan.

– Hogy ne zavarjanak – felelte Pierre. Kirántotta a pehelypárnát a felesége feje alól, és az arcára nyomta. Gyorsan csinálta, hogy elfojtsa a készülődő sikolyt.

Odette meglepő energiával küzdött. Sikerült kiszabadítani a fejét a párna alól, és egy hörgő, mély lélegzetet vennie, mielőtt Pierre ismét az orrára és a szájára nyomhatta volna. Annyira hánykolódott, hogy Pierre kénytelen volt fölmászni az ágyra, és a mellére térdepelni. Felesége még ekkor is képes volt használni a karjait, ütései csak úgy záporoztak Pierre bordáira és hasára. Össze kellett szorítania a fogait, hogy elviselje a fájdalmat, és minden erejével fenntartsa a nyomást.

Úgy rémlett, talán mégis erősebb lesz az asszony, ő pedig mégsem végezhet vele. A gondolat páni félelemmel töltötte el, és a félelem megduplázta az erejét. Minden erejével nyomta a párnát.

Végre gyengülni kezdett Odette. Ütései lanyhultak, aztán a karja tehetetlenül lehanyatlott az ágyra. Még rúgott néhányat, majd elcsöndesedett. Pierre kitartóan nyomta a párnát. Nem akarta megkockáztatni, hogy ismét feléledjen. Remélhetőleg Alain nem jön egyhamar. Csak kell hozzá idő, hogy Giglio elkészítse a keveréket.

Pierre még sosem ölt meg senkit. Több száz eretnek és sok ártatlan szájtátó halála száradt a lelkén, és máig álmodott a párizsi utcák pőre hullahegyeiről Szent Bertalan éje után. Most egy Anglia elleni háború tervein dolgozott, amelyben ezrek fognak meghalni. De mostanáig senki sem halt meg a keze által. És ez egészen más. Odette lelke akkor szállt el,

amikor ő belefojtotta a szuszt. Ez szörnyű!

Újabb néhány perc múlva óvatosan fölemelte a párnát, és ránézett a betegségtől elapadt arcra. Odette nem lélegzett. A mellére tette a kezét, de nem érzett szívverést.

Odette halott.

Elöntötte a boldogság. Halott!

Visszatette a párnát az asszony feje alá. Odette megbékélt a halálban. Semmi sem árulta el, hogy erőszakos véget ért.

A diadalmámor lohadni kezdett. Pierre most már azon töprengett, leleplezhetik-e. Elhúzta a széket az ajtótól. Nem tudta, hol állt korábban. De erre már csak nem figyelnek föl!

Körülnézett, hogy nincs-e valami, ami gyanút kelthet. Észrevette, hogy az ágynemű szokatlanul gyűrött. Kisimította Odette alatt.

Aztán nem tudta, hogy mit tegyen.

Szeretett volna kimenekülni, de megígérte Alainnek, hogy marad, és bűnösnek látszana, ha elszelel. Jobb ártatlanságot tettetni. Azt viszont nem bírja ki, hogy egy szobában legyen a hullával. Gyűlölte Odette-et, és örült, hogy meghalt, mégis borzalmas bűnt követett el.

Ha senki más nem is, az Úr tudni fogja, mit tett. Megölte a feleségét. Miként nyerhetne bocsánatot egy ilyen bűnért?

Az asszony szeme nyitva volt. Félt ránézni, mert mi lesz, ha Odette visszanéz? Szerette volna lefogni a szemét, de félt megérinteni.

Igyekezett összeszedni magát. Moineau atya mindig azt hangoztatta, hogy aki Isten akaratát teljesíti, az elnyeri a bűnbocsánatot. Nem lehet ezt az ő esetében is alkalmazni? Természetesen nem. Kizárólag önzésből csinálta. Nincs mentsége.

El fog kárhozni. Látta, hogy reszket a keze – a keze, amely olyan erősen szorította a párnát Odette arcára, hogy megfojtotta vele. Leült egy padra az ablaknál, és kibámult, hogy biztosan ne lássa Odette-et, de akkor meg pár másodpercenként vissza kellett fordulnia, meg kellett győződnie róla, hogy

még mindig mozdulatlanul fekszik, mert folyton azt képzelte, hogy a holttest felül az ágyban, rámereszti nem látó szemét, rászegezi vádló ujját, és ajka némán formálja a szavakat: *Ő ölt meg engem*.

Végül nyílt az ajtó, és bejött Alain. Pierre-t olyan iszonyú félelem rohanta meg, hogy majdnem felordított: *Én voltam, én öltem meg!* Ám egy pillanat múlva visszanyerte szokásos nyugalmát.

– Csönd! – mondta, noha Alain nagyon halkan mozgott. – Alszik.

– Nem alszik – felelte Alain. – Nyitva a szeme. – A homlokát ráncolta. – Megigazítottad az ágyát.

– Kicsit összegyűrődött.

Alain mintha elcsodálkozott volna.

– Ez kedves tőled. – Ismét a homlokát ráncolta. – Miért vitted arrébb a széket?

Pierre megrémült, amiért Alain észrevette ezeket a jelentéktelen részleteket. Nem jutott eszébe semmilyen ártatlan mentség a szék elmozdítására, ezért inkább letagadta.

– Az mindig ott szokott lenni.

Alain meghökkent, de nem erősködött tovább. Letett egy kis palackot az éjjeliszekrényre, odaadta Pierre-nek a visszajáró maroknyi aprót. A hullához fordult.

– Elhoztam a gyógyszeredet, anyám – mondta. – Most rögtön bevehetsz egy keveset. Vízzel vagy borral kell.

Pierre legszívesebben ráordított volna: *Nézz már rá, hiszen halott!*

Volt egy kancsó bor és egy kupa az éjjeliszekrényen. Alain töltött egy kevés főzetet a kupába, öntött hozzá bort a korsóból, és egy késsel összekeverte. Azután – végre! – odament az ágyhoz.

– Ülj fel – mondta. Jobban megnézte az anyját, és összevonta a szemöldökét. – Anyám? – A hangja suttogássá halkult. – Istenem, ne! – A padlóra ejtette a kupát, az olajos főzet szétfolyt.

Pierre iszonyodó igézetben bámulta. A döbbenet bénult pillanata után

Alain ráborult a mozdulatlan testre.

– Anya! – ordította, mintha az erősebb hang visszahozhatná Odette-et.

– Valami baj van? – kérdezte Pierre.

Alain megragadta Odette vállát, és fölemelte. Az asszony feje élettelenül csuklott hátra.

Pierre odament az ágyhoz, óvatosságból szembe a fiúval, olyan távol, hogy Alain ne üthesse meg. Nem félt tőle – ez inkább fordítva volt –, de jobb kerülni a verekedést.

– Mi a baj? – kérdezte.

Alain gyűlölettel meredt rá.

– Mit csináltál?

– Semmit, csak vigyáztam rá – felelte Pierre. – Mintha eszméletlen lenne.

Alain gyengéden visszafektette az ágyba a hullát, a feje alá igazította a párnát, amellyel megölték. Megtapintotta a szívét, hogy dobog-e, azután a nyakát. Végül az orrához tartotta az arcát, hogy lélegzik-e.

– Halott – mondta fojtott zokogással.

– Biztos vagy benne? – Pierre maga is megérintette Odette mellét, azután szomorúan bólintott. – Milyen borzalmas – mondta. – És még azt gondoltuk, hogy felgyógyul.

– Úgy is volt! Te ölted meg, te ördög!

– Nagyon izgatott vagy, Alain.

– Nem tudom, mit tettél, de te ölted meg.

Pierre az ajtóhoz lépett, és a szolgákért kiáltott.

– Ide! Valaki! Gyorsan!

– Meg foglak ölni! – mondta Alain.

Ez már nevetséges.

– Ne mondj olyat, amit nem gondolsz komolyan.

– Komolyan gondolom – felelte Alain. – Ez alkalommal túl messzire mentél. Megölted az anyámat, és ezt nem viszed el szárazon. Ha életem

végéig kell várnom, akkor is megöllek a saját kezemmel, és végignézem, ahogy meghalsz.

Pierre-t meglegyintette a félelem borzongása. Azután lerázta magáról. Alain senkit nem fog megölni.

Végignézett a folyosón, és látta, hogy Nath közeleg, kezében egy kosárral, nyilvánvalóan most érkezett a piacról.

– Gyere, Nath! – mondta neki. – Sebesen! Nagyon nagy bánat ért bennünket.

Odette Aumande de Guise temetésére Sylvie fekete kalapot tett, amelyről sűrű fátyol lógott.

Szeretett volna Nath és Alain mellé állni, mert rettenetesen fel voltak dúlva, továbbá sajátos közösséget érzett Odette-tel, hiszen mindketten Pierre feleségei voltak.

Ned nem jött el. A Notre-Dame-székesegyházba ment, hogy lássa, kik azok a fontosabb angol katolikusok, akik Párizsban laknak. Guise herceg cinkosai talán lesznek elég bolondok, hogy odatolják a képüket.

Esett, a temető sáros volt. A gyászolók többsége a Guise família legalacsonyabb rangú tagjai és a szobalányok közül került ki. Két nobilisabb személy volt: Vèronique, aki süldő lány koruk óta ismerte Odette-et, és Pierre, aki a megtört hitvest alakította.

Sylvie aggodalmasan figyelte Pierre-t, noha biztosra vette, hogy nem ismeri meg álruhában. Igaza volt: az özvegy még csak felé se pillantott.

Csak Nath és Alain sírt.

Amikor vége lett, és Pierre meg a gyászolók zöme távozott, Sylvie, Nath és Alain beállt egy tölgyfa lombja alá beszélgetni.

– Szerintem ő ölte meg – mondta Alain.

Sylvie megállapította, hogy Alain olyan jóképű, mint a Guise-ek általában, jóllehet most vörösre sírta a szemét.

– De hát beteg volt – felelte.

– Tudom. De néhány percre egyedül hagytam vele, hogy elhozzam a főzetet a patikustól, és mire visszaértem, anyám már halott volt.

– Fogadd részvétemet – mondta Sylvie. Fogalma sem volt, igaz-e, amit Alain mond, de biztosra vette, hogy Pierre képes a gyilkosságra.

– Elhagyom a palotát – jelentette ki Alain. – Most, hogy anyám nincs többé, semmi okom rá, hogy ott tartózkodjam.

– Hova mész?

– Beköltözhetek a kollégiumomba.

– Nekem is mennem kell – szólalt meg Nath. – Elcsaptak. Pierre mindig is utált.

– Jó ég! Mit fogsz csinálni?

– Nincs szükségem gazdára. A könyvüzletből meg tudok élni. – Nath rettenthetetlen volt. Amióta Sylvie sok éve beszervezte kémnek, erősebb és sokkal találékonyabb lett.

Ám Sylvie nyugtalankodott.

– Okvetlenül el kell jönnöd? Te vagy a legfontosabb forrásom Pierre-ről és a Guise-ekről.

– Nincs választásom. Kirúgott.

– Nem könyöröghetnél neki? – kérdezte Sylvie kétségbeesetten.

– Ennél jobban ismerhetnéd.

Csakugyan. Sylvie tudta, hogy nincs az a könyörgés, amelynek a hatására Pierre jóvátenné valamelyik aljasságát.

Ez bizony súlyos gond volt, ám Sylvie azonnal látta a nyilvánvaló megoldást. Alainhez fordult.

– Te maradhatsz Pierre-rel, igaz?

– Nem.

– Tudnunk kell, mit csinál!

Alain elkínzottan nézett rá.

– Nem élhetek együtt azzal az emberrel, aki megölte az anyámat!

– De hát te hívő keresztyén vagy.

– Az vagyok.
– És a mi feladatunk az, hogy terjesszük az Úr igéjét.
– Tudom.
– A legjobban akkor szolgálhatod az ügyet, ha tájékoztatsz róla, mire készül a mostohaapád.
Alain vívódott.
– Csakugyan?
– Légy a titkára, tedd magad nélkülözhetetlenné.
– A múlt héten megesküdtem, hogy bosszúból megölöm.
– Azt úgyis elfelejti. Túl sokan tettek már esküt arra, hogy megölik Pierre-t. De a legbiztosabban akkor fizethetsz meg anyád haláláért, és viselkedhetsz Istennek tetsző módon, ha meghiúsítod erőfeszítéseit az igaz vallás elpusztítására.
– Így lerónám tiszteletemet, amellyel anyám emlékének tartozom – töprengett Alain.
– Pontosan.
A fiú ismét elbizonytalanodott.
– Ezen még gondolkodnom kell.
Sylvie Nathra sandított, aki diszkréten magára mutatott. A mozdulat azt jelentette: *Bízd ezt rám, majd én elintézem*. Valószínűleg sikerrel fog járni, gondolta Sylvie: valóságos második anyja volt Alainnek.
– Nem hangsúlyozhatom eléggé, milyen fontos számunkra, hogy tudjunk valamit az angol katolikusokról, akik kapcsolatban állnak a Guise családdal – mondta Sylvie a fiúnak.
– Múlt héten fontos találkozó volt a palotában – felelte Alain. – Arról beszéltek, hogy megszállják Angliát.
– Rettenetes! – Sylvie nem árulta el, hogy tud erről az összejövetelről. Ned arra tanította, sose fedje föl egy kém előtt, hogy vannak más forrásai: ez a játék alapszabálya. – Volt angol ezen az összejövetelen?
– Igen, egy pap az Angol Kollégiumból. A mostohaapám többször

találkozott vele. Kapcsolatba fog lépni Stuart Máriával, és elnyeri támogatását a megszálláshoz.

Jerónima Ruiz nem ismerte ezt az életbe vágó részletet. Sylvie alig várta, hogy elmondja Nednek. De szüksége volt még egy kulcsfontosságú adatra.

– Ki ez a pap? – kérdezte, és visszatartotta a lélegzetét.

– Jean Langlais-nak hívatja magát – válaszolta Alain.

Sylvie elégedetten fújta ki a levegőt.

– Csakugyan? – mondta. – Nahát, nahát.

23

A sheffieldi vár volt a legkényelmetlenebb börtön, amelyet Alison az utolsó tizenöt évben megosztott Stuart Máriával. Háromszáz éves volt, és ez látszott is rajta. Két folyó találkozásánál épült, a másik két oldalát vizesárok szegélyezte. Nyirkosnak mondani igen enyhe kifejezés lett volna. A tulajdonos, Shrewsbury grófja vitában állt Erzsébet királynővel a Mária eltartására elkülönített szűkös keret miatt, ennek következtében Shrewsbury a legolcsóbb ételeket és italokat tálalta.

Csak a többhektárnyi vadaspark volt kellemes ezen a helyen, közvetlenül a várárok túlsó oldalán.

Máriának szabad volt lovagolnia a parkban, noha mindig fegyveres őrök csapata kísérte. Azokon a napokon, amikor valamilyen okból nem akart lovagolni, Alisonnak megengedték, hogy lemenjen a parkba: senkit nem érdekelt, megszökik-e. Volt egy Garçon nevű fekete pónija, aki legtöbbször jól viselkedett.

A diófa sétányon pár száz métert vágtázott Garçonnal, hogy elégesse fölös energiáját. Utána a póni sokkal kezesebb lett.

A vágta rövid időre megajándékozta a szabadság illúziójával. Amikor

lépésbe lassította Garçont, eszébe jutott, hogy börtönben él. Nem is értette, miért marad. Senki sem állította volna meg, ha vissza akart volna menni Skóciába vagy Franciaországba. Ő azonban a remény rabja volt.

Élete reményben és csalódásokban telt. Várt, hogy Mária Franciaország királynéja legyen, de ez még két évig se tartott. Mária hazatért Skóciába, ahol sosem fogadták el királynőnek, és végül kényszerítették, hogy lemondjon. Most Anglia törvényes királynője, amit mindenki elismer, kivéve az angolokat. Viszont van itt sok ezer – sőt talán sok millió – hűséges katolikus, akik harcolnának érte, és királynőjükké koronáznák. Így Alison most azt a pillanatot várta és remélte, amikor esélyt kapnak rá, hogy pontosan ezt tegyék.

Régóta húzódott a várakozás.

Éppen egy pagonyban lovagolt, amikor ismeretlen férfi lépett ki egy hatalmas tölgyfa mögül, és megállt előtte.

Garçon oldalazni kezdett ijedtében. Alison gyorsan megfékezte a pónit, de addigra a férfi elég közel került ahhoz, hogy megfogja a kantárt.

– Engedd el a lovamat, vagy megkorbácsoltatlak – mondta határozottan az asszony.

– Nem akarom bántani – felelte a férfi.

– Akkor engedd el a kantárt.

A férfi elengedte, és egy lépést hátrált.

Alison olyan ötvenesnek nézte: a feje búbján kopaszodott, viszont bozontos rőt szakálla volt. Nem látszott nagyon fenyegetőnek, talán csak azért fogta meg a kantárt, hogy segítsen megfékezni a lovat.

– Maga Alison McKay? – kérdezte.

Az asszony felszegte az állát, amely a fensőbbség nemzetközi jele.

– Amikor férjhez mentem, Lady Ross lettem, amikor egy évvel később eltemettem az uramat, özvegy Lady Ross lettem, de valamikor régen Alison McKay voltam. Te ki vagy?

– Jean Langlais.

Alisonnak ismerős volt a név.

– Hallottam rólad. De te nem vagy francia.

– Hírnök vagyok Franciaországból. Hogy egészen pontos legyek, Pierre Aumande de Guise küldött.

– Ismerem. – Eszébe jutott egy hullámos szőke hajú ifjú, akiből áradt a könyörtelen céltudatosság. Alison szívesen dolgozott volna együtt vele, elképzelte magukat csapatnak, de hát nem ez volt a sorsuk. Természetesen most már Aumande sem fiatal.

– Hogy van Pierre?

– Guise herceg jobbkeze lett.

– Püspök vagy talán érsek? Természetesen nem, hiszen házas. – Ha jól emlékszik, egy szolgálót vett el, akit teherbe ejtett az egyik csirkefogó Guise kamasz. Alison legnagyobb sajnálatára.

– Nemrég meghalt a felesége.

– Aha. Most jön fel igazán a csillaga. Talán még pápa is lehet. Mit üzent?

– Fogságuk a vége felé jár.

Alison szíve ugrott egyet a boldogságtól, de rögtön el is fojtotta lelkesedését. Könnyű azt mondani, hogy a *fogságuk a vége felé jár*. Megvalósítani már más.

– Hogyhogy? – kérdezte kifejezéstelen arccal.

– Guise herceg Anglia megszállását tervezi Fülöp spanyol király és XIII. Gergely pápa támogatásával. Stuart Mária lesz a hadsereg jelképes vezére. Kiszabadítják és trónra emelik.

Igaz lehet? Alison alig mert erre gondolni. Meg kell fontolnia a választ. Hogy időt nyerjen, úgy tett, mintha töprengene.

– Amikor legutóbb láttam, Henri de Guise még tíz év körüli, szőke fiúcska volt, most pedig meg akarja hódítani Angliát.

– A Guise család rögtön az uralkodói dinasztia után következik Franciaországban. Ha azt mondja, hogy meghódítja Angliát, akkor

megteszi. Azt azonban tudnia kell, hogy unokatestvére, Mária eljátssza-e a szerepét ebben a forradalomban.

Alison jól megnézte magának ezt az embert. Az arca szikár és szemrevaló volt, de a tekintetében kemény könyörtelenség villogott. Valahol Pierre-re emlékeztetett. Az asszony döntött.

– Itt és most kezeskedhetek erről.

Jean Langlais megrázta a fejét.

– Henri herceg nem fogadja el az ön szavát, de még az enyémet sem. Írást akar Máriától.

Alison reményei újra lekonyultak. Ez nehéz lesz.

– Az összes kimenő és bejövő levelét elolvassa egy Sir Ned Willard nevű ember.

Alison Saint-Dizier-ben találkozott először az ifjú Ned Willarddal, ahova Mária féltestvérét, Stuart Jakabot kísérte, másodszor pedig a carlisle-i erődben. Pierre-hez hasonlóan Ned is hosszú utat tett meg.

Felismerés villant meg Langlais szemében, amiből Alison sejtette, hogy ugyancsak ismeri Nedet.

– Ki kell építenünk egy titkos kapcsolatot – mondta a férfi.

– Itt találkozhatunk. Hetente egyszer egyedül lovagolhatok ki ide.

A férfi a fejét rázta.

– Most megfelel. Figyeltem a kastélyt, és láttam, hogy lazán veszik Mária királynő őrizetét. De lehet, hogy szorosabbra húzzák. Olyan módszerre van szükségünk, amit nehéz fölfedezni.

Alison bólintott. A férfinak igaza van.

– Mit javasolsz?

– Éppen ezt akartam kérdezni. Van olyan cseléd, aki rendszeresen ki-be jár a várban, és rá lehet beszélni, hogy leveleket csempésszen?

Alison töprengett. Megtette már korábban is Loch Levenben, ismét meg tudja tenni. Mindennap sok látogató érkezett a kastélyba. Ételt, italt és minden mást be kellett hozni, amire Mária királynőnek és harmincfős

kíséretének szüksége volt, mert még egy bebörtönzött uralkodónak is van udvartartása. Ezenfelül ott volt Shrewsbury gróf, a családja és a tányérnyalói. De vajon melyik látogatót tudja elbűvölni, rákényszeríteni vagy megfizetni, ha ilyen veszedelmes ügyről van szó?

Eszébe jutott Peg Bradford, a csúnyácska, vézna, tizennyolc éves lány, aki a szennyes alsókat vitte haza mosni. Életében nem látott még királynőt, és nem csinált titkot belőle, hogy imádja Stuart Máriát. A skótok királynője mostanra elmúlt negyven, szépsége odalett, a fogságban meghízott, egykori pompás haja olyannyira meggyérült, hogy társaságban vörös parókát viselt. De még mindig balsorsú királynő volt, egy tündérmese alakja, aki emelkedett lélekkel tűri a kegyetlenséget és az igazságtalanságot. Vannak emberek, akikre ellenállhatatlanul hat az ilyesmi. Mária szinte oda se figyelve használta ki Peget, akit úgyszólván észre sem vett. Az ilyenekkel rendszerint fenségesen, ám barátságosan bánt, ők pedig csodálatosan melegnek és jóságosnak tartották. Ha az ember királynő, nem sokat kell tennie azért, hogy szeressék.

– Egy Peg Bradford nevű mosónő – mondta Alison. – A Brick Streeten lakik a Szent János-templom közelében.

– Kapcsolatba lépek vele, de önnek kell felkészítenie.

– Természetesen. – Ez könnyű lesz. Alison már látta, ahogy Mária megfogja Peg kezét, és bizalmasan beszél hozzá. El tudta képzelni Peg rajongó boldogságát, amikor a királynő megbízza egy különleges feladattal.

– Szóljon neki, hogy jönni fog egy idegen – mondta Langlais. – Egy erszény arannyal.

Shoreditchben, London keleti városfalánál, egy mészárszék és egy lóitató között állt egy építmény, amelyet színháznak hívtak.

Ilyen épületet még senki sem látott Angliában. A középső, macskaköves udvart a cseréptetőig érő, többemeletes fagaléria vette körül

nyolcszög alakban. A nyolcszög egyik oldalából egy színpadnak nevezett emelvény nyúlt be az udvarba. A színházat direkt azért építették, hogy játsszanak benne, és csakugyan sokkal alkalmasabb volt erre a célra a kocsmai udvaroknál és az úri házak ebédlőinél.

Ide jött el Rollo Fitzgerald 1583 egyik őszi délutánján. Francis Throckmortont követte. Újabb szemmel kellett bővítenie a láncot, amely összekötötte Guise herceget a skótok királynőjével.

A húga, Margery nem tudta, hogy Angliában van. Rollo jobb szerette így. Margerynek még csak gyanítania sem szabad, hogy a bátyja mit csinál. Továbbra is becsempészte az Angol Kollégium növendékeit az országba, de a gondolatát is gyűlölte, hogy keresztények egymással harcoljanak. Ha tudja, hogy Rollo lázadást szít, az gondot okozott volna. Még az is lehet, hogy Margery elárulta volna az összeesküvést, annyira hitt az erőszakmentességben.

Azonban minden úgy ment, mint a karikacsapás. Rollo alig hitte el, hogy a terv ilyen olajozottan működjék. Bizonyára ez volt Isten akarata.

Peg Bradfordot, a mosónőt könnyű volt rábeszélni, ahogy Alison előre megmondta. Már azért becsempészte volna a mosott ruhával együtt a leveleket, hogy örömet szerezzen Mária királynőnek, szinte fölösleges volt a kenőpénz, amelyet Rollo adott neki. Fogalma sem volt róla, hogy amit tesz, a vesztőhelyre juttathatja. Rollóba kissé belecsípett a bűntudat, amiért árulásra beszélt rá egy ilyen naiv, jóindulatú teremtést.

A lánc másik végén Pierre Aumande de Guise megszervezte, hogy Máriának szóló levelei eljussanak a londoni francia nagykövetségre.

Rollónak most csupán olyasvalakire volt szüksége, aki felveszi a leveleket Londonban, és elviszi Pegnek Sheffieldbe; ő pedig Throckmortont választotta.

Egy penny volt a belépés a színházba. Throckmorton még egy pennyt fizetett, hogy fölmehessen a fedett galériába, és egy harmadik pennyért bérelt egy széket. Rollo követte, és megállt mögötte, várva az alkalmat,

hogy csöndesen és feltűnés nélkül beszéljen vele.

Throckmorton gazdag és előkelő családból származott, amelynek az volt a jelmondata, hogy *Az erkölcs az egyetlen nemesség*. Az apjának jól ment a néhai Tudor Mária alatt, de Tudor Erzsébet idején kiesett a királyi kegyekből, éppen, mint Rollo apja. Ezért Throckmorton apja lelkesen ráállt, hogy elszállásolja Rollo egyik titkos papját.

Throckmorton drága ruhát viselt habos fehér fodorral. Még nem töltötte be a harmincat, de a halántéka máris kopaszodott, ami hegyes orrával és ugyancsak hegyes szakállával madárszerű külsőt kölcsönzött neki. Oxfordi tanulmányok után Franciaországba utazott, és fölvette a kapcsolatot az Angol Kollégium száműzötteivel, Rollo így szerzett tudomást a nézeteiről. Még sosem találkoztak, és Rollo egyáltalán nem volt biztos benne, hogy az ő rábeszélésére Throckmorton hajlandó lesz az életét kockáztatni az ügyért.

A darab címe *Ralph Roister Doister* volt, és ugyanígy hívták a főhősét, egy hetvenkedő alakot, aki el is hitte magáról, amit összehazudott. Ezt a gyarlóságát használta ki a kaján Matthew Merrygreek, hogy a legképtelenebb helyzetekbe hozza. A közönség dőlt a röhögéstől. Rollónak erről eszébe jutott az a Terentius nevű afrikai író, aki a mi Urunk megtestesülése előtt kétszáz évvel élt. Minden diáknak el kellett olvasnia a darabjait. Rollo annyira élvezte a játékot, hogy néhány percre még halálos küldetéséről is megfeledkezett.

Azután szünetet jelentettek be, és neki eszébe jutott, miért van itt.

Követte Throckmortont kifelé, és beállt mögé egy sorba, hogy vegyen egy kupa bort. Közelebb húzódott, és halkan megszólalt:

– Dicsértessék, fiam.

Throckmorton döbbenten nézett rá.

Rollo nem papi ruhában volt, de óvatosan benyúlt az inge alá, megfogta az elrejtett aranykeresztet, felvillantotta Throckmortonnak, majd visszaejtette. A kereszt jelezte, hogy katolikus: a protestánsok

babonaságnak tartották a viselését.

– Maga kicsoda? – kérdezte Throckmorton.

– Jean Langlais.

Megfordult a fejében, hogy más álneveket is használhatna, amivel még jobban összezavarja a nyomait. De a Jean Langlais-nek már kezdett bizonyos nimbusza lenni. Egy titokzatos hatalmú alakot jelentett, egy szellemszerű lényt, aki némán mozog Franciaország és Anglia között, titokban munkálkodva a katolikusok ügyéért. Ütőkártya lett belőle.

– Mit akar tőlem?

– Istennek munkája van a számodra.

Izgalom és félelem suhant át Throckmorton arcán, amikor végiggondolta, hogy ez mit jelenthet.

– Miféle munka?

– El kell menned a francia követségre – sötétedés után, csuklyás köpönyegben –, el kell kérned Monsieur de Guise leveleit, azután el kell vinned Sheffieldbe, ahol átadod őket egy Peg Bradford nevű mosónőnek. Ezután várnod kell, amíg Peg nem ad neked újabb leveleket, amelyet visszaviszel a követségre. Ez minden.

Throckmorton lassan bólintott.

– Sheffield az a hely, ahol Máriát, a skótok királynőjét tartják börtönben.

– Igen.

Hosszú szünet következett.

– Ezért felakaszthatnak.

– Akkor hamarabb jutsz a mennyországba.

– Miért nem maga csinálja?

– Mert nem te vagy az egyetlen, akit Isten kiválasztott munkájának elvégzésére. Angliában sok ezer fiatalember van, akik hozzád hasonlóan a változást áhítják. Az én szerepem az, hogy megmondjam nekik, mit tehetnek az igaz hit helyreállításáért folyó küzdelemben. Valószínűleg én

is a mennybe jutok, és inkább hamarabb, mint később.

A sor elejére értek, megvették az italukat. Rollo távolabb vezette Throckmortont a tömegtől. A halastó partján megálltak, nézték a fekete vizet.

– Ezt még meg kell gondolnom – mondta Throckmorton.

– Nem, nem kell. – Ez volt az utolsó, amit Rollo akart. Neki az kellett, hogy Throckmorton cselekedjék. – A pápa kiátkozta a hamis királynőt, Erzsébetet, és megtiltotta az angoloknak, hogy engedelmeskedjenek neki. Szent kötelességed, hogy segíts Anglia igaz királynőjének trónja visszaszerzésében. Ugye tudod ezt?

Throckmorton ivott egy korty bort.

– Igen, tudom – mondta.

– Akkor adj kezet, és mondd, hogy eljátszod a szerepedet.

Throckmorton egy hosszú pillanatig habozott. Azután Rollo szemébe nézett és azt felelte:

– Eljátszom.

Kezet ráztak.

Nednek egy hét kellett, hogy Sheffieldbe érjen.

Ezt a több mint kétszázötven kilométert gyorsabban is megtehette az, aki tartott lovakat az út menti istállókban, így naponta többször válthatta őket, ám ilyet elsősorban a kereskedők csináltak, akiknek rendszeres futárszolgálati kapcsolatra volt szükségük az olyan városokkal, mint Párizs és Antwerpen, mert a hír pénzt jelent. Ám London és Sheffield között nem volt futárszolgálat.

Nednek volt min szorongani az úton.

A lidércnyomás valóra vált. A francia szélsőséges katolikusok, a spanyol király és a pápa végre megegyezett a közös fellépésben. Gyilkos szövetségüknek volt annyi hatalma és pénze, hogy megtámadhassa Angliát. Kémeik máris térképet rajzoltak a kikötőkről, ahol partra száll a

támadó hadsereg. Nednek nem volt kétsége afelől, hogy a Bart grófhoz hasonlóan elégedetlenkedő főnemesek már leakasztották a kardjaikat, és fényesítik a páncéljaikat.

És ami a legrosszabb, most már Stuart Mária is beavatkozott.

Ned az angol követségen át üzenetet kapott Alain de Guise-től Párizsból. Alain továbbra is Pierre-rel együtt lakott, és kémkedett utána: ez volt a bosszúja. Pierre ártalmatlan robotosnak tekintette mostohafiát, ide-oda szalajtotta különféle dolgokban, általában mindenesnek tartotta.

Alain üzenete szerint Pierre ujjongott, amikor sikerült fölvenni a kapcsolatot a skótok királynőjével.

Ez rossz hír volt. Mária jóváhagyása a szent becsület palástjával ruházza fel az egész áruló vállalkozást. Sokak számára ő volt Anglia törvényes királynője, Erzsébet pedig bitorló. Az idegen orgyilkosok bandája az erény hadává magasztosult Mária lobogója alatt.

Őrjítő volt. Azok után, amit Erzsébet elért – huszonöt év alatt elhozta Angliának a vallási békét és a gazdasági felvirágzást –, továbbra sem hajlandók békében hagyni.

Ned feladatát Erzsébet védelmében nehezítette az udvari rivalizálás, ami olyan gyakori a politikában. Puritán főnöke, Walsingham és a víg Robert Dudley, Leicester grófja nem állhatta egymást.

– Titkosírás, láthatatlan tinta! – gúnyolódott Leicester, amikor összefutott Walsinghammel a White Hall-palotában vagy a Hampton Court kertjében. – A hatalmat ágyúkkal és golyókkal lehet megnyerni, nem tollal és tintával! – Arra nem beszélhette rá a királynőt, hogy megszabaduljon Walsinghamtől – ehhez Erzsébet túl okos volt –, kétkedése azonban még inkább fösvénnyé tette az uralkodót, így Walsingham és emberei sose kaptak elég pénzt a munkájukra.

Ned már a hatodik nap estéjén odaérhetett volna Sheffieldbe, de nem akart sáros harisnyában, a hosszú úttól kimerülve mutatkozni, mert hátha be kell vetnie a hatalmát. Így hát megszállt három kilométerrel a város

előtt. Másnap korán kelt, inget váltott, és reggel nyolcra ott állt Sheffield kapujában.

Félelmetes erőd volt, ám ahogy azt Ned ingerülten megállapította, a biztonságot elhanyagolták. Három érkező társaságában ment át a vizesárok hídján: egy lánnyal, aki két fedeles rocskában hozott tejet; egy drabális legénnyel, aki hosszú gerendát vitt a vállán, feltehetőleg valami javításhoz; meg egy fuvarossal, aki nyaktörően magas szénakazallal érkezett. Ugyanakkor kifelé is jöttek hárman-négyen. Egyiküket sem tartóztatta fel a kapuban álló két fegyveres őr, aki birkasültet evett, és a csontokat az árokba hajigálta.

A belső udvarban Ned körülnézett a nyeregből. Tájékozódott. Látott egy tornyocskás házat, vélhetőleg Mária börtönét. A szénásszekér tovadöcögött egy másik építmény felé; ott nyilván az istállók voltak. Egy harmadik épület, amely a legkényelmesebbnek látszott, alighanem a gróf szállása lesz.

Az istállóhoz léptetett. Elővette legpimaszabb hangját, és ráordított egy fiatal istállófiúra:

– Hé! Te! Fogd csak meg a lovam! – Leszállt a nyeregből.

A meglepett fiú tartotta a kantárt.

– Gondolom, abban az épületben találom a grófot? – mutatta Ned.

– Igen, uram. Megkérdezhetem a nevét?

– Sir Ned Willard, és jobban teszed, ha megjegyzed. – Ezzel elviharzott.

Kinyitotta a deszkaajtót, és belépett egy kis előcsarnokba, ahol füstös tűz égett. Az egyik oldalon ajtó nyílt egy homályos, ódon lakomaterembe, ahol senki sem tartózkodott.

Az öreg ajtónállót nem volt olyan könnyű lerohanni, mint a lovászfiút, mert elállta Ned útját:

– Jó napot uraságodnak. – Finom modora volt, de strázsának úgyszólván használhatatlan lehetett: Ned fél kézzel leüthette volna.

– Sir Ned Willard vagyok, és üzenetet hoztam Erzsébet királynőtől. Hol

van Shrewsbury gróf?

Az ajtónálló megnézte magának. Valaki, akinek csak egy „sir” van a neve előtt, messze alatta áll egy grófnak a ranglétrán. Másrészt nem bölcs dolog megsérteni a királynő hírvivőjét.

– Megtiszteltetés, hogy házunknál üdvözölhetjük, Sir Ned – mondta diplomatikusan. – Máris megyek, és utánanézek, készen áll-e a gróf az ön fogadására.

Kinyitotta az ajtót, amely mögött ebédlő sejlett.

Az ajtó becsukódott, de Ned hallotta, ahogy az ajtónálló megszólal:

– Nagyuram, óhajtja fogadni Sir Ned Willardot, aki őfelsége, Erzsébet királynő üzenetét hozza?

Ned nem várt tovább. Feltépte az ajtót, becsörtetett, megkerülve a hüledező ajtónállót. Kis szobában találta magát, amely kerek asztalával és nagy kandallójával sokkal kényelmesebbnek tűnt a csarnoknál. Az asztalnál négyen reggeliztek, akik közül kettőt ismert. A feltűnően magas, negyvenes, tokás asszony, aki vörösesszőke parókát viselt, Mária volt, a skótok királynője. Tizenöt éve találkoztak utoljára, amikor Ned a carlisle-i erődben közölte vele, hogy Erzsébet tömlöcbe zárja. A társalkodónője ült mellette, a nála valamivel idősebb Alison, Lady Ross, aki vele volt Carlisle-ban és korábban Saint-Dizier-ben. A másik kettővel Ned még nem találkozott, de azért sejtette, kik. Az ötvenes éveiben járó kopaszodó, lapátszakállú férfi bizonyára a gróf, az impozáns külsejű, vele egyidős asszony a felesége, a grófné, akit csak Hardwicki Bessnek hívtak.

Ned még dühösebb lett. A gróf és a felesége hanyag bolondok, akik kockára tesznek mindent, amit Erzsébet elért.

– Mi az ördög…? – szólalt meg a gróf.

– Jezsuita kém vagyok, a francia király küldött, hogy elraboljam Stuart Máriát – mondta Ned. – A kabátom alatt két pisztoly van, az egyikkel a gróf életét oltom ki, a másikkal a grófnéét. Odakint hat, állig fölfegyverzett emberem rejtőzik egy szénásszekérben.

Nem tudták, mennyire vehetik komolyan.

– Ez valamiféle tréfa? – kérdezte a gróf.

– Ez valamiféle ellenőrzés – felelte Ned. – Őfelsége, Erzsébet királynő utasított, hogy ellenőrizzem, hogyan őrzi Máriát. Mit mondjak neki, nagyuram? Hogy Mária színe elé kerülhettem anélkül, hogy bárki megállított vagy átkutatott volna – és hogy akár hat embert is hozhattam volna magammal?

A gróf ostobán bámult.

– El kell ismernem, jobb lenne, ha nem mondana neki ilyeneket.

Mária királynői fenséggel közbeszólt.

– Hogy merészel így viselkedni a jelenlétemben?

Ned következetesen a grófhoz beszélt.

– Mostantól Mária a fiatornyos házban étkezik.

– Az ön pimaszsága tűrhetetlen! – mondta Mária.

Ned nem törődött vele. Nem fog udvariaskodni egy olyan asszonnyal, aki meg akarja öletni az ő királynőjét.

Mária fölállt, az ajtóhoz suhogott, Alison utánasietett.

Ned a grófnéhoz fordult:

– Kérem, asszonyom, menjen vele. Pillanatnyilag nincsenek jezsuita kémek az udvaron, de nem tudhatja, mikor lesznek, és nem ártana, ha ezt megszoknák.

A grófné nem szokott hozzá, hogy utasítgassák, de tudta, hogy bajban van, így csak egészen kicsit habozott, mielőtt engedelmeskedett volna.

Ned egy széket húzott az asztalhoz.

– Nos, nagyuram! – mondta. – Beszéljük meg, mit kell tennie, hogy elégedett jelentést küldhessek Erzsébet királynőnek.

Walsingham londoni házában, a Seething Lane-en jelentette, hogy Stuart Máriát jobban őrzik, mint korábban.

Walsingham azonnal a lényegre tért.

– Kezeskedsz róla, hogy nem érintkezhet a külvilággal?

– Nem – bosszankodott Ned. – Nem, hacsak meg nem szabadulunk minden szolgájától, és egy pincebörtönbe nem dugjuk.

– Bárcsak megtehetnénk – felelte indulatosan Walsingham. – De Erzsébet királynő nem tűr ilyen szigorúságot.

– Királynőnk túl jóságos.

Walsingham cinikusabb szemmel nézte Erzsébetet:

– Tudja, hogy ártana neki, ha azt pletykálnák, milyen kegyetlenül bánik királyi rokonával.

Ned nem akart vitatkozni.

– Akárhogy is, Sheffieldben nem tehetünk ennél többet.

Walsingham végigsimított a szakállán.

– Akkor a vezeték innenső végére kell összpontosítanunk – mondta. – A francia követség biztosan benne van a dologban. Nézzük meg, miféle angol katolikusok járnak oda. Van egy listánk.

– Máris nekilátok.

Az előkelő angol katolikusok listája nyúlt a leghosszabbra. Nem volt nehéz összeállítani. Minden család, amely virágzott Tudor Mária alatt, és kiesett a kegyekből Erzsébet idején, automatikusan gyanúsított lett. Többféle módon juttatták kifejezésre nézeteiket, olykor nyíltan is. Sokan fizettek bírságot, mert nem jártak templomba. Színpompásan öltöztek, gúnyolták a jámbor protestánsok fekete és szürke viseletét. Katolikus házban nem akadt angol nyelvű Biblia. Mindezeket jelentették Walsinghamnek a püspökök és a grófságok rendőrfőnökei.

Bart gróf és Margery szerepelt ebben a névsorban.

Csakhogy a lista túl hosszú volt, és az ott feltüntetett személyek zöme nem volt bűnös árulásban. Ned néha úgy érezte, túl sok információ van a birtokában. Nehéz elválasztani a búzát az ocsútól. Betűrendbe szedte a londoni katolikusokat. A londoni lakosokon kívül Walsingham napi jelentést kapott azokról, akik a városba jöttek, vagy onnan távoztak. A

látogatóba érkező katolikusok rendszerint Londonban lakó hittestvéreiknél szálltak meg, vagy olyan fogadóban, amelyet katolikusok látogattak. A lista kétségtelenül nem volt teljes. Londonban százezer ember élt, nem lehetett kémeket állítani minden utcában. Azonban Walsinghamnek és Nednek informátorai voltak minden olyan helyen, ahol a katolikusok összejöttek, így nagyjából nyomon követhették az érkezéseket és távozásokat.

Ned átlapozta a könyvet. Sok száz nevet ismert – a listák az életét jelentették –, de nem ártott felfrissíteni az emlékezetét. Ismét felbukkant Bart és Margery, akik Londonba utaztak és megszálltak a Shirling-házban a Stranden, ha a parlament ülésezett.

Elővette a Salisbury Square-i francia követség látogatóinak napi nyilvántartását. Azóta, hogy Walsingham 1573-ban visszatért Párizsból, a követséget éjjel-nappal figyelték az utca másik oldalán lévő Salisbury fogadóból. Ned elindult visszafelé, és összevetette valamennyi nevet a betűrendes listával.

Itt nem bukkant föl Margery. Londoni tartózkodásaik idején sem ő, sem Bart nem fordult meg egyetlen követségen sem, és nem érintkezett gyanús alakokkal. Természetesen kapcsolatot tartottak más katolikusokkal, a szolgáik egy Ír Legény nevű katolikus kocsmába jártak, de semmi közük nem volt a felforgatókhoz.

Ám a francia követség látogatói közül sokakat nem lehetett név szerint azonosítani. A naplóban dühítő gyakorisággal szerepeltek olyan kitételek, mint például: *Ismeretlen ember szenet hozott; Azonosítatlan futár levelekkel; Asszony, nem látszik jól a sötétben*. Ned ennek ellenére nem adta fel, remélte, hogy talál valamilyen nyomot, bármi legyen is az.

Azután rábukkant egy két héttel korábbi megjegyzésre: *Madame Aphrodite Housse, a helyettes követ felesége.*

Párizsban ismert egy Mademoiselle Aphrodite de Beaulieu nevű hölgyet, aki meleg érzelmeket látszott táplálni egy Bernard Housse nevű

ifjú udvaronc iránt. Nyilvánvalóan ugyanarról a személyről van szó. És ha így van, akkor Ned egy erőszakoskodó bandától mentette meg Szent Bertalan éjszakáján.

Visszatért a betűrendes listához, és megtudta, hogy Monsieur Housse, a követhelyettes a Strand egyik házában lakik.

Fölvette a kabátját, és odament.

Két kérdésen emésztette magát, miközben nyugat felé sietett. Vajon ismeri Aphrodite a sheffieldi futár nevét? És ha igen, eléggé hálás-e Nednek ahhoz, hogy elárulja a titkot?

Ezt majd most megtudja.

Ludgate-nél hagyta el London fallal körülvett részét, átkelt a bűzlő Fleet folyón, és már meg is találta a Housse-rezidenciát, egy kellemes, szerény házat a Strand kevésbé drága, északi végén. Bekopogtatott, megadta a nevét egy szobalánynak. Várt néhány percet, közben azt a nagyon halvány lehetőséget fontolgatta, hogy Bernard Housse esetleg egy másik Aphrodite-et vett nőül. Azután fölvezették az emeletre, egy kényelmesen kicsi nappaliba.

Ő egy tizennyolc éves eleven, kacér leánykára emlékezett, de most egy szép, huszonkilenc éves asszonyt látott, akinek alakja azt sejtette, hogy mostanában szülhetett, és talán még most is szoptat. Melegen, franciául üdvözölte.

– Hát ön az! – mondta. – Ennyi idő után!

– Tehát nőül ment Bernard-hoz – felelte Ned.

– Igen – mosolygott elégedetten az asszony.

– Gyerek?

– Eddig három!

Leültek. Ned nem sok jót várt. Azok, akik elárulják a hazájukat, általában sérült lelkű, dühös emberek, akik mérhetetlenül fel vannak bőszülve a világra, mint Alain de Guise és Jerónima Ruiz. Aphrodite boldog feleség és családanya, láthatólag szereti a férjét. Csekély az

esély, hogy titkokat árulna el. Mégis meg kellett próbálnia.

Ned elmesélte, hogy francia lányt vett el, és hazahozta, mire Aphrodite közölte, hogy szeretne találkozni vele. Felsorolta, hogy hívják a három gyermekét, Ned pedig megjegyezte a nevüket, mert szokása volt a nevek megjegyzése. Néhány percnyi csevegés után jövetelének céljára terelte a szót.

– Egyszer megmentettem a kegyed életét Párizsban – mondta.

Az asszony elkomolyodott.

– Örökké hálás is leszek érte – felelte. – Azonban arra kérném, Bernard semmit sem tud erről…

– Most egy másik nő életét szeretném megmenteni.

– Tényleg? Kiét?

– Erzsébet királynőét.

Aphrodite zavarba jött.

– Önnek és nekem nem szabad politikáról beszélgetni, Ned.

Ő azonban nem hagyta ennyiben.

– Guise herceg azt tervezi, hogy megöli Erzsébetet, hogy az unokatestvérét, Stuart Máriát ültesse a trónra. Ön sem helyeselhet egy gyilkosságot.

– Természetesen nem, azonban…

– Van egy angol, aki bejár a francia követségre, elhozza Henri de Guise leveleit, és elviszi Máriának Sheffieldbe. – Nagyon nem akarta feltárni, mennyit tud, de ez volt az egyetlen lehetősége, hogy rábeszélje az asszonyt. – Azután visszahozza Mária válaszait. – Beszéd közben élesen nézett Aphrodite-re, a reakcióit tanulmányozta, és mintha a felismerés szikráját látta volna a szemében. – Valószínűleg ismeri ezt az embert – mondta határozottan.

– Ned, ez nem tisztességes.

– Tudnom kell a nevét – válaszolta Ned. Elszörnyedve hallotta a saját hangjában a kétségbeesést.

– Hogy tehet ilyet velem?

– Meg kell védenem Erzsébetet a gonosz emberektől, ahogy önt is megvédtem valaha.

Aphrodite fölállt.

– Sajnálom, hogy idejött, amennyiben kizárólag csak adatokat akart kiszedni belőlem.

– Arra kérem, hogy mentse meg egy királynő életét.

– Arra kér, hogy legyek a férjem és országom árulója, és adjak föl egy embert, aki apám házának vendége volt!

– Tartozik nekem!

– Az életemmel, nem a lelkemmel.

Ned tudta, hogy legyőzték. Szégyellte, hogy egyáltalán próbálkozott. Korrumpálni akart egy kifogástalanul tisztességes asszonyt, aki kedvelte őt. Néha utálta a munkáját.

Fölállt.

– Jobban teszem, ha elmegyek – mondta.

– Fájdalom, kénytelen vagyok egyetérteni.

Valami kapirgált az agya mélyén. Érezte, hogy Aphrodite mondott valami fontosat, amin átsiklott a vita hevében. Szívesen maradt volna még, hogy addig faggassa az asszonyt, amíg ismét ki nem mondja azt a valamit, de Aphrodite haragosan nézett rá, fölöttébb szerette volna már a hátát látni. Ned tudta, hogy ha nem megy el, az asszony egyszerűen otthagyja a szobában.

Távozott, és lehangoltan visszatért a városba. Felkapaszkodott a Ludgate Hillre, elhaladt a Szent Pál-székesegyház mellett, amelynek szürke kövét feketére festette a sok ezer londoni tűzhely füstje. Megpillantotta a Towert, ahol az árulókat vallatták és kínozták, azután rákanyarodott a Seething Lane-re.

Ahogy belépett Walsingham házába, hirtelen eszébe jutott, mit mondott Aphrodite: Arra kér, hogy legyek a férjem és országom

árulója, és adjak föl egy embert, aki apám házának vendége volt!

Egy embert, aki apám házának vendége volt.

A legelső lista, amelyet Ned készített, amikor Walsinghammel tíz éve megérkezett Párizsba, azoknak az angol katolikusoknak a neveit tartalmazta, akik Beaulieu grófhoz jártak vendégségbe a rue Saint-Denis-n.

Walsingham sosem dob ki semmit.

Rohant fel a lépcsőn a lezárt szobába. A könyv, amely a párizsi listát tartalmazta, egy láda alján volt. Kivette, lefújta róla a port.

Aphrodite bizonyára az apja párizsi házára utalt. A grófnak volt egy vidéki háza is, de Ned tudomása szerint ott sosem találkozott angol száműzöttekkel. És Beaulieu sosem mutatkozott a Londonban élő katolikusok között.

Semmi sem volt biztos.

Mohón kinyitotta a könyvet, és elkezdte figyelmesen olvasni a neveket, amelyeket ő írt egy évtizede. Kényszerítette magát, hogy ne kapkodjon, felidézte azoknak a dühös fiatal angoloknak az arcát, akik elmentek Franciaországba, mert a saját hazájukban nemkívánatosnak érezték magukat. És közben ostromolták Párizs emlékei: a boltok ragyogása, a csodálatos ruhák, az utcák bűze, a tékozló udvari mulatságok, a mészárlás barbársága.

Egy név megállította, mint egy ökölcsapás. Sosem találkozott azzal, akit így hívtak, de ismerte a nevét.

Azt hitte, megáll a szíve. Visszatért a Londonban élő katolikusok betűrendes listájához. Igen, egy ember, aki látogatta Beaulieu gróf házát Párizsban, ma Londonban él.

Sir Francis Throckmorton a neve.

– Megvagy, te sátán! – mondta.

– Akármit csinálsz is, ne tartóztasd le – mondta Walsingham.

Ned megdöbbent.

– Azt hittem, éppen ez a cél.

– Gondolkodj. Mindig lesz egy másik Throckmorton. Mi természetesen mindent elkövetünk, hogy megvédjük Erzsébet királynőt – de egy napon valamelyik áruló úgyis kisiklik a kezünkből.

Ned csodálta Walsingham képességét, hogy mindig tud az aktuális helyzetnél egy lépéssel tovább tervezni, de nem értette, hogy most mire akar kilyukadni.

– Mit tehetünk még azon túl, hogy örökké éberek vagyunk?

– Legyen az a küldetésünk, hogy bizonyítékot szerzünk Stuart Mária összeesküvésére, amelynek célja Erzsébet királynő trónjának elbitorlása.

– Erzsébet valószínűleg engedélyezi Throckmorton kínvallatását, tekintve, hogy a trónját fenyegeti; Throckmorton természetesen vallani fog; de mindenki tudja, hogy a vallomások megbízhatatlanok.

– Ez így van. Cáfolhatatlan bizonyítékot kell szereznünk.

– És Stuart Mária kerül a bíróság elé?

– Pontosan.

Ez fölkeltette Ned kíváncsiságát. Még mindig nem tudta, mit sütött ki Walsingham csavaros esze.

– És ezzel mit lehet elérni?

– Az a legkevesebb, hogy Mária népszerűtlen lesz az angol nép körében. Még a legszélsőségesebb katolikusok is helyteleníteték, ha valaki le akarna taszítani a trónról egy ilyen népszerű királynőt.

– Ez nem fogja megállítani az orgyilkosokat.

– De meggyengíti a támogatásukat. És megerősíti a kezünket, amikor azt kérjük, hogy szigorítsanak Mária fogva tartásának körülményein.

Ned bólintott.

– És az uralkodót kevésbé aggasztja majd, hogy nőietlen kegyetlenséggel vádolhatják a rokona iránt. Csakhogy…

– Még jobb lenne, ha be tudnánk bizonyítani, hogy Mária nem csupán meg akarja fosztani Erzsébet királynőt a trónjától, de meg is akarja

gyilkoltatni.

Ned végre kezdte látni, mire tervez Walsingham, és elszörnyedt a kíméletlenségén.

– Halálra akarja ítéltetni Máriát?

– Igen.

Ned ereiben megfagyott a vér. Egy királynőt kivégezni majdnem szentségtörés.

– De hát Erzsébet királynő sosem végeztetné ki Máriát.

– Még akkor se, ha bebizonyítjuk, hogy összeesküvést szőtt a meggyilkolására?

– Nem tudom – felelte Ned.

– Én sem – mondta Walsingham.

Ned huszonnégy órás megfigyelés alá helyezte Throckmortont.

Aphrodite bizonyosan beszámolt a férjének Ned látogatásáról, és a francia követség figyelmeztette Throckmortont. Így hát Throckmorton már tudja, hogy Ned gyanakszik. Ám ugyanebből a beszélgetésből feltehetőleg úgy gondolja, hogy Ned nem ismeri a futár személyazonosságát.

A követő csoportot naponta kétszer cserélték, de még így is fennállt a veszély, hogy Throckmorton észreveszi őket. Bár nem úgy festett a dolog. Ned gyanúja szerint Throckmorton annyira újonc volt az illegalitásban, hogy eszébe sem volt ellenőrizni, követik-e.

Alain de Guise megírta Párizsból, hogy Pierre egy futárral fontos levelet küldött Stuart Máriának. Ezt a levelet Throckmorton csempészi be a börtönben tartott Máriának. Ha Throckmortont le lehet tartóztatni, kezében Pierre levelével, az tényszerű bizonyíték lenne árulására.

Walsingham azonban Máriát akarta, nem Throckmortont. Ned tehát úgy döntött, vár és meglátja, Throckmorton kap-e választ Máriától. Ha egyetért egy összeesküvéssel, különösen, ha bátorító szavakat ír, akkor el lehet ítélni.

Egy októberi napon, miközben Ned aggodalmasan várakozott, hogy lássa, mit tesz Throckmorton, az udvartól egy Ralph Ventnor nevű úriember érkezett a Seething Lane-re, és közölte, hogy Erzsébet azonnal látni akarja Walsinghamet és Nedet. Ventnor nem közölte ennek okát.

Fölvették a kabátjukat, és megtették a rövid gyalogsétát a Towerig, ahol csónak várt rájuk és Ventnorra, hogy elvigye őket a White Hallhoz.

Ned ideges volt, miközben a csónakosok ár ellen húzták az evezőt. Az ilyen ellentmondást nem tűrő parancsok ritkán jelentenek kellemes híreket. És Erzsébet mindig is szeszélyes volt. Helyeslésének kék ege pillanat alatt változott át alacsonyan járó fekete felhőkké, majd vissza.

A White Hallban Ventnor átvezette őket az őrszobán, amely tele volt katonákkal, majd a fogadótermen, ahol az udvaroncok várakoztak, végül egy folyosón keresztül a magánlakosztályba.

Erzsébet királynő faragott és aranyozott széken ült. Vörös-fehér alapra dolgozott, ezüst fátyolszövet ruhát viselt, az ujj hasítékain kilátszott a vörös tafotabélés. A fiatalosan élénk színű ruha sem rejthette el az idő múlását. Erzsébet nemrég töltötte be az ötvenet, és arcán meg is látszott a kora a vastag, fehér festék ellenére. Ha megszólalt, kilátszottak szabálytalan barna fogai, amelyek közül több hiányzott.

Leicester gróf is a szobában tartózkodott. Annyi idős volt, mint a királynő, de ő is gazdag ifjoncnak öltözött. Ma aranyhímzéses, halványkék selyemruhában pompázott, amelynek nemcsak a nyaka volt csipkés, de a kézelője is. Ned szerint rengeteg pénzbe kerülhetett.

Észrevette, hogy Leicester roppant elégedett magával, ami szorongással töltötte el. A grófnak bizonyára volt valamije Walsingham ellen.

Ned és Walsingham egymás mellett állva meghajolt.

Megszólalt Erzsébet, és a hangja hideg volt, akár a február.

– Egy oxfordi kocsmában letartóztattak egy embert, aki azt mondta, Londonba tart, hogy lelője a királynőt.

Ó, a fenébe, gondolta Ned, egyet elszalasztottunk. Eszébe jutottak Walsingham szavai: *Egy napon valamelyik áruló úgyis kisiklik a kezünkből*.

Leicester dölyfösen elnyújtotta a szavakat, ami akkor volt szokása, ha azt akarta kifejezni, hogy ő már lemondott a világról.

– Az embernél súlyos pisztoly volt, és azt mondta, hogy a királynő kígyó, egy vipera, és karón fog száradni a feje.

Amit Leicester persze az orrunk alá dörgöl, gondolta Ned. De valójában a gyilkos nem tűnt igazán veszélyesnek, ha annyira óvatlan volt, hogy akkor fülelték le, amikor száz kilométerre járt a királynőtől.

– Miért fizetek nektek annyi pénzt, ha nem védtek meg az ilyen emberektől? – kérdezte Erzsébet.

Ez dühítő volt: egy évre mindössze hétszázötven fontot kaptak, ami messze nem elég, Walsingham sokszor maga fedezte a kiadások java részét. De a királynők nem szoktak tisztességesek lenni.

– Ki ez az ember? – kérdezte Walsingham.

– John Somerfield – felelte Leicester.

Ned ismerte ezt a nevet: rajta volt a listán.

– Ismerjük Somerfieldet, felség. Egyike a warwickshire-i katolikusoknak. Egy őrült.

Leicester lordja gúnyosan fölnevetett.

– Akkor ez azt jelenti, hogy a felség nincs veszélyben, ugye?

Ned elvörösödött.

– Azt jelenti, hogy aligha vennék be komoly összeesküvésbe, nagyuram.

– Ó, remek! Ebben az esetben a pisztolygolyói nyilvánvalóan nem ölhetnek meg senkit, igaz?

– Nem úgy értettem…

Leicester elengedte a füle mellett.

– Felség, szeretném, ha valaki mást bíznál meg drága személyed védelmével. – Mézes hangon folytatta: – Ez a legfontosabb cél a

királyságban.

Gyakorlott hízelgő volt, és Erzsébetet, sajnos, elbűvölte.

Walsingham most először szólalt meg.

– Kudarcot vallottam, felség. Nem ismertem föl a veszélyt, amelyet Somerfield jelent. Semmi kétség, Angliában számos ember van, akik jobban el tudják látni ezt a munkát. Könyörgök, add át ezt a felelősséget valamelyiknek. Ami engem illet, boldogan leteszem ezt a terhet, amelyet olyan régen cipelek, és megpihentetem fáradt csontjaimat.

Természetesen nem gondolta komolyan, de valószínűleg ez volt a legjobb módszer, amellyel jelenlegi hangulatában kezelni lehetett a királynőt. Ned belátta, milyen ostobaság volt tőle, hogy vitatkozott. Ha Erzsébet mérges volt, még mérgesebb lett, ha olyasmiket mondtak neki, hogy fölösleges aggódnia. Jobban meglágyította az önostorozó alázatoskodás.

– Egyidős vagy velem – vágott vissza a királynő. Ám láthatólag megenyhült Walsingham bocsánatkérésétől; vagy talán belegondolt, hogy nincs ember Angliában, aki olyan keményen és lelkiismeretesen tenné a dolgát, mint Walsingham, hogy megvédje őt attól a számos embertől, a futóbolondoktól és az épelméjűektől, akik meg akarnák gyilkolni. De azért még nem akarta kiengedni Walsinghamet a kutyaszorítóból. – Mit akarsz tenni, hogy nagyobb biztonságban legyek? – kérdezte.

– Felség, nemsokára felgöngyölök egy jól szervezett összeesküvést ön ellen, amelyet olyan emberek szőttek, akik nem hasonlíthatók John Somerfieldhez. Ezek nem hadonásznak a fegyvereikkel, nem dicsekszenek kocsmákban a szándékaikkal. Szövetkeztek a pápával és Spanyolország királyával, márpedig biztosítom róla, hogy Somerfield mindezt nem tette meg. Határozottak, van pénzük, és megszállottan titkolóznak. Ennek ellenére úgy számítom, hogy a vezetőjüket pár napon belül letartóztatom.

Talpraesett védekezés volt Leicester rosszindulatával szemben, Ned mégis megrémült. Ez túl korai. Egy letartóztatás idő előtt fékezné le az

összeesküvést, aminek következtében nem szereznek bizonyítékot Stuart Mária bűnrészességére. Ismét közbeszólt a személyes vetélkedés.

– Kik ezek az emberek? – kérdezte a királynő.

– Mivel tartok tőle, hogy talán figyelmeztetik őket, felség, habozok neveket említeni… – metszően nézett Leicesterre. – …nyilvánosan.

A sértett Leicester már éppen tiltakozni akart, de a királynő megelőzte:

– Ez bizony igaz. Nem kellett volna megkérdeznem. Rendben, Sir Francis, jobban teszi, ha itt hagy minket, és visszatér a munkájához.

– Köszönöm felség – felelte Walsingham.

Rollo Fitzgerald aggódott Francis Throckmorton miatt.

Throckmorton nem olyan volt, mint azok az emberek, akiket az Angol Kollégiumban képeztek ki. Ők egy életre vállalták, hogy mindenben alávetik magukat az egyház parancsainak. Megértették az engedelmességet és az önfeláldozást. Elhagyták Angliát, éveket töltöttek tanulással, föleskÜdtek, azután visszatértek, hogy elvégezzék a munkát, amelyre készültek. Tudták, hogy kockára teszik az életüket: ha valamelyiket elfogta és hóhér kezére juttatta Walsingham, vértanúként ünnepelték az iskolában.

Throckmorton nem tett fogadalmat. Gazdag, fiatal arisztokrata volt, aki regényesnek találta a katolicizmust. Az élete arra irányult, hogy ő maga legyen elégedett magával, nem Isten. Senki sem tette még próbára a bátorságát és az elszántságát. Kihátrálhat az ügyből.

De még ha marad is, vannak más veszélyek. Mennyire hallgatag? Nincs gyakorlata a titkos munkában. És ha berúg és dicsekedve célozgat a barátainak titkos feladatáról?

Peg Bradford is nyugtalanította. Alison azt állította, hogy Peg bármit megtesz a skótok királynőjéért, Máriáért, de Alison tévedhet, és Pegről kiderülhet, hogy megbízhatatlan.

A legnagyobb aggodalma azonban maga Mária volt. Együttműködik? Nélküle az egész terv kútba esik.

Egyszerre csak egy dologgal foglalkozz, mondta magának. Az első Throckmorton.

Biztonsági okokból legszívesebben nem találkozott volna többé Throckmortonnal, ám ez lehetetlen volt. Rollónak tudnia kellett, minden a terv szerint zajlik-e. Ezért egy alkonyatkor, amikor nehéz kivenni az arcokat, kelletlenül elment Throckmortonék házához, amely a Szent Pál kikötőnél volt, a székesegyház dombjának tövében.

Balszerencséjére Throckmorton nem volt otthon az inasa szerint. Rollo fontolgatta, hogy elmegy és egy másik alkalommal jön vissza, de türelmetlen volt, tudni akarta, mi történik, ezért azt mondta az inasnak, hogy megvárja.

Egy kis nappaliba vezették. Egy ablak nézett az utcára. A szoba végében egy kétszárnyú ajtó résnyire nyitva állt. Rollo belátott egy nagyobb, hátsó szobába, amelyet kényelmesen és gazdagon bebútoroztak, viszont csípős füstszag töltötte meg, mert az inas szemetet égetett a hátsó udvarban.

Rollo elfogadott egy kupa bort, és várakozás közben eltűnődött titkos ügynökein. Amint létrehozza a kapcsolatot Párizsban Pierre és Sheffieldben Mária között, be kell járnia Angliát, hogy meglátogassa titkos papjait. Térképeket kell szereznie tőlük és védnökeiktől, biztosítékot kell kérnie, hogy támogatják a megszálló hadsereget. Volt ideje – a támadást a következő év tavaszára tervezték –, viszont addig rengeteg mindent kellett elvégeznie.

Throckmorton este érkezett meg. Rollo hallotta, ahogy az inas ajtót nyit, és azt mondja:

– Egy úriember várakozik a nappaliban, uram, aki nem adta meg a nevét.

Throckmorton örült Rollónak. Kabátja zsebéből kivett egy kis csomagot, amelyet diadalmasan csapott az asztalra.

– Mária királynő levelei! – mondta lelkesen. – Éppen most jöttem a

francia követségről.

– Jól van! – Rollo fölugrott, és megnézte a leveleket. Felismerte Guise hercegnek és saját párizsi emberének, John Leslie-nek a pecsétjét. Szerette volna megismerni a levelek tartalmát, de ha feltöri a pecséteket, abból baj lesz. – Mikor viszed Sheffieldbe?

– Holnap – felelte Throckmorton.

– Kiváló.

Dörömböltek a bejárati ajtón. Mindketten megdermedtek, hallgatóztak. Nem egy barátságos látogató udvarias kopogtatása volt ez, hanem az ellenség arrogáns döngetése. Rollo az ablakhoz ment, és az ajtó fölötti lámpa fényében két jól öltözött embert látott. Egyikük a világosság felé fordult, és Rollo azonnal megismerte Ned Willardot.

– A pokolba! – mondta. – Walsingham emberei.

Szempillantás alatt rájött, hogy Ned figyeltette Throckmortont. Nyilván követték a francia követségre, és Ned kétségtelenül kitalálta, miért megy oda. Egyáltalán miért figyelt föl Throckmortonra? Ezek szerint Walsingham titkosszolgálata sokkal hatékonyabb, mint képzelték.

És egy percen belül elkapják Rollót is.

– Utasítom az emberemet, hogy tagadjon le – mondta Throckmorton. Kinyitotta a nappali ajtaját, de elkésett: Rollo hallotta, ahogy nyílik az utcai ajtó, és meghallotta a parancsoló hangokat. Minden túl gyorsan történt.

– Eredj, tartóztasd fel őket – mondta.

Throckmorton kiment az előszobába, és azt kérdezte:

– Nahát, nahát, mi ez a lárma?

Rollo az asztalon lévő levelekre nézett. Tökéletes terhelő bizonyítékok. Ha az van bennük, amire gondol, akkor halálra ítélik őt és Throckmortont.

Az egész terv veszélybe kerül, hacsak Rollo ki nem talál valamit a következő néhány másodpercben.

Fölkapta a leveleket, beugrott a hátsó szoba félig nyitott ajtaján. Az

egyik ablak az udvarra nézett. Fürgén kimászott rajta. Közben a nappaliból meghallotta Ned Willard hangját, amelyet gyerekkora óta ismert.

Az udvar közepén avarból, konyhai hulladékból és istállói mocskos alomból rakott tűz égett. Amikor végignézett az udvaron, meglátta a lobogó vörös fénynél egy közeledő ember árnyalakját a fák alatt. Ő lehet Ned harmadik embere. Ned lelkiismeretes, nem felejtette el a hátsó kijáratot.

– Hé, te! – kiáltott rá a férfi.

Rollónak egy töredék másodperce maradt a döntésre.

Throckmortonnak vége. Letartóztatják, megkínozzák, és mindent elmond, mielőtt kivégeznék. Viszont nem ismeri Jean Langlais valódi kilétét. Senkit sem árulhat el, kivéve a mosónőt, Peg Bradfordot, az pedig egy tudatlan igavonó, akinek az egész silány élete abból áll, hogy újabb tudatlan igavonókat hoz a világra. A legfontosabb, hogy Throckmorton nem keverheti gyanúba Stuart Máriát. Az egyetlen terhelő bizonyíték azokban a levelekben található, amelyeket Rollo a kezében tart.

Összegyűrte a leveleket, behajította őket a tűz ragyogó, sárga szívébe.

A harmadik ember rohanni kezdett felé.

Rollo drága másodperceket veszített azzal, hogy kivárta, amíg a papír tüzet fog, elfeketedik, hamuvá omlik.

Mihelyt a bizonyíték elfüstölgött, a harmadik ember meghökkenésére egyenesen nekirohant, és úgy meglökte, hogy elterült, azután elszáguldott mellette.

Végignyargalt az udvaron, a Temze sáros partjára ért.

A vízparton elkanyarodott és továbbfutott.

1584 tavaszán Pierre elment, hogy megnézze, amint Nîmes márkinét kilakoltatják.

A férje, a márki évtizedeken át megúszta, hogy protestáns, mert Pierre túl türelmes volt. A Saint-Jacques elővárosban álló udvarház az eretnekség

tűzfészke maradt még Pierre 1559-es huszárvágása után is, amikor az egész gyülekezetet lefogatta. Azonban most, 1584-ben egész Párizsra rátelepedett egy félhivatalos csoport, az úgynevezett Katolikus Liga, amely a protestantizmus kiirtásának szentelte magát, így Pierre-nek sikerült a márkit a párizsi legfelsőbb bíróság elé állítania, amely halálra is ítélte.

Igazából sosem érdekelte az öreg márki. Valójában Louise márkinét gyűlölte, a negyvenesen is csábos özvegyet. A márkihoz hasonló eretnekek vagyonát elkobozták, így a férj kivégzése koldusbotra juttatta az asszonyt.

Pierre huszonöt évet várt erre a pillanatra.

Éppen akkor érkezett, amikor a márkiné az előcsarnokban szembeszállt a végrehajtóval. A végrehajtó emberei között állva figyelte, bár az asszony még nem vette észre.

Louise-t az elveszett gazdagság jelei vették körül: a faburkolatú falakon vidéki jeleneteket ábrázoló olajfestmények, az előcsarnokban fényesre lakkozott bútorok, a talpak alatt márványpadló, a fejek fölött csillár. Louise zöld selyemruhája vízesésként hullott alá dús csípőjéről. Amikor fiatal volt, minden férfi megbámulta hatalmas mellét, ami még mindig igen formás maradt.

– Hogy merészeli? – kiáltott rá a végrehajtóra fensőbbségesen. – Nem kényszeríthet egy nemesasszonyt arra, hogy elhagyja az otthonát.

A végrehajtó kétségtelenül nem először csinált már ilyet. Udvariasan beszélt, de hajlíthatatlanul.

– Azt tanácsolom, hogy halkan távozzon, asszonyom – mondta. – Mert ha nem megy, akkor viszik, és abban nem lesz semmi méltóság.

Louise közelebb lépett, és kihúzta magát, hogy a végrehajtó felfigyeljen a mellére.

– Legyen már belátással – mondta melegebben. – Jöjjön vissza egy hét múlva, akkorra mindent el tudok rendezni.

– A bíróság adott időt, asszonyom, és ez az idő most letelt.

Mivel sem a gőg, sem a bűbáj nem segített, Louise a kétségbeeséshez

folyamodott.

– Nem hagyhatom el a házamat, nincs hova mennem! – jajgatott. – Még egy szobát sem tudok bérelni, mert nincs pénzem, egyetlen sou sem. A szüleim halottak, minden barátom fél segíteni, mert attól rettegnek, hogy eretnekséggel vádolják meg őket!

Pierre falta a tekintetével, élvezte a könnyeket az arcán, a pánikot a hangjában. Ez volt az a márkiné, aki negyedszázada lekezelte az ifjú Pierre-t. Sylvie büszkén bemutatta a fiatal Louise-nak, ő pedig megengedett magának egy tréfás megjegyzést, ami nem tetszett őnagyságának, és azt felelte: *Még Champagne-ban is megtaníthatnák az ifjakat, hogy tiszteljék a rangosabbakat.* Azután tüntetően hátat fordított neki. Máig megrándult az emléktől.

Most kéjelgett a fordított helyzetben. Nemrég megtették apátnak a Szent Kereszt-kolostorban, amelynek sok ezer hektár földje volt Champagne-ban. A bevételt Pierre eltette magának, és hagyta, hogy a szerzetesek szegénységben éljenek, esküjük szerint. Gazdag és hatalmas volt, Louise pedig szegény és tehetetlen.

– Jó meleg idő van – felelte a végrehajtó. – Elalhat az erdőn. Vagy ha esik, a Mária Magdolna-zárda a rue de la Croix-n befogadja az otthontalan nőket.

Louise őszintén megbotránkozott.

– Azt prostituáltaknak tartják fenn!

A végrehajtó vállat vont.

Louise sírni kezdett. A válla meggörnyedt, tenyerébe temette az arcát, a melle rázkódott a zokogástól.

Pierre izgatónak találta a bánatát.

Ekkor sietett az asszony segítségére.

Kilépett az ajtó mellett bámészkodó kis csoportból, megállt a végrehajtó és a márkiné között.

– Csillapodjék, Madame – mondta. – A Guise család nem fogja hagyni,

hogy egy nemesasszony az erdőben aludjon.

Louise leengedte a kezét, és könnyes tekintettel nézett rá.

– Pierre Aumande – mondta. – Azért jött, hogy gúnyolódjon rajtam?

Még többet fog szenvedni, amiért nem szólította Pierre Aumande de Guise-nek.

– Azért jöttem, hogy segítsek a bajban – felelte. – Amennyiben hajlandó velem jönni. Biztonságos helyre viszem.

Az asszony nem mozdult.

– Hova?

– Egy lakást tartottak fent kegyednek egy csöndes környéken. Van szobalány is. Nem túl fényűző, de nem fogja kényelmetlenül érezni magát. Jöjjön, nézze meg. Biztos vagyok benne, hogy legalábbis ideiglenesen megfelel.

Az asszony láthatóan nem tudta, hihet-e neki. A Guise-ek gyűlölték a protestánsokat: miért segítene Pierre? De egy hosszú pillanatig tartó habozás után rájött, hogy nincs választása, ezért azt felelte.

– Hadd szedjek össze ezt-azt egy batyuba.

– Ékszer nem lehet közte – szólalt meg a végrehajtó. – Átnézem a batyut, amikor távozik.

Louise nem felelt neki, csak sarkon fordult, és emelt fővel elhagyta a szobát.

Pierre alig bírta megfékezni a türelmetlenségét. Hamarosan ő parancsol ennek az asszonynak.

A márkinét nem fűzte rokonság a Guise-ekhez, éppen az ellenkező oldalon állt a vallásháborúban, Pierre elméjében mégis egy oldalra kerültek. A Guise-ek tanácsadójuknak használták, és vele végeztették a piszkos munkát, de még most is megvetették. A legbefolyásosabb, a legtöbbre becsült szolgájuk volt, de mégiscsak szolga; mindig meghívták a haditanácsba, de családi vacsorára soha. A Guise-eken nem állhat bosszút ezért a visszautasításért. De megbüntetheti Louise-t.

Az asszony egy tömött bőrzsákkal jött vissza. A végrehajtó nem tréfált, kinyitotta, és mindent kiszedett belőle. Louise több tucat gyönyörűen hímzett, felszalagozott, selyem és patyolat alsóneműt pakolt be magának. Pierre-nek az jutott az eszébe, mit hordhat a mai zöld ruha alatt.

Louise a rá jellemző pimaszsággal Pierre kezébe nyomta a zsákot, mintha az inasa lenne.

Pierre nem ábrándította ki. Annak is eljön az ideje.

Kivezette oda, ahol Biron és Brocard várta a lovakkal. Hoztak egyet a márkinénak. Kilovagoltak a Nîmes-birtokról, belovagoltak a Szent Jakab-kapun Párizsba, majd a rue Saint-Jacques-on folytatták útjukat a Petit Pont-ig. Átmentek a hídon, át Île de la Cîté szigetén, és végül megérkeztek egy szerény sorházhoz, nem messze a Guise-palotától. Pierre elbocsátotta Biront és Brocard-t, utasította őket, hogy vigyék haza a lovakat, azután bekísérte Louise-t a házba.

– Az emelet a magáé – mondta.

– Ki lakik még itt? – kérdezte az asszony aggodalmasan.

Pierre a valósághoz híven válaszolt:

– Minden emeleten más bérlő. A legtöbben a Guise-eknek dolgoztak valamikor: egy visszavonult tanító, egy varrónő, akinek megromlott a szeme, egy spanyol nő, aki alkalmanként fordít. Valamennyien tiszteletre méltó személyek.

És egyik sem kockáztatta, hogy elveszítse a lakását azzal, hogy magára haragítja Pierre-t.

Louise kissé megnyugodott.

Fölmentek a lépcsőn. Louise lihegett, mire fölértek.

– Ez a mászás kifáraszt – panaszkodott.

Pierre örült. Ezek szerint a nő máris belenyugodott, hogy itt fog élni.

Odafent a szobalány meghajolt előttük. Pierre megmutatta Louise-nak a szalont, a konyhát, a mosogatókonyhát, végül a hálószobát. Az asszony kellemesen meglepődött. Pierre azt mondta, nem fényűző, holott a kis

lakást drága bútorokkal rendezték be, mert Pierre alkalmanként itt akart tölteni bizonyos időt.

Louise nyilvánvalóan zavarban volt. Valaki, akit az ellenségének hitt, nagylelkű volt hozzá. Pierre látta az arcán, hogy nem érti. Jól van.

Bezárta a hálószoba ajtaját, és az asszony kezdte felfogni a valóságot.

– Emlékszem, hogy bámultam ezeket – mondta Pierre, és rátette a kezét az asszony mellére.

Louise hátralépett.

– Azt várja tőlem, hogy a szeretője legyek? – kérdezte gúnyosan.

Pierre mosolygott.

– Maga a szeretőm – mondta, mintha ízlene neki a szó. – Vegye le a ruháját.

– Nem.

– Akkor letépem.

– Sikoltani fogok.

– Rajta. A szobalány arra számít. – Erősen meglökte az asszonyt, aki az ágyra esett.

– Kérem, ne! – könyörgött.

– Már nem is emlékszik! – acsargott Pierre. – *Még Champagne-ban is megtaníthatnák az ifjakat, hogy tiszteljék a rangosabbakat.* Ezt mondta nekem huszonöt évvel ezelőtt.

Az asszony rémült hitetlenséggel nézett rá.

– És ezért így büntet?

– Tegye szét a lábát – felelte Pierre. – Még csak most kezdek hozzá.

Később, a Guise-palota felé menet úgy érezte magát, mint néha lakoma után: torkig lakott, de egy kicsit émelygett. Élvezte, hogy megalázott egy arisztokratát, de ez már szinte túl sok volt. Természetesen visszatér; de talán most néhány napig nem. Louise zsíros étek volt.

Otthon a nappalijában Rollo Fitzgerald várta, az angol, akinek a Jean

Langlais kódnevet adta.

Pierre ingerült lett. Legalább egy órára lett volna szüksége, hogy végiggondolja, amit tett, és viharos gondolatai ismét lecsillapodjanak. Ehelyett most rögtön dolgoznia kell.

Rollo egy vászonzsákot hozott magával. Kibontotta, és előhúzott egy csomó térképet.

– Valamennyi nagyobb kikötő Anglia déli és keleti partján – mondta büszkén. A térképeket Pierre íróasztalára tette.

Pierre megvizsgálta a mappákat. Különböző kezek rajzolták őket, voltak köztük művésziek és kevésbé ügyesek, de mindegyik csodálatosan áttekinthető volt: gondosan megjelölték rajtuk a horgonyzóhelyeket, a rakpartokat és azokat a veszélyes pontokat, ahol sekély volt a víz.

– Jó munka – mondta –, habár hosszú időbe telt, amíg megérkeztek.

– Tudom, és sajnálom – felelte Rollo. – De Throckmorton letartóztatása visszavetett minket.

– Vele mi lett?

– Halálra ítélték árulásért.

– Egy újabb vértanú.

– Remélem, a halála nem lesz hiábavaló – jegyezte meg élesen Rollo.

– Ezt hogy érti?

– Eldöntötte már a Guise herceg, hogy megtámadja Angliát?

– Teljes mértékben. Stuart Máriát akarja az angol trónon látni, és ugyanezt akarja szinte minden fontos európai vezető.

– Jól van. Mária foglára szigorított a biztonságon, de módot találok rá, hogy helyreállítsam az összeköttetést.

– Akkor elkezdhetjük tervezni a támadást 1585-re?

– Feltétlenül.

Bejött Pierre mostohafia.

– Hírek Pikárdiából – mondta. – François-Hercule halott.

– Jóságos ég! – kiáltott Pierre. François-Hercule volt a néhai Henrik

király és Katalin királyné legfiatalabb fia. – Ez katasztrófa – mondta Rollónak. – Ő volt a trón örököse.

Rollo összevonta a szemöldökét.

– De hát III. Henrik királynak nincs semmi baja – mondta. – Miért aggodalmaskodik az utódlás miatt?

– Henrik a harmadik király a családban. Az előző kettő fiatalon meghalt, egyik után sem maradt fiú, és Henrik is így járhat.

– Akkor most, hogy François-Hercule meghalt, ki a trón örököse?

– Ez a katasztrófa. Navarra királya. Ő pedig református.

– De hát Franciaországnak nem lehet protestáns királya! – Rollo meg volt botránkozva.

– Persze hogy nem! – Ráadásul Navarra királya egyben Bourbon is, márpedig azok ősi ellenségei a Guise-eknek. Újabb kényszerítő ok, hogy távol tartsák a tróntól. – Rá kell vennünk a pápát, hogy elutasítsa Navarra királyának trónigényét – gondolkodott hangosan Pierre. Henri herceg estig összehívja a haditanácsot, ahova Pierre-nek kész tervvel kell érkeznie. – Ismét polgárháború lesz, és a Guise hercegek vezetik majd a katolikus erőket. A herceghez kell mennem. – Fölállt.

Rollo a térképeire mutatott.

– De mi lesz Anglia megszállásával?

– Anglia majd vár – felelte Pierre.

24

Alison és Stuart Mária kilovagolt a királynő negyvenharmadik születésnapján. Lélegzetük párásan gomolygott a hideg reggelben, és Alison hálás volt lovának, Garçonnak a melegért. Egy század fegyveres kísérte őket. Máriának és udvartartása tagjainak egyedül őreikhez volt szabad szólniuk. Ha egy gyerek almával kínálta a királynőt, egy katona

elvette tőle.

Új börtönőrük volt, Sir Amias Paulet, olyan rideg puritán, hogy mellette még Walsingham is kujonnak látszott volna. Paulet volt az első férfi, akiről Alison elmondhatta, hogy nem hat rá Mária csábja. Amikor Mária megérintette a karját, vagy megnyerően rámosolygott, esetleg hanyagul emlegetett olyan dolgokat, mint csókok, mellek vagy ágyak, Paulet úgy meredt rá, mintha megőrült volna, és nem válaszolt.

Paulet nem sokat teketóriázott Mária leveleivel: felbontva adta át őket minden bocsánatkérés nélkül. Máriának megengedték, hogy írjon a rokonainak és barátainak Franciaországba és Skóciába, természetesen azzal a feltétellel, hogy egy szó sem eshet Anglia megtámadásáról vagy annak támogatásáról, Erzsébet meggyilkolásáról és Mária megkoronázásáról.

Alison felélénkült a lovaglástól, de ahogy hazafelé indultak, visszatért a szokásos nyomott hangulata. Ez volt a huszadik születésnap, amelyet Mária börtönben töltött. Alison negyvenöt éves volt, és mindezeket a születésnapokat Máriával ünnepelte, minden alkalommal reménykedve, hogy ez az utolsó a rabság alatt. Úgy érezte, egész életüket várakozással és reménykedéssel töltötték. Rémítően sok idő telt el azóta, hogy ők voltak a legjobban öltözött lányok Párizsban.

Mária fia, Jakab, huszonegy éves volt, és Skócia királya. Az anyja egyéves kora óta nem látta. Nem érdeklődött az anyja iránt, és semmit sem tett a megsegítésére, de miért tett volna? Nem is ismerte. Mária iszonyúan dühös volt Erzsébet királynőre, amiért csaknem egész életében távol tartotta az egyetlen gyermekétől.

Közeledtek jelenlegi börtönükhöz. Chartley Manornak volt várárka és bástyái, de máskülönben inkább ház volt, mint kastély, gerendavázas épület sok vidám kandallóval és egy sor ablakkal, amelyektől világos lett odabent. Nem volt elég nagy Mária kíséretének és Pauleték háznépének, ezért a fegyveresek a szomszédos házakban szálltak meg. Mary és Alison

nem érezte, hogy állandóan őrség venné körül őket, de azért ez a hely mégiscsak börtön maradt.

Keresztülmentek a vizesárok hídján, be a széles udvarra, és a középső kútnál megállították lovaikat. Alison leszállt a lováról, és megitatta Garçont. Az egyik oldalon egy serfőző szekere állt, megtermett férfiak görgették befelé a söröshordókat a királynő szállására a konyhaajtón át. A főbejárat mellett nők csoportosultak. Lady Margaret Paulet és néhány szobalánya vett körül egy embert, akinek köpenye mocskos volt a hosszú úttól. Lady Margaret barátságosabb volt a férjénél, így Alison odament hozzá bámészkodni.

A csoport közepén álló ember egy nyitott utazóládát tartott a kezében, tele szalagokkal, gombokkal, olcsó ékszerekkel. Mária is odament, és megállt Alison mögött. A nők a portékát babrálták, az árakat kérdezték, és lelkesen fecsegtek, hogy kinek mi tetszik. Egyikük pajkosan megkérdezte:

– Van szerelmi bájitala?

Kokettáló megjegyzés volt, és a házalók rendszerint nagyon értettek női vevőik bűvöléséhez, ám ez mintha zavarba jött volna, és olyasmit motyogott, hogy a szalagok jobbak a bájitaloknál.

A házból kijött Sir Amias Paulet, hogy megnézze, mi történik. Az ötvenes éveiben járó ember hajából már csak egy szürke csík maradt, viszont bokros vörösesszőke bajusszal dicsekedhetett.

– Mi ez? – kérdezte.

Lady Margaret bűntudatosan nézett rá.

– Ó, semmiség – felelte.

– Lady Margaretet nem érdekli az ilyen cifraság – vetette oda Paulet a házalónak. Margaret és szolgálói kelletlenül otthagyták a ládát, Paulet pedig gúnyosan folytatta: – Mutasd meg a skót királynőnek. Az efféle hívságok inkább neki valók.

Mária és udvartartásának nőtagjai nem törődtek a lovag nyerseségével, amelyet már megszoktak. Viszont kétségbeesetten vágytak a szórakozásra,

és gyorsan körülfogták a házalót, elfoglalva Paulet csalódott szobalányainak helyét.

Alison alaposabban megnézte a férfit, és kis híján sikkantott meglepetésében az ismerős arc láttán. Gyérülő haja és dús, vörösbarna szakálla volt. Ő beszélt vele a sheffieldi vár parkjában, a neve Jean Langlais.

Máriára nézett, és eszébe jutott, hogy a királynő még sosem találkozott ezzel az emberrel. Alison volt az egyetlen, aki beszélt vele. Megborzongatta az izgatott remény. Langlais kétségtelenül azért jött, hogy ismét beszéljen vele.

A vágy apró nyilát is érezte. Amióta a parkban találkoztak, olykor arról merengett, hogy majd hozzámegy, és ők lesznek az udvar vezető párja, amikor Mária a katolikus Anglia trónjára kerül. Tudta, hogy ostobaság ilyen ábrándokat szőni egy férfival kapcsolatban, akivel csak néhány percet töltött el, de egy fogolynak talán joga van bolondos álmokhoz.

El kell távolítania Langlais-t a túlságosan nyílt udvarról egy olyan helyre, ahol levetheti a házaló álarcát, és őszintén beszélhet.

– Fázom – mondta. – Menjünk be.

– Nekem még mindig melegem van a lovaglástól – felelte Mária.

– Kérlek, asszonyom, emlékezz rá, hogy gyenge a melled, és jöjj be a házba – válaszolta Alison.

Mária felháborodottan nézett föl, amiért Alison vitatkozni merészelt; bár talán kihallotta Alison hangjából a nyomatékot, mert elgondolkodva felvonta a szemöldökét. Udvarhölgyére nézett, kiolvasta tágra nyílt szeméből az üzenetet, és így szólt:

– Ha jobban belegondolok, mégis inkább menjünk be.

Langlais-t egyenesen Mária magánlakosztályába vitték, és Alison mindenki mást elbocsátott, majd azt mondta franciául:

– Felség, ő Jean Langlais, Guise herceg hírnöke.

Mária felélénkült.

– Mit üzen nekem a herceg? – kérdezte mohón.

– Vége a válságnak – felelte Langlais, angol akcentussal beszélve a franciát. – Aláírták a nemours-i szerződést, a protestantizmus ismét tiltott Franciaországban.

Mária türelmetlenül legyintett.

– Ez nem újság.

Langlais-t nem zavarta a királynő elutasító viselkedése. Zavartalanul beszélt tovább:

– A szerződés győzelem az egyház, Guise herceg és felséged francia rokonai számára.

– Igen, tudom.

– Ami azt jelenti, hogy unokatestvére, Henri herceg nyugodtan előveheti a tervet, amelyet oly régen melenget kebelén, vagyis hogy az angol trónra segíti felségedet, hiszen az jog szerint az öné.

Alison nem tudta, örüljön-e. Túl gyakran ünnepelt túl korán. Mindegy, a szíve nagyot ugrott a reménytől. Látta, hogy Mária arca felragyog.

Langlais folytatta:

– Az első feladatunk, hogy összeköttetést teremtsünk felséged és a herceg között. Találtam egy jó angol katolikus ifjat, aki a futárunk lehet. De módot kell találnunk arra, hogy az üzenetek ki-be jussanak anélkül, hogy Paulet elolvasná őket.

– Ezt már korábban is csináltuk, de minden alkalommal egyre nehezebb. A mosónőt nem használhatjuk föl még egyszer. Walsingham rájött a cselre – mondta Alison.

Langlais bólintott:

– Throckmorton valószínűleg elárulta ezt a titkot, mielőtt meghalt.

Alison megdöbbent, milyen hidegen beszél Sir Francis Throckmorton vértanúságáról. Vajon Langlais összeesküvőtársai közül hányan szenvedték már el a kínvallatást és a halált?

Kiverte a fejéből a gondolatot, és azt válaszolta:

– Paulet semmiképpen sem engedné, hogy kiküldjük a szennyest. A királynő szolgálóinak kell mosniuk a ruhákat a vizesárokban.

– Valami mást kell kitalálnunk – felelte Langlais.

– A kíséretünkből senkinek sem engedélyeznek ellenőrizetlen kapcsolatot a külvilággal – mondta rosszkedvűen Alison. – Meg is lepődtem, hogy Paulet nem dobta ki magát.

– Észrevettem, hogy söröshordókat hoznak ide.

– Aha – bólintott Alison. – Jó gondolat. Igazán vág az esze.

– Honnan jönnek?

– Burton, a legközelebbi helység Oroszlánfő nevű fogadójából.

– Paulet ellenőrzi őket?

– Hogy belenéz-e a sörbe? Nem.

– Jó.

– De hogyan teszünk leveleket a söröshordókba? A papír átázik, a tinta megfut…

– És ha lepecsételt palackokba tesszük?

Alison lassan bólintott.

– Mi ugyanezt tehetnénk a királynő válaszaival.

– Beletehetik a válaszokat ugyanazokba a palackokba, és újra lepecsételhetik őket. Van pecsétviaszuk.

– A palackok zörögni fognak az üres hordókban. Valaki felfigyelhet.

– Kimódolhatják, hogy ne legyen zaj. Töltsék meg a hordót szalmával. Vagy bugyolálják a palackokat rongyba, amit a fához szegeznek, hogy a palackok ne mozogjanak.

Alison egyre izgatottabb lett.

– Majd kigondolunk valamit. De rá kell beszélnünk a serfőzőt az együttműködésre.

– Igen – helyeselt Langlais. – Ezt bízzák rám.

Gilbert Gifford ártatlannak tűnt, de a külseje félrevezető, gondolta Ned

Willard. Huszonnégy événél fiatalabbnak lehetett volna nézni: sima arcán még csak a legénytoll pelyhedzett, és valószínűleg még sosem borotválkozott. Azonban Alain de Guise a párizsi angol követségen át érkező levelében elújságolta Sylvie-nek, hogy Gifford nemrégiben találkozott Pierre Aumande-dal Párizsban. Ned szerint Gifford rendkívül veszélyes ügynöke volt Erzsébet királynő ellenségeinek.

Mégis naivul viselkedett. 1585 decemberében érkezett Franciaországból a Csatornán át, Rye-nál ért partot. Természetesen nem volt királyi engedélye, amellyel minden angolnak rendelkeznie kellett, ha külföldre utazott, így hát kenőpénzt ajánlott Rye kikötőmesterének. Valamikor ezzel el is lett volna intézve az ügy, de a dolgok azóta megváltoztak. Egy kikötői hivatalnokot, aki gyanús alakokat enged át, manapság ki is végezhetnek, legalábbis elméletben. A kikötőmester letartóztatta Giffordot, és Ned parancsot adott, hogy hozzák fel Londonba, ahol kihallgathatja.

Ned a rejtélyen tépelődött, miközben ő és Walsingham egy íróasztal fölött szembenézett Gifforddal a Seething Lane-i házban.

– Hogy az ördögbe gondoltad, hogy megúszhatod? – kérdezte Walsingham. – Az apád hírhedett katolikus. Őfelsége elnézően bánt vele, Staffordshire-ben még főseriffnek is megtette, de ő így sem volt hajlandó részt venni az istentiszteleten, még akkor sem, amikor maga a királynő jelent meg a plébániatemplomban!

Gifford csak mérsékelt nyugtalanságot mutatott ahhoz képest, hogy olyan vallatóval nézett szembe, aki sok katolikust küldött a halálba. Ned úgy sejtette, hogy a fiúnak fogalma sincs, milyen nagy bajban van.

– Természetesen tudom, hogy helytelen volt elhagynom Angliát engedély nélkül – mondta azon a hangon, amellyel csekély botlást ismerünk el. – De kérem, uraim, ne feledjék, hogy akkortájt mindössze tizenkilenc éves voltam. – Igyekezett cinkosan mosolyogni. – Kelmed nem követett el bolondságokat ifjúkorában, Sir Francis?

Walsingham nem viszonozta a mosolyt.

– Nem, én nem követtem el – felelte színtelen hangon.

Ned majdnem elnevette magát. Ez valószínűleg igaz volt.

Most ő kérdezte a gyanúsítottat.

– Miért tértél vissza Angliába? Mi a célja az utazásodnak?

– Csaknem öt éve nem láttam az apámat.

– De miért most? – faggatózott tovább Ned. – Miért nem tavaly vagy jövőre?

Gifford vállat vont.

– Ez az idő is olyan jó, mint bármelyik másik.

Ned másfelől közelített.

– Mi volt a terved, hol szálltál volna meg Londonban, ha nem zárunk a Towerbe?

– Az Ekéhez címzett fogadóban.

A fogadó a Temple Bar közelében, a város nyugati felében volt, rendszerint ott szálltak meg a katolikus látogatók. A főlovász Walsinghamtől kapta a fizetését, és megbízható jelentéseket szállított a jövő-menőkről.

– Hova akartál utazni Angliában? – kérdezte Ned.

– Természetesen Chillingtonba.

Chillington Hall Gifford apjának az otthona volt Staffordshire-ben. Félnapi lovaglásra esett Chartley-től, ahol Stuart Máriát tartották fogva. Vajon ez véletlen egybeesés? Ned nem hitt a véletlenekben.

– Mikor találkoztál utoljára a pappal, Jean Langlais-vel?

Gifford nem felelt.

Ned elég időt hagyott neki. Mindenáron többet akart megtudni erről az árnyalakról. Sylvie Párizsban, 1572-ben rövid időre látta Langlais-t, de csak annyit derített ki róla, hogy angol. Nath és Alain néhányszor látták a következő években, és olyan embernek írták le, aki kicsivel magasabb középtermetűnél, vörösbarna szakálla van, kopaszodik, és a hosszú gyakorlatnak köszönhetően folyékonyan, de félreismerhetetlen angol

kiejtéssel beszél franciául. Két határsértő pap, akiket Ned kihallgatott, Langlais-t nevezte angliai titkos utazásuk szervezőjének. Ez volt minden. Senki sem ismerte a valódi nevét, és nem tudta, hogy Anglián belül honnan származik.

– Nos? – kérdezte Ned.

– Töröm a fejem, de biztos vagyok benne, hogy nem ismerek ilyen nevű embert.

– Azt hiszem, eleget hallottunk – mondta Walsingham.

Ned az ajtóhoz ment, behívott egy szolgát.

– Kísérd Mr. Giffordot az előcsarnokba, és maradj ott vele.

Gifford távozott. Walsingham megkérdezte:

– Mit gondolsz?

– Hazudik – mondta Ned.

– Egyetértek. Riaszd valamennyi emberünket, hogy figyeljék.

– Rendben van – bólintott Ned. – És talán ideje, hogy ellátogassak Chartley-be.

Alison észbontóan csinosnak találta Sir Ned Willardot az alatt a hét alatt, amelyet Chartley Manorban töltött. A negyvenes éveiben járt, udvarias és elbűvölő volt, holott a legvisszataszítóbb dolgokat művelte. Mindenhova elment, mindent megnézett. Amikor Alison reggel kitekintett az ablakon, a férfi már ott volt az udvarban, a kút mellett ült, kenyeret evett, és a jövő-menő embereket figyelte, semmi sem maradt rejtve a tekintete elől. Sosem kopogtatott. Mindenkinek a hálószobájába benézett, akár férfi volt az illető, akár nő, miközben udvariasan így szólt:

– Remélem, nem zavarom.

Ha azt felelték neki, hogy de igen, zavar valakit, akkor bocsánatkérően annyit mondott:

– Csak egy perc – azután addig maradt, ameddig akart.

Ha az ember levelet írt, akkor a válla fölött beleolvasott. Bement Mária

királynőhöz és embereihez, amikor étkeztek, és a beszélgetésüket hallgatta. Az sem segített, ha franciára váltottak, hiszen folyékonyan beszélte a nyelvet. Ha bárki tiltakozott, azt mondta:

– Nagyon sajnálom, de tudják, a foglyoknak nemigen jár magánélet.

Az összes nő jóképűnek találta, egyikük bevallotta, hogy meztelenül mászkált a szobájában, abban a reményben, hátha Sir Ned benyit.

Akkurátussága különösen azért volt dühítő, mert az elmúlt hetekben Mária kezdett leveleket kapni a burtoni Oroszlánfő fogadóból érkező söröshordókban, és kiderült, hogy Throckmorton több mint egy évvel korábbi letartóztatása óta óriási mennyiségű titkos posta halmozódott fel a londoni francia követségen. Mária és régi titkára, Claude Nau, több napon át dolgozta fel a levéláradatot, megújítva a királynő bizalmas kapcsolatait hatalmas támogatóival Skóciában, Franciaországban, Spanyolországban és Rómában. Ez fontos munka volt: Alison és Mária tudta, hogy az emberek könnyen elfelejtenek egy hőst, aki eltűnik a szem elől. Most Európa udvarai nyomatékos emlékeztetőt kaptak arról, hogy Mária életben van, jól érzi magát, és kész elfoglalni a trónt, amely jog szerint az övé.

Amikor Sir Ned Willard megérkezett, mindent abba kellett hagyni. Nem lehetett leveleket írni, a rejtjelezésről nem is beszélve, mert féltek, hogy belép és meglát egy áruló félkész dokumentumot. Sok levél már üres hordóba dugott, lepecsételt palackban várta, hogy elvigyék az Oroszlánfő söröskocsiján. Alison és Mária hosszasan vitatták, mit tegyenek velük. Úgy vélték, felhívják a figyelmet a hordóra, ha felnyitják, hogy kiszedhessék a palackokat, ezért hagytak mindent úgy, ahogy volt, de ugyanezen okból nem is egészítették ki a palackokat újabbakkal.

Alison imádkozott, hogy Ned távozzon, mielőtt megérkezik a következő sörszállítmány. A férfi, aki Jean Langlais-nak nevezte magát, akkor találta ki, hogy az üzeneteket a hordókban továbbítsák, amikor meglátta a sörszállítót. Nem lehet, hogy Ned hasonlóan gondolkodik,

és éppen olyan fürge eszű? Imájára nem érkezett válasz.

Alison és Mária az ablakból figyelte az udvaron tartózkodó Nedet, amikor begördült a nehéz társzekér három darab százötven literes hordóval.

– Eredj, beszélj vele – sürgette Mária. – Vond el a figyelmét.

Alison kisietett Nedhez.

– Nahát, Sir Ned – szólította meg társalgási modorban –, elégedett Sir Amias Paulet biztonsági intézkedéseivel?

– Sokkal alaposabb, mint Shrewsbury gróf.

Alison csilingelő hangon fölnevetett.

– Sosem felejtem el, hogyan rontott ránk reggeli közben a sheffieldi várban – mondta. – Olyan volt, mint egy bosszúálló angyal. Rémítő.

Ned mosolygott, de Alison látta a mosolyán, hogy tudja, merről fúj a szél. Tisztában volt vele, hogy a nő kacérkodik, és nem bánta, viszont a hízelgés lepergett róla.

– Ez a harmadik alkalom, amikor találkozunk, de még sosem láttam olyannak. Egyáltalán miért volt mérges?

A férfi egy pillanatig nem válaszolt. A sörfőzde embereit nézte, akik éppen lerakták a kocsiról a tele söröshordókat, és elgörgették őket Mária lakosztálya felé. Alison szíve a torkában dobogott: azok a hordók szinte biztosan tartalmaznak gyanús, titkos üzeneteket, amelyeket Erzsébet királynő ellenségei küldtek. Elég, ha Ned megállítja azokat az embereket a szokásos jól nevelt határozottságával, és kinyittatja velük a hordókat, hogy ellenőrizhesse a tartalmukat. Azután vége a játéknak, és újabb összeesküvőt kínoznak meg és végeznek ki.

De Ned semmit nem csinált. Vonzó arcán annyi érzelem volt, mintha szénszállítást figyelne. Majd visszafordult az udvarhölgyhöz, és azt mondta:

– Válaszolhatok egy kérdéssel?

– Igen.

– Miért van itt?

– Hogy érti?

– Stuart Mária fogoly, de ön nem. Nem jelent fenyegetést Anglia koronájára. Nem állítja, hogy igénye lenne az angol trónra. Nincsenek hatalmas rokonai a francia király udvarában. Nem ír leveleket a pápának és Spanyolország királyának. Kisétálhatna Chartley Manorból, senki sem bánná. Miért marad?

Ezt a kérdést néha ő is föltette magának.

– Mária királynő és én együtt voltunk gyerekek – felelte. – Kicsivel idősebb vagyok, én vigyáztam rá. Azután szépséges, csábító nővé érett, én pedig bizonyos értelemben beleszerettem. Amikor visszatért Skóciába, férjhez mentem, de a férjem nem sokkal az esküvő után meghalt. Egyszerűen úgy tűnt, az a sorsom, hogy Mária királynőt szolgáljam.

– Megértem.

– Valóban?

Alison a szeme sarkából látta, hogy az emberek kihozzák az üres hordókat, köztük azt is, amelyben a lepecsételt palackok voltak a titkos levelekkel, és fölrakják őket a szekérre. De Ned nem mozdult meg, hogy beszéljen velük.

– Megértem – ismételte –, mert ugyanígy éreztem Erzsébet királynő iránt. Azért lettem olyan dühös, amikor azt láttam, hogy Shrewsbury gróf mennyire szabadjára engedte Máriát.

Indulás előtt a serfőző emberei bementek a konyhába ebédelni. A válság véget ért. Alison könnyebben lélegzett.

– És most itt az ideje, hogy távozzam. Vissza kell térnem Londonba. Isten vele, Lady Ross.

Alison nem is tudta, hogy távozni készül.

– Isten vele, Sir Ned – felelte.

A férfi eltűnt a házban.

Alison visszatért Mária királynőhöz. Együtt figyeltek az ablakból. Ned

előjött a házból két nyeregtáskával, feltehetőleg azokban volt a holmija. Beszélt a lovászfiúval, aki elővezette a lovát.

Eltávozott, mielőtt a rakodók végeztek volna az ebéddel.

– Micsoda megkönnyebbülés – mondta Mária királynő. – Hála istennek.

– Igen – bólintott Alison. – Úgy tűnik, ezzel megúsztuk.

Ned nem Londonba ment. Burtonba lovagolt, és kivett egy szobát az Oroszlánfőben.

Miután ellátta a lovát, és kicsomagolt, fölfedezte a fogadót. Volt benne egy ivó, amely az utcára nyílt. Boltíves kapu vezetett az udvarba, amelynek az egyik oldalán az istállók voltak, a másikon a vendégszobák. Leghátul volt az élesztőszagot árasztó serfőzde, ez az igen szépen jövedelmező vállalkozás. A kocsmát szerették a sörisszák, jöttek-mentek benne az utazók, és a söröskocsik folyamatosan ki-be jártak az udvarba.

Ned megfigyelte, hogy a beérkező társzekerekről egy sarokba görgetik az üres hordókat, ahol egy fiú leveszi a fedelüket, vízzel és súrolókefével kisikálja a belsejüket, azután szájjal lefelé állítja őket, hogy kiszáradjanak.

A gazda egy nagy melák volt, akinek a pocakja arra utalt, hogy ugyancsak fogyasztja a saját termékét. Ned hallotta, hogy Halnek szólítják. Örökké mozgott, járt ide-oda a sörfőzde meg az istálló között, hajkurászta az alkalmazottait, és parancsokat ordítozott.

Miután fejben összeállította a hely alaprajzát, kezében egy kancsó sörrel leült egy udvari padra, és várt. Az udvaron olyan forgalom volt, hogy ügyet sem vetettek rá.

Szinte bizonyosra vette, hogy az üzenetek a söröshordókban jutnak ki-be a Chartley Manorba. Egy hetet töltött ott, és csaknem mindent megfigyelt. Amennyire látta, ez volt az egyetlen lehetőség. Amikor meghozták a sört, Alison részben elvonta a figyelmét. Lehetett véletlen is, hogy éppen ezt az időpontot választotta csevegésre, de Ned nem hitt a véletlenekben.

Úgy számított, hogy a söröskocsi lassabban halad, mint ahogy ő jön Chartley-ből, mert az ő lova friss, az igáslovak pedig fáradtak. Kora este döcögött be a társzekér az Oroszlánfő udvarába. Ned veszteg maradt, és figyelt. Az egyik ember elment, és Hallel jött vissza, a többiek kifogták a lovakat. Azután az üres hordókat odagörgették a sikálókefés fiúhoz.

A kocsmáros a falnak dőlve, ráérősen figyelte, ahogy a fiú feszítővassal lepattintja a hordók tetejét. Talán nyugodt is volt, de valószínűbb, hogy úgy okoskodott, ha titokban nyitja ki a hordókat, alkalmazottai tudni fogják, hogy valami főbenjáró disznóságba keveredett, míg ha egykedvűséget mímel, semmi különöset nem feltételeznek róla.

Miután az összes fedél lent volt, Hal sorra belenézett a hordókba. Az egyikbe bele is nyúlt, és kihúzott két palack alakú tárgyat, rongyokba csomagolva, zsinórral összekötözve.

Ned megengedett magának egy elégedett sóhajt.

Hal biccentett a fiúnak, azután odament az udvaron egy olyan ajtóhoz, amelyet korábban nem használt, és belépett rajta.

Ned gyorsan követte.

Az ajtó egymásba nyíló szobákhoz vezetett: bizonyára ez volt a fogadós lakása. Ned bement egy nappalin át egy hálószobába. Hal egy nyitott faliszekrény előtt állt, most akarta eltenni a hordóból kivett két tárgyat. Ahogy meghallotta Ned lépteit a deszkapadlón, megpördült és ráförmedt:

– Kifelé, ez magánlakás!

– Még sosem álltál ilyen közel ahhoz, hogy felakasszanak – felelte halkan Ned.

Hal arckifejezése azonnal megváltozott. Elsápadt, leesett az álla az iszonyodó félelemtől. Megdöbbentő átváltozás volt egy ilyen kötekedő, nagy marhától, amiből Ned arra következtetett, hogy Hal – eltérően szegény Peg Bradfordtól – pontosan tudja, miféle bűncselekményt követett el. Hosszú habozás után azt kérdezte rémülten:

– Maga kicsoda?

– Az egyetlen ember a világon, aki megmenthet az akasztófától.

– Istenem, segíts!

– Segíthet, ha te segítesz nekem.

– Mit kell tennem?

– Mondd meg, ki viszi el a Chartley-ből származó palackokat, és ad helyettük másikakat.

– Nem tudom a nevét, de komolyan! Esküszöm!

– Mikor jön legközelebb?

– Nem tudom. Sosem szól előre, és szabálytalan időközökben jön.

Ez így lehet, gondolta Ned. Óvatos.

Hal felnyögött.

– Istenem, micsoda bolond voltam!

– Az bizony. Miért tetted? Katolikus vagy?

– Olyan vallású vagyok, amilyet mondanak.

– Akkor hát kapzsi vagy.

– Isten bocsássa meg nekem.

– Rosszabbaknak is megbocsátott már. Most pedig figyelj. Annyit kell tenned, hogy folytatod, amit csinálsz. Add oda a futárnak a palackokat, vedd át tőle az újakat, küldd el Chartley-be, és hozd vissza a válaszokat, úgy, ahogy eddig. Rólam pedig egy szót se soha, senkinek!

– Nem értem.

– Nem kell értened. Csak felejtsd el, hogy valaha is találkoztunk. Világos?

– Igen, és köszönöm, hogy irgalmas hozzám.

Nem érdemled meg, te pénzéhes áruló, gondolta Ned. Hangosan azt felelte:

– Addig maradok, amíg meg nem jön a futár, mindegy, mikor lesz.

Két nappal később érkezett. Ned azonnal fölismerte.

Gilbert Gifford volt.

Veszedelmes vállalkozás embereket toborozni egy olyan összeesküvésbe, amelynek célja a királynő megölése. Rollónak nagyon körültekintőnek kellett lennie. Ha nem a megfelelő személyt választja, nagyon nagy bajban lesz.

Megtanulta, hogy egy bizonyos pillantást keressen. Ebben a pillantásban a nemes céltudatosság ötvöződött a következmények gőgös fitymálásával. Nem őrültség volt, csak egyfajta irracionalitás. Néha eltűnődött rajta, vajon az ő tekintetében is ott van-e, de nem hitte: ő rögeszmésen óvatos volt. Ifjúságában talán az ő pillantásában is ott lehetett, de bizonyára elveszítette, máskülönben mostanra felakasztották, kibelezték és felnégyelték volna, ahogy Francis Throckmortonnal és az összes idealista katolikussal történt, akiket Ned Willard elkapott. Amely esetben mostanra a mennyországban lenne, akárcsak ők; de egy ember sem választhatja meg a pillanatot, amikor elindul a nagy útra.

Anthony Babington szemében látni vélte ezt a pillantást.

Három hete figyelte, de csak távolból. Még nem beszéltek egymással. Még csak be sem lépett azokba a házakba és kocsmákba, amelyeket Babington látogatott, mert tudta, hogy ezeket figyelik Ned Willard kémei. Csak olyan helyen ment közel Babingtonhoz, ami nem számított katolikus törzshelynek, ott is akkora sokadalomban, ahol nem tűnt fel: tekézőkben, kakasviadalokon, medvehecceknél, nyilvános kivégzéseken. De nem lehetett örökké óvatoskodni. Eljött az idő, amikor kockáztatnia kellett a bőrét.

Babington fiatalember volt, egy jómódú derbyshire-i katolikus családból származott, amely Rollo egyik titkos papjának adott szállást. Találkozott Stuart Máriával: fiúkorában apród volt Shrewsbury grófnál, akkortájt, amikor a gróf volt a börtönőr; a fiút elbűvölte a rab királynő. Elég volt ennyi? Rollo csak egy módon deríthette ki.

Végül egy bikaviadalon szólította meg.

Ezt a southwarki Paris Gardensben tartották, a folyó déli oldalán. Egy

penny volt a belépődíj, Babington azonban kettőt fizetett a galérián lévő ülőhelyért, hogy távolabb kerüljön az állóhelyeken lökdösődő bárdolatlan, büdös népektől.

A bikát beterelték a ringbe, máskülönben nem korlátozták a mozgását. Beengedtek hat termetes vadászkutyát, amelyek azonnal rárontottak a bikára, igyekeztek elkapni a lábát. A hatalmas bika figyelemre méltóan ügyes volt, forgatta a fejét izmos nyakán, és öklelt. A kutyák félreugrottak, de nem mindig sikerrel. A szerencsésebbek egyszerűen elszálltak, a balszerencséseket a szarván hordozta a bika, amíg le nem rázta őket. Vérszagú volt a levegő.

A közönség bátorítóan ordítozott és rikoltozott, fogadásokat kötöttek, hogy a bika megöli-e a kutyákat, mielőtt összeesne a sebeitől.

Mindenki csak a ringet bámulta.

Rollo a szokásos módon kezdte, hogy a kiszemelt személy rögtön tudja, katolikus pappal van dolga.

– Dicsértessék, fiam – mondta halkan Babingtonnak, és amikor az meglepetten pillantott rá, megvillantotta az aranykeresztet.

Babington elhűlt, és lázba jött.

– Ki maga?

– Jean Langlais.

– Mit akar tőlem?

– Eljött Stuart Mária ideje.

Babington szeme tágra nyílt.

– Ezt hogy érti?

Tudod te, hogyan, gondolta Rollo.

– Guise herceg készen áll egy hatvanezer fős hadsereggel. – Ez túlzás volt, mert a herceg még nem állt készen, és lehet, hogy sosem éri el a hatvanezer főt a hada, ám Rollónak magabiztosságot kellett sugároznia. – A hercegnek térképei vannak valamennyi nagyobb kikötőről a déli és a keleti parton, ahol kihajózhatja az erőit. Van egy

listája a hűséges katolikus nemesekről, beleértve a mostohaapádat, akikre számít, hogy csatlakoznak a támadókhoz, és harcolnak az igaz hit visszatéréséért. – Ez legalább megfelelt a tényeknek.

– Igaz lehet ez? – kérdezte Babington, alig várva, hogy hihessen.

– Csak egyetlen dolog hiányzik, és egy jó emberre van szükségünk, aki pótolja ezt a hiányt.

– Folytassa.

– Egy előkelő, hitében meg nem tántorítható katolikusnak szerveznie kell hozzá hasonló barátokból egy kis csapatot, amely a válság pillanatában kiszabadítja börtönéből Mária királynőt. Te, Anthony Babington vagy ez a kiválasztott.

Elfordult Babingtontól, időt adott neki, hogy ezt megeméssze. A ringből kivonszolták a bikát a döglött vagy döglődő kutyákkal egyetemben, mert következett a délutáni szórakozás fénypontja. A ringben megjelent egy öreg ló, nyergében majommal. A tömeg éljenzett: ez volt a kedvenc mulatságuk. Beengedtek hat fiatal kutyát, és azok tüstént megtámadták a lovat, amely kétségbeesetten próbált kitérni az agyarak elől, de ugráltak a majom után is, amely még nagyobb csábítást jelentett számukra. A nézők üvöltöttek a röhögéstől, amikor a félelmében őrjöngő majom ide-oda rohangált a lovon, sőt egyszer még a fejére is megpróbált felállni.

Rollo nézte Babingtont. Feledve volt minden szórakozás: Babington arca ragyogott a büszkeségtől, a lelkesedéstől és a félelemtől. Rollo szinte olvasott az agyában. Huszonhárom éves volt, és eljött az ő dicső pillanata.

– Mária királynőt a staffordshire-i Chartley Manorban tartják fogva – mondta Rollo. – Oda kell menned felderíteni, de magadra ne vond a figyelmet azzal, hogy megpróbálsz beszélni vele. Amikor kész a terv, írsz neki, megadod a részleteket, és rám bízod a levelet. Én képes vagyok titokban eljuttatni hozzá.

A végzet fénye ragyogott Babington szemében.

– Megteszem – mondta. – Boldogan.

A ringben a ló összeesett. A kutyák elkapták a majmot, és széttépték.

Rollo kezet rázott Babingtonnal.

– Hogyan kereshetem meg önt? – kérdezte Babington.

– Sehogy – felelte Rollo. – Majd jelentkezem.

Ned a londoni Towerbe vitette Giffordot, akinek a jobb karját az egyik őr bal csuklójához kötözték.

– Ez az a hely, ahol az árulókat megkínozzák – mondta társalgási modorban Ned, miközben fölfelé kapaszkodtak a kőlépcsőn. Gifford meg volt rémülve. Bementek egy szobába, ahol volt egy íróasztal és egy kandalló, amelyet, lévén nyár, nem fűtöttek be. Leültek egymással szemközt az asztalhoz. Gifford még mindig oda volt kötözve a mellette álló őrhöz.

A szomszéd szobában sikoltott valaki.

Gifford elsápadt.

– Ki ez? – kérdezte.

– Egy Launcelot nevű áruló – válaszolta Ned. – Azt eszelte ki, hogy lelövi őfelségét, a királynőt, amikor kilovagol a Saint James's Parkba. Ezt a gyilkos tervet elárulta egy másik katolikusnak, történetesen egy hű alattvalónak. – És történetesen Ned ügynökének. – Úgy gondoljuk, hogy Launcelot valószínűleg bolond, és magányos bűnöző, de Sir Francis Walsinghamnek meg kell bizonyosodnia erről.

Gifford sima, fiús arca holtsápadt lett, a keze reszketett.

– Ha nem akarod elszenvedni azt, amit Launcelot, annyit kell tenned, hogy együttműködsz velem – mondta Ned. – Nem nehéz.

– Soha – felelte Gifford, de a hangja reszketett.

– Miután felvetted a leveleket a francia követségen, elhozod hozzám, így én másolatokat készíthetek, mielőtt elvinnéd őket Chartley-be.

– Nem tudja elolvasni – mondta Gifford. – Én sem. Rejtjelezve írták őket.

– Ez legyen az én gondom. – Nednek volt egy Phelippes nevű, lángeszű kódtörője.

– Mária királynő meglátja a feltört pecséteket a leveleken, és tudni fogja, hogy én voltam.

– A pecséteket helyreállítjuk. – Phelippes ügyes hamisító is volt. – Senki sem veszi észre, hogy felnyitottuk.

Gifford elhűlt. Nem is sejtette, milyen szakértő és sokoldalú titkosszolgálata van Erzsébet királynőnek. Ned már az elején gyanította, hogy Giffordnak fogalma sincs, mivel áll szemben.

Ned folytatta:

– Ugyanezt teszed, amikor elhozod a leveleket Chartley-ből. Idehozod nekem, én pedig lemásolom, mielőtt elvinnéd őket a francia követségre.

– Sosem árulom el Mária királynőt.

Launcelot ismét felsikoltott, azután a sikoly elhalt, és a kihallgatott zokogva könyörgött kegyelemért.

– Szerencsés ember vagy – mondta Ned Giffordnak.

Az hitetlenül felhorkant.

– Bizony – erősítette meg Ned. – Látod, nem sokat tudsz. Még annak az angolnak a nevét sem, aki Párizsban beszervezett.

Gifford hallgatott, ám Ned kiolvasta az arcából, hogy a kérdéses angolnak volt neve.

– Jean Langlais-nek nevezi magát – folytatta.

Gifford nem nagyon értett az érzelmei palástolásához. Most is látszott rajta a megdöbbenés.

– Ez nyilvánvalóan álnév, de neked csak ezt árulta el.

Gifford ismét lekókadt attól, hogy Ned ilyen sokat tud róluk.

– Szerencsés vagy, mert hasznodat veszem, és ha megteszed, amit mondok, akkor nem kínoznak meg.

– Nem teszem meg!

Launcelot úgy üvöltött, mint aki a pokolban van.

Gifford elfordult, és a kőpadlóra hányt. Savanyú bűz töltötte be a kis szobát.

Ned fölállt.

– Intézkedem, hogy délután téged kínozzanak meg. Holnap visszajövök és megnézlek. Addigra megváltozik a véleményed.

– Ne, ne, kérem, ne – zokogta Launcelot.

Gifford megtörölte a száját, és azt súgta:

– Megteszem.

– Nem hallom jól – válaszolta Ned.

– Megteszem, az isten verje meg! – mondta hangosabban Gifford.

– Jól van – bólintott Ned. – Oldd el a kötelet – szólt oda az őrnek. – Hadd menjen.

Gifford nem hitt a fülének.

– Elmehetek?

– Ameddig azt teszed, amit én mondok. Figyelni fognak, ne hidd, hogy becsaphatsz.

Launcelot az anyját szólongatta sírva.

– És ha legközelebb visszakerülsz ide, nem lesz menekvés.

– Megértettem.

– Lódulj.

Gifford kiment, Ned hallotta, ahogy eszeveszetten ledübörög a kőlépcsőn. Biccentett az őrnek, aki ugyancsak távozott. Kimerülten hátradőlt a székében. Lehunyta a szemét, de egy perc múlva Launcelot ismét felsikoltott, és Ned nem bírta tovább.

Kijött a Towerből, elindult a Temze partján. A folyami szellő végre megszabadította a hányás szagától, amely makacsul megmaradt az orrában. Körülnézett, látta a csónakosokat, halászokat, házalókat, a szorgosakat és a lustákat, sok száz beszélgető, kiabáló, nevető, ásító, danolászó arcot. Egyik sem sikoltozott kínjában, és nem verejtékezett a rettegéstől. Ez volt a normális élet.

Átment a London Bridge-en a déli partra. Itt élt a legtöbb hugenotta. Kifinomult szövéstechnikákat hoztak magukkal Németalföldről és Franciaországból, és gyorsan boldogultak Londonban. Sylvie jó vevői voltak.

Sylvie egy gerendavázas sorház földszintjén rendezte be a boltját. Jellegzetes londoni épület volt, amelynek minden emelete kiugrott az alatta lévő szint fölé. Az ajtó nyitva állt, Ned belépett. Megnyugtatták a polcokon sorakozó könyvek, a papír és a tinta szaga.

Sylvie éppen egy Genfből érkezett csomagot bontott ki. Fölegyenesedett, amikor meghallotta a férje lépteit. Ned belenézett az asszony kék szemébe, és megcsókolta puha ajkát.

Sylvie eltolta magától, és enyhe francia akcentussal, de angolul kérdezte:

– Mi az ördög történt?

– Kellemetlen feladatot kellett elintéznem. Majd elmondom, de előbb mosakodni szeretnék. – Kiment a hátsó udvarba. Merített egy tállal az esővizes hordóból, kezet és arcot mosott a hideg vízben.

Visszatért a házba, fölment emeleti lakásukba, belevetette magát kedvenc székébe. Lehunyta a szemét, és hallotta, amint Launcelot az anyja után sír.

Sylvie utánajött. Bement a kamrába, fogott egy palack bort, töltött két pohárba. Odaadta férjének az egyik poharat, megcsókolta a homlokát, és mellé ült olyan közel, hogy a térdük összeért. Ned ivott egy kortyot, és megfogta Sylvie kezét.

– Mesélj – szólalt meg az asszony.

– Ma egy embert kínoztak a Towerben. A királynő életét fenyegette. Nem én kínoztam – nem bírom megtenni, nem elég erős a gyomrom ehhez a munkához. De úgy szerveztem, hogy a szomszéd szobában kihallgatást vezessek, így a gyanúsítottam hallhatta a sikolyokat.

– Félelmes.

– Bevált. Egy ellenséges ügynökből kettős ügynököt csináltam. Most már engem szolgál. Mégis hallom azokat a sikolyokat.

– Sylvie megszorította a férje kezét, és hallgatott. Egy idő után Ned hozzátette. – Néha gyűlölöm a munkámat.

– A te érdemed, hogy a Guise herceghez és Pierre Aumande-hoz hasonló emberek nem tehetik azt Angliában, amit Franciaországban. Nem égethetnek meg másokat a hitük miatt.

– De hogy legyőzzem őket, olyanná lettem, mint ők.

– Szó sincs róla – felelte az asszony. – Te nem akarod kötelezővé tenni a református vallást, ők kötelezővé akarják tenni a katolikust. Te a türelmet védelmezed.

– Az elején azt is tettük. De most, ha elkapjuk a bujkáló papokat, kivégezzük őket függetlenül attól, hogy fenyegetik-e a királynő életét. Tudod, mit tettünk Margaret Clitherow-val?

– Ő volt az az asszony, akit Yorkban végeztek ki, amiért katolikus papot bújtatott?

– Igen. Meztelenre vetkőztették, megkötözték, a földre fektették. Azután lefedték a saját háza ajtajával, amire addig rakták a köveket, amíg agyon nem nyomta a súlyuk.

– Ó, istenem, ezt nem tudtam.

– Undorító.

– De hát te sosem akartad, hogy így legyen! Azt akartad, hogy a más hitű emberek jó szomszédok legyenek.

– Ezt akartam, de talán lehetetlen.

– Roger mondott nekem valamit, amit valaha tőled hallott. Nem tudom, emlékszel-e arra az időre, amikor megkérdezte tőled, miért gyűlöli a királynő a katolikusokat.

Ned elmosolyodott.

– Emlékszem.

– Nem felejtette el, amit válaszoltál.

– Talán valami jót. Mit válaszoltam Rogernek?

– Azt, hogy a politikában nincsenek szentek, de a gyarló emberek is jobb hellyé tehetik a világot.

– Tényleg ezt mondtam?

– Roger ezt állítja.

– Jól van – bólintott Ned. – Remélem, igaz is.

A nyár új reményt hozott Alisonnak, aki az időjárással együtt lett mind ragyogóbb. Chartley Manor legbelsőbb köre tudott csak az Anthony Babingtonnal folytatott titkos levelezésről, de Mária megújult jókedve mindenkit fölpezsdített.

Alison derűlátó volt, ám nem elvakultan. Nem bánta volna, ha többet tud Babingtonról. Derék katolikus családból származik, de ez minden, amit el lehet mondani róla. Mindössze huszonnégy éves. Csakugyan képes egy lázadást vezetni a királynő ellen, aki huszonhét éve szilárdan a kezében tartja a hatalmat? Alison ismerni akarta a tervet.

A részleteket 1586 júliusában küldték meg.

A kezdeti levélváltások után, amelyek arra szolgáltak, hogy megteremtsék a kapcsolatot, és mindkét fél megbizonyosodjon a csatorna működéséről, Babington küldött egy vázlatos tervet. A levél söröshordóban érkezett, Mária titkára, Claude Nau dekódolta. Alison beült Máriával és Nauval a királynő hálószobájába, ott olvasták el a levelet.

Mámorító volt!

– Babington azt írja: „nagyszerű és tiszteletre méltó akció”, és „utolsó remény, hogy visszaszerezzük őseink vallását”, de van itt más is – böngészte Nau a megfejtett szöveget. – Hat akciót vázol fel, amelyek szükségesek egy sikeres felkeléshez. Először is Angliát meg kell szállnia egy külföldi erőnek. Másodszor ez az erő legyen elég nagy egy katonai győzelem szavatolásához.

– Mint hallottam, Guise hercegnek hatvanezer embere van – mondta

Mária.

Alison remélte, hogy igaza van.

– Harmadszor ki kell jelölni azokat a kikötőket, ahol ezek a seregek partra szállhatnak, és utánpótlást vehetnek fel.

– Azt hiszem, ez régen megtörtént, és a térképeket elküldték Henri kuzinomnak – mondta Mária. – Noha Babington talán nem tud erről.

– Negyedszer, amikor megérkeznek, jelentős helyi erőknek kell kivonulniuk a fogadásukra, hogy védjék őket partra szállás közben az azonnali ellentámadástól.

– A nép magától felkel! – mondta Mária.

Alison úgy gondolta, hogy az angolokat noszogatni kellhet, ám ez megszervezhető.

– Babington gondolkodott ezen – mondta Nau. – Nyugaton, északon, Dél- és Észak-Walesben, továbbá Lancaster, Derby és Stafford grófságokban is kiválasztott embereket, akiket felséged „helytartóinak” nevez.

Alison úgy vélte, hogy ez imponáló szervezettségre utal.

– Ötödször, Mária királynőt ki kell szabadítani – olvasta Nau. – „Jómagam tíz úriemberrel és száz hívünkkel kiszabadítjuk az ön királyi személyét ellenségeinek kezei közül.”

– Jól van – bólintott Mária. – Sir Amias Pauletnek közel sincs száz őre itt, egyébként jobbára a környező házakban laknak, és nem a Manorban. Mire összetrombitálják őket, mi már régen elmentünk.

Alison egyre jobban eltelt energiával.

– És hatodszor, természetesen meg kell ölni Erzsébetet. Babington azt írja: „A trónbitorló megölésére, minekutána a kiátkozás feloldott minket az engedelmesség alól, hat úriember jelentkezett, valamennyien bizalmas barátaim, akik mint a katolikus ügy lelkes harcosai és felséged odaadó szolgái, hajlandók végrehajtani e tragikus kivégzést.” Azt hiszem, ennél világosabban nem lehet fogalmazni.

Így van, állapította meg Alison, és végigszaladt rajta a hideg a gondolattól, hogy meggyilkolnak egy királynőt.

– Azonnal válaszolnom kell erre – szólalt meg Mária.

Nau aggodalmasan nézett rá.

– Óvatosan kell megfogalmaznunk a levelet.

– Csak egy dolgot válaszolhatok: igen.

– Ha felséged levele rossz kezekbe kerül…

– Megbízható kezekbe helyezzük, és rejtjelezve írjuk.

– De ha rosszra fordulnak a dolgok…

Mária elvörösödött, és Alison tudta, hogy most jön ki rajta az elmúlt húsz év dühe és kétségbeesése.

– Meg kell ragadnom ezt az alkalmat. Máskülönben nincs remény számomra.

– Felséged válasza Babingtonnak bizonyíték lesz az árulásra.

– Hát legyen – felelte Mária.

*

A kémkedéshez sok türelem kell, tűnődött Net 1586 júliusában.

1583-ban abban reménykedett, hogy Francis Throckmorton elvezeti a cáfolhatatlan bizonyítékhoz Stuart Mária árulására, de megcsalatkozott, amikor Leicester gróf rosszindulata arra kényszerítette, hogy idejekorán tartóztassa le Throckmortont. Majd 1585-ben új Throckmortont talált Gilbert Gifford személyében. Ez alkalommal Leicester nem tartózkodott Angliában, hogy ármánykodhasson: Erzsébet királynő elküldte Spanyol Németalföldre annak a hadseregnek az élére, amely a holland protestáns lázadókat segítette spanyol katolikus uraikkal szemben. Leicester csúnyán leszerepelt – ő a kacérkodáshoz és a bájolgáshoz értett, a harchoz és a gyilkoláshoz már nem –, de ez legalább visszatartotta attól, hogy áskálódjon Walsingham ellen.

Következésképpen Ned pozíciója megerősödött. Mária azt képzelte, hogy titkos leveleket küldözget és kap, azonban Ned mindent elolvasott.

Mindazonáltal már július volt, és még hathavi nyomozás után sem találta meg, amit keresett.

Természetesen Mária minden írásában *burkoltan* benne volt az árulás, akár Pierre Aumande-dal, akár a spanyol királlyal levelezett: azonban Nednek olyasmire volt szüksége, amit senki sem vitathat. Babington levele Máriához július elején világos volt, a fiú ezért lógni fog. Ned idegesen várta, mit válaszol Mária. Ezek után egyértelműen meg kell fogalmazni a szándékait, és a válaszával végre talán kimondja maga fölött az ítéletet.

Július 19-én kézhez kapta Mária válaszát. Hét oldal volt.

A titkár, Claude Nau írta és rejtjelezte, mint mindig. Ned átadta Phelippesnek, hogy törje fel, és tűkön ülve várta az eredményt. Semmi mással nem bírt foglalkozni. Hosszú levelet kapott Madridból Jerónima Ruiztól a spanyol udvar belpolitikájáról; háromszor olvasta el, anélkül hogy egyetlen szót értett volna belőle. Feladta, inkább eljött Walsingham házából a Seething Lane-en, hazament a hídon a saját southwarki otthonába, hogy megebédeljen. Sylvie mindig megnyugtatta.

Az asszony bezárta a boltot, és lazacot főzött borban rozmaringgal. Miközben ettek a bolt fölötti ebédlőben, Ned beszámolt Babington leveléről és Mária válaszáról. Sylvie előtt nem volt titka: ők együtt voltak kémek.

Mire befejezték az ebédet, Ned egyik titkára befutott a megfejtéssel.

Franciául írták. Ned nem olvasott olyan könnyedén franciául, mint ahogy beszélt, de a felesége segítségével elboldogult.

Mária azzal kezdte, hogy általánosságban dicsérte Babington tervét.

– Ez már elég, hogy elítéljék árulásért – mondta Ned elégedetten.

– Igazán szomorú – jegyezte meg Sylvie.

Ned felvonta a szemöldökét. Sylvie harcos református volt, aki sokszor az életét kockáztatta a hitéért, mégis megsajnálta Stuart Máriát.

Sylvie észrevette, hogy a férje meglepődött.

– Emlékszem az esküvőjére. Még gyereklány volt, de gyönyörű, és csodálatos élet várt rá. Franciaország királynéja lett. Minden jel arra mutatott, hogy ő a legszerencsésebb leány a világon. És nézd meg, mivé lett.

– Maga kereste magának a bajt.

– Te talán jó döntéseket hoztál tizenhét évesen?

– Hát nem.

– Tizenkilenc éves voltam, amikor hozzámentem Pierre Aumande-hoz. Akkor ki is kereste magának a bajt?

– Értelek.

Ned tovább olvasott. Mária nem maradt meg az általános dicsérgetésnél. Hozzászólt Babington tervének összes pontjához, sürgette, hogy fokozza erőfeszítéseit a megszállók fogadására, egyesítse támogatásukra a lázadókat, szerezzen fegyvert és ellátmányt mindenkinek. Kérte, hogy ismertesse részletesebben az ő kiszabadításának tervét.

– Ez egyre jobb – mondta Ned.

És ami a legfontosabb: sürgette Babingtont, hogy alaposan gondolja át, milyen úton-módon hajtják végre Erzsébet királynő ellen az orgyilkos merényletet.

Amikor Ned ezt a mondatot elolvasta, úgy érezte, mintha malomkő esett volna le a szívéről. Ez vitathatatlan bizonyíték volt. Mária tevékenyen részt vesz a királygyilkosság megtervezésében. Éppen olyan bűnös, mintha ő fogná a kést.

Stuart Máriának vége.

Amikor Rollo megérkezett, Anthony Babington éppen ünnepelt.

Babington és több társa Robert Pooley fényes londoni otthonában ülte körül a sült csirkével, forró vajas hagymával, frissen sült kenyérrel és spanyol borral megrakott asztalt.

Rollót aggasztotta könnyelműségük. Emberek, akik az uralkodó trónfosztására esküdtek össze, ne rúgjanak be fényes délben. Csak hát Rollótól eltérően ők nem cserzett konspirátorok voltak, hanem idealista műkedvelők, akik belevágtak egy fantasztikus kalandba. Fiatalok és urak voltak, ami mérhetetlenül elbizakodottá tette őket.

Rollo megszegte a saját szabályait azzal, hogy eljött Pooley házába. Rendes körülmények között távol maradt azoktól a helyektől, ahol a katolikusok rendszeresen megfordultak, mert az ilyen helyeket figyelték Ned Willard emberei. Viszont egy hete nem látta Babingtont, és tudnia kellett, mi történik.

Addig nézte Babingtont, amíg az észre nem vette, és akkor intett neki. Mivel kínosan érezte magát egy közismert katolikus otthonában, kivezette az ifjút a ház tágas kertjébe, amelyet eper- és fügefák kis gyümölcsöse védett az augusztusi napfénytől. De még ez sem volt elég biztos hely neki, mert csak egy alacsony fal választotta el a forgalmas utcától, ahol nagy lármát csaptak a szekerek, az árusok meg a túloldali építkezésen kalapáló és kiabáló munkások. Ragaszkodott hozzá, hogy menjenek át a kertből a szomszéd templom árnyas tornácára, és ott végre megszólalt.

– Mi történik itt? Minden úgy leült.

– Derüljön fel a homloka, Monsieur Langlais! – felelte vidáman Babington. – Jó híreim vannak! – Elővett a zsebéből egy köteg papírt, és lendületes mozdulattal átnyújtotta.

Rejtjelezett levél volt a megfejtéssel együtt, amelyet Babington írt. Rollo kiállt az árkádsorba, és elolvasta a napfényben. Franciául volt, Stuart Mária küldte Babingtonnak. Egyetértett minden tervével, és alaposabb előkészületekre biztatta.

Rollo aggodalma elszállt. A levél mindent tartalmazott, amiben reménykedett. Megvan a terv záróköve! Ezt most elviszi Guise herceghez, aki azonnal mozgósítja a seregét a támadáshoz. Erzsébet istentelen huszonnyolc éves zsarnokságának csaknem vége.

– Jól csináltad – mondta. Zsebre tette a levelet. – Holnap indulok Franciaországba. Amikor visszatérek, hozom Isten felszabadító hadseregét.

Babington hátba vágta.

– Jól van, öregem! – mondta. – Most pedig jöjjön és ebédeljen velünk.

Rollo éppen el akarta hárítani az invitálást, de mielőtt megszólalhatott volna, az ösztönei riadót fújtak. Elkomorodott. Valami nincs rendben. Az utca elcsöndesedett. A szekerek megálltak, az árusok nem kínálták kiáltozva áruikat, az építkezésen abbamaradt a zajongás. Mi történt?

Megragadta Babington könyökét.

– El kell tűnnünk! – mondta.

Babington elnevette magát.

– Mi az ördögért? Pooley ebédlőjében van egy hordócska a legjobb borból, és csak félig üres!

– Pofa be, te hülye, és kövess, ha kedves az életed! – Rollo belépett a néma, félhomályos templomba, sietve keresztülvágott a hajón a túloldali kis ajtóhoz. Résnyire nyitotta; az utcára vezetett. Kilesett rajta.

Amitől tartott, bekövetkezett: Pooley házát megrohanták.

Fegyveresek vettek föl pozíciót az utcán. A kőművesek, az árusok és a járókelők szorongó némasággal kémlelték őket. Pár méterre Rollótól két nagydarab, kardot viselő ember állt be a kertkapuhoz, nyilvánvalóan azért, hogy elkapják, aki menekülni próbál. Most feltűnt Ned Willard, és dörömbölt Pooley házának ajtaján.

– A pokolba! – mondta Rollo. Az egyik fegyveres fordulni kezdett felé, úgyhogy sietve becsukta az ajtót. – Ránk találtak.

– Kicsoda? – rémüldözött Babington.

– Willard. Walsingham jobbkeze.

– Itt megbújhatunk.

– Nem sokáig. Willard alapos. Megtalál, ha maradunk.

– Akkor mit csinálunk?

– Nem tudom. – Rollo ismét kilesett. Pooley házának ajtaja most nyitva

állt, Willard pedig eltűnt, feltehetőleg bent van. A katonák idegesen várták az akciót, gyanakodva nézegettek ide-oda. Rollo újból becsukta az ajtót. – Milyen gyorsan tudsz futni?

Babington böffentett és elsápadt.

– Maradok és harcolok – mondta nem valami meggyőzően. A kardja után tapogatózott, de nem volt nála: Rollo úgy sejtette, hogy egy kampón lóg Pooley előszobájában.

Ekkor bégetést hallott.

Összevonta a szemöldökét. Fülelt, és rájött, hogy nem egy birkát hall, hanem egy egész nyájat. Eszébe jutott, hogy az utcában van egy vágóhíd. Egy paraszt terelte a nyáját a vágóhídra, ilyesmi naponta megesik a világ minden városában.

A hang közeledett.

Harmadszor is kinézett. Már látszott a nyáj, és a szaga is érződött. Volt vagy száz birka, széltében megtöltötték az utcát. A gyalogosok szidalmazták őket, és behúzódtak a kapualjakba, hogy utat adjanak a nyájnak. Az első sor odaért Pooley ajtajához, és Rollo ráeszmélt, hogyan menthetik meg őket a birkák.

– Készülj – mondta Babingtonnak.

A fegyveresek dühösek voltak, amiért ki kell térniük az állatok elől, de semmit nem tehettek. Ha emberek lökdösték volna őket, kardot rántanak, de a már egyébként is rémült birkákat semmiféle erőszakkal sem vehették rá arra, hogy ne kövessék egymást a halálba. Rollo nevetett volna, ha nem félti az életét.

Mire a vezérbirkák elhaladtak a kertkapuban álló fegyveresek előtt, már az összes katona a nyáj foglya volt. Ekkor Rollo megszólalt:

– Most! – és feltépte az ajtót.

Nyomában Babingtonnal kiugrott az ajtón. Két másodperccel később már elvágták volna az útjukat a birkák. Végigfutott az utcán, mögötte Babington léptei dobogtak.

– Állj! Állj! – ordították a fegyveresek. Rollo hátrapillantott. Néhányan megpróbáltak keresztülvergődni a nyájon, hogy üldözőbe vegyék őket.

Ferde vonalban keresztülszáguldott az utcán, el egy kocsma előtt. Egy naplopó, aki sört nyakalt egy bödönből, kinyújtotta a lábát, hogy elgáncsolja, de Rollo kikerülte. Mások csak bámultak. A londoniak nem rajongtak a katonákért, akik gyakran gorombák, különösen, amikor isznak; néhány ácsorgó még meg is éljenezte a menekülőket.

Egy perccel később szakállas puska dördült, ám Rollo nem érezte a becsapódást, és Babington lépteinek üteme sem változott, így hát a lövés nem talált. Újabb dörrenés hallatszott, ami hasonlóan nem járt eredménnyel azt leszámítva, hogy az ácsorgók iszkoltak fedél alá vagy más fedezékbe, nagyon jól tudva, hogy a golyók nem mindig oda mennek, ahova a cső céloz.

Rollo befordult egy mellékutcába. Ott egy fütyköst szorongató ember tiltóan fölemelte a kezét, és azt ordította:

– Városi őrség! Állj! – A városi őröknek joguk volt megállítani és kifaggatni minden gyanús alakot. Rollo megpróbálta kikerülni, de a fütykös lesújtott a vállára. Elveszítette az egyensúlyát és elesett. Félregurult, és éppen időben nézett vissza, hogy lássa, amint Babington ökle halántékon csapja a városi őrt, aki elterül.

Rollo igyekezett felállni, de túlságosan kábult volt, és visszarogyott a földre.

Babington felsegítette, és továbbrohantak.

Befordultak egy újabb sarkon egy sikátorba, amely egy piacra vezetett. Ott lépésre lassítottak. Egy házaló rá akart sózni Rollóra egy röplapot a pápa bűneiről, egy prostituált felajánlotta, hogy mindkettejüket megcsinálja egy fuvar áráért. Rollo visszanézett, de senki sem üldözte őket. Megmenekültek. Talán a többiek közül is sikerült néhánynak a zűrzavarban.

– Isten elküldte angyalait, hogy segítsenek nekünk – mondta

ünnepélyesen Rollo.

– Birka alakjában – felelte Babington, és jót nevetett.

Alison elhűlt, amikor a pokróc Sir Amias Paulet fölvetette Stuart Máriának, hogy nem volna-e kedve csatlakozni hozzá meg néhány helyi úriemberhez egy szarvasvadászaton. Mária szeretett lovagolni és szerette a társaságot is, ezért kapott az alkalmon, hogy egyszerre mindkettőnek szerét ejtheti.

Alison segített neki felöltözni. Mária csinosnak és királyinak akart látszani azok előtt, akik hamarosan az alattvalói lesznek. Szürkülő hajára parókát tett, és rögzítette egy kalappal.

Alison és Nau titkár is velük tarthatott. Kilovagoltak Chartley udvarából, át a vizesárkon, azután megindultak a fenyéren át a faluhoz, ahol a vadásztársaság találkozott.

Alisont felpezsdítette a napfény, a szellő és a kilátások. Sok összeesküvést szőttek már a királynő kiszabadítására, Alison keserű csalódások sorozatán volt túl, ám ez most különbözött az összes korábbitól, mert itt mindent figyelembe vettek.

Három hét telt el azóta, hogy Mária válaszolt Anthony Babingtonnak, és jóváhagyta a tervét. Mennyit kell még várniuk? Alison megpróbálta kiszámolni, hány napba kerül, hogy Guise herceg riadóztassa a hadát. Két hét? Egy hónap? Talán ő és Mária hallhatnak pletykákat a támadásról. Most már bármelyik napon megérkezhet Angliába a hír, hogy flotta gyülekezik Franciaország északi partjánál, és sok ezer páncélos katona száll hajóra a lovával. Vagy talán a herceg elővigyázatból folyócskákban és titkos kikötőkben rejtegeti a flottáját az utolsó percig, hogy váratlanul csaphasson le az angolokra?

Javában töprengett, amikor vágtató lovascsapatot pillantott meg a távolban. Nagyot dobbant a szíve. Lehet, hogy a szabadítók?

A lovasok közeledtek. Hatan voltak. Alison szíve sebesen vert. Vajon

Paulet felveszi a harcot? Két fegyverest hozott, de a másik csapat többszörös túlerőben van.

A csoport vezetőjét nem ismerte. A benne fortyogó izgalom ellenére is feltűnt neki, milyen drága ruhát visel: zöld gyapjúszövet volt, burjánzó hímzéssel. Bizonyára Anthony Babington.

Pauletre nézett, és nem értette, miért olyan nyugodt. Gyorsan közeledő lovasok nyílt vidéken általában rosszat jelentenek, de Paulet mintha még várta is volna őket.

Ismét a lovasokat nézte, és iszonyodva ismerte föl a vékony sereghajtóban Ned Willardot. Vagyis a lovasok nem a megmentőik! Willard immár negyedszázada a végzet hírnöke volt Máriánál. Már ötven felé járt, sötét haja őszbe vegyült, arcát barázdák szántották fel. Noha ő lovagolt leghátul, Alison tudta, hogy ő a csoport valódi vezetője.

Paulet bemutatta a zöld ruhás férfit, mint Sir Thomas Gorgest, Erzsébet királynő küldöttjét, és Alisont hideg félelem rohanta meg, hideg, akár a sír.

Gorges odafordult Máriához, és előadott egy nyilvánvalóan betanult mondatot:

– Madame, őfelsége a királynő nagyon különösnek találja, hogy ön a kettejük szerződése és egyezsége dacára összeesküszik ellene és országa ellen, amit el sem tudott hinni, amíg nem látta ennek meggyőző bizonyítékait a saját szemével.

Alison rádöbbent, hogy nincs itt semmiféle szarvasvadászat. Paulet ezt találta ki, hogy elválassza Máriát udvartartásának nagyobb részétől.

Az iszonyú meglepetés annyira kizökkentette Máriát, hogy elvörösödött, és alig bírt összefüggően beszélni.

– Én soha… Mindig jó nővér voltam… Én Erzsébet barátja vagyok…

Gorges mintha meg se hallotta volna.

– Azokat a szolgáit, akikről tudjuk, hogy bűnösek, elvisszük öntől.

– Nekem vele kell maradnom! – szólalt meg Alison.

Gorges Willardra nézett, aki kurtán megrázta a fejét.

– Maga a többi szolgával marad – mondta Alisonnak Gorges.

Mária a titkárához fordult.

– Ne hagyd, hogy ezt tegyék!

Nau rettegett, Alison sajnálta. Mit tehet egy titkár?

Mária leszállt a lováról. és a földre ült.

– Nem megyek! – közölte.

Willard most szólalt meg először.

– Menj oda, ahhoz a házhoz – mondta a csapat egyik tagjának, és egy nagy tanyaházra mutatott, amely másfél kilométerre állt, félig elrejtve a fák között. – Bizonyára van kordéjuk. Hozd ide. Ha szükséges, megkötözzük Stuart Máriát, és föltesszük a kocsira.

Mária fölállt, megadta magát.

– Lovon megyek – mondta csüggedten. Visszaszállt a nyeregbe.

Gorges odaadott Pauletnek egy papírt, feltehetőleg a letartóztatási parancsot. Paulet elolvasta, és bólintott. Megtartotta a papírt, talán bizonyítékot akart – arra az esetre, ha valami balul ütne ki –, hogy parancsra engedte el Máriát.

Mária sápadt volt, és reszketett.

– Kivégeznek? – kérdezte elcsukló hangon.

Alison legszívesebben elsírta volna magát.

Paulet megvetően mérte végig Máriát. Kegyetlenül hosszú szünet után válaszolt neki.

– Ma nem.

A csapat indulni készült. Egyikük hátulról megrúgta Mária lovát. Az állat megugrott, Mária megbillent rajta; azonban jó lovas volt, fent maradt a nyeregben. Lova elindult, a többiek körülvették.

Alison sírva figyelte, amint Mária ellovagol, feltehetőleg egy újabb börtönbe. Hogy történhetett ez? Csakis úgy, hogy Ned Willard fölfedezte Babington összeesküvését.

Paulethez fordult.

– Mit csinálnak vele?
– Bíróság elé kerül árulásért.
– És azután?
– Azután megbűnhődik a bűneiért – felelte Paulet. – Legyen meg Isten akarata.

*

Babington megfoghatatlannak bizonyult. Ned minden londoni házat átkutatott, ahol az összeesküvő megszállt, de semmit nem talált. Országra szóló embervadászatot szervezett, személyleírást adott Babingtonról és társairól a seriffeknek, kikötőmestereknek és a grófságok kormányzóinak. Két embert elküldött Babington szüleinek derbyshire-i házába. Mindenkit halálbüntetéssel fenyegetett, aki bármilyen módon segíti az összeesküvőket a szökésben.

Valójában nem különösebben érdekelte Babington, aki többé nem jelentett veszélyt. Az összeesküvését szétzúzták, Máriát eltávolították, az összeesküvők zömét a londoni Towerben vallatták, Babingtonnak bujdosnia kellett. Az összes katolikus nemes, aki felkészült az invázió támogatására, alighanem visszavitte régi páncélját a fegyvertárba.

Mindazonáltal Ned hosszú és komor tapasztalatból tudta, milyen könnyen nő ki egy újabb összeesküvés a régi hamvaiból. Módot kellett találnia rá, hogy ezt meghiúsítsa. Stuart Máriát a perrel mindenki szemében le kell járatni – kivéve persze legfanatikusabb támogatóit.

Még egy ember volt, akit mindenáron el akart kapni. Minden fogoly megemlítette kihallgatás közben Jean Langlais-t. Valamennyien azt mondták róla, hogy nem francia, hanem angol, néhányan találkoztak is vele az Angol Kollégiumban. Magas, ötvenes férfi, a feje búbja kopaszodik, és nincs különösebb jellegzetessége. Senki nem tudta a valódi nevét, vagy hogy honnan jött.

Maga a tény, hogy ilyen keveset tudnak egy ennyire fontos emberről, azt sugallta Nednek, hogy Langlais rendkívül hozzáértő, és éppen ezért veszedelmes.

Robert Pooley bevallotta, hogy Langlais és Babington az ő házában tartózkodott a rajtaütés előtt. Valószínűleg kettejüket látták a fegyveresek, ahogy kirohannak a szomszédos templomból. Szökésüket segítette egy birkanyáj, amely eltorlaszolta az utcát. Ned hajszál híján elkapta őket. De valószínűleg még mindig együtt vannak az utolsó szabadlábon lévő néhány összeesküvővel.

Tíz napba került, hogy lenyomozza őket.

Augusztus 14-én egy rémült lovas érkezett tajtékos lován a Seething Lane-re. Ifjú tagja volt a közismerten katolikus, de árulással nem gyanúsított Bellamy családnak. Babington és szökevény cimborái beállítottak a család otthonába, Uxendon Hallba, Harrow-on-the-Hill falu közelében, amely húsz kilométerre van Londontól. Kimerültek és éhesek voltak, menedékért könyörögtek. A Bellamy család adott nekik ételt és italt – állításuk szerint azért, mert Babingtonék halálosan megfenyegették őket –, de ragaszkodtak hozzá, hogy a bujdosók hagyják el a házat, és menjenek tovább. Most a család rettegett, hogy őket is felakasztják mint tettestársakat, és mindenáron bizonyítani akarták a hűségüket, segítve a hatóságokat az összeesküvők kézre kerítésében.

Ned azonnal nyergeltetett.

Ő és fegyveresei jól meghajtották a lovaikat, így nem egészen két óra alatt odaértek Harrow-on-the-Hillbe. Nevének megfelelően a falu a mezőkből kiugró domb tetején kuporgott, és egy iskolával dicsekedhetett, amelyet nemrég alapított egy helyi parasztgazda. Ned megállt a falu fogadójánál, és megtudta, hogy egy csoport gyanúsan sáros idegen jött arra korábban gyalogszerrel. Északnak tartottak.

A fiatal Bellamy vezetésével a csapat folytatta útját Harrow egyházközség határáig, amelyet egy ősi homokkő kolonc jelölt, utána

keresztülvágtak a szomszéd falun, amelyet Bellamy szerint Harrow Wealdnek hívtak. Túl a falun, egy Szarvasbika nevű fogadónál érték utol az üldözötteket.

Ned és emberei kivont karddal, harcra készen mentek be az épületbe, de Babington kis csoportja nem tanúsított ellenállást.

Ned keményen nézett rájuk. Szánalmas látványt nyújtottak, a hajukat ügyetlenül vágták le, az arcukat valaminek a levével mázolták be, gyatra álcázásul. Puha ágyhoz szokott fiatal nemesek voltak, most pedig már tizedik napja kemény volt a nyoszolyájuk. Szinte mintha megkönnyebbültek volna, hogy elfogták őket.

– Melyikük Jean Langlais? – kérdezte Ned.

Egy pillanatig senki sem válaszolt.

Azután Babington azt mondta:

– Ő nincs itt.

Ned végtelenül elkeseredett 1587 februárjára. Mint Sylvie-nek mondta, azon gondolkodik, hogy kilép a királynő szolgálatából. Visszavonul az udvari élettől, a továbbiakban csak Kingsbridge parlamenti képviselője lesz, és segít Sylvie-nek a könyvesbolt vezetésében. Kevésbé izgalmas, de boldogabb életet él.

Az elkeseredés oka maga Erzsébet volt.

Ned minden tőle telhetőt elkövetett, hogy megszabadítsa Erzsébetet a fenyegetéstől, amelyet Stuart Mária jelentett. Máriát most a northamptonshire-i Fotheringhay-kastélyban tartották, és noha végül engedélyezték, hogy magával vihesse a szolgáit, Ned gondoskodott róla, hogy a kőkemény Sir Amias Paulet is vele menjen, és irgalmatlanul betartassa a biztonsági előírásokat. Októberre az általa összegyűjtött bizonyítékokat bemutatták Mária tárgyalásán, akit bűnösnek mondtak ki árulásban. Novemberben a parlament halálra ítélte. December elején országszerte kihirdették az ítéletet, és mindenki örvendezett. Walsingham

azonnal megszövegezte a halálos ítéletet. Erzsébetnek már csak alá kellett írnia, hogy végrehajthassák a kivégzést. Ned régi mentora, William Cecil, aki most Lord Burghley volt, egyetértett a megfogalmazással.

Csaknem két hónappal később Erzsébet még mindig nem írta alá.

Ned csodálkozására Sylvie együttérzett Erzsébettel.

– Nem akar megölni egy királynőt – mondta. – Rossz példa lenne. Ő maga is királynő. Nem ő az egyetlen, aki így érez. Európa minden uralkodója fel lesz háborodva, ha kivégezteti Máriát. Ki tudja, milyen bosszút állnak rajta?

Ned nem így látta a dolgot. Egész életét annak szentelte, hogy megvédje Erzsébetet, és úgy érezte, a királynő lekicsinyli az erőfeszítéseit.

Mintegy Sylvie véleményének támogatására február elsején Franciaország és Skócia követei Erzsébet elé járultak a Greenwich-palotában, hogy Mária életéért könyörögjenek. A királynő egyik országgal sem akart összeveszni. Nemrégiben írta alá a békeszerződést VI. Jakab skót királlyal, Mária fiával. Másrészt Erzsébet élete továbbra is veszélyben forgott. Januárban egy William Stafford nevű ember bevallotta, hogy meg akarta mérgezni. Walsingham, hogy erősítse Mária kivégzésének társadalmi támogatottságát, úgy tette közhírré a bűnesetet, mintha Stafford sokkal közelebb járt volna céljának megvalósításához, mint a valóságban. A Stafford-ügy minden túlzás ellenére is vérfagyasztó emlékeztető volt arra, hogy Erzsébet sosem érezheti magát teljes biztonságban, amíg Mária él.

Miután a követek távoztak, Ned úgy döntött, ismét Erzsébet elé terjeszti a halálos ítéletet. Talán ma olyan hangulatban lesz, hogy aláírja.

Most William Davisonnal dolgozott, aki Walsingham helyett látta el az államminiszter feladatait, mert Walsingham éppen megbetegedett. Davison elfogadta Ned tervét – Erzsébet minden tanácsadója tűkön ülve várta, hogy essenek már túl az egészen. Davison és Ned betette a halálos ítéletet egy aláírandó papírköteg közepébe.

Ned tudta, hogy Erzsébetet nem lehet bolonddá tenni ilyen fortéllyal. De talán a királynő úgy tesz, mintha mégis. Mert igazából szeretné aláírni, de úgy, hogy utána kijelenthesse, sose akarta. Hát, ha ez a szándéka, Ned megkönnyíti a dolgát.

Amikor belépett a fogadóterembe, megkönnyebbülve látta, hogy Erzsébet jó hangulatban van.

– Milyen enyhe az idén a február – mondta. Gyakran kínozták hőhullámok, Sylvie azt mondta, ez a kora miatt van, hiszen ötvenhárom éves. – Jól vagy, Davison? – kérdezte Erzsébet. – Eleget mozogsz? Túl keményen dolgozol.

– Köszönöm felséged kegyes érdeklődését, nagyon jól vagyok – felelte Davison.

A királynő nem évődött Neddel. Tisztában volt vele, hogy Nedet bosszantja a halogatása. Sose leplezte az érzelmeit Erzsébet előtt, aki túlságosan jól ismerte, majdnem annyira, mint Sylvie.

Erzsébetnek kiváló megérzései voltak, amit most is bebizonyított, még mindig Davisonhoz intézve a szót:

– Abban a papírkötegben, amelyet úgy szorítasz a szívedre, mint kedves gyermekedet, benne van a halálos ítélet is?

Ned ostobán érezte magát. Fogalma sem volt, honnan jött rá a királynő.

– Igen – vallotta be Davison.

– Add ide.

Davison kivette a kötegből az iratot, és meghajolva átadta a királynőnek. Ned félig-meddig azt várta, hogy leteremti őket, amiért megpróbálták rászedni, ám Erzsébet nem tett ilyet. Mivel gyengült a szeme, karnyújtásnyira tartva olvasta el az ítéletet, majd azt mondta:

– Hozzatok tollat és tintát.

Ned elhűlve ment oda egy asztalkához, és összeszedte, ami kellett.

Tényleg aláírja? Vagy még mindig őt ugratja, úgy, ahogy azokat az európai hercegeket ugratta, akik feleségül akarták venni? Sosem ment

férjhez: talán sohasem írja alá Stuart Mária halálos ítéletét.

Erzsébet kivette Ned kezéből a tollat, és megmártotta a kalamárisban, amelyet Ned tartott elé. Habozott, kifürkészhetetlen mosollyal nézett a férfira, azután egyetlen lendülettel aláírta az ítéletet.

Ned, aki alig hitt a szemének, átvette a papírt, továbbadta Davisonnak.

A királynő szomorúnak látszott.

– Nem sajnáljátok, hogy ilyet kell végignéznetek?

– Inkább lássam felségedet élve, még akkor is, ha ez egy másik királynő életébe kerül – felelte Davison.

Jó válasz, gondolta Ned, arra emlékezteti Erzsébetet, hogy Mária megöletné, ha tudná.

– Adjátok át ezt az iratot a Lordkancellárnak, hogy lássa el a Nagy Pecséttel.

Még jobb, gondolta Ned. Valóban komolyan beszél.

– Igenis, felség – felelte Davison.

– De tartsátok titokban, amennyire lehet – intette Erzsébet.

– Igenis, felség.

Nagyon jó, hogy Davison igenisfelségezik, gondolta Ned, de mi az ördögre gondolt Erzsébet, amikor azt mondta, tartsák titokban ezt az iratot? Úgy döntött, nem kérdezi meg.

Erzsébet most felé fordult.

– Mondd meg Walsinghamnek, mit tettem. – Gunyorosan folytatta: – Olyan megkönnyebbülés lesz, hogy abba fog belehalni.

– Annyira nem beteg, hála az égnek – felelte Ned.

– Mondd meg neki, hogy a kivégzést Fotheringhay falai között kell végrehajtani, nem a várudvaron. Ne legyen nyilvános.

– Rendben van.

A királynő mintha elmélázott volna.

– Ha legalább valami hű ember sújtana le titokban – mondta halkan, egyik férfira sem nézve. – Azért nem hibáztathatna a francia és a skót

követ.

Ned megdöbbent. A királynő gyilkosságot javasol. Azonnal eldöntötte, hogy ehhez a tervhez nem lehet köze, még annyira sem, hogy másoknak megemlítse. Egy királynőnek túl könnyű letagadni egy ilyen javaslatot, és utána, igazának bizonyságául, felköttetni a gyilkost.

Erzsébet őt nézte, de mikor megérezte benne az ellenállást, Davisonra pillantott, aki ugyancsak nem szólt. A királynő felsóhajtott, és azt mondta.

– Írjatok Sir Amiasnak Fotheringhaybe. Legyen benne, hogy az uralkodó fájlalja, amiért nem talált más módot Stuart Mária életének megrövidítésére, tekintve, hogy milyen nagy veszélyben forog Erzsébet a nap minden órájában.

Ez még az ő mércéjével is kegyetlenség volt. „Az élet megrövidítése" még szépítő körülírásnak sem nevezhető. Ám Ned jobban ismerte Pauletet. Kemény börtönőr volt, de rideg erkölcse, amely miatt olyan szigorúan bánt a foglyával, azt sem engedné, hogy megölje. Nem tudná meggyőzni magát, hogy a gyilkosság Isten akarata. Megtagadná Erzsébet kérését, aki valószínűleg megbüntetné érte. A királynőnek kevés türelme volt azokhoz, akik nem engedelmeskedtek neki.

Elbocsátotta Davisont és Nedet.

Kint az előszobában Ned halkan odaszólt Davisonnak:

– Amint a parancsot lepecsételték, javaslom, adja oda Lord Burghley-nek. Ő valószínűleg összehívja a belső tanács rendkívüli ülését. Hitem szerint arra szavaznak, hogy a parancsot azonnal küldjék tovább Fotheringhaybe, anélkül hogy még egyszer megvitatnák őfelségével. Mindenki azt akarja, hogy minél előbb megtörténjen a dolog.

– Hát maga mit csinál? – kérdezte Davison.

– Én? – nézett rá Ned. – Én fogadok egy hóhért.

Stuart Mária kis udvartartásában a királynő volt az egyetlen, aki nem sírt.

Az asszonyok egész éjszaka ott ültek az ágya körül. Senki sem aludt. A

csarnokból idehallatszott az ácsok kopácsolása, akik a vesztőhelyet építették. Mária szűk lakosztályának szobáin kívül egész éjjel súlyos csizmák dübörögtek a folyosón: az ideges Paulet szökéstől tartva megkettőzte az őrséget.

Mária hatkor kelt. Még sötét volt. Alison gyertyafénynél öltöztette föl. Mária sötétvörös alsószoknya és mélyen kivágott, vörös szatén ingváll mellett döntött. Erre fekete szaténszoknyát és arannyal hímzett, rövid fekete szaténköpenyt vett, amelynek hasítékos ujján kilátszott a bíborbélés. Prémgallérral tartotta távol a sivár Fotheringhay dermesztő hidegét. Alison segített föltennie a fehér főkötőt, amelynek hosszú csipkefátyla a földig ért, és erről eszébe jutott az a csodálatos, kékesszürke bársonyuszály, amelyet ő vitt Mária esküvőjén Párizsban annyi szomorú éve.

Mária egyedül ment be a kis oratóriumba, hogy imádkozzon. Alison és a többiek kint maradtak. Várakozás közben pirkadni kezdett. Alison kinézett egy ablakon, és látta, hogy szép, fényes napjuk lesz. Valahogy feldühítette ez az érdektelen részlet.

Nyolcat ütött az óra. Kisvártatva hangosan, türelmetlenül kopogtattak Mária lakosztályának ajtaján, és egy férfihang azt kiáltotta:

– A lordok várják a királynőt!

Egészen mostanáig Alison nem hitte el igazán, hogy megölik a királynőt. Úgy képzelte, hogy az egész csak játék, áltatás, amelyet vagy Paulet talált ki valamilyen gyűlöletes célból, vagy Erzsébet, aki az utolsó percben elküldi a kegyelmi határozatot. Eszébe jutott, hogy William Appletreenek, aki rálőtt Erzsébetre, amikor a királynő bárkán jött lefelé a Temzén, színpadiasan akkor kegyelmeztek meg, amikor már a vérpadon állt. De ha a lordok itt vannak, hogy tanúi legyenek a kivégzésnek, akkor az valódi lesz. A szíve ólomként nyomta a mellét, a lába elgyengült. Legszívesebben lefeküdt volna, lehunyta volna a szemét, hogy örökre elalhasson.

De kísérnie kellett királynőjét.

Bekopogtatott a kápolnába, és benézett. Mária az oltár előtt térdelt, latin nyelvű imakönyvét fogva.

– Még egy percet kérek, hogy befejezzem imáimat.

Alison továbbította ezt az üzenetet a bezárt ajtón át, csakhogy a kint várakozó emberek nem voltak engedékeny hangulatban. Az ajtó felpattant, és belépett a seriff.

– Remélem, nem kényszerít, hogy odavonszoljuk – mondta olyan kétségbeesetten, hogy Alison egy pillanatra megsajnálta, amin maga is elcsodálkozott.

A seriff kopogtatás nélkül nyitott be a kápolnába. Mária azonnal fölállt. Sápadt volt, de nyugodt, és Alison, aki jól ismerte, rögtön megnyugodott. Az uralkodói fenség átsegíti Máriát az előtte álló megpróbáltatáson. Az udvarhölgy fellélegzett: szörnyű lett volna végignézni, hogy Mária az életével együtt a méltóságát is elveszíti.

– Kövessen – mondta a seriff.

Mária visszafordult, leakasztott az oltár fölötti kampóról egy elefántcsont keresztet, majd rögtön elindult a seriff után, egyik kezével a keresztet, a másikkal az imakönyvet szorítva nagy melléhez. Alison követte.

Mária majdnem tíz centivel magasabb volt a seriffnél. A betegségtől és a bezártságtól meggörbült és elnehezedett, ám most gondja volt rá, hogy egyenes gerinccel, büszke arccal, egyenletes járással haladjon. Alison szomorú büszkeséggel nézte.

A kis előszobában megálltak.

– A királynő innen egyedül jön – mondta a seriff.

Mária szolgálói tiltakoztak, de a férfi nem engedett.

– Őfelsége Erzsébet királynő parancsa – mondta.

Ekkor megszólalt Mária, magas, határozott hangon.

– Nem hiszek önnek – mondta. – Erzsébet, a szűz királynő sosem ítélné egy asszonytársát arra, hogy szolgálóhölgyei nélkül haljon meg.

A seriff ügyet sem vetett rá. Kinyitotta a csarnok ajtaját.

Alison meglátott egy fekete szövettel bevont, fél méter magas emelvényt, amelyet nemesek álltak körül.

Mária beállt a küszöbre, hogy az ajtót ne lehessen becsukni, és azt kiáltotta az egész csarnokot betöltő hangján:

– Könyörgöm lordságaitoknak, engedjék be velem együtt asszonyaimat, hogy később jelenthessék halálom módját.

– Még beáztatják keszkenőiket a vérébe, hogy aztán istentelen ereklyeként használják babonás bolondok – mondta valaki.

Valaki máris aggódik, milyen hatással lesz a közvéleményre ez a kivégzés, gondolta Alison. Nem számít, mit tettek, gondolta vadul; azokat, akik részt vettek ebben az ocsmány előadásban, örök gyűlölet és undor fogja övezni.

– Nem tesznek ilyet! – felelte Mária. – Erre a szavamat adom.

A lordok közelebb mentek egymáshoz. Alison hallotta a dünnyögésüket, majd azt mondta egy hang:

– Rendben van, de csak hatan.

Mária beleegyezett, sorra rámutatva azokra, akiket magával akart vinni – az első Alison volt –, azután elindultak.

Alison most már az egész termet látta. Középen volt az emelvény. Két ember ült rajta támlátlan széken, akikben fölismerte Kent és Shrewsbury grófjait. Az előtt volt az ugyancsak feketével bevont tőke. A padlóra kikészítették a frissen fent, hatalmas favágó fejszét.

Az emelvény előtt még két szék volt. Az egyikben Paulet ült, a másikban valaki, akit Alison nem ismert. Oldalt egy nagydarab alak állt munkásruhában, az egyetlen a teremben, aki így öltözött. Alison nem értette, aztán rájött, hogy ő a hóhér. Fegyveres katonák vontak gyűrűt az emelvény körül. A körön kívül nézők szorongtak: egy kivégzéshez tanúk kellenek.

Alison felfedezte a tömegben Sir Ned Willardot, aki a legtöbbet tette

azért, hogy eljöjjön a mai szörnyű nap. Minden alkalommal túljárt Erzsébet ellenségeinek az eszén. Mégsem látszott diadalmasnak, inkább döbbenten bámulta az emelvényt, a fejszét és a halálra ítélt királynőt. Alison jobban szerette volna, ha kárörvendő, akkor jobban tudta volna gyűlölni.

Fatörzsek izzottak a hatalmas kandallóban, de nem melegítettek. Alison úgy érezte, hogy a terem hidegebb, mint a napsütötte udvar az ablakokon túl.

Mária elindult az emelvényhez. Ahogy odaért, Paulet felállt, és a kezét nyújtotta, hogy fölsegítse a lépcsőn.

– Köszönöm – mondta a királynő, de nem hagyta hidegen az udvarias gesztus kegyetlen iróniája, mert keserűen hozzátette: – Ez az utolsó gond, amelyet valaha is okozni fogok önnek.

Magasra emelt fejjel hágott föl a három lépcsőfokon.

Azután nyugodtan helyet foglalt a zsámolyon.

Mozdulatlanul, kifejezéstelen arccal ült, miközben felolvasták az ítéletet, de mikor egy lelkész imádkozni kezdett, hangosan és dagályosan kérve Istent, hogy az utolsó pillanatban térítse át őt protestánsnak, tiltakozott.

– Az ősi római katolikus hitben nőttem föl – mondta fejedelmi határozottsággal –, és annak védelmében akarom hullatni véremet.

A lelkész oda se figyelve deklamált tovább.

Mária félrefordult a zsámolyon, hogy háttal legyen a lelkésznek, kinyitotta a latin imakönyvét, és fennhangon, nyugodtan olvasni kezdett a bombasztikus szóáradat közepette. Alison büszkén gondolta, hogy vitathatatlanul Mária a jobb előadó. Egy idő után Mária lecsúszott a székről, térdre ereszkedett a tőkével szemben, és tovább imádkozott, mintha az egy oltár lenne.

Végül befejeződtek az imák. Máriának most le kellett vetnie a felsőruházatát. Alison felment az emelvényhez, hogy segítsen neki. Mária

sietni látszott, mint aki minél előbb túl akar lenni a dolgon, és Alison olyan gyorsan vette le a köpenyt és a szoknyát, ahogy csak tudta. Azután a fátylas főkötő következett.

Mária ott állt vérvörösben, tökéletes képeként a katolikus mártírnak. Alison megértette, hogy a királynő éppen ezért választotta ezt a színt.

Szolgái sírtak és hangosan imádkoztak, de Mária megdorgálta őket franciául:

– Ne sírjatok értem.

A hóhér fölvette a fejszét.

Az egyik asszony bekötötte a királynő szemét egy fehér zsebkendővel.

Mária letérdelt. Mivel nem látta a tőkét, kézzel tapogatta ki, azután ráhajtotta a fejét, feltárva fehér nyakát, amelynek lágy húsára pár pillanat múlva lecsap a fejsze. Alison a lelke mélyéig elborzadt.

Mária latin nyelven felkiáltott:

– Uram, vedd magadhoz a lelkemet!

A hóhér magasra emelte a fejszét, és lesújtott.

De nem talált pontosan. A csapás nem vágta el Mária nyakát, a vas beleállt a koponya alján a csontba. Alison nem bírta elfojtani felcsukló zokogását. Ez volt a legborzasztóbb, amit egy hosszú élet alatt látott.

Mária nem mozdult, Alison nem tudta, eszméletén van-e. Nem adott hangot.

A hóhér másodszor is lesújtott, ezúttal pontosabban. Az éles acél éppen a megfelelő helyen hatolt be a nyakba, és csaknem teljesen átvágta. De még mindig maradt egy ín, amely megtartotta a fejet.

A hóhér két marokra fogta a fejszéjét, és elfűrészelte az inat.

Mária feje végre lehullott a tőkéről a szalmába, amelyet éppen ebből a célból halmoztak az emelvényre.

A hóhér a hajánál fogva a magasba emelte a fejet, hogy mindenki lássa, és azt kiáltotta:

– Isten óvja a királynőt!

Azonban Mária parókát hordott, amely most Alison iszonyodó rémületére levált a hajról. Mária feje az emelvényre zuhant, a hóhér csak a göndör, bronzvörös parókát fogta. A padlón heverő fejnek rövid, szürke haja volt.

Ez volt az utolsó, rettenetes méltatlanság. Alisonnak be kellett hunynia a szemét.

25

Sylvie-t a rosszullét kerülgette, ha a spanyol megszállásra gondolt. Képzeletében felmerült egy újabb Szent Bertalan-éj, gondolatban ismét látta a szörnyű sebektől általjárt, pőre holtak halmait Párizs utcáin. Azt sikerült átvészelnie. De csak nem történik meg még egyszer!

Erzsébet ellenségei taktikát változtattak. A titkos összeesküvések helyett nyílt akciókba kezdtek. Fülöp spanyol király felállított egy hajóhadat. Fülöp régen dédelgette ezt a tervet, ám Stuart Mária lefejezése teljes mértékben törvényesítette a megszállást az európai vezetők szemében. A fukar Sixtus pápa annyira megbotránkozott a kivégzéstől, hogy egymillió aranydukátot ajánlott fel a háború költségeire.

Ned korán tudomást szerzett a hajóhadról, amely mostanra a legrosszabban őrzött titok lett Európa-szerte. Sylvie a londoni hugenották templomában hallott róla. Fülöp királynak nem volt hova dugnia az indulási pontnak kiszemelt Lisszabon körül a sok száz hajót és sok ezer katonát. Fülöp flottája milliótonna-számra vásárolta fel a tartalékot: élelmiszert, puskaport, ágyúgolyót és a mindennél fontosabb hordókat, amelyekben mindezt tárolták. Fülöp ügynökei kénytelenek voltak letarolni Európát utánpótlásért. Még angliai készleteket is felvásároltak. Sylvie ezt onnan tudta, mert egy Elijah Cordwainer nevű kingsbridge-i kereskedőt felakasztottak, amiért a spanyolokkal üzletelt.

Ned minden erejével azon dolgozott, hogy kiderítse a spanyol király haditervét. Sylvie megkérte párizsi kapcsolatait, hogy ha megtudnak valamit, riasszák. Közben Barney is hírt adott magáról. Hajója, az *Alice* útban Combe Harbour felé, rövid időre kikötött Doverben. Barney onnan írt az öccsének, hogy pár nap múlva Kingsbridge-ben lesz, és szeretne találkozni Neddel, mert fontos oka van rá.

Sylvie-nek volt egy ügyes segédje, aki elvezethette a távollétében a könyvesboltot. Ned is eljöhetett Londonból néhány napra. Előbb értek Kingsbridge-be, mint Barney. Mivel nem tudták, mikor érkezik, mindennap lementek a vízpartra, hogy lássák a Combe Harbourból érkező bárkákat. Barney fia, a huszonhárom éves Alfo elkísérte őket. Valerie Forneron ugyancsak.

Alfo udvarolt Valerie-nek. A Franciaországból menekült Guillaume Forneron, a hugenotta patyolatszövő lánya csak egyike volt a számos kingsbridge-i hajadonnak, akiket megbűvölt Alfo apai ágon örökölt, csibészes bája és egzotikus szépsége. Sylvie szerette volna tudni, nem kifogásol-e Guillaume egy udvarlót, aki ennyire különbözik más ifjaktól. Ám Guillaume-nak láthatólag csak az volt fontos, hogy Alfo protestáns. Ha Valerie egy katolikus fiúba szeret bele, akkor lett volna haddelhadd.

Alfo bizalmasan bevallotta Sylvie-nek, hogy ő és Valerie titokban már eljegyezték egymást.

– Gondolod, hogy a Kapitány beleegyezik? – kérdezte aggodalmasan Alfo. – Még nem tudtam megkérdezni tőle.

Sylvie egy percig gondolkodott.

– Mondd neki, hogy sajnálod, amiért nem kérhetted az áldását, hiszen három éve nem láttad, de tudod, hogy úgyis megkedveli Valerie-t. Nem hiszem, hogy kifogásai lennének.

Barney a harmadik reggelen érkezett, általános meglepetésre egy rózsás arcú, negyven körüli asszonnyal, akinek rengeteg, csigás szőke haja és széles mosolya volt.

– Ő Helga – mondta fölöttébb elégedetten. – A feleségem.

Helga elsőnek Alfóhoz ment oda. Két kézzel megfogta a fiatalember kezét, és németes kiejtéssel mondta:

– Apád mesélt nekem az anyádról, és tudom, hogy sosem pótolhatom őt. De remélem, hogy te és én megtanuljuk szeretni egymást. Majd igyekszem, hogy ne legyek olyan, mint a mesékben a gonosz mostoha.

Épp azt mondta, amit kellett, gondolta Sylvie.

A történet apránként kerekedett ki. Helga hamburgi gyermektelen özvegy volt, virágzó borkereskedéssel. Azt az aranyszín német bort adta-vette, amelyet az angolok rajnainak hívnak. Barney előbb a vevője volt, aztán a szeretője, végül a vőlegénye lett. Helga eladta az üzletét, hogy hozzámenjen, de máris azt tervezte, hogy új üzletet nyit Kingsbridge-ben, ugyanannak a bornak a behozatalára.

Alfo bemutatta Valerie-t, és éppen a szavakat kereste a vallomáshoz, hogy jegyesek, amikor Barney megelőzte:

– Csodálatos, Alfo. Gyorsan vedd el!

Mindenki nevetett, és Alfo csak annyit tudott mondani:

– Éppen ezt tervezem, Kapitány.

Sylvie roppantul élvezte az alkalmat: volt ölelkezés, parolázás, mesélés, kacagás, öröm, és mindenki egyszerre beszélt. Az ilyen alkalmakkor akaratlanul összehasonlította Ned családját a sajátjával. Ők csak hárman voltak, a szülei meg ő, azután ketten maradtak. Először zavarba jött Ned népes családjától, de most már szerette őket, és inkább a régit látta szűkösnek.

Végül nekivágtak a lejtős főutcának. Aháznál Barney átnézett a piactéren, és azt kérdezte:

– Ejha, mi történt a romos apátsággal?

– Gyere, és nézd meg – mondta Alfo.

Odavezette a társaságot az apátság nyugati falán nyitott új kapuhoz. A négyszögletes teret kikövezték, hogy az embereknek ne kelljen sárban caplatniuk. Helyreállították a boltíveket, az árkádokat, és a kerengő minden oszloppárja között egy-egy pult állt. Nyüzsögtek benne a vásárlók.

– Nahát, ez volt anyánk álma! – mondta Barney. – Kinek a műve?

– A tied, Kapitány – felelte Alfo.

– A telket én vásároltam meg a pénzeden – magyarázta Ned –, Alfo pedig fedett piacot csinált belőle, ahogy anyánk tervezte harminc éve.

– Ez csodálatos – mondta Barney.

– És rengeteg pénzt hoz neked – felelte büszkén Alfo.

Sylvie, aki sokat tudott arról, mire van szüksége egy boltosnak, tanácsokat adott Alfónak a fedett piac kialakításához. Fiatalemberek módjára Alfo nem sokat beszélt a kapott segítségről, Sylvie pedig úgy, ahogy szerető szívű nagynéniknek kell, nem is emlegette föl neki.

Magának Alfónak is jó üzleti érzéke volt, Sylvie szerint vállalkozó szellemű anyjától örökölte, aki a legjobb rumot főzte Új-Spanyolországban.

– Telt ház van – jegyezte meg Barney.

– Ki akarom bővíteni a régi refektóriummal – válaszolta Alfo. Sietve hozzátette: – Már ha egyetértesz, Kapitány.

– Jó ötlet – mondta Barney. – Később megnézzük a számokat. Elég idő van rá.

Keresztülvágtak a téren, és végre bementek a házba. Az egész család leült ebédelni, ahol elkerülhetetlenül a készülő spanyol támadásra terelődött a beszélgetés.

– Azok után, amit eddig tettünk – mondta Ned olyan kedveszegetten, hogy Sylvie szíve belefájdult. – Csupán olyan országot akartunk, ahol az ember megtalálja a békéjét Istennel, ahelyett hogy csak ismételgeti az imákat, mint egy papagáj. De nem hagynak békén minket.

Alfo az apjához fordult:

– Spanyolországban van rabszolgaság, Kapitány?

Hát ez most hogy jön ide?, töprengett Sylvie, és eszébe jutott a pillanat, amelyben Alfo tudatára ébredt a rabszolgaságnak. Tizenhárom-tizennégy éves lehetett. Az anyjától hallotta, hogy a nagyanyja rabszolga volt, és sok rabszolga olyan sötét bőrű, mint ő. Megnyugodott, amikor azt hallotta, hogy az angol törvény szerint senki sem adható el rabszolgának. Azóta nem nagyon említette a témát, de Sylvie most rájött, hogy valójában sosem feledkezett meg a dologról. Számára Anglia a szabadságot jelentette, és a

spanyol megszállás fenyegetésétől kiújultak a félelmei.

– Igen – bólintott Barney. – Spanyolországban van rabszolgaság. Sevillában, ahol éltem, minden gazdag családnak voltak rabszolgái.

– És a rabszolgák sötét bőrűek?

Barney sóhajtott.

– Igen. Néhányan európai hadifoglyok, ezek rendszerint a gályákon eveznek, de a többség afrikai és török.

– Ha a spanyolok megszállnak minket, megváltoztatják a törvényeinket?

– Igen valószínű. Valamennyien katolikusok leszünk. Ezt akarják.

– És megengedik majd a rabszolgaságot?

– Megtehetik.

Alfo sötéten bólintott. Sylvie-ben fölmerült, hogy a fiú talán soha életében nem szabadul a rabszolgaság rémétől.

– Semmit sem tehetünk a megszállás megakadályozására?

– De igen – felelte Barney. – Nem szabad kivárnunk, hogy megérkezzenek. Nekünk kell először odavágnunk.

– Már javasoltunk a királynőnek egy megelőző csapást – mondta Ned.

– Állítsuk le őket, mielőtt megindulnának!

Ned ennél mérsékeltebb volt.

– Támadjuk meg, mielőtt vitorlát bontanának, és legalább annyi kárt tegyünk bennük, hogy Fülöp király meggondolja magát.

– A királynő beleegyezett? – kérdezte mohón Barney.

– Úgy döntött, hogy hat hajót küld: négy hadihajót és két naszádot. – A naszádok kisebb, gyorsabb járművek voltak, gyakran használták őket felderítésre és üzenetek továbbítására, de harcban nem sok hasznukat lehetett venni.

– Négy hadihajó a világ leggazdagabb és leghatalmasabb országa ellen? – tiltakozott Barney. – Ennyi nem elég.

– Nem kockáztathatjuk az egész hadiflottát. Akkor Anglia védtelenné

válik. De felszólítjuk a fölfegyverzett kereskedelmi hajókat, hogy csatlakozzanak a flottához. Zsákmány is lesz, ha a küldetés sikeres.

– Megyek – vágta rá Barney.

– Ó! – mondta elszörnyedve Helga, aki mostanáig alig szólt. – Ilyen hamar?

Sylvie sajnálta. De hát tengerészhez ment feleségül. Azok veszedelmes életet élnek.

– Viszem mindkét hajót – folytatta Barney, mert már két hajója volt, az *Alice* és a *Bella*. – Ki a parancsnok?

– Sir Francis Drake – felelte Ned.

Alfo föllelkesedett:

– Ő a legjobb ember erre!

Drake volt az ifjú angolok hőse: körbehajózta a Földet, másodiknak a történelemben. Ez a fajta vakmerő hőstett ragadja meg a fiatal képzeletet, gondolta Sylvie.

– Akkor rendben van, ha Drake veletek lesz – mondta Alfo.

– Talán – bólintott Sylvie –, de én imádkozom, hogy Isten is veletek legyen.

– Ámen – mondta Helga.

A tenger nem hagyja, hogy szeressék, Barney mégis szerette. Föllelkesítette a vitorlázás, a vitorla csattogása a szélben, a napfényben csillogó hullámok.

Volt valami őrület ebben az érzésben. A tenger veszedelmes. Noha az angol flotta még meg sem pillantotta az ellenséget, a Vizcayai-öböl egyik vad viharában máris elveszítette a *Marengo* nevű hajót. Még jó időben is örök kockázat az ellenséges hajók támadása – vagy a kalózoké, akik az utolsó pillanatig barátságosnak tettetik magukat. Kevés tengerész öregszik meg.

Barney fia el akart jönni erre az útra. Alfo az első vonalban akart lenni,

amikor a hazájukat védelmezik. Szerette Angliát, különösen Kingsbridge-et. Barney azonban határozottan elutasította. Alfo valódi szenvedélye a kereskedelem volt, ebben különbözött az apjától, aki mindig utálta a könyvelést. Mellesleg Barney kockáztathatta a saját életét, de nem sodorhatta veszélybe szeretett fiát.

Az álnok Atlanti-óceán nyugodtabb lett, ahogy közelebb értek a meleg Földközi-tengerhez. Barney becslése szerint a flotta tizenöt kilométerre járhatott Cádiztól, amely Gibraltár közelében van Spanyolország délnyugati csücskében, amikor elsütöttek egy jelzőágyút, és a gyűlést jelző zászló röppent fel az *Elizabeth Bonaventure* parancsnoki hajó árbócára, értesítve a kapitányokat, hogy haditanács lesz Sir Francis Drake altengernagynál.

1587. április 29-én ragyogóan sütött a nap, délután négy óra volt, enyhe délnyugati szél fújt, a huszonhat hajó gyors, ötcsomós sebességgel tartott célja felé. Barney kelletlenül megkurtíttatta a vitorlákat az *Alice*-en, és a hajó fokozatosan lassult, amíg meg nem állt, és már csak ringott a hullámokon. Ez az, amitől a szárazföldi patkányok hánynak.

A konvojból mindössze hat hajó volt a királynőé. A másik húsz, beleértve Barney két hajóját, felfegyverzett kereskedelmi jármű volt. Fülöp király kétségtelenül azzal fogja vádolni őket, hogy alig jobbak a kalózoknál, amiben Barney igazat is adott neki. De hát Erzsébetnek, Fülöptől eltérően, nincsenek feneketlen ezüstbányái Új-Spanyolországban, hogy pénzelje a flottáját, és másképp nem szedhettek össze egy támadó hajóhadat.

Barney parancsot adott legénységének, hogy engedjenek le egy csónakot, és evezzenek vele az *Elizabeth Bonaventure*-höz. Látta, hogy más kapitányok is ugyanezt teszik. Néhány perccel később a csónak nekiütközött a parancsnoki hajó oldalának, és ő felkapaszkodott a kötéllétrán a fedélzetre.

Harminc méter hosszú, nagy hajó volt az *Elizabeth Bonaventure*,

tekintélyes fegyverzettel – negyvenhét ágyúja volt, köztük két akkora, amelyek huszonöt kilós golyókat lőttek ki –, viszont egyetlen akkora kabin sem volt rajta, ahol elfért volna az összes kapitány. Ott álltak a fedélzeten az egy szál faragott szék körül, amelybe senki nem mert beleülni.

A flotta néhány hajója bő másfél kilométerrel lemaradt, és meg sem érkezett az összes kapitány, amikor a türelmetlen Drake megjelent.

Negyvenes éveiben járó, testes férfi volt, göndör, vörös hajú, zöld szemű, rózsásfehér bőrű. A feje kicsinek tűnt a testéhez képest.

Barney levette a kalapját, és a többi kapitány is követte a példáját. Drake híresen önérzetes volt, talán azért, mert egy devoni szerény tanyáról emelkedett föl ilyen magasra. Ám a kapitányok tisztelete szívből jött. Valamennyien kívülről tudták Drake hároméves világ körüli útjának részleteit.

Az altengernagy beleült a faragott székbe, felnézett az égre és azt mondta:

– Napnyugta előtt Cádizban leszünk.

Cádiz volt a célpontjuk, és nem Lisszabon, ahol a spanyol flotta gyülekezett. Drake abban emlékeztetett Barney megboldogult anyjára, hogy ő is megszállottan vadászott a hírekre. Most is kifaggatta két holland kereskedelmi hajó kapitányát, akikkel Lisszabon előtt találkoztak. Tőlük tudta meg, hogy az invázióhoz szükséges utánpótlást szállító hajókat Cádizban rakodják be, és rögtön lecsapott a hírre. A szállítóhajókat könnyebb megverni, és – ami talán még többet ért a telhetetlen Drake szemében – a rakományuk sokkal értékesebb.

Most megszólalt Drake helyettese, William Borough, a híres kormányos, aki könyvet írt a tájolóról:

– De még nem vagyunk itt teljes létszámban. Sok hajó kilométerekkel mögöttünk jár.

Barney ritkán látott két embert, akik ennyire ellentétei lettek volna egymásnak, mint Drake és Borough. A helyettes tanult, tudós és óvatos

volt, a följegyzések, iratok és térképek embere, Drake lobbanékony, a tettek embere, aki lenézte a gyávaságot.

– A szél és az időjárás a mi oldalunkon van – felelte. – Meg kell ragadnunk az alkalmat.

– Cádiz hatalmas kikötő, de a bejárata veszélyes – vitatkozott Borough. Meglobogtatott egy térképet, bár Drake nem ereszkedett le odáig, hogy rápillantson. Borough ennek ellenére kitartott. – Csak egyetlen mélyvízi folyosó van, az pedig közel halad el a félsziget csúcsához, ahol egy ágyúkkal megrakott erőd áll.

– Nem húzunk fel egyetlen zászlót sem, amikor odaérünk – válaszolta Drake. – Nem fogják tudni, kik vagyunk, csak amikor már késő.

– Fogalmunk sincs, milyen hajók lehetnek a kikötőben – vágott vissza Borough.

– A holland kapitány szerint kereskedelmi hajók.

– Lehetnek hadihajók is.

– Azok mind Lisszabonban vannak. Ezért jöttünk Cádizba.

Borough őrjítőnek találta Drake nemtörődömségét.

– Akkor hát mi a haditervünk? – kérdezte dühösen.

– Haditerv? – kérdezett vissza Drake hanyagul. – Utánam!

Legott parancsokat kezdett ordítani a legénységének. Barney és a többi kapitány sietve lemászott a hajó oldalán a csónakjához. Elégedetten nevetgéltek Drake merészségén, maguk is alig várták, hogy cselekedhessenek. Barney elméje mélyén azt suttogta a szorongás kisördöge, hogy Borough-nak igaza van az óvatosságban, ám Drake harci láza ragályos volt.

Amint visszaért az *Alice* fedélzetére, parancsot adott a legénységnek, hogy húzzák fel a vitorlákat. Hat négyszögletes vitorlája volt, minden árbócon kettő. A tengerészek majomként mászkáltak az árbócokon. Egy perc múlva szél dagasztotta a vásznakat, a hajóorr a hullámokat szántotta, és Barney boldog volt.

Elöl egy folt jelent meg a látóhatáron, és fokozatosan alakult erőddé.

Barney ismerte Cádizt. A Guadalquivir torkolatánál volt, százhúsz kilométerre Sevillától, ahol Carlosszal és Ebrimával élt csaknem harminc éve. Néhány kilométerrel beljebb van a szárazföldön Jerez, annak az erős bornak a hazája, amelyet az angolok sherrynek hívnak. Cádiz városa az erőddel annak a hosszú félszigetnek a végén épült, amely egy hatalmas, természetes kikötőt kerített el. Két folyó torkollt bele a városkákkal és falvakkal szegélyezett, széles öbölbe.

A flotta hajói ügyesen felsorakoztak Drake zászlóshajója mögött, elöl a hadihajók, hátul a kereskedelmiek. Parancsolni sem kellett nekik, hogy vegyék föl az „oszlop” alakzatot, amelynél az ellenség – pillanatnyilag a spanyolok – elölről egyszerre csak egy hajót lőhet. Ráadásul, ha Drake megtalálja az átjárót a sekély vizek között, akkor csak menniük kell utána.

Barney félt, ám a félelem különös módon fölpezsdítette, jobban, mint a sherry. A veszélyben volt igazán elemében. Nem volt bolond: ismerte a sebek kínját, látta a vízbe fúlók rettegését, amikor egy hajó elsüllyedt. Valamiért azonban ez sem csökkentette az izgalmat, amely akkor fogta el, ha csatába indult, készen rá, hogy öljön vagy megöljék.

Becslése szerint még egy óra maradt napnyugtáig, amikor az *Elizabeth Bonaventure* befordult Cádiz kikötőjébe.

Barney az erődöt tanulmányozta. Nem észlelt mozgást az ágyúk körül, nem emeltek föl golyókat a csövekhez, nem futottak lőporért, vizesvödrökért meg azért a hosszú, csavarhúzóforma keféért, aminek ágyúféreg a neve. Csak egy maroknyi katonát látott, akik kihajoltak a bástyákról, és mérsékelt érdeklődéssel figyelték a közeledő, ismeretlen flottát. Ezek szerint nem riadóztatták őket.

Ahogy az *Alice* a vezérhajó mögött beért a kikötőbe, Barney a várost kezdte figyelni, ahol mintha lett volna egy főtér, tele emberekkel. Ott nyilvánvalóan nincsenek ágyúk, hiszen a hajókat találnák el, amelyek szoros közelségben horgonyoznak a part mentén.

Érdekes módon némelyik hajóról leszedték a vitorlákat, árbócaik kopáran meredtek az égnek. Miért csinálnának ilyet? A vitorlákat időnként meg kell javítani, de nem egyszerre mindet. Aztán eszébe jutott, amit Ned mesélt, hogy Fülöp király több tucat külföldi hajót rekvirált a flottájának, meg sem kérdezve a tulajdonosokat. Úgy vélte, talán ezeket a hajókat akarták megakadályozni abban, hogy elmeneküljenek. Így megbénítva azonban az angol ágyúk elől sem menekülhetnek. Kétszeres balszerencse.

Az alkonyfényben úgy rémlett, hogy a téren a legtöbb ember háttal van a víznek. Két csoportra oszlottak, és ahogy a flotta közelebb ért, Barney látta, hogy az egyik csoport mintha színdarabot nézne egy emelvényen, a többiek pedig egy akrobatacsoportot vesznek körül. Cádiz még nem látott csatát az ő életében, sőt, ha jól tudja, már azelőtt sem, jó sok éve. Az itteniek nyilván biztonságban érzik magukat. Oda se néznek holmi érkező hajókra. Az itt megszokott.

Még pár perc, hogy szörnyű meglepetés érje őket.

Körülnézett az öbölben. Hatvanra becsülte a járművek számát. Fele óriási teherhajó volt, a másik fele kisebb vízi jármű. Valamennyit kikötötték a mólóhoz, vagy a part közelében horgonyoztak. A legtöbbnek a legénysége a parton lehet, friss ételt eszik, kocsmákban iszik, élvezi a nők társaságát. Bizonyára sokan vannak a téren álló tömegben is. Az angol hajók rókák voltak a tyúkólban, és támadni készültek. Mekkora csapást mér ez Fülöp király megszállási terveire, ha az angol flotta képes lesz mindet elpusztítani! Barney ujjongott.

Már majdnem teljes kört írt le fordulás közben, és éppen észak felé nézett, amikor megpillantotta a gályákat.

Kettő volt, most futottak ki Santa María kikötőjéből, a Guadalete folyó torkolatában. Barney tüstént felismerte őket keskeny alakjukról és oldalt az evezők ferde vonaláról. A lapátok pontosan egyszerre merültek a vízbe és emelkedtek ki belőle. Egy gálya felfordul egy óceáni viharban, de sok hasznát lehet venni a nyugodtabb Földközi-tengeren. Rabszolgák hajtják

őket, gyorsak, mozgékonyak, függetlenek a széltől, ami nagy előny a vitorlásokkal szemben.

Figyelte, amint fokozatosan gyorsulva vágnak át az öblön. Ágyúikat az orrba szerelték, így csak előre tudtak lőni. Rendszerint volt hegyes vas- vagy rézsarkantyújuk, amellyel felöklelhették az ellenséges vízi járművet, hogy lándzsásaik és puskásaik a sérült hajóra átszállva végezhessenek a legénységgel. Ám senki sem küld két gályát huszonhat hajó ellen, vagyis ezek inkább felderítők lesznek. Az a szándékuk, hogy kikérdezzék a közeledő flotta parancsnokát.

Erre azonban nem lesz esélyük.

Drake tökéletesen manőverezve a gályák ellen fordította az *Elizabeth Bonaventure*-t. Nagy bajban lettek volna, ha az öbölben gyenge vagy semmilyen a szél, mert a vitorlások ki vannak szolgáltatva a szélnek, a gályák meg nem. Drake-nek azonban szerencséje volt.

A többi hadihajó mindenben utánozta a vezért.

A kereskedőhajók folytatták útjukat, a mélyvízi átjáróban elhúztak az erőd alatt, azután legyező alakban szétnyíltak a kikötőben.

Barney a gályákat figyelte. Úgy számolta, hogy huszonnégy evezősök. Minden evezőt öt rabszolga húz. A gályarabok nem élnek sokáig: a padhoz láncolva perzselődnek a napon, a saját piszkukban fetrengenek, folyamatosan kínozzák őket a fertőző betegségek. A gyengébbek néhány hétig, az erősek egy-két évig húzzák, és amikor meghalnak, a testüket különösebb ceremónia nélkül belehajítják a tengerbe.

A gályák közeledtek az *Elizabeth Bonaventure*-höz. Barney várta, hogy Drake cselekedjen. Már attól kezdett félni, hogy az altengernagy talán kissé sokáig halogatja a tüzelést, amikor füstfelhő emelkedett a zászlóshajó fölé, és a következő pillanatban végiggördült az öblön az ágyúlövés moraja. Az első golyó ártalmatlanul loccsant a vízbe, mert a pattantyús csak a távolságot mérte be; a tüzérség nem túl pontos mesterség, amit Barney nagyon jól tudott. Ám a második és a harmadik is mellément.

Drake embere ennyire nem értene a mesterségéhez?

A gályák nem viszonozták a tüzet: az ő kisebb ágyúiknak ez még túlságosan messze volt.

Drake tüzére mégis értette a mesterségét. Negyedik golyója derékban, az ötödik az orrban találta el az egyik gályát.

Gyilkos lövések voltak hatalmas golyókkal, a gálya rögtön süllyedni kezdett. Barney hallotta a sebesültek sikolyát és a sértetlen, de pánikba esett szerencsések ordítását. A katonák eldobálták fegyvereiket, a vízbe ugrottak és a második gálya felé úsztak, akik pedig nem tudtak úszni, a vízen lebegő deszkákba kapaszkodtak. A legénység perceken belül követte a példájukat. Az evezősök ordítva és jajgatva könyörögtek, hogy engedjék el őket, ám erre senkinek nem volt ideje, maradtak, ahol voltak, szívszaggató jajveszékeléssel süllyedtek el a ronccsal együtt.

A második gálya lelassított, és elkezdte összeszedni a túlélőket. Drake nem lőtt, talán mert úriemberként kímélni akarta a vízben vergődő, tehetetlen embereket, bár valószínűbb, hogy takarékoskodott a lőszerrel.

Szinte azonnal újabb gályák bukkantak elő Santa María kikötőjéből, evezőik olyan kecsesen süllyedtek és emelkedtek, mint a versenylovak lábai. Barney hatot számolt össze, amint egyre gyorsulva közelednek a kikötő vizén. Meg kell hagyni, vitéz ember a parancsnok, hiszen hat hajót küldött huszonhat ellen.

A gályák vonalba álltak egymás mellé. Ez volt a szokott taktikájuk, mert így mindegyik egyszerre védte két szomszédjának sebezhető oldalát.

A hadihajók ismét fordultak, és mind a négy tüzelni kezdett, mihelyt a gályák lőtávolba értek.

Barney megfigyelte, hogy amióta elkezdődött a csata, az öbölben néhány hajó felvonta a horgonyát, és vitorlát bontott. A legénységük valószínűleg még nem szállt partra, fürge eszű kapitányaik pedig rájöttek, hogy Cádizt megtámadták, és úgy döntöttek, elinalnak. Ám a legtöbb hajó helyben maradt: nem volt idejük előkeríteni a legénységet a kocsmákból és

bordélyokból, márpedig egy hajó nem vitorlázhat legénység nélkül.

A város főterén az emberek pánikba estek: voltak, akik távolabb menekültek a víztől, az otthonuk irányába, mások az erőd felé rohantak, hogy védelmet keressenek.

Barney-t azok a hajók érdekelték, amelyek az öbölben horgonyoztak, és meg sem mozdultak. Valószínűleg csak az éjszakai őrség egy-két tagja vigyázott rájuk. Tekintete megakadt egy kisebbfajta, lekerekített farú háromárbócoson, amelyet inkább teherhajónak építettek, nem csatára. A fedélzeten nem látott mozgást.

Utasította legénységét, hogy kurtítsák a vitorlákat, lelassította az *Alice*-t, és a teherhajó felé irányította. Közben látta, hogy két ember távozik a teherhajóról: kötéllétrán lemásztak egy csónakba, eloldozták, és fürgén evezni kezdtek a part felé. Ösztönei nem csalták meg. A hajó most már üres volt.

Ismét az öbölbe, a hadihajók felé fordult, és látta, hogy a gályákat megfutamították.

Pár perccel később az *Alice* olyan közel került a teherhajóhoz, hogy vitorláit leeresztve szinte mozdulatlanná lassulhatott. A legénység csáklyákkal és kötelekkel közelebb húzta egymáshoz a két járművet. Végül már át tudtak ugrani egyikről a másikra.

A teherhajó fedélzetén egy lélek se volt.

Barney elsőtisztje, Jonathan Greenland lement a raktérbe, hogy megvizsgálja a rakományt.

Bánatosan tért vissza, egyik karján deszkákkal, a másikon vaskarikákkal.

– Dongák – mondta undorral. – És abroncsok.

Barney csalódott volt. Zsákmányként nem sokat ér. Ám ennek a rakománynak a megsemmisítése gyengíti a megszálló erőt, mert nem lesz elég hordója a flotta ellátásához.

– Gyújtsátok fel a hajót – rendelkezett.

A legénység terpentint hozott az *Alice*-ről. Szétlocsolták a gyúlékony folyadékot a teherhajó fedélzetén és a belsejében, több helyen meggyújtották, azután sietve visszaugráltak a saját hajójukra.

Sötétedni kezdett, de a tűz megvilágította a szomszédos hajókat. Barney kiválasztott egy másikat. Ahogy az *Alice* közebb ért, ismét láthatta, ahogy az őrök elmenekülnek. A legénység átment a másik hajóra, és ez alkalommal Jonathan Greenland boldogan tért vissza a hajófenékből.

– Bor – mondta. – Jerezi fehér. Bortenger!

Az angol tengerészeknek sört adtak inni, míg a szerencsés spanyolok bort kaptak, ezért a támadóknak sok ezer gallonra lesz szükségük. Csakhogy ezt a rakományt sosem kapja meg az Armada!

– Hozzátok át az egészet – mondta Barney.

A legénység fáklyákat gyújtott, és nekigyürkőzött a kemény munkának. A hordókat felhozták a raktérből, átszállították az *Alice*-re. Vidáman dolgoztak, mert tudták, hogy mindannyian kapnak az értékes rakomány vételárából.

Az ellenséges hajó feltöltve, útra készen várakozott. Barney legénysége áthordta a sózott húst, a sajtot és a kétszersültet is az *Alice* raktáraiba. Az ágyúfedélzetről Barney elhozatta a lőport. Mivel a golyók nem voltak megfelelőek az ő ágyúiba, a legénység a vízbe szórta mindet, hogy sose lőhessék ki őket angol tengerészekre.

Miután a rakteret kiürítették, felgyújtották a hajót.

Ahogy Barney körülnézett a kikötőben, látta, hogy már öt-hat hajó lángol. A vízparton fáklyák gyúltak, az erődből ágyúkat vontattak lovakkal a rakpartra. Az angol portyázók lőtávolon kívül voltak, és Barney szerint az egésznek az volt a célja, hogy elriasszák a támadókat a partra szállástól. Mintha csapatokat is látott volna a főtéren gyülekezni. A cádiziak valószínűleg azt hiszik, hogy a hajók megtámadása csupán előjátéka egy partra szállásnak, és nagy ravaszul úgy döntöttek, hogy a partot fogják védeni. Nem tudhatták, hogy Drake parancsai a spanyol hajók

elpusztítására, nem spanyol városok meghódítására szólnak.

Mindent összevetve alig ütköztek ellenállásba. Barney látta, amint egy hatalmas hajó visszalő az őt támadó angol hajókra, ám ez kivétel volt. Ezen túl nem nagyon hallatszott ágyúdörgés, a portyázók zavartalanul fosztogattak és gyújtogattak.

Barney is keresett egy újabb hajót, amit elpusztíthat.

Anglia ujjongott, amikor megjött a hír, hogy Drake sikeres orvtámadást intézett Cádiz ellen, azonban Margery férje, Bart gróf nem csatlakozott az örvendezőkhöz.

A jelentések nem voltak egységesek, de valamennyi azt állította, hogy az angolok körülbelül huszonöt nagyobb hajót semmisítettek meg, sok ezer tonna ellátmányt loptak el vagy küldtek a fenékre. A spanyol flotta megrokkant, mielőtt egyáltalán elindult volna. Egyetlen angol tengerészt sem öltek meg, és csupán egyet sebesített meg véletlenül egy gályáról leadott lövés. Erzsébet királynőnek haszna volt az expedíción.

– Az aljasság napja volt! – dühöngött a gróf New Castle ebédlőasztalánál. – Se figyelmeztetés, se hadüzenet! Csak gyilkoltak és raboltak azok a pimasz kalózok!

Az ötvenéves Bart fájdalmasan emlékeztette Margeryt az apósára, aki megerőszakolta őt, csak Bart még az apjánál is vörösebb képű és kövérebb lett. Az asszony csípősen megjegyezte:

– Azok a hajók arra készültek, hogy minket öljenek meg, beleértve a két fiamat. Örülök, hogy elsüllyedtek.

Az ifjú Bartlet az apja pártját fogta, mint rendesen. A huszonhárom éves Bartlet az anyai nagyapjára ütött, magas és szeplős lett, de sajnos a viselkedése mindenben másolta Bartét. Margery szerette, ám Bartletet nehéz volt szeretni, és ettől bűntudata lett.

– Fülöp király csak vissza akarja téríteni Angliát a katolikus vallásra – mondta Bartlet. – A legtöbb angol örülne ennek.

– Sokan örülnének, de nem azon az áron, hogy egy idegen hatalom szállja meg Angliát – vágott vissza Margery.

Stephen Lincoln megbotránkozott.

– Mylady, hogy mondhat ilyet? Őszentsége jóváhagyta a spanyol király tervét!

Stephen nem volt túl jó barátja Margerynek, ennek ellenére az asszony akaratlanul sajnálta egy kicsit. Harminc éve bujdosó pap, sötétedés után lopva misézik, méltatlan rejtekhelyeken dugdossa a szentségeket, mintha szégyellnie kellene őket. Életét Istennek adta, de úgy töltötte, mintha bűnöző lenne, amitől ráncos és sovány lett az arca, a lelke pedig megkeseredett. Ebben azonban ugyanúgy nincs igaza, mint ahogy a pápának sincs.

– Azt hiszem, ez tévedés – válaszolta élesen. – Egy megszállás inkább elfordítaná a katolicizmustól az embereket, akik azt az idegen elnyomással kapcsolnák össze.

– Honnan tudja ezt ladységed? – kérdezte Stephen. Lehagyta a végéről, hogy *asszony létére,* mert ezt nem merte hozzátenni.

– Tudom, mert ugyanez történt Hollandiában – felelte Margery. – A hazaszerető holland nép nem a dogma kedvéért harcol a protestantizmusért, hanem mert el akar szakadni Spanyolországtól.

Roger csatlakozott a vitához. Igazán szép volt babának, gondolta Margery, de most már tizenhét, gyorsan sarjad a göndör, sötét szakálla. Margery pajkossága egy kiskakas hetyke önbizalmává alakult át a fiában, ami megmosolyogtatta az embereket. Aranybarna szemét vér szerinti apjától, Nedtől örökölte. Szerencsére Bart az a fajta volt, aki nem jegyzi meg az emberek szemének a színét, mások meg, akik esetleg gyanították Roger származását, sosem mondták ki, mert féltek, hogy Bart keresztülszúrja őket.

– Nos, anya, te miként képzeled el országunk visszatérését a katolikus hitre?

Büszke volt a fiára, aki ilyen elgondolkodtató és provokáló kérdést tud föltenni. Fürge esze volt, azt tervezte, hogy az oxfordi Kingsbridge College-ba megy tanulni. Buzgó katolikus lévén tevékenyen részt vett a papok csempészésében. Ennek ellenére Stephen, a nevelője sose fojthatta el benne azt a függetlenséget, amit Nedtől örökölt.

– Ha békén hagyják, az angol nép lassan és nyugodtan visszatalál a régi hithez – felelte Margery.

Az angol népnek azonban nem az volt a sorsa, hogy békén hagyják.

1587-ben elmaradt a spanyol Armada, ám ahogy a nyár őszbe fordult, Margery és mindenki más is rájött, hogy túl korán ünnepeltek. Azt képzelték, hogy Drake megakadályozta a támadást. De a cádizi rajtaütés csupán halasztást eredményezett. Fülöp király olyan gazdag volt, hogy az angolok elképedésére egyszerűen nekiállt új hajókat építtetni és ellátmányt vásárolni.

Erzsébet királynő és kormánya elkezdte szervezni az élet-halál harcot.

Végig a part mentén rendbe hozták a védműveket. Megerősítették a várakat, új földhányásokat emeltek olyan városok körül, amelyek évszázadok óta nem láttak csatákat. Kingsbridge-nek új falakat építettek, mert a régiek már hosszú ideje eltűntek a burjánzó elővárosokban. Combe Harbourban a rozsdás öreg ágyúkat megtisztították és kipróbálták. A dombtetőkön felépítették a máglyák láncát a parttól Londonig, hogy továbbítsák a félelmes hírt, ha a galleonok megjelennek.

Margery elszörnyedt. Katolikusok jönnek, hogy lemészárolják a protestánsokat és viszont. Holott Jézus Krisztus követésének semmi köze ágyúhoz, kardhoz, gyilkoláshoz és megnyomorításhoz! Az evangéliumokban csak Jézus ellenségei ontanak vért!

Akarata ellenére el kellett gondolkodnia azon, hogy Ned ugyanazt gondolja, amit ő, hogy keresztényeknek nem kellene egymást gyilkolniuk hitelvek miatt. Ned azt állította, hogy Erzsébet királynő is így gondolja, bár azt elismerte, hogy nem mindig marad hű az eszméihez.

Margerynek valóságos kínszenvedést okoztak 1588 korai hónapjai, amikor szivárogni kezdtek a részletek az új Armada erejéről és méretéről. Az a hír járta, hogy több mint száz hajó érkezik, és ez a szám megrémítette az angolokat, akiknek az egész haditengerészete harmincnyolc járműből állt.

A kormány elővigyázatosságból elkezdte internálni a hírhedt katolikusokat. Margery remélte, hogy családjának férfi tagjai börtönbe kerülnek, ahol biztonságban lesznek. Azonban Bartot nem tekintették veszedelmesnek. Sosem vett részt semmilyen összeesküvésben. Margery volt a titkos ügynök New Castle-ban, ő pedig olyan óvatos volt, hogy ezt senki sem gyanította.

Azután megjöttek a fegyverek.

Két szénásszekér dübörgött be a kastélyba, de amikor a szénát levillázták, fél tucat csatabárdot, vagy negyven kardot, tíz szakállas puskát, zsákokban golyót és egy kis hordó puskaport találtak alatta. Margery végignézte, ahogy a hadianyagot beviszik a házba, és elraktározzák a régi kenyérsütő kemencében, azután megkérdezte Bartot:

– Ezekre meg mi szükség?

Tényleg nem tudta. A férje most a királynőjéért és a hazájáért akar harcolni, vagy a katolikus egyházért?

Bart gyorsan kiábrándította.

– Sereget toborzok a hűséges katolikus urakból és parasztokból, majd kettéosztom. Az egyik felét Combe Harbourba vezetem, hogy üdvözöljem a spanyol felszabadítókat, Bartlet pedig a másik felét Kingsbridge-be vezeti, ahol átveszik a város fölött az uralmat, és misét celebrálnak a székesegyházban. Latinul!

Margeryben már készülődött az elszörnyedt tiltakozás, de visszafojtotta. Ha feltárja érzéseit Bart előtt, nem juthat újabb információkhoz.

Bart azt hiszi, hogy ő csak nem bírja a vért. Ám ennél komolyabb dologról volt szó. Margery nem elégedett meg azzal, hogy félrenéz.

Valamit tennie kell, hogy ezt megakadályozza.

Tiltakozás helyett inkább puhatolózott.

– Ezt nem tudod egymagad véghezvinni.

– Nem leszek egyedül. A katolikus nemesek országszerte ezt teszik.

– Ezt meg honnan tudod?

– Hiszen az egészet a bátyád irányítja!

– Rollo? – Ez új volt Margerynek. – Ő Franciaországban van.

– Többé nincs. A katolikus nemességet szervezi.

– De honnan tudja, hogy kit kell szerveznie? – Miközben föltette a kérdést, rémülten döbbent rá, hogy már tudja a választ.

Bart megerősítette félelmét.

– Minden nemesember, aki az életét kockáztatta, amikor bújtatott egy papot, hajlandó harcolni Tudor Erzsébet ellen.

Margery úgy érezte, mintha gyomorszájon vágták volna, de ezt igyekezett palástolni Bart előtt, aki szerencsére rossz megfigyelő volt.

– Akkor… – nyelt egyet, mély lélegzetet vett, és elölről kezdte. – Akkor Rollo arra használta bujdosó papjaim hálózatát, hogy megszervezzen egy fegyveres felkelést Erzsébet királynő ellen.

– Igen – bólintott Bart. – Úgy gondoltuk, jobb, ha nem mondjuk meg neked.

Hát persze, gondolta keserűen Margery.

– Az asszonyok nem szeretnek vérfürdőről hallani – folytatta Bart, a női érzelmek szakértője. – De végül biztosan rájöttél volna.

Margery dühös volt, és émelygett, de nem akarta mutatni Bartnak. Hanyagul megkérdezte:

– Hol fogod tartani a fegyvereket?

– A régi kenyérsütő kemencében.

– Ennyi nem elég egy hadseregnek.

– Majd érkezik még. És a kemencében sok hely van. – Bart elfordult, hogy utasításokat adjon a szolgáknak, és Margery kihasználta az alkalmat,

hogy otthagyja.

Ilyen ostoba lenne? Tisztában volt vele, hogy Rollo és Bart habozás nélkül a szemébe hazudnának. De azt képzelte, hogy hozzá hasonlóan Rollo is csak hozzá akarja juttatni a hívő katolikusokat a szentségekhez. Sejtenie kellett volna a bátyja valódi szándékait?

Talán átlátott volna rajta, ha beszélhetett volna vele. De már évek óta csak integetett neki a partról, amikor újabb csoport papot hozott az Angol Kollégiumból. A kapcsolat hiánya megkönnyítette Rollo számára, hogy lóvá tegye a testvérét.

Az biztos, hogy ő többé nem csempész papokat Rollo iskolájából Angliába. Eddig azért csinálta, mert nem tudott a bátyja kettős szerepéről, de most, hogy ismeri az igazságot, többé semmit sem tesz ez ügyben, és egyáltalán semmi másban sem, amit a bátyja kíván. Kódolt üzenetet küld neki az első adandó alkalommal. Legalább annyi elégtétele lesz, hogy Rollo dühöngeni fog.

Ezen az éjszakán és még sok további éjszakán nem jött a szemére álom, azután elhatározta, hogy nem tesz több szemrehányást magának, inkább cselekszik. Nem köteles megőrizni Rollo titkait, és ez Bartra is érvényes. Tehet valamit, hogy megakadályozza a vérfürdőt, és biztonságban tudja a fiait?

Elhatározta, hogy beszél Ned Willarddal.

Már csak néhány nap volt hátra húsvétig, amikor szokása volt bemenni Barttal és a fiúkkal Kingsbridge-be a húsvéti vásárba. Valamennyien elmennek az ünnepi istentiszteletre a templomban. Bart többé nem kerülhette el a protestáns istentiszteleteket, mert az túl veszélyes és túl drága volt – aki nem járt templomba, az most már 20 font bírságot fizetett.

Bűntudat mardosta, miközben közeledtek Kingsbridge-hez, és a székesegyház tornya megjelent a fák lombja fölött. Nem kellene inkább a spanyol megszállást és az ezzel járó katolikus lázadást támogatnia? Végtére is az lehet a végeredménye, hogy Anglia ismét katolikussá válik,

és ez Isten akarata.

A húsvét megfakult a protestánsok alatt. Többé nem vitték végig színes körmenetben Szent Adolphus csontjait Kingsbridge utcáin. Nem volt misztériumjáték a székesegyházban. Ehelyett minden délután vándorkomédiások adták elő a Harang fogadó udvarában az *Akárki* című színjátékot. A protestánsok nem értették meg, hogy az embereknek színekre és drámára van szükségük a templomban.

De a negyvenöt éves Margery többé nem hitt abban, hogy a protestantizmus maga a gonosz, és a katolicizmus tökéletes. Az igazi választóvonal a zsarnokság és a türelem között húzódik; azok között, akik a nézeteiket mindenki másra rá akarják kényszeríteni és azok között, akik tisztelik azok hitét, akik nem értenek egyet velük. Bart és Rollo a zsarnoki csoporthoz tartozott, amelyet megvetett. Ned egyike volt a kevés embernek, akik hittek a vallásszabadságban. Benne megbízott.

Nem futott össze Neddel a kingsbridge-i első napon, és a másodikon sem. Talán nem is jön el ezen a húsvéton. Látta az unokaöccsét, Alfót, most már Valerie Forneron büszke férjét. Látta Ned német sógornőjét, Helgát is, Barney-t viszont nem, pedig egy kisebb vagyonnal tért haza Cádizból, majd némi szabadság után visszatért a tengerre. Margery nem szívesen faggatta volna a családot Ned terveiről. Nem akart olyan benyomást kelteni, mintha borzasztóan fontos lenne számára, hogy beszéljen vele. Jóllehet ez volt a helyzet.

Nagyszombaton kiment az egykori apátságban épült piacra, amelynek most már teteje is volt. Egy vég szövetet morzsolgatott, amely sötét borvörös volt. Úgy gondolta, hogy most, amikor már nem fiatal leány, jól állna neki. Végigtekintett a négyszögletű téren, és a túlsó oldalon megpillantotta Ned feleségének, Sylvie-nek az alacsony, sűrű alakját.

Sylvie hasonlított Margeryre, amivel mindketten tisztában voltak. Margerynek nem volt oka a szerénykedésre, így kijelenthette, hogy mindketten vonzó, ugyanakkor értelmes és határozott nők, igazság szerint

meglehetősen emlékeztetnek Ned félelmetes anyjára. Sylvie természetesen protestáns volt, méghozzá rendíthetetlen; ám Margery még ebben is meglátta a hasonlóságot, hiszen mindketten borzasztó kockázatot vállaltak a hitükért.

Margery Neddel akart beszélni, nem vele; most azonban összeakadt a tekintetük. Sylvie elmosolyodott, és elindult felé.

Eszébe jutott, hogy üzenetet küldhet Nednek. Talán még jobb is így, mivel senki nem árulkodhat Margeryre Bartnál, hogy Neddel beszélgetett, és nem keverheti gyanúba.

– Milyen csinos kalap – mondta Sylvie lágy franciás kiejtésével.

– Köszönöm. – Margery égkék bársonykalapot viselt. Megmutatta a szövetet, amellyel kacérkodott. – Tetszik ez a szín?

– Túl fiatal vagy ahhoz, hogy bordót viselj – mosolyodott el Sylvie.

– Ez kedves tőled.

– Láttam a fiaidat. Rogernek már szakálla van!

– Olyan gyorsan felnőnek.

– Irigyellek. Én sose estem teherbe. Tudom, hogy Ned csalódott, bár soha nem panaszkodik.

Margeryben felágaskodott a vad féltékenység, amikor ezt a bizalmas beszédet hallotta Ned kimondatlan érzéseiről. Nincs gyereked, gondolta, de ő a tiéd.

– Aggódom a fiaimért – mondta. – Ha a spanyolok partra szállnak, harcolniuk kell.

– Ned azt mondja, a királynő hajói megpróbálják megakadályozni, hogy a spanyol katonák partra szálljanak.

– Nem vagyok biztos benne, hogy elég hajónk van ehhez.

– Talán Isten a mi oldalunkon áll majd.

– Nem vagyok olyan biztos Isten pártállásában, mint régebben.

Sylvie szomorúan elmosolyodott.

– Én sem.

Margery a szeme sarkából látta, hogy Bart belép a piacra. Gyors elhatározást kellett hoznia.

– Átadnál egy üzenetet Nednek?

– Természetesen. De ő is itt van valahol…

– Sajnálom, nincs időm. Kérd meg, hogy menjen New Castle-ba, és tartóztassa le Bartot, Bartletet és Rogert. Egy csomó fegyvert fog találni az ócska kemencében. A megszállók támogatásához. – Tudta, hogy a terve kockázatos, de megbízott Nedben.

– Megmondom neki – felelte tágra nyílt szemmel Sylvie. – De miért akarod, hogy a fiaid börtönbe kerüljenek?

– Mert akkor nem harcolnak. Jobb a börtönben, mint a temetőben.

Sylvie-t megdöbbentette ez a gondolat. Talán nem is képzelte, hogy a gyermekek legalább annyi fájdalmat okoznak, mint örömöt.

Margery Bartra nézett. Még nem vette őt észre. Ha most otthagyja Sylvie-t, akkor Bart nem tudja meg, hogy beszéltek egymással.

– Köszönöm – mondta, és elment.

Másnap a székesegyházban a húsvéti istentiszteleten valóban látta Nedet. Ismerős, karcsú alakja még mindig, annyi év után is drága volt számára. Úgy érezte, lelassul a szívverése. A szerelem és a megbánás, amely elöntötte, egyenlő mértékben volt boldogító és fájdalmas. Örült, hogy ezen a reggelen az új, kék kabátját vette föl. De nem szólította meg a férfit. Túl nagy kísértés volt, hogy belenézhessen a szemébe, és lássa a szeme sarkában a ráncokat, amikor valami fanyar megjegyzést tesz. Ám ő ellenállt.

A húsvétot követő kedden elhagyta Kingsbridge-et, és családjával együtt visszatért New Castle-ba. Szerdán megérkezett Ned Willard.

Margery az udvaron tartózkodott, amikor a bástyáról lekiáltott az őr:

– Lovasok a kingsbridge-i úton! Tizenkettő… tizenöt… talán húszan!

Besietett a házba. Bart, Bartlet és Roger a csarnokban voltak, már a kardjukat csatolták fel.

– Valószínűleg a kingsbridge-i seriff – vélte Bart.

Betoppant Stephen Lincoln.

– A rejtekhely színig van fegyverekkel! – mondta rémülten. – Mit csináljak?

Margery már előre gondolt erre.

– Fogja a szentségek dobozát, és távozzon a hátsó kapun. Menjen a falu kocsmájába, és ott várjon, amíg azt nem üzenjük, hogy tiszta a levegő. – A falusiak mind katolikusok, nem árulják el a papot.

Stephen elsietett.

Margery a fiaihoz fordult:

– Ti ketten ne mondjatok semmit, ne csináljatok semmit, megértettétek? Hagyjátok apátokat beszélni. Maradjatok veszteg!

– Hacsak mást nem mondok – szólt közbe Bart.

– Hacsak apátok mást nem mond – ismételte meg az asszony.

Bart egyik fiúnak sem volt az apja, de Margery jól megőrizte ezt a titkot.

Rádöbbent, hogy harminc év telt el azóta, hogy ő és Ned ebben a csarnokban találkoztak, miután Ned visszatért Calais-ból. Milyen darabot is láttak? A *Mária Magdolná*t. Olyan izgatott lett, miután a fiú megcsókolta, hogy hiába nézte a játékot, egy szót sem értett belőle. Tele volt reménnyel, hogy boldogan élnek majd Neddel. Ha tudtam volna, hogyan fordul a sorsom, gondolta, talán levetettem volna magam a bástyáról.

Hallotta, hogy a lovak beértek az udvarba, és egy perc múltán belépett a csarnokba a seriff. Rob Matthewson volt, a megboldogult Matthewson seriff fia. Ugyanakkorára nőtt, mint az apja, és ugyanúgy nem tűrte, hogy bárki is dirigálja a királynőn kívül.

Matthewsont egy nagyobb csapat fegyveres követte, akik között ott volt Ned Willard. Margery közelről láthatta, hogy orra és szája környékén megjelentek a feszültség barázdái, és sötét haját megütötte a dér.

Ned rábízta az irányítást a seriffre.

– Át kell kutatnom a kelmed házát, Bart gróf – közölte Matthewson.

– Mi az ördögöt keresel itt, arcátlan eb? – vakkantotta Bart.

– Olyan információt kaptam, hogy egy Stephen Lincoln nevű katolikus pap lakik magánál. A családjával maradjanak ebben a szobában, amíg keresem.

– Nem megyek sehova – felelte Bart. – Mert itt lakom.

A seriff ismét kiment, a kísérete követte. Ned megállt az ajtóban.

– Igazán sajnálom, hogy így alakult, Margery grófné – mondta.

Az asszony belement a játékba.

– Dehogyis sajnálja! – felelte, mintha haragudna.

Ned folytatta:

– Azonban a spanyol király le akar rohanni minket. Senkinek a hűségében nem bízhatunk.

Bart undorodva felmordult. Ned nem szólt többet, csak kiment.

Néhány perccel később diadalüvöltés harsant, Margery sejtette, hogy Ned elvezette Matthewsont a rejtekhelyhez.

A férjére nézett, aki nyilvánvalóan ugyanerre a következtetésre jutott. Kiült az arcára a szorongás és a düh. Margery tudta, hogy baj lesz.

A seriff emberei elkezdték bevonszolni a fegyvereket a csarnokba.

– Kardok – mondta a seriff. – Tucatnyi! Puskák és lőszer. Csatabárdok. Íjak, nyilak. Minden egy titkos szobába rejtve. Bart gróf, le van tartóztatva!

Bartot csaknem megütötte a guta. Lebukott. Fölugrott és őrjöngeni kezdett.

– Hogy merészeled? – ordította. – Én Shiring grófja vagyok! Nem teheted ezt, ha életben akarsz maradni. – Vörös arccal még jobban fölemelte a hangját. – Őrség! – bömbölte. – Ide! – Ezzel kirántotta a kardját.

Bartlet és Roger követte a példáját.

Margery felsikoltott:

– Ne! – Azért tette az egészet, hogy megóvja a fiai életét, ehelyett bajba sodorta őket. – Állj!

A seriff és emberei is kardot rántottak.

Ned nem vonta ki a kardját, csak fölemelte a kezét és elbődült.

– Álljon le mindenki! Harccal semmit sem érünk el, és aki megtámadja a seriff embereit, az lógni fog!

A két csoport farkasszemet nézett a teremben. Bejöttek Bart fegyveresei, és megálltak a grófjuk mögött, a seriffnek is egyre újabb emberei kerültek elő. Margery nem tudta elhinni, hogy ilyen gyorsan elfajulhatott a helyzet. Ha egymásnak esnek, borzalmas vérfürdő lesz.

– Öljétek meg őket! – harsogta Bart.

Azután összeesett.

Úgy dőlt el, mint egy fa, először lassan, aztán gyorsabban, és undorítóan nyálkás hanggal csapódott a kőpadlónak.

Margery sokszor látta, amikor részegen elesett, de ez borzalmasan más volt.

Mindenki megdermedt.

Margery a férje mellé térdelt, megtapintotta a szívét. Azután a csuklóját és a nyakát. Életnek semmi jele.

Mereven bámulta a férjét. Önző ember volt, mindig azt tette, amihez kedve volt, sose törődött másokkal a földi ötven éve alatt.

– Halott – mondta.

És nem érzett mást, csak megkönnyebbülést.

*

Pierre Aumande fölment a lakásba, ahol az utóbbi négy évben a szeretőjét, Louise de Nîmes-t tartotta. A nő elegánsan kiöltözött, bonyolult frizurát fésültetett magának, mintha az udvarba indulna, ami természetesen nem

volt szabad neki. Pierre ragaszkodott ehhez, mert fokozta az örömét, amikor megalázhatta őt. Egy szolgát bárki megalázhat, de Louise márkiné volt.

Pierre nem fáradt bele a játékba, úgy érezte, soha nem is fog. Ritkán verte meg az asszonyt, mert belefájdult a keze. Ritkán is dugta meg. Voltak kifinomultabb módszerek, amelyekkel fájdalmat okozhatott neki. Legjobban a méltóságát szerette porba zúzni.

Louise egyszer megszökött tőle. Pierre csak nevetett: tudta, mi következik. Louise néhány barátja és rokona rettegett, hogy ha náluk lelik, akkor ők is az eretnekség gyanújába keverednek, így hát nem volt hova mennie. Mivel kiváltságosnak született, képtelen volt arra, hogy eltartsa magát. Sok más nincstelen asszonyhoz hasonlóan végül beállt prostituáltnak, hogy ne haljon éhen. Miután eltöltött egy éjszakát egy bordélyban, kérte Pierre-t, hogy vegye vissza.

Pierre merő tréfából úgy tett, mintha nem szívesen tenné, arra kényszerítette, hogy térden állva könyörögjön. De persze túl jó élvezet volt ahhoz, hogy elveszítse.

Ma enyhe meglepetéssel látta, hogy mostohafia, Alain a lakásban tartózkodik, Louise mellett ül a díványon, és meghitten diskurálnak.

– Alain! Louise! – mondta.

Mindketten felugrottak.

– Te mit csinálsz itt? – kérdezte a mostohafiát.

Alain egy ruhára mutatott, amely egy széken hevert.

– Te mondtad, hogy hozzam ide ezt a ruhát.

Ez igaz volt, Pierre is emlékezett rá.

– De azt nem mondtam, hogy itt pletykálj egész délután. Menj vissza a palotába. Mondd meg Henri hercegnek, hogy útban vagyok hozzá, és megtudtam a spanyol király haditervét Anglia elfoglalására.

Alain felvonta a szemöldökét.

– És ki mondta el?

– Azzal ne törődj. Várj meg a herceg lakosztálya előtt a palotában, hátha jegyzetelned kell.

Pierre odament Louise-hoz, és hanyagul megszorongatta a mellét.

Alain távozott.

Alain és Louise félt Pierre-től, aki bűntudatos pillanataiban tudta, hogy ezért tartja őket maga mellett. Nem azért, mintha Alain olyan hasznos mindenes lenne, vagy Louise ellenállhatatlanul vonzaná. Ezek a dolgok másodlagosak. A félelmüket szerette. Ez felajzotta.

Érdekelné, ha összebarátkoznának? Nem látott ebben semmi rosszat. Még azt is meg tudta érteni, miért rokonszenvezik Alain Louise-zal. Idősebb nő, anyapótlék.

Erősebben megszorította az asszony mellét.

– Mindig ez volt benned a legjobb – mondta.

Utálat suhant át az asszony arcán. Csak egy pillanatig tartott, azonnal el is fojtotta, de Pierre azért látta, és pofon ütötte.

– Ezt töröld le a képedről – mondta.

– Bocsánatot kérek – mondta alázatosan az asszony. – Akarod, hogy leszopjalak?

– Nincs időm. Azért jöttem, hogy szóljak, meghívtam valakit holnap ebédre. Meg akarom jutalmazni azt az embert, aki elmesélte nekem a spanyol haditervet. Te szolgálod fel az ebédet.

– Rendben.

– Meztelenül.

Louise rámeredt.

– Meztelenül – mondta. – Egy idegen előtt?

– Teljesen normálisan fogsz viselkedni, kivéve, hogy nem lesz rajtad ruha. Azt hiszem, szórakoztatni fogja.

Könnyek szöktek az asszony szemébe.

– Egyáltalán semmi?

– Cipőt vehetsz föl.

Louise igyekezett nem sírni, de keményen kellett küzdenie.

– Van még valami kívánságod?

– Nem. Csak szolgálj fel nekünk.

– Rendben.

Pierre izgalomba jött az asszony kétségbeesésétől. Megkísértette a gondolat, hogy tovább maradjon, de minél előbb találkozni akart Henri herceggel. Megfordult, kiment. Amikor becsukta az ajtót, hallotta, hogy Louise elsírja magát. Örvendező mosollyal ment le a lépcsőn.

Ned ujjongott, amikor levelet kapott Párizsból Alain de Guise-től, aki megírta a spanyol király haditervét.

A spanyol Armada végighajózik a Csatornán, és lehorgonyoz Dunkerque-nél. Ott találkoznak a Hollandiában állomásozó spanyol hadsereggel, amelyet a pármai Alessandro Farnese vezet, a legsikeresebb tábornok, akit a spanyol király valaha Németalföldre küldött. Az így megerősített hajóhad megfordul, és elindul nyugatra, egyenesen a Temze torkolatához.

Jerónima Ruiztól is kapott egy levelet, amely szerint a spanyol Armada százhuszonkilenc hajóból áll.

Jerónima Lisszabonban volt, és a saját szemével látta a flottát, ő maga számolta meg a járműveket a kikötőben. A bíborossal együtt ment oda, aki egy nagy rakat pappal érkezett, hogy megáldják a hajókat, és testületileg feloldozzák a huszonhatezer tengerészt és katonát minden bűn alól, amelyeket Angliában fognak elkövetni.

Erzsébet királynő porba volt sújtva. Az egész hajóhada harmincnyolc hajóból állt. Nem tudta, hogyan védheti ki a támadást, és Ned sem tudta. Erzsébetet legyőzik, Fülöp lesz Anglia királya, és a fanatikus katolikusok uralják majd Európát.

Ned halálra vált. Úgy érezte, mindez az ő hibája, amiért biztatta a királynőt, hogy végeztesse ki Stuart Máriát.

Jerónima információit más kémek is megerősítették. A számok csak keveset változtak üzenetről üzenetre.

Erzsébet tudni akarta, hány katonája van Párma hercegének Németalföldön, és hogyan tervezik átszállításukat a Csatornán. Ned számos jelentést kapott kémeitől, de mivel azok eltértek, úgy döntött, átmegy, és személyesen néz utána.

Az életét kockáztatta. Ha elkapják, és kiderül, hogy angol kém, akkor örülhet, ha csak felakasztják. De hát hozzájárult a fenyegető katasztrófához, ezért kötelessége minden tőle telhetőt megtenni az elhárítására, beleértve azt is, hogy vásárra viszi a bőrét.

Hajóval átkelt Antwerpenbe. Eleven, kozmopolita várost talált: úgy sejtette, itt mindenkit szívesen fogadnak, ameddig megfizeti az adósságait.

– És itt nincs olyasféle bárgyúság, hogy kamatot szedni bűn – mondta Carlos Cruz.

Ned alig várta, hogy találkozzék Carlosszal, a távoli unokatestvérrel, akiről annyit hallott. Ötvenegy éves, megtestesedett férfit látott, akinek bozontos szakálla már őszült. Nedet egy vidám parasztra emlékeztette egy olyan holland festményen, amely mulatozó falusiakat ábrázol. Nehéz volt elképzelni, hogy Carlos és Barney megölt egy őrmestert egy kártyacsata után kirobbant verekedésben.

Carlos egy nagy házban lakott a vízparton, a hátsó udvarban hatalmas vasöntő műhellyel. Csinos felesége, Imke, széles, barátságos mosollyal fogadta a vendéget. Carlosszal együtt élt a lánya és a veje, meg két unoka. A férfiak sötét ruhában jártak, de az asszonyok káprázatos színekben pompáztak: égszínkékben, skarlátvörösben, barackrózsaszínben, levendulalilában. A ház tele volt értékes tárgyakkal: olajfestményekkel, hangszerekkel, tükrökkel, díszes korsókkal, tálakkal, üvegholmival, bőrbe kötött könyvekkel, szőnyegekkel, függönyökkel. A hollandusok szerették az otthonukat, és olyan családiasan tudták fitogtatni a vagyonukat, amit Ned még sehol sem látott.

Nednek szüksége volt Carlos segítségére, hogy elvégezhesse a feladatát, de nem tudta, hogy Carlos, aki spanyol és katolikus, rááll-e erre. Másrészt az egyház kényszerítette, hogy elmeneküljön hazájából. Hajlandó az Armada ellen fellépni? Hamarosan kiderül.

Ned érkezésének napján Ebrima Dabo, Carlos régi üzlettársa jött át vacsorára a feleségével, Evivel. Ebrima hetvenéves volt, göndör haja hófehérre őszült. Evi arany nyakláncot viselt gyémántfüggővel. Ned emlékezett rá, amit Barney mesélt, hogy rabszolga korában Ebrima a szeretője volt Betsy néninek. Micsoda életet élt ez az ember: először paraszt volt Nyugat-Afrikában, azután katona, hadifogoly, majd rabszolga Sevillában, ismét katona Németalföldön, végül gazdag antwerpeni vasöntő.

Carlos nem sajnálta tőlük a bort, és maga is szívesen ivott. Miközben ettek, kiderült, hogy Carlos és Ebrima egyaránt haragszik a spanyol Armadára.

– Részben Erzsébet királynőnek köszönhető, hogy a spanyolok még nem tudták pacifikálni Németalföldet – mondta Carlos franciául, mert ezt a nyelvet mindenki értette. – Ha egyszer a spanyol király leigázza Angliát, nem kell számolnia Németalföldön a királynő beavatkozásával.

– Ha a papok irányítják az országot, az árt az üzletnek – mondta Ebrima.

– És ha a függetlenségi mozgalmunkat leverik, semmi sem állítja meg a szent inkvizíciót – tette hozzá Carlos.

Ned felbátorodott. Az jó, ha aggódnak. Úgy vélte, ez az a pillanat, amikor megteheti javaslatát.

Sokat töprengett rajta. Biztonságosabb lenne, ha Carlosszal utazhatna, mert ő folyékonyan beszél hollandul, ismeri az országot, sok száz emberrel van kapcsolata errefelé. Viszont az életét kockáztatná ezzel az úttal.

Mély lélegzetet vett.

– Ha segíteni akarsz Angliának, van valami, amit megtehetsz – mondta.

– Ki vele! – biztatta Carlos.

– Azért vagyok itt, hogy felmérjem a spanyol erőket, amelyek el akarnak hajózni Angliába.

– Aha! – mondta Ebrima a váratlan megvilágosodás hangján. – Már értem.

– A spanyol hadsereg elsősorban Dunkerque és Nieuwpoort környékén állomásozik – mondta Carlos.

– Azon gondolkodtam, nem akarnál-e eladni a spanyoloknak egy rakomány ágyúgolyót. Sok ezerre lesz szükségük az előttük álló csatához. És ha te és én megérkezünk néhány szekér lőszerrel, örülni fognak, nem gyanakodni.

– Rám ne számítsatok – mondta Ebrima. – Igazán szívesen mennék, de túl öreg vagyok az efféle kalandokhoz.

Rossz kezdet, gondolta sötéten Ned. Arra késztetheti Carlost, hogy mondjon nemet.

Ám Carlos vigyorgott, és azt mondta:

– Mint a régi szép napokban!

Ned megnyugodott, és ivott még egy kevés bort.

Másnap Carlos felrakta teljes ágyúgolyókészletét néhány szekérre, azután bejárta Antwerpent, hogy még többet szerezzen. Végül nyolcszekérnyi áru jött össze. Kettős oszlopba állította a szekereket, minden párt két ökör húzott. A harmadik napon elindultak.

Az út Nieuwpoortba a part mentén haladt, és Ned hamarosan láthatta azt, amire kíváncsi volt: a megszállás előkészületeit. A part mentén lapos fenekű dereglyék voltak kikötve, és minden csónakkészítő műhelyben buzgón ácsolták az újakat. Kezdetleges, ormótlan járművek voltak, annak az egyetlen célnak kellett megfelelniük, hogy sok embert tudjanak szállítani. Sok száz lehetett belőlük, Ned úgy számolt, hogy mindegyik ötven-száz katonát visz. Hány ezer katonára vár Párma hercege? Ned hazájának sorsa függ a kérdésre adott választól.

Kisvártatva feltűntek a katonák is: a parton táboroztak, tüzek mellett

ültek, kockát vetettek, kártyáztak, unatkozó hadseregek szokása szerint. Egy csoport haladt el mellettük, és éljenzésben törtek ki a megrakott szekerek láttán. Ned fellélegzett: ezek szerint az ágyúgolyó megfelel útlevélnek.

Kezdte felbecsülni a számokat, de úgy rémlett, a táboroknak se vége, se hossza. Az ökrök lassan vontatták a súlyos szekereket a földúton, és kilométerről kilométerre több lett a katona.

Megkerülték Nieuwpoortot, mentek egyenesen Dunkerque-be, de ott sem változott a kép.

Minden gond nélkül bejutottak a megerősített Dunkerque-be, ahol a parti piactérre tartottak. Miközben Carlos a hadsereg egyik kapitányával alkudozott a golyók áráról, Ned kiment a vízig, és elgondolkodva nézte a tengert.

Az itteni csapatok létszáma többé-kevésbé annyi kell hogy legyen, mint ahány embert Lisszabonban behajóztak. A teljes létszám eszerint több mint ötvenezer, ennyien indulnak Anglia megszállására. Hatalmas hadsereg, nagyobb mindennél, amit Európa évtizedek óta látott. A legnagyobb csata, amelyről eddig hallott, Málta ostroma volt, amelyben harminc- vagy negyvenezer török ostromló vett részt. Megsemmisítő érzés volt tudni, hogy ilyen irdatlan és kérlelhetetlen erő készül elpusztítani az otthonát.

Ám előbb el kell jutniuk Angliába.

Képesek vajon ezek a lapos dereglyék átvinni a csapatokat a nyílt tengeren Angliába? Kockázatos lépés: ha a víz nem tökéletesen nyugodt, ezek felborulnak. Valószínűbb, hogy inkább a nagyobb hajókra viszik a katonákat, amelyek a parthoz közel horgonyoznak– ez pedig hetekig tarthat, ha az összes galleon tisztességesen kiköt.

Bámulta a kikötőt, elképzelte, ahogy viszik ki a sok ezer embert a part mentén horgonyzó galleonokra, és rájött, hogy a spanyol király haditervének ez a gyenge pontja. Ha egyszer a hadsereget behajózták, a

megszállók feltartóztathatatlan erővé válnak.

Sötét kilátás. Ha a megszállás sikerül, ismét kigyúlnak a máglyák. Sosem felejti el azt a borzalmas, visító hangot, amikor Philbert Cobley-t megégették a kingsbridge-i székesegyház előtt. Anglia csak nem tér ehhez vissza?

Az egyetlen remény, ha a Csatornán állítják meg az Armadát, mielőtt behajózhatnák a csapatokat. Erzsébet hajói jóval kevesebben vannak, így csekély az esély. De nincs más.

26

Rollo Fitzgerald 1588. július 29-én, délután négy órakor látta meg ismét Angliát, és a szíve szárnyra kelt.

A *San Martín* spanyol zászlóshajó fedélzetén állt, a lába öntudatlanul alkalmazkodott a hullámzáshoz. Anglia még csak egy maszat volt az északi látóhatáron, de a tengerészeknek vannak eszközeik, amelyekkel megállapíthatják, merre járnak. A mélységmérő matróz nehezékes kötelet vetett a vízbe a farnál, és mérte a legöngyölődő kötél hosszát. A nehezék hatvan méternél érte el a tengerfeneket, és fehér homokot hozott fel magával, amiből a tájékozott kormányos tudhatta, hogy a hajó elérte a Csatorna nyugati bejáratát.

Rollo az után menekült el Angliából, hogy Stuart Mária kiszabadítására szőtt összeesküvése kútba esett. Számos idegtépő napon át csak egy lépéssel járt Ned Willard előtt, de kijutott, mielőtt Ned elkapta volna.

Azonnal Madridba ment, hiszen Anglia sorsát ott döntötték el. Továbbra is Jean Langlais néven fáradhatatlanul dolgozott, hogy segítse és bátorítsa a spanyol támadást. Szerencsére hiteles embernek tartották. Don Bernardino de Mendoza, aki először Londonban, majd Párizsban volt nagykövet, azt jelentette róla Fülöp királynak, hogy Langlais mindenki

másnál többet tett a kereszténység életben tartásáért a protestáns Angliában. Csak William Allen volt tekintélyesebb nála, aki a megszállás után Canterbury érseke lesz.

Az Armada indulását újra és újra elhalasztották, de végül 1588. május 28-án kifutott – és Rollo is egy hajó fedélzetén volt!

A spanyol király ezt védekező háborúnak tekintette: megtorlásnak, amiért az angol kalózok az óceáni hajókaravánokat fosztogatják, amiért Erzsébet királynő támogatja a holland lázadókat, és amiért Drake rajtaütött Cádizon, ám Rollo úgy érezte magát, mint egy keresztes lovag. Azért jött, hogy felszabadítsa hazáját a hitetlenek uralma alól, akik harminc éve kaparintották meg a hatalmat. Egyike volt a számos angol katolikusnak, aki az Armadával tért haza. 180 pap is utazott a fedélzeten. Hitt benne, hogy szívesen fogadják a felszabadítókat mindazok az angolok, akik szívükben hűek maradtak a régi hithez. Rollónak ígérték Kingsbridge püspökségét, jutalmul annyi év nehéz és veszedelmes titkos munkája után, amelyet Ned Willard orra előtt végzett. A kingsbridge-i székesegyház ismét valódi katolikus istentiszteleteket lát majd, keresztekkel és tömjénnel, és mindent Rollo irányít a rangjához illő pompás ornátusokban.

Az Armada főparancsnoka Medina-Sidonia hercege volt, harmincnyolc éves, korán megkopaszodott férfi, Spanyolország leggazdagabb földbirtokosa. A tengeren nem sok tapasztalatot szerzett, és az óvatosság volt a jelszava.

Miután az Armada helyzetét megerősítették, Medina-Sidonia felvonatta a főárbócra a különleges zászlót, amelyet a pápa áldott meg, és körmenet hozta ki a lisszaboni székesegyházból. Utána felvonatta az előárbócra a király zászlaját, egy vörös andráskeresztet. A többi hajón ugyancsak szirmot bontottak a zászlók: Kasztília kastélyai, Portugália sárkányai, a hajókon utazó nemesemberek címerei, a védszentek emblémái. Bátran lobogtak és csattogtak a szélben, hirdették a hajóhad hősiességét és erejét.

A *San Martín*on elsütöttek három ágyút, jelezve, hogy hálaadó ima

következik, azután bevonták a vitorlákat, és horgonyt vetettek, Medina-Sidonia pedig haditanácsot hívott össze.

Rollo helyet foglalt. Eleget tanult spanyolul az elmúlt két évben ahhoz, hogy kövesse a beszélgetést, vagy akár bele is szóljon, ha szükséges.

Medina-Sidonia altengernagya a jóképű Don Juan Martínez de Recalde volt, a *San Juan de Portugal* kapitánya. A hatvankét éves férfi világéletében tengerésztiszt volt, az Armada legtapasztaltabb parancsnokának számított. Aznap korábban elfogtak egy angol halászhajót, és kihallgatták a legénységet, akiktől megtudták, hogy az angol flotta a Plym folyó torkolatában rejtőzik. Ez volt az első nagy kikötő a déli parton.

– Ha most váratlanul megtámadjuk Plymoutht, a fél angol hadiflottát elpusztítjuk – mondta Recalde. – Megbosszulnánk Drake cádizi rajtaütését.

Rollo szíve ugrott egyet a reménykedéstől. Tényleg ilyen gyorsan vége lehet mindennek?

Medina-Sidonia kételkedett.

– Szigorú parancsokat kaptunk őfelségétől, Fülöp királytól – mondta. – Egyenesen oda kell mennünk, ahol találkozunk Párma hercegével és a németalföldi spanyol hadsereggel Dunkerque-nél. Nem mehetünk más irányba. Őfelsége megszállást akar, nem tengeri csatát.

– De hát tudjuk, hol találjuk az angol hajókat! – vitatkozott Recalde. – Bizonyára igyekeznek megakadályozni, hogy eljussunk a találkozó helyére. Most van itt a tökéletes lehetőség, hogy elpusztítsuk őket, bolondság lenne figyelmen kívül hagyni!

Medina-Sidonia Rollóhoz fordult.

– Ismeri ezt a helyet?

– Igen.

Sok angol most közönséges árulónak tartotta volna Rollót. Ha láthatnák a megszálló erők zászlóshajóján, ahogy segíti és tanácsokkal látja el az ellenséget, halálra ítélnék. Nem értenék meg. Csakhogy fölötte Isten ítél, nem emberek.

– Plymouth kikötőjének bejárata szűk – mondta. – Csak két-három hajó juthat be egyszerre. És a bejáratot ágyúkkal védik. Ám ha egyszer bejut, akkor néhány galleon is nagy pusztításra képes. Az eretnekek sehova se menekülhetnek.

A spanyol hajókat súlyos, rövid csövű ágyúkkal szerelték fel, amelyek távolra használhatatlanok voltak, de közelről gyilkos pusztítást végeztek. Továbbá az Armada fedélzete tele volt katonákkal, akik alig várták, hogy harcolhassanak, míg az angol hadihajókon főképpen tengerészek szolgáltak.

– Micsoda vérontás lenne! – lelkesedett Rollo. – Plymouth lakossága nagyjából kétezer fő, kevesebb mint egytizede a mi erőnknek. Semmit sem tehetnének – fejezte be az érvelését.

Medina-Sidonia egy hosszú percig töprengett, majd azt mondta:

– Nem. Itt bevárjuk, hogy a lemaradtak utolérjenek.

Rollo csalódott volt. De talán igaza van Medina-Sidoniának. A spanyolok sokkal erősebbek az angoloknál, így a tengernagynak nem szükséges kockáztatnia. Úgyszólván mindegy, hol és mikor csapnak össze Erzsébet flottájával: az Armada bizonyosan győz.

Barney Willard a Plymouth Hoe nevű vadasparkban tartózkodott a kikötő bejáratára néző alacsony szirttetőn azzal a csoporttal, amely elkísérte Lord Howardot, az angol flotta tengernagyát. A Hoe-ról láthatták a flottájukat, amint ivóvizet és élelmet vesz föl. A királyi tengerészet hadihajóihoz kisebb kereskedelmi járművek csatlakoztak, köztük Barney *Alice*-e és *Bellá*ja, így most összesen kilencven horgonyzott a kikötőben.

A szellő délnyugatról fújt. Tengerszaga volt, és ez mindig jobb kedvre derítette Barney-t, azonban az iránya sajnos éppen kedvezett a spanyol Armadának, amely megérkezett az Atlanti-óceánról, és keletnek tartott.

Erzsébet királynő hatalmas szerencsejátékba kezdett. Miután tanácskozott legnagyobb hajóskapitányaival – Lord Howarddal, Sir Francis Drake-kel és Sir

John Hawkinsszal –, úgy döntött, hogy flottája túlnyomó részét elküldi a Csatorna nyugati végébe a spanyol Armada fogadására. A keleti véget – a „Keskeny-tengert”, ahol Párma hercege akart átkelni a megszálló sereggel – alig néhány hadihajó védte. Valamennyien tisztában voltak vele, hogy mekkora kockázatot vállalnak.

A Plymouth Hoe-n feszült volt a légkör. Anglia sorsa a kezükben volt, és nyomasztó túlerővel néztek szembe. Barney tudta, hogy egy tengeri csatában mindent felboríthat a kiszámíthatatlan időjárás; az esélyek azonban ellenük szóltak, és mindenki szorongott, kivéve az egyetlen Drake altengernagyot, aki azzal mutatta ki híres flegmáját, hogy beállt tekézni egy helyi csapatba.

Barney aggodalmasan kémlelő szeme előtt váratlanul megjelent a szorosban egy naszád, alig ötventonnás kis hajó, amely az összes vitorláját kibontva szinte repült a vízen, akár egy madár. Barney megismerte.

– Az *Aranyszarvas* – mondta.

Érdeklődő moraj támadt a csoportban. Az *Aranyszarvas* egyike volt a számos gyorsjáratú hajónak, amelyeket arra jelöltek ki, hogy őrjáratozzanak Anglia legnyugatibb csücskénél, és figyeljék a támadókat. Csak egyetlen oka lehet annak, hogy visszafelé száguld, gondolta Barney, és libabőrös lett a szorongástól.

Az *Aranyszarvas* bekanyarodott a kikötőbe, leengedte vitorláit, és horgonyt vetett a part mellett. Még ki sem kötötték, amikor két ember kiszállt, és berohant a városba. Pár perc múltán két ló vágtatott fölfelé a lejtőn a vadaskertbe. Drake otthagyta a játékot, keresztülvágott a gyepen, kissé sántítva a régi sebtől, amelyet golyó ütött a jobb lábszárán, mert hallani akarta, mi hírt hoznak az érkezők.

A rangidős megmondta a nevét: Thomas Fleming volt, az *Aranyszarvas* kapitánya.

– Hajnalban találkoztunk a spanyolokkal – lihegte. – Azóta futunk a széllel.

– Derék dolog! – szólt Charles Howard tengernagy, egy energikus, ötvenkét éves, ezüstszürke szakállú férfi. – Mondd el, mit láttál.

– Ötven spanyol hajót a Scilly-szigeteknél.

– Milyenek?

– Főként nagy galleonok, néhány utánpótlást szállító hajó, pár erős fegyverzetű, evezős és vitorlás galeasz.

Váratlan és furcsa nyugalom töltötte el Barney-t. Az esemény, amely olyan gyakran fenyegetett, és amelytől olyan régen tartottak, végre bekövetkezett. A világ legerősebb országa megtámadta Angliát. A kétség megszűnése különös megkönnyebbülést hozott. Most már nincs más hátra, mint halálig harcolni.

– Milyen irányba haladtak a spanyolok? – kérdezte Howard.

– Semerre, nagyuram. A vitorláikat leengedték, és láthatólag arra vártak, hogy a többiek utolérjék őket.

– Biztosak a számok, cimbora? – kérdezte Lord Parminter.

– Nem mentünk közel, mert attól tartottunk, hogy elfognak, és nem tudjuk meghozni a hírt.

– Nagyon helyes, Fleming – bólintott Lord Howard.

Barney úgy számolta, hogy a Scilly-szigetek úgy százötven kilométerre vannak Plymouthtól. Fleming ezt a távolságot kevesebb mint egy nap alatt tette meg. Jóllehet az Armada nem képes ekkora sebességre, mégis itt lehetnek sötétedés előtt, aggodalmaskodott Barney, különösen, ha hátrahagyják a lassúbb szállítóhajókat.

Parminter hasonlóképpen gondolkodott.

– Azonnal vitorlát kell bontanunk! – mondta. – Össze kell csapni az Armadával, mielőtt partra szállhatnának!

Parminter nem volt tengerész. Barney tudta, hogy a csata az utolsó, amit az angolok maguknak kívánnak.

Lord Howard udvarias türelemmel magyarázott:

– Közeledik a dagály, a szél pedig délnyugatról fúj. Egy hajónak

nagyon nehéz kijutni a kikötőből, ha egyszerre megy szembe a dagállyal és a széllel, egy egész hajóhadnak pedig lehetetlen. A dagály azonban ma este tízkor megfordul. Az lesz a megfelelő időpont, hogy kifussunk.

– Addigra itt lehetnek a spanyolok!

– Valóban. Milyen szerencse, hogy a parancsnokuk úgy döntött, bevárja a többieket, és átcsoportosítja a flottát.

Drake most szólalt meg először.

– Én nem várnék – mondta. Sosem hagyta ki, ha kérkedni lehetett. – Aki habozik, az veszít.

Howard elmosolyodott. Drake szájhős, de igen megfelelő társ a harcban.

– A spanyolok haboznak, de fájdalom, még nem veszítettek – mondta.

– Akkor is rossz pozícióban vagyunk – makacskodott Drake. – Az Armada miatt ellenszélben kell haladnunk. Ez előnyt ad nekik.

Barney komoran bólintott. Tapasztalatai szerint egy tengeri csatában a szél a minden.

– Lehetséges, hogy *mi* fordítsuk széllel szembe *őket?*

Barney tudta, milyen nehéz széllel szemben vitorlázni. Oldalszélben, átlós vitorlákkal egy hajó fürgén futhat akár derékszögben is a szélhez képest. Vagyis északi szélben egyformán mehet keletnek, nyugatnak, délnek. Egy jól megépített hajó tapasztalt legénységgel ennél többre is képes, mert akár északkelet vagy északnyugat felé is haladhat feszes vitorlákkal, ahogy mondják, „élesen szélnek”. Ez nagy kihívás, mert elég egy kisebb tévedés, hogy a hajó átcsússzon a holtsávba, ahol lelassul és megáll. Ha az angol flotta délnyugat felé akar vitorlázni délnyugati szélben, akkor felváltva kell hol dél, hol nyugat felé mennie cikcakkban, a „ferdézés” nevű lassú és fárasztó eljárással.

Drake kétkedve sandított rá.

– Nem csak ferdéznünk kellene a szélben, de kívül is kellene maradnunk a látótávolságukon, máskülönben irányt változtatnak és

elkapnak.

– Nem azt kérdeztem, nehéz-e. Azt, hogy lehetséges-e.

Drake elvigyorodott. Tetszett neki ez a fordulat.

– Lehetséges – felelte.

Barney-t fellelkesítette Drake virtuskodása. Úgysincs egyebük a nagy arcuknál.

Lord Howard bólintott.

– Akkor csináljuk azt.

Rollo a szombat nagy részét a *San Martín* bal oldali korlátja mellett állva töltötte, miközben a kedvező szél Plymouth felé hajtotta őket a Csatornán. Az Armada széles oszlop alakzatban haladt, a legjobb hadihajók a konvoj élén és végén, a szállítóhajók a védett középen.

Rollo ujjongás és bűntudat között őrlődve nézte az elmaradó cornwalli sziklákat. Ez az ő hazája, és most megtámadja. Tisztában volt vele, hogy Isten akaratát hajtja végre, a tudata mélyén mégis az motoszkált, hogy ez talán nem igazán hoz dicsőséget rá és a családjára. Nem túlzottan érdekelték azok az emberek, akik meghalnak a csatában. Az ilyesmi sosem izgatta, elvégre az ember halandó, ez a világ rendje. De nem szabadulhatott a félelemtől, hogy ha a támadás kudarcba fullad, akkor árulóként kerül be a történelembe, és ez felzaklatta.

Az angol őrszemek erre a pillanatra vártak. A távoli dombtetőkön sorra gyúltak ki a máglyák, tüzes riadó futott végig a parton, gyorsabban, mint ahogy a hajók haladni tudtak. Rollo attól tartott, hogy az angol hadiflottát időben riasztják, és még elvitorlázik Plymouth kikötőjéből kelet felé, nehogy csapdába essen. Medina-Sidonia habozása miatt Rollo elveszített egy lehetőséget.

Valahányszor az Armada közelebb került a parthoz, Rollo sokaságot látott a szirteken. Mozdulatlanul, hang nélkül bámultak, mintha meg lennének illetődve; a történelemben még senki sem látott ennyi vitorlást egy

csapatban.

Estefelé a spanyol tengerészek észrevették az Eddystone nevű zátony iszapos vizeit és félelmetes fekete szikláit, és elkanyarodtak, hogy nagy ívben kikerüljék a Plymouthtól délre található, hírhedten kockázatos helyet. Nem sokkal később néhány vitorlát rajzolt ki a messzeségben az alkonyfény. Ez volt Rollo első, szívszorító találkozása az angol hajóhaddal.

Medina-Sidonia parancsot adott az Armadának, hogy horgonyozzon le, mert így ők maradhattak szél felől az angolokhoz képest. Másnap bizonyára csata lesz, és az admirális semmiféle előnyt sem akart adni az ellenségnek.

Kevés ember aludt a *San Martín* fedélzetén ezen az éjszakán. A fegyvereiket élezték, ellenőrizték a pisztolyaikat és lőportartóikat, fényesítették a páncéljukat. A pattantyúsok összekészítették ládákba az ágyúgolyókat, megfeszítették az ágyúk rögzítőköteleit, a hordókat megtöltötték tengervízzel a tűzoltáshoz. A hajók oldalából eltávolították az akadályokat, hogy az ácsok gyorsabban hozzáférhessenek a javításra váró lyukakhoz.

A hold hajnali kettőkor kelt fel. Rollo a fedélzetről bámult a messzeségbe, kereste az angol hadihajókat, de csak elmosódó alakokat látott, ami köd is lehetett. Imádkozott az Armadáért és magáért, hogy átvészelje a másnapi ütközetet, és megélje, amikor ő lesz Kingsbridge püspöke.

Korán jött a nyári virradat, és megerősítette, hogy az ott elöl valóban öt angol hajó. Mikor világosabb lett, Rollo hátranézett, és mintha villám sújtotta volna: az angol hajóhad az Armada *mögött* volt. Hogy az ördögbe történhetett ez?

Az öt hajó előttük pusztán csali volt. A flotta nagy része valamilyen módon a széllel dacolva megkerülte az Armadát. Most ők voltak kedvezőbb helyzetben és harcra készen.

A spanyol tengerészek elképedtek. Senki sem gondolta, hogy az új típusú, alacsonyabb, keskenyebb angol hajók ennyivel jobban irányíthatók. Rollo elcsüggedt. Micsoda hátrány, és mindjárt a csata elején!

Északról megindultak az angol flotta utolsó hajói, és elsuhantak a part mentén, hogy csatlakozzanak a többiekhez, olyan elképesztően rövid vitorlaváltásokkal lavírozva dél és észak között, amekkorákat a keskeny átjáró lehetővé tett. Amikor a vezérhajó elérte a cikcakk déli csúcsát, Rollo megdöbbenésére még tüzet is nyitott az Armada északi szárnyára. Kilőtte ágyúit, majd fürgén visszafordult északi irányba. Egyetlen spanyol hajót sem talált el, az angolok csak a lőszert pocsékolták, ám a spanyolokat kétszeresen is ámulatba ejtették, egyrészt matrózaik látványos hozzáértésével, másrészt az angol kapitány szemtelenségével.

És a csatában megtörtént az első lövés.

Medina-Sidonia zászlókkal és ágyúkkal utasította az Armadát, hogy fejlődjön fel csatarendbe.

Most az angolokon volt a sor az elképedésben. A spanyol hajók, amelyek kelet felé távolodtak Howard flottájától, olyan pontossággal vettek föl védelmi állást, amire egyetlen angol hajóhad sem lett volna képes. Olyan tökéletes holdsarlót rajzoltak a tengerre több kilométer szélességben, mintha egy isteni kéz irányította volna őket, és ennek a sarlónak a csúcsai fenyegetően mutattak az angolokra.

Ned Willard a *Királyi Bárka* fedélzetéről nézte az Armadát. Ő képviselte Walsinghamet a zászlóshajón. A *Bárka* valamivel több mint harminc méter hosszú, négyárbócos galleon volt. Sir Walter Raleigh, a felfedező építette, azután eladta Erzsébetnek, amit a fukar királynő nem fizetett ki, ehelyett levont ötezer fontot Raleigh állítólagos tartozásából. Az erősen fölfegyverzett hajó harminckét ágyút vitt két ágyúfedélzeten és az előfedélzeten. Nednek nem jutott külön szállás, viszont élvezhette egy priccs fényűzését egy négyszemélyes kabinban. A tengerészek a fedélzeten

aludtak, a háromszáz fős legénység és a száznál több katona ott talált magának helyet a legszélesebb pontján alig tizenkét méter széles hajón, ahol tudott.

A szinte mágikus spanyol manővereket figyelve Ned megállapította, hogy a szállítóhajók vannak középen, a harcoló galleonok vagy az élvonalban, vagy a hold szarvaiban. Azonnal látta, hogy az angolok csak a holdsarló szarvait támadhatják, hiszen az a hajó, amely bemerészkedik az ívbe, rögtön sebezhető és hátba támadható lesz, és már a szél sem fogja segíteni. Az összes spanyol hajót védte a leghátsó. Jól kieszelt alakzat volt ez.

A spanyol Armada más okból is idegesítette Nedet. A hajók élénk színekben, frissen festve ragyogtak, és még ilyen messziről is látszott, hogy a fedélzeten tartózkodó emberek valamennyien a legjobb ruhájukat viselik, a zekék és nadrágok karmazsinban, királykékben, bíborban és aranyban pompáznak. Még a galeaszok evezős rabszolgáira is lángvöröset húztak. Miféle emberek öltöznek fel úgy a csatába, mintha mulatni mennének? Az angol hajókon csak a nemeseknek volt díszes ruhája. Még a nagy kapitányok, mint például Hawkins és Drake is háziszőttes nadrágban és bőrujjasban jártak.

Lord Howard a főárbóc mögött, a *Bárka* emeletes tatfedélzetén állt, amelynek magaslatából a legtöbb hajóját és az ellenséget is láthatta. Ned beállt az admirális mellé. Az angol flotta nagyjából vonalban követte a zászlóshajót.

Ned észrevette, hogy egy tengerész fűrészport hint a főfedélzetre. Nem jött rá azonnal, hogy azért teszi, nehogy a deszka csússzon a kiömlő vértől.

Howard parancsot vakkantott, és a *Bárka* harcba vezette a flottát.

A holdsarló északi szarva felé tartottak. Messze délen Drake *Bosszú* nevű hajója a másik szarvat vette célba.

A *Bárka* a legutolsó spanyol hajó, egy hatalmas galleon mögé került, amelyet Howard a *Rata Coronadá*nak nézett. Mikor a *Bárka* el akart húzni

a *Rata* tatja mögött, a spanyol kapitány elfordult, hogy párhuzamosan haladjanak, és közben mindketten elsütötték az összes ágyújukat.

Ilyen közelről az ágyúdörej olyan, mint egy ökölcsapás, gondolta Ned, és ez a tömény lőporfüst rosszabb a ködnél; de mihelyt a szél elfújta a füstöt, látszott, hogy egyik hajó sem ért el találatot. Howard tisztában volt vele, hogy a spanyolok legfőbb célja olyan közel férkőzni hozzájuk, ahonnan már átszállhatnak az angol hajók fedélzetére, és gondosan vigyázott, nehogy bekövetkezzék ez a katasztrófa, mivel pedig túl messzire volt az Armadától, nem okozhatott érdemi kárt. A spanyolok súlyosabb, rövidebb csövű ágyúi viszont nem érhették el az angolokat.

Ned átesett az első tengeri csatán, amelyikben semmi sem történt.

A *Bárká*t követő hajók megtámadták a *Ratá*t és három-négy közeli galleont, de mérsékelt sikerrel. Néhány kötélzet elszakadt az angol ágyúgolyóktól, ám egyik oldalon sem keletkeztek komoly károk.

Ned dél felé fordult, és látta, hogy Drake támadása a déli szarvnál hasonló eredménnyel járt.

Az ütközet addig sodródott kelet felé, amíg a spanyolok el nem veszítették minden lehetőségüket Plymouth megtámadására. Az angolok, miután ezzel el is érték a céljukat, visszavonultak.

Csekély öröm, gondolta rosszkedvűen Ned. Az Armada többé-kevésbé sértetlenül úszott tovább, hogy találkozzék a Dunkerque-nél állomásozó németalföldi spanyol csapatokkal. Az Angliát fenyegető veszély szemernyit sem csökkent.

Ezen a héten Rollo napról napra derűlátóbb lett.

Az Armada fenségesen úszott kelet felé, jóllehet folyamatosan zaklatta az angol flotta, de nem tartóztatta fel, és nem is lassította le különösebben. Az igásló lába után kapkodó eb is nagyon idegesítő, de előbb-utóbb fejbe rúgják. A spanyolok két hajót veszítettek balesetekben, és senki sem csodálkozott, amikor Drake elhagyta a helyét annyi időre, amíg elfoglalta

egyiküket, a *Rosario* nevű értékes galleont. Ám az Armadát nem lehetett megállítani.

Augusztus 6-án, szombaton Rollo kinézett a *San Martín* orrárbóca mellett, és meglátta Calais, a francia kikötő ismerős körvonalait.

Medina-Sidonia úgy döntött, hogy itt megáll. Az Armada negyven kilométerre járt Dunkerque-től, ahol a pármai herceg várakozott a hadával és a dereglyék flottillájával, hogy csatlakozzon a megszállókhoz. Volt azonban egy probléma. Calais-tól keletre huszonnégy kilométer hosszan nyúltak be a tengerbe a sekélyesek és a homokzátonyok, amelyek halálos csapdát jelentenek minden járatlan kormányosnak, és tartani kellett tőle, hogy a nyugati szél és a tavaszi dagályok túl közel nyomják hozzájuk az Armadát. Az óvatos Medina-Sidonia úgy döntött, nem vállalja a kockázatot.

A *San Martín* ágyúlövésének jelére a hatalmas hajóhad egy időben eresztette le a vitorláit, művészien kidolgozott mozdulattal megállt és horgonyt vetett.

Kevésbé kecsesen az angolok is megálltak nyolcszáz méterre mögöttük.

Miközben végigvitorláztak a Csatornán, Rollo irigyen figyelte, ahogy kis hajócskák válnak el az angol parttól, és utánpótlást hoznak a flottájuknak: puskaport hordószám, oldalszalonnát, amit kézzel adogattak fel a hajókra. A spanyolok nem kaptak utánpótlást La Coruña óta: a franciáknak megparancsolták, hogy ne avatkozzanak az Armada dolgába, mert királyuk semleges akart maradni ebben a háborúban. Ám Rollo az utazásai közben sokszor átment Calais-n, és tudta, hogy az ottaniak gyűlölik az angolokat. A város kormányzója harminc éve a lábát veszítette el a csatában, amikor visszaszerezték a várost az angol hódítóktól. Most azt tanácsolta Medina-Sidoniának, tegyen partra egy kisebb küldöttséget üdvözletekkel és ajándékokkal, és az Armada természetesen engedélyt kapott, hogy megvásároljon mindent, amire szüksége van. Sajnos ez messze nem volt elegendő: egész Calais-ban

nem volt annyi puskapor, hogy akár az egytizedét pótolja annak, amit az Armada az előző héten ellövöldözött.

Aztán üzenet érkezett, amelytől Medina-Sidonia dühöngeni kezdett: Párma hercege nem volt készen. Egyetlen hajóját sem töltötték fel utánpótlással, még el sem kezdődött a behajózás. Napokba telik, mire vitorlát bonthatnak Calais felé.

Rollo nem volt biztos benne, hogy a parancsnok dühe jogos-e. Pármától nem lehetett elvárni, hogy a katonáit bedugja szűk kis hajókba, hogy ott rostokoljanak meghatározatlan ideig. Sokkal több értelme volt kiböjtölni, amíg megérkeznek a spanyolok.

Aznap késő délután Rollót kellemetlen meglepetés érte: meglátott egy második angol hajóhadat, amely Calais felé vitorlázott északkeleti irányból. Nyilván Erzsébet siralmas hadiflottájának másik fele, gondolta; ezek azok a hajók, amelyeket nem küldött Plymouthba, az Armada elé. Többségük nem is hadihajó volt, hanem kicsiny kereskedelmi jármű fölfegyverezve, de korántsem eléggé, össze sem lehetett hasonlítani őket a hatalmas spanyol galleonokkal.

Az Armada még mindig sokkal erősebb. És a késlekedés nem katasztrófa. Máris egy hete tartják vissza az angol hadiflottát. Csak be kell várniuk Pármát. Azt kibírják. Utána az övék a győzelem.

Ned belátta, hogy az angol flotta kudarcot vallott. A spanyol Armada csaknem érintetlen, most már utánpótláshoz is jutott, és nemsokára találkozik a pármai herceggel és németalföldi seregével. Ha egyszer ez megtörténik, nem egészen egy nap alatt elérik az angol partot.

Vasárnap reggel Lord Howard haditanácsot tartott a *Királyi Bárka* fedélzetén. Ez volt az utolsó esélye, hogy megállítsa az inváziót.

A közvetlen támadás öngyilkosság lenne. Az Armadának több a hajója, több az ágyúja, és az angolok még csekély előnyüket, a nagyobb mozgékonyságot sem használhatnák ki. Viszont a tengeren, mozgás

közben a spanyol erők félhold alakzata láthatólag sebezhetetlen.

Mit tehetnek egyáltalán?

Egymás szavába vágva szólaltak meg többen is, és gyújtóhajókat javasoltak.

Ned érezte, hogy ezt csak a kétségbeesés mondatja velük. Drága járműveket kell feláldozni, felgyújtani és az ellenség felé indítani. A szeszélyes szelek és véletlen áramlatok könnyen letéríthetik őket útjukról, az ellenséges hajók pedig elég fürgék, hogy kitérjenek előlük, így egyáltalán nem biztos, hogy a gyújtóhajók elérhetik és tűzbe boríthatják az ellenséges flottát.

Viszont senkinek nem volt jobb ötlete.

Nyolc öregebb járművet választottak ki, és a flotta közepére kormányozták őket, hogy álcázzák az előkészületeket.

A hajók rakterét megtömték kátránnyal, rongyokkal, ócska deszkával, az árbócokat bekenték szurokkal.

Nednek eszébe jutott Carlos elbeszélése Antwerpen ostromáról, ahol a holland lázadók éltek hasonló taktikával, és javasolta Howardnak, hogy töltsék meg a gyújtóhajók ágyúit. A tűz heve belobbantja a puskaport és elsüti a fegyvereket, némi szerencsével éppen akkor, amikor a gyújtóhajó az ellenséges flottáig jutott. Howardnak tetszett az ötlet, és kiadta a parancsot.

Ned ellenőrizte, hogy az ágyúkat úgy töltsék be, ahogy Carlos elmagyarázta: mindegyikbe dupla adag lőpor került, egy ágyúgolyó és kisebb lövedékek.

Mindegyik gyújtóhajó tatjához egy kis csónakot kötöztek, hogy a vakmerő legénység, amely az ellenség felé irányítja őket, az utolsó pillanatban elmenekülhessen.

Ned kétségbeesésére nem sikerült titokban tartaniuk, mit csinálnak. A spanyolok nem voltak ostobák, és rájöttek, miben sántikálnak az angolok. Naszádok és dereglyék sokasága húzott láncot a két hajóhad közé. Vagyis

Medina-Sidoniának volt terve az Armada megvédésére, bár Ned még nem értette, hogyan működik.

Leszállt az éjszaka, a szél erősödött, az apály megfordult. Éjfélre tökéletes volt a szél és a dagály. A sötét gyújtóhajók legénysége felvonta a vitorlákat, és elindultak a spanyol Armada vibráló lámpái felé. Ned feszülten figyelt, de még nem jött fel a hold, a hajók sötét foltok voltak a sötét tengeren. A két flottát alig nyolcszáz méter választotta el, de a várakozás végtelennek tűnt. Ned szíve vadul vert. Minden ezen múlott. Ned ritkán imádkozott, de most lázas fohászt intézett a Fennvalóhoz.

Váratlan fény villant. A nyolc hajó sorra tűzbe borult. Ned a lángok vörös fényében látta, ahogy a tengerészek beugrálnak a mentőcsónakokba. A nyolc külön máglya hamarosan egyetlen pokollá egyesült. És a szél könyörtelenül hajtotta a tűzbombákat az ellenséges flotta felé.

Rollo dobogó szívvel figyelt, kapkodta a levegőt. A gyújtóhajók közeledtek a kis vízi járművek láncához, amelyet Medina-Sidonia torlasznak parancsolt oda az Armada elé. A füstnek, amely megtöltötte Rollo orrát, deszka- és kátrányszaga volt. Még a lángok forróságát is érezte.

Két naszád kivált a láncból, és elindult a gyújtóhajók vonalának két vége felé. A legénység az életét kockáztatva megcsáklyázta a lángoló roncsokat, és elkezdte félrevontatni őket. A halálfélelmében reszkető Rollo csodálta ezeknek a spanyol tengerészeknek a tudását és a bátorságát. Rögtön indultak is ki a nyílt tengerre, ahol a gyújtóhajók ártalmatlanul elhamvadhatnak.

Hat gyújtóhajó maradt. Két újabb naszád ismét megközelítette a két szélsőt. Kis szerencsével mind a hatot eltávolíthatják és hatástalaníthatják kettesével. Medina-Sidonia taktikája bevált. Rollo kedve javulni kezdett.

Akkor rémítő hangon eldördült egy ágyú.

Az biztos, hogy nem volt élő ember a gyújtóhajókon, az ágyúikat mégis

elsütötte valamilyen boszorkányság. Talán maga a sátán volt a pattantyús a lobogó lángok között csak azért, hogy segítse az eretnekeket? Azután Rollo észbe kapott, hogy a fegyvereket előre megtöltötték, és a hőség gyújtotta be a lőport.

Az eredmény mészárlás lett. Ronggyá tépett fekete alakok rángtak a naszádokon a narancsszínű gyehennában, mintha őrült ördögök fickándoznának a pokolban. Bizonyára söréttel vagy kövekkel töltötték be az ágyúkat. Az emberek talán ordítottak, de ez nem hallatszott a lángok bömbölése és az ágyúk döreje miatt.

A kísérlet a gyújtóhajók elfogására és eltérítésére kudarcot vallott. A naszádok legénysége holtan vagy sebesülten zuhant a fedélzetre vagy a tengerbe. A gyújtóhajók rendületlenül jöttek a dagállyal.

Az Armadának egy választása maradt: a menekülés.

A *San Martín* fedélzetén Medina-Sidonia elsüttette a jelzőágyút, kiadva a parancsot, hogy szedjék fel a horgonyt és vitorlázzanak el, ám ez fölösleges volt. Ameddig Rollo ellátott a narancsszín fényben, minden hajón emberek kúsztak fel az árbócokra, hogy felvonják a vitorlákat. Annyira siettek, hogy sokan nem is szedték fel a horgonyt, csak elvágták fejszével a karvastagságú köteleket, és a tengerfenéken hagyták horgonyaikat.

Elsőnek a *San Martín* indult el gyötrelmes lassúsággal. Az egész Armada széllel szemben horgonyzott a stabilitás érdekében, ezért a vezérhajónak először is meg kellett fordulnia, ami fáradságos művelet megkurtított vitorlákkal. Rollo úgy látta, a galleon mindenképpen kigyullad, mielőtt elindulhatna, és készült rá, hogy beleugorjon a vízbe, és megpróbáljon partra úszni.

Medina-Sidonia egykedvűen kiküldött egy naszádot a kapitányokhoz a paranccsal, hogy az Armada induljon észak felé, és ott vegye föl ismét az alakzatot, de Rollo nem hitte, hogy sokan engedelmeskednének. A lángoló hajók fenyegetése olyan rémítő volt, hogy a legtöbb tengerész kizárólag a

menekülésre tudott gondolni.

Miután megfordultak, és a vitorlák végre befogták a szelet, következőnek arra kellett vigyázni, nehogy a hajók összeütközzenek menekülés közben. Amint kiszabadultak, a legtöbb hajó olyan gyorsan menekült, ahogy a szél és a dagály vitte őket, nem is törődtek az iránnyal.

Az egyik gyújtóhajó veszedelmesen közel került a *San Martín*hoz, és a repülő szikrák meggyújtották az előtörzsvitorlát.

Rollo lenézett a fekete vízre, és habozott, ugorjon-e.

De a hajó felkészült a tűz elleni harcra. A fedélzeten hordószámra állt a tengervíz, és mellettük a feltornyozott vödrök. Egy tengerész fölkapott egy vödröt, és lelocsolta az égő vásznat. Rollo megragadott egy másik vödröt, és követte a példáját. Mások is csatlakoztak hozzájuk, és gyorsan elfojtották a lángokat.

Ekkor a galleon végre befogta a szelet, és elmenekült a fenyegetéstől.

Másfél kilométerrel arrébb álltak meg. Rollo visszanézett a tatról. Az angolok semmit sem csináltak. Biztonságban voltak, szél felől figyelték a tüzet, megengedhették maguknak, hogy csak bámészkodjanak. Az Armada még mindig nem ocsúdott fel a kapkodó, fejvesztett rémületből. Jóllehet egyetlen spanyol hajó sem gyulladt ki, olyan közel jártak hozzá, hogy mindenki csak arra gondolt, miként mentse a bőrét.

A *San Martín* pillanatnyilag magányos volt, következésképpen sebezhető, de nem volt mit tenni, mert leszállt a sötétség. Ám a hajók megmenekültek. Reggel Medina-Sidonia majd ismét alakzatba parancsolja az Armadát. Nehéz lesz, de meg tudja csinálni. És még csak most jön az invázió.

Ahogy megvirradt Calais-ban, Barney Willard láthatta az *Alice* fedélzetéről, hogy a gyújtóhajók kudarcot vallottak. Üszkös maradványaik beterítették a calais-i hullámteret, de nem sikerült felgyújtaniuk más hajókat. Csak egyetlen roncs látszott, a *San Lorenzo*, amely tehetetlenül

sodródott a szirtek felé.

Másfél kilométerrel északabbra felismerte a spanyol zászlóshajó, a *San Martín* körvonalait, és még négy galleont. Az irdatlan Armada többi részének se híre, se hamva. A spanyolokat szétszórták, az alakzat felbomlott, de a hajóknak nem esett bajuk. Az öt galleon Barney szeme láttára kanyarodott kelet felé, és gyorsult be. Medina-Sidonia ezek szerint úgy döntött, hogy összetereli az elbitangoltakat. Ha ezzel végzett, ereje teljében visszatérhet Calais-hoz, és még mindig nem kési le a találkozót a pármai herceggel.

Barney mégis úgy érezte, hogy az angoloknak van egy kevéske esélyük. Az Armada sebezhető, ha a fegyelem megszűnt, és a hajók szétszóródtak. Egyesével-kettesével le lehet vadászni őket.

Ha közben még a holland homokpadok felé is tudják terelni őket, annál jobb! Barney gyakran kerülgette ezeket a homokpadokat, amikor Antwerpenbe hajózott, Drake ugyancsak járatos volt bennük, viszont a legtöbb spanyol kormányosnak ismeretlen kockázatot jelentettek. Van esélyük – noha nem sokáig.

Mélységes elégedettségére Lord Howard ugyanerre a következtetésre jutott.

A *Királyi Bárka* elsütötte jelzőágyúját, Drake *Bosszú*ja felvonta a horgonyt, és vitorlát bontott. Barney parancsokat ordított legénységének, akik kidörgölték az álmot a szemükből, és azonnal munkához láttak úgy, ahogy a gyakorlott kórus rázendít a madrigálra.

Az angol hajóhad üldözőbe vette az öt galleont.

Barney a fedélzeten állt, könnyedén egyensúlyozva a nyugtalan tengeren. Szeles augusztus volt, a szelek iránya, ereje örökké változott, időnként szakadt az eső, helyenként nem lehetett látni, ami gyakori a Csatornán. Barney élvezte a száguldást a vízen, a sós levegőt, az arcát hűsítő esőt és a nap végén a zsákmány ígéretét.

A gyors angol hajók kérlelhetetlenül közeledtek a galleonokhoz, de a

spanyolok menekülése nem volt értelmetlen, mert ahogy kijutottak a szoroson az Északi-tengerre, egyre több hajót szedtek össze a szétszóródott Armadából. Ám az angolok továbbra is túlerőben voltak, és egyre közeledtek.

Délelőtt kilenc óra volt, Barney számítása szerint tíz kilométerre lehettek a németalföldi Gravelines várostól, amikor Medina-Sidonia úgy döntött, hogy céltalan a további menekülés, és szembefordult ellenségével.

Barney lement az ágyúfedélzetre. A mesterpattantyúsa sötét bőrű észak-afrikai volt, akit Bill Coorynak hívtak. Barney mindenre megtanította, amit tudott, és Bill most legalább olyan jó volt, mint valaha Barney, ha nem jobb. Megparancsolta Billnek, hogy készítse fel az *Alice* tüzéreit a harcra.

Drake *Bosszú*ja lecsapott a *San Martín*ra. Ugyanolyan tűzpárbajt lehetett várni tőlük, mint amilyenből sok száz zajlott le az elmúlt kilenc napban csekély hatásfokkal. Ám ez most valami más volt. Barney fokozódó aggodalommal figyelte, milyen veszélyesen közel megy a *Bosszú* a spanyol galleonhoz. Drake vérszagot érzett vagy talán aranyat, és Barney féltette Anglia hősének életét, amikor alig száz méterre közelítette meg célpontját. Ha Drake-et megölik az első ütközetben, az megtörheti az angolok harci szellemét.

Mindkét fél kilőtte a kis orrágyúkat, amelyek zavart és pánikot kelthetnek a legénység soraiban, de nem nyomoríthatják meg a hajót. A két hatalmas jármű egymás mellé ért, és most látszott igazán a szél előnye. A spanyol galleon hátszéllel haladt, és kifelé dőlt, így az ágyúi még a legalacsonyabb szögben is a levegőbe meredtek. Az angol hajó ellenszélben jött, az ellenség felé dőlt, és ilyen közelről az ágyúk egyenesen a galleon fedélzetére és védtelen hasára szegeződtek.

Lőni kezdték egymást. A két hajó ágyúi másképp szóltak. A *Bosszú*ról úgy hangzott, mint a szabályos dobpergés, a fedélzet összes ágyúja olyan fegyelemmel tüzelt a számára legkedvezőbb pozícióban, hogy Barney tüzérszíve dalolt az örömtől. A *San Martín* mélyebb hangon dübörgött, de

szabálytalanul, mintha a pattantyúsok takarékoskodnának a lőszerrel.

A *Bosszú* és a *San Martín* parafa dugóként táncolt a hullámokon, de most olyan közel voltak, hogy még az erős szélben is aligha téveszthették el egymást.

A *Bosszú*t több hatalmas golyó is eltalálta. Az ágyúk dőlésszöge miatt a kötélzetbe csapódtak bele, bár ez is tönkretehet egy hajót, ha az árbócok eltörnek. A *San Martín* másfajta sérüléseket szenvedett, mert Drake néhány ágyúja sajátos muníciót használt: húst marcangoló, kis vaskockákat, kettesével összeláncolt golyókat, amelyek pörögve süvítettek keresztül a kötélzeten, és letördelték a vitorlarúdvégeket, a vashulladék gyilkos szilánkjai pedig képesek voltak szétrongyolni a vitorlákat.

Aztán mindent eltakart a lőporfüst. A dörrenések között Barney hallotta a megnyomorított emberek üvöltését. Orrát, száját megtöltötte a puskaporszag.

A hajók szétváltak, és közben elsütötték a tatágyúkat. Mihelyt kibontakoztak a füstből, Barney látta, hogy Drake nem lassít, vagyis nem fordul meg az újabb támadáshoz a *San Martín* ellen. Ment egyenesen tovább a legközelebbi spanyol hajóhoz. Tehát a *Bosszú* nem szenvedhetett túlzott károkat, vonta le a következtetést megkönnyebbülten Barney.

A *Páratlan*, a következő angol hajó megrohanta a *San Martín*t. Drake példáját követve a parancsnok elképesztően közel merészkedett az ellenséges járműhöz, de azért nem annyira, hogy a spanyolok megcsáklyázhassák. Ismét feldörögtek az ágyúk. Ez alkalommal Barney-nak úgy rémlett, hogy a spanyolok kevesebb golyót lőnek ki. A pattantyúsok vélhetőleg lassabban töltenek újra.

Eleget bámészkodott, ideje volt csatlakozni a harchoz. Fontos volt, hogy lássák, amint az *Alice* spanyol hajókat támad, mert ez jogosította fel Barney-t és legénységét, hogy részesüljenek a zsákmányból.

A *San Felipe* volt a következő galleon a spanyol vonalban, amelyet máris bekerítettek és kíméletlenül lőttek az angol hajók. Barney-t egy

kutyafalkára emlékeztették, amint a medvét támadják. Olyan volt, akár a medvehecc, az angol nép kedvenc mulatsága. A hajók annyira közel voltak egymáshoz, hogy Barney látta, amint egy megvadult angol tengerész átugrik a *San Felipe* fedélzetére, ahol azonnal miszlikbe vágták a spanyol kardok. Ez volt az egyetlen alkalom az elmúlt kilenc napban, amikor valaki átszállt egy ellenséges hajóra. Ez is mutatta, mennyire sikerült az angoloknak kivédeniük a spanyolok kedvenc taktikáját.

Miközben az *Alice* támadásba lendült egy *Antilop* nevű hadihajó nyomán, Barney a látóhatárra pillantott, és riadtan látta, hogy spanyol galleonok újabb csoportja közeledik sebesen, hogy belevesse magát a harcba. Nem csekély bátorságra vall olyan hajórajnak segíteni, amelyet túlerő szorongat, de hát a spanyolok nem ijedtek meg a saját árnyékuktól.

Barney a fogait csikorgatva odakiáltott a kormányosának, hogy közelítse meg száz méterre a *San Felipé*t.

A galleonon tartózkodó katonák kilőtték muskétáikat és szakállas puskáikat, és elég közel voltak ahhoz, hogy többeket is eltaláljanak az *Alice* zsúfolt fedélzetén. Barney térdre vetette magát, így épségben megúszta a sortüzet, de fél tucat embere véresen esett össze. Ekkor Bill Coory tüzelni kezdett, és az *Alice* ágyúi mennydörögtek. A kis golyók végiggereblyézték a galleon fedélzetét, lekaszálva tengerészt és katonát, a nagyobb golyók a hajótest deszkáit zúzták.

A galleon egyetlen nagy golyóval válaszolt az *Alice* nyolc kisebb lövésére, és ahogy az belecsapódott a tatba, Barney a gyomrában érezte az ütését. A hajóács, aki pontosan az ilyen percekre várt a fedélzeten, máris rohant lefelé, hogy megpróbálja helyrehozni a kárt.

Barney forgott már csatában. Nem volt rettenthetetlen – az, aki nem fél, nem sokáig húzza a tengeren –, de rájött, hogy ha egyszer elkezdődik a küzdelem, az embernek olyan sok a dolga, hogy csak utólag gondol a veszélyre. Harci lázban égve ordította utasításait a legénységének, rohant a hajó egyik oldalából a másikba, hogy jobban lásson, pár percenként

leugrott az ágyúfedélzetre, hogy parancsokat osztogasson és bátorítsa a verejtékező pattantyúsokat. Lőporfüsttől köhögött, kiontott véren csúszkált, holtakban és sebesültekben botladozott.

Az *Alice* ismét az *Antilop* mögé kanyarodott, és követte a nagyobb hajót a második támadásba. Ez alkalommal a tatágyúkkal lőttek. Barney káromkodott, amikor a galleon egyik lövése eltalálta a tatárbócát. A következő pillanatban éles fájdalom döfött a fejbőrébe. Felnyúlt, és kirántott a hajából egy szilánkot. Érezte a vér meleg nedvességét, de csak szivárgott. Rájött, hogy egy karcolással megúszta.

Az árbóc nem dőlt ki, és az ács máris rohant, hogy megerősítse néhány dúccal.

Amikor az *Alice* kiért a kénes füstből, Barney észrevette, hogy az Armada lassan ismét fölveszi holdsarló alakját. Elképesztette, hogy a parancsnokok és a legénység képes ilyen fegyelemre ebben a pokoli pergőtűzben. A spanyol hajókról kiderült, hogy aggasztóan nehéz elsüllyeszteni őket, és most már érkezett az erősítés is.

Barney ismét fordult az *Alice*-szel, hogy újra támadjon.

A csata egész nap tombolt, és délutánra Rollo kétségbeesett.

A *San Martín*t több százszor találták el. A hajó három nagy ágyújából kettő leugrott a talpáról, többé nem lehetett hasznukat venni, de még így is elég löveg maradt. A meglékelt galleon nem süllyedt el, mert a búvárok, a bátrak legbátrabbjai kezükben ólomlemezekkel és kenderkóccal lemerültek a tengerbe, és a tomboló tűzharc közepette befoltozták a hajótestet. Rollo körül holtak és sebesültek hevertek, sokan Istent vagy védőszentjüket hívták, hogy szabadítsa meg őket kínjaiktól. A levegőnek, amit Rollo beszívott, puskapor- és vérszaga volt.

A *Maria Juan*ban olyan iszonyú károk estek, hogy nem bírt a felszínen maradni, Rollo kétségbeesetten figyelte, ahogy a nagyszerű hajó lassan, de feltartóztathatatlanul süllyed, és örökre eltűnik a szemük elől a hideg

Északi-tenger szürke hullámaiban. A *San Mateo* is a végét járta. Hogy a felszínen tartsák, a legénység minden mozdíthatót kidobott belőle: ágyúkat, hajórácsokat, törött deszkát, még halott bajtársaik tetemét is. A *San Felipe* annyira lerokkant, hogy kormányozhatatlanná vált, és tehetetlenül elsodródott a csatából, egyenesen a homokzátonyok felé.

Nem csak az volt a baj, hogy az ellenség létszáma felülmúlta a spanyolokét. Az Armadában vitéz katonák és tapasztalt tengerészek voltak, de a csatákat úgy nyerték meg, hogy megrohanták és elfoglalták az ellenséges hajókat, ám az angolok rájöttek, hogyan akadályozhatják meg őket ebben. Ágyúzásra kényszerítették a spanyolokat, amitől azok hátrányba kerültek. Az angolok kifejlesztettek egy gyorstüzelő technikát, amelyben a spanyolok nem tarthatták velük a lépést. A nagyobb spanyol ágyúkat nehezebb volt újratölteni, néha köteleken kellett leereszteni hozzájuk a tüzéreket a hajótesten kívül, hogy becsúsztassák a golyót a csőbe, és az ütközet kellős közepén ez úgyszólván lehetetlen.

Az eredmény katasztrófa lett.

A szél, mintha csak a vereséget akarta volna visszafordíthatatlanná tenni, északról kezdett fújni, így abba az irányba nem lehetett menekülni. Keleten és délen homokzátonyok voltak, nyugatról az angolok támadtak. A spanyolok csapdába estek. Vitézül kitartottak, de idővel vagy elsüllyednek az angol ágyúk tüzétől, vagy kifutnak a homokpadokra.

Nem volt remény.

*

Délután négykor megváltozott az idő.

Váratlan szélvihar kerekedett délnyugat felől. Ned Willardot szél korbácsolta és eső áztatta a tengernagyi *Királyi Bárka* fedélzetén. Boldogan elviselte volna, ha nem kell azon idegeskednie, hogy a spanyol Armada elrejtőzik az esőfüggöny mögé. Az angol flotta tétován elindult

arrafelé, ahol a spanyoloknak lenniük kellett volna, de azoknak nyoma veszett.

Csak nem menekültek el most?

Fél óra múlva a vihar éppen olyan hirtelen abbamaradt, ahogy jött, és Ned elszörnyedve nézte a váratlan délutáni napfényben, hogy a spanyol hajók már három kilométert tettek meg észak felé, és sebesen távolodnak.

A *Bárka* felhúzta vitorláit, és üldözőbe vette őket, a flotta többi része követte példáját, de időbe telt, mire felgyorsultak, és Ned belátta, hogy itt ma már nem lesz csata.

Mindkét flotta Anglia keleti partjaihoz közeledett.

Leszállt az éjszaka. A kimerült Ned ruhástul dőlt le a priccsére. Másnap hajnalban látta, hogy a spanyolok távolsága nem csökkent, továbbra is észak felé száguldanak, amilyen sebesen csak bírnak.

Lord Howard gyenge sört iszogatott a szokásos helyén, az emeletes tatfedélzeten.

– Mi történik itt, nagyuram? – érdeklődött udvariasan Ned. – Nem úgy fest, hogy utolérjük őket.

– Nincs is rá szükségünk – felelte Howard. – Nézze. Menekülnek.

– Hova mennek?

– Jó kérdés. Amennyire látom, kénytelenek megkerülni Skócia északi végét, azután délnek fordulnak az Ír-tengeren – amelyről nincsenek térképek, mint tudja.

Ned nem tudta.

– Önnel töltöttem az elmúlt tizenegy nap minden óráját, mégsem értem, hogyan történhetett meg ez.

– Az a helyzet, Sir Ned, hogy egy szigetet igen nehéz elfoglalni. A támadó borzalmas hátrányban van. Elfogy az utánpótlása, sebezhető, amikor megpróbál partra tenni vagy onnan elhozni csapatokat, eltéved az ismeretlen földön vagy az ismeretlen tengeren. Mi leginkább azt csináltuk, hogy addig zaklattuk az ellenséget, amíg le nem győzték őket a háborúval

járó nehézségek.

Ned bólintott.

– És őfelségének igaza volt, amikor a hadiflottájára költötte a pénzt.

– Így van.

Ned a hátráló spanyol Armadát nézte.

– Akkor hát győztünk – mondta. Alig bírta elhinni. Tudta, hogy ugrálnia kéne az örömtől, és valószínűleg ezt is teszi, ha a hír leülepedik benne, de most csak hüledezett.

Howard elmosolyodott.

– Igen – mondta. – Győztünk.

– Hát… – felelte Ned. – Nem jutok szóhoz.

27

Pierre Aumande-ot a mostohafia, Alain ébresztette föl.

– Rendkívüli ülés a Titkos Tanácsban – mondta Alain. Idegesnek látszott, bizonyára azért, mert álmában kellett megzavarnia hirtelen haragú urát.

Pierre felült és elkomorodott. Ez a tanácsülés váratlan volt, és ő nem szerette a váratlan dolgokat. Hogyhogy ő nem tudott erről a fejleményről? Miféle válság van? Gondolkozott, a karját vakargatta, száraz pörköt hullatva a hímzett ágyneműre.

– Mi mást tudsz?

– Üzenetet kaptunk D’O úrtól – mondta Alain. A különös nevű François d’O III. Henrik pénzügyére volt. – Azt akarja, hogy okvetlenül legyen ott Guise herceg is.

Pierre az ablakra nézett. Még sötét volt, semmit nem látott odakint, azt azonban hallotta, hogy sűrű eső kopog a tetőn, és veri az ablakokat. Ha ágyban fekszik, nem tud meg ennél többet. Felkelt.

Két nap választotta el őket az 1588-as karácsonytól. A blois-i királyi kastélyban voltak, több mint százötven kilométerre Párizstól délnyugatra. Legalább száz szobája volt ennek az óriási palotának, amelyben Pierre csodálatos lakosztályt kapott, ugyanakkorát, mint a gazdája, Guise herceg, és majdnem akkorát, mint a király!

A királyhoz és a herceghez hasonlóan Pierre is magával hozta néhány fényűző bútorát, beleértve kéjesen puha ágyát és jelképesen hatalmas íróasztalát. Volt még egy nagy becsben tartott tulajdona, egy pár ezüstveretes, kovás pisztoly, Henrik király ajándéka. Ez volt az első és utolsó alkalom, amikor ajándékot kapott egy királytól. Az ágya mellett tartotta, tüzelésre készen.

Szolgákból álló kíséretét a huszonnyolc éves Alain irányította, akit mindenben kézhez szoktatott és hűséges segédjévé nevelt. Magával hozta kellemesen alázatos szeretőjét, Louise de Nîmes-t is.

Pierre Európa egyik legfontosabb emberévé tette Henri de Guise-t, aki hatalmasabb volt Franciaország királyánál, és respektusa a gazdájáéval együtt nőtt.

Henrik király ugyanolyan békeszerző fajta volt, mint Katalin, az anyja, és megpróbált elnéző lenni a francia hugenotta eretnekekhez. Pierre kezdettől meglátta ebben a veszélyt. Ő biztatta a herceget, hogy szervezze meg a Katolikus Ligát, a vakbuzgó katolikus konfraternitások szövetségét, és vigye harcba őket az eretnekség ellen. A Liga sikerei még Pierre álmait is felülmúlták. Most a Liga szabta meg a francia politikát, irányította Párizst és a többi nagyobb várost. Olyan félelmes volt, hogy Henrik királyt is el tudta üldözni Párizsból, ezért tartózkodott most Blois-ban. Pierre-nek sikerült a herceget kineveztetni a király fővezérévé, amivel gyakorlatilag megfosztotta III. Henriket a főparancsnok rangjától.

A rendi országgyűlés, Franciaország parlamentje október óta ülésezett Blois-ban. Pierre azt tanácsolta Guise hercegnek, hogy úgy lépjen fel a királlyal folytatott tárgyalásokon, mint a nép képviselője, holott igazából a királyellenes erők vezére volt, és Pierre célja az volt, hogy a király teljesítse a Liga minden követelését.

Kissé aggasztotta, hogy gazdája túlzásba viszi a pimaszságot. Egy hete egy családi lakomán Louis lotaringiai bíboros, Henri herceg öccse pohárköszöntőt mondott: „Fivéremre, Franciaország új királyára!” A sértést persze villámgyorsan besúgták a királynak. Pierre nem hitte, hogy Henrik királynak lenne bátorsága bosszút állni érte, másrészt viszont nem szabad kárörvendéssel kihívni a sorsot.

Drága fehér ujjast vett föl, amelynek hasítékain kilátszott az aranyszín selyembélés. A fehéren nem látszott a korpa, amely folyamatosan hullott száraz fejbőréről.

Kelletlenül felvirradt a téli nap, megmutatva a fekete eget és a szüntelen esőt. Pierre magával vitt egy inast, hogy gyertyával világítson neki, amíg eljut Blois folyosóinak és átjáróinak homályos útvesztőjében Henri herceg lakosztályához.

A herceg éjszakai őrségének kapitánya, egy Colli nevű svájci, akit Pierre gondosan megvesztegetett, nyájasan üdvözölte és azt mondta:

– Mme de Sauves-val töltötte a fél éjszakát. Háromkor jött vissza.

A fenékig repedt sarkú Charlotte de Sauves volt a herceg aktuális szeretője. Henri ma alighanem sokáig akar aludni.

– Föl kell keltenem – mondta Pierre. – Hozz egy kupa sört. Másra nem lesz időnk.

Belépett a hálószobába. A herceg egyedül volt: a felesége mindenórás volt Párizsban a tizennegyedik gyermekükkel. Pierre megrázta az alvó herceg vállát. Henri, aki még nem töltötte be a negyvenet, és igen energikus volt, gyorsan felébredt.

– Csak tudnám, mi olyan sürgős, hogy a tanács nem várhat, amíg az ember megreggelizik – morogta a herceg, miközben felhúzta az alsóruhájára a szürke szaténujjast.

Pierre nem akarta elismerni, hogy nem tudja.

– A király zsémbel a rendi országgyűlés miatt.

– Színlelhetnék betegséget, csak hát akkor mások kihasználhatnák a távollétemet, hogy összeesküdjenek ellenem.

– Ne azt mondja, hogy *kihasználhatnák*. *Kihasználják*. – Ez volt a siker ára. A Francia Királyság gyengesége, amely harminc éve, Henrik idő előtti halálával kezdődött, rendkívüli lehetőségeket nyújtott a Guise családnak– de valahányszor nőtt a hatalmuk, mások megpróbálták elvenni tőlük.

Egy szolga lépett be egy korsó sörrel. A herceg egy hajtásra megitta, hangosan böffentett, majd azt mondta:

– Így már jobb.

A szaténujjas nem melegített, a palota folyosói pedig dermesztőek

voltak, így hát Pierre odanyújtott egy köpenyt a hercegnek, hogy vegye föl, amíg odaérnek a tanácsteremhez. Henri fölkapott egy kesztyűt meg egy kalapot, és elindultak.

Colli ment előre. A herceg egy lépést sem tett testőr nélkül még akkor se, ha a palota egyik lakosztályából a másikba kellett átmennie. A fegyvereseknek azonban tilos volt belépni a tanácsterembe, így hát Colli megállt a főlépcső tetején, miközben a herceg és Pierre belépett az ajtón.

Nagy tűz égett a kandallóban. Henri herceg levette a köpenyét, és leült a hosszú asztalhoz a többi tanácsnok mellé.

– Hozz nekem egy kis damaszkuszi mazsolát – mondta egy szolgának. – Ma még semmit nem ettem.

Pierre csatlakozott a fal mellett álló tanácsadókhoz. Az asztalnál tárgyalni kezdték az adókat.

A király azért hívta össze a rendi országgyűlést, mert pénzre volt szüksége. A gazdag kereskedők, akik a harmadik rendet alkották az arisztokrácia és a papság után, makacsul vonakodtak többet adni őfelségének nehéz munkával keresett pénzükből. Pimaszságukban könyvelőket küldtek, hogy megvizsgálják a királyi pénzügyeket, azután közölték, hogy a királynak nem kellene adókat emelni, ha jobban gazdálkodna.

François d’O pénzügyér azonnal a tárgyra tért.

– A harmadik rendnek meg kell egyeznie a királlyal – mondta, egyenesen Henri hercegre nézve.

– Meg fognak egyezni – felelte a herceg. – Adjanak időt nekik. A büszkeségük nem hagyja, hogy azonnal engedjenek.

Nagyon jól csinálja, gondolta Pierre. Ha majd megszületik a kompromisszum, a herceg lesz a hős, amiért elérte.

– Ez itt nem *azonnal* – makacskodott D’O. – Két hónapja dacolnak a királlyal.

– Engedni fognak.

Pierre a hónalját vakargatta. Miért hívták össze ilyen sebbel-lobbal a Titkos Tanácsot? Ez egy régebbi vita folytatása, eddig semmi új sem történt.

Egy szolga hozott egy tányért a hercegnek.

– Kegyelmes uram, nincs mazsola – mondta. – Provence-i aszalt szilvát hoztam.

– Add ide – felelte a herceg. – Elég éhes vagyok ahhoz, hogy akár birkaszemet egyek.

D’O nem hagyta magát kizökkenteni.

– Amikor azt mondjuk a harmadik rendnek, hogy legyenek észszerűek, tudják, mit válaszolnak? – Rögtön meg is adta a választ. – Azt mondják, hogy nem kell kompromisszumot kötniük, mert őket Guise herceg támogatja. – Elhallgatott, körülnézett.

A herceg lehúzta a kesztyűjét, és tömni kezdte a szájába az aszalt szilvát.

D’O hozzá fordult.

– Kegyelmes uram azt állítja, hogy békeszerző a király és a nép között, de ön lett az egyezség akadálya.

Pierre-nek nem tetszett ez a hangnem. Csaknem olyan volt, mint valami ítélet.

Henri herceg lenyelte a szilvát. Egy pillanatig mintha nem talált volna szavakat.

Miközben ő tétovázott, kinyílt egy ajtó, és bejött Revol államminiszter a szomszéd teremből, amely a király lakosztályához tartozott. Odament Henri herceghez, és halkan, tisztán érthetően mondta:

– Kegyelmes uram, a király beszélni akar önnel.

Pierre zavarban volt. Ez a reggel második meglepetése. Valami történik, amiről nem tud. Veszélyt érzett.

A herceg látványos arcátlansággal egy cseppet sem sietett. Elővett a zsebéből egy kagylóhéj alakú, ezüstözött gyümölcsösszelencét, és beletett

néhány szem aszalt szilvát, hogy magával vigye, mintha komótosan eszegethetne, miközben a király beszél hozzá. Azután felállt, magára kanyarította a köpenyét, és egy bólintással utasította Pierre-t, hogy kövesse.

A szomszédban a királyi testőrség egyik osztaga állt. Parancsnokuk, egy Montséry nevű ember ellenségesen sandított a hercegre. Ez a busásan megfizetett elit alakulat a Negyvenötök nevet viselte. Henri herceg Pierre sugallatára azt javasolta, hogy oszlassák fel őket takarékosságból – és természetesen azért is, hogy tovább gyengítse a királyt. Nem tartozott Pierre legjobb ötletei közé. A javaslatot leszavazták, egyetlen következménye az lett, hogy a Negyvenötök meggyűlölték a herceget.

– Várj itt arra az esetre, ha szükségem lenne rád – mondta Henri herceg Pierre-nek.

Montséry kinyitotta a következő ajtót a herceg előtt.

Henri herceg odament az ajtóhoz, azután megállt, és ismét Pierre-hez fordult.

– Meggondoltam magam – közölte –, menj vissza a Titkos Tanácsba. Akkor tudathatod velem, mit mondanak a távollétemben.

– Igenis, kegyelmes uram – válaszolta Pierre.

Montséry kinyitotta az ajtót, és ott állt közvetlenül az ajtó mögött Henrik király. Harminchét éves volt, tizenöt éve viselte a koronát. Húsos, érzéki arca volt, ennek ellenére nyugodt tekintélyt árasztott magából. Henri hercegre nézett, és azt mondta:

– Tehát itt van ő, az ember, akit Franciaország új királyának neveznek. – Montséryhez fordult, és kurtán, de félreérthetetlenül biccentett.

Pierre ebben a pillanatban jött rá, hogy katasztrófa következik.

Montséry sima, gyors mozdulattal kirántott egy hosszú tőrt, és leszúrta a herceget.

Az éles penge simán átütötte a vékony szaténujjast, és belemélyedt a herceg izmos mellébe.

Pierre megdermedt az iszonyattól.

A herceg szája kinyílt, mintha sikoltani akarna, de hang nem jött ki rajta, és Pierre megértette, hogy a seb végzetes.

Ez azonban nem volt elég a testőröknek: körülvették a herceget, és összeszurkálták késekkel és kardokkal. Guise orrából, szájából és mindenéből folyt a vér.

Pierre a rémülettől bénultan állt még egy másodpercig. Henri herceg vérben ázva összeesett.

Pierre a királyra nézett, aki nyugodtan figyelte az eseményeket.

Pierre végre magához tért. Gazdáját meggyilkolták, és ő lesz a következő. Halkan, de gyorsan megfordult, és visszament az ajtón a tanácsterembe.

Az asztalnál a Titkos Tanács tagjai némán bámultak rá, ő pedig egy szemvillanás alatt felfogta, hogy tudniuk kell, mi történt. A „rendkívüli" ülés csak álcázás volt, hogy Guise herceg ne gyanakodjon. Összeesküdtek ellenük, és ezek itt mind benne voltak.

A tanács várta, hogy Pierre mondjon valamit, mivel nem tudták, megtörtént-e a gyilkosság. Pierre kihasználta elbizonytalanodásukat a menekülésre. Szó nélkül átsietett a szobán, kiment. Mögötte kitört a hangzavar, de rögtön el is némult, amikor bevágta az ajtót.

Colli, a herceg testőre csodálkozva nézett Pierre-re, de ő ügyet se vetett rá, csak lerohant a főlépcsőn. Senki sem próbálta megállítani.

Magánkívül volt. Kapkodta a levegőt, és a hideg ellenére is izzadt. A herceg halott, meggyilkolták – méghozzá nyilvánvalóan a király parancsára. Henri hercegnek a fejébe szállt a dicsőség. Pierre-nek is. Olyan biztosra vette, hogy a gyenge Henrik király sosem lesz ilyen merész vagy határozott – és gyászosan, végzetesen tévedett!

Szerencséje, hogy őt magát nem ölték meg. Mire végigloholt a kastélyon, leküzdötte a pánikot. A király és a cinkosai valószínűleg nem terveztek tovább a gyilkosságnál. De most, hogy a herceg halott, gondolniuk kell arra,

hogyan szilárdítsák meg a győzelmüket. Először is ki kell iktatniuk a herceg testvéreit, Louis bíborost és Lyon érsekét; csak utána kerítenek sort a herceg főtanácsadójára, Pierre-re.

De a következő néhány perc még a káosz és a zűrzavar ideje, így neki van egy kis esélye, hogy megmeneküljön.

Miközben végigrohant egy folyosón, az jutott az eszébe, hogy mostantól Charles, Henri herceg legidősebb fia Guise hercege. Tizenhét éves, elég idős, hogy apja nyomába lépjen – Henri alig tizenkét évesen lett herceg. Ha Pierre el tud menekülni innen, pontosan azt teszi, amit Henrival: behízelgi magát Charles anyjánál, nélkülözhetetlen tanácsadója lesz a suhancnak, mindkettőben elülteti a bosszú magját, és egy napon az új herceg éppen olyan erős lesz, mint a régi.

Máskor is bukott már el, és mindannyiszor megerősödve kelt fel.

Lihegve esett be a lakosztályába. Mostohafia, Alain a szalonban volt.

– Nyergelj föl három lovat – vakkantotta Pierre. – Csak pénzt és fegyvert csomagolj. Tíz percen belül indulnunk kell.

– Hová megyünk? – kérdezte Alain.

Ostoba kölyök, azt kellett volna kérdeznie, *miért*, nem azt, hogy *hová*.

– Még nem döntöttem el, csak mozogj már! – ordította Pierre.

Bement a hálószobába. Louise hálóingben térdelt az imazsámolyon, és a rózsafüzért mondta.

– Öltözz gyorsan – mondta Pierre. – Ha nem leszel készen, nélküled megyek.

Az asszony fölállt és odajött hozzá, még mindig összetéve a kezét, mintha imádkozna.

– Bajban vagy – mondta.

– Persze hogy bajban vagyok, azért menekülök – türelmetlenkedett Pierre. – Öltözz.

Louise szétnyitotta a tenyerét, és egy rövid tőr volt a kezében, amellyel felhasította Pierre arcát.

– Krisztusom! – ordította Pierre fájdalmában, de még inkább meghökkenésében. Akkor se hökkenhetett volna meg jobban, ha a kés magától vágja meg. Ez *Louise,* a rémült egér, a gyámoltalan asszony, akit ő csak úgy szórakozásból bántalmazott, és *megvágta* őt – nem karcolás volt, hanem mély seb az arcán, amelyből ömlött az állára és a nyakára a vér.

– Te kurva, átvágom a torkod! – rikácsolta, és rávetette magát, hogy elvegye tőle a kést.

Louise ügyesen félreugrott.

– Te ördög, mindennek vége, szabad vagyok! – vijjogta, azután torkon szúrta Pierre-t.

Ez nem igaz, hogy az ő húsába hatol bele ilyen fájdalmasan az acél. Hát mi van itt? Miből képzeli Louise, hogy szabad? Egy gyenge király megölte a herceget, és most egy gyenge asszony megkéselte őt. Nem értette.

Csakhogy Louise ügyetlen gyilkos volt. Nem tudta, hogy az első döfésnek végzetesnek kell lennie. Ezt elkontárkodta, és most meg fog halni.

Most már a harag irányította Pierre cselekedeteit. Jobbját sebzett torkára szorította, balja félreütötte az asszony kést tartó kezét. Megsebesült, de élt, és meg fogja ölni Louise-t. Rárontott, nekiment, mielőtt az asszony ismét döfhetett volna. Louise elveszítette az egyensúlyát. Elterült, kezéből kiesett a tőr.

Pierre felkapta. Lovagló ülésben rátelepedett Louise-ra, és fölemelte a tőrt, miközben igyekezett nem törődni a fájdalommal. Egy pillanatig tétovázott. Hova döfjön? Az arcába? A mellébe? A torkába? A hasába?

Oldalról erős ütés érte a jobb vállát, amitől balra dőlt. Jobb karja elzsibbadt, és most ő ejtette el a tőrt. Nehézkesen lefordult Louise-ról, és hanyatt esett.

Ahogy felnézett, meglátta Alaint.

A fiatalember azokat a kovás pisztolyokat markolta, amelyeket Pierre a királytól kapott, és mindkettőt rászegezte Pierre-re.

Ő tehetetlenül bámulta a pisztolyokat. Sokszor használta őket, tudta, hogy megbízhatóak. Nem tudta, Alain milyen lövész, de két lépésről aligha hibázhatja el.

Egy csöndes pillanatra meghallotta az eső dobolását. Ráeszmélt, hogy Alain előre tudott a herceg meggyilkolásáról – ezért kérdezte azt, hogy *hová,* és nem azt, hogy *miért*. Louise is tudott róla. Így hát összeesküdtek, hogy e gyenge pillanatában megöljék őt. És meg is ússzák, mert mindenki azt feltételezi, hogy Pierre-t a király parancsára ölték meg, ahogy az a herceggel történt.

Hogy történhetett ez meg Pierre Aumande de Guise-zel, aki három évtizede a manipuláció nagymestere?

Louise-ra nézett, azután ismét Alainre, és ugyanazt látta az arcukon. Gyűlöletet, de valami mást is: örömet. Ők győztek, és boldogok voltak.

– Már nem tudlak mire használni – mondta Alain. Ujja megfeszült a pisztolyok aljából kiálló hosszú, kacskaringós kakason.

Ez meg mit jelent? Mindig Pierre használta Alaint, és nem fordítva, nem igaz? Mit nézett el? Ismét csak nem értette.

Kinyitotta a száját, hogy segítségért ordítson, de nem jött ki hang a sebzett torkán.

Az acél a kovára csapott, a két pisztoly szikrát vetett, és két dörrenés hallatszott.

Pierre úgy érezte, mintha pöröllyel csaptak volna a mellére. A fájdalom észbontó volt.

Valahonnan messziről hallotta Louise hangját:

– Most pedig menj vissza a pokolba, ahonnan jöttél!

Azután leereszkedett a sötétség.

Bartlet gróf az első fiát Swithinről, a gyerek dédapjáról nevezte el, a második Rollo lett, a fiú nagyanyjának a fivére után, akik mindketten hősiesen harcoltak a protestantizmus ellen, és Bartlet vad katolikus volt.

Margerynek egyik név sem tetszett. Swithin undorító ember volt, Rollo becsapta és elárulta őt. Ám ahogy kezdett mutatkozni a fiúk egyénisége, a nevük is átalakult. Swithin nagyon gyorsan mászott, amiért Swiftynek, azaz Fürgének becézték, míg a pufók Rollóból Roley, vagyis Gömböc lett.

Margery reggelente szívesen segített Bartlet feleségének, Ceciliának. Ma rántottát etetett Swiftyvel, miközben Cecilia Roley-t szoptatta. Cecilia hajlamos volt idegeskedni a gyerekekkel, és Margery megnyugtatóan hatott rá. Valószínűleg minden nagymama ilyen, gondolta Margery.

A gyerekszobába bejött Roger, a kisebbik fia, hogy meglátogassa unokaöccseit.

– Hiányozni fognak, amikor elmegyek Oxfordba – mondta.

Margery észrevette, hogy Dot, a fiatal dada felélénkül Roger jelenlététől. Roger csendes varázsa, fanyar mosolya nagyon vonzó volt, és Dot kétségtelenül boldogan elcsábította volna. Talán jó is, hogy a fiú elmegy az egyetemre: Dot csinos lány, és jól bánik a gyerekekkel, de túlságosan szűk látókörű Rogernek.

Erről az jutott eszébe, hogy a fia vajon mennyire tekinthet túl a saját látókörén, és megkérdezte:

– Gondolkodtál már azon, hogy mihez kezdesz Oxford után?

– Jogot akarok tanulni – felelte Roger.

Ez érdekes.

– Miért?

– Mert az fontos. A törvények alkotják az országot.

– Akkor valójában a kormányzás érdekel.

– Gondolom, igen. Mindig érdekelt, amit apa mesélt, amikor visszajött a parlamentből: hogyan manővereznek és tárgyalnak az emberek, miért állnak egyik vagy másik oldalra.

Bart gróf maga sosem találta valami érdekesnek a parlamentet, és csak azért járt el a Lordok Házába, mert kötelező volt. Roger vér szerinti apja, Ned Willard azonban hamisítatlan zoón politikon, közösségi élőlény volt.

Döbbenetes valami az öröklődés!

– Talán te lehetnél Kingsbridge parlamenti képviselője, és beülhetnél az Alsóházba.

– Nem ritkaság a grófok ifjabbik fiainál. De most Sir Ned a képviselő.

– Előbb-utóbb visszavonul. – És úgy sejtette, boldogan megteszi, ha a saját fiának adhatja át a helyét.

Hirtelen kiabálni kezdtek odalent. Roger kinézett az ajtón, majd visszajött.

– Itt van Rollo bácsi.

Margery elhűlt.

– Rollo? – kérdezte hitetlenül. – Évek óta nem járt New Castle-ban.

– Hát most itt van.

Margery boldog kurjantást hallott a csarnokból. Bartlet üdvözölte hősét.

Cecilia ragyogva szólt oda a két gyereknek:

– Gyertek, köszönjetek Rollo bácsinak! – mondta.

Margery nem sietett, hogy üdvözölje Rollót. Odaadta Rogernek Swiftyt.

– Később jövök – mondta.

Kiment a gyerekszobából, elsietett a folyosón a saját szobáiba. Szelindekje, Maximus árnyként követte. Bartlet és Cecilia természetesen a legjobb szobákba költözött, de egy kellemes hálószoba és budoár járt az özvegy grófnénak. Margery bement a budoárba, és becsukta az ajtót.

Hideg düh fogta el. Miután rájött, hogy Rollo az ő hálózatát egy véres lázadás megszervezésére használta, küldött neki egy kurta, rejtjelezett üzenetet, hogy többé nem segít papokat csempészni Angliába. Rollo nem válaszolt, megszakadt köztük a kapcsolat. Margery órákat töltött annak a felháborodott szónoklatnak a fogalmazásával, melyet majd akkor ad elő a bátyjának, ha megint találkoznak. De most, hogy Rollo itt volt, hirtelen nem tudta, mit mondjon.

Maximus lehevert a tűz elé. Margery az ablakhoz állt, kinézett. December volt: a szolgák vastag köpenybe burkolózva járkáltak az

udvaron. Túl a kastély falain a hideg, kemény sár megfagyott a mezőkön, a kopár fák villás ágakkal mutattak a vasszürke égre. Margery időt akart, hogy visszanyerje az önuralmát, de még zaklatottabb lett. Fölvette az olvasóját, hogy lecsillapodjék.

Hallotta, amint a szolgák nehéz ládákat hurcolnak a folyosón az ajtaja előtt. Sejtette, hogy Rollo a régi szobájában fog lakni, amely éppen szemben van az övével. Kisvártatva kopogtattak, és belépett Rollo.

– Visszajöttem! – jelentette be vidáman.

Megkopaszodott, a szakálla őszbe csavarodott. Margery fagyosan nézett rá.

– Miért vagy itt?

– Én is örülök, hogy látlak – gúnyolódott Rollo.

Maximus halkan morgott.

– Mi az ördögöt vársz? – kérdezte Margery. – Éveken át hazudtál nekem. Tudod, hogy mi a véleményem arról, hogy a keresztények egymást gyilkolják dogmák miatt, mégis pontosan erre a célra használtál fel! Tragédiát csináltál az életemből!

– Azt tettem, amit Isten akart.

– Kétlem. Gondold csak el, ki mindenki halt bele az összeesküvésedbe – elsőnek mindjárt Stuart Mária, a skótok királynője!

– Ő most már szent a mennyekben.

– Mindenesetre én többé nem segítek, és nem használhatod New Castle-t.

– Azt hiszem, az összeesküvések ideje lejárt. Mária, a skótok királynője halott, a spanyol Armadát megverték. De ha egy másik alkalom adódik, vannak más helyek is New Castle-on kívül.

– Én vagyok az egyetlen ember Angliában, aki tudja, hogy te vagy Jean Langlais. Elárulhatlak Ned Willardnak.

Rollo elmosolyodott.

– De nem teszed – válaszolta magabiztosan. – Elárulhatsz engem, de én

is elárulhatlak téged. Még ha nem is akarnálak kiadni, a kínzás hatására valószínűleg megtenném. Éveken át bújtattál papokat, és ez főbenjáró bűn. Kivégeznének, talán ugyanúgy, mint Margaret Clitheroe-t, akit lassan nyomtak agyon.

Margery elszörnyedve meredt rá. Erre eddig nem gondolt.

Rollo folytatta:

– És nem csak te. Bartlet és Roger is segített a papok becsempészésében. Szóval beláthatod, hogy ha elárulsz, a fiaidat juttatod vérpadra.

Igaza volt. Margery csapdába került. Akármilyen aljas is Rollo, kénytelen tovább védelmezni. Azt hitte, megőrül tehetetlen dühében. Egy hosszú percig csak bámulta Rollo öntelt képét.

– Verjen meg az Isten – mondta. – És vigyen el az ördög.

Vízkeresztkor nagy családi ebéd volt a kingsbridge-i Willard-házban.

Az éves színjáték hagyománya megszűnt New Castle-ban. A grófság egyre szegényedett a katolikusokat sújtó megszorítások éveiben, és a shiringi gróf már nem engedhetett meg magának dús lakomákat, ezért Willardék maguk mulattak.

Hatan ültek az asztalnál. Éppen otthon volt az Armada fölötti győzelem mámorában úszó Barney, így ő került az asztalfőre, jobbján a feleségével, Helgával. Balján a fia, Alfo ült, aki, mint Sylvie észrevette, kezdett kigömbölyödni a jómódban. Alfo felesége, Valerie egy pici lányt tartott a karján. Az asztalvégen Ned ült, oldalán Sylvie-vel. Eileen Fife behozott egy hatalmas tál disznósültet almával körítve, és Helga arany rajnai borát itták hozzá.

Barney és Ned felváltva adomázott a nagy tengeri csatáról. Sylvie és Valerie franciául csevegett. Valerie megszoptatta a babát, miközben disznósültet evett. Barney azt mondta, hogy a kislány olyan lesz, mint a nagyanyja, Bella. Valószínűtlen, gondolta Sylvie, hiszen a gyermek nyolc dédszülője közül csak egy volt afrikai, és egyelőre jellegtelen barnás

rózsaszín a bőre. Alfo elmesélte Barney-nak, milyen bővítéseket tervez a fedett piacon.

Sylvie biztonságban érezte magát a családi karattyolásban, az étellel megrakott asztal mellett, a kandallóban ropogó tűz előtt. Anglia ellenségeit ez alkalommal megverték, jóllehet, semmi kétség, jönnek majd újabbak. Ned pedig egy kémtől megtudta, hogy Pierre Aumande halott, aznap ölték meg, amikor gazdáját, Guise herceget. Mégis van igazság a földön.

Végignézett az asztal mellett mosolygó arcokon, és rájött, hogy a benne túláradó érzés nem más, mint a boldogság.

Ebéd után jól felöltöztek, és elmentek hazulról. A New Castle-i játékok pótlására a Harang fogadó felfogadott egy truppot, hogy a kocsma tágas udvarán hevenyészett színpadon játsszanak. A Willard család kifizette a pennyket, és csatlakozott a sokasághoz.

A darab, a *Gammer Gurton tűje* otromba komédia volt egy öregasszonyról, aki elveszítette az egyetlen tűjét, és nem tudott varrni. Szerepelt még egy Diccon nevű tréfacsináló, aki úgy tett, mintha megidézné az ördögöt, és egy Hodge nevű szolga, aki annyira megrémült, hogy a nadrágjába csinált. A nézők hahotáztak.

Ned vidám hangulatban volt. Ő és Barney bement az udvarról az ivóba, hogy vegyen egy palack bort.

A színpadon Gammer kacagtató ökölharcba keveredett a szomszédjával, Fecsej asszonysággal. Sylvie tekintete megakadt egy emberen, aki nem nevetett. Azonnal érezte, hogy már látta ezt az arcot. Az a beesett arc olyan fanatikus határozottságot sugárzott, amit Sylvie nem felejtett el.

Találkozott a tekintetük. A férfi mintha nem ismerte volna őt.

Hirtelen az eszébe jutott egy párizsi utca. Áll Pierre Aumande a kis háza előtt, és útba igazít egy kopaszodó, vörös szakállú papot.

– Jean Langlais? – motyogta hitetlenül. Valóban az lenne, akire Ned olyan régen vadászik?

A férfi megfordult, kiment az udvarról.

Sylvie-nek bizonyság kellett, hogy csakugyan Langlais-e az. Nem szabad szem elől tévesztenie. Nem hagyhatja, hogy eltűnjön. Jean Langlais a protestáns vallás és a férje ellensége.

Megfordult a fejében, hogy ez az ember veszélyes lehet. Nézte, hol a férje, ám ő még nem tért vissza az ivóból. Mire kijön, az embernek, akit ő Langlais-nak hisz, bottal üthetik a nyomát. Nem várhatott.

Sylvie sosem habozott, ha az életét kellett kockáztatnia valamiért, amiben hitt.

Követte a férfit.

Rollo úgy döntött, hogy visszatér a tyne-i kastélyba. New Castle-t nem használhatja többé titkos célokra. Margery nem árulja el készakarva, mert akkor kivégezhetnék a fiait, de lazíthat az éberségen, így kockázatot jelent. Jobb, ha nem tud semmit.

Még mindig Tyne grófjától húzta a fizetését, és időnként elvégzett neki törvényes munkákat, hogy hihetővé tegye fedőtörténetét. Nem tudta biztosan, milyen felforgatómunkát végezhetne most. A katolikus felkelés kudarcba fulladt, ám ő lázasan remélte, hogy előbb-utóbb támad egy új erő, amely visszatéríti Angliát a kereszténységhez, és annak ő is része lehet.

Útban Tyne-ba megállt Kingsbridge-ben, és ott csatlakozott egy csoport utazóhoz, akik Londonba igyekeztek. Történetesen vízkereszt volt, a Harang udvarán színészek játszottak. A csoport elhatározta, hogy megnézik az előadást, és másnap reggel indulnak.

Rollo csak egy percig nézte, de máris eldöntötte, hogy a darab közönséges. Egy különösen röhögtető résznél találkozott a tekintete egy alacsony, középkorú asszonyéval, aki a közönség soraiban állt, és úgy bámulta őt, mintha nem tudná hová tenni.

Rollo még sose látta, és fogalma sem volt, kicsoda, de nem tetszett neki,

ahogy a homlokát ráncolja, mintha emlékezni próbálna. Fejére húzta a csuklyáját, elfordult, kiment az udvarról.

A piactéren felnézett a székesegyház nyugati homlokzatára. Itt lehetett volna püspök, gondolta keserűen.

Szomorúan bement. A templom unalmas, színtelen hely lett a protestánsok alatt. A fülkékben álló kőszenteket és -angyalokat lenyakazták a bálványimádás megakadályozására. A falfestmények még átsejlettek a vékony meszelésen. Meglepő módon a csodálatos ablakokat érintetlenül hagyták, talán mert olyan sokba került volna az üveget kicserélni; de a színek nem voltak élénkek ezen a téli délutánon.

Én mindezt megváltoztattam volna, gondolta Rollo. Én színes, díszruhás, ékköves vallást adtam volna a népnek a puritánok hideg intellektualizmusa helyett. Gyomrát marta a sav a gondolatra, hogy mit veszített.

A templom üres volt, az összes pap elment a komédiára, gondolta; de ahogy megfordult és végignézett a hajón, meglátta az asszonyt, aki előzőleg úgy bámulta, és követte a piactéren át a székesegyházba. Amikor ismét találkozott a tekintetük, az asszony franciául szólította meg, és a kérdése úgy visszhangzott a boltívek alatt, mintha a végzet szólana.

– *C’est bien toi, Jean Langlais?* Csakugyan te vagy az, Jean Langlais?

Rollo elfordult. Agyában eszeveszetten száguldottak a gondolatok. Szörnyű veszélyben volt. Felismerték mint Langlais-t. Az asszony láthatólag nem ismerte Rollo Fitzgeraldként, de arra sem kell sokat várnia. Bármikor azonosíthatja őt valakinek, aki ismerte Rollót korábban, például Ned Willardnak, és akkor neki vége.

Meg kell szabadulnia tőle!

Keresztülsietett a déli hajón. Az ajtó a falban egykor az apátságba vezetett, de most hiába rángatta a kilincset, mert nem engedett. Nyilván akkor zárták le, amikor a négyzet alakú udvarból piacot csinált Alfo Willard.

Hallotta az asszony könnyű lépteit, ahogy végigfut a templomhajón. Sejtette, hogy közelről akarja látni, biztos akar lenni a személyazonosságában. Ezt el kell kerülnie.

Elrohant a hajóban a négyezetig, kiutat keresett, hátha eltűnhet a városból, mielőtt az asszony ismét megnézhetné magának. A hatalmas torony tövében, a déli kereszthajóban volt egy kis ajtó a falban. Arra gondolt, az talán az új piacra vezet, de amikor kinyitotta, csak egy keskeny csigalépcsőt talált. Villámgyorsan döntött: bement az ajtón, becsukta maga mögött, nekivágott a lépcsőnek.

Remélhetőleg lesz itt egy ajtó, amely a déli hajón végigfutó karzatra nyílik, de amint egyre följebb hágott, belátta, hogy nincs ilyen szerencséje. Lépteket hallott maga mögött, és nem tehetett mást, mennie kellett tovább.

Kezdett zihálni. Ötvenhárom éves volt, nehezebb lett hosszú lépcsőkön kapaszkodni. Bár üldözője sem sokkal fiatalabb.

Ki lehet? És honnan ismerheti?

Nyilvánvalóan francia. Azt mondta, *toi*, nem azt, hogy *vous*, ami vagy azt jelenti, hogy közeli ismerősök – márpedig ez nem igaz –, vagy úgy gondolja, Langlais-t nem illeti meg a tiszteletteljes *vous*. Látnia kellett őt, valószínűleg Párizsban vagy Douai-ban.

Kingsbridge-ben egy francia nő szinte biztosan hugenotta menekült. Van itt egy Forneron nevű család, de ők lille-iek, és Rollo sosem járt arra.

Viszont Ned Willardnak francia a felesége.

Bizonyára ez az asszony az, aki fölfelé liheg a lépcsőn a nyomában. Még a neve is eszébe jutott: Sylvie.

Makacsul reménykedett, hogy lesz majd egy boltíves nyílás, amely az óriási épület számtalan járatának valamelyikébe nyílik, ám a spirál csak tekeredett fölfelé töretlenül, mint egy rossz álomban.

Lihegett és kimerült, mire elfogytak a fokok egy alacsony faajtó előtt. Kivágta az ajtót, és kevés híján hanyatt esett a hideg légvonatban. Ahogy átbújt a szemöldökfa alatt, a huzat becsapta az ajtót. Keskeny, kövezett

pallón állt a két hajó metszéspontja, a négyezet fölé épített torony tetején, térdig érő fal választotta el a több mint százötven méter mélységtől. Felülről tekintett le a karzat tetejére. Balra volt a temető, jobbra az egykori kerengőkkel határolt négyszög, amelyet lefedtek, és piac volt alatta. Túl a toronysisakon nyúlt el a piactér, de az most nem látszott. A szél vadul csattogtatta a köpenyét.

A palló körbefutotta a toronysisakot. Fölötte a csúcson magasodott a hatalmas kőangyal, amely a földről nézve emberméretű volt. Rollo körbesietett a pallón, hátha lesz egy másik lépcső vagy egy hágcsó. A túlsó oldalon lepillantott a piactérre, amely most csaknem kihalt volt, mivel mindenki bement a Harangba, hogy megnézze a színdarabot.

Nem volt út lefelé. Amikor visszaért oda, ahonnan elindult, az asszony éppen kilépett az ajtón.

A szél a szemébe fújta a haját. Hátrasimította a fürtöket a homlokából, és Rollóra szegezte a tekintetét.

– *Te* vagy az! – mondta. – A pap, akit Pierre Aumande-dal láttam. Meg kellett bizonyosodnom róla.

– Maga Willard felesége?

– Évek óta keresi Jean Langlais-t. Mit akarsz Kingsbridge-ben?

Nem tévedett: az asszonynak fogalma sincs róla, hogy ő Rollo Fitzgerald. Útjaik sose keresztezték egymást Angliában.

Máig. Most pedig tudja a titkát. Rollót letartóztatják, megkínozzák és felakasztják árulásért.

De rájött, hogy van egy egyszerű másik változat.

Az asszony felé indult.

– Te kis bolond! – mondta. – Nem tudod, mekkora veszélyben vagy?

– Nem félek tőled! – felelte az asszony, és rávetette magát.

Rollo megragadta a karját. Az asszony sikított és vergődött. Rollo nagyobb volt nála, ám ez a nő valóságos fúria volt, rugdosott és tekergőzött. Kiszabadította az egyik karját, és bele akart vágni Rollo

arcába, de ő kitért előle.

Rollo a sarokig lökdöste a pallón, úgy, hogy háttal legyen a falnak, de az asszonynak valamiként sikerült megkerülnie. Most Rollo alatt ásított a mélység, és Sylvie teljes erőből nyomta kifelé. Rollo azonban sokkal erősebb volt, és visszanyomta. Az asszony segítségért sikoltott, de a szél elkapta a hangját, bizonyára senki nem hallotta. Rollo oldalra rántotta, amitől Sylvie elveszítette az egyensúlyát, majd az ellenkező irányba lökte, és majdnem sikerült átbillentenie a peremen, ám az asszony kicselezte, mert úgy tett, mintha elájulna, és a kőre rogyott. Nyomban ki is tépte magát Rollo markából, arrébb evickélt, aztán felpattant, és elfutott.

Rollo követte, végignyargalt a pallón, vágtában kerülte meg a sarkokat, egy rossz lépés elég lett volna a végzetes zuhanáshoz. Nem tudta elkapni. Az asszony odaért az ajtóhoz, ám azt ismét becsapta a szél, így meg kellett állnia, hogy kinyissa. Abban a pillanatban Rollo megragadta a gallérját, a másik kezével belemarkolt a kabátjába, és kirántotta az ajtónyílásból, vissza a pallóra.

Az asszony a karjával csapkodott, miközben Rollo húzta maga után, cipősarka a követ karistolta. Megismételte a trükköt az ájulással, de most nem jött be, annyit ért el vele, hogy Rollónak könnyebb lett vonszolnia. Már oda is ért vele a sarokra.

Fél lábbal fellépett a párkányra, és megpróbálta áttolni rajta az asszonyt, ám a fal tövébe lyukakat faragtak az esővíz elvezetésére, és Sylvie-nek sikerült belekapaszkodnia az egyikbe. Rollo belerúgott a karjába, attól eleresztette a követ.

Rollónak sikerült addig rángatnia, hogy félig kilógjon a párkányról. Az arca lefelé volt, és sikoltott halálfélelmében. Rollo elengedte a gallérját, és a bokája után kapkodott, hogy lelökhesse. Meg is ragadta az egyik bokáját, de a másikat sehogy sem sikerült. Olyan magasra emelte a lábát, amennyire tudta. Sylvie már majdnem leesett, de még mindig kapaszkodott

két kézzel a falba.

Rollo megmarkolta az egyik karját, és lerántotta a kezét a falról. Az asszony átbillent, de az utolsó pillanatban elkapta Rollo csuklóját, kis híján magával rántotta, ám nem bírta tovább erővel, és elengedte.

Rollo egy pillanatig dülöngélt és körözött a karjával, mielőtt visszahátrálhatott volna a biztonságba.

Sylvie lidércnyomásos lassúsággal billent át a párkányon. Rollo a diadal és az iszony keverékével figyelte, ahogy lassan hullik a levegőben, újra és újra megpördülve. Sikolyai gyönge kiáltássá tompultak a szélben.

Rollo hallotta a puffanást, amikor becsapódott a karzat tetejébe. Ugrott egyet, majd visszazuhant, a feje furcsán elferdült, alighanem kitört a nyaka. Petyhüdten csúszott le a tetőről, eltalálta az egyik támpillért, aztán az északi hajó tetejét, lebucskázott a pereméről, és végül élettelen kupacban elpihent a temetőben.

Ott senki nem volt. Rollo a másik irányba nézett, de arrafelé is csak háztetőket látott. Dulakodásuknak nem volt tanúja.

Belépett az alacsony ajtón, becsukta maga mögött, és olyan sebesen loholt le a meredek csigalépcsőn, ahogy bírt. Kétszer is megbotlott, majdnem leesett, de sietnie kellett.

A lépcső alján megállt és fülelt. Semmit sem hallott. Résnyire nyitotta az ajtót. Se hangok, sem lépések. Kilesett. A székesegyház üres volt.

Belépett a kereszthajóba, becsukta maga mögött az ajtót.

Végigsietett a déli hajón, fejébe húzta a köpenye csuklyáját. A templom nyugati végénél ugyancsak résnyire nyitotta a kaput. A piactéren voltak emberek, de senki sem nézett feléje. Rollo kilépett a templomból, és megállás nélkül ment tovább déli irányba, el a fedett piac bejárata mellett, szándékosan nem nézve körül, kerülve az emberek tekintetét.

Hátulról megkerülte a püspöki palotát, és a főutcához indult.

Fontolgatta, hogy azonnal elhagyja a várost, és sosem tér vissza többé.

Azonban többen is tudták, hogy itt van, és holnap akar távozni egy utazó csoporttal; ha váratlanul elmegy, bizonyosan gyanút kelt. A városi őrség akár lovasokat is küldhet utána, hogy elkapják és visszahozzák. Jobb, ha marad, és játssza az ártatlant.

A piactér irányába fordult.

A játék véget ért, a tömeg kihömpölygött a Harang udvarából. Észrevette Richard Grimest, egy módos kingsbridge-i építőmestert, az egyik elöljárót.

– Jó napot, tanácsnok úr – köszöntötte udvariasan. Grimes emlékezni fog, hogy látta, amint Rollo a folyó felől jön felfelé a főutcán, és láthatólag a közelében sem járt a székesegyháznak.

Grimes meglepődött, hogy annyi év után viszontlátja, és már éppen beszédbe elegyedett volna vele, amikor döbbent és rémült kiáltozást hallottak a temetőből. Grimes elindult a zűrzavar felé, Rollo követte.

Emberek gyűltek a tetem köré. Sylvie-nek keze-lába eltört, a feje egyik oldalából csak borzalmas, véres massza maradt. Valaki letérdelt mellé, hogy kitapogassa a szívverését, de nyilvánvalóan meghalt. Grimes tanácsnok átkönyökölte magát a sokaságon, és azt mondta:

– Ez Sylvie Willard. Hogy történt?

– Leesett a tetőről – mondta Susan White, Rollo egyik régi imádottja. Az egykori szép lányból, akinek szív alakú volt az arca, szürke hajú, ötvenes matróna lett.

– Láttad, ahogy leesett? – kérdezte Grimes.

Rollo megmerevedett. Biztos, hogy senki sem vette észre őket. De ha Susan véletlenül fölfelé nézett, akkor alighanem ráismerne.

– Nem, nem láttam, de hát ez nyilvánvaló, nem? – felelte Susan.

A tömeg szétvált, megjelent Ned Willard.

Egy pillanatig csak bámulta a földön heverő testet, azután felbődült, mint egy sebzett bika:

– Nem! – Térdre esett Sylvie mellett. Gyengéden fölemelte a fejét, és

látta, hogy felesége arcának egy része péppé zúzódott. Akkor sírni kezdett, és közben azt hajtogatta: – Nem, nem – de csak halkan, miközben fuldokolva zokogott.

Grimes körülnézett.

– Látta valaki, ahogy leesett?

Rollo felkészült a futásra. De senki sem válaszolt. A gyilkosságnak nem volt tanúja.

Ezt megúszta.

Margery ott állt Sylvie sírja mellett, amikor leengedték a földbe a koporsót. Szélcsendes, hideg idő volt, a gyenge téli nap időnként áttört a felhőkön, de Margery úgy érezte, mintha orkánban állna.

Annyira sajnálta Nedet, hogy majd megszakadt a szíve. Beszélni se tudott, csak zokogott egy zsebkendőbe. Barney állt a jobbján, Alfo a balján. Margery ismerte Nedet, tudta, hogy a rajongásig szerette Sylvie-t. A lelki társát veszítette el.

Senki sem értette, miért ment föl Sylvie a toronyba. Margery tudta, hogy Rollo aznap a városban tartózkodott, és megfordult a fejében, hogy talán ő válaszolhatna a kérdésre, de a bátyja már a következő napon eltávozott. Margery diszkréten kikérdezett többeket, látták-e Rollót az elutazása előtt, és hárman is olyasféle választ adtak, hogy „igen, az előadáson, ott állt mellettem”. Ned azt mondta, hogy Sylvie mindig szerette volna megnézni a kilátást a toronyból, és talán nem tetszett neki a játék, így ezt az alkalmat választotta, hogy megvalósítsa régi tervét. Margery végül is ezt tartotta a legvalószínűbb magyarázatnak.

Bánatát Ned miatt még kínzóbbá tette a tudat, hogy a tragédia árán végre megkaphatja azt, amire az utóbbi harminc évben vágyott. Mérhetetlenül szégyellte magát a gondolat miatt, de nem tagadhatta le maga elől a tényt, hogy Ned most magányos, és akár el is veheti őt.

De még ha megtörténne is, az talán megszabadítja a gyötrelmeitől? Van

egy titka, amit nem tárhat fel Ned előtt. Ha leleplezi Rollót, a fiait ítéli halálra. Őrizze meg a titkot, és csapja be a szeretett férfit? Vagy nézze végig, ahogy a gyermekeit felakasztják?

Miközben elhangzottak az imák Sylvie összetört teste fölött, Margery azért imádkozott Istenhez, hogy sose kényszerítse választásra.

Csonkolás volt. Sosem kapom vissza azt a részemet, amely eltűnt Sylvie halálával. Megtudtam, mit él át az ember, aki járni próbál, miután elveszítette egyik lábát. Sosem szabadulhatok az érzéstől, hogy valaminek kell lennie ott, az eltűnt végtag helyén. Űr volt az életemben, ásító, mély barlang, amelyet semmi sem tölthetett be.

De a holtak tovább élnek a képzeletünkben. Azt hiszem, ezt jelentik igazából a szellemek. Sylvie eltűnt erről a földről, de mindennap láttam lelki szemeimmel. Hallottam is. Figyelmeztetett egy megbízhatatlan munkatársra, csúfolt, amikor megcsodáltam egy fiatal nő alakját, velem együtt nevetett egy nagyképű tanácsoson, és megsiratott egy beteg gyermeket.

Idővel a gyász és a harag vihara csillapult, és a helyébe nyugodt, szomorú lemondás költözött. Margery visszatért az életembe, ahogy egy régi barát tér vissza a tengeren túlról. Azon a nyáron Londonba jött, beköltözött a Shiring House-ba a Stranden, és hamarosan naponta találkoztunk. Megtanultam a „keserédes” szó jelentését, a veszteség savas ízét és a remény mézét egyazon pompás gyümölcsben. Színházba jártunk, lovagoltunk a westminsteri réteken, kirándultunk a folyón és Richmondban piknikeztünk. És szeretkeztünk – néha reggel, néha délután, néha éjszaka; alkalmanként mindhárom időpontban.

Walsingham eleinte gyanakodott rá, de Margery lefegyverezte a kacérság és az értelem ötvözetével, amit ő ellenállhatatlannak talált.

Ősszel Sylvie szelleme azt mondta nekem, hogy vegyem el Margeryt. „Hát persze hogy nem haragszom – mondta. – Enyém volt a szerelmed,

ameddig éltem. Most Margeryé lehet. Úgy akarok lenézni a mennyekből, hogy boldognak lássalak.”

Karácsonykor esküdtünk meg a kingsbridge-i székesegyházban, csaknem egy évvel Sylvie halála után. Csendes szertartás volt. Az esküvők általában fiatalokról szólnak, akik akkor kezdik az életüket; a miénk inkább befejezés volt. Walsingham és én megmentettük Erzsébet királynőt, és harcoltunk a vallásszabadság eszméjéért; Barney, én és az angol tengerészek megvertük a spanyol Armadát; és Margery és én végre együtt voltunk. Életünk szálai egybesodródtak.

De tévedtem. Még nem volt vége; nem egészen.

V. RÉSZ

1602–1606

28

Rollo a csalódás és a tehetetlenség dühében élte le a 16. század utolsó évtizedét. Bármibe kezdett, abból semmi sem lett. Anglia elszántabban protestáns volt, mint valaha. Kudarc volt az egész élete.

Azután, a századfordulón úgy érezte, van egy utolsó remény.

Erzsébet királynő hatvanhat éves volt, amikor elkezdődött az új század. Magas kor volt ez. Az uralkodó lefogyott, megsápadt, búskomor lett. Nem volt hajlandó a jövővel foglalkozni, az utódlásnak még az emlegetését is árulásnak minősítette.

– Az emberek mindig a kelő napot imádják a lenyugvó helyett – mondta, és nem tévedett. Tilalma ellenére mindenki arról beszélt, mi történik, amikor meghal.

1602 nyarának végén Rollo látogatót kapott a tyne-i kastélyban Rómából. Lenny Price volt az, aki Rollóval együtt diákoskodott az Angol Kollégiumban az előző század hetvenes éveiben. Akkor virgonc, rózsás arcú ifjú volt, most őszülő, ötvenöt éves férfi.

– Az egyháznak van egy feladata számodra – mondta Lenny. – Azt akarjuk, hogy menj Edinburghba.

A kastély egyik tornyának tetején álltak, nézték a mezőkön túl az Északi-tengert. Rollo szívverése felgyorsult Lenny szavaira. Skóciában VI. Jakab király, Stuart Mária fia uralkodott.

– Feladat? – kérdezte.

– Erzsébet királynőnek nincs örököse – mondta Lenny. – VIII. Henrik három gyermeke közül egyiknek sem született gyermeke. Így hát Jakab király a legvalószínűbb jelölt Erzsébet után Anglia trónján.

Rollo bólintott.

– Kiadott egy könyvet, amelyben elmagyarázza a jogát a trónra. – Jakab hitt a leírt szó erejében, ami hasznos filozófia egy király számára egy Skóciához hasonlóan kicsiny és szegény országban.

– Láthatóan azért manőverezik. Támogatást keres, Róma tehát azt gondolja, ez a megfelelő pillanat, hogy ígéreteket csikarjunk ki belőle.

A reménység meleg hulláma töltötte el Rollót, ám ő kényszerítette magát, hogy realista legyen.

– Anyja ellenére Jakab nem katolikus. Egyéves volt, amikor elvették az anyjától, és attól kezdve naponta csepegtették gyermeki fülébe a protestantizmus mérgét.

– Van valami, amit nem tudsz – válaszolta Lenny. – Szinte senki nem tudja, és te sem árulhatod el senkinek. – Halkabban folytatta, jóllehet egyedül voltak. – Jakab felesége katolikus.

Rollo meglepődött.

– Dániai Anna, Skócia királynéja katolikus? De hát protestánsnak nevelték!

– Isten küldött egy jámbor embert, hogy szóljon hozzá, és ő meglátta a fényt.

– Úgy érted, valaki áttérítette?

Lenny csaknem suttogva válaszolt:

– Befogadták az egyházba.

– Áldassék Isten! Hiszen ez mindent megváltoztat.

Lenny figyelmeztetően fölemelte a kezét.

– Nem hisszük, hogy képes lesz áttéríteni a férjét.

– Jakab talán nem szereti?

– Nehéz megmondani. Skóciai informátoraink szerint kedvelik egymást. És három gyermekük van. De azt is mondják, hogy Jakab perverz.

Rollo kérdőn felvonta a szemöldökét.

– Ifjú férfiakkal – magyarázta Lenny.

Azok a férfiak, akik férfiakat szerettek, halálos bűnt követtek el, de sokan közülük papok voltak, és Rollo nem döbbent meg különösebben.

Lenny folytatta:

– Jakab tudja, hogy a felesége katolikus lett, és belenyugodott. Ha nem várhatjuk is, hogy helyreállítsa Angliában a katolikus vallást, talán a türelemben reménykedhetünk.

Rollo megrándult a *türelem* szóra, ami neki az erkölcstelenséget, a hanyatlást, a tévedést és a romlást jelentette. Hogyan követelhet most a katolikus egyház *türelmet?*

Lenny nem figyelt rá.

– Ki kell használnunk ezt a helyzetet, és itt jössz te a képbe. Üzenetet kell vinned Edinburghba az angliai katolikus egyháztól. Ha Jakab szabadságot ígér nekünk, nem ellenezzük, hogy elfoglalja az angol trónt.

Rollo azonnal látta, hogy így lesz helyes, és a szíve megtelt derűlátással. Ám volt egy akadály.

– Nem vagyok elég magas rangú – mondta. – Skócia királya nem áll szóba velem.

– A királynő azonban igen – felelte Lenny. – Ő most már közénk tartozik, így meg tudjuk szervezni a dolgot.

– Ennyire hithű?

– Igen.

– Ez csodálatos – mondta Rollo. – Természetesen megyek.

– Helyes – bólintott Lenny.

Hat héttel később Rollo már az edinburghi Holyrood-kastélyban volt, amely az Arthur Széke nevű domb tövében áll. Holyroodtól másfél kilométerre nyugatra egy másik dombra kúszott fel az út: ott állt az edinburghi vár, ám az olyan kényelmetlen volt, hogy Jakab király és Anna királyné inkább Holyroodban lakott.

Rollo reverendába öltözött, keresztet akasztott a nyakába. A palota nyugati szárnyába ment, és megfelelő kenőpénz kíséretében megadta a Jean Langlais nevet egy titkárnak. Lakályos kis szobába vezették, amelynek magas ablakai voltak, és ropogott a tűz a kandallóban. Skócia nem olyan rossz hely, ha az ember gazdag. Ami persze nem érvényes a városban látott gyerekekre, akik mezítláb szaladgáltak a fagyos szélben.

Eltelt egy óra. Ha van hatalmuk, ha nincs, a királyi szolgák köztudottan megjátsszák a befolyásost, hogy lefizessék őket. Rollo azonban nem csupán a kenőpénzre támaszkodott. A papnak, aki áttérítette Annát, elvben közölnie kellett a királynéval, hogy jó lesz fogadnia Rollót. Ám először azt kellett üzenni neki, hogy Jean Langlais van itt.

Ám nem a huszonhat éves királyné jött, hanem egy bájos, hatvan-egynéhány éves asszony, aki ismerősnek látszott.

– Isten hozta Skóciában, Langlais atya – mondta. – Emlékszik rám? Csaknem húsz éve találkoztunk.

Amikor megszólalt, Rollo felismerte Stuart Mária hűséges udvarhölgyét, Alisont. A haja megszürkült, de ugyanolyan éber, kék szeme volt. Rollo felállt, és kezet rázott vele.

– Lady Ross! – mondta.

– Most már Lady Thurston.

– Nem vártam, hogy találkozunk.

– Anna királyné nagyon jó hozzám.

Rollo már értette. Stuart Mária kivégzése után Alison visszatért Skóciába, és ismét férjhez ment. Hasznossá tette magát Anna királynő számára, és az udvarhölgye lett. Semmi kétség, Alison mutatta be Annának a katolikus papot, aki áttérítette a királynét.

– Gondolom, ön javasolta mai küldetésemet – mondta.

– Meglehet – válaszolta Alison.

Ez jó hír volt. Növelte Rollo esélyét a sikerre.

– Köszönöm a segítséget.

– Sokkal tartozom önnek – felelte Alison melegen, és Rollo fejében megfordult, hogy az udvarhölgy talán szíveli. Ám őt sosem érdekelte túlzottan a románc. A szerelem olyan szenvedély volt, amely elkerülte. Még akkor se jutott eszébe, mit feleljen Alisonnak, amikor belépett Anna királyné.

Hosszúkás, tojásdad arca volt, magas homloka és göndör, világosbarna haja. Jó alakú volt, és kivágott ruhát viselt, amely érvényre juttatta dús keblét.

– Nagyon örülök, hogy látom, Langlais atya – mondta szívélyesen.

Rollo mélyen meghajolt.

– Felség, igazán megtisztel.

– Az egyházat tisztelem meg, amelyet képvisel – helyesbített a királyné.

– Természetesen. – Az udvari etikett őrjítően bonyolult. – Bocsásson meg.

– De hát üljünk le, és beszélgessünk. – Anna helyet foglalt, Alison és

Rollo követte a példáját. A királyné kérdőn nézett Rollóra, várta, hogy ő kezdje a beszélgetést.

Rollo azonnal a tárgyra tért.

– Őszentsége Kelemen pápa úgy hiszi, hogy felséged hamarosan Anglia királynéja lesz.

– Természetesen – bólintott Anna. – Férjem jogcíme az angol trónra vitathatatlan.

Nem volt az. Stuart Máriát árulásért végezték ki, és az általános nézet szerint az árulók nem örökíthették tovább a címeiket az utódaikra. Rollo tapintatosan fogalmazott.

– Mégis akadhatnak, akik ezt tagadni fogják.

Az asszony bólintott. Ismerte a tényeket.

Rollo folytatta:

– Őszentsége utasította az angol katolikusokat, hogy támogassák Jakab király trónigényét, feltéve ha megadja nekünk a vallásszabadságot.

– Felséges hitvesem a türelem embere – felelte a királyné.

A gyűlölt *türelem* szóra utálkozó mordulás szakadt fel Rollóból. Nem győzte köhögésnek álcázni.

Anna királyné mintha nem vette volna észre.

– Jakab király elfogadta áttérésemet az igaz hitre – folytatta.

– Csodálatos – mormolta Rollo.

– Jakab király beengedi a katolikus teológusokat az udvarába, és gyakran vitába bocsátkozik velük.

Rollo észrevette, hogy Alison diszkrét bólintással megerősíti ezt az állítást.

– Minden kétséget kizárva biztosíthatom – mondta határozottan Anna királyné –, hogy amennyiben Anglia királya lesz, megadja nekünk, katolikusoknak a vallásszabadságot.

– Nagy örömmel hallom – mondta szívből Rollo. *De vajon igaz ez?* Magától a királytól akarta hallani.

Ekkor kinyílt az ajtó, és Jakab lépett be.

Rollo felpattant, és mélyen meghajolt.

Jakab király harminchat éves volt. Gömbölyű, húsos arca volt, mint egy szibaritának, álmosan lecsüngő szemhéja sunyivá tette a nézését. Gyöngéden megcsókolta a felesége arcát.

– Langlais atya azért jött, hogy közölje velünk, őszentsége a pápa támogatja igényedet Anglia trónjára – mondta Anna királyné.

Jakab rámosolygott Rollóra, és erős skót kiejtéssel mondta:

– Köszönöm, hogy ezt a jó hírt hozta, atyám. – Kicsit köpködött beszéd közben, mintha túl nagy lenne a nyelve.

– Biztosítottam róla, hogy megadod a vallásszabadságot az angol katolikusoknak – folytatta Anna.

– Pazar – bólintott a király. – Tudja, Langlais atya, az anyám katolikus volt.

– *Requiescat in pace* – mondta Rollo, ami azt jelentette, hogy „nyugodjék békében”, de a katolikusok szívesebben használták a latin változatot.

– Ámen – felelte Jakab király.

Ned Willard sírt, amikor Erzsébet királynő meghalt.

1603. március 24-én hunyt el a Richmond-palotában, egy esős csütörtöki hajnalon. Ned ott volt a szobában, ahol udvaroncok, papok és udvarhölgyek tolongtak: egy királynő túlságosan fontos ahhoz, hogy békében halhasson meg.

Ned hatvanhárom éves volt. Két patrónusa, William Cecil és Francis Walsingham évekkel korábban meghalt, ám az uralkodónak továbbra is szüksége volt a titkosszolgálatra, és Ned továbbra is teljesítette a kötelességét. A halálos ágy mellett ott állt a negyvenéves Robert Cecil, Erzsébet apró, púpos államminisztere, a nagy William ifjabbik fia. „Az én törpém”, így hívta Erzsébet, egy uralkodó nemtörődöm kegyetlenségével.

Azonban hallgatott rá, mert éppen olyan ragyogó elme volt, mint az apja. Az öreg William mondta a két fiáról:

– Thomas egy teniszpályán sem lenne képes uralkodni, Robert Angliát is elkormányozza.

Most valamennyien törpék lettünk, gondolta szomorúan Ned. Erzsébet volt az óriás, mi csak szolgáltuk.

Erzsébet három napja nem kelt fel az ágyból, és ennek az időnek a nagyobb részében beszélni sem tudott. Előző este tízkor aludt el. Most hajnali három volt, és ő egyszerűen abbahagyta a lélegzést.

Ned nem tudta megfékezni zokogását. Az asszony, aki uralkodott az életén, elment. Évek óta először jutott eszébe a perc, amikor megpillantotta a fürdőből kiszálló, ifjú Erzsébet hercegnőt, és csaknem fizikai fájdalomként hasított bele a bánat, amiért az a szépséges leány ezzé az élettelen porhüvellyé lett itt az ágyban.

Robert Cecil abban a pillanatban elhagyta a szobát, amikor az orvosok megállapították a halált. Ned követte, miközben kabátja ujjával törölgette könnyes arcát. Nem volt idő a gyászra. Túl sok volt a munka.

Egy tébolyítóan lassú dereglye vitte vissza őket Londonba a sötétségben. Jóllehet a királynő tiltotta az öröklés emlegetését, a tanács rég megegyezett abban, hogy Jakab skót király lesz Anglia következő uralkodója. De gyorsan kellett cselekedni. A szélsőséges katolikusok tudták, hogy a királynő haldoklik, és nekik is lehetnek kész terveik.

Jakabnak nem volt elfogadható vetélytársa, de más módszerek is vannak az öröklés megakadályozására. A legvalószínűbb az volt, hogy a fanatikusok megpróbálják elrabolni Jakabot és legidősebb fiát, Henrik herceget. Azután vagy megölik Jakabot, vagy rákényszerítik, hogy mondjon le a fia javára, hiszen jómaga is csecsemőként került Skócia trónjára. Henrik herceg mindössze kilencéves volt, így nyilvánvalóan egy felnőtt kormányozna régensként, természetesen egy főrangú katolikus, talán éppen Ned mostohafia, Bartlet, Shiring grófja.

Akkor a protestánsok hadat toboroznának, kitörne a polgárháború, és Anglia megismerné a francia vallásháborúk véres borzalmait.

Ned és Cecil az utóbbi három hónapot azzal töltötte, hogy óvintézkedéseket tett ennek a rémségnek a megakadályozására. Ned listát készített a leghatalmasabb katolikusokról, és Cecil jóváhagyásával valamennyit börtönbe csukatta. Fegyveres őrség vigyázott az államkincstárra. A White Hall-palota ágyúi próbalövéseket adtak le.

Ned azon tűnődött, hogy már egy sincs életben a 16. század három nagyasszonya közül. Elment Erzsébet, a franciaországi Katalin királyné és Pármai Margit, Németalföld kormányzója. Valamennyien megpróbálták visszatartani az embereket attól, hogy egymást gyilkolják a vallás miatt, így visszanézve szívfájdítóan mérsékelt eredménnyel. A gonoszok minden időkben meghiúsították a békeszerzők törekvéseit. Véres vallásháborúk tomboltak évtizedekig Franciaországban és Németalföldön. Csak Angliában maradt meg többé-kevésbé a béke.

Egy dolgot akart a hátralévő életében: megőrizni ezt a békét.

Még a folyón jártak, amikor pirkadni kezdett. A White Hallba érve, Cecil összehívta a Titkos Tanácsot.

A tanács elfogadott egy kiáltványt, amelyet Robert Cecil a saját kezével írt le. Utána a tanácsosok kimentek a Tiltyard nevű gyepre, ahol már egész tömeg gyűlt össze, kétségtelenül a szóbeszéd miatt. Egy hírnök felolvasta a kiáltványt, hogy Erzsébet meghalt, és most Skóciai Jakab a király.

Ezután belovagoltak a városba, ahol tömegek gyülekeztek a tereken, mert általában ott teszik közhírré, amit tudni kell. A hírnök a Szent Pál-székesegyház előtt, majd a Cheapside Crossnál ismét felolvasta a kiáltványt.

Végül a tanács a londoni Towerbe ment, és I. Jakab, Anglia királya nevében hivatalosan is birtokba vette az erődöt.

Ned megkönnyebbülve látta, hogy a londoniak különösebb felzúdulás nélkül fogadták a hírt. Erzsébet népszerű volt, a polgárok búsultak. A

londoni kereskedők felvirágoztak Erzsébet uralma alatt, és arra vágytak, hogy semmi ne változzék. Jakabról nem sokat tudtak: idegen király, bár a skótok jobbak a spanyoloknál; protestáns, de a felesége katolikus; férfi, de azt híresztelik róla, hogy férfiatlan.

Erzsébet királynő temetését elhalasztották addig, amíg Jakab megteszi Edinburghból Londonig a hosszú utat.

Ezernyi hivatalos gyászoló kísérte a temetési hintót a Westminster-apátságig, ám Ned becslése szerint ezen a rövid úton is legalább százezren nézték a menetet. A bíborbársonnyal letakart koporsón Erzsébet életnagyságú, díszruhás viaszszobra feküdt.

Nednek kijelölt helye volt a gyászmenetben, de amikor belépett a székesegyházba, sikerült elsomfordálnia, hogy megkeresse Margeryt. Szertartás közben az ő kezét fogta, úgy merítve erőt a feleségéből, ahogy a tűzhöz menekülünk, ha fázunk. Az asszony is gyászolt, mert osztotta Ned meggyőződését, hogy fontosabb a béke a keresztények között a hitbeli vitáknál, és Erzsébet ezt az életmentő hitet jelképezte.

Amikor a koporsót leeresztették a sírba a Lady Chapelben, Ned ismét sírni kezdett.

Töprengett rajta, hogy mit is sirat. Részben Erzsébet idealizmusát, amelyben ő is osztozott. Gyászolt, mert ezek az eszmék annyira bemocskolódtak az évek során az aktuálpolitika parancsaitól; mert végül Erzsébet csaknem annyi katolikust végeztetett ki, mint ahány anglikánt Tudor Mária királynő, a „Véres Mária”. Mária a hitük miatt ölette meg őket, Erzsébet az árulásaikért, ám a kettő között túl gyakran mosódott el a vonal. Erzsébet esendő ember volt, az uralma olyan, mint egy foltvarrott takaró. De mindegy, Ned így is jobban csodálta mindenkinél a föld hátán.

Margery egy zsebkendőt nyomott a kezébe, hogy letörölhesse a könnyeit. Makkokkal hímezték ki, és Ned kissé meglepődve ismerte fel, hiszen csaknem fél évszázaddal korábban ő adta ugyanerre a célra az asszonynak. Megtörölte az arcát, de az annyit ért, mintha Combe

Harbourban akarná kiszárítani a partot: könnyei a közelgő dagály kérlelhetetlenségével hullottak.

Az udvar vezető tisztviselői rituálisan eltörték hivataluk fehér pálcáját, és a darabokat a sírba dobták a koporsó után.

Már éppen széledni kezdett a gyülekezet, amikor Ned rádöbbent, hogy azok miatt volt érdemes élnie, akik szerették, és azok között is négy nő volt a legfontosabb: az anyja, Alice, Erzsébet királynő, Sylvie és Margery. Most azért törte meg a gyász, mert Erzsébet már a harmadik, aki elment. Görcsösen kapaszkodott Margerybe, miközben együtt hagyták el a hatalmas katedrálist, mert megértette, hogy senki más nem maradt.

*

Egy évvel Erzsébet királynő halála után Rollo Fitzgerald megesküdött, hogy megöli Jakab királyt.

Jakab megszegte a katolikusoknak tett ígéretét. Megújította Erzsébet törvényeit a katolicizmus ellen, és olyan ádázul tartatta be őket, mintha sosem ígért volna türelmet és vallásszabadságot. Rollo sosem tudta meg, őszinte volt-e Anna királyné áttérése, de gyanította, hogy nem. Jakab és Anna közös erővel becsapta Rollót, az angol katolikusok közösségét, magát a pápát. Rollo dühét az a tudat fűtötte, hogy bolonddá tették, és eszközként használták föl a mások félrevezetésére.

De nem nyugszik bele. Nem tűri, hogy a hazudós Jakab, az acsarkodó puritánok, az istenkáromlók és az igaz egyház lázadó ellenségei diadalmaskodjanak. A játéknak még nincs vége.

Jakabot lelőni vagy leszúrni túlságosan kockázatos volt: aki a király közelébe akart volna férkőzni, azt valószínűleg feltartóztatták volna a testőrök vagy az udvaroncok, mielőtt végrehajthatta volna a tettet. Rollo azon törte a fejét a tyne-i vár tornyának tetején, miként lehetne végrehajtani a gyilkosságot, és a töprenkedés felkorbácsolta a

bosszúvágyát, a terv pedig észbontó arányokat öltött. Mennyivel jobb lenne egy csapással Anna királynét is eltenni láb alól. És talán a királyi gyermekeket is: Henriket, Erzsébetet és Károlyt. Meg a vezető udvaroncokat, különösen Ned Willardot. Legszívesebben valamennyit lelőtte volna egy dupla csövű ágyúval, amilyet az Armada ellen használtak. Gyújtóhajóra is gondolt. Fel tudna gyújtani vajon egy palotát, amikor mind együtt vannak?

És lassan formálódni kezdett a fejében a terv.

New Castle-ba utazott, és ismertette a tervét Bartlet gróffal és elsőszülött fiával, a húszéves Swiftyvel. Bartlet kisfiú korában hősként imádta Rollót, akinek még most is komoly befolyása volt rá. Swifty pedig totyogós kora óta azt hallotta, hogy Shiring grófság Erzsébet alatt szegényedett el. Apa és fia keserűen csalódott, amikor Jakab folytatta elődje keresztényüldözését.

Bartlet öccse, Roger nem volt jelen. Londonban dolgozott Robert Cecilnek, és már nem lakott New Castle-ban, szerencsére. Túl nagy hatással volt rá az anyja, Margery és a mostohaapja, Ned Willard. Roger talán helytelenítette volna Rollo tervét.

– A parlamenti ülésszak megnyitása – mondta Rollo, amikor a szolgák távoztak, és ők hárman magukra maradtak a vacsora után. – Együtt kapjuk el őket: Jakab királyt, Anna királynét, Robert Cecil államminisztert, Sir Ned Willardot és annak az eretnek, istengyalázó parlamentnek az összes tagját. Egyetlen végzetes csapás, és mindnek vége!

Bartlet értetlenkedett.

– Természetesen csábító kilátás – mondta. – De nem tudom elképzelni, hogy lehet ezt végrehajtani.

– Én igen – felelte Rollo.

Ned Willard ugrásra készen figyelt a kápolnában, a násznépet tanulmányozta, a veszély jeleit kereste. Ide várták Jakab királyt, akinek az életét Ned ugyanúgy féltette, mint Erzsébetét. A titkosszolgálat sosem lazíthat az éberségen.

1604-et írtak, karácsony harmadik napja volt.

Ned nem nagyon kedvelte Jakab királyt. Az új királyról kiderült, hogy kevésbé türelmes, mint Erzsébet, és nem csupán a katolikusokkal szemben. A boszorkányok voltak a vesszőparipája – könyvet is írt róluk –, és szigorú törvényeket hozott ellenük. Ned jobbára ártalmatlan vénasszonyokat látott bennük. Mindegy, akkor is meg kellett védenie Jakabot, mert rettegett a polgárháborútól.

A vőlegény Philip Herbert volt, Pembroke grófjának húszéves fia. A harmincnyolc éves Jakabnak azon a kínos módon akadt meg Philipen a szeme, ahogy gyakran szokott az elbűvölő ifjakon, akik megtetszettek neki. Mint azt egy udvari elménc mondta: „Erzsébet király volt, most Jakab a királynő”, és ezt az aranyköpést felkapta egész London. Az ifjú Philipet Jakab biztatta a nősülésre, mintha azt akarná bizonyítani, hogy érdeklődése a fiú iránt ártatlan, amit persze senki sem hitt el.

A menyasszony Susan de Vere volt, a néhai William Cecil unokája, Ned munkatársának és barátjának, Robert Cecil államminiszternek az unokahúga. Tudva, hogy Jakab is eljön, a menyasszony és a vőlegény az oltár előtt várakozott, mivel a királynak kellett utoljára megérkezni. A White Hall-palota egyik kápolnájában voltak, ahol túl könnyű lenne lecsapni egy orgyilkosnak.

Ned hallott pletykákat párizsi, római, brüsszeli és madridi kémeitől: a száműzött angol katolikusok Európa-szerte összeesküdtek, hogy megszabadulnak Jakab királytól, aki szerintük elárulta őket. Ám még nem tudott részleteket semmilyen konkrét összeesküvésről, így egyelőre annyit tehetett, hogy nyitva tartotta a szemét.

Ha fiatalon elképzelte volna magát hatvanötnek, azt hitte volna, hogy

addigra letudja a munkát, akár úgy, hogy Erzsébet és ő sikerrel járt, és Anglia lett az első ország a világon, ahol bevezették a vallásszabadságot, vagy pedig úgy, hogy kudarcot vallott, és az angolok ismét máglyán égnek el a hitük miatt. De azt sose hitte volna, hogy a küzdelem változatlan dühvel tart még akkor is, amikor ő már öregember, és Erzsébet halott; a parlament még mindig üldözi a katolikusokat, akik pedig meg akarják ölni az uralkodót. Vége lesz ennek valaha is?

A mellette álló Margeryre pillantott, akinek ezüst fürtjein félrecsapva ült az égszínkék kalap. Tekintetük találkozott, és az asszony megkérdezte:

– Mi az?

– Nem akarom, hogy a vőlegény lásson – mormolta incselkedve Ned. – Még téged vesz el az ara helyett.

Margery vihogott.

– Vénasszony vagyok már én.

– Te vagy a legszebb vénasszony Londonban. – Ami igaz is volt.

Ned aggodalmasan nézett körül. A jelenlévők zömét ismerte. Csaknem fél évszázada volt barátságban a Cecil családdal, és csaknem olyan jól ismerte a vőlegény famíliáját is. Hátul néhány ifjú csak nagyjából volt ismerős, vélhetőleg a boldog pár barátai. Ahogy az évek teltek, egyre nehezebb lett megkülönböztetnie egyik fiatalt a másiktól.

Ők Margeryvel csaknem legelöl álltak, de itt nem érezte jól magát, örökké hátranézegetett; így hát végül otthagyta Margeryt, és kiment a kápolna végébe. Onnan mindenkit szemmel tarthatott, ahogy a galambmama lesi a többi madarat a szarkát keresve, aki megeheti a fiókáit.

Magától értetődő módon minden férfi kardot viselt, így elméletben bármelyik lehet orgyilkos. Az ilyen általános gyanúsításnak szinte semmi haszna. Vadul törte a fejét, hogyan tudhatna meg többet.

Végre megjelent a király és a királyné épen és egészségesen. Ned megkönnyebbülten látta, hogy tucatnyi fegyveres kíséri őket. Egy orgyilkos nehezen vágná át magát ennyi testőrön. Ned leült, és kissé

ellazult.

A királyi pár ráérősen haladt a padsorok között, üdvözölték barátaikat és kegyenceiket, kegyesen nyugtázták a hajlongást. Mihelyt megérkeztek előre, Jakab biccentett a papnak, hogy kezdheti.

Istentisztelet közben egy késve érkezett alak osont be a kápolnába, és Ned ösztönei riadót fújtak.

Az újonnan jött hátul állt meg. Ned szemügyre vette, az sem érdekelte, ha az illető észreveszi, hogy megbámulják. A harmincas éveiben járt a vállas, megtermett alak, akiben volt valami katonás. De nem látszott sem szorongónak, még csak feszültnek sem. A falnak támaszkodott, hosszú bajuszát simogatta, és figyelte a szertartást. Pimasz magabiztosság áradt belőle.

Ned úgy döntött, hogy beszél vele. Felállt és hátra ment. Ahogy közeledett, az újonnan jött ember hanyagul biccentett, és azt mondta:

– Jó napot, Sir Ned.

– Ismer engem…

– Mindenki ismeri magát, Sir Ned. – A megjegyzés bók volt, némi gúnyos mellékzöngével.

– …én viszont nem ismerem magát – fejezte be Ned.

– Fawkes – mondta a férfi. – Guy Fawkes, szolgálatára.

– És ki hívta meg ide?

– A vőlegény barátja vagyok, ha ez számít magának.

Egy ember, aki a királyt akarja megölni, nem beszélne ilyen kötekedő modorban. De akkor sem tetszett Nednek. Volt valami a flegmájában, félig-meddig rejtett tiszteletlenségében és gunyoros modorában, ami felforgató hajlamokra utalt. Ned tovább puhatolózott.

– Még nem találkoztam magával.

– Yorkból jöttem. Az apám az ottani egyházkerületi bíróság jogásza.

– Aha. – Csak egy feddhetetlen protestáns lehet jogász az egyházi bíróságon, és Fawkes apja bizonyára letette az állampolgári hűségesküt,

amelytől a katolikusok borzadnak. Ez az ember szinte bizonyosan ártalmatlan.

Ennek ellenére, miközben visszatért a helyére, úgy döntött, hogy rajta tartja a szemét Guy Fawkeson.

Rollo Fitzgerald felderítette a Westminstert, gyenge pontot keresett.

Kis és nagy épületek álltak a Westminster Yardnak nevezett udvar körül. Rollót idegesítette, hogy itt kell lófrálnia, pedig senki sem figyelt rá. Az udvar sivár négyszögében prostituáltak őgyelegtek, és kétség nem fér hozzá, hogy sötétedés után más gyalázatos dolgok is történnek itt. Az épületegyüttest kapukkal áttört fal vette körül, de a kapukat ritkán zárták, még éjszaka is nyitva álltak. Ezen a területen állt a parlament összes épülete, valamint számos kocsma, egy pékség és egy borkereskedés, kiterjedt pincerendszerrel.

A Felsőház, ahol a király meg szokta nyitni a parlamenti ülésszakot, zömök, H alakú épület volt. A lordok terme, a legnagyobb helyiség alkotta a vízszintes vonalat a H párhuzamosában. A párhuzamos egyik vonala volt a Herceg Szobája, amit öltözőnek használtak, a másik a Festett Szoba, ahol a bizottsági üléseket tartották. Ezek a helyiségek az emeleten voltak. Rollót sokkal jobban érdekelte a földszint.

A Herceg Szobája alatt egy portásfülke volt, meg a királyi ruhák őrzőjének a lakása. Mellette keskeny átjáró vezetett a Parlamenti Lépcső nevet viselő rakpartra, a Temze bal partján.

Rollo bement a közeli Csónakos fogadóba, és úgy tett, mintha tűzifa-kereskedő lenne, aki raktárt keres, és szívesen fizet italt bárkinek, akitől felvilágosítást kaphat. A kocsmában két izgalmas tényt sikerült megtudnia: a királyi ruhák őrzőjének nincs szüksége a lakásra, és szívesen bérbe adja, továbbá a lakásnak van pincéje. Habár azt is közölték vele, hogy ezt a helyet udvaroncoknak tartják fenn, közönséges kereskedő számára elérhetetlen. Rollo csüggedt arcot vágott, és azt mondta, hogy akkor másutt

kell tovább keresnie. A kocsma törzsvendégei megköszönték neki az italokat, és sok szerencsét kívántak.

Rollo már beszervezett egy összeesküvőt, az udvaronc Thomas Percyt. Percy mint katolikus sohasem lehetett királyi tanácsadó, de Jakab bevette a királyi díszőrségbe, amelyet ünnepélyes alkalmakra használtak. Percy csak félig volt nyereség, mert állhatatlan természetnek bizonyult, hol habzott az eszelős energiától, hol megbénította a borongás, akárcsak ősét, Hővért egy népszerű színdarabban, amely az ifjú V. Henrikről szólt, ám most hasznosnak bizonyult. Rollo javaslatára bejelentette igényét a királyi ruhatáros lakására, hogy legyen hol megszállnia a feleségének, miközben ő az udvarban tartózkodik, és – hosszas tárgyalások után – kibérelte a szobákat.

Ez nagy előrelépést jelentett.

Hivatalosan Rollo azért jött Londonba, mert Tyne grófjának volt egy elhúzódó peres ügye az egyik szomszédjával egy vízimalom tulajdonjoga miatt. Legalábbis ez volt a fedőtörténet. Valódi célja a királygyilkosság volt. Ahhoz több ember kellett.

Guy Fawkes épp az a fajta volt, akit keresett. Nyakas protestáns apja meghalt, amikor a kis Guy nyolcéves volt, katolikus anyja és mostohaapja nevelte fel. A gazdag ifjút nem érdekelte a tétlen élet, eladta az apjától örökölt birtokot, és elindult kalandot keresni. Elhagyta Angliát, a spanyol hadseregben harcolt a protestáns lázadók ellen Németalföldön, ahol az ostromok alatt felszedett egy kis mérnöki tudományt. Most visszatért Londonba, nem volt semmilyen elfoglaltsága, készen állt az újabb izgalmakra.

Sajnos Fawkesot figyelték.

Azon a délutánon a Globe Színházban tartózkodott a Temze déli partján, ahol a *Szeget szeggel* című új darabot adták. Két hellyel arrébb a padon ült piszokszín ruhában a jelentéktelen Nick Bellows, akiről Rollo tudta, hogy Ned Willard egyik utcai kopója.

Rollo lent állt a néptömegben, ahol még ülőhely sem volt. Nem tetszett neki a darab. Az erős uralkodó története, aki álszent módon megszegi a saját törvényeit, ordító uszítás a felsőbbséggel szembeni tiszteletlenségre. Rollo alkalmat keresett, hogy beszéljen Fawkesszal, de úgy, hogy ne keltse föl Bellows figyelmét, ám ez nehéznek bizonyult. Bellows diszkréten követte Fawkesot, amikor az felállt, egyszer azért, hogy vegyen egy kupa bort, egyszer pedig hogy a folyóba pisáljon.

Már véget ért a darab, és a közönség széledezni kezdett, de Rollónak még mindig nem sikerült beszélnie Fawkesszal. A tömeg elzárta a kijáratot, az emberek lassan csoszogtak előre. Rollo Fawkes mögé manőverezte magát, és a fülébe súgta.

– Ne nézz hátra, ne csinálj semmit, csak figyelj!

Fawkes talán korábban is részt vett törvénytelen dolgokban, mert engedelmeskedett, csupán alig észrevehető bólintással jelezte, hogy megértette.

– A pápa őszentségének van egy munkája – folytatta Rollo ugyanolyan halkan. – Azonban Jakab király egyik kéme követ, így hát először le kell ráznod. Menj be egy kocsmába, igyál meg egy kupa bort, mert így elébed kerülhetek. Azután menj nyugat felé a folyóparton, távolabb a hídtól. Várd ki, ameddig csak egy csónak marad a parton, fogadd fel a csónakost, hogy vigyen át a folyón, így megszabadulsz az árnyékodtól. A túloldalon siess a Fleet Streetre, és várj rám a York nevű kocsmában.

Fawkes ismét bólintott.

Rollo otthagyta. Átsietett a London Bridge-en, keresztülvágott a városon, kiment a városfal mögé, a Fleet Streetre. Megállt a Yorkkal átellenben, és töprengett, hogy eljön-e Fawkes. Sejtette, hogy képtelen lesz ellenállni a kaland csábításának, és igaza volt. Fawkes felbukkant, és azzal a jellegzetes járással közeledett, ami a díjbirkózókra emlékeztette Rollót. Egy-két percig még figyelte, de nem követte sem Bellows, sem más.

Bement.

Fawkes egy sarokban ült egy korsó bor és két pohár társaságában. Rollo leült vele szemben, háttal a teremnek; mostanra beleidegződött, hogy mindig rejtse el az arcát.

– Ki követ? – kérdezte Fawkes.

– Nick Bellows. Alacsony emberke, barna kabátban, két ülőhellyel melletted.

– Nem vettem észre.

– Sokat dolgozik azért, hogy ne vegyék észre.

– Hát persze. Mit akarsz tőlem?

– Egy egyszerű kérdést teszek föl neked – felelte Rollo. – Elég bátor vagy ahhoz, hogy megöld a királyt?

Fawkes keményen nézett rá, mintha taksálná. A tekintete sok embert megfélemlített volna, de Rollo felért vele önteltségben, és nem sütötte le a szemét.

Végül Fawkes azt mondta:

– Igen.

Rollo elégedetten bólintott. Éppen ilyen őszinte beszédet akart.

–Voltál katona, megérted a fegyelmet – mondta.

Fawkes megint csak annyit felelt:

– Igen.

– Az új neved John Johnson.

– Nem túl kézenfekvő kicsit?

– Ne vitatkozz. Egy kis lakás gondnoka leszel, amit mi bérelünk. Most odaviszlek. Nem mehetsz vissza a szállásodra, mert figyelhetik.

– A szobámban van egy pár pisztoly, azt sajnálnám ott hagyni.

– Majd küldök valakit, hogy szedje össze a holmidat, mihelyt biztos vagyok benne, hogy tiszta a levegő.

– Rendben.

– Most induljunk.

– Hol van ez a lakás?

– A Westminsterben – felelte Rollo. – A Lordok Házában.

*

Már sötét volt az esős estén, ám a londoni kocsmákat és boltokat kivilágították lámpásokkal és égő fáklyákkal, így Margery tudta, hogy nem tévedett, valóban a bátyját látta az utca túloldalán. Egy Fehér Hattyú nevű kocsma előtt állt, és éppen elbúcsúzott egy magas embertől, aki ismerősnek rémlett.

Évek óta nem látta a testvérét, amit egy cseppet sem bánt, mert nem szeretett emlékezni rá, hogy Rollo azonos Jean Langlais-vel. Ez volt az a szörnyű titok, amely miatt tizenöt éve csaknem elutasította Ned házassági ajánlatát. De ha ezt tette volna, sose magyarázhatta volna meg, hogy miért. Nagyon szerette Nedet, ám végül nem az ő szerelme Ned iránt, hanem a férfié iránta döntötte el a kérdést. Tudta, hogy Ned vágyik rá, és ha értelmes indok nélkül elutasítja, a férfinak értetlenül és sebzetten kell leélnie a hátralévő életét. Margerynek hatalma volt fölötte, és nem bírt ellenállni a kísértésnek, hogy boldoggá tegye.

Nem érezhette jól magát ezzel a titokkal, de olyasmi volt ez, mint a hátfájás, amelytől Roger születése óta nem szabadulhatott; mindig fájt neki, de megtanult együtt élni vele.

Keresztülvágott az utcán. Közben a másik férfi távozott, és Rollo megfordult, hogy visszamenjen a kocsmába.

– Rollo! – szólította meg Margery.

Bátyja riadtan megtorpant az ajtóban, és egy pillanatig olyan rémültnek látszott, hogy Margery aggódni kezdett, ám aztán felismerte.

– Nahát, te vagy az – mondta óvatosan.

– Nem tudtam, hogy itt vagy Londonban! Nem Thomas Percyvel beszélgettél? – kérdezte Margery.

– De igen, vele.

– Gondoltam. Felismertem korán őszülő hajáról. – Nem tudta, hogy Percy milyen vallást követ, de híres családjából többen katolikusok voltak, és Margery gyanakodott. – Rollo, ugye nem kezdted el újra a régi trükkjeidet?

– Persze hogy nem. Annak vége.

– Remélem is. – Margery nem volt teljesen meggyőzve. – Mit csinálsz itt?

– Tyne grófjának egyik elhúzódó peres ügyét intézem. Nem tud megegyezni a szomszédjával egy vízimalmon.

Margery tudta, hogy ez igaz, mert Roger fia is említette.

– Roger szerint az illetékek és a kenőpénzek máris meghaladják három vízimalom árát.

– Okos unokaöcsémnek igaza van. De a gróf makacs. Gyere be.

Bementek, leültek. Egy borvirágos orrú ember kérés nélkül hozott Rollónak egy kupa bort. Fontoskodó viselkedéséből Margery arra következtetett, hogy ő az intézmény gazdája.

– Köszönöm, Hodgkinson – bólintott Rollo.

– Valamit a hölgynek? – kérdezte a férfi.

– Egy kis pohár sört kérek – mondta Margery.

Hodgkinson elment, és Margery megkérdezte Rollótól:

– Itt laksz?

– Igen.

Az asszony meglepődött.

– Tyne grófjának nincs háza Londonban?

– Nincs, bérel egyet, amikor a parlament ülésezik.

– A Shiring-házat kellene használnod. Bartlet örülne, ha ott szállnál meg.

– Ott nincsenek szolgák, csak egy portás, kivéve, amikor Bartlet Londonba jön.

– Ha kérnéd, Bartlet boldogan küldene New Castle-ból néhány embert,

hogy ellássanak.

Rollo megsértődött.

– Aztán a pénzét elvernék marhahúsra meg borra, nekem pedig szalonnát és sört adnának, és ha panaszkodnék, azt mondanák Bartletnek, hogy túlságosan parancsolgatós és követelőző vagyok. Őszintén megmondom, jobban szeretek egy fogadóban lakni.

Margery nem tudta, hogy ő bosszantotta-e föl a bátyját vagy a becstelen szolgák gondolata, de úgy döntött, nem feszegeti a kérdést. Ha fogadóban akar lakni, hát lakjon.

– Mellesleg hogy vagy? – kérdezte.

– Mint mindig. Tyne grófja jó gazda. Veled mi van? Ned jól van?

– Pillanatnyilag Párizsban tartózkodik.

– Valóban? – ütötte fel a fejét Rollo. – Mit csinál ott?

– A munkáját – felelte diplomatikusan az asszony. – Nem igazán tudom.

Rollo tudta, hogy hazudik.

– Nyilván a katolikusok után kémkedik. Mindenki tudja, hogy ez a munkája.

– Eredj már, Rollo, a te hibád, hogy meg akarták ölni a királynőjét. Ne tégy úgy, mintha fel lennél háborodva.

– Boldog vagy vele?

– Igen. Isten az ő bölcsességében különös életet adott nekem, de az utóbbi tizenöt évben igazán boldog voltam. – Észrevette, hogy Rollo cipője és harisnyája csupa sár. – Hol az ördögben lettél ilyen piszkos?

– Végig kellett mennem a parton.

– Miért?

– Hosszú történet. És találkoznom kell valakivel. – Rollo felállt.

Margery megértette, hogy elbocsátották. Megcsókolta a bátyja arcát, és elment. Nem kérdezte meg, kivel találkozik, és miközben távolodott a kocsmától, megkérdezte magától, hogy miért nem. Rögtön jött is rá a

válasz: nem hitte, hogy Rollo az igazat válaszolná.

Rollo szigorú biztonsági intézkedéseket vezetett be a királyi ruhák őrzőjének lakásában. Mindenki hajnal előtt érkezett, így senki nem látta, amikor megjöttek. Mindenki magával hozta az élelmét, így nappal nem mentek ki. Sötétedés után távoztak.

Rollo már csaknem hetvenéves volt, ezért a munka nehezét a fiatalabbakra hagyta, az olyanokra, mint Fawkes és Percy, de még ők is megszenvedtek vele. Mindnyájan nemesek fiai voltak, gazdag családból származtak, egyikük sem ásott sokat életében.

Először is le kellett bontani a pince téglafalát, azután ki kellett ásni a mögötte lévő földet. Az alagútnak elég nagynak kellett lennie, hogy beleférjen a százötven literes, puskaporos hordók sokasága. Időt takarítottak meg azzal, hogy nem ásták nagyobbra, ennek viszont az volt a hátránya, hogy meggörnyedve vagy a földön fekve kellett dolgozniuk, és a szűk hely gyorsan felforrósodott.

Napközben sós halon, szárított húson és mazsolán éltek. Rollo nem engedte meg nekik, hogy olyan ételt hozassanak, amit megszoktak, mert félt, hogy feltűnést keltenének.

Sáros munka volt, ezért volt Rollo olyan piszkos, amikor váratlanul összefutott Margeryvel. A kiásott földet először fel kellett hurcolni a földszintre, aztán a sötétben ki, aztán végig az átjárón, aztán le a Parlamenti Lépcsőn, hogy végül beledobhassák a folyóba. Rollo megriadt, amikor Margery a piszkos harisnyáját firtatta, de úgy látszott, hogy húga elfogadja a magyarázatot.

Az árkászok óvatosak voltak, de nem láthatatlanok. Az emberek, akik lámpással járkáltak, még a sötétben is észrevették őket. A gyanú elhárítására Fawkes azt terjesztette, hogy kőműveseket fogadott, mert ura feleségének követelésére néhány módosítást kell végrehajtani. Rollo remélte, hogy senkinek sem tűnik fel, milyen irdatlan mennyiségű föld

eltávolításával jár néhány módosítás.

Aztán olyan komoly nehézségbe ütköztek, hogy Rollo már attól félt, az egész terv kudarcba fullad. Több méterre kiásták már a földet, amikor nekiütköztek egy szilárd kőfalnak. Hát persze, gondolta Rollo, egy emeletes épületet jól meg kell alapozni: erre számítania kellett volna. A munka nehezebb lett, lelassult, de folytatniuk kellett, mert még nem jutottak elég messzire az ülésterem alatt ahhoz, hogy mindenkit megöljön a robbantás.

A kőfal egy méter vastagságúnak bizonyult. Rollo attól félt, nem tudják befejezni a munkát az ünnepélyes megnyitó előtt. Ám az ülésszak kezdetét elhalasztották, mert Londonban kitört a pestis, és az árkászok új határidőt kaptak.

De Rollo így is idegeskedett. Borzasztó lassan haladtak. Minél tovább tart az ásás, annál nagyobb a kockázat, hogy fölfedezik őket. És volt még egy veszély. Ahogy sikerült túljutniuk a ház alapozásán, Rollo egyre jobban félt, hogy beomlik az alagút. Fawkes vaskos dúcokat készített a tető alátámasztására – mint mondta, Németalföldön is így aknázta alá az ostromlott városok falát –, de Rollo nem tudhatta, mennyire ért ez a katona az árkászathoz. Az alagút egyszerűen beomolhat, és mindnyájukat megölheti, akár az egész épületet is magával ránthatja, de mit érnek vele, ha a király nincs ott?

Egy napon, amikor pihenőt tartottak, arról beszélgettek, ki lesz bent az ülésteremben, amikor a puskapor felrobban. Jakab királynak három gyermeke volt. A tizenegy éves Henrik herceg és a négyéves Károly herceg valószínűleg elkíséri szüleit a szertartásra.

– Tegyük fel, mindkettő meghal, és akkor Erzsébet hercegnő lesz a trónörökös – mondta Percy. – Kilencéves.

Rollo már gondolt a hercegnőre.

– Fel kell készülnünk, hogy elraboljuk – mondta. – Akinél a hercegnő van, azé a trón.

– Coombe Abbey-ben lakik, Warwickshire grófságban – mondta Percy.

– Szüksége lesz egy Lord Protektorra. Természetesen az lesz Anglia valódi ura.

– Rokonomat, Northumberland grófját javaslom.

Rollo bólintott. Ez jó javaslat. Northumberland az egyik leghatalmasabb angol főrend, és rokonszenvezik a katolikusokkal. De neki jobb ötlete volt.

– Én pedig Shiring grófot javaslom.

A többiek nem lelkesedtek. Rollo tudta, mit gondolnak: Bartlet Shiring jó katolikus, de nem olyan tekintélyes, mint Northumberland.

Percy másra terelte a szót, túl udvarias lévén ahhoz, hogy becsmérelje Rollo unokaöccsét.

– Meg kell terveznünk a felkeléseket az ország mindazon részeiben, ahol a katolikus főrendek erősek. Nem szabad lehetőséget adni a protestánsoknak, hogy egy riválist ültessenek a trónra.

– Shiring megyében ezt szavatolhatom – mondta Rollo.

– Sokan meg fognak halni – jegyezte meg valaki.

Rollónak nem volt türelme azokhoz, akik a gyilkosságok miatt aggódnak. Egy polgárháború takarítás is egyben.

– A protestánsok halált érdemelnek – mondta. – A katolikusok pedig egyenesen a mennyekbe kerülnek.

Ekkor furcsa zaj hallatszott. Először olyan volt, mintha víz zubogna a fejük fölött. Azután egymáson elcsúszó kövek morajává erősödött. Rollo azonnal az omlástól tartott, a többiek ugyancsak, mert az életüket mentve valamennyien felrohantak a szűk csigalépcsőn a földszinti lakásba.

Ott megálltak és füleltek. A zaj szakaszosan ismétlődött, viszont a padló nem remegett. Rollo belátta, hogy túlzásba vitték a rémüldözést. Az épület nem készült összedőlni. De akkor mi történik?

Fawkesra mutatott.

– Gyere velem – mondta. – Kinyomozzuk. Ti, többiek, maradjatok csendben.

Megkerülték az épületet. A zaj abbamaradt, de Rollo úgy vélte, nagyjából onnan hallatszott, ahol az ő alagútjuk van.

Az épület hátulján az emeleten végigfutó ablaksor engedte be a fényt az ülésterembe. Középütt kis ajtó nyílt egy külső falépcsőre. Ritkán használták, a főbejárat ugyanis a túloldalon volt. A lépcsők alatt, a földszinten kétszárnyú ajtó volt, amire Rollo korábban nem figyelt oda. Ha eszébe jutott is, úgy vélte, valamilyen raktárba nyílik, ahol a kertészek az ásóikat tartják. Először látta nyitva. Odakint egy igásló ácsorgott nagy nyugalommal.

Rollo és Fawkes belépett az ajtón.

Csakugyan raktár volt, de hatalmas, Rollo becslése szerint legalább olyan hosszú és széles, mint fölötte az ülésterem. Ebben nem volt teljesen biztos, mert az ablaktalan helyiség sötét volt, csak az ajtón át kapott fényt. Leginkább egy altemplomra emlékeztetett, vaskos pillérek tartották az alacsony deszkamennyezetet, amelynek túlsó oldala a fenti szoba padlójául szolgált. Rollo elszörnyedve ébredt rá, hogy az árkászok alighanem egy ilyen pillérnek az alapját törték át. Még annál is nagyobb az omlás veszélye, mint amitől félt.

A helyiség majdnem üres volt, itt-ott hevertek deszkadarabok meg zsákok, és volt még egy négyszögletes asztal, amelynek lyukas volt a lapja. Rollo azonnal megfejtette a zaj eredetét: egy portól fekete arcú férfi szenet lapátolt egy kupacról egy kocsira. Ez keltette a lármát.

Fawkesra pillantott, és tudta, hogy mindketten ugyanazt gondolják. Ha megszerezhetnék ezt a helyiséget, a királyhoz még közelebb helyezhetnék el a puskaport, és abbahagyhatnák az alagutat.

Középkorú asszony figyelte a fuvaros munkáját. Amikor megtelt a szekér, a fuvaros leszámolt piszkos kezével néhány pénzdarabot, és odaadta az asszonynak, nyilvánvalóan a szenet fizette ki. Az asszony az ajtóhoz vitte a pénzt, és megvizsgálta őket a világosban, csak utána mondott köszönetet. Miközben a fuvaros visszahátráltatta a lovát a kocsi

rúdjai közé, az asszony Rollóhoz és Fawkeshoz fordult.

– Jó napot az uraknak – mondta udvariasan. – Tehetek valamit önökért?

– Mi ez a helyiség? – kérdezte Rollo.

– Azt hiszem, konyhának használták azokban a napokban, amikor lakomákat rendeztek a fenti teremben. Most az én szénraktáram. Illetve volt: közeledik a tavasz, megszabadulok a készletemtől. Talán akarnának venni belőle? A legjobb kemény szén a Tyne folyó partjáról, igazán meleget ad…

Fawkes félbeszakította:

– Nem akarunk szenet venni, viszont egy helyet keresünk, ahova sok fa fér el. John Johnson a nevem, én vagyok a gondnoka a lakásnak, amelyikben a királyi ruhák őrzője lakik.

– Ellen Skinner vagyok, özvegy és szénkereskedő.

– Örülök az ismeretségnek, Mrs. Skinner. Kibérelhető ez a hely?

– Én egész évre kifizettem a bérletet.

– De éppen megszabadul az árujától, mint mondja, mert jön a tavasz. Kevés ember vásárol szenet, amikor meleg van.

Az asszony ravaszul nézett rá.

– Talán fölhasználhatom másra is.

Ravaszul vonakodott, de Rollo látta a kapzsi fényt a szemében. Csak azért vitatkozott, mert ez is hozzátartozott az alkudozáshoz. Rollo reménykedni kezdett.

– A gazdám jó árat fizetne – mondta Fawkes.

– Átadom a bérletet három fontért – mondta az asszony. – Azonkívül a tulajdonosnak is fizetni kell. Nekem évi négy fontot számít fel.

Rollo kis híján kibökte, hogy *rendben van*. Az ár nem számított, de ha csak úgy szórnák a pénzt, felkeltenék a figyelmet, talán még a gyanút is.

Fawkes a látszat kedvéért alkudozott.

– Ó, asszonyom, ez túl sok – mondta. – Egy font bizonyosan elég a bérletért.

– Talán megtartom a helyet. Szükségem lesz a szénre, amikor eljön a szeptember.

– Felezzük el a különbséget – mondta Fawkes. – Egy font tíz shilling.

– Ha két fontot ad, most rögtön kezet rázhatunk.

– Na, jól van – mondta Fawkes, és kezet nyújtott.

– Nagyon örültem, Mr. Johnson – mondta az asszony.

– Biztosíthatom róla, Mrs. Skinner, hogy én még annál is jobban – felelte Fawkes.

Ned annyira kétségbeesett, hogy átment Párizsba, hátha ott kiderítheti, mi történik Londonban.

Továbbra is hallott mendemondákat katolikus összeesküvésekről Jakab király ellen. Még jobban gyanakodott azóta, hogy Guy Fawkes ügyesen lerázta a figyelőit, és eltűnt. Csakhogy a pletykák őrjítően hézagosak voltak.

Sok királygyilkos összeesküvést főztek már ki Párizsban, gyakran a vakbuzgó katolikus Guise család segítségével. Az ottani reformátusok fenntartották a kémhálózatot, amelyet Sylvie alapított. Ned azt remélte, hogy valamelyikük, a legnagyobb valószínűséggel Alain de Guise képes lehet kitölteni a hézagokat.

Miután Henri herceget és Pierre Aumande-ot egyszerre meggyilkolták, Ned attól félt, hogy Alain a jövőben nem szállít híreket a száműzött angol katolikusokról, ám a fiatalemberre ráragadt valamennyi a mostohaapja fondorlatosságából. Hasznossá tette magát az özvegy számára, összebarátkozott az ifjú herceggel, így továbbra is a párizsi Guise-palotában lakott, és a famíliának dolgozott. Mivel pedig az angol összeesküvők megbíztak a szélsőségesen katolikus Guise-ekben, Alain sokat megtudott a terveikről, és kódolt levelekben, jól kiépített titkos csatornákon át továbbította a híreket Nednek. A száműzöttek beszédének nagyobb része sehova sem vezetett, ám Alain információinak

köszönhetően többeket is sikerült letartóztatni az évek során.

Ned olvasta Alain összes levelét, de azt remélte, többet is megtudhat egy személyes beszélgetésben, amikor váratlanul felvetődő részletekre is rákérdezhet.

Minden szorongása ellenére jó emlékeket is visszahozott ez a franciaországi látogatás a saját fiatalságáról, a nagy Walsinghamről, akinek húsz évig dolgozott, főleg pedig Sylvie-ről. Útban Alainhez tett egy kitérőt a rue de la Serpente-re, és egy darabig álldogált Sylvie hajdani otthona előtt, emlékezett a boldog napra, amikor meghívták ide ebédre, és megcsókolta Sylvie-t a hátsó szobában, és emlékezett a rettenetes napra, amikor itt ölték meg Isabelle-t.

Most hentesüzlet volt a könyvesbolt helyén.

Átkelt a hídon Île de la Cîté szigetére, bement a székesegyházba, és elmondott egy hálaimát Sylvie-ért. A Notre-Dame katolikus templom volt, Ned protestáns, de már régóta hitte, hogy Istent nem nagyon érdeklik az ilyen különbségek.

A mostani francia király is így gondolta. IV. Henrik aláírta a nantes-i ediktumot, megadva a reformátusoknak a szabad vallásgyakorlás jogát. Az új Guise herceg még gyerek volt, a Guise család ezúttal nem aknázhatta alá a békét. Negyven év után véget ért a polgárháború. Ned köszönetet mondott istennek IV. Henrikért is. Angliához hasonlóan talán Franciaország is rátalál lassan tapogatózva a türelem útjára.

A református istentiszteleteket továbbra is feltűnés nélkül tartották, általában a városfalakon kívül, nehogy felbőszítsék a vehemens katolikusokat. Ned dél felé indult a rue Saint-Jacques-on, és kiment a kapun az elővárosokba. Az út szélén egy olvasó ember mutatta, hol kell lekanyarodni az ösvényre, amely egy vadászkastélyhoz vezetett az erdőn át. Ez volt az a titkos imaház, ahova Sylvie járt, amikor Ned még nem ismerte. Miután Pierre Aumande besúgta őket, a gyülekezet felbomlott, de ma már ismét istentiszteleteket tartottak a házban.

Alain már bent ült az imateremben a feleségével és a gyerekeivel. Vele volt régi barátnéja, Louise, az özvegy Nîmes márkiné. Mindketten a blois-i kastélyban tartózkodtak, amikor Henri herceget és Pierre-t meggyilkolták, Ned gyanúja szerint benne is lehettek az összeesküvésben, ám a király vélelmezett részvétele miatt senki se mert nyomozni a kettős gyilkosság ügyében. Ned látta Nathot is, aki átvette Sylvie-től a tiltott könyvek kereskedelmét. Gazdag matróna lett belőle, és prémes kalapot viselt.

Ned leült Alain mellé, de nem szólt, amíg el nem kezdődtek a himnuszok, amelyeknek harsogásában senki sem hallhatta, miről beszélnek.

– Mind gyűlölik ezt a Jacques-ot – mormolta franciául Alain. – Azt mondják, megszegte az ígéreteit.

– Igazuk is van – felelte Ned. – Ám akkor sem engedhetem, hogy megöljék, mert a polgárháború tönkretenné a békét és a virágzást, amelyet Erzsébet olyan mérhetetlen erőfeszítéssel harcolt ki. Mit hallott még?

– Meg akarják ölni az egész királyi családot, kivéve a kis hercegnőt, akit majd megkoronáznak.

– Az egész családot! – ismételte iszonyodva Ned. – Vérszomjas vadállatok!

– Ugyanakkor megölik az összes fontos minisztert és a nagyurakat.

– Ahhoz egy egész palotát kell felgyújtaniuk, vagy valami hasonló. Akkor tehetik meg, amikor mindenki a lakománál ül, vagy színjátékot néz. – Ő is főminiszter volt. Eddig csak a királyt kellett megmenteni, de váratlanul már az ő bőrére is ment a játék. Megborzongott. – Mikor akarják csinálni? – kérdezte.

– Ezt a pontot még nem volt alkalmam tisztázni.

– Hallotta valaha azt a nevet, hogy Guy Fawkes?

Alain a fejét rázta.

– Nem. Járt a hercegnél egy csoport, de nem tudom, kik voltak.

– Nem említettek neveket?

– Igaziakat nem.
– Hogyhogy?
– Az egyetlen név, amit hallottam, álnév volt.
– Éspedig?
– Jean Langlais – felelte Alain.

Margeryt nyugtalanította Rollo. Bátyja csupa hihető választ adott az ő kérdéseire, de Margery akkor sem bízott benne. Csak nem tudta, miként szabadulhatna a rossz érzéstől. Persze megmondhatta volna Nednek, hogy Jean Langlais nem más, mint Rollo, de nem bírta volna vérpadra küldeni a bátyját, csak mert sáros volt a harisnyája.

Mialatt Ned Párizsban tartózkodott, Margery úgy döntött, hogy elviszi New Castle-ba az unokáját, Jacket, Roger fiát. Úgy érezte, kötelessége. Akármit kezd is Jack az életével, a főrangú rokonság mindenütt segíthet neki. Nem kell szeretnie őket, de meg kell ismernie őket. Egy gróf nagybáty időnként jobb a pénznél. Ha pedig Bartlet meghal, Jack unokatestvére, Swifty lesz az új gróf.

Jack érdeklődő, vitatkozós, tizenkét éves gyerek volt. Szenvedélyes disputákat folytatott Rogerrel és Neddel, örökké ellenkezve a felnőttekkel. Ned azt mondta, hogy Jack szakasztott olyan, mint a kislány Margery, de az asszony nem hitte el, hogy ő ennyit szájalhatott volna. Jack alacsony volt, mint Margery, a haja is ugyanolyan sötét és fürtös. Most bájos volt, de egy-két év múlva férfi lesz belőle, és a vonásai eldurvulnak. Milyen öröm és élvezet nézni, hogyan nőnek és változnak a gyerekek és az unokák, gondolta Margery. Ez az öregség nagy előnye.

Jack természetesen azt is vitatta, hogy szükség lenne erre a látogatásra.

– Én kalandor leszek, mint Barney bácsi! – jelentette ki. – A nemeseknek semmi közük a kereskedelemhez. Csak ülnek, és beszedik a pénzt a bérlőktől!

– A nemesség őrzi a békét és betartatja a törvényeket – érvelt Margery.

– Törvények és szabványok nélkül nem kereskedhetsz. Mennyi ezüst van egy pennyben? Milyen széles egy vég szövet? Mi történik, ha az ember nem fizeti az adót?

– Olyan törvényeket hoznak, hogy nekik jó legyen – mutatott rá Jack. – Egyébként a mércéket és a szabványokat a kingsbridge-i Gilda tartatja be, nem a gróf.

Margery elmosolyodott.

– Talán mégis inkább olyan államférfinak kellene lenned, mint Sir Ned, és nem kalandornak.

– Miért?

– Nagyon határozott elképzeléseid vannak a kormányzásról. Benne lehetnél a kormányban. Az udvar leghatalmasabb emberei között egyesek ugyanolyan okos iskolás fiúk voltak, mint te.

Jack gondolkodóba esett. Abban a csodálatos életkorban volt, amikor minden lehetségesnek tűnik.

Margery ragaszkodott hozzá, hogy rendesen viselkedjen New Castle-ban.

– Udvarias légy – figyelmeztette a gyereket. – Ne vitatkozz Bartlet bácsival. Azért mész oda, hogy barátokat szerezz, nem ellenségeket.

– Jól van, nagyanya.

Margery nem tudta, mennyire vette komolyan Jack a figyelmeztetést. Ő megtette, amit tehetett. Egy gyerek mindig az lesz, aki, gondolta, és nem az, akinek mások akarják.

New Castle-ban a fia, Bartlet gróf fogadta őket. A negyvenes éveiben járó Bartlet szeplős volt, mint az anyai nagyapja, egyébként mindenben Bartot utánozta, akit az apjának hitt. A tény, hogy Bartlet abból az erőszakból született, amit Swithin gróf követett el, valamilyen csoda folytán nem mérgezte meg teljesen anya és fia kapcsolatát. Miközben Jack felfedezte a kastélyt, Margery leült a csarnokban Bartlettel, és megivott egy pohár bort.

– Remélem, Swifty és Jack jobban megismerik egymást – mondta.

– Kétlem, hogy közel kerülhetnének egymáshoz – vélte Bartlet. – Tizenkettő és húsz között nagy a korkülönbség.

– Londonban összefutottam Rollo nagybátyáddal. Egy fogadóban lakik. Nem értem, miért nem használja Shiring House-t.

Bartlet vállat vont.

– Örülnék, ha azt tenné. Legalább dolgozna a változatosság kedvéért az a lusta gondnokom.

Egy inas töltött még bort Margerynek.

– Az idén te is felmész Londonba, a parlamenti időszak megnyitására.

– Nem szükségszerűen.

Margery elcsodálkozott.

– Miért nem?

– Majd azt mondom, hogy beteg vagyok. – A grófoknak kötelező volt jelen lenniük a parlamentben, és ha ki akartak bújni alóla, arra kellett hivatkozniuk, hogy túlságosan gyengélkednek az utazáshoz.

– De mi az igazi ok?

– Túl sok a dolgom itt.

Margery nem értette.

– Amióta gróf lett belőled, sose maradtál el a parlamentből. Mint ahogy az apád és a nagyapád sem. Ezért van házad Londonban.

– Az új királyt nem érdekli Shiring grófjának véleménye.

Ez nem volt jellemző Bartletre, aki a Bartéhoz és Swithinéhez hasonló hangerővel szokta kifejteni a véleményét, és nem kérdezte, érdekel-e valakit.

– A jövőben nem akarod opponálni a katolikusellenes törvényeket?

– Azt hiszem, azt a csatát elvesztettük.

– Sose láttalak ilyen kishitűnek.

– Fontos tudni, mikor harcoljunk, és mikor hagyjuk abba. – Bartlet felállt. – Bizonyára le akarsz pihenni a szobádban ebéd előtt. Megvan

mindened, ami a kényelmedhez kell?

– Igen, meg. – Csókot nyomott a fia arcára, azután fölment az emeletre. Ez érdekes. Bartlet talán mégse lenne olyan, mint Bart és Swithin? Azok, amilyen gőgösek voltak, sose mondtak volna olyanokat, hogy *azt hiszem, azt a csatát elvesztettük.*

Lehet, hogy Bartlet mégis felnő?

Rollo tervének az volt a legnehezebb és legveszélyesebb része, amikor harminchat hordó lőport kellett vásárolnia, és be kellett vinnie a Westminsterbe.

Két fiatalabb összeesküvő társával átkelt a folyón, és elgyalogolt egy Rotherhithe nevű városrészbe, ahol dokkok és hajóépítő műhelyek voltak. Ott kerestek egy istállót, és azt mondták egy lovásznak, hogy bérelni akarnak egy teherbíró társzekeret és két igáslovat.

– Egy csomó deszkát kell elhoznunk egy hajóbontásból – mondta Rollo. – Csűrépítéshez kellenek. – A hajók faanyagát gyakran dolgozták fel újra ilyen módon.

A lovászt nem érdekelte Rollo meséje. Mutatott neki egy szekeret és két robusztus igáslovat.

– Helyes, épp ez kell nekem – bólogatott Rollo.

Csakhogy ekkor a lovász azt mondta:

– Majd az emberem, Weston fog hajtani.

Rollo elkomorodott. Ezt nem fogadhatta el. Egy kocsis mindent látna.

– Inkább magam hajtanék. – Vigyázott, hogy ne legyen izgatott a hangja. – Van két segítségem.

A lovász a fejét rázta.

– Ha Weston nem megy, akkor letétet kell fizetnetek, különben honnan tudjam, hogy visszahozzátok a szekeret?

– Mennyit? – kérdezte Rollo a látszat kedvéért. Bármennyit hajlandó lett volna fizetni.

– A lovakért öt-öt fontot, a szekérért egyet.

– De akkor adjál elismervényt.

Amint az üzletet nyélbe ütötték, kihajtottak az istálló udvaráról, és elmentek egy Pearce nevű illetőhöz, aki tűzifát árult. Rollo ott vásárolt gyújtósnak való kötegelt, hullott gallyakat, és szabályosabb formájúra darabolt hasábfát, ugyancsak kötegelve. Felrakták az összes fát a társzekérre. Pearce érdeklődését fölkeltette az a műgond, amellyel Rollo elrendezte a szekéren az árut négyszög alakban, üresen hagyva a közepét.

– Látom, jön ide még más fuvar is, amit el akarsz dugni – jegyezte meg.

– Semmi értékes – mondta Rollo annak az embernek a hangján, aki fél a tolvajoktól.

Pearce mindentudó képpel megütögette az orrát.

– Értek én a szóból.

Elhajtottak a szekérrel Greenwichbe, ahol Rollónak Radcliffe kapitánnyal kellett találkoznia.

Guy Fawkes kiszámította, pontosan mennyi lőpor kell ahhoz, hogy bizonyosan lerombolja a Lordok Házát, és megöljön mindenkit, aki bent tartózkodik. Egy úriember, akinek van egy pisztolya vagy egy szakállas puskája, bármikor vásárolhat egy doboz lőport anélkül, hogy kérdéseket tennének föl neki, ám Rollo nem szerezhette be a számára szükséges lőport törvényes úton úgy, hogy ne keltsen gyanút.

Az ő megoldása az volt, hogy egy bűnözőhöz fordult.

Radcliffe korrupt szállásmester volt, aki a haditengerészetnek vásárolt ellátmányt. Beszerzéseinek fele sosem látott hajót, mert a kapitány suba alatt eladta, és zsebre vágta az árát. Radcliffe legnagyobb gondja az volt, hogyan titkolja el a gazdagságát.

Rollo szemében az tette rokonszenvessé, hogy Radcliffe nem fecseghetett az eladott lőporról, mert nyomban felkötötték volna, amiért meglopja a királyt. Hallgatnia kellett, ha jót akart magának.

Egy kocsma udvarán találkoztak. Felraktak nyolc hordó lőport – négyet

alulra, négyet felülre – a tűzifa közepén üresen hagyott négyszögbe. Egy felületes szemlélő azt hitte volna, hogy sör van a hordókban.

– Háborúra számítanak? – kérdezte Radcliffe.

Rollo előre megfogalmazta a választ.

– Kereskedelmi hajón vagyunk tengerészek – mondta. – Meg kell védenünk magunkat.

– Hát csakugyan – helyeselt Radcliffe.

– Nem vagyunk kalózok.

– Nem is – mondta Radcliffe. – Már dehogy.

Pearce-hez hasonlóan Radcliffe is hajlamos volt azt hinni, amit Rollo tagadott.

Miután végeztek a pakolással, kitöltötték a négyszögben a hézagokat, és lefedték fával a hordókat, hogy még egy emeleti ablakból se lehessen látni a titkos rakományt.

Utána Rollo visszatért a szekérrel a Westminsterhez. Óvatosan hajtott. Mindennapos volt, hogy kocsik és szekerek összeütközzenek, minekutána a kocsisok általában ökölre mentek, amiből olykor utcai zavargások robbantak ki. Az örökké szemfüles londoni tömeg gyakran kifosztotta a társzekereket, miközben a kocsisok egymással voltak elfoglalva. Ha ez történne, Rollo számára véget érne a játék. Éppen ezért olyan körültekintően hajtott, mindig utat engedve a szembejövőknek, hogy a többi fuvaros kezdte gyanakodva méregetni.

Baj nélkül visszajutott a Westminster Yardra.

Fawkes már várta, és kinyitotta a kétszárnyú ajtót, így Rollo megállás nélkül behajthatott a raktárba. Fawkes becsukta az ajtót a társzekér mögött, Rollo fellélegzett, és megroskadt a bakon. Sikerült!

Már csak háromszor kell megismételnie.

Fawkes egy új ajtóra mutatott a falban, amely épp csak sejlett a lámpafényben.

– Innen egy járatot ástam a királyi ruhák őrzőjének lakásáig – közölte. –

Mostantól innen odáig közlekedhetünk észrevétlenül.

– Nagyon helyes – mondta Rollo. – Mi van a pincével?

– Befalaztam az alagutat.

– Mutasd meg.

Bementek az új ajtón egy lakásba, majd onnan le egy lépcsőn a pincébe. Fawkes befalazta a falon ütött lyukat, de még gyertyafényben is látszott a javítás. – Kend be sárral vagy korommal az új téglákat – utasította Rollo. – És talán ütögesd le őket egy kicsit egy csákánnyal, hogy olyanok legyenek, mintha elnyűtte volna őket az idő.

– Okos gondolat.

– Úgy foltozd be azt a lyukat, hogy ne lehessen megkülönböztetni a fal többi részétől.

– Természetesen. Bár ide úgysem jön le senki.

– Biztos, ami biztos – felelte Rollo. – Nem lehetünk elég óvatosak.

Visszatértek a raktárba.

Két társuk már rakta is le a szekérről a hordókat, amelyeket a helyiség végébe gurítottak. Rollo utasította őket, hogy máglyázzák fel a tűzifát a hordók elé, de gondosan, nehogy ledőljön a rakás. Az egyik fiatalember felállt a törött asztalra, vigyázva, nehogy belecsússzon a lába a lyukba. A másik föladogatta neki a kötegeket, amelyek a rakás tetejére kerültek.

Miután elkészültek, Rollo alaposan szemügyre vette a művüket. Senki sem gyanította volna, hogy több lenne itt egy farakásnál. Rollo örült.

– Még ha kutatna is itt valaki, aligha találják meg a lőport – mondta elégedetten.

Ned és Margery St. Paul’s Churchyardban lakott egy kedves sorházban, a hátsó udvarukban körtefával. Nem volt fényűző hely, de Margery meghitté varázsolta szőnyegekkel és képekkel, és voltak kandallóik, hogy télen se hűljön ki a ház. Ned azért kedvelte, mert ha kinézett az ablakon, a Szent Pál-székesegyházra látott, ami Kingsbridge-re emlékeztette.

Ned fáradtan és gondterhelten érkezett meg Párizsból egy kései estén. Margery könnyű vacsorát készített neki, azután ágyba bújtak és szeretkeztek. Reggel Ned beszámolt a feleségének az útjáról. Margery kővé dermedt attól, amit hallott, és nehezen bírta palástolni a felindulását. Szerencsére Ned minél előbb tájékoztatni akarta Robert Cecilt, és rögtön a reggeli után távozott, magára hagyva az asszonyt, hogy zavartalanul töprenghessen.

Azt tervezik, hogy Erzsébet hercegnőt nem számítva kiirtják az egész királyi családot, de ugyanakkor a vezető minisztereket is, ami vélhetőleg azt jelenti, hogy egy palotát akarnak felgyújtani, mondta Ned. Ám Margery ezt jobban tudta. Azóta, hogy Shiring grófja lett belőle, Bartlet először nem vesz részt a parlamenti ülésszak megnyitóján. Margery különösnek találta a döntését, de most már bezzeg értette. Az összeesküvők a Westminsterben sújtanak le.

Már csak tíz nap volt az ülésszak kezdetéig.

Honnan tud erről Bartlet? Nedet úgy tájékoztatták, hogy Jean Langlais benne van, márpedig Langlais nem más, mint Rollo. Nyilván ő figyelmeztette Bartletet, az unokaöccsét, hogy maradjon távol a parlamenttől.

Margery most tehát már mindent tudott, de mit tegyen ezek után? Be kellene árulnia Rollót Nednél, és végső soron talán erre is kényszerül, bár a hideg rázta az iszonyattól, ha arra gondolt, hogy a halálba küldi a testvérét. Kell lennie jobb megoldásnak. Esetleg elmehetne Rollóhoz. Tudta, hol lakik. Közölhetné vele, hogy mindent tud, és megfenyegethetné, hogy beárulja Nednek. Amint Ned tudomást szerzett róla, bukásra van ítélve az egész összeesküvés. Rollónak nem lesz választása, le kell mondania a tervéről.

Vastag talpú cipőt húzott, meleg köpenyt kanyarított magára, és kiment a londoni őszbe.

Elgyalogolt a Fehér Hattyúhoz, megkereste a borvirágos orrú fogadóst.

– Jó napot, Mr. Hodgkinson – mondta. – Pár hete jártam itt.

A fogadós rosszkedvű volt, talán mert túl sokat ivott az éjszaka a saját borából. Közömbösen nézett az asszonyra, és odavetette:

– Nem emlékezhetek mindenire, aki megiszik itt egy kupa bort.

– Nem érdekes. Rollo Fitzgeraldot akarom látni.

– Olyan nincs ebben a házban – mondta nyersen Hodgkinson.

– De hát itt lakik!

A fogadós ellenségesen nézett rá.

– Megkérdezhetem, kicsoda?

– Shiring grófjának özvegye vagyok – felelte hamisítatlan kékvérű dölyffel Margery –, és azt ajánlom kendnek, hogy viselkedjen tisztességesen.

A fogadós más húrokat kezdett pengetni. Senki sem akar összeakaszkodni egy főrenddel.

– Pardon grácia, mylady, de nem emlékszem, hogy lett volna vendégem az említett néven.

– Akkor talán valamelyik barátja szállt meg itt. Talán Jean Langlais?

– Ó, igen! – mondta Hodgkinson. – Francia név, pedig úgy beszélt, mint egy angol. De az elment.

– Tudja, hova ment?

– Nem. Möszjő Langlais nem az a fajta, aki feleslegesen beszél, asszonyom. Szűken méri a szót.

Ami érthető.

Margery eljött a fogadóból. Most mitévő legyen? Fogalma sem volt, hol lehet Rollo. Már nincs értelme leleplezni Ned előtt, mert Ned úgyse találná meg. Kétségbeesetten törte a fejét. Itt iszonyat készülődik, és neki meg kell akadályoznia!

Figyelmeztethetne? Talán képes lenne rá anélkül, hogy vérpadra juttatja Rollót. Fontolóra vett egy névtelen levelet. Elváltoztathatná a kézírását, és küldhetne egy levelet a férjének, úgy téve, mintha az egyik összeesküvő

lenne. Akkor nem is kellene szólnia Rollóról. A levél egyszerűen csak figyelmeztetné Nedet, hogy ha kedves az élete, el ne menjen a parlamenti ülésszak megnyitására.

Csakhogy ez hihetetlen. Miért akarná megmenteni egy katolikus összeesküvő egy közismert protestáns udvaronc életét?

Viszont ha egy katolikusnak küldené a levelet, az még akár helyeselhetné is az összeesküvést, és senkinek sem szólna.

Neki olyasvalaki kéne, aki átmenet a kettő között: egy ember, aki hű a királyhoz, de kellően barátságos a katolikusokhoz, hogy azok ne akarják megölni. Több ilyen ember is van az udvarnál. Lord Monteagle-re gondolt, aki katolikus létére is békességben akart élni protestáns honfitársaival. A Rollo- és Bartlet-félék nyúlszívű pipogyának mondták, de Margery értelmesnek tartotta. Ha őt figyelmezteti, Monteagle riadót fúj.

Elhatározta, hogy neki írja a levelet.

Bement a St. Paul’s Churchyard számos írószerboltjainak egyikébe, és vásárolt másfajta papírt, mint amilyet használt. Hazament, megfaragott egy lúdtollat, aztán nekikezdett a levélnek, bal kézzel, hogy ne ismerhessék fel az írását:

> *Mylord, attól a szeretettől vezérelve, amelyet néhány barátja iránt érzek, gondoskodni akarok a testi épségéről.*

Ez így kellően homályos, gondolta.

> *Ennélfogva azt tanácsolom önnek, hogy ha kedves az élete, eszeljen ki valami mentséget, hogy távol maradhasson a parlamenttől.*

Ez viszont félreérthetetlen: Monteagle életveszélyben van.

Mit mondana Rollo egy ilyen üzenetben? Talán valami kenetes dolgot.

Mert Isten és ember is összefogott, hogy megbüntesse a mostani idők romlottságát.

Ez meg épp a megfelelő apokaliptikus stílus.

És ne vegye könnyen ezt a figyelmeztetést, hanem vonuljon vissza vidékre, ahol biztonságban kivárhatja az eseményt.

Mondania kellett valamit a merénylet végrehajtásának módjáról. Ám csak annyit tudott, hogy Ned szerint fel akarják gyújtani a Parlamentet. Ilyesmire kell céloznia.

Mert bár látszólag nem történik semmiféle rendbontás, én mondom, hogy szörnyű csapás éri a parlamentet úgy, hogy nem is fogják látni, kinek a keze sújtott le rájuk.

Mi másra gondol még egy összeesküvő? A bizonyíték megsemmisítésére?

Ne vesse meg ezt a tanácsot, mert javára lehet, és bizonnyal nem árthat önnek; mert a veszély megszűnik abban a pillanatban, amint elégette a levelet.

Hogyan fejezze be? Valamivel, ami igaz.

Remélem, hasznát veszi Lordságod a Mi Urunk segedelmével, akinek szent oltalmába ajánlom kegyelmedet.

Összehajtotta a levelet, és lepecsételte. Egy aprópénzt nyomott bele a lágy viaszba, és megmozgatta egy kicsit, hogy a minta elmosódjon, és olyan legyen, mintha figyelmetlenül használták volna a pecsétgyűrűt.

Most már csak kézbesítenie kell.

Mivel valószínűleg látni fogják a házból, talán maga Monteagle is, aki ismeri, álruhára lesz szüksége.

Margery és Ned felfogadtak egy mindenest, aki most éppen ágyneműt mosott a hátsó udvaron. Margery szólt neki, hogy a nap hátralévő részére kimenőt kap, és hat pennyt medveheccre.

Bement a férje öltözőszobájába. Felhúzta Ned egyik nadrágját, belegyömöszölte az alsószoknyáit, hogy szélesebbnek látsszék, belebújt egy rojtosra hordott ujjasba. Ned vékony volt, de a feleségén így is lötyögtek a ruhái. Bár egy küldönctől nem is várják, hogy elegáns legyen. Fölvette Ned félretaposott sarkú cipőjét, és kitömte rongyokkal, hogy megmaradjon a lábán. Bár a bokája túl törékeny egy férfihoz. Feltűzte a haját, a fejébe húzta Ned harmadik legjobb kalapját.

Kínos lenne, ha Ned most jönne haza, de szinte bizonyosan oda lesz egész nap. Nagyon felgyűlhettek az ügyek az íróasztalán, mialatt Párizsban volt. Valamint Cecil házánál fog vacsorázni. Nem sok esély van rá, hogy váratlanul betoppanjon – remélhetőleg.

A tükörben nem nagyon látszott férfiasnak. Túl csinos volt, a keze túl kicsiny. Feldugott egy szeneslapátot a kandallóba, lekapart egy rendes adag kormot, bepiszkolta az arcát és a kezét. Így már jobb, mondta a tükör. Most már elmehet mosdatlan kis öregembernek, olyasfélének, akit küldöncnek használnak.

A hátsó ajtón surrant ki a házból. Sietett, ahogy bírt, és reménykedett, hogy nem ismerték fel a szomszédok, akik netán meglátták. Kelet felé tartott az Ald Gate-hez, és elhagyta a várost. Mezőkön át gyalogolt Hoxtonig, ahol Monteagle udvarháza állt egy nagy kert közepén. A hátsó ajtón zörgetett be, ahogy egy ilyen szutykos hírnökhöz illik.

Az ember, aki ajtót nyitott, még az evést sem hagyta abba. Margery átadta neki a levelet, és azt mondta a legkarcosabb hangján:

– Lord Monteagle-nek. Személyes és nagyon fontos.

Az ember rágott, nyelt.

– Aztán kitől?

– Egy úriembertől, aki adott nekem egy pennyt.

– Jól van, öregfiú, itt van még egy.

Margery nyújtotta kicsi, de mocskos kezét, fogta a pennyt, és elfordult.

Ned Willard és majdnem az egész Titkos Tanács az asztalnál ült Robert Cecil ebédlőjében, amikor bejött egy szolga, és szólt Cecilnek, hogy Lord Monteagle sürgősen beszélni akar vele.

Cecil kimentette magát, és kérte Nedet, hogy tartson vele. Az aggodalmas képű Monteagle egy kisebb szobában várakozott, és úgy tartott a kezében egy darab papírt, mintha az felrobbanhatna. Vélhetőleg előre betanulta a kezdőmondatot:

– Mint látom, ennek a levélnek az írója árulónak hisz engem – mondta –, ám remélem, az ellenkezőjét bizonyíthatom azzal, hogy a kézhezvételétől számított nem egészen egy órán belül elhoztam önnek, az államminiszternek.

Ned ironikusnak találta, hogy a magas, makkegészséges, fiatal Lord Monteagle-t ennyire megrémíti a törpe Cecil.

– Az ön hűsége nem kétség tárgya – mormolta megnyugtatóan Cecil.

Ez nem egészen igaz, gondolta Ned. Ám Cecil udvarias ember volt.

Monteagle nyújtotta a levelet, Cecil elvette. Ráncok gyűrődtek magas, fehér homlokára, amikor olvasni kezdte.

– A szentmisére, minő rendetlen kézírás! – Végigolvasta, majd átnyújtotta Nednek. Olyan hosszúkás, finom keze volt, mint egy sudár nőnek.

– Hogyan került ez önhöz? – kérdezte Monteagle-től.

– Az inasom hozta be az estebédhez. Ő egy embertől kapta, aki a hátsó ajtón kopogtatott. A szolgám adott neki egy pennyt.

– Miután elolvasta a levelet, küldött valakit a hírnök után, hogy hozzák

vissza?

– Természetesen, de addigra eltűnt. Komoly gyanúm van a szolgámra, hogy előbb befejezte a saját estebédjét, és utána adta csak át a levelet, bár ő az ellenkezőjére esküszik. Mindenesetre hiába kerestettük a hírnököt, úgyhogy nyergeltettem, és jöttem egyenesen ide.

– Helyesen cselekedett, mylord.

– Köszönöm.

– Maga mit szól hozzá, Ned?

– Az egész levél nyilvánvalóan hamisítvány – mondta Ned.

Monteagle meghökkent.

– Valóban?

– Nézze. Az írójának azért fontos az ön testi épsége, mert szereti lordságod bizonyos barátait. Kissé valószínűtlennek tűnik.

– Miért?

– Ez a levél az árulás bizonyítéka. Ha valaki tud egy összeesküvésről, amely a király életére tör, kötelessége jelenteni a Titkos Tanácsnak, mert ha nem teszi, felakaszthatják. Kockára tenné bárki is az életét egy barátjának a barátja miatt?

– Hát erre nem is gondoltam – hüledezett Monteagle. – Készpénznek vettem a levelet.

Cecil mindentudóan mosolygott.

– Sir Ned sose vesz készpénznek semmit – mondta.

– Sőt gyanítom, hogy a levél írója nagyon közeli ismerőse lordságodnak vagy valakinek, akinek ön megmutathatta a levelet – folytatta Ned.

Monteagle ismét zavarba jött.

– Miért mondja ezt?

– Így senki sem formálja a betűket, kivéve egy iskolás fiút, aki még nem egészen szokott össze a pennájával. Viszont a megfogalmazás felnőttes. Vagyis az írást tudatosan álcázták, ami azt sejteti, hogy valaki,

aki majd olvassa ezt a levelet, ismeri a küldőjét annyira, hogy az írás alapján azonosíthassa.

– Ez félelmetes – mondta Monteagle. – Ugyan ki lehet?

– A mondat az idők romlottságáról csak tömítés – gondolkozott tovább fennhangon Ned. – Az üzenet lényege a következő mondat. Ha Monteagle bemegy a parlamentbe, megölhetik. Gyanúm szerint ez a rész igaz. Illik ahhoz, amit megtudtam Párizsban.

– De hogyan akarják végrehajtani a gyilkosságokat? – kérdezte Cecil.

– Kulcskérdés. Azt hiszem, a levél írója nem tudja. Figyeljék csak a ködös fogalmazást: *…szörnyű csapás éri a parlamentet… nem is fogják látni, kinek a keze sújtott le rájuk.* Ez távolból indított csapást jelent, talán ágyúzást, de semmi konkrétumot.

Cecil bólintott.

– Vagy pedig természetesen lehet hagymáz, amelyet egy őrült elme koholt.

– Nem gondolom – mondta Ned.

Cecil vállat vont.

– Nincs kézzelfogható bizonyíték, semmi, amin elindulhatnánk. Egy névtelen levél csak egy darab papír.

Cecilnek igaza volt abban, hogy a bizonyíték harmatgyenge, ám Ned ösztönei azt súgták, hogy a veszély valódi.

– Akármit gondoljunk is, a levelet meg kell mutatnunk a királynak – mondta aggodalmasan.

– Természetesen – felelte Cecil. – Most Hertfordshire-ben vadászik, de a levél lesz az első, amit meglát, mihelyt visszatér Londonba.

Margery tudta, hogy egyszer eljön ez a rettenetes nap. Időnként sikerült megfeledkeznie róla, volt, hogy több év hosszan is, és olyankor boldog volt, de a szíve mélyén tisztában volt vele, hogy nem maradhat el a leszámolás. Évtizedeken át félrevezette Nedet, de hát minden hazugot

utolérnek előbb-utóbb, és ez az idő most jött el.

– Tudom, hogy Jean Langlais meg akarja ölni a királyt – mondta Ned kétségbeesett haraggal –, de nem tehetek semmit, mert nem tudom, kicsoda Langlais, vagy hol keressem.

Margery a kínpadon érezte magát a lelkifurdalástól. Ő tudta, hogy Rollo az a megfoghatatlan ember, akire Ned az élete nagyobb részében vadászott, és megtartotta magának ezt a tudást.

De most minden arra utalt, hogy Rollo meg fogja ölni a királyt, a királynét és a két fiukat, és az összes főminisztert, köztük Nedet is. Azt nem engedheti. De még mindig nem volt biztos benne, mit csináljon, mert ha feltárja is a titkot, talán akkor sem ment meg vele senkit. Tudta, kicsoda Langlais, de azt nem, hogy hol van, és miként akar megölni ennyi embert.

Otthon voltak Neddel St. Paul’s Churchyardban. Tyúktojást reggeliztek gyenge sörrel, Ned már föltette a kalapját, mert indulni akart Robert Cecil házához. Ebben a napszakban sokszor elácsorgott így a tűz mellett, hogy megossza aggodalmait a feleségével. Most azt mondta:

– Langlais nagyon-nagyon elővigyázatos volt. Mindig.

Margery csak tudta, mennyire igaz ez. A papok, akiket ő segített Angliába csempészni, csak Langlais-nek ismerték a testvérét, és egyiknek sem árulták el, hogy Margery ennek a Langlais-nek a húga. Ugyanez történt, amikor Stuart Mária kiszabadítására és megkoronázására szőtt összeesküvést: a beszervezettek ugyancsak egy Langlais-t ismertek, egy se hallotta Rollo Fitzgerald nevét. Ez az elővigyázat egyáltalán nem volt jellemző a cinkostársaira. Azok eszelős bátorsággal rohantak bele a küldetésükbe, ám Rollo sose becsülte alá azokat, akikkel szembekerült, ami különösen érvényes volt Ned Willardra, és sose vállalt szükségtelen kockázatot.

– Nem függeszthetnéd fel a parlamenti ülésszak megnyitását? – kérdezte Margery.

– Nem. Elhalaszthatnánk vagy áttehetnénk máshova, bár az is elég

rosszul venné ki magát. Jakab ellenségei azt mondanák, a nép annyira gyűlöli a királyt, hogy az már a saját parlamentjében se meri megnyitni az ülésszakot, mert hátha meggyilkolják. Úgyhogy ezt a döntést Jakab hozza meg, de a szertartásnak meg kell történnie valahol és valamikor. Az országot kormányozni kell.

Margery nem bírta tovább.

– Ned, én valami retteneteset csináltam – mondta.

Ned nem is értette.

– Mit?

– Nem hazudtam neked, de eltitkoltam előled valamit. Mert azt gondoltam, hogy el kell. Most is azt gondolom, hogy el kellene. De most borzasztóan fogsz haragudni.

– Mi az ördögről beszélsz?

– Tudom, kicsoda Jean Langlais.

Ned csak hebegni tudott, ami nem volt jellemző rá.

– Mi? Hogyan teheted… de hát ki?

– Rollo.

Ned mintha azt hallotta volna, hogy valaki meghalt. Elsápadt, leesett az álla. Megtántorodott, nehézkesen leült. Végül csak annyit mondott:

– És te tudtad?

Margery nem bírt beszélni. Úgy érezte, mintha fojtogatnák. Rájött, hogy könnyek patakzanak az arcán. Bólintott.

– Mióta?

Az asszony zihált, zokogott, majd kinyögte:

– Mindig.

– De hát hogy hallgathattad el ezt előlem?

Most, hogy végre megtalálta őket, az asszonyból zuhogtak a szavak:

– Én azt hittem, csak ártalmatlan papokat csempész be Angliába, hogy kiszolgáltathassák a szentségeket a katolikusoknak, aztán te megtudtad, hogy összeesküszik, hogy kiszabadítsa Stuart Máriát, majd elhagyta

Angliát, és visszajött a spanyol Armada után, de azt mondta, mindennek vége, és nem csinál több összeesküvést, és ha leleplezem, akkor elárulja, hogy Bartlet és Roger is segített csempészni a papokat!

– Te írtad a levelet Monteagle-nek.

Az asszony bólintott.

– Úgy akartalak figyelmeztetni, hogy ne kelljen vádolnom Rollót.

– Hogyan jöttél rá?

– Bartlet azt mondta, hogy nem jön el az ülésszak megnyitására a parlamentbe. Még sose hagyta ki. Rollónak kellett figyelmeztetnie.

– Ennyi minden történt, és én nem tudtam. Engem, a kémmestert, az orromnál fogva vezetett a saját feleségem.

– Ó, Ned!

A férfi úgy nézett rá, mint a legaljasabb bűnözőre.

– És Rollo ott volt Kingsbridge-ben azon a napon, amikor Sylvie meghalt.

Szavai úgy csapódtak Margerybe, mint egy pisztolygolyó. Nem bírt tovább állni, térdre roskadt a szőnyegen.

– Látom rajtad, hogy meg akarsz ölni – mondta. – Tessék, csináld, nem bírok így élni.

– Hogy haragudtam, amikor olyanokat mondogattak, hogy már nem szolgálhatom megbízhatóan Erzsébet királynőt, mert feleségül vettem egy katolikust! Azt gondoltam, hogy mekkora bolondok! Most aztán kiderült, hogy én voltam a bolond!

– Nem, nem voltál az!

Ned olyan dühvel nézett rá, hogy Margerynek megszakadt a szíve.

– De igen, az voltam – felelte.

Aztán kiment.

*

Nedet és Cecilt november első napján fogadta Jakab király a White Hall Hosszú Galériájában, amely a magánlakosztálytól a gyümölcsöskertig vezetett. Festmények mellett felbecsülhetetlen értékű arany- és ezüstbrokát drapériák is lógtak a galériában, mert a király ezeket szerette.

Ned tudta, hogy Cecil kételkedik a Monteagle-levél valódiságában, csak a zavarkeltés eszközét látja benne. Ebben a hitében akkor is megmaradt, amikor Ned tájékoztatta, hogy Bartlet gróf, egy katolikus főrend távol akar maradni az ülésszak megnyitásáról. Mivel erre nincsen hihető oka, valószínűleg figyelmeztették.

Cecil terve az volt, hogy meg kell tenni minden lehetséges óvintézkedést, de a szertartást nem szabad átütemezni. Ned mást tervezett.

Neki nem volt elég a gyilkosságok megakadályozása. Túl gyakran üldözött árulókat, akik idejében kereket oldva konspirálhattak tovább. Ezúttal le akarta tartóztatni az összeesküvőket. Végre el akarta kapni Rollót.

Cecil átnyújtotta a Monteagle-levelet Jakabnak.

– Az ilyet természetesen sohasem hallgatnánk el felséged elől. Másrészt talán nem érdemli, hogy komolyan vegyék. Semmiféle tény nem támasztja alá.

– Tények nem, felség, de vannak ráutaló jelek – vette át a szót Ned. – Hallottam szóbeszédeket Párizsban.

Jakab vállat vont.

– Szóbeszéd!

– Nem lehet elhinni, de nem szabad figyelmen kívül hagyni – mondta Ned.

– Pontosan. – Jakab olvasni kezdte a levelet, amelyet közel tartott egy lámpához, mert az ablakon beszűrődő téli világosság nem volt elég.

Miközben a király ráérősen olvasott, Ned gondolatai elkalandoztak Margeryhez, akit nem látott a veszekedés óta. A gondolatát se bírta

elviselni, hogy lássa vagy szóljon hozzá: túl fájdalmas lett volna. Még csak nem is azonosíthatta az indulatot, amely fojtogatta. Düh volt, gyűlölet vagy gyász? Annyit tehetett, hogy elfordította a tekintetét, és valami mással foglalta le az agyát.

A király felgyűrűzött keze lehanyatlott a levéllel. Úgy egy percig mozdulatlanul állt, és a semmibe bámult. Ned látta a szemében az értelmet, a szája vonalában az akaratot, de látta az elpuhultságot is a foltos bőrben és a püffedt szemhéjakban. Nehéz fegyelmezettnek és mértékletesnek lennie annak, akinek teljhatalma van.

A király elolvasta a levelet még egyszer, majd azt kérdezte Ceciltől:

– Maga mit gondol?

– Haladéktalanul megerősíthetjük a Westminster Yardot őrökkel és ágyúkkal. Azután bezárhatjuk a kapukat, és alaposan átkutathatjuk a helyszínt. Utána ellenőrizhetünk minden érkező és távozó személyt addig, amíg szerencsésen túl nem vagyunk az ülésszak megnyitóján.

Ez volt Cecil kedvenc terve, de ő is, Ned is tudta, hogy a királynak nem utasításokat, hanem lehetőségeket kell adniuk.

Jakab sokat emlegette a királyok Istentől való jogát, ennek ellenére nagyon odafigyelt rá, hogy milyennek látja a nép.

– Vigyáznunk kell, hogy ne keltsünk fölösleges nyugtalanságot egy olyan dolog miatt, amely mögött talán semmi sincsen – mondta. – A király gyengének és félősnek látszana tőle.

– Felséged biztonsága mindennél fontosabb. Ám Sir Nednek van egy másik javaslata.

Jakab kérdően nézett Nedre, aki felkészült a válasszal.

– Felség, vegyük fontolóra ezt az eshetőséget. Ha van összeesküvés, akkor talán még folyamatban vannak az előkészületek, tehát ha most lépünk, esetleg nem találjuk meg azt, amit keresünk. Vagy ami még rosszabb: olyasmiket találunk, amelyek támadható bizonyítékok lennének egy tárgyaláson. Akkor pedig a katolikus pamfletírók azt mondanák, hogy a

vádakat csak ürügyül koholták az üldözéshez.

Jakab még nem értette.

– Tennünk kell valamit.

– Valóban. Hogy elfoghassuk valamennyi összeesküvőt, és a legnagyobb mennyiségű terhelő bizonyítékot szerezhessük, az utolsó percben kell lecsapnunk. Ez megvédi felségedet most, és ami ugyancsak fontos, a jövőben is. – Visszafojtotta a lélegzetét. Most dől el minden.

A király Cecilre nézett.

– Úgy vélem, igaza lehet.

– Ebben felséged dönt.

Jakab visszafordult Nedhez.

– Nagyon helyes. Akció november negyedikén.

Ned fellélegzett.

– Köszönöm, felség.

Ned és Cecil már kifelé hátrált sűrű hajlongással, amikor a királynak az eszébe jutott valami.

– Van fogalmunk róla, hogy ki áll e gazság mögött?

Árhullámként zúdult vissza Nedre minden düh, amit Margery iránt érzett. Erőlködnie kellett, hogy ne reszkessen.

– Igen, felség – válaszolta görcsösen fegyelmezett hangon. – Egy shiringi ember, a neve Rollo Fitzgerald. Megszégyenülten kell bevallanom, hogy a sógorom.

– Hát akkor – szólott nem kevéssé fenyegetően Jakab király –, Krisztus nevére mondom, hogy ajánlatos lesz elkapnia a disznót.

30

Amikor az összeesküvők november harmadika vasárnapján hírét hallották a Monteagle-levélnek, egymást kezdték vádolni árulással. A királyi ruhák

őrzőjének lakásában veszélyesen paprikás volt a hangulat.

– Egyikünk csinálta! – mondta harciasan Guy Fawkes.

Rollo attól félt, hogy a kötekedő fiatalemberek összeverekszenek.

– Ne azzal törődjetek, hogy ki csinálta! – vágott közbe gyorsan. – Bizonyos, hogy a fickó inkább bolond, mint áruló!

– Ezt meg honnan tudod?

– Mert egy áruló mindnyájunkat megnevezett volna. Az a hülye csak Monteagle-t akarta elijeszteni.

Fawkes lecsillapodott.

– Szerintem ez így érthető.

– Most az a kérdés, hogy mennyi kárt okozott.

– Pontosan – helyeselt Thomas Percy. – Most akkor továbbmegyünk ebben a dologban, vagy hagyjuk az egészet?

– Mindazok után, amiket tettünk? Nem!

– De ha Cecil és Willard tud róla…

– Mint hallottam, a levél nem közöl részleteket, és Cecil nem tudja hova tenni – mondta Rollo. – Még mindig jó kilátásunk van a sikerre. Nem adhatjuk fel ilyen könnyen, amikor karnyújtásnyira van a siker!

– Hogyan ellenőrizhetnénk?

– Te ellenőrizheted – mondta Percynek Rollo. – Holnap reggel végezz felderítést. Látogasd meg a rokonodat, Northumberland grófot. Találj ki valamilyen ürügyet. Talán kérj tőle kölcsön.

– Minek?

– Álcázásul. Northumberland így nem találhatja ki, hogy igazából azt szeretnéd kideríteni, mennyit tud a Titkos Tanács.

– És azt hogy derítem ki?

– Abból, hogy Northumberland hogyan viselkedik irántad. Ha árulással gyanúsítanak, arról mostanra a grófnak is kellett hallania. Ideges lesz, és minél előbb kívül akar tudni az ajtón. Akár a kölcsönt is odaadhatja, csak ne kelljen már látnia.

Percy vállat vont.

– Jól van.

A csoport szétszéledt, otthagyták Fawkesot a lakásban. Másnap reggel Percy meglátogatta Northumberlandot. Miután eljött tőle, Rollóval találkozott egy kocsmában a Bishop’s Gate közelében. Percy derűs kedvében volt.

– Voltam a Syon Place-ben – újságolta. Így hívták Northumberland vidéki kastélyát Londontól nyugatra. – Kereken megtagadta a kölcsönt, azt mondta, hogy himpellér vagyok, és meghívott ebédre.

– Tehát nem gyanakszik.

– Vagy nem, vagy jobb színész, mint Richard Burbage.

– Jól csinálta.

– Nem igazán meggyőző.

– Viszont sokat elárul. Megyek is, megviszem Fawkesnak a jó hírt.

Rollo keresztülvágott Londonon. Egyáltalán nem érezte biztonságban magát; Ned Willard túl közel jutott hozzájuk. Ám a szarvas még mindig előnyben volt a falkával szemben. Már csak egy kicsit kell vigyáznia az előnyére. Már csak pár óra. Holnap ilyenkor mindennek vége lesz

De mikor feltűnt a Lordok Háza, csúnya meglepetés érte.

Az épület hátuljában, ahol a raktár ajtaja volt, jól öltözött emberek sokasága jött le az emeleti ülésteremből a külső falépcsőn. Rollo nem emlékezett rá, hogy azt az ajtót valaha is használták volna.

Felismerte az élen haladó férfit: Suffolk gróf volt, akinek mint lordkancellárnak rendelkeznie kellett az ülésszak megnyitásáról.

Lord Monteagle jött mellette.

Rollo káromkodott. Ez baj.

Visszabújt egy sarok mögé, hogy ne lássák. Menekülni akart, de ellenállt a kísértésnek. Ki kellett derítenie, hogy pontosan mi folyik itt. Bármit műveljenek is ezek az emberek, az borzasztó veszély az ő tervére! Félig megbújva, ugrásra készen leste őket, hogy elfusson, ha kell.

A csoport lejött a lépcsőn, és a raktár kétszárnyú ajtajához ment, amely mögött a lőpor rejtőzött. Rollónak feltűnt, milyen csendesek és éberek. Suffolk megnyitotta az ajtót, de zárva találta. Némi vita után parancsot adott egy szolgának, hogy törje fel.

Tehát kutatnak, állapította meg elszoruló szívvel Rollo. Őrjítő! De csak nem esik kútba máris a terve!

Suffolk szolgája hozott egy feszítővasat. Rollo nem erősítette meg az ajtót: ez raktár volt, nem a kincstár, feltűnt volna, ha vas keresztrudakkal vagy bonyolult lakatokkal látják el. Hamar ki is nyílt az ajtó.

Rollo sietett a királyi ruhák őrzőjének lakásába, és végigrohant az új járaton, amelyet Fawkes ásatott. Halkan kinyitotta a raktár ajtaját, és benézett. Félhomály volt, mint rendesen, Suffolk kutatóinak lámpái csak gyengén világítottak a hatalmas térben.

Ám Guy Fawkesot megtalálták.

Isten irgalmazzon nekünk, imádkozott némán Rollo, különben végünk.

Fawkes oldalt állt, köpenyben, magas kalapban, kezében lámpával. Suffolk csak most vehette észre, mert Rollo hallotta, ahogy a gróf meghökkenve kérdi:

– Te meg ki vagy?

– John Johnson, uram – felelte Fawkes higgadtan. Katonaember volt, nem először forgott veszélyben.

Rollo nem bánta volna, ha olyan nevet választ, amelyről nem ordít ennyire, hogy az ujjából szopta.

– Mi az ördögöt keresel itt, Johnson?

– Az uram bérli ezt a raktárt és a szomszédos lakást. Hogy úgy mondjam, én vagyok a gondnok, amikor az uram nincsen itt.

Kifogástalanul logikus válasz, gondolta reménykedve Rollo. Van rá bármilyen ok, hogy Suffolk ne fogadja el?

– Na és mire használja a gazdád ezt a pincét?

– Tüzelő tárolására, mint uraságod látja.

A csoport úgy nézte a felmáglyázott tűzifát, mintha eddig nem is vették volna észre. Lehetséges is volt, ebben a félhomályban.

– Ennyi tüzelő, egyetlen lakáshoz? – kérdezte Suffolk.

Fawkes nem válaszolt a költői kérdésre. Rollo iszonyattal eszmélt rá, hogy ezt a valószínűtlenséget nem vette figyelembe.

– Egyébként ki az urad? – kérdezte Suffolk.

– Thomas Percy.

Halk zúgás támadt a csoportban. Percyről tudták, hogy a királyi díszőrség tagja. Azt is tudták, hogy katolikus rokonai vannak.

Rollo émelygett a rettegéstől. Ez volt a legveszélyesebb pillanat. Eszébe jut valamelyiknek, hogy benézzen egy farakás *belsejébe?* Milyen fölényesen vetette oda: „Még ha átkutatnák is ezt a helyet, akkor sem találnák meg a puskaport.” – Mindjárt megtudja, hogy igaza volt-e. Idegei pattanásig feszültek.

Suffolk félrevonta Monteagle-t, és közelebb ment vele oda, ahol Rollo rejtőzött a félig nyitott ajtó mögött. Hallotta, amint Monteagle izgatottan azt mondja:

– Ebben benne van Northumberland grófja!

– Csínján! – szólt rá higgadtabban Suffolk. – Nem vádolhatjuk az ország egyik legelőkelőbb urát egy túltöltött fáskamra alapján!

– De csinálnunk kell valamit!

– Semmit sem kell csinálnunk azon kívül, hogy tájékoztatjuk a Titkos Tanácsot arról, amit láttunk.

Rollo ebből arra következtetett, hogy Suffolk nem akarja lebontatni a farakást – egyelőre.

Monteagle kezdett lecsillapodni.

– Igen, természetesen, igaza van, bocsásson meg. Csak attól félek, hogy ezért az egészért majd engem hibáztatnak, amiért nekem küldte azt a névtelen levelet.

Rollo merte azt remélni, hogy Monteagle kesergése eltereli Suffolk

figyelmét a kutatásról.

A lordkancellár megveregette Monteagle vállát.

– Megértem.

Visszamentek a csoporthoz.

Némi felületes társalgás következett, azután a keresők kimentek az épületből. Fawkes, amennyire tudta, bezárta a törött ajtót.

Rollo átment a raktárba.

– Mindent hallottam – mondta Fawkesnak. – Itt voltam az ajtó mögött.

Fawkes ránézett.

– Jézus irgalmazzon nekünk – mondta. – Ez meleg helyzet volt.

Margery kimondhatatlanul boldogtalan volt. Világa összedőlt. Miután Ned elment, keveset ivott és semmi sem evett egy teljes héten át. Nem látta értelmét, hogy reggel felkeljen az ágyból. Ha ki is parancsolta magát belőle, csak ült a kandallónál, és sírt, amíg ismét be nem sötétedett, hogy visszabújhasson a paplan alá. Az élete véget ért. Átköltözhetett volna Roger fiához, de akkor magyarázkodnia kellett volna, és azt el se merte képzelni.

Ám két nappal az ülésszak kezdete előtt elfogta a szorongás. Elfogta Ned Rollót, vagy nem? Meglesz a szertartás? Ott lesz Ned? Akkor mindenki meghal?

Kabátot vett, és elindult a Stranden a White Hallba. Nem ment be a palotába, csak állt kint félig rejtve a téli homályban, és kereste a férjét. Szőrmekucsmás udvaroncok jöttek-mentek. Margery legyengült a koplalástól, és egy falnak kellett támaszkodnia, hogy el ne essen. Hideg köd jött fel a folyóról, de ő annyira el volt keseredve, hogy már azzal sem törődött.

Mérhetetlenül bánta, amiért ilyen sokáig őrizte Rollo titkát. Évek óta el kellett volna mondania Nednek az igazságot. Földindulás lett volna belőle, bármikor is csinálja, de ez épp a legrosszabb idő volt most,

amikor annyira összenőtt Neddel, hogy nem tudott élni nélküle.

Végre meglátta. Férfiak kisebb csoportjával jött, akik mind vastag köpenyt viseltek. Talán a király belső tanácsának a tagjai. Ned mogorván nézett a világba. Lehet, hogy csak Margery képzelte, de mintha megöregedett volna egy hét alatt: aggodalomtól felszántott, halvány arcán kiütött a szürke borosta.

Margery odaállt elé. Ned megtorpant. Az asszony figyelte az arcát, onnan próbálta kiolvasni az érzelmeit. Ned először csak meghökkent. Aztán haraggá változott át a meghökkenése. Margerynek azt súgta a megérzés, hogy a férje megpróbálta elfelejteni őt és azt, amit csinált, most pedig nincs ínyére, hogy emlékeztetik. Volt-e az arcán ellágyulás, egy cseppnyi irgalom? Az asszony nem tudta biztosan.

Kimondta a kérdést, amelyért idejött:

– Megtaláltad Rollót?

– Nem – válaszolta Ned. Kikerülte a feleségét, bement a White Hallba.

Margeryben sírt a lélek. Annyira szerette!

A bánattól kábán vánszorgott el a palota kapujából a sáros folyópartig. Apály volt, a tenger mohón szívta magába a folyó vizét, a Temze nyugtalanul fortyogott.

Margery fontolgatta, hogy belemegy a vízbe. Már majdnem besötétedett, valószínűleg senki sem venné észre. Sose tanult úszni, pár perc alatt vége lenne az életének. Hideg lesz, és jön majd a fuldokló rémület hosszú perce, de utána vége a kínszenvedésnek.

Ami persze bűn, halálos bűn, de ennél a pokol sem lehet rosszabb. Egy színdarabra gondolt, amit látott. Abban volt egy lány, aki vízbe ölte magát, mert nem kellett a dán királyfinak, és két komikus sírásó azon vitatkozott, jár-e neki a keresztény temetés. Margeryt nem temetik el, ha most a folyónak megy. Testét elsodorja ez az erős áramlat, talán egészen a tengerig, ahol szelíden alászáll a mélybe, és elpihen a tengerészek mellett, akik meghaltak a harcban a spanyol Armadával.

És ki mond misét a lelkéért? A protestánsok nem hisznek a holtak lelkéért mondott imákban, és a katolikusok nem imádkoznak egy öngyilkosért. Nemcsak halott lesz, de kárhozott is.

Sokáig állt és vívódott ebben a fájdalmas kötélhúzásban. Vágyott a halál békességére, és rettegett Isten örökké tartó haragjától. Egyszer csak úgy rémlett, a nagyapja testvérét, Joan nővért látja, ahogy jön feléje a sáros parton. Nem olyan volt, mint életében, mert egyenesen tartotta magát, és bot nélkül járt. Margery a sötétben is látta az arcát, amely fiatalabb volt, és mosolygott. A látomás nem beszélt, csak karon fogta Margeryt, és gyengéden elkormányozta a víztől. Ahogy közeledtek a White Hallhoz, Margery meglátott két fiatalembert, akik harsányan röhögtek valamin. Joanhoz fordult, meg akarta kérdezni, hogy látják-e az ifjak is, de Joan elment, és Margery egyedül volt megint.

Hétfőn, november negyedike délutánján Rollo a raktár közepén ült a földön Guy Fawkesszal, akit most látott el a végső utasításokkal.

Kovát, acélt vett elő, meg egy szál hosszú gyújtóst, amelyet rendkívül gyúlékony, száraz, korhadt fából hasítottak. Elővette a kését, és két és fél centinként bemetszéseket ejtett a gyújtóson, majd így szólt:

– Fawkes, gyújtsa meg a fát, utána mondja el az *Úr imádságá*t, se nem gyorsan, se nem lassan, csak úgy, ahogy a templomban tenné.

Fawkes lángra lobbantotta a fát.

– *Pater Noster* – kezdte, és végigmondta latinul az imát.

Mire végzett, a gyújtós majdnem az első rovásig leégett. Rollo elfújta.

– Mármost hány *Pater Noster*be telik kijutnod innen? – kérdezte.

Fawkes a homlokát ráncolta.

– Innen kimegyek, becsukom az ajtót, lemegyek a folyóhoz, az két ima – mondta. – Beszállok a csónakba, eloldom, kitolom az evezőket: még kettő. Talán még hat, amíg olyan messzire evezek, hogy biztonságban legyek a robbanástól. Összevissza tíz.

– Akkor huszonöt centisre vágd a gyújtóst.

Fawkes bólintott.

Rollo felállt.

– Most pedig ideje csapra verni a puskaport.

Fawkes odahúzta az asztalt. Ráállt, kezdte leszedni a farakás tetejéről a kötegeket. Nem a padlóra dobálta őket, hanem egyenként leadogatta Rollónak. Bontatlanul kellettek, hogy újjáépíthessék a sáncot, mert hátha lesz még egy kutatás.

Rollo különös nyomást érzett a gyomrában. Végre csakugyan megtörténik. Most. Meg fogják ölni a királyt.

Pár perc alatt utat nyitottak a farakásban a hordókhoz.

Rollo hozott magával egy feszítővasat és egy kertészkedéshez való kislapátot. Lefeszítette az egyik hordó tetejét, megdöntötte, a padlóra szórta a sötétszürke port. A lapáttal vékony csíkká egyengette, amely a hordótól a farakás elejéig nyúlt. Ez lesz a gyutacs. Elővigyázatból falapátot hozott. A vasszerszám szikrát csiholhat a kőpadlóból, és akkor egy szempillantás alatt a levegőbe repülnek.

Most már ijesztően valóságos lett az egész vállalkozás. Rollo minden porcikája borzongott a tudattól. Itt volt a puskapor és a gyújtós, fent volt a parlament, holnap lesz a nap. A robbanás megrázza a királyságot, és véget vet az angol protestantizmusnak. Kéznyújtásnyira van a diadal, amelyért Rollo félszáz éve harcol. Már csak pár óra, és életművére ráteheti a koronát.

– Gondosan kell visszarakosgatnunk a fát – mondta. – A lőporcsík pontosan az első köteg alatt ér véget.

Közösen újjáépítették a farakást, majd addig igazgatták, amíg meg nem felelt Rollo igényeinek.

– Társaink ma éjszaka eltávoznak a megyékbe, hogy készen álljanak, amikor el kell kezdeni a felkelést.

Fawkes bólintott.

– Holnap reggel, amint megbizonyosodsz róla, hogy a király bent van az ülésteremben, egyszerűen lángra lobbantod a gyújtóst, elhelyezed a padlón úgy, hogy a gyújtatlan vége beleérjen a lőporba, aztán elmész.

– Igen – mondta Fawkes.

– A folyóról hallod majd a robbanást.

– Igen – ismételte Fawkes. – Párizsban is hallani fogják.

Békesség honolt a White Hall Hosszú Galériájában, pár percnyi járásra a Westminster Yardtól, ám Ned ösztönei folyamatosan félreverték a harangokat.

Robert Cecil megbízhatatlan fráternek tartotta Thomas Percyt, de nem látott semmi gyanúsat egy rakás tűzifában. Suffolk gróf attól félt, politikai súrlódások várhatók, ha alaptalanul vádolják meg Northumberland grófot. Ám Ned bizonyosra vette, hogy valaki meg akarja ölni a királyt, és azt is tudta, hogy azt az embert még nem találták meg.

Szerencsére Jakab király ugyanúgy tartott a veszélyektől, mint Ned. Volt egy láncinge, amelyet gyakran viselt olyan helyzetekben, amikor sebezhetőnek érezte magát, és elhatározta, hogy másnap is fölveszi az ülésszak megnyitójára. Ám Nednek ez sem volt elég, és késő este sikerült rávennie a királyt, hogy másodszor is kutassák át a Felsőházat.

Azok a belső tanácsosok, akiket továbbra is aggasztott a vaklárma lehetősége, ragaszkodtak hozzá, hogy a kutatást Thomas Knevett westminsteri békebíró vezesse, úgy téve, mintha a király valamilyen eltűnt szertartási köntösei után kutatnának. Nedet nem érdekelte, mit komédiáznak, amíg őt is beveszik a csapatba.

A többieknél lámpás volt, de ő egy égő fáklyát vett magához. A diszkréció hívei rosszallóan ráncolták a homlokukat.

– A kutatás, az kutatás – makacskodott Ned. – Aki nem lát, az semmit sem talál.

Amíg megtették a rövid utat a White Hall-palotából a Westminster Yardig a

lámpafényben ugráló, nyugtalan árnyékok között, Ned a feleségére gondolt. Örökké Margery járt az eszében, még akkor is, amikor azért harcolt, hogy megmentse a királyt. Rettenetesen haragudott rá, és rettenetesen hiányzott neki. Utálta, hogy minden este egy zajos fogadóba kell visszamennie, és magányosan kell hálnia egy idegen ágyban. El akarta mondani az asszonynak a dolgait, és ki akarta kérni a véleményét. Fájt a szíve Margery után. Titokban örült a válsághelyzetnek, mert lefoglalta az eszét, és elterelte a figyelmét a boldogtalanságáról.

A csapat bement a Lordok Házába a főajtón, és átkutatta a nagytermet meg a két szomszéd termet, a Herceg Szobáját és a Festett Szobát.

Sajnos Ned nem tudta, mit keres. Egy bujkáló orgyilkost? Egy elrejtett ágyút? Semmit sem találtak.

Azon töprengett, hogyan érzi majd magát, ha ez csakugyan vaklármának bizonyul? Ostobának fogja érezni magát, de a király életben marad, és ez a lényeg.

A földszinten mindenféle lakosztályok voltak. Átkutatták a portásfülkét és a királyi ruhák őrzőjének a lakását, amelyet Thomas Percy bérelt, bementek az ajtón, amelyet Suffolk korábban feltöretett. Ned csodálkozott, milyen nagy a raktár, amely egyébként mindenben olyan volt, amilyennek Suffolk leírta: ott volt még a köpenyes-kalapos szolga is, aki a raktárt őrizte.

– Maga nyilván Johnson – szólította meg Ned.

– Szolgálatára, uram.

Ned a szemöldökét ráncolta. Volt valami ismerős ebben a Johnsonban.

– Találkoztunk mi már?

– Nem, uram.

Ned ebben nem volt annyira biztos, de nehéz volt eldönteni a vibráló fáklyafénynél.

A tűzifát nézte.

Valóban iszonyú mennyiség volt. Gyújtogatást tervez Thomas Percy?

Hamar tűzbe borulna a raktár deszkamennyezete, amelynek a másik oldala a padló a Felsőház üléstermében. Ám ez megbízhatatlan módszere a gyilkosságnak. Valaki okvetlenül megérezné a füstöt, és a királyi családot jóval előbb kimenekítenék, semhogy a Felsőház leégne. A tűz olyankor jelent komoly veszélyt, ha gyorsan elharapózik, amihez kátrány és terpentin szükséges, mint a gyújtóhajóknál. Akkor gyehenna lesz a Parlamentből, ahonnan nincs szabadulás. Van itt valahol kátrány vagy terpentin? Ned sehol sem látta.

Közelebb lépett a farakáshoz. Johnson mintha tiltakozni akart volna, de gyorsan vissza is fojtotta. Ned megfordult, ránézett.

– Valami baj van?

– Bocsásson meg, uram, de a fáklyájából szállnak a szikrák. Kérem, vigyázzon, ki ne gyúljon a farakás.

Ez fölösleges aggodalmaskodás volt.

– Ha a fa tüzet fog, legfeljebb eltapossa – mondta elutasítóan, és még közelebb ment.

A fát művészi rendben máglyázták fel. Ned tudata alatt valahol mélyen vergődött valami, szabadulni akart. Valamire emlékeztette ez a jelenet, valamire, ami régen elmúlt, de sehogy sem érte utol. Pedig állt már így, egy sötét raktárban, valamit nézett, ami ugyanígy fel volt tornyozva, de nem jutott eszébe, hol volt, vagy mikor.

Elfordult a farakástól, és látta, hogy mindenki őt figyeli, de nem szólnak. Azt hiszik, megőrült. Nem érdekelte.

Megint ránézett Percy gondnokára. Most tűnt fel neki, hogy sarkantyút visel.

– Megy valahova, Johnson? – kérdezte.

– Nem, uram.

– Akkor miért visel sarkantyút?

– Nemrég lovagoltam.

– Hm. A csizmája meglehetősen tiszta olyasvalakiéhez képest, aki

novemberben lovagol. – Választ nem várva visszafordult a farakáshoz.

Ócska asztal állt a tűzifa közelében. A lapja lyukas volt. Nyilván ráálltak, hogy gondosan elhelyezhessék a felső kötegeket.

Váratlanul eszébe jutott.

Az a rettenetes éjszaka volt Párizsban. Szent Bertalan éjszakája. Ő és Sylvie bemenekült a rue du Mur-i titkos raktárba, ahova Sylvie a tiltott könyveit rejtette. Onnan hallgatták a zavargás fojtott hangjait, a harcolók rekedt ordítását, a sebesültek sikolyait, a fegyverek ropogását és a templomi harangok százainak eszelős kongását. Padlótól mennyezetig érő, hordókból épített falat látott a lámpa fényében, amely végigért a raktáron.

Ám bizonyos hordókat ki lehetett venni, és ott volt mögöttük ládákban a tilalmas irodalom.

– A szentmisére! – mondta halkan.

Egy kereső kezébe nyomta a fáklyát, és felkapaszkodott az asztalra, vigyázva, hogy ne csússzon bele a lába a lyukba.

Mihelyt tűrhetően kiegyensúlyozta magát, felnyúlt a rakás tetejére, és levette a felső köteget. A padlóra dobta, majd egy másikért nyúlt.

Mintha valaki dobbantott volna. Ned hátranézett.

John Johnson a raktár vége felé rohant.

Ned figyelmeztetően kiáltott, de az egyik társa, Edmund Doubleday addigra üldözőbe vette a menekülőt.

Johnson odaért a túlsó falon nyitott ajtóhoz, amelyet eddig nem is vettek észre a félhomályban, és feltépte.

Abban a pillanatban Doubleday rávetődött. Hangos puffanással csapódott bele Johnsonba. Mindketten elterültek.

Johnson fel akart állni, de Doubleday elkapta a lábát. Johnson arcba rúgta. Addigra a többiek is körülvették őket, és fellökték Johnsont, amikor az ismét fel akart állni. Valaki ráült, egy másik ember lefogta a karját, a harmadik a lábára ült.

Johnson nem vergődött tovább.

Ned végigment a raktáron, és letekintett Johnsonra, akinek az arca most már jól látszott, mert több lámpa világította meg.

– Ismerem magát – mondta Ned. – Maga Guy Fawkes.

– Menj a pokolba! – mondta Fawkes.

– Kössék hátra a kezét, és béklyót a lábára, hogy járni tudjon, de ne futhasson – rendelkezett Ned.

– Nincs kötél – jelezte valaki.

– Húzzák le a nadrágját, és tépjék csíkokra. – Férfiember, akin nincsen nadrág, nem jut messzire.

Volt valami oka Johnson hirtelen menekülésének.

– Mitől ijedt meg ennyire? – kérdezte Ned.

Semmi válasz.

Akkor volt, amikor ledobtam a második köteg tűzifát, gondolta Ned. Mit jelenthetett?

– Kutassák át a zsebeit – mondta.

Doubleday letérdelt Johnson mellé, és megmotozta. Doubleday arcán már dagadni kezdett a rúgás nagy, vörös nyoma, de ő még nem vette észre.

Acél, kova és egy hosszú szál gyújtós került elő Johnson köpenye alól.

Tehát fel akart gyújtani valamit, gondolta Ned. A gyújtóst berovátkázták, mintha az égési idejét akarták volna megmérni – talán azért, hogy az, aki begyújtotta, elmenekülhessen, mielőtt…

Mi előtt?

Ránézett a felmáglyázott tüzelőre, aztán az emberre, aki az ő égő fáklyáját fogta, és eszébe jutott egy iszonyú eshetőség.

– Kérem, haladéktalanul vigye ki a fáklyámat, és oltsa is el. – Nagyon nehéz volt nyugodtan elmondania. – Ezen nyomban.

A fáklyás ember kisietett. Ned hallotta a kihunyó lángok sziszegését, talán egy közeli lóitatóból, és kissé fellélegzett.

A raktárban még mindig adtak valami gyenge fényt a keresőosztag lámpásai.

– Hát akkor nézzük, azt rejti-e ez a farakás, amire én gondolok – mondta Ned.

A fiatalabbak elkezdték leszedni a kötegeket. Ned szinte azonnal fölfedezte a padlón a sötétszürke port. Majdnem olyan színe volt, mint a kőlapoknak. Puskapor volt.

Végigfutott rajta a hideg, amikor arra gondolt, milyen közel állt hozzá a sercegő fáklyájával. Nem csoda, hogy Johnson ideges lett.

A farakás mögött volt egy üres sáv, ugyanúgy, mint Sylvie raktárában, csak itt nem Bibliák rejtőztek, hanem hordók. Több tucat hordó. Az egyiket megdöntötték, és kitöltöttek belőle egy kupac lőport. Ned fölemelt egy lámpást, hogy többet lásson, és elhűlt. Legalább harminc hordó volt itt, különféle méretekben. Több mint elengedő lőpor, hogy a földdel tegye egyenlővé a Felsőházat, és megöljön mindenkit, aki ott van.

Köztük Ned Willardot.

Meglepő düh fogta el a gondolattól, hogy Rollo az ő halálát tervezte, és vele együtt a királyi családét, az egész Titkos Tanácsét, és majdnem az összes képviselőét.

Nem ő volt az egyetlen, aki ezt érezte.

– Hiszen ezek mindnyájunkat meg akartak ölni! – mondta Doubleday. Többen helyeseltek.

Az egyik ember, aki ott állt Fawkes mellett, jó erősen tökön rúgta. Fawkes vonaglott a fájdalomtól.

Ned megértette az indulatot, de leállította az erőszakot.

– Nekünk az kell, hogy eszén legyen és beszélni tudjon – mondta. – Szükségünk van a cinkosainak a nevére.

– Kár – jegyezte meg az egyik ember. – Szívesen agyonverném.

– Ne aggódjon – mondta Ned. – Pár óra múlva a kínpadon fog üvölteni, mielőtt elárulná a barátait. És ha megtette, akkor felakasztják, kibelezik és felnégyelik. – Egy hosszú pillanatig nézte a földön fekvő embert. – Az valószínűleg elegendő büntetés – mondta.

Rollo éjszaka lovagolt, lovat váltott, ahol tudott, és november ötödikén, kedd reggel érkezett meg New Castle-ba, ahol ő és Bartlet gróf repesve várták a londoni hírnököt a király halálának örömhírével.

A kastélyhoz tartozó kápolnában több tucat kardot, puskát és páncélt rejtettek el. Amint hírül veszik a király halálát, Bartlet szólítja a hív katolikusokat, felfegyverzi őket, és elmasíroznak Kingsbridge-be, ahol Rollo latin misét celebrál a székesegyházban.

Arra az esetre is volt terve, ha valami félresikerülne, és más hírt kapna Londonból, mint amire számít. Felnyergelve várakozott a gyors járású paripa, és a két nyeregtáskában a legszükségesebbek. Elvágtat Combe Harbourba, és felszáll az első hajóra, amely Franciaországba indul. Egy kis szerencsével megszökhet, mielőtt a lőporos összeesküvés résztvevőire vadászó Ned Willard lezáratja az angliai kikötőket.

Szinte kizárt volt, hogy kedden megérkezzék a hírnök, de azért Bartlet és Rollo sokáig fent maradt, mert hátha. Rollo végighánykolódta az éjszakát, és szerdán már hajnalhasadáskor felkelt. Megváltozott a világ? Van-e forradalom Angliában? Bizonyára megkapják a válaszokat, mielőtt lemegy a nap.

Hamarabb megkapták.

A reggelinél ült Bartlettel és a családdal, amikor lovak dübörögtek be az udvarra. Egyszerre ugrottak fel az asztaltól és rohantak ki az ajtón, hogy minél előbb megtudhassák, mi történt.

Tucatnyi ember és ló nyüzsgött az udvarban, egy darabig az se látszott, ki a vezetőjük. Rollo végigpásztázta az arcokat, keresett valaki ismerőst. Mindegyik állig föl volt fegyverezve, ki karddal és tőrrel, ki puskával.

Aztán meglátta Ned Willardot.

Rollo megdermedt. Mit jelent ez? Kútba esett a terv? Vagy már ki is tört a forradalom, és Ned csak kétségbeesett utóvédharcot folytat a protestáns kormányzat romjain?

Tüstént megkapta a választ.

– Megtaláltam a puskaporodat – mondta Ned.

Szavai golyóként csapódtak Rollóba. Mintha a szívét lőtték volna át. Nem sikerült az összeesküvés. Arra gondolt, hányszor hiúsította meg Ned a törekvéseit az évek során, és felforrt benne a harag. Mit nem adott volna érte, ha most nyakon ragadhatta volna Willardot, és kiszoríthatta volna belőle a szuszt!

Igyekezett leküzdeni indulatait, hogy gondolkodhasson. Tehát Ned megtalálta a lőport, de honnan tudja, hogy ő vitette oda?

– A húgom árult el? – kérdezte.

– Így is harminc évvel tovább őrizte a titkodat, mint kellett volna.

Egy asszony árulta el. Sosem lett volna szabad bíznia Margeryben.

A várakozó lóra gondolt. Van legalább egy csepp esélye, hogy bemenekülhessen az erős fiatalok elől az istállóba, és elvágtathasson?

Úgy látszik, Ned olvasott a gondolataiban, mert rászegezte az ujját, és azt mondta:

– Rajta legyen a szemetek! Harminc évig kicsúszott a kezemből!

Az egyik ember fölemelt egy hosszú csövű szakállas puskát, és célba vette Rollo orrát. Régi fajta kanócos fegyver volt, Rollo látta az izzó gyújtózsinórt a lőporos serpenyő felett.

Abban a pillanatban tudta, hogy mindennek vége.

Bartlet gróf nagy hangon tiltakozni kezdett, ám Rollónak már nem volt türelme. Hetvenéves volt, nem maradt, amiért éljen. Egész életét arra szánta, hogy elpusztítsa Anglia eretnek monarchiáját, és nem sikerült. Nem lesz még egy esélye.

Matthewson seriff, annak a seriffnek az unokája, akire Rollo még ifjúságából emlékezett, határozottan, ám nyugodtan megszólította Bartletet:

– Kérem, mylord, ne legyen patália – mondta. – Senkinek se lenne jó.

Rollo fülében háttérzajjá folyt össze a seriff higgadt hangja és Bartlet

hőbörgése. Álomban vagy talán színjátékban érezte magát, amikor benyúlt az ujjasa alá, és előrántotta a tőrét.

– Dobd el azt a kést! – kiáltott riadtan a darabont. Kezében megremegett a kanócos puska, de azért nem mozdult el Rollo arcáról.

Mindenki elhallgatott, és Rollóra nézett.

– Meg foglak ölni – mondta Rollo a darabontnak.

Nem akart semmi ilyet, de azért magasra emelte a kést, vigyázva, nehogy megmozdítsa a fejét, mert akkor a darabont elhibázhatná.

Ned előugrott a seriff embere mögül.

A darabont meghúzta a ravaszt, az izzó kanóc belecsapott a lőporserpenyőbe. Rollo villámlást látott, mennydörgést hallott, és rögtön tudta, hogy elorozták tőle a könnyű halált. Ned az utolsó ezredmásodpercben félreütötte a fegyver csövét. Éles fájdalom hasított Rollo fejébe, vér csordult a fülébe. Vagyis súrolta a golyó.

Ned megragadta a karját, elvette tőle a kést.

– Még nem végeztem veled – mondta.

Margeryt hívatták a király elé.

Nem most fogja látni először. Jakab uralmának két évében Margery sok udvari ünnepségen jelent meg a férjével: lakomákon, élőképeken, színielőadásokon. Ned kéjencnek tartotta Jakabot, akit csak az érzéki gyönyörök érdekelnek, de Margery úgy gondolta, hogy van benne kegyetlenség.

Bátyja, Rollo, nyilván mindent bevallott a kínpadon, és őt is megvádolta azzal, hogy papokat csempészett be Angliába. Úgyhogy most nyilván vád alá helyezik, letartóztatják, és Rollóval együtt kivégzik.

Stuart Máriára gondolt, a bátor, katolikus vértanúra. Olyan méltósággal akart meghalni, mint Mária. Csak hát Mária királynő volt, azért járt neki az irgalmas nyakazás. A felségáruló asszonyok máglyára kerültek. Ott is megőrzi vajon a méltóságát? Tud majd imádkozni a hóhéraiért? Vagy sírni

és üvölteni fog, megátkozza a pápát, és kegyelemért könyörög? Nem tudta.

Még ennél is jobban félt attól, hogy Bartlet és Roger ugyanerre a sorsra jut.

Felöltözött a legszebb ruhájába, és elment a White Hallba.

Ned az előszobában várta, amin Margery elcsodálkozott.

– Együtt megyünk be – mondta a férje.

– Miért?

– Majd meglátod.

Ned rendkívül ideges volt, Margery nem tudta, hogy még mindig haragszik-e rá.

– Ki fognak végezni? – kérdezte.

– Nem tudom.

Margery szédült, és félt, hogy elájul. Ned látta, hogy megbillen, és elkapta. Az asszony egy pillanatra megroskadt, örült, hogy nem neki kell egyenesen tartania magát. De aztán kibontakozott a férje karjaiból. Nincs joga az ölelésére.

– Nem lesz semmi bajom – mondta.

Ned még egy kis ideig fogta a karját, azután elengedte, és Margerynek sikerült megállnia a lábán. Ned azonban továbbra is haragosan ráncolta a homlokát. Margery nem értette.

Nem sokáig kellett ezen törnie a fejét, mert egy szolga intett Nednek, hogy bemehetnek.

Egyszerre léptek be a Hosszú Galériába. Margery úgy hallotta, hogy Jakab király azért szereti a galériában tartani a fogadásokat, mert nézegetheti a képeket, amikor elunja magát.

Ned meghajolt, Margery bókolt.

– Nohát, az ember, aki megmentette az életemet! – mondta Jakab, kissé nyáladzva beszéd közben. Ez az enyhe fogyatékosság épp illett a szibarita hajlamaihoz.

– Felséged nagyon jóságos – mondta Ned. – Azt hiszem, nem kell

bemutatnom Lady Margeryt, Shiring özvegy grófnéját, aki tizenhat éve a feleségem.

Jakab bólintott, de nem szólt. Margery arra következtetett a hidegségéből, hogy a király tudja, milyen felekezetű.

– Kérni szeretnék egy kegyet felségedtől – folytatta Ned.

– Kedvem lenne azt felelni, hogy *még ha országom felét is*, csak ne lenne ennek a mondatnak olyan szerencsétlen előélete. – Szalóme történetére célzott, aki Keresztelő Szent János fejét kérte, ezüsttálcán.

– Emlékezetem szerint még sose kértem felségedtől semmit, bár talán szolgálataim elnyerhették kegyes jóindulatát.

– Megmentett azoktól a gaz, lőporos ördögöktől: engem, a családomat és az egész parlamentet – mondta Jakab. – Úgyhogy ki vele, mit kíván!?

– Kihallgatása során Rollo Fitzgerald bizonyos vádakat hangoztatott olyan bűnökről, amelyeket igen régen, az 1570-es és 1580-as években, még Erzsébet királynő uralma alatt követtek el.

– Miféle bűnökről beszélünk?

– Fitzgerald bevallotta, hogy katolikus papokat csempészett be Angliába.

– Akkor is lógni fog.

– Azt állítja, hogy bűntársai voltak.

– Kik voltak azok?

– Shiring elhunyt grófja, akkori felesége, Margery, aki most az én hitvesem, és két fiuk, Bartlet, a mostani gróf, és Lord Roger.

A király arca elsötétedett.

– Ez súlyos vád.

– Kérem felségedet, kegyeskedjék figyelembe venni, hogy egy erős akaratú férj és egy hasonlóan parancsoló természetű fivér leigázhatnak egy asszonyt, így ő és gyermekei nem teljes mértékben vonhatók felelősségre olyan bűnökért, amelyeket kénytelen engedelmességből követtek el.

Ez nem igaz, gondolta Margery. Abban a dologban ő a vezető volt, nem

a követő. Ki is mondta volna, ha csak az ő élete forog kockán, de így befogta a száját.

– Arra kérem felségedet, kímélje meg az életüket – mondta Ned. – Nem kérek más jutalmat azért, mert megmentettem felséged életét.

– Nem állíthatom, hogy ez a kérés kedvemre való – közölte a király.

Ned hallgatott.

– Viszont a papok becsempészése nagyon régen volt, mint mondta.

– Vége lett az Armada veresége után. Onnantól kezdve Rollo Fitzgerald nem vonta be a rokonait a bűnös tevékenységébe.

– Még csak fontolóra se venném, ha nem szolgált volna ilyen jelesül az angol koronának oly sok éven át.

– Egész életemben, felség.

A király mogorva képet vágott, de végül bólintott.

– Nagyon helyes. Nem emelnek vádat Fitzgerald bűntársai ellen.

– Köszönöm.

– Távozhatnak.

Ned meghajolt, Margery bókolt, aztán kimentek.

Némán ballagtak egymás mellett az előszobák sorozatán át, majd ki a palotából az utcára, ahol mindketten kelet felé fordultak. Elmentek Réti Szent Márton temploma mellett, majd a Stranden. Margery semmit sem érzett megkönnyebbülésen kívül. Vége a hazugságnak és az alakoskodásnak.

Elmaradtak a Temze-parti paloták, megérkeztek a kevésbé fényes Fleet Streetre. Margery nem tudta, mire gondolhat Ned, de mintha haza akart volna jönni vele. Vagy ez már túl vérmes remény?

A Ludgate-en beléptek a városba, és fölfelé indultak a lejtőn. A Szent Pál-székesegyház úgy tekintett le a dombtetőről az alacsony, zsúptetős házak soraira, mint egy nőstény oroszlán a kölykeire. Ned továbbra is hallgatott, de Margery érezte, hogy megváltozott a kedve. Az arca lassan fölengedett, mintha leolvadtak volna róla a feszültség és a

harag barázdái, és még mintha a régi fanyar mosoly is kísértett volna a száján. Margery felbátorodott, és megfogta a kezét.

Ned sokáig nem reagált, ujjai ernyedtek voltak a felesége tenyerében, de végül megszorította az asszony kezét gyöngéden, ám határozottan, és Margery akkor már tudta, hogy nem lesz semmi baj.

A kingsbridge-i székesegyház előtt akasztottuk fel.

Margery és én nem akartunk odamenni, de nem is maradhattunk távol, így a régi ház ablakából néztük végig. Margery elsírta magát, amikor Rollót lehozták a városházáról a főutcai piactérre, majd felvezették a vérpadra.

Amikor kirúgták alóla a zsámolyt, Margery imádkozni kezdett a lelkéért. Protestáns létemre sose hittem a holtak lelkéért elmondott imában, de a kedvéért most csatlakoztam hozzá. És tettem egy ennél gyakorlatiasabb dolgot is, ugyancsak Margery kedvéért. Rollót még élve kellett volna levágni a kötélről, hogy ugyancsak élve kibelezhessék, majd felnégyelhessék, de én megvesztegettem a hóhért, ezért hagyta Rollót megfúlni a rituális csonkítások előtt, nagy csalódására a tömegnek, amely látni akarta az áruló szenvedését.

Ezek után visszavonultam az udvari élettől. Margery és én végleg visszaköltöztünk Kingsbridge-be. Roger, aki sose tudta meg, hogy az én fiam, átvette tőlem Kingsbridge képviseletét a parlamentben. Alfo unokaöcsémből Kingsbridge leggazdagabb embere lett. Részemről megmaradtam Wigleigh urának, mert erősen megkedveltem az én kis falum népét.

Tehát Rollo lett az utolsó, akit vérpadra küldtem. Ám van a történetnek még egy fejezete, amelyet el kell mondani…

EPILÓGUS

1620

Nyolcvanéves korában Ned már sokat aludt. Délután szundikált, este korán feküdt, olykor-olykor reggeli után is elszundított a kingsbridge-i ház utcai szalonjában.

A ház mindig tele volt emberrel. Barney fiának, Alfónak és Ned fiának, Rogernek egyaránt voltak gyerekei és unokái. Roger megvásárolta a szomszéd házat, és a gyermekhad egyazon otthonnak tekintette a két épületet.

Valaki azt mondta nekik, hogy Ned nagyapó mindent tud, és a dédunokák gyakran rontottak be hozzá a szalonba a kérdéseikkel, amelyeket ő megunhatatlanul érdekesnek találta. Mennyi ideig tart eljutni Egyiptomba? Volt húga Jézusnak? Mi a legnagyobb szám?

Boldog örömmel figyelte őket, el volt ragadtatva a családi hasonlóságok szeszélyeitől: az egyik Barney csirkefogó báját örökölte, a másik Alice rettenthetetlen elszántságát, és az egyik kislány könnyeket csalt a szemébe, mert éppúgy mosolygott, mint Margery.

Másban is megmutatkozott a családi örökség. Alfo ugyanúgy Kingsbridge polgármestere lett, mint a nagyapja, Edmund. Roger tagja volt Jakab király Titkos Tanácsának. Odaát New Castle-ban Swifty grófból sajnálatos módon ugyanolyan erőszakos barom lett, mint amilyen Swithin, Bart és Bartlet volt.

A család nőtt, mint egy terebélyes fa. Ned és Margery együtt figyelte a növekedését, amíg Margeryt három éve el nem vitte a szelíd halál. Ned, ha egyedül volt, néha még mindig beszélt hozzá. „Alfo megvásárolta a Vágóhíd kocsmát”, mondta este, amikor ágyba bújt. Vagy: „A kis Eddie már most olyan magas, mint én.” Nem számított, hogy Margery nem válaszol, Ned úgyis tudta, mit gondolna: „Alfo kezében a kő is arannyá változik”, ezt mondaná Margery, és: „Eddie maholnap futni fog a lányok után!”

Évek óta nem járt Londonban, és többé nem is akarta betenni oda a lábát. Érdekes módon nem vágyott a kémek és árulók üldözésének

izgalmaira, sem a kormányzás kihívásaira és cselszövéseire. A színház, az hiányzott neki. Azóta szerette a színdarabokat, hogy látta New Castle-ban azt a játékot Mária Magdolnáról azon a réges-régi vízkereszten. Ám Kingsbridge-ben ritkaság volt a színielőadás; évente egyszer-kétszer jöttek vándorszínészek, akik a Harang fogadó udvarán léptek fel. Szerencsére könyv alakban is megvoltak a kedvenc darabjai, így legalább olvashatta őket. Volt egy író, akit különösen kedvelt, bár sose jutott az eszébe a neve. Sokat felejtett mostanában.

Most is egy könyv volt a térdén, a fölött bóbiskolt el. Nem értette, mi ébreszthette föl. Körülnézett, és meglátott egy fiatalembert, akinek olyan göndör, sötét haja volt, mint Margerynek. Az unokája, Jack volt az, Roger fia. Ned elmosolyodott. Jack másban is hasonlított Margeryre: szemrevaló volt, vakmerő, megnyerően kedves – és túl komolyan vette a vallást. Ám az ő vallásossága épp a Margeryével ellentétes irányba tartott, és egyfajta puritán lett belőle, ami indulatos veszekedéseket robbantott ki közte és gyakorlatias apja között.

Jack huszonhét éves volt, és nem nősült meg. Családja meglepetésére úgy döntött, hogy építőmester lesz, és szépen boldogult. Voltak már híres építőmesterek a családban. Talán ez is örökség.

Leült Neddel szemben, és így szólt:

– Valami fontosat akarok mondani, nagyapa. Elmegyek.

– Miért? Hiszen sikeres vállalkozásod van itt Kingsbridge-ben.

– A király megnehezíti azoknak az életét, akik komolyan veszik a Biblia tanítását.

Ez azt jelentette, hogy Jack és puritán barátai számos elvi kérdésben csökönyösen ellentmondtak az anglikán egyháznak, és Jakab királynak ugyanúgy nem volt türelme hozzájuk, mint a katolikusokhoz.

– Nagyon sajnálom, hogy elmész, Jack – mondta Ned. – A nagyanyádra emlékeztetsz.

– Én is sajnálattal búcsúzom, de olyan helyen akarunk élni, ahol senki

sem szól bele, miként engedelmeskedünk Isten akaratának.

– Egész életemben arra törekedtem, hogy Anglia ilyen ország legyen.

– De nem az, ugye?

– Türelmesebb minden általam ismert helynél. Hol akarsz ennél nagyobb szabadságot keresni?

– Az Újvilágban.

– Az istenfáját! – Ned elhűlt. – Nem gondoltam, hogy ilyen messze. Ne haragudj a csúnya beszédért, de meghökkentettél.

Jack egy bólintással nyugtázta a bocsánatkérést. Majdnem annyira helytelenítette Ned káromkodását, akinek ebben Erzsébet királynő volt a tanítómestere, mint a katolikusok, de nem tette szóvá.

– Egy csoportunk úgy határozott, hogy áthajózik az Újvilágba, és alapít ott egy kolóniát.

– Ez ám a kaland! Épp az a fajta, amire Margery nagyanyád boldogan vállalkozott volna! – Ned irigyelte Jack fiatalságát és merészségét. Ő már nem utazhat többé. Szerencsére gazdag emlékei voltak Calais-ról, Párizsról, Amszterdamról, és ezeknek az utazásoknak minden egyes részletére emlékezett akkor is, ha éppen nem jutott eszébe, milyen nap van.

– Noha Jakab elvben továbbra is a királyunk marad – mondta Jack –, reméljük, hogy kevésbé érdekli majd, miként óhajtjuk tisztelni az urat, miután ilyen messziről úgysem kényszerítheti ránk a törvényeit.

– Igazatok van. Minden jót.

– Imádkozz értünk, jó?

– Azt teszem. Mondd már meg a hajótok nevét, hadd tudjam, mihez kérem Isten segedelmét.

– *Mayflower* a neve.

– *Mayflower*. Majd megpróbálom észben tartani.

Jack az asztalhoz ment.

– Leírom neked. Szeretném, ha benne lennénk az imáidban.

– Köszönöm. – Sajátosan megindító volt, hogy Jacknek ennyire

fontosak Ned imái.

Jack lefirkantott valamit egy darab papírra, aztán letette a tollat.

– Most mennem kell, mert nagyon sok a dolgom.

– Hát persze. Különben is elfáradtam. Talán szundítok egy kicsit.

– Aludj jól, nagyapa.

– Isten veled, drága fiam.

Jack elment. Ned kinézett az ablakból a székesegyház fenséges nyugati homlokzatára. Innen épp láthatta a temető bejáratát, ahol Sylvie és Margery nyugszik. Nem nézett bele a könyvbe. Boldog volt a gondolataival. Mostanában gyakran beérte a gondolatokkal.

Elméje olyan volt, akár egy ház, amelynek berendezésével múlott el az élete. Asztalai, ágyai a dalok voltak, amelyeket énekelt, a színdarabok, amelyeket látott, a katedrálisok, amelyekben gyönyörködött, és a könyvek, amelyeket elolvasott angolul, franciául és latinul. Ezt a képzelt házat osztotta meg a rokonaival, élőkkel és holtakkal: a szüleivel, a fivérével, a nőkkel, akiket szeretett, a gyermekekkel. Voltak vendégszobák az olyan fontos látogatóknak, mint Francis Walsingham, William és Robert Cecil, Francis Drake és természetesen Erzsébet királynő. Ugyancsak ott voltak az ellenségei, Rollo Fitzgerald, Pierre Aumande de Guise, Guy Fawkes – de őket bezárta a pincébe, mert már nem árthattak neki.

A képek a falakon azok az idők voltak, amikor bátran, okosan vagy emberségesen viselkedett. Ezek a képek vidámmá tették a házat. És a rossz dolgok, amiket tett, a hazugságok, amelyeket mondott, az emberek, akiket elárult, és az alkalmak, amikor gyávának mutatkozott, ugyancsak ott voltak, rút betűkkel fölfirkálva az árnyékszék falára.

Emlékezete adta a ház könyvtárát. Kivehette bármelyik kötetet, és máris elrepült egy másik helyre és időbe: az ártatlan gyermekkor kingsbridge-i iskolájába, az izgalmas 1558-as évben a Hatfield-palotába, a Szajna partjaira Szent Bertalan véres éjszakáján, a Csatorna vizeire a spanyol Armadával vívott ütközetben. Különös módon az a Ned, aki ezekben a

történetekben élt, mindig változott. Néha úgy érezte, másvalaki tanult latint, másvalakit babonázott meg az ifjú Erzsébet hercegnő, másvalaki döfött le egy orr nélküli embert Szegény Szent Juliánusz templomának temetőjében, és megint csak másvalaki nézte végig, hogyan szórják szét a gyújtóhajók Calais-nál a galleonokat. Bár persze ezek csak különböző változatai voltak önmagának, aki ennek a háznak a gazdája.

Nemsokára összedől ez a ház is, régi házak szokása szerint, és hamarosan csak a por marad utána.

Ezzel a gondolattal merült álomba.

VÉGE

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Történész tanácsadóim voltak *A tűzoszlop* megírásában Mercedes Garcia-Arenal Spanyolországból, a néhai Roderick Graham Skóciából, Robert Hutchinson Angliából, Guy le Thiec Franciaországból és Geoffrey Parker Hollandiából.

Segített még Anne-Laure Béatrix és Béatrice Vingtrinier a párizsi Louvre múzeumban, Dermot Burke a Hatfield House-ban, Richard Dabb és Timothy Long a Museum of Londonban, Simon Lennox, Trisha Muir és Richard Waters a Loch Leven-kastélyban, Sarah Pattinson a carlisle-i erődben, Les Read a XVI. századi angol színjátszásban és Elizabeth Taylor a londoni National Portrait Galleryben.

Szerkesztőim voltak Cherise Fisher, Leslie Gelbman, Phyllis Grann, Neil Nyren, Brian Tart és Jeremy Trevathan.

Barátok és családtagok, akik tanácsokat adtak: John Clare, Barbara Follett, Emanuele Follett, Tony McWalter, Chris Manners, Charlotte Quelch, John Studzinski, Jann Turner és Kim Turner.

Ti mind segítettetek, hogy jobb könyvet írjak, amit tiszta szívből köszönök nektek.

KI AZ IGAZI?

Olvasóim néha megkérdezik, hogy történelmi regényeimben kik a valós történelmi szereplők, és kik a képzelet szülöttei. Azoknak, akik kíváncsiak rá, itt egy lista *A tűzoszlop* létezett alakjairól.

ANGLIA
Tudor Mária, Anglia királynője
Tudor Erzsébet, a féltestvére, a későbbi királynő
Tom Parry, Erzsébet kincstárnoka
Sir William Cecil, Erzsébet tanácsadója
Robert Cecil, William fia
Sir Francis Walsingham, kémfőnök
Robert Dudley, Leicester grófja
Sir Nicholas Throckmorton
Nicholas Heath, lordkancellár
Sir Francis Drake, hajóskapitány
Sir John Hawkins, a királyi tengerészet parancsnoka, állítólag kalóz
Sir Francis Throckmorton
George Talbot, Shrewsbury grófja
Hardwicki Bess
Sir Amias Paulet
Gilbert Gifford, kém
William Davison, Erzsébet királynő helyettes államminisztere
Anthony Babington, áruló
Margaret Clitheroe, katolikus vértanú
Howard of Effingham, nagyadmirális

Philip Herbert, Pembroke és Montgomery grófja
Edmund Doubleday
Guy Fawkes
Thomas Percy
Robert Keyes

FRANCIAORSZÁG

François, Guise hercege
Henri, François fia
Charles, Lotaringia bíborosa, François testvére
Marie de Guise, François nővére, Stuart Mária skót királynő anyja
„Butykos” Louis, Guise bíboros
Anna d’Este, Guise hercegné
II. Henrik, Franciaország királya
Medici Katalin, Franciaország királynéja
Diane de Poitiers, II. Henrik szeretője
Henrik és Katalin gyermekei: II. Ferenc, Franciaország királya IX. Károly, Franciaország királya III. Henrik, Franciaország királya Margot, Navarra királynéja
Stuart Mária, a skótok királynője
Antal, Navarra királya
Henrik, Antal fia, később IV. Henrik néven Franciaország királya
Louis, Condé hercege
Gaspard de Coligny, Franciaország tengernagya
Charles de Louviers, orgyilkos
William Allen, a száműzött angol katolikusok vezetője
Ambroise Paré, a király sebésze
Jean de Poltrot, orgyilkos
Jean Le Charron, a párizsi kereskedők elöljárója

SKÓCIA
James Stuart, Mária skót királynő törvénytelen féltestvére
James Stuart, Mária skót királynő fia, később VI. Jakab néven Skócia és I. Jakab néven Anglia királya
Dániai Anna, Skócia királynéja
John Leslie, Ross püspöke
Sir William Douglas
Lady Agnes, a felesége
George (Nyalka Geordie), a fiuk
Willie Douglas, Sir William törvénytelen fia

SPANYOLORSZÁG
II. Fülöp király
Feria gróf, diplomata
Álvaro de la Quadra püspök
Bernardino de Mendoza, londoni követ
Alonso Perez de Guzmán, Medina-Sidonia hetedik hercege, a spanyol Armada tengernagya

NÉMETALFÖLD
Pármai Margit, kormányzó, II. Fülöp törvénytelen féltestvére
Pieter Titelmans, főinkvizítor

FELHASZNÁLT IRODALOM

Ennek a könyvnek a kutatásához 228 könyvet használtam fel, sokat csak hivatkozásokért, bár így is félig kiolvastam őket.

Mindig a monumentális *Oxford History of England* megkerülhetetlen tizennégy kötetével kezdek, a mostani esetben az *Erzsébet uralkodása* című nyolcadikkal, amely megadja a szigorú keretet nevekben, dátumokban, csatákban, gyilkosságokban és mészárlásokban, nekem pedig ezen belül kell felépítenem a történetemet.

A tűzoszlop legfontosabb forrásmunkái Francis Walsingham kémmesterről meg az ő titkos ügynökökből és kódtörőkből álló szervezetéről szóltak, amelyeket létrehozott Erzsébet királynőnek. Köztük is az első helyen áll Conyers Read műve, a *Walsingham miniszter úr.* Walsingham hírszerzése persze titokban dolgozott, így nehéz kihüvelyezni a részleteket, ám vannak nyomozói hajlamokkal megáldott történészek, akik így is számtalan információt tártak fel.

E korszak kutatói között megdöbbentően sokaknál találkoztam vallási – úgy katolikus, mint protestáns – elfogultsággal. H. Noel Williams még csak nem is törekszik pártatlanságra, amikor a hatalmas Guise családról írott könyvének *A lotaringiai rossz vér* címet adja. Még kedves barátnőm, Antonia Fraser is részrehajló Stuart Mária iránt annak a királynőnek a szerető gyengédséggel írott életrajzában, aki egyetlen helyes döntést sem hozott.

Gyakran a legnehezebben kideríthető tények a mindennapok elcsépelt részletei: alsónemű, evőeszközök, aprópénz, toalettek, fésülködés, a boltok, az itóka. Ezekhez príma forrásanyag *Az időutazó bédekkere Erzsébet Angliájában.*

Ugyancsak hasznosak lehetnek a korral foglalkozó regények; sajnos, a

XVI. századból nem maradt ránk ilyen, mert azt a műfajt akkor még nem találták ki. Szerencsénkre itt vannak nekünk Shakespeare darabjai, amelyeket *A tűzoszlop* idején alkotott. Például *A makrancos hölgy*ben igen hasznos listát kapunk tőle a lovak betegségeiről, bogosságról, kehről, sülyről, és Falstaff gargantuai étvágyának köszönhetően tudunk a vajas tojásról, a hízott kappanról és az erős spanyol aszúról.

Mekkora utat tehet meg egy nap egy ló? Megtaláltam a *Ló és ember a korai modern Angliában* című könyvben. (Válasz: lova válogatja.) Milyenek voltak a pisztolyok a XVI. században? Lásd: *A tűzfegyverek világtörténete 1700-ig.* Mivel terítettek? Ismerték már akkor a villát? Erről találtam egy francia könyvet – *Festins de la Renaissance : cuisine et trésors de la table*{5} – rengeteg képpel.

Az olvasók szeretik az érdekes háttér-információkat, de azoknak pontosaknak kell lenniük, az pedig lehetetlen történeti könyvek nélkül. Sok száz történész fáradozott egy életen át, hogy megkönnyítse a dolgomat, én pedig hálásan emelem rájuk a poharamat.

A GABO KIADÓ
E-KÖNYVEIRŐL

A könyv lehet fűzött, ragasztott, kemény borítós, vagy puha fedelű. A legfontosabb mégis az, ami benne található. Az e-könyv új köntösbe öltözteti az olvasmányokat, hogy azok se maradjanak le az olvasás élményéről, akik lapozgatás helyett klikkelve keresik a legfrissebb tartalmakat.

Fontosnak tartjuk, hogy bárhol, bármilyen készüléken olvashassa könyveinket, ezért a kemény másolásvédelem helyett a felhasználást nem akadályozó vízjelezést választottuk. Példányát szabadon átmásolhatja számítógépére, e-könyv olvasójára vagy telefonjára. A Dibook rendszerében (www.dibook.hu) vásárolt könyveinkből mindig a legfrissebb verziószámú, javított másolatot érheti el.

Kiadónk arra törekszik, hogy olyan könyveket adjon az olvasók kezébe, amelyek kifogástalanok, ám hibák sajnos mindig előfordulhatnak. Kérjük, ha bármilyen szerkesztési hiányosságot vagy tévedést észlel e-könyveinkben, azt jelezze az info@gabo.hu e-mail címen.

HA TETSZETT A KÖNYV, OLVASSA EL EZT IS

Ken Follett
A titánok bukása

Első fejezet
1911. június 22.

Azon a napon, amelyen V. György királyt megkoronázták a londoni Westminster-apátságban, Dél-Walesben Billy Williams leszállt az aberoweni aknába.

Billy 1911. június 22-én töltötte be a tizenhármat. Az apja keltette. Papa ébresztési módszere inkább hatékony volt, mint gyengéd. Szabályos ütemben pofozgatta Billyt, határozottan és kitartóan. Billy mélyen aludt, és egy másodpercig megpróbált nem figyelni a pofozgatásra, de az makacsul folytatódott. Egy pillanatra méregbe gurult, aztán eszébe jutott, hogy föl kell kelnie, föl is akart kelni, kinyitotta hát a szemét, és hirtelen felült.

– Négy óra – mondta papa, aztán kiment, és ledübörgött bakancsos lábával a falépcsőn.

Billynek ma kellett elkezdenie munkás életét: beáll vájártanulónak, úgy, ahogy a város férfilakosságának többsége csinálta az ő korában. Bántotta, hogy miért érzi magát ilyen kevéssé bányásznak. De elhatározta, hogy nem

fog felsülni. David Crampton elsírta magát az első nap lent az aknában, és máig Picsogó Dainak hívták, noha huszonöt éves volt, és a város rögbicsapatának csillaga.

Szent Iván másnapja volt, már hajnalban is ragyogó világos jött be a kicsi ablakon. Billy a mellette fekvő nagyapjára nézett. Ótata szeme már nyitva volt. Mindig ébren volt, amikor Billy fölkelt; azt mondta, az öregemberek nem sokat alszanak.

Billy kikászálódott az ágyból. Egy szál alsót viselt. Hidegben az ingét is magán hagyta, de Angliában most örvendetesen forró volt a nyár, az éjszakák pedig enyhék. Előhúzta az éjjeliedényt az ágy alól, és levette a fedelét.

Cseppet sem lett nagyobb a hímvesszője, amit az ő jancsijának hívott. Még mindig ugyanaz a gyermekes kukacka volt. Abban reménykedett, hogy a születésnapja előtti éjszakán növekedésnek indul, vagy legalább kibukkan valahol a környékén egy fekete szőrszál, de csalódnia kellett. Legjobb barátja, Tommy Griffiths, akivel egy napon született, bezzeg egészen más: mutál a hangja, sötét legénytoll pelyhedzik a felső ajkán, és a jancsija is emberes. Ez megalázó.

Vizelés közben kinézett az ablakon, de csak a salakdombot látta, a meddőhányó palaszürke púpját, a szénbánya hulladékát, nagyobbrészt palát és homokkövet. Így festhetett a világ a Teremtés második napján, gondolta Billy, mielőtt az Úr azt mondta: „Hajtson a föld füvet.” Szelíd szellő sodorta a finom fekete port a salakdombról a házsorok felé.

A szobában még kevesebb néznivaló volt. Ez volt itt a hátsó háló, egy keskeny odú, amelybe épphogy belefért az egyszemélyes ágy, egy fiókos szekrény és ótata utazóládája. A falon egy kendő lógott, amire ezt hímezték:

HIGGYÉL
JÉZUS KRISZTUSBAN,

ÉS Ő MEGVÁLT
TÉGED

Tükör viszont nem volt.

Az egyik ajtó a lépcsőre nyílt, a másik az elülső hálószobába, amelybe csak a hátsón keresztül lehetett bemenni. Az nagyobb volt, két ágy fért el benne. Ott aludt papa és mama, és Billy nővérei is évekkel ezelőtt. A legidősebb, Ethel, most került el a háztól, a másik három meghalt, az egyik kanyaróban, a másik szamárköhögésben, a harmadik torokgyíkban. Volt egy bátyja is, vele osztozott Billy az ágyon ótata érkezése előtt. Wesley-nek hívták, és a föld alatt ölte meg egy elszabadult csille, egy olyan kerekes kád, amelyben a szenet szállítják.

Belebújt az ingébe. Ezt viselte tegnap az iskolában. Ma csütörtök van, csak vasárnap vált inget. De azért volt egy új nadrágja, az első hosszúnadrág, ami az ördögbőr nevű vastag, víztaszító pamutszövetből készült. Ez jelezte, hogy belépett a férfiak világába. Büszkén húzta föl, élvezte a szövet férfias súlyát. Felcsatolta széles bőrövét, felvette a Wesley-től örökölt bakancsot, és lement.

A földszint nagyobb részét kitöltötte a négy és fél négyzetméter alapterületű nappali. A közepén volt az asztal, egyik oldalon a kandalló, előtte házilag készült szőnyeg. Papa az asztalnál ült, egy régi *Daily Mail*t olvasott, hosszú, éles metszésű orrán pápaszem ült. Mama teát főzött. Letette a gőzölgő kannát, megcsókolta Billy homlokát, és azt kérdezte:

– Hogy van az én kicsi férfim a születésnapján?

Billy nem válaszolt. A „kicsi” megsebezte, mert valóban az volt, a „férfi” ugyanúgy fájt, mivel még nem volt az. Átment a mosogatófülkébe, a ház hátuljában. Vizet mert egy bádoglavórral a hordóból, arcot és kezet mosott, aztán kiöntötte a vizet a kőből készült, sekély mosogatóba. A mosogatófülkében állt egy réztartály is egy tűzrostélyon, de azt csak a fürdésnapon, szombat este használták.

Ígérték, hogy hamarosan bevezetik a folyó vizet, és néhány bányász házában már volt is. Tommy Griffiths családja a szerencsések közé tartozott. Billynek kész csoda volt, hogy az embernek elég elfordítania a csapot, és máris ihat egy pohár tiszta, hideg vizet, nem kell kicipelni a vödröt az utcai kúthoz. De a folyó víz még nem érkezett meg a Wellington közbe, ahol a Williams család lakott.

Visszatért a nappaliba, és leült az asztalhoz. Mama nagy bögre cukros, tejes teát rakott elé. Két vastag szeletet vágott a házikenyérből, egy kocka zsírt hozott a lépcső alá beépített kamrából. Billy összetette a kezét, lehunyta a szemét, és azt mondta:

– Aki ételt-italt adott, annak neve legyen áldott, ámen.

Azután ivott egy kis teát, és megzsírozta a kenyeret.

Papa ránézett halványkék szemével az újság fölött.

– Sózd meg a kenyeret – mondta. – Megizzadsz a föld alatt.

Billy apja vezető volt a Dél-walesi Bányászszakszervezetben, a legerősebb brit szakszervezetben, amit papa mindannyiszor elmondott, valahányszor alkalom adódott rá. Csak úgy ismerték, hogy Union Dai. Sok férfit hívtak Dainak, amit „dáj”-nak ejtettek. Ez pedig a David, walesiül Dafydd név rövidítése. Billy az iskolában azt tanulta, hogy a David név azért népszerű Walesben, mert így hívják az ország védőszentjét, mint ahogy Írországét Patricknek. A sok Dait nem a családi nevükkel különböztették meg – a városka szinte minden lakóját Jonesnak, Williamsnek, Evansnek vagy Morgannek hívták –, hanem a csúfnevükkel. A valódi neveket ritkán használták, ha akadt valami vicces ragadványnév. Billyt William Williamsnek hívták, ezért ő lett a Kettős Billy. Olykor az asszonyokra is átragadt a férjük csúfneve, mama például Mrs. Union Dai volt.

Ótata akkor jött le, amikor Billy a második karéj kenyerét ette. A meleg idő ellenére zakót és mellényt viselt. Miután kezet mosott, leült Billyvel átellenben.

– Ne ijedezz már annyira – mondta. – Én tízévesen szálltam le az aknába. Az *én* apám pedig öt volt, amikor öregapám levitte, és reggel hattól este hétig dolgozott. Októbertől márciusig sose látta a napvilágot.

– Nem ijedezek – felelte Billy.

Ám ez nem volt igaz. Halálosan félt.

Ótata rendes volt, nem feszegette a kérdést. Billy szerette ótatát. Mama úgy bánt vele, mint egy gyerekkel, papa szigorú és gunyoros volt, ótata viszont türelmesen szólt hozzá, mintha felnőtt lenne.

– Ezt hallgassátok – mondta papa. Sosem vette meg a *Mail*t, ezt a jobboldali szemetet, de néha hazahozta valaki másét, és fitymáló hangon felolvasta, csúfot űzve az uralkodó osztály butaságából és becstelenségéből. – Bírálták Lady Diana Mannerst, mert ugyanazt a kreációt viselte két táncmulatságon. Ejtett vállú, halcsontos derekú, abroncsszoknyás ruhájával Rutland herceg fiatalabb lánya nyerte a Savoy bálján a „legszebb estélyi toalettnek” járó díjat, mintegy kétszázötven guinea-t! – Leengedte az újságot, és közbeszúrta: – Ez legalább ötévi béred, Billy fiam. – Folytatta: – Azonban magára vonta az ínyencek rosszallását, amikor ugyanezt a ruhát viselte Lord Winterton és F. E. Smith estélyén a Claridge’s Hotelben. És mint tudjuk, jóból is megárt a sok. – Fölnézett az újságból. – Okosabb lesz lecserélned azt a göncöt, mama – mondta. – Hacsak nem akarod magadra vonni az ínyencek rosszallását.

Mama ezt nem találta olyan mulatságosnak. Könyökben foltozott, pecsétes hónaljú, ócska, barna gyapjúruha volt rajta.

– Ha volna kétszázötven guinea-m, különb lennék Lady Mocsadék Dianánál – mondta némileg epésen.

– Igaz – helyeselt ótata. – Cara mindig szép volt – akárcsak az anyja! – Mamát hívták Carának. Ótata Billyhez fordult. – Öreganyád olasz volt. Maria Ferrone. – Billy tudta, de ótata szerette többször is elmondani a családi históriákat. – Tőle örökölte anyád – és persze a nővéred is – a

fényes fekete haját és a szép sötét szemét. Öreganyád volt a leggyönyörűségesebb lány Cardiffban – és én vehettem feleségül! – Váratlanul elszomorodott. – Azok voltak a szép napok – mondta halkan.

Papa rosszalló képet vágott – az ilyen beszédek az érzéki élvezetekről árulkodnak –, de mama felvidult az apja bókjától, és mosolyogva tette elé a reggelijét.

– Ó, igen – bólintott. – Engem is, a nővéreimet is szépségnek tartottak, ha lett volna pénzünk selyemre és csipkére, mi megmutattuk volna azoknak a hercegeknek, milyen egy csinos lány!

Billy meglepődött. Sosem gondolt úgy az anyjára, mint gyönyörű nőre, sem semmilyenre, noha mikor szombat esténként kiöltözött a templomi összejövetelekre, szédületesen festett, különösen kalapban. Úgy gondolta, valaha szép lány lehetett, bár ezt nehéz volt elképzelnie.

– Megjegyzem – folytatta ótata –, öreganyád családja okos is volt. A sógorom bányász volt, de otthagyta az ipart, és kávéházat nyitott Tenbyben. Az ám az élet! Tengeri szellő, és az ember semmit sem csinál, csak kávét főz, és számolja a pénzét.

Papa folytatta a felolvasást.

– A koronázási előkészületek keretében a Buckingham-palota kiadott egy kétszázhúsz oldalas kézikönyvet. – Felnézett az újságból. – Említsd ezt ma meg az aknában, Billy. Az emberek megkönnyebbülnek, ha tudják, hogy semmit sem bíztak a véletlenre.

Billyt nem nagyon érdekelték a királyék. Jobban szerette azokat a kalandos történeteket, amelyeket gyakran közölt a *Mail* olyan magániskolában végzett, rögbizésben edzett, kemény férfiakról, akik elkapják az ólálkodó német kémeket. Az újság szerint ezek a kémek megfertőzték Anglia minden városát, noha Aberowenbe sajnálatos módon egy sem jutott belőlük.

Felállt.

– Kinézek az utcára – közölte, és távozott az első ajtón. „Kinézni az

utcára” családi eufemizmus volt: azt jelentette, hogy vécére megy, ami a Wellington köz közepén állt. Hullámbádog tetejű, alacsony téglabódé volt egy mély gödör felett. A bódé két fülkére oszlott, az egyik a férfiaké volt, a másik a nőké. Mindkét fülkében két ülőke volt, így az emberek kettesével mentek szükségre. Senki nem tudta, hogy az építők miért választották ezt a megoldást, de mindenki megpróbált jó képet vágni hozzá. A férfiak mereven bámultak maguk elé, és nem szóltak, az asszonyok viszont – Billy gyakran hallotta – jóízűen fecsegtek. A szag fojtogató volt. Billy, ha bent volt, igyekezett minél kevesebbszer lélegezni, és levegő után kapkodva jött ki a bódéból. A gödröt egy Trágyás Dai nevű ember lapátolta ki rendszeresen.

Amikor Billy visszatért a házhoz, örömmel látta, hogy nővére, Ethel az asztalnál ül.

– Boldog születésnapot, Billy, – kiáltotta. – Megjöttem, és adok neked egy csókot, mielőtt lemennél az aknába.

Ethel tizennyolc éves volt, és *őt* bezzeg szépnek látta Billy. Mahagónihaja féktelenül göndörödött, sötét szeme pajkosan szikrázott. Talán a mama is ilyen lehetett valamikor. Ethel a szobalányok egyszerű fekete ruháját és fehér vászonbóbitáját viselte, ami jól állt neki.

Billy imádta Ethelt. Nemcsak csinos volt, de mulatságos, okos és bátor is, néha még a papával is szembeszállt. Olyasmikről beszélt Billynek, amiket senki más nem volt hajlandó elmagyarázni, például arról a havi eseményről, amit az asszonyok csak átoknak hívnak, vagy hogy mi volt az a nyilvános szeméremsértés, amely miatt az anglikán vikáriusnak sietve el kellett hagynia a várost. Ethel végig osztályelső volt az iskolában, és „Városom” című dolgozatával első díjat nyert azon a versenyen, amelyet a *Dél-walesi Visszhang* című lap írt ki. Egy *Cassel Világatlasz*t kapott jutalmul.

Megcsókolta Billy arcát.

– Mondtam Mrs. Jevonsnak, a házvezetőnőnek, hogy kifogytunk a

cipőkrémből, és jó lesz hozni egy kicsit a városból. – Ethel Tŷ Gwynben lakott és dolgozott Fitzherbert gróf hatalmas házában, amely a hegyen állt, távol a várostól. Tiszta vászonba göngyölt valamit adott oda Billynek. – Csórtam neked egy darab sütit.

– Ó, köszi, Eth – mondta Billy. Szerette az édességet.

– Hozzácsomagoljam az uzsonnádhoz? – kérdezte mama.

– Persze, légy szíves.

Mama kivett a pohárszékből egy bádogdobozt, és beletette a süteményt. Szelt még két karéj kenyeret, megzsírozta, megsózta őket, aztán azokat is beletette a dobozba. Minden bányásznak volt egy bádog ételesdoboza. Ha rongyba csomagolták volna az ennivalót, az egerek felfalják még az ebédszünet előtt.

– Ha majd megkapod a béredet, kerül egy szelet főtt angolszalonna is a dobozba! – mondta mama.

Billy jövedelme eleinte nem lesz túl sok, ennek ellenére a család megérzi a különbséget. A fiú azon tűnődött, vajon mennyi zsebpénzt ad majd belőle az anyja, és vajon képes lesz-e valaha is annyit félretenni belőle, hogy vásároljon magának egy biciklit, amire a világon mindennél jobban vágyott.

Ethel visszaült az asztalhoz.

– Hogy állnak a dolgok a nagy házban? – kérdezte papa.

– Csönd van és békesség – felelte a lány. – A gróf és a hercegnő Londonban van a koronázáson. – A kandallón álló órára pillantott. – Hamarosan fölkelnek – korán ott kell lenniük az apátságban. Az asszonynak nem fog tetszeni – nem szokott hozzá a korán keléshez –, de nem késhet, ha a király is ott van. – A gróf felesége Bea orosz hercegnő volt, borzasztó előkelő személyiség.

– Persze előre akarnak majd ülni, hogy láthassák a cirkuszt – mondta papa.

– Dehogyis, ott nem ülhetsz oda, ahova akarsz – válaszolta Ethel. –

Hatezer különleges mahagóniszéket rendeltek, amelyeknek a háttámlájára aranybetűkkel írták föl a vendégek nevét.

– Ezt a pocsékolást – mondta ótata. – Mit csinálnak velük az ünnepség után?

– Nem tudom. Talán mindenki hazaviheti szuvenírnek.

– Mondd meg nekik, hogy küldjenek nekünk is egy fölös darabot – jegyezte meg szárazon papa. – Csak öt szék van nálunk, és mamának máris állnia kell.

Amikor papa viccelt, olykor valódi harag rejtőzött a felszín alatt. Ethel fölpattant. – Ó, ne haragudj, mama, figyelmetlen voltam!

– Maradj csak, ahol vagy, nekem túl sok a dolgom ahhoz, hogy üldögéljek.

Az óra ötöt ütött.

– Jobb, ha korán indulunk, Billy fiam – mondta papa. – Ha úgy gondolod, máris mehetünk.

Billy kelletlenül felkelt, és fogta az ételesdobozát.

Ethel még egyszer megpuszilta, ótata kezet rázott vele. Papa adott neki két tizenöt centis, rozsdás, kissé hajlott szöget. – Ezeket tedd a zsebedbe.

– Minek? – kérdezte Billy.

– Majd meglátod – felelte mosolyogva papa.

Mama a kezébe nyomott egy csavaros kupakkal záródó, literes kulacsot, tele hideg, cukros, tejes teával.

– Billy – mondta –, emlékezz rá, hogy Jézus mindig veled van, még odalent az aknában is.

– Igen, mama.

Könnycseppet látott az anyja szemében, és gyorsan elfordult, mert úgy érezte, mindjárt ő is elbőgi magát. Lekapta a sapkáját a szögről.

– Akkor hát szervusztok – mondta, mintha az iskolába menne; aztán kilépett az első ajtón.

A nyár eddig forró és derűs volt, de ma beborult, sőt még esővel is

fenyegetett az ég. Tommy a ház falának támaszkodva várt.

– Hát igen, Billy – mondta.

– Hát igen, Tommy.

Egymás mellett indultak el az utcán.

Billy az iskolában tanulta, hogy Aberowen valaha kis vásárváros volt, a környék dombjain gazdálkodó parasztok igényeinek kiszolgálására. A Wellington köz tetejéről látni lehetett a régi kereskedelmi központot a marhavásár nyitott karámjaival, a gyapjútőzsdét és az anglikán templomot: mind ott állt az Owen folyó partján, amely egyébként alig volt nagyobb egy pataknál. Ma a vasút sebhelyet vágott a városon, amely a bányánál ért véget. A bányászházak felkúsztak a völgy oldalán: sok száz szürke kőház, sötétebb szürke walesi palával fedve. Hosszú, kígyózó soraik követték a hegyoldal körvonalait. Ezeket a sorokat rövidebbek keresztezték, amelyek lefelé vezettek a völgybe.

– Mit gondolsz, kivel fogsz dolgozni? – kérdezte Tommy.

Billy vállat vont. Az új fiúkat a bányaigazgató valamelyik helyetteséhez osztották be.

– Azt nem lehet tudni.

– Remélem, hogy engem az istállókba küldenek. – Tommy szerette a lovakat. Ötven-egynéhány póni élt a bányában. Ők húzták a vasúti sínekig a csilléket, amelyeket a bányászok töltöttek tele. – Te milyen munkát akarsz?

Billy reménykedett benne, hogy olyan munkát kap, ami nem túlságosan nehéz egy ilyen alacsony fiúnak, ezt azonban nem akarta kimondani.

– Csillét kenni – felelte.

– Miért?

– Könnyűnek látszik.

Elhaladtak az iskola mellett, ahol tegnap még tanultak. A viktoriánus épületet templomhoz illő, csúcsíves ablakok díszítették. A Fitzherbert család építtette, amire az igazgató fáradhatatlanul emlékeztette is a

diákokat. Még mindig a gróf vette föl a tanárokat, és ő határozta meg a tanmenetet. A falakon hősies győzelmekről készült festmények lógtak, és állandó téma volt Britannia nagysága. A hittanórán, amellyel minden nap kezdődött, a szigorú anglikán hitelveket tanulták, noha csaknem minden gyerek nonkonformista[6] családból származott. Létezett egy iskolaszék is, amelynek papa is tagja volt, de ennek nem volt hatalma, csak tanácsokat adhatott. Papa azt mondta, hogy a gróf úgy kezeli az iskolát, mintha az ő személyes tulajdona lenne.

Az utolsó évben Billy és Tommy bányászati alapismereteket tanult, a lányok pedig varrást és főzést. Billy csodálkozva fedezte fel, hogy a föld a talpa alatt különböző rétegekből áll, olyan, mint egy emeletes szendvics. A széntelér – ezt a kifejezést egész életében hallotta, noha a jelentését nem ismerte – szintén ilyen réteg. Azt is hallotta, hogy a szén halott levelekből és más növényi anyagokból keletkezik, amelyek sok ezer éven át halmozódtak fel, és a fölöttük található föld súlya nyomta össze őket. Tommy, akinek ateista volt az apja, azt mondta, ez is bizonyítja, hogy a Biblia nem igaz; de Billy papája azt felelte, hogy ez csak az egyik értelmezés.

Az iskola üres volt ebben az órában, a játszótér kihalt. Billy büszke volt, hogy túl van az iskolán, noha énjének egy része inkább visszament volna oda, ahelyett hogy leereszkedne az aknába.

Ahogy közeledtek az aknafőhöz, az utcák kezdtek megtelni bányászokkal: mindegyiknél ott volt az ételesdoboz és a teáskulacs. Mind ugyanúgy öltözött: ócska ruhába, amelyet levet, amint megérkezik a munkahelyére. Vannak hideg bányák, de Aberowen forró, mint a pokol, az emberek alsóra és bakancsra vetkőzve dolgoztak, vagy a bannicker nevű, durva vászonból készült rövidnadrágot viselték. De egész idő alatt a fejükön hagyták a bélelt sapkát, mert az alagutak alacsonyak voltak, az ember könnyen beverhette a fejét.

A házak fölött Billy megpillantotta a csörlőt. Egy torony tetején két

hatalmas kerék forgott ellentétes irányban, ezek mozgatták a kábelt, amely a kalitkát felhúzta és leengedte. Dél-Wales völgyeinek legtöbb városkájában hasonló szerkezetek tornyosultak az aknafőknél, ugyanúgy, ahogy a mezővárosokból a templomtornyok emelkedtek a magasba.

Az aknafő körül összevissza álltak az épületek, mintha valaki csak úgy szétszórta volna őket: a lámpaterem, a bányairoda, a kovácsműhely, a raktárak. Vasúti sínek kígyóztak közöttük. A kopár talajon törött csillék, ócska, meghasadt gerendák, abrakoszsákok, kiselejtezett, rozsdás gépezetek hevertek, és mindent vastagon belepett a kőszénpor. Papa mindig azt mondta, hogy kevesebb baleset lenne, ha a bányászok rendet tartanának.

Billy és Tommy bement a bányaigazgatóságra. Az első szobában ült Ragyás Arthur Llewellyn, egy hivatalnok, aki alig volt idősebb náluk. Fehér ingének piszkos volt a gallérja és a kézelője. A fiúk várakoztak – apáik már elintézték, hogy ma kezdhessék a munkát. Ragyás beírta a nevüket egy könyvbe, azután bevitte őket a bányaigazgató irodájába.

– Az ifjú Tommy Griffiths és az ifjú Billy Williams, Mr. Morgan – mondta.

Maldwyn Morgan magas, fekete öltönyös férfi volt. Az ő kézelőjét nem szennyezte be a kőszén füstje. Rózsaszín orcáján nyoma sem volt borostának, vagyis naponta borotválkozott. Mérnöki diplomája bekeretezve lógott a falon, pincskalapja – státusának másik jelképe – az ajtó melletti fogason büszkélkedett.

Billy meglepetésére nem volt egyedül. Mellette egy még félelmetesebb alak állt: Perceval Jones, a Celtic Minerals elnöke, azé a társaságé, amely az aberoweni mellett számos más szénbányát birtokolt és vezetett. A kurta, agresszív embert a bányászok Napóleonnak csúfolták. Utcai ruhát viselt, fekete frakkot, csíkos szürke nadrágot, de még a fekete cilinderét sem vette le.

Jones undorral nézett a fiúkra.

– Griffiths – mondta. – Az apád forradalmár, szocialista.

– Igen, Mr. Jones – felelte Tommy.

– És ateista.

– Igen, Mr. Jones.

Billyre pillantott.

– A te apád pedig a Dél-walesi Bányászszakszervezet aktivistája.

– Igen, Mr. Jones.

– Nem szeretem a szocialistákat. Az ateisták pedig örök kárhozatra vannak ítélve. És a szakszervezetiek a legrosszabbak.

Vészjóslóan meredt rájuk, de nem tett föl kérdéseket, így Billy nem szólt.

– Nem akarok bajkeverőket – folytatta Jones. – A Rhondda-völgyben negyvenhárom hétig tartott a sztrájk, mert az apádhoz hasonló emberek felbujtották őket.

Billy tudta, hogy a Rhondda-völgyben nem a bajkeverők okozták a sztrájkot, hanem a penygraigi Ely-akna tulajdonosai, akik kizárták a bányászaikat. De tartotta a száját.

– Bajkeverők vagytok – Jones csontos ujjával Billy felé bökött, aki megrezzent. – Az apád mondta neked, hogy ha nekem dolgozol, állj ki a jogaidért?

Billy gondolkodni próbált, bár ez nehéz volt, amikor Jones ilyen fenyegetően viselkedett. Papa nem sokat beszélt reggel, de tegnap este adott néhány tanácsot.

– Kérem, uram, ő azt mondta: „Ne szemtelenkedj a főnökökkel, az az én dolgom.”

Ragyás Llewellyn felvihogott mögötte.

Perceval Jones nem találta mulatságosnak.

– Pimasz vadember – mondta. – De ha kidoblak, az egész völgy sztrájkba lép.

Billynek ez eszébe se jutott. Ennyire fontos ember volna? Nem – a

bányászok azért sztrájkolnának, mert az aktivisták gyermekei nem szenvedhetnek hátrányt. Még öt perce sem állt munkába, de a szakszervezet máris védi.

– Vigye innen őket – mondta Jones.

Morgan biccentett.

– Vigye ki őket, Llewellyn – mondta Ragyásnak. – Rhys Price foglalkozhat velük.

Billy magában felnyögött. Rhys Price volt az egyik legkevésbé népszerű igazgatóhelyettes. Egy évvel korábban Ethel körül legyeskedett, de a lány kikosarazta. Ugyanezt megtette Aberowen legényembereinek a felével, de Price rossz néven vette.

Ragyás intett a fejével.

– Kifelé – mondta, azután utánuk ment. – Várjátok meg odakint Mr. Price-t.

Billy és Tommy kijött az épületből, és az ajtó melletti falnak dőlt.

– De behúznék egyet Napóleon kövér hasába – mondta Tommy. – Kapitalista fattyú.

– Aha – mondta Billy, noha ő nem így gondolta.

Egy perc múlva feltűnt Rhys Price. A többi igazgatóhelyetteshez hasonlóan ő is a bilikalapnak csúfolt alacsony, kerek fejfedőt viselte, amely drágább volt a bányászok sapkájánál, de olcsóbb a pincskalapnál. A kabátja zsebében notesz és ceruza volt, és mérőrudat tartott a kezében. Price arcán kiütött a sötét borosta, a metszőfogai között pedig rés volt. Billy tudta róla, hogy okos, de alattomos.

– Jó reggelt, Mr. Price – mondta.

Price gyanakodva nézett rá.

– Te meg minek köszöngetsz nekem, Kettős Billy?

– Mr. Morgan azt mondta, hogy magával megyünk le az aknába.

– Tényleg azt mondta?

Price-nak az volt a szokása, hogy a tekintete ide-oda ugrált, néha még a

háta mögé is, mintha ismeretlen helyről várna támadást.

– Majd meglátjuk. – Fölnézett a forgó kerékre, mintha ott keresne magyarázatot. – Nincs időm kölykökkel bajlódni.

Bement az irodába.

– Remélem, valaki más visz le minket – mondta Billy. – Gyűlöli a családomat, mert a nővérem nem volt hajlandó járni vele.

– A nővéred úgy tartja, hogy túl jó az aberoweni férfiakhoz – mondta Tommy, nyilvánvalóan azt ismételte meg, amit valakitől hallott.

– Tényleg túl jó hozzájuk – felelte Billy kevélyen.

Price ismét kijött.

– Jól van, erre – mondta, és gyors léptekkel elindult.

A fiúk követték a lámpaterembe. Billy kapott egy ragyogó réz biztonsági lámpát, és az övére akasztotta, mint a férfiak.

A bányászlámpáról az iskolában tanult. A szénbányászat veszélyei közé tartozott a metán, a gyúlékony gáz, amely a széntelérből szivárog. Az emberek bányalégnek hívták, és ez okozta a föld alatti robbanásokat. A walesi aknák hírhedtek voltak a bányalégről. A lámpát olyan leleményesen tervezték meg, hogy a lángja nem gyújtotta be a bányaléget. Sőt megváltoztatta a formáját, megnyúlt, így figyelmeztetve a veszélyre – mivel a bányalégnek nincs szaga.

Ha a lámpa kialudt, a bányász nem gyújthatta meg. Tilos volt gyufát vinni a föld alá, és a lámpa le volt zárva, nehogy valaki csábítást érezzen a tilalom megszegésére. A kialudt lámpát el kellett vinni a gyújtóállomásra, amely rendszerint a tárna mélyén volt, az akna közelében. Ez több száz méternyi gyaloglást jelentett, de érdemes volt megtenni, hogy az ember elhárítsa a föld alatti robbanás veszélyét.

Az iskolában azt mondták a fiúknak, hogy a bányatulajdonosok többek között a biztonsági lámpával mutatják ki, mennyire fontos nekik a munkavállalóik biztonsága – „mintha bizony, mondta papa, nem a főnököknek lenne hasznára, hogy megelőzzék a robbanást, amitől leáll a

munka, és egy csomó kár keletkezik a vágatokban”.

Miután fölvették lámpáikat, a bányászok sorba álltak a lift előtt. Valaki ügyesen épp a sor mellé helyezte el a faliújságot, amelyen kézírásos vagy csúnyán nyomtatott cédulák hirdettek krikettmérkőzéseket, dobónyílversenyeket, egy elveszett zsebkést, az Aberoweni Férfikórus fellépését, továbbá az ingyenkönyvtárban tartandó felolvasást, amelynek témája Marx Károly elmélete a történelmi materializmusról. De az igazgatóhelyettesnek nem kellett várnia. Price előretolakodott, a fiúk követték.

A legtöbb bányához hasonlóan Aberowennek is két aknája volt: a ventilátorok lefelé hajtották a friss levegőt az egyiken, és fölfelé a másikon. A tulajdonosok gyakran mindenféle bolond nevet adtak az aknáknak: ezeknek itt Pyramus és Thisbe volt a nevük. Ebben, a Pyramusban fölfelé áramlott a huzat, és Billy érezte az aknából érkező meleg levegőt.

Tavaly Billy és Tommy elhatározta, hogy lenéz az aknába. Húsvét hétfőjén, amikor az emberek nem dolgoztak, kikerülték az őrt, keresztüllopakodtak a szeméttelepen, azután átmásztak a védőkerítésen. Az akna száját nem teljesen zárta le a liftház, így lehasaltak a peremnél, és lenéztek a mélybe. Iszonyadva bámultak le abba a borzalmas lyukba, és Billy émelygett. A feketeség végtelennek tűnt. Borzongató izgalom fogta el, ami félig öröm volt, amiért nem kell oda lemennie, félig rettegés, mert egy napon mégis lemegy. Bedobott egy követ, és hallhatták, amint lefelé bucskázva nekicsapódik a lift fából készült sínjeinek és az akna téglafalának. Borzasztó hosszúnak tűnt az idő, mire meghallották a halk csobbanást, ahogy eltalálta odalent a tócsát.

Most, egy évvel később követni fogja annak a kőnek az útját.

Azt mondta magának, hogy nem lehet gyáva. Úgy kell viselkednie, mint egy férfinak, még ha nem érzi is magát annak. Mindennél rosszabb lenne, ha szégyent hozna a fejére. Ettől jobban félt, mint a haláltól.

Látta a félrehúzható rostélyt, amely elzárta az akna száját. Mögötte

üresség volt, mert a lift éppen fölfelé jött. Az akna túlsó oldalán látta a lift motorját, amelyik a fönti hatalmas kerekeket forgatta. A gépezet gőzcsíkokat lövellt. A kábelek ostorként csapkodták a vezetősínt. Forró olajszag volt.

Túl a kapun csörömpölve megjelent az üres lift. A szolgálatban lévő felszíni aknacsatlós félrehúzta a kaput. Rhys Price belépett, a két fiú követte. Tizenhárom bányász is beszállt – a lift tizenhat személyes volt. Az aknacsatlós becsapta a kaput.

Szünet következett. Billy sebezhetőnek érezte magát. Alatta a padló szilárd volt, de oldalt simán átfért volna a lift ritkásan álló rúdjai között. A ketrec drótkötélen függött, de ez sem jelentett teljes biztonságot: mindenki tudta, hogy 1902-ben Tirpentwysben egy napon elpattant a kábel, és a lift az akna fenekére zuhant, nyolc ember halálát okozva.

Bólintott a mellette álló bányásznak. Faggyús Harry Hewitt volt az, egy holdvilágképű fiú, alig három évvel idősebb, de legalább harminc centivel magasabb nála. Billy emlékezett Harryra az iskolából: lecsúszott a tízévesek közé, és ott is ragadt. Minden évben megbukott, amíg elég idős nem lett, hogy dolgozni kezdjen.

Csengő jelezte, hogy a lenti aknacsatlós bezárta a saját kapuját. A fenti meghúzott egy kart, mire megszólalt egy másik csengő. A gőzmotor sziszegett, azután ismét döndült egyet valami.

A kalitka zuhanni kezdett a semmiben.

Billy tudta, hogy szabadon esnek, de még időben lefékeznek, hogy simán megérkezzenek, ám az elméleti tudás nem készítette föl arra az érzésre, hogy meg sem állnak a föld gyomráig. A lába elvált a padlótól. Rémülten felsikoltott. Nem bírta magába fojtani.

Mindenki nevetett. Ezek szerint tudták, hogy először van itt, és várták, hogyan reagál. Későn vette észre, hogy valamennyien markolják az oldalsó rudakat, nehogy fölszálljanak. De a tudás sem csillapította a félelmét. Csak úgy bírt elhallgatni, hogy összeszorította a fogait.

Végül működésbe lépett a fék. A zuhanás lassult, Billy lába visszaereszkedett a padlóra. Megmarkolt egy rudat, és igyekezett nem reszketni. Egy perc múlva sértettség váltotta fel a félelmét, de olyan erős, hogy csaknem kibuggyantak a könnyei. Belenézett Faggyús vigyorgó képébe, és ráordított, túlkiabálva a zajt:

– Hewitt, te húgyagyú, fogd be a lepcses pofád!

Faggyús arca egy szempillantás alatt megváltozott. Dühösnek tűnt, ám a többiek csak még jobban nevettek. Billy bocsánatot kért Jézustól a káromkodásért, de egy kicsivel kevésbé érezte hülyének magát.

Tommyra nézett, akinek fehér volt az arca. Vajon ő is sikoltott? Billy félt megkérdezni, mert hátha azt feleli, hogy nem.

A lift megállt, a kaput félrehúzták, Billy és Tommy reszketve belépett a bányába.

Félhomály fogadta őket, a bányászlámpák kevesebb fényt adtak, mint otthon a fali petróleumlámpák. A bánya olyan sötét volt, mint a holdtalan éjszaka. Talán nem is kell látniuk ahhoz, hogy fejthessék a szenet, gondolta Billy. Keresztültapicskált egy pocsolyán, és mikor lenézett, mindenfelé sarat és vizet látott, ami halványan csillogott a lámpák lángjától. Furcsa ízt érzett a szájában: a levegő sűrű volt a szénportól. Lehetséges, hogy az emberek egész nap ezt szívják be? Talán azért köhögnek és köpködnek állandóan a bányászok.

Négy ember várta, hogy beszállhasson és fölmehessen. Bőrtáska volt náluk, és Billy rájött, hogy tűzoltók. Minden reggel, mielőtt a bányászok dolgozni kezdtek volna, a tűzoltók ellenőrizték a gáz szintjét. Ha a metánszint elfogadhatatlanul magas volt, nem engedték dolgozni az embereket, amíg ki nem szellőzött a gáz.

A közvetlen közelükben meglátta a pónik bokszainak sorát meg egy nyitott ajtót, amely egy ragyogóan kivilágított helyiségbe nyílt. Íróasztal állt benne, az igazgatóhelyettesek irodája lehetett. Az emberek szétszóródtak a négy alagútban, amelyek sugárirányban ágaztak ki az akna

mélyéből. Ezeket az alagutakat vágatnak hívták, és azokhoz a frontokhoz vezettek, ahol a szenet fejtették.

Price odavitte őket egy bódéhoz, és kinyitott egy lakatot. A bódé szerszámkamrának bizonyult. Kiválasztott két lapátot, odaadta a fiúknak, majd ismét bezárta az ajtót.

Odamentek az istállóhoz. Rövidnadrágra és bakancsra vetkőzött férfi lapátolta a trágyás szalmát a bokszokból egy csillébe. Verejték csurgott izmos hátán. Price megkérdezte:

– Akarsz egy fiút segítségnek?

A férfi megfordult, és Billy fölismerte Pónis Dait, a Bethesda-imaház egyik elöljáróját. Dai nem mutatta, hogy ő is felismerte volna a fiút.

– A kicsi nem kell – mondta.

– Rendben – biccentett Price. – A másik Tommy Griffiths. A tiéd.

Tommy elégedettnek tűnt. Teljesült a kívánsága. Noha csak ganéznia kell, mégis az istállóba került.

– Gyerünk, Kettős Billy – mondta Price, és elindult az egyik vágatban.

Billy a vállára vette a lapátot, és követte. Most jobban szorongott, hogy Tommy már nem volt vele. Bárcsak a barátjával együtt ganézhatna!

– Mit fogok csinálni, Mr. Price? – kérdezte.

– Nem is sejted, ugye – mondta Price. – Mit gondolsz, miért kaptad azt a kurva lapátot?

Billy megdöbbent, amikor hallotta, milyen közömbösen ejti ki a tiltott szót. Fogalma sem volt, hogy mit fog csinálni, de nem tett fel több kérdést.

Az alagút keresztmetszete kör alakú volt, a mennyezetét görbe acélpántok tartották. Kéthüvelykes cső húzódott végig a mennyezeten, feltehetően vizet szállított. A vágatokat minden éjjel végiglocsolták, igyekeztek lekötni a szénport. Ez a por nem csupán az emberek tüdejét veszélyeztette – hacsak ez lett volna a gond, a Celtic Minerals valószínűleg nem törődik vele –, de tűzveszélyes is volt. Ám a locsolóberendezés nem volt megfelelő. Papa váltig állította, hogy nagyobb átmérőjű csövekre

lenne szükség, de Perceval Jones nem volt hajlandó pénzt költeni erre.

Kétszáz méter után befordultak egy keresztvágatba, amely fölfelé emelkedett. Ez egy régebbi, keskenyebb alagút volt, acélgyűrűk helyett fából ácsolt főték tartották. Price-nak le kellett hajtania a fejét, ahol a mennyezet megroskadt. Huszonöt méterenként elhaladtak a fejtésekhez vezető nyílások előtt, ahol már dolgoztak a bányászok.

Morajló hangot hallott, Price pedig azt mondta:

– A búvónyílásba.

– Micsoda? – Billy a földre nézett. A város kövezetében voltak csatornanyílások, de itt semmit sem látott, csak a síneket, amelyeken a csilléket vontatták. Fölpillantott, és látta, hogy a lejtőn csillesort vontatva gyors ügetésben közeledik egy póni.

– A búvónyílásba – ordította Price.

Billy még mindig nem értette, hogy mit akarnak tőle, de látta, hogy az alagút alig szélesebb a csilléknél, amelyek össze fogják zúzni. Price ekkor úgy eltűnt, mintha belépett volna a falba.

Billy eldobta a lapátját, megfordult, és futva indult el azon az úton, amelyen jött. Igyekezett lehagyni a pónit, de az meglepő sebességgel haladt. Ekkor meglátott egy falba vágott fülkét, amely az alagút tetejéig ért, és rájött, hogy nagyjából húszméterenként eddig is látott ilyeneket, de nem jegyezte meg őket. Price bizonyára ezeket nevezte búvónyílásnak. Beugrott a lyukba, és a szerelvény eldübörgött mellette.

Miután a csillék elmentek, a ziháló Billy kilépett a lyukból.

Price úgy tett, mintha dühös lenne, de mosolygott.

– Figyelmesebbnek kell lenned – mondta. – Máskülönben meghalhatsz idelent, mint a bátyád.

Billy úgy találta, hogy a legtöbb bányász élvezettel pécézi ki és gúnyolja a fiúk tudatlanságát. Elhatározta, hogy ő nem tesz ilyet, ha felnő.

Fölvette a lapátot. Ép volt.

– Szerencséd – jegyezte meg Price. – Ha a csille eltörik, az újért

fizetned kellett volna.

Továbbmentek, és hamarosan elértek egy üres szakaszt, ahol senki nem volt. A lábuk alatt kevesebb víz csordogált, a talajt vastag rétegben borította a szénpor. Többször befordultak, és Billy elvesztette az irányérzékét.

Olyan helyre értek, ahol az alagutat egy piszkos, öreg csille torlaszolta el.

– Ezt a szakaszt meg kell tisztítani – mondta Price. Ez volt az első alkalom, hogy vette a fáradságot bármit is elmagyarázni, és Billy úgy érezte, hogy hazudik. – Az a dolgod, hogy a mocskot belelapátold a csillébe.

Billy körülnézett. A por harminccentis volt a lámpája fénykörében, és úgy sejtette, hogy máshol még sokkal vastagabb lehet. Egy hétig is lapátolhatja anélkül, hogy különösebb nyoma maradna a munkájának. És mi értelme? Ez a környék kimerült. De nem tett föl kérdéseket. Ez valószínűleg egyfajta vizsga.

– Nemsokára visszajövök, és megnézem, hogy haladsz – mondta Price, és Billyt magára hagyva elindult visszafelé.

A fiú nem erre számított. Azt hitte, idősebb emberekkel fog dolgozni, hogy tanulhasson tőlük. De azért csinálta, amit mondtak neki.

Leakasztotta az övéről a lámpát, és körülnézett, hova tehetné. Nem volt semmi, amit polcnak használhatott volna. Letette a padlóra, de ott szinte semmi hasznát nem vette. Ekkor eszébe jutottak a szögek, amelyeket papa adott. Tehát ezért volt szükség rájuk. Kivette az egyiket. A lapáttal beverte a főte gerendájába, azután ráakasztotta a lámpát. Így már jobb.

A csille mellig ért egy férfinak, neki azonban vállmagasságban volt, és amikor dolgozni kezdett, rájött, hogy a por fele lecsúszik a lapátról, mielőtt átbillenthetné a peremen. Néhány perc múlva fürdött a verejtékben, és megértette, mire való a második szeg. Beverte egy másik gerendába, fölakasztotta rá az ingét és a nadrágját.

Egy idő múltán úgy érezte, hogy valaki figyeli. A szeme sarkából észrevett egy szobormerev alakot.

– Jaj, istenem – kiáltotta és szembefordult vele.

Price volt az.

– Elfelejtettem ellenőrizni a lámpádat – mondta. Levette a szögről, és valamit csinált vele. – Nem valami jó – mondta. – Itt hagyom az enyémet. – Felakasztotta a másik lámpát, és eltűnt.

Sunyi alak volt, de legalább törődni látszott Billy biztonságával.

Folytatta a munkáját. Nemsokára sajogni kezdett a karja és a lába. Hozzászokott a lapátoláshoz, biztatta magát: papa egy disznót tartott a ház mögötti senki földjén, és az ő dolga volt, hogy hetente egyszer kiganézza. De az negyedóráig tart. Lehet ezt egész nap csinálni?

A por alatt a föld sziklás és agyagos volt. Egy idő után sikerült megtisztítania vagy egy fél négyzetméternyi szakaszt az alagút teljes szélességében. A mocsok éppen csak ellepte a csille fenekét, de ő máris kifulladt.

Igyekezett előbbre tolni a kocsit, hogy ne kelljen messzire gyalogolnia a lapáttal, de a kerekek mintha beszorultak volna, olyan régen nem használták.

Nem volt órája, és nehéz volt kitalálni, mennyi idő múlt el. Lassabban kezdett dolgozni, hogy megőrizze az erejét.

Ekkor kialudt a lámpa.

A láng először pislákolni kezdett. Billy aggodalmasan sandított a szögön lógó lámpára, de tudta, hogy ha sújtólég fenyeget, akkor a láng megnyúlik. Ám nem látott ilyet, így biztonságban érezte magát. Ekkor a láng kihunyt.

Eddig sosem tapasztalt ilyen sötétséget. Semmit sem látott, még egy szürke foltot sem, még a feketeségnek sem voltak árnyalatai. Arcához emelte a lapátot, pár centire az orrától, mégsem látta. Ilyen lehet, amikor megvakul valaki.

Mozdulatlanul állt. Mit csináljon? El kellene vinnie a lámpát a gyújtóállomáshoz, de nem találna vissza az alagutakban, még akkor se, ha látna. Órákig bolyonghatna ebben a feketeségben. Fogalma sem volt, hány kilométerre nyúlnak a felhagyott vágatok, és nem akarta, hogy kutatócsoportot küldjenek a keresésére.

Meg kell várnia Price-t. Az aligazgató azt mondta, „nemsokára" visszajön. Ez jelenthet néhány percet, egy órát vagy még többet. Billy gyanította, hogy inkább később jön, mint előbb. Nyilván Price fundálta ki az egészet. Egy biztonsági lámpa nem tud csak úgy kialudni, és itt gyenge a légmozgás. Price fogta Billy lámpáját, és kicserélte egy olyanra, amiben már kevés volt az olaj.

Elöntötte az önsajnálat, könnyek szöktek a szemébe. Mit tett, hogy ezt érdemelte? Azután összeszedte magát. Ez egy újabb vizsga, olyan, mint a lift. Majd ő megmutatja, hogy elég kemény.

Úgy döntött, tovább dolgozik, még a sötétben is. Megmozdult, most először, amióta kialudt a lámpa. A földre engedte a lapátot, és előre csúsztatta, hogy fölszedje a port. Amikor fölemelte, a súlyából úgy ítélte meg, hogy tele van. Megfordult, tett két lépést, meglendítette a lapátot, igyekezett beborítani a port a csillébe, de elvétette a magasságot. A lapát nekicsapódott a csille oldalának, és hirtelen megkönnyebbült, ahogy a por a földre omlott.

Változtatnia kell. Ismét próbálkozott, magasabbra emelve a lapátot. Amikor kiborította a port, és leengedte a lapátot, érezte, hogy a nyél a csille peremének ütközik. Ez már jobb volt.

A munka távolabb vitte a csillétől. Időnként még tévedett, míg hangosan el nem kezdte számolni a lépéseket. Kialakított egy ritmust, és noha az izmai fájtak, képes volt tovább dolgozni.

Ahogy gépiessé vált a munka, az elméje szabadon csaponghatott, és ez nem volt olyan jó. Azon töprengett, meddig nyúlhat előtte a vágat, és milyen hosszú szakaszon hagyták fel. A feje fölötti több száz méter

vastagságú földre gondolt, és a súlyra, amely ezeket az öreg fagerendákat nyomja. Eszébe jutott Wesley bátyja és mások, akik ebben a bányában haltak meg. A szellemük természetesen nincs itt. Wesley Jézussal van. Lehet, hogy a többiek is. Ha ugyan nem egy másik helyre kerültek.

Kezdett félni, és úgy döntött, hiba volt a szellemekre gondolni. Rájött, hogy éhes. Itt van már az ebédidő? Fogalma sem volt róla, de úgy vélte, akár ehet is. Odament, ahol a ruhája lógott, és addig matatott a földön, amíg ki nem tapogatta a kulacsot és a bádogdobozt.

Leült, hátát a falnak vetette, és jól meghúzta a hideg, édes teát. Miközben a zsíros kenyeret ette, halk neszt hallott. Remélte, hogy Rhys Price bakancsa nyikorog, de ez csak ábránd volt. Ismerte ezt a csikorgást: patkányok voltak.

Nem félt. Aberowen minden utcájának minden árka tele volt patkányokkal. De a sötétben merészebbnek tűntek, és a következő percben az egyik keresztülfutott a fiú meztelen lábszárán. Billy áttette az ételt a bal kezébe, fölemelte a lapátot, és lecsapott. Még csak meg sem ijesztette őket, és ismét érezte az apró karmokat a bőrén. Ez alkalommal az egyik a karján próbált felszaladni. Nyilván megérezték az étel szagát. A csikorgás erősödött. Billy azon gondolkozott, hányan lehetnek.

Fölállt, a szájába tömte a maradék kenyeret. Még egy kis teát ivott, azután megette a süteményt. Finom volt, tele aszalt gyümölccsel és mandulával, de aztán egy patkány felrohant a lábán, ő pedig kénytelen volt behabzsolni a süteményt.

Az állatok mintha tudták volna, hogy elfogyott az étel, mert a csikorgás fokozatosan elhalkult, azután végleg abbamaradt.

Az evés egy időre visszaadta az erejét. Visszament dolgozni, de a háta égni kezdett. Lassabban mozgott, gyakrabban állt meg pihenni.

Hogy felvidítsa magát, arra gondolt, biztosan későbbre jár, mint hiszi. Talán már dél van. Valaki érte jön, és elviszi, amikor vége a sihtának. A lámpás ember ellenőrzi a számokat, így mindig tudják, ha valaki nem tért

vissza. De Price elvitte Billy lámpáját, kicserélte egy másikra. Talán azt tervezi, hogy idelent hagyja éjszakára?

Ez nem létezik. Papa szétveri a berendezést. A főnökök félnek papától – Perceval Jones többé-kevésbé beismerte. Billy nem kételkedett benne, hogy előbb-utóbb valaki megkeresi.

De amikor ismét megéhezett, már bizonyosra vette, hogy sok óra telt el. Kezdett nagyon félni, és ez alkalommal nem bírta elhessegetni a félelmét. A sötétség volt az, amitől rettegett. Kibírná a várakozást, ha legalább látna. Ám ebben a szurokfeketeségben úgy érezte, elmegy az esze. Nem volt irányérzéke, és valahányszor eltávolodott a csillétől, azon töprengett, nekimegy-e a vágat falának? Korábban azon aggódott, nehogy sírjon, mint egy kisgyerek. Most meg kellett fékeznie magát, hogy ne sikoltson.

Ekkor eszébe jutott, mit mondott mama: „Jézus mindig veled van, még odalent az aknában is.” Azt hitte, csak azért mondja, hogy a fia jól viselkedjen. De rájött, hogy az anyja bölcsebb ennél. Jézus természetesen vele van. Jézus mindenütt ott van. A sötétség nem számít, az idő múlása sem. Billyre vigyáz valaki.

Hogy ne feledkezzen meg erről, rázendített egy himnuszra. Nem szerette a hangját, amely még mindig éles szoprán volt, de mivel senki sem hallhatta, olyan hangosan énekelt, ahogy csak tudott. Amikor minden versszakot végigénekelt, és kezdett visszatérni a félelem, elképzelte, hogy Jézus a csille másik oldalán áll, és őt figyeli, komoly együttérzéssel szakállas arcán.

Elkezdett egy másik himnuszt. A dallam ütemére lépkedett és lapátolt. A legtöbb himnusz lendületes volt. Időnként ismét elfogta a félelem, hogy megfeledkeztek róla, véget ért a sihta, és ő egyedül lesz idelent; azután eszébe jutott a hosszú köntösű alak, aki ott áll vele a sötétben.

Sok himnuszt tudott. Amióta elég nagy lett ahhoz, hogy képes legyen nyugton ülni, minden vasárnap háromszor járt a Bethesda-imaházban. A zsoltároskönyvek drágák voltak, és a gyülekezet nem minden tagja tudott

olvasni, így hát mindenki megtanulta a szavakat.

Amikor már tizenkét himnuszt elénekelt, úgy vélte, hogy eltelt egy óra. Most már biztosan vége a sihtának! De azért elénekelt még tizenkét himnuszt. Utána már belezavarodott. A kedvenceit kétszer is elénekelte. Egyre lassabban dolgozott.

Éppen torkaszakadtából fújta, hogy „Fölkele Ő a sírból”, amikor fényt látott. Ekkor már annyira gépiesen dolgozott, hogy nem állt meg, fellapátolt egy újabb adag port, és még mindig énekelve elvitte a csilléhez, miközben a fény erősödött. A himnusz véget ért, Billy a lapátjára támaszkodott. Rhys Price állt ott, övén a lámpával, árnyékba borult arccal, és valahogy furcsán nézett rá.

Billy nem engedte meg magának, hogy föllélegezzen. Azért sem mutatja meg Price-nak, mit érez. Belebújt az ingébe és a nadrágjába, azután levette a sötét lámpát a szögről, és az övére akasztotta.

– Mi történt a lámpáddal? – kérdezte Price.

– Jól tudja azt maga, hogy mi történt – felelte Billy, és a hangja különösen, felnőttesen csengett.

Price megfordult, és elindult visszafelé a vágatban.

Billy habozott. A másik irányba pillantott. A csille túloldalán egy pillanatra látott egy szakállas arcot és egy világos köntöst, de az alak rögtön úgy elenyészett, akár a gondolat.

– Köszönöm – mondta Billy az üres alagútnak.

Miközben Price nyomában baktatott, a lába annyira fájt, hogy úgy érezte, összeesik, de ez sem izgatta. Ismét látott, és vége volt a műszaknak. Hamarosan otthon lesz, és lefekhet.

Elérték az akna alját, és egy csomó fekete arcú bányásszal beszálltak a liftbe. Tommy Griffiths nem volt köztük, Faggyús Hewitt viszont igen. Miközben a fönti jelzésre vártak, Billy észrevette, hogy sanda vigyorral figyelik.

– Hogy ment az első nap, Kettős Billy? – kérdezte Hewitt.

– Köszönöm, jól – felelte Billy.

Hewitt rosszindulatúan bámulta: kétségtelenül nem felejtette el, hogy Billy húgyagyúnak nevezte.

– Semmi probléma? – kérdezte.

Billy habozott. Nyilvánvalóan tudtak valamit. Hát akkor tudják meg, hogy nem adta meg magát a félelemnek.

– Kialudt a lámpám – felelte, és alig bírta leplezni hangjának remegését. Price-ra nézett, de úgy döntött, férfiasabb lesz, ha nem kezd vádaskodni. – Egy kicsit nehéz volt lapátolni egész nap a sötétben – fejezte be. Ezzel szépített a dolgon – még azt gondolhatják, nem is szenvedett olyan nagyon –, de jobb volt, mint elismerni a félelmet.

Most egy öregebb férfi szólalt meg, John Jones, a Boltos, akit azért hívtak így, mert a felesége kis szatócsboltot üzemeltetett a nappalijukban.

– Egész nap? – kérdezte.

– Ja – bólintott a fiú.

John Jones ránézett Price-ra, és azt mondta:

– Te mocsok, egy óráról volt szó!

Billy gyanúja megerősítést nyert. Valamennyien tudták, hogy mi történt, és úgy rémlik, minden új fiúval csinálnak valami hasonlót. Csak Price sokkal keményebb volt Billyvel a szokottnál.

Faggyús Hewitt vigyorgott.

– Nem ijedtél meg, amikor magadban voltál a sötétben, Billy fiú?

Billy töprengett, hogy mit válaszoljon. Valamennyien őt nézték, várták, hogy mit felel. Eltűnt róluk a sunyi vigyor, még mintha szégyenkeztek volna is egy kicsit. Úgy döntött, nem hazudik.

– Féltem, de nem voltam egyedül.

Hewitt bambán nézett rá.

– Nem voltál egyedül?

– Természetesen nem – felelte Billy. – Jézus velem volt.

Hewitt hahotázott, de senki nem követte a példáját. Röhögése

visszhangzott a csöndben, aztán hirtelen abbamaradt.

Jó néhány másodpercig tartott a szótlanság, azután fém csörömpölt, a lift megrándult, a ketrec megállt. Harry elfordult.

Ettől kezdve Jézus-velem Billynek hívták.

{1} Körülbelül az ügyvédi kamarának felel meg. *(A ford.)*

{2} A Tower-font angolszász eredetű súlymérték, a Troy-font a francia Troyes városáról kapta a nevét, amellyel az angol kereskedők élénk forgalmat bonyolítottak le a IX. században. – *A ford.*

{3} Dengue-láz. – *A ford*

{4} 1789-ig így hívták a párizsi polgármestert. – *A ford.*

{5} *A reneszánsz lakomái: a konyha és az asztal kincsei* (fr.)

{6} Az anglikán egyház egyik irányzata. *(A ford.)*